Bundel - Commissie Burgerzaken van 18 juni 2024

1 19:00 - Opening

2.a 19:01 - Vaststellen concept besluitenlijst d.d. 14 mei 2024
- Concept Besluitenlijst raadscommissie 14 mei 2024 Burgerzaken

2.b 19:03 - Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 1-5-2024 en 11-6-2024)
- Toezeggingen afgedaan tussen 1 mei en 11 juni 2024

2.c 19:05 - Actieve informatieplicht en passieve informatieplicht

2.d 19:10 - Terugkoppeling vanuit verbonden partijen

3 19:15 - 1ste bestuursrapportage ISD Bol; gemeentebladnummer 2024/35
Ambtelijke ondersteuner: De heer T. Peters
Portefeuillehouder: wethouder Bruning
Ondersteuning dhr. B Smeijsters en mevr. A. Raats
- Raadsvoorstel 35 (bijlage) 1e berap 2024 versie 0.3__202410285__
- Raadsvoorstel 35 ISD BOL 1e Bestuursrapportage 2024 PUB

4 19:30 - Zienswijze jaarrekening 2023 begroting 2024-2 begroting 2025 en mjp 2026-2028 GR Omnibuzz; gemeentebladnummer 2024/29
Ambtelijk ondersteuner: dhr A. van Goethem
Portefeuillehouder: wethouder Hermans
- Raadsvoorstel 29 (bijlage omnibuzz-begroting-2024-1-v100-print__202401073__
- Raadsvoorstel 29 (bijlage) omnibuzz-begroting-2025-v100-print__202401072__
- Raadsvoorstel 29 (bijlage) omnibuzz-jaarverslag-2023-v100-print
- Raadsvoorstel 29 GR Omnibuzz concept jaarrekening 2023 concept begroting 2024-1 begroting 2025 en mjp 2026-2028 PUB

5 19:50 - Begroting 2025 Kredietbank Limburg; gemeentebladnummer 2024/32
Ambtelijke ondersteuner: Mevr. E. Houben
Portefeuillehouder: wethouder Bruning
Ondersteuning: regiomanager kredietbank, de heer Roger Vranken
- Raadsvoorstel 32 Begroting 2025 en jaarrekening 2023 GR KBL__202401905__ pub
- Raadsvoorstel 32 (bijlage) KBL.Aanbiedingsbrief jaarrekening 2023 en meerjarenbegroting
- Raadsvoorstel 32 (bijlage) KBL.Jaarrekening 2023 concept 4 april 2024
- Raadsvoorstel 32 (bijlage) KBL.Meerjarenbegroting 2025-2027.Pro Forma
- Raadsvoorstel 32 (bijlage) Uitgaande brief zienswijze gemeente Brunssum begroting 2025 en meerjarig GR KBL__202404035__

6 20:10 - Regiovisie Aanpak Geweld In Afhankelijkheidsrelaties 2024 – 2031; gemeentebladnummer 2024/43
Ambtelijke ondersteuning: dhr. G. Cau
Portefeuillehouder: burgemeester van der Rijt
- Raadsvoorstel 43 Regiovisie aanpak GIA 2024 - 2031 PUB
- Raadsvoorstel 43 (bijlage) 23-0788 Regiovisie GiA 15 maart__202408927__
- Raadsvoorstel 43 (bijlage) Samenvatting Regiovisie GiA Zuid-Limburg definitieve versie 3 april__202408932__
- Raadsvoorstel 43 (bijlage) Brief beantwoording pre-advies, d.d. 11-04-2024__202408928__

7 20:35 - Begroting 2025 GR GGD ZL; gemeentebladnummer 2024/41
Ambtelijk ondersteuner: mevr. I. Tuin
Portefeuillehouder: wethouder van Dijk
- Raadsvoorstel 41 (bijlage) 231130 AB agendapunt 13b bijlage 1 Kadernota 2025__202409774__
- Raadsvoorstel 41 (bijlage) 240329 aanbiedingsbrief begroting 2025 en jaaroverzicht 2023 GGDZL__202403697__
- Raadsvoorstel 41 (bijlage) 240329 Begroting GGD Zuid Limburg 2025__202403698__
- Raadsvoorstel 41 (bijlage) 240329_Jaaroverzicht_2023_GGDZL__202403699__
- Raadsvoorstel 41 (bijlage) 240403 Bijdrage per gemeente begroting 2025 programma VT__202410213__
- Raadsvoorstel 41 (bijlage) 240403 Voorschot RVP 2025 per gemeente__202410212__
- Raadsvoorstel 41 (bijlage) 240405 Bijdrage per gemeente begroting 2025 programma GGD per onderdeel__202410211__

Raadsvoorstel 41 (bijlage) 240405 BIjdrage per gemeente begroting 2025 programma JGZ (1)__202410210__
Raadsvoorstel 41 (bijlage) Uitgaande brief__202409615____202409615____202409615__
Raadsvoorstel 41 Begroting 2025 GR GGD Zuid Limburg PUB

8 20:55 - Beleidskader Jeugd ZL 2024 - 2028; gemeentebladnummer 2024/23
Ambtelijk ondersteuner: Dhr. G. Cau
Portefeuillehouder: wethouder van Dijk

Raadsvoorstel 23 Beleidskader Jeugd ZL 2024 - 2028 pub
Raadsvoorstel 23 (bijlage) JEUGDHULP ZUID-LIMBURG_BELEIDSKADER A4_V9__202352188__
Raadsvoorstel 23 (bijlage) Regionale werkzaamheden 2024 (Uitvoeringsplan beleid)__202411995__
Raadsvoorstel 23 (bijlage) Regiovisie op de governance 2024-2028__202411992__
Raadsvoorstel 23 (bijlage) Service Level Agreement 2024-2028__202411993__ (1)

9 21:20 - Verkoop Wieënweg 6 (vml. St. Jozefschool); gemeentebladnummer 2024/52
Ambtelijk ondersteuner: dhr J. Debats
Portefeuillehouder: wethouder van Dijk

Raadsvoorstel 52 Verkoop Wieenweg 6 (voormalig st jozefschool) aangepast PUB
Raadsvoorstel 52 (bijlage) 2024_05_08_Koopovereenkomst - Wieënweg - Definitief__202411564__
Raadsvoorstel 52 (bijlage) 20230327_628030_Herbestemming school Brunssum_Presentatiebooklet_SD__202410926__
Raadsvoorstel 52 (bijlage) Overzicht bezwaren-reactie P.C. Hooftstraat (12-10-2023)__202412425__
Raadsvoorstel 52 (bijlage) R216518.004 Taxatierapport Wieënweg 6 6445CD Brunssum (definitief 31-05-2021)__2003153__

10 21:50 - Sluiting

BESLUITENLIJST

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAADSCOMMISSIE BURGERZAKEN

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 14 MEI 2024 OM 20:30 UUR

IN DE RAADZAAL

Besluitenlijst van de openbare vergadering van de raadscommissie Burgerzaken, gehouden op dinsdag 14 mei 2024 om 20:30 uur in de Raadzaal. Voorafgaand heeft de commissie Algemene Bestuurlijke Aangelegenheden (ABA) vergaderd..

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via: Agenda Brunssum - Commissie Burgerzaken dinsdag 14 mei 2024 20:30 - 22:05 - iBabs Publieksportaal (bestuurlijkeinformatie.nl)

AANWEZIG COMMISSIE BURGERZAKEN:

Voorzitter:	Dhr. J.W.G. Scheffers (Lijst Borger)
Burger-commissieleden:	Mw. S.L.F. Gulpen (VVD) Dhr. R.M. Klement (BBB Lijst Palmen) Mw. B.H. Arts-Robeerts (SP) Mw. L.P.M. van den Boom (Lijst Brunssum Lokaal) Dhr. R. Corten (Lijst Borger) Mw. M. Sloen-Crombach (PAK)
Raadsleden:	Mw V.J.G.M. Braam (PvdA) Dhr. S.J.H. L'Espoir (Lijst Brunssum Lokaal) Dhr. J.H.J. Janssen (PAK) Dhr. H. Offermans (PvdA) Mw. D.C.M. van Oppen (VVD) Dhr. L.J.H. Snackers (BBB Lijst Palmen) Dhr. P.A.H. Peters (Lijst Borger)
Collegeleden:	Mw. V. Hermans Mw. M.Y. Brüning
Notulist (plv. griffier):	Dhr. N.C.P. Meijers
Ambtelijke ondersteuning:	Dhr. B. Lindelauf (agendapunt 3), De heer Peters (agendapunt 4), Mevrouw Houben (agendapunt 5 en 6)
Externe ondersteuning:	De heer Smeijsters en de heer van Bakel, mevrouw Raats (agendapunt 4), de heer L. Meijs (agendapunt 5 en 6).
Participanten:	N.v.t.
Afwezig met afmelding:	Dhr. F.G. Joosten (VVD)

Agendapunt 1: Opening
De voorzitter opent de vergadering om 20:27 uur.

Agendapunt 2a: Vaststellen concept besluitenlijst Burgerzaken d.d. 27 februari 2024 (versie 2)
De besluitenlijst van de commissie burgerzaken van 27 februari wordt met een aanpassing (raadslid Janssen was aanwezig) vastgesteld.

Agendapunt 2b: Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 27-2-2024 en 1-5-2024)
De toezeggingen zijn akkoord en wordt als afgehandeld beschouwd.
Griffie past de toezeggingen aan waar geen toevoeging van commissie/raad, waarin de toezegging is gedaan, staat aangegeven.

Agendapunt 2c: Actieve informatieplicht & passieve informatieplicht
In het kader van de actieve informatieplicht zijn er geen mededelingen.
In het kader van de passieve informatieplicht worden vragen gesteld.

Agendapunt 2d: Terugkoppeling verbonden partijen
Er is geen terugkoppeling vanuit de verbonden partijen. Raadslid L'Espoir vraagt naar de status van uittreden gemeente Heerlen uit de GR Kredietbank. Wethouder Bruning beantwoordt de vraag dat er een raadsinformatiebrief is verzonden over het proces.

Agendapunt 3: Lokale inclusie agenda, gemeenteblad 2024/24
Wethouder Hermans geeft een toelichting, ambtelijk ondersteund door de heer Lindelauf, en beantwoordt de gestelde vragen. Door een kennelijke verschrijving wordt in de bijlage de tabel aangevuld en als gewijzigde versie opgenomen bij het raadsvoorstel.

Toezegging 16 (14-5-2024, BUZA) MDL-pas (inclusie agenda)
Wethouder Hermans zegt toe: De MDL-pas bij de ondernemers uit Brunssum onder de aandacht te brengen zodat de ondernemers bekend zijn met deze pas. Hierover ook overleg te hebben met de patiëntenorganisaties.

Toezegging 17 (14-5-2024, buza) Evaluatie lokale inclusieagenda
Wethouder Hermans zegt toe via een raadsinformatiebrief een periodieke evaluatie aan de raad toe te laten komen.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:
1. De Lokale Inclusie Agenda vast te stellen en in te stemmen om middelen ad € 152.000,- beschikbaar te stellen van uit
de algemene reserve door over te gaan tot vaststelling van bijgaande 1e begrotingswijziging van het dienstjaar 2024.
2. Hiermee de motie die op 23 februari 2021 unaniem is aangenomen als afgehandeld te beschouwen.

De commissie adviseert, met uitzondering van de fracties VVD, PvdA en SP, het voorstel als bespreekstuk te behandelen in de raadsvergadering van 4 juni 2024.

Agendapunt 4: Jaarstukken 2023 en de Programmabegroting 2025 e.v. van ISD BOL; gemeenteblad 2024/26
Wethouder Bruning geeft een toelichting, ambtelijk ondersteund door de heer Peters, de heer Smeijsters, mevrouw Raats en de heer van Bakel, en beantwoordt de gestelde vragen.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:
1. kennis te hebben genomen van de Jaarstukken 2023 en de Programmabegroting 2025 e.v. van ISD BOL;
2. ten aanzien van deze stukken geen bezwaar te maken en bijgaande zienswijze af te geven;
3.middels bijgaande brief aan Betere Buren te verzoeken een plan uit te werken voor het verkorten van de (inburgerings- en re-integratie) trajecten van inburgeraars.

De commissie adviseert, met uitzondering van de fractie Lijst Borger, het voorstel als akkoordstuk te behandelen in de raadsvergadering van 4 juni 2024.

Agendapunt 5: 1e begrotingswijziging 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 GR WOZL, gemeenteblad 2024/18
Wethouder Bruning geeft een toelichting, ambtelijk ondersteund door mevrouw Houben en de heer Meijs, en beantwoordt de gestelde vragen.

Toezegging 18 (14-5-2024 buza) aanreiken concept jaarrekening WOZL en WSP
Wethouder Bruning zegt toe: de concept jaarrekeningen aan te leveren als bijlage bij het raadsvoorstel.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:
1. Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2023 in afwachting van de formele accountantsverklaring
2. Een positieve zienswijze af te geven op de 1e begrotingswijziging 2024 van GR WOZL en de bijraming ad. € 180.000 te verwerken via de 1e bestuursrapportage 2024
3. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2025 en meerjarig van GR WOZL
4. Het bestuur van GR WOZL over de zienswijze te informeren met bijgevoegde brief

De commissie adviseert unaniem het voorstel als akkoordstuk te behandelen in de raadsvergadering van 4 juni 2024.

Agendapunt 6: 1e begrotingswijziging 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 GR WSP en concept jaarrekening 2023; gemeentebladnummer 2024/19
Wethouder Bruning geeft een toelichting, ambtelijk ondersteund door mevrouw Houben en de heer Meijs, en beantwoordt de gestelde vragen.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:
1. Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2023
2. Een positieve zienswijze af te geven op de 1e begrotingswijziging 2024 van de GR WSP en € 263.912 bij te ramen op post 640002/443300
3. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2025 en meerjarig van de GR WSP en € 271.384 op post 640002/443300 bij te ramen
4. Het bestuur van de GR WSP in kennis te stellen van de zienswijzen van de raad met bijgaande Antwoordbrief

De commissie adviseert unaniem/ het voorstel als akkoordstuk te behandelen in de raadsvergadering van 4 juni 2024.

Agendapunt 7: Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.23 uur

Onderwerp	Datum toezegging	Nummer	Portefeuillehouder	Datum reactie	Afgedaan
tweede versie raadsvoorstel IBOR (21-5-2021,R&T)	21-05-2024	21	Janssen	31-05-2024	Ja
tweede versie bijlage (21-5-2024, R&T)	21-05-2024	20	Janssen	03-06-2024	Ja
Aanreiken concept jaarrekening WOZL en WSP (BUZA)	14-05-2024	18	Van Leusden	15-05-2024	Ja
Tweede versie raadsvoorstel Gegevenshuis (ABA)	14-05-2024	14	Hermans	15-05-2024	Ja
Kosten herstelwerkzaamheden	15-12-2020	105	Van Dijk	14-05-2024	Ja

1e bestuursrapportage 2024

versie 0.3

isdbol

| intergemeentelijke sociale dienst | brunssum | landgraaf |

Voorwoord

Voor u ligt de 1e bestuursrapportage (BERAP) 2024 van ISD BOL.

De 1e BERAP 2024 maakt onderdeel uit van de planning & control (P&C)-cyclus. De P&C-cyclus bestaat uit meerdere documenten (begroting, beleidsplan, bedrijfsplan, bestuursrapportages en jaarstukken). De volgtijdelijkheid van de verschillende documenten is belangrijk. Aangezien de ISD BOL een gemeenschappelijke regeling is, ligt de productie van de jaarrekening, begroting en de 1e bestuursrapportage (BERAP) dicht op elkaar. Gevolg hiervan is dat de ontwerpbegroting 2024 al in maart 2023 is opgesteld. In de 1e BERAP ISD BOL 2024 wordt de begroting 2024 bijgesteld naar de op dat moment meest actuele situatie. In deze 1e BERAP 2024 wordt dan ook inzicht gegeven in de bijstelling van budgetten wanneer dit als gevolg van ontwikkelingen vanuit de afgelopen periode noodzakelijk is.

Vanaf 2019 is in gezamenlijkheid besloten om de 1e BERAP te beperken tot een financiële verantwoording. In de maandrapportages die vanaf februari 2024 verschijnen wordt gerapporteerd over de in het bedrijfsplan opgenomen beleidsinhoudelijke activiteiten. Daarmee wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van de doelen. De verantwoording wordt toegepast op zogenaamde afwijkingen en/of relevante onderwerpen die van groot belang zijn voor de organisatie. Deze onderwerpen kunnen van politiek belang zijn of kunnen een kans of bedreiging vormen voor de bedrijfsvoering van ISD BOL. Door maandelijks te rapporteren kan, indien nodig, tijdig en actief worden bijgestuurd.

Het Dagelijks Bestuur ISD BOL

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

1. Inleiding 4

2. Cliëntaantallen 5

3. Financiële risico's 7

4. Toerekening salarissen naar de beleidsvelden 13

5. Financiële verantwoording kerntaak: bevorderen uitstroom 16

6. Financiële verantwoording kerntaak: beperken instroom 19

7. Financiële verantwoording kerntaak: maatschappelijke participatie 22

8. Financiële verantwoording bedrijfsvoeringkosten 25

BIJLAGEN 28

A. Begrotingswijziging 1e BERAP 2024 29

B. Verdeling kosten 38

C. Overzicht compensabele BTW 39

D. Totaaloverzicht baten en lasten per gemeente 40

E. Lijst van gebruikte afkortingen 43

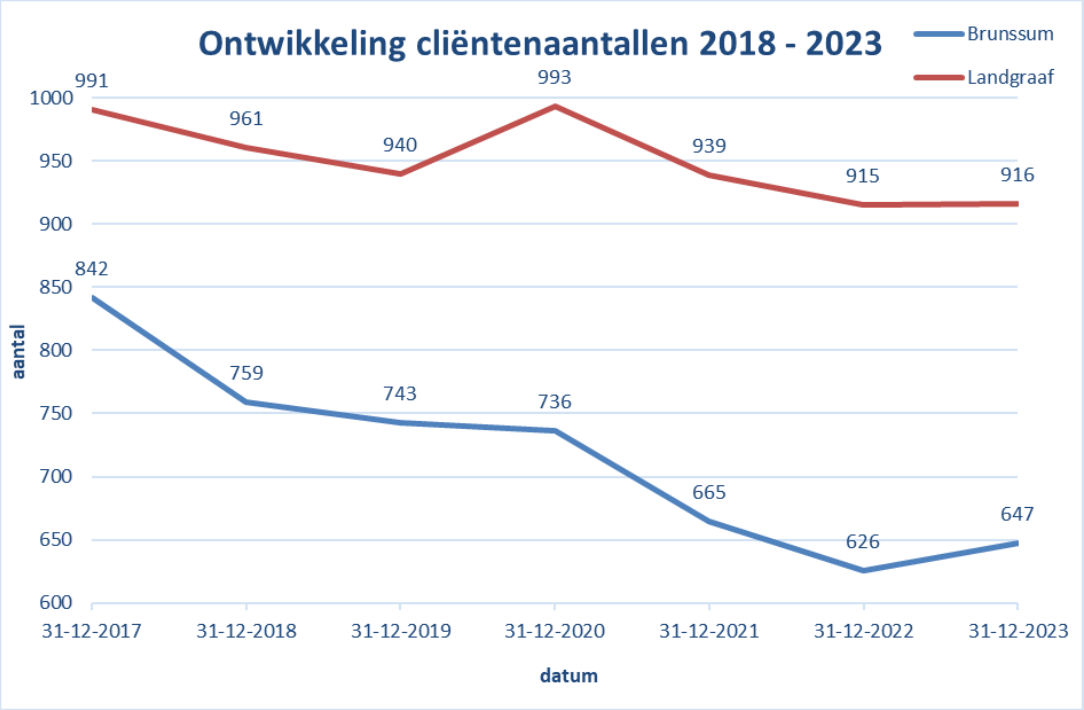
1. Inleiding

De begroting 2024 is ingedeeld volgens het bekende stramien van de programmabegroting. Dat betekent dat inzicht wordt gegeven in de financiële situatie van de drie kerntaken: bevorderen uitstroom, beperken instroom en maatschappelijke participatie. Voor de uitvoering van de drie kerntaken maakt ISD BOL bedrijfsvoeringskosten.
ISD BOL houdt ditzelfde stramien aan in deze 1e BERAP 2024.

In de voorgestelde bijstelling van de budgetten is rekening gehouden met de uitkomsten van de jaarrekening 2023 en de uitgaven over de maanden januari en februari 2024. De voorgestelde begrotingswijziging is op detailniveau als bijlage bij deze 1e BERAP 2024 opgenomen.

2. Cliëntaantallen

Na een aantal jaren van dalende cliëntenklantaantallen laat 2023 bij de uitvoering van de PW weer stijgende klantaantallen zien. Onderstaand wordt de ontwikkeling van de cliëntenaantallen over de afgelopen jaren getoond.

Voor de gemeente Brunssum wordt voor de ontwikkeling van de cliëntaantallen, gelet op de sterke afbouw van de arbeidsfitte cliëntenaantallen in de afgelopen jaren, het huidig resterend cliëntenbestand en de verwachtte instroom aan nieuwe cliënten met een laag arbeidsfitheidspercentage, vanaf 2024 uitgegaan van een stabilisatie van de klantaantallen, de zogenaamde nullijn.
Voor de gemeente Landgraaf blijft de prognose van de ontwikkeling van de cliëntaantallen gehandhaafd op -2%.

Om meer inzicht te geven in de opbouw van de totale cliëntaantallen, worden in onderstaande tabellen de geprognosticeerde ontwikkelingen van de cliëntaantallen afzonderlijk getoond van de PW (Participatiewet) en de IOAW (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers).

In onderstaande tabel worden de aantallen PW gepresenteerd.

Gemeente	2024	2025	2026	2027	2028
Brunssum	0%	0%	0%	0%	0%
Landgraaf	-2%	-2%	-2%	-2%	-2%
Aantallen	**Ultimo 2024**	**Ultimo 2025**	**Ultimo 2026**	**Ultimo 2027**	**Ultimo 2028**
Brunssum	647	647	647	647	647
Landgraaf	898	880	862	845	828
TOTAAL	1.545	1.527	1.509	1.492	1.475

In onderstaande tabel worden de aantallen IOAW gepresenteerd.

Gemeente	2024	2025	2026	2027	2028
Brunssum	0%	0%	0%	0%	0%
Landgraaf	-2%	-2%	-2%	-2%	-2%
Aantallen	**Ultimo 2024**	**Ultimo 2025**	**Ultimo 2026**	**Ultimo 2027**	**Ultimo 2028**
Brunssum	16	16	16	16	16
Landgraaf	21	20	20	19	19
TOTAAL	37	36	36	35	35

3. Financiële risico's

In deze 1e BERAP 2024 wordt inzicht gegeven in de bijstelling van de budgetten uitgaande van de ontwikkelingen vanuit de afgelopen periode en naar de meest actuele situatie.
In deze paragraaf geeft ISD BOL een overzicht van de belangrijkste risico's die mogelijk van invloed kunnen zijn op de uiteindelijke financiële huishouding van ISD BOL.

Onzekere tijden

Het snelle herstel van de economie na de coronapandemie maakte plaats voor nieuwe economische onzekerheden zoals de oorlog Oekraïne en het huidige conflict in het Midden-Oosten en de gevolgen daarvan.

Oorlog Oekraïne en het conflict in het Midden-Oosten

Op 24 februari 2022 viel Rusland buurland Oekraïne binnen, de mondiale hoop dat deze oorlog binnen een kort tijdsbestek beslecht zou zijn werd al snel de bodem ingeslagen. De oorlog wordt nog steeds in volle hevigheid en heeft een enorme impact op de wereldeconomie.
Ook in het Midden-Oosten ontstonden in het vierde kwartaal van 2023 gewapende conflicten.

Naast het menselijk leed hebben de oorlog in Oekraïne en de gewapende conflicten in het Midden-Oosten ook grote financiële -, economische - en geopolitieke impact.
Gevolg 1: onzekerheid, angst voor recessie
De oorlog in Oekraïne is toprisico-1 in alle economische voorspellingen. Niemand kan voorspellen hoe dit gaat aflopen. Alle scenario's hebben grote impact op de energieprijzen, de economie, de financiële markten, de werkgelegenheid en de vluchtelingenstromen vanuit Oekraïne en andere landen. Een recessie ligt op de loer.
Gevolg 2: hoge energieprijzen, hoge inflatie
Sinds de oorlog in Oekraïne is er sprake van een ongekend hoge inflatie. Hoofdoorzaak zijn de sterk gestegen energieprijzen maar ook de prijzen van voedsel en andere producten gaan omhoog. Verwacht wordt dat de gewapende conflicten in het Midden-Oosten zeker een versterkende invloed zal hebben op de energieprijzen. Het risico is dat veel huishoudens onder de armoedegrens zakken.
Gevolg 3: hogere rentes
Het belangrijkste instrument dat kan worden ingezet tegen inflatie, is renteverhoging. De afgelopen jaren waren de rentes extreem laag. Het gevolg daarvan is wel dat een renteverhoging de economie afremt.
Gevolg 4: hogere productie- en arbeidskosten
Ook bedrijven krijgen te maken met de economische gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de vervoersproblematiek rondom de Rode Zee door de aanvallen op schepen door de Houthi's. Veel bedrijven worstelen met verstoringen in aanleverketens. Kleine verstoringen kunnen grote gevolgen hebben. Als een klein onderdeel van een product niet geleverd kan

worden, staat toch het hele productieproces stil. Daarnaast worden bedrijven geconfronteerd met forse prijsverhogingen van grondstoffen en halffabricaten en natuurlijk ook van energie. Daarnaast speelt de krapte op de arbeidsmarkt. De werkloosheid is laag, het aantal vacatures hoog. Veel ondernemers ervaren de krapte aan personeel als een belemmering om te groeien.
Het is niet te voorspellen hoe zich dit verder ontwikkelt en welke weerslag dat dan zal hebben op ISD BOL en haar ketenpartners.

Vluchtelingen uit Oekraïne

Met de inval van Rusland in Oekraïne kwam een vluchtelingenstroom van ongekende omvang op gang. In slechts één week tijd na de inval waren er meer dan een miljoen mensen Oekraïne ontvlucht naar de buurlanden. Gesproken wordt over de grootste vluchtelingencrisis in Europa van deze eeuw.
Volgens de cijfers van februari 2024 zijn meer dan zes miljoen mensen naar Europese landen gevlucht. Ook in Nederland vonden een deel van deze vluchtelingen hun toevluchtsoord, op 23 februari 2024 waren dat 90.850 vluchtelingen.
Zo ook in Brunssum en Landgraaf, per 31 december 2023 hadden 54 Oekraïners zich ingeschreven in de gemeente Brunssum en 68 Oekraïners in de gemeente Landgraaf. Zij worden opgevangen op zowel adressen die door de gemeente zijn ingericht (GOO=Gemeentelijke Opvang Oekraïners) als in de particuliere opvang (POO=Particuliere Opvang Oekraïners).

Naar aanleiding van deze stroom vluchtelingen en om dezelfde standaarden en rechten aan mensen uit Oekraïne te kunnen garanderen in alle EU-lidstaten, heeft de Raad van de Europese Unie de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) op 4 maart 2022 in werking gesteld. De Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) geeft vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland recht op opvang en medische zorg en onderwijs voor minderjarige kinderen. De RTB geeft ook de mogelijkheid om te werken.
De Europese Commissie heeft inmiddels de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) een tweede keer verlengd en geldt nu loopt in beginsel af op 4 maart 2025.
Op voorstel van de Commissie, kan de Raad in de toekomst besluiten de richtlijn nog een keer met een jaar te verlengen. De tijdelijke bescherming eindigt wanneer de maximale duur is verstreken of eerder, als de Raad vaststelt dat een veilige terugkeer naar het Oekraïne mogelijk is.

De gemeenten Brunssum en Landgraaf hebben ISD BOL gevraagd om het regelen en uitbetalen van het leefgeld en bijzondere kosten voor haar rekening te nemen. Dit brengt uiteraard uitvoeringskosten met zich mee, ISD BOL moet personeel vrijmaken om allerlei zaken te regelen.
Op dit moment is er nog geen einde in zicht van deze oorlog en de daarmee gepaard gaande vluchtelingenstroom. Ook is de toekomst van de Oekraïners die inmiddels in Nederland verblijven onduidelijk en onzeker. Kunnen zij binnenkort terugkeren naar hun vaderland, houdt de oorlog nog lang aan? Dit maakt het onduidelijk hoe lang nog vanuit de gemeenten en van ISD BOL inzet nodig is om deze mensen te helpen en te ondersteunen.

Energie-inflatie

Door de oorlog in Oekraïne en de gewapende conflicten in het Midden-Oosten is de kans ook in 2024 reëel dat de prijzen voor energie hoog blijven en misschien zelfs weer gaan stijgen. Ook zijn vrijwel alle grondstoffen in prijs omhooggegaan en liggen transportkosten ook veel hoger dan voorheen. Het leven is dus fors duurder geworden.

Dit heeft ook effect op de bedrijfsvoeringskosten van ISD BOL, zo werd voor 2023 zowel door de gemeente Brunssum alsook de gemeente Landgraaf de kosten verbonden aan de DVO met ISD BOL met 10% geïndexeerd. Voor 2024 wordt een inflatiepercentage van 2,9% verwacht.

BUIG-budget

Het budget van het inkomensdeel per gemeente (BUIG) wordt bepaald met behulp van een zogenaamde historische kosten verdeelmodel én een objectief verdeelmodel.
Voor de vaststelling van de uitkering uit het macrobudget voor gemeenten tussen de 15.000 en 40.000 inwoners (middelgrote gemeenten) wordt deels gebruik gemaakt van de objectief vastgestelde gemeentelijke uitkeringslasten en van de gerealiseerde (historische) gemeentelijke lasten (gecorrigeerd voor groei of krimp van huishoudens). De uitkering is dus een mix bestaande uit een historisch en een objectief bepaald deel.
Bij het historisch bepaald deel wordt gekeken naar de daadwerkelijke bijstandsuitgaven van twee jaar geleden.
Bij het objectief bepaald deel wordt berekend wat de objectieve kans is dat een huishouden afhankelijk is van een bijstandsuitkering. Die kans is afhankelijk van kenmerken van het desbetreffende huishouden (zoals leeftijd, samenstelling, gezondheid), de buurt waar dit huishouden woont (overlast en onveiligheid) en de gemeente (arbeidsmarktkansen). De basis voor dit model is een statistische analyse dat uitgaat van de kans dat een huishouden bijstand ontvangt.
Welk deel objectief en welk deel historisch wordt bepaald hangt af van het aantal inwoners. Bij een stijgend aantal inwoners loopt het aandeel dat objectief wordt bepaald lineair op van 0% bij 15.000 inwoners tot 100% bij 40.000 inwoners. Oftewel, hoe meer inwoners, hoe kleiner het aandeel dat historisch wordt bepaald, hoe groter het aandeel dat objectief wordt bepaald. Per 31 december 2023 bedroeg het inwonersaantal van de gemeente Landgraaf 37.175, dat betekent dat het BUIG-budget grotendeels gebaseerd is op de objectieve berekening en slechts een klein deel op een historische berekening. De gemeente Brunssum telde per 31 december 2023 27.682 inwoners, de verhouding objectieve berekening/ historische berekening noodzakelijk voor vaststelling van het toekomende BUIG-budget is voor de gemeente Brunssum daarmee ongeveer gelijk.

De bedragen die de gemeenten ontvangen zijn in principe gebaseerd op het voorlopig macrobudget, dit werd bekend gemaakt in september 2023. Het voorlopige budget 2024 voor de gemeente Brunssum is € 12.195.366 en voor de gemeente Landgraaf € 15.151.228.

De deelnemende gemeenten van ISD BOL moeten het weerstandsvermogen op peil houden om mogelijke financiële tegenvallers op het inkomensdeel op te vangen.
De ontwikkeling van het budget van het inkomensdeel is altijd onduidelijk en niet op voorhand te calculeren. De batenkant van het inkomensdeel blijft om deze reden onzeker en dus risicovol. Wat betreft de lastenkant is er sprake van een open eindregeling.

BIO - AVG

De maatschappij digitaliseert. De overheid moet daarin mee. Voor veel burgers en overheidsinstanties is digitalisering een positieve ontwikkeling. Zo is contact makkelijk en snel gelegd, informatie snel uitgewisseld. Om haar diensten digitaal te kunnen uitvoeren wordt inwoners om persoonlijke informatie gevraagd. Informatie die digitaal wordt opgeslagen. Het gaat daarbij om de basisadministratie met Burgerservicenummers en persoonsgegevens, maar ook om de uitkeringenadministratie of eventuele schuldsanering. Voor een veilige digitale overheid is vanaf 1 januari 2020 de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. De BIO is het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen (Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen). Had voorheen iedere overheidslaag zijn eigen baseline, nu is er met gezamenlijke inspanning één BIO voor de gehele overheid. De steeds verder gaande en niet meer te stoppen digitalisering zal om steeds meer verdergaande maatregelen vragen om gegevens van burgers voldoende te beschermen. Implementatie van deze maatregelen zal kosten met zich meebrengen.
Ook is per 25 mei 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. ISD BOL heeft de regels omtrent de AVG geïmplementeerd in de organisatie. De AVG is volledig nieuwe wetgeving. Jurisprudentie omtrent deze wetgeving kan leiden tot het doorvoeren van noodzakelijke aanpassingen in de organisatie. Dit kan extra kosten met zich meebrengen.

De bedrijfsvoeringskosten

Met de overdracht van verantwoordelijkheden van ISD BOL voor specifieke doelgroepen naar de mensontwikkelbedrijven zijn sinds 2019 re-integratiewerkzaamheden verschoven naar de mensontwikkelbedrijven.
Op 7 december 2023 heeft definitieve besluitvorming plaatsgevonden om ook de resterende re-integratiewerkzaamheden over te dragen naar de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven. In relatie tot de re-integratiewerkzaamheden blijft ISD BOL wel zorg dragen voor de administratieve ontzorging ten behoeve van de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven.
Dit zal van verdere invloed zijn op de benodigde formatie bij ISD BOL.

Wij zien dat de cliëntaantallen fluctueren (in 2023 is weer een stijging zichtbaar). De af- of toename van werkzaamheden is niet in gelijke verhouding met de af- of toename van de cliëntaantallen. De Participatiewet biedt immers ook inkomensondersteunende maatregelen voor burgers die moeten rondkomen van een inkomen op minimumniveau niet zijnde een bijstandsuitkering. De af- of toename van de werkzaamheden heeft uiteraard invloed op de formatieomvang noodzakelijk om de werkzaamheden naar behoren uit te kunnen voeren.

ISD BOL houdt hier rekening mee door te werken met een flexibele schil. Indien deze flexibele schil niet voldoende blijkt te zijn, bestaat er een risico dat er in de toekomst weer bijgeraamd moet worden op het salarisbudget.

Een belangrijk deel van de bedrijfsvoeringskosten bestaat uit de salarislasten van alle functionarissen. ISD BOL kent functionarissen in uitvoerende functies, ondersteunende functies en indirecte functies.
Onder bedrijfsvoeringskosten wordt ook verstaan het geheel van de zogenaamde SCOPAFIJTH-functies (Security, Communicatie, Organisatie, Personeel, Administratieve Organisatie, Financiën, Informatievoorziening, Juridisch, Technologie en Huisvesting):
Een acroniem voor de ondersteunde processen die een organisatie moet verrichten wil de organisatie op het gebied van de primaire processen goed kunnen functioneren.
Ongeacht de omvang van de werkzaamheden in de primaire processen zal de organisatie de SCOPAFIJTH-functies moeten verrichten, onderhouden en ontwikkelen. De bedrijfsvoeringskosten zullen dan ook niet in gelijke verhouding af- of toenemen als de teruggang of toename in werkzaamheden bij ISD BOL.

ISD BOL houdt haar uitgaven scherp in de gaten. Ook stellen wij ons voortdurend de vraag of een uitgave noodzakelijk of nuttig is. Ook zoeken wij continu naar manieren om onze bedrijfsvoering efficiënter en daarmee goedkoper uit te kunnen voeren.
Ons streven daarbij is om onder het niveau van de (bijgestelde) begrotingen te blijven om daarmee de financiële last voor de deelnemende gemeenten zo laag mogelijk te houden.

Krapte op de arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt is ook bij ISD BOL voelbaar. Er is sprake van verloop van personeel en het invullen van ontstane vacatures gaat moeizaam. De dienstverlening aan de burger mag hierdoor echter geen gevaar lopen. Er wordt dan ook alles in het werk gesteld om ontstane vacatures in te vullen of wordt intern naar (soms tijdelijke) oplossingen gezocht om de burger zo optimaal mogelijk te kunnen blijven bedienen. De verwachting is dat de krapte op de arbeidsmarkt blijft aanhouden, ISD BOL zal hier ook de last van ondervinden bij het invullen van vacatures. Met mogelijk gevolg dat moet worden overgegaan tot (tijdelijk) inhuren van personeel om de dienstverlening te kunnen blijven garanderen. De kosten voor inhuur personeel kunnen onevenredig drukken op de bedrijfsvoeringskosten.

Nieuwe financieringssystematiek Bbz-kapitaalverstrekking

De nieuwe financieringssystematiek voor de Bbz-kapitaalverstrekking is vanaf 1 januari 2020 van kracht. In het jaar volgend op de feitelijke Bbz-kapitaalverstrekking ontvangt de gemeente 100% financiering van het Rijk. Echter, in de daaropvolgende vijf jaren vordert het Rijk 75% van die financiering terug van de gemeente. Dat gaat in vijf jaarlijkse stappen van achtereenvolgens 20%, 20%, 15%, 10% en 10%. Per saldo ontvangt de gemeente van het Rijk dus uiteindelijk 25% van het bedrag dat de gemeente heeft verstrekt als Bbz-bedrijfskapitaal. Voor de bekostiging van de overige 75% van het door de gemeente verstrekte Bbz-bedrijfskapitaal is de gemeente zelf verantwoordelijk. Daartoe mag de gemeente alle terug ontvangsten uit die kapitaalverstrekking (rente en aflossing) zelf

houden. Het debiteurenrisico inclusief de terugbetalingsverplichting van 75% ligt volledig bij de deelnemende gemeenten.
Daartoe mag de gemeente alle terug ontvangsten uit die kapitaalverstrekking (rente en aflossing) zelf houden.

Wet Inburgering 2021

Met ingang van 1 november 2022 is de uitvoering van de Wet Inburgering 2021 (Wi2021) zowel door de gemeente Brunssum als de gemeente Landgraaf gedelegeerd aan ISD BOL. De ontwikkelcoaches van de mensontwikkelbedrijven zijn verantwoordelijk voor de inzet van het juiste traject naar werk/participatie voor de inburgeraar en de welzijnsorganisaties van de gemeenten zijn verantwoordelijk voor de maatschappelijke begeleiding. ISD BOL voert alle administratieve taken en verantwoording rondom de inburgeringswet uit en ontzorgt daarmee de ontwikkelcoaches en mensontwikkelbedrijven. Uiteraard brengt de uitvoering van deze ondersteunende taken kosten met zich mee.

4. Toerekening salarissen naar de beleidsvelden

Sinds de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in 2017 zijn we verplicht om salarissen zoveel mogelijk direct toe te rekenen aan de desbetreffende beleidsvelden. In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het toegerekende bedrag per beleidsveld dat in de hierop volgende hoofdstukken steeds in de financiële tabel weergegeven is.

Systematiek van toerekening

De totale som van salarissen van ISD BOL wordt toegerekend aan alle vier de beleidsvelden. Bij de toerekening worden verschillende verdeelsleutels gebruikt. De overhead (salarissen indirecte functies) komen op het beleidsveld Bedrijfsvoering. De urenverantwoording uit het W-deel (consulent diagnose(gedeeltelijk), consulent zorg(gedeeltelijk), financieel-administratief medewerker(gedeeltelijk) en medewerker administratieve ondersteuning(gedeeltelijk)) gaat rechtstreeks naar het beleidsterrein bevorderen uitstroom. De salarislasten van de voormalige boventallige werkcoach worden apart inzichtelijk gemaakt.
De resterende salarislasten worden verdeeld over de beleidsterreinen bevorderen uitstroom (excl. w-deel), beperken instroom en maatschappelijke participatie naar verhouding van de totale uitgaven op dat beleidsterrein. Onderstaand is in tabelvorm te zien hoe de salarislasten toegerekend worden.

ensoort	Toelichting	Toerekening aan	Verdeelsleutel
Salarislasten uitvoerende functies	Functies consulent (rechtmatigheid en gedeeltelijk diagnose), financieel administratief mdw., sociaal rechercheur en mdw. sociale recherche en bijzonder onderzoek	Producten BUIG en maatschappelijke participatie	Naar rato van de hoogte van de directe lasten producten BUIG, loaw en maatschappelijke participatie
Salarislasten uitvoerende functies	Functies consulent (diagnose (gedeeltelijk) en zorg), mdw, administratieve ontzorging (gedeeltelijk) en mdw. administratieve ondersteuning (gedeeltelijk)	Product Werkdeel (re-integratie)	Urenverantwoording
Salarislasten ondersteunende functies	Functies mdw. post & archief, mdw. verhaal & terugvordering, mdw. bezwaar & beroep, coordinator onboarding en coördinator financiële en administratieve taken	Kinderopvang, BUIG, Bbz declarabel en maatschappelijke participatie	Naar rato van de hoogte van de directe lasten producten kinderopvang, BUIG, Bbz declarabel en maatschappelijke participatie
Salarislasten indirecte functies	Functies directeur, managementassistente, projectleiders, afdelingshoofd bedrijfsvoering en business intelligence, controller enz.	Beleidsveld bedrijfsvoering	100%

Actualisatie van de toerekening salariskosten

In de primitieve begroting 2024 is een totale salarislast van € 6.117.106 opgenomen. De geactualiseerde salarislast voor 2024 bedraagt € 6.577.133. Dit is een verhoging van € 460.027. Onderstaand volgt een toelichting op de mutaties.

Formatiecalculatie

Uit de nieuwe formatiecalculatie 2023 blijkt een aframing van de formatie met 1,39 FTE gerechtvaardigd. Per 1 januari 2024 is 0,09 fte bijgeraamd voor de functie CISO (Chief Information Security Officer). De kosten voor 2024 zijn € 11.301. Er is 0,5 fte verschoven van de functie communicatiemedewerker naar projectleider. De kosten voor 2024 zijn € 11.535. Tot slot is de werkcoach in de primitieve begroting geraamd voor 6 maanden voor een bedrag van € 49.031. De voormalige boventallige werkcoach wordt voor geheel 2024 geraamd. Dit leidt in 2024 tot een salarislast van € 103.498 met betrekking tot het W-deel. Per saldo resulteert bovenstaande punten tot een lagere salarissom van € 21.285 in 2024.

Nieuwe CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties

Naar aanleiding van de nieuwe CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties stijgen de salarissen per 1 januari 2024 met 4,75% en per 1 oktober 2024 met 1,25%. De totale kosten in 2024 zijn € 304.780.

HR21-herijking

Vooruitlopend op aanstaande wijzigingen in de waardering van een aantal functies door de HR 21-herijking bedragen de kosten hiervan in 2024 € 100.566.

Verlofsparen

In de primitieve begroting 2024 is geen rekening gehouden met de voorziening Verlofsparen. Dit is bijgeraamd voor € 74.495.

Tot slot zijn er nog enkele wijzigingen voor een bedrag van € 1.471.

Toegerekend bedrag salarissen per beleidsveld

In de volgende tabel is weergegeven hoe de salarislasten verdeeld zijn over de vier beleidsvelden. Ter volledigheid is in de tabel opgenomen wat reeds toegewezen is in het W-deel. Het gaat hierbij om salarissen die rechtstreeks naar Bevorderen uitstroom gaan (urenverantwoording W-deel).

ISD BOL bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	2024 bijstelling	2024 nieuwe raming
- salariskosten bedrijfsvoering	2.331.015	2.240.893	260.703	2.501.595
- salariskosten bevorderen uitstroom	14.184	16.778	-1.346	15.432
- salariskosten beperken instroom	2.778.549	2.938.997	231.129	3.170.126
- salariskosten maatschappelijke participatie	256.537	294.358	-23	294.335
Subtotaal	**5.380.284**	**5.491.026**	**490.462**	**5.981.488**
- toegewezen salarisen in W-deel	551.039	626.080	-30.435	595.645
Totale salariskosten	**5.931.323**	**6.117.106**	**460.027**	**6.577.133**

In de onderstaande tabellen zijn de totale salariskosten verdeeld over de 2 gemeente.

Brunssum bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	2024 bijstelling	2024 nieuwe raming
- salariskosten bedrijfsvoering	966.412	910.317	105.905	1.016.222
- salariskosten bevorderen uitstroom	5.880	6.816	-547	6.269
- salariskosten beperken instroom	1.151.955	1.193.908	93.892	1.287.800
- salariskosten maatschappelijke participatie	106.357	119.577	-9	119.568
Subtotaal	**2.230.604**	**2.230.618**	**199.240**	**2.429.858**
- toegewezen salarisen in W-deel	173.388	240.782	-55.383	185.400
- administratieve ontzorging BB	34.025	33.356	2.400	35.756
- detachering voormalig werkcoach	9.030	0	9.271	9.271
Totale salariskosten	**2.447.047**	**2.504.756**	**155.529**	**2.660.285**

Landgraaf bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	2024 bijstelling	2024 nieuwe raming
- salariskosten bedrijfsvoering	1.364.603	1.330.575	154.798	1.485.373
- salariskosten bevorderen uitstroom	8.303	9.962	-799	9.163
- salariskosten beperken instroom	1.626.595	1.745.089	137.238	1.882.327
- salariskosten maatschappelijke participatie	150.179	174.781	-14	174.767
Subtotaal	**3.149.680**	**3.260.408**	**291.222**	**3.551.630**
- toegewezen salarisen in W-deel	244.829	351.942	-80.950	270.992
- detachering voormalig werkcoach	54.767	0	59.226	59.226
- MOBL detachering voormalig werkcoach	35.000	0	35.000	35.000
Totale salariskosten	**3.484.276**	**3.612.350**	**304.498**	**3.916.848**

5. Financiële verantwoording kerntaak: bevorderen uitstroom

Dit programma omvat alles wat samenhangt met de bevordering dat iedereen meedoet naar vermogen, bij voorkeur door betaald werk. Daar waar dat niet mogelijk is, wordt ingezet op professionele diagnose waarmee de cliënten een passend (vervolg)traject wordt aangeboden.

bevorderen van de uitstroom bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	 bijstelling	 nieuwe raming
lasten				
w-deel trajecten	525.362	579.449	-67.056	512.393
w-deel urenverantwoording	418.217	592.724	-136.333	456.391
w-deel administratieve ontzorging BB	34.025	33.356	2.400	35.756
w-deel detachering voormalig werkcoach	98.797	0	103.498	103.498
kinderopvang	143.526	157.000	-15.000	142.000
salarissen en sociale lasten kinderopvang	14.184	16.778	-1.346	15.432
totaal lasten	**1.234.110**	**1.379.307**	**-113.838**	**1.265.470**
baten				
toegekend budget aan ISD BOL	534.392	579.449	-67.056	512.393
bijdrage gemeente re-integratie	409.187	592.724	-136.333	456.391
bijdrage administratieve ontzorging BB	34.025	33.356	2.400	35.756
bijdrage detachering voormalig werkcoach	98.797	0	103.498	103.498
bijdrage gemeente kinderopvang	143.526	157.000	-15.000	142.000
bijdrage toerekening salarissen en sociale lasten	14.184	16.778	-1.346	15.432
totaal baten	**1.234.110**	**1.379.307**	**-113.838**	**1.265.470**
saldo programma	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting bijstelling begroting 2024

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd.
(V = voordelig, N = nadelig, I = incidenteel, S = structureel)

Lasten

w-deel trajecten	V	€ 67.056 (i)

Deze begrotingswijziging vloeit voort uit het door de gemeenten beschikbaar gesteld budget aan ISD BOL.

w-deel urenverantwoording	V	€ 136.333 (i)

Er is in het w-deel urenverantwoording de nieuwe CAO Samenwerkende Organisaties en herijking HR-21 verwerkt. In de primitieve begroting 2024 is rekening gehouden met 0,22 fte van de werkcoach voor het w-deel. Deze salarislasten staan nu separaat benoemd onder het w-deel detachering voormalig werkcoach. Daarnaast is abusievelijk twee keer rekening gehouden met de functie administratieve ontzorging zowel in het w-deel urenverantwoording voor 0,83 fte als bij het w-deel administratieve ontzorging Betere Buren

bij de gemeente Brunssum. Tevens is de formatiecalculatie opnieuw opgesteld waardoor een lagere bijdrage nodig is voor de urenverantwoording van het W-deel. Zie hoofdstuk 4 voor een nadere toelichting.

w-deel administratieve ontzorging BB	N	€ 2.400 (i)

Op verzoek voert ISD BOL de administratieve ontzorging uit voor Betere Buren Brunssum. De kosten hiervan bedragen € 35.756. In dit bedrag is de nieuwe CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties verwerkt. De kosten komen alleen voor de gemeente Brunssum voor rekening.

w-deel detachering voormalig werkcoach	N	€ 103.498 (i)

De salarislasten van de detachering van de voormalige boventallige werkcoach waren in de primitieve begroting 2024 niet meegenomen in het W-deel.

kinderopvang	V	€ 15.000 (i)

De uitgaven ten opzichte van de primitieve begroting zijn bijgesteld naar de realisatie van 2023.

toerekening salariskosten kinderopvang	V	€ 1.346 (i)

De salariskosten zijn verhoogd op basis van de nieuwe CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties en herijking HR-21. Zie hoofdstuk 4 voor een toelichting.

Baten

toegekend budget aan ISD BOL	N	€ 67.056 (i)

De lagere uitgaven aan de lastenkant veroorzaken een evenredige lagere bijdrage voor de gemeente Brunssum.

bijdrage gemeente re-integratie	N	€ 136.333 (i)

Deze bijdrage betreft de salariskosten in het w-deel, namelijk de urenverantwoording. Dit budget is gelijk aan de lastenkant.

bijdrage administratieve ontzorging BB	V	€ 2.400 (i)

Deze bijdrage wordt van de gemeente Brunssum ontvangen voor de administratieve ontzorging van Betere Buren Brunssum.

bijdrage detachering voormalig werkcoach	V	€ 103.498 (i)

De voormalige boventallige werkcoach wordt voor 28 uur gedetacheerd naar het Mensontwikkelbedrijf Landgraaf. Hier tegenover staat de baat van het Mensontwikkelbedrijf Landgraaf van € 35.000. De overige salarislasten van de 28 uur neemt de gemeente Landgraaf voor rekening op basis van urenverantwoording. Daarnaast wordt 8 uur in

verband met boventalligheid verdeeld conform de verdeelsleutel tussen de gemeente Brunssum en de gemeente Landgraaf.

kinderopvang	N	€ 15.000 (i)

De lagere uitgaven aan de lastenkant veroorzaken een evenredige lagere bijdrage voor de gemeenten.

bijdrage toerekening salariskosten kinderopvang	N	€ 1.346 (i)

De bijdrage toerekening salariskosten staat altijd in relatie tot de uitgaven.

6. Financiële verantwoording kerntaak: beperken instroom

Dit programma omvat alle uitkeringen aan bijstandsgerechtigden. Daarbij is het streven dat alleen die mensen een beroep op een uitkering kunnen doen die ook daadwerkelijk deze ondersteuning nodig hebben (tegenhouden aan de poort). Handhaving van wetten en regels en het intensief bestrijden van fraude is hierbij een belangrijk speerpunt. Daarbij wordt de menselijke maat niet vergeten.

beperken van de instroom bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	2024 bijstelling	2024 nieuwe raming
lasten				
Bbz gevestigd kapitaalverstrekking rentedragend	0	23.000	-12.000	11.000
Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskosten	29.050	15.000	0	15.000
Bbz uitbestede apparaatskosten	94.484	56.000	4.000	60.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. om niet	34.774	14.000	8.000	22.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. renteloos	22.679	5.000	6.000	11.000
Bbz starters uitk. levensond. om niet	10.017	59.000	-8.000	51.000
Bbz starters uitk. levensond. renteloos	27.384	2.000	6.000	8.000
Periodieke uitkeringen PW	25.538.823	25.240.467	1.314.617	26.555.084
Periodieke uitkeringen IOAW	747.964	805.000	-28.000	777.000
Periodieke uitkeringen IOAZ	177.720	117.000	69.000	186.000
Loonkostensubsidie	1.404.749	1.115.000	310.000	1.425.000
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid	28.403	50.000	0	50.000
Salarissen en sociale lasten	2.778.549	2.938.997	231.129	3.170.126
totaal lasten	**30.894.595**	**30.440.464**	**1.900.746**	**32.341.210**
baten				
Debiteurenontvangsten Bbz	34.534	19.800	-2.800	17.000
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	-34.534	-2.800	-3.200	-6.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding uitbestede onderzoeksk	29.050	15.000	0	15.000
Bijdrage gemeente Bbz uitbestede apparaatskosten	94.484	62.000	-2.000	60.000
Debiteurenontvangsten Pw	601.366	321.200	-1.200	320.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding programmakosten	27.288.367	27.336.000	10.594	27.346.594
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	74.377	-299.733	1.668.223	1.368.490
Bijdrage gemeente overige kosten	28.403	50.000	0	50.000
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	2.778.549	2.938.997	231.129	3.170.126
totaal baten	**30.894.595**	**30.440.464**	**1.900.746**	**32.341.210**
saldo programma	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting bijstelling begroting 2024

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd.
(V = voordelig, N = nadelig, I = incidenteel, S = structureel)

Lasten

"BUIG" (Bbz/PW/IOAW/IOAZ/LKS en onderzoekskosten rechtmatigheid)	N € 1.669.617 (i)

Bbz rentedragend kapitaal, uitbestede onderzoekskosten en uitbestede apparaatskosten

V € 8.000 (i)

Voor de berekening van het rentedragend kapitaal wordt het gemiddelde genomen van de afgelopen drie jaar, zoals dat ook wordt gedaan voor de onderzoekskosten. Het rentedragend kapitaal daalt met € 12.000. De onderzoekskosten worden uitgevoerd door een externe partij (zelfstandigenloket Maastricht-Heuvelland). De apparaatskosten zijn de kosten die de gemeente Maastricht, als uitvoerder van deze regeling, in rekening brengt. Deze kosten blijven gelijk. De Bbz uitbestede apparaatskosten stijgen met € 4.000.

Bbz (gevestigd en starters uitkeringen levensonderhoud om niet / renteloos)

N € 12.000 (i)

Het voordeel op deze regeling is opgebouwd uit de volgende bedragen:

- Bbz gevestigd uitk. levensonderhoud om niet	€ 8.000 N
- Bbz gevestigd uitk. levensonderhoud renteloos	€ 6.000 N
- Bbz starters uitk. levensonderhoud om niet	€ 8.000 V
- Bbz starters uitk. levensonderhoud renteloos	€ 6.000 N
	€ 12.000 N

De lasten van deze uitkeringsregeling zijn moeilijk te prognosticeren, getuige het grillige verloop elk jaar weer. In de berekening wordt het gemiddelde genomen van de afgelopen drie jaren.

Periodieke uitkeringen PW *N € 1.314.617 (i)*

De uitgaven BUIG 2024 zijn bepaald aan de hand van de eindstand van de cliëntaantallen van 2023, inclusief de stijging van de uitkeringen van 3,75% waar in de primitieve begroting nog geen rekening mee was gehouden. Voor 2024 is het uitgangspunt genomen dat voor de gemeenten Landgraaf de cliëntaantallen met 2% zullen dalen en voor de gemeente Brunssum gelijk blijven, de zogenaamde nullijn.

Periodieke uitkering IOAW *V € 28.000 (i)*

Naar aanleiding van de realisatie 2023 heeft ISD BOL een inschatting gemaakt over 2024.

Periodieke uitkering IOAZ *N € 69.000 (i)*

Naar aanleiding van de realisatie 2023 heeft ISD BOL een inschatting gemaakt over 2024.

Loonkostensubsidie *N € 310.000 (i)*

Naar aanleiding van de realisatie 2023 heeft ISD BOL een inschatting gemaakt over 2024.

Toerekening salariskosten	N	€ 231.129 (i)

De salariskosten zijn verhoogd op basis van de nieuwe CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties en herijking HR 21. Zie hoofdstuk 4 voor een toelichting.

Baten

Rijksbijdrage	V	€ 10.594(i)

De bijgestelde Rijksbijdrage is gebaseerd op de voorlopige budgetten 2024.

Debiteurenopbrengsten Bbz en Pw	N	€ 4.000 (i)

De debiteuren zijn niet overgedragen aan ISD BOL en worden niet verantwoord in de 1e BERAP 2024 van ISD BOL.

Bijdrage gemeenten	V	€ 1.663.023 (i)

De afname van de lasten, maar ook de fors lagere rijksbijdrage leidt tot een hogere bijdrage van de gemeenten.
Voor de Bbz is het nadeel op de baten opgebouwd uit de volgende bedragen:

- uitbestede onderzoekskosten € 0
- eigen aandeel programmakosten € 3.200 N
- uitbestede apparaatskosten € 2.000 N

€ 5.200 N

Voor de BUIG is het voordeel op de baten opgebouwd uit de volgende bedragen:

- bijdrage programmakosten € 1.668.223 V

Bijdrage toerekening salariskosten	V	€ 231.129 (i)

De bijdrage toerekening salariskosten staat altijd in relatie tot de uitgaven.

7. Financiële verantwoording kerntaak: maatschappelijke participatie

Dit programma omvat het minimabeleid en de bijzondere bijstand dat als instrument wordt ingezet om financiële belemmeringen weg te nemen die bestaan voor participatie in de samenleving. Dit laatste wordt nagestreefd omdat dit mensen perspectief geeft en bijdraagt aan het functioneren en de kwaliteit van de stad/wijk.

maatschappelijke participatie bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	2024 bijstelling	2024 nieuwe raming
lasten				
Medische keuringen	905	1.000	1.000	2.000
Directe levensbehoeften (a)	60.500	73.000	-10.000	63.000
Voorzieningen voor het huishouden (b)	5.592	9.000	-3.000	6.000
Kosten inrichting/huisraad (c)	53.436	43.000	11.000	54.000
Inrichtingskosten statushouders (c)	1.357	13.000	-11.000	2.000
Overige voorzieningen voor wonen (c)	58.057	70.000	-11.000	59.000
Peuteropvang (d)	3.495	7.000	-3.000	4.000
Overige voorzieningen voor opvang (d)	3.248	4.000	0	4.000
Vervoerskst en overige kosten maatschappelijke zorg (e)	22.250	25.000	-2.000	23.000
Rechtsbijstand (f)	72.869	63.000	11.000	74.000
Overige kosten financiële transacties (f)	6.064	5.000	2.000	7.000
Medische dienstverlening (h)	7.874	8.000	0	8.000
Individuele inkomenstoeslag (k)	460.060	438.000	24.000	462.000
Maatschappelijke participatie (j)	347.400	379.000	-29.000	350.000
Bewindvoering (e)	1.362.392	1.444.000	-74.000	1.370.000
Budgetbeheer (e)	8.444	10.000	-1.000	9.000
VGZ-bijdrage (m)	84.750	112.000	60.139	172.139
Overige bijzondere bijstand (g), (i), (l)	36.660	16.000	22.000	38.000
Klanttevredenheidsonderzoek	531	0	1.292	1.292
Minima-effectrapportage	0	34.437	-34.437	0
Salarissen en sociale lasten	256.537	294.358	-23	294.335
totaal lasten	**2.852.422**	**3.048.795**	**-46.029**	**3.002.766**
baten				
Bijdrage gemeente programmakosten	2.484.894	2.636.000	-12.861	2.623.139
Debiteurenontvangsten	110.461	84.000	0	84.000
Bijdrage klanttevredenheidsonderzoek	531	0	1.292	1.292
Bijdrage minima-effectrapportage	0	34.437	-34.437	0
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	256.537	294.358	-23	294.335
totaal baten	**2.852.422**	**3.048.795**	**-46.029**	**3.002.766**
saldo programma	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting bijstelling begroting 2024

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd.
(V = voordelig, N = nadelig, I = incidenteel, S = structureel)

Lasten

Maatschappelijke participatie (totaal)	V	€ 12.861 (i)

De te verwachten uitgaven op de totale maatschappelijke participatie zijn gebaseerd op de ervaringen van de afgelopen jaren en de resultaten uit de jaarrekening van 2023. Door het karakter van deze open-einde regelingen valt een exacte raming moeilijk te maken. De VGZ-bijdrage is voor beide gemeenten per 1 januari 2024 verhoogd. Voor gemeente Brunssum naar € 240,00 per jaar en voor de gemeente Landgraaf naar € 180,00 per jaar. Op verzoek van de gemeente Landgraaf is de VGZ-bijdrage bijgeraamd voor € 30.139.

In totaal wordt er voor Brunssum € 7.000 bijgeraamd. De grootste afwijkingen zijn als volgt:

- Individuele inkomenstoeslag € 10.000 (N)
- Maatschappelijke participatie € 15.000 (V)
- Bewindvoering € 33.000 (V)
- VGZ-bijdrage € 30.000 (N)

In totaal wordt er voor Landgraaf € 19.861 afgeraamd. De grootste afwijkingen zijn als volgt:

- Directe levensbehoeften € 10.000 (V)
- Inrichtingskosten statushouders € 11.000 (V)
- Individuele inkomenstoeslag € 14.000 (N)
- Maatschappelijke participatie € 14.000 (V)
- Bewindvoering € 41.000 (V)
- VGZ-bijdrage € 30.139 (N)
- Overige bijzondere bijstand € 15.000 (N)

Zie bijlage A - Begrotingswijziging 1e BERAP 2024, onderdeel lasten Maatschappelijke participatie, voor de volledige opsomming.

Klanttevredenheidsonderzoek	N	€ 1.292 (i)

Op verzoek van het Dagelijks Bestuur is een plan uitgewerkt om een klanttevredenheidsonderzoek te ontwikkelen en uit te voeren. Naar aanleiding van dit plan staat o.a. sinds eind december 2023 een feedbackzuil bij de balie van ISD BOL. Deze kosten zijn voor gehele jaar 2024 geraamd.

Minima-effectenrapportage	V	€ 34.437 (i)

In de primitieve begroting 2024 is rekening gehouden met het uitvoeren van de minima-effectenrapportage. Dit wordt jaarlijks afgewisseld met het klanttevredenheidsonderzoek. Echter wordt in 2024 alleen het klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd.

Toerekening salariskosten	V	€ 23 (i)

De salariskosten zijn verlaagd op basis van de bijgestelde uitgaven op de beleidsvelden. Dit zorgt voor een verschuiving bij de 'toerekening salariskosten' per beleidsveld. In de salariskosten is de nieuwe CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties en de herijking van HR21 verwerkt. Zie hoofdstuk 4 voor een toelichting.

Baten

Bijdrage gemeente	N	€ 12.861 (i)

De lagere uitgaven aan de lastenkant veroorzaken een evenredige lagere bijdrage voor de gemeenten.

Klanttevredenheidsonderzoek	V	€ 1.292 (i)

De bijdrage klanttevredenheidsonderzoek staat altijd in relatie tot de uitgaven.

Minima-effectenrapportage	N	€ 34.437 (i)

De bijdrage minima-effectenrapportage staat altijd in relatie tot de uitgaven.

Bijdrage toerekening salariskosten	N	€ 23 (i)

De bijdrage toerekening salariskosten staat altijd in relatie tot de uitgaven.

8. Financiële verantwoording bedrijfsvoeringkosten

Dit programma omvat alle lasten en baten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het zijn de bedrijfsvoeringskosten die niet direct aan een kerntaak kunnen worden toegerekend. Alle lasten binnen dit programma zijn weergegeven inclusief BTW. De deelnemende gemeenten kunnen deze doorgeschoven BTW ten laste van het BTW compensatiefonds brengen en terugvorderen. Zie bijlage C voor de opgave compensabele BTW per gemeente.

bedrijfsvoering bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	2024 bijstelling	2024 nieuwe raming
lasten				
Salariskosten	2.331.015	2.240.893	260.703	2.501.595
Overige personeelskosten	244.174	228.123	74.939	303.062
Inhuur en uitzendkrachten	54.786	113.053	18.490	131.543
Huisvestings- en kantoorkosten	1.124.739	1.050.408	-276.246	774.163
Automatisering	1.146.544	984.839	216.074	1.200.913
Representatie	6.224	7.772	0	7.772
Communicatie en promotiekosten	2.695	10.837	0	10.837
Vakliteratuur	57.741	59.070	0	59.070
Accountantskosten	42.864	40.850	2.014	42.864
Advieskosten	70.616	66.449	100.914	167.363
Algemene kosten	87.516	47.001	16.015	63.015
Treasury	44.804	47.721	0	47.721
Overige baten en lasten	4.440	25.000	0	25.000
totaal lasten	**5.218.159**	**4.922.017**	**412.900**	**5.334.918**
baten				
Salarisbaten	225.744	81.303	15.927	97.230
Huisvestings- en kantoorkosten	135.059	78.866	0	78.866
Algemene kosten	39.694	20.000	0	20.000
Treasury	42.937	37.358	0	37.358
Overige baten en lasten	4.774.724	4.704.491	396.973	5.101.464
totaal baten	**5.218.159**	**4.922.017**	**412.900**	**5.334.918**
saldo programma	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting bijstelling begroting 2024

Het aandeel van de gemeenten in de kosten van bedrijfsvoering stijgt met € 412.900 ten opzichte van de primitieve begroting 2024. In onderstaande begrotingswijzing is rekening gehouden met een indexatie van de bedrijfsvoeringskosten.

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd.
(V = voordelig, N = nadelig, I = incidenteel, S = structureel)

Lasten

Salariskosten	N	€ 260.703 (i)

De toegerekende salariskosten betreffen de salarissen van de overhead en de voorziening voor Verlofsparen, deze worden verantwoord op het beleidsterrein Bedrijfsvoering. Zie hoofdstuk 4 voor een toelichting.

Overige personeelskosten	N	€ 74.939 (i)

Er worden 3 budgetten van de 'overige personeelskosten' verhoogd. Ten eerste € 97.231 voor opleiding, vorming en training. Dit komt met name door de bijraming van € 31.460 van de opleiding Functioneel Applicatiebeheer.
Ten tweede zijn de kosten voor de DVO salarisadministratie met € 6.720 verhoogd door rekening te houden met de realisatie van 2023 en de verwachte indexatie in 2024.
Tot slot zijn voor de veiligheid van Team Bijzonder Onderzoek vier verschillende leaseauto's inclusief tankpassen aangeschaft. Hiervoor is een bedrag geraamd van € 35.000.

Inhuur en uitzendkrachten	N	€ 18.490 (i)

De berekening van het begrote bedrag voor inhuur en uitzendkrachten is 2% van de totale loonsom. Nu de totale salariskosten zijn verhoogd, wordt ook dit budget verhoogd.

Huisvestings- en kantoorkosten	V	€ 276.246 (i)

Naar aanleiding van het hybride werken is besloten om de huur van de 2de etage van het gebouw Lindeplein 1 te Brunssum per 1 januari 2024 te beëindigen. Dit leidt tot een aframing van de huur van de werkplekken en de etage. Daarnaast worden de telefoonkosten verhoogd met € 25.174 in 2024.

Automatisering	N	€ 216.074 (i)

Het budget automatisering is hoofdzakelijk bijgesteld op het onderdeel softwarelicenties en het DVO ICT van de gemeente Landgraaf naar aanleiding van de realisatie van 2023 en verwachte indexatie in 2024. Hierdoor is in totaal € 56.356 bijgeraamd op het onderdeel softwarelicenties. Van dit bedrag is € 14.084 bestemd voor de aanschaf van het kwaliteitssysteem Key2Control in verband met de uitvoering van een kwaliteitscontrole op archief- en informatiebeheer
Daarnaast leidt de realisatie van 2023 en verwachte indexatie in 2024 tot een bijraming van € 149.849 voor het DVO ICT van de gemeente Landgraaf, waarbij tevens rekening is gehouden met de lagere kosten voor de bijdrage van het netwerk van Brunssum in verband met de beëindiging van de huur van de 2de etage.
Tot slot is € 9.869 bijgeraamd voor het onderdeel innovatie ICT in verband met de indexatie van 2024.

Advieskosten	N	€ 100.914 (i)

Naar aanleiding van de audit Historisch Centrum Limburg en het daaruit voortvloeiend rapport heeft ISD BOL een plan van aanpak opgesteld op om te komen tot een verbetering van het archief- en informatiebeheer. Voor de inzet van Doxis ter ondersteuning van het plan van aanpak archief- en informatiebeheer is het budget advieskosten bijgeraamd met € 100.914.

Algemene kosten	N	€ 16.015(i)

De verhoging van het budget algemene kosten komt met name doordat de kosten voor de archiefinspectie door het Regionaal Historisch Centrum Limburg in de primitieve begroting 2024 niet geraamd was.

Baten

Salarisbaten	V	€ 15.927(i)

In 2024 zijn wederom 2 medewerkers elders gedetacheerd. Beide medewerkers waren in de primitieve begroting 2024 niet geraamd. De salarisbaten van de detachering van de voormalig werkcoach zijn afgeraamd en verplaatst naar het W-deel.

Overige baten en lasten - bijdrage gemeenten	V	€ 396.973 (i)

Alle mutaties samen binnen de budgetten bedrijfsvoering leiden tot een hogere bijdrage voor de gemeenten. Voor Brunssum stijgt de bijdrage met € 160.916 en voor Landgraaf met € 236.058.

BIJLAGEN

A. Begrotingswijziging 1e BERAP 2024

bedrijfsvoering

begrotingswijziging 1e berap 2024 **lasten**

omschrijving bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024		
		primitieve begroting	bijstelling	nieuwe raming
bedrijfsvoering				
Salariskosten	2.331.015	2.240.893	260.703	2.501.595
Overige personeelskosten	244.174	228.123	74.939	303.062
Inhuur en uitzendkrachten	54.786	113.053	18.490	131.543
Huisvestings- en kantoorkosten	1.124.739	1.050.408	-276.246	774.163
Automatisering	1.146.544	984.839	216.074	1.200.913
Representatie	6.224	7.772	0	7.772
Communicatie en promotiekosten	2.695	10.837	0	10.837
Vakliteratuur	57.741	59.070	0	59.070
Accountantskosten	42.864	40.850	2.014	42.864
Advieskosten	70.616	66.449	100.914	167.363
Algemene kosten	87.516	47.001	16.015	63.015
Treasury	44.804	47.721	0	47.721
Overige baten en lasten	4.440	25.000	0	25.000
totaal	**5.218.159**	**4.922.017**	**412.900**	**5.334.918**

bedrijfsvoering

begrotingswijziging 1e berap 2024 **baten**

omschrijving bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	2024 bijstelling	2024 nieuwe raming
bedrijfsvoering				
Salarisbaten	225.744	81.303	15.927	97.230
Huisvestings- en kantoorkosten	135.059	78.866	0	78.866
Algemene kosten	**39.694**	**20.000**	**0**	**20.000**
bijdrage van gemeente Brunssum	16.914	8.125	0	8.125
bijdrage van gemeente Landgraaf	22.780	11.875	0	11.875
Treasury	42.937	37.358	0	37.358
Overige baten en lasten	**4.774.724**	**4.704.491**	**396.973**	**5.101.464**
bijdrage van gemeente Brunssum	1.964.659	1.899.148	160.916	2.060.063
bijdrage van gemeente Landgraaf	2.810.065	2.805.343	236.058	3.041.401
totaal	**5.218.159**	**4.922.017**	**412.900**	**5.334.918**
saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

bevorderen uitstroom

begrotingswijziging 1e berap 2024 **lasten**

omschrijving bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	 bijstelling	 nieuwe raming
Participatiewet re-integratiedeel				
Brunssum	**488.793**	**632.395**	**-97.477**	**534.918**
re-integratie	272.350	358.257	-53.766	304.491
Salarissen en sociale lasten	173.388	240.782	-55.382	185.400
Administratieve ontzorging BB	34.025	33.356	2.400	35.756
Detachering voormalig werkcoach	9.030	0	9.271	9.271
Landgraaf	**587.608**	**573.134**	**-14**	**573.120**
re-integratie	253.012	221.192	-13.290	207.902
Salarissen en sociale lasten	244.829	351.942	-80.950	270.992
Detachering voormalig werkcoach	54.767	0	59.226	59.226
MOBL detachering voormalig werkcoach	35.000	0	35.000	35.000
Kinderopvang				
Brunssum	**60.622**	**87.816**	**-15.547**	**72.269**
Kinderopvang re-integratie	2.948	6.000	0	6.000
Kinderopvang sociaal medische indicatie	51.793	75.000	-15.000	60.000
Salarissen en sociale lasten	5.880	6.816	-547	6.269
Landgraaf	**97.088**	**85.962**	**-799**	**85.163**
Kinderopvang re-integratie	2.825	6.000	0	6.000
Kinderopvang sociaal medische indicatie	85.959	70.000	0	70.000
Salarissen en sociale lasten	8.303	9.962	-799	9.163
totaal	**1.234.110**	**1.379.307**	**-113.838**	**1.265.470**

bevorderen uitstroom

begrotingswijziging 1e berap 2024 **baten**

omschrijving bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	2024 bijstelling	2024 nieuwe raming
Participatiewet re-integratiedeel				
Brunssum	**488.793**	**632.395**	**-97.477**	**534.918**
Bijdrage gemeente programmakosten	281.380	358.257	-53.766	304.491
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	164.358	240.782	-55.382	185.400
Bijdrage administratieve ontzorging BB	34.025	33.356	2.400	35.756
Bijdrage detachering voormalig werkcoach	9.030	0	9.271	9.271
Landgraaf	**587.608**	**573.134**	**-14**	**573.120**
Bijdrage gemeente programmakosten	253.012	221.192	-13.290	207.902
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	244.829	351.942	-80.950	270.992
Bijdrage detachering voormalig werkcoach	54.767	0	59.226	59.226
MOBL detachering voormalig werkcoach	35.000	0	35.000	35.000
Kinderopvang				
Brunssum	**60.622**	**87.816**	**-15.547**	**72.269**
Bijdrage gemeente programmakosten	54.741	81.000	-15.000	66.000
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	5.880	6.816	-547	6.269
Landgraaf	**97.088**	**85.962**	**-799**	**85.163**
Bijdrage gemeente programmakosten	88.784	76.000	0	76.000
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	8.303	9.962	-799	9.163
totaal	**1.234.110**	**1.379.307**	**-113.838**	**1.265.470**
saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

beperken van de instroom

begrotingswijziging 1e berap 2024 **lasten**

omschrijving bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	 bijstelling	 nieuwe raming
BUIG inkomensdeel				
Brunssum	**12.719.852**	**12.494.927**	**1.100.947**	**13.595.874**
Bbz gevestigd kapitaalverstrekking rentedrag	0	0	0	0
Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskosten	9.607	5.000	1.000	6.000
Bbz uitbestede apparaatskosten	39.172	24.000	2.000	26.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. om niet	31.746	11.000	9.000	20.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. renteloos	14.820	6.000	2.000	8.000
Bbz starters uitk. levensond. om niet	0	38.000	-11.000	27.000
Bbz starters uitk. levensond. renteloos	9.074	-3.000	4.000	1.000
Periodieke uitkeringen PW	10.330.618	10.265.019	791.055	11.056.074
Periodieke uitkeringen IOAW	271.103	250.000	32.000	282.000
Periodieke uitkeringen IOAZ	126.565	95.000	37.000	132.000
Loonkostensubsidie	735.193	610.000	140.000	750.000
Salarissen en sociale lasten	1.151.955	1.193.908	93.892	1.287.800
Landgraaf	**18.146.340**	**17.895.537**	**799.800**	**18.695.337**
Bbz gevestigd kapitaalverstrekking rentedrag	0	23.000	-12.000	11.000
Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskosten	19.442	10.000	-1.000	9.000
Bbz uitbestede apparaatskosten	55.312	32.000	2.000	34.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. om niet	3.028	3.000	-1.000	2.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. renteloos	7.860	-1.000	4.000	3.000
Bbz starters uitk. levensond. om niet	10.017	21.000	3.000	24.000
Bbz starters uitk. levensond. renteloos	18.310	5.000	2.000	7.000
Periodieke uitkeringen PW	15.208.205	14.975.448	523.562	15.499.010
Periodieke uitkeringen IOAW	476.861	555.000	-60.000	495.000
Periodieke uitkeringen IOAZ	51.155	22.000	32.000	54.000
Loonkostensubsidie	669.556	505.000	170.000	675.000
Salarissen en sociale lasten	1.626.595	1.745.089	137.238	1.882.327
Overig				
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid	28.403	50.000	0	50.000
totaal	**30.894.595**	**30.440.464**	**1.900.746**	**32.341.210**

beperken van de instroom

begrotingswijziging 1e berap 2024 **baten**

omschrijving bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	 bijstelling	 nieuwe raming
BUIG inkomensdeel				
Brunssum	**12.719.852**	**12.494.927**	**1.100.947**	**13.595.874**
Debiteurenontvangsten Bbz	5.909	5.800	-800	5.000
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	-5.909	-5.800	800	-5.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding uitbestede onderz	9.607	5.000	1.000	6.000
Bijdrage gemeente Bbz uitbestede apparaatskosten	39.172	24.000	2.000	26.000
Debiteurenontvangsten Pw	265.733	147.200	-4.200	143.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding programmakoster	11.851.579	11.947.000	248.366	12.195.366
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	-598.194	-822.181	759.889	-62.292
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	1.151.955	1.193.908	93.892	1.287.800
Landgraaf	**18.146.340**	**17.895.537**	**799.800**	**18.695.337**
Debiteurenontvangsten Bbz	28.625	14.000	-2.000	12.000
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	-28.625	3.000	-4.000	-1.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding uitbestede onderz	19.442	10.000	-1.000	9.000
Bijdrage gemeente Bbz uitbestede apparaatskosten	55.312	38.000	-4.000	34.000
Debiteurenontvangsten Pw	335.633	174.000	3.000	177.000
Bijdrage gemeente rijksvergoeding programmakoster	15.436.788	15.389.000	-237.772	15.151.228
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	672.570	522.448	908.334	1.430.782
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	1.626.595	1.745.089	137.238	1.882.327
Overig				
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid B	12.236	20.311	0	20.311
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid L	16.167	29.689	0	29.689
totaal	**30.894.595**	**30.440.464**	**1.900.746**	**32.341.210**
saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

maatschappelijke participatie

begrotingswijziging 1e berap 2024 **lasten**

omschrijving bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	 bijstelling	 nieuwe raming
Bijzondere bijstand				
Brunssum	**1.181.650**	**1.239.577**	**6.991**	**1.246.568**
Medische keuringen	536	0	1.000	1.000
Directe levensbehoeften (a)	32.478	33.000	0	33.000
Voorzieningen voor het huishouden (b)	4.201	4.000	0	4.000
Kosten inrichting/huisraad (c)	33.717	28.000	6.000	34.000
Inrichtingskosten statushouders (c)	1.357	2.000	0	2.000
Overige voorzieningen voor wonen (c)	25.574	30.000	-4.000	26.000
Peuteropvang (d)	2.712	6.000	-3.000	3.000
Overige voorzieningen voor opvang (d)	3.248	4.000	0	4.000
Vervoerskosten en overige kosten maatschap	11.339	15.000	-3.000	12.000
Rechtsbijstand (f)	28.399	22.000	7.000	29.000
Overige kosten financiële transacties (f)	3.928	1.000	3.000	4.000
Medische dienstverlening (h)	2.656	3.000	0	3.000
Individuele inkomenstoeslag (k)	191.923	182.000	10.000	192.000
Maatschappelijke participatie (j)	159.450	175.000	-15.000	160.000
Bewindvoering (e)	515.314	553.000	-33.000	520.000
Budgetbeheer (e)	1.765	1.000	1.000	2.000
VGZ-bijdrage (m)	40.440	51.000	30.000	81.000
Overige bijzondere bijstand (g), (i), (l)	16.256	10.000	7.000	17.000
Salarissen en sociale lasten	106.357	119.577	-9	119.568
Landgraaf	**1.670.241**	**1.774.781**	**-19.875**	**1.754.906**
Medische keuringen	369	1.000	0	1.000
Directe levensbehoeften (a)	28.022	40.000	-10.000	30.000
Voorzieningen voor het huishouden (b)	1.391	5.000	-3.000	2.000
Kosten inrichting/huisraad (c)	19.719	15.000	5.000	20.000
Inrichtingskosten statushouders (c)	0	11.000	-11.000	0
Overige voorzieningen voor wonen (c)	32.483	40.000	-7.000	33.000
Peuteropvang (d)	783	1.000	0	1.000
Overige voorzieningen voor opvang (d)	0	0	0	0
Vervoerskosten en overige kosten maatschappelijke zorg (e)	10.911	10.000	1.000	11.000
Rechtsbijstand (f)	44.470	41.000	4.000	45.000
Overige kosten financiële transacties (f)	2.136	4.000	-1.000	3.000
Medische dienstverlening (h)	5.218	5.000	0	5.000
Individuele inkomenstoeslag (k)	268.137	256.000	14.000	270.000
Maatschappelijke participatie (j)	187.950	204.000	-14.000	190.000
Bewindvoering (e)	847.078	891.000	-41.000	850.000
Budgetbeheer (e)	6.679	9.000	-2.000	7.000
VGZ-bijdrage (m)	44.310	61.000	30.139	91.139
Overige bijzondere bijstand (g), (i), (l)	20.404	6.000	15.000	21.000
Salarissen en sociale lasten	150.179	174.781	-14	174.767
Overige kosten				
Minima-effectrapportage	0	34.437	-34.437	0
Klanttevredenheidsonderzoek	531	0	1.292	1.292
totaal	**2.852.422**	**3.048.795**	**-46.029**	**3.002.766**

maatschappelijke participatie

begrotingswijziging 1e berap 2024 **baten**

omschrijving bedragen in Euro	2023 werkelijk	2024 primitieve begroting	2024 bijstelling	2024 nieuwe raming
Bijzondere bijstand				
Brunssum	**1.181.650**	**1.239.577**	**6.991**	**1.246.568**
Bijdrage gemeente programmakosten	1.024.897	1.079.000	7.000	1.086.000
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	106.357	119.577	-9	119.568
Debiteurenontvangsten	50.396	41.000	0	41.000
Landgraaf	**1.670.241**	**1.774.781**	**-19.875**	**1.754.906**
Bijdrage gemeente programmakosten	1.459.996	1.557.000	-19.861	1.537.139
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	150.179	174.781	-14	174.767
Debiteurenontvangsten	60.065	43.000	0	43.000
Overige kosten	**531**	**34.437**	**-33.145**	**1.292**
Bijdrage klanttevredenheidsonderzoek Brunssum	220	0	646	646
Bijdrage klanttevredenheidsonderzoek Landgraaf	311	0	646	646
Bijdrage minima-effectrapportage Brunssum	0	13.989	-13.989	0
Bijdrage minima-effectrapportage Landgraaf	0	20.448	-20.448	0
totaal	**2.852.422**	**3.048.795**	**-46.029**	**3.002.766**
saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

B. Verdeling kosten

Voor de verdeling van de kosten van ISD BOL naar de 2 gemeenten worden verschillende rekenmethoden gebruikt. Ten eerste zijn er kosten die direct aan een gemeente zijn toe te wijzen. Deze worden niet verdeeld. Ten tweede zijn er indirecte kosten. Deze worden met een verdeelsleutel verdeeld. Onderstaand een toelichting hierop.

Direct toe te wijzen kosten

Conform artikel 22 lid 3 van de GR worden bij direct aan de gemeente toe te wijzen kosten niet de verdeelsleutel toegepast. De direct toe te rekenen kosten zijn:

- kosten Burgerhoes worden volledig aan de gemeente Landgraaf doorberekend;
- kapitaallasten van de renovatie hoogbouw Brunssum komen volledig ten laste van de gemeente Brunssum;
- toerekeningen aan het w-deel;
- kosten bezwaar en beroep;
- kosten van het gebruik van AD-accounts;
- kosten van diverse projecten of onderzoeken uitgevoerd in opdracht van de desbetreffende gemeente.

Indirecte kosten middels de verdeelsleutel

De indirect aan een gemeente toe te rekenen kosten betreffen die kosten, die niet rechtstreeks ten behoeve van een gemeente zijn gemaakt en die derhalve slechts via een verdeelsleutel zijn toe te rekenen aan de betreffende gemeenten. Het betreft hier beheerskosten zoals organisatielasten, huisvestingslasten, etc.. De salarislasten zijn hierbij uitgezonderd, deze worden verdeeld met een meervoudige beoordeling die toegelicht is in hoofdstuk 4.

De toegepaste verdeelsleutel is de verhouding van de cliëntaantallen per 31-12-2022 (T-2).

gemeente	cliënten 31-12-2022	%
B	626	40,62%
L	915	59,38%
totaal	**1.541**	**100%**

C. Overzicht compensabele BTW

De gemeenschappelijke regeling ISD BOL heeft een bijzondere plaats in het zogenaamde BTW-regime. Een gemeenschappelijke regeling valt formeel niet onder het BTW compensatiefonds. De wetgever heeft echter vastgesteld, dat de inkoop BTW (voorbelasting) van de regeling doorgeschoven wordt naar de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen vervolgens deze doorgeschoven BTW ten laste van het BTW compensatiefonds brengen. De compensabele BTW wordt, op basis van de primitieve begroting bijgeraamd conform onderstaande tabel.

Compensabele btw bedragen in Euro	2024 primitieve begroting	 bijstelling	 nieuwe raming
Brunssum	174.175	10.730	184.905
Landgraaf	254.584	15.684	270.268
Totaal	**428.759**	**26.414**	**455.173**

D. Totaaloverzicht baten en lasten per gemeente

Onderstaand is een samenvattend overzicht weergegeven van alle mutaties per kerntaak. Het totaalbedrag wordt verhoogd met € 2.137.852.

Lasten

bedragen in Euro	Totaalbedrag bijstelling	Brunssum	Landgraaf
Toerekening salarissen (hfst. 4)			
Salariskosten (excl. overhead)	93.426	37.953	55.474
Bevorderen uitstroom (hfst. 5)			
W-deel trajecten	-67.056	-53.766	-13.290
W-deel B administratieve ontzorging BB	2.400	2.400	0
W-deel detachering voormalig werkcoach	103.498	9.271	94.226
Kinderopvang	-15.000	-15.000	0
Beperken instroom (hfst. 6)			
Uitkeringen Bbz	4.000	7.000	-3.000
Periodieke uitkeringen PW	1.314.617	791.055	523.562
Periodieke uitkeringen IOAW	-28.000	32.000	-60.000
Periodieke uitkeringen IOAZ	69.000	37.000	32.000
Loonkostensubsidie	310.000	140.000	170.000
Maatschappelijke participatie (hfst. 7)			
Div. lasten maatschappelijke participatie	-12.861	7.000	-19.861
Klanttevredenheidsonderzoek	1.292	646	646
Minima-effectrapportage	-34.437	-13.989	-20.448
Bedrijfsvoeringskosten (hfst. 8)			
Div. lasten bedrijfsvoering (incl. salarissen)	396.973	160.916	236.058
Totaal generaal *	**2.137.852**	**1.142.485**	**995.367**

** een negatief bedrag betekent minder lasten voor de gemeente, dus een lagere bijdrage.*

Op de volgende pagina's is de detailinformatie per gemeente opgenomen.

totaaloverzicht baten en lasten Brunssum

bedragen in Euro

beleidsveld	oorspronkelijke begroting Brunssum		bijstelling berap 1 Brunssum		bijgestelde begr. na berap 1 Brunssum	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
bevorderen uitstroom						
Werkdeel PW						
lasten						
- uitgaven trajecten	358.257		-53.766		304.491	
- administratieve ontzorging BB	33.356		2.400		35.756	
- detachering voormalig werkcoach	0		9.271		9.271	
- uitgaven urenverantwoording	240.782		-55.382		185.400	
baten						
- bijdrage gemeente		358.257		-53.766		304.491
- administratieve ontzorging BB		33.356		2.400		35.756
- detachering voormalig werkcoach		0		9.271		9.271
- bijdrage salarissen en sociale lasten		240.782		-55.382		185.400
Wet kinderopvang						
lasten						
- uitgaven	81.000		-15.000		66.000	
- salarissen en sociale lasten	6.816		-547		6.269	
baten						
- bijdrage gemeente		81.000		-15.000		66.000
- bijdrage salarissen en sociale lasten		6.816		-547		6.269
totaal bevorderen uitstroom	**720.211**	**720.211**	**-113.024**	**-113.024**	**607.187**	**607.187**
beperken instroom						
Gebundelde uitkering						
lasten						
- uitkeringen Bbz	52.000		4.000		56.000	
- Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskst	5.000		1.000		6.000	
- Bbz uitbestede apparaatskosten	24.000		2.000		26.000	
- periodieke uitkeringen PW	10.265.019		791.055		11.056.074	
- periodieke uitkeringen IOAW	250.000		32.000		282.000	
- periodieke uitkeringen IOAZ	95.000		37.000		132.000	
- loonkostensubsidie	610.000		140.000		750.000	
- salarissen en sociale lasten	1.193.908		93.892		1.287.800	
baten						
- debiteurenontvangsten		153.000		-5.000		148.000
- eigen aandeel programmakosten Bbz		-5.800		800		-5.000
- rijksvergoeding uitbestede onderzoekskosten		5.000		1.000		6.000
- Bbz uitbestede apparaatskosten		24.000		2.000		26.000
- rijksvergoeding programmakosten		11.947.000		248.366		12.195.366
- eigen aandeel programmakosten		-822.181		759.889		-62.292
- bijdrage salarissen en sociale lasten		1.193.908		93.892		1.287.800
Overige						
lasten onderzoek rechtmatigheid						
- uitgaven	20.311		0		20.311	
baten						
-bijdrage gemeente		20.311		0		20.311
totaal beperken instroom	**12.515.239**	**12.515.239**	**1.100.947**	**1.100.947**	**13.616.185**	**13.616.185**
maatschappelijke participatie						
Overig						
- uitgaven minima-effectrapportage	13.989		-13.989		0	
- uitgaven klanttevredenheidsonderzoek	0		646		646	
baten						
- bijdrage gemeente		13.989		-13.343		646
Bijzondere bijstand						
lasten						
- uitgaven	1.120.000		7.000		1.127.000	
- salarissen en sociale lasten	119.577		-9		119.568	
baten						
- debiteurenontvangsten		41.000		0		41.000
- bijdrage gemeente		1.079.000		7.000		1.086.000
- bijdrage salarissen en sociale lasten		119.577		-9		119.568
totaal maatschappelijke participatie	**1.253.566**	**1.253.566**	**-6.352**	**-6.352**	**1.247.214**	**1.247.214**
bedrijfsvoering						
lasten						
- bedrijfsvoering	988.831		55.010		1.043.841	
- algemene kosten (bezwaar en beroep)	8.125		0		8.125	
- salarissen en sociale lasten	910.317		105.905		1.016.222	
baten						
- bijdrage gemeente		996.955		55.010		1.051.966
- bijdrage salarissen en sociale lasten		910.317		105.905		1.016.222
totaal bedrijfsvoering	**1.907.272**	**1.907.272**	**160.916**	**160.916**	**2.068.188**	**2.068.188**
totaal						
lasten						
- uitgaven	13.891.532		986.957		14.878.488	
- salarissen en sociale lasten	2.504.756		155.529		2.660.285	
baten						
- budget Rijk		11.947.000		248.366		12.195.366
- bijdrage gemeente		1.750.532		743.591		2.494.122
- debiteurenontvangsten		194.000		-5.000		189.000
- bijdrage salarissen en sociale lasten		2.504.756		155.529		2.660.285
totaal generaal	**16.396.288**	**16.396.288**	**1.142.486**	**1.142.486**	**17.538.773**	**17.538.773**

*De debiteurenontvangsten worden niet bij ISD BOL verantwoord.

totaaloverzicht baten en lasten Landgraaf

bedragen in Euro

beleidsveld	oorspronkelijke begroting Landgraaf		bijstelling berap 1 Landgraaf		bijgestelde begr. na berap 1 Landgraaf	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
bevorderen uitstroom						
Werkdeel PW						
lasten						
- uitgaven trajecten	221.192		-13.290		207.902	
- detachering voormalig werkcoach	0		59.226		59.226	
- MOBL detachering voormalig werkcoach	0		35.000		35.000	
- uitgaven urenverantwoording	351.942		-80.950		270.992	
baten						
- bijdrage gemeente		221.192		-13.290		207.902
- detachering voormalig werkcoach		0		59.226		59.226
- MOBL detachering voormalig werkcoach		0		35.000		35.000
- bijdrage salarissen en sociale lasten		351.942		-80.950		270.992
Wet kinderopvang						
lasten						
- uitgaven	76.000		0		76.000	
- salarissen en sociale lasten	9.962		-799		9.163	
baten						
- bijdrage gemeente		76.000		0		76.000
- bijdrage salarissen en sociale lasten		9.962		-799		9.163
totaal bevorderen uitstroom	**659.096**	**659.096**	**-813**	**-813**	**658.283**	**658.283**
beperken instroom						
Gebundelde uitkering						
lasten						
- uitkeringen Bbz	51.000		-4.000		47.000	
- Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskst	10.000		-1.000		9.000	
- Bbz uitbestede apparaatskosten	32.000		2.000		34.000	
- periodieke uitkeringen PW	14.975.448		523.562		15.499.010	
- periodieke uitkeringen IOAW	555.000		-60.000		495.000	
- periodieke uitkeringen IOAZ	22.000		32.000		54.000	
- loonkostensubsidie	505.000		170.000		675.000	
- salarissen en sociale lasten	1.745.089		137.238		1.882.327	
baten						
- debiteurenontvangsten		188.000		1.000		189.000
- eigen aandeel programmakosten Bbz		3.000		-4.000		-1.000
- rijksvergoeding uitbestede onderzoekskosten		10.000		-1.000		9.000
- Bbz uitbestede apparaatskosten		38.000		-4.000		34.000
- rijksvergoeding programmakosten		15.389.000		-237.772		15.151.228
- eigen aandeel programmakosten		522.448		908.334		1.430.782
- bijdrage salarissen en sociale lasten		1.745.089		137.238		1.882.327
Overige						
lasten onderzoek rechtmatigheid						
- uitgaven	29.689		0		29.689	
baten						
-bijdrage gemeente		29.689		0		29.689
totaal beperken instroom	**17.925.226**	**17.925.226**	**799.800**	**799.800**	**18.725.025**	**18.725.025**
maatschappelijke participatie						
Overig						
- uitgaven minima-effectrapportage	20.448		-20.448		0	
- uitgaven klanttevredenheidsonderzoek	0		646		646	
baten						
- bijdrage gemeente		20.448		-19.802		646
Bijzondere bijstand						
lasten						
- uitgaven	1.600.000		-19.861		1.580.139	
- salarissen en sociale lasten	174.781		-14		174.767	
baten						
- debiteurenontvangsten		43.000		0		43.000
- bijdrage gemeente		1.557.000		-19.861		1.537.139
- bijdrage salarissen en sociale lasten		174.781		-14		174.767
totaal maatschappelijke participatie	**1.795.229**	**1.795.229**	**-39.677**	**-39.677**	**1.755.552**	**1.755.552**
bedrijfsvoering						
lasten						
- bedrijfsvoering	1.474.768		81.260		1.556.028	
- algemene kosten (bezwaar en beroep)	11.875		0		11.875	
- salarissen en sociale lasten	1.330.575		154.798		1.485.373	
baten						
- bijdrage gemeente		1.486.643		81.260		1.567.903
- bijdrage salarissen en sociale lasten		1.330.575		154.798		1.485.373
totaal bedrijfsvoering	**2.817.219**	**2.817.219**	**236.058**	**236.058**	**3.053.276**	**3.053.276**
totaal						
lasten						
- uitgaven	19.584.420		690.869		20.275.289	
- salarissen en sociale lasten	3.612.350		304.498		3.916.848	
baten						
- budget Rijk		15.389.000		-237.772		15.151.228
- bijdrage gemeente		3.964.420		927.641		4.892.061
- debiteurenontvangsten		231.000		1.000		232.000
- bijdrage salarissen en sociale lasten		3.612.350		304.498		3.916.848
totaal generaal	**23.196.770**	**23.196.770**	**995.367**	**995.367**	**24.192.137**	**24.192.137**

*De debiteurenontvangsten worden niet bij ISD BOL verantwoord.

E. Lijst van gebruikte afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AOW	Algemene Ouderdomswet
BBP	bruto binnenlands product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Bijstandsbesluit zelfstandigen
BERAP	Bestuursrapportage
BIO	Baseline informatiebeveiliging Overheid
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BUIG	Wet Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten
CPB	Centraal Planbureau
DAO	Duurzaam arbeids- en trajectongeschiktheid
DAU	Duurzaam arbeidsongeschikt UWV
DB	Dagelijks Bestuur
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
I-deel	Inkomensdeel = het deel van het rijksbudget Participatiewet dat bedoeld is voor de uitbetaling van de uitkeringen
ICT	informatie- en communicatietechnologie
IIT	Individuele InkomensToeslag
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISD BOL	Intergemeentelijke sociale dienst Brunssum en Landgraaf
LKS	Loonkostensubsidie
Marap	Managementrapportage
MER	Minima Effect Rapportage
MJWP	Meerjarenwerkplan
MT	Management Team
Nugger	Niet uitkeringsgerechtigde
P&C	Planning en Control
PDCA-cyclus	Plan-Do-Check-Act-cyclus
PW	Participatiewet
SMI	Sociaal medische indicatie
TAO	Tijdelijk arbeids- en trajectongeschiktheid
TBO	Team Bijzonder Onderzoek
TCG	Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
UWV	Uitvoeringsinstelling werknemersverzekeringen
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
W-deel	Werkdeel = het deel van het rijksbudget WWB dat bedoeld is voor de re-integratie
Wajonger	Jongere met een uitkering Wajong (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten)
WAO	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering
WBU plek	Werken met behoud van uitkering
Wia	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WSP Parkstad	Werkgeversservicepunt Parkstad
WW	Werkloosheidswet
ZZP'er	Zelfstandige Zonder Personeel

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 14 mei 2024
Registratiekenmerk : 202405520
Gemeentebladnr. : 2024/35
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder
Portefeuillehouder : Merle Brüning
Raadsvergadering d.d. : 2 juli 2024
Uiterlijke datum : Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

ISD BOL 1e Bestuursrapportage 2024

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

De uitvoering van de Participatiewet en aanverwante wetten is door de gemeenten Brunssum en Landgraaf, opgedragen aan de Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum en Landgraaf (ISD BOL).

Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) ISD BOL heeft Gemeente Brunssum de 1e Bestuursrapportage (Berap) ISD BOL 2024 ontvangen op 17 april 2024.
Op grond van art. 23 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling van ISD BOL (GR), wordt de voorlopig vastgestelde 1e Bestuursrapportage ISD BOL 2024 (1e Berap 2024) aan de gemeenteraad toegezonden. Op grond van art. 23 lid 3 van de GR kunnen de raden van de deelnemende gemeenten binnen 8 weken nadat de bestuursrapportage hen is toegezonden daartegen schriftelijk bezwaar indienen bij het Algemeen Bestuur. De definitieve vaststelling van de 1e Bestuursrapportage 2024 zal samen met de behandeling van eventuele bezwaren van de deelnemende gemeenten, worden geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van ISD BOL op 25 september 2024.

b. Huidige situatie/probleemstelling

In de 1e Berap 2024 van ISD BOL wordt beleidsmatig en financieel verslag gedaan van de maanden januari en februari 2024. In 2020 is besloten om de 1e berap te beperken tot een financiële verantwoording. In de maandrapportages die vanaf april 2024 verschijnen wordt gerapporteerd over de in het bedrijfsplan opgenomen beleidsinhoudelijke activiteiten.

De 1e Berap werd besproken tijdens de AB-vergadering ISD BOL van 24 april 2024.

Uw gemeenteraad wordt voorgesteld om ten aanzien van deze stukken geen bezwaar in te dienen bij het Algemeen Bestuur van ISD BOL en evenmin een zienswijze af te geven omdat de 1e Berap 2024 overeenkomt met de verwachtingen vanuit de bijgestelde begroting en de jaarrekening 2023.

3. **Gewenste situatie (WAT?**

a. Wat willen we bereiken

Kennis te nemen van de 1e Bestuursrapportage 2024 ISD BOL en ten aanzien van deze stukken geen bezwaar in te dienen en evenmin een zienswijze af te geven.

b. Kaders

- Participatiewet;
- Gemeentewet;
- Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL.

c. Argumenten en overwegingen

In deze paragraaf zal voor de 1e Berap 2024 ISD BOL worden ingegaan op de algemene ontwikkelingen, klantaantallen, maatschappelijke participatie en budgetten.

De vertaling naar de financiële consequenties voor Gemeente Brunssum wordt gemaakt in onderdeel 4.b.

Algemeen

De verantwoording in de 1e Berap 2024 ISD BOL is gebaseerd op het Bedrijfsplan ISD BOL, waarbij het stramien van de programmabegroting gevolgd wordt. Het Bedrijfsplan is de uitwerking van het Meerjarenbeleidsplan ISD BOL 2023-2026 en de vastgestelde programmabegroting 2024.

Klantaantallen

Qua cliëntaantallen is voor Brunssum de volgende prognose gesteld voor 2024 e.v. :

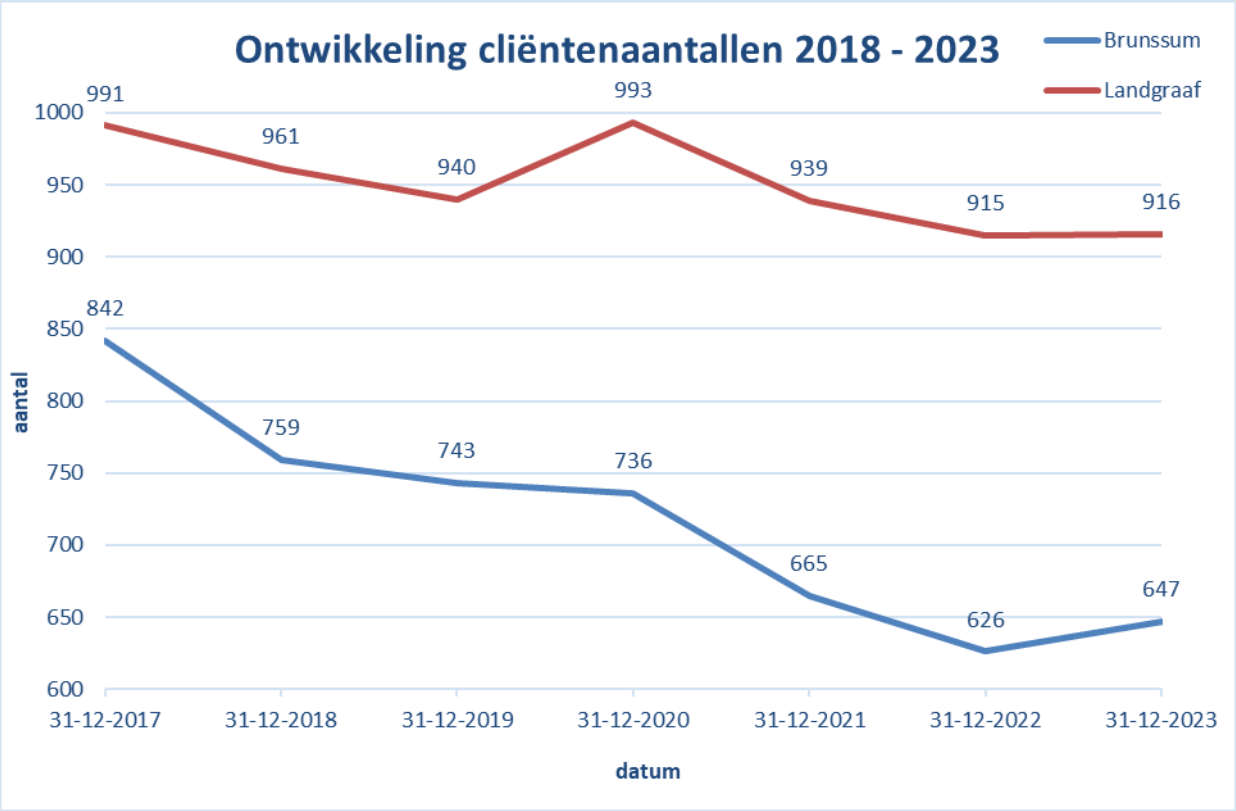
Brunssum	Realisatie 2023	2024	2025	2026	2027	2028
PW	+3,5%	0%	0%	0%	0%	0%
Brunssum	647	647	647	647	647	647

De doelstelling voor de ontwikkeling van de cliëntaantallen voor de periode 2018 t/m 2022 was vastgesteld op een afname van 10%. Dit betekende per jaar een afname van 2%.
Voor de periode 2023 t/m 2026 werd eerst nog aan deze afname van 2% per jaar vastgehouden.

Na een aantal jaren van dalende klantaantallen liet 2023 bij de uitvoering van de PW weer stijgende klantaantallen zien. Voor de gemeente Brunssum werd het jaar 2023 afgesloten met een toename van de klantaantallen PW van 3,5% (van 626 naar 647).

De stijging van deze klantaantallen wordt veroorzaakt door met name twee factoren:
- De vestiging van nieuwe klanten vanuit het buitenland in de gemeente Brunssum is in 2023 toegenomen. In 2023 waren dat 34 nieuwe klanten ten opzichte van 20 nieuwe klanten in 2022;
- In de voorliggende jaren is het klantenbestand voor de gemeente Brunssum sterk afgenomen. Afgelopen jaren is via diverse projecten versterkt ingezet op het begeleiden van de klanten naar betaalde arbeid. Het volume aan klanten met een arbeidsfitheidsklasse van 80-100% is dan ook in de loop der jaren sterk afgenomen. Daarnaast zien we ook dat, door de krapte op de arbeidsmarkt, er weinig klanten meer instromen met de hoogste arbeidsfitheidsklasse 80-100% (bijv. doorvallers vanuit de WW). Een en ander is dan ook zichtbaar geworden in de uitstroomcijfers naar betaalde arbeid over 2023. In 2023 zijn 55 klanten uitgestroomd naar betaalde arbeid ten opzichte van 81 klanten in 2022.

Onderstaand wordt de ontwikkeling van de cliëntenaantallen over de afgelopen jaren getoond. Hieruit blijkt dat, ondanks de stijging in 2023, het aantal cliënten in de afgelopen 6 jaar met 23% gedaald is.

Het realiseren van deze prognose is niet alleen een taakstelling voor ISD BOL, maar van de hele keten. Dus inclusief Betere Buren en het WSP Parkstad.

Cruciaal hierbij is dat het (te ontwikkelen) aanbod aan mogelijk arbeidspotentieel aansluit bij de behoeftes van de arbeidsmarkt.
Hiervoor zet de gemeente Brunssum met name Betere Buren in.

Maatschappelijke participatie
De uitgaven door ISD BOL voor het minimabeleid worden ook in 2024 gemonitord. Doordat betalingen met betrekking tot maatschappelijke participatie achteraf plaatsvinden worden in de 1e Berap 2024 alleen de betalingen over de maand januari gepresenteerd.
De oorspronkelijke begroting is gebaseerd op de uitgaven over 2022 en de ontwikkelingen in de eerste maanden van 2023. Inmiddels is het boekjaar 2023 afgesloten en zijn de uitgaven over dat jaar bekend. De begroting wordt nu bijgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de daadwerkelijke uitgaven in 2023 en te verwachten ontwikkelingen.

De uitgaven voor bijzondere bijstand worden met €7.000 bijgeraamd.

Bedrijfsvoering
In de 1e Berap 2024 ISD BOL wordt het aandeel van de gemeente Brunssum in de bedrijfsvoeringskosten van ISD BOL naar boven bijgesteld.

Dit wordt met name veroorzaakt door:

- een stijging van de salariskosten vanwege de nieuwe CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties: per 1 januari 2024 een stijging met 4,75% en per 1 oktober met 1,25%;
- een indexering van de DVO (DienstVerlenings Overeenkomst)vanuit de gemeente Landgraaf, met name voor het DVO ICT;
- stijging van de loonkosten door HR-21 herijking (nieuw functiewaarderingssysteem);

- invoering van de voorziening Verlofsparen.

Daar staat tegenover dat naar aanleiding van het hybride werken besloten is om de huur van de 2e etage per 1 januari 2024 te beëindigen. Dit leidt tot een aframing van de huur en werkplekkosten.

Hierbij dient aangetekend te worden dat bij het uittreden uit de GR ISD BOL door de gemeente Beekdaelen per 1 januari 2022, de gemeente Brunssum van de gemeente Beekdaelen €326.425 ontvangen heeft. Dit bedrag is ter compensatie van het verhoogde aandeel van de gemeente Brunssum in de bedrijfsvoeringskosten van ISD BOL in de vijf jaren volgend op dit uittreden.
Deze middelen zijn eind 2021 naar de algemene reserve van de gemeente Brunssum geboekt.

ISD BOL heeft de opdracht meegekregen om in die 5 jaar de bedrijfsvoeringskosten omlaag te brengen, waarmee de bijdrage voor de gemeente Brunssum weer in overeenstemming is met haar aandeel vóór het uittreden van Beekdaelen.

d. Opties en keuze

In feite zijn er 3 opties:

1. Bezwaar maken bij het AB van ISD BOL;
2. Geen bezwaar maken en een zienswijze afgeven;
3. Geen bezwaar maken en geen zienswijze afgeven.

Het college adviseert de raad om geen bezwaar te maken en evenmin een zienswijze af te geven (optie 3) omdat de 1e Berap 2024 overeenkomt met de verwachtingen vanuit de bijgestelde begroting en de jaarrekening 2023.

Ambtelijk is aan ISD BOL kenbaar gemaakt dat het voor uw gemeenteraad niet mogelijk is om binnen 2 maanden na verzending van de stukken uw zienswijze te geven. Er is afgesproken dat, indien u een zienswijze wilt afgeven, ISD BOL uw zienswijze per omgaande na de raadsvergadering van 2 juli 2024 ontvangt, waarmee uw zienswijze alsnog wordt meegenomen bij de definitieve vaststelling van de 1e bestuursrapportage in het AB van 25 september 2024.

e. Geld

Onderstaand wordt de 1e Bestuursrapportage 2024 van ISD BOL vertaald naar de gevolgen voor onze gemeentelijke financiële huishouding:

	ISD BOL begroting 2024	ISD BOL 1e Berap 2024	Begroting Brunssum na 1e Berap 2024	Bij/aframen
Werkdeel ISD-BOL	€ 632.395	€ 534.918	€ 534.904	€ 14
Kinderopvang	€ 81.000	€ 66.000	€ 81.000	€ -15.000
Inkomensdeel incl. BBZ, IOAW, IOAZ	€ 11.277.819	€ 12.308.074	€ 12.185.911	€ 122.163
Projecten (tegemoetk.chronisch zieke	€ 230.000	€ 230.000	€ 230.000	€ -
Klanttevredenheidsonderzoek etc.	€ 34.300	€ 20.957	€ 34.300	€ -13.343
Bedrijfsvoering	€ 3.229.169	€ 3.394.742	€ 3.098.181	€ 296.561
Maatschappelijke participatie	€ 1.120.000	€ 1.127.000	€ 1.120.000	€ 7.000
Subtotaal	**€ 16.604.683**	**€ 17.681.691**	**€ 17.284.296**	**€ 397.395**

Werkdeel ISD BOL

Van het re-integratiebudget is voor 2024 €534.904 geoormerkt voor de re-integratieactiviteiten van ISD BOL en geldt tevens als budgetplafond. Het budget Werkdeel 2024 (re-integratiebudget) is afdoende om deze mutatie op te vangen.

Kinderopvang

De prognose kinderopvang zoals door ISD BOL opgenomen in haar primitieve begroting 2024 bedroeg €81.000. Deze prognose wordt in de 1e Berap 2024 naar beneden bijgesteld tot €66.000.

Inkomensdeel incl. BBZ, IOAW, IOAZ

De voorlopige beschikking gebundelde uitkering BUIG over 2024 bedraagt €12.195.366

ISD BOL hield in haar primitieve begroting rekening met een cliëntafname van -2,00%. Vanaf 1 januari 2024 houdt men rekening met de nullijn. Daarnaast werd er in de primitieve begroting uitgegaan van een daling van het cliëntenbestand in 2023 met 2%. Dit is niet gerealiseerd: het cliëntenbestand steeg in dat jaar met 3,5%.

Als gevolg hiervan prognosticeren zij in de 1e Berap 2024 ad. €12.308.074 aan uitgaven Inkomensdeel incl. BBZ, IOAW, IOAZ. In de begroting van de gemeente Brunssum is uitgegaan van €12.185.911 aan uitgaven. Indien ISD BOL de prognose van de nullijn waar maakt en het Rijk houdt vast aan haar 'inschatting', wordt er een tekort ad. €122.163 gerealiseerd.

Onderzoek rechtmatigheid/KTO/MER

Het onderzoek Rechtmatigheid en het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) zijn opgenomen in het Bedrijfsplan ISD BOL en worden betaald uit het Inkomensdeel (BUIG). In de begroting van ISD BOL is hiervoor €20.311 voor het onderzoek naar rechtmatigheid en €646 voor het KTO opgenomen, in de begroting van de gemeente Brunssum €34.300.

In 2024 wordt er geen MER uitgevoerd, hetgeen voor Brunssum een besparing van €13.343 oplevert.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoeringskosten ISD BOL worden in de 1e Berap 2024 naar boven bijgesteld. Dit levert voor de gemeente Brunssum een nadeel op van € 296.561. In onderdeel 3.c. is hier reeds een verklaring voor gegeven.

Maatschappelijke participatie

De uitgaven voor maatschappelijke participatie zijn hoger geraamd dan in de primitieve begroting. In de 1e Berap 2024 ISD BOL worden de kosten maatschappelijke participatie voor Brunssum geraamd op €1.127.000, welk bedrag €7.000 hoger is dan de €1.120.000 in de gemeentelijke begroting.

Subtotaal 1e Bestuursrapportage 2024 ISD BOL

Voor de gemeente Brunssum valt de 1e Berap ISD BOL nadelig uit met € 397.395. Dit wordt verwerkt in de 1e Berap van de gemeente Brunssum.
Hierbij wordt voor 2024 en 2025 nog uitgegaan van het effect van het hanteren van de 0-lijn. Voor 2026 en verder streven wij ernaar dat middels een voorgestelde aanpak en extra investering, de geambieerde reductie alsnog gerealiseerd wordt.

Hiervoor vragen wij bij de behandeling van de Jaarrekening 2023 aan de raad om extra middelen ter beschikking te stellen middels een onttrekking aan het rekeningresultaat 2023.
Wanneer de raad deze extra middelen ter beschikking heeft gesteld, werken wij een plan uit om vanaf 2026 de geambieerde reductie alsnog te realiseren.
De verwerking in onze eigen bestuursrapportage gaat in lijn met de ambitie. Daar wordt dan het effect van de extra inzet verwerkt vanaf 2026.

4. **Bijlagen:**
202404828 1e bestuursrapportage 2024

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024/35
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202405520

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024/35;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 mei 2024, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

Besluit:
1. kennis te hebben genomen van de 1e Bestuursrapportage 2024 ISD BOL;
2. af te zien van het maken van bezwaar tegen deze bestuursrapportage bij het Algemeen Bestuur van ISD BOL en evenmin een zienswijze af te geven.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 juli 2024

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier

omnibuzz

MAATWERK IN VERVOER

Begroting

2024-1

Inhoud

1. Inleiding 3

2. Omnibuzz 6

2.1 Wie is Omnibuzz 6
2.2 Relevante ontwikkelingen 7
2.3 Pijler 1: Kantelen van vervoer en OV-gebruik stimuleren 9
2.4 Pijler 2: Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer 10
2.5 Pijler 3: Omnibuzz als slimme organisatie 12
2.6 Uitvoering leerlingenvervoer Midden-Limburgse gemeenten 15

3. De beleidsbegroting 18

3.1 Programma Omnibuzz-vervoer 18

4. Financiële begroting 34

4.1 Financiële kaders 34
4.2 Toelichting op de baten en lasten 37
4.3 Analyse tweede begrotingswijziging 2024-1 ten opzichte van de eerste begrotingswijziging 2024 (Wmo) 45
4.4 Toelichting op de baten en lasten (GGZ-vervoer) 47
4.5 Toelichting op de baten en lasten (leerlingenvervoer) 50

5. Bijlagen 54

5.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 54
5.2 Staat van reserves 54
5.3 Opbouw algemene reserve 55

Vormgeving: bartistiek Design
Foto's: De Fotovakvrouw

1. Inleiding

Voor u ligt de eerste wijziging programmabegroting 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omnibuzz (begroting 2024-1). In voorliggende begrotingswijziging is een aantal nieuwe inzichten en ontwikkelingen verwerkt, die tot een bijstelling van de begroting 2024 leiden. De belangrijkste wijziging ten opzichte van de begroting 2024 is de uitvoering van het leerlingenvervoer voor zes Midden-Limburgse gemeenten met ingang van 1 augustus 2024. Voor de gemeente Roermond is dit inclusief het gym- en zwemvervoer. De besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden, nadat de begroting 2024 vastgesteld is. In deze begrotingswijziging is de instroom van dit vervoer verwerkt. Aanvullend hierop zijn de actuele inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van het vervoer, overheadkosten en de organisatie opgenomen.

Omnibuzz is verantwoordelijk voor het (collectief) vraagafhankelijk vervoer (CVV) voor klanten met een Wmo-indicatie. De uitgangspunten en kaders waarbinnen Omnibuzz dit doet, zijn vastgelegd in het bedrijfsplan (5 januari 2016, actualisatie 2019), de GR Omnibuzz en de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de gemeenten. De DVO's voor het collectief vraagafhankelijk vervoer zijn met alle deelnemende gemeenten afgesloten. Met de zes gemeenten uit Midden-Limburg zijn aanvullende DVO's afgesloten voor het leerlingenvervoer en voor Roermond inclusief het gym- en zwemvervoer. Voor de leesbaarheid wordt dit vervoer in een apart hoofdstuk separaat toegelicht en richten de komende hoofdstukken zich op het CVV. De vertaling van deze kaders naar de jaarlijkse begrotings- en verantwoordingsstukken gebeurt conform het 'Besluit begroting en verantwoording' (BBV). Rekening houdend met de dynamiek en voortdurende ontwikkelingen wordt de begroting, indien nodig, jaarlijks geactualiseerd en bijgesteld.

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

2 Over Omnibuzz

2. Omnibuzz

2.1 Wie is Omnibuzz

Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) en verantwoordelijk voor de uitvoering van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) voor 30 Limburgse gemeenten.

Onze ruim 39.000 klanten hebben van hun gemeente een indicatie voor ons vervoer gekregen. Omnibuzz neemt de administratie en andere uitvoerende en controlerende taken over, waarbij afstemming en overleg tussen betrokken partijen en deelnemende gemeenten geborgd is. De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor de reizigers en de deelnemende gemeenten.

Het doel van Omnibuzz is: 'Het bieden van de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer.' Hierbij ligt een sterke focus op het bieden van (maatwerk-)oplossingen voor vervoersvragen van klanten.

Omnibuzz zorgt dat klanten - ook diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben - optimaal gebruik kunnen maken van het vervoer en daardoor kunnen blijven participeren.

De uitdaging is deze functie binnen de financiële kaders te blijven vervullen. Hiervoor wordt ingezet op efficiënt vervoer en de eigen kracht van klanten.

Omnibuzz staat voor de volgende kernwaarden:

- Klantgericht en betrouwbaar.
- Kostenefficiënt en duurzaam.
- Innovatief en flexibel.
- Kwaliteit en deskundigheid.
- Integriteit.

Missie

De missie van Omnibuzz is:

> "Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later."

Uit onze missie blijkt een sterke focus op duurzaam en kwalitatief hoogwaardig vervoer. De missie is verbonden aan een motto dat centraal staat in de dienstverlening:

> "Via slim vervoer maatschappelijk blijven verbinden."

Slim vervoer

Met het aanbieden van doelgroepenvervoer zorgt Omnibuzz voor een belangrijk netwerk van reizigers, gemeenten en uitvoerders in Limburg. Omnibuzz kan terugvallen op inhoudelijke expertise, gedetailleerde data en een proactieve houding om het vervoer voortdurend te optimaliseren. Hierbij wegen wij alle belangen van gemeenten, klanten en vervoerders af en zorgen voor een optimale onderlinge afstemming. Dit is noodzakelijk om het vervoer voor de reizigers passend uit te blijven voeren, voor gemeenten betaalbaar te houden en voor vervoerders uitvoerbaar te houden.

Maatschappelijk verbinden

Maatschappelijk verbinden tekent de rol van Omnibuzz in het maatschappelijk veld. Vervoer is de verbinding tussen het sociale leven, maatschappelijke activiteiten en de

gebruikers ervan. In de actualiteit leidt dit steeds vaker tot het bieden van noodoplossingen voor acute vervoersvragen, zoals het vaccinatievervoer of ondersteuning bij evacuaties door de wateroverlast.

Regiemodel

Omnibuzz is opgericht om de doelstellingen voor de 30 Limburgse gemeenten te realiseren. Hiermee dragen de Limburgse gemeenten zorg voor toekomstbestendig doelgroepenvervoer.

Om te sturen op deze ambities is gekozen voor een mobiliteitscentrale volgens het regiemodel. Dit betekent een scheiding tussen regie en de uitvoering van het vervoer.

Wij optimaliseren het vervoer doordat beleidsmatige aspecten, contractbeheer en het operationele proces samenkomen binnen de organisatie zonder inmenging van private belangen. Hierdoor kunnen wij het vervoerssysteem passend, betaalbaar en toekomstbestendig inrichten. Eventueel kunnen andere vervoersvormen instromen, maar dit is niet noodzakelijk.

De wijze en termijn waarop de ambities gerealiseerd worden is namelijk dynamisch. De drie pijlers waarop alle ambities gebaseerd zijn, borgen de visie op de lange termijn:

- Het kantelen van vervoer en het OV-gebruik stimuleren.
- Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer.
- Omnibuzz als slimme organisatie.

Na een korte omschrijving van de relevante ontwikkelingen voor het Omnibuzz-vervoer, worden de uitgangspunten per pijler toegelicht.

2.2 Relevante ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen die relevant zijn voor ons vervoer en/of waarop wij moeten anticiperen in deze periode, worden hieronder kort benoemd.

De grillige ontwikkeling van de vervoersvraag

De impact van COVID-19 is provinciaal nog steeds merkbaar in de vorm van een lagere vervoersvraag, maar de verschillen tussen gemeenten nemen toe en de voorspelbaarheid neemt af. Dit maakt het moeilijk om begrotingen strak op te stellen op basis van algemene uitgangspunten. Om goed te kunnen begroten is onderzoek, analyse en meer maatwerk op gemeenteniveau nodig. Dit inzicht heeft onder andere geleid tot een aanpassing van de financiële uitgangspunten, waarbij wij 2019 als peiljaar loslaten en de begrotingen baseren op de volumes van het laatste volledige jaar (2023). De verwachting is dat daarmee de forse overschrijdingen op de begrotingen, zoals nu in een aantal gemeenten het geval is, voor de komende jaren voorkomen worden. Het leidt anderzijds wel tot een structureel hogere begroting voor deze gemeenten.

Tekorten aan personeel in de vervoerssector

De problemen met het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerde chauffeurs houdt aan en kan serieuzere vormen aannemen als het vervoersvolume verder aantrekt, iets wat wij in een aantal gemeenten al constateren. Dit onderwerp krijgt onze volledige aandacht en vraagt vanwege de omvang en impact ook aanpassingen aan de systeemkant, zoals de toepassing van piekspreiding.

Vervoersresultaat

In deze begrotingen vallen wij terug op het eerdere uitgangspunt en wij nemen de realisatie van het voorgaande jaar als basis. Voor deze begrotingen betekent dit het volume van 2023, verhoogd met een opslag van 5%. De ontwikkeling van het volume varieert per gemeente. Daarom hebben individuele gemeenten de mogelijkheid om een afwijkend percentage toe te passen en een eventuele hogere stijging in het vervoersvolume op te vangen. Dit doen wij uitsluitend als een individuele gemeente dit specifiek aangeeft.

In deze begroting gaan wij uit van het nacalculatorisch tarief over 2023, dat wordt verhoogd met de NEA-index voor 2023 (3,4%). Voor de hierop volgende jaren rekenen wij

met hetzelfde indexcijfer. De uiteindelijke afrekening met betrekking tot het vervoerstarief met de vervoerders en gemeenten is afhankelijk van de omvang van het vervoer. De omvang bepaalt of dit tarief het voorcalculatorisch tarief op basis van de vervoerscontracten is of de tarieven uit het addendum. Het addendum gaat uit van tarieven die meebewegen met de omvang van het vervoer, zodat vervoerders deels gecompenseerd worden voor het lagere vervoersvolume dan waar zij op hebben ingeschreven bij de aanbesteding. Dit gebeurt aan de hand van staffels die bepaald zijn als percentages van het volume in het referentiejaar 2019. Concreet wordt de prijs per zone met een afgesproken bedrag verhoogd als het volume onder een bepaald percentage (ten opzichte van 2019) zakt.

De klantbijdrage wordt niet in de begroting van Omnibuzz verwerkt. Eventuele wijzigingen hebben geen effect op de begroting, maar uiteraard wel op de totale kosten van het vervoer voor de gemeenten. Een lager vervoersvolume leidt uiteraard tot lagere vervoersopbrengsten voor de gemeente. Vanwege de uitzonderlijke situatie geven wij toch een korte toelichting op dit onderwerp.

Veel gemeenten hanteren het uitgangspunt dat de klantbijdrage de ontwikkeling in de tarieven van het (lokale) OV volgt. Landelijk worden de klanttarieven in het lokale OV in 2024 niet verhoogd, ondanks een LTI van 11,72%. Voor de klantbijdragen die doorgaans ‘gelijk aan OV’ met de LTI worden geïndexeerd, is de indexering voor 2024 daarom vooralsnog on hold gezet. De gemeenten nemen binnenkort een definitief besluit over het wel of niet toepassen van de LTI of hebben dit reeds gedaan. De verwachting is dat alle gemeenten dit uitgangspunt blijven volgen en er in 2024 geen indexering op de klantbijdrage zal plaatsvinden.

Bonus malus

Onder de beheerkosten is op basis van de historische ervaringscijfers een bedrag opgenomen voor de bonus malus. Het uiteindelijke bedrag is afhankelijk van de daadwerkelijk geleverde kwaliteit op de weg in termen van punctualiteit en aantal klachten.

Ontwikkelingen in het openbaar vervoer

Aanpassingen in de lijnvoering in Limburg leiden tot steeds meer gebieden waar de afstand tussen het OV en de voordeur toeneemt. Doordat ook het OV met personeelstekort en bijbehorende kwaliteitsverlies te kampen heeft, biedt het OV in afnemende mate een passend en/of aantrekkelijk alternatief voor mensen met een beperking. Deze ontwikkeling staat haaks op onze gezamenlijke ambitie om OV-gebruik onder klanten juist te stimuleren en de instroom van nieuwe klanten te beperken. Wij spannen ons daarom optimaal in de integratie met het OV te bevorderen en het OV aantrekkelijk te maken voor onze klanten. De insteek van Omnibuzz is het minimaliseren van deze gevolgen voor Omnibuzz en het optimaliseren van het aanbod van openbare vervoersoplossingen, zodat deze ook voor (potentiële) klanten van Omnibuzz passend zijn.

Groeiende zorgbehoefte bij klanten

De toename van dementie of verward gedrag bij de doelgroep heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening via de telefoon. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kost hierdoor gemiddeld meer tijd. Dit is een ontwikkeling die wij concreet terugzien in de oplopende gemiddelde gesprekstijd. Een daling in het aantal telefonische contacten leidt hierdoor niet noodzakelijk tot minder bezetting aan de telefoon. Aangezien deze tendens voorlopig doorzet, zetten wij nog nadrukkelijker in op het gebruik van digitale kanalen, zoals MijnOmnibuzz, om de druk op de telefonische dienstverlening te beperken. Omnibuzz volgt hiermee de landelijke tendens, zoals onder andere blijkt uit de handreiking van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met betrekking tot de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer. Hierin staat onder andere: ‘Om een compacte, efficiënte overheid te realiseren met hoogwaardige dienstverlening, is digitalisering een vereiste en is het digitale kanaal het voorkeurskanaal. Het uitgangspunt is: digitaal waar het kan’. Uiteraard houden wij hierbij altijd rekening met de (on-)mogelijkheden van onze klanten.

Er zijn aanvullende vervoersspecificaties die zorgen voor passend vervoer voor deze klanten. De chauffeur krijgt bijvoorbeeld extra tijd voor deze ritten (indicatie extra zorg) of mag pas vertrekken als de klant door een ander persoon is opgevangen (indicatie persoonlijke overdracht). Een goede toepassing van deze indicaties gaat echter niet vanzelf. Hiervoor is afstemming nodig tussen gemeenten (consulenten), vervoerders en Omnibuzz. Vanwege de geringe omvang en beperkte ervaringscijfers zijn de kosten van deze toeslagen voorlopig niet begroot. Door de signalen die wij bij de uitvoering van ons vervoer krijgen te delen met de desbetreffende gemeente, ondersteunen wij gemeenten bovendien in de gemeentelijke taak van vroegsignalering van verward gedrag.

Compliance en toename 'kruimelfuncties'

Als lokale overheid is Omnibuzz aan een toenemend aantal wettelijke verplichtingen gehouden. Deze recente toename leidt tot uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie en stijgende overheadkosten. Het betreft onder andere een wetswijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) per 1 juli 2022, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Archiefwet, het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid, de Wet Elektronische publicaties (Wep), de implementatie van de Wet open overheid (Woo) per 1 mei 2022. Met ingang van 1 januari 2025 treedt naar verwachting de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv) in werking, waarin eisen gesteld worden aan de digitale communicatie tussen overheden en burgers.

De stapeling van 'kruimelfuncties' leidt tot groeiende uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie en hebben veelal betrekking op de digitale processen, waar wij juist meer op willen inzetten. Wij benaderen deze taken dan ook niet als wettelijke verplichtingen en onderkennen het belang dit goed in te richten en te borgen in de processen als voorwaarde voor onze kernwaarden en ambities.

Vanwege het structurele karakter pakken wij dit grotendeels intern op. Wij merken echter ook dat wij als uitvoeringsorganisatie over onvoldoende capaciteit en deskundigheid beschikken om dit volledig zelfstandig te doen. Omdat bij de deelnemende gemeenten evenmin ondersteuning beschikbaar is, huren wij hiervoor deels extern advies in bij Daadkracht, een externe organisatie waar wij sinds 2021 de rollen van functionaris gegevensbescherming, privacy officer en security officer hebben ondergebracht. Bovendien ondersteunen zij bij het opvolgen van de aanbevelingen van de toezichthouder met betrekking tot het digitaal archief.

2.3 Pijler 1: Kantelen van vervoer en OV-gebruik stimuleren

Een belangrijke ambitie is het optimaliseren van het gebruik van het reguliere OV of andere voorliggende vervoersvoorzieningen. In voorgaand hoofdstuk is al beschreven dat een aantal ontwikkelingen de realisatie van deze ambitie in de weg zit. Toch blijft dit een centrale pijler in de visie van Omnibuzz, omdat alternatief vervoer de enige oplossing is om de maatschappelijke participatie van de (potentiële) klanten te behouden en bevorderen, zonder dat het vervoersvolume van Omnibuzz stijgt.

Integratie OV en doelgroepenvervoer

Ondanks de tendens van terugtrekkend OV en verschraling van het aanbod zal de focus blijven liggen op het optimaliseren van het gebruik van OV en andere voorliggende voorzieningen. Dit is harder nodig dan ooit. Wij voeren intensief overleg met de Provincie Limburg en Arriva over het toewerken naar integrale mobiliteit. Alle geprioriteerde aanbevelingen uit ons gezamenlijk actieplan zetten wij om in daadwerkelijke acties en deelprojecten die de komende jaren gaan bijdragen aan een beter integraal mobiliteitsaanbod in Limburg. Gedurende 2023 is daar nog een nieuw traject bijgekomen, namelijk publieke mobiliteit, waarbij wij samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat werken aan mogelijkheden voor publieke mobiliteit in Limburg (HUB's, servicelijn, first-and-last mile, één vervoerskenmerk) met als doel de mobiliteitsmogelijkheden en integratie op provinciaal niveau te optimaliseren.

De Voor Elkaar Pas (VEP) zien wij daarbij als een belangrijk

instrument. In de huidige samenwerking wordt gekeken naar mogelijkheden om dit product nog beter af te stemmen op onze doelgroep. Wij zoeken hierbij aansluiting bij innovaties in het OV. Dit doen wij door inzicht in de VEP als voorliggende voorziening te verkrijgen, beschikbare data ten aanzien van de VEP te analyseren en de voorwaarden van de VEP meer in lijn brengen met ambities van de GR Omnibuzz. In dit traject leggen wij tevens de verbinding met initiatieven zoals het project Kommee van Trendsportal. Hiermee kunnen wij actief sturen op het gebruik van alternatief vervoer in bredere zin en het vergroten van duurzaamheid door het organiseren van informatie-, mobiliteits- en praktijkdagen in pilotgemeenten in Noord-Limburg. In de komende jaren willen wij de opgedane ervaringen in Noord-Limburg gebruiken om deze in heel Limburg op structurele basis uit te rollen.

Toeleiding naar ander vervoer en gebruik voorliggende voorzieningen

Voor de toeleiding naar het OV zetten wij in op meer gebruik van de VEP door onze klanten, onder andere door promotieactiviteiten. Tegelijk werken wij aan een pilot, waarbij wij inzetten op een soortgelijk product met gratis OV met Arriva Limburg als voorloper op Wmo-vervoer. Dit zorgt voor een vangnet tegen mobiliteitsarmoede en maakt het OV toegankelijker voor burgers die net tussen wal en schip vallen. Deze pilot richt zich niet op onze klanten en heeft als doel de instroom te verminderen. Door het gebruik van OV te stimuleren, verwachten wij dat iedere burger langer zelfstandig kan blijven reizen en Omnibuzz minder snel nodig zal zijn. Deze pilot zal eerst uitgevoerd worden bij één landelijke en één stedelijke gemeente met als doel data op te halen en mogelijke besparingen voor alle deelnemende gemeenten inzichtelijk te krijgen.

Naast het OV optimaliseren wij de informatieverstrekking over andere vervoersinitiatieven aan individuele gemeenten. Doel hiervan is dat deze informatie gemakkelijker beschikbaar is voor Wmo-consulenten en het gebruik van alternatief vervoer en lokale vervoersvoorzieningen toeneemt.

2.4 Pijler 2: Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer

Binnen het huidige Omnibuzz-vervoer streven wij op verschillende manier optimale efficiëntie na. Op het gebied van instroom van ander vervoer zijn er interessante ontwikkelingen.

Efficiënt Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)

Wij passen de overeenkomsten met vervoerders optimaal aan aan de nieuwe werkelijkheid. Dit is nodig om de continuïteit van het vervoer op de langere termijn te borgen. Met de verlenging van de huidige raamovereenkomsten, zoals besloten door het dagelijks bestuur op 10 mei 2023, willen wij bevorderen dat de opdrachtnemer duurzame arbeidsrelaties aangaat en dat er wordt geïnvesteerd in duurzame voertuigen. De verlenging zorgt ervoor dat vervoerders kunnen investeren in duurzaam vervoer en goed werkgeverschap. Bovendien geeft dit meer ruimte om te onderzoeken of bij de nieuwe aanbesteding (start 1 januari 2028) Zero Emissie Doelgroepenvervoer gerealiseerd kan worden. Verder is de verwachting dat opnieuw aanbesteden leidt een kostenstijging, omdat nieuwe prijsafspraken met vervoerders gemaakt worden.

De huidige contracten voor het CVV-vervoer lopen tot 1 januari 2028. Onderliggend bestek is destijds door het Aanbesteding Instituut Mobiliteit (AIM) en Koninklijk Nederlands Vervoer (KNV) genoemd als een ‘bijna perfect bestek’. De aanbesteding is opgedeeld in 8 percelen die aan zes taxibedrijven is gegund. Twee bedrijven hebben twee percelen. De bedrijven die momenteel het Omnibuzz-vervoer uitvoeren zijn:

- Taxi Nelissen - regio Maastricht.
- Taxi Van Loo - regio Heuvelland.
- Taxi Hanneman - regio Parkstad, regio Westelijke Mijnstreek.
- Personenvervoer Midden-Limburg (PML) - regio Roermond.
- Taxi Van Driel - regio Weert, regio Venray/Noord Limburg.
- Taxi De Leeuw - regio Venlo/Peel en Maas.

Wij hanteren verschillende instrumenten die bijdragen aan de continuïteit, kwaliteit en efficiënte uitvoering van het vervoer, zodat (minimaal) aan de contractueel afgesproken kwaliteitseisen wordt voldaan. De efficiëntie van het vervoer is al verhoogd door de contante betalingen af te schaffen. Efficiënter plannen is een gezamenlijke opdracht voor de vervoerders en Omnibuzz, omdat de inzet van voertuigen daarmee wordt beperkt.

Binnen de lopende contracten zijn wij volop bezig met het efficiënter maken van het vervoer. Belangrijke instrumenten voor efficiënt vervoer zijn vraagspreiding en actief sturen op groepsritten en vast werk. In 2023 is een module in de ritreserveringssoftware gerealiseerd om piekspreiding te effectueren. Hiermee geven wij sturing aan het gewenste vertrek- en ophaalmoment. Dit levert een efficiëntere planning en inzet van vervoer op en borgt tevens de kwaliteit van de uitvoering, omdat ritten worden verschoven van tijdstippen waar het knelt naar andere rustigere momenten. In november 2023 zijn wij gestart met 1 vervoerder. In 2024 zullen wij dit goed evalueren en de verwachting is wij dit vervolgens over alle percelen uitrollen. Tegelijk pakken wij nog steeds het chauffeurstekort aan door vervoerders te ondersteunen in het behouden en werven van nieuw personeel.

In de advisering aan gemeenten blijven wij inzetten op bewustwording en signalering. Het is complex om een goede balans te vinden tussen maatwerk, zodat vervoerspecificaties enerzijds passend zijn en anderzijds het vervoer beheersbaar blijft. Samen kijken wij kritisch naar de noodzaak van (individuele) vervoersspecificaties. Wij ondersteunen gemeenten bij het nemen van beheersmaatregelen via bewustzijn van de kosteneffecten van deze specificaties en het toekennen van een (gelimiteerd) budget. Tevens intensiveren wij het meldpunt beperkte zelfregie, waardoor de advisering zo goed mogelijk aansluit bij de behoeften van klant en vervoerder.

De mogelijkheden tot het reserveren van ritten maken wij zo klantvriendelijk en efficiënt mogelijk via moderne taxipoints in de ziekenhuizen en de ontwikkeling van MijnOmnibuzz. Het gebruik van MijnOmnibuzz gaan wij stimuleren door een uitgebreide promotiecampagne en het ondersteunen en vergroten van de digitale vaardigheden van gebruikers. Tenslotte hebben wij een data gedreven onderzoek uitgevoerd om de achterblijvende vervoersvraag te verklaren, aangevuld met een klantonderzoek naar het reisgedrag. De resultaten zijn omvangrijk en het vertalen naar concrete acties vraagt tijd. In 2024 gaan wij hierover met de gemeenten in gesprek, bouwen wij het onderzoek verder uit en bepalen samen de richting voor een passend vervolg.

Instroom ander doelgroepenvervoer

De huidige contracten in het Omnibuzz-vervoer bieden mogelijkheden om ander vervoer uit te voeren, zonder dat altijd een aanbesteding nodig is. De invulling hiervan is flexibel en afhankelijk van de behoefte bij de desbetreffende gemeente. Deze taak is als zodanig niet ingerekend in de begrotingen, maar als er een concreet verzoek vanuit een gemeente komt, bekijken wij samen de mogelijkheden. Als resultaat hiervan voert Omnibuzz (op geringe schaal) sinds 2022 een deel van het jeugdwet-vervoer uit voor de gemeente Roermond en vanaf 2023 ook voor de gemeente Nederweert. Momenteel lopen gesprekken over nieuwe verzoeken. De instroom van het leerlingenvervoer van zes gemeenten in Midden-Limburg was te omvangrijk; daarvoor is een aparte aanbesteding gedaan. De gunning van dit vervoer zal in het voorjaar van 2024 zijn en de implementatie en inrichting van de organisatie voor de start in augustus 2024. Dit wordt in een apart hoofdstuk toegelicht.

Kostenverdeling verschillende vervoersvormen

Voorlopig wordt voor deze instroom geen extra capaciteit ingezet op de overhead. De achterliggende gedachte is dat veel onderwerpen en thema's overkoepelend relevant zijn en veel ondersteunende/facilitaire taken, zoals huisvesting en management niet wezenlijk toenemen door het leerlingenvervoer.

Zaken als compliance met allerlei wetten (zie de paragraaf

over kruimelfuncties) of een wijziging van de GR hebben betrekking op de organisatie Omnibuzz als geheel, los van de vervoersvorm. De ontschotting van verschillende vervoersvormen en een integrale benadering van het vervoer is bovendien een belangrijk aspect in de visie van Omnibuzz.

De uitvoering van leerlingenvervoer kan hierin een belangrijke stap zijn, waarbij wij in de bedrijfsvoering geen harde splitsing tussen de vervoersvormen hanteren. Daarom is gekozen om een deel van de overheadkosten voor leerlingenvervoer intern door te belasten vanuit de Wmo. De kosten worden dus verrekend met de overhead van alle 30 deelnemende gemeenten op de Wmo. Op die manier leidt het onderbrengen van het leerlingenvervoer tot een voordeel voor alle deelnemende gemeenten op het Wmo-vervoer. Zodra andere gemeenten besluiten het leerlingenvervoer aan Omnibuzz op te dragen, zullen de kosten opnieuw verdeeld worden over de deelnemende gemeenten, waarbij naar verwachting schaalvoordelen optreden in de uitvoeringsorganisatie. Hiervan hebben alle gemeenten voordelen. Hetzelfde geldt voor de aanbesteding.

Invulling andere vervoersbehoeften

Vanuit het sterke partnership met vervoerders kan Omnibuzz flexibel worden ingezet bij maatschappelijke behoeften aan vervoer. Dit is afgelopen jaren ingezet voor vervoer van en naar 'besmette' huisartsenpraktijken, corona-hotels, vaccinatielocaties, vervoer van vluchtelingen en evacuaties gedurende de wateroverlast. Op deze wijze kan het beschikbare vervoersysteem worden ingezet ten behoeve van (urgente) maatschappelijke doelen en/of als acute noodoplossing. Dit vervoer wordt niet begroot en kan in opdracht van de gemeenten snel opgepakt worden, mits dit mogelijk is binnen het systeem.

2.5 Pijler 3: Omnibuzz als slimme organisatie

Omnibuzz als kennisorganisatie

Omnibuzz is op de eerste plaats een uitvoeringsorganisatie met reguliere werkzaamheden als ritaanname, klantenadministratie, klachtafhandeling, facturering etc. Bovendien is Omnibuzz ook een kennisorganisatie die op basis van inhoudelijke kennis nieuwe ideeën ontwikkelt en deelnemende gemeenten adviseert in de beleidsontwikkeling.

Als inhoudsdeskundig adviseur voor gemeenten voert Omnibuzz veel werk binnen de andere twee pijlers (grotendeels) zelfstandig uit. Een belangrijke taak voor Omnibuzz is nu het verkrijgen van inzicht in de gevolgen van de pandemie voor de langere termijn en de wijze waarop het vervoer zich verder zal ontwikkelen. Dit is van groot belang voor goede contractuele afspraken met vervoerders, de eigen bedrijfsvoering en de vertaling daarvan naar de komende begrotingen. Met betrekking tot de beperkte zelfregie implementeren wij onze kennis op het gebied van gedragsverandering binnen Omnibuzz, zodat wij via meer begrip in gedrag en persoonseigenschappen van klanten beter kunnen aansluiten op hun behoeften en het effect van interventies toeneemt.

Om de ondersteuning van de werkzaamheden en advisering voor gemeenten op niveau te houden, is Omnibuzz voortdurend bezig zijn informatie- en kennismanagement, kwaliteitsbeheer en rapportage-instrumenten. In de volgende paragrafen worden enkele belangrijke facetten genoemd die ons faciliteren om deze werkzaamheden goed uit te kunnen voeren.

Kwaliteitsbeleid

Wij borgen het kwaliteitsbeheer onder andere via interne audits en het in kaart brengen van de bedrijfsprocessen en bijbehorende risico's. Dit doen wij onder andere met een open verbetercultuur en interne audits. Zo is bijvoorbeeld de budgetbewaking geoptimaliseerd. Naast een interne focus richten wij ons ook op onze externe contacten. Zo verzorgen wij intern een training om de schrijfvaardigheid van medewerkers in het klantcontact te verhogen en voeren een tevredenheidsonderzoek uit onder alle partners van Omnibuzz om de dienstverlening optimaal op hun behoeften af te stemmen.

Interne organisatie

De nieuwe realiteit van hybride werken heeft gevolgen voor zaken als de interne organisatie, de invulling van werkgeverschap, doelmatig werken en de huisvestigingssituatie. Onze medewerkers hebben alle benodigde faciliteiten om (deels) vanuit thuis te werken. Ook het hybride vergaderingen vanaf kantoor is gefaciliteerd. Het dienstverleningsniveau richting klanten en gemeenten is op hetzelfde hoge niveau gebleven. Er is dus geen enkele reden om hier wijzigingen in aan te brengen. Wel onderzoeken wij de mogelijkheden van verschillende huisvestigingssituaties om deze kosten structureel te beperken.

Wij zorgen voor een integraal en duidelijk personeelsbeleid, uitbreiding van het vitaliteitsbeleid door onder andere de introductie van de leasefiets en werken structureel aan integriteitsbeleid. Door het hybride werken verandert de aard van integriteitskwesties. Omdat wij dit een belangrijk aandachtspunt vinden, werken wij structureel aan integriteitsbeleid via onder andere workshops rond relevante thema's. Via het integriteitsbeleid borgen wij goed werkgeverschap, maar ook het vertrouwen van de burger in Omnibuzz als onderdeel van de overheid. Naast de interne integriteit hechten wij ook veel waarde aan de kwaliteit van onze dienstverlening en hoe deze door onze partners wordt ervaren.

Contractbeheer

Wij passen de overeenkomsten met vervoerders optimaal aan aan de nieuwe werkelijkheid zodat de continuïteit voor de lange termijn geborgd is. In deze onzekere tijden vraagt dit het nodige innovatief vermogen. Hierdoor is de organisatie gegroeid in flexibiliteit en beter voorbereid op schommelingen in het vervoersvolume, afwijkende uitvoeringsregels of nieuwe (acute) mobiliteitsbehoeften.

Aanpassing verdeelsystematiek

De afrekensystematiek voor gemeenten is met ingang van 2023 aangepast. Nu dit is aangepast, gaan wij samen met de gemeenten aan de slag met de toekomstige afrekensystematiek voor de klanten. Afrekening op basis van kilometers voor de klant maakt een duidelijke afstemming met het OV-tarief mogelijk. Dit is een belangrijk uitgangspunt voor veel gemeenten. Het omzetten van het klanttarief naar kilometers heeft echter verregaande consequenties voor een aantal systeemvoorwaarden die momenteel in zones zijn gedefinieerd. Dit betreft onder andere het opstaptarief, de maximale reisafstand en de jaarbudgetten.

Het in kaart brengen van de gevolgen van een dergelijke aanpassing vraagt veel voorbereiding en expertise van Omnibuzz. Vanwege de gevoeligheden en de gevolgen op klantniveau vraagt dit verder intensief overleg met gemeenten en vertegenwoordigers van de gebruikers, zoals het cliëntenpanel. Dit is een traject dat wij de komende jaren gezamenlijk met hen zullen oppakken. De insteek hierbij is de systematiek voor klanten te wijzingen per 1 januari 2028, omdat dan ook de nieuwe vervoerscontracten in kilometers zullen worden uitgevraagd.

Relatiebeheer gemeenten

Via overleg, bijeenkomsten, bestuursinformatiebrieven en periodieke rapportages informeren wij bestuurders, ambtenaren en ook raadsleden over belangrijke onderwerpen en betrekken hen vroegtijdig bij belangrijke keuzes. Dit leidt tot gedragen voorstellen die wij met zorg uitwerken ter besluitvorming. Op deze wijze proberen wij de samenwerking zo goed en transparant mogelijk vorm te geven.

Wij investeren in de relatie met individuele gemeenten, door bijvoorbeeld nieuwe bestuurders en contactambtenaren uit te nodigen voor een kennismakingsgesprek, zodat de continuïteit bij de gemeente geborgd is en de lijnen met Omnibuzz kort blijven.

Mede hierdoor merken wij dat Omnibuzz steeds vaker en sneller door gemeenten wordt benaderd met vragen, verzoeken of suggesties. Dit bevordert de uitwisseling van ideeën en de onderlinge verbondenheid en zorgt er tevens voor dat gemeenten de meerwaarde van Omnibuzz in toenemende mate kunnen benutten.

Digitalisering en compliance

In 2021 is een wijziging van de GR Omnibuzz voorbereid naar aanleiding van een wetswijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (wijziging Wgr per 1 juli 2022). In deze wijziging is ook een uittredingsregeling uitgewerkt. Bijbehorend conceptwijzigingsvoorstel is in een gezamenlijk traject met andere Gemeenschappelijke Regelingen in Limburg voorgelegd ter besluitvorming. Eind 2023 is de zienswijze procedure afgerond en in de eerste helft van 2024 zullen de deelnemende gemeenten naar verwachting allemaal de benodigde toestemmingsprocedure volgen, zodat de wijziging tijdig (dat wil zeggen uiterlijk 1 juli 2024) kan worden gepubliceerd.

De Nota reserves, voorzieningen en risicomanagement is in 2023 in overeenstemming met de wettelijke bepalingen uit het BBV geactualiseerd. De Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz (GR) wordt in 2024 aangepast aan de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr). Met betrekking tot het digitaal archief is in 2023 een stappenplan uitgewerkt voor het inrichten van processen voor het bewaren, anonimiseren en vernietigen van de digitale rit- en klantgegevens op totaal- en klantniveau. Dit stappenplan is direct geïmplementeerd en zal naar verwachting in 2024 afgerond worden.

In 2022 is tevens het toegankelijkheidsbeleid vastgesteld, waarin de implementatie van de digitalisering en openbaarheid stapsgewijs is uitgewerkt. Digitalisering is van groot belang vanuit klantperspectief, kostenoogpunt en duurzaamheid. Het dagelijks bestuur wordt periodiek geïnformeerd over de (financiële) voortgang. In het kader van de implementatie van de Wet Open Overheid (Woo) heeft Omnibuzz een aansluiting op de Woo-index gerealiseerd. Wij implementeren deze wet conform een stappenplan op advies van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Om de documenten die onder deze verplichting vallen ook digitaal toegankelijk te maken, zijn in 2023 interne processen ingericht om via sjablonen toegankelijke documenten te genereren voor publicatie via deze Woo-index. Het uitgangspunt is dat alle vergaderstukken vanaf 2024 aan deze wetgeving voldoen. Naast compliance aan diverse relevante wetgeving leidt dit tot verbetering van de vindbaarheid, leesbaarheid en bruikbaarheid van aangeboden digitale informatie en optimaal gebruikersgemak.

In oktober 2023 is onderzocht of MijnOmnibuzz digitoegankelijk is voor iedereen. De inspectie leverde een aantal verbeterpunten op die wij hebben opgepakt. Bij de herinspectie in februari 2024 hebben wij voor MijnOmnibuzz het keurmerk drempelvrij ontvangen, hetgeen betekent dat MijnOmnibuzz volledig voldoen aan de eisen voor digitale toegankelijkheid. Vanwege de geldigheid van 3 jaar, zal in oktober 2024 een nieuwe inspectie van onze website plaatsvinden. De digitale dienstverlening wordt tevens in lijn gebracht met de eisen uit de Wmebv die per 1 januari 2025 in werking zal treden. Momenteel inventariseren wij de impact.

Omnibuzz werkt voortdurend aan al deze verplichtingen, maar voldoet nog niet op alle vlakken volledig. Dit blijft structureel inspanning vragen. Wij organiseren dit in eerste instantie zoveel mogelijk intern, maar vanwege de benodigde specifieke expertise op deze uiteenlopende dossiers, maken wij hierbij tevens gebruik van externe adviseurs. Wij informeren ons bestuur periodiek over de voortgang. Het is moeilijk om verder vooruit te kijken, omdat wetswijzigingen en de implicaties ervan nog niet op voorhand bekend zijn. Wij merken wel dat wettelijke voorschriften regelmatig wijzigen of aangescherpt worden, waardoor wij rekening houden met een structurele taakverzwaring op het gebied van compliance. Tegelijk beogen wij met de digitalisering ook kostenbesparing door het minimaliseren van postverzending en het verlagen van de capaciteit voor telefonisch klantcontact.

Het applicatielandschap als basis

Vanwege het toenemend belang van digitalisering is het van groot belang ons applicatielandschap goed te onderhouden en toekomstbestendig in te richten. Het opzetten en implementeren van een Information Security Management System (ISMS) zorgt voor professionalisering en verdere borging van de informatiebeveiliging. Wij verwachten dit in 2024 af te

ronden. Ons applicatielandschap vormt daarmee een stevig fundament voor functionele uitbreiding, zoals de verdere ontwikkeling van MijnOmnibuzz. Wij gaan MijnOmnibuzz de komende jaren verder doorontwikkelen met het oog op meer gebruikersgemak voor de klant en het mogelijk maken van onze digitaliseringambities. Ook starten wij een uitgebreide promotiecampagne voor MijnOmnibuzz. Hiermee vergroten wij de zelfredzaamheid bij klanten en kunnen wij druk van de telefonie bij de klantenservice en ritreservering beperken.

De website van Omnibuzz is technisch ook toe aan vernieuwing. Het content managementsysteem (CMS) van de huidige website van Omnibuzz is inmiddels 7 jaar oud. Dit heeft in de nabije toekomst gevolgen voor updates en veiligheid van onze website. Halverwege 2024 verwachten wij onze nieuwe website te presenteren die volledig voldoet aan de moderne technische standaarden en ook de informatie over de uitvoering van het leerlingenvervoer bevat. Bovendien fungeert de website als platform voor de publicaties in het kader van de Woo en toegang tot MijnOmnibuzz. Uiteraard streven wij ook voor de nieuwe website naar het keurmerk drempelvrij voor digitale toegankelijkheid.

2.6 Uitvoering leerlingenvervoer Midden-Limburgse gemeenten

Uitbreiding taken Omnibuzz

Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) en vanaf 1 augustus 2024 ook verantwoordelijk voor de uitvoering van het leerlingenvervoer in de Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. Voor de gemeente Roermond gaan wij vanaf diezelfde datum ook het gym- en zwemvervoer regelen. Het algemeen bestuur heeft op 27 september 2023 ingestemd met de uitgangspunten van de DVO die met deze 6 gemeenten apart voor dit vervoer wordt afgesloten. Op hoofdpunten is de DVO voor alle vervoersvormen gelijk. Wel zijn er specificaties die afhankelijk zijn van de vervoersvorm, zoals de definitie van het vervoer of de ingangsdatum.

De taakverdeling tussen gemeente en Omnibuzz zijn in praktijk ook nagenoeg gelijk. Omnibuzz is verantwoordelijk voor de aanbesteding van het vervoer. Voor dit vervoer is de aanbesteding voorbereid en gepubliceerd eind 2023. In het voorjaar van 2024 verwachten wij de definitieve gunning bekend te maken. De indicering en aanmelding van de leerlingen wordt door de gemeente gedaan. Omnibuzz neemt vervolgens de administratie over, zorgt voor een goede uitvoering van het vervoer en voert hier contract- en kwaliteitsbeheer op uit. Wij zorgen voor de ritaanname en controle op de routeplanning, factuurcontrole, klachtafhandeling, informatievoorziening, communicatie en rapportage. Tevens organiseren en faciliteren wij het bestuurlijk gremium, zodat besluitvorming over het leerlingenvervoer zorgvuldig kan plaatsvinden. Tenslotte stellen wij jaarlijks de begroting en jaarrekening op voor de verantwoording per gemeente, inclusief de accountantscontrole.

Ongeveer 900 leerlingen gaan van dit vervoer gebruikmaken en ongeveer 100 leerlingen gaan gebruikmaken van het gym- en zwemvervoer. Dit vervoer betreft geregeld vervoer met vaste routes en vraagt derhalve een totaal andere aansturing. Er zijn hiervoor investeringen nodig met betrekking tot ritbeheersoftware, klantsysteem, rapportagetools, boekhouding en MijnOmnibuzz. Deze investeringen worden op basis van inwoneraantal doorberekend aan de betreffende gemeenten.

De doelen, kernwaarden en missie van Omnibuzz zijn niet doelgroep gebonden en gelden voor alle vervoersvormen waarvan de gemeenten de uitvoering opdragen aan Omnibuzz. Hiervoor verwijzen wij naar het hoofdstuk ‘Over Omnibuzz’.

Voor een aantal ontwikkelingen, zoals het personeelstekort en de duurzaamheidseisen zien wij mogelijkheden deze risico’s te mitigeren omdat onze expertise en ervaring beter benut kunnen worden als wij meerdere vervoersvormen gezamenlijk vanuit Omnibuzz kunnen aansturen. Bovendien vergroten wij door deze bundeling de kansen op realisatie van deze duurzaamheidsambities.

Het jaar 2024 staat in het teken van de aanbesteding en de voorbereiding op de implementatie van het leerlingenvervoer. In augustus 2024 starten wij met de daadwerkelijke

uitvoering van dit vervoer. Dit vraagt voor deze periode dus relatief veel van onze organisatie. Structureel vraagt leerlingenvervoer juist relatief weinig beleidsmatige advisering. Hiermee houden wij rekening in de verdeling van de kosten. Binnen twee jaar zullen wij deze verhoudingen samen evalueren. Het is denkbaar dat tijdens de looptijd van de contracten de behoefte aan advisering of beleidsontwikkeling op het leerlingenvervoer toeneemt. Voorlopig zijn de uitgangspunten voor onze advisering en beleidsondersteuning nog voornamelijk gericht op het vraagafhankelijk vervoer.

Bedrijfsvoering en verdeelsystematiek kosten

De basis voor de begrotingen van het leerlingenvervoer is de business case die aan de besluitvorming tot instroom ten grondslag ligt. Het kalenderjaar loopt niet gelijk met schooljaar, maar wij houden het boekjaar gelijk aan het kalenderjaar. Zo kunnen wij alle vervoersvormen in financiële stukken over dezelfde periode verantwoorden. De kern is dat de aanbesteding leerlingenvervoer en gym- en zwemvervoer (voor Roermond) gezamenlijk plaatsvindt en dat dit vervoer ook gezamenlijk verantwoord wordt. Nieuwe instroom van jeugdvervoer en dagbestedingsvervoer van deelnemende gemeenten blijft tussentijds mogelijk. Dit wordt dan separaat verantwoord.

De opstartkosten worden gefinancierd door de zes gemeenten die vanaf de start deelnemen. Bij eventuele instroom van nieuwe gemeenten worden de opstartkosten herverdeeld over alle deelnemende gemeenten. De (deels variabele) structurele kosten worden over dezelfde zes gemeenten verdeeld. Voor het leerlingenvervoer is geen klantbijdrage van toepassing; gemeenten financieren dit vervoer volledig zelf. Voor de interne bedrijfsvoering is het uitgangspunt dat de uitvoering van het leerlingenvervoer geen negatief effect heeft op de bestaande dienstverlening voor de 30 deelnemende Wmo-gemeenten. De uitvoerende taken voor Wmo- en leerlingenvervoer zijn daarom apart van elkaar ingericht. Opstartkosten, zoals investeringen in automatisering, worden direct aan de gemeenten met leerlingenvervoer doorgerekend. De overhead, die ongeveer 10% van de totale begroting bedraagt, is hierop een uitzondering. Deze kosten worden voor het Wmo- en leerlingenvervoer opgeteld en vervolgens via de vaste verdeelsleutel verdeeld.

Dat betekent dat er geen extra capaciteit wordt ingezet op de overhead. De achterliggende gedachte hiervoor is dat, zoals hierboven benoemd, veel onderwerpen en thema's overkoepelend relevant zijn en veel ondersteunende/facilitaire taken, zoals huisvesting en management niet wezenlijk toenemen door het leerlingenvervoer. Zaken als compliance met allerlei wetten (zie de paragraaf over kruimelfuncties) of een wijziging van de GR hebben betrekking op de organisatie Omnibuzz als geheel, los van de vervoersvorm.

De ontschotting van verschillende vervoersvormen en een integrale benadering van het vervoer is bovendien een belangrijk aspect in de visie van Omnibuzz. De uitvoering van leerlingenvervoer kan hierin een belangrijke stap zijn, waarbij wij in de bedrijfsvoering geen harde splitsing tussen de vervoersvormen hanteren. Daarom is gekozen om een deel van de overheadkosten voor leerlingenvervoer intern door te belasten vanuit de Wmo. De kosten worden dus verrekend met de overhead van alle 30 deelnemende Wmo-gemeenten. Op die manier leidt het onderbrengen van het leerlingevervoer tot een voordeel voor alle deelnemende gemeenten op het Wmo-vervoer. Zodra andere gemeenten besluiten het leerlingenvervoer aan Omnibuzz op te dragen, zullen de kosten opnieuw verdeeld worden over de deelnemende gemeenten, waarbij naar verwachting schaalvoordelen optreden in de uitvoeringsorganisatie. Hier hebben alle gemeenten voordelen van. Hetzelfde geldt voor de aanbesteding.

Vervoerskosten

De vervoerkosten worden op basis van daadwerkelijk gebruik, middels een gewogen gemiddelde tarief vervoerders oftewel één gemeentelijk tarief, afgerekend met de gemeenten. Alle perceeltarieven samen leiden tot een gewogen gemiddeld tarief (prijs) voor de gemeenten waarbij per gemeente op basis van realisatie en toeslagen (hoeveelheid) wordt afgerekend. De gunning verwachten wij halverwege februari af te ronden. Na definitieve gunning kan dit tarief berekend worden.

3 De beleidsbegroting

3. De beleidsbegroting

3.1 Programma Omnibuzz-vervoer

Wat willen wij bereiken?

Omnibuzz heeft haar missie vertaald in enkele concrete doelstellingen. De doelstellingen zijn:

- Iedere doelgroep passend en tijdig vervoer bieden.
- Continu werken aan kwaliteitsverbetering.
- Het bevorderen van de zelfredzaamheid van de burger en het zo veel als mogelijk gebruikmaken van algemeen toegankelijke (voorliggende) voorzieningen.
- Vervoersuitgaven beheersbaar houden en vervoer blijven uitvoeren binnen de gemeentelijke begrotingen.
- Grip op de interne organisatie, ondanks de toenemende (wettelijke) verplichtingen.

Wat gaan wij hiervoor doen in het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer?

Voor de deelnemende gemeenten staat het bieden van passend en tijdig vervoer voorop. Dat vervoer moet voor gemeenten en klanten betaalbaar blijven. Door samenwerking binnen Omnibuzz wordt efficiënt met de middelen omgegaan en ontwikkelen wij samen vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid. Door deze manier van (samen-)werken gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de klant. Samengevat zal Omnibuzz in 2024 de volgende taken uitvoeren of ontwikkelen:

- Continue sturing op kwaliteitsafspraken middels contractbeheer en periodiek overleg met vervoerders.
- Uitvoeren van concrete onderzoeken op basis van de verschillende aspecten uit het onderzoeksrapport over de integratie tussen OV- en doelgroepenvervoer.
- Doorontwikkelen van de VEP om het gebruik van OV te optimaliseren.
- Doorontwikkelen mogelijkheden voor maatwerk naar aanleiding van de groeiende zorgbehoefte, met oog voor kwaliteit en binnen de beheersbaarheid en de realiteit in de vervoerssector (chauffeurstekorten).
- (Data gedreven) onderzoek naar klant- en vervoersontwikkeling en eventuele prognoses.
- Doorontwikkelen van concepten om een efficiënte planning en uitvoering te bevorderen, met specifieke aandacht voor piekspreiding.
- Doorontwikkeling MijnOmnibuzz dat het reizen gemakkelijker maakt en de efficiëntie van de bedrijfsvoering bevordert.
- Ontwikkeling van een nieuwe eigentijdse website.
- Het organiseren en faciliteren van instroom van ander vervoer, indien wenselijk.
- Advisering en uitwerking voorstellen voor omzetting vervoerssysteem voor klanten en vervoerders van zones naar kilometers.
- Advisering en uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, indien wenselijk/noodzakelijk.
- Doorontwikkelen van informatie- en kennismanagement binnen de organisatie en uitwisseling hiervan met deelnemende gemeenten en andere externe partijen.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor privacy en informatiebeveiliging, digitaal archief, digitale toegankelijkheid en openbaarheid.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, bijsturing van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.

Wat gaan wij hiervoor doen in het leerlingenvervoer?

Voor de deelnemende gemeenten staat het bieden van passend en tijdig vervoer voorop. Dat vervoer moet voor gemeenten en klanten betaalbaar blijven. Door samenwerking binnen Omnibuzz wordt efficiënt met de middelen omgegaan en ontwikkelen wij samen vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid. Door deze manier van (samen-)werken gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de klant. Samengevat zal

Omnibuzz in 2024 de volgende taken uitvoeren of ontwikkelen:

- Afronding aanbesteding en gunning vervoer.
- Implementatie van het vervoer en de eigen organisatie gereed hebben om deze nieuwe taak uit te kunnen voeren.
- Continue sturing op kwaliteitsafspraken middels contractbeheer en periodiek overleg met vervoerders.
- Advisering en uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, indien wenselijk/noodzakelijk.
- Doorontwikkelen van informatie- en kennismanagement binnen de organisatie en uitwisseling hiervan met deelnemende gemeenten en andere externe partijen.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor privacy en informatiebeveiliging, digitaal archief, digitale toegankelijkheid en openbaarheid.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, bijsturing van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.

Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?

De programma-indeling voor Omnibuzz is weergegeven in 'Tabel Begroting 2024-1'.

Tabel Begroting 2024-1

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 2.173.876	€ 2.173.876
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 24.439.484	€ 24.439.484
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 174.799	€ 174.799
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 75.000	€ 18.000	€ -57.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 2.173.876	€ -	€ -2.173.876
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 24.432.484	€ -	€ -24.432.484
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 174.799	€ -	€ -174.799
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 2.874.675	€ 2.874.675	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 6.122	€ 6.122	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 118.314	€ 118.314	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Structureel saldo van baten en lasten	€ 29.855.270	€ 29.855.270	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve ICT	€ 10.744	€ -	€ -10.744
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 10.744	€ -	€ -10.744
Structureel en reëel evenwicht	€ 29.866.014	€ 29.855.270	€ -10.744

Voor de verdeling van baten en lasten naar taakvelden is aansluiting gezocht bij hetgeen het BBV hieromtrent voorschrijft (IV3). Uitgangspunt is dat baten en lasten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan taken/activiteiten/producten die gericht zijn op de externe klant, moeten in de betreffende taakvelden worden geregistreerd.

Omnibuzz kent slechts een beperkt aantal taakvelden. Onder het taakveld 'Overhead' zijn, conform de 'notitie Overhead' in het kader van het BBV, alle kosten opgenomen die betrekking hebben op sturing en ondersteuning van het primaire proces. Tot de kosten van overhead worden in ieder geval de volgende zaken gerekend:

- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
- Personeel en organisatie.
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
- In- en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie.
- Juridische zaken.
- Bestuurszaken en -ondersteuning.
- Informatievoorziening en automatisering.
- Facilitaire zaken en huisvesting.
- Documentaire informatievoorziening.
- Managementondersteuning van het primaire proces.
- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).

Onder 0.5 'Treasury' zijn de rente- en bankkosten opgenomen. Voor de begroting 2024-1 bestaat dit bedrag uit bankkosten en te ontvangen rente. Op basis van het gestegen rentetarief verwachten wij renteopbrengsten van € 75.000,- voor 2024. Met kosten van eventuele externe financiering is geen rekening gehouden.

De kosten die direct toe te rekenen zijn aan het Wmo-doelgroepenvervoer zijn opgenomen onder het taakveld 6.6 'Maatwerkvoorzieningen (Wmo)'. Dit zijn de vervoerslasten en de lasten van de afdeling uitvoering (ritreservering), exclusief de lasten van de manager uitvoering, die conform definitie overhead toegerekend wordt aan de overhead. Ook zijn hierin de lasten meegenomen van de afdeling klantenservice en de lasten gekoppeld aan klachtenmanagement, klanttevredenheid, de bonus/malus regeling en dergelijke. De hieronder opgenomen lasten bestaan wederom uit loon- en beheerkosten. Daarnaast nemen wij het GGZ-vervoer weer op in onze begroting. Dit doen wij onder taakveld '6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)'. Hiermee zijn wij gedurende 2022 gestart voor de gemeente Roermond. Inmiddels verzorgen wij dit vervoer ook voor de gemeente Nederweert.

Tevens nemen wij vanaf dit jaar voor het eerst het leerlingenvervoer (LLV) op in onze begroting. Dit doen wij onder taakveld 4.3 'Onderwijs en leerlingenzaken'. Hiermee zullen wij vanaf augustus 2024 starten voor de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert.

Wij maken daarom ook wederom een splitsing in de overheadkosten tussen het Wmo-vervoer, het GGZ-vervoer en het LLV. Dit is terug te vinden in de tabel onder 0.4 'Overhead Wmo', 0.4 'Overhead GGZ' en 0.4 'Overhead LLV'. Er vindt ook een interne doorbelasting plaats van indirecte kosten en overheadskosten van het Wmo-vervoer naar het GGZ-vervoer en een interne doorbelasting van de overheadkosten van het Wmo-vervoer naar het LLV.

De baten voor taakveld 0.4 bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen. De baten voor taakvelden 4.3, 6.6 en 6.72c bestaan eveneens uit gemeentelijke bijdragen. De financiële uitgangspunten voor deze begroting staan vermeld in paragraaf 4.1 ‘Financiële kaders’ op pagina 34.

Beleidsindicatoren

Met de invoering van het vernieuwde ‘Besluit begroting en verantwoording’ dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren op te nemen. Met deze beleidsindicatoren worden de effecten van het beleid toegelicht. In de tabel zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren opgenomen.

Indicator	2024-1	Eenheid	Bron
Formatie	0,053	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezetting	0,052	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 2,72	kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	1,9%	kosten als % van totale loonsom	Eigen begroting
Overhead	10,0%	% van totale lasten	Eigen begroting

Op basis van de onder ‘Overhead’ opgenomen lasten bedraagt de overhead 10% van de totale lasten. Omnibuzz streeft ernaar om deze factor in de komende jaren van groei van activiteiten zo stabiel mogelijk te houden.

Paragrafen

In het kader van artikel 9 van het ‘Besluit begroting en verantwoording’ zijn de volgende paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement.
- Financiering.
- Bedrijfsvoering.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als het vermogen dat nodig is om incidentele niet voorziene tegenvallers te kunnen opvangen. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties schrijft in artikel 11 van het nieuwe ‘Besluit begroting en verantwoording’ het volgende voor:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

› Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandsratio is een verhoudingsgetal tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het op basis van de risicoanalyse bepaalde benodigde weerstandsvermogen.

Onderstaand wordt de weerstandsratio aangegeven als de verhouding tussen de algemene reserve (het weerstandsvermogen) en de benodigde weerstandscapaciteit gebaseerd op de totale risico's. Als onverhoopt veel risico's optreden, kan dit betekenen dat de deelnemende gemeenten rekening moeten houden met aanvullende bijdragen om tekorten en risico's te dekken.

Algemene reserve	Benodigde weerstandscapaciteit totaal risico	Weerstandsratio
€ 900.000	€ 760.000	1,18

De minimale omvang van de algemene reserve is op 20 december 2023 vastgesteld op € 550.000,-. Met dit minimum wordt met name het risico dat een van de vervoerders (taxibedrijven) failliet gaat afgedekt, alsmede de risico's van digitale dreigingen. Daarnaast biedt dit minimum voldoende dekking voor de financiering van eventuele investeringen.

Risicomanagement

Het beleid van Omnibuzz is zodanig ingericht dat minimaal één keer per 5 jaar de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd dient te worden. Medio 2023 is de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd en op 20 december 2023 is deze vastgesteld door het algemeen bestuur. Bij deze actualisatie is ook de inventarisatie van de belangrijkste risico's waarmee Omnibuzz kan worden geconfronteerd geactualiseerd.

Op basis van deze risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen is een inschatting gemaakt van de financiële impact en de kans dat de risico's zich voordoen. Dit vormt de basis voor het bepalen van het weerstandvermogen.

De belangrijkste geïdentificeerde risico's zijn:

Risico's	Politiek	Strategisch	Proces	Personeel	ICT	Financieel	Kwaliteit
Economische kwetsbaarheid taxibedrijven		✔					
Gebrek aan kennis omtrent nieuw doelgroepenvervoer			✔	✔			✔
Afhankelijkheid leveranciers ICT							
Digitale dreigingen					✔		
Continuiteit risico tgv serverbeheer					✔		

Rekening houdende met de beheersmaatregelen die beschikbaar zijn om deze risico's te mitigeren en de mate waarin de risico's reeds in de eerdere begroting zijn doorgerekend, wordt de maximale impact geschat op € 760.000,-.

Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de planning & control cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader wordt regelmatig getoetst of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz geconfronteerd wordt af te dekken. Een overzicht van de kernrisico's is opgenomen in de bijlagen vanaf pagina 54. De vaststelling is geldend totdat de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' opnieuw zal worden geactualiseerd.

In de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 7 juli 2021 is, naar aanleiding van de bestemming van het resultaat over 2020, besloten om € 368.000,- toe te voegen aan de algemene reserve. Hiermee is de algemene reserve ultimo 2021 uitgekomen op € 900.000,-. Het saldo biedt ruimte om tot aan het minimum actief gelden in te zetten voor afdekking van benoemde scenario's, dekking van eventuele tekorten en financiering van investeringen.

Geprognosticeerde balans 2024-1

Activa	31-dec-2023 €	31-dec-2024 €	Passiva	31-dec-2023 €	31-dec-2024 €
Vaste activa			Vaste passiva		
Materiële vaste activa:			Algemene reserve	900.000	900.000
Investeringen met een economisch nut	340.206	283.668	Egalisatiereserve	-	-
			Bestemmingsreserve	35.244	24.500
Financiële vaste activa	-	-	Resultaat voor bestemming Wmo	2.095.839	-
			Resultaat voor bestemming GGZ	-25.984	-
Totaal vaste activa	340.206	283.668	Totaal vaste passiva	3.005.099	924.500
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:			Netto-vlottende schulden:		
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.948.359	5.349.686	Overige schulden	2.232.070	1.538.791
			Overlopende passiva:		
Overige vorderingen	408.568	316.921	Te betalen verplichtingen	506.730	347.308
Liquide middelen	568.157	353.562	Voorschotbedragen:		
Overlopende activa	229.876	195.962	Overige Nederlandse overheidslichamen	1.751.267	3.689.198
Totaal vlottende activa	7.154.959	6.216.131	Totaal vlottende passiva	4.490.067	5.575.298
Totaal generaal	7.495.166	6.499.798	Totaal generaal	7.495.166	6.499.798

De vergelijkende cijfers per 31 december 2023 zijn overgenomen uit de concept jaarrekening 2023. De balansposten vlottende activa en vlottende passiva zijn voor 2024 begroot door het gewogen gemiddelde van de afgelopen drie jaren te nemen (incidentele posten buiten beschouwing gelaten), of waar mogelijk een zo accuraat mogelijke inschatting van de balanspost te maken.

Voor de gewijzigde begroting 2024-1 is het positieve resultaat 2023 € 2.069.855,- als incidenteel gezien en uit het gewogen gemiddelde van de afgelopen drie jaar gehaald. Het positieve resultaat vloeit via het resultaatvoorstel terug naar de gemeenten of wordt toegevoegd aan de algemene reserve of bestemmingsreserves. Het voorstel resultaatbestemming 2023 wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het algemeen bestuur op 3 juli 2024 en zal in de gewijzigde begroting 2025 worden verwerkt.

Het eigen vermogen is begroot door een zo goed mogelijke inschatting te geven van de reserves en voorzieningen op basis van de nu bekende risico's. Hierbij is rekening gehouden met de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' die is vastgesteld door het algemeen bestuur en met de huidige weerstandscapaciteit.

Kengetallen

In het kader van artikel 11 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende kengetallen opgenomen:

- Netto schuldquote.
- Solvabiliteitsratio.
- Structurele exploitatieruimte.
- Grondexploitatie.
- Belastingcapaciteit.

Kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Onderstaand volgt een korte toelichting op de voorgeschreven kengetallen:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan.
- De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te kunnen dragen of welke structurele stijging van de baten of daling van de lasten daarvoor nodig is.
- De grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten (niet van toepassing voor Omnibuzz).
- De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde (niet van toepassing voor Omnibuzz).

De uitkomsten van deze vijf kengetallen worden voor het begrotingsjaar 2024 (t) weergegeven in de volgende tabel.

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	2022	2023	2024-1
Netto schuldquote	-16%	-9%	2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-16%	-9%	2%
Solvabiliteitsratio	69%	40%	14%
Structurele exploitatieruimte	12%	7%	-0,04%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Voor 2024 (t) is de geprognosticeerde balans 2024 of een gemiddelde van de afgelopen 3 jaren als basis gebruikt om de kengetallen te berekenen. Voor 2022 (t-2) zijn de gerealiseerde cijfers uit de vastgestelde jaarrekening gebruikt. Voor 2023 zijn de cijfers uit de concept jaarrekening overgenomen.

Omdat in 2023 de resultaatbestemming nog opgenomen is, ontstaat er een vertekend beeld, waardoor het verschil tussen de

solvabiliteitsratio's van 2023 en 2024-1 groter lijkt dan het daadwerkelijk is. De solvabiliteitsratio voor 2024-1 is 14%. Dit betekent dat voor 2024 (t) 14% van het totale vermogen uit eigen vermogen bestaat. Hoe hoger dit percentage, hoe beter.

De uitkomst van de netto schuldquote is 2%. Dit komt omdat Omnibuzz relatief weinig vreemd vermogen heeft.

De structurele exploitatieruimte bedraagt voor 2024 (t) –0,04%. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Omnibuzz niet van toepassing.

Financiering

Treasury

De financiering van Omnibuzz bestaat uit bijdragen van de deelnemende gemeenten. Omnibuzz maakt op dit moment geen gebruik van een kortlopende kasgeldlening. Indien er in de toekomst gebruik wordt gemaakt van een kortlopende kasgeldlening zullen de hieraan eventueel verbonden kosten in de jaarrekening opgenomen worden als kapitaallasten.

Vanuit de in 2018 gevormde bestemmingsreserve 'ICT' valt elke jaar het afschrijvingsdeel voor de in het jaar 2018 en 2019 geïnvesteerde activa vrij ter financiering van de afschrijvingslasten. In de gewijzigde begroting 2024-1 bedraagt dit afschrijvingsdeel € 6.125,-.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan tot welk bedrag korte financiering mogelijk is. Onder korte financiering wordt in de Wet FIDO verstaan leningen met een rente typische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald als een percentage van het begrotingstotaal. Bij ministeriële regeling is dit percentage voor Omnibuzz vastgesteld op 8,2%. Concreet betekent dit dat de netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden. Omnibuzz zal naar verwachting binnen de kasgeldlimiet blijven.

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottende schuld
Kwartaal 1	€ 1.362.404	€ 5.824.743	€ -4.462.340
Kwartaal 2	€ 1.369.219	€ 6.033.805	€ -4.664.586
Kwartaal 3	€ 1.225.962	€ 3.395.699	€ -2.169.737
Kwartaal 4	€ 4.490.067	€ 7.154.959	€ -2.664.892
(4) Gemiddelde van kwartalen	€ 2.111.913	€ 5.602.302	€ -3.490.389
(6) Ruimte onder kasgeldlimiet	€ 3.490.389		
(5) Berekening kasgeldlimiet			
(7) Omvang begroting per 1 januari 2023		€ 29.855.270	
(8) in procenten van de grondslag		8,2%	
(5) = (7) x (8) Kasgeldlimiet:		€ 2.448.132	
Ruimte (+) / overschrijding (-) (6) + (5)		€ 5.938.521	

De (verwachte) netto vlottende schuld per kwartaal voor de kasgeldlimiet 2024 is berekend door uit te gaan van de realisatie Q1 t/m Q4 2023.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is direct gerelateerd aan het budgettaire risico en heeft als doel het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat overtollige publieke middelen worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Decentrale overheden zullen op de deposito's een rente vergoed krijgen die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt bij leningen die ze op de markt aangaat.

Voor decentrale overheden is het gevolg hiervan dat uitstaande beleggingen bij het vrijvallen niet kunnen worden herbelegd maar naar de rekening courant gaan. Daar kunnen ze hoogstens als deposito worden weggezet tegen de dan geldende rente op Nederlandse staatsobligaties. Er is sprake van een drempelbedrag dat Omnibuzz buiten de schatkist mag aanhouden. Voor Omnibuzz is het drempelbedrag vastgesteld op maximaal € 1.000.000,-. Het feitelijke bedrag is voor Omnibuzz rond de € 500.000,-. Dit saldo wordt daarmee niet als overtollig beschouwd.

De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)

De Europese eisen en afspraken over reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de Wet Hof. De middellange termijndoelstelling is het op termijn verkrijgen van begrotingsevenwicht in stappen van 0,5% bbp per jaar.

Omdat ook gemeenten, provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat niet alleen het Rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact.

Het EMU-saldo volgt uit de tabel:

	Omschrijving	2023 Jaarrekening x € 1.000	2024-1 Begroting x € 1.000	2025 Begroting x € 1.000
		Vorig verslagjaar	Huidig begrotings-jaar	Volgend begrotings-jaar
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.979	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	46	50	50
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	44	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:			
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:			
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	1.981	50	50

Het EMU-saldo wordt berekend door op het exploitatiesaldo de afschrijvingen, investeringen en mutaties van reserves te corrigeren. Omdat Omnibuzz kostenneutraal begroot, leiden eventuele investeringen in 2024 in materiële vaste activa tot een mutatie in het EMU-saldo. Tevens drukken de afschrijvingen op de exploitatie, die conform de financiële uitgangspunten niet gedekt worden door de algemene reserve. Per saldo wordt hierdoor voor 2024 een EMU-saldo ad € 50.000,- begroot.

Economische vooruitzichten

De inflatie daalt van 4,1% in 2023 naar 2,9% in 2024. De economische groei is met 0,1% in 2023 laag, maar stijgt iets in 2024, naar 0,3%. Dat blijkt uit de Najaarsraming van december 2023.

Na een recordhoogte van 11,6% in 2022, is de inflatie in 2023 gedaald naar 4,1%. Wij verwachten dat deze in 2024 verder daalt naar 2,9%, en in 2025 met 2,2% dichterbij de beoogde 2% komt. De lagere energieprijzen en de renteverhogingen van de centrale banken zijn hier de belangrijkste oorzaken van.

De economie is in 2023 met 0,1% gegroeid. Dat is fors lager dan in 2022, toen er nog veel groei werd ingehaald na de COVID-19 pandemie. In de komende jaren zal de groei iets hoger zijn; 0,3% in 2024 en 1% in 2025.

De belangrijkste oorzaken van de afkoeling van de economie zijn de terugval van de wereldhandel en het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank. Dat beleid is nodig om de hoge inflatie te bestrijden.

Het begrotingstekort van de overheid is in 2023 nog beperkt tot 0,9% van het bruto binnenlands product. Dat beeld verslechtert de komende jaren snel, mede doordat meer rente moet worden betaald over de eigen overheidsschuld. Het tekort stijgt dan richting de EU-grens van 3%.

De werkloosheid blijft laag met een 3,6% in 2023 en loopt op naar 4% in 2024. De lonen stijgen fors, met 5,9% in 2023 en 5,7% in 2024.

(Bron: DNB, De stand van onze economie - december 2023).

Bedrijfsvoering

Sturingsprincipes

Sinds de totstandkoming van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz heeft Omnibuzz zich ontwikkeld tot een compacte en doelmatige organisatie. De organisatie is hierbij ingericht op basis van een aantal sturingsprincipes die behouden blijven. Daarnaast vraagt de groei en ontwikkeling van de organisatie om een aantal nieuwe sturingsprincipes.

De volgende principes worden door Omnibuzz bij de keuzes omtrent inrichting van de werkorganisatie gehanteerd:

Kwaliteit en klantgerichtheid

Kwaliteit en klantgerichtheid staan voorop bij alle inrichtingsvraagstukken. Dit uit zich naar alle betrokkenen, van klanten tot vervoerders en van gemeenten tot de Provincie Limburg.

Professionaliteit

Omnibuzz organiseert haar werkorganisatie op een professionele manier. Uitgangspunt hierbij is dat de organisatie-inrichting en -sturing faciliterend moeten zijn voor de medewerkers.

Doelmatigheid

De werkorganisatie wordt doelmatig ingericht. Dat wil zeggen dat binnen de geldende kwaliteitskaders en taakstelling een zo efficiënt mogelijke organisatie wordt ingericht.

Lerende organisatie

Omnibuzz is een organisatie in groei en in ontwikkeling. Dit betekent dat processen, systemen en werkwijzen voortdurend worden geoptimaliseerd. Omnibuzz stimuleert haar medewerkers bij te dragen aan het principe van een lerende organisatie.

Good governance

De organisatie wordt ingericht op basis van de principes van good governance en met inachtneming van de bepalingen van de Wet ‘Gemeenschappelijke Regelingen’.

Belastingdienst

In 2017 heeft de Belastingdienst Omnibuzz vrijgesteld van de vennootschapsbelasting op basis van de dienstverleningsovereenkomsten-vrijstelling.

In 2018 heeft de Belastingdienst het standpunt ingenomen dat Omnibuzz btw in rekening dient te brengen over de

gemeentelijke bijdrage (vervoer 9%, overige kosten 21%). Dit heeft tot gevolg gehad dat de fiscale afhandeling van het ondernemershandelen in het kader van de vervoersbeweging van Omnibuzz per 1 april 2019 is teruggevallen naar de individuele gemeenten.

Bestuurlijke structuur

De bestuurlijke structuur wordt gevormd door een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit 30 leden met 38 stemmen.

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door een zevental leden:

- 4 leden vanuit Zuid-Limburg.
- 3 leden vanuit Noord- en Midden-Limburg.

De directeur van Omnibuzz legt verantwoording af aan het dagelijks bestuur (DB) en het algemeen bestuur (AB). In de nadere uitwerking van de verordeningen van DB en AB alsmede de organisatie- en directieverordening is de relatie nader geregeld.

Structuur werkorganisatie

Omnibuzz staat onder aansturing van een éénhoofdige directie. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur en geeft leiding aan de werkorganisatie.

Binnen de werkorganisatie worden twee afdelingen onderscheiden die elk onder aansturing staan van een manager:

- Uitvoering, waaronder ritreservering en tactische regievoering.
- Bedrijfsvoering, waaronder ICT, financiële administratie, finance & control en klantenservice.

Naast deze afdelingen wordt een aantal staffuncties onderscheiden die onder aansturing van de directeur vallen. De afdelingsmanagers vormen samen met de directeur het managementteam.

In de vergadering van het dagelijks bestuur op 13 november 2019 is ingestemd met de tweede evaluatie van het organisatieplan. In het formatieplan is de benodigde bezetting per afdeling als volgt vastgelegd.

Afdeling uitvoering

De afdeling uitvoering kent de volgende verwachte bezetting:

Functie	Fte
Manager uitvoering	1,00
Teamleider ritreservering	3,00
Medewerkers ritreservering	22,45
Regiemedewerkers	4,45
Projectmedewerker uitvoering	0,80
Hoofd ritreservering	1,00
Afdeling uitvoering totaal	32,7

De totale verwachte bezetting van de afdeling uitvoering bedraagt in de eindsituatie 2024 naar huidige inzichten maximaal 32,70 fte en blijft hiermee ongewijzigd ten opzichte van 2023.

Afdeling bedrijfsvoering

De afdeling bedrijfsvoering zal naar verwachting de volgende bezetting in 2024 kennen:

Functie	Fte
Manager bedrijfsvoering	0,90
Teamleider financiële administratie	1,00
Financieel medewerkers A	3,00
Financieel medewerkers B	1,00
Teamleider klantenservice	1,00
Medewerker klantenservice	7,00
Medewerker applicatiebeheer	0,67
Medewerker ICT	0,67
Medewerker finance & control	0,80
Afdeling bedrijfsvoering totaal	16,04

De totale verwachte bezetting van de afdeling bedrijfsvoering bedraagt in 2024 16,04 fte en is hiermee ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

Staffuncties

De staffuncties zien er naar verwachting als volgt uit:

Functie	Fte
Directeur	1
HR beleidsadviseur	0,8
HR assistent	0,5
Adviseur projecten	3,5
Secretariaat	1,39
Functionaris gegevensbescherming	0,1
Privacy Officer	0,2
Communicatieadviseur	0,5
Coördinator klachtenafhandeling	1
Medewerker klachtenafhandeling	0,9
Medewerker databeheer en -analyse	0,6
Afdeling staf totaal	10,49

De verwachte bezetting van de staffuncties bedraagt in 2024 10,49 fte en blijft hiermee ongewijzigd ten opzichte van 2023. Daarnaast wordt vanwege de aard van de werkzaamheden externe expertise ingekocht:

Functie	Fte
Projectleider	0,50

De totale structurele bezetting van Omnibuzz is 60,03 fte. Hierin is 0,30 fte opgenomen voor invulling van de OR-activiteiten. Het verloop van de bezetting over de jaren is als volgt:

Afdeling	2024	2025	2026	2027	2028
Uitvoering	32,70	32,70	32,70	32,70	32,70
Bedrijfsvoering	16,04	16,04	16,04	16,04	16,04
Staf	10,49	10,49	10,49	10,49	10,49
OR	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Externe expertise	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Totaal	60,03	60,03	60,03	60,03	60,03

4 Financiële begroting

4. Financiële begroting

4.1 Financiële kaders

Ten opzichte van de begroting 2024 (goedgekeurd door het algemeen bestuur op 5 juli 2023) doet zich een aantal wijzigingen voor. Enerzijds vloeien deze wijzigingen voort uit het feit dat de financiële uitgangspunten kunnen worden ingevuld met meer recent cijfermateriaal. Anderzijds is er ook een aantal beleidsmatige wijzigingen die hun effect hebben op de begroting 2024.

De financiële uitgangspunten voor de gewijzigde begroting 2024-1 zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 20 december 2023 en hieronder weergegeven.

1. 2023 is het eerste jaar sinds COVID-19 waarin er geen lockdowns of andere beperkende maatregelen zijn ingesteld. Daarnaast heeft de vervoersvraag zich gestabiliseerd ten opzichte van voorgaande jaren. Wij keren dan ook terug naar het oorspronkelijke uitgangspunt, waarin de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode één jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (T-1) als uitgangspunt worden genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal ritten en kilometers per gemeente. Voor de begroting 2024-1 is het uitgangspunt dus het gerealiseerde vervoersvolume in 2023 op gemeenteniveau.
2. Op de vervoerscijfers zoals genoemd bij 1) wordt een opslag van 5% toegepast om de toekomstige groei in de vervoersvraag binnen de begroting op te vangen.
3. De individuele gemeentes hebben de mogelijkheid om naar wens een additioneel opslagpercentage toe te passen om een hogere (of lagere) verwachte stijging van het vervoersvolume op gemeenteniveau (zie 2) op te vangen. Dit individueel opslagpercentage kan op maat worden ingerekend.
4. Vanwege de structureel lagere vervoersvraag zijn de aanvullende addendum afspraken met de vervoerders nog steeds van toepassing. Deze afspraken houden in dat de vervoerders gecompenseerd worden middels een staffel in het tarief voor het lagere vervoersvolume (40% - 90%) ten opzichte van de inschrijving bij de aanbesteding. Het vervoerstarief zal daarom worden verhoogd conform de contractueel overeengekomen staffel in het addendum met de vervoerders. De basis voor het toe te passen staffelpercentage bestaat uit het vervoersvolume genoemd onder 1) en de opslag genoemd onder 2).
5. Het vervoerstarief wordt geïndexeerd met de NEA-index voor 2024 (vastgesteld op 3,4%). Voor het vervoerstarief wordt gerekend met het voorcalculatorisch tarief 2024 op basis van de afgegeven tarieven in de vervoerscontracten of de flexibele tarieven uit het addendum op de vervoerscontracten, verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2024.
6. Het voorcalculatorisch tarief 2024 wordt bepaald op basis van het nacalculatorisch tarief voor 2023 (nog te bepalen), voor het gerealiseerde deel van het vervoer 2023, verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2024 (3,4%).
7. Voor de salaris- en loonkosten wordt een nieuwe inschatting gemaakt van de diverse kostencomponenten op basis van de meest actuele informatie. In de begroting 2024-1 zal gebruik worden gemaakt van het meest recente formatieplan. Indexatie van de salariscomponent gebeurt op basis van de afspraken tussen werkgevers en de vakbonden, zoals deze zijn overeengekomen in het onderhandelingsresultaat Cao Gemeenten en Cao SGO d.d. 10 november 2023 (per 1 januari 4,75% en per 1 oktober 1,25%).
8. De overheadkosten 2024 zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke nieuwe inschatting van de diverse kostencomponenten. Er wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de MEV 2024 middellange termijnplanning van het CPB zijnde 3,3%.
9. Alle vervoerskosten worden conform uitgangspunt uit de notitie afrekensystematiek op basis van daadwerkelijk gebruik met de deelnemende gemeenten afgerekend.
10. De afrekensystematiek voor de indirecte vervoerskosten (zoals loonkosten ritreservering en klantenservice) gebeurt op basis van het aantal ritten. In de begroting

zal het aantal ritten uit 2023 opgenomen worden. Bij de afrekening wordt het gerealiseerde aantal ritten 2024 als basis genomen.

11 De afrekensystematiek voor de overheadkosten conform 'Notitie overhead Commissie BBV/IV3' (bijvoorbeeld loonkosten staf en directie, facilitaire zaken) gebeurt op basis van het aantal inwoners (gebaseerd op CBS-gegevens peildatum 1-1-2024).

12 In de begroting wordt ervan uitgegaan dat de algemene reserve minimaal € 520.000,- bedraagt conform de vastgestelde 'Nota reserves, voorzieningen en risicomanagement'. Actualisatie van deze nota kan dit bedrag wijzigen (na goedkeuring door algemeen bestuur op 20 december 2023) naar € 550.000,-.

13 In de overheadkosten is een post onvoorzien opgenomen conform voorschrift BBV. Deze post wordt gesteld op € 50.000,-.

14 Alle bedragen zijn weergegeven exclusief btw.

Additionele uitgangspunten GGZ-vervoer (alleen voor gemeenten waarvoor dit van toepassing is)

15 Verdeelsleutel GGZ-vervoer: de overheadkosten worden verdeeld op basis van inwonersaantal; indirecte vervoerskosten op basis van aantal ritten; directe vervoerskosten op basis van kilometers.

16 Verdeelsleutel interne doorbelasting Wmo-vervoer naar GGZ-vervoer: de overheadkosten worden doorbelast op basis van het aantal pashouders op 1 januari van het betreffende jaar; indirecte vervoerskosten op basis van het aantal ritten.

17 Investeringskosten GGZ: deze worden op basis van inwoneraantal (peildatum 1 januari van het betreffende jaar) doorberekend aan de betreffende gemeenten.

Additionele uitgangspunten leerlingenvervoer (LLV) (alleen voor gemeenten waarvoor dit van toepassing is)

18 De investeringen worden op basis van inwoneraantal doorberekend aan de betreffende gemeenten.

19 Verdeelsleutel interne doorbelasting Wmo - LLV: overhead op basis van geïndiceerde reiziger.

20 Verdeelsleutel gemeenten binnen LLV: kilometers voor vervoer, inwoners voor overheadkosten en ritten voor indirecte vervoerkosten.

21 Vervoerkosten middels gewogen gemiddelde tarief vervoerders: 1 gemeentelijk tarief. Alle perceeltarieven tezamen leiden tot een gewogen gemiddeld tarief (prijs) voor de gemeenten, waarbij per gemeente op basis van realisatie en toeslagen (hoeveelheid) wordt afgerekend.

Beleidsindicatoren

Indicator	2024-1	Eenheid	Bron
Formatie	0,053	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezetting	0,052	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 2,72	kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	1,9%	kosten als % van totale loonsom	Eigen begroting
Overhead	10,0%	% van totale lasten	Eigen begroting

Voor een toelichting op de beleidsindicatoren wordt verwezen naar ‘Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?’ op pagina 19.

Tabel overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 2.173.876	€ 2.173.876
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 24.439.484	€ 24.439.484
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 174.799	€ 174.799
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 75.000	€ 18.000	€ -57.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 2.173.876	€ -	€ -2.173.876
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 24.432.484	€ -	€ -24.432.484
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 174.799	€ -	€ -174.799
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 2.874.675	€ 2.874.675	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 6.122	€ 6.122	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 118.314	€ 118.314	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Structureel saldo van baten en lasten	€ 29.855.270	€ 29.855.270	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve ICT	€ 10.744	€ -	€ -10.744
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 10.744	€ -	€ -10.744
Structureel en reëel evenwicht	€ 29.866.014	€ 29.855.270	€ -10.744

Voor een toelichting op de baten en lasten per taakveld wordt verwezen naar ‘Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?’ op pagina 19.

4.2 Toelichting op de baten en lasten Wmo

Vervoerskosten en baten

Het vervoersvolume 2024-1 is gebaseerd op de gerealiseerde kilometers, de toeslagen laag en hoog en de meereizend OV-er in de periode 1 januari tot en met 31 december 2023, vermeerderd met een opslag van 5%.

Tabel Vervoersvolume 2024-1

Gemeente	Kilometers 2023	Opslag	Kilometers 2024-1 (incl. opslag)	Toeslagen km hoog (incl. opslag)	Toeslagen km laag (incl. opslag)	Meereizend km OV-er (incl. opslag)	Ritten 2024
Beek	79.251	5%	83.214	2.498	20.563	491	10.422
Beekdaelen	237.324	5%	249.190	1.019	49.989	1.615	31.446
Beesel	57.016	5%	59.867	2.416	17.295	582	6.840
Bergen	55.012	5%	57.763	2.038	9.606	259	4.758
Brunssum	250.758	5%	263.296	3.399	75.203	1.818	37.385
Echt-Susteren	212.070	5%	222.673	7.629	56.257	1.769	26.584
Eijsden-Margraten	193.659	5%	203.341	2.711	57.769	1.214	27.021
Gennep	85.945	5%	90.242	5.760	20.558	723	13.317
Gulpen-Wittem	113.286	5%	118.950	8.296	33.038	1.021	13.841
Heerlen	645.482	5%	677.756	23.396	140.168	6.177	113.382
Horst aan de Maas	176.069	5%	184.873	3.169	42.074	698	20.190
Kerkrade	450.948	5%	473.495	20.448	114.402	5.202	80.799
Landgraaf	341.670	5%	358.753	16.175	88.780	2.461	58.593
Leudal	165.142	5%	173.399	2.229	40.941	720	17.386
Maasgouw	160.213	5%	168.224	4.097	37.296	1.114	17.823
Maastricht	855.397	5%	898.167	44.669	279.881	8.183	180.514
Meerssen	166.592	5%	174.922	10.279	38.921	1.372	23.511
Nederweert	55.495	5%	58.269	135	13.219	323	7.249
Peel en Maas	157.377	5%	165.246	5.130	43.840	1.052	16.532
Roerdalen	77.492	5%	81.367	2.553	17.930	655	9.561
Roermond	193.752	5%	203.440	687	44.504	1.672	38.815
Simpelveld	48.156	5%	50.564	904	7.137	531	6.584
Sittard-Geleen	699.304	5%	734.269	38.068	175.042	5.544	112.309
Stein	95.930	5%	100.727	3.542	25.737	791	13.503
Vaals	85.418	5%	89.689	536	24.830	505	9.537
Valkenburg aan de Geul	179.468	5%	188.441	8.244	58.976	930	23.909
Venlo	319.635	5%	335.617	17.346	75.420	3.599	65.751
Venray	149.024	5%	156.475	2.866	36.839	1.134	23.242
Voerendaal	58.925	5%	61.871	1.178	18.671	450	8.142
Weert	114.037	5%	119.739	3.476	36.065	896	24.725
Totaal	6.479.847		6.803.840	244.894	1.700.951	53.503	1.043.671

In de tabel ‘Vervoersvolume 2024-1’ zijn de aantallen vervoersvolumes, opslagpercentages, toeslagen laag en hoog en de meereizend OV-er, waarmee in deze begroting wordt gerekend, weergegeven. Deze vormt dan ook de basis voor de tabellen die op de volgende pagina’s staan.

Basis voor de vervoerskosten zijn het opstarttarief en het kilometertarief. Het voorcalculatorisch opstarttarief is vastgesteld op € 5,49 (afgerond) en het voorcalculatorisch kilometertarief is € 1,90 (afgerond). De financiële kaders worden in 4.1 ‘Financiële kaders’ op pagina 34 toegelicht. De tarieven worden vermenigvuldigd met het vervoersvolume uit ‘Tabel Vervoersvolume 2024-1’ op pagina 37.

De eigen bijdrage voor klanten per 1 januari 2024 zijn per regio verdeeld.

Onderstaand het overzicht van de tarieven per regio per zone:

- € 0,92: Gemeente Maastricht, gemeente Meerssen, gemeente Vaals en gemeente Valkenburg aan de Geul.
- € 1,02: Gemeente Stein.
- € 0,91: Overige gemeenten.

Omnibuzz ontvangt de eigen bijdrage van de klanten middels facturatie. De ontvangen bijdrage van de klanten zal per kwartaal uitbetaald worden aan de gemeenten. Deze eigen bijdrage wordt sinds april 2019 niet meer via de begroting en jaarrekening van Omnibuzz verantwoord. De eigen bijdrage voor de meereizende OV-er bedraagt € 2,77/zone, exclusief btw. Deze bijdrage is kostenneutraal voor de gemeenten.

Aangezien de gemeenten de opbrengsten begroten, worden de kosten niet door de begroting van Omnibuzz gedekt maar door de begroting van de gemeenten. Op de toeslagen is geen eigen bijdrage van toepassing.

Tabel directe vervoerskosten 2024-1

Gemeente	Kilometerkosten 2024-1	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV-er	Totaal excl. flexibel tarief	Flexibel tarief	Totaal incl. flexibel tarief
Beek	€ 215.352	€ 1.199	€ 3.907	€ 1.361	€ 221.820	€ 19.138	€ 240.958
Beekdaelen	€ 646.187	€ 489	€ 9.498	€ 4.473	€ 660.647	€ 56.999	€ 717.646
Beesel	€ 151.315	€ 1.160	€ 3.286	€ 1.611	€ 157.373	€ 13.578	€ 170.950
Bergen	€ 135.881	€ 978	€ 1.825	€ 718	€ 139.403	€ 12.027	€ 151.430
Brunssum	€ 705.608	€ 1.632	€ 14.289	€ 5.035	€ 726.563	€ 62.686	€ 789.249
Echt-Susteren	€ 569.097	€ 3.662	€ 10.689	€ 4.901	€ 588.348	€ 50.761	€ 639.109
Eijsden-Margraten	€ 534.765	€ 1.301	€ 10.976	€ 3.362	€ 550.405	€ 47.487	€ 597.892
Gennep	€ 244.608	€ 2.765	€ 3.906	€ 2.004	€ 253.282	€ 21.852	€ 275.135
Gulpen-Wittem	€ 302.031	€ 3.982	€ 6.277	€ 2.827	€ 315.117	€ 27.187	€ 342.304
Heerlen	€ 1.910.511	€ 11.230	€ 26.632	€ 17.111	€ 1.965.483	€ 169.576	€ 2.135.059
Horst aan de Maas	€ 462.158	€ 1.521	€ 7.994	€ 1.934	€ 473.608	€ 40.861	€ 514.469
Kerkrade	€ 1.343.443	€ 9.815	€ 21.736	€ 14.409	€ 1.389.403	€ 119.874	€ 1.509.277
Landgraaf	€ 1.003.465	€ 7.764	€ 16.868	€ 6.818	€ 1.034.915	€ 89.289	€ 1.124.204
Leudal	€ 424.953	€ 1.070	€ 7.779	€ 1.995	€ 435.797	€ 37.599	€ 473.396
Maasgouw	€ 417.520	€ 1.967	€ 7.086	€ 3.086	€ 429.659	€ 37.070	€ 466.728
Maastricht	€ 2.698.025	€ 21.441	€ 53.177	€ 22.666	€ 2.795.309	€ 241.171	€ 3.036.480
Meerssen	€ 461.487	€ 4.934	€ 7.395	€ 3.801	€ 477.618	€ 41.207	€ 518.825
Nederweert	€ 150.529	€ 65	€ 2.512	€ 896	€ 154.002	€ 13.287	€ 167.289
Peel en Maas	€ 404.774	€ 2.462	€ 8.330	€ 2.914	€ 418.480	€ 36.105	€ 454.585
Roerdalen	€ 207.115	€ 1.225	€ 3.407	€ 1.815	€ 213.562	€ 18.425	€ 231.987
Roermond	€ 599.736	€ 330	€ 8.456	€ 4.630	€ 613.152	€ 52.901	€ 666.053
Simpelveld	€ 132.233	€ 434	€ 1.356	€ 1.472	€ 135.495	€ 11.690	€ 147.185
Sittard-Geleen	€ 2.011.991	€ 18.273	€ 33.258	€ 15.357	€ 2.078.878	€ 179.359	€ 2.258.237
Stein	€ 265.549	€ 1.700	€ 4.890	€ 2.190	€ 274.329	€ 23.668	€ 297.997
Vaals	€ 222.793	€ 257	€ 4.718	€ 1.399	€ 229.167	€ 19.772	€ 248.938
Valkenburg aan de Geul	€ 489.361	€ 3.957	€ 11.205	€ 2.577	€ 507.100	€ 43.751	€ 550.851
Venlo	€ 998.823	€ 8.326	€ 14.330	€ 9.970	€ 1.031.449	€ 88.990	€ 1.120.439
Venray	€ 424.963	€ 1.376	€ 6.999	€ 3.141	€ 436.479	€ 37.658	€ 474.137
Voerendaal	€ 162.275	€ 565	€ 3.548	€ 1.248	€ 167.636	€ 14.463	€ 182.099
Weert	€ 363.314	€ 1.669	€ 6.852	€ 2.481	€ 374.316	€ 32.295	€ 406.611
Totaal	€ 18.659.861	€ 117.549	€ 323.181	€ 148.203	€ 19.248.794	€ 1.660.728	€ 20.909.522

In de tabel 'Vervoersvolume 2024-1' zijn de aantallen vervoersvolumes, opslagpercentages, toeslagen laag en hoog en de meereizend OV-er, waarmee in deze begroting wordt gerekend, weergegeven. Deze vormt dan ook de basis voor de tabellen die op de volgende pagina's staan.

Indirecte vervoerskosten

Alle kosten die verband houden met de uitvoering van vervoer binnen de organisatie Omnibuzz op basis van deze regeling worden gedragen door de gemeenten. Deze worden berekend op basis van het werkelijk aantal gemaakte ritten door de inwoners van de gemeenten. Het aantal ritten wordt achteraf vastgesteld op basis van het gerealiseerd aantal ritten van klanten van die gemeenten van het jaar waarop de kosten betrekking hebben. De verdeelsleutel van de indirecte vervoerskosten gebeurt op basis van het aantal ritten per gemeente. De indirecte vervoerskosten bestaan bijvoorbeeld uit de loonkosten van de medewerkers ritreservering en klantenservice.

Tabel indirecte vervoerskosten 2024-1

Gemeente	Aantal ritten	Verhouding ritten	Totaal
Beek	10.422	1,00%	€ 34.682
Beekdaelen	31.446	3,01%	€ 104.643
Beesel	6.840	0,66%	€ 22.760
Bergen	4.758	0,46%	€ 15.831
Brunssum	37.385	3,58%	€ 124.405
Echt-Susteren	26.584	2,55%	€ 88.462
Eijsden-Margraten	27.021	2,59%	€ 89.915
Gennep	13.317	1,28%	€ 44.315
Gulpen-Wittem	13.841	1,33%	€ 46.058
Heerlen	113.382	10,86%	€ 377.295
Horst aan de Maas	20.190	1,93%	€ 67.187
Kerkrade	80.799	7,74%	€ 268.869
Landgraaf	58.593	5,61%	€ 194.977
Leudal	17.386	1,67%	€ 57.854
Maasgouw	17.823	1,71%	€ 59.308
Maastricht	180.514	17,30%	€ 600.686
Meerssen	23.511	2,25%	€ 78.235
Nederweert	7.249	0,69%	€ 24.123
Peel en Maas	16.532	1,58%	€ 55.013
Roerdalen	9.561	0,92%	€ 31.817
Roermond	38.815	3,72%	€ 129.164
Simpelveld	6.584	0,63%	€ 21.908
Sittard-Geleen	112.309	10,76%	€ 373.724
Stein	13.503	1,29%	€ 44.933
Vaals	9.537	0,91%	€ 31.736
Valkenburg aan de Geul	23.909	2,29%	€ 79.559
Venlo	65.751	6,30%	€ 218.796
Venray	23.242	2,23%	€ 77.340
Voerendaal	8.142	0,78%	€ 27.093
Weert	24.725	2,37%	€ 82.277
Totaal	1.043.671	100,00%	€ 3.472.963

Overheadkosten

De totale overheadkosten, conform de definities van de 'Notitie Overhead Commissie BBV/IV3 systematiek', worden gedragen door de gemeenten, naar rato van het aantal inwoners per gemeente. Het aantal inwoners wordt bepaald op de cijfers van het CBS.

Overheadkosten bestaan onder andere uit de loonkosten directie, management en staf, automatisering en facilitaire kosten.

Tabel overheadkosten 2024-1

Gemeente	Aantal inwoners	Verhouding inwoners	Totaal
Beek	16.215	1,44%	€ 42.150
Beekdaelen	35.896	3,19%	€ 93.311
Beesel	13.394	1,19%	€ 34.817
Bergen	13.154	1,17%	€ 34.194
Brunssum	27.770	2,47%	€ 72.187
Echt-Susteren	32.041	2,85%	€ 83.290
Eijsden-Margraten	26.034	2,31%	€ 67.675
Gennep	17.789	1,58%	€ 46.242
Gulpen-Wittem	14.054	1,25%	€ 36.533
Heerlen	87.461	7,77%	€ 227.353
Horst aan de Maas	43.917	3,90%	€ 114.161
Kerkrade	45.311	4,03%	€ 117.785
Landgraaf	37.112	3,30%	€ 96.472
Leudal	36.006	3,20%	€ 93.597
Maasgouw	24.406	2,17%	€ 63.443
Maastricht	125.285	11,14%	€ 325.675
Meerssen	18.576	1,65%	€ 48.288
Nederweert	17.492	1,55%	€ 45.470
Peel en Maas	45.534	4,05%	€ 118.365
Roerdalen	20.806	1,85%	€ 54.085
Roermond	60.743	5,40%	€ 157.900
Simpelveld	10.255	0,91%	€ 26.658
Sittard-Geleen	92.650	8,23%	€ 240.841
Stein	24.744	2,20%	€ 64.321
Vaals	10.121	0,90%	€ 26.309
Valkenburg aan de Geul	16.431	1,46%	€ 42.712
Venlo	103.789	9,22%	€ 269.797
Venray	44.662	3,97%	€ 116.098
Voerendaal	12.375	1,10%	€ 32.169
Weert	51.079	4,54%	€ 132.779
Totaal	1.125.102	100,00%	€ 2.924.675

In de begrotingswijziging 2024-1 zijn de geactualiseerde inzichten met betrekking tot benodigde mensen en middelen verwerkt in de bedrijfsvoeringkosten. In paragraaf 4.3 ‘Analyse tweede begrotingswijziging 2024-1 ten opzichte van de eerste begrotingswijziging 2024 (Wmo)’ op pagina 45 zal een toelichting gegeven worden op de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting 2024.

Tabel Eindresultaat

Gemeente	2024-1	
Beek	€	317.790
Beekdaelen	€	915.599
Beesel	€	228.528
Bergen	€	201.455
Brunssum	€	985.841
Echt-Susteren	€	810.861
Eijsden-Margraten	€	755.482
Gennep	€	365.692
Gulpen-Wittem	€	424.896
Heerlen	€	2.739.707
Horst aan de Maas	€	695.817
Kerkrade	€	1.895.930
Landgraaf	€	1.415.653
Leudal	€	624.847
Maasgouw	€	589.479
Maastricht	€	3.962.841
Meerssen	€	645.347
Nederweert	€	236.881
Peel en Maas	€	627.963
Roerdalen	€	317.888
Roermond	€	953.117
Simpelveld	€	195.750
Sittard-Geleen	€	2.872.803
Stein	€	407.252
Vaals	€	306.984
Valkenburg aan de Geul	€	673.122
Venlo	€	1.609.032
Venray	€	667.576
Voerendaal	€	241.360
Weert	€	621.666
Totaal	€	27.307.159

De tabel geeft het resultaat weer van de totale kosten en baten voor de gewijzigde begroting 2024-1 omtrent het Wmo- gedeelte. Het geeft per gemeente inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2024-1 gevraagd wordt.

Eindresultaat IV3

Tabel IV3 - 2024-1

Gemeente	Verdeelsleutel	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien)	Eindresultaat begroting 2024-1
Beek	1,44%	€ 275.639	€ 42.150	€ 317.790
Beekdaelen	3,21%	€ 822.288	€ 93.311	€ 915.599
Beesel	1,20%	€ 193.710	€ 34.817	€ 228.528
Bergen	1,17%	€ 167.262	€ 34.194	€ 201.455
Brunssum	2,47%	€ 913.653	€ 72.187	€ 985.841
Echt-Susteren	2,85%	€ 727.571	€ 83.290	€ 810.861
Eijsden-Margraten	2,32%	€ 687.807	€ 67.675	€ 755.482
Gennep	1,59%	€ 319.450	€ 46.242	€ 365.692
Gulpen-Wittem	1,27%	€ 388.363	€ 36.533	€ 424.896
Heerlen	7,78%	€ 2.512.355	€ 227.353	€ 2.739.707
Horst aan de Maas	3,90%	€ 581.656	€ 114.161	€ 695.817
Kerkrade	4,07%	€ 1.778.145	€ 117.785	€ 1.895.930
Landgraaf	3,32%	€ 1.319.181	€ 96.472	€ 1.415.653
Leudal	3,23%	€ 531.250	€ 93.597	€ 624.847
Maasgouw	2,17%	€ 526.036	€ 63.443	€ 589.479
Maastricht	10,95%	€ 3.637.166	€ 325.675	€ 3.962.841
Meerssen	1,66%	€ 597.060	€ 48.288	€ 645.347
Nederweert	1,56%	€ 191.411	€ 45.470	€ 236.881
Peel en Maas	4,04%	€ 509.599	€ 118.365	€ 627.963
Roerdalen	1,85%	€ 263.804	€ 54.085	€ 317.888
Roermond	5,35%	€ 795.217	€ 157.900	€ 953.117
Simpelveld	0,93%	€ 169.093	€ 26.658	€ 195.750
Sittard-Geleen	8,23%	€ 2.631.962	€ 240.841	€ 2.872.803
Stein	2,21%	€ 342.930	€ 64.321	€ 407.252
Vaals	0,91%	€ 280.675	€ 26.309	€ 306.984
Valkenburg aan de Geul	1,47%	€ 630.410	€ 42.712	€ 673.122
Venlo	9,22%	€ 1.339.235	€ 269.797	€ 1.609.032
Venray	3,98%	€ 551.478	€ 116.098	€ 667.576
Voerendaal	1,11%	€ 209.192	€ 32.169	€ 241.360
Weert	4,54%	€ 488.888	€ 132.779	€ 621.666
Totaal	100,00%	€ 24.382.484	**€ 2.924.675**	**€ 27.307.159**

Bovenstaande tabel geeft het resultaat weer van de totale Wmo-kosten en opbrengsten voor de gewijzigde begroting 2024-1. Het resulterende saldo per gemeente geeft inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2024-1 gevraagd wordt, uitgesplitst naar het programma Wmo-vervoer en het programma Wmo-vervoer overige kosten (overhead, onvoorzien) conform paragraaf ‘Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?’ op pagina 19.

Vergelijking eindresultaat IV3

Tabel vergelijking IV3

Gemeente	Eindresultaat begroting 2024-1	Eindresultaat begroting 2024	Verschil	6.6 Maatwerkvoorzie-ningen (Wmo)	Programma (Wmo) vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien)
Beek	€ 317.790	€ 353.096	€ -35.306	€ -36.522	€ 1.215
Beekdaelen	€ 915.599	€ 827.643	€ 87.956	€ 85.884	€ 2.071
Beesel	€ 228.528	€ 231.522	€ -2.994	€ -3.688	€ 693
Bergen	€ 201.455	€ 212.648	€ -11.193	€ -12.099	€ 907
Brunssum	€ 985.841	€ 927.801	€ 58.040	€ 56.077	€ 1.962
Echt-Susteren	€ 810.861	€ 840.505	€ -29.644	€ -31.803	€ 2.159
Eijsden-Margraten	€ 755.482	€ 607.564	€ 147.918	€ 146.180	€ 1.738
Gennep	€ 365.692	€ 452.598	€ -86.906	€ -88.078	€ 1.172
Gulpen-Wittem	€ 424.896	€ 411.798	€ 13.098	€ 12.605	€ 493
Heerlen	€ 2.739.707	€ 2.911.073	€ -171.366	€ -177.699	€ 6.334
Horst aan de Maas	€ 695.817	€ 723.173	€ -27.356	€ -30.760	€ 3.404
Kerkrade	€ 1.895.930	€ 1.878.083	€ 17.847	€ 15.855	€ 1.992
Landgraaf	€ 1.415.653	€ 1.398.049	€ 17.604	€ 15.505	€ 2.099
Leudal	€ 624.847	€ 726.620	€ -101.773	€ -103.689	€ 1.916
Maasgouw	€ 589.479	€ 643.508	€ -54.029	€ -55.807	€ 1.778
Maastricht	€ 3.962.841	€ 4.448.544	€ -485.703	€ -500.221	€ 14.518
Meerssen	€ 645.347	€ 726.625	€ -81.278	€ -82.371	€ 1.094
Nederweert	€ 236.881	€ 282.539	€ -45.658	€ -46.722	€ 1.064
Peel en Maas	€ 627.963	€ 717.115	€ -89.152	€ -92.618	€ 3.467
Roerdalen	€ 317.888	€ 374.206	€ -56.318	€ -57.867	€ 1.550
Roermond	€ 953.117	€ 1.160.849	€ -207.732	€ -213.481	€ 5.749
Simpelveld	€ 195.750	€ 224.626	€ -28.876	€ -29.150	€ 275
Sittard-Geleen	€ 2.872.803	€ 2.821.793	€ 51.010	€ 44.191	€ 6.819
Stein	€ 407.252	€ 447.724	€ -40.472	€ -41.939	€ 1.466
Vaals	€ 306.984	€ 280.544	€ 26.440	€ 26.019	€ 421
Valkenburg aan de Geul	€ 673.122	€ 559.540	€ 113.582	€ 112.551	€ 1.031
Venlo	€ 1.609.032	€ 2.007.958	€ -398.926	€ -406.544	€ 7.618
Venray	€ 667.576	€ 642.794	€ 24.782	€ 21.932	€ 2.850
Voerendaal	€ 241.360	€ 269.567	€ -28.207	€ -28.902	€ 696
Weert	€ 621.666	€ 673.058	€ -51.392	€ -54.982	€ 3.591
Totaal	€ 27.307.159	€ 28.783.163	€ -1.476.004	€ -1.558.145	€ 82.141

4.3 Analyse tweede begrotingswijziging 2024-1 ten opzichte van de eerste begrotingswijziging 2024 (Wmo)

Analyse directe vervoerskosten

Tabel analyse directe vervoerskosten

	2024-1	2024				
Gemeente	Totaal	Totaal	Verschil	Begroting baseren op realisatie 2023	opslag 5%	Prijseffect NEA index (3,4% i.p.v. 3,5%)
Beek	€ 240.958	€ 276.772	€ -35.814	€ -47.021	€ 11.474	€ -267
Beekdaelen	€ 717.646	€ 654.132	€ 63.514	€ 29.972	€ 34.174	€ -632
Beesel	€ 170.950	€ 175.572	€ -4.622	€ -12.593	€ 8.140	€ -170
Bergen	€ 151.430	€ 164.932	€ -13.502	€ -20.553	€ 7.211	€ -159
Brunssum	€ 789.249	€ 748.154	€ 41.095	€ 4.234	€ 37.583	€ -723
Echt-Susteren	€ 639.109	€ 680.742	€ -41.633	€ -71.409	€ 30.434	€ -658
Eijsden-Margraten	€ 597.892	€ 485.425	€ 112.467	€ 84.465	€ 28.471	€ -469
Gennep	€ 275.135	€ 356.862	€ -81.727	€ -94.484	€ 13.102	€ -345
Gulpen-Wittem	€ 342.304	€ 340.795	€ 1.509	€ -14.462	€ 16.300	€ -329
Heerlen	€ 2.135.059	€ 2.336.873	€ -201.814	€ -301.225	€ 101.669	€ -2.258
Horst aan de Maas	€ 514.469	€ 553.376	€ -38.907	€ -62.871	€ 24.499	€ -535
Kerkrade	€ 1.509.277	€ 1.529.218	€ -19.941	€ -90.334	€ 71.870	€ -1.478
Landgraaf	€ 1.124.204	€ 1.137.203	€ -12.999	€ -65.433	€ 53.534	€ -1.099
Leudal	€ 473.396	€ 577.450	€ -104.054	€ -126.039	€ 22.543	€ -558
Maasgouw	€ 466.728	€ 523.195	€ -56.467	€ -78.186	€ 22.225	€ -506
Maastricht	€ 3.036.480	€ 3.552.071	€ -515.591	€ -656.753	€ 144.594	€ -3.432
Meerssen	€ 518.825	€ 605.854	€ -87.029	€ -111.150	€ 24.706	€ -585
Nederweert	€ 167.289	€ 213.202	€ -45.913	€ -53.673	€ 7.966	€ -206
Peel en Maas	€ 454.585	€ 545.033	€ -90.448	€ -111.568	€ 21.647	€ -527
Roerdalen	€ 231.987	€ 288.010	€ -56.023	€ -66.792	€ 11.047	€ -278
Roermond	€ 666.053	€ 865.692	€ -199.639	€ -230.519	€ 31.717	€ -836
Simpelveld	€ 147.185	€ 177.423	€ -30.238	€ -37.075	€ 7.009	€ -171
Sittard-Geleen	€ 2.258.237	€ 2.265.565	€ -7.328	€ -112.674	€ 107.535	€ -2.189
Stein	€ 297.997	€ 342.781	€ -44.784	€ -58.643	€ 14.190	€ -331
Vaals	€ 248.938	€ 228.622	€ 20.316	€ 8.683	€ 11.854	€ -221
Valkenburg aan de Geul	€ 550.851	€ 463.565	€ 87.286	€ 61.503	€ 26.231	€ -448
Venlo	€ 1.120.439	€ 1.502.810	€ -382.371	€ -434.273	€ 53.354	€ -1.452
Venray	€ 474.137	€ 458.928	€ 15.209	€ -6.925	€ 22.578	€ -443
Voerendaal	€ 182.099	€ 208.614	€ -26.515	€ -34.985	€ 8.671	€ -202
Weert	€ 406.611	€ 463.901	€ -57.290	€ -76.205	€ 19.362	€ -448
Totaal	€ 20.909.522	€ 22.722.773	€ -1.813.251	€ -2.786.988	€ 995.692	€ -21.954

Het totale vervoersresultaat is gedaald ten opzichte van de originele begroting 2024. Deze daling is voor een klein deel te wijten aan de lagere NEA-index (3,4%) dan gehanteerd in begroting 2024 (3,5%).

Het grootste deel van deze daling (€ -2.786.988,-) is echter het gevolg van het hanteren van het oorspronkelijke uitgangspunt. Voor de begroting 2024-1 baseren wij het vervoersvolume weer op de realisatie van het voorgaande jaar (2023). In de vorige begrotingen werd het vervoersvolume gebaseerd op de realisatie van 2019 in combinatie met een afslag. Door deze systematiek te hanteren, zal de begroting beter aansluiten op de actualiteit op gemeenteniveau.

Tenslotte zorgt de opslag van 5% die wij hanteren voor een stijging van € 995.692,-, met als eindresultaat een totale daling van € 1.813.251,-. Op gemeenteniveau zijn er echter grote verschillen omdat de vervoersvraag zich de afgelopen jaren zeer divers heeft ontwikkeld.

Totaalanalyse (Wmo)

Op totaalniveau dalen de kosten voor het Wmo-vervoer ten opzichte van de begroting 2024 met € 1.476.004,- naar € 27.307.159,-.

Tegenover de eerdergenoemde daling van het vervoersresultaat ad € 1.813.251,- stijgen de overheadkosten met € 82.141,- en de indirecte vervoerskosten met € 255.107,-.

De overheadkosten stijgen per saldo met € 82.141,-.

Dit is onder andere door de volgende punten te verklaren:

1. De loonstijging voor 2024, die in begroting 2024-1 verwerkt zit, bedraagt 5,08% op jaarbasis. Voor begroting 2024 was een stijging van 2% ingerekend.
2. Wij hebben voor de begroting 2024 een gemiddelde indexatie gehanteerd van 2,5% voor onze overheadkosten, met uitzondering van de lonen. Voor begroting 2024-1 is deze gemiddelde indexatie op basis van de prijsstijgingen bij onze leveranciers op zo'n 4,5% uitgekomen.
3. De noodzakelijke ontwikkeling en ondersteuning van een nieuwe website voor Omnibuzz (+ € 15.000,-).
4. De vanuit (provinciale en wettelijke) verplichtingen ontstane kosten zoals kosten verband houdend met digitaal archiveren, toegankelijkheid en informatiebeveiliging (+ € 52.000,-).
5. Een plaatsgevonden revisie waarbij kosten die eerder als overheadkosten verwerkt waren, nu als indirecte vervoerskosten zijn verwerkt (- € 75.000,-).
6. Een forse daling van de woon-werkvergoedingen (- € 18.000,-) als gevolg van het hybride werken. Hetzelfde geldt voor de kopieer- en printkosten (- € 3.500,-).
7. Het stijgen van de overheadkosten als gevolg van de aanstaande uitvoering van het leerlingenvervoer. Deze kosten worden echter gedekt door de interne doorbelastingen van overheadkosten van Wmo-vervoer naar leerlingenvervoer. Per saldo levert dit een daling op (- € 16.736,-).

De indirecte vervoerskosten stijgen per saldo met € 255.107,-.

Dit is o.a. door de volgende punten te verklaren:

1. De loonstijging voor 2024, die in begroting 2024-1 verwerkt zit, bedraagt 5,08% op jaarbasis. Voor begroting 2024 was een stijging van 2% ingerekend.
2. Het hanteren van een gemiddelde indexatie van 2,5% voor onze indirecte vervoerskosten met uitzondering van de lonen voor de begroting 2024. Voor begroting 2024-1 is deze gemiddelde indexatie op basis van de prijsstijgingen bij onze leveranciers op zo'n 4,5% uitgekomen.
3. Een plaatsgevonden revisie waarbij kosten die eerder als overheadkosten verwerkt waren, nu als indirecte vervoerskosten zijn verwerkt, met een toename van deze kosten als gevolg (+ € 75.000,-).
4. De doorontwikkeling en het beheer en onderhoud van MijnOmnibuzz (+ € 25.000,-).
5. Een noodzakelijke server upgrade van onze telefooncentrale en noodzakelijke aanpassingen aan onze systemen en rapportagemodules (+ € 36.000,-).
6. Een toename van de verwachte renteopbrengsten (- € 70.000,-).
7. Een daling van de structurele SMS-kosten voor het gebruik van MijnOmnibuzz (- € 14.500,-).
8. De interne doorbelasting van Wmo-vervoer naar GGZ-vervoer van de indirecte vervoerskosten (- € 3.404,-).

4.4 Toelichting op de baten en lasten (GGZ-vervoer)

In deze begroting wordt het GGZ-vervoer wederom opgenomen. In 2022 zijn wij hiermee voor de gemeente Roermond gestart en sinds 2023 is ook de gemeente Nederweert aangesloten. Dit vervoer behelst momenteel het vervoer van jeugdigen en valt daarom onder taakveld 6.72c 'Jeugdhulp dagbesteding'.

Op basis van de toelichtingen in de financiële uitgangspuntennotitie 2024-1 zullen achtereenvolgens de verdeling van de vervoerskosten en de verdeling van de interne doorbelasting van het Wmo-vervoer naar het GGZ-vervoer worden weergegeven.

Verdeling vervoerskosten

De begrote vervoerskosten worden gebaseerd op de kilometers die in 2023 voor dit type vervoer gereden zijn, vermenigvuldigd met de NEA-index van 3,4%. Deze vervoerskosten worden verdeeld conform systematiek Wmo-vervoer. Dit levert de volgende verdeling op:

Tabel vervoersvolume GGZ

Gemeente	Aantal kilometers	Aantal ritten
Nederweert	11730	326
Roermond	42529	2575
Totaal	54258	2901

Tabel verdeling directe vervoerskosten

Gemeente	Kilometers 2024-1	Toeslagen individueel	Toeslagen jeugd	Meereizend OV-er	Vervoerskosten
Nederweert	€ 20.559	€ 4.999	€ 7.207	€ -	€ 32.764
Roermond	€ 82.578	€ 19.618	€ 28.938	€ 856	€ 131.990
Totaal	€ 103.137	€ 24.616	€ 36.145	€ 856	€ 164.754

Boven op de intern doorbelaste kosten verwachten wij nog extra overheadkosten in verband met het GGZ-vervoer. Deze kosten worden tussen beide gemeenten verdeeld, naar rato van het aantal inwoners.

Tabel overheadkosten

Gemeente	Aantal inwoners	Verhouding inwoners	Overheadkosten
Nederweert	17.501	23%	€ 1.130
Roermond	59.965	77%	€ 3.870
Totaal	77.466	100%	€ 5.000

Verdeling van de interne doorbelasting Wmo- naar GGZ-vervoer

Naast de eerdergenoemde kosten, vindt er ook een interne doorbelasting van kosten voor het Wmo-vervoer naar het GGZ-vervoer plaats. De indirecte vervoerskosten worden hierbij verdeeld op basis van het aantal ritten per gemeente ten opzichte van het totaal aantal ritten.

De overheadkosten worden verdeeld op basis van het aantal pashouders per gemeente op 1 januari 2024 ten opzichte van het totaal aantal pashouders. Deze interne doorbelasting leidt tot een vermindering van de lasten voor het Wmo-vervoer en dus tot een vermindering van de lasten voor de andere gemeenten.

Tabel verdeling doorbelasting

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten	Totaal
Nederweert	€ 1.129	€ 150	€ 1.278
Roermond	€ 8.917	€ 972	€ 9.889
Totaal	€ 10.046	€ 1.122	€ 11.168

Bijdrage GGZ-vervoer per gemeente

Bovenstaande kosten leiden tot de volgende totaalbijdragen per gemeente.

Tabel totaalbijdrage per gemeente

Gemeente	Kosten	
Nederweert	€	35.172
Roermond	€	145.749
Totaal	€	180.921

4.5 Toelichting op de baten en lasten (leerlingenvervoer)

In deze begroting wordt het leerlingenvervoer voor het eerst opgenomen. Wij starten in augustus dit jaar met de uitvoering van dit type vervoer. Dit gaan we doen voor de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. Tevens gaan wij voor de gemeente Roermond het gym- en zwemvervoer verzorgen. Beide typen vervoer vallen onder taakveld 4.3 'Onderwijsbeleid en leerlingzaken'.

De begroting wordt gebaseerd op de bedragen conform de business case, exclusief de cijfers voor de gemeente Leudal. In de jaarrekening 2024 zal een herverdelingseffect volgen waarbij definitief afgerekend wordt.

Op basis van de toelichtingen in de financiële uitgangspuntennotitie 2024-1 zullen achtereenvolgens de verdeling van de vervoerskosten, de verdeling van de interne doorbelasting Wmo-vervoer naar leerlingenvervoer en de verdeling van de investeringskosten weergegeven worden.

Verdeling directe vervoerskosten

De begrote directe vervoerskosten worden gebaseerd op de vanuit de gemeenten verstrekte informatie en een geoffreerd prijspeil.

Tabel vervoerskosten leerlingenvervoer

Gemeente	Directe vervoerkosten 2024	
Echt-Susteren	€	461.280
Maasgouw	€	235.350
Nederweert	€	234.163
Roerdalen	€	265.040
Roermond	€	399.547
Weert	€	465.795
TOTAAL	€	2.061.175

Tabel vervoerskosten gym- en zwemvervoer

Gemeente	Directe vervoerkosten 2024	
Roermond	€	31.542
TOTAAL	€	31.542

Op basis van het aantal ritten worden de indirecte vervoerskosten verdeeld.

Tabel indirecte vervoerskosten leerlingenvervoer

Gemeente	Indirecte vervoerkosten 2024	
Echt-Susteren	€	16.735
Maasgouw	€	10.607
Nederweert	€	10.017
Roerdalen	€	10.489
Roermond	€	21.761
Weert	€	11.550
TOTAAL	€	81.159

Verdeling van de interne doorbelasting Wmo- naar leerlingenvervoer

Naast de eerdergenoemde kosten, vindt er ook een interne doorbelasting van overheadkosten voor het Wmo-vervoer naar het leerlingenvervoer plaats. Dit levert per saldo een voordeel op voor het Wmo-vervoer. Deze overheadkosten worden verdeeld op basis van het aantal geïndiceerde reizigers.

Tabel overheadkosten

Gemeente	Overheadkosten	
Echt-Susteren	€	9.087
Maasgouw	€	6.907
Nederweert	€	4.974
Roerdalen	€	5.884
Roermond	€	17.041
Weert	€	14.470
TOTAAL	€	58.362

Verdeling investeringskosten leerlingenvervoer

Er zijn investeringskosten gemaakt zodat het leerlingenvervoer gerealiseerd kan worden. Deze kosten worden naar rato van het aantal inwoners verdeeld tussen de gemeenten.

Tabel verdeling investeringskosten leerlingenvervoer

Gemeente	Kosten
Echt-Susteren	€ 9.334
Maasgouw	€ 7.095
Nederweert	€ 5.109
Roerdalen	€ 6.044
Roermond	€ 17.506
Weert	€ 14.864
TOTAAL	€ 59.952

Bijdrage leerlingenvervoer per gemeente

Bovenstaande kosten leiden tot de volgende totaalbijdragen per gemeente.

Gemeente	Directe vervoers-kosten	Directe vervoers-kosten gym- en zwemvervoer	Investeringskosten	Indirecte vervoer-kosten	Overheadkosten	Totaal
Echt-Susteren	€ 461.280	€ -	€ 9.334	€ 16.735	€ 9.087	€ 496.436
Maasgouw	€ 235.350	€ -	€ 7.095	€ 10.607	€ 6.907	€ 259.958
Nederweert	€ 234.163	€ -	€ 5.109	€ 10.017	€ 4.974	€ 254.263
Roerdalen	€ 265.040	€ -	€ 6.044	€ 10.489	€ 5.884	€ 287.457
Roermond	€ 399.547	€ 31.542	€ 17.506	€ 21.761	€ 17.041	€ 487.397
Weert	€ 465.795	€ -	€ 14.864	€ 11.550	€ 14.470	€ 506.678
TOTAAL	€ 2.061.175	€ 31.542	€ 59.952	€ 81.159	€ 58.362	€ 2.292.190

5 Bijlagen

5. Bijlagen

5.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven

Alle bedragen in €	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschrijvingen of aflossingen) in het dienstjaar	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het einde van het dienstjaar	% of andere maatstaf van afschrijving	Totaal van de afschrijving/aflossing op de kapitaaluitgaven aan het begin van het dienstjaar	(Extra) afschrijvingen van het kapitaaluitgaven in het dienstjaar	(Extra) aflossingen op kapitaalverstrekking in het dienstjaar	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar
Programma Wmo-vervoer										
Inventaris	110.861	-	-	110.861	10,00%		23.696	-	110.861	87.165
Hardware	25.727	-	-	25.727	33,33%		13.590	-	25.727	12.137
Inrichting en verbouwing	83.834	-	-	83.834	4,00%		4.398	-	83.834	79.436
Technische installaties	83.368	-	-	83.368	6,67%		7.906	-	83.368	75.462
Software	36.416	-	-	36.416	10,00%		6.949	-	36.416	29.467
Totaal Wmo-vervoer	340.206	-	-	340.206		-	56.538	-	340.206	283.668
Totaal-generaal	340.206	-	-	340.206	-	-	56.538	-	340.206	283.668

5.2 Staat van reserves

Naam reserve, alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen wegens bijboeking van de rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen van de reserve	Saldo einde van het dienstjaar	Bestemming van het resultaat tussentijds via begrotingswijziging	Bestemming van het resultaat 2024	Reserves na bestemming ultimo 2024
Reserves								
Algemene reserve	900.000	-	-	-	900.000	-	-	900.000
Bestemmingsreserve personeel	-	-	-		-	-	-	-
Bestemming ICT	35.244	-	-	10.744	24.500	-	-	24.500
Totaal Reserves	935.244	-	-	10.744	924.500	-	-	924.500

5.3 Opbouw algemene reserve

Op 20 december 2023 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de geactualiseerde nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement'. De ingeschatte risico's van de GR Omnibuzz zijn als volgt bepaald:

1 Economische kwetsbaarheid taxibedrijven

Het risico dat een van de vervoersbedrijven die als leverancier van Omnibuzz optreedt niet meer aan de vervoersvraag kan voldoen of zelfs failliet gaat waardoor de continuïteit van het vervoer in het gedrang komt. Dit kan ook leiden tot een inkooprisico omdat het vervoer opnieuw moet worden ingekocht.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
650.000	50%	325.000

2 Gebrek aan kennis omtrent nieuw doelgroepenvervoer

Het risico dat binnen Omnibuzz te weinig kennis aanwezig is omtrent de nieuwe activiteiten, zoals het leerlingenvervoer en de hiermee verbonden processen en de kans dat nieuwe medewerkers onvoldoende op de hoogte zijn van reeds bestaande processen en activiteiten. Dit kan leiden tot fouten, verkeerde inschattingen en financiële schade.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
200.000	30%	60.000

3 Afhankelijkheid leveranciers ICT

Binnen onze branche wordt er veel gebruikgemaakt van complexe, op maat gemaakte software, die niet alleen door Omnibuzz gebruikt wordt, maar ook door verscheidene vervoersbedrijven die als leverancier van Omnibuzz optreden. Als een van deze softwareleveranciers failliet gaat, kan dit grote gevolgen hebben, zowel voor onze vervoersbedrijven als voor Omnibuzz.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
750.000	20%	150,000

4 Digitale dreigingen

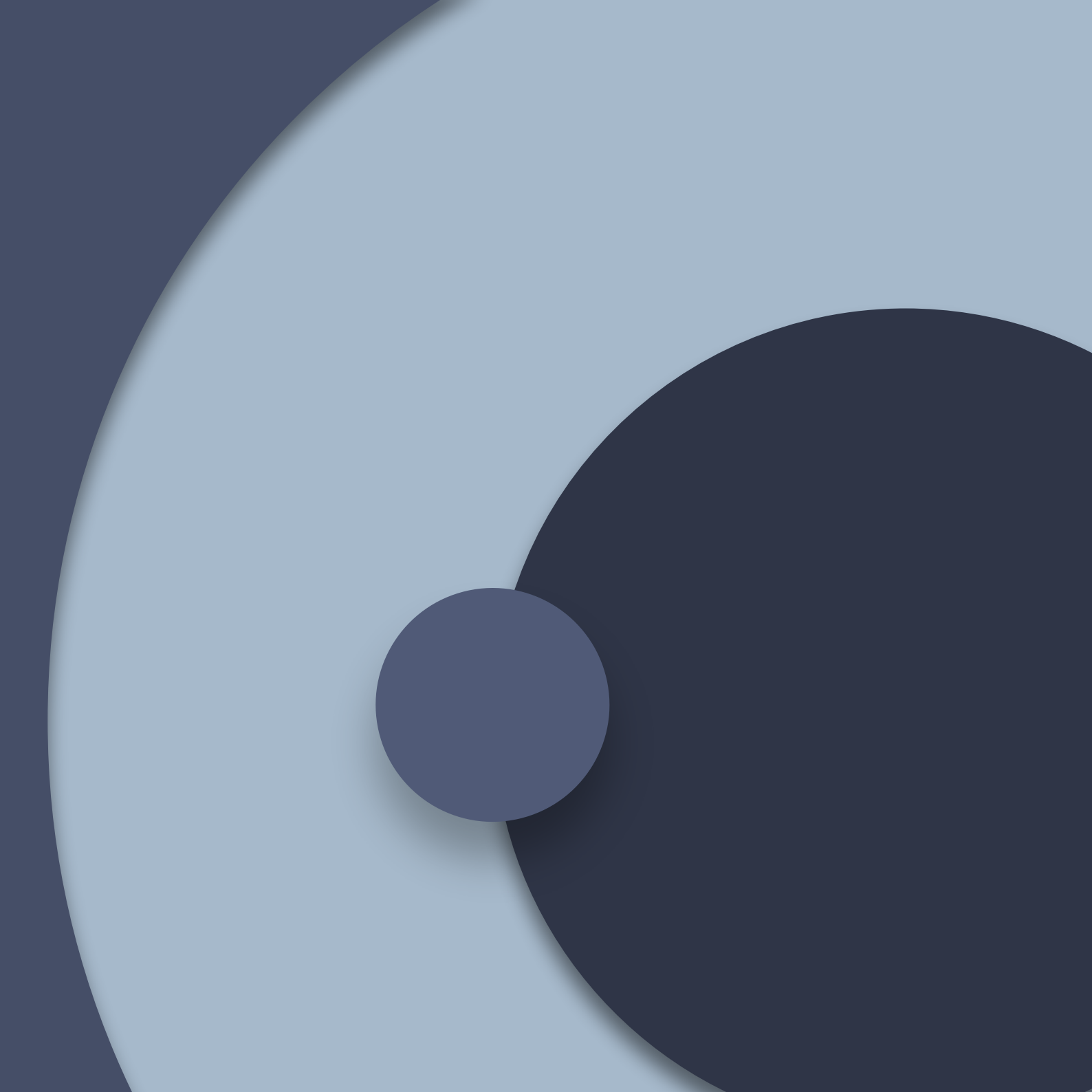
Omnibuzz is, net zoals vrijwel ieder ander bedrijf, in een bepaalde mate vatbaar voor digitale dreigingen van buitenaf. Dit kan in de vorm van phishingmails en virussen zijn of grootschalige hacks. Er zijn helaas talloze recente voorbeelden van bedrijven die slachtoffer zijn geworden en die zelfs losgeld hebben moeten betalen.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
750,000	30%	225.000

Totaal benodigde weerstandcapaciteit	760.000

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Niets uit deze uitgave
mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand of openbaar gemaakt
worden in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch of door
fotokopieën, opname, of op enige
andere manier, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van
Omnibuzz.

V1.00 - 202404

omnibuzz

MAATWERK IN VERVOER

Begroting 2025

Meerjarenperspectief 2026 - 2028

Inhoud

1. Inleiding 3

2. Omnibuzz 6

2.1 Wie is Omnibuzz 6
2.2 Relevante ontwikkelingen 7
2.3 Pijler 1: Kantelen van vervoer en OV-gebruik stimuleren 9
2.4 Pijler 2: Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer 10
2.5 Pijler 3: Omnibuzz als slimme organisatie 12
2.6 Uitvoering leerlingenvervoer Midden-Limburgse gemeenten 15

3. De beleidsbegroting 18

3.1 Programma Omnibuzz-vervoer 18
3.2 Paragrafen 21

4. Financiële begroting 34

4.1 Financiële kaders 34
4.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld 36
4.3 Toelichting op de baten en lasten (Wmo) 37
4.4 Analyse eerste begroting 2025 ten opzichte van het jaar 2025 uit de meerjarenbegroting 2025-2027 45
4.5 Meerjarenraming 2026-2028 46
4.6 Toelichting op de baten en lasten (GGZ) 64
4.7 Meerjarenraming GGZ-vervoer 2026-2028 66
4.8 Toelichting op de baten en lasten (leerlingenvervoer) 69
4.9 Meerjarenraming leerlingenvervoer 2026-2028 71

5. Bijlagen 78

5.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 78
5.3 Opbouw algemene reserve 80

Vormgeving: bartistiek Design
Foto's: De Fotovakvrouw

1. Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2025 & meerjarenperspectief 2026-2028 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omnibuzz. Hierin zijn de actuele inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van het vervoer en de organisatie opgenomen.

Omnibuzz is verantwoordelijk voor het (collectief) vraagafhankelijk vervoer (CVV) voor klanten met een Wmo-indicatie. De uitgangspunten en kaders waarbinnen Omnibuzz dit doet, zijn vastgelegd in het bedrijfsplan (5 januari 2016, actualisatie 2019), de GR Omnibuzz en de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de gemeenten. De DVO's voor het collectief vraagafhankelijk vervoer zijn met alle deelnemende gemeenten afgesloten. Met 6 gemeenten uit Midden-Limburg zijn aanvullende DVO's afgesloten met het leerlingenvervoer en voor Roermond ook voor het gym- en zwemvervoer. Voor de leesbaarheid wordt dit vervoer in een apart hoofdstuk separaat toegelicht en richten de komende hoofdstukken zich op het CVV. De vertaling van deze kaders naar de jaarlijkse begrotings- en verantwoordingsstukken gebeurt conform het 'Besluit begroting en verantwoording' (BBV). Rekening houdend met de dynamiek en voortdurende ontwikkelingen wordt de begroting, indien nodig, jaarlijks geactualiseerd en bijgesteld.

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER
163
DVG
omnibuzz

2 Over Omnibuzz

2. Omnibuzz

2.1 Wie is Omnibuzz

Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) en verantwoordelijk voor de uitvoering van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) voor 30 Limburgse gemeenten.

Onze ruim 39.000 klanten hebben van hun gemeente een indicatie voor ons vervoer gekregen. Omnibuzz neemt de administratie en andere uitvoerende en controlerende taken over, waarbij afstemming en overleg tussen betrokken partijen en deelnemende gemeenten geborgd is. De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor de reizigers en de deelnemende gemeenten.

Het doel van Omnibuzz is: 'Het bieden van de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer.' Hierbij ligt een sterke focus op het bieden van (maatwerk-)oplossingen voor vervoersvragen van klanten.

Omnibuzz zorgt dat klanten - ook diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben - optimaal gebruik kunnen maken van het vervoer en daardoor kunnen blijven participeren.

De uitdaging is deze functie binnen de financiële kaders te blijven vervullen. Hiervoor wordt ingezet op efficiënt vervoer en de eigen kracht van klanten.

Omnibuzz staat voor de volgende kernwaarden:

- Klantgericht en betrouwbaar.
- Kostenefficiënt en duurzaam.
- Innovatief en flexibel.
- Kwaliteit en deskundigheid.
- Integriteit.

Missie

De missie van Omnibuzz is:

> "Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later."

Uit onze missie blijkt een sterke focus op duurzaam en kwalitatief hoogwaardig vervoer. De missie is verbonden aan een motto dat centraal staat in de dienstverlening:

> "Via slim vervoer maatschappelijk blijven verbinden."

Slim vervoer

Met het aanbieden van doelgroepenvervoer zorgt Omnibuzz voor een belangrijk netwerk van reizigers, gemeenten en uitvoerders in Limburg.

Omnibuzz kan terugvallen op inhoudelijke expertise, gedetailleerde data en een proactieve houding om het vervoer voortdurend te optimaliseren. Hierbij wegen wij alle belangen van gemeenten, klanten en vervoerders af en zorgen voor een optimale onderlinge afstemming. Dit is noodzakelijk om het vervoer voor de reizigers passend uit te blijven voeren, voor gemeenten betaalbaar te houden en voor vervoerders uitvoerbaar te houden.

Maatschappelijk verbinden

Maatschappelijk verbinden tekent de rol van Omnibuzz in het maatschappelijk veld. Vervoer is de verbinding tussen

het sociale leven, maatschappelijke activiteiten en de gebruikers ervan. In de actualiteit leidt dit steeds vaker tot het bieden van noodoplossingen voor acute vervoersvragen, zoals het vaccinatievervoer of ondersteuning bij evacuaties door de wateroverlast.

Regiemodel

Omnibuzz is opgericht om de doelstellingen voor de 30 Limburgse gemeenten te realiseren. Hiermee dragen de Limburgse gemeenten zorg voor toekomstbestendig doelgroepenvervoer.

Om te sturen op deze ambities is gekozen voor een mobiliteitscentrale volgens het regiemodel. Dit betekent een scheiding tussen regie en de uitvoering van het vervoer.

Wij optimaliseren het vervoer omdat beleidsmatige aspecten, contractbeheer en het operationele proces samenkomen binnen de organisatie zonder inmenging van private belangen. Hierdoor kunnen wij het vervoerssysteem passend, betaalbaar en toekomstbestendig inrichten. Eventueel kunnen andere vervoersvormen instromen, maar dit is niet noodzakelijk.

De wijze en termijn waarop de ambities gerealiseerd worden is namelijk dynamisch. De drie pijlers waarop alle ambities gebaseerd zijn, borgen de visie op de lange termijn:

- Het kantelen van vervoer en het OV-gebruik stimuleren.
- Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer.
- Omnibuzz als slimme organisatie.

Na een korte omschrijving van de relevante ontwikkelingen voor het Omnibuzz-vervoer, worden de uitgangspunten per pijler toegelicht.

2.2 Relevante ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen die relevant zijn voor ons vervoer en/of waarop wij moeten anticiperen in deze periode, worden hieronder kort benoemd.

De grillige ontwikkeling van de vervoersvraag

De impact van COVID-19 is provinciaal nog steeds merkbaar in de vorm van een lagere vervoersvraag, maar de verschillen tussen gemeenten nemen toe en de voorspelbaarheid neemt af. Dit maakt het moeilijk om begrotingen strak op te stellen op basis van algemene uitgangspunten. Om goed te kunnen begroten is onderzoek, analyse en meer maatwerk op gemeenteniveau nodig. Dit inzicht heeft onder andere geleid tot een aanpassing van de financiële uitgangspunten, waarbij wij 2019 als peiljaar loslaten en de begrotingen baseren op de volumes van het laatste volledige jaar (2023). De verwachting is dat daarmee de forse overschrijdingen op de begrotingen, zoals nu in een aantal gemeenten het geval is, voor de komende jaren voorkomen worden. Het leidt anderzijds wel tot een structureel hogere begroting voor deze gemeenten.

Tekorten aan personeel in de vervoerssector

De problemen met het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerde chauffeurs houdt aan en kan serieuzere vormen aannemen als het vervoersvolume verder aantrekt, iets dat wij in een aantal gemeenten al constateren. Dit onderwerp krijgt onze volledige aandacht en vraagt vanwege de omvang en impact ook aanpassingen aan de systeemkant, zoals de toepassing van piekspreiding.

Vervoersresultaat

In deze begrotingen vallen wij terug op het eerdere uitgangspunt en wij nemen de realisatie van het voorgaande jaar als basis. Voor deze begrotingen betekent dit het volume van 2023, verhoogd met een opslag van 5%. De ontwikkeling van het volume varieert per gemeente. Daarom hebben individuele gemeenten de mogelijkheid om een afwijkend percentage toe te passen en een eventuele hogere stijging in het vervoersvolume op te vangen. Dit doen wij uitsluitend als een individuele gemeente dit specifiek aangeeft.

In deze begroting gaan wij uit van het nacalculatorisch tarief over 2023, dat wordt verhoogd met de NEA-index voor 2023 (3,4%). Voor de hierop volgende jaren rekenen wij

met hetzelfde indexcijfer. De uiteindelijke afrekening met betrekking tot het vervoerstarief met de vervoerders en gemeenten is afhankelijk van de omvang van het vervoer. De omvang bepaalt of dit tarief het voorcalculatorisch tarief op basis van de vervoerscontracten is of de tarieven uit het addendum. Het addendum gaat uit van tarieven die meebewegen met de omvang van het vervoer, zodat vervoerders deels gecompenseerd worden voor het lagere vervoersvolume dan waar zij op hebben ingeschreven bij de aanbesteding. Dit gebeurt aan de hand van staffels die bepaald zijn als percentages van het volume in het referentiejaar 2019. Concreet wordt de prijs per zone met een afgesproken bedrag verhoogd als het volume onder een bepaald percentage (ten opzichte van 2019) zakt.

De klantbijdrage wordt niet in de begroting van Omnibuzz verwerkt. Eventuele wijzigingen hebben geen effect op de begroting, maar uiteraard wel op de totale kosten van het vervoer voor de gemeenten. Een lager vervoersvolume leidt uiteraard tot lagere vervoersopbrengsten voor de gemeente. Vanwege de uitzonderlijke situatie geven wij toch een korte toelichting op dit onderwerp.

Veel gemeenten hanteren het uitgangspunt dat de klantbijdrage de ontwikkeling in de tarieven van het (lokale) OV volgt. Landelijk worden de klanttarieven in het lokale OV in 2024 niet verhoogd, ondanks een LTI van 11,72%. Voor de klantbijdragen die doorgaans 'gelijk aan OV' met de LTI worden geïndexeerd, is de indexering voor 2024 daarom vooralsnog on hold gezet. De gemeenten nemen binnenkort een definitief besluit over het wel of niet toepassen van de LTI of hebben dit reeds gedaan. De verwachting is dat alle gemeenten dit uitgangspunt blijven volgen en er in 2024 geen indexering op de klantbijdrage zal plaatsvinden.

Bonus malus

Onder de beheerkosten is op basis van de historische ervaringscijfers een bedrag opgenomen voor de bonus malus. Het uiteindelijke bedrag is afhankelijk van de daadwerkelijk geleverde kwaliteit op de weg in termen van punctualiteit en aantal klachten.

Ontwikkelingen in het openbaar vervoer

Aanpassingen in de lijnvoering in Limburg leiden tot steeds meer gebieden waar de afstand tussen het OV en de voordeur toeneemt. Doordat ook het OV met personeelstekort en bijbehorende kwaliteitsverlies te kampen heeft, biedt het OV in afnemende mate een passend en/of aantrekkelijk alternatief voor mensen met een beperking. Deze ontwikkeling staat haaks op onze gezamenlijke ambitie om OV-gebruik onder klanten juist te stimuleren en de instroom van nieuwe klanten te beperken. Wij spannen ons daarom optimaal in de integratie met het OV te bevorderen en het OV aantrekkelijk te maken voor onze klanten. De insteek van Omnibuzz is het minimaliseren van deze gevolgen voor Omnibuzz en het optimaliseren van het aanbod van openbare vervoersoplossingen, zodat deze ook voor (potentiële) klanten van Omnibuzz passend zijn.

Groeiende zorgbehoefte bij klanten

De toename van dementie of verward gedrag bij de doelgroep heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening via de telefoon. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kost hierdoor gemiddeld meer tijd. Dit is een ontwikkeling die wij concreet terugzien in de oplopende gemiddelde gesprekstijd. Een daling in het aantal telefonische contacten leidt hierdoor niet noodzakelijk tot minder bezetting aan de telefoon. Aangezien deze tendens voorlopig doorzet, zetten wij nog nadrukkelijker in op het gebruik van digitale kanalen, zoals MijnOmnibuzz, om de druk op de telefonische dienstverlening te beperken. Omnibuzz volgt hiermee de landelijke tendens, zoals onder andere blijkt uit de handreiking van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met betrekking tot de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer. Hierin staat onder andere: "Om een compacte, efficiënte overheid te realiseren met hoogwaardige dienstverlening, is digitalisering een vereiste en is het digitale kanaal het voorkeurskanaal. Het uitgangspunt is: digitaal waar het kan". Uiteraard houden wij hierbij altijd rekening met de (on-)mogelijkheden van onze klanten.

Er zijn aanvullende vervoersspecificaties die zorgen voor passend vervoer voor deze klanten. De chauffeur krijgt bijvoorbeeld extra tijd voor deze ritten (indicatie extra zorg) of mag pas vertrekken als de klant door een ander persoon is opgevangen (indicatie persoonlijke overdracht). Een goede toepassing van deze indicaties gaat echter niet vanzelf. Hiervoor is afstemming nodig tussen gemeenten (consulenten), vervoerders en Omnibuzz. Vanwege de geringe omvang en beperkte ervaringscijfers zijn de kosten van deze toeslagen voorlopig niet begroot. Door de signalen die wij bij de uitvoering van ons vervoer krijgen te delen met de desbetreffende gemeente, ondersteunen wij gemeenten bovendien in de gemeentelijke taak van vroegsignalering van verward gedrag.

Compliance en toename 'kruimelfuncties'

Als lokale overheid is Omnibuzz aan een toenemend aantal wettelijke verplichtingen gehouden. Deze recente toename leidt tot uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie en stijgende overheadkosten. Het betreft onder andere een wetswijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) per 1 juli 2022, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Archiefwet, het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid, de Wet Elektronische publicaties (Wep), de implementatie van de Wet open overheid (Woo) per 1 mei 2022. Met ingang van 1 januari 2025 treedt naar verwachting de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv) in werking, waarin eisen gesteld worden aan de digitale communicatie tussen overheden en burgers.

De stapeling van 'kruimelfuncties' leidt tot groeiende uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie en hebben veelal betrekking op de digitale processen, waar wij juist meer op willen inzetten. Wij benaderen deze taken dan ook niet als wettelijke verplichtingen en onderkennen het belang dit goed in te richten en te borgen in de processen als voorwaarde voor onze kernwaarden en ambities.

Vanwege het structurele karakter pakken wij dit grotendeels intern op. Wij merken echter ook dat wij als uitvoeringsorganisatie over onvoldoende capaciteit en deskundigheid beschikken om dit volledig zelfstandig te doen. Omdat bij de deelnemende gemeenten evenmin ondersteuning beschikbaar is, huren wij hiervoor deels extern advies in bij Daadkracht, een externe organisatie waar wij sinds 2021 de rollen van functionaris gegevensbescherming, privacy officer en security officer hebben ondergebracht. Bovendien ondersteunen zij bij het opvolgen van de aanbevelingen van de toezichthouder met betrekking tot het digitaal archief.

2.3 Pijler 1: Kantelen van vervoer en OV-gebruik stimuleren

Een belangrijke ambitie is het optimaliseren van het gebruik van het reguliere OV of andere voorliggende vervoersvoorzieningen. In voorgaand hoofdstuk is al beschreven dat een aantal ontwikkelingen de realisatie van deze ambitie in de weg zit. Toch blijft dit een centrale pijler in de visie van Omnibuzz, omdat alternatief vervoer de enige oplossing is om de maatschappelijke participatie van de (potentiële) klanten te behouden en bevorderen, zonder dat het vervoersvolume van Omnibuzz stijgt.

Integratie OV en doelgroepenvervoer

Ondanks de tendens van terugtrekkend OV en verschraling van het aanbod zal de focus blijven liggen op het optimaliseren van het gebruik van OV en andere voorliggende voorzieningen. Dit is harder nodig dan ooit. Wij voeren intensief overleg met de Provincie Limburg en Arriva over het toewerken naar integrale mobiliteit. Alle geprioriteerde aanbevelingen uit ons gezamenlijk actieplan zetten wij om in daadwerkelijke acties en deelprojecten die de komende jaren gaan bijdragen aan een beter integraal mobiliteitsaanbod in Limburg. Gedurende 2023 is daar nog een nieuw traject bijgekomen, namelijk publieke mobiliteit, waarbij wij samen met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat werken aan mogelijkheden voor publieke mobiliteit in Limburg (HUB's, servicelijn, first-and-last mile, één vervoerskenmerk) met als doel de mobiliteitsmogelijkheden en integratie op provinciaal niveau te optimaliseren.

De Voor Elkaar Pas (VEP) zien wij daarbij als een belangrijk

instrument. In de huidige samenwerking wordt gekeken naar mogelijkheden om dit product nog beter af te stemmen op onze doelgroep. Wij zoeken hierbij aansluiting bij innovaties in het OV. Dit doen wij door inzicht in de VEP als voorliggende voorziening te verkrijgen, beschikbare data ten aanzien van de VEP te analyseren en de voorwaarden van de VEP meer in lijn brengen met ambities van de GR Omnibuzz. In dit traject leggen wij tevens de verbinding met initiatieven zoals het project Kommee van Trendsportal. Hiermee kunnen wij actief sturen op het gebruik van alternatief vervoer in bredere zin en het vergroten van duurzaamheid door het organiseren van informatie-, mobiliteits- en praktijkdagen in pilotgemeenten in Noord-Limburg. In de komende jaren willen wij de opgedane ervaringen in Noord-Limburg gebruiken om deze in heel Limburg op structurele basis uit te rollen.

Toeleiding naar ander vervoer en gebruik voorliggende voorzieningen

Voor de toeleiding naar het OV zetten wij in op meer gebruik van de VEP door onze klanten, onder andere door promotieactiviteiten. Tegelijk werken wij aan een pilot, waarbij wij inzetten op een soortgelijk product met gratis OV met Arriva Limburg als voorloper op Wmo-vervoer. Dit zorgt voor een vangnet tegen mobiliteitsarmoede en maakt het OV toegankelijker voor burgers die net tussen wal en schip vallen. Deze pilot richt zich niet op onze klanten en heeft als doel de instroom te verminderen. Door het gebruik van OV te stimuleren, verwachten wij dat iedere burger langer zelfstandig kan blijven reizen en Omnibuzz minder snel nodig zal zijn. Deze pilot zal eerst uitgevoerd worden bij één landelijke en één stedelijke gemeente met als doel data op te halen en mogelijke besparingen voor alle deelnemende gemeenten inzichtelijk te krijgen.

Naast het OV optimaliseren wij de informatieverstrekking over andere vervoersinitiatieven aan individuele gemeenten. Doel hiervan is dat deze informatie gemakkelijker beschikbaar is voor Wmo-consulenten en het gebruik van alternatief vervoer en lokale vervoersvoorzieningen toeneemt.

2.4 Pijler 2: Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer

Binnen het huidige Omnibuzz-vervoer streven wij op verschillende manier optimale efficiëntie na. Op het gebied van instroom van ander vervoer zijn er interessante ontwikkelingen.

Efficiënt Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)

Wij passen de overeenkomsten met vervoerders optimaal aan aan de nieuwe werkelijkheid. Dit is nodig om de continuïteit van het vervoer op de langere termijn te borgen. Met de verlenging van de huidige raamovereenkomsten, zoals besloten door het dagelijks bestuur op 10 mei 2023, willen wij bevorderen dat de opdrachtnemer duurzame arbeidsrelaties aangaat en dat er wordt geïnvesteerd in duurzame voertuigen. De verlenging zorgt ervoor dat vervoerders kunnen investeren in duurzaam vervoer en goed werkgeverschap. Bovendien geeft dit meer ruimte om te onderzoeken of bij de nieuwe aanbesteding (start 1 januari 2028) Zero Emissie Doelgroepenvervoer gerealiseerd kan worden. Verder is de verwachting dat opnieuw aanbesteden leidt een kostenstijging, omdat nieuwe prijsafspraken met vervoerders gemaakt worden.

De huidige contracten voor het CVV-vervoer lopen tot 1 januari 2028. Onderliggend bestek is destijds door het Aanbesteding Instituut Mobiliteit (AIM) en Koninklijk Nederlands Vervoer (KNV) genoemd als een ‘bijna perfect bestek’. De aanbesteding is opgedeeld in 8 percelen die aan zes taxibedrijven is gegund. Twee bedrijven hebben twee percelen. De bedrijven die momenteel het Omnibuzz-vervoer uitvoeren zijn:

- Taxi Nelissen - regio Maastricht.
- Taxi Van Loo - regio Heuvelland.
- Taxi Hanneman - regio Parkstad, regio Westelijke Mijnstreek.
- Personenvervoer Midden-Limburg (PML) - regio Roermond.
- Taxi Van Driel - regio Weert, regio Venray/Noord Limburg.
- Taxi De Leeuw - regio Venlo/Peel en Maas.

Wij hanteren verschillende instrumenten die bijdragen aan de continuïteit, kwaliteit en efficiënte uitvoering van het vervoer, zodat (minimaal) aan de contractueel afgesproken kwaliteitseisen wordt voldaan. De efficiëntie van het vervoer is al verhoogd door de contante betalingen af te schaffen. Efficiënter plannen is een gezamenlijke opdracht voor de vervoerders en Omnibuzz, omdat de inzet van voertuigen daarmee wordt beperkt.

Binnen de lopende contracten zijn wij volop bezig met het efficiënter maken van het vervoer. Belangrijke instrumenten voor efficiënt vervoer zijn vraagspreiding en actief sturen op groepsritten en vast werk. In 2023 is een module in de ritreserveringssoftware gerealiseerd om piekspreiding te effectueren. Hiermee geven wij sturing aan het gewenste vertrek- en ophaalmoment. Dit levert een efficiëntere planning en inzet van vervoer op en borgt tevens de kwaliteit van de uitvoering, omdat ritten worden verschoven van tijdstippen waar het knelt naar andere rustigere momenten. In november 2023 zijn wij gestart met 1 vervoerder. In 2024 zullen wij dit goed evalueren en de verwachting is wij dit vervolgens over alle percelen uitrollen. Tegelijk pakken wij nog steeds het chauffeurstekort aan door vervoerders te ondersteunen in het behouden en werven van nieuw personeel.

In de advisering aan gemeenten blijven wij inzetten op bewustwording en signalering. Het is complex om een goede balans te vinden tussen maatwerk, zodat vervoerspecificaties enerzijds passend zijn en anderzijds het vervoer beheersbaar blijft. Samen kijken wij kritisch naar de noodzaak van (individuele) vervoersspecificaties. Wij ondersteunen gemeenten bij het nemen van beheersmaatregelen via bewustzijn van de kosteneffecten van deze specificaties en het toekennen van een (gelimiteerd) budget. Tevens intensiveren wij het meldpunt beperkte zelfregie, waardoor de advisering zo goed mogelijk aansluit bij de behoeften van klant en vervoerder.

De mogelijkheden tot het reserveren van ritten maken wij zo klantvriendelijk en efficiënt mogelijk via moderne taxipoints in de ziekenhuizen en de ontwikkeling van MijnOmnibuzz. Het gebruik van MijnOmnibuzz gaan wij stimuleren door een uitgebreide promotiecampagne en het ondersteunen en vergroten van de digitale vaardigheden van gebruikers. Tenslotte hebben wij een data gedreven onderzoek uitgevoerd om de achterblijvende vervoersvraag te verklaren, aangevuld met een klantonderzoek naar het reisgedrag. De resultaten zijn omvangrijk en het vertalen naar concrete acties vraagt tijd. In 2024 gaan wij hierover met de gemeenten in gesprek, bouwen wij het onderzoek verder uit en bepalen samen de richting voor een passend vervolg.

Instroom ander doelgroepenvervoer

De huidige contracten in het Omnibuzz-vervoer bieden mogelijkheden om ander vervoer uit te voeren, zonder dat altijd een aanbesteding nodig is. De invulling hiervan is flexibel en afhankelijk van de behoefte bij de desbetreffende gemeente. Deze taak is als zodanig niet ingerekend in de begrotingen, maar als er een concreet verzoek vanuit een gemeente komt, bekijken wij samen de mogelijkheden. Als resultaat hiervan voert Omnibuzz (op geringe schaal) sinds 2022 een deel van het jeugdwet-vervoer uit voor de gemeente Roermond en vanaf 2023 ook voor de gemeente Nederweert. Momenteel lopen gesprekken over nieuwe verzoeken. De instroom van het leerlingenvervoer van zes gemeenten in Midden-Limburg was te omvangrijk; daarvoor is een aparte aanbesteding gedaan. De gunning van dit vervoer zal in het voorjaar van 2024 zijn en de implementatie en inrichting van de organisatie voor de start in augustus 2024. Dit wordt in een apart hoofdstuk toegelicht.

Kostenverdeling verschillende vervoersvormen

Voorlopig wordt voor deze instroom geen extra capaciteit ingezet op de overhead. De achterliggende gedachte is dat veel onderwerpen en thema's overkoepelend relevant zijn en veel ondersteunende/facilitaire taken, zoals huisvesting en management niet wezenlijk toenemen door het leerlingenvervoer.

Zaken als compliance met allerlei wetten (zie de paragraaf

over kruimelfuncties) of een wijziging van de GR hebben betrekking op de organisatie Omnibuzz als geheel, los van de vervoersvorm. De ontschotting van verschillende vervoersvormen en een integrale benadering van het vervoer is bovendien een belangrijk aspect in de visie van Omnibuzz.

De uitvoering van leerlingenvervoer kan hierin een belangrijke stap zijn, waarbij wij in de bedrijfsvoering geen harde splitsing tussen de vervoersvormen hanteren. Daarom is gekozen om een deel van de overheadkosten voor leerlingenvervoer intern door te belasten vanuit de Wmo. De kosten worden dus verrekend met de overhead van alle 30 deelnemende gemeenten op de Wmo. Op die manier leidt het onderbrengen van het leerlingenvervoer tot een voordeel voor alle deelnemende gemeenten op het Wmo-vervoer. Zodra andere gemeenten besluiten het leerlingenvervoer aan Omnibuzz op te dragen, zullen de kosten opnieuw verdeeld worden over de deelnemende gemeenten, waarbij naar verwachting schaalvoordelen optreden in de uitvoeringsorganisatie. Hiervan hebben alle gemeenten voordelen. Hetzelfde geldt voor de aanbesteding.

Invulling andere vervoersbehoeften

Vanuit het sterke partnership met vervoerders kan Omnibuzz flexibel worden ingezet bij maatschappelijke behoeften aan vervoer. Dit is afgelopen jaren ingezet voor vervoer van en naar 'besmette' huisartsenpraktijken, corona-hotels, vaccinatielocaties, vervoer van vluchtelingen en evacuaties gedurende de wateroverlast. Op deze wijze kan het beschikbare vervoersysteem worden ingezet ten behoeve van (urgente) maatschappelijke doelen en/of als acute noodoplossing. Dit vervoer wordt niet begroot en kan in opdracht van de gemeenten snel opgepakt worden, mits dit mogelijk is binnen het systeem.

2.5 Pijler 3: Omnibuzz als slimme organisatie

Omnibuzz als kennisorganisatie

Omnibuzz is op de eerste plaats een uitvoeringsorganisatie met reguliere werkzaamheden als ritaanname, klantenadministratie, klachtafhandeling, facturering etc. Bovendien is Omnibuzz ook een kennisorganisatie die op basis van inhoudelijke kennis nieuwe ideeën ontwikkelt en deelnemende gemeenten adviseert in de beleidsontwikkeling.

Als inhoudsdeskundig adviseur voor gemeenten voert Omnibuzz veel werk binnen de andere twee pijlers (grotendeels) zelfstandig uit. Een belangrijke taak voor Omnibuzz is nu het verkrijgen van inzicht in de gevolgen van de pandemie voor de langere termijn en de wijze waarop het vervoer zich verder zal ontwikkelen. Dit is van groot belang voor goede contractuele afspraken met vervoerders, de eigen bedrijfsvoering en de vertaling daarvan naar de komende begrotingen. Met betrekking tot de beperkte zelfregie implementeren wij onze kennis op het gebied van gedragsverandering binnen Omnibuzz, zodat wij via meer begrip in gedrag en persoonseigenschappen van klanten beter kunnen aansluiten op hun behoeften en het effect van interventies toeneemt.

Om de ondersteuning van de werkzaamheden en advisering voor gemeenten op niveau te houden, is Omnibuzz voortdurend bezig zijn informatie- en kennismanagement, kwaliteitsbeheer en rapportage-instrumenten. In de volgende paragrafen worden enkele belangrijke facetten genoemd die ons faciliteren om deze werkzaamheden goed uit te kunnen voeren.

Kwaliteitsbeleid

Wij borgen het kwaliteitsbeheer onder andere via interne audits en het in kaart brengen van de bedrijfsprocessen en bijbehorende risico's. Dit doen wij onder andere met een open verbetercultuur en interne audits. Zo is bijvoorbeeld de budgetbewaking geoptimaliseerd. Naast een interne focus richten wij ons ook op onze externe contacten. Zo verzorgen wij intern een training om de schrijfvaardigheid van medewerkers in het klantcontact te verhogen en voeren een tevredenheidsonderzoek uit onder alle partners van Omnibuzz om de dienstverlening optimaal op hun behoeften af te stemmen.

Interne organisatie

De nieuwe realiteit van hybride werken heeft gevolgen voor zaken als de interne organisatie, de invulling van werkgeverschap, doelmatig werken en de huisvestigingssituatie. Onze medewerkers hebben alle benodigde faciliteiten om (deels) vanuit thuis te werken. Ook het hybride vergaderen vanuit kantoor is gefaciliteerd. Het dienstverleningsniveau richting klanten en gemeenten is op hetzelfde hoge niveau gebleven. Er is dus geen enkele reden om hier wijzigingen in aan te brengen. Wel onderzoeken wij de mogelijkheden van verschillende huisvestigingssituaties om deze kosten structureel te beperken.

Wij zorgen voor een integraal en duidelijk personeelsbeleid, uitbreiding van het vitaliteitsbeleid door onder andere de introductie van de leasefiets en werken structureel aan integriteitsbeleid. Door het hybride werken verandert de aard van integriteitskwesties. Omdat wij dit een belangrijk aandachtspunt vinden, werken wij structureel aan integriteitsbeleid via onder andere workshops rond relevante thema's. Via het integriteitsbeleid borgen wij goed werkgeverschap, maar ook het vertrouwen van de burger in Omnibuzz als onderdeel van de overheid. Naast de interne integriteit hechten wij ook veel waarde aan de kwaliteit van onze dienstverlening en hoe deze door onze partners wordt ervaren.

Contractbeheer

Wij passen de overeenkomsten met vervoerders optimaal aan aan de nieuwe werkelijkheid zodat de continuïteit voor de lange termijn geborgd is. In deze onzekere tijden vraagt dit het nodige innovatief vermogen. Hierdoor is de organisatie gegroeid in flexibiliteit en beter voorbereid op schommelingen in het vervoersvolume, afwijkende uitvoeringsregels of nieuwe (acute) mobiliteitsbehoeften.

Aanpassing verdeelsystematiek

De afrekensystematiek voor gemeenten is met ingang van 2023 aangepast. Nu dit is aangepast, gaan wij samen met de gemeenten aan de slag met de toekomstige afrekensystematiek voor de klanten. Afrekening op basis van kilometers voor de klant maakt een duidelijke afstemming met het OV-tarief mogelijk. Dit is een belangrijk uitgangspunt voor veel gemeenten. Het omzetten van het klanttarief naar kilometers heeft echter verregaande consequenties voor een aantal systeemvoorwaarden die momenteel in zones zijn gedefinieerd. Dit betreft onder andere het opstaptarief, de maximale reisafstand en de jaarbudgetten.

Het in kaart brengen van de gevolgen van een dergelijke aanpassing vraagt veel voorbereiding en expertise van Omnibuzz. Vanwege de gevoeligheden en de gevolgen op klantniveau vraagt dit verder intensief overleg met gemeenten en vertegenwoordigers van de gebruikers, zoals het cliëntenpanel. Dit is een traject dat wij de komende jaren gezamenlijk met hen zullen oppakken. De insteek hierbij is de systematiek voor klanten te wijzingen per 1 januari 2028, omdat dan ook de nieuwe vervoerscontracten in kilometers zullen worden uitgevraagd.

Relatiebeheer gemeenten

Via overleg, bijeenkomsten, bestuursinformatiebrieven en periodieke rapportages informeren wij bestuurders, ambtenaren en ook raadsleden over belangrijke onderwerpen en betrekken hen vroegtijdig bij belangrijke keuzes. Dit leidt tot gedragen voorstellen die wij met zorg uitwerken ter besluitvorming. Op deze wijze proberen wij de samenwerking zo goed en transparant mogelijk vorm te geven.

Wij investeren in de relatie met individuele gemeenten, door bijvoorbeeld nieuwe bestuurders en contactambtenaren uit te nodigen voor een kennismakingsgesprek, zodat de continuïteit bij de gemeente geborgd is en de lijnen met Omnibuzz kort blijven.

Mede hierdoor merken wij dat Omnibuzz steeds vaker en sneller door gemeenten wordt benaderd met vragen, verzoeken of suggesties. Dit bevordert de uitwisseling van ideeën en de onderlinge verbondenheid en zorgt er tevens voor dat gemeenten de meerwaarde van Omnibuzz in toenemende mate kunnen benutten.

Digitalisering en compliance

In 2021 is een wijziging van de GR Omnibuzz voorbereid naar aanleiding van een wetswijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (wijziging Wgr per 1 juli 2022). In deze wijziging is ook een uittredingsregeling uitgewerkt. Bijbehorend conceptwijzigingsvoorstel is in een gezamenlijk traject met andere Gemeenschappelijke Regelingen in Limburg voorgelegd ter besluitvorming. Eind 2023 is de zienswijzeprocedure afgerond en in de eerste helft van 2024 zullen de deelnemende gemeenten naar verwachting allemaal de benodigde toestemmingsprocedure volgen, zodat de wijziging tijdig (dat wil zeggen uiterlijk 1 juli 2024) kan worden gepubliceerd.

De Nota reserves, voorzieningen en risicomanagement is in 2023 in overeenstemming met de wettelijke bepalingen uit het BBV geactualiseerd. De Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz (GR) wordt in 2024 aangepast aan de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr). Met betrekking tot het digitaal archief is in 2023 een stappenplan uitgewerkt voor het inrichten van processen voor het bewaren, anonimiseren en vernietigen van de digitale rit- en klantgegevens op totaal- en klantniveau. Dit stappenplan is direct geïmplementeerd en zal naar verwachting in 2024 afgerond worden.

In 2022 is tevens het toegankelijkheidsbeleid vastgesteld, waarin de implementatie van de digitalisering en openbaarheid stapsgewijs is uitgewerkt. Digitalisering is van groot belang vanuit klantperspectief, kostenoogpunt en duurzaamheid. Het dagelijks bestuur wordt periodiek geïnformeerd over de (financiële) voortgang. In het kader van de implementatie van de Wet Open Overheid (Woo) heeft Omnibuzz een aansluiting op de Woo-index gerealiseerd. Wij implementeren deze wet conform een stappenplan op advies van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Om de documenten die onder deze verplichting vallen ook digitaal toegankelijk te maken, zijn in 2023 interne processen ingericht om via sjablonen toegankelijke documenten te genereren voor publicatie via deze Woo-index. Het uitgangspunt is dat alle vergaderstukken vanaf 2024 aan deze wetgeving voldoen. Naast compliance aan diverse relevante wetgeving leidt dit tot verbetering van de vindbaarheid, leesbaarheid en bruikbaarheid van aangeboden digitale informatie en optimaal gebruikersgemak.

In oktober 2023 is onderzocht of MijnOmnibuzz digitoegankelijk is voor iedereen. De inspectie leverde een aantal verbeterpunten op die wij hebben opgepakt. Bij de herinspectie in februari 2024 hebben wij voor MijnOmnibuzz het keurmerk drempelvrij ontvangen, hetgeen betekent dat MijnOmnibuzz volledig voldoen aan de eisen voor digitale toegankelijkheid.. Onze website beschikt al over dit keurmerk. Vanwege de geldigheid van 3 jaar, zal in oktober 2024 een nieuwe inspectie van onze website plaatsvinden. De digitale dienstverlening wordt tevens in lijn gebracht met de eisen uit de Wmebv die per 1 januari 2025 in werking zal treden. Momenteel inventariseren wij de impact.

Omnibuzz werkt voortdurend aan al deze verplichtingen, maar voldoet nog niet op alle vlakken volledig. Dit blijft structureel inspanning vragen. Wij organiseren dit in eerste instantie zoveel mogelijk intern, maar vanwege de benodigde specifieke expertise op deze uiteenlopende dossiers, maken wij hierbij tevens gebruik van externe adviseurs. Wij informeren ons bestuur periodiek over de voortgang. Het is moeilijk om verder vooruit te kijken, omdat wetswijzigingen en de implicaties ervan nog niet op voorhand bekend zijn. Wij merken wel dat wettelijke voorschriften regelmatig wijzigen of aangescherpt worden, waardoor wij rekening houden met een structurele taakverzwaring op het gebied van compliance. Tegelijk beogen wij met de digitalisering ook kostenbesparing door het minimaliseren van postverzending en het verlagen van de capaciteit voor telefonisch klantcontact.

Het applicatielandschap als basis

Vanwege het toenemend belang van digitalisering is het van groot belang ons applicatielandschap goed te onderhouden en toekomstbestendig in te richten. Het opzetten en implementeren van een Information Security Management System (ISMS) zorgt voor professionalisering en verdere borging van de informatiebeveiliging. Wij verwachten dit in 2024 af te ronden. Ons applicatielandschap vormt daarmee een stevig fundament voor functionele uitbreiding, zoals de verdere

ontwikkeling van MijnOmnibuzz. Wij gaan MijnOmnibuzz de komende jaren verder doorontwikkelen met het oog op meer gebruikersgemak voor de klant en het mogelijk maken van onze digitaliseringambities. Ook starten wij een uitgebreide promotiecampagne voor MijnOmnibuzz. Hiermee vergroten wij de zelfredzaamheid bij klanten en kunnen wij druk van de telefonie bij de klantenservice en ritreservering beperken.

De website van Omnibuzz is technisch ook toe aan vernieuwing. Het content managementsysteem (CMS) van de huidige website van Omnibuzz is inmiddels zeven jaar oud. Dit heeft in de nabije toekomst gevolgen voor updates en veiligheid van onze website. Halverwege 2024 verwachten wij onze nieuwe website te presenteren die volledig voldoet aan de moderne technische standaarden en ook de informatie over de uitvoering van het leerlingenvervoer bevat. Bovendien fungeert de website als platform voor de publicaties in het kader van de Woo en toegang tot MijnOmnibuzz. Uiteraard streven wij ook voor de nieuwe website naar het keurmerk drempelvrij voor digitale toegankelijkheid.

2.6 Uitvoering leerlingenvervoer Midden-Limburgse gemeenten

Uitbreiding taken Omnibuzz

Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) en vanaf 1 augustus 2024 ook verantwoordelijk voor de uitvoering van het leerlingenvervoer in de Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. Voor de gemeente Roermond gaan wij vanaf diezelfde datum ook het gym- en zwemvervoer regelen. Het algemeen bestuur heeft op 27 september 2023 ingestemd met de uitgangspunten van de DVO die met deze 6 gemeenten apart voor dit vervoer wordt afgesloten. Op hoofdpunten is de DVO voor alle vervoersvormen gelijk. Wel zijn er specificaties die afhankelijk zijn van de vervoersvorm, zoals de definitie van het vervoer of de ingangsdatum.

De taakverdeling tussen gemeente en Omnibuzz zijn in praktijk ook nagenoeg gelijk. Omnibuzz is verantwoordelijk voor de aanbesteding van het vervoer. Voor dit vervoer is de aanbesteding voorbereid en gepubliceerd eind 2023. In het voorjaar van 2024 verwachten wij de definitieve gunning bekend te maken. De indicering en aanmelding van de leerlingen wordt door de gemeente gedaan. Omnibuzz neemt vervolgens de administratie over, zorgt voor een goede uitvoering van het vervoer en voert hier contract- en kwaliteitsbeheer op uit. Wij zorgen voor de ritaanname en controle op de routeplanning, factuurcontrole, klachtafhandeling, informatievoorziening, communicatie en rapportage. Tevens organiseren en faciliteren wij het bestuurlijk gremium, zodat besluitvorming over het leerlingenvervoer zorgvuldig kan plaatsvinden. Tenslotte stellen wij jaarlijks de begroting en jaarrekening op voor de verantwoording per gemeente, inclusief de accountantscontrole.

Ongeveer 900 leerlingen gaan van dit vervoer gebruikmaken en ongeveer 100 leerlingen gaan gebruikmaken van het gym- en zwemvervoer. Dit vervoer betreft geregeld vervoer met vaste routes en vraagt derhalve een totaal andere aansturing. Er zijn hiervoor investeringen nodig met betrekking tot ritbeheersoftware, klantsysteem, rapportagetools, boekhouding en MijnOmnibuzz. Deze investeringen worden op basis van inwoneraantal doorberekend aan de betreffende gemeenten.

De doelen, kernwaarden en missie van Omnibuzz zijn niet doelgroepgebonden en gelden voor alle vervoersvormen waarvan de gemeenten de uitvoering opdragen aan Omnibuzz. Hiervoor verwijzen wij naar het hoofdstuk ‘Over Omnibuzz’.

Voor een aantal ontwikkelingen, zoals het personeelstekort en de duurzaamheidseisen zien wij mogelijkheden deze risico’s te mitigeren omdat onze expertise en ervaring beter benut kunnen worden als wij meerdere vervoersvormen gezamenlijk vanuit Omnibuzz kunnen aansturen. Bovendien vergroten wij door deze bundeling de kansen op realisatie van deze duurzaamheidsambities.

Het jaar 2024 staat in het teken van de aanbesteding en de voorbereiding op de implementatie van het leerlingenvervoer. In augustus 2024 starten wij met de daadwerkelijke uitvoering van dit vervoer. Dit vraagt voor deze periode dus

relatief veel van onze organisatie. Structureel vraagt leerlingenvervoer juist relatief weinig beleidsmatige advisering. Hiermee houden wij rekening in de verdeling van de kosten. Binnen twee jaar zullen wij deze verhoudingen samen evalueren. Het is denkbaar dat tijdens de looptijd van de contracten de behoefte aan advisering of beleidsontwikkeling op het leerlingenvervoer toeneemt. Voorlopig zijn de uitgangspunten voor onze advisering en beleidsondersteuning nog voornamelijk gericht op het vraagafhankelijk vervoer.

Bedrijfsvoering en verdeelsystematiek kosten

De basis voor de begrotingen van het leerlingenvervoer is de business case die aan de besluitvorming tot instroom ten grondslag ligt. Het kalenderjaar loopt niet gelijk met schooljaar, maar wij houden het boekjaar gelijk aan het kalenderjaar. Zo kunnen wij alle vervoersvormen in financiële stukken over dezelfde periode verantwoorden. De kern is dat de aanbesteding leerlingenvervoer en gym- en zwemvervoer (voor Roermond) gezamenlijk plaatsvindt en dat dit vervoer ook gezamenlijk verantwoord wordt. Nieuwe instroom van jeugdvervoer en dagbestedingsvervoer van deelnemende gemeenten blijft tussentijds mogelijk. Dit wordt dan separaat verantwoord.

De opstartkosten worden gefinancierd door de zes gemeenten die vanaf de start deelnemen. Bij eventuele instroom van nieuwe gemeenten worden de opstartkosten herverdeeld over alle deelnemende gemeenten. De (deels variabele) structurele kosten worden over dezelfde zes gemeenten verdeeld. Voor het leerlingenvervoer is geen klantbijdrage van toepassing; gemeenten financieren dit vervoer volledig zelf. Voor de interne bedrijfsvoering is het uitgangspunt dat de uitvoering van het leerlingenvervoer geen negatief effect heeft op de bestaande dienstverlening voor de 30 deelnemende Wmo-gemeenten. De uitvoerende taken voor Wmo- en leerlingenvervoer zijn daarom apart van elkaar ingericht. Opstartkosten, zoals investeringen in automatisering, worden direct aan de gemeenten met leerlingenvervoer doorgerekend.

De overhead, die ongeveer 10% van de totale begroting bedraagt, is hierop een uitzondering. Deze kosten worden voor het Wmo- en leerlingenvervoer opgeteld en vervolgens via de vaste verdeelsleutel verdeeld.

Dat betekent dat er geen extra capaciteit wordt ingezet op de overhead. De achterliggende gedachte hiervoor is dat, zoals eerder benoemd, veel onderwerpen en thema's overkoepelend relevant zijn en veel ondersteunende/facilitaire taken, zoals huisvesting en management niet wezenlijk toenemen door het leerlingenvervoer. Zaken als compliance met allerlei wetten (zie de paragraaf over kruimelfuncties) of een wijziging van de GR hebben betrekking op de organisatie Omnibuzz als geheel, los van de vervoersvorm.

De ontschotting van verschillende vervoersvormen en een integrale benadering van het vervoer is bovendien een belangrijk aspect in de visie van Omnibuzz. De uitvoering van leerlingenvervoer kan hierin een belangrijke stap zijn, waarbij wij in de bedrijfsvoering geen harde splitsing tussen de vervoersvormen hanteren. Daarom is gekozen om een deel van de overheadkosten voor leerlingenvervoer intern door te belasten vanuit de Wmo. De kosten worden dus verrekend met de overhead van alle 30 deelnemende Wmo-gemeenten. Op die manier leidt het onderbrengen van het leerlingenvervoer tot een voordeel voor alle deelnemende gemeenten aan het Wmo-vervoer. Zodra andere gemeenten besluiten het leerlingenvervoer aan Omnibuzz op te dragen, zullen de kosten opnieuw verdeeld worden over de deelnemende gemeenten, waarbij naar verwachting schaalvoordelen optreden in de uitvoeringsorganisatie. Hier hebben alle gemeenten voordelen van. Hetzelfde geldt voor de aanbesteding.

Vervoerskosten

De vervoerskosten worden op basis van daadwerkelijk gebruik, middels een gewogen gemiddelde tarief vervoerders oftewel één gemeentelijk tarief, afgerekend met de gemeenten. Alle perceeltarieven samen leiden tot een gewogen gemiddeld tarief (prijs) voor de gemeenten waarbij per gemeente op basis van realisatie en toeslagen (hoeveelheid) wordt afgerekend. De gunning verwachten wij halverwege februari af te ronden. Na definitieve gunning kan dit tarief berekend worden.

3 De beleidsbegroting

3. De beleidsbegroting

3.1 Programma Omnibuzz-vervoer

Wat willen wij bereiken?

Omnibuzz heeft haar missie vertaald in enkele concrete doelstellingen. De doelstellingen zijn:

- Iedere doelgroep passend en tijdig vervoer bieden.
- Continu werken aan kwaliteitsverbetering.
- Het bevorderen van de zelfredzaamheid van de burger en het zo veel als mogelijk gebruikmaken van algemeen toegankelijke (voorliggende) voorzieningen.
- Vervoersuitgaven beheersbaar houden en vervoer blijven uitvoeren binnen de gemeentelijke begrotingen.
- Grip op de interne organisatie, ondanks de toenemende (wettelijke) verplichtingen.

Wat gaan wij hiervoor doen in het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer?

Voor de deelnemende gemeenten staat het bieden van passend en tijdig vervoer voorop. Dat vervoer moet voor gemeenten en klanten betaalbaar blijven. Door samenwerking binnen Omnibuzz wordt efficiënt met de middelen omgegaan en ontwikkelen wij samen vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid. Door deze manier van (samen-)werken gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de klant. Samengevat zal Omnibuzz in 2025-2028 de volgende taken uitvoeren of ontwikkelen:

- Continue sturing op kwaliteitsafspraken middels contractbeheer en periodiek overleg met vervoerders.
- Uitvoeren van concrete onderzoeken op basis van de verschillende aspecten uit het onderzoeksrapport over de integratie tussen OV- en doelgroepenvervoer.
- Doorontwikkelen van de VEP om het gebruik van OV te optimaliseren.
- Doorontwikkelen mogelijkheden voor maatwerk naar aanleiding van de groeiende zorgbehoefte, met oog voor kwaliteit en binnen de beheersbaarheid en de realiteit in de vervoerssector (chauffeurstekorten).
- (Data gedreven) onderzoek naar klant- en vervoersontwikkeling en eventuele prognoses.
- Doorontwikkelen van concepten om een efficiënte planning en uitvoering te bevorderen, met specifieke aandacht voor piekspreiding.
- Doorontwikkeling MijnOmnibuzz dat het reizen gemakkelijker maakt en de efficiëntie van de bedrijfsvoering bevordert.
- Het organiseren en faciliteren van instroom van ander vervoer, indien wenselijk.
- Advisering en uitwerking voorstellen voor omzetting vervoerssysteem voor klanten en vervoerders van zones naar kilometers.
- Advisering en uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, indien wenselijk/noodzakelijk.
- Doorontwikkelen van informatie- en kennismanagement binnen de organisatie en uitwisseling hiervan met deelnemende gemeenten en andere externe partijen.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor privacy en informatiebeveiliging, digitaal archief, digitale toegankelijkheid en openbaarheid.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, bijsturing van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.

Wat gaan wij hiervoor doen in het leerlingenvervoer?

Voor de deelnemende gemeenten staat het bieden van passend en tijdig vervoer voorop. Dat vervoer moet voor gemeenten en klanten betaalbaar blijven. Door samenwerking binnen Omnibuzz wordt efficiënt met de middelen omgegaan en ontwikkelen wij samen vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid. Door deze manier van (samen-)werken gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de klant. Samengevat zal Omnibuzz in 2025-2028 de volgende taken uitvoeren

of ontwikkelen:

- Continue sturing op kwaliteitsafspraken middels contractbeheer en periodiek overleg met vervoerders.
- Advisering en uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, indien wenselijk/noodzakelijk.
- Doorontwikkelen van informatie- en kennismanagement binnen de organisatie en uitwisseling hiervan met deelnemende gemeenten en andere externe partijen.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor privacy en informatiebeveiliging, digitaal archief, digitale toegankelijkheid en openbaarheid.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, bijsturing van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.

Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?

De programma-indeling voor Omnibuzz is weergegeven in tabel 'Begroting 2025'.

Tabel Begroting 2025

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 5.276.718	€ 5.276.718
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 25.350.700	€ 25.350.700
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 180.682	€ 180.682
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 75.000	€ 18.504	€ -56.496
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 5.276.718	€ -	€ -5.276.718
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 25.344.204	€ -	€ -25.344.204
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 180.682	€ -	€ -180.682
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 2.963.414	€ 2.963.414	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 6.293	€ 6.293	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 59.996	€ 59.996	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Structureel saldo van baten en lasten	€ 33.906.308	€ 33.906.308	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve ICT	€ 6.125	€ -	€ -6.125
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 6.125	€ -	€ -6.125
Structureel en reëel evenwicht	€ 33.912.433	€ 33.906.308	€ -6.125

Voor de verdeling van baten en lasten naar taakvelden is aansluiting gezocht bij hetgeen het BBV hieromtrent voorschrijft (IV3). Uitgangspunt is dat baten en lasten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten.

Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan taken, activiteiten, en producten die gericht zijn op de externe klant, moeten in de betreffende taakvelden worden geregistreerd.

Voor de splitsing van de structurele en incidentele baten en lasten en het daarbij behorend structureel evenwicht wordt verwezen naar de tabel 'Rekening per programma'.

Omnibuzz kent slechts een beperkt aantal taakvelden. Onder het taakveld 'Overhead' zijn, conform de 'Notitie overhead' in het kader van het BBV, alle kosten opgenomen die betrekking hebben op sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Tot de kosten van overhead worden in ieder geval de volgende zaken gerekend:

- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
- Personeel en organisatie.
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
- In- en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie.
- Juridische zaken.
- Bestuurszaken en -ondersteuning.
- Informatievoorziening en automatisering.
- Facilitaire zaken en huisvesting.
- Documentaire informatievoorziening.
- Managementondersteuning van het primaire proces.
- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).

Onder 0.5 'Treasury' zijn de rente- en bankkosten opgenomen. Voor de begroting 2025 bestaat dit bedrag zowel uit renteopbrengsten als bankkosten. Op basis van het gestegen rentetarief verwachten wij renteopbrengsten van € 75.000,- voor 2025. Met kosten van eventuele externe financiering is geen rekening gehouden.

De kosten die direct toe te rekenen zijn aan het Wmo-doelgroepenvervoer zijn opgenomen onder het taakveld 6.6 'Maatwerkvoorzieningen (Wmo)'. Dit zijn de vervoerslasten en de lasten van de afdeling uitvoering (ritreservering), exclusief de lasten van de manager uitvoering, die conform definitie 'overhead' toegerekend wordt aan de overhead. Ook zijn hierin de lasten meegenomen van de afdeling klantenservice en de lasten gekoppeld aan klachtenmanagement, klanttevredenheid, de bonus-malus regeling en dergelijke. De hieronder opgenomen lasten bestaan wederom uit loonen beheerkosten.

Daarnaast nemen wij het GGZ-vervoer weer op in onze begroting. Dit doen wij onder taakveld 6.72c 'Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)'. Hiermee zijn wij gedurende 2022 gestart voor de gemeente Roermond. Inmiddels verzorgen wij dit vervoer ook voor de gemeente Nederweert.

Tevens nemen wij vanaf dit jaar voor het eerst het leerlingenvervoer (LLV) op in onze meerjarenbegroting. Dit doen wij onder taakveld 4.3 'Onderwijs en leerlingenzaken'. Hiermee zullen wij vanaf augustus 2024 starten voor de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert.

Wij maken daarom ook wederom een splitsing in de overheadkosten tussen het Wmo-vervoer, het GGZ-vervoer en het LLV. Dit is terug te vinden in de tabel onder 0.4 'Overhead Wmo', 0.4 'Overhead GGZ' en 0.4 'Overhead LLV'. Er vindt ook een interne doorbelasting plaats van indirecte kosten en overheadskosten van het Wmo-vervoer naar het GGZ-vervoer en een interne doorbelasting van de overheadkosten van het Wmo-vervoer naar het LLV.

De baten voor taakveld 0.4 bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen. De baten voor taakvelden 4.3, 6.6 en 6.72c bestaan eveneens uit gemeentelijke bijdragen. De financiële uitgangspunten voor deze begroting staan vermeld paragraaf 4.1 'Financiële kaders' op pagina 34.

Beleidsindicatoren

Met de invoering van het vernieuwde 'Besluit begroting en verantwoording', ingaand voor begrotingen en programmaverantwoordingen vanaf 2017, dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren

op te nemen. Met deze beleidsindicatoren worden de effecten van het beleid toegelicht. In de tabel zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren opgenomen.

Indicator	2025	Eenheid	Bron
Formatie	0,053	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezetting	0,053	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 2,75	kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	1,4%	kosten als % van totale loonsom	Eigen begroting
Overhead	8,9%	% van totale lasten	Eigen begroting

Op basis van de onder 'Overhead' opgenomen lasten bedraagt deze 8,9% van de totale lasten. Omnibuzz wil deze factor in de komende jaren van groei van activiteiten zo stabiel mogelijk te houden.

3.2 Paragrafen

In het kader van artikel 9 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement.
- Financiering.
- Bedrijfsvoering.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als het vermogen dat nodig is om incidentele niet voorziene tegenvallers te kunnen opvangen. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken schrijft in artikel 11 van het nieuwe 'Besluit begroting en verantwoording' het volgende voor:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandsratio is een verhoudingsgetal, tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het op basis van de risicoanalyse bepaalde benodigde weerstandsvermogen.

Onderstaand wordt de weerstandsratio aangegeven als een directe confrontatie tussen de benodigde weerstandscapaciteit

en de risico's. Als onverhoopt veel risico's optreden, kan dit betekenen dat de deelnemende gemeenten rekening moeten houden met aanvullende bijdragen om tekorten en risico's te dekken.

Algemene reserve	Benodigde weerstandscapaciteit totaal risico	Weerstandsratio
€ 900.000	€ 760.000	1,18

De minimale omvang van de algemene reserve is op 20 december 2023 vastgesteld op € 550.000,-. Met dit minimum wordt met name het risico dat een van de vervoerders (taxibedrijven) failliet gaat afgedekt, alsmede de risico's van digitale dreigingen. Daarnaast biedt dit minimum voldoende dekking voor de financiering van eventuele investeringen.

Risicomanagement

Het beleid van Omnibuzz is zodanig ingericht dat minimaal één keer per 5 jaar de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd dient te worden. Medio 2023 is de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd en op 20 december 2023 is deze vastgesteld door het algemeen bestuur. Bij deze actualisatie is ook de inventarisatie van de belangrijkste risico's waarmee Omnibuzz kan worden geconfronteerd geactualiseerd.

Op basis van deze risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen is een inschatting gemaakt van de financiële impact en de kans dat de risico's zich voordoen. Dit vormt de basis voor het bepalen van het weerstandvermogen.

De belangrijkste geïdentificeerde risico's zijn:

Risico's	Politiek	Strategisch	Proces	Personeel	ICT	Financieel	Kwaliteit
Economische kwetsbaarheid taxibedrijven		✔					
Gebrek aan kennis omtrent nieuw doelgroepenvervoer			✔	✔			✔
Afhankelijkheid leveranciers ICT							
Digitale dreigingen					✔		
Continuiteit risico tgv serverbeheer					✔		

Rekening houdende met de beheersmaatregelen die beschikbaar zijn om deze risico's te mitigeren en de mate waarin de risico's reeds in de eerdere begroting zijn doorgerekend, wordt de maximale impact geschat op € 760.000,-.

Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de planning & control cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader wordt regelmatig getoetst of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz geconfronteerd wordt af te dekken. Een overzicht van de kernrisico's is opgenomen in de bijlagen vanaf pagina 54. De vaststelling is geldend totdat de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' opnieuw zal worden geactualiseerd.

In de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 7 juli 2021 is, naar aanleiding van de bestemming van het resultaat over 2020, besloten om € 368.000,- toe te voegen aan de algemene reserve. Hiermee is de algemene reserve ultimo 2021

uitgekomen op € 900.000,-. Het saldo biedt ruimte om tot aan het minimum actief gelden in te zetten voor afdekking van benoemde scenario's, dekking van eventuele tekorten en financiering van investeringen.

Geprognosticeerde balans 2025

Activa	31-dec-2024 €	31-dec-2025 €	Passiva	31-dec-2024 €	31-dec-2025 €
Vaste activa			Vaste passiva		
Materiële vaste activa:			Algemene reserve	900.000	900.000
Investeringen met een economisch nut	283.668	251.451	Egalisatiereserve	-	-
			Bestemmingsreserve	24.500	18.375
Financiële vaste activa	-	-	Resultaat voor bestemming Wmo	-	-
			Resultaat voor bestemming GGZ	-	-
Totaal vaste activa	283.668	251.451	Totaal vaste passiva	924.500	918.375
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:			Netto-vlottende schulden:		
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.349.686	4.779.298	Overige schulden	1.538.791	1.779.302
			Overlopende passiva:		
Overige vorderingen	316.921	351.512	Te betalen verplichtingen	347.308	412.365
Liquide middelen	353.562	404.138	Voorschotbedragen:		
Overlopende activa	195.962	249.055	Overige Nederlandse overheidslichamen	3.689.198	2.925.412
Totaal vlottende activa	6.216.131	5.784.003	Totaal vlottende passiva	5.575.298	5.117.079
Totaal generaal	6.499.798	6.035.454	Totaal generaal	6.499.798	6.035.454

De balansposten ' Vlottende activa' en 'Vlottende passiva' zijn voor 2025 begroot door het gewogen gemiddelde van de afgelopen drie jaren te nemen (incidentele posten buiten beschouwing gelaten) of, waar mogelijk, een zo accuraat mogelijke inschatting van de balanspost te maken.

Het eigen vermogen is begroot door een zo goed mogelijke inschatting te geven van de reserves en voorzieningen op basis van de nu bekende risico's. Hierbij is rekening gehouden met de nieuwe nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' die in 2023 is vastgesteld door het algemeen bestuur, alsmede met de huidige weerstandscapaciteit.

Kengetallen

In het kader van artikel 11 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende kengetallen opgenomen:

- Netto schuldquote.
- Solvabiliteitsratio.
- Structurele exploitatieruimte.
- Grondexploitatie.
- Belastingcapaciteit.

Kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Onderstaand volgt een korte toelichting op de voorgeschreven kengetallen:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan.
- De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te kunnen dragen of welke structurele stijging van de baten of daling van de lasten daarvoor nodig is.
- De grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten (niet van toepassing voor Omnibuzz).
- De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde (niet van toepassing op Omnibuzz).

De uitkomsten van deze vijf kengetallen worden voor het begrotingsjaar 2025 (t) en meerjarenperspectief 2026-2028 weergegeven in de volgende tabellen.

Tabel Begrotingsjaar 2025

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	2023	2024-1	2025
Netto schuldquote	-9%	2%	2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-9%	2%	2%
Solvabiliteitsratio	40%	14%	15%
Structurele exploitatieruimte	7%	-0,04%	-0,02%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Tabel Begrotingsjaar 2026-2028

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	2026	2027	2028
Netto schuldquote	2%	2%	2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2%	2%	2%
Solvabiliteitsratio	15%	15%	15%
Structurele exploitatieruimte	-0,02%	-0,02%	-0,02%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Voor 2025 (t) en meerjarenperspectief 2026-2028 is de geprognosticeerde balans 2024 en meerjarenraming of een gemiddelde van de afgelopen drie jaren als basis gebruikt om de kengetallen te berekenen. Voor 2023 (t-2) zijn de gerealiseerde cijfers uit de conceptjaarrekening gebruikt.

Voor 2024 zijn de cijfers uit de conceptbegroting overgenomen.

Omdat in 2023 de resultaatbestemming nog opgenomen is, ontstaat er een vertekend beeld, waardoor het verschil tussen de solvabiliteitsratio's van 2023 en de andere jaren groter lijkt dan het daadwerkelijk is. De solvabiliteitsratio van 2025 is 15%, hetgeen betekent dat voor 2025 (t) 15% van het totale vermogen uit eigen vermogen bestaat. Hoe hoger dit percentage, hoe beter.

De uitkomst van de netto schuldquote is 2%. Dit komt omdat Omnibuzz relatief weinig vreemd vermogen heeft aangetrokken.

De structurele exploitatieruimte bedraagt voor 2025 -0,02%. Voor 2025 zijn geen incidentele baten of lasten voorzien. Tekorten worden aangevuld en overschotten vloeien terug naar de gemeenten.

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Omnibuzz niet van toepassing.

Financiering

Treasury

De financiering van Omnibuzz bestaat uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Omdat inkomsten en uitgaven niet altijd synchroon lopen en verplichtingen zijn aangegaan om op bepaalde tijden kosten te betalen, bestaat de mogelijkheid om geld te lenen middels de bestaande kredietfaciliteit. De hieraan verbonden kosten worden opgenomen als kapitaallasten. Voor de begroting 2025 en meerjarenperspectief 2026-2028 zijn geen kosten begroot voor kredietfaciliteiten.

Vanuit de in 2018 gevormde bestemmingsreserve 'ICT' valt elke jaar het afschrijvingsdeel voor de in het jaar 2018 en 2019 geïnvesteerde activa vrij ter financiering van de afschrijvingslasten. In de begroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028 bedraagt dit afschrijvingsdeel € 6.125,- per jaar.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan tot welk bedrag korte financiering mogelijk is. Onder korte financiering wordt in de Wet FIDO verstaan leningen met een rente typische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald als een percentage van het begrotingstotaal. Bij ministeriële regeling is dit percentage voor Omnibuzz vastgesteld op 8,2%. Concreet betekent dit dat de netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden. Omnibuzz zal naar verwachting binnen de kasgeldlimiet blijven.

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottende schuld
Kwartaal 1	€ 5.460.743	€ 6.108.099	€ -647.356
Kwartaal 2	€ 5.346.188	€ 6.000.067	€ -653.879
Kwartaal 3	€ 5.231.633	€ 5.892.035	€ -660.401
Kwartaal 4	€ 5.117.079	€ 5.784.003	€ -666.924
(4) Gemiddelde van kwartalen	€ 5.288.911	€ 5.946.051	€ -657.140
(6) Ruimte onder kasgeldlimiet	€ -657.140		
(5) Berekening kasgeldlimiet			
(7) Omvang begroting per 1 januari 2024		€ 33.906.308	
(8) in procenten van de grondslag		8,2%	
(5) = (7) x (8) Kasgeldlimiet:		€ 2.780.317	
Ruimte (+) / overschrijding (-) (6) + (5)		€ 3.437.457	

De (verwachte) netto vlottende schuld per kwartaal is berekend door uit te gaan van de realisatie Q1 t/m Q4 2023 als basis voor de kasgeldlimiet 2024 en verder, alsmede de geprognosticeerde balans.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is direct gerelateerd aan het budgettaire risico en heeft als doel het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat overtollige publieke middelen worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Decentrale overheden zullen op de deposito's een rente vergoed krijgen die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt bij leningen die ze op de markt aangaat. Voor decentrale overheden is het gevolg hiervan dat uitstaande beleggingen bij het vrijvallen niet kunnen worden herbelegd en naar de rekening courant gaan. Daar kunnen ze hoogstens als deposito worden weggezet tegen de dan geldende rente op Nederlandse staatsobligaties. Er is sprake van een drempelbedrag dat Omnibuzz buiten de schatkist mag aanhouden. Voor Omnibuzz is het drempelbedrag vastgesteld op € 1.000.000,-. Het feitelijke bedrag is voor Omnibuzz rond de € 500.000,-. Dit saldo wordt daarmee niet als overtollig beschouwd.

De Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

De Europese eisen en afspraken over reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de Wet HOF. De middellange termijndoelstelling is het op termijn verkrijgen van begrotingsevenwicht in stappen van 0,5% bbp per jaar.

Omdat ook gemeenten, provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat niet alleen het Rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact.

Het EMU-saldo volgt uit de tabel:

	Omschrijving	2024-1 Jaarrekening x € 1.000	2025 Begroting x € 1.000	2026 Begroting x € 1.000	2027 Begroting x € 1.000	2028 Begroting x € 1.000
		Huidig begrotingsjaar	Volgend begrotingsjaar	Volgend begrotingsjaar t+2	Volgend begrotingsjaar t+3	t+4
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	0	0	0	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	50	50	49	37	37
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:					
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:					
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten	0	0	0	0	0
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	50	50	49	37	37

Het EMU-saldo wordt berekend door op het exploitatiesaldo de afschrijvingen, investeringen en mutaties van reserves te corrigeren. Omdat Omnibuzz kostenneutraal begroot, leiden eventuele investeringen in 2025 in materiële vaste activa tot een mutatie in het EMU-saldo. Tevens drukken de afschrijvingen op de exploitatie, die conform de financiële uitgangspunten niet gedekt worden door de algemene reserve. Per saldo wordt hierdoor voor 2025 een EMU-saldo ad € 50.000,- begroot.

Economische vooruitzichten

In 2023 stabiliseert de economie, met een bbp-groei van 0,8%. Daarna trekt de groei weer aan, ondersteund door het tijdelijke overheidsbeleid om de inkomens te compenseren voor de hoge energieprijzen. In 2024 groeit de economie naar verwachting met het trendmatige (potentiële) tempo (1,6%). De inflatie heeft dit jaar naar verwachting haar piek bereikt.

Bij de voorziene energieprijzen en overheidsmaatregelen volgt in de komende jaren een minder hoge prijsstijging. Vooral door de uitzonderlijke prijsstijging van energie in het afgelopen jaar komt de geraamde inflatie dit jaar uit op gemiddeld 11,5%. Daarna volgt een daling naar 4,9% in 2023 en 5,0% in 2024, het jaar waarin het energieprijsplafond stopt.

Daarnaast blijft de kerninflatie hoog door doorwerking van energie-inflatie naar de prijzen van andere goederen en diensten, de krappe arbeidsmarkt en de hoge bezettingsgraad van de economie.

De arbeidsmarkt blijft de gehele ramingsperiode uiterst krap. De groei van de werkgelegenheid zakt volgend jaar onder de groei van het arbeidsaanbod. Daardoor stijgt de geraamde werkloosheid van 3,6% dit jaar naar 4,2% in 2023, om vervolgens licht te dalen naar 4,0% in 2024. Door de krapte en de hoge inflatie nemen de loonstijgingen toe.

De COVID-19 crisis heeft de overheidsfinanciën niet doen ontsporen. Door de koopkrachtmaatregelen in het kader van de hoge energieprijzen, stijgt het begrotingstekort in 2023 naar 3,0% bbp. De schuldquote zakt volgend jaar net onder 50% bbp en daalt in 2024 verder naar 47,7% bbp. Dit komt vooral door het noemereffect van de hoge inflatie. De onzekerheid rond deze raming is groot. Zo zijn er de nodige financiële stabiliteitsrisco's.

Daarnaast is het niet uitgesloten dat de energie- en voedselprijzen langer hoog blijven. In een dergelijk scenario, waarin ook de wereldhandelsgroei afneemt, groeit het bbp in 2023 en 2024 met gemiddeld 0,8%-punt minder dan geraamd. Daarbij loopt de inflatie in 2024 op tot boven de 9%, ongeveer 4,5%-punt hoger dan in de raming. In een variant waarin het prijsplafond met een jaar zou worden verlengd, wordt de koopkracht van huishoudens langer ondersteund, maar verslechtert het begrotingstekort.

(Bron: DNB, Economische Ontwikkelingen en Vooruitzichten DNB - december 2023).

Bedrijfsvoering

Sturingsprincipes

Sinds de totstandkoming van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz, heeft Omnibuzz zich ontwikkeld tot een compacte en doelmatige organisatie. De organisatie is hierbij ingericht op basis van een aantal sturingsprincipes die behouden blijven.

Daarnaast vraagt de groei en ontwikkeling van de organisatie om een aantal nieuwe sturingsprincipes.

De volgende principes worden door Omnibuzz bij de keuzes omtrent inrichting van de werkorganisatie gehanteerd:

Kwaliteit en klantgerichtheid

Kwaliteit en klantgerichtheid staan voorop bij alle inrichtingsvraagstukken. Dit uit zich naar alle betrokkenen, van klanten tot vervoerders en van gemeenten tot de Provincie Limburg.

Professionaliteit

Omnibuzz organiseert haar werkorganisatie op een

professionele manier. Uitgangspunt hierbij is dat de organisatie-inrichting en -sturing faciliterend moeten zijn voor de medewerkers.

Doelmatigheid

De werkorganisatie wordt doelmatig ingericht. Dat wil zeggen dat binnen de geldende kwaliteitskaders en taakstelling een zo efficiënt mogelijke organisatie wordt ingericht.

Lerende organisatie

Omnibuzz is een organisatie in groei en in ontwikkeling. Dit betekent dat processen, systemen en werkwijzen voortdurend worden geoptimaliseerd. Omnibuzz stimuleert haar medewerkers bij te dragen aan het principe van een lerende organisatie.

Good governance

De organisatie wordt ingericht op basis van de principes van good governance en met inachtneming van de bepalingen van de wet 'Gemeenschappelijke Regelingen'.

Belastingdienst

In 2017 heeft de Belastingdienst Omnibuzz vrijgesteld van de vennootschapsbelasting op basis van de dienstverleningsovereenkomsten vrijstelling.

In 2018 heeft de Belastingdienst het standpunt ingenomen dat Omnibuzz btw in rekening dient te brengen over de gemeentelijke bijdrage (vervoer 9%, overige kosten 21%). Dit heeft tot gevolg gehad dat de fiscale afhandeling van het ondernemershandelen in het kader van de vervoersbeweging van Omnibuzz per 1 april 2019 is teruggevallen naar de individuele gemeenten.

Bestuurlijke structuur

De bestuurlijke structuur wordt gevormd door een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur.

Het algemeen bestuur bestaat uit 30 leden met 38 stemmen. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door een zevental leden:

- 4 leden vanuit Zuid-Limburg.
- 3 leden vanuit Noord- en Midden-Limburg.

De directeur van Omnibuzz legt verantwoording af aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

In de nadere uitwerking van de verordeningen van dagelijks bestuur en algemeen bestuur, alsmede de organisatie- en directieverordening, is de relatie met het dagelijks bestuur en algemeen bestuur nader geregeld.

Structuur werkorganisatie

Omnibuzz staat onder aansturing van een éénhoofdige directie.

De directeur legt verantwoording af aan het bestuur en geeft leiding aan de werkorganisatie.

Binnen de werkorganisatie worden twee afdelingen onderscheiden die elk onder aansturing staan van een manager:

- Uitvoering, waaronder ritreservering en tactische regievoering.
- Bedrijfsvoering, waaronder ICT, financiële administratie, finance & control en klantenservice.

Naast deze afdelingen wordt een aantal staffuncties onderscheiden, die onder aansturing van de directeur vallen. De afdelingsmanagers vormen samen met de directeur het managementteam.

In de vergadering van het dagelijks bestuur op 13 november 2019 is ingestemd met de tweede evaluatie van het organisatieplan.

In het formatieplan is de benodigde bezetting per afdeling als volgt vastgelegd:

Afdeling uitvoering

De afdeling uitvoering kent de volgende verwachte bezetting:

Functie	Fte
Manager uitvoering	1,00
Teamleider ritreservering	3,00
Medewerkers ritreservering	22,45
Regiemedewerkers	4,45
Projectmedewerker uitvoering	0,80
Hoofd ritreservering	1,00
Afdeling uitvoering totaal	32,7

De totale verwachte bezetting van de afdeling uitvoering bedraagt maximaal 32,70 fte en blijft hiermee ongewijzigd ten opzichte van 2024.

Afdeling bedrijfsvoering

De afdeling bedrijfsvoering zal naar verwachting de volgende bezetting kennen in 2025:

Functie	Fte
Manager bedrijfsvoering	0,90
Teamleider financiële administratie	1,00
Financieel medewerkers A	3,00
Financieel medewerkers B	1,00
Teamleider klantenservice	1,00
Medewerker klantenservice	7,00
Medewerker applicatiebeheer	0,67
Medewerker ICT	0,67
Medewerker finance & control	0,80
Afdeling bedrijfsvoering totaal	16,04

De totale verwachte bezetting van de afdeling bedrijfsvoering bedraagt in 2025 16,04 fte en is hiermee ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

Staffuncties

De staffuncties zien er naar verwachting als volgt uit:

Functie	Fte
Directeur	1,00
HR beleidsadviseur	0,80
HR assistent	0,50
Adviseur projecten	3,50
Secretariaat	1,39
Functionaris gegevensbescherming	0,10
Privacy officer	0,20
Communicatieadviseur	0,50
Coördinator klachtenafhandeling	1,00
Medewerker klachtenafhandeling	0,90
Medewerker databeheer en -analyse	0,60
Afdeling staf totaal	10,49

De verwachte bezetting van de staffuncties bedraagt in 2025 10,49 fte en blijft hiermee ongewijzigd ten opzichte van 2024.

Daarnaast wordt vanwege de aard van de werkzaamheden externe expertise ingekocht:

Functie	Fte
Projectleider	0,50

De totale structurele bezetting van Omnibuzz is 60,03 fte. Hierin is 0,30 fte opgenomen voor invulling van de OR-activiteiten.

Het verloop van de bezetting over de jaren is als volgt:

Afdeling	2024	2025	2026	2027	2028
Uitvoering	32,70	32,70	32,70	32,70	32,70
Bedrijfsvoering	16,04	16,04	16,04	16,04	16,04
Staf	10,49	10,49	10,49	10,49	10,49
OR	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Externe expertise	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Totaal	60,03	60,03	60,03	60,03	60,03

4 Financiële begroting

4. Financiële begroting

4.1 Financiële kaders

Aan de begroting 2025 ligt een aantal financiële uitgangspunten ten grondslag. Deze uitgangspunten vloeien deels voort uit eerdere besluiten die het bestuur heeft genomen, deels uit gemaakte contractuele afspraken en worden deels bepaald op basis van het financieel economisch beleid van Omnibuzz.

De financiële uitgangspunten voor de begroting 2025 en het MJP 2026 tot en met 2028 zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 20 december 2023 en hieronder weergegeven:

Onderstaand lichten wij deze toe:

1. 2023 is het eerste jaar sinds COVID-19 waarin er geen lockdowns of andere beperkende maatregelen zijn ingesteld. Daarnaast heeft de vervoersvraag zich gestabiliseerd ten opzichte van voorgaande jaren. We keren dan ook terug naar het oorspronkelijke uitgangspunt, waarin de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode twee jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (T-2) als uitgangspunt worden genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal ritten en kilometers per gemeente. Voor de begroting 2025 vormt het begrote vervoersvolume 2024 (gebaseerd op realisatie 2023) op gemeenteniveau het uitgangspunt.

2. Op de vervoerscijfers zoals genoemd bij 1) wordt een opslag van 2,5% toegepast om de toekomstige groei in de vervoersvraag binnen de begroting op te vangen.

3. De individuele gemeentes hebben de mogelijkheid om naar wens een additioneel opslagpercentage toe te passen om een hogere (of lagere) verwachte stijging van het vervoersvolume op gemeenteniveau (zie 2) op te vangen. Dit individueel opslagpercentage kan op maat worden ingerekend.

4. Vanwege de structureel lagere vervoersvraag zijn de aanvullende addendum afspraken met de vervoerders nog steeds van toepassing. Deze afspraken houden in dat de vervoerders gecompenseerd worden middels een staffel in het tarief voor het lagere vervoersvolume (40% - 90%) ten opzichte van de inschrijving bij de aanbesteding. Het vervoerstarief zal daarom worden verhoogd conform de contractueel overeengekomen staffel in het addendum met de vervoerders. De basis voor het toe te passen staffelpercentage bestaat uit het vervoersvolume genoemd onder 1) en de opslag genoemd onder 2).

5. Het vervoerstarief 2025 wordt geïndexeerd met de meest actuele NEA-index 2024 (3,4%). Voor het vervoerstarief wordt gerekend met het voorcalculatorisch tarief op basis van de afgegeven tarieven in de vervoerscontracten of de flexibele tarieven uit het addendum op de vervoerscontracten, verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2024.

6. De gehanteerde vervoersprijs is de prijs zoals die voortvloeit uit de aanbesteding, het addendum op vervoerscontracten en de afspraken gemaakt in het kader van de afrekensystematiek. Het tarief voor 2025 wordt gebaseerd op het voorcalculatorisch tarief voor 2024. Dit tarief wordt verhoogd met de NEA-index.

7. Voor de salariskosten wordt een nieuwe inschatting gemaakt van de diverse kostencomponenten op basis van de meest actuele informatie. Indexatie van de salariscomponent gebeurt op basis van de beschikbare meest actuele cao-informatie, of inflatievolgende ontwikkeling op basis van de geschatte index (voor zover cao-informatie niet beschikbaar is). Voor 2025 en de hierop volgende jaren wordt gewerkt met een indexpercentage van 2%.

8. De overheadkosten 2025 zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke nieuwe inschatting van de diverse kostencomponenten of inflatievolgende ontwikkeling op basis van

een geschatte index. Voor 2025 wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de middellange termijnplanning CEP van het CPB, zijnde 2,8%.

9 Alle vervoerskosten worden conform uitgangspunt uit de notitie afrekensystematiek op basis van daadwerkelijk gebruik met de deelnemende gemeenten afgerekend.

10 De afrekensystematiek voor de indirecte vervoerskosten (zoals loonkosten ritreservering en klantenservice) gebeurt op basis van het aantal ritten. In de begroting zal het aantal ritten uit 2023 opgenomen worden. Bij de afrekening wordt het gerealiseerd aantal ritten 2025 e.v. als basis genomen.

11 De afrekensystematiek voor de overheadkosten conform 'Notitie overhead Commissie BBV/IV3' (bijvoorbeeld loonkosten staf en directie, facilitaire zaken) gebeurt op basis van het aantal inwoners (gebaseerd op CBS-gegevens peildatum 1-1-2024).

12 In de begroting 2025 wordt ervan uitgegaan dat de algemene reserve minimaal € 520.000,- bedraagt conform de vastgestelde 'Nota reserves, voorzieningen en risicomanagement'. Actualisatie van deze nota kan dit bedrag wijzigen (na goedkeuring door algemeen bestuur op 20 december 2023) naar € 550.000,-.

13 De overheadkosten een post onvoorzien opgenomen conform voorschrift BBV. Deze post wordt gesteld op € 50.000,-.

14 Alle bedragen zijn weergegeven exclusief btw.

Additionele uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2026-2028

15 Het vervoersvolume van de begroting 2025 geldt ook als uitgangspunt voor de jaren van de meerjarenbegroting. Er wordt daarbij uitgegaan van een nullijn. De vervoersvolumes zoals opgenomen in de begroting 2025 worden dus niet verhoogd.

16 Voor indexatie van de overheadkosten wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de CEP middellange termijnplanning van het CPB. Voor 2026 bedraagt deze 2,7%. Voor 2027 en 2028 is dit 2,5%.

Additionele uitgangspunten GGZ-vervoer (alleen voor gemeenten waarvoor dit van toepassing is)

17 Verdeelsleutel GGZ-vervoer: overheadkosten worden verdeeld op basis van inwonersaantal, indirecte vervoerskosten op basis van aantal ritten en directe vervoerskosten op basis van kilometers.

18 Verdeelsleutel interne doorbelasting Wmo-vervoer naar GGZ-vervoer: overheadkosten worden doorbelast op basis van het aantal pashouders op 1 januari van het betreffende jaar. Indirecte vervoerskosten op basis van het aantal ritten.

19 Investeringskosten GGZ: deze worden op basis van inwoneraantal (peildatum 1 januari van het betreffende jaar) doorberekend aan de betreffende gemeenten.

Additionele uitgangspunten leerlingenvervoer (LLV) (alleen voor gemeenten waarvoor dit van toepassing is)

20 De investeringen worden op basis van inwoneraantal doorberekend aan de betreffende gemeenten.

21 Verdeelsleutel interne doorbelasting Wmo-vervoer - LLV: overhead op basis van geïndiceerde reiziger.

22 Verdeelsleutel gemeenten binnen LLV-vervoer: Kilometers voor vervoer, inwoners voor overheadkosten en ritten voor indirecte vervoerskosten.

23 Vervoerkosten middels gewogen gemiddelde tarief vervoerders: 1 gemeentelijk tarief. Alle perceeltarieven tezamen leiden tot een gewogen gemiddeld tarief (prijs) voor de gemeenten, waarbij per gemeente op basis van realisatie en toeslagen (hoeveelheid) wordt afgerekend.

Beleidsindicatoren

Indicator	2025	Eenheid	Bron
Formatie	0,053	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezettting	0,053	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 2,75	kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	1,4%	kosten als % van totale loonsom	Eigen begroting
Overhead	8,9%	% van totale lasten	Eigen begroting

Voor een toelichting op de beleidsindicatoren wordt verwezen naar ‘Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?’ op pagina 19.

4.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 5.276.718	€ 5.276.718
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 25.350.700	€ 25.350.700
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 180.682	€ 180.682
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 75.000	€ 18.504	€ -56.496
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 5.276.718	€ -	€ -5.276.718
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 25.344.204	€ -	€ -25.344.204
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 180.682	€ -	€ -180.682
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 2.963.414	€ 2.963.414	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 6.293	€ 6.293	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 59.996	€ 59.996	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Structureel saldo van baten en lasten	€ 33.906.308	€ 33.906.308	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve ICT	€ 6.125	€ -	€ -6.125
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 6.125	€ -	€ -6.125
Structureel en reëel evenwicht	€ 33.912.433	€ 33.906.308	€ -6.125

Voor een toelichting op de baten en lasten per taakveld wordt verwezen naar ‘Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?’ op pagina 19.

4.3 Toelichting op de baten en lasten (Wmo)

Vervoerskosten en baten (Wmo)

Het vervoersvolume 2025 is gebaseerd op de begrote kilometers, de toeslagen laag en hoog en de meereizend OV-er voor de periode 1 januari tot en met 31 december 2024, vermeerderd met een opslag van 2,5%.

Tabel Vervoersvolume 2025

Gemeente	Kilometers 2024-1	Opslag	Kilometers 2025 (incl. opslag)	Toeslagen km hoog (incl. opslag)	Toeslagen km laag (incl. opslag)	Meereizend OV-er (incl. opslag)	Ritten 2025
Beek	83.214	2,5%	85.294	2.561	21.077	504	10.683
Beekdaelen	249.190	2,5%	255.420	1.044	51.238	1.655	32.233
Beesel	59.867	2,5%	61.364	2.477	17.728	596	7.011
Bergen	57.763	2,5%	59.207	2.089	9.846	266	4.876
Brunssum	263.296	2,5%	269.878	3.484	77.083	1.863	38.320
Echt-Susteren	222.673	2,5%	228.240	7.820	57.663	1.813	27.248
Eijsden-Margraten	203.341	2,5%	208.425	2.779	59.213	1.244	27.696
Gennep	90.242	2,5%	92.498	5.904	21.072	742	13.650
Gulpen-Wittem	118.950	2,5%	121.924	8.504	33.863	1.046	14.187
Heerlen	677.756	2,5%	694.700	23.981	143.673	6.332	116.217
Horst aan de Maas	184.873	2,5%	189.495	3.248	43.126	716	20.695
Kerkrade	473.495	2,5%	485.333	20.959	117.262	5.332	82.819
Landgraaf	358.753	2,5%	367.722	16.580	90.999	2.523	60.058
Leudal	173.399	2,5%	177.734	2.284	41.965	738	17.821
Maasgouw	168.224	2,5%	172.429	4.200	38.229	1.142	18.268
Maastricht	898.167	2,5%	920.621	45.786	286.879	8.387	185.027
Meerssen	174.922	2,5%	179.295	10.536	39.894	1.407	24.098
Nederweert	58.269	2,5%	59.726	139	13.550	331	7.430
Peel en Maas	165.246	2,5%	169.377	5.258	44.936	1.078	16.946
Roerdalen	81.367	2,5%	83.401	2.617	18.378	672	9.800
Roermond	203.440	2,5%	208.526	705	45.617	1.713	39.786
Simpelveld	50.564	2,5%	51.828	927	7.316	545	6.748
Sittard-Geleen	734.269	2,5%	752.626	39.020	179.418	5.683	115.117
Stein	100.727	2,5%	103.245	3.630	26.381	810	13.841
Vaals	89.689	2,5%	91.931	549	25.450	518	9.776
Valkenburg aan de Geul	188.441	2,5%	193.152	8.450	60.450	954	24.506
Venlo	335.617	2,5%	344.008	17.780	77.305	3.689	67.395
Venray	156.475	2,5%	160.387	2.938	37.760	1.162	23.823
Voerendaal	61.871	2,5%	63.418	1.207	19.138	462	8.345
Weert	119.739	2,5%	122.733	3.563	36.967	918	25.344
Totaal	6.803.840		6.973.936	251.017	1.743.475	54.840	1.069.762

In de tabel ‘Vervoersvolume 2025’ zijn de aantallen vervoersvolumes, opslagpercentages, toeslagen laag en hoog en de meereizend OV-er, waarmee in deze begroting wordt gerekend, weergegeven. Deze vormt dan ook de basis voor de tabellen die op de volgende pagina’s staan.

Basis voor de vervoerskosten zijn het opstarttarief en het geïndexeerd kilometertarief. Het voorcalculatorisch opstarttarief 2025 is vastgesteld op € 5,68 (afgerond) en het nacalculatorisch kilometertarief 2025 is € 1,97 (afgerond). Beide tarieven worden jaarlijks met 3,4% geïndexeerd, conform de uitgangspuntennotitie (4.1 ‘Financiële kaders’ op pagina 34). De tarieven worden vermenigvuldigd met het vervoersvolume uit ‘Tabel Vervoersvolume 2025’ op pagina 37.

Tabel Vervoerskosten 2025

Gemeente	Kilometerkosten 2025	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV-er	Totaal excl. Flexibel tarief	Flexibel tarief	Totaal incl. Flexibel tarief
Beek	€ 228.403	€ 1.272	€ 4.145	€ 1.444	€ 235.264	€ 15.668	€ 250.932
Beekdaelen	€ 685.346	€ 519	€ 10.076	€ 4.746	€ 700.687	€ 46.664	€ 747.351
Beesel	€ 160.488	€ 1.230	€ 3.486	€ 1.709	€ 166.914	€ 11.116	€ 178.030
Bergen	€ 144.126	€ 1.038	€ 1.936	€ 762	€ 147.862	€ 9.847	€ 157.710
Brunssum	€ 748.352	€ 1.731	€ 15.158	€ 5.341	€ 770.582	€ 51.319	€ 821.901
Echt-Susteren	€ 603.591	€ 3.885	€ 11.339	€ 5.199	€ 624.014	€ 41.558	€ 665.572
Eijsden-Margraten	€ 567.167	€ 1.380	€ 11.644	€ 3.567	€ 583.758	€ 38.877	€ 622.635
Gennep	€ 259.423	€ 2.933	€ 4.144	€ 2.126	€ 268.626	€ 17.890	€ 286.516
Gulpen-Wittem	€ 320.339	€ 4.225	€ 6.659	€ 2.999	€ 334.222	€ 22.258	€ 356.480
Heerlen	€ 2.026.175	€ 11.914	€ 28.253	€ 18.152	€ 2.084.494	€ 138.822	€ 2.223.316
Horst aan de Maas	€ 490.179	€ 1.614	€ 8.481	€ 2.052	€ 502.325	€ 33.454	€ 535.778
Kerkrade	€ 1.424.770	€ 10.413	€ 23.060	€ 15.286	€ 1.473.528	€ 98.133	€ 1.571.662
Landgraaf	€ 1.064.221	€ 8.237	€ 17.895	€ 7.233	€ 1.097.586	€ 73.096	€ 1.170.682
Leudal	€ 450.724	€ 1.135	€ 8.252	€ 2.117	€ 462.228	€ 30.783	€ 493.011
Maasgouw	€ 442.836	€ 2.086	€ 7.518	€ 3.274	€ 455.714	€ 30.349	€ 486.063
Maastricht	€ 2.861.251	€ 22.746	€ 56.415	€ 24.046	€ 2.964.457	€ 197.425	€ 3.161.883
Meerssen	€ 489.448	€ 5.234	€ 7.845	€ 4.033	€ 506.560	€ 33.736	€ 540.296
Nederweert	€ 159.652	€ 69	€ 2.665	€ 950	€ 163.336	€ 10.878	€ 174.214
Peel en Maas	€ 429.321	€ 2.612	€ 8.837	€ 3.092	€ 443.862	€ 29.560	€ 473.422
Roerdalen	€ 219.669	€ 1.300	€ 3.614	€ 1.925	€ 226.508	€ 15.085	€ 241.593
Roermond	€ 636.027	€ 350	€ 8.971	€ 4.912	€ 650.260	€ 43.306	€ 693.565
Simpelveld	€ 140.246	€ 460	€ 1.439	€ 1.561	€ 143.706	€ 9.570	€ 153.277
Sittard-Geleen	€ 2.133.838	€ 19.385	€ 35.282	€ 16.292	€ 2.204.797	€ 146.834	€ 2.351.631
Stein	€ 281.638	€ 1.803	€ 5.188	€ 2.323	€ 290.953	€ 19.377	€ 310.329
Vaals	€ 236.302	€ 273	€ 5.005	€ 1.484	€ 243.063	€ 16.187	€ 259.251
Valkenburg aan de Geul	€ 519.016	€ 4.198	€ 11.888	€ 2.734	€ 537.835	€ 35.818	€ 573.654
Venlo	€ 1.059.256	€ 8.833	€ 15.202	€ 10.577	€ 1.093.868	€ 72.849	€ 1.166.717
Venray	€ 450.702	€ 1.460	€ 7.426	€ 3.332	€ 462.919	€ 30.829	€ 493.748
Voerendaal	€ 172.108	€ 600	€ 3.764	€ 1.324	€ 177.795	€ 11.841	€ 189.636
Weert	€ 385.291	€ 1.770	€ 7.270	€ 2.632	€ 396.963	€ 26.437	€ 423.400
Totaal	€ 19.789.904	€ 124.705	€ 342.854	€ 157.224	€ 20.414.688	€ 1.359.566	€ 21.774.255

Indirecte vervoerskosten

Alle kosten die verband houden met de uitvoering van vervoer binnen de organisatie Omnibuzz op basis van deze regeling worden gedragen door de gemeenten. Deze worden berekend op basis van het werkelijk aantal gemaakte ritten door de inwoners van de gemeenten. Het aantal ritten wordt achteraf op basis van het gerealiseerd aantal ritten van klanten van die gemeenten van het jaar waarop de kosten betrekking hebben vastgesteld. De verdeelsleutel van de indirecte vervoerskosten gebeurt op basis van het aantal ritten per gemeente. De indirecte vervoerskosten bestaan bijvoorbeeld uit de loonkosten van ritreservering en klantenservice.

Tabel Indirecte vervoerskosten 2025

Gemeente	Aantal ritten	Verhouding ritten	Totaal
Beek	10.683	1,00%	€ 35.151
Beekdaelen	32.233	3,01%	€ 106.058
Beesel	7.011	0,66%	€ 23.068
Bergen	4.876	0,46%	€ 16.046
Brunssum	38.320	3,58%	€ 126.088
Echt-Susteren	27.248	2,55%	€ 89.659
Eijsden-Margraten	27.696	2,59%	€ 91.132
Gennep	13.650	1,28%	€ 44.914
Gulpen-Wittem	14.187	1,33%	€ 46.681
Heerlen	116.217	10,86%	€ 382.400
Horst aan de Maas	20.695	1,93%	€ 68.096
Kerkrade	82.819	7,74%	€ 272.506
Landgraaf	60.058	5,61%	€ 197.615
Leudal	17.821	1,67%	€ 58.637
Maasgouw	18.268	1,71%	€ 60.110
Maastricht	185.027	17,30%	€ 608.813
Meerssen	24.098	2,25%	€ 79.293
Nederweert	7.430	0,69%	€ 24.449
Peel en Maas	16.946	1,58%	€ 55.758
Roerdalen	9.800	0,92%	€ 32.247
Roermond	39.786	3,72%	€ 130.911
Simpelveld	6.748	0,63%	€ 22.204
Sittard-Geleen	115.117	10,76%	€ 378.781
Stein	13.841	1,29%	€ 45.541
Vaals	9.776	0,91%	€ 32.166
Valkenburg aan de Geul	24.506	2,29%	€ 80.635
Venlo	67.395	6,30%	€ 221.756
Venray	23.823	2,23%	€ 78.387
Voerendaal	8.345	0,78%	€ 27.459
Weert	25.344	2,37%	€ 83.390
Totaal	1.069.762	100%	€ 3.519.950

Overheadkosten

De totale overheadkosten, conform de definities van de 'Notitie Overhead Commissie BBV/IV3 systematiek', worden naar rato van het aantal inwoners per gemeente op 1 januari van het jaar waarop die kosten betrekking hebben gedragen door de gemeenten. Het aantal inwoners wordt bepaald op basis van de cijfers van het CBS.

Overheadkosten bestaan onder andere uit de loonkosten directie, management en staf, automatisering en facilitaire kosten.

Tabel Overheadkosten 2025

Gemeente	Aantal inwoners	Verhouding inwoners	Totaal
Beek	16.215	1,44%	€ 43.429
Beekdaelen	35.896	3,19%	€ 96.142
Beesel	13.394	1,19%	€ 35.874
Bergen	13.154	1,17%	€ 35.231
Brunssum	27.770	2,47%	€ 74.378
Echt-Susteren	32.041	2,85%	€ 85.817
Eijsden-Margraten	26.034	2,31%	€ 69.728
Gennep	17.789	1,58%	€ 47.645
Gulpen-Wittem	14.054	1,25%	€ 37.641
Heerlen	87.461	7,77%	€ 234.251
Horst aan de Maas	43.917	3,90%	€ 117.625
Kerkrade	45.311	4,03%	€ 121.359
Landgraaf	37.112	3,30%	€ 99.399
Leudal	36.006	3,20%	€ 96.437
Maasgouw	24.406	2,17%	€ 65.368
Maastricht	125.285	11,14%	€ 335.557
Meerssen	18.576	1,65%	€ 49.753
Nederweert	17.492	1,55%	€ 46.850
Peel en Maas	45.534	4,05%	€ 121.956
Roerdalen	20.806	1,85%	€ 55.726
Roermond	60.743	5,40%	€ 162.691
Simpelveld	10.255	0,91%	€ 27.466
Sittard-Geleen	92.650	8,23%	€ 248.149
Stein	24.744	2,20%	€ 66.273
Vaals	10.121	0,90%	€ 27.108
Valkenburg aan de Geul	16.431	1,46%	€ 44.008
Venlo	103.789	9,22%	€ 277.983
Venray	44.662	3,97%	€ 119.620
Voerendaal	12.375	1,10%	€ 33.145
Weert	51.079	4,54%	€ 136.807
Totaal	1.125.102	100,00%	€ 3.013.414

In de begroting 2025 zijn de geactualiseerde inzichten met betrekking tot benodigde mensen en middelen verwerkt in de bedrijfsvoeringkosten. In paragraaf 4.3 ‘Analyse tweede begrotingswijziging 2023 ten opzichte van de eerste begrotingswijziging 2023 (Wmo)’ op pagina 42 zal een toelichting gegeven worden op de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de cijfers in het meerjarenplan 2025-2027.

Tabel Eindresultaat

Gemeente	2025	
Beek	€	329.513
Beekdaelen	€	949.551
Beesel	€	236.972
Bergen	€	208.986
Brunssum	€	1.022.366
Echt-Susteren	€	841.047
Eijsden-Margraten	€	783.495
Gennep	€	379.075
Gulpen-Wittem	€	440.803
Heerlen	€	2.839.967
Horst aan de Maas	€	721.499
Kerkrade	€	1.965.526
Landgraaf	€	1.467.696
Leudal	€	648.085
Maasgouw	€	611.541
Maastricht	€	4.106.252
Meerssen	€	669.342
Nederweert	€	245.512
Peel en Maas	€	651.136
Roerdalen	€	329.566
Roermond	€	987.167
Simpelveld	€	202.947
Sittard-Geleen	€	2.978.561
Stein	€	422.143
Vaals	€	318.524
Valkenburg aan de Geul	€	698.297
Venlo	€	1.666.456
Venray	€	691.755
Voerendaal	€	250.239
Weert	€	643.597
Totaal	€	28.307.618

De tabel geeft het resultaat weer van de totale kosten en baten voor de begroting 2025 omtrent het Wmo-gedeelte. Het geeft per gemeente inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2025 gevraagd wordt.

Eindresultaat IV3 2025

Tabel IV3

Gemeente	Verdeelsleutel	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien)	Eindresultaat begroting 2025
Beek	1,44%	€ 286.083	€ 43.395	€ 329.479
Beekdaelen	3,21%	€ 853.409	€ 96.724	€ 950.133
Beesel	1,20%	€ 201.098	€ 36.176	€ 237.274
Bergen	1,17%	€ 173.755	€ 35.288	€ 209.043
Brunssum	2,47%	€ 947.989	€ 74.447	€ 1.022.436
Echt-Susteren	2,85%	€ 755.230	€ 86.008	€ 841.239
Eijsden-Margraten	2,32%	€ 713.767	€ 69.901	€ 783.668
Gennep	1,59%	€ 331.430	€ 47.780	€ 379.210
Gulpen-Wittem	1,27%	€ 403.161	€ 38.207	€ 441.368
Heerlen	7,78%	€ 2.605.716	€ 234.305	€ 2.840.021
Horst aan de Maas	3,90%	€ 603.874	€ 117.415	€ 721.289
Kerkrade	4,07%	€ 1.844.168	€ 122.754	€ 1.966.922
Landgraaf	3,32%	€ 1.368.297	€ 100.046	€ 1.468.343
Leudal	3,23%	€ 551.648	€ 97.192	€ 648.841
Maasgouw	2,17%	€ 546.173	€ 65.372	€ 611.545
Maastricht	10,95%	€ 3.770.695	€ 329.862	€ 4.100.558
Meerssen	1,66%	€ 619.589	€ 50.031	€ 669.620
Nederweert	1,56%	€ 198.663	€ 47.075	€ 245.738
Peel en Maas	4,04%	€ 529.180	€ 121.805	€ 650.984
Roerdalen	1,85%	€ 273.840	€ 55.693	€ 329.534
Roermond	5,35%	€ 824.476	€ 161.297	€ 985.773
Simpelveld	0,93%	€ 175.481	€ 27.969	€ 203.450
Sittard-Geleen	8,23%	€ 2.730.412	€ 248.091	€ 2.978.502
Stein	2,21%	€ 355.870	€ 66.633	€ 422.503
Vaals	0,91%	€ 291.416	€ 27.445	€ 318.861
Valkenburg aan de Geul	1,47%	€ 654.289	€ 44.186	€ 698.475
Venlo	9,22%	€ 1.388.473	€ 277.940	€ 1.666.413
Venray	3,98%	€ 572.135	€ 120.056	€ 692.191
Voerendaal	1,11%	€ 217.095	€ 33.365	€ 250.460
Weert	4,54%	€ 506.790	€ 136.954	€ 643.744
Totaal	100%	€ 25.294.204	€ 3.013.414	€ 28.307.618

Bovenstaande tabel geeft het resultaat weer van de totale Wmo-kosten en -opbrengsten voor de begroting 2025. Het resulterende saldo per gemeente geeft inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2025 gevraagd wordt, uitgesplitst naar het programma Wmo-vervoer en het programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, onvoorzien en treasury conform paragraaf 3.1.3 'Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?' op pagina 17.

Vergelijking eindresultaat IV3

Tabel Vergelijking IV3

Gemeente	Eindresultaat begroting 2025	Eindresultaat MJP 2025-2027	Verschil	6.6 Maatwerkvoorzie-ningen (WMO)	Programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien)
Beek	€ 329.513	€ 372.873	€ -43.360	€ -44.247	€ 886
Beekdaelen	€ 949.551	€ 874.130	€ 75.421	€ 74.103	€ 1.318
Beesel	€ 236.972	€ 244.371	€ -7.399	€ -7.808	€ 409
Bergen	€ 208.986	€ 224.607	€ -15.621	€ -16.257	€ 636
Brunssum	€ 1.022.366	€ 980.038	€ 42.328	€ 40.935	€ 1.394
Echt-Susteren	€ 841.047	€ 888.156	€ -47.109	€ -48.608	€ 1.499
Eijsden-Margraten	€ 783.495	€ 641.861	€ 141.634	€ 140.434	€ 1.200
Gennep	€ 379.075	€ 477.927	€ -98.852	€ -99.656	€ 804
Gulpen-Wittem	€ 440.803	€ 435.353	€ 5.450	€ 5.264	€ 185
Heerlen	€ 2.839.967	€ 3.074.617	€ -234.650	€ -239.199	€ 4.549
Horst aan de Maas	€ 721.499	€ 763.539	€ -42.040	€ -44.557	€ 2.517
Kerkrade	€ 1.965.526	€ 1.984.022	€ -18.496	€ -19.512	€ 1.017
Landgraaf	€ 1.467.696	€ 1.476.973	€ -9.277	€ -10.595	€ 1.318
Leudal	€ 648.085	€ 767.695	€ -119.610	€ -120.764	€ 1.154
Maasgouw	€ 611.541	€ 680.056	€ -68.515	€ -69.796	€ 1.281
Maastricht	€ 4.106.252	€ 4.697.454	€ -591.202	€ -603.378	€ 12.176
Meerssen	€ 669.342	€ 768.149	€ -98.807	€ -99.512	€ 705
Nederweert	€ 245.512	€ 298.216	€ -52.704	€ -53.403	€ 700
Peel en Maas	€ 651.136	€ 757.076	€ -105.940	€ -108.484	€ 2.544
Roerdalen	€ 329.566	€ 395.092	€ -65.526	€ -66.653	€ 1.127
Roermond	€ 987.167	€ 1.224.519	€ -237.352	€ -241.915	€ 4.563
Simpelveld	€ 202.947	€ 237.257	€ -34.310	€ -34.356	€ 46
Sittard-Geleen	€ 2.978.561	€ 2.980.586	€ -2.025	€ -6.958	€ 4.933
Stein	€ 422.143	€ 472.649	€ -50.506	€ -51.455	€ 949
Vaals	€ 318.524	€ 296.481	€ 22.043	€ 21.840	€ 203
Valkenburg aan de Geul	€ 698.297	€ 591.476	€ 106.821	€ 106.131	€ 690
Venlo	€ 1.666.456	€ 2.118.268	€ -451.812	€ -457.316	€ 5.504
Venray	€ 691.755	€ 677.693	€ 14.062	€ 12.139	€ 1.923
Voerendaal	€ 250.239	€ 284.573	€ -34.334	€ -34.769	€ 436
Weert	€ 643.597	€ 709.138	€ -65.541	€ -68.085	€ 2.544
Totaal	€ 28.307.618	€ 30.394.845	€ -2.087.227	€ -2.146.437	€ 59.206

4.4 Analyse eerste begroting 2025 ten opzichte van het jaar 2025 uit de meerjarenbegroting 2025-2027

De gewijzigde uitgangspunten en inzichten die in deze eerste begrotingswijziging gehanteerd zijn, leiden tot een verandering in de te verwachten kosten en opbrengsten (vervoer, indirecte vervoerskosten en overheadkosten). Onderstaand worden deze verschillen per onderdeel geanalyseerd en verklaard.

Het totale resultaat is gedaald met € 2.087.227,– ten opzichte van het meerjarenperspectief 2025-2027. Dit totale resultaat bestaat uit onder andere uit een daling van het vervoersresultaat van € 2.362.695,–.

De daling van het vervoersresultaat is voor een klein deel te wijten aan de lagere NEA-index (3,4%) dan die gehanteerd in het meerjarenperspectief 2025-2027 (3,5%). Het grootste deel van deze daling is echter het gevolg van het hanteren van het oorspronkelijke uitgangspunt: voor begroting 2025 e.v. baseren wij het vervoersvolume weer op de verwachte realisatie van het voorgaande jaar (2024). In de eerdere begrotingen werd dit gebaseerd op de realisatie van 2019 in combinatie met een afslag. Door deze systematiek te hanteren, zal de begroting beter aansluiten op de actualiteit op gemeenteniveau. Tenslotte zorgt de opslag van 2,5% nog voor een stijging van dit resultaat, met dus een totale daling van € 2.362.695,– tot gevolg.

De overheadkosten stijgen per saldo met € 59.206,-.

Dit is onder andere. te verklaren door:

1. De loonstijging voor 2024, die in begroting 2024-1 verwerkt zit, bedraagt 5,08% op jaarbasis. Voor begroting 2024 was een stijging van 2% ingerekend. Deze stijging werkt ook door op de begroting 2025 e.v..
2. Het hanteren van een gemiddelde indexatie van 2,5% voor onze overheadkosten met uitzondering van de lonen voor de begroting 2024. Voor begroting 2024-1 is deze gemiddelde indexatie op basis van de prijsstijgingen bij onze leveranciers op zo'n 4,5% uitgekomen. Deze stijging werkt ook door op de begroting 2025 e.v. Daarnaast is ook de gehanteerde algemene indexatie voor 2025 hoger; 2,8% in plaats van de initieel gehanteerde 2,5%.
3. Een revisie van de kosten; kosten die eerder als overheadkosten verwerkt waren, zijn nu als indirecte vervoerskosten verwerkt, hetgeen leidt tot een daling van deze kosten (- € 75.000,-).
4. De verplichte evaluatie van de GR die eens per 4 jaar uitgevoerd dient te worden (+ € 35.000,-).
5. Het hybride werken waardoor wij een forse daling van de woon-werk vergoedingen (- € 18.000,-) verwachten. Hetzelfde geldt voor de kopieer- en printkosten (- € 3.500,-).
6. Het stijgen van de overheadkosten als gevolg van de aanstaande uitvoering van het leerlingenvervoer. Deze kosten worden echter gedekt door de interne doorbelastingen van overheadkosten van Wmo- naar leerlingenvervoer. Per saldo levert dit een daling op (- € 17.204,-).

De indirecte vervoerskosten stijgen per saldo met € 216.263,-.

Dit is onder andere te verklaren door:

1. Het inrekenen van een loonstijging van 2% voor begroting 2024. De loonstijging voor 2024, die in begroting 2024-1 verwerkt zit, bedraagt 5,08% op jaarbasis. Deze stijging werkt ook door op de begroting 2025 e.v..

2 Het hanteren van een gemiddelde indexatie gehanteerd van 2,5% voor onze indirecte vervoerskosten met uitzondering van de lonen voor de begroting 2024. Voor begroting 2024-1 is deze gemiddelde indexatie op basis van de prijsstijgingen bij onze leveranciers op zo'n 4,5% uitgekomen. Deze stijging werkt ook door op de begroting 2025 e.v.. Daarnaast is ook de gehanteerde algemene indexatie voor 2025 2,8% en daarmee hoger dan de initieel gehanteerde 2,5%.
3 Een revisie van de kosten; kosten die eerder als overheadkosten verwerkt waren, zijn nu als indirecte vervoerskosten verwerkt, hetgeen leidt tot een toename van deze kosten (+ € 75.000,-).
4 De doorontwikkeling en het beheer en onderhoud van MijnOmnibuzz (+ € 25.000,-).
5 Een stijging van de automatiseringskosten als gevolg van noodzakelijke systeemaanpassingen en onderhoud (+ € 10.000,-).
6 Een stijging van de portokosten (+ € 5.000,-).
7 Een toename van de verwachte renteopbrengsten (- € 70.000,-).
8 Een daling van de structurele SMS-kosten voor het gebruik van MijnOmnibuzz (- € 14.500,-).
9 De interne doorbelasting van Wmo- naar GGZ-vervoer van de indirecte vervoerskosten (- € 10.327,-).

4.5 Meerjarenraming 2026-2028

Beleidsindicatoren

Met de invoering van het 'Besluit begroting en verantwoording', ingaand voor begrotingen en programmaverantwoordingen dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren op te nemen. Met deze beleidsindicatoren worden de effecten van het beleid toegelicht. Hieronder zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren opgenomen.

Indicator	2026	2027	2028	Eenheid	Bron
Formatie	0,053	0,053	0,053	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezettting	0,053	0,053	0,053	fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 2,77	€ 2,83	€ 2,87	kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	0,5%	0,5%	0,5%	kosten als % van totale loonsom	Eigen begroting
Overhead	8,7%	8,7%	8,5%	% van totale lasten	Eigen begroting

Op basis van de onder 'Overhead' opgenomen lasten bedraagt de overhead voor de jaren 2026 tot en met 2028 gemiddeld 8,6% van de totale lasten. Door de toevoeging van het leerlingenvervoer nemen de totale (vervoers)lasten toe. In relatieve zin nemen de overheadkosten echter veel minder toe als gevolg van het leerlingenvervoer. Daardoor zien wij een afname van het overheadpercentage ten opzichte van voorgaande jaren. Omnibuzz streeft ernaar deze factor in de komende jaren van groei van activiteiten zo stabiel mogelijk te houden.

Overzicht baten en lasten per programma

Het meerjarenperspectief 2026-2028 is sluitend door de bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Tabel Begroting 2026

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 5.455.542	€ 5.455.542
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 26.136.329	€ 26.136.329
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 186.753	€ 186.753
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 75.000	€ 19.004	€ -55.996
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 5.455.542	€ -	€ -5.455.542
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 26.130.333	€ -	€ -26.130.333
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 186.753	€ -	€ -186.753
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 2.981.454	€ 2.981.454	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 6.463	€ 6.463	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 59.996	€ 59.996	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Structureel saldo van baten en lasten	€ 34.895.541	€ 34.895.541	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve ICT	€ 6.125	€ -	€ -6.125
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 6.125	€ -	€ -6.125
Structureel en reëel evenwicht	€ 34.901.666	€ 34.895.541	€ -6.125

Tabel Begroting 2027

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 5.640.260	€ 5.640.260
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 26.978.860	€ 26.978.860
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 193.007	€ 193.007
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 75.000	€ 19.479	€ -55.521
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 5.640.260	€ -	€ -5.640.260
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 26.973.338	€ -	€ -26.973.338
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 193.007	€ -	€ -193.007
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 3.050.465	€ 3.050.465	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 6.625	€ 6.625	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 63.156	€ 63.156	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Structureel saldo van baten en lasten	€ 36.001.851	€ 36.001.851	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve ICT	€ 6.125	€ -	€ -6.125
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 6.125	€ -	€ -6.125
Structureel en reëel evenwicht	€ 36.007.976	€ 36.001.851	€ -6.125

Tabel Begroting 2028

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ -	€ 5.831.238	€ 5.831.238
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 27.867.915	€ 27.867.915
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ 199.471	€ 199.471
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ 75.000	€ 19.966	€ -55.034
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 5.831.238	€ -	
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 27.862.880	€ -	€ -27.862.880
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ 199.471	€ -	€ -199.471
Overhead			
0.4 Overhead Wmo	€ 3.095.285	€ 3.095.285	€ -
0.4 Overhead GGZ	€ 6.791	€ 6.791	€ -
0.4 Overhead LLV	€ 64.735	€ 64.735	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Structureel saldo van baten en lasten	€ 37.135.401	€ 37.135.401	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve ICT	€ 6.125	€ -	€ -6.125
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 6.125	€ -	€ -6.125
Structureel en reëel evenwicht	€ 37.141.526	€ 37.135.401	€ -6.125

Meerjarenbalans

Hieronder is de voor Omnibuzz van toepassing zijnde meerjarenbalans 2026-2028 opgenomen.

Activa	31-dec-2026 €	31-dec-2027 €	31-dec-2028 €	Passiva	31-dec-2026 €	31-dec-2027 €	31-dec-2028 €
Vaste activa				Vaste passiva			
Materiële vaste activa:				Algemene reserve	900.000	900.000	900.000
Investeringen met een economisch nut	224.247	200.605	176.964	Egalisatiereserve	-	-	-
				Bestemmingsreserve	12.250	6.125	-
Financiële vaste activa	-	-		Resultaat voor bestemming Wmo	-	-	-
				Resultaat voor bestemming GGZ	-	-	-
Totaal vaste activa	224.247	200.605	176.964	Totaal vaste passiva	912.250	906.125	900.000
Vlottende activa				Vlottende passiva			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				Netto-vlottende schulden:			
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.669.163	4.932.716	4.793.725	Overige schulden	1.850.054	1.722.716	1.784.024
Overige vorderingen	359.000	342.478	350.997	Overlopende passiva:			
				Te betalen verplichtingen	422.134	393.936	409.478
Liquide middelen	441.952	399.884	415.325	Voorschotbedragen:			
Overlopende activa	224.964	223.327	232.448	Overige Nederlandse overheidslichamen	2.370.719	3.159.497	2.887.309
Totaal vlottende activa	5.695.079	5.898.404	5.792.495	Totaal vlottende passiva	5.007.076	5.192.885	5.069.459
Totaal generaal	5.919.326	6.099.010	5.969.459	Totaal generaal	5.919.326	6.099.010	5.969.459

Vervoerskosten en baten

Het vervoersvolume voor de jaren 2026 tot en met 2028 is gebaseerd op het begrote aantal kilometers voor de periode 1 januari tot en met 31 december 2025, inclusief toeslagen laag en hoog en de meereizende OV-er. De vervoerstarieven voor de jaren 2026 tot en met 2028 worden begroot door deze jaarlijks te indexeren met de meest recente NEA-index (3,4%).

Tabel Vervoersvolume 2026

Gemeente	Kilometers 2025	Opslag	Kilometers 2026 (incl. opslag)	Toeslagen km hoog (incl. opslag)	Toeslagen km laag (incl. opslag)	Meereizend OV-er (incl. opslag)	Ritten 2026
Beek	85.294	0%	85.294	2.561	21.077	504	10.683
Beekdaelen	255.420	0%	255.420	1.044	51.238	1.655	32.233
Beesel	61.364	0%	61.364	2.477	17.728	596	7.011
Bergen	59.207	0%	59.207	2.089	9.846	266	4.876
Brunssum	269.878	0%	269.878	3.484	77.083	1.863	38.320
Echt-Susteren	228.240	0%	228.240	7.820	57.663	1.813	27.248
Eijsden-Margraten	208.425	0%	208.425	2.779	59.213	1.244	27.696
Gennep	92.498	0%	92.498	5.904	21.072	742	13.650
Gulpen-Wittem	121.924	0%	121.924	8.504	33.863	1.046	14.187
Heerlen	694.700	0%	694.700	23.981	143.673	6.332	116.217
Horst aan de Maas	189.495	0%	189.495	3.248	43.126	716	20.695
Kerkrade	485.333	0%	485.333	20.959	117.262	5.332	82.819
Landgraaf	367.722	0%	367.722	16.580	90.999	2.523	60.058
Leudal	177.734	0%	177.734	2.284	41.965	738	17.821
Maasgouw	172.429	0%	172.429	4.200	38.229	1.142	18.268
Maastricht	920.621	0%	920.621	45.786	286.879	8.387	185.027
Meerssen	179.295	0%	179.295	10.536	39.894	1.407	24.098
Nederweert	59.726	0%	59.726	139	13.550	331	7.430
Peel en Maas	169.377	0%	169.377	5.258	44.936	1.078	16.946
Roerdalen	83.401	0%	83.401	2.617	18.378	672	9.800
Roermond	208.526	0%	208.526	705	45.617	1.713	39.786
Simpelveld	51.828	0%	51.828	927	7.316	545	6.748
Sittard-Geleen	752.626	0%	752.626	39.020	179.418	5.683	115.117
Stein	103.245	0%	103.245	3.630	26.381	810	13.841
Vaals	91.931	0%	91.931	549	25.450	518	9.776
Valkenburg aan de Geul	193.152	0%	193.152	8.450	60.450	954	24.506
Venlo	344.008	0%	344.008	17.780	77.305	3.689	67.395
Venray	160.387	0%	160.387	2.938	37.760	1.162	23.823
Voerendaal	63.418	0%	63.418	1.207	19.138	462	8.345
Weert	122.733	0%	122.733	3.563	36.967	918	25.344
Totaal	6.973.936		6.973.936	251.017	1.743.475	54.840	1.069.762

Tabel Vervoersvolume 2027

Gemeente	Kilometers 2026	Opslag	Kilometers 2027 (incl. opslag)	Toeslagen km hoog (incl. opslag)	Toeslagen km laag (incl. opslag)	Meereizend OV-er (incl. opslag)	Ritten 2027
Beek	85.294	0%	85.294	2.561	21.077	504	10.683
Beekdaelen	255.420	0%	255.420	1.044	51.238	1.655	32.233
Beesel	61.364	0%	61.364	2.477	17.728	596	7.011
Bergen	59.207	0%	59.207	2.089	9.846	266	4.876
Brunssum	269.878	0%	269.878	3.484	77.083	1.863	38.320
Echt-Susteren	228.240	0%	228.240	7.820	57.663	1.813	27.248
Eijsden-Margraten	208.425	0%	208.425	2.779	59.213	1.244	27.696
Gennep	92.498	0%	92.498	5.904	21.072	742	13.650
Gulpen-Wittem	121.924	0%	121.924	8.504	33.863	1.046	14.187
Heerlen	694.700	0%	694.700	23.981	143.673	6.332	116.217
Horst aan de Maas	189.495	0%	189.495	3.248	43.126	716	20.695
Kerkrade	485.333	0%	485.333	20.959	117.262	5.332	82.819
Landgraaf	367.722	0%	367.722	16.580	90.999	2.523	60.058
Leudal	177.734	0%	177.734	2.284	41.965	738	17.821
Maasgouw	172.429	0%	172.429	4.200	38.229	1.142	18.268
Maastricht	920.621	0%	920.621	45.786	286.879	8.387	185.027
Meerssen	179.295	0%	179.295	10.536	39.894	1.407	24.098
Nederweert	59.726	0%	59.726	139	13.550	331	7.430
Peel en Maas	169.377	0%	169.377	5.258	44.936	1.078	16.946
Roerdalen	83.401	0%	83.401	2.617	18.378	672	9.800
Roermond	208.526	0%	208.526	705	45.617	1.713	39.786
Simpelveld	51.828	0%	51.828	927	7.316	545	6.748
Sittard-Geleen	752.626	0%	752.626	39.020	179.418	5.683	115.117
Stein	103.245	0%	103.245	3.630	26.381	810	13.841
Vaals	91.931	0%	91.931	549	25.450	518	9.776
Valkenburg aan de Geul	193.152	0%	193.152	8.450	60.450	954	24.506
Venlo	344.008	0%	344.008	17.780	77.305	3.689	67.395
Venray	160.387	0%	160.387	2.938	37.760	1.162	23.823
Voerendaal	63.418	0%	63.418	1.207	19.138	462	8.345
Weert	122.733	0%	122.733	3.563	36.967	918	25.344
Totaal	6.973.936		6.973.936	251.017	1.743.475	54.840	1.069.762

Tabel Vervoersvolume 2028

Gemeente	Kilometers 2027	Opslag	Kilometers 2028 (incl. opslag)	Toeslagen km hoog (incl. opslag)	Toeslagen km laag (incl. opslag)	Meereizend OV-er (incl. opslag)	Ritten 2028
Beek	85.294	0%	85.294	2.561	21.077	504	10.683
Beekdaelen	255.420	0%	255.420	1.044	51.238	1.655	32.233
Beesel	61.364	0%	61.364	2.477	17.728	596	7.011
Bergen	59.207	0%	59.207	2.089	9.846	266	4.876
Brunssum	269.878	0%	269.878	3.484	77.083	1.863	38.320
Echt-Susteren	228.240	0%	228.240	7.820	57.663	1.813	27.248
Eijsden-Margraten	208.425	0%	208.425	2.779	59.213	1.244	27.696
Gennep	92.498	0%	92.498	5.904	21.072	742	13.650
Gulpen-Wittem	121.924	0%	121.924	8.504	33.863	1.046	14.187
Heerlen	694.700	0%	694.700	23.981	143.673	6.332	116.217
Horst aan de Maas	189.495	0%	189.495	3.248	43.126	716	20.695
Kerkrade	485.333	0%	485.333	20.959	117.262	5.332	82.819
Landgraaf	367.722	0%	367.722	16.580	90.999	2.523	60.058
Leudal	177.734	0%	177.734	2.284	41.965	738	17.821
Maasgouw	172.429	0%	172.429	4.200	38.229	1.142	18.268
Maastricht	920.621	0%	920.621	45.786	286.879	8.387	185.027
Meerssen	179.295	0%	179.295	10.536	39.894	1.407	24.098
Nederweert	59.726	0%	59.726	139	13.550	331	7.430
Peel en Maas	169.377	0%	169.377	5.258	44.936	1.078	16.946
Roerdalen	83.401	0%	83.401	2.617	18.378	672	9.800
Roermond	208.526	0%	208.526	705	45.617	1.713	39.786
Simpelveld	51.828	0%	51.828	927	7.316	545	6.748
Sittard-Geleen	752.626	0%	752.626	39.020	179.418	5.683	115.117
Stein	103.245	0%	103.245	3.630	26.381	810	13.841
Vaals	91.931	0%	91.931	549	25.450	518	9.776
Valkenburg aan de Geul	193.152	0%	193.152	8.450	60.450	954	24.506
Venlo	344.008	0%	344.008	17.780	77.305	3.689	67.395
Venray	160.387	0%	160.387	2.938	37.760	1.162	23.823
Voerendaal	63.418	0%	63.418	1.207	19.138	462	8.345
Weert	122.733	0%	122.733	3.563	36.967	918	25.344
Totaal	6.973.936		6.973.936	251.017	1.743.475	54.840	1.069.762

In bovenstaande tabel worden de reisvolumes waarmee gerekend is in deze meerjarenbegroting gepresenteerd. Deze tabellen vormt tevens de basis voor de volgende tabellen.

Tabel Vervoerskosten 2026

Gemeente	Kilometerkosten 2026	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV-er	Totaal excl. Flexibel tarief	Flexibel tarief	Totaal incl. Flexibel tarief
Beek	€ 236.337	€ 1.317	€ 4.290	€ 1.495	€ 243.438	€ 16.212	€ 259.650
Beekdaelen	€ 709.151	€ 537	€ 10.429	€ 4.912	€ 725.028	€ 48.285	€ 773.312
Beesel	€ 166.066	€ 1.273	€ 3.608	€ 1.769	€ 172.716	€ 11.502	€ 184.219
Bergen	€ 149.143	€ 1.074	€ 2.004	€ 789	€ 153.010	€ 10.190	€ 163.200
Brunssum	€ 774.326	€ 1.792	€ 15.689	€ 5.528	€ 797.335	€ 53.100	€ 850.435
Echt-Susteren	€ 624.562	€ 4.021	€ 11.736	€ 5.381	€ 645.700	€ 43.002	€ 688.702
Eijsden-Margraten	€ 586.860	€ 1.429	€ 12.052	€ 3.692	€ 604.033	€ 40.227	€ 644.259
Gennep	€ 268.425	€ 3.036	€ 4.289	€ 2.200	€ 277.950	€ 18.511	€ 296.461
Gulpen-Wittem	€ 331.470	€ 4.373	€ 6.892	€ 3.104	€ 345.839	€ 23.032	€ 368.871
Heerlen	€ 2.096.431	€ 12.331	€ 29.242	€ 18.788	€ 2.156.791	€ 143.636	€ 2.300.426
Horst aan de Maas	€ 507.217	€ 1.670	€ 8.778	€ 2.124	€ 519.789	€ 34.616	€ 554.405
Kerkrade	€ 1.474.167	€ 10.777	€ 23.867	€ 15.821	€ 1.524.631	€ 101.536	€ 1.626.167
Landgraaf	€ 1.101.128	€ 8.525	€ 18.521	€ 7.486	€ 1.135.660	€ 75.631	€ 1.211.291
Leudal	€ 466.398	€ 1.175	€ 8.541	€ 2.191	€ 478.305	€ 31.854	€ 510.158
Maasgouw	€ 458.232	€ 2.159	€ 7.781	€ 3.388	€ 471.560	€ 31.404	€ 502.965
Maastricht	€ 2.960.343	€ 23.543	€ 58.389	€ 24.887	€ 3.067.163	€ 204.263	€ 3.271.426
Meerssen	€ 506.442	€ 5.417	€ 8.120	€ 4.174	€ 524.153	€ 34.907	€ 559.060
Nederweert	€ 165.198	€ 71	€ 2.758	€ 984	€ 169.010	€ 11.256	€ 180.266
Peel en Maas	€ 444.251	€ 2.704	€ 9.146	€ 3.200	€ 459.301	€ 30.588	€ 489.889
Roerdalen	€ 227.302	€ 1.345	€ 3.740	€ 1.993	€ 234.380	€ 15.609	€ 249.989
Roermond	€ 658.062	€ 362	€ 9.285	€ 5.084	€ 672.793	€ 44.806	€ 717.599
Simpelveld	€ 145.116	€ 477	€ 1.489	€ 1.616	€ 148.698	€ 9.903	€ 158.600
Sittard-Geleen	€ 2.207.869	€ 20.063	€ 36.517	€ 16.862	€ 2.281.311	€ 151.928	€ 2.433.240
Stein	€ 291.417	€ 1.867	€ 5.369	€ 2.405	€ 301.057	€ 20.049	€ 321.107
Vaals	€ 244.517	€ 282	€ 5.180	€ 1.536	€ 251.515	€ 16.750	€ 268.265
Valkenburg aan de Geul	€ 537.042	€ 4.345	€ 12.304	€ 2.829	€ 556.520	€ 37.063	€ 593.583
Venlo	€ 1.095.947	€ 9.142	€ 15.734	€ 10.947	€ 1.131.771	€ 75.372	€ 1.207.143
Venray	€ 466.341	€ 1.511	€ 7.685	€ 3.449	€ 478.986	€ 31.899	€ 510.885
Voerendaal	€ 178.084	€ 621	€ 3.895	€ 1.370	€ 183.970	€ 12.252	€ 196.222
Weert	€ 398.633	€ 1.832	€ 7.524	€ 2.724	€ 410.713	€ 27.352	€ 438.065
Totaal	€ 20.476.475	€ 129.070	€ 354.854	€ 162.727	€ 21.123.127	€ 1.406.734	€ 22.529.861

Tabel Vervoerskosten 2027

Gemeente	Kilometerkosten 2027	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV-er	Totaal excl. Flexibel tarief	Flexibel tarief	Totaal incl. Flexibel tarief
Beek	€ 244.546	€ 1.363	€ 4.440	€ 1.547	€ 251.895	€ 16.775	€ 268.671
Beekdaelen	€ 733.782	€ 556	€ 10.794	€ 5.084	€ 750.214	€ 49.961	€ 800.176
Beesel	€ 171.837	€ 1.318	€ 3.734	€ 1.831	€ 178.720	€ 11.902	€ 190.622
Bergen	€ 154.334	€ 1.112	€ 2.074	€ 816	€ 158.337	€ 10.545	€ 168.881
Brunssum	€ 801.203	€ 1.854	€ 16.238	€ 5.722	€ 825.016	€ 54.943	€ 879.959
Echt-Susteren	€ 646.261	€ 4.162	€ 12.147	€ 5.569	€ 668.139	€ 44.496	€ 712.635
Eijsden-Margraten	€ 607.238	€ 1.479	€ 12.474	€ 3.821	€ 625.011	€ 41.623	€ 666.635
Gennep	€ 277.740	€ 3.142	€ 4.439	€ 2.277	€ 287.599	€ 19.153	€ 306.752
Gulpen-Wittem	€ 342.988	€ 4.526	€ 7.134	€ 3.213	€ 357.860	€ 23.832	€ 381.692
Heerlen	€ 2.169.123	€ 12.762	€ 30.266	€ 19.445	€ 2.231.596	€ 148.616	€ 2.380.212
Horst aan de Maas	€ 524.848	€ 1.729	€ 9.085	€ 2.198	€ 537.860	€ 35.819	€ 573.679
Kerkrade	€ 1.525.276	€ 11.154	€ 24.702	€ 16.375	€ 1.577.507	€ 105.056	€ 1.682.563
Landgraaf	€ 1.139.315	€ 8.824	€ 19.170	€ 7.748	€ 1.175.055	€ 78.254	€ 1.253.310
Leudal	€ 482.618	€ 1.216	€ 8.840	€ 2.267	€ 494.941	€ 32.961	€ 527.902
Maasgouw	€ 474.162	€ 2.235	€ 8.053	€ 3.507	€ 487.958	€ 32.496	€ 520.454
Maastricht	€ 3.062.869	€ 24.367	€ 60.433	€ 25.758	€ 3.173.427	€ 211.338	€ 3.384.765
Meerssen	€ 524.026	€ 5.607	€ 8.404	€ 4.320	€ 542.357	€ 36.119	€ 578.476
Nederweert	€ 170.936	€ 74	€ 2.854	€ 1.018	€ 174.882	€ 11.646	€ 186.529
Peel en Maas	€ 459.700	€ 2.798	€ 9.466	€ 3.312	€ 475.277	€ 31.652	€ 506.929
Roerdalen	€ 235.200	€ 1.393	€ 3.871	€ 2.063	€ 242.526	€ 16.151	€ 258.678
Roermond	€ 680.860	€ 375	€ 9.610	€ 5.262	€ 696.107	€ 46.358	€ 742.465
Simpelveld	€ 150.156	€ 493	€ 1.541	€ 1.672	€ 153.862	€ 10.247	€ 164.109
Sittard-Geleen	€ 2.284.468	€ 20.766	€ 37.795	€ 17.452	€ 2.360.481	€ 157.199	€ 2.517.680
Stein	€ 301.535	€ 1.932	€ 5.557	€ 2.489	€ 311.513	€ 20.746	€ 332.259
Vaals	€ 253.018	€ 292	€ 5.361	€ 1.590	€ 260.261	€ 17.332	€ 277.593
Valkenburg aan de Geul	€ 555.695	€ 4.497	€ 12.734	€ 2.929	€ 575.855	€ 38.350	€ 614.205
Venlo	€ 1.133.910	€ 9.462	€ 16.285	€ 11.331	€ 1.170.987	€ 77.983	€ 1.248.971
Venray	€ 482.523	€ 1.564	€ 7.954	€ 3.570	€ 495.611	€ 33.006	€ 528.617
Voerendaal	€ 184.268	€ 642	€ 4.032	€ 1.418	€ 190.360	€ 12.677	€ 203.038
Weert	€ 412.436	€ 1.896	€ 7.787	€ 2.819	€ 424.939	€ 28.299	€ 453.238
Totaal	€ 21.186.870	€ 133.587	€ 367.274	€ 168.423	€ 21.856.154	€ 1.455.538	€ 23.311.692

Tabel Vervoerskosten 2028

Gemeente	Kilometerkosten 2028	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV-er	Totaal excl. Flexibel tarief	Flexibel tarief	Totaal incl. Flexibel tarief
Beek	€ 253.040	€ 1.411	€ 4.595	€ 1.601	€ 260.647	€ 17.358	€ 278.005
Beekdaelen	€ 759.268	€ 575	€ 11.171	€ 5.262	€ 776.276	€ 51.697	€ 827.973
Beesel	€ 177.808	€ 1.364	€ 3.865	€ 1.895	€ 184.933	€ 12.316	€ 197.249
Bergen	€ 159.706	€ 1.151	€ 2.147	€ 845	€ 163.849	€ 10.912	€ 174.760
Brunssum	€ 829.012	€ 1.919	€ 16.806	€ 5.922	€ 853.659	€ 56.850	€ 910.509
Echt-Susteren	€ 668.715	€ 4.307	€ 12.572	€ 5.764	€ 691.359	€ 46.041	€ 737.400
Eijsden-Margraten	€ 628.323	€ 1.530	€ 12.910	€ 3.955	€ 646.718	€ 43.069	€ 689.787
Gennep	€ 287.378	€ 3.252	€ 4.594	€ 2.357	€ 297.582	€ 19.818	€ 317.399
Gulpen-Wittem	€ 354.907	€ 4.684	€ 7.383	€ 3.325	€ 370.299	€ 24.660	€ 394.959
Heerlen	€ 2.244.337	€ 13.209	€ 31.325	€ 20.126	€ 2.308.996	€ 153.769	€ 2.462.765
Horst aan de Maas	€ 543.092	€ 1.789	€ 9.403	€ 2.275	€ 556.559	€ 37.064	€ 593.624
Kerkrade	€ 1.578.158	€ 11.545	€ 25.567	€ 16.948	€ 1.632.217	€ 108.699	€ 1.740.916
Landgraaf	€ 1.178.826	€ 9.132	€ 19.840	€ 8.019	€ 1.215.818	€ 80.968	€ 1.296.786
Leudal	€ 499.401	€ 1.258	€ 9.150	€ 2.347	€ 512.156	€ 34.107	€ 546.263
Maasgouw	€ 490.647	€ 2.313	€ 8.335	€ 3.630	€ 504.925	€ 33.626	€ 538.551
Maastricht	€ 3.168.946	€ 25.219	€ 62.548	€ 26.660	€ 3.283.373	€ 218.658	€ 3.502.031
Meerssen	€ 542.220	€ 5.803	€ 8.698	€ 4.471	€ 561.193	€ 37.373	€ 598.566
Nederweert	€ 176.874	€ 76	€ 2.954	€ 1.054	€ 180.958	€ 12.051	€ 193.009
Peel en Maas	€ 475.687	€ 2.896	€ 9.797	€ 3.428	€ 491.809	€ 32.752	€ 524.561
Roerdalen	€ 243.372	€ 1.441	€ 4.007	€ 2.135	€ 250.955	€ 16.713	€ 267.668
Roermond	€ 704.449	€ 388	€ 9.946	€ 5.446	€ 720.229	€ 47.964	€ 768.193
Simpelveld	€ 155.370	€ 510	€ 1.595	€ 1.731	€ 159.207	€ 10.602	€ 169.809
Sittard-Geleen	€ 2.363.725	€ 21.492	€ 39.118	€ 18.063	€ 2.442.399	€ 162.653	€ 2.605.052
Stein	€ 312.005	€ 2.000	€ 5.752	€ 2.576	€ 322.332	€ 21.466	€ 343.798
Vaals	€ 261.814	€ 302	€ 5.549	€ 1.646	€ 269.311	€ 17.935	€ 287.245
Valkenburg aan de Geul	€ 574.996	€ 4.654	€ 13.180	€ 3.031	€ 595.861	€ 39.682	€ 635.543
Venlo	€ 1.173.187	€ 9.793	€ 16.855	€ 11.727	€ 1.211.563	€ 80.685	€ 1.292.247
Venray	€ 499.267	€ 1.618	€ 8.233	€ 3.695	€ 512.812	€ 34.151	€ 546.963
Voerendaal	€ 190.667	€ 665	€ 4.173	€ 1.468	€ 196.972	€ 13.117	€ 210.090
Weert	€ 426.717	€ 1.963	€ 8.060	€ 2.918	€ 439.658	€ 29.279	€ 468.937
Totaal	€ 21.921.914	€ 138.263	€ 380.129	€ 174.318	€ 22.614.624	€ 1.506.036	€ 24.120.659

Basis voor de vervoerskosten zijn de tarieven en de toeslagen zoals deze in de uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2026-2028 in paragraaf 4.1 ‘Financiële kaders’ op pagina 32 zijn toegelicht. Deze tarieven worden vermenigvuldigd met het vervoersvolume uit de tabellen ‘Vervoersvolume 2026 t/m 2028’ op de voorgaande pagina’s.

Indirecte vervoerskosten 2026-2028

Alle kosten verbandhoudende met de uitvoering van vervoer binnen de organisatie Omnibuzz op basis van deze regeling worden gedragen door de gemeenten, op basis van het werkelijk aantal gemaakte ritten door de inwoners van de gemeenten. Het aantal ritten wordt achteraf vastgesteld op basis van het gerealiseerd aantal ritten van klanten van die gemeenten van het jaar waarop de kosten betrekking hebben.

Voor een toelichting op de formatieve samenstelling van de afdeling uitvoering verwijzen wij naar de paragraaf ‘Structuur werkorganisatie’ op pagina 28.

Zoals toegelicht in hoofdstuk 2, wordt de planning niet door Omnibuzz zelf uitgevoerd. De planning van de ritten blijft minimaal tot 1 januari 2025 de verantwoordelijkheid van de vervoerders. De kosten van planning zijn nu nog inbegrepen in het vervoerstarief en dus niet inbegrepen in de indirecte vervoerskosten zoals weergegeven in de ‘Tabel Indirecte vervoerskosten 2026-2028’ op pagina 58.

Tabel Indirecte vervoerskosten 2026-2028

Gemeente	Verhouding ritten	2026	2027	2028
Beek	1,00%	€ 35.456	€ 36.067	€ 36.871
Beekdaelen	3,01%	€ 106.978	€ 108.821	€ 111.249
Beesel	0,66%	€ 23.268	€ 23.669	€ 24.197
Bergen	0,46%	€ 16.185	€ 16.464	€ 16.831
Brunssum	3,58%	€ 127.181	€ 129.373	€ 132.259
Echt-Susteren	2,55%	€ 90.436	€ 91.994	€ 94.047
Eijsden-Margraten	2,59%	€ 91.922	€ 93.506	€ 95.592
Gennep	1,28%	€ 45.304	€ 46.084	€ 47.112
Gulpen-Wittem	1,33%	€ 47.086	€ 47.897	€ 48.966
Heerlen	10,86%	€ 385.716	€ 392.362	€ 401.115
Horst aan de Maas	1,93%	€ 68.686	€ 69.870	€ 71.428
Kerkrade	7,74%	€ 274.869	€ 279.605	€ 285.843
Landgraaf	5,61%	€ 199.329	€ 202.763	€ 207.287
Leudal	1,67%	€ 59.145	€ 60.164	€ 61.507
Maasgouw	1,71%	€ 60.631	€ 61.676	€ 63.052
Maastricht	17,30%	€ 614.092	€ 624.673	€ 638.609
Meerssen	2,25%	€ 79.981	€ 81.359	€ 83.174
Nederweert	0,69%	€ 24.661	€ 25.086	€ 25.646
Peel en Maas	1,58%	€ 56.241	€ 57.210	€ 58.487
Roerdalen	0,92%	€ 32.527	€ 33.087	€ 33.825
Roermond	3,72%	€ 132.046	€ 134.321	€ 137.318
Simpelveld	0,63%	€ 22.396	€ 22.782	€ 23.291
Sittard-Geleen	10,76%	€ 382.065	€ 388.648	€ 397.319
Stein	1,29%	€ 45.936	€ 46.727	€ 47.770
Vaals	0,91%	€ 32.445	€ 33.004	€ 33.740
Valkenburg aan de Geul	2,29%	€ 81.335	€ 82.736	€ 84.582
Venlo	6,30%	€ 223.679	€ 227.533	€ 232.609
Venray	2,23%	€ 79.066	€ 80.429	€ 82.223
Voerendaal	0,78%	€ 27.697	€ 28.175	€ 28.803
Weert	2,37%	€ 84.114	€ 85.563	€ 87.472
Totaal	100%	€ 3.550.472	€ 3.611.646	€ 3.692.221

Overheadkosten

De totale overheadkosten, conform de definities van de 'Notitie Overhead Commissie BBV/IV3 systematiek', worden gedragen door de gemeenten, naar rato van het aantal inwoners per gemeente. Het aantal inwoners wordt bepaald op basis van de cijfers van het CBS.

Tabel Overheadkosten 2026-2028

Gemeente	Verhouding inwoners	2026	2027	2028
Beek	1,44%	€ 43.689	€ 44.684	€ 45.330
Beekdaelen	3,19%	€ 96.718	€ 98.919	€ 100.349
Beesel	1,19%	€ 36.089	€ 36.910	€ 37.444
Bergen	1,17%	€ 35.442	€ 36.249	€ 36.773
Brunssum	2,47%	€ 74.823	€ 76.526	€ 77.633
Echt-Susteren	2,85%	€ 86.331	€ 88.296	€ 89.572
Eijsden-Margraten	2,31%	€ 70.146	€ 71.742	€ 72.779
Gennep	1,58%	€ 47.930	€ 49.021	€ 49.730
Gulpen-Wittem	1,25%	€ 37.867	€ 38.729	€ 39.289
Heerlen	7,77%	€ 235.653	€ 241.018	€ 244.502
Horst aan de Maas	3,90%	€ 118.329	€ 121.023	€ 122.772
Kerkrade	4,03%	€ 122.085	€ 124.864	€ 126.669
Landgraaf	3,30%	€ 99.994	€ 102.270	€ 103.749
Leudal	3,20%	€ 97.014	€ 99.222	€ 100.657
Maasgouw	2,17%	€ 65.759	€ 67.256	€ 68.228
Maastricht	11,14%	€ 337.566	€ 345.250	€ 350.241
Meerssen	1,65%	€ 50.051	€ 51.190	€ 51.930
Nederweert	1,55%	€ 47.130	€ 48.203	€ 48.900
Peel en Maas	4,05%	€ 122.686	€ 125.479	€ 127.293
Roerdalen	1,85%	€ 56.059	€ 57.335	€ 58.164
Roermond	5,40%	€ 163.665	€ 167.391	€ 169.810
Simpelveld	0,91%	€ 27.631	€ 28.260	€ 28.668
Sittard-Geleen	8,23%	€ 249.634	€ 255.317	€ 259.008
Stein	2,20%	€ 66.670	€ 68.188	€ 69.173
Vaals	0,90%	€ 27.270	€ 27.891	€ 28.294
Valkenburg aan de Geul	1,46%	€ 44.271	€ 45.279	€ 45.934
Venlo	9,22%	€ 279.647	€ 286.013	€ 290.148
Venray	3,97%	€ 120.336	€ 123.076	€ 124.855
Voerendaal	1,10%	€ 33.343	€ 34.102	€ 34.595
Weert	4,54%	€ 137.626	€ 140.759	€ 142.794
Totaal	100%	€ 3.031.454	€ 3.100.465	€ 3.145.285

Eindresultaat 2026-2028

Gemeente	2026	2027	2028	Totaal
Beek	€ 338.795	€ 349.421	€ 360.206	€ 1.048.423
Beekdaelen	€ 977.008	€ 1.007.916	€ 1.039.571	€ 3.024.495
Beesel	€ 243.575	€ 251.201	€ 258.889	€ 753.666
Bergen	€ 214.826	€ 221.593	€ 228.364	€ 664.784
Brunssum	€ 1.052.439	€ 1.085.858	€ 1.120.401	€ 3.258.698
Echt-Susteren	€ 865.468	€ 892.925	€ 921.019	€ 2.679.413
Eijsden-Margraten	€ 806.327	€ 831.883	€ 858.158	€ 2.496.368
Gennep	€ 389.695	€ 401.857	€ 414.242	€ 1.205.794
Gulpen-Wittem	€ 453.824	€ 468.318	€ 483.214	€ 1.405.356
Heerlen	€ 2.921.795	€ 3.013.592	€ 3.108.383	€ 9.043.770
Horst aan de Maas	€ 741.420	€ 764.572	€ 787.824	€ 2.293.816
Kerkrade	€ 2.023.121	€ 2.087.033	€ 2.153.428	€ 6.263.582
Landgraaf	€ 1.510.614	€ 1.558.343	€ 1.607.821	€ 4.676.778
Leudal	€ 666.318	€ 687.289	€ 708.426	€ 2.062.033
Maasgouw	€ 629.355	€ 649.386	€ 669.831	€ 1.948.572
Maastricht	€ 4.223.083	€ 4.354.688	€ 4.490.881	€ 13.068.652
Meerssen	€ 689.091	€ 711.025	€ 733.670	€ 2.133.786
Nederweert	€ 252.057	€ 259.818	€ 267.555	€ 779.430
Peel en Maas	€ 668.816	€ 689.618	€ 710.340	€ 2.068.774
Roerdalen	€ 338.575	€ 349.100	€ 359.657	€ 1.047.333
Roermond	€ 1.013.310	€ 1.044.177	€ 1.075.322	€ 3.132.808
Simpelveld	€ 208.628	€ 215.151	€ 221.768	€ 645.547
Sittard-Geleen	€ 3.064.939	€ 3.161.646	€ 3.261.379	€ 9.487.964
Stein	€ 433.713	€ 447.174	€ 460.741	€ 1.341.627
Vaals	€ 327.980	€ 338.487	€ 349.279	€ 1.015.746
Valkenburg aan de Geul	€ 719.189	€ 742.220	€ 766.058	€ 2.227.467
Venlo	€ 1.710.469	€ 1.762.517	€ 1.815.004	€ 5.287.991
Venray	€ 710.288	€ 732.121	€ 754.042	€ 2.196.450
Voerendaal	€ 257.262	€ 265.314	€ 273.488	€ 796.064
Weert	€ 659.805	€ 679.560	€ 699.203	€ 2.038.568
Totaal	€ 29.111.786	€ 30.023.803	€ 30.958.165	€ 90.093.755

Eindresultaat IV3

Tabel Begroting 2026

Gemeente	Verdeelsleutel	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien)	Totaal 2026
Beek	1,44%	€ 295.106	€ 43.689	€ 338.795
Beekdaelen	3,19%	€ 880.290	€ 96.718	€ 977.008
Beesel	1,19%	€ 207.487	€ 36.089	€ 243.575
Bergen	1,17%	€ 179.385	€ 35.442	€ 214.826
Brunssum	2,47%	€ 977.616	€ 74.823	€ 1.052.439
Echt-Susteren	2,85%	€ 779.138	€ 86.331	€ 865.468
Eijsden-Margraten	2,31%	€ 736.181	€ 70.146	€ 806.327
Gennep	1,58%	€ 341.765	€ 47.930	€ 389.695
Gulpen-Wittem	1,25%	€ 415.957	€ 37.867	€ 453.824
Heerlen	7,77%	€ 2.686.142	€ 235.653	€ 2.921.795
Horst aan de Maas	3,90%	€ 623.091	€ 118.329	€ 741.420
Kerkrade	4,03%	€ 1.901.036	€ 122.085	€ 2.023.121
Landgraaf	3,30%	€ 1.410.620	€ 99.994	€ 1.510.614
Leudal	3,20%	€ 569.304	€ 97.014	€ 666.318
Maasgouw	2,17%	€ 563.596	€ 65.759	€ 629.355
Maastricht	11,14%	€ 3.885.518	€ 337.566	€ 4.223.083
Meerssen	1,65%	€ 639.041	€ 50.051	€ 689.091
Nederweert	1,55%	€ 204.927	€ 47.130	€ 252.057
Peel en Maas	4,05%	€ 546.130	€ 122.686	€ 668.816
Roerdalen	1,85%	€ 282.516	€ 56.059	€ 338.575
Roermond	5,40%	€ 849.645	€ 163.665	€ 1.013.310
Simpelveld	0,91%	€ 180.997	€ 27.631	€ 208.628
Sittard-Geleen	8,23%	€ 2.815.305	€ 249.634	€ 3.064.939
Stein	2,20%	€ 367.043	€ 66.670	€ 433.713
Vaals	0,90%	€ 300.710	€ 27.270	€ 327.980
Valkenburg aan de Geul	1,46%	€ 674.918	€ 44.271	€ 719.189
Venlo	9,22%	€ 1.430.822	€ 279.647	€ 1.710.469
Venray	3,97%	€ 589.951	€ 120.336	€ 710.288
Voerendaal	1,10%	€ 223.919	€ 33.343	€ 257.262
Weert	4,54%	€ 522.179	€ 137.626	€ 659.805
Totaal	100%	€ 26.080.333	**€ 3.031.454**	**€ 29.111.786**

Tabel Begroting 2027

Gemeente	Verdeelsleutel	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien)	Totaal 2027
Beek	1,44%	€ 304.737	€ 44.684	€ 349.421
Beekdaelen	3,19%	€ 908.997	€ 98.919	€ 1.007.916
Beesel	1,19%	€ 214.291	€ 36.910	€ 251.201
Bergen	1,17%	€ 185.345	€ 36.249	€ 221.593
Brunssum	2,47%	€ 1.009.332	€ 76.526	€ 1.085.858
Echt-Susteren	2,85%	€ 804.629	€ 88.296	€ 892.925
Eijsden-Margraten	2,31%	€ 760.140	€ 71.742	€ 831.883
Gennep	1,58%	€ 352.836	€ 49.021	€ 401.857
Gulpen-Wittem	1,25%	€ 429.590	€ 38.729	€ 468.318
Heerlen	7,77%	€ 2.772.574	€ 241.018	€ 3.013.592
Horst aan de Maas	3,90%	€ 643.549	€ 121.023	€ 764.572
Kerkrade	4,03%	€ 1.962.168	€ 124.864	€ 2.087.033
Landgraaf	3,30%	€ 1.456.073	€ 102.270	€ 1.558.343
Leudal	3,20%	€ 588.066	€ 99.222	€ 687.289
Maasgouw	2,17%	€ 582.130	€ 67.256	€ 649.386
Maastricht	11,14%	€ 4.009.438	€ 345.250	€ 4.354.688
Meerssen	1,65%	€ 659.834	€ 51.190	€ 711.025
Nederweert	1,55%	€ 211.615	€ 48.203	€ 259.818
Peel en Maas	4,05%	€ 564.139	€ 125.479	€ 689.618
Roerdalen	1,85%	€ 291.765	€ 57.335	€ 349.100
Roermond	5,40%	€ 876.786	€ 167.391	€ 1.044.177
Simpelveld	0,91%	€ 186.891	€ 28.260	€ 215.151
Sittard-Geleen	8,23%	€ 2.906.329	€ 255.317	€ 3.161.646
Stein	2,20%	€ 378.986	€ 68.188	€ 447.174
Vaals	0,90%	€ 310.597	€ 27.891	€ 338.487
Valkenburg aan de Geul	1,46%	€ 696.940	€ 45.279	€ 742.220
Venlo	9,22%	€ 1.476.504	€ 286.013	€ 1.762.517
Venray	3,97%	€ 609.045	€ 123.076	€ 732.121
Voerendaal	1,10%	€ 231.212	€ 34.102	€ 265.314
Weert	4,54%	€ 538.801	€ 140.759	€ 679.560
Totaal	**100%**	**€ 26.923.338**	**€ 3.100.465**	**€ 30.023.803**

Tabel Begroting 2028

Gemeente	Verdeelsleutel	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	Programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien)	Totaal 2028
Beek	1,44%	€ 314.876	€ 45.330	€ 360.206
Beekdaelen	3,19%	€ 939.222	€ 100.349	€ 1.039.571
Beesel	1,19%	€ 221.446	€ 37.444	€ 258.889
Bergen	1,17%	€ 191.591	€ 36.773	€ 228.364
Brunssum	2,47%	€ 1.042.768	€ 77.633	€ 1.120.401
Echt-Susteren	2,85%	€ 831.447	€ 89.572	€ 921.019
Eijsden-Margraten	2,31%	€ 785.379	€ 72.779	€ 858.158
Gennep	1,58%	€ 364.512	€ 49.730	€ 414.242
Gulpen-Wittem	1,25%	€ 443.925	€ 39.289	€ 483.214
Heerlen	7,77%	€ 2.863.881	€ 244.502	€ 3.108.383
Horst aan de Maas	3,90%	€ 665.052	€ 122.772	€ 787.824
Kerkrade	4,03%	€ 2.026.759	€ 126.669	€ 2.153.428
Landgraaf	3,30%	€ 1.504.072	€ 103.749	€ 1.607.821
Leudal	3,20%	€ 607.770	€ 100.657	€ 708.426
Maasgouw	2,17%	€ 601.603	€ 68.228	€ 669.831
Maastricht	11,14%	€ 4.140.640	€ 350.241	€ 4.490.881
Meerssen	1,65%	€ 681.740	€ 51.930	€ 733.670
Nederweert	1,55%	€ 218.655	€ 48.900	€ 267.555
Peel en Maas	4,05%	€ 583.048	€ 127.293	€ 710.340
Roerdalen	1,85%	€ 301.493	€ 58.164	€ 359.657
Roermond	5,40%	€ 905.511	€ 169.810	€ 1.075.322
Simpelveld	0,91%	€ 193.100	€ 28.668	€ 221.768
Sittard-Geleen	8,23%	€ 3.002.371	€ 259.008	€ 3.261.379
Stein	2,20%	€ 391.568	€ 69.173	€ 460.741
Vaals	0,90%	€ 320.985	€ 28.294	€ 349.279
Valkenburg aan de Geul	1,46%	€ 720.124	€ 45.934	€ 766.058
Venlo	9,22%	€ 1.524.856	€ 290.148	€ 1.815.004
Venray	3,97%	€ 629.186	€ 124.855	€ 754.042
Voerendaal	1,10%	€ 238.893	€ 34.595	€ 273.488
Weert	4,54%	€ 556.409	€ 142.794	€ 699.203
Totaal	100%	€ 27.812.880	€ 3.145.285	€ 30.958.165

4.6 Toelichting op de baten en lasten (GGZ)

In de begroting 2023-2 werd het GGZ-vervoer voor het eerst opgenomen. In 2022 zijn wij met dit vervoer vervoer gestart voor de gemeente Roermond. Vanaf 2023 verzorgen wij dit vervoer ook voor de gemeente Nederweert. Dit vervoer behelst momenteel het vervoer van jeugdigen en valt daarom onder taakveld 6.72c 'Jeugdhulp dagbesteding'.

Op basis van de toelichtingen in de financiële uitgangspuntennotitie 2025 zullen achtereenvolgens de verdeling van de vervoerskosten, de verdeling van de interne doorbelasting Wmo- naar GGZ-vervoer en de verdeling van de investeringskosten weergegeven worden.

Verdeling vervoerskosten 2025

De begrote vervoerskosten worden gebaseerd op de begrote kilometers voor 2024 die voor dit type vervoer gereden zijn, vermenigvuldigd met een NEA-index van 3,4%. Deze vervoerskosten worden verdeeld conform de systematiek die ook bij het Wmo-vervoer toegepast wordt. Dit levert de volgende verdeling op:

Tabel Vervoersvolume GGZ

Gemeente	Aantal kilometers	Aantal ritten
Nederweert	11.730	326
Roermond	42.529	2.575
Totaal	54.258	2.901

Tabel Verdeling vervoerskosten

Gemeente	Kilometers 2025	Toeslagen individueel	Toeslagen jeugd	Meereizend OV-er	Vervoersresultaat
Nederweert	€ 21.258	€ 5.169	€ 7.452	€ -	€ 33.878
Roermond	€ 85.386	€ 20.285	€ 29.922	€ 885	€ 136.477
Totaal	€ 106.643	€ 25.453	€ 37.374	€ 885	€ 170.355

Boven op de intern doorbelaste kosten, verwachten wij nog extra overheadkosten in verband met het GGZ-vervoer. Deze kosten worden tussen beide gemeenten naar rato van het aantal inwoners verdeeld.

Tabel Overheadkosten

Gemeente	Aantal inwoners	Verhouding inwoners	Overheadkosten
Nederweert	17.501	23%	€ 1.161
Roermond	59.965	77%	€ 3.979
Totaal	77.466	100%	€ 5.140

Verdeling van de interne doorbelasting Wmo- naar GGZ-vervoer 2025

Naast de eerdergenoemde kosten, vindt er ook een interne doorbelasting van kosten voor het Wmo- naar het GGZ-vervoer plaats. De indirecte vervoerskosten worden hierbij verdeeld op basis van het aantal ritten per gemeente ten opzichte van het totaal en de overheadkosten op basis van het aantal pashouders per gemeente ten opzichte van het totaal. Deze interne doorbelasting leidt tot een vermindering van de lasten voor het Wmo-vervoer en dus tot een vermindering van de lasten voor de andere gemeenten.

Tabel Verdeling doorbelasting 2025

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten	Totaal
Nederweert	€ 1.160	€ 154	€ 1.314
Roermond	€ 9.166	€ 1.000	€ 10.166
Totaal	€ 10.327	€ 1.153	€ 11.480

Verdeling investeringskosten GGZ-vervoer 2025

In 2023 heeft de verrekening van de investeringskosten voor de gemeenten plaatsgevonden. Voor 2025 worden er geen investeringskosten verwacht.

Bijdrage GGZ-vervoer per gemeente 2025

Bovenstaande kosten leiden tot de volgende totaalbijdragen per gemeente.

Tabel Totaalbijdrage per gemeente 2025

Gemeente	Kosten
Nederweert	€ 36.353
Roermond	€ 150.622
Totaal	€ 186.976

4.7 Meerjarenraming GGZ-vervoer 2026-2028

Hieronder volgen de tabellen omtrent de meerjarenraming voor het GGZ-vervoer van 2026 t/m 2028.

Verdeling vervoerskosten 2026-2028

Tabel Verdeling vervoerskosten 2026

Gemeente	Kilometers 2026	Toeslagen individueel	Toeslagen jeugd	Meereizend OV-er	Vervoersresultaat
Nederweert	€ 21.980	€ 5.344	€ 7.705	€ -	€ 35.030
Roermond	€ 88.289	€ 20.974	€ 30.940	€ 915	€ 141.118
Totaal	€ 110.269	€ 26.319	€ 38.645	€ 915	€ 176.147

Tabel Overheadkosten 2026

Gemeente	Aantal inwoners	Verhouding inwoners	Overheadkosten
Nederweert	17.501	23%	€ 4.086
Roermond	59.965	77%	€ 1.193
Totaal	77.466	100%	€ 5.279

Tabel Verdeling vervoerskosten 2027

Gemeente	Kilometers 2027	Toeslagen individueel	Toeslagen jeugd	Meereizend OV-er	Vervoersresultaat
Nederweert	€ 22.728	€ 5.526	€ 7.967	€ -	€ 36.221
Roermond	€ 91.290	€ 21.687	€ 31.991	€ 946	€ 145.916
Totaal	€ 114.018	€ 27.213	€ 39.958	€ 946	€ 182.136

Tabel Overheadkosten 2027

Gemeente	Aantal inwoners	Verhouding inwoners	Overheadkosten
Nederweert	17.501	23%	€ 1.222
Roermond	59.965	77%	€ 4.188
Totaal	77.466	100%	€ 5.411

Tabel Verdeling vervoerskosten 2028

Gemeente	Kilometers 2028	Toeslagen individueel	Toeslagen jeugd	Meereizend OV-er	Vervoersresultaat
Nederweert	€ 23.500	€ 5.714	€ 8.238	€ -	€ 37.452
Roermond	€ 94.394	€ 22.425	€ 33.079	€ 978	€ 150.877
Totaal	€ 117.895	€ 28.139	€ 41.317	€ 978	€ 188.329

Tabel Overheadkosten 2028

Gemeente	Aantal inwoners	Verhouding inwoners	Overheadkosten
Nederweert	17.501	23%	€ 1.253
Roermond	59.965	77%	€ 4.293
Totaal	77.466	100%	€ 5.546

Verdeling van interne doorbelasting Wmo- naar GGZ-vervoer 2026-2028

Tabel Verdeling doorbelasting 2026

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten	Totaal
Nederweert	€ 1.192	€ 158	€ 1.350
Roermond	€ 9.414	€ 1.027	€ 10.441
Totaal	€ 10.606	€ 1.185	€ 11.790

Tabel Verdeling doorbelasting 2027

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten	Totaal
Nederweert	€ 1.222	€ 162	€ 1.384
Roermond	€ 9.649	€ 1.052	€ 10.702
Totaal	€ 10.871	€ 1.214	€ 12.085

Tabel Verdeling doorbelasting 2028

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten	Totaal
Nederweert	€ 1.252	€ 166	€ 1.418
Roermond	€ 9.891	€ 1.079	€ 10.969
Totaal	€ 11.143	€ 1.245	€ 12.387

Verdeling investeringskosten GGZ-vervoer 2026-2028

Vooralsnog worden er geen extra investeringskosten verwacht.

Bijdrage GGZ-vervoer per gemeente 2026-2028

Tabel Totaalbijdrage per gemeente 2026

Gemeente	Kosten	
Nederweert	€	40.466
Roermond	€	152.751
Totaal	€	193.217

Tabel Totaalbijdrage per gemeente 2027

Gemeente	Kosten	
Nederweert	€	38.827
Roermond	€	160.806
Totaal	€	199.632

Tabel Totaalbijdrage per gemeente 2028

Gemeente	Kosten	
Nederweert	€	40.123
Roermond	€	166.139
Totaal	€	206.262

4.8 Toelichting op de baten en lasten (leerlingenvervoer)

In deze begroting wordt het leerlingenvervoer voor het eerst opgenomen. Wij starten in augustus 2024 met de uitvoering van dit type vervoer. Dit gaan wij doen voor de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. Tevens gaan wij voor de gemeente Roermond ook het gym- en zwemvervoer verzorgen. Beide typen vervoer vallen onder taakveld 4.3 'Onderwijsbeleid en leerlingzaken'.

De begroting wordt gebaseerd op de cijfers van de begroting 2024-1, vermeerderd met de NEA-index van 3,4% voor de directe vervoerskosten en het algemene indexatiecijfer van 2,8% voor de overige kosten.

Op basis van de toelichtingen in de financiële uitgangspuntennotitie 2025 zullen achtereenvolgens de verdeling van de vervoerskosten, de verdeling van de interne doorbelasting Wmo-vervoer naar leerlingenvervoer en de verdeling van de investeringskosten weergegeven worden.

Verdeling directe vervoerskosten 2025

De begrote directe vervoerskosten worden gebaseerd op de cijfers van de begroting 2024-1, vermeerderd met de NEA-index van 3,4%.

Tabel Vervoerskosten leerlingenvervoer 2025

Gemeente	Directe vervoerskosten	
Echt-Susteren	€	1.144.712
Maasgouw	€	584.045
Nederweert	€	581.100
Roerdalen	€	657.723
Roermond	€	991.515
Weert	€	1.155.917
TOTAAL	€	5.115.012

Tabel Vervoerskosten gym- en zwemvervoer 2025

Gemeente	Directe vervoerskosten	
Roermond	€	78.275
TOTAAL	€	78.275

Op basis van het aantal ritten worden de indirecte vervoerskosten verdeeld.

Tabel Indirecte vervoerskosten leerlingenvervoer 2025

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	
Echt-Susteren	€	17.204
Maasgouw	€	10.904
Nederweert	€	10.298
Roerdalen	€	10.783
Roermond	€	22.371
Weert	€	11.873
TOTAAL	€	83.431

Verdeling van de interne doorbelasting Wmo- naar leerlingenvervoer 2025

Naast de eerdergenoemde kosten, vindt er ook een interne doorbelasting van overheadkosten voor het Wmo-vervoer naar het leerlingenvervoer plaats. Dit levert per saldo een voordeel op voor het Wmo-vervoer. Deze overheadkosten worden verdeeld op basis van het aantal geïndiceerde reizigers.

Tabel Overheadkosten 2025

Gemeente	Overheadkosten	
Echt-Susteren	€	9.341
Maasgouw	€	7.100
Nederweert	€	5.113
Roerdalen	€	6.049
Roermond	€	17.519
Weert	€	14.875
TOTAAL	€	59.997

Verdeling investeringskosten leerlingenvervoer 2025

In 2024 vindt de verrekening van de investeringskosten voor de gemeenten plaats. Voor 2025 worden er geen investeringskosten verwacht.

Bijdrage leerlingenvervoer per gemeente 2025

Bovenstaande kosten leiden tot de volgende totaalbijdragen per gemeente.

Tabel Totaalbijdragen leerlingenvervoer 2025

Gemeente	Directe vervoerskosten	Directe vervoerskosten gym- en zwemvervoer	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten	Totaal
Echt-Susteren	€ 1.144.712	€ -	€ 17.204	€ 9.341	€ 1.171.257
Maasgouw	€ 584.045	€ -	€ 10.904	€ 7.100	€ 602.048
Nederweert	€ 581.100	€ -	€ 10.298	€ 5.113	€ 596.511
Roerdalen	€ 657.723	€ -	€ 10.783	€ 6.049	€ 674.555
Roermond	€ 991.515	€ 78.275	€ 22.371	€ 17.519	€ 1.109.679
Weert	€ 1.155.917	€ -	€ 11.873	€ 14.875	€ 1.182.664
TOTAAL	€ 5.115.012	€ 78.275	€ 83.431	€ 59.997	€ 5.336.715

4.9 Meerjarenraming leerlingenvervoer 2026-2028

Hieronder volgen de tabellen omtrent de meerjarenraming van het leerlingenvervoer van 2026 t/m 2028.

Verdeling directe vervoerskosten 2026-2028

Tabel Vervoerskosten leerlingenvervoer 2026

Gemeente	Directe vervoerskosten
Echt-Susteren	€ 1.183.633
Maasgouw	€ 603.902
Nederweert	€ 600.857
Roerdalen	€ 680.086
Roermond	€ 1.025.227
Weert	€ 1.195.218
TOTAAL	€ 5.288.922

Tabel Vervoerskosten leerlingenvervoer 2027

Gemeente	Directe vervoerskosten
Echt-Susteren	€ 1.223.876
Maasgouw	€ 624.435
Nederweert	€ 621.286
Roerdalen	€ 703.209
Roermond	€ 1.060.084
Weert	€ 1.235.855
TOTAAL	€ 5.468.746

Tabel Vervoerskosten leerlingenvervoer 2028

Gemeente	Directe vervoerskosten	
Echt-Susteren	€	527.287
Maasgouw	€	269.027
Nederweert	€	267.670
Roerdalen	€	302.966
Roermond	€	456.720
Weert	€	532.448
TOTAAL	€	5.654.683

Tabel Directe vervoerskosten gym- en zwemvervoer 2026-2028

Gemeente	2026		2027		2028	
Roermond	€	80.936	€	83.688	€	86.534
TOTAAL	€	80.936	€	83.688	€	86.534

Op basis van het aantal ritten worden de indirecte vervoerskosten verdeeld.

Tabel Indirecte vervoerskosten leerlingenvervoer 2026

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	
Echt-Susteren	€	17.668
Maasgouw	€	11.198
Nederweert	€	10.576
Roerdalen	€	11.074
Roermond	€	22.975
Weert	€	12.193
TOTAAL	€	85.684

Tabel Indirecte vervoerskosten leerlingenvervoer 2027

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	
Echt-Susteren	€	18.145
Maasgouw	€	11.500
Nederweert	€	10.862
Roerdalen	€	11.373
Roermond	€	23.595
Weert	€	12.523
TOTAAL	€	87.997

Tabel Indirecte vervoerskosten leerlingenvervoer 2028

Gemeente	Indirecte vervoerskosten	
Echt-Susteren	€	18.635
Maasgouw	€	11.811
Nederweert	€	11.155
Roerdalen	€	11.680
Roermond	€	24.232
Weert	€	12.861
TOTAAL	€	90.373

Verdeling van de interne doorbelasting Wmo- naar leerlingenvervoer 2026-2028

Naast de eerdergenoemde kosten, vindt er ook een interne doorbelasting van overheadkosten voor het Wmo-vervoer naar het leerlingenvervoer plaats. Dit levert per saldo een voordeel op voor het Wmo-vervoer. Deze overheadkosten worden verdeeld op basis van het aantal geïndiceerde reizigers.

Tabel Verdeling doorbelasting overheadkosten 2026

Gemeente	Overheadkosten	
Echt-Susteren	€	9.594
Maasgouw	€	7.292
Nederweert	€	5.251
Roerdalen	€	6.212
Roermond	€	17.992
Weert	€	15.276
TOTAAL	€	61.616

Tabel Verdeling doorbelasting overheadkosten 2027

Gemeente	Overheadkosten	
Echt-Susteren	€	9.853
Maasgouw	€	7.489
Nederweert	€	5.393
Roerdalen	€	6.380
Roermond	€	18.477
Weert	€	15.689
TOTAAL	€	63.280

Tabel Verdeling doorbelasting overheadkosten 2028

Gemeente	Overheadkosten	
Echt-Susteren	€	9.341
Maasgouw	€	7.100
Nederweert	€	5.113
Roerdalen	€	6.049
Roermond	€	17.519
Weert	€	14.875
TOTAAL	€	59.997

Verdeling investeringskosten leerlingenvervoer 2026-2028

Voor de jaren 2026-2028 worden er geen investeringskosten verwacht.

Bijdrage leerlingenvervoer per gemeente 2026-2028

Bovenstaande kosten leiden tot de volgende totaalbijdragen per gemeente.

Tabel Totaalbijdragen leerlingenvervoer 2026

Gemeente	Directe vervoerskosten	Directe vervoerskosten gym- en zwemvervoer	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten	Totaal
Echt-Susteren	€ 1.183.633	€ -	€ 17.668	€ 9.594	€ 1.210.894
Maasgouw	€ 603.902	€ -	€ 11.198	€ 7.292	€ 622.392
Nederweert	€ 600.857	€ -	€ 10.576	€ 5.251	€ 616.684
Roerdalen	€ 680.086	€ -	€ 11.074	€ 6.212	€ 697.372
Roermond	€ 1.025.227	€ 80.936	€ 22.975	€ 17.992	€ 1.147.129
Weert	€ 1.195.218	€ -	€ 12.193	€ 15.276	€ 1.222.688
TOTAAL	€ 5.288.922	€ 80.936	€ 85.684	€ 61.616	€ 5.517.159

Tabel Totaalbijdragen leerlingenvervoer 2027

Gemeente	Directe vervoerskosten	Directe vervoerskosten gym- en zwemvervoer	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten	Totaal
Echt-Susteren	€ 1.223.876	€ -	€ 18.110	€ 9.833	€ 1.251.819
Maasgouw	€ 624.435	€ -	€ 11.478	€ 7.474	€ 643.387
Nederweert	€ 621.286	€ -	€ 10.840	€ 5.382	€ 637.509
Roerdalen	€ 703.209	€ -	€ 11.351	€ 6.368	€ 720.927
Roermond	€ 1.060.084	€ 83.688	€ 23.549	€ 18.441	€ 1.185.763
Weert	€ 1.235.855	€ -	€ 12.498	€ 15.658	€ 1.264.012
TOTAAL	€ 5.468.746	€ 83.688	€ 87.826	€ 63.156	€ 5.703.416

Tabel Totaalbijdragen leerlingenvervoer 2028

Gemeente	Directe vervoerskosten	Directe vervoerskosten gym- en zwemvervoer	Indirecte vervoerskosten	Overheadkosten	Totaal
Echt-Susteren	€ 1.265.488	€ -	€ 18.563	€ 10.079	€ 1.294.130
Maasgouw	€ 645.666	€ -	€ 11.765	€ 7.661	€ 665.091
Nederweert	€ 642.410	€ -	€ 11.111	€ 5.517	€ 659.038
Roerdalen	€ 727.118	€ -	€ 11.634	€ 6.527	€ 745.279
Roermond	€ 1.096.127	€ 86.534	€ 24.138	€ 18.902	€ 1.225.701
Weert	€ 1.277.875	€ -	€ 12.811	€ 16.050	€ 1.306.735
TOTAAL	€ 5.654.683	€ 86.534	€ 90.022	€ 64.735	€ 5.895.973

omnibuzz

5 Bijlagen

5. Bijlagen

5.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven

Tabel Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2025

Alle bedragen in €	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschrijvingen of aflossingen) in het dienstjaar	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingswaarde) aan het einde van het dienstjaar	% of andere maatstaf van afschrijving	Totaal van de afschrijving/aflossing op de kapitaaluitgaven aan het begin van het dienstjaar	(Extra) afschrijvingen van het kapitaaluitgaven in het dienstjaar	(Extra) aflossingen op kapitaalverstrekking in het dienstjaar	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar
Programma Wmo-vervoer										
Inventaris	110.861	-	-	110.861	10,00%	23.696	11.086	-	87.165	76.079
Hardware	25.727	-	-	25.727	33,33%	13.590	8.575	-	12.137	3.562
Inrichting en verbouwing	83.834	-	-	83.834	4,00%	4.398	3.353	-	79.436	76.082
Technische installaties	83.368	-	-	83.368	6,67%	7.906	5.561	-	75.462	69.901
Software	36.416	-	-	36.416	10,00%	6.949	3.642	-	29.467	25.826
Totaal Wmo-vervoer	340.206	-	-	340.206		56.538	32.217	-	283.668	251.451
Totaal-generaal	340.206	-	-	340.206		56.538	32.217	-	283.668	251.451

Tabel Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2026-2028

Alle bedragen in €	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar
Programma Wmo-vervoer	2026	2027	2028
Inventaris	64.993	53.907	42.821
Hardware	-	-	-
Inrichting en verbouwing	72.729	69.376	66.022
Technische installaties	64.341	58.780	53.219
Software	22.184	18.543	14.901
Totaal Wmo-vervoer	224.247	200.605	176.964
Totaal-generaal	224.247	200.605	176.964

5.2 Staat van reserves

Tabel Staat van reserves 2025

Naam reserve, alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen wegens bijboeking van de rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen van de reserve	Saldo einde van het dienstjaar	Bestemming van het resultaat tussentijds via begrotingswijziging	Bestemming van het resultaat 2025	Reserves na bestemming ultimo 2025
Reserves								
Algemene reserve	900.000	-	-	-	900.000	-	-	900.000
Bestemmingsreserve ICT	24.500	-	-	6.125	18.375	-	-	18.375
Totaal Reserves	924.500	-	-	6.125	918.375	-	-	918.375

Tabel Staat van reserves 2026-2028

Alle bedragen in €	Reserves na bestemming ultimo 2026	Reserves na bestemming ultimo 2027	Reserves na bestemming ultimo 2028
Reserves			
Algemene reserve	900.000	900.000	900.000
Bestemmingsreserve ICT	12.250	6.125	-
Totaal algemene reserves	912.250	906.125	900.000

5.3 Opbouw algemene reserve

Op 20 december 2023 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de geactualiseerde nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement'. De ingeschatte risico's van de GR Omnibuzz zijn als volgt bepaald:

1 Economische kwetsbaarheid taxibedrijven

Het risico dat een van de vervoersbedrijven die als leverancier van Omnibuzz optreedt niet meer aan de vervoersvraag kan voldoen of zelfs failliet gaat waardoor de continuïteit van het vervoer in het gedrang komt. Dit kan ook leiden tot een inkooprisico omdat het vervoer opnieuw moet worden ingekocht.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
650.000	50%	325.000

2 Gebrek aan kennis omtrent nieuw doelgroepenvervoer

Het risico dat binnen Omnibuzz te weinig kennis aanwezig is omtrent de nieuwe activiteiten, zoals het leerlingenvervoer en de hiermee verbonden processen en de kans dat nieuwe medewerkers onvoldoende op de hoogte zijn van reeds bestaande processen en activiteiten. Dit kan leiden tot fouten, verkeerde inschattingen en financiële schade.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
200.000	30%	60.000

3 Afhankelijkheid leveranciers ICT

Binnen onze branche wordt er veel gebruikgemaakt van complexe, op maat gemaakte software, die niet alleen door Omnibuzz gebruikt wordt, maar ook door verscheidene vervoersbedrijven die als leverancier van Omnibuzz optreden. Als een van deze softwareleveranciers failliet gaat, kan dit grote gevolgen hebben, zowel voor onze vervoersbedrijven als voor Omnibuzz.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
750.000	20%	150,000

4 Digitale dreigingen

Omnibuzz is, net zoals vrijwel ieder ander bedrijf, in een bepaalde mate vatbaar voor digitale dreigingen van buitenaf. Dit kan in de vorm van phishingmails en virussen zijn of grootschalige hacks. Er zijn helaas talloze recente voorbeelden van bedrijven die slachtoffer zijn geworden en die zelfs losgeld hebben moeten betalen.

Risico	Kans	Benodigde weerstandcapaciteit
750,000	30%	225.000

Totaal benodigde weerstandcapaciteit	760.000

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Niets uit deze uitgave
mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand of openbaar gemaakt
worden in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch of door
fotokopieën, opname, of op enige
andere manier, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van
Omnibuzz.

V1.00 - 202404

omnibuzz

MAATWERK IN VERVOER

Jaarverslag

2023

Inhoud

1. Voorwoord 3
2. Omnibuzz 6
3. Ontwikkelingen Omnibuzz in 2023 8
4. Het kantelen van vervoer en het gebruik van OV stimuleren 10
5. Efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer 14
6. Omnibuzz als slimme organisatie 18
7. Omnibuzz in cijfers 28
8. Overlegstructuren 36
9. Personeel 42
10. Communicatie 44
11. Programmaverantwoording 48
12. Balans 62
13. De programmarekening 76
14. Overige gegevens 84
15. Rechtmatigheidsverklaring 86
17. Bijlagen 94

Vormgeving: bartistiek Design
Foto's: De Fotovakvrouw

1. Voorwoord

Bijgevoegd treft u het jaarverslag 2023 aan met als onderdeel hiervan de jaarrekening 2023.

Geconstateerd kan worden dat het vervoer in 2023 nog steeds gevolgen ondervindt van COVID-19. Het volume van het vervoer is op totaalniveau nog niet op het niveau van de productiecijfers van 2019. Opmerkelijk is dat er een gestage, zij het voorzichtige, groei waarneembaar is waarbij een aantal gemeenten wel al de productiecijfers realiseren van 2019.

Veel aandacht is geschonken aan (de gevolgen van) het chauffeurstekort. Als organisatie heeft Omnibuzz hier relatief weinig last van; het zijn de taxibedrijven die in de uitvoering problemen hiervan ondervinden. Er moet veel moeite gedaan worden om voldoende personeel te vinden en te binden. Het succes hiervan is afhankelijk per bedrijf en regio. Alle bedrijven voldoen aan de gestelde voorwaarden en passen de cao juist toe. Het blijft echter lastig personeel te vinden in bepaalde regio's. De gevolgen van dit chauffeurstekort ervaren met name onze klanten. Bij te weinig chauffeurs is het een uitdaging alle ritten tijdig uit te voeren. Om de kwaliteit voor de klanten op een hoog peil te houden, is gewerkt aan het verder vormgeven van vraagspreiding. Wij hebben onze klanten bij het boeken van een rit gevraagd of ze, op zeer drukke tijden, 15 minuten vroeger/later willen reizen. Door het toepassen hiervan hebben de vervoerders veel lucht gekregen en zijn onze klanten op tijd gekomen. Niet alleen de klanten hebben hier voordeel van, ook de vervoerders hebben minder last van de malussen die worden opgelegd bij een foutieve rituitvoering. Daarnaast betekent het ook minder druk op het callcenter, aangezien minder klanten vragen waar hun taxi blijft. Deze inspanningen hebben ertoe geleid dat de klanten de dienstverlening waarderen met een 8,3 als rapportcijfer.

In 2023 is een belangrijke stap gezet in de realisatie van de door gemeenten vastgestelde visie. Zes gemeenten in Midden-Limburg hebben gevraagd of Omnibuzz het leerlingenvervoer vanaf augustus 2024 wil gaan organiseren. Gedurende 2023 is intensief gewerkt aan het uitwerken van dit verzoek en is de aanbesteding gestart. In 2022 hebben opdrachtgevers in het doelgroepenvervoer een nieuwe vereniging opgericht; de Vereniging voor Doelgroepenvervoer Nederland (VDVN). Ook Omnibuzz maakt hier deel van uit. In 2023 heeft de organisatie echt vorm gekregen en is sterk ingezet op onder andere kennisdeling over zero-emissie en de (on)mogelijkheden om dit doel te bereiken. Daarnaast fungeert de VDVN als gesprekspartner voor de ministeries en de brancheorganisaties. De gesprekken worden onder andere gevoerd op de gebieden van leerlingenvervoer en publieke mobiliteit.

De samenwerking met Arriva en de Provincie Limburg heeft in het afgelopen jaar geresulteerd in een gezamenlijk actieplan 'Iedereen mobiel'. Een van de onderwerpen in dit plan is de verdere promotie van de Voor Elkaar Pas. Momenteel loopt hierover een pilot die wij samen met Arriva uitvoeren.

Het doel van Omnibuzz is ervoor te zorgen dat inwoners zoveel mogelijk hun vervoerbehoefte op eigen kracht kunnen realiseren, waarbij het beheersbaar houden van de begrotingen van zowel de Provincie Limburg als de gemeenten voorop staat.

U gaat het jaarverslag 2023 lezen. Dit jaarverslag vindt u ook op www.omnibuzz.nl.

Wij nodigen u van harte uit een kijkje te nemen op onze website die sinds oktober 2021 voldoet aan de geldende landelijke toegankelijkheidseisen en voor iedereen toegankelijk is.

Met vriendelijke groeten,

Mr. G.M.F. Vreuls
Directeur Omnibuzz

V.G.J. Zwijnenberg
Voorzitter algemeen bestuur

2 Over Omnibuzz

2. Omnibuzz

Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling die verantwoordelijk is voor hoofdzakelijk de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) voor 30 Limburgse gemeenten. De bijna 39.500 klanten zijn inwoners die van hun gemeente een indicatie voor ons vervoer hebben gekregen. De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor zowel de reizigers als de deelnemende gemeenten. Omnibuzz voert tevens in een aantal gemeenten ander kleinschalig vervoer uit in opdracht van die gemeente(n).

2.1 Kernwaarden

Omnibuzz heeft in haar bedrijfsplan een aantal kernwaarden geformuleerd:

- Klantgericht en betrouwbaar.
- Kostenefficiënt en duurzaam.
- Innovatief en flexibel.
- Kwaliteit en deskundigheid.
- Integriteit.

2.2 Missie

Onze missie luidt:

> “Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later.”

Uit onze missie blijkt een sterke focus op duurzaam en kwalitatief hoogwaardig vervoer. Het doel van Omnibuzz is de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer te bieden.

Omnibuzz zorgt dat klanten - vooral diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben - optimaal gebruik kunnen maken van het vervoer en daardoor kunnen blijven participeren.

Wij blijven voortdurend optimaliseren en ontwikkelen zodat het vervoer, ondanks groeiende uitdagingen, beheersbaar blijft voor de gemeenten.

Wij zetten daarvoor in op het efficiënt organiseren van vervoer en het activeren van de eigen kracht van onze klanten door het gebruik van andere vervoersoplossingen. Daarbij gaan wij uit van drie pijlers:

1. Het kantelen van vervoer en het gebruik van OV stimuleren.
2. Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer.
3. Omnibuzz als slimme organisatie.

3 Ontwikkelingen Omnibuzz in 2023

3. Ontwikkelingen Omnibuzz in 2023

Ook in 2022 is de impact van COVID-19 op het vervoersvolume voelbaar geweest voor Omnibuzz. Er is zeker sprake van een toename, maar het vervoersvolume lag nog 31,9% lager in vergelijking met 2019 (gesteld als vergelijkingsjaar). In 2020 en 2021 was het vervoersvolume zo laag, dat er niet genoeg werk was voor alle chauffeurs. Daarna nam het vervoersvolume in 2022 toe, wat heeft geleid tot een chauffeurstekort bij de taxibedrijven.

In 2023 is het chauffeurstekort nog merkbaar. De problemen met het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerde chauffeurs houden aan en kunnen nog serieuzere vormen aannemen als het vervoersvolume verder aantrekt. Een aantal gemeenten heeft dit al geconstateerd. Dit onderwerp heeft onze volledige aandacht en vraagt vanwege de omvang en impact ook aanpassingen aan de systeemkant. Om het vervoer zo optimaal mogelijk te laten verlopen, heeft Omnibuzz de piekspreiding ingevoerd. Deze piekspreiding voorkomt echte piekmomenten en zorgt voor een betere spreiding van het vervoer.

Begin 2023 heeft het bestuur ingestemd met twee belangrijke thema's in de contractafspraken met de vervoerders, namelijk:

- Bonus malus
  - Het voorstel om het vergoedingspercentage in de tabel van de bonus-malus regeling tijdelijk en met terugwerkende kracht te wijzigen, over de periode mei 2022 tot en met september 2022.
  - Het voorstel om de bonus of malus vanaf 1 oktober 2022 per kwartaal te berekenen en/of op te leggen/uit te keren in plaats van maandelijks.
- Duurzaamheidsscore: Het voorstel om het duurzaamheidspercentage van minimaal 35% te vervangen door nieuwe percentages per perceel.

Als gevolg hiervan is ervoor gekozen om de looptijd van de raamovereenkomsten met vervoerders met drie jaar te verlengen, zodat de maximale looptijd van acht jaar (1 januari 2020 tot en met 31 december 2027) benut wordt en de kwaliteit van het vervoer gewaarborgd is.

Omnibuzz heeft als tweede pijler 'Het efficiënt organiseren van doelgroepenvervoer'. Hier valt ook de instroom van ander doelgroepenvervoer onder. In het afgelopen jaar heeft Omnibuzz intensieve gesprekken gevoerd met zeven Midden-Limburgse gemeenten over eventueel instroom van leerlingenvervoer en het gym-zwemvervoer van één gemeente. Er is met deze gemeenten een businesscase opgesteld, die is voorgelegd aan alle Midden-Limburgse colleges. Dit heeft ertoe geleid dat wij van zes Midden-Limburgse gemeenten de opdracht hebben gekregen dit vervoer te gaan uitvoeren per 1 augustus 2024. Omdat het vervoer erg omvangrijk is, is gekozen voor een Europese aanbesteding. Het aanbestedingstraject loopt en het vervoer start per 1 augustus 2024, met een looptijd van vier jaar en eventueel twee verlengingsjaren.

Omnibuzz heeft als doelstelling dat iedereen mobiel is, waarbij de burger zo lang mogelijk zelfstandig kan deelnemen aan de maatschappij. Hiervoor is niet alleen een goed georganiseerd doelgroepenvervoer nodig. Ook het aanbod van openbaar vervoer (OV) moet optimaal te zijn. In 2023 heeft Omnibuzz veel gesprekken gevoerd over de ontwikkelingen in het OV, kansen die er liggen voor eventuele integratie met het doelgroepenvervoer. In dit kader is gesproken over publieke mobiliteit in Limburg.

Binnen onze doelgroep is een groeiende zorgbehoefte merkbaar door een toename van dementie en verward gedrag. Dit heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en het verwerken van rit- en informatieaanvragen. Omnibuzz zet enerzijds in op maatwerk door indicaties gericht op beperkte zelfregie aan te bieden. Daarnaast bieden wij de klant ondersteuning bij het boeken van ritten door naasten toegang te geven tot ons online klantportaal MijnOmnibuzz.

Meer uitleg over bovengenoemde ontwikkelingen en de daarbij behorende dilemma's van afgelopen jaar, leest u elders in dit jaarverslag.

Pijler I

4

Het kantelen van vervoer en het gebruik van OV stimuleren

4. Het kantelen van vervoer en het gebruik van OV stimuleren

Omnibuzz overlegt intensief met de Provincie Limburg en andere betrokken partijen en heeft daarnaast een aantal concrete instrumenten ter beschikking om deze ambities te realiseren.

4.1 Samenwerking met de Provincie Limburg

Een goed dekkend OV-netwerk is een belangrijke voorwaarde om te komen tot realisatie van deze ambitie. De gemiddelde afstand tot de dichtstbijzijnde OV-halte in de huidige OV-concessie is echter groter dan voorheen. Deze ontwikkeling heeft geleid tot een toename van ons vervoer in vooral het landelijk gebied. In opdracht van het algemeen bestuur overlegt Omnibuzz met de Provincie Limburg en Arriva. Samen werken wij toe naar integrale mobiliteit. Hiervoor is een onderzoek uitgevoerd door Forseti gericht op het reisgedrag, de mobiliteitsbehoeften van 55-plussers in Limburg, en wat sturingsmogelijkheden kunnen zijn voor deze doelgroep om zo lang mogelijk zelfstandig het OV te kunnen gebruiken.

Het onderzoeksrapport 'Iedereen mobiel' is de basis geweest voor intensief overleg tussen de Provincie Limburg, Arriva en Omnibuzz. De aanbevelingen in dit rapport hebben geleid tot een gezamenlijk actieplan. Alle geprioriteerde aanbevelingen uit dit actieplan zijn vertaald in daadwerkelijke acties en deelprojecten die de komende jaren gaan bijdragen aan een beter integraal mobiliteitsaanbod in Limburg. In 2023 zijn onderstaande acties opgepakt:

- Promotie van de Voor Elkaar Pas (VEP).
- Onderzoeken van mogelijke besparingen van medische ritten.
- Het opzetten van een pilot gericht op de voorkant van het Wmo-vervoer.

Omnibuzz is steeds meer betrokken bij de gehele vervoersketen, dus ook aan de voorkant van het Wmo-vervoer. Om onze visie en doelstelling scherp te houden, waarom wij aan de voorkant willen bewegen, is een visiedocument opgesteld. Het bestuur van Omnibuzz committeert zich aan het visiedocument met de volgende doelstelling: 'Omnibuzz heeft als doelstelling de burgers zo lang mogelijk zelfstandig te laten deelnemen in de samenleving, het verlagen van een drempel om andere vervoersvoorzieningen te gebruiken (waaronder het openbaar vervoer en regionale vervoersinitiatieven) en dat de burger leert welke alternatieve vervoersmogelijkheden er voor iedereen beschikbaar zijn.'

4.2 Publieke mobiliteit

In 2023 is Omnibuzz via de Vereniging doelgroepenvervoer Nederland (VDVN) benaderd door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om in Limburg samen te werken aan mogelijkheden voor publieke mobiliteit. Het doel van deze samenwerking is mobiliteitsmogelijkheden en integratie op provinciaal niveau optimaliseren. Hierbij wordt gesproken over HUB's, een servicelijn, first-and-last mile en één vervoerskenmerk. De uitwerking hiervan dient nader onderzocht te worden met alle betrokken partijen. In 2024 zal dit meer vorm krijgen.

4.3 Ander (lokaal) vervoer

Mede door de terugtrekkende beweging van het OV groeit het aanbod in aanvullend (lokaal) vervoer. Via initiatieven als Trendsportal en www.ikwilvervoer.nl sturen wij actiever op het gebruik van alternatief vervoer in brede zin. Bij deze initiatieven betrekken wij de ontwikkelingen op het gebied van gezamenlijke 'multimodale' samenwerking in reisinformatie (MaaS).

Trendsportal is in 2022 gestart met de pilot 'Kommee'. Aan deze pilot neemt Omnibuzz ook deel. Kommee is een initiatief dat alle vervoersvormen onder de aandacht brengt van inwoners van een gemeente door informatiebijeenkomsten en praktijkdagen te organiseren. In 2023 is onderzoek uitgevoerd naar het voortzetten van de pilot in

andere gemeenten, wat nog geen vervolg heeft gekregen. Halverwege 2023 heeft er een themasessie plaatsgevonden in opdracht van Trendsportal, waaraan de Provincie Limburg, Arriva en Omnibuzz hun bijdrage hebben geleverd. Naast de betrokken partijen waren diverse ambtenaren uit het beleidsveld sociaal domein en mobiliteit aanwezig. Deze themasessie stond in het teken van kennisdeling over doelgroepenvervoer, OV en andere vervoersvormen. Daarnaast was er aandacht voor het thema vervoersgelijkheid en de leefbaarheid/bereikbaarheid in het landelijk gebied. In 2024 komt er een vervolgsessie.

Via www.ikwilvervoer.nl bieden wij gebruikers van de website en klanten van Omnibuzz een overzicht van algemene reisinformatie en welke vervoersvormen er aangeboden worden in hun gemeente. Denk hierbij aan doelgroepenvervoer, (lokaal) alternatief vervoer en maatwerkvarianten. In 2023 heeft Omnibuzz bij diverse trajecten de website aanbevolen, waaronder bij de pilot 'Kommee' als informatievoorziening. Aangezien deze website aansluit op aanbevelingen uit het eindrapport van Forseti, zijn deze aanbevelingen meegenomen in het eerdergenoemde opgestelde actieplan.

4.4 De Voor Elkaar Pas

Omnibuzz biedt in samenwerking met Arriva de Voor Elkaar Pas (VEP) aan. Deze pas combineert twee vervoersvormen, OV en Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV). Dit product is afgestemd op de doelgroep en verlaagt de drempel om gebruik te maken van het OV. Een begeleider kan gratis met de VEP-klant meereizen in het OV van Arriva in Limburg. Eind 2023 heeft 23,6% van onze klanten een VEP, 85,5% daarvan heeft ook een begeleiderspas.

In 2023 zijn mogelijkheden onderzocht hoe de Voor Elkaar Pas gepromoot kan worden onder nieuwe klanten en huidige Wmo-klanten. Denk hierbij ook aan het promoten van de Voor Elkaar Pas bij huidige klanten, die de pas wel hebben, maar niet gebruiken. Dit heeft geleid tot het initiatief om in 2024 twee gratis dagkaarten van Arriva te verstrekken aan huidige pashouders zodat zij kunnen ervaren hoe het is om met het OV te reizen.

Daarnaast is in 2023 de basis gelegd voor de pilot 'Gratis Arriva-OV aanbieden als voorloper op Wmo-vervoer'. Deze pilot is niet specifiek gericht op onze klanten. Door het gebruik van OV bij de burgers te stimuleren, verwachten wij dat zij langer zelfstandig kunnen blijven reizen en dus Omnibuzz minder snel nodig te hebben. Daarnaast heeft deze pilot ook als doel een vangnet te creëren voor burgers die niet in aanmerking komen voor het Wmo-vervoer. Deze pilot geeft ons inzicht in de reisbehoefte van de burger en wat de stimulans is om gebruik te maken van het OV. Gedurende 2024 start de pilot en zullen de eerste resultaten en data geanalyseerd worden.

163
omnibuzz
7 Waubach

Pijler II

5

Efficiënter organiseren van doelgroepen-vervoer

5. Efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer

Omnibuzz verzorgt het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) zo goed en efficiënt mogelijk. Omdat Omnibuzz is ingericht als mobiliteitscentrale behoren combinaties met ander vervoer tot de mogelijkheid.

5.1 Efficiënt CVV

Het dagelijks bestuur heeft de huidige vervoerscontracten in 2023 verlengd met 3 jaar (1 januari 2020 tot en met 31 december 2027). Met de verlenging van de vervoerscontracten, willen wij bevorderen dat door de opdrachtnemer duurzame arbeidsrelaties worden aangegaan en dat er wordt geïnvesteerd in duurzame voertuigen. Vervoerders zelf zagen ook liever een verlenging van de huidige overeenkomst dan een nieuwe aanbesteding in deze lastige tijd. Bovendien geeft dit meer ruimte om te onderzoeken hoe bij de nieuwe aanbesteding (start 1 januari 2028) Zero Emissie Doelgroepenvervoer gerealiseerd kan worden. Verder is de verwachting dat opnieuw aanbesteden leidt een kostenstijging omdat nieuwe prijsafspraken met vervoerders gemaakt moeten worden. De bedrijven die het Omnibuzzvervoer momenteel uitvoeren zijn:

- Taxi Nelissen: Regio Maastricht.
- Taxi Van Loo: Regio Heuvelland.
- Taxi Hanneman: Regio Parkstad en Westelijke Mijnstreek (twee percelen).
- Personenvervoer Midden-Limburg: Regio Roermond.
- Taxi Van Driel: Regio Weert en Venray/Noord-Limburg (twee percelen).
- Taxi De Leeuw: Regio Venlo en Peel en Maas.

Efficiënt vervoer is een belangrijk instrument om de kosten van vervoer beheersbaar te houden. Binnen de lopende contracten is Omnibuzz volop bezig met het efficiënter maken van het vervoer. Belangrijke instrumenten voor efficient vervoer zijn piekspreiding, actief sturen op groepsritten en vast werk.

Bij uitzondering wordt bij het bereiken van de maximale capaciteit gebruikgemaakt van een tijdelijke en lokale aannamestop. In 2022 is dit een aantal keer gebeurd. Omdat Omnibuzz een aannamestop wil voorkomen, is in 2023 de piekspreidingsmodule ontwikkeld voor de ritreserveringssoftware. Met deze module wordt sturing gegeven aan het gewenste vertrek- en ophaalmoment. Dit levert een efficientere planning en inzet van vervoer op en borgt tevens de kwaliteit van de uitvoering. Ritten worden tijdens de reservering verschoven van tijdstippen waar het knelt naar andere rustigere momenten. In november 2023 is deze module ingezet bij 1 vervoerder. In 2024 zullen wij dit goed evalueren. De verwachting is dat de piekspreidingsmodule voor alle vervoerders ingezet zal worden.

In de advisering aan gemeenten blijven wij inzetten op bewustwording en signalering. Het is complex om een goede balans te vinden tussen maatwerk, zorgen dat vervoerspecificaties voor klanten passend zijn en het beheersbaar houden van het vervoer. In de advisering is aandacht voor het meldpunt verward gedrag (dementie), de reisbudgetten en de kosten van maatwerk en aanvullende reisspecificaties met als doel het vervoer beheersbaar te houden.

5.2 Online ritten reserveren

Wij maken de mogelijkheden voor het reserveren van ritten zo klantvriendelijk en efficiënt mogelijk via moderne taxipoints in ziekenhuizen, online reserveringen via onze website en de ontwikkeling van MijnOmnibuzz. In 2023 is MijnOmnibuzz gelanceerd. MijnOmnibuzz is de opvolger van ons online klantportaal. Klanten kunnen met MijnOmnibuzz:

- Ritten boeken, wijzigen en inzien.
- Klantgegevens inzien en wijzigen.
- Facturen inzien en downloaden.
- Gemakkelijk contact zoeken met onze klantenservice (contactformulier).

In 2024 wordt MijnOmnibuzz onder andere uitgebreid met:

- Een integraal reisadvies.
- Een klantvriendelijkere manier om adressen te zoeken.
- De mogelijkheid om de klant te informeren over het verloop van zijn reservering.

Daarnaast zal de piekspreidingsmodule, als de evaluatie leidt tot goede resultaten, geïmplementeerd worden in MijnOmnibuzz. Het online portaal voldoet aan alle wettelijke eisen, zoals digitoegankelijkheid. Deze digitalisering leidt tot efficiëntie bij ritreservering omdat het telefonisch contact met de klant afneemt.

In 2023 zagen wij een toename van ruim 30% in het aantal gebruikers van MijnOmnibuzz. De meeste aanmeldingen waren na de lancering. Eind 2023 hebben ruim 4.000 klanten een eigen of een gemachtigd account voor MijnOmnibuzz. Het aantal ritten dat geboekt wordt via MijnOmnibuzz ten opzichte van het totaal aantal ritten is in 2023 ook gestegen van bijna 4% naar een dikke 5% in december. Bij de gereden ritten zien wij een stijging van 3.000 naar bijna 4.500 ritten per maand. In 2023 heeft MijnOmnibuzz ruim 33.000 bezoekers gehad. Deze bezoekers bleven gemiddeld 2 minuten en 47 seconden ingelogd. Ruim 23.500 bezoekers hebben MijnOmnibuzz meerdere keren bezocht.

Ter beveiliging van de klantgegevens in MijnOmnibuzz logt de klant met een tweefactor-authenticatie in. Na het inloggen met gebruikersnaam en wachtwoord, ontvangt de klant een verificatiecode. Deze code wordt in eerste instantie verstuurd per mail, maar de klant kan de ontvangst zelf omzetten naar een sms-code. In 2023 zijn, inclusief de testfase, bijna 7.500 sms-berichten gestuurd.

Daarnaast heeft Omnibuzz in 2022 en deels in 2023 de taxipoints vervangen. De nieuwe taxipoints beschikken over een meer technisch toegankelijk systeem. In 2024 zullen wij het nieuwe systeem evalueren en mogelijk doorontwikkelen.

5.3 Meldpunt beperkte zelfregie

Naar aanleiding van de nieuwe indicaties ten aanzien van beperkte zelfregie, ingevoerd vanaf 1 januari 2019, heeft Omnibuzz een meldpunt beperkte zelfregie ingericht. Om erop toe te zien dat huidige klanten de juiste begeleiding krijgen en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen deelnemen in het Omnibuzz-vervoer, kunnen chauffeurs of callcentermedewerkers melding maken bij Omnibuzz bij (vroegtijdige) signalen van beperkte zelfregie. Hiervoor worden zowel de chauffeurs als callcentermedewerkers op getraind via het TX-keurmerk of Samen Dementievriendelijk. Wij sturen de melding, al dan niet voorzien van een advies, aan de gemeenten. Zij kunnen dan de huidige indicatie van desbetreffende klant heroverwegen dan wel veranderen. In 2023 heeft Omnibuzz geïnvesteerd in het efficiënter bijhouden van meldingen en de eventuele opvolging hiervan.

Omdat wij merken dat er een groeiende zorgbehoefte is bij onze klanten, is het van belang dat de meldingen juist beoordeeld worden en de adviezen richting gemeenten zorgvuldig worden behandeld. Daarom zullen wij in 2024 het meldpunt beperkte zelfregie gaan evalueren. Daarnaast willen wij gemeenten meer inzicht geven in alle meldingen gericht op beperkte zelfregie, die chauffeurs of callcentermedewerkers doorgeven aan Omnibuzz. Hiermee kunnen wij meldingen in combinatie met advisering richting de gemeenten zo goed mogelijk laten aansluiten bij de behoeften van klant en vervoerder.

5.4 Data-analyse

Omnibuzz maakt gebruik van vervoerdata als basis voor onze rapportage-instrumenten, contractbeheer en kostenbeheersing. Wij hechten waarde aan data-analyse, zodat de kwaliteit en de efficiëntie van het vervoer optimaal blijft, het vervoer beheersbaar en de adviesfunctie richting gemeenten optimaal ingevuld kan worden. Er is ingezet op proactieve analyse van beschikbare data omdat Omnibuzz in de toekomst wil doorgroeien naar een voorspellend vermogen.

In 2023 heeft Innervate in opdracht van Omnibuzz een datagedreven onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkeling van het vervoer sinds de pandemie. Het doel van het onderzoek is meer inzicht krijgen in de samenstelling van de vervoersvraag en zo een betere inschatting kunnen maken van de toekomstige ontwikkeling van het vervoer. Met datzelfde doel heeft Moventem een klantonderzoek uitgevoerd, waarbij klanten ingedeeld zijn in groepen, zoals nieuwe klanten of klanten die aanmerkelijk minder zijn gaan reizen. Zo krijgen wij zicht op waarom nieuwe pashouders zijn gaan reizen met Omnibuzz en andere pashouders juist minder of helemaal niet meer reizen. De resultaten van beide onderzoeken verwerken wij in een analyse die wij in 2024 aan de gemeenten zullen presenteren.

5.5 Instroom doelgroepenvervoer en invulling andere vervoersbehoeften

De huidige contracten in het Omnibuzz-vervoer bieden mogelijkheden om ander vervoer uit te voeren, zonder dat altijd een aanbesteding nodig is. De invulling hiervan is flexibel en afhankelijk van de behoefte bij de desbetreffende gemeente. Samen met de desbetreffende gemeente bekijkt Omnibuzz of instroom mogelijk en wenselijk is en tegen welke voorwaarden dit kan gebeuren. Elke mobiliteitsbehoefte is bespreekbaar. Dat betekent flexibiliteit en maatwerk voor de deelnemende gemeenten. Pas nadat een gemeente een nieuwe taak concreet heeft opgedragen aan Omnibuzz, wordt deze als zodanig ingerekend in de begrotingen.

Als resultaat hiervan voert Omnibuzz sinds 2022 op geringe schaal een deel van het jeugdwet-vervoer uit voor de gemeente Roermond en vanaf 2023 ook voor de gemeente Nederweert. Momenteel lopen er nog gesprekken over nieuwe verzoeken van andere gemeenten.

In 2023 heeft een aantal gemeenten in Midden-Limburg Omnibuzz gevraagd het leerlingenvoer voor hen te regelen. De zes gemeenten zijn: Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert. Aangezien dit om een omvangrijke opdracht gaat, is hiervoor een aparte aanbesteding gedaan. De opdracht is verstrekt voor de uitvoering van het leerlingen- en (enkel voor gemeente Roermond) gym- en zwemvervoer per 1 augustus 2024. In 2023 is hiervoor een business case opgesteld, die de basis vormt voor de dienstverleningsovereenkomst die wij met deze gemeenten voor het leerlingenvervoer zullen afsluiten.

Naast instroom van doelgroepenvervoer spelen wij snel in op urgente, maatschappelijke behoeften aan vervoer. Dit is afgelopen jaren ingezet voor vervoer van en naar ‘besmette’ huisartsenpraktijken, COVID-19 hotels, vaccinatielocaties, vervoer van vluchtelingen en evacuaties gedurende de wateroverlast. Op deze wijze kan het beschikbare vervoersysteem worden ingezet ten behoeve van (urgente) maatschappelijke doelen. Dit vervoer wordt niet begroot.

Pijler III

6

Omnibuzz als slimme organisatie

6. Omnibuzz als slimme organisatie

Omnibuzz is in de eerste plaats een uitvoeringsorganisatie met reguliere werkzaamheden als ritaanname, klantenadministratie, klachtafhandeling, facturering, klantcommunicatie etc. Om het totale vervoer beheersbaar te houden, is aanvullend beleid nodig. Om adequaat te kunnen reageren op de groeiende uitdagingen in het vervoer en de juiste (landelijke) randvoorwaarden voor een toekomstbestendig vervoerssysteem te creëren, is een sterke, innovatieve en flexibele organisatie nodig. Vanuit inhoudelijke kennis en ontwikkeling van nieuwe ideeën kan Omnibuzz gemeenten optimaal adviseren.

6.1 Ondersteuning pijlers

Het toewerken naar een meer integraal vervoerssysteem vraagt specialistische inhoudelijke kennis die Omnibuzz namens de gemeenten kan inbrengen in het overleg met de Provincie Limburg. Wij gebruiken kennis over gedragsverandering om zo gericht mogelijk te kunnen communiceren en adviseren.

De effecten van de overheidsmaatregelen en het voortdurend monitoren van de continuïteitafspraken vraagt veel van de vervoerders en van het contractbeheer door Omnibuzz. Wij passen de overeenkomsten met vervoerders zo nodig aan en borgen zo de continuïteit voor de lange termijn. Dit vraagt innovatief vermogen. Omnibuzz is hierdoor flexibeler en beter voorbereid op schommelingen in het vervoersvolume, afwijkende uitvoeringsregels/protocollen of nieuwe (acute) mobiliteitsbehoeften. Dit geldt voor de uitvoering van het vervoer, de contractuele inbedding en de afstemming met gemeenten. Deze flexibiliteit maakt de organisatie sterker en beter toekomstbestendig.

6.2 Andere dienstverlening en advisering gemeenten

De dienstverlening van Omnibuzz aan de deelnemende gemeenten is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) en een uitgebreid productenboek als bijlage. Deze bijlage beschrijft gedetailleerd welke taken Omnibuzz voor de gemeenten uitvoert en de kwaliteitseisen die hiervoor gelden. Dit productenboek is in 2021 geactualiseerd. In 2024 zullen wij de DVO en het productenboek evalueren en waar nodig bijstellen.

Informatie, communicatie en relatiebeheer

Omnibuzz streeft naar optimale transparantie en tracht het draagvlak voor belangrijke onderwerpen te vergroten. Gemeenten ontvangen maandelijks een managementrapportage met alle relevante cijfers op gemeenteniveau, inclusief de ontwikkeling van het vervoer ten opzichte van de begroting. Bovendien informeert Omnibuzz de gemeenten per kwartaal via voortgangsrapportages. Hierin worden ook de kostenontwikkelingen op de overige posten ten opzichte van de begroting weergegeven. Zo zijn gemeenten gedurende het hele jaar in staat om bij te sturen.

Naast de verplichte jaarlijkse stukken zoals de jaarrekening, jaarverslag en begroting, stelt Omnibuzz ieder jaar een jaarplan op. Dit plan dient als kompas voor de interne bedrijfsvoering en geeft gemeenten een concreet beeld van alle onderwerpen waarmee Omnibuzz het komend jaar bezig is of geconfronteerd wordt. Aanvullend informeren wij bestuurders periodiek middels bestuursinformatiebrieven over actuele onderwerpen, op basis waarvan zij de gemeenteraad kunnen informeren. Als aanvulling hierop worden 2 à 3 keer per jaar ook raadsinformatiebijeenkomsten en themabijeenkomsten gehouden.

Onze relatiebeheerder heeft intensief contact met de gemeenten over diverse onderwerpen, zowel via mail als telefonisch. Om het contact te versterken, heeft Omnibuzz in 2022 en 2023 met alle deelnemende gemeenten een kennismakingsgesprek gevoerd. Hierin zijn actuele thema's, beleidsvraagstukken en overige vragen aan de orde gekomen. Daarnaast sluit Omnibuzz desgewenst aan bij de overleggen voor Wmo-consulenten die een specifieke vraag hebben over een bepaald thema. Denk hierbij aan bewustwording rondom

indicaties, beperkte zelfregie of mogelijkheden rondom instroom leerlingenvervoer.

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling in relatie tot aanpassing verdeelsystematiek

Op 14 december 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Parallel hieraan heeft ons bestuur het verzoek ingediend de afrekensystematiek aan te passen (omzetting zones naar kilometers). Dit heeft geleid tot een aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling. Deze omzetting moet meer inzicht geven in de relatie tussen de kostenverdeling en het daadwerkelijk verbruik. De omzetting naar kilometers maakt bovendien een betere afstemming mogelijk met het klanttarief in het OV, iets dat in veel gemeenten als uitgangspunt geldt. De contractuele afstemming van deze omzetting heeft het afgelopen jaar de nodige deskundigheid en aandacht gevraagd omdat dit binnen lopende contracten dient te passen.

Wij hebben het dagelijks bestuur op 11 mei 2022 voorgesteld beide wijzigingen gelijktijdig door te voeren in de huidige Gemeenschappelijke Regeling. Gezien de complexiteit en de nieuwe termijnen voor het indienen van zienswijzen en besluitvorming, is besloten om alleen de afrekensystematiek in 2022 door te voeren onder begeleiding van PROOF Adviseurs en Boels Zanders Advocaten. Na akkoord van het algemeen bestuur op 21 december 2022 is Omnibuzz gestart met de implementatie van de afrekensystematiek in de diverse financiële rapportages.

Voor de wijziging van de GR Omnibuzz naar aanleiding van de wetswijziging is een apart gezamenlijk traject opgestart met alle gemeenschappelijke regelingen uit Limburg omdat deze wijziging alle regelingen raakt. Er is een concept wijzigingsvoorstel ter besluitvorming voorgelegd aan alle andere Gemeenschappelijke Regelingen in Limburg. Eind 2023 is de zienswijze procedure afgerond en in de eerste helft van 2024 zullen de deelnemende gemeenten naar verwachting allemaal de benodigde toestemmingsprocedure volgen, zodat de wijziging tijdig (dat wil zeggen uiterlijk 1 juli 2024) kan worden gepubliceerd.

Omgaan met verward gedrag en dementie

Omnibuzz beschikt over het certificaat 'Samen dementievriendelijk' en werkt intern met een meldpunt voor vervoerders en medewerkers. Hierin bundelen wij de signalen en vertalen deze naar adviezen voor gemeenten. Dit zorgt voor passend vervoer voor deze kwetsbare en groeiende groep klanten. Het levert bovendien een bijdrage aan de verplichting van gemeenten in de (vroeg-)signalering van verward gedrag. Gemeenten kunnen deze signalen gebruiken voor het bieden van een passend zorgaanbod. De problematiek van beperkte zelfregie is ook merkbaar in de directe dienstverlening van Omnibuzz aan de klanten omdat (telefonische) contactmomenten meer tijd vragen. Daarom trainen wij ons personeel op dit aspect.

De nieuwe indicaties extra zorg, persoonlijke overdracht en verplichte begeleiding zien erop toe dat het vervoer voor klanten met (beginnende) dementie of andere vormen van beperkte zelfregie aansluit op de behoeften van de klant en van de vervoerder. In 2023 hebben 14 klanten de indicatie extra zorg, 31 klanten persoonlijke overdracht en 333 verplichte begeleiding gekregen. In totaal is dat in 2023 nog een heel klein aandeel van het totale aantal pashouders, namelijk 0,98%, hetgeen een lichte stijging is ten opzichte van 2022 (0,95%).

6.3 (Digitale) toegankelijkheid als nieuwe kerntaak

Van de taken die de gemeenten ons hebben opgedragen, is toegankelijkheid een belangrijke. Wij onderschrijven het belang van drempelvrije toegang tot onze informatie en beschouwen het digitaal toegankelijk maken en houden van onze communicatie als kerntaak in de dienstverlening van Omnibuzz.

Omnibuzz werkt continu aan digitalisering van ritreservering, communicatie, facturatie en betalingen. Dit is een verplichting van overheden en levert gunstige effecten voor kosten en duurzaamheid op. In 2022 is het toegankelijkheidsbeleid vastgesteld, waarin de implementatie van de digitalisering en openbaarheid stapsgewijs is uitgewerkt.

In 2023 heeft de inspectie van de digitoegankelijkheid van MijnOmnibuzz plaatsgevonden. De verbeterpunten worden opgepakt en dit zal in 2024 opnieuw worden gecontroleerd, met als doel om het keurmerk Drempelvrij te krijgen. Onze website beschikt al over dit keurmerk. Vanwege de geldigheid van 3 jaar, zal in 2024 een nieuwe inspectie van de website plaatsvinden.

6.4 Bedrijfsvoering

Hybride werken

Als gevolg van COVID-19 was Omnibuzz genoodzaakt om hybride werken te kunnen aanbieden aan alle medewerkers. Medio 2021 heeft Omnibuzz de huisvesting ingericht met flexwerkplekken. Er is gestart met een pilot om de haalbaarheid en eventuele besmettingsgraad te kunnen monitoren. Begin 2022 is de pilot afgerond en is de mogelijkheid tot hybride werken voor alle medewerkers gerealiseerd. De applicatie Officebooking, waarin alle medewerkers hun werkplek kunnen reserveren, is geïntroduceerd. In 2023 heeft Omnibuzz als aanvulling hierop, de vergaderruimten opnieuw ingericht zodat overal hybride vergaderd kan worden.

Het applicatielandschap als basis

De volledige dienstverlening van Omnibuzz draait op een aantal basisapplicaties. Het is van groot belang dit applicatielandschap goed te onderhouden en toekomstbestendig in te richten. Het opzetten en implementeren van een Information Security Management System (ISMS) zorgt voor de professionalisering van de verdere borging van de informatiebeveiliging. Wij verwachten dit in 2024 af te ronden. Ons applicatielandschap vormt met dit systeem een stevig fundament voor functionele uitbreiding van dit landschap. MijnOmnibuzz wordt de komende jaren verder doorontwikkeld. In die doorontwikkeling staan gebruikersgemak en digitalisering van onze dienstverlening centraal. Daarnaast is in 2023 ook meer gebruikgemaakt van de mogelijkheden van Sharepoint, onder andere voor het centraal opslaan van documenten en het delen van informatie met de medewerkers (een intranetgedeelte).

Kwaliteitsbeleid

Omnibuzz borgt het kwaliteitsbeheer. Dit doen wij via interne audits en het in kaart brengen van de bedrijfsprocessen met de daarbij behorende risico's. Dit doen wij met een open verbetercultuur binnen de organisatie. Dit doen wij ook voor de financiële administratie, door onder andere digitalisering en verbeteringen in tussentijdse interne rapportages waarin informatie tijdiger en overzichtelijker wordt gepresenteerd voor een optimale budgetbewaking. In het afgelopen jaar zijn alle processen ten aanzien van kwaliteitsbeheer en –verbetering gebundeld. Komend jaar wordt deze informatie toegankelijk gemaakt voor alle medewerkers middels een Sharepointpagina. Dit is een eerste stap in het voorkomen van dubbel werk en meer inzicht geven in kwaliteitsbeheersing.

Om bewustwording binnen de organisatie te creëren is eind 2023 een Ideeënbus geopend. Alle medewerkers is gevraagd om naar hun eigen werkprocessen te kijken en op basis daarvan ideeën te delen voor een efficiëntere werkwijze. Daarnaast zal in het voorjaar van 2024 een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) uitgevoerd worden met behulp van een externe organisatie (Moventem) en een tevredenheidsonderzoek onder de onderaannemers.

Compliance

Zoals beschreven in het productenboek is het van belang dat Omnibuzz voldoet aan gestelde wetten vanuit de overheid. Omnibuzz implementeert de gestelde wijzigingen en/of nieuwe wetten voor het merendeel zelf. Bij complexe onderwerpen met potentieel grote risico's, maken wij, indien nodig, gebruik van juridische toetsing door een externe partij. Zowel in 2022 als in 2023 hebben wij juridisch advies ingeroepen voor de wijzigingen in de GR Omnibuzz, de borging van de economische waarde van het contract bij de omzetting van zones naar kilometers en de aanbesteding van het leerlingenvervoer.

De stapeling van 'kruimelfuncties', vooral veroorzaakt door wettelijke verplichtingen, zoals de AVG, de archiefwet, digitoegankelijkheid, Wet open overheid (Woo) en de Wet

Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv), leidt tot groeiende uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie. Deze wettelijke verplichtingen hebben veelal betrekking op de digitale processen. Het is dus van groot belang dit goed in te richten en de wettelijke verplichtingen goed te borgen in de processen.

In het kader van de implementatie van de Wet Open Overheid (Woo) heeft Omnibuzz een aansluiting op de Woo-index gerealiseerd. Wij implementeren deze wet conform een stappenplan op advies van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Om te zorgen dat documenten die onder deze verplichting vallen ook digitaal toegankelijk zijn, zijn in 2023 de interne processen ingericht om via sjablonen toegankelijke documenten te genereren voor publicatie via deze Woo-index. Het uitgangspunt is dat alle vergaderstukken, die vanaf 2024 worden gemaakt, voldoen aan deze wetgeving. Naast compliance aan diverse relevante wetgeving, leidt dit tot verbetering van de vindbaarheid, leesbaarheid en bruikbaarheid van aangeboden digitale informatie en optimaal gebruikersgemak.

Met betrekking tot het digitaal archief is in 2023 een stappenplan uitgewerkt voor het inrichten van de processen voor het bewaren, anonimiseren en vernietigen van de digitale rit- en klantgegevens op totaal- en klantniveau Dit zal naar verwachting in 2024 afgerond worden.

Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Het is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Omnibuzz heeft in 2022 een stappenplan uitgewerkt voor de gestelde eisen vanuit de Woo en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv). Concreet betekent dit, ook voor Omnibuzz, dat alle openbare stukken voor iedereen beschikbaar én leesbaar moeten zijn. Omnibuzz heeft zich in 2023 ook gericht op begrijpelijke taal. Onze website is 100% toegankelijk voor iedereen en op moderne apparaten. Daarnaast voldoen wij volledig aan de internationale toegankelijkheidsstandaard WCAG 2.1 AA.

Omnibuzz publiceert deze regelingen op www.officielebekendmakingen.nl. Daarnaast plaatsen wij de documenten, die wij wettelijk verplicht zijn te publiceren, op onze website (denk hierbij aan AB-vergaderingen, jaarverslagen etc). Via Woo@omnibuzz.nl kunnen belangstellenden een verzoek om informatie indienen.

Privacy en informatiebeveiliging

Omnibuzz werkt met een jaarlijks privacyplan om planbare, projectmatige activiteiten in het kader van privacy op te leveren. Sinds de intrede van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) dient Omnibuzz verantwoording af te leggen naar het bestuur en de Autoriteit Persoonsgegevens. Sinds 2021 ziet Daadkracht voor ons toe op de privacy en informatiebeveiliging, waarbij specifiek gecontroleerd wordt op de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

In 2023 richtte Omnibuzz zich op verschillende projecten ter bevordering van de dienstverlening en bedrijfsvoering. Veel projecten die zijn gestart in 2022 vonden hun doorloop in 2023 en zullen eveneens doorlopen tot in 2024. Voorbeelden van projecten zijn:

- MijnOmnibuzz, deze is in het tweede kwartaal van 2023 live gegaan.
- Archivering van informatie en de voorbereiding op de Wet open overheid (Woo) en Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv).
- Het verwerkingsregister.
- Opstart van het ISMS; het plan van aanpak is opgeleverd. In 2024 vervolg.

Interne controle

Op 20 december 2023 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de geactualiseerde nota ‘Reserves, voorzieningen, weerstandsvermogen en risicomanagement’. Deze nota vormt het kader voor de vorming en besteding van reserves en voorzieningen. In deze notitie wordt ook het risicomanagement uitgewerkt en het weerstandsvermogen gekwantificeerd.

Daarnaast stellen wij jaarlijks een uitgangspuntennotitie op. Door deze werkwijze zijn deelnemende gemeenten betrokken bij beleidsmatige ontwikkelingen en houden zij zicht op de financiële consequenties hiervan.

De financiële administratie is verantwoordelijk voor een tijdige, juiste en volledig registratie van alle financiële transacties. De afgelopen jaren zijn hierin belangrijke stappen gezet ten aanzien van zelfcontrole en checks and balances. De adviseur finance en control vervult binnen Omnibuzz een belangrijke rol in de interne controle. Vanaf februari 2023 is deze functie weer structureel ingevuld nadat deze een tijd vacant is geweest. Periodiek wordt een managementrapportage opgesteld en vinden gesprekken plaats met budgethouders om een vinger aan de pols te houden. Ook wordt uitvoerig aandacht besteed aan wet- en regelgeving en compliance.

Omnibuzz heeft zich de afgelopen periode voorbereid op de rechtmatigheidsverklaring die vanaf verslagjaar 2023 van kracht zal worden. In 2020 is hiertoe voor de eerste keer een intern auditplan vastgesteld dat de basis vormt voor de toekomstige rechtmatigheidsverklaring. In 2023 is weer een interne audit uitgevoerd door de adviseur finance en control. Hiervan is een rapportage opgesteld ten behoeve van management en bestuur. Voor 2024 is het intern auditplan geactualiseerd.

Inkoop en aanbesteding

In het verslagjaar hebben geen aanbestedingen plaatsgevonden. In het kader van de interne audit is hier ook kritisch naar gekeken. Zo wordt er periodiek een spend-analyse uitgevoerd op crediteur- en opdrachtniveau teneinde de aanbestedingsgrenzen te monitoren.

6.5 Financiële administratie

Implementatie verdeelsleutel

Per 1 januari 2023 zijn de nieuwe verdeelsleutels door het algemeen bestuur van Omnibuzz vastgesteld. Dit heeft ertoe geleid dat de boekhouding ingericht is op basis van de nieuwe verdeelsleutels, om zodoende de directe vervoerskosten, overhead- en indirecte vervoerskosten juist te verantwoorden. Hiervoor zijn aanpassingen gedaan in de facturaties, formats qua boekhouding, de salarisverantwoording en de controle hierop. Daarnaast zijn diverse nieuwe PowerBI rapportages ingericht om zodoende de nieuwe kilometersystematiek te verantwoorden, voor zowel het Wmo- als het GGZ-vervoer.

Debiteurenbeheer

In 2023 is het debiteurensaldo structureel laag gebleven en de afschrijving wederom gedaald. In 2023 is 0,05% afgeschreven, ten opzichte van 0,10% in 2022 en 0,18% in 2021. Daarnaast is in 2023 een start gemaakt om het debiteurenportaal verder efficiënter in te richten.

Continuïteitsafspraken

Zoals eerder in het jaarverslag aangegeven, zijn gedurende 2023 wederom de continuïteitsafspraken met de betrokken partijen afgerekend. Vanaf 1 oktober 2022 heeft Omnibuzz een geactualiseerd addendum met de vervoerder opgesteld, waarbij rekening is gehouden met de toekomstbestendigheid van het addendum.

Het addendum is gedurende het volledige boekjaar 2023 van kracht geweest, waarbij de flexibele tariefafspraken zijn afgerekend met de betrokken partijen.

Optimalisatie

In 2023 zijn de voorbereidingen gestart voor het implementeren van een nieuwe boekhouding software met het oog op het actueel houden van de programmeertaal en te voldoen aan de laatste beveiligingseisen. Daarnaast is de samenwerking tussen de klantenservice en financiën verder geoptimaliseerd door onderlinge informatiesessies te houden en verder inzicht in elkaars werkwijze te geven.

Naast dat voor alle kernprocessen minstens twee medewerkers opgeleid en op de hoogte van de processen zijn, zijn de handleidingen en diverse formats wederom tegen het licht gehouden zodat deze steeds actueel zijn.

GGZ-vervoer

Per 1 januari 2023 heeft de gemeente Nederweert het jeugdwet-vervoer bij Omnibuzz ondergebracht. De gemeente Roermond heeft dit al per 1 januari 2022 gedaan. Al onze systemen, facturaties en de boekhouding zijn hierop ingericht. Daarnaast zijn in 2023 op initiatief van de gemeente gesprekken gestart over het voor een of meerdere gemeenten onderbrengen van het jeugdwet-vervoer bij Omnibuzz.

Leerlingenvervoer

In 2023 is een business case voor het leerlingenvervoer opgesteld voor de Midden–Limburgse gemeenten met als doel de investerings- en overheadkosten en indirecte vervoerskosten inzichtelijk te maken. De gemeenten hebben de business case vastgesteld. Deze business case zal als basis dienen voor de verdere financiële afwikkeling in 2024. De directe vervoerskosten zullen in de loop van 2024 inzichtelijk gemaakt worden nadat de Europese aanbesteding is afgerond. De voorbereidingen voor de implementatie voor het leerlingenvervoer qua boekhouding, formats en werkafspraken zijn reeds gestart en zullen in 2024 verder uitgerold worden.

6.6 Kwaliteitsbeheer Omnibuzz

Op basis van sturing en controle via vastgestelde kaders.

Dienstverleningsovereenkomst (DVO) en KPI's – Gemeenten

- Productenboek KPI's (prestatie indicatoren)
- Relatiebeheer gemeenten
- Maandrapportage (Marap)
- Voorrapporage (Voorap)
- Jaarverslag/begroting

Programma van Eisen/contract – Vervoerders

- Kwaliteitseisen chauffeurs (kleding, gedrag, dienstverlening)
- Milieu-eisen (duurzaamheid)
- Voertuigeisen (veiligheid, toegankelijkheid (rolstoel)materieel), schone bussen/taxi's)
- Kwaliteitseisen overig personeel taxicentrale
- Uitstraling en kleurstelling voertuig
- Bonus/malus

Vervoerreglement – Klanten

Spelregels en informatie voor iedereen betrokken bij Omnibuzz:

- Klanten en/of hun familieleden/begeleider(s)
- Vervoerders/chauffeurs
- Medewerkers Omnibuzz
- Deelnemende gemeenten

Dienstverlening klanten

- Diverse mogelijkheden reserveren ritten: persoonlijk via telefoon, digitaal via MijnOmnibuzz, website en taxipoint
- Ritten reserveren via mail: maximaal binnen 2 uur reactie
- Wachttijden telefoon ritreservering: maximaal 20 seconden
- Terugbelservice voor klanten
- Taxipoints bij ziekenhuizen in Limburg en bij Makado Beek
- Signalering als 80% van het budget op is
- Checken oorzaak loosmeldingen klanten

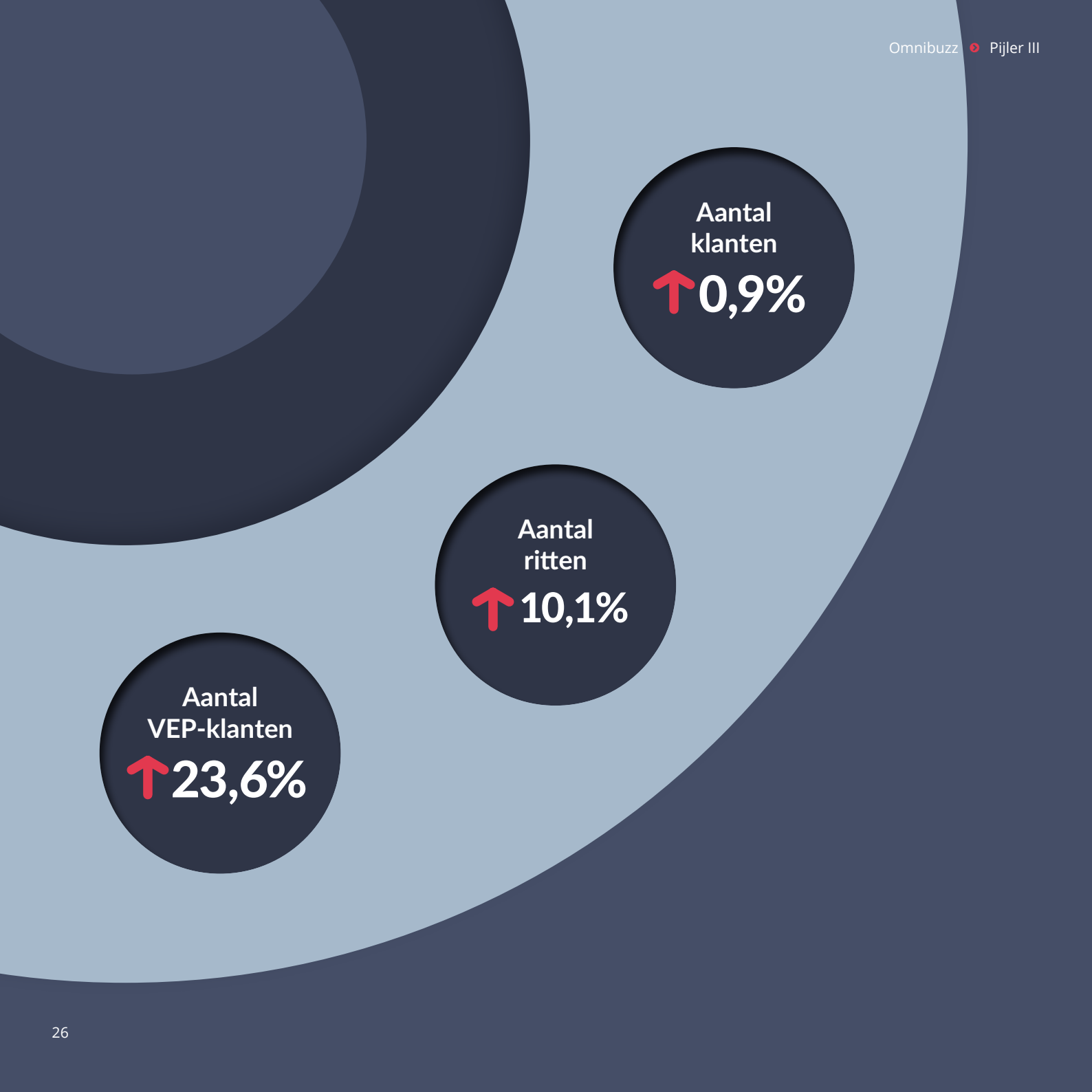
Aanvullende kwaliteitsaspecten (structureel)

- Dagelijks onderzoek klanttevredenheid (steekproef)
- Telefonisch contact met klanten
- Coaching klantvriendelijkheid en gesprekstechnieken
- Keurmerk Dementievriendelijk
- Signaalfunctie richting gemeenten
- Regelen halteplaatsen in overleg met gemeenten

Wettelijke plichten/Compliance – Intern

- Voldoen aan wet- en regelgeving door overheid aan GR gesteld (Wgr)
- Beveiliging systemen
- Drempelvrije digitale omgeving
- Planning en control cyclus

Aantal klanten
↑0,9%
Aantal ritten
↑10,1%
Aantal VEP-klanten
↑23,6%

7 Omnibuzz in cijfers

7. Omnibuzz in cijfers

7.1 Ontwikkeling klantenbestand

In 2023 is het klantenbestand van Omnibuzz toegenomen van 39.096 naar 39.432 klanten (+0,9 %). Dit is een minder grote stijging ten opzichte van 2022. Toen was er sprake vaneen stijging van 1,7%. Op gemeenteniveau zien wij de volgende verschillen. In een aantal gemeenten neemt het aantal klanten, soms zelfs vrij sterk, toe. Het betreft de gemeente Stein (+10,8%), de gemeente Valkenburg (+10,2%) en de gemeente Voerendaal (+10,7%). De gemeente Beesel heeft in 2023 van niet-reizigers de voorziening ingetrokken met als gevolg een daling van 42,3%. De gemeenten Beek (-20,8%) en Roermond (-23,4%) hebben hierdoor ook te maken met een daling in hun klantenbestand.

7.2 Voor Elkaar Pas

Van onze klanten is 23,6% in het bezit van een Voor Elkaar Pas (VEP) en 85,5% van hen heeft de bijbehorende begeleiderspas. In 2023 zijn er plannen uitgewerkt voor het vergroten van de aantrekkelijkheid en de bekendheid van de VEP. Het percentage VEP-passen varieert van 14,5% in de gemeente Brunssum tot 30,1% in Venlo. Deze verschillen kunnen veroorzaakt zijn door de 'dekkingsgraad' van het OV en actief lokaal beleid om OV-gebruik te stimuleren.

7.3 Ontwikkeling vervoersvolume

Vanaf het begin van COVID-19 monitoren wij dagelijks de ontwikkeling van het vervoer door het aantal ritten te vergelijken met 2019 als vergelijkingsjaar. Dit blijven wij voorlopig intensief monitoren. In 2022 hebben de klanten in totaal 902.952 ritten gemaakt. In 2023 zijn het in totaal 993.972 ritten. Dat is een grote stijging van 10,1 % ten opzichte van voorgaand jaar. Vergeleken met 2019 is dit nog altijd 25,1 % lager. In 2023 is te zien dat het volume weer iets is toegenomen ten opzichte van 2022, maar de volumes liggen nog steeds ver onder de volumes die tot 2019 'normaal' waren.

> “ In 2023 zijn het in totaal 993.972 ritten. Dat is een grote stijging van 10,1 % ten opzichte van voorgaand jaar. ”

Tabel overzicht aantal ritten

Aantal ritten per maand	2023	2022	2023 t.o.v. 2022	2019	2023 t.o.v. 2019
Januari	80.851	60.090	34,55%	116.790	-30,77%
Februari	73.490	67.148	9,44%	110.296	-33,37%
Maart	89.958	75.547	19,08%	111.558	-19,36%
April	79.939	76.923	3,92%	109.974	-27,31%
Mei	83.465	81.404	2,53%	116.307	-28,24%
Juni	82.111	81.020	1,35%	106.959	-23,23%
Juli	79.899	75.126	6,35%	102.638	-22,15%
Augustus	79.534	70.175	13,34%	105.956	-24,94%
September	83.246	78.928	5,47%	110.375	-24,58%
Oktober	89.071	77.795	14,49%	117.244	-24,03%
November	90.258	81.574	10,65%	113.172	-20,25%
December	82.150	77.222	6,38%	106.367	-22,77%
Totaal	993.972	902.952	10,08%	1.327.636	-25,13%

In 2023 is de afrekening niet meer op zones gebaseerd, maar op kilometers. Opmerkelijk is dat de procentuele stijging ten opzichte van 2022 in kilometers vrijwel gelijk (11,2%) is aan de procentuele stijging in ritten (10,1%). Omnibuzz beschikt al vanaf 2019 over de verreden kilometers data. Hierdoor kunnen wij een tabel met vergelijkingen maken van eerdere jaren (in deze dus 2023 ten opzichte van 2022 en 2019).

Tabel overzicht kilometers per maand

Maand	2023	2022	2023 t.o.v. 2022	2019	2023 t.o.v. 2019
Januari	510.473	384.185	32,87%	776.721	-34,28%
Februari	469.607	418.751	12,14%	678.275	-30,76%
Maart	574.725	487.706	17,84%	686.846	-16,32%
April	530.727	495.524	7,10%	687.449	-22,80%
Mei	552.895	531.647	4,00%	723.712	-23,60%
Juni	540.991	520.957	3,85%	664.801	-18,62%
Juli	525.861	494.869	6,26%	637.247	-17,48%
Augustus	523.903	458.374	14,30%	653.160	-19,79%
September	549.154	510.270	7,62%	676.811	-18,86%
Oktober	583.047	506.269	15,17%	706.550	-17,48%
November	584.353	526.258	11,04%	676.138	-13,57%
December	534.110	494.075	8,10%	649.464	-17,76%
Totaal	6.479.846	5.828.885	11,17%	8.217.174	-21,14%

Tabel overzicht kilometers per gemeente

Gemeente	2023	2022	2023 t.o.v. 2022	2019	2023 t.o.v. 2019
Beek	79.251	68.203	16,20%	104.222	-23,96%
Beekdaelen	237.324	185.707	27,79%	249.860	-5,02%
Beesel	57.016	61.562	-7,38%	65.123	-12,45%
Bergen	55.012	46.123	19,27%	71.485	-23,04%
Brunssum	250.758	242.843	3,26%	265.051	-5,39%
Echt-Susteren	212.070	182.855	15,98%	267.999	-20,87%
Eijsden-Margraten	193.659	170.666	13,47%	189.577	2,15%
Gennep	85.945	83.625	2,77%	126.889	-32,27%
Gulpen-Wittem	113.286	98.749	14,72%	134.359	-15,68%
Heerlen	645.482	537.198	20,16%	833.627	-22,57%
Horst ad Maas	176.069	172.207	2,24%	221.485	-20,51%
Kerkrade	450.948	405.824	11,12%	538.218	-16,21%
Landgraaf	341.670	297.973	14,66%	407.795	-16,22%
Leudal	165.142	147.017	12,33%	242.113	-31,79%
Maasgouw	160.213	140.747	13,83%	208.919	-23,31%
Maastricht	855.397	787.176	8,67%	1.170.965	-26,95%
Meerssen	166.592	147.219	13,16%	230.208	-27,63%
Nederweert	55.495	57.716	-3,85%	85.907	-35,40%
Peel en Maas	157.377	153.599	2,46%	218.690	-28,04%
Roerdalen	77.492	72.977	6,19%	112.369	-31,04%
Roermond	193.752	190.623	1,64%	297.386	-34,85%
Simpelveld	48.156	44.909	7,23%	68.973	-30,18%
Sittard-Geleen	699.304	605.168	15,56%	804.784	-13,11%
Stein	95.930	94.345	1,68%	129.814	-26,10%
Vaals	85.418	70.625	20,95%	89.973	-5,06%
Valkenburg ad Geul	179.468	143.324	25,22%	180.485	-0,56%
Venlo	319.635	325.370	-1,76%	508.825	-37,18%
Venray	149.024	146.934	1,42%	161.861	-7,93%
Voerendaal	58.925	50.247	17,27%	76.859	-23,33%
Weert	114.037	97.354	17,14%	153.351	-25,64%
Totaal	6.479.847	5.828.885	11,17%	8.217.173,00	-21,14%

De gemeenten Beekdaelen (27,8%), Valkenburg (25,2%), Vaals (20,9%) en Heerlen (20,2%) kennen de grootste stijging ten opzichte van 2022. Je ziet bij maar enkele gemeenten een lichte daling van maximaal 4%. Bij de gemeente Roermond, Stein en Venray is een hele kleine stijging te zien in verreden kilometers, waardoor het percentage om en nabij de 1% ligt.

7.4 Relatie met vervoerskosten voor gemeenten

De afrekening met onze vervoerders is gebaseerd op een verwacht vervoersvolume op basis van historische data. De afgesproken werkwijze is dat de vervoerders een wekelijks voorschot van 72% tot 75% van deze omzet ontvangen van Omnibuzz, gebaseerd op het gerealiseerde vervoer in 2019. Aan het einde van elk kwartaal wordt afgerekend op basis van de werkelijk verreden zones. Naar aanleiding van COVID-19 heeft Omnibuzz met de vervoerders aanvullende continuïteitsafspraken gemaakt, die zijn vastgelegd in een addendum.

Deze afspraken komen erop neer dat de tariefcorrectie uit de oorspronkelijke raamovereenkomst (die van toepassing is bij een vervoersvraag van 80-90%) is doorgetrokken tot een vraagniveau van 40%. Dat betekent dat er gewerkt wordt met het zogenaamde flexibele tarief. Gedurende heel 2023 is er in alle percelen sprake geweest van dit flexibele tarief. Door deze compensatieregeling leidt de daling van het vervoer niet tot een evenredige kostenverlaging op vervoer. Dit leidt in totaal tot een positief vervoersresultaat van ruim € 1,5 miljoen. Op gemeenteniveau bestaan ook hier weer grote verschillen, afhankelijk van de ontwikkelingen in de vervoersvraag. Daarnaast hebben wij in de begrotingswijziging 2023-2 reeds rekening gehouden met lagere vervoerskosten (ten opzichte van het niveau 2019). Dit heeft geresulteerd in een neerwaartse bijstelling van de begroting 2023 met € 1,7 miljoen. Deze verlaging qua volume werd echter weer tenietgedaan door de aanpassing van de prijscomponent als gevolg van de hoge NEA-index van 13,7% voor 2023.

Het grotendeels wegvallen van het vervoer leidt logischerwijs ook tot lagere vervoersopbrengsten. Alhoewel deze geen invloed hebben op de begroting en jaarrekening van Omnibuzz, zijn deze voor de deelnemende gemeenten wel van belang. De eigen bijdragen zijn gedurende het jaar conform de gebruikelijke procedure aan de gemeenten uitgekeerd.

Voor een uitgebreide toelichting op de totale financiële impact verwijzen wij naar de jaarrekening.

7.5 Contractbeheer en kwaliteitsaspecten

Omnibuzz voert op alle relevante aspecten intensief overleg met de vervoerders. In hoofdstuk 3 is uitgelegd wat wij allemaal gedaan hebben om te voorkomen dat vervoerders financieel in de problemen komen. In 2022 waren de gevolgen van COVID-19 nog merkbaar. Binnen het solide partnership hebben onze vervoerders zich in tijden van nood uiterst flexibel opgesteld en alle medewerking verleend bij urgente maatschappelijke behoeften aan vervoer, zoals het vaccinatievervoer. Vervoerders hebben laten zien dat veilig vervoer voor hen voorop staat. Als gevolg hiervan heeft het bestuur in 2023 ingestemd met een tijdelijke regeling rondom de bonus malus en een aanpassing van de duurzaamheidscore.

De taxibedrijven kampen ook in 2023 met een chauffeurstekort. Wij ondersteunen bij het vinden van chauffeurs en het afstemmen en eventueel sturen van de vervoersvraag op de beschikbare capaciteit.

7.6 Kwaliteitscontroles vervoerders

Omnibuzz verricht dagelijks kwaliteitscontroles en houdt permanent de belangrijkste kwaliteitsindicatoren bij, zoals klachten, dataterugkoppeling, no shows etc. Afwijkingen van de afgesproken normen signaleren wij tijdig. Naar aanleiding hiervan zetten wij verbetertrajecten met het desbetreffende taxibedrijf in gang.

Punctualiteit

Landelijk is er in diverse branches een ernstig personeelstekort. Dit zien wij ook in 2023 terug bij onze vervoerders. Door het gebrek aan chauffeurs, was er sprake van een lage performance. Het lukte de meeste vervoerders niet met het huidige personeelsbestand de ritten tijdig uit te voeren. Omnibuzz heeft in 2022, samen met de vervoerders, intensief gezocht naar kansen op de arbeidsmarkt. Het laatste kwartaal van 2022 steeg de performance van alle vervoerders. Niet in elk perceel was de stijging even sterk. In de maanden november en december van 2022

hield de stijging aan, wat weer kan leiden tot een betere planning en hogere performance.

Het personeelstekort leidde tot een flinke daling van de performance in de periode mei tot en met september 2022. Als gevolg van een drastische daling van het vervoer ten gevolge van COVID-19, zien wij dat de malus ruim vijfmaal zo hoog is in 2022 dan in 2019. In februari 2023 heeft het dagelijks bestuur ingestemd om de bonus-malus regeling met terugwerkende kracht over de periode mei tot en met september 2022 aan te passen.

Deze aanpassing is in deze maanden als volgt geweest:

Percentage op tijd	Huidige bonus / malus	Nieuw bonus / malus
100%	+ 3%	+ 3%
99%	+ 2%	+ 2%
98%	+ 2%	+ 2%
97%	+ 1%	+ 2%
96%	+ 1%	+ 2%
95%	0	0
94%	-4 %	- 1%
93%	-6 %	- 2%
92%	-8 %	- 3%
91%	- 9 %	- 4%
90%	-10 %	-5%
89%	-11 %	-6%
88%	-12 %	-7%
87%	-13 %	-8%
86%	-14 %	-9%
85%	-15 %	-10%
84%	etc	etc

Klachten

In 2023 zijn in totaal 3.127 klachten ingediend. Dit is een stijging van 2% ten opzichte van 2022. Van 25 klachten is de status niet duidelijk, omdat deze nog niet beoordeeld zijn of niet beoordeeld kunnen worden. In 2022 heeft dit geleid tot het toevoegen van een nieuwe beoordelingscategorie 'geen oordeel', die onder andere gebruikt wordt als de klacht betrekking heeft op te nemen COVID-19 maatregelen. In 2023 zijn 259 klachten hierover ingediend; dit is een stijging van bijna 50% ten opzichte van 2022. Van de 2.843 klachten die wél zijn beoordeeld, zijn er 1.906 (deels) gegrond verklaard (67%). Op 993.972 ritten betekent dit ongeveer 1,9 gegronde klacht per 1.000 ritten. Deze cijfers zijn licht gedaald ten opzichte van 2021. Toen was 69% van de klachten gegrond en betrof het evengoed 1,9 gegronde klacht per 1.000 ritten. Ook in 2023 blijven de klachten ruim onder de afgesproken kwaliteitsnorm van (maximaal) 3 gegronde klachten op 1.000 ritten. De klachten richten zich doorgaans op reguliere zaken zoals te laat of niet opgehaald, te lang in het voertuig of opmerkingen over de chauffeur.

Op basis van de soort klachten wordt samen met de vervoerder gekeken naar een eventueel verbeterplan, zodat de klachten zich bij deze klanten niet opstapelen. Zo voorkomen wij groeiende onvrede of escalatie en kunnen wij structurele knelpunten in de dienstverlening minimaliseren. Mede hierdoor is in 2023 geen enkele keer beroep gedaan op de klachtencommissie.

Ritten zonder data

Het percentage dataterugkoppeling moet minimaal 95% bedragen. Er zijn 1.844 ritten waarvan geen data zijn teruggekoppeld, hetgeen overeenkomt met een percentage van 0,19%. Ten opzichte van 2022 is dit percentage iets gestegen (0,17%). Toch kunnen wij zeggen dat in 2023 de dataterugkoppeling stabiel is gebleven bij alle taxibedrijven.

Emissienorm

De vervoerders hebben bij de aanbesteding ingeschreven met de intentie stapsgewijs te groeien naar een volledig emissievrije uitvoering van de ritten. Om het vervoer binnen de protocollen en richtlijnen uit te kunnen voeren, hebben vervoerders in 2022 regelmatig (voertuig-)keuzes

moeten maken die bijdragen aan het terugdringen van de verspreiding van het COVID-19 virus. Denk hierbij aan de inzet van bussen in plaats van personenauto's. Dit ging voor een deel ten koste van de inzet van duurzame auto's.

In 2022 was er door COVID-19 een forse vertraging op de levering van diverse voertuigen en was er een uitdaging op het gebied van laadinfrastructuur. Denk hierbij aan onvoldoende laadcapaciteit binnen het perceel of het kunnen uitbreiden met laadpalen; meerdere vervoerders hebben te maken met een overbelast energienetwerk. Dit was in 2023 ook merkbaar en heeft tot de constatering geleid dat de destijds gemaakte duurzaamheidsafspraken in de aanbesteding niet meer realistisch en haalbaar zijn.

Begin 2023 heeft het bestuur ingestemd met nieuwe duurzaamheidsscores, die realistischer zijn voor 2023 en 2024. Hiermee is duurzaamheidspercentage van minimaal 35% vervangen voor nieuwe percentages per perceel, namelijk:

- Perceel 1: 27%.
- Perceel 2: 28%.
- Perceel 3: 25%.
- Perceel 4: 31%.
- Perceel 5: 30%.
- Perceel 6: 30%.
- Perceel 7: 20%.
- Perceel 8: 22%.

Hierbij is rekening gehouden met de huidige ontwikkelingen en beschikbaarheid van elektrische (en andere duurzame) voertuigen. In het 'Bestuursakkoord Zero Emissie Doelgroepenvervoer', dat eind 2019 door alle deelnemende gemeenten is ondertekend, hebben de gemeenten afgesproken dat het Omnibuzz vervoer vanaf 2025 volledig zero emissie zal zijn. Daarmee dragen wij bij aan de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs en helpen wij de luchtkwaliteit te verbeteren. Inmiddels moeten wij echter vaststellen dat 2025 niet realistisch is. Met name het achterblijven van geschikte rolstoelbussen is een grote belemmering. De huidige rolstoelbussen zijn te beperkt in hun actieradius. Momenteel streven wij naar zero emissie rijden in 2030. Om het vervoer op basis van alternatieve brandstoffen mogelijk te maken is een bijbehorende infrastructuur van oplaad- en tankpunten essentieel. Momenteel zijn de laadmogelijkheden voldoende voor de huidige elektrische voertuigen. Als dit percentage gaat groeien vanwege uitbreiding met rolstoelbussen, dan is de huidige laadinfrastructuur onvoldoende.

In sommige gebieden kan de netbeheerder de nieuwe of grotere netaansluiting door netcongestie niet realiseren. Netcongestie is het gebrek aan capaciteit van het elektriciteitsnetwerk; het net is vol. Bedrijven kunnen dan niet aangesloten worden, totdat er een netuitbreiding plaats heeft gevonden. Er is netcongestie in steeds meer gebieden in Nederland waardoor het een van de belangrijkste belemmeringen voor de elektrificatie is geworden. Alle huidige vervoerders hebben uitbreiding van de capaciteit aangevraagd.

Omnibuzz blijft toewerken naar 100% zero emissie doelgroepenvervoer. De vraag is echter welke termijn realistisch is en hoe dit gerealiseerd kan worden. Om dit te kunnen bereiken, vinden er gesprekken plaats met de OV-vervoerder om eventueel gezamenlijk van laadmogelijkheden gebruik te maken. Daarnaast vinden gesprekken plaats met gemeenten over hun visie met betrekking tot duurzaamheid en de plannen op het gebied van laadinfra. Er zullen ook gesprekken volgen met de Provincie Limburg.

No Show

Ondanks dat Omnibuzz actief klanten benadert die zich frequent loosmelden, bedraagt het aantal no shows in 2023 in totaal 22.843 ritten. Dit is 2,3% ten opzichte van het streefcijfer 2%. Het percentage loosmeldingen is iets toegenomen ten opzichte van 2022 (2,1%). De oorzaak voor de loosmeldingen ligt in de meeste gevallen niet bij de vervoerder, maar bij de klant die bijvoorbeeld fouten maakt bij het boeken van ritten of vergeet dat een rit is geboekt. Dit is voor de vervoerders dubbel nadelig, want deze ritten worden niet afgerekend. Er zijn geen significante verschillen tussen de percelen.

Klanttevredenheid

Om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, vraagt Omnibuzz klanten naar hun ervaringen over recent uitgevoerde ritten. Dit levert inzicht op in de klantbeleving en het klantcontact biedt onze klanten de mogelijkheid om laagdrempelig eventuele onvrede (klachten) te uiten, vragen te stellen of informatie op te vragen.

In 2023 zijn 4.445 mensen bevraagd over de ervaringen tijdens hun rit. In 2022 waren dit 4.089 mensen. Dit zorgt nog steeds voor betrouwbare en representatieve resultaten. De gemiddelde waardering van de klanten is een 8,3. Dit is voor onze vervoerders en de eigen organisatie een belangrijke graadmeter en bewijs dat klanten in deze roerige periode onze dienstverlening zijn blijven waarderen.

8 Overlegstructuren

8. Overlegstructuren

8.1 Bestuur

Het algemeen bestuur van Omnibuzz bestaat uit de wethouders van de 30 aangesloten gemeenten. Conform artikel 9 van de Gemeenschappelijke Regeling is een dagelijks bestuur gevormd uit 7 leden; drie uit Noord- en Midden-Limburg en vier uit Zuid-Limburg. De heer Zwijnenberg, wethouder Roermond is in 2022 als voorzitter benoemd. De volledige samenstelling van beide besturen staan in onderstaande overzichten.

Leden algemeen bestuur

Gemeente	Naam verantwoordelijk wethouder
Beek	Marcel Meurkens
Beesel	Linda Nijssen-van den Beucken
Beekdaelen	Levin de Koster
Bergen	Martijn Buijsse
Brunssum	Vérénice Hermans
Echt-Susteren	Geert Frische
Eijsden-Margraten	Chris Piatek
Gennep	Frank Pubben
Gulpen-Wittem	Frans Derksen
Heerlen	Arlette Vrusch (vice-voorzitter)
Horst aan de Maas	Roy Bouten
Kerkrade	Jo Paas
Landgraaf	Ales Schiffelers
Leudal	Huub van Helden
Maasgouw	Math Wilms
Maastricht	Anita Bastiaans
Meerssen	Inge Smeets
Nederweert	Carla Dieteren
Peel en Maas	Thijs van Lierop
Roerdalen	Loes Vestjens
Roermond	Vincent Zwijnenberg
Simpelveld	Andrea Ernes
Sittard-Geleen	Ivo Tillie
Stein	Joep Ummels
Vaals	Erica Jaegers
Valkenburg	Jef Kleijnen
Venlo	Jacques Smeets
Venray	Martin Leenders
Voerendaal	Harry Coenen
Weert	Michèle Ferrière

Leden dagelijks bestuur Omnibuzz

Plaatsnaam	Naam verantwoordelijk wethouder
Beekdaelen	Levin de Koster
Heerlen	Arlette Vrusch (vice-voorzitter)
Horst aan de Maas	Roy Bouten
Maastricht	Anita Bastiaans
Roermond	Vincent Zwijnenberg (voorzitter)
Sittard-Geleen	Ivo Tillie
Venlo	Jacques Smeets

Naast de jaarlijks terugkerende vergaderingen van het algemeen bestuur in juli en december, is in 2023 een extra vergadering belegd voor de procedure rondom het leerlingenvervoer.

8.2 Ambtelijk overleg

De deelnemende gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor hun doelgroepenvervoerbeleid. Omnibuzz is beschikbaar voor advies, toelichting, vragen of andere ondersteuningsbehoeften. De bestuursvergaderingen worden telkens voorbereid met alle contactambtenaren. Op deze wijze kunnen deze ambtenaren de bestuurders goed ondersteunen en adviseren. Indien nodig organiseert Omnibuzz aanvullende ambtelijke bijeenkomsten waarvoor, afhankelijk van het onderwerp, ook financiële contactpersonen worden uitgenodigd. Het actief betrekken van ambtenaren bij belangrijke onderwerpen leidt doorgaans tot gedragen voorstellen. In 2023 heeft Boels Zanders ambtelijke bijeenkomsten georganiseerd in het kader van de gezamenlijke procedure rondom de wijziging GR.

Om de continuïteit van deze kennis en het draagvlak bij gemeenten te borgen, nodigen wij nieuwe contactambtenaren uit voor een kennismakingsgesprek. Hierdoor houden wij de lijnen kort en bevordert het de uitwisseling van ideeën en de collegialiteit over en weer. Wij merken dat medewerkers van gemeenten Omnibuzz steeds vaker en sneller weten te vinden. Gezien de uitdagingen waar wij samen voor staan, is dit een zeer positieve ontwikkeling.

8.3 Cliëntenpanel

Het cliëntenpanel van Omnibuzz heeft een onafhankelijke status. Veel leden hebben jarenlange ervaring met doelgroepenvervoer. Omdat het panel bestaat uit een vertegenwoordiging van verschillende subgroepen, zoals senioren, jeugdigen, mensen met visuele, lichamelijke, verstandelijke en meervoudige beperkingen, leden uit Wmo-raden en burgeradviesraden houden wij goed contact met de verscheidene klantgroepen. Zij vormen een brug tussen de klanten en Omnibuzz. Elk afzonderlijk lid levert een actieve bijdrage en communiceert naar de eigen achterban. Dit verloopt tot dusver voor alle partijen voortvarend. De vergaderingen met het cliëntenpanel van Omnibuzz vinden 3 tot 4 keer per jaar plaats.

8.4 Stakeholdermanagement

Omnibuzz organiseert digitale informatiebijeenkomsten voor gemeenteraadsleden, waar wij relevante onderwerpen toelichten en de raadsleden vragen kunnen stellen. In 2023 hebben wij echter geconstateerd dat de opkomst voor deze informatiebijeenkomst erg mager is, ondanks dat

raadsleden hebben aangegeven dat zij deze laagdrempelige opzet als zeer prettig ervaren.

Bovendien is Omnibuzz, samen met verschillende gemeenten en gemeenschappelijke regelingen, aangesloten bij een controllersoverleg dat elk kwartaal plaatsvindt. Hier komen relevante onderwerpen aan bod zoals de rechtmatigheidsverantwoording. Aanvullend voert Omnibuzz desgewenst overleg met zorgorganisaties, instellingen of vertegenwoordigingen van andere subgroepen binnen het klantenbestand. Dit levert veel onderling begrip op en knelpunten worden sneller aangekaart en opgepakt.

Omnibuzz onderhoudt tevens contact met organisaties als de Provincie Limburg, FNV en andere landelijke organisaties en overheden. Wij zoeken proactief (landelijke) sparringpartners op, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, veilig vervoer, elektrisch rijden en laadinfrastructuur om invloed uit te oefenen op de landelijke regelgeving, richtlijnen en protocollen. Zo is in 2023 het onderwerp publieke mobiliteit steeds belangrijker geworden, waarvoor Omnibuzz in intensief gesprek is met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Op die manier dragen wij bij aan de financiële continuïteit én een toekomstbestendig vervoerssysteem. Andersom benaderen partijen en samenwerkingsverbanden uit Nederland ons steeds vaker voor advies en ondersteuning. Dit bevestigt dat onze inhoudelijke expertise belangrijk wordt gevonden en dat ons netwerk deze waardevol vindt.

Deelname platform opdrachtgevers in het doelgroepenvervoer (VDVN)

Het platform is een landelijke samenwerking van gemeenten op het gebied van doelgroepenvervoer (Wmo-, leerlingen-, Jeugdwet- en dagbestedingsvervoer).

Via het platform worden de belangen van gemeenten behartigd. Het is namens gemeenten gesprekspartner voor landelijke partners; de taxisector (KNV) en betrokken ministeries. Er is een nauwe samenwerking met de VNG. Het is uniek en belangrijk omdat de specifieke belangen van gemeenten op het thema doelgroepenvervoer niet elders landelijk zijn belegd.

Voor Omnibuzz en de deelnemende gemeenten betekent dit platform:

1. Het professioneel delen en beschikbaar maken van kennis en informatie. Het platform is een professioneel georganiseerd platform voor kennis- & informatiedeling tussen zowel de opdrachtgevers onderling, als tussen de opdrachtgevers en bestaande kennisorganisaties (CROW, PIANO, etc.).
2. Coördinatie op thema's waar een landelijke en/of grootschalige aanpak nodig is. Via het platform werken gemeenten samen op landelijke thema's. Denk hierbij aan verduurzaming van het doelgroepenvervoer en integratie van openbaar vervoer en doelgroepenvervoer. Het geeft gecoördineerde (niet-bindende, maar wel dringende) beleidsadviezen. Via dit platform werken gemeenten ook samen als acute aanpak nodig is. Denk hierbij aan concrete maatregelen en afspraken met de taxisector in het kader van de COVID-19 pandemie.
3. Behartiging van gedeelde belangen. Het vertegenwoordigt gemeenten en is gesprekspartner bij landelijke essentiële overleggen met ministeries en de taxisector. Ze is hierin veel slagvaardiger dan gemeenten afzonderlijk. Denk hierbij aan landelijk beleid met betrekking tot de jaarlijkse NEA-index.

Gedurende 2023 heeft de VDVN onder andere aandacht besteed aan de positie van leerlingenvervoer en heeft onderdeel uitgemaakt van het expertteam van het ministerie. Daarnaast is gewerkt aan een standaard herzieningsclausule om binnen langlopende contracten zero emissie rolstoelbussen te integreren in het vervoerssysteem, met de juiste aandacht voor het toe te passen tarief.

9 Personeel

9. Personeel

9.1 Personeelsbeleid

Begin 2022 heeft de directie de wens uitgesproken het thema ‘integriteit’ binnen Omnibuzz verder te ontwikkelen en te verankeren in de organisatie. Om dit handen en voeten te geven, is in het najaar van 2022 gestart met een aantal interactieve workshops voor alle medewerkers.

In het laatste kwartaal van 2023 is de aanzet gegeven dit begin 2024 een vervolg te geven door middel van een online-dilemmatraining.

Daarnaast is gewerkt aan het verder optuigen van het vitaliteitsbeleid door te werken aan de introductie van de leasefiets. Dit zal in 2024 een vervolg krijgen.

9.2 Opleidingen en ontwikkeling

Ook in 2023 hebben medewerkers weer gebruik kunnen maken van de diverse trainingen van de IGOM-academie. Daarnaast kunnen medewerkers indien noodzakelijk of wenselijk gebruik maken van het opleidingsbudget.

Er is binnen de organisatie veel aandacht voor de ontwikkeling en, indien mogelijk, doorstroom van medewerkers. Ook in 2023 zijn enkele medewerkers binnen de organisatie van functie veranderd.

9.3 Ziekteverzuim

Het totale ziekteverzuim is in 2023 fors gedaald ten opzichte van 2022: van 10,6% over geheel 2022 naar 6,3% over 2023.

9.4 Overig

Het personeelshandboek is qua vormgeving aangepast zodat de diverse onderdelen gemakkelijker te vinden zijn. Verder zijn er voorlichtingssessies gegeven door het ABP om medewerkers meer bekend te maken met hun pensioen en de mogelijkheden en beperkingen die dit pensioen heeft.

10 Communicatie

10. Communicatie

“In begrijpelijke taal schrijven en spreken staat bij Omnibuzz op de agenda en heeft onze constante aandacht. Wij letten erop dat onze communicatie en onze communicatiemiddelen zo laagdrempelig en begrijpelijk mogelijk zijn voor onze hoofddoelgroep; onze klanten. Gemakkelijke, begrijpelijke en duidelijke teksten op B1-niveau zijn daarbij het uitgangspunt.”

Dit statement hebben wij medio 2023 opgesteld. In de afgelopen jaren heeft Omnibuzz veel tijd en energie gestoken in het toegankelijk maken van haar website en documenten. In 2023 zijn de eerste drempelvrije sjablonen voor onze beleidsdocumenten ontwikkeld. De medewerkers die met deze sjablonen gaan werken, krijgen een uitleg over hoe deze documenten te gebruiken.

Omdat er veel speelt rondom het thema digitoegankelijkheid, begrijpelijke taal en Woo neemt de communicatieadviseur deel aan de vakgroep digitale dienstverlening (voorheen het intergemeentelijk toegankelijkheidsoverleg). Onder het motto: veel weten meer dan één, worden in dit overleg onder andere ervaringen uitgewisseld over deze onderwerpen en de consequenties die het heeft voor de communicatie(middelen) van gemeenten.

10.1 Schrijftraining

Daarnaast is ook een schrijftraining ‘begrijpelijk schrijven op B1-niveau’ ontwikkeld. Alle medewerkers die contact met klanten hebben, zullen deze training begin 2024 volgen. In deze schrijftraining, die elk jaar herhaald zal worden, staat bovenstaande centraal: schrijven en spreken in begrijpelijke taal.

10.2 Algemene communicatie

Interne communicatie

Er vinden op reguliere basis werkoverleggen plaats tussen directeur, managers, teamleiders en supervisors en de communicatieadviseur. Onze medewerkers zijn geïnformeerd over actuele onderwerpen via directiebrieven en Sharepoint (Intranet).

Externe communicatie

Externe communicatie vindt plaats met:

- Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
- Colleges van B&W van 30 gemeenten.
- De gemeenteraadsleden van 30 gemeenten (raadsinformatiebijeenkomsten).
- De contactambtenaren/coördinatoren van 30 gemeenten.
- De communicatieadviseurs van 30 gemeenten.
- Taxibedrijven.
- Chauffeurs.
- Cliëntenpanel.
- Algemeen publiek.
- Media.

Raadsinformatiebijeenkomsten

Omnibuzz organiseert twee keer per jaar voor alle raadsleden een raadsinformatiebijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst praten wij de raadsleden bij over wat wij gedaan hebben, wat onze plannen zijn en over specifieke onderwerpen als daar aanleiding voor is. Deze bijeenkomsten vinden digitaal plaats. Helaas constateren wij dat het aantal deelnemende raadsleden steeds meer terugloopt. Wat hiervan de oorzaak is, is niet bekend.

10.3 Reguliere communicatiewerkzaamheden

In 2023 zijn, net als in voorgaande jaren, reguliere communicatiewerkzaamheden uitgevoerd. Hieronder vallen onder andere:

- Nieuwsbrieven aan klanten.
- Klantbrieven.
- Vervangen van onze taxipoints.
- Actualiseren van folders.

- Actueel houden van de website.
- Het maken van nieuw fotomateriaal
- ‘Omnibuzz in cijfers’ (banner met algemene data over Omnibuzz).
- Factsheet kwaliteitsbeheer.
- Onderhouden van mediacontacten.

Nieuwsbrieven

In 2023 zijn drie nieuwsbrieven aan onze klanten verzonden.

Klantbrieven

In 2023 zijn de klantenpassen vervangen. Onze klanten hebben een klantbrief hierover ontvangen waarin duidelijk en in begrijpelijke taal is uitgelegd waarom wij de klantpassen vervangen hebben.

Folders

In 2023 hebben de groepsrittenfolder en de folder over de Voor Elkaar Pas een facelift gekregen.

Website

In 2021 heeft Omnibuzz de A-status voor haar website gekregen. In 2023 hebben wij ReadSpeaker op onze website geïmplementeerd zodat onze website nog beter toegankelijkheid is. Tevens zijn de webteksten, daar waar nodig, geactualiseerd.

In de loop van 2023 heeft webbeheerder bartistiek Design ons geadviseerd een nieuwe website te realiseren. Aanleiding van dit advies is dat het huidige content managementsysteem (CMS) 7 jaar oud is en dat er medio 2024 geen updates meer kunnen worden uitgevoerd, hetgeen betekent dat onze website niet meer veilig is. Besloten is dit advies op te volgen en in de tweede helft van 2023 is gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor het realiseren van een nieuwe website. Het streven is dat deze medio 2024 klaar is.

Actualisatie mailadressenbestand klanten

Omdat het merendeel van onze klanten nog steeds de nieuwsbrief en overige correspondentie per post ontvangt, hebben

Omnibuzz website	
Aantal bezoekers	98.300
Aantal pagina’s	309,000

	Nieuwsbrief 18	Nieuwsbrief 19	Nieuwsbrief 20
Papieren versie	22,280	21,699	21,170
Online versie	14,791	15,276	16,020

wij in 2023 diverse keren een oproep aan onze klanten gedaan met het verzoek een mailadres door te geven zodat onze verzendkosten minder hoog uitvallen. De oproepen hebben opgeleverd dat ons mailadressenbestand is geactualiseerd en dat het aantal mailadressen is toegenomen. Wij zijn ons ervan bewust dat een deel van onze klanten niet digitaal vaardig is. Zij blijven onze informatie vanzelfsprekend per post ontvangen.

ChatGPT

In 2023 is er veel aandacht geweest voor dit onderwerp. Ook bij Omnibuzz is er behoefte aan het opstellen van een protocol en algemene tips over het gebruik van ChatGPT. De eerste bevindingen zijn in 2023 in kaart gebracht. Begin 2024 zullen het protocol voor het gebruik van ChatGPT en de tips en adviezen over het gebruik van ChatGPT voor de medewerkers opgesteld worden en door het MT worden vastgesteld.

10.4 Projecten

In 2023 is Omnibuzz gestart met een aantal projecten zoals:

- Leerlingenvervoer Midden-Limburg.
- Publieke mobiliteit.
- Pilot gratis reizen niet Wmo-klanten.
- MijnOmnibuzz: kick-off MijnOmnibuzz in ons kantoor met klantengroep die heeft meegedacht en getest. Verdere uitrol onder klanten en realiseren van aantal informatieve video's voor MijnOmnibuz.
- Wijziging GR.

Bij alle projecten speelt communicatie een centrale rol en is er ruimschoots aandacht voor het op de juiste wijze op het juiste tijdstip met de juiste middelen communiceren over deze projecten.

11 Programma-verantwoording

11. Programmaverantwoording

11.1 De programmarekening

	Begroting 2023-1			Begroting 2023-2
	Baten	Lasten	Saldo	Baten
Programma Vervoer				
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 24.110.415	€ 24.110.415	€ -
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ -	€ -	€ -
Algemene dekkingsmiddelen				
0.5 Treasury	€ -	€ 13.517	€ 13.517	€ 5.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 24.173.932	€ -	€ -24.173.932	€ 24.628.786
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ -	€ -	€ 129.250
Overhead				
0.4 Overhead Wmo	€ 2.606.748	€ 2.606.748	€ -	€ 2.900.680
0.4 Overhead GGZ	€ -	€ -	€ -	€ 6.666
Onvoorzien				
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000	€ -
Stuctureel saldo van baten en lasten	€ 26.780.680	€ 26.780.680	€ -	€ 27.670.382
Incidenteel				
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves				
- Algemene Reserve	€ -	€ -	€ -	€ -
- Bestemmingsreserve ICT	€ 6.949	€ -	€ -6.949	€ 6.125
- Bestemmingsreserve Personeel 30 gemeenten	€ 15.805	€ -	€ -15.805	€ 15.805
- Bestemmingsreserve Personeel 10 gemeenten	€ -	€ -	€ -	€ -
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 22.754	€ -	€ -22.754	€ 21.930
Structureel en reëel evenwicht	€ 26.803.434	€ 26.780.680	€ -22.754	€ 27.692.312

Voor de verdeling van baten/lasten naar taakvelden is aansluiting gezocht bij hetgeen het BBV hierover voorschrijft. Uitgangspunt is dat lasten en baten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, moeten in de betreffende taakvelden worden geregistreerd. Omnibuzz kent slechts een beperkt aantal taakvelden. Onder het taakveld 0.4 'Overhead' zijn, conform de definitie van overhead volgens het kader van BBV, alle kosten opgenomen die betrekking hebben op sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Tot de kosten van overhead worden in ieder geval de volgende zaken gerekend:

- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
- Personeel en organisatie.
- Inkoop (inclusief aanbesteding en

			Realisatie 2023		
Lasten	Saldo		Baten	Lasten	Saldo
€ 24.570.024	€ 24.570.024		€ 422.900	€ 23.502.873	€ 23.079.972
€ 129.250	€ 129.250		€ -	€ 163.115	€ 163.115
€ 13.763	€ 8.763		€ 233.563	€ 17.921	€ -215.642
€ -	€ -24.628.786		€ 24.628.788	€ -	€ -24.628.788
€ -	€ -129.250		€ 129.251	€ -	€ -129.251
€ 2.900.680	€ -		€ 2.900.680	€ 2.657.742	€ -242.938
€ 6.666	€ -		€ 6.666	€ 955	€ -5.711
€ 50.000	€ 50.000		€ -	€ -	€ -
€ 27.670.382	€ -		€ 28.321.849	€ 26.342.606	€ -1.979.243
€ -	€ -		€ -	€ -	€ -
€ -	€ -		€ -	€ -	€ -
€ -	€ -6.125		€ 74.807	€ -	€ -74.807
€ -	€ -15.805		€ 15.805	€ -	€ -15.805
€ -	€ -		€ -	€ -	€ -
€ -	€ -21.930		€ 90.612	€ -	€ -90.612
€ 27.670.382	€ -21.930		€ 28.412.461	€ 26.342.606	€ -2.069.855

contractmanagement).
- In- en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie.
- Juridische zaken.
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning.
- Informatievoorziening en automatisering.
- Facilitaire zaken en huisvesting.
- Documentaire informatievoorziening.
- Managementondersteuning van het primaire proces.
- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).

Onder 0.5 'Treasury' zijn de rente– en bankkosten/ opbrengsten opgenomen. Voor het jaar 2023 bestaat dit bedrag uit bankkosten en renteopbrengsten. De kosten direct toe te rekenen aan het Wmo-doelgroepenvervoer zijn opgenomen onder het taakveld 6.6 'Maatwerkvoorzieningen (Wmo)'. Dit zijn de vervoerslasten inclusief de lasten van de continuïteitafspraken met de vervoerders en de lasten van de afdeling uitvoering (regie), exclusief de manager uitvoering. De lasten van de manager uitvoering worden, conform de definitie overhead, onder overhead opgenomen. Ook zijn

hierin de lasten meegenomen van de afdeling klantenservice en de lasten gekoppeld aan klachtenmanagement, klanttevredenheid, de bonus malus en dergelijke. De hieronder opgenomen lasten bestaan uit loon– en beheerkosten.

De baten voor taakveld 0.4 bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen. De baten voor taakveld 6.6 'Maatwerkvoorzieningen (Wmo)' bestaan uit opbrengsten van VEP-ritten, ritten van de klanten boven budget en eveneens als enkele pgb-klanten. De baten voor taakveld 6.6 'Maatwerkvoorzieningen (Wmo)' bestaan daarnaast uit gemeentelijke bijdragen.

In 2023 zijn er geen toevoegingen aan de reserves gedaan die de exploitatie rechtstreeks raken. In 2023 is een bedrag van € 74.807,– onttrokken aan de bestemmingsreserve 'ICT'. Deze is ook in de voorliggende jaarrekening verwerkt. Het algemeen bestuur heeft hiermee ingestemd in haar vergaderingen van 3 juli 2019 en 8 december 2021 inzake dekking voor de kosten van MijnOmnibuzz, dekking van de afschrijvingslasten van investeringen uit het verleden, de aanbesteding ICT en OMA 2.0. Daarnaast is een bedrag van € 15.805,- onttrokken aan de bestemmingsreserve 'Personeel 30 gemeenten', conform besluit van het algemeen bestuur op 8 december 2021 ten behoeve van de afvloeiingsregeling van een oud-medewerker. Voor de specificatie hiervan wordt verwezen naar 17.1 'Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten' op pagina 94. Voor de splitsing tussen de structurele en incidentele baten en lasten en het daarbij behorende structureel en reëel evenwicht wordt verwezen naar de tabel 'Rekening per programma'.

Tevens is er in de tabel 'Rekening per programma' een splitsing gemaakt tussen het Wmo- en GGZ-vervoer. Het GGZ-vervoer wordt verantwoord onder de noemer 6.72C ' Jeugdhulp dagbesteding'.

11.2 Beleidsindicatoren

Conform het 'Besluit begroting en verantwoording' dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren op te nemen. Deze beleidsindicatoren lichten de effecten van het beleid toe. Hieronder zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren over het boekjaar 2023 opgenomen.

Indicator	2023	Eenheid	Bron
Formatie	0,053	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezettting	0,052	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 2,37	Kosten per inwoner	Eigen jaarrekening
Externe inhuur	0,7%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen jaarrekening
Overhead	10,1%	% van totale lasten	Eigen jaarrekening

11.3 Verplichte paragrafen

In het kader van artikel 9 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement (zie 11.4 op pagina 51).
- Financiering (zie 11.6 op pagina 55).
- Bedrijfsvoering – rechtmatigheidsverantwoording (11.7 op pagina 58).

11.4 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als het vermogen dat nodig is om incidentele niet voorziene tegenvallers te kunnen opvangen. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties schrijft in artikel 11 van het nieuwe 'Besluit begroting en verantwoording' het volgende voor:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandsratio is een verhoudingsgetal, tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het op basis van de risicoanalyse bepaalde benodigde weerstandsvermogen. De weerstandscapaciteit, geconfronteerd met de risico's, leidt tot een weerstandsratio van 1,18.

Risicomanagement

Bij het opstellen van het bedrijfsplan is een inventarisatie gemaakt van de belangrijkste risico's waarmee Omnibuzz kan worden geconfronteerd. Voor deze risico's zijn vervolgens ook maatregelen benoemd om deze zo goed mogelijk te beheersen. Op basis van deze risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen is een inschatting gemaakt van de financiële impact en de kans dat de risico's zich voordoen. Gedurende 2023 is een actualisatie van deze risico-inventarisatie gemaakt waarbij rekening is gehouden met actuele ontwikkelingen. Dit vormt de basis voor het bepalen van het weerstandsvermogen.

De belangrijkste geïdentificeerde risico's zijn:

Risico's	Politiek	Strategisch	Proces	Personeel	ICT	Financieel	Kwaliteit
Economische kwetsbaarheid taxibedrijven		✔					
Gebrek aan kennis omtrent nieuw doelgroepenvervoer			✔	✔			✔
Afhankelijkheid leveranciers ICT					✔		
Digitale dreigingen					✔		

Het beleid van Omnibuzz is zodanig ingericht dat minimaal één keer per 5 jaar de nota 'Reserves en Voorzieningen' geactualiseerd dient te worden. De meest recente actualisering heeft in 2023 plaatsgevonden en is vastgesteld door het algemeen bestuur van Omnibuzz op 20 december 2023.

Op basis van een risico-inventarisatie en impactanalyse is het minimale (€ 550.000,–) en maximale (€ 760.000,–) benodigde

weerstandvermogen en hiermee de hoogte van de algemene reserve berekend. Risicomanagement maakt onderdeel uit van de planning & control cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader wordt regelmatig getoetst of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz geconfronteerd wordt af te dekken.

In 2023 heeft een dotering aan de algemene reserve plaatsgevonden, naar aanleidingen van het opheffen van de bestemmingsreserve 'Personeel 10 gemeenten'. Na dotering heeft voor eenzelfde bedrag van € 13.572,– een onttrekking aan de algemene reserve plaatsgevonden na uitkering aan de 10 oud-Omnibuzz gemeenten. Het actuele saldo van de algemene reserve is hiermee per saldo ongewijzigd gebleven en bedraagt ultimo 2023 € 900.000,-. Hiermee is deze dus hoger dan het geactualiseerde weerstandsvermogen en derhalve ruim voldoende om de gecalculeerde risico's en bijbehorende financiële impact af te dekken. Het algemeen bestuur kan in de toekomst besluiten om de hoogte van de algemene reserve af te bouwen naar het niveau van de geactualiseerde weerstandscapaciteit door het surplus bedrag ad € 140.000,- terug te betalen aan de deelnemende gemeenten.

Naast de algemene reserve is er ultimo 2023 ook sprake van een bestemmingsreserve ter hoogte van in totaal € 35.244,–. In 2022 betrof dit nog een drietal bestemmingsreserves. De bestemmingsreserve 'Personeel 10 gemeenten' is zoals voorgaand beschreven opgeheven. Daarnaast is de bestemmingsreserve 'Personeel 30 gemeenten' volledig benut als gevolg van de afvloeiingsregeling met een oud-medewerker. Aan deze bestemmingsreserve is € 15.805,– onttrokken in 2023, conform besluit van het algemeen bestuur op 8 december 2021.

De bestemmingsreserve ICT bedraagt ultimo 2023 € 35.244,–. Voor het boekjaar 2023 heeft tevens een onttrekking uit de bestemmingsreserve 'ICT' plaatsgevonden ter financiering van hiertoe geoormerkte kosten, die goedgekeurd zijn in het algemeen bestuur van 3 juli 2019 en 8 december 2021:

- Realisatie MijnOmnibuzz.
- Dekking afschrijvingskosten van investeringen.
- Dekking aanbesteding ICT.
- Dekking OMA 2.0 (klantsysteem).

Hiermee is een bedrag gemoeid van totaal € 74.807,–.

Het resterende saldo zal besteed worden aan de dekking van toekomstige afschrijvingen en kosten voor MijnOmnibuzz .

Het verloop van deze verschillende reserves is in bijgevoegde tabel inzichtelijk gemaakt, waarbij ook rekening is gehouden met het onderscheid tussen de bestemmingsereserve 'Personeel' van de oud-Omnibuzz-gemeenten en de 30 huidige Omnibuzz gemeenten.

Tabel staat van reserves

Alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Bestemming van het resultaat voorgaand boekjaar	Vermeerderingen wegens bijboeking van rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen/ beschikking over de reserve/ voorz.	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Nog te bestemmen resultaat 2023	Bestemming van het resultaat 2023	Reserves na bestemming ultimo 2023
Reserves									
Algemene reserve									
Algemene reserve	900.000	-	-	13.572	13.572-	900.000	-	-	900.000
Totaal algemene reserve	900.000	-	-	13.572	13.572-	900.000		-	900.000
Bestemmingsreserves Programma Wmo-vervoer									
Bestemmingsreserve									
Bestemmingsreserve Personeel 10 gemeenten	13.572	-			13.572-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Personeel 30 gemeenten	15.805				15.805-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve ICT	110.051				74.807-	35.244	-	-	35.244
Totaal Bestemmingsreserves	139.428	-	-	-	104.184-	35.244	-	-	35.244
Resultaat voor bestemming									
Resultaat boekjaar									
Te bestemmen resultaat Wmo	3.335.388	-		-	3.335.388-	-	2.095.839	-	2.095.839
Te bestemmen resultaat GGZ	46.847				46.847-		25.984-		25.984-
Totaal Resultaat voor bestemming	3.382.235	-	-	-	3.382.235-	-	2.069.855	-	2.069.855
Totaal Reserves	4.421.663	-	-	13.572	3.499.991-	935.244	2.069.855	-	3.005.099

11.5 Financiële kengetallen

Omnibuzz neemt op grond van het BBV in de paragraaf weerstandsvermogen een zestal financiële kengetallen op. De stand van zaken van deze kengetallen geeft samen met het weerstandsvermogen inzicht in de financiële positie. Het gaat om de volgende financiële kengetallen:

- Netto schuldquote.
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.
- Solvabiliteitsratio.
- Structurele exploitatieruimte.

- Grondexploitatie.
- Belastingcapaciteit.

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente/aflossing) op de eigen middelen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. De gecorrigeerde schuldquote wordt vervolgens berekend door ook rekening te houden met aan derden verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Omnibuzz aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen).

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. De ruimte wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

Grondexploitatie (niet van toepassing voor Omnibuzz)

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie is (de totale waarde van de gronden in eigendom) in relatie tot het totaal aan jaarlijkse baten.

Belastingcapaciteit (niet van toepassing voor Omnibuzz)

Met het vaststellen van het opcenten tarief wordt bepaald hoeveel extra ruimte er is om eigen lasten te dragen. Het BBV bevat geen normen voor deze kengetallen. In bijgevoegde tabel zijn de uitkomsten van de zes kengetallen opgenomen.

	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen	Jaarverslag 2022	Begroting 2023-2	Jaarverslag 2023
Netto schuldquote	-16%	-3%	-9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-16%	-3%	-9%
Solvabiliteitsratio	69%	21%	40%
Structurele exploitatieruimte	12%	-0,08%	7%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Uit de tabel blijkt dat de netto schuldquote negatief is. Een negatieve uitkomst geeft aan dat Omnibuzz geen schulden heeft.

De solvabiliteitsratio stijgt ten opzichte van de begroting 2023-2 aangezien de middellange termijnen effecten van de COVID-19 pandemie tot een daling van de vervoerkosten heeft geleid en hiermee tot een positief resultaat voor de gemeenten qua resultaatbestemming. In 2023 is de structurele exploitatieruimte bij Omnibuzz 7% vanwege het positief gerealiseerde saldo van de structurele baten en lasten. De structurele baten en lasten worden volledig afgedekt door de Omnibuzz-gemeenten. Tekorten worden aangevuld en enige overschotten vloeien terug naar de gemeenten.

De kengetallen voor grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor Omnibuzz.

11.6 Financiering

De financiering van Omnibuzz vindt plaats door een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Ten aanzien van de financiering is het kasgeldlimiet en de renterisiconorm van belang. Hieronder komen deze aspecten nader aan de orde.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan tot welk bedrag korte financiering mogelijk is. Onder korte financiering wordt in de Wet FIDO verstaan leningen met een rente typische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald als een percentage van het begrotingstotaal. Bij ministeriële regeling is dit percentage voor de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz vastgesteld op 8,2%.

Concreet betekent dit dat de netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden.

De kasgeldlimiet ziet er als volgt uit:

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottende schuld
Kwartaal 1	€ 1.362.404	€ 5.824.743	€ -4.462.340
Kwartaal 2	€ 1.369.219	€ 6.033.805	€ -4.664.586
Kwartaal 3	€ 1.225.962	€ 3.395.699	€ -2.169.737
Kwartaal 4	€ 4.490.067	€ 7.154.959	€ -2.664.892
(4) Gemiddelde van kwartalen	€ 2.111.913	€ 5.602.302	€ -3.490.389
(6) Ruimte onder kasgeldlimiet	€ 3.490.389		
(5) Berekening kasgeldlimiet			
(7) Omvang begroting per 1 januari 2022		€ 27.670.382	
(8) in procenten van de grondslag		8,2%	
(5) = (7) x (8) Kasgeldlimiet:		€ 2.268.971	
	Ruimte (+) / overschrijding (-) (6) + (5)	€ 5.759.360	

Omnibuzz is in 2023 ruim binnen de kasgeldlimiet gebleven. Dit is te verklaren door de middellange termijn effecten van de COVID-19 pandemie en hieruit voortvloeiende continuïteitsafspraken met de vervoerders. Hierdoor heeft Omnibuzz gedurende 2023 meer vlottende middelen dan vlottende schulden tot haar beschikking gehad. Daarnaast stijgen de vlottende schuld en vlottende middelen in Q4 2023 evenredig in verband met de reeds ontvangen voorschotten van de gemeenten inzake Q1 2024.

Rente risiconorm

De renterisiconorm is direct gerelateerd aan het budgettaire risico en heeft als doel het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Aangezien Omnibuzz op dit moment geen gebruikmaakt van externe financiering, voldoet zij aan deze norm.

Schatkistbankieren

Het wetsvoorstel ‘Verplicht schatkistbankieren’ is op 13 december 2013 in het Staatsblad gepubliceerd. De wet is op 15 december 2013 van kracht geworden en ingevoerd voor gemeenten, provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen. Schatkistbankieren houdt in dat overtollige publieke middelen worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Decentrale overheden krijgen op de deposito’s een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Voor decentrale overheden is het gevolg hiervan dat uitstaande beleggingen bij het onttrekken niet kunnen worden herbelegd en naar de rekening courant gaan. Daar kunnen ze hoogstens als deposito worden weggezet tegen de dan geldende rente op Nederlandse staatsobligaties. Omnibuzz mag een drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden van maximaal € 1.000.000,–. Het feitelijke bedrag is voor Omnibuzz rond de 500.000,–. Dit saldo wordt daarmee niet als overtollig beschouwd.

De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof)

De Europese eisen en afspraken over reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de Wet Hof. De middellange termijndoelstelling is het op termijn verkrijgen van begrotingsevenwicht in stappen van 0,5% bbp per jaar. Omdat ook gemeenten, provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat niet alleen het Rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact.

Het EMU-saldo volgt uit de tabel:

Nr	Omschrijving	2023 x € 1.000 Verslagjaar	2023-2 x € 1.000 Huidig begrotingsjaar (na wijziging)	2023-1 x € 1.000 Huidig begrotingsjaar
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.979	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	46	45	45
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	44	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:			
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:	0	0	0
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	1.981	45	45

11.7 Bedrijfsvoering - Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf verslagjaar 2023 legt het dagelijks bestuur door middel van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening verantwoording af over het rechtmatig handelen aan het algemeen bestuur. Om dit te kunnen bewerkstelligen is in 2023 de interne audit geactualiseerd en uitgevoerd en zijn er meerdere verordeningen en protocollen aangepast.

Daarnaast zijn dit jaar enkele processen en vormen van informatievoorziening geoptimaliseerd om ook zo de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording te versterken.

Op basis hiervan is het dagelijks bestuur van mening dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn hierbij geen afwijkingen geconstateerd die de verantwoordingsgrens hebben overschreden.

Tevens wordt de rapportagetolerantie (€ 50.000) niet overschreden. In onderstaande wordt een overzicht gegeven op enkele geconstateerde afwijkingen.

Er is geen overkoepelend M&O-beleid aanwezig bij Omnibuzz

Binnen Omnibuzz is er geen overkoepelende nota rondom het M&O-beleid aanwezig. Bij het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium wordt het M&O-beleid gevolgd zoals dit afgestemd is met de gemeenten. Het hebben van een overkoepelend M&O-beleid is niet verplicht, maar het versterkt wel de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. Voor 2024 staat daarom de realisatie van een overkoepelend M&O-beleid gepland.

Operationaliseren normenkader

In 2023 is het normenkader uitgebreid onder de loep genomen en geactualiseerd. Dit normenkader is echter nog niet geoperationaliseerd in een toetsingskader. Ook dit is geen verplichting, maar om de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording verder te versterken, wordt voor 2024 ook het operationaliseren van het normenkader in een toetsingskader ingepland.

DataB

Tenslotte is er een onzekerheid geconstateerd omtrent de aanbesteding van Data B. Mailservice B.V. De financiële omvang van de dienstverlening is dit jaar namelijk onvoorzien gegroeid tot een bedrag van € 72.000, hetgeen boven het maximum van de gehanteerde aanbestedingsvorm (€ 70.000) uitkomt. Om deze onzekerheid in de toekomst te voorkomen staat een nieuwe aanbesteding van deze dienst op de planning voor 2024. Daarnaast is de spendanalyse uitgebreid om dit soort onzekerheden tijdig vast te kunnen stellen en er actie op te kunnen ondernemen.

11.8 Bedrijfsvoering

Ziekteverzuim

Het totale ziekteverzuim is in 2023 fors gedaald ten opzichte van 2022: van 10,6% over geheel 2022 naar 6,3% over 2023.

Bedrijfsvoering

Voor de realisatie en de stand van zaken omtrent de beleidsvoornemens op het vlak van bedrijfsvoering verwijzen wij naar het jaarverslag.

163
omnibuzz
G-210-RR

12 Balans

12. Balans

Activa	31-dec-2022	31-dec-2023	Passiva	31-dec-2022	31-dec-2023
Vaste activa			Vaste passiva		
Materiële vaste activa:			Algemene reserve	900.000	900.000
Investeringen met een economisch nut	348.302	340.206	Egalisatiereserve	-	-
Financiële vaste activa	-	-	Bestemmingsreserve	139.428	35.244
			Resultaat voor bestemming Wmo	3.335.388	2.095.839
			Resultaat voor bestemming GGZ	46.847	-25.984
			Voorzieningen	-	-
			Langlopende schulden	-	-
Totaal vaste activa	348.302	340.206	Totaal vaste passiva	4.421.663	3.005.099
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:			Netto-vlottende schulden:		
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.109.704	5.948.359	Overige schulden	1.567.046	2.232.070
Overige vorderingen	329.047	408.568			
			Overlopende passiva:		
Liquide middelen	290.695	568.157	Te betalen verplichtingen	383.056	506.730
Overlopende activa	321.326	229.876	Voorschotbedragen: Overige Nederlandse overheidslichamen	27.309	1.751.267
Totaal vlottende activa	6.050.772	7.154.959	Totaal vlottende passiva	1.977.411	4.490.067
Totaal generaal	6.399.074	7.495.166	Totaal generaal	6.399.074	7.495.166

Tabel Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven - produktenrekening 2023

Alle bedragen in €	Huidig dienstjaar									
	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingsw) aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschr. of afl.) in het dienstjr.	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffinsw) aan het einde van het dienstjr. (kol. 2+3-4)	% of andere maatstaf van afschr.	Toaal van de afschrijving / aflossing op de kapitaaluitgaven aan het begin van het dienstjr.	(Extra) afschrijvingen van kapitaaluitgaven in het dienstjr.	(Extra) aflossingen op kapitaalverstrekkingen in het dienstjr.	Boekwaarde aan het begin van het dienstjr. (kol. 2-7)	Boekwaarde aan het einde van het dienstjr. (kol. 10-8-9)
Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4	Kolom 5	Kolom 6	Kolom 7	Kolom 8	Kolom 9	Kolom 10	Kolom 11
Programma Wmo-vervoer										
Inventaris	101.875	29.711	-	131.586	10,00%	-	20.725	-	101.875	110.861
Hardware	23.556	14.048	-	37.604	33,33%	-	11.877	-	23.556	25.727
Inrichting en verbouwing	88.232		-	88.232	4,00%	-	4.398	-	88.232	83.834
Technische installaties	91.274	-	-	91.274	6,67%	-	7.906	-	91.274	83.368
Software	43.365	-	-	43.365	10,00%	-	6.949	-	43.365	36.416
Totaal Wmo-vervoer	348.302	43.759	-	392.061		-	51.855	-	348.302	340.206
Totaal-generaal	348.302	43.759	-	392.061		-	51.855	-	348.302	340.206

12.1 Toelichting op de balans

Activa

De debetzijde van de balans bestaat uit de materiële vaste activa en de vlottende activa. Deze posten komen hieronder aan de orde.

Materiële vaste activa (ad € 340.206,–)

De materiële vaste activa hebben primo 2023 een waarde van € 348.302,–. Gedurende 2023 is er voor € 43.759,– geactiveerd, voornamelijk voor de inrichting van vergaderruimtes, de optimalisatie van de akoestiek voor het callcenter en de aanschaf van hardware. Rekening houdende met de afschrijvingen in 2023 ad € 51.855,– resteert een saldo ultimo 2023 ad € 340.206,–. Bovenstaand is een overzicht opgenomen van de activa. Deze investeringen behoren tot de categorie investeringen met economisch nut.

Financiële vaste activa (ad € 0,–)

Gedurende 2023 zijn geen financiële vaste activa geactiveerd, derhalve bedraagt het saldo € 0,–.

Vlottende activa (ad € 7.154.959,–)

De vlottende activa bestaan uit uitzettingen in ‘s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, overige vorderingen, liquide middelen en overlopende activa. Deze posten worden hieronder verder toegelicht.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (ad € 5.948.359,–)

Dit betreft de gelden welke op de Ministerie van Financiën rekening staan in het kader van Schatkistbankieren. Het positieve saldo op deze rekening wordt verklaard door het positieve resultaat van 2023 en de reeds ontvangen voorschotten van de gemeenten inzake Q1 2024.

Overige vorderingen (ad € 408.568,–)

Dit betreft nog te innen bedragen van debiteuren, voornamelijk klanten en voor een deel nog te ontvangen malussen van vervoerders. Het merendeel van de vorderingen is in 2024 ontvangen c.q. verwachten wij te ontvangen.

Liquide middelen (ad € 568.157,–)

Het saldo liquide middelen van Omnibuzz ultimo boekjaar 2023 bedraagt in totaal € 568.157,–. De gelden zijn direct opvraagbaar. Het saldo is als volgt opgebouwd:

Type	Saldo	
Betaalrekening BNG Wmo	€	503.073
Betaalrekening BNG GGZ	€	60.952
Betaalrekening Rabobank	€	4.132
Totaal	€	568.157

Omnibuzz blijft ruim binnen het maximaal toegestane bedrag volgens de regeling inzake Schatkistbankieren (€ 1.000.000,–). In tabel 'Berekening benutting drempelbedrag Schatkistbankieren' is dit verder weergegeven.

Tabel berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	294	280	560	566
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	706	720	440	434
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar				27.670
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen				27.670
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. Als het begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag				1000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	26.450	25.514	51.522	52.077
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	294	280	560	566

Overlopende activa (ad € 229.876,–)

De overlopende activa betreft voor het merendeel de nog te factureren omzet. Dit zijn onder andere nog te ontvangen bijdragen van klanten voor de Voor Elkaar Pas, de klantbijdragen over december voor de Voor Elkaar Pas, de rente opbrengsten Q4 2023 en de nog door te belasten kosten leerlingenvervoer aan de leerlingenvervoer-gemeenten. Deze kosten voor het leerlingenvervoer zijn separaat geadministreerd en geparkeerd op de balans zodat deze in 2024 doorbelast kunnen worden. Het restant saldo bestaat voornamelijk uit transitorische posten.

Passiva

De creditzijde van de balans bestaat uit het eigen vermogen, voorzieningen en (langlopende) schulden. Een toelichting op deze posten is hierna opgenomen.

Eigen vermogen (ad 3.005.099,–)

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve en het resultaat voor bestemming. Het resultaat voor bestemming is gesplitst in het resultaat voor bestemming Wmo en resultaat voor bestemming GGZ. Een overzicht hiervan is in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel Staat van Reserves - produktenrekening 2023

Alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Bestem-ming van het resultaat voorgaand boekjaar	Vermeer-deringen wegens bijboeking van rente	Overige vermeerde-ringen	Vermin-deringen/ beschikking over de reserve/ voorz.	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Nog te bestemmen resultaat 2023	Bestem-ming van het resul-taat 2023	Reserves na bestem-ming ultimo 2023
Reserves									
Algemene reserve									
Algemene reserve	900.000	-	-	13.572	13.572-	900.000	-	-	900.000
Totaal algemene reserve	900.000	-	-	13.572	13.572-	900.000		-	900.000
Bestemmingsreserves Programma Wmo-vervoer									
Bestemmingsreserve									
Bestemmingsreserve Personeel 10 gemeenten	13.572	-			13.572-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Personeel 30 gemeenten	15.805				15.805-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve ICT	110.051				74.807-	35.244	-	-	35.244
Totaal Bestemmingsreserves	139.428	-	-	-	104.184-	35.244	-	-	35.244
Resultaat voor bestemming									
Resultaat boekjaar									
Te bestemmen resultaat Wmo	3.335.388	-		-	3.335.388-	-	2.095.839	-	2.095.839
Te bestemmen resultaat GGZ	46.847				46.847-		25.984-		25.984-
Totaal Resultaat voor bestemming	3.382.235	-	-	-	3.382.235-	-	2.069.855	-	2.069.855
Totaal Reserves	4.421.663	-	-	13.572	3.499.991-	935.244	2.069.855	-	3.005.099

Algemene reserve (ad € 900.000,–)

In 2023 is een dotering en onttrekking voor eenzelfde bedrag aan de algemene reserve gedaan als gevolg van het opheffen van de bestemmingsreserve ‘Personeel 10 gemeenten’. Deze administratieve afwikkeling heeft niet tot een wijziging van het saldo ultimo 2023 van de algemene reserve geleid en het saldo bedraagt € 900.000,–. Het saldo van de algemene reserve ligt hiermee boven de in december 2023 vastgestelde bandbreedte. In 2024 kan het algemeen bestuur besluiten om een onttrekking vanuit de algemene reserve te doen. Hiervoor zal een apart besluit worden voorgelegd aan het algemeen bestuur van Omnibuzz.

Bestemmingsreserve 'Personeel' (ad €0,–)

De bestemmingsreserve 'Personeel' is opgebouwd uit een deel voor de 10 oud-Omnibuzz-gemeenten en een deel voor de 30 huidige Omnibuzz-gemeenten.

In 2023 heeft een dotering aan de algemene reserve plaatsgevonden, naar aanleidingen van het opheffen van de bestemmingsreserve 'Personeel 10 gemeenten'. Na dotering heeft voor eenzelfde bedrag van € 13.572,– een onttrekking aan de algemene reserve plaatsgevonden na uitkering aan de 10 oud-Omnibuzz-gemeenten. Het saldo van deze reserve is hierdoor € 0,–.

Daarnaast is de bestemmingsreserve 'Personeel 30 gemeenten' volledig benut als gevolg van de afvloeiingsregeling met een oud-medewerker. Aan deze bestemmingsreserve is € 15.805,– onttrokken in 2023, conform besluit van het algemeen bestuur op 8 december 2021.

Het saldo van deze reserve is hierdoor € 0,–.

Bestemmingsreserve 'ICT' (ad € 35.244,–)

De bestemmingsreserve 'ICT' bedroeg primo 2023 € 110.051,–. In 2023 heeft geen dotering aan deze reserve plaatsgevonden. Voor het boekjaar 2023 heeft een onttrekking uit de bestemmingsreserve 'ICT' plaatsgevonden ter financiering van hiertoe geoormerkte kosten, die goedgekeurd zijn in het algemeen bestuur van 3 juli 2019 en 8 december 2021:

- Realisatie MijnOmnibuzz.
- Dekking afschrijvingskosten van investeringen.
- Dekking aanbesteding ICT.
- Dekking OMA 2.0 (klantsysteem).

Hiermee is een bedrag gemoeid van totaal € 74.807,–.

Het resterende saldo ultimo 2023 ad € 35.244,–. zal besteed worden aan de dekking van toekomstige afschrijvingen en kosten voor MijnOmnibuzz.

Gerealiseerd resultaat voor bestemming Wmo (ad € 2.095.839,–)

Het resultaat over 2023 bedraagt, mede als gevolg van de middellange termijn effecten van de COVID-19 pandemie en gestegen rente opbrengsten, € 2.095.839,–. De bestemming van het resultaat wordt ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Gerealiseerd resultaat voor bestemming GGZ (ad € -25.984,–)

Het resultaat over 2023 bedraagt voor het GGZ-vervoer een negatief bedrag van € 25.984,–. Deze gelden hebben betrekking op het GGZ-vervoer van de gemeente Nederweert en Roermond en dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door een hogere vervoersvraag.

De bestemming van het resultaat wordt ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Langlopende schulden (ad € 0,–)

Omdat in 2023 geen langlopende schulden zijn aangegaan, bedraagt het saldo € 0,–.

Vlottende passiva (ad € 4.490.067,–)

De vlottende passiva bestaan uit de overige schulden, te betalen verplichtingen en voorschotbedragen van overige Nederlandse overheidslichamen.

Overige schulden (ad € 2.232.070,–)

De overige schulden bedragen ultimo 2023 € 2.232.070,– en betreffen de eigen bijdrage klanten ontvangen namens de gemeenten Q4 2023 ad € 822.109,–. Daarnaast is het saldo van de crediteurenpost opgenomen onder de overige schulden. Deze heeft voornamelijk betrekking op de afrekening vervoerders Q4 2023. Zowel de uitbetaling eigen bijdrage klanten aan de gemeenten als de afrekening vervoerders zijn begin 2024 uitbetaald.

Te betalen verplichtingen (ad € 506.730,–)

De te betalen verplichtingen bestaan uit nog te betalen facturen en de tussenrekening vervoerders. Deze lopen in 2024 af vanwege de betaaldatum begin 2024.

Voorschotbedragen van overige Nederlandse overheidslichamen (ad € 1.751.267,–)

Dit betreft reeds ontvangen voorschotbedragen over Q1 2024 van meerdere gemeenten.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Met ingang van 12 juni 2017 is Omnibuzz een huurcontract met Buval BV aangegaan voor het pand Geerweg 3 in Sittard-Geleen (eind 2017 is het pand en de huurovereenkomst overgenomen door Two Guys Estate BV). Dit contract heeft een looptijd van 10 jaar met een mogelijke verlenging met 5 jaar. De opzegtermijn voor dit contract bedraagt 12 maanden.

Eind 2021 is een nieuwe overeenkomst aangegaan met Detron Business Communications BV voor het onderhoud en support van de telefooncentrale voor de duur van 3 jaar.

In 2017 heeft Omnibuzz ook een contract afgesloten met Arriva inzake de Voor Elkaar Pas. Deze overeenkomst eindigt van rechtswege op 13 december 2031.

Vanaf 1 december 2018 heeft Omnibuzz de ritreserveringssoftware Tamis geïmplementeerd. Hiertoe is met Neone Nederland BV een contract aangegaan voor de duur van 3 jaar. Deze is in 2021 stilzwijgend verlengd.

Daarnaast is met Neone Nederland BV per 1 februari 2019 een service level agreement voor de duur van 3 jaar afgesloten. Dit is stilzwijgend verlengd.

In 2018 is Omnibuzz met Toshiba Tec Netherlands BV een copyrent overeenkomst aangegaan voor een multifunctional voor de duur van 5 jaar. In 2021 is een copyrent overeenkomst aangegaan voor een andere multifunctional met Sharp Electronics Benelux BV voor de duur van 5 jaar.

In 2019 heeft Omnibuzz het collectief vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wmo aanbesteed voor de 30 Limburgse gemeenten. Als resultaat van deze aanbesteding zijn rechtstreeks contracten afgesloten met zes taxibedrijven die per 1 januari 2020 zijn ingegaan. Deze overeenkomsten hebben een looptijd van vijf jaar tot en met 31 december 2024 met een mogelijke verlenging van nog drie jaar (einddatum 31 december 2027). Deze mogelijk verlenging is in 2023 bekrachtigd door het dagelijks bestuur van Omnibuzz wat betekent dat de contracten tot en met 31 december 2027 doorlopen.

Gedurende de COVID-19 periode heeft Omnibuzz continuïteitsafspraken met de vervoerders gemaakt die in een addendum met de vervoerders zijn vastgelegd. Dit addendum had primair een looptijd tot 1 juli 2023 met een mogelijkheid, op basis van de actuele situatie, de afspraken te verlengen en te actualiseren. Deze verlenging heeft 2 maal plaatsgevonden, en heeft thans een einddatum van 30 juni 2024. In Q2 2024 zal opnieuw beoordeeld worden of een eventuele verlenging aan de orde is.

In juli 2022 is met Detron ICT Beheer BV een raamovereenkomst ten behoeve van levering van diensten ICT-beheer en -onderhoud afgesloten voor de duur van 4 jaar, met 2 keer 1 jaar optie tot verlenging.

WNT-verantwoording 2023 Omnibuzz

Sinds 1 januari 2013 is de 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector' (WNT) van kracht. De WNT is op Omnibuzz van toepassing. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens, ongeacht de hoogte, gepubliceerd. Voor het jaar 2023 is de generieke maximum bezoldigingsnorm voor Omnibuzz vastgesteld op € 223.000,–. Dit is inclusief belaste kostenvergoedingen, pensioen en de werkgeverslast.

Publicatie van bezoldigingsgegevens dienen onder meer openbaar te worden gemaakt via het financieel jaarverslag. Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling zijn. Hieronder vallen de leden van het algemeen en dagelijks bestuur en de functionarissen die formeel lid zijn van een (centraal) management- of directieteam.

Op basis van de Wet normering topinkomens (WNT) publiceren wij de bezoldiging aan topfunctionarissen. Binnen Omnibuzz gelden de volgende personen als topfunctionaris: de directeur en de bestuursleden. We kennen geen toezichthouders (RvC/RvT) zoals in de WNT omschreven. Onze bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Tabel WNT-verantwoording

Naam	Functie	Fte	Periode	Bezoldiging
Dhr. G.M.F. Vreuls	Directeur	1,0	2023	€ 161.093

De bezoldiging bestaat uit de volgende componenten:

Component	2023	2022
Beloning	€ 128.044	€ 121.365
Belastbare en variabele onkostenvergoedingen	€ 11.452	€ 32.611
Voorzieningen (pensioen)	€ 21.597	€ 21.996
Totale bezoldiging	€ 161.093	€ 175.973

Bedragen x € 1		Dhr G.M.F. Vreuls
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1
Dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	139.496
Beloningen betaalbaar op termijn	€	21.597
Subtotaal	€	161.093
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	223.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t
Totale bezoldiging 2023	€	161.093
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t
Gegevens 2022		
Aanvang en einde functievervulling in 2021		01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1
Dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	153.977
Beloningen betaalbaar op termijn	€	21.996
Bezoldiging 2022	€	175.973
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	216.000
Totaal bezoldiging 2022	€	175.973

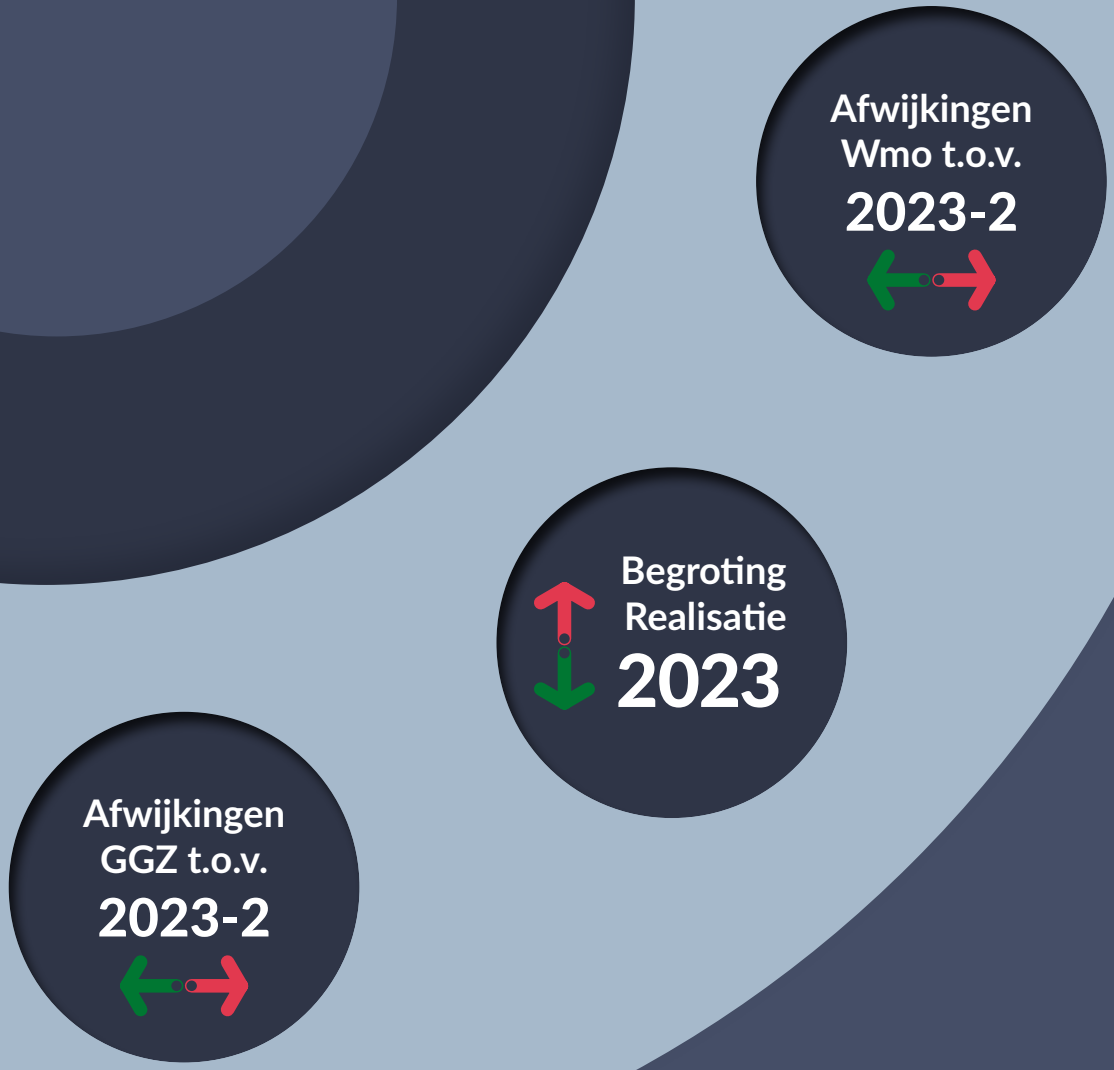
Uit bovenstaande blijkt dat de topfunctionarissen binnen Omnibuzz het bezoldigingsmaximum van de WNT niet overschreden hebben. Alle leden die in 2023 zitting hebben gehad in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van Omnibuzz zijn onbezoldigd geweest.

Leden algemeen bestuur

Gemeente	Naam verantwoordelijk wethouder
Beek	Marcel Meurkens
Beesel	Linda Nijssen-van den Beucken
Beekdaelen	Levin de Koster
Bergen	Martijn Buijsse
Brunssum	Vérénice Hermans
Echt-Susteren	Geert Frische
Eijsden-Margraten	Chris Piatek
Gennep	Frank Pubben
Gulpen-Wittem	Frans Derksen
Heerlen	Arlette Vrusch (vice-voorzitter)
Horst aan de Maas	Roy Bouten
Kerkrade	Jo Paas
Landgraaf	Ales Schiffelers
Leudal	Huub van Helden
Maasgouw	Math Wilms
Maastricht	Anita Bastiaans
Meerssen	Inge Smeets
Nederweert	Carla Dieteren
Peel en Maas	Thijs van Lierop
Roerdalen	Loes Vestjens
Roermond	Vincent Zwijnenberg
Simpelveld	Andrea Ernes
Sittard-Geleen	Ivo Tillie
Stein	Joep Ummels
Vaals	Erica Jaegers
Valkenburg	Jef Kleijnen
Venlo	Jacques Smeets
Venray	Martin Leenders
Voerendaal	Harry Coenen
Weert	Michèle Ferrière

Leden dagelijks bestuur Omnibuzz

Plaatsnaam	Naam verantwoordelijk wethouder
Beekdaelen	Levin de Koster
Heerlen	Arlette Vrusch (vice-voorzitter)
Horst aan de Maas	Roy Bouten
Maastricht	Anita Bastiaans
Roermond	Vincent Zwijnenberg (voorzitter)
Sittard-Geleen	Ivo Tillie
Venlo	Jacques Smeets

Afwijkingen
Wmo t.o.v.
2023-2
Begroting
Realisatie
2023
Afwijkingen
GGZ t.o.v.
2023-2

13 De programma-rekening

13. De programmarekening

13.1 Algemeen

Het algemeen bestuur heeft op 21 december 2022 de eerste begrotingswijziging 2023-1 en op 5 juli 2023 de tweede begrotingswijziging 2023-2 vastgesteld.

Grondslagen voor resultaatbepaling en waardering

De verslaggevingsvoorschriften die voor een Gemeenschappelijke Regeling gelden zijn weergegeven in het 'Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten'. Voor de resultaatbepaling wordt het 'raamwerk BBV' gehanteerd.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

	Begroting 2023-1			Begroting 2023-2
	Baten	Lasten	Saldo	Baten
Programma Vervoer				
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ -	€ 24.110.415	€ 24.110.415	€ -
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ -	€ -	€ -
Algemene dekkingsmiddelen				
0.5 Treasury	€ -	€ 13.517	€ 13.517	€ 5.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 24.173.932	€ -	€ -24.173.932	€ 24.628.786
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (GGZ)	€ -	€ -	€ -	€ 129.250
Overhead				
0.4 Overhead Wmo	€ 2.606.748	€ 2.606.748	€ -	€ 2.900.680
0.4 Overhead GGZ	€ -	€ -	€ -	€ 6.666
Onvoorzien				
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000	€ -
Stuctureel saldo van baten en lasten	€ 26.780.680	€ 26.780.680	€ -	€ 27.670.382
Incidenteel				
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves				
- Algemene Reserve	€ -	€ -	€ -	€ -
- Bestemmingsreserve ICT	€ 6.949	€ -	€ -6.949	€ 6.125
- Bestemmingsreserve Personeel 30 gemeenten	€ 15.805	€ -	€ -15.805	€ 15.805
- Bestemmingsreserve Personeel 10 gemeenten	€ -	€ -	€ -	€ -
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 22.754	€ -	€ -22.754	€ 21.930
Structureel en reëel evenwicht	€ 26.803.434	€ 26.780.680	€ -22.754	€ 27.692.312

De activa zijn gewaardeerd op basis van verkrijgingspijs, zijnde de inkoopprijs met eventuele bijkomende kosten, minus de lineaire afschrijvingen. Deze lineaire afschrijvingen zijn conform de vastgestelde financiële verordening van Omnibuzz.

De passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Controleverordening

In de vergadering van het algemeen bestuur van 20 december 2023 is het controleprotocol 2023 e.v. alsmede de controleverordening Omnibuzz 2023 vastgesteld. Beide verordeningen dienen als referentiekader voor de controle van de accountant.

Nota reserves en voorzieningen

In de vergadering van het algemeen bestuur van 20 december 2023 is de maximum omvang van de weerstandscapaciteit vastgesteld op € 760.000,– en de minimum omvang op € 550.000,–.

Daarnaast is voor diverse ICT-gerelateerde projecten een bestemmingsereserve 'ICT' gevormd.

			Realisatie 2023		
Lasten	Saldo		Baten	Lasten	Saldo
€ 24.570.024	€ 24.570.024		€ 422.900	€ 23.502.873	€ 23.079.972
€ 129.250	€ 129.250		€ -	€ 163.115	€ 163.115
€ 13.763	€ 8.763		€ 233.563	€ 17.921	€ -215.642
€ -	€ -24.628.786		€ 24.628.788	€ -	€ -24.628.788
€ -	€ -129.250		€ 129.251	€ -	€ -129.251
€ 2.900.680	€ -		€ 2.900.680	€ 2.657.742	€ -242.938
€ 6.666	€ -		€ 6.666	€ 955	€ -5.711
€ 50.000	€ 50.000		€ -	€ -	€ -
€ 27.670.382	€ -		€ 28.321.849	€ 26.342.606	€ -1.979.243
€ -	€ -		€ -	€ -	€ -
€ -	€ -		€ -	€ -	€ -
€ -	€ -6.125		€ 74.807	€ -	€ -74.807
€ -	€ -15.805		€ 15.805	€ -	€ -15.805
€ -	€ -		€ -	€ -	€ -
€ -	€ -21.930		€ 90.612	€ -	€ -90.612
€ 27.670.382	€ -21.930		€ 28.412.461	€ 26.342.606	€ -2.069.855

13.2 Toelichting op de rekening

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste afwijkingen c.q. incidentele baten en lasten ten opzichte van de gewijzigde begroting opgenomen.

Afwijkingen ten opzichte van de begrotingswijziging 2023-2		
Lasten Wmo		
Loonkosten	€	-163.863
Beheerskosten	€	92.061
Kosten VEP	€	337.155
Kapitaallasten	€	2.056
Directe vervoerskosten Wmo	€	-1.502.830
BonusMalus	€	-128.863
Totaal afwijking lasten Wmo	€	-1.364.284
Baten		
Klantbijdrage Vervoer Wmo	€	-80.383
Bijdrage VEP	€	-332.770
Bijdrage overig	€	-227.790
Totaal afwijking baten Wmo	€	-640.943
Last tussentijdse afrekening gemeenten	€	-
Baat onttrekking algemene reserve	€	-
Vrijval bestemmingsreserve ICT	€	-74.807
Vrijval bestemmingsreserve Personeel 30 gemeenten	€	-15.805
Totaal afwijking batig saldo Wmo	€	-2.095.839
Lasten GGZ		
Overheadkosten	€	-5.711
Indirecte vervoerskosten	€	2.107
Directe vervoerkosten GGZ	€	31.759
Totaal afwijking lasten GGZ	€	28.155
Baten GGZ		
Bijdrage overig	€	-2.168
Totaal afwijking baten GGZ	€	-2.168
Totaal afwijking nadelig saldo GGZ	€	25.984
Totaal afwijking batig saldo Wmo + GGZ	€	-2.069.855

De totale afwijking batig saldo van € 2.069.855,– wordt veroorzaakt door enerzijds Wmo-gerelateerde kosten en opbrengsten:

- De onderschrijding van de gerealiseerde loonkosten ad € 163.863,–.
- De overschrijding van de beheerkosten ad € 92.061,–.
- De kosten van de Voor Elkaar Pas (VEP) die niet zijn begroot € 337.155,–.
- De hoger uitgevallen kapitaallasten ad € 2.056,–.
- De daling van de vervoerskosten ad € 1.502.830,– ten opzichte van de begroting.
- De lager uitgevallen bonus-malus ten opzichte van de begroting met € 128.863,–.
- De stijging in de klantbijdrage vervoer ad € 80.383,–.
- De baten van de Voor Elkaar Pas (VEP) die niet zijn begroot € 332.770–.
- De baten van overige bijdrage € 227.790,–.
- De onttrekking vanuit de bestemmingsreserve 'ICT' ad € 74.807,–.
- De onttrekking vanuit de bestemmingsreserve 'Personeel' ad € 15.805,–.

Anderzijds wordt dit batig saldo veroorzaakt door GGZ-gerelateerde kosten en opbrengsten:

- De onderschrijding van de overheadkosten ad € 5.711,–.
- De overschrijding van de indirecte vervoerkosten ad € 2.107,–.
- De overschrijding van de directe vervoerkosten ad € 31.759,–.
- De baten van overige bijdrage ad € 2.168,–.

De belangrijkste afwijkingen van lasten en baten ten opzichte van de begroting 2023-2 worden per post op de volgende pagina's toegelicht.

13.3 Toelichting lasten Wmo

Loonkosten (ad - € 163.863,–)

De lager uitgevallen loonkosten worden veroorzaakt omdat een aantal begrote fte's niet (volledig) is ingevuld c.q. getemporiseerd gedurende 2023 bij verschillende afdelingen en functies. De kosten van woon-werkverkeer zijn als gevolg van het thuiswerken eveneens lager uitgevallen. Daarnaast zijn de studiekosten eveneens lager uitgevallen dan begroot. Voorgaande zorgt gezamenlijk voor een onderschrijding van de loonkosten van € 163.863,–.

Beheerkosten (ad € 92.061,–)

De post beheerkosten is € 92.061,– hoger dan begroot. Deze post dient echter in samenhang gezien te worden met de onttrekking aan de bestemmingsreserve 'ICT' ad € 74.807,–. Dit betekent per saldo een overschrijding op deze posten van € 17.254,–.

De onderschrijding van de kosten betreft de volgende zaken:

- Lagere kopieer- en printkosten.
- Lagere water- en elektriciteitskosten.
- Lagere communicatiekosten MijnOmnibuzz gezien livegang medio 2023.

De overschrijding van de kosten betreft de volgende zaken:

- Lagere opbrengst telefonie 0900 nummer als gevolg van minder calls.
- Additioneel onderzoek inactieve pashouders/ data analyse.
- Hogere kosten doorontwikkeling ritreserveringssysteem en vervanging taxipoints.
- Hogere kosten versturen nieuwe vervoerspassen als gevolg van meer klanten dan initieel begroot.
- Het project OMA 2.0, ICT-aanbesteding en MijnOmnibuzz. Deze zaken worden middels de bestemmingsreserve 'ICT' gedekt en niet middels de begroting.

Voorgaande zorgt gezamenlijk voor een overschrijding op de beheerkosten van € 92.061–, vóór onttrekking aan de bestemmingsreserve 'ICT'.

Kosten Voor Elkaar Pas (VEP) (ad € 337.155,–)

Deze post heeft betrekking op de kosten voor het aanmaken van de Voor Elkaar Pas en het vervoer dat hieruit voortvloeit. Omnibuzz draagt zorg voor betaling aan de leverancier en verrekent vervolgens deze kosten met de klant (zie ook 'Bijdrage VEP' bij baten). Het betreft hier vervoer-, pas- en servicekosten.

Kapitaallasten (ad € 2.056,–)

De kapitaallasten zijn hoger dan begroot. De bankkosten zijn gestegen ten opzichte van de begroting als gevolg van meer transacties met klanten. De kapitaallasten zijn daarentegen gedaald als gevolg van lagere afschrijvingen dubieuze debiteuren. Dit als gevolg van doelmatig debiteurenbeheer.

Directe vervoerskosten Wmo (ad - € 1.502.830,–)

De vervoerskosten zijn € 1.502.830,– lager dan opgenomen in de begroting. Dit komt vooral omdat er structureel minder gereisd is in 2023, mede als gevolg van de middellange termijn effecten van de COVID-19 pandemie.

De begroting 2023-2 is gebaseerd op het vervoersvolume van 2019, rekening houdend met een afslag van 7,5%.

De kosten van 2023 zijn gebaseerd op de gerealiseerde vervoersvraag 2023 inclusief de kosten van het flexibel tarief (continuïteitsafspraken vervoerders).

Dit afsprakenkader, in combinatie met de vervoersvraag, leidt tot deze forse daling van de vervoerskosten waarbij verschillen te onderkennen zijn op gemeenteniveau, zowel in positieve als negatieve zin qua resultaat directe vervoerskosten.

Voor een aanvullende specificatie van het gerealiseerde vervoer, de verdeling in kilometers en de bijbehorende kosten op gemeenteniveau wordt verwezen naar paragraaf 17.1 'Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten' op pagina 94 en paragraaf 17.2 'Bijlage 2: Gerealiseerde versus gebudgetteerde vervoer Wmo' op pagina 101.

Bonus-malus (ad - € 128.863,–)

In het eerste kwartaal van 2023 is het vervoer grotendeels binnen de afgesproken norm uitgevoerd, al is aan één vervoerder een malus opgelegd naar aanleding van deze periode . In het tweede kwartaal zijn geen malussen opgelegd, maar is wel in twee percelen een bonus uitgekeerd omdat de 96% van alle ritten tijdig uitgevoerd zijn. In het derde kwartaal zien wij dat de uitvoering van het vervoer toch weer onder flinke druk kwam te staan. Ondanks deze situatie is in één perceel toch een bonus verdiend, in vier andere percelen zijn malussen opgelegd. In het vierde kwartaal is een bonus uitgekeerd, en zijn een tweetal malussen opgelegd waaronder een malus voor de overschrijding van de toegestane norm van het aantal klachten. Voorgaande heeft geleid tot een onderschrijding van € 128.863,– als gevolg van de malussen welke zijn opgelegd mede als gevolg van de chauffeurstekorten.

13.4 Toelichting baten Wmo

Klantbijdrage vervoer Wmo (ad € 80.383,–)

De ontvangen klantbijdrage is € 80.383,– hoger dan de begrote klantbijdrage. Dit betreft voornamelijk de commerciële ritten door Omnibuzz-klanten waarvan het budget overschreden is en enkele pgb-klanten. De reguliere klantbijdragen die Omnibuzz namens de gemeenten ontvangt zijn per kwartaal teruggestort aan de deelnemende gemeenten en worden niet verwerkt in de begroting en jaarrekening van Omnibuzz.

Bijdrage Voor Elkaar Pas (VEP) (ad € 332.770,–)

Dit betreft de bijdrage van klanten voor de Voor Elkaar Pas; zowel de bijdrage voor de ritten als de bijdrage voor de abonnementskosten. De vaste bijdrage per jaar van de klant is gebaseerd op 1/5e deel van de kostprijs van de kaart plus de kostprijs voor de servicekosten. Het verschil tussen kosten en de lagere opbrengsten ad € 4.385,– komt voort uit de systematiek van afboeking omtrent voortijdige pasopzegging.

Bijdrage overig (ad € 227.790,–)

Het overgrote deel van de € 227.790,– heeft betrekking op renteopbrengsten die Omnibuzz heeft ontvangen over gelden inzake Schatkistbankieren naar aanleiding van de gestegen rentepercentages. Een klein deel betreft de interne doorbelasting van Wmo naar GGZ.

Onttrekking bestemmingsreserve 'ICT' (€ 74.807,–)

Voor het boekjaar 2023 heeft deze onttrekking uit de bestemmingsreserve 'ICT' plaatsgevonden ter financiering van hiertoe geoormerkte kosten:

- Realisatie MijnOmnibuzz.
- Dekking afschrijvingskosten van investeringen.
- Dekking aanbesteding ICT.
- Dekking OMA 2.0 (klantsysteem).

Hiermee is een bedrag gemoeid van totaal € 74.807,–.

Onttrekking bestemmingsreserve 'Personeel' (€ 15.805,–)

Daarnaast is aan de bestemmingsreserve 'Personeel 30 gemeenten' een bedrag van € 15.805,– onttrokken voor de afvloeiingsregeling van een oud-medewerker.

13.5 Toelichting lasten GGZ

Overheadkosten (ad - € 5.711,–)

De begrote algemene post voor de overheadkosten is niet volledig benut in 2023 wat leidt tot een onderschrijding van 5.711,–. In de jaarrekening 2023 zijn daarnaast de investeringskosten verrekend tussen Nederweert en Roermond, welke Roermond in 2022 heeft gemaakt.

Indirecte vervoerkosten (ad € 2.107,–)

De indirecte vervoerskosten zijn € 2.107,– hoger uitgevallen dan begroot aangezien er meer ritten door de jeugdigen zijn verreden dan begroot. Op basis van het aantal ritten worden de indirecte vervoerskosten GGZ bepaald naar aanleiding van de interne doorbelasting van de kosten Wmo administratie.

Directe vervoerkosten (ad € 31.759,–)

In 2023 is significant meer gereisd dan in 2022 waardoor de directe vervoerskosten € 31.759,– hoger zijn uitgevallen gezien de begroting 2023-2 mede gebaseerd was op het GGZ vervoersvolume van 2022.

13.6 Toelichting lasten GGZ

Bijdrage overig (ad € 2.168,–)

Het bedrag heeft betrekking op renteopbrengsten die Omnibuzz heeft ontvangen over gelden inzake Schatkistbankieren naar aanleiding van de gestegen rentepercentages.

NB: De Wmo-kosten en opbrengsten voor de 30 Omnibuzz gemeenten worden in paragraaf 17.1 'Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten' op pagina 94 verantwoord.

De GGZ-kosten en -opbrengsten worden in paragraaf 17.3 'Bijlage 3: Bijdrage deelnemende gemeente GGZ' op pagina 104 verantwoord voor de gemeenten Nederweert en Roermond. Beide vervoersvormen worden door Omnibuzz in separate administraties verantwoord.

Voorgaande kosten worden verdeeld over de gemeenten conform de afgesproken verdeelsleutels in kilometers, ritten en inwoners. Hiervoor wordt eveneens naar de bijlagen verwezen.

13.7 Toelichting algemene dekkingsmiddelen

De bijgestelde bijdrage van de gemeenten in de tweede begrotingswijziging 2023-2 en de onttrekking uit de bestemmingsreserve 'ICT' en 'Personeel' blijken meer dan voldoende te zijn voor de dekking van de werkelijke kosten. Gezien de lagere kosten inzake het vervoer, als gevolg van

de middellange termijn effecten van de COVID-19 pandemie, de structureel lagere vervoersvraag ten opzichte van de begroting 2023-2 en de dekking van de incidentele lasten middels onttrekkingen aan de bestemmingsreserves zijn de middelen door Omnibuzz rechtmatig besteed. Voorgesteld wordt het totale positieve resultaat over 2023 te verdelen conform voorstel resultaatbestemming op pagina 84.

14 Overige gegevens

14. Overige gegevens

14.1 Voorstel resultaatbestemming 2023

Het dagelijks bestuur stelt voor om het resultaat 2023 ad € 2.069.855,– als volgt te bestemmen:

- Terugbetaling aan de deelnemende gemeenten € 1.994.855,–.
- Dotering aan de te vormen Bestemmingsreserve 'Data analyse' € 75.000,–.

De onderverdeling van het resultaat naar de individuele gemeenten is terug te vinden in 17.1 'Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten' op pagina 94 en in 17.3 'Bijlage 3: Bijdrage deelnemende gemeente GGZ' op pagina 104, waarbij qua terugbetaling rekening wordt gehouden met het onderscheid tussen het Wmo- en GGZ-vervoer. Daarnaast dient opgemerkt te worden dat een aantal gemeenten naar aanleiding van het resultaat 2023 aan Omnibuzz moeten betalen.

14.2 Reserves

Er wordt geen voorstel gedaan ter wijziging van de algemene reserve en huidige bestemmingsreserves naar aanleiding van het resultaat in de jaarrekening 2023.

Het algemeen bestuur van Omnibuzz zal hierover op 3 juli 2024 een besluit nemen.

15 Rechtmatigheids-verklaring

15. Rechtmatigheidsverklaring

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 20 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 790.278,–.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn hierbij geen afwijkingen geconstateerd.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de ‘Kadernota rechtmatigheid’ van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie het onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

[1] De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden als gedefinieerd in de notitie rechtmatigheidsverantwoording) worden alleen in de rechtmatigheidsverantwoording vermeld indien de door het algemeen bestuur gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is overschreden. Op basis van afspraken tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kunnen afwijkingen die lager zijn dan de verantwoordingsgrens in de paragraaf ‘Bedrijfsvoering’ worden vermeld.

16 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

WHS Registeraccountants heeft de jaarrekeningcontrole afgerond en heeft in het accountantsverslag dd. 25 maart 2024 aangegeven voornemens te zijn een goedkeurende controleverklaring af te geven bij deze jaarrekening, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording zoals deze door het dagelijks bestuur is afgegeven.

Echter vanwege juridische redenen in het kader van de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording is er landelijk nog geen duidelijkheid over de definitief te hanteren formulering in de controleverklaring door de accountants. Op dit moment vindt hierover afstemming plaats tussen het NBA (Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Zodra hierover afspraken zijn gemaakt zal de controleverklaring voor de jaarrekening 2023 van Omnibuzz worden opgemaakt en wordt deze vanzelf zichtbaar als het bestand opnieuw wordt gedownload.

17 Bijlagen

17. Bijlagen

17.1 Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten

Totaal bijdrage deelnemende gemeenten

Gemeente	Oorspronkelijke begroting 2023-1	Begroting 2023-2 Bijdrage gemeenten	Totaal betaalde bijdrage gemeenten inclusief afrekening vervoer
			A
Beek	€ 328.799	€ 337.913	€ 337.913
Beekdaelen	€ 770.363	€ 791.527	€ 791.527
Beesel	€ 217.601	€ 222.231	€ 222.231
Bergen	€ 198.548	€ 203.945	€ 203.945
Brunssum	€ 864.097	€ 885.157	€ 885.157
Echt-Susteren	€ 781.004	€ 802.334	€ 802.334
Eijsden-Margraten	€ 566.275	€ 580.676	€ 580.676
Gennep	€ 418.400	€ 432.725	€ 432.725
Gulpen-Wittem	€ 382.270	€ 392.489	€ 392.489
Heerlen	€ 2.706.657	€ 2.777.935	€ 2.777.935
Horst aan de Maas	€ 672.863	€ 693.973	€ 693.973
Kerkrade	€ 1.744.351	€ 1.789.798	€ 1.789.798
Landgraaf	€ 1.301.086	€ 1.332.710	€ 1.332.710
Leudal	€ 676.507	€ 695.139	€ 695.139
Maasgouw	€ 597.704	€ 614.130	€ 614.130
Maastricht	€ 4.131.384	€ 4.245.407	€ 4.245.407
Meerssen	€ 675.122	€ 691.642	€ 691.642
Nederweert	€ 263.281	€ 271.366	€ 271.366
Peel en Maas	€ 671.826	€ 688.593	€ 688.593
Roerdalen	€ 348.919	€ 358.802	€ 358.802
Roermond	€ 1.081.341	€ 1.114.452	€ 1.114.452
Simpelveld	€ 209.860	€ 214.893	€ 214.893
Sittard-Geleen	€ 2.625.869	€ 2.693.556	€ 2.693.556
Stein	€ 417.920	€ 442.205	€ 442.205
Vaals	€ 260.601	€ 267.662	€ 267.662
Valkenburg aan de Geul	€ 519.065	€ 532.992	€ 532.992
Venlo	€ 1.871.297	€ 1.927.359	€ 1.927.359
Venray	€ 599.741	€ 619.525	€ 619.525
Voerendaal	€ 251.740	€ 258.158	€ 258.158
Weert	€ 626.186	€ 650.170	€ 650.170
TOTAAL	€ 26.780.680	€ 27.529.468	€ 27.529.468

Kosten 2023	Onttrekking bestemmingsreserve ICT	Onttrekking bestemmingsreserve Personeel	Te bestemmen resultaat 2023
B	C	D	E = A-(B-C-D)
€ 296.900	€ 1.077	€ 228	€ 42.318
€ 854.091	€ 2.401	€ 507	€ 59.655-
€ 213.814	€ 898	€ 190	€ 9.505
€ 187.894	€ 876	€ 185	€ 17.112
€ 921.696	€ 1.848	€ 390	€ 34.300-
€ 758.274	€ 2.135	€ 451	€ 46.646
€ 708.193	€ 1.735	€ 367	€ 125.415-
€ 341.859	€ 1.186	€ 251	€ 92.302
€ 398.631	€ 948	€ 200	€ 4.994-
€ 2.557.691	€ 5.817	€ 1.229	€ 227.289
€ 649.296	€ 2.915	€ 616	€ 48.208
€ 1.774.976	€ 3.047	€ 644	€ 18.514
€ 1.327.885	€ 2.484	€ 525	€ 7.833
€ 583.614	€ 2.413	€ 510	€ 114.448
€ 550.572	€ 1.623	€ 343	€ 65.524
€ 3.706.761	€ 8.189	€ 1.730	€ 548.565
€ 605.014	€ 1.242	€ 262	€ 88.132
€ 220.621	€ 1.169	€ 247	€ 52.160
€ 586.055	€ 3.024	€ 639	€ 106.200
€ 298.258	€ 1.383	€ 292	€ 62.219
€ 885.122	€ 4.004	€ 846	€ 234.181
€ 182.624	€ 694	€ 147	€ 33.110
€ 2.685.997	€ 6.159	€ 1.301	€ 15.019
€ 380.602	€ 1.654	€ 349	€ 63.607
€ 287.558	€ 681	€ 144	€ 19.071-
€ 631.185	€ 1.097	€ 232	€ 96.864-
€ 1.500.264	€ 6.900	€ 1.458	€ 435.453
€ 622.899	€ 2.980	€ 630	€ 236
€ 225.695	€ 828	€ 175	€ 33.466
€ 580.198	€ 3.400	€ 718	€ 74.091
€ 25.524.241	€ 74.807	€ 15.805	€ 2.095.839

Uitsplitsing directe vervoerskosten

Gemeente	Begroting 2023-1	Begroting 2023-2 Bijdrage gemeenten	Afrekening vervoer 2023 Bijdrage gemeenten	Totaal betaalde bijdrage gemeenten	Kosten regulier vervoer 2023	Kosten flexibel tarief -Nacalculatorisch tarief	Saldo directe vervoerskosten 2023
		A	B	C = A - B	D	E	F = C-D-E
Beek	€ 257.043	€ 259.951	€ -	€ 259.951	€ 206.243	€ 22.291	€ 31.417
Beekdaelen	€ 605.416	€ 614.358	€ -	€ 614.358	€ 611.857	€ 66.130	€ 63.629-
Beesel	€ 164.531	€ 164.902	€ -	€ 164.902	€ 146.343	€ 15.817	€ 2.743
Bergen	€ 153.303	€ 154.877	€ -	€ 154.877	€ 129.083	€ 13.951	€ 11.842
Brunssum	€ 693.060	€ 702.747	€ -	€ 702.747	€ 675.124	€ 72.968	€ 45.345-
Echt-Susteren	€ 629.644	€ 639.326	€ -	€ 639.326	€ 546.585	€ 59.076	€ 33.665
Eijsden-Margraten	€ 450.446	€ 455.890	€ -	€ 455.890	€ 513.071	€ 55.453	€ 112.634-
Gennep	€ 328.622	€ 335.194	€ -	€ 335.194	€ 235.784	€ 25.484	€ 73.926
Gulpen-Wittem	€ 314.837	€ 320.044	€ -	€ 320.044	€ 293.273	€ 31.697	€ 4.926-
Heerlen	€ 2.160.626	€ 2.195.056	€ -	€ 2.195.056	€ 1.826.282	€ 197.387	€ 171.387
Horst aan de Maas	€ 512.954	€ 519.689	€ -	€ 519.689	€ 439.898	€ 47.545	€ 32.246
Kerkrade	€ 1.413.111	€ 1.436.441	€ -	€ 1.436.441	€ 1.293.603	€ 139.815	€ 3.023
Landgraaf	€ 1.053.052	€ 1.068.176	€ -	€ 1.068.176	€ 966.056	€ 104.413	€ 2.293-
Leudal	€ 535.171	€ 542.265	€ -	€ 542.265	€ 404.026	€ 43.668	€ 94.571
Maasgouw	€ 483.916	€ 491.350	€ -	€ 491.350	€ 398.397	€ 43.059	€ 49.893
Maastricht	€ 3.282.117	€ 3.336.817	€ -	€ 3.336.817	€ 2.612.289	€ 282.340	€ 442.188
Meerssen	€ 560.268	€ 569.015	€ -	€ 569.015	€ 444.918	€ 48.087	€ 76.010
Nederweert	€ 197.826	€ 200.232	€ -	€ 200.232	€ 142.744	€ 15.428	€ 42.060
Peel en Maas	€ 510.496	€ 511.853	€ -	€ 511.853	€ 388.864	€ 42.029	€ 80.960
Roerdalen	€ 267.355	€ 270.484	€ -	€ 270.484	€ 199.924	€ 21.608	€ 48.952
Roermond	€ 802.600	€ 813.204	€ -	€ 813.204	€ 569.263	€ 61.527	€ 182.414
Simpelveld	€ 164.875	€ 166.629	€ -	€ 166.629	€ 125.395	€ 13.553	€ 27.682
Sittard-Geleen	€ 2.097.646	€ 2.128.077	€ -	€ 2.128.077	€ 1.933.897	€ 209.018	€ 14.838-
Stein	€ 318.083	€ 334.726	€ -	€ 334.726	€ 255.257	€ 27.589	€ 51.881
Vaals	€ 211.429	€ 214.706	€ -	€ 214.706	€ 212.815	€ 23.001	€ 21.110-
Valkenburg aan de Geul	€ 428.379	€ 435.366	€ -	€ 435.366	€ 472.151	€ 51.031	€ 87.816-
Venlo	€ 1.393.639	€ 1.411.710	€ -	€ 1.411.710	€ 961.377	€ 103.907	€ 346.426
Venray	€ 426.513	€ 431.082	€ -	€ 431.082	€ 406.023	€ 43.884	€ 18.824-
Voerendaal	€ 193.759	€ 195.945	€ -	€ 195.945	€ 155.910	€ 16.851	€ 23.184
Weert	€ 428.724	€ 435.792	€ -	€ 435.792	€ 350.171	€ 37.847	€ 47.774
TOTAAL	€ 21.039.441	€ 21.355.907	€ -	€ 21.355.907	€ 17.916.622	€ 1.936.455	€ 1.502.831

Uitsplitsing indirecte vervoerskosten

Gemeente	Begroting 2023-1	Begroting 2023-2 Bijdrage gemeenten	Indirecte vervoerkosten 2023	Resultaat indirecte vervoerskosten
		A	B	C = A - B
Beek	€ 33.774			
Beekdaelen	€ 78.517	€ 82.176	€ 90.796	€ 8.620-
Beesel	€ 20.830	€ 21.800	€ 19.748	€ 2.052
Bergen	€ 13.770	€ 14.412	€ 13.737	€ 675
Brunssum	€ 104.428	€ 109.295	€ 107.944	€ 1.352
Echt-Susteren	€ 75.042	€ 78.540	€ 76.757	€ 1.783
Eijsden-Margraten	€ 53.636	€ 56.137	€ 78.018	€ 21.881-
Gennep	€ 48.354	€ 50.607	€ 38.451	€ 12.156
Gulpen-Wittem	€ 33.367	€ 34.922	€ 39.964	€ 5.042-
Heerlen	€ 337.059	€ 352.771	€ 327.372	€ 25.399
Horst aan de Maas	€ 56.345	€ 58.971	€ 58.297	€ 675
Kerkrade	€ 222.434	€ 232.802	€ 233.292	€ 490-
Landgraaf	€ 158.873	€ 166.279	€ 169.178	€ 2.899-
Leudal	€ 54.865	€ 57.422	€ 50.199	€ 7.223
Maasgouw	€ 55.970	€ 58.579	€ 51.460	€ 7.119
Maastricht	€ 558.599	€ 584.636	€ 521.203	€ 63.432
Meerssen	€ 70.218	€ 73.492	€ 67.883	€ 5.609
Nederweert	€ 23.793	€ 24.902	€ 20.931	€ 3.971
Peel En Maas	€ 54.573	€ 57.117	€ 47.734	€ 9.383
Roerdalen	€ 32.125	€ 33.622	€ 27.607	€ 6.015
Roermond	€ 136.478	€ 142.840	€ 112.073	€ 30.767
Simpelveld	€ 19.870	€ 20.796	€ 19.009	€ 1.787
Sittard-Geleen	€ 307.498	€ 321.831	€ 324.273	€ 2.442-
Stein	€ 40.167	€ 42.039	€ 38.988	€ 3.052
Vaals	€ 24.846	€ 26.003	€ 27.537	€ 1.534-
Valkenburg aan de Geul	€ 51.816	€ 54.231	€ 69.032	€ 14.800-
Venlo	€ 231.878	€ 242.686	€ 189.845	€ 52.841
Venray	€ 67.395	€ 70.536	€ 67.107	€ 3.430
Voerendaal	€ 28.134	€ 29.446	€ 23.508	€ 5.938
Weert	€ 76.318	€ 79.876	€ 71.390	€ 8.486
TOTAAL	€ 3.070.974	€ 3.214.116	€ 3.013.422	€ 200.694

Uitsplitsing overheadkosten

Gemeente	Begroting 2023-1	Begroting 2023-2	Overheadkosten 2023	Resultaat overheadkosten
		A	B	C=A-B
Beek	€ 37.982	€ 42.618	€ 38.273	€ 4.345
Beekdaelen	€ 86.430	€ 94.992	€ 85.308	€ 9.684
Beesel	€ 32.240	€ 35.528	€ 31.906	€ 3.622
Bergen	€ 31.475	€ 34.656	€ 31.123	€ 3.533
Brunssum	€ 66.609	€ 73.114	€ 65.660	€ 7.454
Echt-Susteren	€ 76.318	€ 84.468	€ 75.857	€ 8.611
Eijsden-Margraten	€ 62.193	€ 68.649	€ 61.651	€ 6.998
Gennep	€ 41.424	€ 46.924	€ 42.140	€ 4.784
Gulpen-Wittem	€ 34.066	€ 37.522	€ 33.697	€ 3.825
Heerlen	€ 208.972	€ 230.109	€ 206.650	€ 23.458
Horst aan de Maas	€ 103.564	€ 115.312	€ 103.556	€ 11.755
Kerkrade	€ 108.806	€ 120.556	€ 108.266	€ 12.290
Landgraaf	€ 89.161	€ 98.255	€ 88.238	€ 10.017
Leudal	€ 86.471	€ 95.452	€ 85.721	€ 9.731
Maasgouw	€ 57.818	€ 64.201	€ 57.656	€ 6.545
Maastricht	€ 290.668	€ 323.954	€ 290.929	€ 33.026
Meerssen	€ 44.636	€ 49.135	€ 44.126	€ 5.009
Nederweert	€ 41.662	€ 46.232	€ 41.519	€ 4.713
Peel En Maas	€ 106.757	€ 119.623	€ 107.428	€ 12.195
Roerdalen	€ 49.439	€ 54.696	€ 49.120	€ 5.576
Roermond	€ 142.263	€ 158.408	€ 142.259	€ 16.149
Simpelveld	€ 25.115	€ 27.468	€ 24.668	€ 2.800
Sittard-Geleen	€ 220.725	€ 243.647	€ 218.809	€ 24.839
Stein	€ 59.670	€ 65.440	€ 58.768	€ 6.671
Vaals	€ 24.326	€ 26.953	€ 24.205	€ 2.748
Valkenburg aan de Geul	€ 38.870	€ 43.395	€ 38.971	€ 4.424
Venlo	€ 245.780	€ 272.962	€ 245.135	€ 27.827
Venray	€ 105.833	€ 117.906	€ 105.886	€ 12.020
Voerendaal	€ 29.847	€ 32.767	€ 29.427	€ 3.340
Weert	€ 121.144	€ 134.501	€ 120.789	€ 13.712
TOTAAL	€ 2.670.265	€ 2.959.443	€ 2.657.742	€ 301.700

17.2 Bijlage 2: Gerealiseerde versus gebudgetteerde vervoer Wmo

Tabel vervoersvolume

	Vervoersvolume BBV 2023-2						Vervoersvolume realisatie 2023		
Gemeente	Ritten	Kilometers	Toeslagen km hoog	Toeslagen km laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Ritten	Kilometers	Toeslagen km hoog
Beek	13.506	96.405	4.824	22.758	1.392	-	9.926	79.251	2.380
Beekdaelen	31.398	231.121	7.388	57.802	1.894	-	29.949	237.324	970
Beesel	8.330	60.239	5.057	20.704	907	-	6.514	57.016	2.301
Bergen	5.507	66.124	306	11.288	617	-	4.531	55.012	1.941
Brunssum	41.760	245.172	14.049	65.548	2.871	-	35.605	250.758	3.237
Echt-Susteren	30.009	247.899	9.201	50.586	3.634	-	25.318	212.070	7.266
Eijsden-Margraten	21.449	175.359	7.106	45.640	2.170	-	25.734	193.659	2.582
Gennep	19.336	117.372	7.136	39.893	1.171	-	12.683	85.945	5.486
Gulpen-Wittem	13.343	124.282	8.939	46.149	2.081	-	13.182	113.286	7.901
Heerlen	134.788	771.105	16.264	137.800	10.767	-	107.983	645.482	22.282
Horst aan de Maas	22.532	204.874	10.288	53.828	1.831	-	19.229	176.069	3.018
Kerkrade	88.950	497.852	20.345	112.258	4.323	-	76.951	450.948	19.474
Landgraaf	63.533	377.211	13.919	82.108	4.876	-	55.803	341.670	15.405
Leudal	21.940	223.954	2.278	35.674	2.201	-	16.558	165.142	2.123
Maasgouw	22.382	193.250	4.740	39.407	2.739	-	16.974	160.213	3.902
Maastricht	223.380	1.083.143	76.098	358.763	11.519	-	171.918	855.397	42.542
Meerssen	28.080	212.943	12.529	66.136	2.104	-	22.391	166.592	9.789
Nederweert	9.515	79.464	1.378	6.897	625	-	6.904	55.495	129
Peel En Maas	21.824	202.288	9.833	57.294	1.872	-	15.745	157.377	4.886
Roerdalen	12.846	103.941	3.939	29.595	553	-	9.106	77.492	2.431
Roermond	54.577	275.082	1.466	46.266	3.196	-	36.967	193.752	655
Simpelveld	7.946	63.800	2.594	13.716	1.388	-	6.270	48.156	861
Sittard-Geleen	122.967	744.425	64.103	203.804	8.575	-	106.961	699.304	36.255
Stein	16.063	126.569	4.647	42.466	1.860	-	12.860	95.930	3.373
Vaals	9.935	83.225	2.099	20.619	1.592	-	9.083	85.418	510
Valkenburg aan de Geul	20.721	166.949	7.201	39.844	2.395	-	22.770	179.468	7.851
Venlo	92.727	470.663	24.837	114.667	5.699	-	62.620	319.635	16.520
Venray	26.951	149.721	2.373	32.596	1.850	-	22.135	149.024	2.730
Voerendaal	11.251	71.094	1.374	11.630	1.129	-	7.754	58.925	1.122
Weert	30.519	141.850	3.155	29.235	2.351	-	23.548	114.037	3.311
TOTAAL	1.228.065	7.607.376	349.466	1.894.972	90.182	-	993.972	6.479.847	233.233

			Afwijking Realisatie tov BBV 2023-2					
Toeslagen km laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Ritten	Kilometers	Toeslagen km hoog	Toeslagen km laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht
19.584	468	-	3.580-	17.154-	2.444-	3.174-	924-	-
47.608	1.538	-	1.449-	6.203	6.418-	10.194-	356-	-
16.472	554	-	1.816-	3.223-	2.755-	4.233-	353-	-
9.148	247	-	976-	11.111-	1.635	2.139-	370-	-
71.622	1.731	-	6.155-	5.586	10.812-	6.074	1.140-	-
53.578	1.685	658	4.691-	35.830-	1.935-	2.992	1.949-	658
55.018	1.156	2.285	4.285	18.300	4.524-	9.378	1.014-	2.285
19.579	689	-	6.653-	31.427-	1.650-	20.314-	482-	-
31.464	972	-	161-	10.996-	1.038-	14.685-	1.109-	-
133.494	5.883	66	26.805-	125.623-	6.018	4.307-	4.884-	66
40.070	665	1.288	3.303-	28.805-	7.270-	13.757-	1.166-	1.288
108.955	4.954	1.977	11.999-	46.904-	870-	3.304-	631	1.977
84.552	2.344	4.295	7.730-	35.541-	1.486	2.444	2.532-	4.295
38.992	686	202	5.382-	58.813-	156-	3.318	1.515-	202
35.520	1.061	-	5.408-	33.037-	838-	3.887-	1.678-	-
266.554	7.793	1.442	51.462-	227.746-	33.556-	92.210-	3.726-	1.442
37.067	1.307	644	5.689-	46.351-	2.739-	29.068-	797-	644
12.590	308	-	2.611-	23.969-	1.249-	5.692	317-	-
41.753	1.002	-	6.079-	44.911-	4.947-	15.542-	870-	-
17.076	624	4.141	3.740-	26.449-	1.508-	12.520-	71	4.141
42.385	1.592	196	17.610-	81.330-	812-	3.881-	1.604-	196
6.797	506	-	1.676-	15.644-	1.733-	6.919-	882-	-
166.706	5.280	-	16.006-	45.121-	27.848-	37.097-	3.295-	-
24.512	753	-	3.203-	30.639-	1.274-	17.954-	1.107-	-
23.647	481	-	852-	2.193	1.589-	3.028	1.111-	-
56.168	886	-	2.049	12.519	650	16.323	1.509-	-
71.828	3.428	-	30.107-	151.028-	8.317-	42.838-	2.271-	-
35.085	1.080	98	4.816-	697-	357	2.489	770-	98
17.782	429	-	3.497-	12.169-	252-	6.152	700-	-
34.348	853	1.606	6.971-	27.812-	155	5.113	1.498-	1.606
1.619.954	50.955	18.898	-234.093	-1.127.529	-116.234	-275.018	-39.227	18.898

Tabel directe vervoerskosten in euro's

	Vervoersvolume BBV 2023-2 in €						Vervoerszones realisatie 2023 in €		
Gemeente	Ritten / kilometers	Toeslagen km hoog	Toeslagen km laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht		Ritten / kilometers	Toeslagen km hoog	Toeslagen km laag
Beek	€ 249.103	€ 3.050	€ 6.014	€ 1.784	€ -		€ 198.529	€ 1.664	€ 4.796
Beekdaelen	€ 591.985	€ 4.672	€ 15.274	€ 2.428	€ -		€ 595.705	€ 566	€ 11.464
Beesel	€ 155.072	€ 3.198	€ 5.471	€ 1.162	€ -		€ 139.499	€ 1.338	€ 4.021
Bergen	€ 150.910	€ 193	€ 2.983	€ 791	€ -		€ 125.282	€ 1.017	€ 2.122
Brunssum	€ 672.863	€ 8.884	€ 17.321	€ 3.680	€ -		€ 650.457	€ 2.206	€ 17.821
Echt-Susteren	€ 615.483	€ 5.818	€ 13.367	€ 4.658	€ -		€ 524.647	€ 4.350	€ 12.786
Eijsden-Margraten	€ 436.555	€ 4.493	€ 12.060	€ 2.782	€ -		€ 492.979	€ 2.059	€ 13.846
Gennep	€ 318.639	€ 4.512	€ 10.542	€ 1.501	€ -		€ 225.486	€ 3.429	€ 5.022
Gulpen-Wittem	€ 299.530	€ 5.653	€ 12.195	€ 2.667	€ -		€ 278.443	€ 4.580	€ 7.645
Heerlen	€ 2.134.558	€ 10.285	€ 36.413	€ 13.800	€ -		€ 1.761.077	€ 13.912	€ 35.493
Horst aan de Maas	€ 496.613	€ 6.505	€ 14.224	€ 2.347	€ -		€ 426.074	€ 1.918	€ 9.548
Kerkrade	€ 1.388.372	€ 12.865	€ 29.664	€ 5.540	€ -		€ 1.238.354	€ 13.145	€ 27.880
Landgraaf	€ 1.031.428	€ 8.802	€ 21.697	€ 6.249	€ -		€ 924.986	€ 10.591	€ 22.249
Leudal	€ 528.577	€ 1.441	€ 9.427	€ 2.820	€ -		€ 391.784	€ 1.248	€ 9.057
Maasgouw	€ 474.429	€ 2.997	€ 10.413	€ 3.511	€ -		€ 384.924	€ 2.327	€ 8.303
Maastricht	€ 3.179.131	€ 48.120	€ 94.802	€ 14.764	€ -		€ 2.486.815	€ 27.624	€ 76.280
Meerssen	€ 540.919	€ 7.922	€ 17.476	€ 2.697	€ -		€ 425.425	€ 6.265	€ 9.398
Nederweert	€ 196.738	€ 871	€ 1.823	€ 801	€ -		€ 138.770	€ 116	€ 3.031
Peel En Maas	€ 488.095	€ 6.218	€ 15.140	€ 2.400	€ -		€ 373.180	€ 2.963	€ 10.036
Roerdalen	€ 259.464	€ 2.491	€ 7.820	€ 708	€ -		€ 190.939	€ 1.485	€ 4.085
Roermond	€ 795.955	€ 927	€ 12.226	€ 4.096	€ -		€ 552.799	€ 455	€ 11.601
Simpelveld	€ 159.586	€ 1.641	€ 3.624	€ 1.779	€ -		€ 121.902	€ 546	€ 1.591
Sittard-Geleen	€ 2.022.697	€ 40.535	€ 53.854	€ 10.990	€ -		€ 1.854.682	€ 22.657	€ 42.408
Stein	€ 318.182	€ 2.939	€ 11.222	€ 2.384	€ -		€ 244.798	€ 2.005	€ 6.436
Vaals	€ 205.889	€ 1.327	€ 5.449	€ 2.041	€ -		€ 205.399	€ 483	€ 5.643
Valkenburg aan de Geul	€ 417.215	€ 4.554	€ 10.529	€ 3.069	€ -		€ 451.130	€ 5.085	€ 13.562
Venlo	€ 1.358.400	€ 15.706	€ 30.300	€ 7.304	€ -		€ 920.641	€ 11.471	€ 20.078
Venray	€ 418.597	€ 1.501	€ 8.613	€ 2.372	€ -		€ 391.741	€ 2.224	€ 9.076
Voerendaal	€ 190.556	€ 869	€ 3.073	€ 1.447	€ -		€ 149.596	€ 707	€ 4.457
Weert	€ 423.059	€ 1.995	€ 7.725	€ 3.013	€ -		€ 334.869	€ 2.084	€ 10.152
TOTAAL	€ 20.518.597	€ 220.984	€ 500.740	€ 115.586	€ -		€ 17.200.910	€ 150.523	€ 419.889

			Afwijking Realisatie t.o.v. BBV 2023-2 in €					
Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht		Ritten / kilometers	Toeslagen km hoog	Toeslagen km laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Totaal
€ 1.254	€ -		€ 50.574-	€ 1.387-	€ 1.218-	€ 530-	€ -	€ 53.708-
€ 4.122	€ -		€ 3.720	€ 4.106-	€ 3.810-	€ 1.694	€ -	€ 2.502-
€ 1.485	€ -		€ 15.573-	€ 1.860-	€ 1.450-	€ 323	€ -	€ 18.560-
€ 662	€ -		€ 25.627-	€ 823	€ 861-	€ 129-	€ -	€ 25.794-
€ 4.639	€ -		€ 22.406-	€ 6.678-	€ 501	€ 960	€ -	€ 27.623-
€ 4.516	€ 286		€ 90.836-	€ 1.468-	€ 581-	€ 142-	€ 286	€ 92.741-
€ 3.098	€ 1.089		€ 56.424	€ 2.435-	€ 1.786	€ 316	€ 1.089	€ 57.181
€ 1.847	€ -		€ 93.153-	€ 1.083-	€ 5.519-	€ 345	€ -	€ 99.410-
€ 2.605	€ -		€ 21.088-	€ 1.073-	€ 4.550-	€ 62-	€ -	€ 26.771-
€ 15.766	€ 33		€ 373.481-	€ 3.628	€ 920-	€ 1.966	€ 33	€ 368.774-
€ 1.782	€ 576		€ 70.540-	€ 4.588-	€ 4.675-	€ 565-	€ 576	€ 79.791-
€ 13.277	€ 948		€ 150.018-	€ 280	€ 1.784-	€ 7.736	€ 948	€ 142.837-
€ 6.282	€ 1.948		€ 106.442-	€ 1.789	€ 553	€ 33	€ 1.948	€ 102.120-
€ 1.838	€ 99		€ 136.793-	€ 193-	€ 369-	€ 982-	€ 99	€ 138.239-
€ 2.843	€ -		€ 89.505-	€ 670-	€ 2.111-	€ 667-	€ -	€ 92.953-
€ 20.885	€ 685		€ 692.316-	€ 20.497-	€ 18.522-	€ 6.121	€ 685	€ 724.528-
€ 3.503	€ 326		€ 115.494-	€ 1.657-	€ 8.078-	€ 806	€ 326	€ 124.097-
€ 825	€ -		€ 57.967-	€ 755-	€ 1.209	€ 25	€ -	€ 57.488-
€ 2.685	€ -		€ 114.916-	€ 3.255-	€ 5.104-	€ 285	€ -	€ 122.989-
€ 1.672	€ 1.742		€ 68.525-	€ 1.005-	€ 3.736-	€ 964	€ 1.742	€ 70.560-
€ 4.267	€ 141		€ 243.156-	€ 472-	€ 624-	€ 170	€ 141	€ 243.941-
€ 1.356	€ -		€ 37.684-	€ 1.094-	€ 2.034-	€ 423-	€ -	€ 41.235-
€ 14.150	€ -		€ 168.015-	€ 17.878-	€ 11.447-	€ 3.160	€ -	€ 194.180-
€ 2.018	€ -		€ 73.383-	€ 934-	€ 4.786-	€ 366-	€ -	€ 79.469-
€ 1.289	€ -		€ 490-	€ 844-	€ 194	€ 752-	€ -	€ 1.891-
€ 2.374	€ -		€ 33.915	€ 532	€ 3.033	€ 695-	€ -	€ 36.785
€ 9.187	€ -		€ 437.759-	€ 4.235-	€ 10.223-	€ 1.883	€ -	€ 450.333-
€ 2.894	€ 87		€ 26.856-	€ 723	€ 463	€ 523	€ 87	€ 25.060-
€ 1.150	€ -		€ 40.961-	€ 161-	€ 1.384	€ 297-	€ -	€ 40.035-
€ 2.286	€ 780		€ 88.190-	€ 89	€ 2.427	€ 727-	€ 780	€ 85.621-
€ 136.559	€ 8.741		€ 3.317.687-	€ 70.461-	€ 80.851-	€ 20.973	€ 8.741	€ 3.439.285-

17.3 Bijlage 3: Bijdrage deelnemende gemeente GGZ

Totaal bijdrage deelnemende gemeenten

Gemeente	Begroting 2023-2	Totaal betaalde bijdrage gemeenten inclusief afrekening vervoer	Kosten 2023	Te bestemmen resultaat 2023
		A	B	C = A - B
Nederweert	€ 58.794	€ 58.794	€ 33.908	€ 24.885
Roermond	€ 77.123	€ 77.123	€ 127.993	€ 50.870-
TOTAAL	€ 135.917	€ 135.917	€ 161.901	€ -25.984

Uitsplitsing directe vervoerskosten

Gemeente	Begroting 2023-2	Afrekening vervoer 2023 / Bijdrage gemeenten	Totaal betaalde bijdrage gemeenten	Kosten regulier vervoer 2023	Nacalculatorisch tarief	Saldo vervoers-resultaat
	A	B	C = A - B	D	E	F = C- D - E
Nederweert	€ 54.282	€ -	€ 54.282	€ 31.687	€ 998-	€ 23.592
Roermond	€ 68.280	€ -	€ 68.280	€ 127.650	€ 4.019-	€ 55.351-
TOTAAL	€ 122.561	€ -	€ 122.561	€ 159.336	€ -5.017	€ -31.759

Uitsplitsing indirecte vervoerskosten

Gemeente	Begroting 2023-2	Indirecte vervoerskosten 2023	Resultaat indirecte vervoerskosten
	A	B	C = A-B
Nederweert	€ 1.047	€ 745	€ 302
Roermond	€ 5.642	€ 5.882	€ -240
TOTAAL	€ 6.688	€ 6.627	€ 62

Uitsplitsing overheadkosten

Gemeente	Begroting 2023-2	Overheadkosten 2023	Resultaat overheadkosten
	A	B	C = A-B
Nederweert	€ 3.465	€ 2.474	€ 990
Roermond	€ 3.202	€ 1.519-	€ 4.722
TOTAAL	€ 6.667	€ 955	€ 5.711

omnibuzz
G-210-RR

17.4 Bijlage 4: Gerealiseerde versus gebudgetteerde vervoer GGZ

Tabel vervoersvolume

	Vervoersvolume BBV 2023-2				Vervoersvolume realisatie 2023	
Gemeente	Ritten	Kilometers			Ritten	Kilometers
Nederweert	294	13.608			326	11.730
Roermond	1.585	21.937			2.575	42.529
TOTAAL	1.879	35.545	-	-	2.901	54.258

Tabel directe vervoerskosten in euro's

	Vervoersvolume BBV 2023-2 in €				Vervoersvolume realisatie 2023 in €	
Gemeente	Ritten/ kilometers inclusief opslag	Toeslag individueel	Toeslag jeudgwet	Meereizend OV'er	Ritten/ kilometers	Toeslag individueel
Nederweert	€ 40.710	€ 5.655	€ 7.916	€ -	€ 19.883	€ 4.834
Roermond	€ 42.659	€ 10.670	€ 14.935	€ 17	€ 79.863	€ 18.972
TOTAAL	€ 83.369	€ 16.325	€ 22.851	€ 17	€ 99.745	€ 23.807

		Afwijking Realisatie tov BBV 2023-2			
		Ritten	Kilometers		
		32	1.878-		
		990	20.592		
		1.022	18.713		

		Afwijking Realisatie tov BBV 2023-2 in €				
Toeslag jeudgwet	Meereizend OV'er	Ritten/ kilometers	Toeslag individueel	Toeslag jeudgwet	Meereizend OV'er	Totaal
€ 6.970	€ -	20.827-	821-	946-	-	€ 22.594-
€ 27.987	€ 828	37.204	8.302	13.052	811	€ 59.369
€ 34.956	€ 828	€ 16.376	€ 7.482	€ 12.105	€ 811	€ 36.774

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Niets uit deze uitgave
mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand of openbaar gemaakt
worden in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch of door
fotokopieën, opname, of op enige
andere manier, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van
Omnibuzz.

V1.00 - 202404

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: 28-05-2024
Registratiekenmerk	: 202401133
Gemeentebladnr.	: 2024/29
Afdeling opsteller	: Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder	:
Portefeuillehouder	: Vérénice Hermans
Raadsvergadering d.d.	: 2 juli 2024
Uiterlijke datum	: 27 juni 2024

Aan de raad,

Samenvatting
Omnibuzz stuurt in overeenstemming met de bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) de financiële verantwoording naar de gemeenteraad (conceptbescheiden: jaarrekening 2023 en de (gewijzigde) begroting 2024-1, conceptbegroting 2025 en meerjarenperspectief 2026-2028). De raad kan daarmee zijn kaderstellende en controlerende bevoegdheid invullen via het afgeven van een zienswijze binnen 12 weken na verzending van de financiële stukken (artikel 35 lid 1 Wgr.). De wettelijke termijn die hieruit voortvloeit maakt dat de deadline hiervoor op 27 juni 2024 is, waarna de behandeling van de stukken plaatsvindt in de vergadering van het algemeen bestuur (AB) van Omnibuzz op 3 juli 2024.
Gelet op de vergadercyclus van de raad is het niet haalbaar gebleken om deze bescheiden door uw raad in juni te laten behandelen (4 april ontvangst stukken, 23 april presidium voor de raad in juni, 2 weken daarvoor dient het college akkoord te geven); om die reden komt dit voorstel op 2 juli ter besluitvorming in uw raad.
Gegeven voorgaande zal de zienswijze, waartoe uw raad op 2 juli beslist, diezelfde avond nog gedeeld worden met de GR Omnibuzz, opdat deze onderdeel kan zijn van de beraadslaging van het AB op 3 juli.

Concept jaarrekening 2023
Voor het jaar 2023 is sprake van een positief jaarrekeningresultaat van €2.069.855,- dat uit te betalen is aan de deelnemende gemeenten; echter voor Brunssum betekent dit een tekort van €34.301,- De reden dat de gemeente Brunssum wederom extra moet betalen is het veelvuldige gebruik van doelgroepenvervoer door de Brunssumse inwoners in 2023, zoals reeds toegelicht in het raadsvoorstel inzake de financiële verantwoording in 2023.

Resumerend blijkt uit de ondersteunende stukken dat Omnibuzz in 2023, net als in de voorgaande jaren, haar taken naar behoren heeft opgepakt en daar op deugdelijke wijze verantwoording over aflegt.

Concept begrotingswijziging 2024-1
Omnibuzz ziet aanleiding om de begroting 2024-1 te wijzigen c.q. te actualiseren. Ten opzichte van de vorige begroting 2024 vallen de totale kosten voor het Wmo vervoer **over de hele linie** €1,5mln. lager uit. Deze daling kan worden uitgesplitst naar de directe vervoerskosten (lager gebruik dan verwacht) alsmede de indirecte vervoerskosten en overhead (voornamelijk door gestegen loonkosten).
Voor Brunssum betekent voorgaande niet dat er geld terugkomt, we moeten omwille van het veelvuldige gebruik opnieuw bijbetalen (€58.036,-).

Gebruik Omnibuzz
De oorzaken van dit veelvuldige gebruik zijn samen met Omnibuzz geanalyseerd en nader geduid. Hieruit is gebleken dat een klein gedeelte van de inwoners met een indicatie doelgroepenvervoer verantwoordelijk is voor een kwart van de reisbewegingen en daarmee kosten voor Omnibuzz. Wij verkennen op dit moment of en hoe we hierop gaan sturen.

Begroting 2025
Voor 2025 hanteert Omnibuzz het vervoersvolume van 2024. Gelet op het aantrekkende gebruik van Omnibuzz door onze inwoners is het de vraag of dit voor onze gemeente ook geldt, het gebruik en de prognose hiervan blijven we nauwlettend volgen.
De begroting 2025 betekent voor Brunssum dat er een bijdrage wordt gevraagd van €1.022.367,-

Voor de jaren 2026 en 2027 wordt uitgegaan van een bijdrage van respectievelijk €1.052.439,- en €1.085.858,-

Zienswijze

Omnibuzz legt wederom op zorgvuldige wijze verantwoording af en maakt een realistische financiële doorkijk naar de komende jaren. Het veelvuldige gebruik van Omnibuzz door een deel van onze inwoners is een kwestie waar we zelf als gemeente verantwoordelijk voor zijn. Dit maakt dat dit geen onderdeel hoeft te zijn naar de zienswijze in de richting van de GR Omnibuzz. Voorgaande betekent dat uw raad voorgesteld wordt om kennis te nemen van de jaarrekening 2023 en te besluiten een positieve zienswijze in te dienen t.a.v. de begroting 2024-1 en de begroting 2025, met de volgende aanvullende boodschap inzake de financiële draagkracht van de gemeente(n):
Evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt.

1. **Onderwerp**

Conceptbegroting 2024-1, conceptbegroting 2025 en voorlopige jaarrekening 2023 Omnibuzz

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding & huidige situatie/probleemstelling

Omnibuzz is een gemeenschappelijke regeling (GR) die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het vraagafhankelijk-oftewel doelgroepenvervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) voor 30 Limburgse gemeenten. In 2022 is het klantenbestand van Omnibuzz toegenomen van 38.406 klanten naar 39.092 (+1,7%); dit zijn inwoners van de deelnemende gemeenten die een indicatie hebben gekregen voor het vraagafhankelijk vervoer.
Het dagelijks bestuur van de GR Omnibuzz zendt in overeenstemming met artikel 19 en 20 van de GR Omnibuzz aan de deelnemende gemeenten de voorlopige jaarrekening 2023, conceptbegroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028. Daarnaast ziet Omnibuzz aanleiding om de begroting 2024-1 te wijzigen. Het dagelijks bestuur heeft de voorlopige jaarrekening en de ontwerpbegroting inclusief de begrotingswijziging 2023-2 goedgekeurd en op 4 april 2024 ter kennisname aan de colleges van B&W en de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten toegezonden.

Relevante algemene ontwikkelingen

1. *Vervoer: aard/volume/ kosten*
   - De grillige ontwikkeling van de vervoersvraag. De impact van COVID-19 is provinciaal nog steeds merkbaar in de vorm van een lagere vervoersvraag, maar de verschillen tussen gemeenten nemen toe en de voorspelbaarheid neemt af. Dit maakt het moeilijk om begrotingen strak op te stellen op basis van algemene uitgangspunten. Om goed te kunnen begroten is onderzoek, analyse en meer maatwerk op gemeenteniveau nodig. Dit inzicht heeft onder andere geleid tot een aanpassing van de financiële uitgangspunten, waarbij 2019 als peiljaar wordt losgelaten en de begrotingen weer worden gebaseerd op de volumes van het laatste volledige jaar (2023).
   - Via actieve informatieplicht bet u geïnformeerd over het buiten werking stelllen van LTI-index (de index waarmee de klantbijdragen geïndexeerd worden). Via de nieuwe Wmo verordening vragen wij uw raad in Q3 om het standpunt in te nemen dat de klantbijdrage toekomstig de ontwikkeling in de tarieven van het (lokale) OV volgt, om zo de Omnibuzz tarieven in lijn te houden met de OV-tarieven. Landelijk worden de klanttarieven in het lokale OV in 2024 niet verhoogd, ondanks een LTI van 11,72%. De verwachting is dat alle gemeenten, die zijn aangesloten bij Omnibuzz dit standpunt zullen innemen.

2. *Tekorten aan personeel in de vervoerssector*
   - De problemen met het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerde chauffeurs houdt aan en kan serieuzere vormen aannemen als het vervoersvolume verder aantrekt, iets wat in een aantal gemeenten al geconstateerd wordt. Dit onderwerp krijgt volledige aandacht en vraagt vanwege de omvang en impact ook aanpassingen aan de systeemkant, zoals de toepassing van piekspreiding.
3. *Ontwikkelingen in het openbaar vervoer*
   - Aanpassingen in de lijnvoering in Limburg leiden tot steeds meer gebieden waar de afstand tussen het OV en de voordeur toeneemt. Doordat ook het OV met personeelstekort en bijbehorende kwaliteitsverlies te kampen heeft, biedt het OV in afnemende mate een passend en/of aantrekkelijk alternatief voor mensen met een beperking. Deze ontwikkeling staat haaks op de gezamenlijke ambitie om OV-gebruik onder klanten juist te stimuleren en de instroom van nieuwe klanten te beperken. Omnibuzz spant zich daarom optimaal in de integratie met het OV te bevorderen en het OV aantrekkelijk te maken voor onze klanten. De insteek van Omnibuzz is het minimaliseren van deze gevolgen voor Omnibuzz en het optimaliseren van het aanbod van openbare vervoersoplossingen, zodat deze ook voor (potentiële) klanten van Omnibuzz passend zijn.
4. *Groeiende zorgbehoefte bij klanten*
   - De toename van dementie of verward gedrag bij de doelgroep heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening via de telefoon. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kost hierdoor gemiddeld meer tijd. Dit is een ontwikkeling die Omnibuzz concreet terugziet in de oplopende gemiddelde gesprekstijd. Een daling in het aantal telefonische contacten leidt hierdoor niet noodzakelijk tot minder bezetting aan de telefoon. Aangezien deze tendens voorlopig doorzet, zet Omnibuzz nog nadrukkelijker in op het gebruik van digitale kanalen, zoals MijnOmnibuzz, om de druk op de telefonische dienstverlening te beperken. Omnibuzz volgt hiermee de landelijke tendens, zoals onder andere blijkt uit de handreiking van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met betrekking tot de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer. Hierin staat onder andere: ‘Om een compacte, efficiënte overheid te realiseren met hoogwaardige dienstverlening, is digitalisering een vereiste en is het digitale kanaal het voorkeurskanaal. Het uitgangspunt is: digitaal waar het kan’. Uiteraard houdt Omnibuzz hierbij altijd rekening met de (on)mogelijkheden van onze klanten. Omnibuzz stemt met gemeenten de noodzakelijke aanvullende vervoersspecificaties af om te zorgen voor passend vervoer voor deze klanten en signaleert gemeenten in haar taak van vroegsignalering van verward gedrag.
5. *Compliance en toename ‘kruimelfuncties’*
   - Als lokale overheid is Omnibuzz aan een toenemend aantal wettelijke verplichtingen gehouden. Deze recente toename leidt tot uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie en stijgende overheadkosten. Het betreft onder andere een wetswijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) per 1 juli 2022, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Archiefwet, het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid, de Wet Elektronische publicaties (Wep), de implementatie van de Wet open overheid (Woo) per 1 mei 2022. Met ingang van 1 januari 2025 treedt naar verwachting de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv) in werking, waarin eisen gesteld worden aan de digitale communicatie tussen overheden en burgers.
   - Gezien bovengenoemde ontwikkeling is sprake van het ontstaan van een stapeling van ‘kruimelfuncties’, welke leidt tot groeiende uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie. Deze kruimelfuncties hebben veelal betrekking op de digitale processen, waar Omnibuzz juist meer op wil inzetten. Omnibuzz benadert deze taken dan ook niet als wettelijke verplichtingen en onderkent het belang dit goed in te richten en te borgen in de processen als voorwaarde voor haar kernwaarden en ambities. Vanwege het structurele karakter wordt dit grotendeels intern door Omnibuzz opgepakt. Omnibuzz heeft echter als uitvoeringsorganisatie onvoldoende capaciteit en deskundigheid om dit volledig zelfstandig te doen. Ook bij de deelnemende gemeenten is ondersteuning niet beschikbaar, vandaar dat hiervoor deels extern advies wordt ingehuurd bij Daadkracht. Het betreft hier o.a. functionaris gegevensbescherming, privacy officer, security officer en ondersteuning bij het opvolgen van de aanbevelingen van de toezichthouder met betrekking tot het digitaal archief.

Ambitie:

De gezamenlijke ambitie is verdeeld in 3 pijlers:

1. Kantelen van het doelgroepenvervoer en het gebruik van OV stimuleren (o.a. stimuleren VEP en de gesprekken met provincie over spreiding en dekkingsgraad OV);
2. Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer (o.a. piekbestrijding en het toevoegen van andere, al dan niet incidentele, doelgroepen);
3. Omnibuzz als slimme organisatie (o.a. data-analyse).

Gebruik Omnibuzz gemeente Brunssum

Uit de door Omnibuzz aangeleverde analyse van de jaren 2022 en 2023 is gebleken dat er in Brunssum een groep mensen is met een indicatie doelgroepenvervoer die hier veelvuldig gebruik van maken.
Gemeente Brunssum heeft in het verleden (2019) het plafond (maximumaantal reiszones) losgelaten. Dit maakt dat er geen grens is bepaald in termen van aantal kilometers waar iemand maximaal van gebruik kan maken en de reisbewegingen niet beperkt worden. Op dit moment zijn we aan het verkennen of en hoe we hierop gaan sturen. In deze verkenning zijn we allereerst in gesprek gegaan met de doelgroep zelf om meer inzicht te krijgen in hun behoefte en noden, om zo een afgewogen besluit te kunnen nemen waarbij het perspectief van de gebruiker nadrukkelijk in acht wordt genomen.

Gewenste situatie (WAT?

a. Wat willen we bereiken?

De doelstelling van dit raadsvoorstel is het gebruik maken van de bevoegdheid van de gemeenteraad om kennis te nemen van de voorlopige jaarrekening 2023 en een zienswijze in te dienen m.b.t. de gewijzigde begroting voor 2024 (2024-1) en de begroting 2025.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)

De gemeenteraad van Brunssum heeft op 12 juni 2023 het jaarverslag 2022, begroting 2023-2, begroting 2024 en meerjarenperspectief 2025-2027 inhoudelijk behandeld (202292440). Dit raadsvoorstel en aanverwante stukken is het eerstvolgende stuk t.a.v. Omnibuzz dat ter behandeling naar uw raad komt.

2. traject tot dusverre

Uw raad, de verantwoordelijk wethouder en verantwoordelijk ambtenaar & financieel adviseur zijn allen in april door Omnibuzz geïnformeerd over de financiële verantwoording en begroting. Deze stukken zijn door de behandelend ambtenaar geanalyseerd, besproken met Omnibuzz en met de financieel adviseur afgestemd.

3. rol/ bevoegdheden college van B en W

De rol van het college is het toezien op de kwaliteit en continuïteit van het vraagafhankelijk collectief vervoer uitgevoerd door Omnibuzz. Daarnaast is het de taak van het college om uw raad in stelling te brengen om de zienswijze wel/niet af te geven ten aanzien van de financiën van Omnibuzz.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

- Wet Gemeenschappelijke Regeling (Wgr.)
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Brunssum 2022
- Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?

Ja. Het betreft uitvoering van bestaand beleid inzake doelgroepenvervoer en daarmee de GR Omnibuzz.

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

Hieronder worden de financiële stukken van Omnibuzz toegelicht.

gemeente Brunssum

Concept jaarverslag 2023

Omnibuzz blikt in het jaarverslag 2023 terug op het afgelopen jaar.

In de jaarrekening inclusief jaarverslag blikken wij terug op het afgelopen jaar 2023. In dit jaar hebben wij kunnen constateren dat de vervoersvraag -na de periode van COVID-19 en de nasleep hiervan – zich op totaalniveau gestabiliseerd heeft tot circa 80% van het niveau vóór COVID-19. Op gemeenteniveau zijn de verschillen in de ontwikkeling van het vervoerechter zeer groot. Voor de meerderheid van de gemeenten geldt echter dat zij binnen de begroting 2023-2 zijn gebleven. Voor een zestal deelnemers geldt dit niet, bij deze gemeenten is sprake van een overschrijding. De gemeente Brunssum is – wegens het veelvuldige gebruik van doelgroepenvervoer door onze inwoners - een van deze zes gemeenten. Zie voor de financiële implicaties het overzicht op de volgende pagina.

Voor 2023 hadden wij in de begrotingswijziging 2023-2 het vervoersvolume vanwege de lagere vervoersvraag reeds naar beneden bijgesteld met 7,5% ten opzichte van 2019. Gecombineerd met een correctie op de historisch hoge NEA-index (13,7% in de begrotingswijziging in plaats van 3,5% in de eerste begroting 2023) was de begroting met € 0,3mln. naar beneden bijgesteld. In de praktijk is het vervoer op totaalniveau nog lager uitgevallen, waardoor wij in de voorliggende jaarrekening over 2023 een onderschrijding (ten opzichte van de begrotingswijziging 2023-2) van het vervoer hebben gerealiseerd van €1,5mln. Ook op de indirecte vervoerskosten en overhead hebben wij € 0,5mln. minder kosten gerealiseerd, waardoor de jaarrekening 2023wordt afgesloten met een positief resultaat van ruim €2,0mln. Dit is inclusief het GGZ-vervoer dat wij in 2023 hebben uitgevoerd voor de gemeenten Roermond en Nederweert. Voor dit GGZ-vervoer wordt separate administratie gevoerd en deze wordt ook afzonderlijk met de betreffende gemeenten afgerekend.
In het voorstel winstbestemming wordt voorgesteld om het positieve jaarrekening resultaat over 2023 ad €2.069.855 als volgt te bestemmen:
-€1.994.855 uitbetaling aan de deelnemende gemeenten (voor zover op gemeenteniveau een positief resultaat is gerealiseerd);
-€ 75.000 dotatie aan de bestemmingsreserve Data-analyse.

Omnibuzz beschikt over een schat aan (reis-)data. De afgelopen periode hebben wij gemerkt dat wij in toenemende mate vragen krijgen van gemeenten waarbij data analyse onmisbaar is. We hebben hiervoor echter beperkte expertise in huis. Door hier aan de voorkant in te investeren zullen wij in staat zijn om ook ons voorspellend vermogen te vergroten en gemeenten adequater te kunnen adviseren. De gemeente Brunssum heeft hier de afgelopen tijd gebruik van gemaakt bij de analyse vervoersgebruik 2022 en 2023; deze analyse geeft een goed inzicht en helpt enorm om goed geïnformeerd beleidskeuzes te maken indien nodig.

Jaarrekening Omnibuzz 2023

		Realisatie 2023	Begroting 2023
kosten regulier vervoer 2023	€	675.124	
kosten toeslag individueel	€	-	
kosten flexibel tarief	€	72.968	
Vervoerskosten	€	748.092	
Corona compensatie 1e halfjaar	€	-	
Corona compensatie 2e halfjaar	€	-	
Indirecte vervoerskosten	€	107.944	
Overhead	€	65.660	
Totale kosten 2023 (excl. eigen bijdragen)	**€**	**921.696**	
Voorschotten 2023	*€*	*-885.157*	*€ 862.496*
Vervoersresultaat 2023	€	36.539	
Onttrekking best.reserve personeel	€	-390	
Onttrekking best.reserve ICT	€	-1.848	
Aandeel in Brunssum in resultaat 2023	€	34.301	*nog te boeken in 2024*
Eigen bijdrage doelgroepenvervoer	€	-113.901	€ -115.547
Totaal doelgroepenvervoer 2022	**€**	**807.795**	**€ 746.949**
Voorstel def. resultaatverdeling 2023	€	-34.301	
Reeds geboekt voorlopig resultaat 2023	€	-	
Nog te boeken in 2023	**€**	**-34.301**	

Uitgaande van deze berekening betekent dit dat wij €34.301,- extra moeten betalen. Dit heeft als oorzaak dat het gebruik van Omnibuzz in 2023 (evenals 2022) in de gemeente Brunssum weer aanzienlijk is toegenomen ten opzichte van de jaren 2020 en 2021, waarin COVID-19 een grote rol speelde.
Het is positief te noemen dat deze over het algemeen kwetsbare doelgroep er in 2022 en in 2023 weer erop uitgaat.

Uitgangspuntennotitie en begroting 2024-1 en 2025
De uitgangspuntennotitie biedt het beleidsmatig en financieel kader voor de begrotingen2024-1 en 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028. De financiële uitgangspunten zijn op 20 december 2023 door het algemeen bestuur vastgesteld. De notitie is gebaseerd op het 'Bedrijfsplan Doelgroepenvervoer' van Omnibuzz. Op basis van de missie en visie, een terugblik en evaluatie op en van reeds gerealiseerde zaken alsmede een omgevingsanalyse, legt Omnibuzz in dit document vast wat in de periode 2024en volgende de te realiseren doelstellingen zijn. Hiermee wordt invulling gegeven aan artikel 34 b van de wet GR.

Conceptbegrotingswijziging 2024-1 (zie tevens aanbiedingsbrief)
Ten opzichte van de vorige begroting 2024 vallen de totale kosten voor het Wmo vervoer **over de hele linie** €1,5mln. lager uit. Deze daling kan worden uitgesplitst naar de directe vervoerskosten alsmede de indirecte vervoerskosten en overhead. Ten aanzien van de directe vervoerskosten:
- De NEA-index is met 0.1 procentpunt lager vastgesteld dan ingerekend.
- De inschatting van het vervoersgebruik is gebaseerd op het gebruik van het jaar daarvoor per gemeente i.p.v. op 2019 (pre-corona) met een afslag van 5%. Dit maakt dat er een realistischere inschatting wordt gemaakt van het daadwerkelijke gebruik.
- Geen toepassing opslagpercentage.

Voorgaande leidt tot een verlaging van de begroting met 1.8 miljoen.

Ten aanzien van de indirecte vervoerskosten: deze laten een lichte stijging zien van 255.000. Dit komt vooral door gestegen loonkosten als gevolg van een nieuwe CAO voor de medewerkers van de ritserveringen en klantenservice (er was rekening gehouden met 2%, maar dit is 5,09% geworden).
Voorgaande, hogere kosten als gevolg van CAO-verhogingen en de prijzen bij leveranciers die omhooggaan, is ook van toepassing bij de overheadkosten. De overheadkosten laten een stijging zien van €82.000,-

Brunssum
Op het niveau van de gemeente Brunssum is het echter niet aan de orde dat er geld terugkomt. De verwachting is dat wij wederom bij moeten betalen over het jaar 2024 i.v.m. het veelvuldige gebruik van doelgroepenvervoer door een deel van onze inwoners.
De totale kosten komen voor Brunssum vooralsnog uit op €985.841, -

Hieronder vindt u de kosten voor 2024 uitgesplitst.

Vervoer	€ 789.249, -
Indirecte vervoerskosten	€ 124.405, -
Overheadkosten	€ 72.187, -
Totale kosten begroting 2024-1	€ 985.841, -
Totale kosten begroting 2024	€ 927.805, -
Bij te ramen met de 2e Berap 2024	**€ 58.036, -**

Bovenstaande tabel en de bijraming die nodig zal zijn, onderstreept het belang om te verkennen of en hoe we gaan sturen op het veelvuldige gebruik.
Indien het gebruik van Omnibuzz door de inwoners met een Wmo maatwerkvoorziening doelgroepenvervoer op deze wijze doorgaat of zelfs stijgt door de toenemende vergrijzing dan, zullen we volgend jaar (2025), indien we doorgaan op de huidige wijze, bij de (eventuele) begrotingswijziging 2025 en jaarrekening over 2024 mogelijk opnieuw extra moeten betalen.

Begroting 2025

De begroting voor 2025 wordt met een bedrag van €2,1 mln. verlaagd. Voor de begroting 2025 geldt in zijn algemeenheid hetzelfde als voor de begrotingswijziging 2024-1: In de vorige meerjarenbegroting was voor 2025 uitgegaan van het gerealiseerde vervoersvolume in 2019, verminderd met een afslag van 2,5%. Voor de jaren 2026 e.v. werd ook uitgegaan van de realisatie 2019, echter zonder afslag. De eerder in deze brief genoemde lagere vervoersvraag, stabilisering van het vervoer vanaf 2023 én de grote verschillen op gemeenteniveau hebben ertoe geleid om weer aansluiting te zoeken bij het oorspronkelijke uitgangspunt voor het bepalen van het vervoersvolume voor 2025: namelijk het vervoer te baseren op een actuele basis: het begrote vervoersvolume voor 2024, dat gebaseerd is op de realisatie 2023, verhoogd met een opslag van 2,5%. Voor de meeste gemeenten heeft dit geresulteerd in een verlaging van de begroting voor de directe vervoerskosten (voor Brunssum niet!), op totaalniveau bedraagt de verlaging € 2,4mln.
Voor 2025 is conform de vastgestelde financiële uitgangspunten de NEA-index van 2023 ingerekend á 3,4% . De indirecte vervoerskosten en de overheadkosten stijgen ten opzichte van het jaar 2025 uit de vorige meerjarenbegroting met respectievelijk €216.000 en €59.000 onder andere als gevolg van het doorwerken van de cao-verhoging in 2024 en indexaties van leveranciers en verplichte evaluatie van de gemeenschappelijke regeling in 2025.

Vervoer	€ 821.901, -
Indirecte vervoerskosten	€ 126.088, -
Overheadkosten	€ 74.378, -
Totaal	€ 1.022.367, -
Verschil met begroting Brunssum 2025	€ 42.328, -

Voorgaande leidt tot onderstaand totaalplaatje in het kader van product doelgroepenvervoer (660003) en eigen bijdrage doelgroepenvervoer (660004)

Jaar	**Begroting Omnibuzz**	**Dekking Gemeente Brunssum (660003)**	**Klantbijdragen (660004) (positief t.o.v. oorspronkelijke ramingen)**
2022 (realisatie)	€ 813.188,-	€ 781.189,-	+ € 99.635,-
2023 (realisatie)	€ 937.147,-	€ 862.496,-	+ € 113.901,-
2024 (1e BW)	€ 985.841,-	€ 927.805,-	+ € 119.869,-
2025	€ 1.022.367,-	€ 980.038,-	+ € 119.690,-
2026	€ 1.052.439,-	€ 1.031.611,-	+ € 123.308,-
2027	€ 1.085.858,-	€ 1.065.128,-	+ € 127.035,-

Deze financiële implicaties worden meegenomen in de P&C-cyclus.

c. Argumenten en overwegingen

Uw raad wordt voorgesteld om een positieve zienswijze (inclusief eerdergenoemde boodschap) af te geven inzake de voorgenoemde en toegelichte financiële stukken, hieronder vindt u de argumentatie hiervan.

1. Een rechtmatige verantwoording over 2023

In de verantwoording over 2023 komen geen onjuistheden naar voren. De jaarrekening sluit aan op de kaders en de tussentijdse begroting(s)wijziging met de daaraan gestelde uitgangspunten. Daarnaast vinden wij het een goede zaak, dit hebben we zelf kunnen ervaren, dat Omnibuzz investeert in het uitvoeren van een gedegen data-analyse, dit geeft toereikend inzicht in het gebruik en de reisbewegingen.

2. Een helder kader voor 2025 en verdere jaren

Op basis van de missie en visie in het Bedrijfsplan Doelgroepenvervoer van Omnibuzz, een terugblik en evaluatie van al gerealiseerde zaken en een omgevingsanalyse, legt Omnibuzz in dit document vast wat in de periode 2025 (en verdere jaren) de te realiseren doelstellingen zijn waarbij invulling wordt gegeven aan de bepalingen van artikel 34b van de Wgr.

3. Een realistische, te verklaren, begrotingswijziging 2024-1
Ten opzichte van de vorige begroting 2024 vallen de totale kosten voor het Wmo vervoer **over de hele linie** €1,5mln. lager uit. Deze daling kan worden uitgesplitst naar de directe vervoerskosten alsmede de indirecte vervoerskosten en overhead. Voornamelijk doordat het gebruik lager is dan verwacht vallen de kosten 1.5 miljoen lager uit. Voor de gemeente Brunssum is dit aan de orde omdat een deel van onze inwoners veelvuldig gebruik maakt van Omnibuzz.

4. Gebruik Omnibuzz
Aangezien de eventuele sturing op het gebruik van Omnibuzz door de inwoners met een indicatie doelgroepenvervoer zich vooral richt op een interne beleidskeuze die Omnibuzz vervolgens voor ons uitvoert, achten wij het niet noodzakelijk om hieromtrent een passage op te nemen in af te geven zienswijze **richting** Omnibuzz.

6. Financiële draagkracht
Evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt.

d. Opties en keuze
Uw raad heeft de bevoegdheid om ervoor te kiezen een zienswijze in te dienen ten aanzien van de financiële stukken van Omnibuzz. Na bestudering van de stukken en overleg met financiën, zijn er ambtelijk geen afwijkingen gevonden ten aanzien van de financiële stukken. Derhalve wordt er geadviseerd om kennis te nemen van de jaarrekening 2023 en een positieve zienswijze af te geven m.b.t. de begoroting 2024-1 en de begroting 2025.
Hierbij is het advies om een aanvullende boodschap op te nemen inzake de financiële draagkracht van de gemeente. Ten aanzien van het eventueel sturen op het veelvuldige gebruik van Omnibuzz door onze inwoners staan wij als gemeente Brunssum zelf aan de lat.

3. Bijlagen:
1. Concept jaarverslag 2023 Omnibuzz.
2. Concept begroting (wijziging) 2024-1 Omnibuzz.
3. Begroting 2025.
4. Aanbiedingsbrief gemeenteraden begroting 2023-1, 2024 en het concept jaarverslag 2022 Omnibuzz.
5. Uitgaande brief – zienswijze GR Omnibuzz.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024/29
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202401133

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024/29,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 mei 2024, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

Besluit:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2023;
2. Een positieve zienswijze af te geven t.a.v. de begroting 2024-1 en begroting 2025 en meerjarenperspectief 2026-2028), met de volgende aanvullende boodschap:
   Evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 juli 2024.

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. :28 mei 2024
Registratiekenmerk : 202401883
Gemeentebladnr. : 2024/32
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder :
Portefeuillehouder : Merle Brüning
Raadsvergadering d.d. : 2 juli 2024
Uiterlijke datum : Uiterste datum 2 juli 2024
Motivatie datum: I.v.m. deadline aanlevering stukken bij Provinciale Staten

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2027 en jaarrekening 2023 GR KBL

2. **Uitgangssituatie**

a. Aanleiding

Een aantal ontwikkelingen maken het moeilijk een realistische aanname te doen voor de begroting 2025 en meerjarig van KBL. Te denken valt aan de energiecrisis, de ongekende inflatie en de gevolgen van het uittreden van de gemeente Heerlen uit de Gemeenschappelijke Regeling, waarvan de berekening bij het opstellen van de begroting nog niet klaar was. Het bestuur zal medio 2024 nog een keuze moeten maken voor een aangepaste wijze van bekostiging. Bovendien wordt er gewerkt aan een heroverweging van de strategie van KBL. De consequenties van dit alles zijn nog niet te voorspellen in deze fase.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Begroting 2025 en 2026-2027

De definitieve uittredingsregeling van de gemeente Heerlen zal in de tweede helft van 2024 resulteren in een 1e begrotingswijziging. Zodra de nieuwe wijze van bekostiging en de heroverweging van de strategie duidelijk zijn zullen we de 1e begrotingswijziging 2025-2027 gaan opstellen. Dit zal echter niet eerder inzichtelijk zijn dan het voorjaar 2025. Om die reden biedt GR KBL een zogenaamde pro forma begroting aan voor 2025 en de navolgende jaren. De toegepaste uitgangspunten zijn dezelfde uitgangspunten die ten grondslag hebben gelegen aan de 1e begrotingswijziging 2023. Het saldo van baten en lasten conform de primaire begroting en 1e begrotingswijziging 2023 was € 0. Het positieve exploitatieresultaat over 2023 vóór toevoeging aan de reserve bedraagt nu € 318.000.
Het algemeen bestuur heeft bij meerderheid ingestemd met het voorstel het resultaat toe te voegen aan de reserve.
De bijdrage aan de GR van gemeente Brunssum in 2023 was geprognosticeerd op € 366.598. Gerealiseerd is € 419.101. Daarmee is € 52.503 meer betaald dan begroot.

3. **Gewenste situatie**

a. Wat willen we bereiken?

We willen voldoen aan de richtlijnen van de gemeenteschappelijke Regeling en volgens de P&C cyclus de begroting aanleveren bij de Provincie voor 15 augustus. Het AB moet daarvoor de begroting nog vaststellen.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming

- 1e begrotingswijziging 2023 KBL (Djuma 202289154)
- Begroting 2024 (Djuma 202289154)

2. rol/ bevoegdheden college van B en W

Het college van B&W heeft op 28 mei de stukken behandeld en advies afgegeven voor de besluitvorming in de raad op 2 juli 2024.

3. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

-Wet gemeenschappelijke regeling(Wgr)
-Participatiewet

4. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

De toegepaste uitgangspunten zijn dezelfde uitgangspunten die ten grondslag hebben gelegen aan de 1e begrotingswijziging 2023. Het exploitatieresultaat van GR KBL komt in 2025 en 2026 uit op € 0 en in 2027 wordt met de huidige kengetallen een positief saldo van € 177.000 verwacht.
Voor gemeente Brunssum bedraagt de bijdrage aan het pro forma resultaat: 2025: € 485.000, in 2026: € 523.000 en in 2027: € 546.000.

Jaarrekening 2023

In 2023 heeft KBL gebruik gemaakt van een begrotingswijziging. Conform afspraak in het bestuur wordt jaarlijks aan het begin van het begrotingsjaar een begrotingswijziging opgesteld, indien daartoe aanleiding is. De begrotingswijziging resulteerde in meer ingecalculeerde opbrengsten en kosten ten opzichte van de primaire begroting.
Het bestuur heeft in maart 2023 besloten de gecalculeerde voorschotten niet te verrekenen met de feitelijke dienstverlening bij onderuitputting.
De bijdrage van gemeente Brunssum in 2023 was geprognosticeerd op € 366.598. Gerealiseerd is € 419.101. Daarmee is de overuitputting € 52.503. Hoewel er minder dienstverlening is ingekocht dan geprognosticeerd waren er onder meer extra kosten voor een onderzoek en de afschrijvingen van oude kredieten.

Het exploitatieresultaat wordt conform AB besluit gestort in de reserve van KBL. Daarmee vindt er geen verrekening plaats in de begroting van gemeente Brunssum. Voor de begroting 2025 geldt dat we op basis van de pro formabegroting van GR € 106.000 bijramen. Dit is gebaseerd op de doorrekening van de 1e begrotingswijziging 2023 die eerder werd vastgesteld. In de pro formabegroting is uitgegaan van de klantenaantallen 2024. Ingerekend zijn de hogere loonkosten en actuele kostprijzen (indexering). Nog niet is ingerekend de uittredingssom betreffende gemeente Heerlen en de nieuwe bekostigingsstructuur. Daartoe volgt een begrotingswijziging 2024 later dit jaar.
Begin 2025 volgt ook een doorrekening via een begrotingswijziging 2025 en verder.

c. Argumenten en overwegingen

1.*De raad dient actuele informatie te krijgen van de gemeenschappelijke regeling om haar controlerende rol te kunnen vervullen*

De raad wordt geïnformeerd over de ontwikkelingen via de pro forma begroting 2025. Zodra er duidelijkheid is over de uitkomsten van de lopende ontwikkelingen volgt een begrotingswijziging 2024 en later ook voor 2025 en verder.

2.*De begroting 2025-2027 is technisch van aard en wordt proforma ingediend*

KBL staat voor de uitdaging een meerjarenbegroting voor te leggen in een periode van vele onzekerheden. Dit maakt het moeilijk om op dit moment realistische aannames te doen. De begroting dient echter tijdig te worden aangeboden bij de Provincie in het kader van haar toezichthoudende rol. De zienswijze geeft de kaders en termijn aan waarbinnen de concrete uitwerking van de huidige ontwikkelingen gereed moet zijn.

d. Opties en keuze

Begroting 2025-2027

Geadviseerd wordt in te stemmen met de begroting 2025 en meerjarig, met de bijgevoegde zienswijze, in afwachting van de nieuwe financieringsstructuur en kaders van de uittreding van gemeente Heerlen. Als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling zijn we gehouden aan het naar rato bijdragen van tekorten als dat aan de orde is.

Jaarrekening 2023

Conform de statuten kan het batig saldo worden uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Het weerstandsvermogen is maximaal gelijk aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorzieningen), zoals besloten tijdens de Bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012. Voor 2023 zou het maximale weerstandsvermogen € 749.000 mogen bedragen. Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2023 € 336.000, zodat er over 2023 geen terugbetalingsverplichting is conform de statuten van de GR artikel 30 lid 3b. De gemeenteraad heeft ingestemd met de statuten en de jaarrekening is geen beslissingsbevoegdheid van de gemeenteraad. Daarom wordt deze ter informatie aangeleverd.

4. Bijlagen

Jaarrekening 2023
Begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2027
Antwoordbrief met besluitvorming gemeenteraad Brunssum inzake de begroting 2025 en meerjarenbegroting

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024/32
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202401883

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024/32;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 juni 2024, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling ;

Besluit:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2023 van GR KBL
2. In te stemmen met de begroting 2025 en meerjarenbegroting van GR KBL met de volgende zienswijze:

"Evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt."

3. Het bestuur van GR KBL op de hoogte te stellen van de zienswijze middels bijgevoegde antwoordbrief

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 juli 2024

De Raad voornoemd,

Voorzitter

Griffier

Kredietbank Limburg
Postbus 1183, 6160 BD Geleen
T 088 - 101 99 99

Bewindvoering Limburg
Postbus 93, 6160 AB Geleen

Aan:
De gemeenteraden van de GR Kredietbank Limburg

Datum
9 april 2024

Behandeld door
Dagelijks Bestuur
Algemeen Bestuur

Ons kenmerk
UIT-BMO2406123

Onderwerp
Jaarstukken 2023 en de pro forma meerjarenbegroting 2025-2027

Geachte raadsleden,

Jaarstukken 2023

Bijgevoegd ontvangt u ter kennisgeving de jaarstukken 2023.
U ontvangt deze jaarstukken nog onder voorbehoud van de goedkeurende Accountantsverklaring. Het uitblijven van deze verklaring is gelegen in de nog niet volledig afgeronde aanpassing van landelijke BBV wet- en regelgeving.

In de omzet zien we een stijgende lijn ten opzichte van voorgaande jaren. De feitelijke bedrijfsopbrengsten zijn in 2023 € 2.056.000 hoger dan in 2022. Het toepassen van kostendekkende tarieven v.w.b. Beschermingsbewind en Budgetbeheer Maatwerk heeft hieraan mede bijgedragen. In maart 2023 heeft het bestuur besloten de voorschotten over 2023 niet te verrekenen. De overuitputting van de voorschotten is bij de desbetreffende GR-gemeenten in rekening gebracht. De stijging in de baten overtreft de stijging in de lasten. De kosten van de uitvoering van de activiteiten in het kader van Kinderopvangtoeslagaffaire (KOT) zijn één op één verrekend met de opbrengsten. Derhalve loopt de KOT budgetneutraal in de exploitatie van KBL. De jaarrekening voorziet over 2023 in een positief exploitatieresultaat van € 318.000 voor toevoeging aan de reserves.

Vanwege de onbekende impact van diverse factoren op de bedrijfsvoering, waaronder de impact van de implementatie van de aanbestede ICT infrastructuur, het vervangen van de primaire applicaties, de verwachte verdere toename aan schuldhulpverlening en in afwachting van de uitkomsten van het strategie- en bekostigingtraject heeft het bestuur in lijn met de statutaire bepaling (art 30) het positief exploitatieresultaat toegevoegd aan het weerstandvermogen. Het weerstandsvermogen is conform bestuursbesluit in januari 2012 gemaximeerd op 6% van de exploitatielasten. Door toevoeging van het positieve exploitatieresultaat aan de reserves zal het eigen vermogen per ultimo 2023 € 336.000 bedragen en daarmee ruim onder de vastgestelde norm van 6% blijven.

Pro Forma meerjarenbegroting 2025-2027

Zoals in februari 2024 in de aan u toegestuurde Raadsinformatiebrief (RIB) nader toegelicht, bieden we u nu een Pro Forma meerjarenbegroting 2025-2027 aan. Deze RIB bevat de actuele informatie rondom de uittreding van gemeente Heerlen. Indien de uittredingsregeling is vastgesteld kunnen de effecten hiervan worden verwerkt in een eerste begrotingswijziging 2025. De heroverweging van de strategie en bekostiging zijn in het

Kredietbank Limburg
Postbus 1183, 6160 BD Geleen
T 088 - 101 99 99

Bewindvoering Limburg
Postbus 93, 6160 AB Geleen

voorjaar van 2025 inzichtelijk en zullen in een tweede begrotingswijziging 2025 worden verwerkt.

Als de statistieken kloppen zullen we in 2025 de gevolgen gaan zien van de Coronapandemie, de energiecrisis en inflatie. Daarnaast heeft het (demissionaire) kabinet de ambitie tot halvering van de schuldenproblematiek. Dat impliceert 2,5 keer meer schuldentrajecten.
Basisdienstverlening schuldhulpverlening moet de standaard worden. Hiermee is de beweging ingezet naar een meer uniforme en afdwingbare dienstverlening, hetgeen direct impact heeft op de omvang en invulling van de dienstverlening. Naast deze landelijke ontwikkelingen staat KBL voor een verdere doorontwikkeling om mensen met financiële problemen zo goed en duurzaam mogelijk weer perspectief te bieden.

Graag ontvangen wij uw zienswijzen op deze Pro Forma meerjarenbegroting.

Met vriendelijke groet,

Judith Bühler
Voorzitter
Dagelijks Bestuur
Algemeen Bestuur

Openbaar lichaam

Concept

Jaarstukken 2023

4 april 2024

Inhoudsopgave

Jaarverslag 3
- Voorwoord 3
- Financieel resultaat over 2023 4
- Economische situatie 5

Paragrafen 6
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing 6
- Financiering 10
- Bedrijfsvoering 12
- Verbonden partijen 15

Organisatie en ontwikkelingen 16
- Controlling 16
- Dienstverlening 2023 16

Kerngegevens 28

Jaarrekening 2023 29
- Balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming) 30
- Overzicht van baten en lasten 2023 31
- Toelichtingen: 32
- *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling* 32
- *Toelichting op de balans* 35
- *Toelichting op het overzicht van baten en lasten* 46
- *Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting* 54
- *Begrotingsrechtmatigheid* 55
- *Rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur* 55
- *Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead* 57
- *Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten* 58
- *Kasstroomoverzicht* 59
- *Wet normering bezoldiging topfunctionarissen* 60
- Bijlage taakvelden 62
- Ondertekening jaarrekening 63

Overige gegevens 64
- Statutaire bepalingen betreffende resultaatbestemming 64
- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 65

Bijlagen niet behorende bij de jaarrekening 69

Jaarverslag

Het Bestuur van het Openbaar Lichaam Kredietbank Limburg biedt hierbij zijn jaarrekening aan voor het boekjaar dat is geëindigd op 31 december 2023.
In dit jaarverslag zijn ook de verplichte paragrafen opgenomen zoals deze zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Voorwoord

Met dit jaarverslag kijken we terug op 2023. Een jaar waarin Kredietbank Limburg wederom vanuit ervaring en expertise een belangrijke bijdrage heeft kunnen leveren in het tegengaan van schuldenproblematiek en het ondersteunen van inwoners die financieel in zwaar weer verkeren.

We zien dat bestaanszekerheid landelijk en lokaal steeds prominenter op de agenda komt. Het inzicht in de negatieve effecten van schuldenproblematiek op de levens van burgers in sociale, economische, psychische en gezondheid technische zin neemt toe.
En daar vloeit uit voort dat het urgentiebesef om te handelen groter wordt.

Meer aandacht en zicht op de problematiek landelijk en lokaal is een goede zaak. Maar we zijn er nog lang niet. Het afgelopen jaar was de mate waarin er een beroep werd gedaan op de dienstverlening van KBL in een stijgende trend. Dat zien we ook landelijk terug. Met meerdere crises achter elkaar en een nog steeds merkbaar verhoogd prijsniveau voor alledaagse dingen heeft Kredietbank Limburg volop inzet geleverd om snel en daadkrachtig rust, stabiliteit en perspectief aan onze cliënten te bieden.

De ontvlechting van de samenwerking met Heerlen heeft veel aandacht gevergd gedurende het afgelopen jaar. Voorop stonden en staan de belangen van onze cliënten en onze medewerkers. De continuïteit van goede hulpverlening voor mensen met financiële problemen heeft onze grootst mogelijke aandacht.

Met de deelnemende gemeenten sluiten we 2023 af en spreken we het vertrouwen uit dat we met KBL naar een gezonde toekomst uit kijken. Waarin we dagelijks het verschil kunnen maken en huishoudens die een steuntje in de rug nodig hebben weer rust en perspectief bieden.

Mevrouw J. Bühler
Voorzitter Bestuur Kredietbank Limburg
Geleen, april 2024

Financieel resultaat over 2023

In 2023 heeft KBL gebruik gemaakt van een begrotingswijziging. Conform afspraak in het bestuur wordt jaarlijks aan het begin van het begrotingsjaar een begrotingswijziging opgesteld, indien daartoe aanleidingen zijn. De begrotingswijziging resulteerde in meer ingecalculeerde opbrengsten en kosten t.o.v. de primaire begroting. Het bestuur heeft in maart 2023 besloten de gecalculeerde voorschotten niet te verrekenen met de feitelijke dienstverlening bij onderuitputting.
Het saldo van baten en lasten conform de primaire begroting en 1e begrotingswijziging 2023 was € 0.
Het positieve exploitatieresultaat over 2023 vóór toevoeging aan de reserve bedraagt € 318.000.

Samenvattend:
Qua omzet is een stijgende lijn te zien ten opzichte van 2022. De omzet is ook hoger dan begroot voor 2023. Daarnaast is de stijging aan de batenkant hoger dan de stijging aan de lastenkant.
De feitelijke bedrijfsopbrengsten (exclusief de mutatie in de voorzieningen, bijdrage in het exploitatieresultaat en opbrengsten KOT) zijn in 2023 € 2.056.000 hoger dan in 2022 (€ 12.398.000 t.o.v. € 10.341.000).

Preventie, vroegsignalering en educatie (incl. projecten)	€ 147.000
Instroom en diagnose	€ 60.000
Sociale kredietverstrekking (intake)	€ 38.000
Budgetbeheer	€ 2.000
Budgetbeheer Maatwerk	€ 352.000
Bewindvoering	€ 740.000
Schuldenaanpak	€ 244.000
Nazorg	€ 0
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 340.000
Rentemarge	€ 133.000
Totaal	€ 2.056.000

De gerealiseerde overuitputting van de voorschotten is in rekening gebracht, evenals de 90% clausule m.b.t. de DVO's van niet-GR gemeenten. Daarnaast wordt de toename van de baten ook veroorzaakt door het toepassen van kostendekkende tarieven v.w.b. Beschermingsbewind en Budgetbeheer Maatwerk.

De lasten zijn in 2023 met € 1.142.000 gestegen ten opzichte van 2022 (€ 12.087.000 t.o.v. € 10.945.000).

Salarissen	€ 769.000
WW-uitkeringen	€ 10.000
Inhuur medewerkers	€ 275.000
Overige personeelslasten	€ 28.000
Afschrijvingen	€ 2.000-
Huisvestingslasten	€ 47.000
Bureau/administratielasten	€ 181.000
Beheerslasten	€ 15.000
Mutatie voorziening kredietport.	€ 2.000-
Mutatie voorziening bovenwettelijke vak. dagen	€ 178.000-
Totaal	€ 1.143.000

De kosten van de uitvoering van de activiteiten in het kader van Kinderopvangtoeslagaffaire zijn niet verwerkt in bovenstaande cijfers. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten worden deze kosten gespecificeerd bij salarissen, WW-uitkeringen, inhuur, huisvestingslasten en bureau/administratielasten. Deze lasten zijn 1 op 1 verrekend met de opbrengsten. Derhalve loopt de KOT budgetneutraal in de exploitatie van KBL.

Voorschotten vs. gerealiseerde dienstverlening
Het Algemeen Bestuur heeft op 30 maart 2023 besloten om ook voor 2023 de voorschotten niet te verrekenen op basis van mogelijk lagere gerealiseerde dienstverlening. Dat was ook de bestuurlijke lijn van de voorgaande jaren.

Onderstaand volgt een overzicht van de voorschotten vs. de realisatie in 2023:

Voorschotten vs realisatie 2023							
	Brunssum	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Maastricht	Sittard-Geleen	**Totaal**
Realisatie	330.019	1.732.272	1.776.014	374.124	2.508.627	2.883.346	**9.604.403**
Voorschot	368.172	1.710.672	1.665.856	470.584	2.508.040	2.676.160	**9.399.484**
Saldo	**38.153-**	**21.600**	**110.158**	**96.460-**	**587**	**207.186**	**204.919**

Een specificatie is opgenomen in de “Bijlage niet behorende bij de jaarrekening”.

Economische situatie

Uit de halfjaarlijkse cijfers van de Nederlandsche Bank (december 2023) blijkt dat de Nederlandse economie in de tweede helft van 2023 nauwelijks groeit (0,1%). Als oorzaken hiervoor worden genoemd de hoge inflatie en de scherp gestegen rente. De verwachting is dat de economie in 2024 zich weer zal herstellen en dat huishoudens hun beschikbare inkomen gemiddeld gezien weer zien toenemen. In 2025 wordt verwacht dat economische groei nog verder aantrekt. De geraamde inflatie zal nog enige tijd boven de 2% liggen wat vooral te maken heeft met een overspannen economie en de krapte op de arbeidsmarkt. Wel zal de werkloosheid langzaam oplopen naar 4% in 2025.

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder weerstandscapaciteit verstaan: "de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten beschikken om niet begrote kosten te dekken."
De weerstandscapaciteit bestaat uit vier componenten:

- Het eigen vermogen
- De voorzieningen
- De onbenutte belastingcapaciteit
- De ruimte op de begroting

Voor KBL betekent dit concreet dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan het eigen vermogen, zoals dit op de balans wordt vermeld.
Het begrip risico wordt gedefinieerd als het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen.
Het gaat daarbij om de volgende risico's:

- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken;
- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

Conform de statuten van de GR dient door het Algemeen Bestuur het maximale weerstandsvermogen (Eigen vermogen) te worden vastgesteld. Het betreffende artikel 30 lid 3 luidt als volgt:
"Indien en voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5."

Dit betekent concreet dat, indien het eigen vermogen een bepaalde hoogte overschrijdt, het meerdere wordt uitgekeerd aan de GR-deelnemers cf. de GR-methode. Deze vastgestelde hoogte is gelijk aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorzieningen).

Het weerstandsvermogen is gelijk aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorzieningen), zoals besloten tijdens de Bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012.
Voor 2023 zou het maximale weerstandsvermogen € 749.000 mogen bedragen.
Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2023 € 336.000 zodat er over 2023 geen terugbetalingsverplichting is conform de statuten van de GR artikel 30 lid 3b.

Ten behoeve van de begroting 2023 is door KBL een risico-inventarisatie opgesteld. De samenvatting van de uitkomsten hiervan wordt in onderstaande risicoparagraaf beschreven waarnaar wij verwijzen.

Deze risico-inventarisatie resulteert in een totaalbedrag van mogelijke financiële risico's ad € 552.000.

Risicoparagraaf

Onderstaand wordt in beknopte vorm de risico-inventarisatie van KBL weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties.
Geen van de genoemde risico's heeft zich in het afgelopen jaar in ernstige mate voorgedaan. In dit jaarverslag kunt u in de toelichting op de baten en lasten lezen, hoe de verschillende posten zich ontwikkeld hebben in 2023 en hoe hierop gestuurd is als dat noodzakelijk was.

1. Kostendekkendheid van dienstverlening
Als KBL dit gaat invoeren bestaat de kans dat duurdere vormen van dienstverlening gefaseerd afgestoten kunnen worden waardoor er frictiekosten zullen ontstaan.

Dit risico heeft zich in 2023 niet voorgedaan. In de loop van 2024 zal een andere bekostigingsstructuur worden ontwikkeld. De consequenties hiervan zijn nog niet te overzien.

2. Diensttijdtoelage
Er is geen rekening gehouden met de mogelijke toepassing van de diensttijdtoelage in 2023.

Dit risico heeft zich in 2023 niet voorgedaan en kan komen te vervallen in de toekomst.

3. Stratech
De laatste releases van het primaire systeem Stratech hebben verbeteringen opgeleverd.

Het risico wordt beperkt door wekelijks overleg en strakke afspraken met de leverancier te maken over plannen van aanpak die in een goed werkend en ondersteunend systeem moeten gaan resulteren. Het maximale risico is geschat op € 200.000 en dat zou betekenen dat we (deels) afscheid nemen van Stratech en opnieuw moeten aanbesteden.

Dit risico heeft zich in 2023 voorgedaan. Stratech heeft aangegeven dat enkele modules van Stratech na 1 januari 2025 niet meer ondersteund worden. KBL moet op zoek naar geschikte applicaties.

4. Verkoop kantoorpand KBL
Medio 2022 is het kantoorpand van KBL verkocht aan een commerciële vastgoedbeheerder. Dit heeft wellicht financiële consequenties welke momenteel worden onderzocht.
De gemeente Sittard-Geleen zal de faciliteiten zoals energie en schoonmaak etc. blijven leveren aan KBL.

Dit risico heeft zich in 2023 niet voorgedaan.

5. AVG
Door de invoering van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) op 25 mei 2018 worden er hogere eisen gesteld aan de beveiliging van persoonsgegevens. Het risico op datalekken is aanzienlijk en kan worden bestraft met hoge boetes.

Het risico wordt door KBL beperkt door informatiemanagement en cybersecurity te optimaliseren. Hiervoor zijn medewerkers aangetrokken om de beveiliging te waarborgen en datalekken (inbraak, diefstal, verlies) te voorkomen.

Dit risico heeft zich in 2023 niet voorgedaan.

6. Flexibele schil van medewerkers in relatie tot WW-uitkeringen
Van de organisatie wordt gevraagd flexibel om te gaan met de fluctuerende vraag naar dienstverlening. Daarom is het in stand houden van een flexibele schil van medewerkers noodzakelijk. Het werken met jaarcontracten en het aansluitend eventueel niet verlengen kan leiden tot WW-uitkeringen. KBL betaalt deze uitkeringen zelf omdat ze eigen risicodrager is.

KBL beperkt bovengenoemde risico's door het optimaal afstemmen van de formatie op de gevraagde dienstverlening. Maandelijks wordt de benodigde formatie bewaakt en waar nodig bijgestuurd. Onderlinge uitwisseling van formatie bij over- of onderbezetting tussen de regio's wordt ook toegepast. Ook zetten we een re-integratiebedrijf in om van werk naar werk te begeleiden.

Dit risico heeft zich in 2023 niet voorgedaan.

7. Aanslag vennootschapsbelasting
Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven een feit. Ook op de KBL is deze nieuwe wetgeving in beginsel van toepassing. Middels een inventarisatie in samenspraak met de fiscalisten van Deloitte en drie andere kredietbanken in Nederland zijn de gevolgen voor KBL inzichtelijk gemaakt.
De uiteindelijke fiscale positie voor de vennootschapsbelasting is in december 2016 formeel afgestemd met de Belastingdienst. Uitgangspunt van de stellingname is dat alle activiteiten van KBL niet zullen leiden tot Vpb-plicht. De Belastingdienst heeft in een brief d.d. 28 februari 2017 geantwoord dat er in 2016 geen belastingplicht voor de vennootschapsbelasting is ontstaan. Jaarlijks zal dit worden beoordeeld.

De verwachting is dat ook over 2023 geen belastingheffing zal ontstaan.

8. Renterisico's
De onrust op de financiële markten kan resulteren in een rentestijging. De kans dat de huidige historisch lage rentepercentages op termijn zullen gaan stijgen is aanwezig.
Het risico is beperkt omdat KBL in 2023 geen geldleningen heeft. Het risico is beperkt tot het saldo van de rekening-courant.

Dit risico heeft zich in 2023 niet voorgedaan.

9. Inklinken van de kredietportefeuille
De kredietportefeuille werd jaren gestaag kleiner, wat resulteerde in lagere renteopbrengsten. Met name door het verstrekken van saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening is de kredietportefeuille in 2020 weer gaan stijgen.

Medio 2019 is door het bestuur van KBL besloten meer saneringskredieten in te laten zetten als instrument van schuldhulpverlening.

Dit risico heeft zich in 2023 niet voorgedaan. De kredietportefeuille is in 2023 ca. € 800.000 gestegen, met name door het verstrekken van saneringskredieten.

10. Aansprakelijkheidsrisico's
De aansprakelijkheidsrisico's, voor zover alle risico's bekend zijn, worden grotendeels afgedekt door de bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen.

In onderstaande tabel zijn de mogelijke financiële consequenties weergegeven van de hierboven beschreven risico's:

Risico	Maximaal fin. gevolgen	Kans	Perc.	Financieel risico
1 Kostendekkendheid van dienstverlening	300.000	Middel	50%	150.000
2 Diensttijdtoelage	250.000	Middel	50%	125.000
3 Stratech	200.000	Laag	25%	50.000
4 Verkoop kantoorpand KBL	200.000	Middel	50%	100.000
5 AVG	100.000	Middel	50%	50.000
6 Flexibele schil	100.000	Middel	50%	50.000
7 Aanslag vennootschapsbelasting	50.000	Laag	25%	13.000
8 Renterisico's	15.000	Hoog	75%	11.000
9 Inklinken van de kred.portefeuille	10.000	Laag	25%	3.000
10 Aansprakelijkheidsrisico's	-			-
Totaal	**1.225.000**			**552.000**

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's € 552.000 bedraagt.

Rusland/Oekraïne
De impact van de oorlog in Oekraïne op de wereldwijde economie is groot. Directe gevolgen zijn bijvoorbeeld de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de impact van economische sancties op burgers en ondernemers. Ook zijn er macro-economisch ingrediënten aanwezig voor een recessie (stijgende inflatie, tekort aan grondstoffen, tekort aan fossiele brandstoffen, verstoring van productielijnen en oplopende rente). Wij hebben beoordeeld of deze gebeurtenis van invloed is op de jaarrekening 2023, dan wel op de continuïteit. Op basis van deze analyse is geconcludeerd dat deze oorlog geen materiële impact heeft op de jaarrekening 2023.

Financiële kengetallen
Conform artikel 11 van het BBV wordt de financiële positie weergegeven door middel van een uniforme basisset van financiële kengetallen. Dit betreft de volgende vijf kengetallen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

De eerste twee kengetallen worden in dit jaarverslag gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor de KBL. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stct. 2015, 20619).

Kengetallen	2023	2022
Netto schuldquote	-3%	-1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle vertrekte leningen	43%	43%
Solvabiliteitsratio	2%	0%

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de Gemeenschappelijke Regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.
De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV Besluit begroting en verantwoording).
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin KBL in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. De GR-gemeenten staan garant voor de financiële risico's van de KBL.

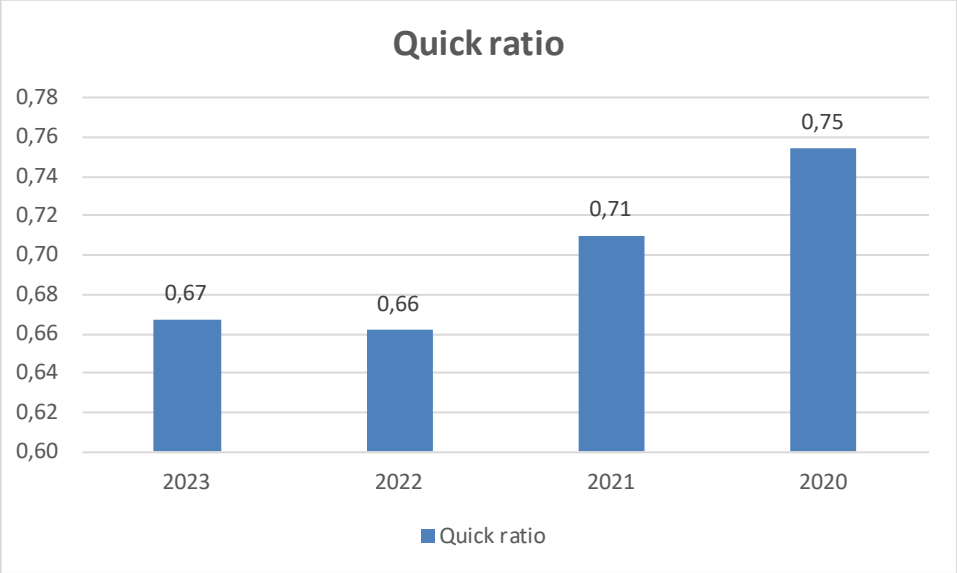
Financiering

Treasurybeleid
Het treasurystatuut van de KBL gaat in op het besturen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen.
KBL heeft voor 2023 geen specifieke beleidsvoornemens geuit ten aanzien van treasury. De organisatie heeft gedurende 2023 geen uitzettingen van gelden gedaan.

Het renteprotocol is een vast agendapunt binnen KBL. Op basis van dit protocol wordt regelmatig de financieringsbehoefte in beeld gebracht en bepaald hoe deze wordt ingevuld, t.w. met kort, (middel-)lang of lang vermogen. Uitgangspunt hierbij is dat een aandeel van het uitstaand saldo (incl. achterstanden) als een "ijzeren voorraad" wordt beschouwd welke in principe op (middel-)lange termijn moet worden gefinancierd. De ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden hierbij nauwlettend gevolgd.
De financiering in 2023 bestaat uit de rekening-courantkredietfaciliteit van de BNG. Medio 2022 is de kredietfaciliteit teruggebracht naar € 0.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet voor het jaar 2023 is op basis van de werkelijke cijfers vastgesteld op € 1.027.000 (8,2% van het lastentotaal).
Ultimo 2010 is met de provinciale toezichthouder afgesproken dat de kasgeldlimiet met ingang van 2011 werd bepaald op € 2.500.000. Deze ontheffing is op 1 november 2018 verlengd voor de jaren 2018 tot en met 2022. Deze ontheffing was nodig in verband met bovengenoemde rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum destijds van € 2.500.000. Zoals bovenstaand vermeld is het maximum per 1 januari 2019 teruggebracht naar € 1.000.000 en medio 2022 naar € 0.

Liquiditeitspositie
De liquiditeitspositie van KBL wordt vanuit de vlottende activa exclusief de uitstaande kredieten (Quick ratio) in verhouding tot de vlottende passiva bepaald.
Dit geeft het volgende beeld:

De liquiditeitsplanning bij KBL ten behoeve van de intensivering van de treasury activiteiten is een maandelijks terugkerende activiteit. Doel hiervan is inzicht te verschaffen in de liquiditeitspositie en de financieringsbehoefte.
Ten aanzien van het beheer van de leningenportefeuille (o/g) heeft KBL haar activiteiten primair gefinancierd met de rekening-courant van de BNG.

De BNG heeft aanvullende mogelijkheden om de financieringsbehoefte, indien nodig, in te kunnen vullen.

EMU-saldo
Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden).

		Balansstand 31-12-2023	Balansstand 31-12-2022	Mutaties 2023
EMU SALDO				**320.184**
Financiële vaste activa	Kredieten	5.905.303	5.037.580	867.723
Vlottende activa	Uitzettingen	504.363	588.375	-84.012
	Liquide middelen	6.776.840	6.748.647	28.193
	Overlopende activa	726.580	111.626	614.954
Vaste passiva	Voorzieningen	247.748	222.000	25.748
	Vaste schulden	615.611	615.611	0
Vlottende passiva	Netto vlottende schulden	11.999.378	11.254.173	745.206
	Overlopende passiva	869.187	533.466	335.721

Bedrijfsvoering

Informatiemanagement, -veiligheid en -technologie
Na het opschonen van de archieven zijn in 2023 de over te brengen stukken fysiek verplaatst naar de archiefbewaarplaats (Historisch Centrum Limburg). De audit informatiebeheer is afgerond. De resultaten daarvan zijn in het kader van horizontaal toezicht gedeeld met het bestuur en verwerkt in een plan van aanpak.
Er wordt gestaag verder gewerkt aan DPIA's (Data Protection Impact Assessment) voor onze primaire processen. Vanwege o.a. de 'lokale smaken' vergt het meer tijd en energie dan verwacht om de gegevensverwerkingen tussen KBL, haar opdrachtgevers, partners en andere organisaties in het sociaal domein in kaart te brengen en te beschrijven welke risico's voor betrokkenen daarbij horen. Na het afronden van de DPIA's kunnen de benodigde afspraken rondom gegevensverwerking gemaakt worden met opdrachtgevers en anderen.

Het jaar 2023 kenmerkt zich door het doorpakken op de verbeterstappen die in 2022 zijn ingezet èn het (deels noodgedwongen) voorbereiden van majeure wijzigingen in onze ICT/Informatievoorziening.

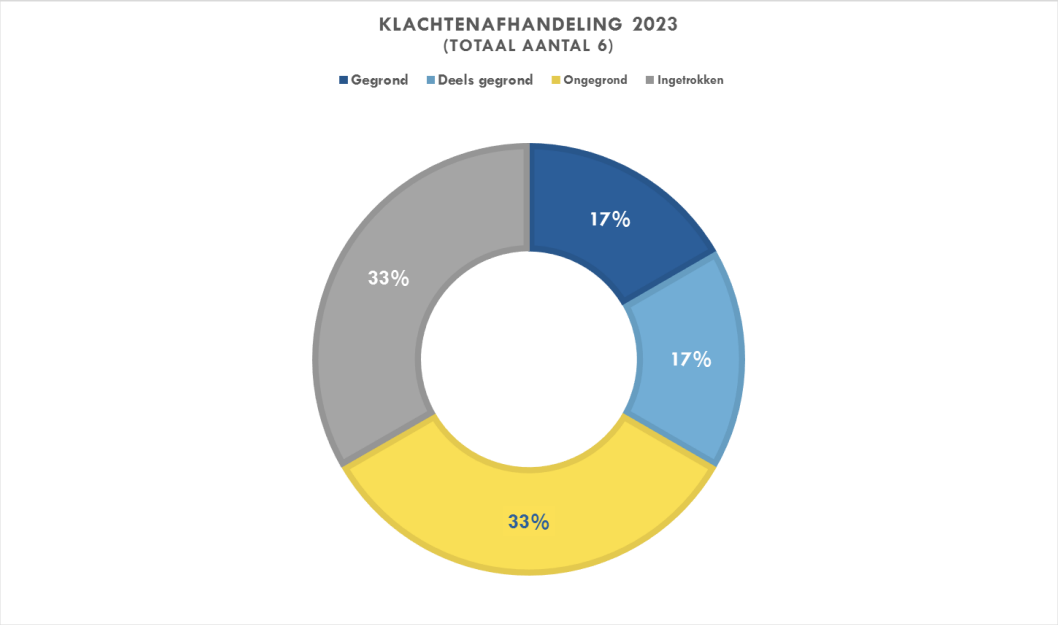
De ICT strategie is vastgesteld in het MT en vormt de leidraad voor alle ICT gerelateerde beslissingen.

De afdeling Functioneel Beheer evenals de eindgebruikers zijn voor de afwikkeling van incidenten en problemen evenals on boarding en off boarding van medewerkers geëquipeerd met Topdesk. Daarnaast is gestart om contractbeheer en asset management (met name laptops en mobiele telefoons) in deze applicatie onder te brengen.

Het project superusers is verlengd om stapsgewijs processen en bijbehorend gebruik van de applicatie Stratech te kunnen verbeteren. Rondom het gebruik van Stratech is in 2023 de escalatieprocedure voor (grote) problemen met betalingen 3 maal toegepast. We stellen vast dat deze procedure ons helpt om sneller besluiten te nemen in dit soort situaties.

In het najaar is duidelijk geworden dat leverancier Stratech vanaf 1 januari 2025 onze diensten kredietverstrekking en beschermingsbewind niet meer zal ondersteunen. Dit noopt ons om voor die datum deze modules te vervangen. Inmiddels is een traject gestart waarbij we tevens de kans grijpen om de dienstverlening te optimaliseren.

Klachtenafhandeling
KBL handelt binnengekomen klachten af op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde klachtenregeling.
In 2023 zijn in totaal 6 klachten ingediend. In 2022 betrof dit 10 klachten en in 2021 13. Ten opzichte van het aantal aanvragen, mutaties en feitelijke handelingen, die KBL jaarlijks verwerkt blijft dit aantal relatief gezien heel erg laag. We zien daarnaast over de afgelopen jaren een dalende lijn in het aantal klachten.
Een klacht omarmen we als lerende organisatie als een kans om onze dienstverlening nog beter af te stemmen op onze kernwaarden.

Personeel
2023 heeft voor ons personeel vooral in het teken gestaan van de uittreding Gemeente Heerlen en alle onzekerheden dat dit met zich mee bracht.
Uiteindelijk heeft 1 medewerker de overstap naar de gemeente Heerlen gemaakt.

Uitstroom:
Ondanks het feit dat we met de beperkte middelen proberen onze medewerkers te binden en te boeien is de uitstroom in 2023 aanzienlijk geweest. In totaal hebben 16 medewerkers KBL verlaten waarbij 13 die langer dan 4 jaar bij ons werkzaam zijn geweest.

Gezien de specialistische functies die wij hebben (met name Casemanagers, Schuldregelaren, Bewindvoering en ICT) is het ook mede door een krappe arbeidsmarkt moeilijk geweest om deze functies in te vullen. We merken dat het ervaringsniveau terugloopt als we extern werven. We proberen de vacatures ook voor een gedeelte in te vullen met interne doorstroom maar ook hier merken we dat we tegen de limiet aanlopen van hoeveel “onervaren” medewerkers je op een afdeling kunt hebben.

Instroom:
In 2023 zijn 9 medewerkers bij KBL begonnen en dat dekt niet de lading gezien de uitstroom.

Doorstroom:
Zoals al aangegeven hebben we door onderlinge uitwisseling en het intern opvangen van vacatures geprobeerd om de bezetting op orde te krijgen. De doorstroom blijft daarom aandacht vragen.

Opleidingen
In 2023 hebben 15 medewerkers de Incompany cursus "van budget-beheren naar budget-begeleiden" afgerond.
Verder hebben 10 casemanagers de training budgetcoaching gevolgd.

In onderstaand overzicht is de bezetting ultimo 2023 weergegeven:

	2023
Management	7
Staven en ondersteuning	8
Planning & Control, Finance	6
Trajectmananagement	43
BBR	12
Schuldregeling	6
Frontoffice	10
Bewindvoering/BBR Maatwerk	32
Totaal aantal fte	**123**

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuimcijfer is voor 2023 uitgekomen op 5,26%. Een verschil t.o.v. vorig jaar (4,78%), vooral het middellang verzuim (43-365 dagen) is gestegen. Dit vormt samen met het kort verzuim een aanzienlijk gedeelte van het ziekteverzuim en heeft onze aandacht.

Met 5,26% zitten we net onder het landelijk gemiddelde voor openbaar bestuur en overheidsdiensten in 2023 van 5,5% (bron: CBS 3de kwartaal 2023).

Aanbestedingen
Met behulp van externe ondersteuning hebben we dit jaar een Europese Aanbesteding uitgevoerd om een nieuwe partij uit te kiezen voor onze managed ICT services. In december is de voorlopige gunning geweest. Deze wordt begin 2024 definitief en zal er een implementatietraject volgen waarbij we naar een nieuwe (en modernere) technische omgeving overstappen.

Voorziening op kredietportefeuille
De mutatie 2023 in de voorziening met betrekking tot de kredietportefeuille bedraagt € 24.000-. In de jaarrekening 2008 is gestart met het treffen van een voorziening voor oninbaarheid op de kredietportefeuille van vóór 2005 in het bijzonder. Afboekingen op oninbare kredieten vormden in de laatste jaren van de Stichting KBL (tot 2005) een in het

oog springende post bij de verklaring van de negatieve resultaten. Om die reden is in 2008 een inschatting gemaakt van het incassorisico met betrekking tot alle kredieten die voor 2005 zijn verstrekt. Dit resulteerde in een oninbaarheidsschatting van € 2,4 miljoen. Ter hoogte van dit bedrag is een voorziening gevormd, welk bedrag ineens ten laste van het resultaat in 2008 is gebracht. Dit had tot gevolg dat de afboekingen vanaf 2009 en volgende jaren ten laste van deze voorziening zijn gebracht en het exploitatieresultaat daardoor niet meer negatief wordt beïnvloed door deze afboekingen. Jaarlijks wordt de volledige kredietportefeuille beoordeeld op oninbaarheid hetgeen kan leiden tot mutaties in de stand van de voorziening. Met betrekking tot de financiering van de totale voorziening voor oninbaarheid is afgesproken dat alleen de daadwerkelijke afboekingen in een boekjaar in rekening worden gebracht bij de GR-gemeenten op basis van de GR-methode waarbij de side-letter van de gemeente Sittard-Geleen wordt gerespecteerd.

Rechtmatigheidsverantwoording

De Kredietbank Limburg heeft over 2023 voor het eerst zelf de rechtmatigheidsverantwoording uitgevoerd. In de verantwoording zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd die meetellen voor het rechtmatigheidsoordeel. Desalniettemin zal KBL de komende jaren scherp toezien op de naleving van de 3 criteria voortkomend uit de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV.
Tevens zullen wij in 2024 opnieuw één zo nauwkeurig mogelijke begroting opstellen om begrotingsoverschrijdingen zo veel mogelijk te voorkomen en zullen verwachte kostenoverschrijdingen ook tijdig, correct en transparant met het algemeen bestuur gecommuniceerd worden.

Verbonden partijen

“De Droomfabriek” is een uniek samenwerkingsverband tussen KBL, MIK Kinderopvang, Trajekt en Bureau Jeugdzorg Limburg. Het verband is ontstaan uit een vraag van het Elisabeth Strouven Fonds te Maastricht. Zij waren op zoek naar partners die voor hun een project zouden kunnen realiseren voor de doelgroep alleenstaande moeders die weinig toekomstperspectief hebben. Met bovenstaande vier partijen is een samenwerkingsverband aangegaan in de vorm van een coöperatie. Het betrof een project van drie jaar lang voor 2 keer 10 alleenstaande moeders. Het project dient kosten neutraal te verlopen. Als KBL zorgden wij in dit project vooral voor het wegnemen van stress door schulden. Het project is inmiddels met het nodige succes afgerond. Momenteel zijn we als Droomfabriek aan het kijken of we met diverse funding dit project kunnen behouden voor Limburg om meer jonge alleenstaande moeders perspectief te geven. Gesprekken hierover hebben volop plaats gevonden maar nog niet geleid tot concrete nieuwe projecten. Besloten is dit samenwerkingsverband te beëindigen in 2024.

De coöperatie Droomfabriek U.A. is op 4 december 2017 opgericht. De coöperatie Droomfabriek heeft in haar statuten vastgelegd hoe de aansprakelijkheid verdeeld is bij haar bestaan en bij de ontbinding van de coöperatie. Bij de vorm uitgesloten aansprakelijkheid (U.A.) zijn de leden niet aansprakelijk voor het tekort. Het betreft hier ook een strak afgebakend traject dat gebaseerd is op de subsidie van het Elisabeth Strouven Fonds.

Het eigen vermogen ultimo begrotingsjaar bedraagt € 7.538. Het vreemd vermogen ultimo begrotingsjaar bedraagt € 0. Het negatieve financiële resultaat over 2022 bedraagt € 1.508.

Organisatie en ontwikkelingen

Controlling

Op basis van de realisatie van 2021, de dienstverleningsovereenkomsten 2022 (niet-GR) en de verwachte ontwikkelingen voor 2023 is de primaire begroting 2023 inclusief de meerjarenbegrotingen 2024 en 2025 opgesteld. In juli 2022 is deze begroting door het Algemeen Bestuur van KBL vastgesteld. Begin 2023 is de begrotingswijziging over 2023 opgesteld en begin juli 2023 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De ontwikkelingen ten opzichte van deze begrotingswijziging zijn in de voorjaars- en de najaarsmanagementrapportage 2023 aan het Dagelijks Bestuur bekend gemaakt.

Dienstverlening 2023

Na Corona kwam de inval van Rusland in de Oekraïne en vervolgens was er eind 2022 onverwacht de mededeling dat de gemeente Heerlen ging uittreden. Het jaar 2023 heeft in het teken gestaan van deze uittreding en de daarmee gepaard gaande onrust die dit heeft veroorzaakt. Eind 2023 werd het wel iets rustiger en zijn de contouren voor de uittreding duidelijk geworden.

De dienstverlening in 2023 hebben we goed vorm en inhoud gegeven en overall gezien is een lichte toename van de dienstverlening van KBL te constateren. Wel moeten we constateren dat het aantal mensen met schuldenproblematiek is toegenomen in Nederland. Het aantal gezinnen en huishoudens met betalingsachterstanden is volgens het CBS gegroeid naar bijna 726.000. Ruim anderhalf tot twee miljoen volwassenen en kinderen leven met geldstress en de daarmee gepaard gaande negatieve gevolgen.

De ambities van de demissionair Minister van Armoede en Schulden zijn onverkort hoog. Zij streeft naar een halvering van deze problematiek in de komende jaren. De tendens van de laatste jaren is er echter een van toenemende stijging van alle prijzen waardoor het besteedbaar inkomen behoorlijk onder druk is komen te staan. Dat begon al met de Corona pandemie in begin 2020. Als we rekenen van die datum met de statistieken dat mensen gemiddeld 4 tot 5 jaar wachten voor ze hulp zoeken met hun schuldenproblematiek dan zou de veronderstellen dat er in de loop van 2024 een toename te verwachten is van de schuldenproblematiek. De CBS cijfers van oktober 2023 bevestigen het beeld dat de schuldenproblematiek is toegenomen.

Aan de voorkant van onze dienstverlening zien we met name dat de aanmeldingen voor de intake van onze dienstverlening zijn toegenomen met 10%. Als de statistieken blijven kloppen dan zal deze stijgende lijn ook in 2024 gaan doorzetten.

Preventie, vroegsignalering en educatie

In Nederland hebben 1,4 miljoen mensen risicovolle of problematische schulden. Het duurt gemiddeld 4 tot 5 jaar voordat mensen de eerste stap maken om financiële hulp in te schakelen. Te veel mensen zijn niet bij machte om hulpbronnen in te schakelen.

Om die drempel te verlagen maken steeds meer gemeenten gebruik van de laagdrempelige inlooplocaties in de wijken voor financiële hulp. Burgers kunnen er terecht met al hun financiële vragen. Bijvoorbeeld wanneer ze willen weten of hun inkomsten en uitgaven nog in balans zijn of hulp nodig hebben bij het invullen van ingewikkelde formulieren, het

corrigeren van loonbeslagen of het aanvragen van toeslagen. KBL organiseert inloopspreekuren of sluit aan bij bestaande initiatieven. Behalve het bieden van praktische hulp, zijn de inlooplocaties ook een uitstekende plek om in een eerder stadium financiële problemen te signaleren, ze bespreekbaar te maken en passende hulp in te schakelen.
In de gemeenten Maastricht, Sittard-Geleen en Kerkrade is in 2023 samen met KBL en diverse maatschappelijke partners veel gerichte tijd en energie gestoken in het door ontwikkelen van de zogenaamde vroegsignalering, waarbij mensen met betalingsproblemen en schulden vroegtijdig op basis van eerste signalen worden gecontacteerd/bezocht (outreachende hulpverlening). Zo reduceren wij de inzet van ingrijpende schuldregelingstrajecten of beschermingsbewind door er snel bij te zijn. De eerste (landelijke en lokale) ervaringen, bevindingen en resultaten zijn positief en op deze activiteiten zal in 2024 dan ook zeker verder worden ingezet. Ook voor verschillende Heuvelland gemeenten zijn we actief aan de slag gegaan met de vroegsignalering. Zo zijn Valkenburg a/d Geul en Meerssen aangesloten op het systeem van RIS en worden afhankelijk van het soort signaal huisbezoeken afgelegd. Vanuit Vaals is er extra tijd beschikbaar gesteld om intensiever de samenwerking met netwerkpartners op te zoeken. Dit heeft ertoe geleid dat veel meer inwoners uit Vaals de toegang tot schuldhulpverlening hebben gevonden.

Binnen regio Parkstad hebben we vanaf 2021 de nauwe samenwerking met WSP Parkstad verder doorontwikkeld. Werkgeversdienstverlening in de vorm van vroegtijdige laagdrempelige gespreksvoering met open spreekuren, educatieve informatiesessies en gebruik maken van financiële signalering instrumenten (Mesis) om ook hier preventief en dus vroegtijdig ingrijpende schuldhulpverlening of beschermingsbewind te voorkomen. Inmiddels zijn er in het verlengde van deze werkgeversdienstverlening ook opdrachten in uitvoering bij uiteenlopende andere werkgevers zoals Abbott, Emma Shoes, RD4, Relim, EKK Eagle simrax en VDL Nedcar.

Inzetten op een laagdrempelige uitstraling en outreachend handelen richting onze klanten zijn belangrijke ingrediënten binnen onze vroegsignalering en preventie activiteiten. Een mooi praktijkvoorbeeld was het KBL initiatief “Sinterkerst kienen” te gemeente Kerkrade. In samenwerking met diverse maatschappelijke partners en gemeente Kerkrade werd er medio november 2023 een educatieve (sponsor)avond georganiseerd voor minderbedeelde gezinnen. De media aandacht van L1 radio was een symbolische pluim voor een succesvol georganiseerde avond.

Leren omgaan met geld zou al moeten beginnen bij de jeugd. Uit onderzoek blijkt dat steeds meer jongeren financiële problemen ervaren. In de gemeente Sittard-Geleen zijn de handen van Jongerenpunt en KBL ineengeslagen om jongeren met financiële problemen laagdrempelig en outreachend te benaderen. Samen geven we uitvoering aan het project Start Schuldvrij om juist deze jongeren sneller te bereiken en een schuldenvrij perspectief te bieden.

Omdat we weten dat schaamte, vooroordelen en stress belangrijke factoren zijn die mensen met schulden tegenhouden om hulp te vragen hebben we in Sittard-Geleen samen met partnerorganisaties een “escapecaravan voor schulden” ontwikkeld. De escapecaravan en de daaraan verbonden lessen zijn op steeds meer scholen en plekken in Limburg inzetbaar. Om hier een bijdrage aan te leveren hebben KBL medewerkers en ervaringsdeskundige jongeren samen met onderwijsinstellingen en partnerorganisaties een programma voor en door jongeren opgezet. Tot juli 2024 is er een provinciale subsidie toegekend aan het project voor de duur van 2 jaar. Doel is het aanbieden van het lesprogramma op 20 onderwijsinstellingen en organisaties in de gehele provincie.

Daarnaast hebben we als KBL ook dit jaar diverse groepen vrijwilligers van diverse organisaties geschoold en worden de samenwerkingsafspraken met de vrijwilligersinstanties versterkt. Voor volwassenen verzorgen we ook lessen en workshops door middel van cursussen. In 2023 werden deze bijeenkomsten voornamelijk via de digitale weg aangeboden. Ook hebben we in 2023 verscheidene trainingen en intervisiebijeenkomsten georganiseerd voor de vrijwilligers die betrokken zijn in de schuldhulpverlening.

Door KBL zijn over 2023 de volgende bedragen gerealiseerd:

PREVENTIE, VROEGSIGNALERING & EDUCATIE	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil
Brunssum	28.912	32.820	**-3.908**
Heerlen	-	9.973	**-9.973**
Kerkrade	258.836	228.184	**30.652**
Landgraaf	44.304	21.527	**22.777**
Maastricht	244.920	233.129	**11.791**
Sittard-Geleen	344.262	172.526	**171.736**
Niet GR	35.410	31.200	**4.210**
Totaal	**956.644**	**729.359**	**227.285**

De hogere realisatie van Sittard-Geleen heeft te maken met het overhevelen van verschillende producten. In het kader van uniformiteit zijn een aantal producten (spreekuren en uitvoeringsoverleg) overgeheveld van de dienst Intake naar de dienst Preventie, Vroegsignalering & Educatie.

Intake

Het huidige intakeproces sluit aan bij de nieuwe wetgeving zijnde de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS) en het Besluit Gemeentelijke Schuldhulpverlening (BGS). De berekening van de beslagvrije voet, het proces van vroegsignalering, de BKR-registratie, de wettelijke termijnen in het intakeproces, toelatingsbeschikkingen zijn geïmplementeerd voor de gemeenten waarvan wij deze verantwoordelijkheid ook toebedeeld hebben gekregen.

De wijze van gegevens verzamelen in het intakeproces vraagt nog om een digitale doorontwikkeling. Een deel van de uitvoering van de WGS en de BGS is in 2023 nog niet ingeregeld omdat we in afwachting zijn van de landelijke ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld het opvragen van data via een aansluiting op het Inlichtingenbureau of een Suwinet-inkijk voor schuldhulpverleners.

De aantallen intakes in 2023 blijken uit onderstaand overzicht:

Intake		2023	2022
GR	SHV Intake	1.293	1.158
	I&D Zij-instroom	328	316
		1.621	1.474
Niet GR	SHV Intake	169	124
	I&D Zij-instroom	35	53
		204	177
Totaal		**1.825**	**1.651**

In 2023 heeft KBL 1.825 aanvragen schuldhulpverlening ontvangen. Dit is een toename van circa 10% ten opzichte van het aantal aanvragen in 2022 (1.651).

Na de daling die we in 2022 in de volle breedte zagen zien we deze in bijna alle gemeenten in 2023 weer omslaan naar een stijging. Gemeente Landgraaf vormt hier wel een uitzondering op. De verklaring hiervoor lijkt te liggen in de personeelswisselingen die zich hebben voorgedaan bij het voorportaal in deze gemeente.

De vroegsignalering heeft een belangrijke rol in gemeenten om sneller en beter met mensen die financiële problemen ervaren in gesprek te komen. In meerdere gemeenten lijkt dit zijn effecten te krijgen op de toegenomen instroom. Landelijk beeld laat zien dat de instroom in de schuldhulpverlening ongetwijfeld verder zal gaan toenemen.

Gezien het toenemen van kosten zoals de hoge kosten voor het levensonderhoud verwachten we dat de intakes in 2024 weer zullen gaan toenemen. Tegelijkertijd zien we ook weer een aantal tijdelijke noodregelingen voor energiekosten ontstaan die ongetwijfeld effect zullen hebben op het aantal intakes/I&D zij-instroom voor 2024.

Onderstaand overzicht geeft de aantallen geregistreerde instroom in 2023 per GR-gemeente weer, waarbij wordt vergeleken met de aantallen volgens de begroting 2023 en de realisatie in 2022:

Aantallen gerealiseerde instroom	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroot 2023	Verschil realisatie
Brunssum	36	26	40	**10**
Heerlen	247	209	209	**38**
Kerkrade	246	240	250	**6**
Landgraaf	45	81	80	**-36**
Maastricht	579	485	550	**94**
Sittard-Geleen	468	433	425	**35**
Totaal	**1.621**	**1.474**	**1.554**	**147**

In 2023 zijn de volgende bedragen gerealiseerd:

INTAKE	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil
Brunssum	18.720	13.000	**5.720**
Heerlen	128.440	104.500	**23.940**
Kerkrade	182.832	175.200	**7.632**
Landgraaf	23.400	40.500	**-17.100**
Maastricht	423.696	345.375	**78.321**
Sittard-Geleen	344.760	413.325	**-68.565**
Niet GR	272.523	199.554	**72.969**
Totaal	**1.394.371**	**1.291.454**	**102.917**

De lagere realisatie van Sittard-Geleen heeft, ondanks een toename in het aantal intakes, te maken met het overhevelen van verschillende producten. In het kader van uniformiteit zijn een aantal producten (spreekuren en uitvoeringsoverleg) overgeheveld van de dienst Intake naar de dienst Preventie, Vroegsignalering & Educatie.

Sociale kredietverstrekking

Naast de bij het onderdeel Schuldenaanpak genoemde saneringskredieten verstrekt KBL van oudsher ook kredieten voor consumptieve doeleinden. De doelgroep waaraan deze consumptieve kredieten verstrekt mogen worden, is beperkt door de Wet Fido. In beginsel mag een kredietbank alleen maar consumptieve kredieten verstrekken aan mensen met een inkomen tot 130% van het bruto minimumloon. Mocht het inkomen hoger zijn, maar iemand wordt niet geholpen door een commerciële bank, dan behoort deze ook tot de doelgroep van sociale kredietverstrekking van een kredietbank. Wij kunnen niet genoeg benadrukken dat sociale kredietverstrekking heel iets anders is dan de zogenaamde saneringskredieten. Zoals gezegd is een saneringskrediet een krediet om schulden tegen finale kwijting af te kopen (vorm van schuldregelen) en gelden voor deze kredieten de richtlijnen van een schuldregeling.

Sociale kredietverstrekking via KBL gebeurt zorgvuldig, betrouwbaar en zonder winstoogmerk. Het is bedoeld om tegemoet te komen aan een gezonde kredietbehoefte in de samenleving. Een verantwoord krediet bevordert de financiële participatie van burgers, lost tijdelijke financiële knelpunten op en heeft een preventieve werking. Wij zien erop toe dat het krediet, inclusief de rente, door de klant binnen een redelijke termijn kan worden afgelost. Hierbij letten we erop dat een klant niet over gecrediteerd raakt. Een sociaal krediet kent in principe een looptijd van maximaal 60 maanden.

Om als gemeente te voldoen aan de nieuwe Wet Inburgering wordt voor het verplicht financieel ontzorgen van nieuwkomers steeds vaker de samenwerking met KBL gezocht. Naast het overnemen van de betalingen via Budgetbeheer voorziet een consumptief krediet ook in de behoefte de woninginrichting te faciliteren en kan met een zogenaamd "Bufferkrediet" direct worden gestart met het betalen van de vaste lasten totdat alle bronnen van inkomsten daadwerkelijk beschikbaar zijn voor de klant. Beide kredietvormen vallen onder het regulier sociaal consumptief krediet dat KBL kan verstrekken.

In 2023 hebben wij 1.367 aanvragen voor een consumptief krediet ontvangen. Daarvan zijn er 904 kredietaanvragen toegekend. In 2022 waren dat er 738 van de 1.197 aanvragen.
In 2023 hebben we 624 aanvragen voor een saneringskrediet ontvangen. Daarvan zijn 586 kredietaanvragen toegekend. In 2022 waren dat 568 van de 597 aanvragen.

In totaal heeft KBL in 2023 € 4.669.776 uitgeleend aan consumptieve- en saneringskredieten. In onderstaande tabel is een overzicht van de bestedingsdoelen van die kredietbedragen opgenomen:

Bestedingsdoel	Bedrag
Betaling schulden	233.483
Buffer	855.020
Huishoudelijke apparatuur	82.663
Kleding en schoeisel	1.500
Medische kosten	14.899
Overbruggen vaste lasten	39.968
Overbrugging inkomsten	3.113
Overige	2.000
Oversluiting	187.114
Saneringskredieten	1.659.752
Vakantie	5.850
Vervoersmiddelen	97.656
Woninginrichting	1.486.756
Totaal	**4.669.776**

In 2023 zijn de volgende bedragen gerealiseerd:

Sociale kredietverstrekking (intakes)	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil
Brunssum	9.568	10.800	**1.232-**
Heerlen	33.696	45.400	**11.704-**
Kerkrade	19.968	24.400	**4.432-**
Landgraaf	10.400	9.600	**800**
Maastricht	61.776	69.200	**7.424-**
Sittard-Geleen	19.760	24.200	**4.440-**
Niet GR	73.144	61.044	**12.100**
Totaal	228.312	244.644	**16.332-**

Inkomensbeheer en -ondersteuning

Budgetbeheer

In 2023 is het aantal huishoudens met budgetbeheer bij KBL licht gestegen, van 1.743 pakketten in 2022 naar 1.767 pakketten in 2023 (+1,3%).

KBL biedt twee verschillende vormen van budgetbeheer: bij de inzet van "Budgetbeheer Basis" zijn de betalingen van de primaire lasten gewaarborgd. Binnen "Budgetbeheer Totaal" worden daarnaast alle overige lasten van de klant betaald. Budgetbeheer is een instrument dat zowel preventief ter voorkoming van het ontstaan van huishoudelijke betalingsachterstanden als ook als flankerende hulp gedurende een traject van schuldhulpverlening kan worden ingezet. Budgetbeheer speelt niet alleen een heel belangrijke rol bij het voorkomen van een toestroom naar langdurige en duurdere bewindvoeringstrajecten, maar wordt ook regelmatig ingezet om een zachte landing mogelijk te maken als bijvoorbeeld de grondslag voor beschermingsbewind komt te

vervallen. In de meeste gevallen is dit van toepassing op de zogenaamde schulden-bewinden nadat de schulden zijn opgelost.

Onderstaand een overzicht en een grafiek waarin de verdeling naar de verschillende budgetbeheerpakketten is weergegeven vanaf 2021:

Budgetbeheerrekeningen	2023	2022	2021
Basispakket	246	246	195
Totaalpakket	1.521	1.492	1.502
Pluspakket*	0	5	18
Totaal	**1.767**	**1.743**	**1.715**

*= het pluspakket wordt niet meer aangeboden

De ontwikkeling van het totaal aantal klanten per ultimo boekjaar van de GR-gemeenten blijkt uit onderstaande tabel:

Budgetbeheerrekeningen Aantal klanten	ultimo 2023	ultimo 2022	Verschil
Brunssum	77	73	**4**
Heerlen	283	317	**-34**
Kerkrade	148	159	**-11**
Landgraaf	101	99	**2**
Maastricht	572	549	**23**
Sittard-Geleen	299	290	**9**
Totaal	1.480	1.487	**-7**

Door KBL zijn over 2023 de volgende bedragen gerealiseerd:

Budgetbeheerrekeningen	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil
Brunssum	54.496	44.308	**10.188**
Heerlen	165.120	181.638	**-16.518**
Kerkrade	96.848	103.095	**-6.247**
Landgraaf	75.072	56.178	**18.894**
Maastricht	386.448	355.440	**31.008**
Sittard-Geleen	230.000	215.324	**14.676**
Niet GR	123.484	95.048	**28.436**
Klanten	238.382	258.082	**-19.700**
Totaal	**1.369.850**	**1.309.113**	**60.738**

Budgetbeheer Maatwerk

Van oorsprong als pilot opgestart om als mogelijk alternatief te dienen voor een traject beschermingsbewind is Budgetbeheer Maatwerk (hierna: BBR MW) inmiddels uitgegroeid tot een volwaardige vorm van dienstverlening binnen KBL. Elke klant krijgt een op maat gesneden aanpak waarmee deze in zijn/haar eigen tempo kan werken aan behoud van de financiële redzaamheid en toewerken naar de maximale vergroting hiervan. Het tijdspad, de

intensiteit en mate van begeleiding kan per situatie verschillen maar de gemene deler blijft altijd: ”zo lang als nodig en zo kort als mogelijk”. De gemiddelde doorlooptijd van een traject BBR MW bedroeg over de in 2023 beëindigde trajecten circa 11 maanden.

Alle KBL-budgetconsulenten zijn KIWA-gecertificeerde budgetcoaches waarmee de kans op succesvolle afronding van de trajecten gemaximaliseerd wordt. Daarnaast hebben zij een ruime werkervaring opgebouwd als budgetbeheerder, schuldhulpverlener en/of beschermingsbewindvoerder waardoor de klant kan rekenen op een professionele begeleiding gedurende hun traject. Hierbij is jaarlijkse bijscholing een verplicht onderdeel voor de medewerkers om actueel vakbekwaam te blijven.
Het klantenbestand Budgetbeheer Maatwerk is evenals in voorgaande jaren ook in 2023 weer gestegen en wel van 211 naar 261 actieve dossiers. Dat is een stijging van 24% ten opzichte van het voorgaande kalenderjaar en blijft hiermee in lijn met de afname van het aantal beschermingsbewinden. Meer maatwerk, minder beschermingsbewind.

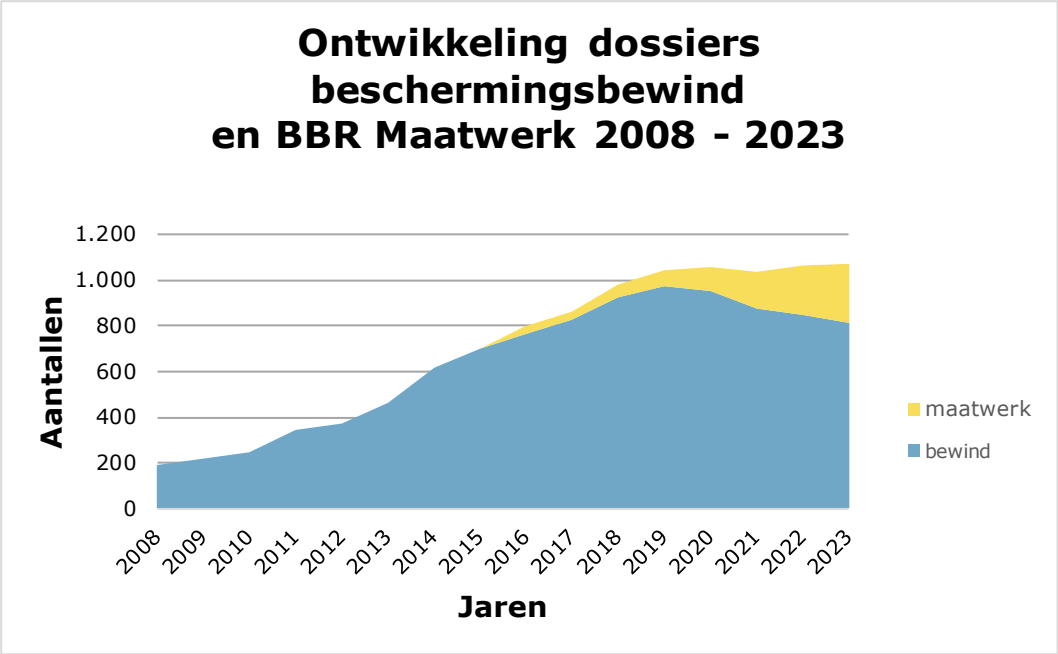
Zie onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de dossiers Budgetbeheer Maatwerk:

Ontwikkeling dossiers BBR Maatwerk	2023	2022	2021
Begin boekjaar	211	161	99
Gestart	175	190	159
Beëindigd	125	140	97
Totaal	**261**	**211**	**161**

Door KBL zijn over 2023 de volgende bedragen budgetbeheer maatwerk gerealiseerd:

Budgetbeheer Maatwerk	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil
Brunssum	27.749	27.395	**354**
Heerlen	320.356	171.754	**148.602**
Kerkrade	269.008	135.028	**133.980**
Landgraaf	20.913	7.434	**13.479**
Maastricht	189.214	100.558	**88.656**
Sittard-Geleen	298.187	134.817	**163.370**
Niet GR	35.148	40.650	**5.502-**
Totaal	**1.160.575**	**617.636**	**542.939**

Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling van beschermingsbewind in de afgelopen 12 jaar weer. Sinds 2016 biedt KBL BBR Maatwerk als activerend alternatief. Inmiddels is het aandeel maatwerkdossiers in verhouding tot het totaal aantal klanten in bewindvoering gegroeid tot 24% in 2023. Deze ontwikkeling bevestigt de toegenomen populariteit van deze intensieve, maar kortdurende vorm van dienstverlening die ervoor zorgt dat de toename van bewindsdossiers bij KBL een halt is toegeroepen. BBR Maatwerk is korter en intensiever en uiteindelijk goedkoper dan beschermingsbewind.

Beschermingsbewind

Naast de hierboven reeds weergegeven diensten Budgetbeheer, Budgetbeheer Maatwerk en Budgetcoaching biedt KBL als sluitstuk van het inkomensbeheer en de inkomensondersteuning de wettelijke taak Beschermingsbewind aan. Dit is bestemd voor en voorbehouden aan meerderjarige burgers die voor langere duur en soms voor de rest van hun leven, op grond van lichamelijke of geestelijke beperkingen, niet meer in staat zijn om hun financiële zaken te regelen. Daarnaast kunnen mensen op grond van problematische schulden onder beschermingsbewind geplaatst worden. De duur van deze maatregel is in eerste instantie beperkt tot de duur van 5 jaar.

In 2023 is KBL onverminderd doorgegaan op de ingeslagen weg om burgers bij wie de grondslag voor beschermingsbewind wegvalt proactief te stimuleren en begeleiden om het beschermingsbewind op een passende wijze te laten eindigen. Hand in hand met de budgetconsulenten, casemanagers en externe samenwerkingspartners wordt de klant toegeleid naar een situatie waarin deze weer deels en waar mogelijk zelfs geheel zelfstandig verantwoordelijk wordt voor de eigen financiën.

Deze trend is cijfermatig dan ook terug te zien in onderstaande tabel. In 2023 zijn er 87 dossiers gestart en 126 dossiers beëindigd. Het klantenbestand van de onderbewindgestelden is daarmee gedaald van 852 naar 813 dossiers. In 2023 is daarmee het bestaande klantenbestand met ca. 5% gedaald. Hiermee tekent zich inmiddels wel een lichte stabilisatie van de bewindsportefeuille af.

De gemiddelde looptijd van een beschermingsbewinddossier bij KBL bedroeg over deze in 2023 beëindigde dossiers 4 jaar en 3 maanden.

Ontwikkeling dossiers beschermingsbewind	2023	2022	2021
Begin boekjaar	852	879	956
Gestart	87	103	83
Beëindigd	126	130	160
Totaal	**813**	**852**	**879**

Door KBL zijn over 2023 de volgende bedragen beschermingsbewind gerealiseerd:

Beschermingsbewind	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil
Brunssum	86.934	43.878	**43.056**
Heerlen	471.816	172.237	**299.579**
Kerkrade	398.993	240.300	**158.693**
Landgraaf	83.691	44.945	**38.746**
Maastricht	217.142	70.317	**146.825**
Sittard-Geleen	710.554	427.029	**283.525**
Niet GR	-	-	**-**
Klanten	729.472	822.742	**93.270-**
Totaal	**2.698.602**	**1.821.448**	**877.154**

De bedragen in 2023 zijn hoger als gevolg van het bestuursbesluit om met ingang van 2023 kostendekkende tarieven voor beschermingsbewind te hanteren conform het rapport van BMC.
De verdeling van het aantal klanten beschermingsbewind per ultimo 2023 over GR-gemeenten en zelfbetalers is als volgt:

Aantallen Beschermingsbewind	Facturatie	Zelf-betalers	Totaal
Brunssum	23	6	**29**
Heerlen	0	247	**247**
Kerkrade	99	20	**119**
Landgraaf	25	2	**27**
Maastricht	0	114	**114**
Sittard-Geleen	206	10	**216**
Niet GR	0	61	**61**
Totaal	353	460	**813**

Ten aanzien van de 61 zelfbetalers uit niet-GR gemeenten zij vermeld dat dit doorgaans klanten betreft die voorheen wel binnen 1 van de 6 GR-gemeenten woonachtig waren, doch op grond van een verhuizing nu buiten de GR woonachtig zijn. Een verhuizing wordt door de rechtbank niet gezien als grond voor een wijziging van bewindvoerder.
Het beleid om geen beschermingsbewindklanten van buiten de GR-grenzen toe te laten tot beschermingsbewind was ook in 2023 onverkort van toepassing.

Schuldenaanpak

Schuldregeling is één van de instrumenten binnen het brede pallet aan diensten binnen de schuldhulpverlening. Een schuldregeling houdt in dat schulden van de klant in kaart worden gebracht waarna een voorstel aan de schuldeisers tegen finale kwijting wordt gedaan. KBL kan schulden op twee manieren regelen, namelijk via een schuldbemiddeling of via een saneringskrediet.

Bij een *schuldbemiddeling* spaart de klant gedurende 36 maanden (3 jaar) zijn aflossingscapaciteit boven het berekende vrij te laten bedrag. Het voorstel aan de schuldeisers is dan ook een prognose omdat het inkomen van een klant kan fluctueren. De schuldeiser gaat akkoord met het gegeven dat het een prognose betreft waarbij KBL toeziet op het sparen boven het vrij te laten bedrag. Gedurende deze drie jaar wordt één keer per jaar aan de schuldeisers het reeds gespaarde bedrag uitbetaald. Vanaf 1 juli 2023 is de

termijn waarin de klant moet sparen/aflossen door de wetgever voor de wettelijke schuldsanering gehalveerd tot 18 maanden. De branchevereniging voor de minnelijke schuldhulpverlening (NVVK) heeft deze termijn per zelfde datum overgenomen voor de minnelijke trajecten. Dit betekent dat voorstellen aan schuldeisers verstuurd na 1 juli 2023 gebaseerd zijn op 18 in plaats van 36 maanden.

Bij een *saneringskrediet (SK)* wordt aan de start van het traject de aflossingscapaciteit van de klant berekend. Ook hier gebeurt dat op basis van 36 maanden (3 jaar). Dit is de basis voor het te verstrekken krediet waarmee schuldeisers ineens en vooraf worden afgekocht. Bij deze manier van werken weten schuldeisers direct waar ze aan toe zijn en hoeven zij niet gedurende drie jaar de vordering in de boeken te houden. Voor de klant is er rust en overzicht. De klant heeft nog maar één schuldeiser, namelijk KBL. Hier betaalt hij/zij de lening in 36 termijnen terug. Ook hier geldt dat voorstellen verstuurd na 1 juli 2023 gebaseerd zijn op een aflostermijn van 18 maanden.

Zoals bekend spant KBL zich in om schulden met een SK te regelen, "tenzij". Inmiddels wordt ook landelijk de meerwaarde om schulden met een SK te regelen breed gedragen en wordt door het Ministerie van SZW een fonds gesubsidieerd om het risico van deze kredieten vanuit dit fonds te dragen. Steeds meer gemeenten zijn aangesloten bij de Waarborgfonds Saneringskredieten.

De betaalmoraal van mensen met een SK is onverminderd hoog. Het achterstands-percentage ten opzichte van het uitstaande volume bedraagt per 31-12-2023 1,39%. Daarbij opgemerkt dat in die achterstand een aantal keren een 1e termijn zit omdat machtigingen ten behoeve van de aflossing buiten invloed van de klant later zijn verwerkt dan gepland.

In 2023 zijn 714 trajecten schuldregeling gestart en 936 beëindigd. Een aantal trajecten gestart in 2023 zijn nog in behandeling.

Aanvragen schuldregeling	**2023**	**2022**	**2021**
Aantal aanvragen	714	808	952
Aantal beëindigingen	936	952	1.310

In 2023 zijn er in totaal 648 minnelijke voorstellen geaccepteerd waarvan in 528 gevallen een akkoord via een saneringskrediet is bereikt. In 120 gevallen is een akkoord via een schuldbemiddeling bereikt.

Geaccepteerde schuldregelingen	**2023**	**2022**	**2021**
Saneringskrediet	528	484	505
Schuldbemiddeling	120	214	253
Totalen	**648**	**698**	**758**

Uit het overzicht blijkt dat de saneringskredieten steeds vaker worden ingezet als instrument van schuldhulpverlening.

Door KBL zijn over 2023 de volgende bedragen gerealiseerd:

SCHULDEN AANPAK	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil
Brunssum	95.472	54.800	**40.672**
Heerlen	581.256	447.700	**133.556**
Kerkrade	530.400	343.500	**186.900**
Landgraaf	107.328	174.000	**66.672-**
Maastricht	921.856	803.000	**118.856**
Sittard-Geleen	927.576	687.500	**240.076**
Niet GR	528.725	453.600	**75.125**
Klanten	224.497	211.672	**12.825**
Totaal	**3.917.110**	**3.175.772**	**741.338**

Wsnp-verklaringen

Zoals bij het onderdeel Schuldenaanpak al is opgemerkt, spant KBL zich in om zoveel als mogelijk minnelijk tot een akkoord met de schuldeisers van een klant te komen, mits dit de duurzame oplossing voor de schuldenproblematiek van de klant dient. Het stemt tot tevredenheid dat dit in steeds meer gevallen slaagt. Mocht echter geen akkoord met de schuldeisers worden bereikt, dan mag een verzoek voor toelating tot de wettelijke schuldsanering (WSNP) bij de Rechtbank worden ingediend. Bij toelating tot de Wsnp wordt voor de klant een bewindvoerder Wsnp aangewezen. Deze Wsnp-trajecten vinden buiten KBL plaats waarbij in sommige gevallen wel het inkomensbeheer bij KBL plaatsvindt.

Zowel klanten, de Rechtbank als KBL kijken tevreden terug op de nieuwe werkwijze waarbij KBL klanten veel intensiever voorbereidt op een Wsnp-zitting en het daarop volgende Wsnp-traject.

We merken nogmaals nadrukkelijk op dat een aanvraag voor toelating tot de WSNP geen "mislukt" minnelijk traject is. Vanuit de Wsnp-wetgeving heeft er in 2023 wel een aanpassing plaatsgevonden waarbij een gedegen onderbouwing waarom een minnelijk traject geen kans van slagen heeft ook zou volstaan om een aanvraag Wsnp te mogen indienen. Voorheen diende altijd een minnelijk traject ondernomen te worden. In de praktijk is dit echter nauwelijks aan de orde geweest omdat minnelijk nog steeds meer dan 83% van de trajecten slaagt.

Onderstaand een overzicht van de afgifte Wsnp-verklaringen in 2023:

Afgifte Wsnp-verklaringen	GR 2023	Niet GR 2023	Totaal 2023	Totaal 2022
	34	14	**48**	123
Totaal	**34**	**14**	**48**	**123**

In 2023 zijn 48 WSNP-verzoekschriften door de KBL afgegeven.

Kerngegevens

Inwoners aantal	per 1 jan 2023	per 1 jan 2022
Brunssum	27.682	27.674
Heerlen	87.122	86.845
Kerkrade	45.620	45.324
Landgraaf	37.175	37.023
Maastricht	122.734	121.151
Sittard-Geleen	92.234	91.719
Totaal	412.567	409.736

Jaarrekening 2023

Kredietbank Limburg

Balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)

		2023		2022
ACTIVA				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut				
Gebouwen	0		0	
Machines, apparaten en installaties	154.389		156.078	
Totaal materiële vaste activa met economisch nut	**154.389**		**156.078**	
Totaal vaste activa		**154.389**		**156.078**
Financiële vaste activa				
Kredieten		**5.905.303**		**5.037.580**
Vlottende activa				
Uitzettingen	504.363		588.375	
Liquide Middelen	6.776.840		6.748.647	
Overlopende activa	726.580		111.626	
Totaal vlottende activa		**8.007.784**		**7.448.648**
Totaal		**14.067.476**		**12.642.306**

Passiva

Vaste Passiva				
Eigen vermogen	17.057		0	
Resultaat vóór verliesverrekening	318.494		17.057	
Bijdrage GR-gem. in exploitatieres.	0		0	
Eigen vermogen ult. verslagperiode	335.551		17.057	
Voorzieningen	247.748		222.000	
Vaste schulden	615.611		615.611	
Totaal vaste passiva		**1.198.910**		**854.668**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden	11.999.378		11.254.173	
Overlopende passiva	869.187		533.466	
Totaal vlottende passiva		**12.868.565**		**11.787.638**
Totaal		**14.067.476**		**12.642.306**

Overzicht van baten en lasten 2023

	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting primair 2023	Realisatie 2022
Preventie, vroegsignalering en educatie	991.828	979.000	594.000	845.400
Preventieprojecten	-	-	-	-
subtotaal	991.828	979.000	594.000	845.400
Intake	1.357.083	1.295.000	1.517.000	1.297.302
Sociale kredietverstrekking (intake)	269.512	275.000	248.000	231.024
Inkomensbeheer en ondersteuning:				
Budgetbeheer	1.377.976	1.425.000	1.474.000	1.375.827
BBR-Maatwerk	917.388	920.000	687.000	565.781
Bewindvoering	2.613.136	2.542.000	1.822.000	1.872.705
subtotaal	4.908.501	4.887.000	3.983.000	3.814.312
Schuldenaanpak	3.994.050	4.048.000	4.507.000	3.750.220
Nazorg	9.564	10.000	19.000	9.204
Overige bedrijfsopbrengsten	383.184	40.000	15.000	42.964
Rentemarge				
Renteopbrengsten	386.723	420.000	352.000	346.432
Rentekosten	97.932	1.000-	25.000-	4.526
Rentemarge	484.655	419.000	327.000	350.958
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieres.	-	-	-	611.988
Deelname GR-gem. in voorz. kredport.	7.285	10.000	25.000	8.880
Opbrengsten Kinderopvangtoeslagaffaire	440.586	-	-	572.858
Totale baten	**12.846.247**	**11.963.000**	**11.235.000**	**11.535.109**
Lasten:				
Salarissen	9.397.450	9.074.000	9.357.000	8.746.503
Mutatie voorziening WW-uitkeringen	12.401	25.000	41.000	14.265-
Inhuur medewerkers	656.667	502.000	247.000	452.012
Overige personeelslasten	114.354	85.000	65.000	86.508
Afschrijvingen	87.438	101.000	126.000	89.811
Huisvestingslasten	334.555	400.000	259.000	289.399
Bureau/administratielasten	1.338.131	1.212.000	1.153.000	1.158.687
Beheerslasten	544.724	554.000	400.000	487.517
Mutatie voorziening kredietport.	7.285	10.000	25.000	8.880
Mutatie voorziening bovenwettelijke vak. dagen	34.748	-	-	213.000
Taakstelling KBL	-	-	438.000-	-
Totale lasten	**12.527.753**	**11.963.000**	**11.235.000**	**11.518.052**
Saldo van baten en lasten	**318.494**	**0**	**0**	**17.057**
Mutaties reserves	**-318.494**	**0**	**0**	**-17.057**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichtingen:

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.
De terminologie die in deze jaarrekening voor de posten in de balans en in de staat van baten en lasten wordt gehanteerd, wijkt op enkele onderdelen af van het voorgeschreven jaarrekeningmodel volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Wij zijn echter van mening dat deze afwijkende terminologie het inzicht voor de gebruikers in de jaarrekening van KBL ten goede komt omdat hiermee meer recht wordt gedaan aan de verantwoording over de specifieke activiteiten van KBL op het gebied van schuldhulpverlening, budgetbeheer, beschermingsbewind en sociale kredietverlening.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.
Met ingang van 1 januari 2016 is KBL belastingplichtig in het kader van de wet Vennootschapsbelasting. Ultimo 2016 is met de Belastingdienst overleg geweest over de fiscale status van de activiteiten van KBL. Dit zal naar verwachting ertoe leiden dat geen van de activiteiten van KBL belast zullen worden in het kader van de vennootschapsbelasting.

Algemeen
Deze jaarrekening heeft betrekking op de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. Alle bedragen luiden in euro’s, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa met economisch nut
Overige investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het boekjaar volgend op ingebruikneming lineair afgeschreven

in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven (niet van toepassing).
Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Verbouwing:	15 jaar
Automatisering:	
Hardware en software	3-4 jaar
Mobiele telefoons	2 jaar
Inventaris en inrichting:	4-10 jaar

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Kredieten
Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde, waarbij v.w.b. de integrale kredietportefeuille een voorziening is gevormd voor verwachte oninbaarheid van de kredieten. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande kredieten. Hieronder zijn begrepen de vorderingen op klanten.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande vorderingen.
De spaartegoeden van klanten die onder bewindvoering staan, worden in de jaarrekening onder de vlottende activa opgenomen. Onder de netto vlottende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de klanten opgenomen. Terugbetaling vindt plaats op het moment dat bewindvoering is komen te vervallen.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
In 2020 is een voorziening WW-verplichting gevormd. KBL is eigenrisicodrager voor WW-uitkeringen van voormalige medewerkers. Deze voorziening wordt gewaardeerd op het voorzienbare verlies.
In 2022 is een voorziening bovenwettelijke vakantiedagen gevormd. Deze voorziening wordt gewaardeerd op het voorzienbare verlies.

Vaste schulden
Onder de vaste schulden zijn begrepen de achtergestelde leningen die, in overeenstemming met de bepalingen bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR), door aan de GR deelnemende gemeenten gestort zijn. Deze achtergestelde leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Netto vlottende schulden
De netto vlottende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
Onder de netto vlottende schulden is de post 'crediteuren klanten' opgenomen. Deze schulden worden tegen de nominale waarde opgenomen en hebben betrekking op verschuldigde bedragen aan crediteuren van klanten van KBL. Verantwoording van deze schulden vindt deels plaats bij ontvangst van de factuur en deels op basis van onderliggende budgetplannen.
Onder de liquide middelen zijn bankrekeningen opgenomen waarop de gelden van de klanten ontvangen worden. Deze bankrekening wordt gebruikt voor de betaling van de verschuldigde bedragen aan crediteuren van klanten van KBL.
Ook zijn opgenomen de schulden aan leveranciers en handelskredieten en het banksaldo van de eigen middelen van KBL.

Overlopende passiva
De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld conform de indirecte methode. Het kasstroomoverzicht bevat tevens de mutaties van middelen die door KBL beheerd worden ten behoeve van de klanten.

Gebruik van schattingen
Bij het opstellen van de jaarrekening dient de directie, in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa met economisch nut	2023	2022
	€ 154.389	€ 156.078

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Verbouwingen	Automatisering (incl. telefonie)	Inventaris	Totaal
Stand per 1 januari 2023				
Aanschafwaarde	2.043.677	3.242.347	1.020.207	6.306.231
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677	3.088.695	1.017.780	6.150.152
Boekwaarde	-	153.652	2.427	156.078
Mutaties in 2023				
Investeringen	-	35.030	50.719	85.749
Desinvesteringen	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	84.460	2.978	87.438
	-	49.430-	47.741	1.689-
Stand per 31 december 2023				
Aanschafwaarde	2.043.677	3.277.377	1.070.926	6.391.980
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677-	3.173.155-	1.020.758-	6.237.590-
Boekwaarde	**-**	**104.222**	**50.168**	**154.389**

In 2023 hebben investeringen plaatsgevonden v.w.b. automatisering. Dit betreft hardware en telefonie. Daarnaast hebben investeringen plaatsgevonden v.w.b. inrichting kantoor. Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf het boekjaar volgend op het boekjaar van investering. Verbouwingen worden afgeschreven in 15 jaar. Inventaris en inrichting wordt afgeschreven in 4 of 10 jaar. Automatisering (hardware en systemen) wordt afgeschreven in 3 of 4 jaar. Mobiele telefoons in 2 jaar.

Kredieten	2023	2022
	€ 5.905.303	€ 5.037.580

De samenstelling van de kredieten is als volgt:

Persoonlijke leningen	5.912.401	5.066.687
Doorlopende kredieten	48	1.863
	5.912.449	5.068.550
Voorziening oninbare kredieten	-7.146	-30.970
	5.905.303	**5.037.580**

Het verloop van de kredietportefeuille in 2023 blijkt uit onderstaande opstelling:

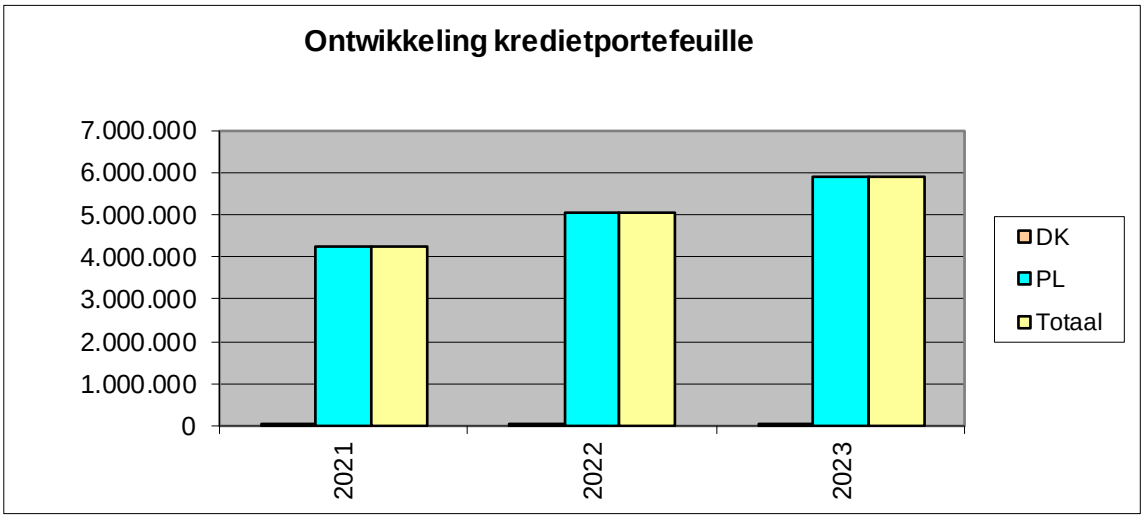
Boekwaarde per 31-12-2022	**5.068.550**
Verstrekkingen	4.669.707
-/- aflossingen	-3.794.699
-/- afboekingen	-31.109
Boekwaarde per 31-12-2023	**5.912.449**

Onderstaand is het verloop van de doorlopende kredieten en persoonlijke leningen van 2021 tot en met 2023 weergegeven:

	Persoonlijke leningen (PL)	***Doorlopende kredieten (DK)***	***Totale kredietportefeuille***
2021	4.242.500	22.332	4.264.832
2022	5.066.687	1.863	5.068.550
2023	5.912.401	48	5.912.449

Er is bewust ingezet op de daling van de Doorlopende Kredieten, o.a. door oversluiting.

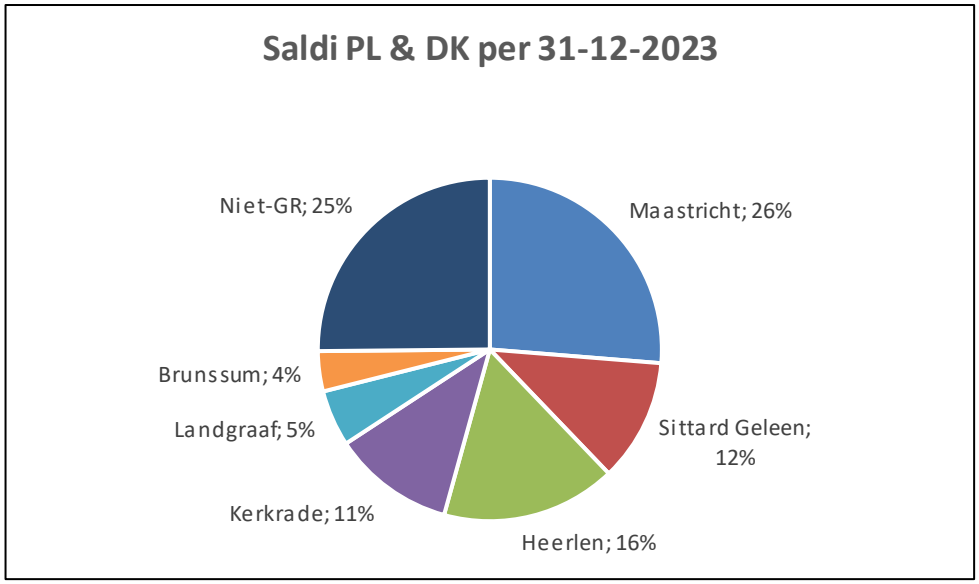
De informatie uit de tabel is vertaald naar de volgende grafiek:

De verdeling van de kredietportefeuille is als volgt:

	PL		**DK**		**TOTAAL**
	aantal	**bedrag**	**aantal**	**bedrag**	
Maastricht	818	1.553.698	-	-	1.553.698
Sittard Geleen	397	683.999	-	-	683.999
Heerlen	570	972.057	-	-	972.057
Kerkrade	324	678.720	-	-	678.720
Landgraaf	187	313.284	-	-	313.284
Brunssum	129	223.610	-	-	223.610
Totaal GR	**2.425**	**4.425.368**	-	**-**	**4.425.368**
Niet-GR	**801**	**1.487.033**	**1**	**48**	**1.487.081**
TOTAAL	**3.226**	**5.912.401**	**1**	**48**	**5.912.449**

De verdeling van de kredietportefeuille over de GR-deelnemers is in de volgende grafiek inzichtelijk gemaakt.

Voorziening oninbare kredieten:
Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Op basis van een integrale beoordeling van de kredietportefeuille is gebleken dat een voorziening ter grootte van € 30.970 nodig is. Dit bedrag bestaat uit een gedeelte betreffende verstrekte kredieten vóór 2005 (€ 18.087) en een gedeelte betreffende kredieten vanaf 2005 (€ 12.883).
Onderstaand wordt het verloop van de voorzieningen over de periode vóór 2005 toegelicht.

Voorziening kredieten van vóór 2005 ultimo 2022	**18.087**
Dotaties	3.155
Aanwendingen	-17.349
Vrijval	-3.617
Voorziening kredieten van vóór 2005 ultimo 2023	**276**

Bovengenoemde aanwendingen betreffen het afboeken van leningen. Deze afboekingen zijn te verdelen in grofweg vijf categorieën:

1. De WSNP is na drie jaar afgelopen waardoor klant schuldenvrij is;
2. Klant komt te overlijden en de eventuele erfgenamen verwerpen de erfenis of de boedel is leeg;
3. Afgewikkelde schuldregelingen (ASR);
4. Klanten zijn vertrokken en onbekend is waarheen, de zogenaamde VOW-klanten;
5. Dossiers van klanten die terugkomen van de deurwaarder als gevolg van geen verhaal.

In het volgend overzicht staat per gemeente aangegeven wat het bedrag van de afboekingen is geweest van haar inwoners, inclusief de vermelding van de categorie waarin de afboeking te plaatsen is. Dit betreft de afboekingen van leningen welke zijn verstrekt vóór 2005:

Gemeente	WSNP	Overlijden	ASR	VOW/Geen verhaal	Deurwaarder kost/rente/geen verhaal	Totaal
Brunssum						€ 0
Heerlen						€ 0
Landgraaf					€ 17.349	€ 17.349
Sittard-Geleen						€ 0
Overige						€ 0
Totaal 2023	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 17.349**	**€ 17.349**
In procenten	**0%**	**0,0%**	**0%**	**0%**	**100%**	**100%**
Totaal 2022	**€ 17.824**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 17.824**
In procenten	**100%**	**0,0%**	**0%**	**0%**	**0%**	**100%**

Onderstaand wordt het verloop van de voorzieningen over de periode vanaf 2005 toegelicht.

Voorziening kredieten van vanaf 2005 ultimo 2022	**12.884**
Dotaties	8.090
Aanwendingen	-13.760
Vrijval	-345
Voorziening kredieten van vanaf 2005 ultimo 2023	**6.870**

De kredietportefeuille m.b.t. leningen welke zijn verstrekt vanaf 2005 kent in het algemeen een veel positiever verloop.

De verdeling van de categorieën afboekingen 2023 over de gemeenten is als volgt:

Gemeente	WSNP	Overlijden	ASR	VOW/Geen verhaal	Deurwaarder kost/rente/geen verhaal	Totaal
Brunssum						€ 0
Heerlen			€ 2.294			€ 2.294
Kerkrade		€ 212			€ 1.678	€ 1.890
Landgraaf			€ 498			€ 498
Maastricht		€ 65	€ 389		€ 1.717	€ 2.171
Sittard-Geleen			€ 547		€ 1.088	€ 1.635
Overig			€ 4.104	€ 1.167		€ 5.272
Totaal 2023	**€ -**	**€ 277**	**€ 7.833**	**€ 1.167**	**€ 4.482**	**€ 13.760**
In procenten	**0%**	**2%**	**57%**	**8%**	**33%**	**100%**
Totaal 2022	**€ 0**	**€ 1.196**	**€ 8.887**	**€ 0**	**€ 748**	**€ 10.831**
In procenten	**0%**	**11,0%**	**82%**	**0%**	**7%**	**100%**

Uitzettingen	**2023**	**2022**
	€ 504.363	**€ 588.375**

De uitzettingen bestaan uit:

	2023	2022
Vorderingen op openbare lichamen	403.280	481.879
Overige vorderingen	101.083	106.496
Totaal	**504.363**	**588.375**

Vorderingen op openbare lichamen		2023		2022
	€	403.280	€	481.879

Het vorderingensaldo per 31 december 2023 bestaat uit:

Omschrijving	2023	2022
Deelname GR gemeenten in voorziening kredietport.	38.255	59.626
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	0	0
Diensten GR-gemeenten	25.866	35.189
Diensten Niet-GR gemeenten	339.160	387.065
Totaal	**403.280**	**481.879**

De totale deelname van GR-gemeenten in de voorziening kredietportefeuille bedraagt per 31 december 2023 € 38.255 en kan worden verdeeld over verstrekte kredieten van vóór 2005 € 17.626 en vanaf 2005 € 20.629.

Overige vorderingen		2023		2022
	€	101.083	€	106.496

Dit betreffen de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert in het kader van bewindvoering. Onder de kortlopende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de klanten opgenomen (overige schulden).

Liquide middelen		2023		2022
	€	6.776.840	€	6.748.647

De liquide middelen per 31 december bestaan uit:

	2023	2022
Kasmiddelen	1.389	1.328
Bankrekeningen	6.775.452	6.747.319
Totaal	**6.776.840**	**6.748.647**

De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Onder de liquide middelen zijn 2 bankrekeningen (inzake schuldhulpverlening en beschermingsbewind) bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) opgenomen waarop de gelden van klanten worden ontvangen. Deze bankrekeningen worden gebruikt ten behoeve van de betaling van de verschuldigde bedragen aan de crediteuren van klanten en aan klanten.
Met BNG is een kredietovereenkomst gesloten die voorziet in rentecompensatie van alle betaalrekeningen van KBL.

Schatkistbankieren
De verplichting tot schatkistbankieren geldt alleen voor de overtollige eigen middelen van de KBL. De gelden van klanten zijn hiervan uitgezonderd. In 2023 is het drempelbedrag voor het afstorten van overtollige middelen € 1.000.000. De eigen middelen van KBL zijn het gehele jaar onder genoemd drempelbedrag gebleven zodat er geen verplichting tot afstorten was in 2023.
Zie onderstaande berekening per kwartaal:

Verslagjaar 2023 (bedragen x € 1.000)				
Drempelbedrag	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**
	Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-5.298	-3.986	-3.881	-4.026
Ruimte onder het drempelbedrag	6.298	4.986	4.881	5.026
Overschrijding van het drempelbedrag	**0**	**0**	**0**	**0**

Overlopende activa	**2023**	**2022**
	€ 726.580	**€ 111.626**

De overlopende activa kunnen als volgt worden weergegeven:

	2023	**2022**
Nog te ontvangen voorschotbedragen ontstaan door voorfinanc. op uitkeringen met spec. bestedingsdoel	**€ -**	**€ -**
Overige nog te ontv. en vooruitbetaalde bedragen	**€ 726.580**	**€ 111.626**
Totaal	**€ 726.580**	**€ 111.626**

De specificaties zijn opgenomen in onderstaande tabel:

Omschrijving	**2023**	**2022**
Nog te ontvangen bedragen	613.871	25.889
Vooruitbetaalde bedragen	112.709	85.737
Totaal	**726.580**	**111.626**

<u>Nog te ontvangen bedragen</u>
De nog te ontvangen bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	**2023**	**2022**
Nog te ontvangen rente	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen	613.871	25.889
Totaal	**613.871**	**25.889**

De overige nog te ontvangen bedragen betreft hoofdzakelijk de overuitputting van de voorschotten GR-gemeenten en de vordering inzake de teveel in rekening gebrachte salariskosten.

<u>Vooruitbetaalde bedragen</u>
De vooruitbetaalde bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	**2023**	**2022**
Vooruitbetaalde huur	17.834	0
Vooruitbetaald onderhoud	67.931	54.989
Vooruitbetaalde verzekeringen	1.662	12.034
Overige vooruitbetaalde bedragen	25.281	18.713
Totaal	**112.709**	**85.737**

Eigen vermogen en resultaat	2023	2022
	€ 335.551	€ 17.057
Het eigen vermogen per 1 januari	17.057	-
Resultaat boekjaar vóór verliesverrekening	318.494	17.057
Bijdrage gemeenten in exploitatieresultaat	0	0
Het eigen vermogen per 31 december	335.551	17.057
Af te dragen aan GR-gemeenten	-	-
Eigen vermogen per saldo	335.551	17.057

Conform artikel 30 lid 4 wordt een eventueel tekort volgens de verlies- en winstrekening van de bank, voor zover het niet van het eigen vermogen kan worden afgeschreven, door de gemeenten vergoed.
Het per saldo positieve exploitatieresultaat ad € 318.000 is toegevoegd aan het eigen vermogen per 31 december 2023.

Tijdens de bestuursvergadering van 19 januari 2012 is besloten dat het weerstands-vermogen is bepaald op 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening).
De berekening van het weerstandsvermogen ultimo 2023 blijkt uit onderstaande opstelling:

Weerstandsvermogen		
Lasten excl. mutatie voorziening	12.485.720	10.723.314
Weerstandsvermogen 6%	749.143	643.399
Eigen vermogen na winstbestemming	335.551	17.057
Af te dragen aan GR-gemeenten	0	0

Aangezien het eigen vermogen na winstbestemming per ultimo boekjaar lager is dan het weerstandsvermogen, is er geen terugbetalingsverplichting op grond van artikel 30 lid 3 van de GR verschuldigd.

Voorzieningen	2023	2022
	€ 247.748	€ 222.000

De voorzieningen betreffen:

Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	**2023**	**2022**
Voorziening WW-verplichting	0	9.000
Voorziening bovenwettelijke verlofuren	247.748	213.000
	247.748	**222.000**

Met ingang van het boekjaar 2020 wordt, conform de richtlijnen van het BBV, een voorziening voor de WW-verplichting opgenomen in de jaarrekening. Het saldo ultimo 2023 is bepaald op basis van geschatte WW-uitkeringen inzake voormalige medewerkers wiens dienstverband vóór 31 december 2023 is beëindigd.

Het verloopoverzicht van de voorziening WW-verplichting is als volgt:

	2023	**2022**
Boekwaarde begin boekjaar	9.000	43.000
Toevoeging	-397	12.211
Vrijval	-6.642	-26.373
Aanwending	-1.961	-19.838
Boekwaarde einde boekjaar	**0**	**9.000**

Met ingang van het boekjaar 2022 wordt, conform de richtlijnen van het BBV, een voorziening voor de bovenwettelijke verlofuren opgenomen in de jaarrekening. Het saldo ultimo 2023 is bepaald op basis van het saldo van de bovenwettelijke verlofuren per 31 december 2023.

Het verloopoverzicht van de voorziening bovenwettelijke verlofuren is als volgt:

	2023	2022
Boekwaarde begin boekjaar	213.000	0
Toevoeging	94.211	213.000
Vrijval	-8.058	0
Aanwending	-51.405	0
Boekwaarde einde boekjaar	**247.748**	**213.000**

Vaste schulden		**2023**		**2022**
	€	**615.611**	**€**	**615.611**

De vaste schulden betreffen:

Onderhandse leningen openbare lichamen		**2023**		**2022**
	€	**615.611**	**€**	**615.611**

Het verloopoverzicht is als volgt:

Saldo 31-12-2022	615.611
Vermeerderingen	0
Aflossingen	0
Saldo 31-12-2023	**615.611**

De onderhandse leningen per 31 december betreffen "Achtergestelde leningen".
Diverse gemeenten hebben de achtergestelde leningen gestort, in overeenstemming met de bepaling bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling. Onderstaand volgt een overzicht met hierin gespecificeerd de saldi per gemeente:

Achtergestelde leningen deelnemers GR	**2023**	**2022**
Brunssum	59.674	59.674
Heerlen	121.890	121.890
Kerkrade	91.104	91.104
Landgraaf	60.430	60.430
Maastricht	154.720	154.720
Sittard-Geleen	127.793	127.793
Totaal	**615.611**	**615.611**

<u>Terugbetaling en rentevergoeding achtergestelde leningen deelnemers GR</u>
Wanneer de geaccumuleerde batige saldi, vermeerderd met de achtergestelde leningen van de deelnemers op enig moment de nagestreefde solvabiliteit (10%) overschrijden, dan wordt het meerdere deel pro rata in mindering gebracht op de achtergestelde leningen. Gelet op het exploitatieresultaat en de balansposities vindt over 2023 geen gedeeltelijke terugbetaling plaats van de achtergestelde leningen aan de deelnemers van de GR. De leningen zijn renteloos.
Als gevolg van het uittreden van de gemeente Heerlen per 1 januari 2024 zal de achtergestelde lening van Heerlen worden verrekend met de uittreedsom.

Netto vlottende schulden	**2023**	**2022**
	€ 11.999.378	**€ 11.254.173**

De netto vlottende schulden bestaan uit:

	2023	**2022**
Overige schulden	7.973.537	8.520.945
Bank	4.025.842	2.733.227
Totaal	**11.999.378**	**11.254.173**

De overige schulden kunnen als volgt worden weergegeven:

	2023	**2022**
Crediteuren klanten	6.776.343	6.747.839
Verplichtingen liquide middelen klanten	101.083	106.496
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	1.096.110	1.666.610
Totaal	**7.973.537**	**8.520.945**

Crediteuren klanten
Dit betreffen de verschuldigde bedragen aan (crediteuren van) onze klanten die vanaf januari 2024 tot uitbetaling leiden. Tegenover deze verschuldigde bedragen staan voor hetzelfde bedrag de van klanten ontvangen gelden. Deze maken deel uit van de onder de liquide middelen vermelde bankrekeningen.

Verplichtingen liquide middelen klanten
Dit zijn de gelden van klanten beschermingsbewind waarvan KBL de bankrekening beheert. Onder overige vorderingen staan de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor hetzelfde bedrag. De sterke afname wordt veroorzaakt door het overzetten van de bankrekeningen naar beheer- en leefgeldrekeningen van de Rabobank.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten
Het crediteurensaldo per 31 december 2023 laat een saldo zien van € 1.096.110. Het saldo wordt grotendeels bepaald door de nog te betalen salariskosten over december 2023 aan de gemeente Maastricht ad € 955.608. De gemeente Maastricht voert de salarisadministratie uit ten behoeve van KBL. De openstaande schulden zijn per medio februari 2024 afgelopen.

Bank	**2023**	**2022**
	€ 4.025.842	**€ 2.733.227**

Deze post betreft de bankrekening (negatieve) eigen middelen van KBL. Met de 2 bankrekeningen van de BNG t.b.v. klanten (zie liquide middelen) maken ze deel uit van hetzelfde rentecompensatiestelsel.

Overlopende passiva	**2023**	**2022**
	€ 869.187	**€ 533.466**

Omschrijving	**2023**	**2022**
Vooruitontvangen bedragen	618.898	391.090
Overige schulden	250.289	142.376
Totaal	**869.187**	**533.466**

De overlopende passiva kunnen als volgt worden weergegeven:

	2023	2022
Verplichtingen welke in het lopend begrotingsjaar zijn opgebouwd en volgend begr. jaar worden betaald	**250.289**	**142.376**
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	**618.898**	**391.090**
Totaal	**869.187**	**533.466**

Verplichtingen

De verplichtingen ultimo 2023 bestaan uit:

- Advieskosten € 77.000
- Accountantskosten € 42.000
- Energie- en servicekosten € 64.000
- Overige nog te betalen kosten en nog te ontvangen facturen € 64.000

Vooruitontvangen bedragen

Het bedrag ultimo 2023 betreft de projecten Schulden afkoop jongeren Maastricht en de Kinderopvangtoeslagaffaire (KOT).

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De jaarlijkse verplichting betreffende met derden aangegane huurverplichtingen onroerend goed bedraagt in totaal € 155.000. De looptijd van het huurcontract is 10 jaar, met een looptijd tot 30 juni 2025. Hierdoor is de totale contractwaarde voor de resterende periode € 233.000. Het huurcontract kan opgezegd worden met een opzegtermijn van 6 maanden, maar KBL is niet voornemens hiervan gebruik te maken.
De overige verplichtingen betreffen voornamelijk onderhoudscontracten betreffende gebouwen ad € 87.000 (contractwaarde resterende periode € 131.000), automatisering ad € 489.000 (contractwaarde € 81.000), telefonie ad € 81.000 (contractwaarde € 14.000) en printers € 14.000 (contractwaarde € 14.000). Daarnaast is er nog een verplichting betreffende de postbezorging ad € 109.000 (contractwaarde € 218.000).
De resterende looptijd van de contracten varieert van 1 tot 3 jaar.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

BATEN:

Algemeen
Door het Bestuur is besloten dat de in rekening gebrachte voorschotten niet behoeven te worden verrekend met de daadwerkelijke aantallen. Overuitputting van de voorschotten wordt in rekening gebracht. De hier getoonde baten 2023 inzake de GR-gemeenten v.w.b. schuldhulpverlening, sociale kredietverstrekking, beschermingsbewind, budgetbeheer maatwerk, budgetbeheer en het aandeel van rente van gemeenten betreffen de voorschotten. De facturatie van de overuitputting is onder Overige bedrijfsopbrengsten verantwoord.

		2023		2022
Preventie, vroegsignalering en educatie	**€**	**991.828**	**€**	**845.400**
Preventieprojecten	**€**	**-**	**€**	**-**
	€	**991.828**	**€**	**845.400**

De totale opbrengsten over 2023 zijn € 146.000 hoger dan de realisatie 2022 en € 13.000 hoger dan de begroting over 2023.

Intake		2023		2022
	€	**1.357.083**	**€**	**1.297.302**

	2023	2022
GR-gemeenten	1.084.560	1.213.752
Niet-GR-gemeenten	272.523	199.554
Intake	**1.357.083**	**1.413.306**

De totale opbrengsten over 2023 zijn € 60.000 hoger dan de realisatie 2022 en € 62.000 hoger dan de begroting over 2023.

		2023		2022
Sociale kredietverstrekking (intake)	**€**	**269.512**	**€**	**231.024**

De intake voor een sociaal krediet heeft tot doel te beoordelen of het mogelijk is om op een sociaal maatschappelijk verantwoorde wijze krediet te verstrekken aan inwoners van de GR- en overige gemeenten in het werkgebied van KBL.
De totale opbrengsten over 2023 zijn € 38.000 hoger dan de realisatie 2022 en € 5.000 lager dan de begroting over 2023.

Budgetbeheerrekening	**2023**	**2022**
	€ 1.377.976	**€ 1.375.827**

	2023	2022
GR-gemeenten	1.016.110	1.022.697
Niet-GR-gemeenten	123.484	95.048
Betaald door klanten	238.382	258.082
Budgetbeheerrekening	**1.377.976**	**1.375.827**

Het aantal bugetbeheerrekeningen is in 2023 toegenomen tot 1.767 (2022: 1.743).
De totale opbrengsten over 2023 zijn € 2.000 hoger dan de realisatie 2022 en € 47.000 lager dan de begroting over 2023.

Budgetbeheer maatwerk	**2023**	**2022**
	€ 917.388	**€ 565.781**

Het aantal dossiers Budgetbeheer Maatwerk is van 211 dossiers in 2022 gestegen naar 261 dossiers in 2023.
De totale opbrengsten over 2023 zijn € 352.000 hoger dan de realisatie 2022 en € 3.000 lager dan de begroting over 2023.

Bewindvoering	**2023**	**2022**
	€ 2.613.136	**€ 1.872.705**

Het aantal zaken bewindvoering is in 2023 gedaald van 852 naar 813 dossiers. Daarnaast is dit geen statisch aantal. Er vindt instroom, doorstroom en uitstroom in plaats. Met name nieuwe bewindvoeringszaken zijn arbeidsintensief bij het opstarten ervan.
Voor het bedrijfsonderdeel beschermingsbewind worden de tarieven jaarlijks wettelijk vastgesteld en is de extra bijdrage niet beperkt tot de compensatie voor het hogere uurtarief maar zijn tevens kostendekkende tarieven cf. bestuursbesluit toegepast. Deze compensatie boven de normbedragen wordt bij de gemeenten in rekening gebracht.
De totale opbrengsten over 2023 zijn € 740.000 hoger dan de realisatie 2022 en € 71.000 hoger dan de begroting over 2023.

Schuldenaanpak	**2023**	**2022**
	€ 3.994.050	**€ 3.750.220**

	2023	2022
GR-gemeenten	3.240.828	3.084.948
Niet-GR-gemeenten	528.725	453.600
Betaald door klanten	224.497	211.672
Schuldenaanpak	**3.994.050**	**3.750.220**

De totale opbrengsten over 2023 zijn € 244.000 hoger dan de realisatie 2022 en € 54.000 lager dan de begroting over 2023.

Nazorg		**2023**		**2022**
	€	**9.564**	**€**	**9.204**

De totale opbrengst is vrijwel gelijk aan de realisatie in 2022 en gelijk aan de begroting over 2023.

Overige bedrijfsopbrengsten		**2023**		**2022**
	€	**383.184**	**€**	**42.964**

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan voornamelijk uit het nafactureren van de overuitputting door GR-gemeenten en de facturatie van het effectueren van de 90% clausule bij de niet-GR gemeenten conform DVO. Daarnaast zijn hier de nagekomen baten van deurwaarder inzake afgewikkelde dossiers opgenomen.
De totale opbrengsten over 2023 zijn € 340.000 hoger dan de realisatie 2022 en € 343.000 hoger dan de begroting over 2023.

Rentemarge		**2023**		**2022**
	€	**484.655**	**€**	**350.958**

	2023	**2022**
Rentebaten kredieten	386.723	346.432
Overige rentelasten minus -baten	97.932	4.526
Rentemarge	**484.655**	**350.958**

De rentemarge is ca. € 133.000 toegenomen in vergelijking met 2022. De stijging van de rente baten wordt veroorzaakt door de gestegen kredietportefeuille ondanks de gemiddeld lagere rente van verstrekte kredieten. Verschillen in de rentebaten zijn bovendien ontstaan door correcties op de achterstandsrente bij afboekingen van leningen. De rentebaten betreffen de daadwerkelijk ontvangen rente van klanten en gefactureerde rente bij gemeenten. De kredietportefeuille is over 2023 per saldo ca. € 800.000 gestegen als gevolg van de inzet van meer saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening.
De overige rentelasten minus -baten hebben voornamelijk betrekking op de ontvangen rente rekening-courant van de BNG (rentecompensatiestelsel).
De totale rentemarge over 2023 is ca. € 66.000 hoger dan de begroting.

Bijdrage gemeenten in exploitatieresultaat		**2023**		**2022**
	€	**-**	**€**	**611.988**

De bijdrage van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat in 2023 is € 0 en dus € 612.000 lager dan in 2022 en gelijk aan de begroting over 2023.

Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille		**2023**		**2022**
	€	**7.285**	**€**	**8.880**

Het bestuur heeft in 2008 besloten om een voorziening te treffen voor de oninbaarheid van de uitstaande kredieten, die voor 2005 verstrekt zijn. Jaarlijks zal worden bepaald hoe hoog de stand van deze voorziening dient te zijn. Daar staat tegenover dat toekomstige

afboekingen dan aan deze voorziening kunnen worden onttrokken, waardoor de druk op toekomstige resultaten zal afnemen.
De kredietportefeuille met betrekking tot de leningen welke zijn verstrekt vanaf 2005 kent een veel positiever verloop. De afboekingen op verstrekte leningen vanaf 1 januari 2005 zijn tot nu toe minimaal en ook de achterstanden zijn acceptabel. Desondanks is besloten om ook ten aanzien van deze kredietportefeuille een voorziening voor oninbaarheid op te nemen.
De deelname over 2023 is € 2.000 lager dan de realisatie 2022 en € 3.000 lager dan de begroting over 2023.

Opbrengsten Kinderopvangtoeslagaffaire		**2023**		**2022**
	€	**440.586**	**€**	**572.858**

Tegenover de lasten over 2023 van de KOT, t.w. salarissen, WW-uitkeringen, huisvestings-lasten, bureau- en administratielasten en beheerslasten staan de opbrengsten ad € 441.000 .

KBL kent in haar begroting en jaarrekening geen post onvoorzien, daardoor wordt hiervoor geen verloopoverzicht conform het BBV opgesteld.

LASTEN:

Salarissen		**2023**		**2022**
KBL	**€**	**9.025.191**	**€**	**8.256.401**
Kinderopvangtoeslagaffaire	**€**	**372.259**	**€**	**490.102**
Totaal salarissen	**€**	**9.397.450**	**€**	**8.746.503**

De post salarissen KBL bestaat uit:

	2023	**2022**
Brutolonen	7.181.594	6.453.113
Af: Ziekengeld	-100.523	-117.651
Sociale lasten	1.029.450	961.519
Pensioenpremies	914.670	959.420
Totaal salarissen	**9.025.191**	**8.256.401**

De salariskosten zijn in 2023 hoger als gevolg van de indexering conform CAO (€ 240 + 2%), de jaarlijkse anciënniteit en promoties naar de eindschaal. De salariskosten zijn in 2023 ca. € 769.000 hoger dan in 2022.

De begroting 2023 is gebaseerd op een personeelsbestand van gemiddeld 122 fte. In 2023 bedroeg het daadwerkelijk gemiddeld aantal ca. 123 fte.
Per saldo zijn de salariskosten in 2023 ca. € 49.000 lager dan de begroting.

Mutatie voorziening WW-uitkeringen		**2023**		**2022**
KBL	**€**	**4.532-**	**€**	**14.265-**
Kinderopvangtoeslagaffaire	**€**	**16.933**	**€**	**-**
Totaal mutatie voorziening WW-uitkeringen	**€**	**12.401**	**€**	**14.265-**

De kosten WW-uitkeringen KBL 2023 bestaan uit:

	2023	**2022**
Uitbetaalde WW-uitkeringen	0	0
Dotatie voorziening WW-verplichting	-4.532	-14.265
WW-uitkeringen	**-4.532**	**-14.265**

Als gevolg van het beëindigen van diverse tijdelijke contracten zijn WW-uitkeringen door het UWV doorbelast aan KBL. Op het gebied van werkloosheid is KBL eigenrisicodrager. De uitbetaalde uitkeringen zijn in 2023 ca. € 10.000 hoger dan in 2022. Een aantal voormalige medewerkers heeft minder of korter aanspraak gemaakt op een uitkering. KBL werkt samen met een re-integratiebureau dat voormalige medewerkers begeleidt van werk naar werk.
Conform de richtlijnen van het BBV wordt er met ingang van 2020 een voorziening WW-verplichting opgenomen in de jaarrekening. Ultimo 2023 bedroeg de voorziening € 0 tegenover € 9.000 ultimo 2022.
In de begroting 2023 zijn de kosten WW-uitkeringen geraamd op € 25.000 en de realisatie is derhalve € 30.000 lager dan begroot.

Inhuur medewerkers		2023		2022
KBL	€	656.667	€	381.349
Kinderopvangtoeslagaffaire	€	-	€	70.663
Totaal inhuur medewerkers	€	656.667	€	452.012

De kosten van KBL m.b.t. inhuur zijn in 2023 € 275.000 hoger dan in 2022. De hogere kosten in 2023 waren het gevolg van het inhuren van een projectleider, ICT-, P&C- en Privacy ondersteuning en medewerkers ten behoeve van de uitvoering.
De kosten volgens de begroting waren € 502.000.

Overige personeelslasten		2023		2022
	€	114.354	€	86.508

De lasten in 2023 zijn € 28.000 hoger dan in 2022. Er waren in 2022 minder personeelsactiviteiten minder dan in 2023.
In de begroting 2023 zijn de overige personeelslasten geraamd op € 85.000.

Afschrijvingen		2023		2022
	€	87.438	€	89.811

Per saldo zijn de afschrijvingen t.o.v. 2022 gedaald met ca. € 2.000 .
Voor een detailweergave van de afschrijvingslasten verwijzen wij naar de toelichting bij de materiële vaste activa.
In de begroting 2023 zijn de afschrijvingen geraamd op € 101.000.

Huisvestingslasten		2023		2022
KBL	€	326.867	€	280.284
Kinderopvangtoeslagaffaire	€	7.688	€	9.115
Totaal huisvestingslasten	€	334.555	€	289.399

De huisvestingslasten KBL 2023 bestaan uit:

	2023	2022
Huur	170.262	155.945
Service	52.993	51.781
Energie	54.421	14.006
Overige huisvestingslasten	49.192	58.552
Totaal huisvestingslasten	**326.867**	**280.284**

De huisvestingslasten zijn in 2023 € 47.000 hoger dan in 2022. De stijging komt met name door de indexatie van de huur/energie en van het gebruik van vergaderruimtes in de Hanenhof.
In de begroting 2023 zijn de huisvestingslasten geraamd op € 400.000. De realisatie is derhalve € 73.000 lager dan de begroting, vanwege de onduidelijkheid omtrent de energielasten. Ten tijde van het opstellen van de begroting is uitgegaan van te hoge indexaties v.w.b. de energielasten. Voor 2023 zijn de energiecontracten aanbesteed. Uiteindelijk vielen de daadwerkelijke nieuwe tarieven 2023 lager uit.

Bureau/administratielasten		2023		2022
KBL	€	1.336.673	€	1.155.709
Kinderopvangtoeslagaffaire	€	1.458	€	2.978
Totaal bureau/administratielasten	€	1.338.131	€	1.158.687

De bureau- en administratielasten KBL 2023 bestaan uit:

	2023	2022
Inventaris en automatisering	903.523	733.424
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	37.295	36.724
Telefoon en porti	258.893	248.419
Lidmaatschappen en abonnementen	35.059	30.455
Overige bureau/administratielasten	101.905	106.687
Totaal bureau/administratielasten	**1.336.673**	**1.155.709**

De bureau- en administratielasten zijn in 2023 ca. € 181.000 hoger ten opzichte van 2022. De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie. Met name kosten van ICT zijn gestegen.

In de begroting 2023 zijn de bureau- en administratielasten geraamd op € 1.212.000. De realisatie is derhalve € 125.000 hoger dan begroot. Met name de hogere kosten van automatisering (implementaties en licenties) veroorzaken de verschillen tussen de realisatie en de begroting.

Beheerslasten		2023		2022
KBL	€	502.476	€	487.517
Kinderopvangtoeslagaffaire	€	42.248	€	-
Totaal beheerslasten	€	544.724	€	487.517

De beheerslasten KBL 2023 bestaan uit:

	2023	2022
Reis en verblijf	25.288	39.651
Studie	73.267	79.897
Accountantskosten	86.094	52.822
Administratieve dienstverlening	122.545	119.700
Advisering	139.210	166.367
Incasso	690	652
Overige beheerslasten	55.381	28.428
Totaal beheerslasten	**502.476**	**487.517**

De beheerslasten zijn in 2023 € 15.000 hoger dan in 2022. Dit is met name het gevolg van lagere advieskosten.
De beheerslasten in 2023 zijn € 52.000 lager dan de begroting.

Mutatie voorziening kredietport.		2023		2022
	€	7.285	€	8.880

De mutatie voorziening heeft betrekking op de gehele kredietportefeuille en is het resultaat van de beoordeling op oninbaarheid ultimo boekjaar en de afboekingen in 2023.

Mutatie voorziening bovenw. verlofuren		2023		2022
	€	34.748	€	213.000

Met ingang van het boekjaar 2022 wordt, conform de richtlijnen van het BBV, een voorziening voor de bovenwettelijke verlofuren opgenomen in de jaarrekening. Het bedrag ultimo 2023 is bepaald op basis van het saldo van de bovenwettelijke verlofuren per 31 december 2023.

Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) is bepaald dat organisaties per programma verantwoording dienen af te leggen over hun uitgaven in relatie tot de begroting. Aangezien KBL één programma uitvoert, beperkt deze verantwoording zich tot de totale exploitatielasten.
De werkelijke lasten in het boekjaar 2023 bedragen in totaliteit € 12.528.000 . Het aandeel lasten KBL bedraagt € 12.087.000 en de lasten KOT bedragen € 441.000 . De lasten conform de begroting 2023 bedragen € 11.963.000. De begroting is hiermee overschreden met een bedrag van € 124.000.
De grootste verschillen worden onderstaand toegelicht:

- De personele lasten in totaliteit zijn € 105.000 hoger dan de begroting.
  Dit is als volgt te verklaren:
  1. De salariskosten zijn € 49.000 lager dan de begroting.
  2. Verder zijn de WW-uitkeringen € 30.000 lager als gevolg van de aanzienlijk lagere voorziening per ultimo 2023.
  3. De kosten van externe inhuur zijn € 155.000 hoger dan de begroting. Dit betreft inhuur van een projectmanager, projectleider, ICT-, P&C- en Privacy ondersteuning en medewerkers ten behoeve van de uitvoering.
  4. De overige personeelslasten zijn € 29.000 hoger dan begroot.

- De afschrijvingslasten zijn € 14.000 lager dan de begroting.

- De huisvestingslasten zijn € 73.000 lager dan de begroting als gevolg van de onduidelijk omtrent de energietarieven.

- De bureau- en administratielasten zijn € 125.000 hoger dan de begroting.
  Dit wordt met name veroorzaakt door hogere kosten van automatisering en telefonie.

- De beheerslasten zijn € 52.000 lager dan de begroting.
  Dit is met name het gevolg van lagere reis- en verblijfkosten en advieskosten.

- De mutatie voorziening m.b.t. de kredietportefeuille is € 3.000 lager dan begroot.
  Hier staat de Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille tegenover voor hetzelfde bedrag.

- Met ingang van het boekjaar 2022 is een voorziening bovenwettelijke verlofuren gevormd, conform de richtlijnen van het BBV. Deze voorziening was niet begroot.
  De dotatie in 2023 bedraagt € 35.000.

Begrotingsrechtmatigheid

KBL kent maar 1 programma (schuldhulpverlening). Onderstaand wordt het verschil tussen de vastgestelde begroting 2023 (6 juli 2023 vastgesteld) en de realisatie over 2023 weergegeven:

Begrotingsafwijking	Conclusie: onrechtmatig maar telt niet mee voor oordeel	Conclusie
124.000	**124.000**	**akkoord**

Motivering van de conclusie:
De lasten volgens de realisatie over 2023 zijn per saldo € 124.000 hoger dan de begroting over 2023. De verschillen, ontstaan in navolging van het door het Bestuur goedgekeurd, bestaand beleid en waren niet te voorzien in de maand van vaststelling.

Het Bestuur is tijdens de bestuursvergaderingen en op de afgesproken informatiemomenten via de voor- en najaarsmarap tijdig en correct op de hoogte gesteld van de verwachte kostenonderschrijding.
Het Algemeen Bestuur heeft in dit kader aangegeven dat de kostenonderschrijding derhalve niet behoeft te worden meegewogen bij de beoordeling van de jaarrekening 2023.

Rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur

Per 1 januari 2023 is de Wet decentrale rekenkamers (Wvdr) in werking getreden. Met deze wetswijziging is onder andere de verplichting ingevoerd voor het dagelijks bestuur (DB) om een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen als onderdeel van de jaarrekening. Het DB legt in de jaarrekening zelf verantwoording af over de mate waarin zij in het boekjaar rechtmatig heeft gehandeld. Het DB gebruikt hiervoor de voorgeschreven teksten van de Commissie BBV zoals opgenomen in bijlage 1 van de Kadernota rechtmatigheid 2023.

<u>Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur</u>
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutatie, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In de rechtmatigheidsverantwooring licht het DB toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming met de door het AB vastgestelde kader tot stand zijn gekomen.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is door het AB op 8 december 2023 vastgestelde normenkader rechtmatigheid verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Het dagelijks bestuur heeft een verantwoordingsgrens bepaald en deze bedraagt 1% (cf. jaarrekeningcontrole) van de totale lasten t.b.v. de goedgekeurde begrotingswijziging en is derhalve voor 2023 ingesteld op €120.000. De verantwoordingsgrens betekent dat rechtmatigheidsfouten pas in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen en toegelicht, wanneer deze boven het door het AB vastgestelde percentage komen.

Bevindingen
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor door het AB vastgestelde verantwoordingsgrens. Er is één afwijking vastgesteld boven het grensbedrag die niet mee telt voor het rechtmatigheidsoordeel.

De afwijkingen betreffen:
Begrotingscriterium
- Lasten – Begrotingscriterium € 124.000

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV en op basis van de afspraken van het college met de gemeenteraad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead

Conform de richtlijnen van het BBV (Notitie Overhead) is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale lasten in directe kosten en overhead weergegeven:

			2023		2022
Salarissen	Directe kosten	€	7.142.062	€	6.647.342
	Overhead	€	2.255.388	€	2.099.161
	Totaal	€	9.397.450	€	8.746.503
Overige personeelslasten	Directe kosten	€	585.976	€	409.275
	Overhead	€	185.045	€	129.245
	Totaal	€	771.021	€	538.520
WW-uitkeringen	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	12.401	€	14.265-
	Totaal	€	12.401	€	14.265-
Afschrijvingen	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	87.438	€	89.811
	Totaal	€	87.438	€	89.811
Huisvestingslasten	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	334.555	€	289.399
	Totaal	€	334.555	€	289.399
Bureau- en administratielasten	Directe kosten	€	229.282	€	217.522
	Overhead (deels)	€	64.669	€	61.352
	Totaal	€	293.951	€	278.874
	Overhead (geheel)	€	1.044.180	€	879.813
		€	1.338.131	€	1.158.687
Beheerslasten	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	544.724	€	487.517
	Totaal	€	544.724	€	487.517
Mutatie voorziening kredietportefeuille	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	7.285	€	8.880
	Totaal	€	7.285	€	8.880
Mutatie voorziening bovenw. verlofuren	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	34.748	€	213.000
	Totaal	€	34.748	€	213.000
Totale directe kosten		***€***	***7.957.320***	***€***	***7.274.139***
Totale overhead		***€***	***4.570.433***	***€***	***4.243.912***
Totale lasten		***€***	***12.527.753***	***€***	***11.518.052***

De verdeling heeft plaatsgevonden op basis van fte per functie, beloningen per functie en schattingen.

Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten

	Realisatie 2023	waarvan structureel	waarvan incidenteel
Preventie, vroegsignalering en educatie	991.828	991.828	-
Preventieprojecten	-	-	-
subtotaal	991.828	991.828	-
Intake	1.357.083	1.357.083	-
Sociale kredietverstrekking (intake)	269.512	269.512	-
Inkomensbeheer en ondersteuning:			
Budgetbeheer	1.377.976	1.377.976	-
BBR-Maatwerk	917.388	917.388	-
Bewindvoering	2.613.136	2.613.136	-
subtotaal	4.908.501	4.908.501	-
Schuldenaanpak	3.994.050	3.994.050	-
Nazorg	9.564	9.564	-
Overige bedrijfsopbrengsten	383.184	383.184	-
Rentemarge			
Renteopbrengsten	386.723	386.723	-
Rentekosten	97.932	97.932	-
Rentemarge	484.655	484.655	-
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieres.	-	-	-
Deelname GR-gem. in voorz. kredport.	7.285	7.285	-
Opbrengsten Kinderopvangtoeslagaffaire	440.586	-	440.586
Totale baten	**12.846.247**	**12.405.661**	**440.586**
Lasten:			
Salarissen	9.397.450	9.025.191	372.259
WW-uitkeringen	12.401	4.532-	16.933
Inhuur medewerkers	656.667	656.667	-
Overige personeelslasten	114.354	114.354	-
Afschrijvingen	87.438	87.438	-
Huisvestingslasten	334.555	326.867	7.688
Bureau/administratielasten	1.338.131	1.336.673	1.458
Beheerslasten	544.724	502.476	42.248
Mutatie voorziening kredietport.	7.285	7.285	-
Mutatie voorziening bovenw. verlofuren	34.748	34.748	-
Totale lasten	**12.527.753**	**12.087.167**	**440.586**
Gerealiseerd resultaat	**318.494**	**318.494**	**0**

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht volgens de indirecte methode	**2023**		**2022**	
	€		€	
Bedrijfsresultaat vóór verliesverrekening		318.494		17.057
Afschrijvingen (en overige waarde veranderingen)	87.438		89.811	
Mutatie voorzieningen	25.748		179.000	
Veranderingen in werkkapitaal:				
Vorderingen op openbare lichamen	78.599		410.818	
Overige Vorderingen	5.413		500.624	
Overlopende activa	-614.954		-21.289	
Overige Schulden	-547.409		-610.615	
Overlopende passiva	335.721		203.992	
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	-		-	
		-629.444		752.340
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-310.950		769.397
Financiële baten			-	
Financiële lasten			-	
				-
Kasstroom uit operationele activiteiten		-310.950		769.397
Investeringen in immateriële en materiële vaste activa	-85.749		-29.906	
Desinvesteringen materiële vaste activa	-		-	
Mutaties financiële vaste activa	-867.723		-823.493	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-953.473		-853.399
Aflossing van langlopende schulden	-		-	
Mutatie achtergestelde leningen	-		-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		-
Mutatie liquide middelen		**-1.264.421**		**-84.002**
Stand liquide middelen 1/1	4.015.420		4.099.422	
Stand liquide middelen 31/12	2.750.999		4.015.420	
Mutatie liquide middelen		**-1.264.421**		**-84.002**

Het kasstroomoverzicht bevat tevens de mutaties van middelen die door KBL beheerd worden ten behoeve van de klanten.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) beschrijft de publicatieplicht en toetsing aan de maximale bezoldigingsnorm van salarissen van topfunctionarissen. Hierna zijn van de topfunctionarissen (directeur, voormalig directeur en waarnemend directeur) van KBL weergegeven hoe de bezoldiging over 2023 zich verhoudt tot de maximum bezoldigingsnorm van de WNT ad € 223.000 op jaarbasis. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Gegevens 2023	
Bedragen x € 1	**dhr. R.C.H. van den Tillaar**
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte) als deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.885
Beloningen betaalbaar op termijn	19.217
Subtotaal	**138.102**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**223.000**
-/- Onverschuldigde betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	**-**
Bezoldiging	**138.102**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
Bedragen x € 1	**dhr. R.C.H. van den Tillaar**
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte) als deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	114.130
Beloningen betaalbaar op termijn	20.258
Subtotaal	134.388
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**216.000**
Bezoldiging	**134.388**

De inschaling is conform het functiehuis van KBL.

De bestuursleden van KBL worden op basis van de wet aangemerkt als topfunctionarissen. Zij ontvangen echter geen bezoldiging, ook niet in 2023. Onderstaand volgt een overzicht van de bestuursleden in 2023:

Naam topfunctionaris	Functie
Mevr. J. Bühler	Voorzitter bestuur
Dhr. Peters	Bestuurslid
Dhr. J. Roland	Bestuurslid
Dhr. A. Meij	Bestuurslid
Dhr. I. Tillie	Bestuurslid
Dhr. J. Paas	Bestuurslid
Mevr. M. Fokke	Bestuurslid
Dhr. F. Bastiaens	Bestuurslid
Dhr. C. Wilbach	Bestuurslid
Mevr. M. van Leusden	Bestuurslid
Dhr. A. Houtakkers	Bestuurslid
Dhr. J. Clemens	Bestuurslid
Dhr. van Zutphen	Bestuurslid
Mevr. A. Vrusch	Bestuurslid

Bijlage taakvelden

	Primaire begroting			Begrotingswijziging			Realisatie			begrotingswijziging en realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning	-	3.820	-3.820	-	4.067	-4.067	318	4.218	-3.899	-318	-151	-168
0.1 Bestuur	-	55	-55	-	56	-56	-	86	-86	-	-30	30
0.4 Overhead	-	3.765	-3.765	-	4.011	-4.011	-	4.132	-4.132	-	-121	121
0.8 Overige baten/lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.11 Resultaat exploitatie	-	-	-			-	318	-	318	-318	-	-318
6. Sociaal Domein	11.235	7.415	3.820	11.963	7.896	4.067	12.406	8.188	4.218	-443	-292	-151
6.3 - Inkomensregelingen	11.235	7.415	3.820	11.963	7.896	4.067	12.406	8.188	4.218	-443	-292	-151
Totaal	11.235	11.235	-	11.963	11.963	-	12.724	12.406	318	-761	-443	-318

KBL kent 1 programma. Alle taakvelden worden binnen dit programma verantwoord.

Ondertekening jaarrekening

De jaarrekening is door de directeur en het Algemeen Bestuur opgemaakt te Geleen op 4 april 2024.

Dhr. R. van den Tillaar

Directeur

Mevr. J. Bühler

Voorzitter AB

Vaststelling van de jaarrekening

Geleen, 4 april 2024

De jaarrekening is door het Algemeen Bestuur vastgesteld te Geleen op 4 april 2024.

Mevr. J. Bühler

Voorzitter AB

Overige gegevens

Statutaire bepalingen betreffende resultaatbestemming

Als gevolg van artikel 30 van de statuten van de gemeenschappelijke regeling is het volgende bepaald ten aanzien van het exploitatieresultaat:

Artikel 1: Het batig saldo van de verlies- en winstrekening van de bank wordt ten gunste van het risicofonds geboekt

Artikel 2: Bedraagt het saldo van de rekening 'risicofonds' voor de in lid 1 bedoelde bijboeking meer dan een door het algemeen bestuur vast te stellen percentage van het uitstaand kapitaal, dan wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld geboekt op een afzonderlijke reserverekening

Artikel 3: Indien en voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5

Artikel 4: Een eventueel tekort volgens de verlies- en winstrekening van de bank wordt, voor zover het niet van de in lid 2 bedoelde reserverekening kan worden afgeschreven door de gemeenten vergoed.

Artikel 5: Door de gemeenten wordt in de vergoeding in het vorige lid bedoeld, bijgedragen als volgt:

a. In de helft van het totaal te vergoeden bedrag naar verhouding van het bevolkingscijfer van elke gemeente tot het totale bevolkingscijfer van alle deelnemende gemeenten.

b. In de overige helft naar verhouding van het totaalbedrag van de aan de inwoners van elke gemeenten in het jaar, waarop de vergoeding betrekking heeft, uitstaande kredieten, tot het totaalbedrag van de aan de inwoners van alle gemeenten gedurende hetzelfde jaar uitstaand kredieten beide per 1 januari van dat jaar.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg te Geleen gecontroleerd.
Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2023.

- De balans per 31 december 2023.

- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT 2023. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.
Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben

gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 120.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 BADO en het controleprotocol vastgesteld met het besluit d.d. 8 december 2023.
Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve of WNT-redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.
Wij zijn met algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 120.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Jaarverslag
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.
Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.
Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.
Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.
Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.
Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.
Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgelegd door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties en het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere

bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

• Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

• Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht Airport, 4 april 2024

Deloitte Accountants B.V. Paraaf voor identificatiedoeleinden:

R. Nienhuis AA

Bijlagen niet behorende bij de jaarrekening

Onderstaand overzicht is de specificatie van de voorschotten vs. de realisatie van de dienstverlening van de GR-gemeenten over 2023:

VOORSCHOTTEN VS. REALISATIE 2023	Brunssum	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Maastricht	Sittard-Geleen	Totaal
Realisatie:							
Prev., vroegsign. en educatie	28.912	-	258.836	44.304	244.920	344.262	921.234
Intake	18.720	128.440	182.832	23.400	423.696	344.760	1.121.848
Soc. kredietverstrekking	9.568	33.696	19.968	10.400	61.776	19.760	155.168
Inkomensbeheer: BBR	54.496	165.120	96.848	75.072	386.448	230.000	1.007.984
Inkomensbeheer: Bewindvoering	86.934	471.816	398.993	83.691	217.142	710.554	1.969.130
Inkomensbeheer: BBR-Maatwerk	27.749	320.356	269.008	20.913	189.214	298.187	1.125.427
Schuldenaanpak	95.472	581.256	530.400	107.328	921.856	927.576	3.163.888
Nazorg	-	-	-	-	-	-	
Rentecompensatie	8.168	31.588	19.129	9.016	63.575	8.247	139.724
Bijdrage in exploitatieresultaat	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Realisatie	330.019	1.732.272	1.776.014	374.124	2.508.627	2.883.346	9.604.403
Af: In rekening gebrachte voorschotten	368.172	1.710.672	1.665.856	470.584	2.508.040	2.676.160	9.399.484
Verschil voorschotten en realisatie	-38.153	21.600	110.158	-96.460	587	207.186	204.919

Openbaar lichaam

Kredietbank Limburg

Meerjarenbegroting
2025, 2026 en 2027

CONCEPT

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
1. Inleiding 4
2. Uitgangspunten en ontwikkelingen 5
Economische situatie 5
Ontwikkelingen in de Schuldhulpverlening 5
Uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de begroting 2025 5
3. Bedrijfsvoering 7
4. Dienstverlening 8
Preventie, vroegsignalering & educatie 8
Schuldhulpverlening 9
Sociale kredietverstrekking 14
Inkomensbeheer en -ondersteuning 14
5. Meerjarenbegroting 17
6. Kerngegevens 17
7. Paragrafen 18
Bekostigingsstructuur 18
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 18
Risicoparagraaf 19
Financiering 20
8. Meerjarenbegroting 2025, 2026 en 2027 23
9. Toelichting op de meerjarenbegroting 2025, 2026 en 2027 24
Baten 24
Lasten 27
10. Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead 29
11. Overzicht structurele en incidentele baten en lasten 30
12. Balans per 31 december 2025, 2026 en 2027 32
13. Toelichting balans per 31 december 2025, 2026 en 2027 33
Activa 33
Passiva 34
14. Geschatte dienstverlening GR-gemeenten KBL 2025 - 2027 36

Voorwoord

Bestaanszekerheid staat zowel landelijk als regionaal hoog op de politieke agenda. Vrijwel iedereen vindt het belangrijk om mensen een zeker bestaan te bieden. Het is niet voor niets een grondrecht. En dat grondrecht staat al een tijdje op losse schroeven. Zo laten de energiecrisis en de hoge inflatie van de afgelopen jaren zien dat het veel mensen niet goed lukt om hun hoofd financieel boven water te houden. Het (minimum)inkomen en de bijstand blijken voor een grote groep mensen ontoereikend en ook middeninkomens komen regelmatig in de problemen.

De landelijke ambitie is om armoede- en schuldenproblematiek in 2030 te halveren. Een hoge ambitie. De laatste cijfers van het CBS laten momenteel echter een stijgende trend zien. Er moeten nog heel wat maatregelen worden genomen om dit tij te keren. Deze maatregelen zullen hoofdzakelijk op rijksniveau moeten plaatsvinden, zoals het herijken van het sociaal minimum, het betaalbaar houden van primaire levensbehoeften, het vereenvoudigen van het belasting- en toeslagenstelsel maar ook meer geoormerkte middelen voor lokale schuldhulpverlening.

In veel van onze gemeenten is sprake van bovengemiddelde problematiek op gebied van armoede en schulden. Gebrek aan bestaanszekerheid zorgt niet alleen financieel voor problemen maar ook op gebied van gezondheid, perspectief en het gebruiken van kansen. Dit vraagt een grote inzet van professionals niet alleen in de schuldhulpverlening maar ook in de bredere sociale sfeer. Het toenemende bewustzijn van de omvang en de brede effecten van deze problematiek onderstreept het belang van de effectieve inzet van schuldhulpverlening. Hier is Kredietbank Limburg goed in en we zien kans om hier nog beter in te worden.

Als gevolg van het uittreden van de gemeente Heerlen uit het samenwerkingsverband zijn de resterende deelnemers bezig met het herijken van de strategie[1] en werken we aan een nieuwe visie op hoe we mensen met schulden in 2025 en daarna nog beter kunnen helpen. Daarbij zien we nog meer winst te halen in hoe we onze processen en producten aanpakken. We zijn al meer naar de mensen toe gegaan door het inloopspreekuur te verplaatsen naar locaties in de wijken van de deelnemende gemeenten. Als bijkomend streven zetten we de deur open voor andere gemeenten om deel te nemen aan deze mooie organisatie. Ik ben trots op KBL, op onze mensen en het werk dat onze mensen leveren. Samen met de andere bestuurders, de directie en het management zie ik de toekomst van Kredietbank Limburg met vertrouwen tegemoet!

Judith Bühler
Voorzitter Bestuur Kredietbank Limburg
Geleen, april 2024

[1] Gezien de uittreding van de gemeente Heerlen en de herijking van de strategie betreft het hier een proforma begroting. De gevolgen hiervan worden inzichtelijk gemaakt bij de eerste begrotingswijziging eind 2024.

1. Inleiding

Als de statistieken kloppen dan gaan we in 2025 meer mensen helpen met goede schuldhulpverlening. Als mensen gemiddeld tussen de vier en vijf jaar wachten voor ze hulp zoeken met hun schulden dan zou 2025 weleens een spannend jaar kunnen worden. Vanaf begin 2020 zijn we geconfronteerd met de Corona pandemie, met de Oekraïne crisis, gevolgd door de energiecrisis en uiteindelijk heeft dat alles geresulteerd in ongekende inflatiecijfers. Dat zou betekenen dat we volgens de statistieken in 2025 echt de gevolgen gaan zien van wat dit gedaan heeft met de problematische schuldenproblematiek.

Eind 2023 gaven de statistieken van het CBS al aan dat voor het eerst in langere tijd de schuldenproblematiek aan het toenemen is. De ambities van het (demissionaire) kabinet zijn echter onverkort hoog. In een paar jaar tijd een halvering van deze problematiek is het streven. Het wordt dan ook tijd dat we de mouwen gaan opstropen. Basisdienstverlening schuldhulpverlening moet de standaard worden. De VNG en het Ministerie van SZW hebben daar hun handtekening onder gezet. De beweging van "vrijblijvende schuldhulpverlening" naar meer uniforme en afdwingbare dienstverlening is daarmee ingezet.

Los van de landelijke veranderingen die er zeker zullen komen zullen we ook in 2025 door ontwikkelen als KBL. We zullen nog slagen maken qua ICT en ook zullen we dit jaar starten met de uitwerking van de in 2024 vaststelde visie op KBL die ervoor moet zorgen dat we vol energie vooruit gaan kijken om mensen met financiële problematiek zo goed en duurzaam mogelijk weer perspectief te bieden. Als we dat goed doen dan willen we ook meer gemeenten gaan verleiden om toe te treden tot de Gemeenschappelijke Regeling.

2. Uitgangspunten en ontwikkelingen

Economische situatie

Uit de halfjaarlijkse cijfers (december 2023) van de Nederlandsche Bank blijkt dat de Nederlandse economie in de tweede helft van 2023 nauwelijks groeit (0,1%). Als oorzaken hiervoor worden genoemd de hoge inflatie en de scherp gestegen rente. De verwachting is dat de economie in 2024 zich weer zal herstellen en dat huishoudens hun beschikbare inkomen gemiddeld gezien weer zien toenemen. In 2025 wordt verwacht dat economische groei nog verder aantrekt. De geraamde inflatie zal nog enige tijd boven de 2% liggen wat vooral te maken heeft met een overspannen economie en de krapte op de arbeidsmarkt. Wel zal de werkloosheid langzaam oplopen naar 4% in 2025.

Ontwikkelingen in de Schuldhulpverlening

De ambities van Minister Schouten zijn groot. Voor het behalen van de doelstelling van de regering "Het halveren van armoede in Nederland in 2030" is het volgens het kabinet noodzakelijk het aantal huishoudens met problematische schulden minimaal te halveren. Dat betekent minimaal 300.000 huishoudens uit de problematische schulden in 2030. Het aantal mensen dat jaarlijks een regeling krijgt moet worden verhoogd. Volgens het kabinet zouden 2,5 keer meer mensen een traject aangeboden moeten krijgen. Kortom een uitdaging van jawelste!

Belangrijke instrumenten om meer mensen sneller en duurzaam te helpen zijn de afgelopen periode ontwikkeld, zoals het Schuldenknooppunt, de inzet op het saneringskrediet en stelselafspraken met schuldeisers.

Door deze ambitieuze doelstellingen van het kabinet zullen we moeten aanpassen en verder blijven door ontwikkelen. Van groot belang is dat we ons vooral gaan richten op een goede implementatie van alle wijzigingen die op ons afkomen. Uniformiteit van de uitvoering is dan echt een noodzakelijke voorwaarde. Ook op landelijk niveau wordt deze ambitie naar meer uniformiteit gedeeld en inmiddels ook vormgegeven in nieuw gemaakte bestuurlijke afspraken over basisdienstverlening ter verbetering van de schuldhulpverlening. Deze afspraken zijn ondertekend door VNG, NVVK, Divosa en het Ministerie van SZW. Dat betekent dat de komende jaren een flinke impuls gegeven zal worden aan meer uniforme dienstverlening en daarnaast ook het meten van de prestaties van gemeenten op het gebied van schuldhulpverlening.

Samen met onze GR-gemeenten gaan we ook kijken wat dit voor effect heeft op de visie en missie van KBL en welke strategie we de komende jaren gaan bewandelen.

Uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de begroting 2025

De aannames die we gemaakt hebben voor 2023 zijn redelijk goed uitgekomen in vergelijking met de realisatie. Ook in 2025 zullen we vooral kijken naar de volumeontwikkeling van onze dienstverlening en deze schatten we samen met onze GR-gemeenten zo realistisch mogelijk in. We houden rekening met 6% indexatie van de baten en 4% indexatie van de lasten in 2025.

Door de uittreding van de gemeente Heerlen moeten we tot overeenkomst komen met de gemeente Heerlen voor de werkzaamheden die we volgens afspraak in 2025 en navolgende jaren nog blijven doen. Het betreft het bedienen van de bestaande populatie van de gemeente Heerlen. Daarnaast moet ook de berekening nog worden gemaakt van de uittredingskosten waarover dan ook nog consensus moet worden bereikt tussen de partijen.

Hierboven werd gemeld dat we als KBL met een strategie traject aan de slag gaan. Als de contouren daarvan duidelijk zijn zal aan het bestuur ook een keuze worden voorgelegd voor een andere wijze van bekostiging voor KBL. Deze zal uiteindelijk landen in de eerste begrotingswijziging 2025.

Allemaal factoren die we nu niet financieel kunnen vertalen. We bieden ook een begroting 2025 aan op basis van de systematiek de we in de afgelopen jaren hebben gehanteerd.

Organisatie
We kunnen niet alles tegelijk maar een nieuwe bekostiging, een uittreding van de gemeente Heerlen, vele veranderingen in de Schuldhulpverlening (ambitie Kabinet) en de inzichten van een nieuwe strategie voor KBL zullen een "natuurlijk" moment zijn om te kijken of onze organisatie daarbij past. Danwel te bezien wat er nodig is om deze passend te maken bij al deze veranderingen.

Vervangingsinvesteringen
Ook in 2025 zullen (vervangings-)investeringen plaatsvinden op basis van het door het bestuur vastgestelde investeringsplan.

Omzet Niet-GR gemeenten
Deze schatten we vooralsnog in op het gemiddelde niveau van het jaar 2024.

3. Bedrijfsvoering

Informatiemanagement, -veiligheid en technologie
Met betrekking tot informatiebeheer voeren we stapsgewijs de aanpassingen in wet- en regelgeving in onze organisatie door. Per 1 juli 2024 is de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling van kracht. Hiermee is gemeentelijke taak voor schuldhulpverlening aan KBL gedelegeerd en vormt de basis voor verdergaande uniformering.

Vanuit een nieuwe ICT strategie bouwen we voort aan een toekomstbestendige werkomgeving met o.a. Cloud en bijvoorbeeld Daas oplossingen. Daarnaast bouwen we verder aan de professionalisering van onze Functioneel Beheer afdeling.

PR & Communicatie
De doorontwikkeling van onze website heeft in afgelopen periode geen prioriteit gekregen. In plaats daarvan is gekozen voor een actualisering van de huidige website. Voor 2025 zal opnieuw de website geprioriteerd moeten worden om te voldoen aan de wettelijke vereisten. Gekeken wordt hoe we met een vrij beperkt budget onze communicatie verder vorm kunnen geven zodat we het bereik onder onze doelgroep kunnen vergroten.

Gebouwbeheer en facilitering
Het huurcontract voor onze huisvesting eindigt per 1 juli 2025.

4. Dienstverlening

Preventie, vroegsignalering & educatie

Schulden leiden tot persoonlijke problemen en maatschappelijke kosten. Preventie, vroegsignalering en educatie zijn daarom niet alleen belangrijk voor de betrokkenen, maar ook voor alle partijen die in aanraking komen met betalingsachterstanden. Allerlei partijen (denk aan scholen, werkgevers, uitkeringsinstanties, woningcorporaties, nutsbedrijven, huisartsen, Rechtbanken, overheid, wijkteams, etc.) kunnen een belangrijke ondersteunende rol hebben in het bijdragen aan personen/gezinnen met financiële problematiek op weg te helpen naar een schuldenvrij bestaan.

Preventie
Financiële opvoeding kan niet vroeg genoeg beginnen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die al op jonge leeftijd bewust leren omgaan met geld later minder vaak te maken hebben met financiële problemen. Ter preventie is het belangrijk om jongeren financiële vaardigheden bij te brengen, jongeren bewust maken van hun financiële houding en, indien nodig, hieraan werken. Bewustwording en gedragsverandering is niet van de één op de andere dag gerealiseerd, maar onbewuste processen zijn wel zeer bepalend voor ons handelen.

Onze lopende initiatieven rondom werkgeversdienstverlening zullen we waar mogelijk en van toegevoegde waarde verder uitbreiden en door ontwikkelen. Vroegtijdige laagdrempelige gespreksvoering met open spreekuren, educatieve informatiesessies en gebruik maken van financiële signaleringsinstrumenten (Mesis) om ook hier preventief en dus vroegtijdig ingrijpende schuldhulpverlening of beschermingsbewind te voorkomen.

Vroegsignalering
Het doel van vroegsignalering is dat we niet willen dat mensen met schuldenproblematiek zo'n 4 à 5 jaar wachten met het vragen om hulp. Schulden zijn dan al vaak opgelopen tot gemiddeld € 43.000. Niet iedereen weet de weg naar hulp even gemakkelijk te vinden en als ze die al gevonden hebben dan zijn er best wel wat barrières te slechten blijkt uit een onderzoek van de Nationale Ombudsman naar de toegang tot de schuldhulpverlening.

Convenanten met woningcorporaties, energieleveranciers en zorgverleners zijn al geruime tijd gemeengoed binnen de schuldhulpverlening, ook binnen Kredietbank Limburg. Vanaf 2018 hebben we ook uitvoering gegeven aan een aantal pilots met gemeenten, werkgevers, SVB, het UWV en WSP Parkstad. De resultaten van die convenanten en pilots hebben bijgedragen aan de wijzigingen die in de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS) met ingang van 1 januari 2021 zijn opgenomen. In de vroegsignalering zien we nu structurele, uniforme vormen van samenwerking met signaalpartners om snel mensen met financiële problemen perspectief te kunnen geven middels een outreachende werkwijze.

In de WGS is opgenomen dat vroegsignalering een wettelijke verplichting is. De vroegsignalering ziet erop toe dat organisaties op het gebied van wonen, energie, zorg en water verplicht zijn om een betalingsachterstand direct te melden bij de gemeente waar de klant woont. Doordat al deze partijen signalen over betalingsachterstanden op 1 centraal punt doorgeven, kan er gericht actie worden ondernomen om deze klant te benaderen en te helpen. Door er in een eerder stadium bij te zijn is het de verwachting straks met lichtere vormen van interventie mensen te ondersteunen. In de eerste jaren verwachten we dat klanten met problematische schulden bereikt worden die niet uit zichzelf de stap richting de schuldhulpverlening zullen zetten.

Binnen gemeenten wordt de vroegsignalering steeds meer vormgegeven, waarbij KBL in diverse gemeenten in meer of mindere mate is betrokken. In onder meer Kerkrade, Sittard-Geleen en Maastricht geven we mede uitvoering aan het actief opzoeken van mensen die betalingsachterstanden en/of schulden hebben.

We zullen deze activiteiten waar mogelijk nog verder ontplooien. Zo is er bijvoorbeeld in Kerkrade het project "Vroeg er op af", waarbij de gemeente, KBL en partners uit het maatschappelijke veld de vroegsignalering nader vormgeven.

Ook in Sittard-Geleen geven we uitvoering aan de vroegsignalering samen met Vidar en ketenpartner Partners in Welzijn. Daarnaast wordt er in Sittard-Geleen, samen met het jongerenpunt, het programma Start Schuldvrij uitgevoerd. Hierbij worden jongeren, waarvan bekend is dat zij kampen met schulden, schuldhulp geboden. In deze werkwijze wordt niet alleen gekeken naar de schulden maar ook naar hun scholing of arbeidsmogelijkheden. Uitgangspunt is perspectief krijgen en behouden op een schuldenvrije toekomst.

In de gemeente Kerkrade is er de zogenaamde Geldwijzerwinkel (www.geldwijzerwinkel.nl). De Geldwijzerwinkel fungeert als centrale laagdrempelige toegangsplek ten behoeve van 1e advisering en snelle juiste en "warme" doorverwijzing naar bijvoorbeeld de (schuld)hulpverlening. Ook worden vanuit de Geldwijzerwinkel diverse workshops, cursussen, (geld)trainingen, campagnes en andere activiteiten georganiseerd in samenspraak met de diverse betrokken partijen. Komende jaren dragen we als KBL samen met de betrokken samenwerkingspartners bij aan de verdere positionering en invulling van de Geldwijzerwinkel.

Ten slotte zijn we in Maastricht intensiever gaan samenwerken met organisaties als Leger des Heils en Levanto om onder andere de financiële woonblokkades die uitstroom belemmeren aan te pakken. Ook werken we samen met MTB om werknemers met schulden perspectief te geven.

Educatie
We geloven in een wereld waarin iedereen kan meedoen, thuis en op het werk. We willen elke (jong)volwassene die wat ondersteuning kan gebruiken een zetje geven om hun financiële vaardigheden te ontwikkelen. Om zijn of haar zelfvertrouwen te verhogen, financieel redzamer te worden en zich beter thuis te laten voelen in het omgaan met geld. Daarom bieden we trainingen aan zoals Rondkomen met Inkomen waar mensen oefenen en kennis aangereikt krijgen. We bieden budgetcoaching aan maar begeleiden mensen ook naar taallessen, digitale vaardigheidstrainingen als uit onze Mesis-screening en taalmeter blijkt dat mensen ondersteuning nodig hebben.

Schuldhulpverlening

Als je gebruik wilt maken van schuldhulpverlening, verloopt het traject in vier fases. Deze werkwijze is ontstaan vanuit ervaringen en wetenschappelijke inzichten. Het voornaamste doel is dat de situatie van de klant centraal staat en samen wordt gekeken naar wat de beste interventies zijn om de problemen op te lossen. De werkwijze gaat uit van vier vaste fases die een klant doorloopt, maar in elke fase is het aan de klant om samen met de schuldhulpverlener te kijken welke stappen hij kan en wil zetten.

Intake
Goede hulpverlening begint bij laagdrempelig en snel contact met de schuldhulpverleners. Het is belangrijk om goed inzicht te krijgen wat iemand nodig heeft en hoe iemand het beste geholpen kan worden. De klant voert een gesprek met de schuldhulpverlener. Samen kijken ze welke interventies nodig zijn en dat leggen ze vast

in een plan van aanpak. Het plan van aanpak wordt ondertekend door de klant, waarop het toegangsbesluit Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS) wordt afgegeven. Dit betekent dat de klant geholpen gaat worden om zijn problematische schulden op te lossen.

Crisissen in de vorm van ontruimingen of afsluitingen vragen om snelle acties ter voorkoming van erger. Bij de aanmelding van een burger wordt meteen beoordeeld of er sprake is van een crisissituatie die om interventie van ons vraagt. Een crisissituatie en de stress die mensen daarin ervaren wil je als eerste oplossen. Als de crisis bezworen is of als er geen sprake is van een crisis is het belangrijk dat klanten de gelegenheid krijgen om hun verhaal te doen, hun zorgen en belangen te kunnen delen.

Het recht op schuldhulpverlening is bij wet geregeld in de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS). Deze wet stelt eisen aan de gemeente die verantwoordelijk is voor de uitvoering van schuldhulpverlening. De wet valt onder het bestuursrecht waardoor formeel een aanvraag moet worden gedaan. Hierdoor moet onder andere een beschikking worden afgegeven wanneer iemand wordt toegelaten, gelden er bepaalde termijnen en is bezwaar mogelijk wanneer de schuldhulpverlening voortijdig wordt beëindigd.

De termijnen: een klant wordt binnen 1 werkdag benaderd na zijn hulpvraag om in overleg het intakegesprek te plannen. Dit intakegesprek dient binnen 4 weken plaats te kunnen vinden. Uiterlijk 8 weken nadat de hulpvraag in het intakegesprek is vastgesteld dient er een toelatingsbeschikking dan wel afwijzingsbeschikking te zijn afgegeven. De spelregels hiervoor vinden we weer terug in de diverse beleidsregels van de afzonderlijke gemeenten. Deze termijnen worden besproken met de klant tijdens de intakefase. Hierin geven we niet alleen aan wat we gaan doen, maar ook hoelang dit gaat duren. Door regelmatig samen met de klant te evalueren, houd je niet alleen de klant betrokken bij het traject, hij voelt dan ook de betrokkenheid van zijn schuldhulpverlener. Dit verkleint de kans op uitval en daarmee recidive bij de start van een traject. Op deze manier streven we ernaar om de schuldhulpverlening te verduurzamen.

Stabilisatie

Na de intake wordt de klant geholpen om zijn inkomsten en uitgaven in balans te brengen. Hierbij is het van belang dat de inkomsten worden gemaximaliseerd, de uitgaven tot het minimum worden beperkt, er geen crisis is en de beslagvrije voet wordt gegarandeerd. De klant wordt ondersteund om gezond financieel gedrag te ontwikkelen via de coaching van de schuldhulpverlener. Zodra er een beeld is van de totale schuld en bijbehorende schuldeisers wordt een schuldsanering gestart. Een sanering is niet altijd het doel van het plan van aanpak. Soms is stabiliseren voldoende en kan de klant zelfstandig verder. En soms is dat het hoogst bereikbare doel voor het komende jaar.

Schuldenaanpak

Indien vanuit de intake blijkt dat een klant hulp nodig heeft bij het aanpakken van zijn schulden, dan staan hiervoor een aantal instrumenten ter beschikking. KBL beperkt haar dienstverlening niet alleen maar tot het helpen van mensen met problematische schulden. We zijn er trots op dat daar waar mensen hulp nodig hebben bij het in de grip krijgen van niet-problematische schulden er ook passende dienstverlening kan worden aangeboden. Dat geldt ook voor mensen die niet kunnen of willen voldoen aan de spelregels voor een schuldregeling of de aard van het schuldenpakket een schuldregeling niet toestaan. De drie hoofdpijlers binnen de dienstverlening schuldenaanpak zijn:

- Informatie & advies
- Duurzame financiële dienstverlening
- Schulden regelen

Hieronder zullen we daar nader op ingaan.

Informatie & advies
Het doel van deze vorm van dienstverlening is het geven van informatie & advies over het zelfstandig bereiken van duurzaam financieel evenwicht zonder gebruik te maken van de producten stabilisatie, betalingsregeling, herfinanciering, schuldregeling, budgetbeheer, budgetcoaching of duurzame financiële dienstverlening. Door het geven van informatie & advies kan ook een beroep op andere vormen van financiële dienstverlening worden voorkomen. Informatie & advies beoogt informatie voor de klant te ontsluiten waardoor inzicht wordt geboden in financiële keuzes en de klant in staat wordt gesteld de eigen financiën zelfstandig te regelen.

Duurzame financiële dienstverlening
Het doel van duurzame financiële dienstverlening (DFD) is het in evenwicht brengen en houden van inkomsten en uitgaven van de schuldenaar, waarbij is vastgesteld dat het bestaande schuldprobleem door in of bij die persoon gelegen omstandigheden nog niet duurzaam opgelost kan worden. DFD is erop gericht om de maatschappelijke positie van de schuldenaar niet te laten verslechteren. De schuldhulpverlener draagt hieraan bij door voor een financiële basis te zorgen. De schuldhulpverlener kan daarbij onderdeel uitmaken van een hulpverleningsketen.

DFD kan ingezet worden om die schuldenaren te helpen, van wie de financiële problemen (nog) niet opgelost kunnen worden middels de producten betalingsregeling, herfinanciering, saneringskrediet of schuldbemiddeling. Dit kan het geval zijn bij schuldenaren met schulden die niet regelbaar zijn vanwege in of bij de persoon gelegen omstandigheden. De dienstverlening binnen DFD onderscheidt zich van de dienstverlening binnen stabilisatie omdat stabilisatie wel expliciet leidt tot één van de producten herfinanciering, betalingsregeling, saneringskrediet of schuldbemiddeling en heeft daardoor dus een ander doel dan DFD. Tevens kunnen de producten budgetbeheer, budgetcoaching en beschermingsbewind worden ingezet als ondersteuning van de DFD. Afhankelijk van de situatie kan een schuldenaar alsnog instromen naar een van de vormen van schulden regelen.

Schulden regelen
Het doel van schulden regelen is te komen tot een beheersbare financiële situatie, een oplossing tussen klant en schuldeiser over de schuldenlast, of, als een oplossing niet mogelijk is binnen de minnelijke schuldhulpverlening, de klant te ondersteunen bij het verzoek om toegelaten te worden tot de wettelijke schuldsanering. KBL beperkt haar dienstverlening voor het regelen van schulden niet tot klanten met een problematische schuldensituatie, maar helpt ook klanten die alleen met ondersteuning van een professional tot een duurzame oplossing komen voor hun schuldensituatie ook als deze niet problematisch wordt geacht.

Binnen de dienstverlening schulden regelen kent KBL een aantal verschillende mogelijkheden:
- 100% herfinanciering (niet-problematische schulden)
- Betalingsregeling(en) (niet-problematische schulden)
- Schuldregeling (problematische schulden):
    - o Saneringskrediet
    - o Schuldbemiddeling
- Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP)

Herfinanciering
Uitgangspunt bij het oplossen van schulden is dat zoveel als mogelijk wordt gezocht naar manieren om schulden voor 100% terug te betalen. Een van de manieren om dat te doen is een 100% herfinanciering via KBL. In dat geval verstrekt KBL een krediet om alle schulden voor 100% in één keer te voldoen. Binnen deze dienstverlening hoeft er niet onderhandeld te worden met schuldeisers (er wordt immers 100% ineens voldaan), maar zullen wel de openstaande saldi opgevraagd moeten worden zodat de juiste

bedragen worden overgemaakt. De hoogte en looptijd van dit krediet dienen te passen bij de mogelijkheden van de klant. Deze manier van schulden regelen heeft als voordeel dat de klant nog maar te maken heeft met één schuldeiser, namelijk KBL, en het een lichte vorm van interventie betreft.

Betalingsregeling
Ook bij deze vorm van schulden regelen worden schuldeisers voor 100% voldaan. Over het algemeen betreft het hier klanten waar het gaat om meerdere schuldeisers die allen in een eerder stadium hun eigen wensen of eisen aan de klant hebben gesteld ten aanzien van hoogte of doorlooptijd van de regeling. KBL ondersteunt de klant door namens hem de regeling uit te voeren waarbij getoetst is of de maandelijkse termijn past bij de financiële mogelijkheden van de klant.

Schuldregeling
Als blijkt dat de schulden van de klant problematisch zijn, kan er tegen afkoop (finale kwijting) onderhandeld worden met de schuldeisers en spreken we van een schuldregeling. De termijn waarop een schuldregeling gebaseerd is, is met ingang van 1-7-2023 gehalveerd van 36 naar 18 maanden. KBL kent twee vormen van deze schuldregeling, namelijk het saneringskrediet en de schuldbemiddeling.

Saneringskrediet
Met de inzet van een saneringskrediet worden problematische schulden van de klant in één keer tegen finale kwijting afgekocht bij de schuldeisers. Op basis van de berekende aflossingscapaciteit wordt de krediethoogte berekend. Met de inzet van dit krediet wordt schuldeisers een voorstel tegen kwijting gedaan. Bij akkoord van alle schuldeisers wordt dit bedrag meteen aan hen uitbetaald. Met de inzet van een saneringskrediet is de klant in één keer van al zijn schuldeisers af en heeft hij nog maar één schuldeiser over en dat is de Kredietbank. Dit neemt direct heel veel stress weg. Daarnaast merkt de klant het meteen als hij meer inkomsten weet te verwerven. Over het terugbetalen van het krediet zijn immers afspraken gemaakt met de KBL. Voor de schuldeiser is een saneringskrediet prettig omdat hij direct de boeken kan sluiten en niet 18 maanden moet wachten op deelbetalingen. Snelle duidelijkheid en een eenmalige uitbetaling heeft voor menig schuldeiser de voorkeur boven 18 maanden wachten op misschien een paar euro meer. Ook de gemeente en de schuldhulpverlener ervaren voordelen bij een schuldsanering. Het bespaart namelijk enorme administratieve lasten die gemoeid zijn met het verwerken van mutaties gedurende de 18 maanden van een schuldbemiddeling. Gezien de vele voordelen voor alle partijen heeft het de voorkeur van KBL om schulden via een saneringskrediet te regelen. Er kunnen echter situaties zijn waarbij voor een schuldbemiddeling wordt gekozen. Vanaf oktober 2019 regelt KBL bij voorkeur de schulden met een SK "tenzij". Die tenzij wordt onderbouwd door de casemanager en schuldregelaar van de klant. Tot nu toe worden de verstrekte saneringskredieten goed terugbetaald. Het achterstandspercentage is nog steeds zeer gering (≈ 1,4%).

Vanaf 2022 is het Nationaal Waarborgfonds Saneringskredieten (WSK) live en mogen gemeenten hierop aansluiten via een Kredietbank. KBL heeft dit aansluiten in 3 fasen opgesplitst:

- Aansluiten WSK voor GR-gemeenten
- Aansluiten WSK voor bestaande opdrachtgevers schuldhulpverlening (niet -GR)
- Aansluiten WSK voor andere gemeenten

De ervaringen in de samenwerking met het WSK zijn tot nu toe prima. Het fonds neemt voor een fee van 1% van het bruto kredietbedrag het kredietrisico van de aangesloten gemeente over. De wijze waarop gemeenten kunnen aansluiten en de manier waarop nieuwe kredieten worden aangemeld verloopt soepel en zonder al te veel administratieve belasting. We zien dat steeds meer gemeenten aansluiten bij het waarborgfonds waarbij een aantal gemeenten zelf of met een andere partij de schuldregeling uitvoert, maar via KBL het saneringskrediet verstrekt. Dit sluit aan bij de ambitie van onze

brancheverenigingen NVVK om zoveel mogelijk gemeenten en collega NVVK-leden te helpen met het kunnen regelen van schulden via een saneringskrediet.

Schuldbemiddeling
Anders dan bij een saneringskrediet draagt de klant hier maandelijks zijn spaarcapaciteit boven het berekende vrij te laten bedrag af. Bij een saneringskrediet wordt dit vrij te laten bedrag eenmalig berekend en resulteert die berekening in de aflossingscapaciteit per maand op basis waarvan een krediet wordt verstrekt. De berekening voor de aflossingscapaciteit is gelijk alleen wordt bij een schuldbemiddeling gewerkt met maandelijks sparen boven het vrij te laten bedrag. Dat betekent dan ook dat schuldeisers een prognose wordt aangeboden en er geen zekerheid bestaat over het uit te betalen bedrag. De looptijd van een schuldbemiddeling is gelijk aan de aflossingstermijn van een saneringskrediet, namelijk 18 maanden. Bij een schuldbemiddeling wordt het reeds gespaarde bedrag voor schuldeisers tussentijds aan hen doorbetaald. De laatste uitbetaling aan schuldeisers vindt dan ook na 18 maanden plaats.

Een schuldbemiddeling kan door schuldeisers zinvol worden geacht als er concreet zicht is op een substantiële inkomensverbetering in de komende 18 maanden. In de praktijk blijkt die inkomensverbetering echter flink te worden overschat (M. Schut 2019).

Zowel bij het saneringskrediet als de schuldbemiddeling schelden schuldeisers een deel van hun vordering kwijt. Tegenover die kwijtschelding staan dan ook verplichtingen van de klant. Het is belangrijk om tijdens de intake- of stabilisatiefase te beoordelen of een klant al toe is aan een schuldregeling of dat er belemmeringen zijn waardoor eerst andere dienstverlening dient te worden ingezet. Ook in de aard van de schulden kunnen belemmeringen liggen waardoor een schuldregeling nog niet aan de orde is. Een goede diagnose tijdens de intakefase voorkomt dat onnodig diensten worden ingezet of klanten tegen teleurstellingen aanlopen. Mocht een schuldregeling niet tot stand komen omdat schuldeisers het voorstel tegen finale kwijting verwerpen, dan mag een klant een beroep doen op de wettelijke schuldsanering (WSNP).

Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP)
Mocht een minnelijk voorstel om schulden te regelen door één of meerdere schuldeisers worden afgewezen dan kan aan de Rechtbank worden gevraagd deze weigerachtige schuldeiser(s) via een minnelijk dwangakkoord te verplichten alsnog in te stemmen met dit aanbod. In de gevallen waar dit niet mogelijk is, kan een verzoek worden ingediend voor toelating tot de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Dit is een traject buiten de Kredietbank om waar vanuit de Wet alle schulden gesaneerd worden. In deze trajecten krijgt de klant een bewindvoerder WSNP toegewezen. Deze ziet erop toe dat de klant al zijn verplichtingen die in de WSNP gelden ook daadwerkelijk nakomt. Omdat een dergelijk zitting bij de Rechtbank stress voor de klant met zich meebrengt hanteren we als uitgangspunt dat een medewerker van KBL meegaat naar deze zitting. Zowel de klanten als de Rechtbank zijn positief over deze extra dienstverlening. Mensen voelen toch dat extra steuntje in de rug en vragen van de Rechtbank over het verloop van het minnelijk traject kunnen direct tijdens de zitting worden beantwoord. Dat neemt de spanning en onzekerheid voor mensen voor een groot deel weg en leidt sneller tot duidelijkheid over het al dan niet toelaten tot de WSNP. Ook na toelating tot de WSNP blijft, indien de klant dat wenst, een casemanager van KBL gekoppeld aan de klant waardoor de klant altijd een vangnet heeft als hij ergens tegenaan loopt.

We merken graag op dat een aanvraag WSNP niet geïnterpreteerd dient te worden als een mislukt minnelijk traject. Voordat een WSNP kan worden aangevraagd dient te worden aangetoond dat er alles aan is gedaan om buiten de Rechtbank om tot een akkoord te komen met de schuldeisers. Ook in situaties waarin er veel onzekerheid is over het totaalbeeld van de schuldeisers kan de WSNP wel eens een duurzamere oplossing bieden. Bij de WSNP geldt dat alle schulden die (te goeder trouw) ontstaan zijn tot aan de dag van de zitting in de regeling vallen. In een minnelijk traject worden die

schuldeisers benaderd die bekend zijn. Uiteraard worden daarvoor alle beschikbare bronnen geraadpleegd, maar kan door bijvoorbeeld een dakloos bestaan dat overzicht wel eens ontbreken.

Nazorg
KBL staat ook voor nazorg. Om te voorkomen dat mensen terugvallen, blijft er contact met de schuldhulpverlener. Hierin wordt niet alleen ingezet op het voorkomen van terugval, maar ook op financiële zelfredzaamheid. Door te investeren in de klantcontacttijd reduceren we het risico op terugval of uitval en uiteindelijk ook recidive.

Tijdens de WSNP of de MSNP-periode blijven we contact houden met de klant. De klant houdt zelf de regie. We zien dat deze periode van 18 maanden voor de klant een periode is van pieken en dalen. Op het moment dat het dreigt mis te gaan kunnen we inspringen op de behoefte van de klant. Zo proberen we iedereen binnen boord te houden.

In de schuldhulp wordt ook ingezet op het actief betrekken van het sociale netwerk van klanten. Klanten hebben baat bij persoonlijke ondersteuning bij voorkeur uit hun eigen netwerk en waar die ondersteuning niet voorhanden is in hun eigen netwerk werken we waar mogelijk met vrijwilligers.

Sociale kredietverstrekking

Naast de bij schuldregeling genoemde saneringskredieten verstrekt KBL ook kredieten voor consumptieve doeleinden. De doelgroep waaraan deze consumptieve kredieten verstrekt mogen worden is beperkt door de Wet Fido. In beginsel mag een Kredietbank alleen maar consumptieve kredieten verstrekken aan mensen met een inkomen tot 130% van het bruto minimumloon. Mocht het inkomen hoger zijn, maar iemand wordt niet geholpen door een commerciële bank, dan behoort deze ook tot de doelgroep van sociale kredietverstrekking van een Kredietbank. Wij kunnen niet genoeg benadrukken dat sociale kredietverstrekking heel iets anders is dan de saneringskredieten bij een schuldregeling.

Sociale kredietverstrekking door KBL gebeurt zorgvuldig, betrouwbaar en zonder winstoogmerk. Het is bedoeld om tegemoet te komen aan een gezonde kredietbehoefte in de samenleving. Een verantwoord krediet bevordert de financiële participatie van burgers, lost tijdelijke financiële knelpunten op en heeft een preventieve werking. Wij zien erop toe dat het krediet, inclusief de rente, door de klant binnen een redelijke termijn kan worden afgelost. Hierbij letten we erop dat een klant niet overgekrediteerd raakt. Een sociaal krediet kent in principe een looptijd van maximaal 60 maanden.

Zoveel als mogelijk vindt een persoonlijk gesprek plaats met de klant die een consumptief krediet aanvraagt. Naast de meerwaarde van het persoonlijke contact draagt dit bij om in die gevallen waar een krediet niet de oplossing is direct een passend alternatief te bespreken met de klant.

Ook de kredieten ten behoeve van woninginrichting voor nieuwkomers vallen onder de sociale kredietverstrekking en de daarop van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Inkomensbeheer en -ondersteuning

Naast het oplossen van schulden of een financieel vraagstuk blijkt dat een deel van de hulpvragers ook of juist behoefte heeft aan een vorm van inkomensondersteuning. Zij blijken zelf tijdelijk (en soms zelfs structureel) niet in staat hun eigen financiële

huishouding naar behoren te voeren. Daar waar dit wordt vastgesteld zet de KBL een van de onderstaande vormen van inkomensbeheer- dan wel ondersteuning in.

Budgetcoaching

Indien de hulpvrager wel nog in staat blijkt om zelf zorg te dragen voor correcte betaling van de vaste lasten, maar niet voldoende kennis en kunde heeft voor het zelfstandig oplossen van specifieke financiële vraagstukken wordt budgetcoaching ingezet door de KBL. Het kan bijvoorbeeld gaan om veranderende persoonlijke of financiële omstandigheden als gevolg van zogenaamde life-events (zoals een echtscheiding, verlies van werk of overlijden van een partner).

In deze situaties zal een gecertificeerde budgetconsulent of casemanager een coaching plan met de klant opstellen waarin zij samen de aanleiding en het einddoel van de coaching alsmede de weg daar naartoe vastleggen. Gedurende de budgetcoaching worden de vorderingen van de klant bijgehouden op het vlak van kennis, kunde, houding en waar mogelijk gedragsverandering. Zodra het einddoel is bereikt, wordt de budgetcoaching beëindigd en wordt waar nodig nazorg aangeboden.

Budgetbeheer

In voorkomende gevallen volstaat een coachingstraject niet zonder eveneens het beheer van inkomen tijdelijk over te nemen van de klant. In die gevallen wordt budgetbeheer opgestart. Hiermee wordt bereikt dat de meest belangrijke vaste lasten worden betaald en er geen verdere verslechtering van de financiële positie optreedt.

Door de inzet van budgetbeheer ontstaat rust in de financiële situatie van de klant waardoor deze eerder/makkelijker openstaat voor de budgetcoaching en deze op zijn beurt weer een grotere kans van slagen bereikt. Het komt ook voor dat uitsluitend inkomensbeheer wordt opgestart voor hulpvragers bij wie geen andere financiële vraagstukken spelen. In deze gevallen zorgt het inkomensbeheer voor stabiliteit en overzicht voor de klant.

Tot slot wordt budgetbeheer eveneens ingezet als flankerende dienst bij een traject voor schuldhulpverlening. Hiermee wordt voorkomen dat er (opnieuw) achterstanden ontstaat in de huishoudelijke vaste lasten.

Budgetbeheer Maatwerk

Budgetbeheer Maatwerk (BBR Maatwerk) is van oorsprong gestart in de vorm van activerende financiële ondersteuning als alternatief voor beschermingsbewind. Budgetbeheer Maatwerk wordt inmiddels sinds enkele jaren aangeboden door KBL. Door middel van een objectieve screening aan de voorkant enerzijds en adequate begeleiding naar zelfredzaamheid bij het inkomensbeheer anderzijds wordt bereikt dat burgers minder vaak de zware maatregel van bewind krijgen opgelegd door de Rechtbank of op den duur zonder deze maatregel weer regie over de eigen financiën krijgen. Alle budgetconsulenten zijn KIWA-gecertificeerde budgetcoaches waarmee de kans op succesvolle afronding van de trajecten gemaximaliseerd wordt. Een gevolg hiervan is dat de gemeente, die doorgaans bijzondere bijstand verstrekt voor de kosten, beter regie over haar budget verkrijgt en op de langere termijn kosten bespaart. BBR Maatwerk kent een gemiddelde doorlooptijd van 12 tot 18 maanden, een beschermingsbewindmaatregel wordt in de meeste gevallen voor onbepaalde tijd uitgesproken en indien sprake is van een schuldenbewind in eerste instantie voor 5 jaar. Daarnaast wordt BBR Maatwerk ingezet om klanten, bij wie de grondslag voor beschermingsbewind na verloop van tijd wegvalt, stapsgewijs te begeleiden naar (volledige) financiële zelfstandigheid. De klanten worden met warme hand overgedragen en stromen uit het beschermingsbewind uit in een tempo dat bij hen past.

Beschermingsbewind

Indien hulpvragers naar verwachting echter voor langere tijd of zelfs de rest van hun leven niet in staat blijken om hun financiën zelfstandig te beheren en ook coaching of inkomensbeheer geen soelaas meer bieden dan wordt voor deze groep mensen beschermingsbewind aangevraagd bij de Rechtbank. Voorwaarde hiervoor is de aanwezigheid van een grondslag om beschermingsbewind uit te spreken: langdurige medische beperkingen en/of de aanwezigheid van zwaarwegende schuldenproblematiek danwel verkwisting.

Nadat de rechter heeft bepaald dat de KBL op zal treden als beschermingsbewindvoerder, verschuift de (financiële) verantwoordelijkheid vrijwel volledig van de klant naar de bewindvoerder. Deze zal zorgdragen voor alle financieel-administratieve taken die nodig zijn om de financiële situatie van de klant te stabiliseren en waar mogelijk te verbeteren. Het begint met het creëren van overzicht en rust waarna werk gemaakt kan worden van het optimaliseren van de financiën van de klant.

Schuldenbewind

In geval van de KBL is bij veel klanten (ruim 85% van de instroom) sprake van een zogenaamd schuldenbewind: de klant wordt onder bewind geplaatst vanwege het hebben van problematische schulden of verkwisting. Deze vorm van beschermingsbewind wordt door de rechtbank uitgesproken voor de duur van 5 jaar, met een tussentijdse beoordeling na 3 jaar. KBL hanteert echter het adagium “zo lang als noodzakelijk, maar zo kort als mogelijk”. Indien er naast de schulden geen sprake is van structurele medische beperkingen zal dit bewind na het oplossen van de schulden weer worden opgeheven en kan de klant onder begeleiding van de KBL terugvallen op een lichtere vorm van inkomensbeheer en wellicht op termijn volledige financiële zelfstandigheid. Door gebruikmaking van het instrument saneringskrediet en de aanvullende/opvolgende begeleiding door onze budgetconsulenten is de gemiddelde doorlooptijd van een schuldenbewind bij de KBL duidelijk korter dan 5 jaar. Uit de meest recente meting blijkt een gemiddelde van circa 4 jaar.

5. Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting 2025-2027 betreft een proforma begroting in afwachting van besluitvorming omtrent de nieuwe bekostigingsstructuur en de uitwerking hiervan. Bovendien is nog geen rekening gehouden met de financiële effecten van het uittreden van de gemeente Heerlen uit de GR en de bijbehorende uittreedsom.

Op basis van het verleden, trends en ambities van de GR-gemeenten maken we inschattingen over de in te zetten dienstverlening die de basis vormen voor de begroting 2025 en navolgende jaren.

6. Kerngegevens

	Primaire begroting 2025	
Preventie, vroegsignalering en educatie	**13.000**	**uur**
Intake	**2.377**	**klanten**
Sociale kredietverstrekking		
Aantal intakes	**992**	
Persoonlijke leningen	€ 6.500.000	
Totaal kredietportefeuille (saldo per 1 januari 2025)	**€ 6.500.000**	
Inkomensbeheer en ondersteuning:		
Budgetbeheer Basis	**200**	**pakketten**
Budgetbeheer Totaal	**1.400**	**pakketten**
Budgetbeheer Statushouders	**100**	**pakketten**
Budgetbeheer Maatwerk	**173**	**klanten**
Beschermingsbewind	**665**	**klanten**
Schuldenaanpak	**2.100**	**klanten**
Aantal medewerkers	**115**	**fte**

7. Paragrafen

Bekostigingsstructuur

Tijdens de bestuursvergadering van december 2021 is besloten de bekostigingsstructuur van KBL vooralsnog niet te wijzigen. In de tweede helft van 2022 is het onderzoek gestart in hoeverre kostendekkende tarieven kunnen worden toegepast en in hoeverre de verdeelsleutel van een exploitatieoverschot of -tekort wordt aangepast. Dit onderzoek krijgt een vervolg in het voorjaar van 2024. Besluitvorming hieromtrent zal naar verwachting medio 2024 plaatsvinden. Daarna zal de uitwerking moeten plaatsvinden.. Ook de heroverweging van de strategie van KBL is dan inzichtelijk. Complicerende factor hierbij is het besluit van de gemeente Heerlen om per 1 januari 2024 uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling. Dit zal worden meegenomen in de 1e begrotingswijziging 2024 en 2025-2027 welke in het 4e kwartaal van 2024 worden opgesteld.

De dienstverleningsovereenkomsten worden voor de GR-gemeenten al vanaf 2019 niet meer opgesteld. Voor de niet-GR deelnemers blijven deze overeenkomsten wel behouden.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder weerstandscapaciteit verstaan "de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten beschikken om niet begrote kosten te dekken."

De weerstandscapaciteit bestaat uit vier componenten:
- Het eigen vermogen;
- De voorzieningen;
- De onbenutte belastingcapaciteit;
- De ruimte op de begroting.

Het begrip risico wordt gedefinieerd als "het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen. "

Het gaat daarbij om de volgende risico's:
- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken;
- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

Conform de statuten van de GR dient door het Algemeen Bestuur het maximale weerstandsvermogen (eigen vermogen) te worden vastgesteld. Het betreffende artikel 30 lid 3 luidt als volgt:
"Indien er voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5."

Dit betekent concreet dat, indien het eigen vermogen een bepaalde hoogte overschrijdt, het meerdere wordt uitgekeerd aan de GR-deelnemers conform de GR-methode.

Ten behoeve van de begroting 2025 is door KBL een risico-inventarisatie opgesteld. De samenvatting van de uitkomsten hiervan worden in onderstaande risicoparagraaf

beschreven waarnaar wij verwijzen. Deze risico-inventarisatie resulteert in een totaalbedrag van financiële risico's ad € 352.000. Het weerstandsvermogen dat gelijk is aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening), zoals besloten in de bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012, resulteert voor 2025 in een bedrag van € 749.000.

Risicoparagraaf

De begroting 2025 inclusief de meerjarenbegroting 2026 en 2027 is gebaseerd op een reeks van uitgangspunten en verwachtingen. Deze uitgangspunten en verwachtingen zijn bij de diverse baten- en lastencomponenten van de begroting beschreven. Als al deze uitgangspunten en verwachtingen in 2025 100% daadwerkelijk zo blijken te zijn zal de realisatie per saldo aansluiten bij de begrote resultaten.

Onderstaand wordt in beknopte vorm de risico-inventarisatie van KBL weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties indien de realisatie in 2025 afwijkt van de gehanteerde uitgangspunten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het zeer onwaarschijnlijk is dat alle beschreven risicoscenario's zich daadwerkelijk tegelijk zullen voordoen.

1. Strategie en bekostiging KBL
Bij het opstellen van deze meerjarenbegroting is nog niet duidelijk wat de uitkomst is van de lopende traject rondom de strategie- en bekostigingsstructuur. Tegelijkertijd loopt een landelijke discussie over basisdienstverlening en tariefstelling. Deze ontwikkelingen kunnen van invloed zijn op het dienstverleningspallet en de tariefstelling van KBL.

2. Stratech vervanging
Stratech heeft aangegeven dat het enkele modules van Stratech niet meer zal ondersteunen met ingang van 1 januari 2025. KBL is derhalve op zoek naar vervangende systemen ten behoeve van de dienstverlening. Vervanging van functionele applicaties brengt altijd risico´s met zich mee.

3. AVG
Door de invoering van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) op 25 mei 2018 worden er hogere eisen gesteld aan de beveiliging van persoonsgegevens. Het risico op datalekken is aanzienlijk en kan worden bestraft met hoge boetes.

Het risico wordt door KBL beperkt door informatiemanagement en cybersecurity te optimaliseren. Hiervoor zijn medewerkers aangetrokken om de beveiliging te waarborgen en datalekken (inbraak, diefstal, verlies) te voorkomen.

4. Flexibele schil van medewerkers in relatie tot WW-uitkeringen
Van de organisatie wordt gevraagd flexibel om te gaan met de fluctuerende vraag naar dienstverlening. Daarom is het in stand houden van een flexibele schil van medewerkers noodzakelijk. Het werken met jaarcontracten en het aansluitend eventueel niet verlengen kan leiden tot WW-uitkeringen. KBL betaalt deze uitkeringen zelf omdat ze eigen risicodrager is.

KBL beperkt bovengenoemde risico's door het optimaal afstemmen van de formatie op de gevraagde dienstverlening. Maandelijks wordt de benodigde formatie bewaakt en waar nodig bijgestuurd. Onderlinge uitwisseling van formatie bij over- of onderbezetting tussen de regio's wordt ook toegepast. Ook zetten we een re-integratiebedrijf in om van werk naar werk te begeleiden.

5. Aanslag vennootschapsbelasting
Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven een feit. Ook op de KBL is deze nieuwe wetgeving in beginsel van toepassing. Middels een inventarisatie in samenspraak met de fiscalisten van Deloitte en drie andere Kredietbanken in Nederland zijn de gevolgen voor KBL inzichtelijk gemaakt. De uiteindelijke fiscale positie voor de vennootschapsbelasting is in december 2016 formeel afgestemd met de Belastingdienst. Uitgangspunt van de stellingname is dat alle activiteiten van KBL niet zullen leiden tot Vpb-plicht. De Belastingdienst heeft in een brief d.d. 28 februari 2017 geantwoord dat er in 2016 geen belastingplicht voor de vennootschapsbelasting is ontstaan. Jaarlijks zal dit worden beoordeeld.

6. Renterisico's
De onrust op de financiële markten heeft inmiddels geresulteerd in rentestijgingen.

Het risico is beperkt omdat er geen geldleningen van de BNG meer open staan. Het risico bestaat dan wel nog voor het saldo van de rekening-courant.

7. Inklinken van de kredietportefeuille
De kredietportefeuille werd jaren gestaag kleiner, wat resulteerde in lagere renteopbrengsten. Met name door het verstrekken van saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening is de kredietportefeuille in 2020 weer gaan stijgen.

Medio 2019 is door het bestuur van KBL besloten meer saneringskredieten in te zetten als instrument van schuldhulpverlening.

8. Aansprakelijkheidsrisico's
De aansprakelijkheidsrisico's, voor zover alle risico's bekend zijn, worden grotendeels afgedekt door de bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen.

In onderstaande tabel zijn de mogelijke financiële consequenties weergeven van de hierboven beschreven risico's:

Risico	Maximaal fin. gevolgen	Kans	Perc.	Financieel risico
1 Strategie en bekostiging KBL	300.000	Laag	25%	75.000
2 Stratech vervanging	300.000	Middel	50%	150.000
3 AVG	100.000	Middel	50%	50.000
4 Flexibele schil (ww-uitkering)	100.000	Middel	50%	50.000
5 Aanslag vennootschapsbelasting	50.000	Laag	25%	13.000
6 Renterisico's	15.000	Hoog	75%	11.000
7 Inklinken van de kred.portefeuille	10.000	Laag	25%	3.000
8 Aansprakelijkheidsrisico's	-			-
Totaal	**875.000**			**352.000**

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's € 352.000 bedraagt.

Financiering

In 2007 heeft KBL een treasurystatuut opgesteld. Dit statuut gaat in op het besturen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen.

Het renteprotocol is een regelmatig terugkerend agendapunt binnen KBL. Op basis van dit protocol wordt maandelijks de financieringsbehoefte in beeld gebracht en bepaald hoe deze wordt ingevuld, te weten met kort, (middel-)lang of lang vermogen. Uitgangspunt hierbij is dat een aandeel van het uitstaand saldo (inclusief achterstanden) als een

"ijzeren voorraad" wordt beschouwd welke in principe op (middel-) lange termijn moet worden gefinancierd. De ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden hierbij nauwlettend gevolgd.
De financiering bestond vanaf begin 2019 uitsluitend uit de rekening-courantkrediet faciliteit met een maximum van € 1.000.000, hetgeen beduidend lager is dan hetgeen met de provinciale toezichthouder is afgesproken voor wat betreft de hoogte van de kasgeldlimiet. Deze kredietfaciliteit is door KBL medio 2022 opgezegd. KBL heeft voor 2025 geen specifieke beleidsvoornemens geuit ten aanzien van treasury. De organisatie zal gedurende 2025 geen uitzettingen (anders dan die op grond van haar maatschappelijke taak) doen.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet voor het jaar 2025 is op basis van de begroting berekend op (8,2% van het lastentotaal). Ultimo 2010 is met de provinciale toezichthouder afgesproken dat de kasgeldlimiet met ingang van 2011 is bepaald op € 2.500.000. Deze ontheffing is op 1 november 2018 verlengd voor de jaren 2019 tot en met 2022. Deze ontheffing is nodig in verband met bovengenoemde rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum van € 2.500.000. Per 1 januari 2019 is de rekening-courantfaciliteit overigens teruggebracht naar maximaal € 1.000.000 en medio 2022 door KBL volledig opgezegd. Hiermee is een verlenging van de ontheffing aanvragen niet meer aan de orde.

Financiële kengetallen
Conform artikel 11 van het BBV wordt de financiële positie weergegeven door middel van een uniforme basisset van financiële kengetallen. Dit betreft de volgende vijf kengetallen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- Solvabiliteitsratio;
- Grondexploitatie;
- Structurele exploitatieruimte;
- Belastingcapaciteit.

De eerste twee kengetallen worden in dit jaarverslag gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor KBL. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stct. 2015, 20619).

Kengetallen	2025	2026	2027
Netto schuldquote	4%	2%	0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	59%	60%	61%
Solvabiliteitsratio	0,0%	0,0%	0,0%

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenten ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële

activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV).

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin KBL in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. De GR-gemeenten staan garant voor de financiële risico's van KBL.

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden).

		Balansstand 31-12-2025	Mutaties 2025	Balansstand 31-12-2026	Mutaties 2026	Balansstand 31-12-2027	Mutaties 2027
EMU SALDO			**533.000-**		**218.000**		**241.000**
Financiële vaste activa	**Kredieten**	6.970.000	500.000	7.470.000	500.000	7.970.000	500.000
Vlottende activa	**Uitzettingen**	700.000	0	700.000	0	700.000	0
	Overlopende activa	100.000	0	100.000	0	100.000	0
	Liquide middelen	6.000.000	-1.000.000	6.000.000	0	6.000.000	0
	Voorziening	285.000	-15.000	270.000	-15.000	255.000	-15.000
Vaste passiva	**Vaste schulden**	494.000	-122.000	494.000	0	494.000	0
Vlottende passiva	**Netto vlottende schulden**	13.467.000	420.000	13.764.000	297.000	14.038.000	274.000
	Overlopende passiva	250.000	-250.000	250.000	0	250.000	0

8. Meerjarenbegroting 2025, 2026 en 2027

	2025	2026	2027
Preventie, vroegsignalering en educatie	1.351.000	1.417.000	1.417.000
Intake	1.400.000	1.490.000	1.491.000
Sociale kredietverstrekking (intakegesprekken)	250.000	262.000	262.000
Inkomensbeheer & -ondersteuning			
Budgetbeheer (BBR)	1.649.000	1.689.000	1.694.000
BBR-Maatwerk	1.003.000	1.122.000	1.232.000
Bewindvoering	2.228.000	2.233.000	2.291.000
subtotaal	*4.880.000*	*5.044.000*	*5.217.000*
Schuldenaanpak	3.785.000	3.968.000	4.053.000
Overige bedrijfsopbrengsten	40.000	40.000	40.000
Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille	10.000	10.000	10.000
Rentemarge			
Renteopbrengsten	440.000	480.000	520.000
Overige rentebaten/lasten	100.000	100.000	100.000
rentemarge	*540.000*	*580.000*	*620.000*
Onvoorzien	243.000	60.000	0
Totale baten	***12.499.000***	***12.871.000***	***13.110.000***
Salarissen	9.407.000	9.620.000	9.560.000
WW-uitkeringen	26.000	27.000	28.000
Inhuur medewerkers	406.000	422.000	439.000
Overige personeelslasten	98.000	102.000	105.000
Afschrijvingen	227.000	272.000	277.000
Huisvestingslasten	352.000	366.000	380.000
Bureau- en administratielasten	1.457.000	1.515.000	1.576.000
Beheerslasten	516.000	537.000	558.000
Mutatie voorziening kredietportefeuille	10.000	10.000	10.000
Totale lasten	***12.499.000***	***12.871.000***	***12.933.000***
Exploitatieresultaat	***0***	***0***	***177.000***

9. Toelichting op de meerjarenbegroting 2025, 2026 en 2027

Algemeen
De meerjarenbegroting 2025-2027 betreft een proforma begroting. In het 4e kwartaal van 2024 zal de 1e begrotingswijziging 2025-2027 worden opgesteld.

Baten

Preventie, vroegsignalering en educatie
Schulden leiden tot persoonlijke problemen en maatschappelijke kosten. Preventie is daarom belangrijk voor alle partijen die in aanraking komen met betalingsachterstanden. Allerlei partijen die in aanraking komen met financiële problematiek van personen/gezinnen, kunnen bijdragen aan preventie. Denk aan: scholen, werkgevers, P&O'ers, UWV, SVB, corporaties, nutsbedrijven, wijkteams, etc. Vroegsignalering is vanaf 1 januari 2021 verplicht conform de wet Wgs. De begroting is gebaseerd op de realisatiecijfers van 2023 en verwachtingen voor 2025 en verder.

Intake
De nabijheid van een laagdrempelige toegang tot schuldhulp waarbij op basis van een objectieve screening, intakegesprek en plan van aanpakgesprek de klant passende schuldhulp krijgt aangeboden op basis van een plan van aanpak.

Sociale kredietverstrekking
De begroting voor 2025 e.v. is gebaseerd op het aantal te verwachten intakegesprekken voor Sociale Kredietverstrekking van 992 stuks.

Inkomensbeheer en ondersteuning
Budgetbeheer
Ultimo 2023 is het aantal budgetbeheerrekeningen 1.767 stuks. Bij de begroting is uitgegaan van een licht dalend aantal budgetbeheerrekeningen in 2025, t.w. 1.753 stuks. Er wordt gewerkt met 3 pakketten: basis, totaal en statushouders.

BBR-Maatwerk
In 2023 is het aantal klanten van BBR-Maatwerk gestegen. De aantallen voor 2024 en verder worden langzaam afgebouwd in verband met het afbouwen van de bestaande portefeuille van de gemeente Heerlen. De ontwikkeling van het aantal klanten blijkt uit onderstaand overzicht:

Boekjaar	Aantal klanten	Mutatie
2020	99	
2021	161	62
2022	211	50
2023	261	50
2024	213	-48
2025	173	-40

Budgetcoaching
Budgetcoaching is vanaf 2021 onderdeel van BBR-Maatwerk. De ontwikkeling blijkt uit onderstaand overzicht:

Boekjaar	Aantal klanten	Mutatie
2021	35	
2022	75	40
2023	88	13
2024	100	12
2025	97	-3

Bewindvoering
In 2023 is het aantal bewindvoeringsaanvragen gedaald. De aantallen voor 2024 en verder worden langzaam afgebouwd in verband met het afbouwen van de bestaande portefeuille van de gemeente Heerlen. De ontwikkeling van het aantal klanten blijkt uit onderstaand overzicht:

Boekjaar	Aantal klanten	Mutatie
2020	956	
2021	897	-59
2022	852	-45
2023	813	-39
2024	718	-95
2025	665	-53

Schuldenaanpak
Schuldenaanpak betreft het bieden van passende hulp bij het oplossen van (problematische) schulden. De drie hoofdpijlers van de dienstverlening betreft:

- Informatie en advies;
- Duurzame financiële dienstverlening;
- Schulden oplossen.

Overige bedrijfsopbrengsten
De overige bedrijfsopbrengsten betreffen hoofdzakelijk afrekeningen van deurwaarders en overige correcties.

Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille
In de vastgestelde jaarrekeningen 2008 resp. 2009 van Kredietbank Limburg zijn voorzieningen voor oninbaarheid opgenomen met betrekking tot verstrekte kredieten voor 2005 en daarna. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre de voorziening dient te worden aangepast. Het bedrag van de deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille is de geschatte resultante van de voorziening begin en ultimo boekjaar en de afboekingen. De genoemde bedragen zijn indicaties en worden medio en ultimo boekjaar bepaald.

Rentemarge
Met name door het inzetten van saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening zal de kredietportefeuille blijven stijgen. Hierdoor stijgen ook de renteopbrengsten, ondanks de verlaging van de rentecompensatie van gemeenten vanaf 2021. De overige rentebaten/-lasten hebben voornamelijk betrekking op de rente rekening-courant (rentecompensatiestelsel).

Onvoorzien
De post onvoorzien bevat de te verwachten meevallers in verband met de uittreedkosten van de gemeente Heerlen en de aanbesteding ICT en de daar bijbehorende daling van de kosten managed services. De omvang van deze posten kunnen we op dit moment lastig inschatten. Bij de 1e begrotingswijziging 2025-2027 zullen deze posten zijn uitgewerkt.

Lasten

Salarissen
De formatie zal de komende jaren worden afgebouwd als gevolg van de uittreding van de gemeente Heerlen. De ontwikkeling blijkt uit onderstaand overzicht:

	2025	2026	2027
fte	**115**	**112**	**106**

Er is rekening gehouden met CAO-indexering en de reguliere periodieke verhogingen (anciënniteit). Verder is rekening gehouden met uitgaven in het kader van het generatiepact en transitievergoedingen.

WW-uitkeringen
Aangezien KBL op het gebied van werkloosheid eigenrisicodrager is, zullen de uitkeringslasten ten laste van het exploitatieresultaat worden gebracht. Op basis van onder meer leeftijd, aantal dienstjaren, vast contract of jaarcontract en het in stand houden van de flexibele schil medewerkers is een schatting gemaakt van de te verwachten WW-uitkeringen. Hierbij is de kans geschat dat diverse medewerkers weer op redelijke termijn op de arbeidsmarkt actief zullen zijn en daardoor niet meer aangewezen zijn op een WW-uitkering.

Inhuur medewerkers
Inhuur van medewerkers betreft in 2025 onder andere een medewerker welke al jarenlang bij KBL is gedetacheerd vanuit WSP Parkstad. Daarnaast wordt inhuur ingezet op onder andere ICT-projecten en tijdelijke inzet ten behoeve van de uitvoeringsorganisatie.

Overige personeelslasten
De overige personeelslasten betreffen onder meer de kosten van bedrijfsartsen, personeelsvereniging, jubilea van medewerkers en KBL brede activiteiten. De lasten zijn gebaseerd op de realisatie in 2023 en de verwachting ten aanzien van 2025 en verder.

Afschrijvingen
De afschrijvingen vertonen een stijgende tendens als gevolg van investeringen op het gebied van o.a. automatisering (ICT-werkplekken) en telefonie in 2024 en verder.

Huisvestingslasten
Sinds april 2014 is KBL gehuisvest in het kantoor aan de Markt in Geleen.
De huisvesting van de medewerkers op de diverse frontoffice locaties is om niet. Indien dat niet mogelijk is worden de kosten doorberekend aan de betreffende gemeente. De huur-, energie- en servicekosten vormen het grootste aandeel in de huisvestingslasten. In 2022 is het pand verkocht aan een commercieel vastgoedbedrijf en in 2023 nogmaals. Inmiddels is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Sittard-Geleen afgesloten, hierdoor worden we ontzorgd met betrekking tot de te leveren services en energie.

Bureau- en administratielasten
Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met de ontwikkelingen op automatiseringsgebied in het bijzonder. Uitgaande van de realisatie in 2023 enerzijds en op basis van de huidige inzichten in systeem- en prijsontwikkelingen anderzijds zijn de begrote bedragen bepaald. De managed services ICT zijn aanbesteed en in de loop van 2024 zal duidelijk worden welke financiële consequenties dit met zich mee brengt. Bij de 1e begrotingswijziging 2025-2027 zullen de financiële gevolgen worden verwerkt. De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie. Door de toenemende vraag naar digitaal communiceren met de klant, het participeren in de keten en het aanleveren van essentiële managementinformatie zullen

uitgaven op het gebied van automatisering nodig blijven. Naast de nodige efficiency voordelen zal het ook een kwaliteitsslag betekenen in het snel en transparant werken in de keten en met de klant.

Beheerslasten
Bij het bepalen van de te begroten beheerslasten is rekening gehouden met de realisatie in 2023 en de toekomstverwachtingen. Daarnaast zijn de reguliere prijsindexeringen meegeteld. De advieskosten, accountantskosten, kosten van administratieve dienstverlening en opleidingen vormen het grootste aandeel in de beheerslasten.

Mutatie voorziening kredietportefeuille
De mutatie voorziening heeft betrekking op de gehele kredietportefeuille en is het resultaat van de beoordeling op oninbaarheid ultimo boekjaar en de afboekingen.

10. Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead

Conform de richtlijnen van het BBV is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale lasten in directe kosten en overhead weergegeven:

			2025		2026		2027
Salarissen	Directe kosten	€	7.149.000	€	7.311.000	€	7.266.000
	Overhead	€	2.258.000	€	2.309.000	€	2.294.000
	Totaal	€	9.407.000	€	9.620.000	€	9.560.000
WW-uitkeringen	Directe kosten	€	-	€	-	€	-
	Overhead	€	26.000	€	27.000	€	28.000
	Totaal	€	26.000	€	27.000	€	28.000
Inhuur medewerkers	Directe kosten	€	309.000	€	321.000	€	334.000
	Overhead	€	97.000	€	101.000	€	105.000
	Totaal	€	406.000	€	422.000	€	439.000
Overige personeelslasten	Directe kosten	€	74.000	€	78.000	€	80.000
	Overhead	€	24.000	€	24.000	€	25.000
	Totaal	€	98.000	€	102.000	€	105.000
Afschrijvingen	Directe kosten	€	-	€	-	€	-
	Overhead	€	227.000	€	272.000	€	277.000
	Totaal	€	227.000	€	272.000	€	277.000
Huisvestingslasten	Directe kosten	€	-	€	-	€	-
	Overhead	€	352.000	€	366.000	€	380.000
	Totaal	€	352.000	€	366.000	€	380.000
Bureau- en administratielasten	Directe kosten	€	252.000	€	262.000	€	272.000
	Overhead (deels)	€	71.000	€	74.000	€	77.000
	Totaal	€	323.000	€	336.000	€	349.000
	Overhead (geheel)	€	1.134.000	€	1.179.000	€	1.227.000
		€	1.134.000	€	1.179.000	€	1.227.000
	Totaal	€	1.457.000	€	1.515.000	€	1.576.000
Beheerslasten	Directe kosten	€	-	€	-	€	-
	Overhead	€	516.000	€	537.000	€	558.000
	Totaal	€	516.000	€	537.000	€	558.000
Mutatie voorziening	Directe kosten	€	-	€	-	€	-
	Overhead	€	10.000	€	10.000	€	10.000
	Totaal	€	10.000	€	10.000	€	10.000
Totale directe kosten		***€***	***7.784.000***	***€***	***7.971.000***	***€***	***7.952.000***
Totale overhead		***€***	***4.715.000***	***€***	***4.900.000***	***€***	***4.981.000***
Totale lasten		***€***	***12.499.000***	***€***	***12.871.000***	***€***	***12.933.000***

De verdeling heeft plaatsgevonden op basis van fte per functie, beloningen per functie en schattingen.

11. Overzicht structurele en incidentele baten en lasten

Conform de richtlijnen van het BBV is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale baten en lasten in structurele en incidentele baten en lasten weergegeven:

	2025		
	Begroting Totaal	**waarvan: struct.**	**incid.**
Baten:			
Preventie, vroegsignalering en educatie	1.351.000	1.351.000	-
Intake	1.400.000	1.400.000	-
Sociale kredietverstrekking	250.000	250.000	-
Budgetbeheer	1.649.000	1.649.000	-
BBR-Maatwerk	1.003.000	1.003.000	-
Bewindvoering	2.228.000	2.228.000	-
Schuldenaanpak	3.785.000	3.785.000	-
Overige bedrijfsopbrengsten	40.000	40.000	-
Deelname GR-gem. in voorz. kred.	10.000	10.000	-
Rentemarge	540.000	540.000	-
Onvoorzien	243.000	243.000	-
Totaal baten	**12.499.000**	**12.499.000**	**0**
Lasten:			
Salarissen	9.407.000	9.407.000	-
WW-uitkeringen	26.000	26.000	-
Inhuur	406.000	406.000	-
Overige personeelslasten	98.000	98.000	-
Afschrijvingen	227.000	227.000	-
Huisvestingslasten	352.000	352.000	-
Bureau/administratielasten	1.457.000	1.457.000	-
Beheerslasten	516.000	516.000	-
Mutatie voorziening	10.000	10.000	-
Onvoorzien		0	-
Totaal lasten boekjaar	**12.499.000**	**12.499.000**	**0**
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**

	2026		
	Begroting Totaal	**waarvan: struct.**	**incid.**
Baten:			
Preventie, vroegsignalering en educatie	1.417.000	1.417.000	-
Intake	1.490.000	1.490.000	-
Sociale kredietverstrekking	262.000	262.000	-
Budgetbeheer	1.689.000	1.689.000	-
BBR-Maatwerk	1.122.000	1.122.000	-
Bewindvoering	2.233.000	2.233.000	-
Schuldenaanpak	3.968.000	3.968.000	-
Overige bedrijfsopbrengsten	40.000	40.000	-
Deelname GR-gem. in voorz. kred.	10.000	10.000	-
Rentemarge	580.000	580.000	-
Onvoorzien	60.000	60.000	-
Totaal baten	**12.871.000**	**12.871.000**	**0**
Lasten:			
Salarissen	9.620.000	9.620.000	-
WW-uitkeringen	27.000	27.000	-
Inhuur	422.000	422.000	-
Overige personeelslasten	102.000	102.000	-
Afschrijvingen	272.000	272.000	-
Huisvestingslasten	366.000	366.000	-
Bureau/administratielasten	1.515.000	1.515.000	-
Beheerslasten	537.000	537.000	-
Mutatie voorziening	10.000	10.000	-
Totaal lasten boekjaar	**12.871.000**	**12.871.000**	**0**
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**

	2027		
	Begroting Totaal	**waarvan: struct.**	**incid.**
Baten:			
Preventie, vroegsignalering en educatie	1.417.000	1.417.000	-
Intake	1.491.000	1.491.000	-
Sociale kredietverstrekking	262.000	262.000	-
Budgetbeheer	1.694.000	1.694.000	-
BBR-Maatwerk	1.232.000	1.232.000	-
Bewindvoering	2.291.000	2.291.000	-
Schuldenaanpak	4.053.000	4.053.000	-
Overige bedrijfsopbrengsten	40.000	40.000	-
Deelname GR-gem. in voorz. kred.	10.000	10.000	-
Rentemarge	620.000	620.000	-
Onvoorzien	0	0	-
Totaal baten	**13.110.000**	**13.110.000**	**0**
Lasten:			
Salarissen	9.560.000	9.560.000	-
WW-uitkeringen	28.000	28.000	-
Inhuur	439.000	439.000	-
Overige personeelslasten	105.000	105.000	-
Afschrijvingen	277.000	277.000	-
Huisvestingslasten	380.000	380.000	-
Bureau/administratielasten	1.576.000	1.576.000	-
Beheerslasten	558.000	558.000	-
Mutatie voorziening	10.000	10.000	-
Totaal lasten boekjaar	**12.933.000**	**12.933.000**	**0**
Saldo van baten en lasten	**177.000**	**177.000**	**0**

12. Balans per 31 december 2025, 2026 en 2027

	2025	2026	2027
ACTIVA			
Vaste Activa			
Materiële vaste activa			
Investeringen met economisch nut			
- Verbouwingen	0	0	0
- Machines, apparaten en installaties	826.000	608.000	367.000
Totaal materiële vaste activa met economisch	**826.000**	**608.000**	**367.000**
Financiële vaste activa			
Kredieten	6.970.000	7.470.000	7.970.000
Vlottende Activa			
Uitzettingen	700.000	700.000	700.000
Liquide Middelen	6.000.000	6.000.000	6.000.000
Overlopende activa	100.000	100.000	100.000
Totaal vlottende activa	**6.800.000**	**6.800.000**	**6.800.000**
Totaal Activa	**14.596.000**	**14.878.000**	**15.137.000**
PASSIVA			
Vaste Passiva			
Eigen vermogen	100.000	100.000	100.000
Voorzieningen	285.000	270.000	255.000
Vaste Schulden	494.000	494.000	494.000
Totaal Vaste Passiva	**879.000**	**864.000**	**849.000**
Vlottende Passiva			
Netto vlottende schulden	13.467.000	13.764.000	14.038.000
Overlopende Passiva	250.000	250.000	250.000
Totaal vlottende passiva	**13.717.000**	**14.014.000**	**14.288.000**
Totaal Passiva	**14.596.000**	**14.878.000**	**15.137.000**

13. Toelichting balans per 31 december 2025, 2026 en 2027

Activa

Totaal materiële vaste activa met economisch nut

	2025	2026	2027
Boekwaarde begin boekjaar	€ 793.000	€ 826.000	€ 608.000
bij: investeringen	€ 261.000	€ 54.000	€ 36.000
af: afschrijvingen	€ 227.000	€ 272.000	€ 277.000
Boekwaarde einde boekjaar	€ 826.000	€ 608.000	€ 367.000

De materiële vaste activa vertonen een aflopend verloop. De investeringen betreffen met name ICT, incl. telefonie.

Kredieten

	2025	2026	2027
Kredieten	€ 6.970.000	€ 7.470.000	€ 7.970.000

Als gevolg van het inzetten van saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening zal de kredietportefeuille de komende jaren stijgen. Bovenstaande opstelling geeft de verwachte kredietportefeuille weer onder aftrek van de voorziening voor oninbaarheid.

Uitzettingen

	2025	2026	2027
Vorderingen op openbare lichamen	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000
Overige vorderingen	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
	€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit de deelname van GR-gemeenten in de voorziening kredietportefeuille enerzijds en de gefactureerde diensten aan niet-GR gemeenten per ultimo boekjaar anderzijds.

De overige vorderingen betreffen de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor deze klanten in het kader van bewindvoering. Onder de netto vlottende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de klanten opgenomen (overige schulden).

Passiva

Eigen vermogen

	2025	2026	2027
Eigen vermogen per 1 januari	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Exploitatieresultaat boekjaar	€ -	€ -	€ -
	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Weerstandsvermogen			
6% van de lasten excl. mutatie voorz.	€ 749.000	€ 772.000	€ 775.000
Af te dragen aan GR-gemeenten	€ -	€ -	€ -
Eigen vermogen per 31 december	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

De omvang van de post eigen vermogen kunnen we op dit moment lastig inschatten en houden we daarom voor nu gelijk voor de periode 2025-2027. Bij de 1e begrotingswijziging 2025-2027 zal deze worden uitgewerkt.

Voorzieningen

	2025	2026	2027
Voorzieningen	€ 285.000	€ 270.000	€ 255.000

Met ingang van het boekjaar 2020 is een voorziening voor de WW-uitkering opgenomen in de jaarrekening. KBL is eigenrisicodrager voor de WW-uitkeringen die het UWV uitkeert aan voormalige medewerkers.

Met ingang van het boekjaar 2022 is een voorziening opgenomen voor de bovenwettelijke verlofuren opgenomen.

Vaste Schulden

	2025	2026	2027
Achterstelde leningen GR	€ 494.000	€ 494.000	€ 494.000

De vaste schulden hebben betrekking op de door de diverse gemeenten gestorte achtergestelde leningen. Aflossing op de leningen van GR-deelnemers vindt plaats indien wordt voldaan aan de solvabiliteitseis van 10% van het balanstotaal. Met het uittreden van Heerlen is in 2024 al rekening is gehouden door middel van een terugstorting van € 121.890.

Netto vlottende schulden

	2025	2026	2027
Crediteuren klanten	€ 7.000.000	€ 7.000.000	€ 7.000.000
Verplichtingen liquide middelen klanten	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Schulden aan leveranciers	€ 1.367.000	€ 1.164.000	€ 938.000
Bank	€ 5.000.000	€ 5.500.000	€ 6.000.000
	€ 13.467.000	€ 13.764.000	€ 14.038.000

De overige schulden betreffen crediteuren klanten, verplichtingen liquide middelen klanten en schulden aan leveranciers.

Crediteuren klanten
Dit betreffen de verschuldigde bedragen aan (crediteuren van) onze klanten. Tegenover deze verschuldigde bedragen staan voor hetzelfde bedrag de van klanten ontvangen gelden. Deze maken deel uit van de onder de liquide middelen vermelde bankrekeningen.

Verplichtingen liquide middelen klanten
Dit zijn de gelden van klanten beschermingsbewind waarvan KBL de bankrekening beheert. Onder overige vorderingen staan de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor hetzelfde bedrag.

Bank
Deze post betreft de bankrekening (negatieve) eigen middelen van KBL. Met de twee bankrekeningen van de BNG ten behoeve van klanten (zie liquide middelen) maken ze deel uit van hetzelfde rentecompensatiestelsel.

14. Geschatte dienstverlening GR-gemeenten KBL 2025 - 2027

Voorschotten GR-gemeenten KBL 2025

Gemeente	Preventie, vroegsignalering en educatie	Intake	Soc. krediet verstr.	Inkomensbeheer & ond. Budgetbeheer	Inkomensbeheer & ond. Bewindvoering	Inkomensbeheer & ond. BBR-Maatwerk	Schulden aanpak	Rente compensatie	Totaal jaar 2025	Totaal per kwartaal 2025
Brunssum	€ 53.000	€ 31.000	€ 11.000	€ 80.000	€ 97.000	€ 83.000	€ 120.000	€ 10.000	€ 485.000	€ 121.250
Kerkrade	€ 335.000	€ 225.000	€ 24.000	€ 140.000	€ 409.000	€ 257.000	€ 598.000	€ 23.000	€ 2.011.000	€ 502.750
Landgraaf	€ 61.000	€ 40.000	€ 13.000	€ 106.000	€ 87.000	€ 51.000	€ 154.000	€ 11.000	€ 523.000	€ 130.750
Maastricht	€ 384.000	€ 467.000	€ 76.000	€ 517.000	€ 255.000	€ 212.000	€ 974.000	€ 77.000	€ 2.962.000	€ 740.500
Sittard-Geleen	€ 497.000	€ 403.000	€ 25.000	€ 287.000	€ 772.000	€ 296.000	€ 1.129.000	€ 10.000	€ 3.419.000	€ 854.750
Totaal	**€ 1.330.000**	**€ 1.166.000**	**€ 149.000**	**€ 1.130.000**	**€ 1.620.000**	**€ 899.000**	**€ 2.975.000**	**€ 131.000**	**€ 9.400.000**	**€ 2.350.000**

Voorschotten GR-gemeenten KBL 2026

Gemeente	Preventie, vroegsignalering en educatie	Intake	Soc. krediet verstr.	Inkomensbeheer & ond. Budgetbeheer	Inkomensbeheer & ond. Bewindvoering	Inkomensbeheer & ond. BBR-Maatwerk	Schulden aanpak	Rente compensatie	Totaal jaar 2026	Totaal per kwartaal 2026
Brunssum	€ 55.000	€ 32.000	€ 12.000	€ 84.000	€ 99.000	€ 105.000	€ 125.000	€ 11.000	€ 523.000	€ 130.750
Kerkrade	€ 351.000	€ 236.000	€ 25.000	€ 147.000	€ 417.000	€ 296.000	€ 626.000	€ 25.000	€ 2.123.000	€ 530.750
Landgraaf	€ 64.000	€ 42.000	€ 13.000	€ 111.000	€ 89.000	€ 63.000	€ 161.000	€ 12.000	€ 555.000	€ 138.750
Maastricht	€ 403.000	€ 490.000	€ 79.000	€ 544.000	€ 259.000	€ 243.000	€ 1.020.000	€ 85.000	€ 3.123.000	€ 780.750
Sittard-Geleen	€ 521.000	€ 445.000	€ 26.000	€ 302.000	€ 786.000	€ 343.000	€ 1.272.000	€ 11.000	€ 3.706.000	€ 926.500
Totaal	**€ 1.394.000**	**€ 1.245.000**	**€ 155.000**	**€ 1.188.000**	**€ 1.650.000**	**€ 1.050.000**	**€ 3.204.000**	**€ 144.000**	**€ 10.030.000**	**€ 2.507.500**

Voorschotten GR-gemeenten KBL 2027

Gemeente	Preventie, vroegsignalering en educatie	Intake	Soc. krediet verstr.	Inkomensbeheer & ond. Budgetbeheer	Inkomensbeheer & ond. Bewindvoering	Inkomensbeheer & ond. BBR-Maatwerk	Schulden aanpak	Rente compensatie	Totaal jaar 2027	Totaal per kwartaal 2027
Brunssum	€ 55.000	€ 32.000	€ 12.000	€ 84.000	€ 102.000	€ 124.000	€ 125.000	€ 12.000	€ 546.000	€ 136.500
Kerkrade	€ 351.000	€ 236.000	€ 25.000	€ 147.000	€ 429.000	€ 322.000	€ 626.000	€ 25.000	€ 2.161.000	€ 540.250
Landgraaf	€ 64.000	€ 42.000	€ 13.000	€ 111.000	€ 91.000	€ 72.000	€ 161.000	€ 12.000	€ 566.000	€ 141.500
Maastricht	€ 403.000	€ 490.000	€ 79.000	€ 544.000	€ 268.000	€ 264.000	€ 1.020.000	€ 85.000	€ 3.153.000	€ 788.250
Sittard-Geleen	€ 521.000	€ 445.000	€ 26.000	€ 302.000	€ 811.000	€ 376.000	€ 1.272.000	€ 11.000	€ 3.764.000	€ 941.000
Totaal	**€ 1.394.000**	**€ 1.245.000**	**€ 155.000**	**€ 1.188.000**	**€ 1.701.000**	**€ 1.158.000**	**€ 3.204.000**	**€ 145.000**	**€ 10.190.000**	**€ 2.547.500**

gemeente Brunssum

Kredietbank Limburg
t.a.v. het algemeen bestuur
Postbus 1183
6160 BD GELEEN

Datum 2 juli 2024
Uw kenmerk
Ons kenmerk 202401883/202404035

Onderwerp Begroting 2025 en meerjarig GR Kredietbank Limburg

Geacht bestuur,

De begroting 2025 en meerjarig van GR KBL, die wij op 10 april jl. ontvingen, is behandeld in de raadvergadering van gemeente Brunssum op 2 juli 2024.
De gemeenteraad heeft ingestemd met de begroting 2025 en meerjarig met de volgende zienswijze;
"Evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt."

Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd,

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

burgemeester

gemeentesecretaris

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
IBAN NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

parkstad stadsregio limburg

gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 28 mei 2024
Registratiekenmerk : 202408926
Gemeentebladnr. : 2024 - 43
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder :
Portefeuillehouder : Wilma van der Rijt
Raadsvergadering d.d. : 02 juli 2024
Uiterlijke datum : Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Regiovisie aanpak GIA 2024 - 2031

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

Gemeenten spelen in de aanpak tegen geweld in afhankelijkheidsrelaties een belangrijke rol. Zij maken onder meer een regionale visie, samen met alle betrokken organisaties. Daarin staat wat de aanpak is, aan welk gezamenlijk doel iedereen werkt, hoe de samenwerking nog beter kan en hoe iedereen daaraan bijdraagt. In de afgelopen jaren zijn er al twee visies gemaakt. De focus in de eerste visie (2014-2018) lag voornamelijk op de opbouw van de toen nieuwe organisatie Veilig Thuis Zuid-Limburg. Hierin stond onder andere de opbouw van deze nieuwe organisatie beschreven, die in 2015 ontstond door een samenvoeging van Steunpunt Huiselijk Geweld en Advies en Meldpunt Kindermishandeling. In de tweede visie (2018-2022) kwam er meer aandacht voor de gehele aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties, wat ieders rol hierbij is en hoe dit geweld eerder gezien kan worden door signalen sneller te herkennen en op te pakken. 2023 Is gebruikt om de voorgaande visie en uitvoering te evalueren en tot een nieuwe visie te komen voor de periode van 2024 –2031

b. Huidige situatie/probleemstelling

In Nederland worden ieder jaar zo'n 200.000 mensen slachtoffer van geweld in afhankelijkheidsrelaties en worden ruim 63.000 incidenten bij de politie gemeld. Het aantal meldingen in onze regio Zuid-Limburg is vergelijkbaar met de rest van Nederland. In Zuid-Limburg gaat het jaarlijks om 4.200 tot 4.300 meldingen, maar een groot deel komt niet naar buiten. Vaak zijn er al meerdere incidenten voorafgegaan. Het aantal meldingen is dus geen goede indicatie van de werkelijkheid. In veel situaties spelen onderliggende problemen. Dit beeld is ook herkenbaar voor Zuid-Limburg.

Ernstig of veelvuldig geweld in partnerrelaties en gezinnen komt heel veel voor. En dat niet alles aan het licht komt, is omdat deze vorm van geweld zich in de taboesfeer bevindt. Het duurt vaak lang voordat men hulp vraagt. Het is een complex en hardnekkig probleem dat een duurzame en gerichte aanpak vergt, veel kennis en een goede, integrale en systemische manier van samenwerken. Daarbij werken we op basis van een zorgvuldige analyse gericht op alle betrokkenen, met veel oog voor de onderliggende problematiek.

De evaluatie van de voorgaande visie, met de titel Geweld hoort nergens Thuis, de eindrapportage van het gelijknamige landelijk programma de belangrijkste conclusies uit de recent gepubliceerde cohortstudie van het Verwey-Jonker Instituut 'Huiselijk geweld, een complex en hardnekkig probleem' en de bouwstenen van het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming vormen de basis voor de nieuwe regiovisie.

3. **Gewenste situatie (WAT?**

a. Wat willen we bereiken?

De visie staat in het teken van verdere versterking van zowel de samenwerking als de aanpak. De afgelopen jaren is er een goede basis gelegd voor de samenwerking en de aanpak. Nu is het tijd om de samenwerking en de aanpak verder te verstevigen. Er zijn veel vormen van geweld die vallen onder de koepelterm geweld in afhankelijkheidsrelaties en er zijn veel partners betrokken. Samen is er gekozen voor focus: om echt winst te behalen moeten we thema's gericht en vooral samen oppakken en prioriteiten stellen. Ook moeten we duidelijke afspraken maken over de verantwoordelijkheid en

inbreng van de betrokken partners. Dit doen we door de inbreng van alle partijen te beschrijven in het uitvoeringsplan. Uiterlijk in het vierde kwartaal van 2024 zal een bijeenkomst plaatsvinden waarin alle partijen zich committeren aan de visie en het uitvoeringsplan.

Deze visie draagt bij aan het recht van eenieder op een veilig bestaan. Samen doorbreken we de cirkel van geweld: wij creëren veiligheid, signaleren vroegtijdig, stoppen geweld in afhankelijkheidsrelaties blijvend, we waarborgen duurzaam herstel en pakken onderliggende problemen aan. Wij doorbreken de intergenerationele overdracht van geweld (in gezinnen): wij organiseren directe veiligheid, creëren stabiele veiligheid en organiseren duurzaam herstel. Dit willen we voor iedereen: van –9-maanden tot 100+ jaar.

Om de ambitie te realiseren zijn 3 ontwikkellijnen geformuleerd:

- Samen zien: Iedereen kent en herkent signalen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en ook de gevolgen ervan en weet wat hij/zij dan kan doen.
- Samen leren, Samen werken: Geen enkele professional werkt op een eigen eiland, ze benutten allen de kracht en ervaringen van het netwerk;
- Samen doen: Niemand komt zonder hulp te zitten.

De regiovisie wordt uitgewerkt in een uitvoeringsplan dat na de vaststelling van de visie aan het college zal worden voorgelegd.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)

Regiovisie Geweld hoort nergens thuis (2018 –2022).

2. traject tot dusverre

Na het aflopen van de vorige regiovisie in 2022 is 2023 gebruikt om te evalueren en middels domeinoverstijgende betrokkenheid een nieuwe en aansluitende visie ontwikkeld. In het proces zijn de 16 Zuid- Limburgse gemeenten, Veilig Thuis ZL, Raad voor de Kinderbescherming, Politie, OM, Centrum Seksueel Geweld Limburg, LEVANTOgroep Vrouwenopvang, Xonar Vrouwenopvang en hulpverlening, Gecertificeerde Instellingen, Zorg- en Veiligheidshuizen ZL, Reclassering en ervaringsdeskundigen betrokken.

Verder is ook het bestuur regelmatig meegenomen, via de commissie Zorg en Veiligheid. De ambtelijk contactpersonen bij de gemeenten zijn gevraagd om de portefeuillehouders te informeren en mee te nemen in de eind(concept) versie van de visie. Daarnaast is er in Parkstad op 5 februari 2024 een informatieavond geweest voor raadsleden, burgemeester en wethouders.

Op Zuid-Limburgse schaal is een afvaardiging van lokale adviesraden betrokken die specifiek was samengesteld voor dit thema. In 3 bijeenkomsten is deze afvaardiging meegenomen in het thema en het proces van de totstandkoming. Daarnaast hebben zij feedback gegeven op de conceptvisie van de uitgangspuntennotitie, de visie en het uitvoeringsplan. Deze feedback is verwerkt in de conceptvisie. Er is vervolgens een advies geformuleerd op Zuid-Limburgse schaal dat gedeeld is met alle lokale adviesraden van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. De aandachtspunten van de lokale adviesraden zijn ook meegenomen. De Brunssumse SMO-raad heeft het pre-advies overgenomen.

3. rol/ bevoegdheden college van B en W

De vaststelling van de regiovisie is aan de raad. Het vaststellen van het daaruit voortkomen uitvoeringsplan is aan het college.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

Gemeenten hebben in deze aanpak de regierol voor wat betreft het sociale domein. Op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor de ketenaanpak op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties.
Naast preventie, zijn gemeenten ook verantwoordelijk voor de bestrijding, de aanpak en nazorg van kindermishandeling. Alle gemeenten hebben dus een eigen taak om geweld in afhankelijkheidsrelaties aan te pakken, onder andere door te

zorgen voor de lokale infrastructuur om preventie, vroegsignalering en laagdrempelige hulp te waarborgen. In het kader van een integrale aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties maken we echter ook afspraken op lokaal, sub-regionaal, regionaal en provinciaal/landelijk niveau. Met deze regiovisie wordt gezamenlijk door de Zuid-Limburgse gemeenten invulling gegeven aan de opdracht van het Rijk om te komen tot een eenduidige en integrale aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties.

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?

Het voorstel vindt aansluiting bij, en geeft invulling aan, de taken waarmee de gemeente is belast vanuit de WMO en het Coalitieakkoord raadsperiode 2022-2026; Veiligheid en leefbaarheid.

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

Voor de regio Parkstad fungeert Heerlen als centrumgemeente. Voor de regio Maastricht Heuvelland en de Westelijke Mijnstreek is dat Maastricht. Zij ontvangen structureel extra geld ten behoeve van de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties voor Zuid-Limburg (Decentralisatie uitkering vrouwenopvang afgekort Duvo middelen). In het uitvoeringsplan wordt opgenomen op welke wijze deze regiomiddelen worden ingezet voor de jaren 2024-2027

c. Argumenten en overwegingen

Gezamenlijke ambitie en aanpak is essentieel voor het effectief aanpakken van geweld in afhankelijkheidsrelaties

Geweld in afhankelijkheidsrelaties is de meest voorkomende vorm van geweld in onze samenleving. De gevolgen zijn vaak groot, zelfs na één incident. Want naast fysieke en maatschappelijke gevolgen zijn er de psychische gevolgen: gevoelens van vernedering, kleinering, angst, machteloosheid en wanhoop kunnen zorgen voor frustratie, woede en ernstige psychische belemmeringen. Het is belangrijk om zo vroeg mogelijk signalen van geweld in afhankelijkheidsrelaties te herkennen, om zo snel mogelijk de juiste ondersteuning te kunnen bieden. Deze ondersteuning wordt geboden door tal van partijen. Samenwerking tussen verschillende disciplines is essentieel, omdat er meerdere factoren van invloed zijn op dit geweld zoals bijvoorbeeld opvoedingsstijl, de woonomgeving, gezondheid en de financiële situatie. Een gezamenlijke visie en aanpak is essentieel.

Visie en uitvoeringsplan opgesteld met en door partners

In de aanpak van geweld in Afhankelijkheidsre-laties hebben we elkaar als netwerkpartners hard nodig. Omdat er vrijwel altijd meerdere problemen spelen, kan één orga-nisatie nooit alle problemen op eigen kracht oplossen. Belangrijk is dat we een gezamenlijke ambitie en aanpak hebben. Er hebben daarom meerdere netwerkbijeenkomsten plaatsgevonden om zo tot een gezamenlijk gedragen visie en aanpak te komen, die van ons allemaal is.

Positief advies commissie Zorg en Veiligheid

In de regio Zuid-Limburg is in 2021 de commissie Zorg en Veiligheid ingericht om te komen tot afstemming en advies rond zogenaamde snijvlakthema's zoals huiselijk geweld en personen met verward of onbegrepen gedrag. De partijen die zich hiertoe hebben gecommitteerd zijn: gemeenten (Welzijn, (jeugd)zorg en Veiligheid), OM, politie, GGZ (Mondriaan) en de GGD Zuid-Limburg. De commissie Zorg en Veiligheid is op meerdere momenten betrokken bij de totstandkoming van de regiovisie Zuid-Limburg 2024-2031 "Samen sterk, iedereen veilig". De commissie heeft positief geadviseerd over de voorliggende visie.

Advies MO adviesraad meegenomen

De MO adviesraad heeft in hun advies vijf adviespunten benoemd. Deze adviespunten zijn waar mogelijk reeds meegenomen in de regiovisie. De overige adviezen worden meegenomen in het uitvoeringsplan. Er is een pre advies geformuleerd op Zuid-Limburgse schaal dat gedeeld is met alle 16 Zuid-Limburgse afzonderlijke adviesraden. De aandachtspunten van de lokale adviesraden zijn ook meegenomen. De SMO-raad van Brunssum onderschrijft het advies van de afvaardiging van de MO adviesleden van de Zuid-Limburgse adviesraden

d. Opties en keuze

Optie 1: Door akkoord te gaan met het voorliggend voorstel zal de gemeenteraad van Brunssum de visie op de aanpak tegen geweld in afhankelijkheidsrelaties vaststellen. Hierdoor wordt de samenwerking met de samenwerkingspartners in Zuid-Limburg geoptimaliseerd waardoor er een gezamenlijke aanpak ontstaat.

Eenduidige afspraken en werkprocessen zullen bijdragen aan duidelijke aanpak die voor burgers en professionals vindbaar is.

Optie 2: Door niet akkoord te gaan met het voorliggend voorstel, zal Brunssum lokaal haar visie moeten opstellen en individuele afspraken met samenwerkingspartners maken. Dit brengt het risico met zich dat er onvoldoende capaciteit is om tot individuele afspraken te komen en het in de regio voor zowel burgers als professionals onduidelijk wordt hoe zij met elkaar in verbinding kunnen komen. De samenwerking in de regio zal hier schade van ondervinden en voor burgers en samenwerkingspartners zal Brunssum een uitzondering zijn.

Het ambtelijk advies is dan ook om te kiezen voor optie 1 en akkoord te gaan met voorliggend voorstel.

4. Bijlagen:

1. Regiovisie ZL aanpak GIA 2024 – 2031
2. Samenvatting Regiovisie ZL aanpak GIA 2024 – 2031

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024 - 43
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202408926

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024 - 43;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 mei 2024, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling ;

Besluit:

1. De Regiovisie ZL aanpak Geweld In Afhankelijkheidsrelaties 2024 – 2031 conform vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 02 juli 2024

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier

Regiovisie 2024-2031
Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties
Regio Zuid-Limburg

Samen sterk, iedereen veilig

Deze Regiovisie is tot stand gekomen in samenwerking met de 16 Zuid-Limburgse gemeenten en netwerkpartners

Samen sterk, iedereen veilig

Regiovisie 2024-2031

Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties

Regio Zuid-Limburg

Inhoudsopgave

Inleiding 9

Hoofdstuk 2 Geweld in afhankelijkheidsrelaties 11
2.1 Inleiding 11
2.2 Verschijningsvormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties 11
2.3 Zicht op geweld in afhankelijkheidsrelaties 13
2.4 Conclusie 15

Hoofdstuk 3 De rol van de gemeente en netwerkpartners 17
3.1 Gemeenten en hun rollen en verantwoordelijkheden 17
3.2 Samenwerking met netwerkpartners 19

Hoofdstuk 4 Basis voor de nieuwe regiovisie 23
4.1 Inleiding 23
4.2 Landelijk programma Toekomstscenario kind en gezinsbescherming 23
4.3 Conclusies 24

Hoofdstuk 5 Ambitie en ontwikkellijnen 25
5.1 Inleiding 25
5.2 Gezamenlijke ambitie 25
5.3 Ontwikkellijnen 27

Hoofdstuk 6 Ontwikkellijn Samen Zien! 29
6.1 Inleiding 29
6.2 Wat doen we nu (al)? 30
6.3 Welke ontwikkeling willen we doormaken? 30
6.4 Wat betekent dit concreet voor de komende periode? 32

Hoofdstuk 7 Ontwikkellijn Samen leren, samen werken! 33
7.1 Inleiding 33
7.2 Wat doen we (nu) al? 33
7.3 Welke ontwikkeling willen we doormaken? 35
7.4 Wat betekent dit concreet voor de komende periode? 36

Hoofdstuk 8 Ontwikkellijn Samen doen! 37
8.1 Inleiding 37
8.2 Wat doen we al/nu 37
8.3 Welke ontwikkeling willen we doormaken? 38
8.4 Wat betekent dit concreet voor de komende periode? 40

Hoofdstuk 9 Governance, Financieel kader, Communicatie, Monitoring & Evaluatie 41
9.1 Governance 41
9.2 Financiering 42
9.3 Communicatie 42
9.4 Monitoring en evaluatie 43

Bijlage 1 Begrippenlijst 45

Bijlage 2 Vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties 50

Bijlage 3 Netwerkpartners 54

Bijlage 4 White Paper Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming in Limburg 57

Binnen het kader van dit thema wordt meestal de term *geweld in afhankelijkheidsrelaties* gebruikt en in sommige situaties de term *huiselijk geweld*.
In deze Regiovisie gebruiken we overal de (koepel)term *geweld in afhankelijkheidsrelaties*, tenzij de term *huiselijk geweld* passender is, of wanneer de context om het gebruik van een afwijkende term vraagt.

In bijlagen 1 en 2 is een toelichting op alle in deze uitgave gebruikte begrippen te vinden.

Inleiding

Geweld in afhankelijkheidsrelaties moet stoppen

Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) is de meest voorkomende vorm van geweld in onze samenleving. Jaarlijks worden er ongeveer 200.000 mensen in Nederland het slachtoffer van. Het gaat om geweld dat gepleegd wordt door een persoon die het slachtoffer niet alleen kent, maar waar het slachtoffer ook materieel of emotioneel afhankelijk van is. Huiselijk en eergerelateerd geweld zijn hier voorbeelden van, maar het kan ook binnen instellingen voorkomen of door vrijwilligers of professionals worden gepleegd. De gevolgen zijn vaak groot, zelfs na één incident. Want naast fysieke en maatschappelijke gevolgen zijn er de psychische gevolgen: gevoelens van vernedering, kleinering, angst, machteloosheid en wanhoop kunnen zorgen voor frustratie, woede en ernstige psychische belemmeringen.

Samenwerken is noodzakelijk

Het is belangrijk om zo vroeg mogelijk signalen van geweld in afhankelijkheidsrelaties te herkennen, om zo snel mogelijk de juiste ondersteuning te kunnen bieden. Betrokkenen, slachtoffers en plegers hebben niet alleen hulp nodig bij het stoppen van geweld en het voorkomen van verdere escalatie, maar ook bij de verwerking van het ondergane leed. Deze hulp wordt geboden door tal van partijen. Samenwerking tussen verschillende disciplines is essentieel, omdat het ontstaan en voortbestaan van geweld in afhankelijkheidsrelaties door verschillende factoren wordt beïnvloed. Zoals de opvoedingsstijl, de woonomgeving, gezondheid en de financiële situatie.

Gemeenten hebben naast inhoudelijke taken vanuit de WMO de opdracht om een regionale visie hierop te ontwikkelen. Deze visie, met een gezamenlijke ambitie, geeft richting en vormt de basis voor effectieve samenwerking om zo samen de cirkel van geweld te doorbreken!

We beginnen niet vanaf nul…

Deze derde Regiovisie staat niet op zich en de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties begint zeker niet vanaf ‘nul’. In de regio Zuid-Limburg werken we als netwerkpartners al geruime tijd op dit gebied samen. Dit resulteerde in 2014 in de eerste Regiovisie voor Zuid-Limburg voor de periode 2014–2018. In deze visie stond vooral de op- en inrichting van Veilig Thuis Zuid-Limburg centraal. De opvolger hiervan is de Regiovisie Geweld Hoort Nergens Thuis Zuid-Limburg 2019–2022. Deze was gebaseerd op het gelijknamige landelijke programma. Hierin stond de aanpak in het teken van het – waar nodig en mogelijk in onderlinge samenwerking – voorkomen van huiselijk geweld door vroegsignalering en adequate reactie, om zodoende zo snel mogelijk het geweld te stoppen, de schade te beperken en vervolgens het herstel te bevorderen. Daarvoor is de afgelopen jaren een stevige basis gelegd.

De nieuwe Regiovisie

De komende periode (2024-2031) staat in het teken van verdere versterking van zowel de samenwerking als de aanpak. We constateren namelijk dat er op diverse terreinen nog veel winst te behalen is. We willen onze betekenis onder meer vergroten door meer transparantie te brengen in het netwerk, de onderliggende problematiek beter mee te nemen, beter en vaker van elkaar te leren en de zichtbaarheid en vindbaarheid van samenwerkingsinitiatieven, specialisten en specialismen te vergroten. In deze nieuwe Regiovisie komen de visie van de betrokkenen (uit het Verwey-Jonker onderzoek), de visie van alle partners, (de evaluatie van de vorige Regiovisie) en de landelijke ontwikkelingen (het landelijke programma toekomstscenario kind- en gezinsbescherming) samen. Op basis hiervan is een stevige ambitie geformuleerd:

Samen doorbreken we de cirkel van geweld: wij creëren veiligheid, signaleren vroegtijdig, stoppen geweld in afhankelijkheidsrelaties blijvend, we waarborgen duurzaam herstel en pakken onderliggende problemen aan.

Wij doorbreken de intergenerationele overdracht van geweld (in gezinnen): wij organiseren directe veiligheid, creëren stabiele veiligheid en organiseren duurzaam herstel.

Dit willen we voor iedereen: van –9-maanden tot 100+ jaar.

Om deze ambitie te verwezenlijken zijn drie ontwikkellijnen geformuleerd:

Samen zien!

Samen leren, samen werken!

Samen doen!

Omdat het om een hardnekkig probleem gaat is een duurzame en gerichte aanpak nodig. Dat blijkt ook uit de studie van het Verwey-Jonker Instituut. Daarom hanteren we voor deze nieuwe Regiovisie een termijn van acht in plaats van vier jaar. We beschrijven ook nul-ambities op de ontwikkellijnen die in deze Regiovisie worden uitgewerkt. De beweging die we in 2014 met de eerste Regiovisie hebben ingezet en in 2018 een vervolg hebben gegeven, zetten we de komende jaren onverkort voort. De aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties (met name de intergenerationele overdracht van geweld) vergt immers een lange adem. Deze Regiovisie, met een langere termijn, doet hier recht aan, met duidelijke accenten en een strakke agenda voor de komende jaren. In het uitvoeringsplan brengen we verdere verfijning aan en kunnen we tussentijds bijstellen mocht dit nodig zijn.

Hoofdstuk 2
Geweld in afhankelijkheids-relaties

2.1 Inleiding

Geweld in afhankelijkheidsrelaties wordt gepleegd door een persoon die het slachtoffer niet alleen kent, maar waar het slachtoffer ook materieel of emotioneel afhankelijk van is. Hieronder schetsen we kort diverse vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Een uitgebreid overzicht hiervan met volledige definities en bronvermelding staat in bijlage 3.

2.2 Verschijningsvormen van geweld in afhankelijkheids-relaties

Kindermishandeling

Elke vorm van voor de minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen, ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.

(Ex-)Partnergeweld

Partnergeweld is iedere vorm van herhaaldelijk geweld (fysiek, emotioneel/psychisch, seksueel of financieel) tussen volwassen partners die samen een huishouden vormen of tussen ex-partners. Zij hebben een wederzijdse zorgverplichting en zijn vaak financieel, economisch en sociaal afhankelijk van elkaar. Bij partnergeweld is vaak sprake van machtsongelijkheid. Meestal gaat het om eenzijdig ernstig geweld van – doorgaans – de man.

Ouderenmishandeling (ouder dan 65 jaar)

Ouderenmishandeling is het handelen of het nalaten van handelen van diegenen die in een terugkerende persoonlijke of professionele relatie met de oudere (iemand van 65 jaar of ouder) staan, waardoor de oudere persoon fysieke, psychische en/of materiële schade lijdt en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van afhankelijkheid. Ouderenmishandeling komt voor in huiselijke kring, maar ook in zorginstellingen.

Mensenhandel
Mensenhandel is het werven, vervoeren, overbrengen van en bieden van onderdak aan of het opnemen van personen, door dreiging met of gebruik van geweld of andere vormen van dwang, van ontvoering, bedrog, misleiding, machtsmisbruik of misbruik van een kwetsbare positie, of het verstrekken of in ontvangst nemen van betalingen of voordelen teneinde de instemming van een persoon te verkrijgen die zeggenschap heeft over een andere persoon, ten behoeve van uitbuiting. Bij mensenhandel is dus sprake van uitbuiting, afhankelijkheid(srelaties) en verschillende vormen en gradaties van geweld. In Zuid–Limburg is hiervoor in 2022 een specifiek beleidsplan en een uitvoeringsplan vastgesteld.

Ontspoorde mantelzorg
Een mantelzorger die door overbelasting/onmacht, onwetendheid/ onkunde of compassiemoeheid onbedoeld over de grenzen van de zorgvrager heengaat, inadequate zorg levert, verwaarloost of op een andere manier schade toebrengt. Bijvoorbeeld een overbelaste mantelzorger die scheldt of verkeerde voeding geeft.

Eergerelateerd Geweld
Eergerelateerd geweld is elke vorm van geestelijk of lichamelijk geweld gepleegd vanuit een collectieve mentaliteit in reactie op een (dreiging van) schending van de eer van vrouw (meisje) of een man (jongen) en daarmee van haar of zijn familie waarvan de buitenwereld op de hoogte is of dreigt te raken (Ferwerda van Leiden, 2005). Belangrijk is het onderscheid tussen huiselijk geweld, geweld om de individuele eer, opvoedingsonmacht en kindermishandeling. Bij eergerelateerd geweld speelt expliciet een eermotief in een collectieve context.

Huwelijksdwang
Huwelijksdwang is het dwingen van een vrouw (meisje) of een man (jongen) tot een huwelijk, door ouders, familie of gemeenschap. Het is een huwelijk waarbij één of beide huwelijkspartner(s) geen zeggenschap heeft (hebben) over de sluiting van de huwelijkse verbintenis of daarmee niet instemt (instemmen). Kernbegrip binnen huwelijksdwang is “dwang”. Dit is bij wet conform artikel 284 strafbaar.

Achterlating
Het tegen de wil van een man (jongen) of vrouw (meisje) achterlaten in of terugsturen naar het land van herkomst. De andere gezinsleden keren wel terug naar Nederland. Het komt het meest voor bij kinderen, jongvolwassenen of getrouwde vrouwen (met en zonder kinderen) en gebeurt op initiatief van de echtgenoot, ouder(s) en/of familie. Achterlating tast de fundamentele rechten van de mens aan en geldt als een vorm van (strafbaar) geweld.

Geweld tegen ouders (onder 65 jaar door hun kinderen (tot 23 jaar)
Oudermishandeling (ook wel: ‘kind-ouder geweld’ of ‘huiselijk geweld van jongeren tegen hun ouders’) is niet-incidenteel geweld in het gezin gepleegd door een (doorgaans thuiswonende afhankelijke) jeugdige of jongvolwassene,

dat gericht is op (een van) de ouders. Het gaat om herhaaldelijk en ernstig geweld (geen 'normale' puberteitsconflicten). Het geweld kan psychisch, fysiek en seksueel zijn, met financiële afpersing en materiele schade.

Geweld uitgeoefend door professionals of vrijwilligers of door 'cliënten' tegenover elkaar

In een relatie tussen een cliënt en een professional of een vrijwilliger kan ook geweld voorkomen. Zowel geweld van een professional/vrijwilliger richting een client als andersom komt voor. Geweld door professionals is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de organisatie waar de professional werkzaam is. Daarnaast kan mishandeling van "cliënten" gemeld worden bij de Inspectie voor de gezondheidszorg.

Dierenmishandeling en huiselijk geweld

Plegers van ernstig huiselijk geweld maken zich ook vaak schuldig aan dierenmishandeling. Dat is bekend uit onderzoek onder vrouwen in opvangcentra. Meer dan de helft van hen geeft aan dat de partner ook het huisdier mishandelde. In een kwart van de gevallen begon de mishandeling bij het huisdier. Een pleger van huiselijk geweld kan een huisdier lichamelijk mishandelen, als 'wapen' inzetten of gebruiken om iemand te bedreigen, manipuleren, controleren, vernederen, bang te maken of te dwingen in de relatie te blijven.

Vormen geweld in afhankelijkheidsrelaties

Geweld in afhankelijkheidsrelaties kan dus zeer diverse vormen aannemen.
Deze Regiovisie richt zich op alle verschijningsvormen, zoals:

- Fysieke mishandeling of verwaarlozing
- Emotionele/psychische mishandeling of verwaarlozing
- Seksueel geweld/ -misbruik
- Getuige van geweld en de gevolgen daarvan in het gezin/(ex)partnergeweld
- Kindermishandeling door falsificatie
- Stalking
- Financiële uitbuiting

2.3 Zicht op geweld in afhankelijkheidsrelaties

In Nederland worden ieder jaar zo'n 200.000 mensen slachtoffer van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Het is daarmee de meest omvangrijke vorm van geweld in onze samenleving. Zo'n 45 procent van de Nederlanders tussen de 18 en 70 jaar was ooit slachtoffer van een vorm van geweld in huiselijke kring. Jaarlijks worden er ruim 63.000 gevallen bij de politie gemeld. Door angst, schaamte en schuldgevoelens komt slechts een klein deel aan het licht. Voor een adequate aanpak is goede samenwerking tussen professionals cruciaal.

Beeld Zuid-Limburg

In Nederland worden de meldingen bij Veilig Thuis geregistreerd. In Zuid-Limburg gaat het jaarlijks om 4.200 tot 4.300 meldingen. Veilig Thuis adviseert ook over (gevallen van) geweld in afhankelijkheidsrelaties. In 2022 ging het in Zuid-Limburg om 5.285 adviesaanvragen. Ook in onze regio wordt lang niet elk incident gemeld. Wat zichtbaar is, is dus het topje van de ijsberg. Aan een melding zijn vaak al meerdere incidenten voorafgegaan. Ook blijkt uit cijfers dat het geweld niet altijd direct stopt. Het aantal

geregistreerde meldingen geeft dus geen goede weergave van de werkelijke situatie in onze regio.

Daarnaast kampen de meeste gezinnen met problemen die (mogelijk) een gevolg zijn van het geweld zoals traumaklachten, hechtingsproblematiek, emotionele onveiligheid bij kinderen en probleemgedrag zoals spijbelen of het plegen van delicten. Onderzoek laat zien dat de diverse probleemcategorieën niet los van elkaar staan[1]. Vaak is sprake van een opeenstapeling van problemen. Dit beeld is herkenbaar voor Zuid-Limburg.

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis Zuid-Limburg per 10.000 inwoners ligt in het tweede half jaar van 2022 nagenoeg gelijk aan het totaal in Nederland. Het aantal meldingen lag met name in 2021 iets hoger lag dan het gemiddelde in Nederland.

Het aantal adviesvragen per 10.000 inwoners ligt in Zuid-Limburg vanaf het eerste halfjaar van 2022 hoger dan het landelijk gemiddelde. In vergelijking met Nederland was er in onze regio eind 2020 en gedurende het gehele jaar 2021 nog sprake van een lager aantal adviesvragen per 10.000 inwoners.

Een complex en hardnekkig probleem

In 13 Veilig Thuis-regio's heeft het Verwey-Jonker Instituut een jaar lang ruim 800 huishoudens gevolgd na een melding bij Veilig Thuis van partnergeweld of kindermishandeling. De resultaten van deze cohortstudie laten zien dat huiselijk geweld een complex en hardnekkig probleem is dat aan de aanpak hoge eisen stelt, maar dat deze aanpak wél vruchten afwerpt:

- In 21% van de partnerrelaties en gezinnen is het geweld daadwerkelijk na een jaar gestopt. Dat is vergelijkbaar met een eerder onderzoek uit 2020. Toen was het geweld in 19% van de gezinnen na een jaar gestopt.
- Het percentage gezinnen waar nog sprake is van frequent of ernstig partnergeweld neemt af van 83% naar 63% bij de tweede meting. Dit is een significant sterkere afname dan in de tweede cohortstudie uit 2020, maar hierbij is sprake van een klein effect. Er is nog steeds in bijna twee derde van de relaties en gezinnen na een jaar sprake van frequent en ernstig partnergeweld en kindermishandeling.
- Er is sprake van gemiddeld 178 veelal ernstige incidenten in het jaar vóór melding bij Veilig Thuis.
- Bijna alle kinderen in het onderzoek (91%) hebben te maken met kindermishandeling maar er wordt landelijk in de tweede meting een significante afname gezien. Zuid-Limburg wijkt hierin af ten opzichte van de landelijke onderzoekspopulatie. In Zuid-Limburg zien we geen afname van het aantal kinderen met klinisch trauma en neemt het gevoel van algehele welzijn (minimaal) af. Dit vraagt om een nadere duiding. Feit is dat de meeste kinderen nog steeds te maken hebben met forse conflicten (tussen de ouders) thuis.

1 2e cohortstudie Verwey-Jonker Instituut: Een kwestie van lange adem / 3e cohortstudie Verwey-Jonker Instituut: Huiselijk geweld: een complex en hardnekkig probleem.

2.4 Conclusie

Er is anno 2023 nog altijd sprake van ernstig of veelvuldig geweld in partnerrelaties en gezinnen. Ondanks alle inspanningen is er nog een lange weg te gaan om dit geweld te laten stoppen. Daarnaast weten we ook dat we niet alles in beeld hebben. Geweld in afhankelijkheidsrelaties bevindt zich in de taboesfeer, waardoor het vaak lang duurt voordat men hulp vraagt. Het voortduren van geweld heeft zowel op de korte als lange termijn grote gevolgen.

De aanpak van huiselijk geweld is, zoals blijkt uit de derde cohortstudie van het Verwey-Jonker Instituut, een complex en hardnekkig probleem dat een duurzame en gerichte aanpak vergt en vooral ook integraliteit via multidisciplinair en systematisch (samen)werken. Daarbij is het zaak om niet te snel met een probleem aan de slag gaan, maar eerst een zorgvuldige verklarende probleemanalyse te doen, gericht op alle betrokken gezinsleden. Hierbij wordt ook gekeken naar de onderliggende problematiek en mogelijk aanwezige trauma's. Daarbij hebben specifieke vormen van geweld een eigen specifieke aanpak nodig. Bij sommige vormen van geweld kan het bijvoorbeeld van belang zijn om juist *niet* systemisch te werk te gaan in het kader van de veiligheid van betrokkenen.

Om beter te signaleren en goede (specialistische) hulp te bieden, is (gerichte) scholing en/of training noodzakelijk. Er is meer aandacht nodig voor het soort geweld en de functie van het geweld. Naast het tijdig herkennen en signaleren is het van belang dat er inzicht is in het soort geweld dat wordt gebruikt én de context waarin het voorkomt. Het onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut maakt zichtbaar dat er diverse geweldspatronen en daarmee verband houdende problemen zijn die om een gerichte aanpak vragen. Een aanpak die aansluit bij de dynamiek van dit soort geweld. Bijvoorbeeld op het vlak van (ex)-partner geweld (controle en dwang).

Daarnaast blijft het van belang om beschikbare cijfers te duiden en hierover het gesprek te voeren, zeker op onderwerpen waar Zuid-Limburg afwijkt ten opzichte van de landelijke onderzoeksresultaten. Een stijging in het aantal meldingen en adviezen is niet altijd een 'slecht teken'. Het kan bijvoorbeeld ook betekenen dat meer mensen hulp durven te vragen. En dat er meer bewustwording is waardoor er een minder hoge drempel wordt ervaren om advies te vragen of dat het geweld door een melding zichtbaar is geworden. Hierdoor kunnen mensen de juiste ondersteuning ontvangen om het geweld uiteindelijk te laten stoppen, wat uiteraard positief is.

Hoofdstuk 3
De rol van de gemeente en netwerkpartners

3.1 Gemeenten en hun rollen en verantwoordelijkheden

Geweld in afhankelijkheidsrelaties vindt plaats waar mensen leven en wonen. Vaak is er sprake van problemen op meerdere leefgebieden. Een goede aanpak sluit aan op de leefwereld van mensen en vindt zoveel mogelijk plaats in de eigen omgeving. De gemeente heeft op basis van diverse wetten een rol bij geweld in afhankelijkheidsrelaties. Deze gemeentelijke verantwoordelijkheden kunnen opgedeeld worden in 6 categorieën:

1. Preventie

Preventie is essentieel om geweld in afhankelijkheidsrelaties te voorkomen. Elke gemeente is verantwoordelijk voor preventief beleid. Het is daarbij van belang om kennis te hebben van en zicht te hebben op risicofactoren en risicogroepen en te investeren in het versterken van beschermingsfactoren. Primaire preventie valt niet onder de scope van deze Regiovisie. Er wordt vooral gericht op het vergroten van de bewustwording voor zowel inwoners als professionals en signalering.

2. Signaleren

Inwoners

Wanneer inwoners in een situatie van geweld in een afhankelijkheidsrelatie zitten, hebben zij vaak behoefte aan informatie en advies. De gemeente zorgt dat het voor inwoners duidelijk is waar zij hiervoor terechtkunnen, zoals bij Veilig Thuis. Daarnaast stimuleert de gemeente inwoners, desgewenst anoniem, actie te ondernemen wanneer zij een vorm van geweld in een afhankelijkheidsrelatie vermoeden. Onder meer door mensen ervan bewust te maken dat dit vaker voorkomt en dat het juist goed is om hulp te vragen of dit bij iemand bespreekbaar te maken.

Professionals

Professionals[2] moeten kennis en oog hebben voor signalen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en deze signalen bespreekbaar maken. Ze moeten werken met de sinds 2013 verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit ondersteunt de gemeente via het bieden van trainingen in het herkennen van signalen. Het is vervolgens een gemeentelijke taak om (via haar professionals op dit terrein) actief deze signalen te (laten) onderzoeken en contact te leggen met mogelijke slachtoffers, plegers en eventuele

2 Onder professionals verstaan we iedereen die door hun contact met inwoners signalen kan opvangen. Dit varieert van leerkrachten, leerplichtambtenaren, jongerenwerkers, jeugdgezondheidszorg, ouderenverzorgenden en zorgprofessionals tot sociaal werkers.

omstanders. En zo nodig inwoners te motiveren hulpverlening in te schakelen. Dit laatste is belangrijk omdat dit vaak uit angst, schuldgevoel of schaamte niet gebeurt.

3. Probleemanalyse en planvorming

Als een signaal van geweld in afhankelijkheidsrelaties wordt ontvangen, is het een gemeentelijke taak om ervoor zorg te (laten) dragen dat een adequate veiligheidsbeoordeling wordt uitgevoerd. Deze beoordeling kan leiden tot het opstellen van een plan waarin aandacht is voor directe veiligheid, stabiele veiligheid en herstel binnen het gehele gezinssysteem.

4. Melden

Alle organisaties die betrokken zijn bij deze problematiek, zijn verplicht om volgens de meldcode te werken. Het is de taak van gemeenten om hierop toe te zien. In de meldcode staat hoe bijvoorbeeld een huisarts, kinderopvangmedewerker, leerkracht of hulpverlener moet omgaan met signalen en vermoedens van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Het doel hiervan is het zo goed mogelijk in kaart brengen van de signalen om een goede afweging te kunnen maken over de benodigde vervolgstappen. Op basis hiervan kan de juiste hulp worden georganiseerd.
In acute of structureel onveilige situaties is en in het geval van een onthulling, moet een melding worden gedaan bij Veilig Thuis. Gezamenlijk wordt dan besloten wat nodig is om passende hulp te organiseren.

5. Ondersteuning en opvang

De vervolgstappen op een melding kunnen verschillend zijn. Het snel zorgen voor een veilige situatie staat hierbij voorop. Het streven is om slachtoffers en plegers in principe in hun eigen omgeving te begeleiden via ambulante hulpverlening. Als blijkt of vermoed wordt dat de aanwezigheid van de pleger in de woning ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de veiligheid, kan de burgemeester een gebiedsverbod of een huisverbod opleggen. Externe opvang voor slachtoffers gebeurt alleen als dit voor de veiligheid noodzakelijk is en duurt niet langer dan nodig.

6. Regievoering

Mensen zijn primair verantwoordelijk voor hun eigen leven en hebben dus in de basis zelf de regie hierover. Pas als dat niet meer kan of mogelijk is, komen andere regievormen in beeld. Als er meerdere professionals bij een inwoner of gezin betrokken zijn is duidelijk afgesproken wie eindverantwoordelijk is voor het bieden van zorg, casemanagement en procescoördinatie. Het landelijk ‘kwaliteitskader werken aan veiligheid voor lokale teams en gemeenten’ is hierbij leidend. Er zijn veel vormen en omschrijvingen van casusregie en procesregie, in de huidige situatie hanteren we een aantal verschillende vormen van regie:

Casusregie (uitgevoerd door lokale veld /Toegang gemeente of gedelegeerd aan zorgaanbieder)

De casusregisseur is de spin in het web en bij voorkeur (centrale) contactpersoon voor het hele (gezins)systeem. De casusregisseur ziet erop toe dat het plan van aanpak wordt uitgevoerd, geëvalueerd en bijgesteld.

Procescoördinatie (door gemeenten impliciet of expliciet ingericht)

Gemeenten dragen GIA-gevallen over van Veilig Thuis aan het voorliggend veld en/of zorgaanbieders. Echter, ook als Veilig Thuis via monitoring zicht wil houden op een situatie, blijft de gemeente eindverantwoordelijk als aanspreekpunt met betrekking tot deze monitorfunctie. Procescoördinatie kan in dat geval worden uitgevoerd zonder contact te hebben met het gezin.

Procesregie/Integrale aanpak door Zorg & Veiligheidshuizen

Sommige problemen van mensen zijn zo complex dat reguliere zorg- en veiligheids-processen geen oplossing bereiken. Het Zorg- en Veiligheidshuis neemt dan de (proces) regie en organiseert samenwerking om via casusoverleggen de kennis en expertise van de diverse ketenpartners bij elkaar te brengen. Vervolgens komt men in samenspraak tot de passende integrale aanpak (systemisch of persoonsgericht) en maakt afspraken over de coördinatie en monitoring.

3.2 Samenwerking met netwerkpartners

Het tegengaan van geweld in afhankelijkheidsrelaties is een ingewikkelde opgave waarin veel partijen een rol hebben en effectief moeten samenwerken. Samen met de mensen om wie het gaat. Het vraagt om een planmatige aanpak en structurele afstemming tussen betrokken partijen. Geweld in afhankelijkheidsrelaties kan immers door veel verschillende professionals gesignaleerd worden, het netwerk is enorm. In de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties is samenwerking met deze partners binnen de domeinen justitie en veiligheid, zorg & welzijn en onderwijs eveneens essentieel. Daarbij zijn er diverse kernpartners te benoemen die vanuit hun eigen specialisme een bijdrage leveren in de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Vanuit deze gedachte is voor het opstellen van deze regiovisie nauw met hen samengewerkt. In deze paragraaf gaan we kort in op hun rol en taken. In de bijlage zijn de netwerkpartners uitgebreider beschreven.

- Veilig Thuis (VT);
- Raad voor de Kinderbescherming (RvdK);
- Zorg en Veiligheidshuizen Zuid-Limburg (ZLZVH);
- Jeugdbescherming (GI);
- Politie;
- Openbaar Ministerie (OM);
- 3RO Reclassering (3RO);
- Vrouwenopvang;
- Centrum Seksueel Geweld (CSG)

Daarnaast is er betrokkenheid geweest vanuit 2 ervaringsdeskundigen en is er betrokkenheid van een afvaardiging van de MO adviesraden uit Zuid-Limburg.

3.2.1 Veilig Thuis Zuid-Limburg

De taken van Veilig Thuis zijn vastgelegd in de WMO 2015 en door het Landelijk Netwerk Veilig Thuis nader uitgewerkt in het handelingsprotocol Veilig Thuis 2019. Veilig Thuis geeft advies aan burgers en professionals bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling (de term die Veilig Thuis hanteert voor geweld in afhankelijkheidsrelaties) en neemt bij aanname van een melding de verantwoordelijkheid voor het zicht op veiligheid over. Zo nodig zet Veilig Thuis Zuid-Limburg de dienst Voor-

waarden & Vervolg in, of de dienst Onderzoek om in kaart te brengen of er daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling. Veilig Thuis staat in contact met het gezin en lokale professionals uit het lokale veld. In geval van overdracht aan het lokale veld (gemeenten/ en of hulpverlening), monitort Veilig Thuis Zuid-Limburg of aan de gestelde veiligheidsvoorwaarden is voldaan. Wanneer stabiele veiligheid is bereikt, sluit Veilig Thuis het dossier.

3.2.2 Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)

Kinderen hebben recht op een gezonde en stabiele ontwikkeling. Dit is geregeld in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind. In Nederland beschermt de RvdK dat recht voor kinderen die in hun ontwikkeling worden bedreigd en voor hen die worden verdacht van of veroordeeld zijn voor een strafbaar feit. Daarnaast voert de RvdK taakstraffen uit en geeft advies bij adoptie, pleegzorg en complexe scheidingen. Ingrijpen in de (thuis)situatie van een kind wordt niet zomaar gedaan. Is er meer nodig? Dan krijgt het gezin een periode toezicht. Pas in het uiterste geval kan de RvdK de rechter verzoeken om een kind of jongere ergens anders in veiligheid te brengen.

3.2.3 Zorg en Veiligheidshuizen Zuid-Limburg (ZLZVH)

Het Zorg- en Veiligheidshuis is dé plek waar gemeenten, justitiële partners en zorgpartners samenwerken om de meest complexe zorg- en veiligheidsproblemen op het gebied van overlast, criminaliteit, verward gedrag, huiselijk geweld, kindermishandeling en radicalisering aan te pakken.

3.2.4 Gecertificeerde Instellingen

Bureau Jeugdzorg (BJZ)

Bureau Jeugdzorg Limburg is dé instelling voor uitvoering van de maatregelen jeugdbescherming en jeugdreclassering. Jeugdzorg biedt hulp en ondersteuning in die gevallen waar de (kinder)rechter een uitspraak heeft gedaan en een kinderbeschermingsmaatregel heeft uitgesproken of jeugdreclassering heeft opgelegd. Daarnaast speelt BJZ een actieve rol in het lokale veld. Dit biedt de mogelijkheid om snel te schakelen van vrijwillige hulp naar gedwongen hulp, of specifieke deskundigheid in te zetten om kinderbeschermingsmaatregelen juist te voorkomen.

William Schrikker Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (WSG)

William Schrikker Jeugdbescherming & Jeugdreclassering (JB&JR) is binnen de Jeugdzorg gespecialiseerd in het begeleiden van gezinnen waarvan de ouders en/of het kind een beperking heeft. Vaak gaat het om een licht verstandelijke beperking. William Schrikker-instellingen voeren gedwongen maatregelen uit en bieden diverse consultatie- en adviesdiensten.

3.2.5 Politie

In het kader van huiselijk geweld streeft politie naar één ding: zorgen dat het weer veilig wordt thuis. Welke rol en taken politie daarbij uitvoert, verschilt per situatie. Dat kan zijn direct ingrijpen als de situatie erom vraagt. Daarnaast stelt politie feiten vast, doet onderzoek naar strafbare feiten en stemt af met partners over de aanpak.

3.2.6 Openbaar Ministerie (OM)

Het OM zorgt ervoor dat strafbare feiten worden opgespoord en vervolgd, slachtoffers en nabestaanden het gevoel hebben dat er iemand naast hen staat, en dat de samenleving voelt dat het recht bij het OM in goede handen is. Daarvoor wordt samengewerkt met politie en andere opsporingsdiensten. Veelvoorkomende criminaliteit – waaronder huiselijk geweld – wordt afgedaan bij ZSM (Zorgvuldig Snel Maatwerk). Daarin werken politie, reclassering, slachtofferhulp, OM en Veilig Thuis 7x24 uur samen om recht te doen en strafzaken te behandelen. Voor jeugdige verdachten werken deze partners indien nodig samen met de Raad voor de Kinderbescherming, Halt, Bureau Jeugdzorg en William Schrikkergroep. Bureau Jeugdzorg voorziet ook in de begeleiding van deze jeugdigen. Extremere vormen van criminaliteit (doodslag, moord, grote drugszaken) worden behandeld door de afdeling Onderzoeken & Ondermijning. Als (trieste) voorbeelden gelden gevallen van femicide en mensenhandel.

3.2.7 Drie Reclasseringsorganisaties (3RO)

Het reclasseringswerk in Nederland wordt uitgevoerd door drie reclasseringsorganisaties (3RO):

- Reclassering Nederland (RN) www.reclassering.nl
- Stichting Verslavingsreclassering GGZ (SVG) www.svg.nl
- Stichting Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering www.legerdesheils.nl/reclassering

Deze drie verschillen van elkaar wat betreft geschiedenis, visie, omvang, structuur en manier van werken. In de praktijk werken ze nauw met elkaar samen om criminaliteit te voorkomen en recidive terug te dringen.

3.2.8 Vrouwenopvang

De Vrouwenopvang is er voor vrouwen en hun kinderen uit regio Zuid-Limburg die ernstig worden bedreigd door hun partner of familie, of die gevlucht zijn uit een situatie van geweld. Deze vrouwen hebben vanwege de veiligheidsrisico's een (vaak anonieme) opvangplek nodig. Dit doet XONAR Vrouwenopvang voor de regio Maastricht Heuvelland en de Westelijke Mijnstreek en Levanto Vrouwenopvang voor de regio Parkstad. Daarnaast heeft de Vrouwenopvang in Zuid-Limburg een landelijke opvangfunctie als opvang in de eigen regio niet beschikbaar is of als er vanwege veiligheidsredenen buiten de eigen regio opvang noodzakelijk is. Ook biedt de Vrouwenopvang ambulante begeleiding als er sprake is van geweld in afhankelijkheidsrelaties.

3.2.9 Centrum Seksueel Geweld Limburg (CSG)

Slachtoffers van een ongewenste seksuele ervaring (online of offline) kunnen bij het Centrum Seksueel Geweld Limburg terecht voor advies of medische, forensische en psychologische hulp. Het Centrum Seksueel Geweld (CSG) Limburg is een samenwerking tussen het Maastricht UMC+, XONAR, GGD Zuid Limburg, GGD Limburg-Noord, Politie-eenheid Limburg, Slachtofferhulp Nederland en de Limburgse gemeenten.

Hoofdstuk 4
Basis voor de nieuwe regiovisie

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de vorming van deze nieuwe Regiovisie voor de periode 2024-2031. De basis hiervoor vormen de resultaten van het Verwey-Jonkeronderzoek (zie paragraaf 2.3.2), de evaluatie van de regiovisie Geweld Hoort Nergens Thuis Zuid-Limburg 2019 – 2022 en het landelijke programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming (hierna: Toekomstscenario). Aan de hand van een door partners ingevulde vragenlijst is inzichtelijk gemaakt wat resultaten en effecten zijn van de eerdere regiovisie, wat goed ging en wat beter kan. Ook vonden verdiepende sessies plaats met verschillende partners.

4.2 Landelijk programma Toekomstscenario kind en gezinsbescherming

In 2018 startte dit programma met de ambitie om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen, de schade ervan te beperken en zo de cirkel van geweld (de overdracht van generatie op generatie) te doorbreken. Het is in de loop van 2022 geïntegreerd in het programma van de ministeries van J&V en VWS en de VNG. Hierin wordt nauw samengewerkt met de partners in het veld. Het Toekomstscenario is gebaseerd op vier basisprincipes:

- Gezinsgericht;
- Rechtsbeschermend & transparant;
- Lerend;
- Eenvoudig.

Het Toekomstscenario beoogt een dusdanige manier van werken dat ouders, kinderen en volwassenen bij wie veiligheidsproblematiek speelt, zich gehoord en ondersteund voelen. Een manier van werken die gezinnen uitnodigt en motiveert om samen met professionals duurzame resultaten te boeken. Maar die ook professionals uitnodigt om te doen wat nodig is, denkend vanuit mogelijkheden. Daarbij staan zij náást het gezin en/of huishouden, niet erbóven.
Het is belangrijk om een cultuur te creëren waarin professionals met en van elkaar leren en die bij professionals de angst vermindert om fouten te maken. En die bij ouders, opvoeders en volwassenen het gevoel wegneemt dat óver hen wordt beslist in plaats van mét hen.
Tot slot is het van belang dat er in de gemeenten sterke wijkteams zijn die nauw samenwerken met partners van gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming (zij vormen samen het beoogde regionaal veiligheidsteam). De vorming van deze sterke lokale teams past in

de hervormingsagenda Jeugd. Bij het opstellen van deze visie én in het White-paper zijn dan ook deze onderdelen van het Toekomstscenario meegenomen.

4.3 Conclusies

De belangrijkste conclusies uit het Verwey-Jonkeronderzoek, de evaluatie en de ontwikkelrichting van het Toekomstscenario kennen veel overlap. Conclusies die we meenemen in de nieuwe regiovisie vanaf 2024 zijn:

- **Signalering en bewustwording**; het verbeteren van signaleringsvaardigheden van professionals heeft blijvende aandacht nodig. Dat geldt ook voor het vergroten van bewustwording bij burgers en het activeren van burgers om hulp en advies te vragen.
- **Werken vanuit de gezamenlijke visie gefaseerd samenwerken aan veiligheid**; dit is één van de speerpunten vanuit het landelijk programma Geweld Hoort Nergens Thuis die ook in het Toekomstscenario is opgenomen.
- **Het versterken van de lokale (wijk)teams;** dit is een speerpunt van het Toekomstscenario en komt tot uiting via het systeemgericht werken en meer focus op onderliggende problematiek.
- **Eén aanspreekpunt/regie;** ook dit is een speerpunt in het Toekomstscenario. Te vaak wordt regie onvoldoende belegd en is onduidelijk wat er dan van een regisseur wordt verwacht. De regie moet daarom verbeteren, waarbij belangrijk is dat gezinnen zoveel mogelijk één aanspreekpunt krijgen.
- **Deskundigheidsbevordering;** uit de evaluatie van de regiovisie blijkt dat er veel behoefte is aan deskundigheidsbevordering. De multidisciplinaire trainingen in de visie samenwerken aan veiligheid werden als good practice genoemd.
- **Samenwerking en lerende netwerken;** we blijven ons ontwikkelen door samen te leren van praktijksituaties. Lerende netwerken versterken de professionaliteit en zorgen voor een betere samenwerking. Dit moet onder meer worden uitgebreid naar bestaande overleggen.
- **Systeemgericht werken (**met oog voor en kennis van geweldsdynamiek en de verschillende rollen: pleger en slachtoffer en eventuele kinderen, en aandacht voor traumasensitiviteit en gendersensitiviteit); de systeemgerichte aanpak wordt in de evaluatie van de regiovisie genoemd als een belangrijke succesfactor.
- **Integrale sturing;** dit kwam sterk naar voren in de evaluatie en is opgenomen in het Toekomstscenario. Hier ligt een belangrijke rol voor de bestuurlijke commissie Zorg en Veiligheid
- **Transparant/overzichtelijk netwerk;** uit de evaluatie blijkt dat er (te) veel initiatieven zijn. Dit moet inzichtelijker en meer één geheel worden. Een grondige analyse van de huidige inrichting van het GIA-Landschap in Zuid-Limburg is nodig, mét aandacht voor de overlegstructuur (nut en noodzaak).

Hoofdstuk 5
Ambitie en ontwikkellijnen

5.1 Inleiding

Veiligheid creëren door geweld in afhankelijkheidsrelaties volledig te stoppen. Dat is onze niet geringe ambitie. Want om leren en verbeteren gemeengoed te laten worden, moeten we met elkaar grote doelen stellen. 'De Beweging van 0' was hierbij onze inspiratiebron. Deze beweging gaat uit van de gedachte dat je meer bereikt als je ideële doelen leidend maakt. Daarom stellen wij nu 'nul-ambities' op de ontwikkellijnen die in deze regiovisie worden uitgewerkt. De aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties is immers een beweging waarbij de ambitie niet groot genoeg kan zijn!

Deze algemene ambitie van de samenwerkingspartners hebben, samen met landelijke richtlijnen, geleid tot een gezamenlijke centrale ambitie en een aantal uitgangspunten voor deze nieuwe regiovisie. Deze zijn vertaald in drie ontwikkellijnen waarin we aangeven hoe wij onze ambitie willen behalen: Samen zien, Samen leren – Samen werken en Samen doen!

5.2 Gezamenlijke ambitie

Gezamenlijke ambitie

Samen doorbreken we de cirkel van geweld: wij creëren veiligheid, signaleren vroegtijdig, stoppen geweld in afhankelijkheidsrelaties blijvend, we waarborgen duurzaam herstel en pakken onderliggende problemen aan.

Wij doorbreken de intergenerationele overdracht van geweld (in gezinnen): wij organiseren directe veiligheid, creëren stabiele veiligheid en organiseren duurzaam herstel.

Dit willen we voor iedereen: van –9-maanden tot 100+ jaar.

Waar willen we met elkaar naartoe?

In de regio Zuid-Limburg is er sprake van een betrouwbaar, inzichtelijk én lerend netwerk ten behoeve van de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties.

Een netwerk waarin met partners in het sociaal-, veiligheids- en medisch domein en Veilig Thuis duurzaam en effectief wordt samengewerkt aan het vergroten van veiligheid in huiselijke kring en de aanpak van onderliggende problemen.

Werken volgens de visie gefaseerd samenwerken aan veiligheid is duurzaam geborgd in situaties waarin zorgen bestaan over veiligheid en/ of sprake is van structurele onveiligheid.

Samenwerken waarbij niet enkel vanuit eigen organisatiebelang wordt gedacht is een vanzelfsprekendheid waarbij er blijvend wordt geïnvesteerd in het elkaar leren kennen op de verschillende vakgebieden en het optimaal benutten van elkaars expertise.

Professionals weten hoe zij concreet moeten handelen vanuit hun eigen rol en professie en stellen daarnaast anderen in staat hun aandeel te leveren en expertise bij te dragen. Daarbij staat een grondhouding centraal vol nieuwsgierigheid, openheid, transparantie, oprecht contact en medemenselijkheid.

Professionals betrokken bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling ervaren voldoende ondersteuning door hun organisatie en de politiek om besluiten te kunnen nemen en op te schalen of te escaleren als er stagnatie of onvoldoende beweging optreedt.

Ondersteuning van de uitvoering is van groot belang. Gezamenlijk en domeinoverstijgend reflecteren en leren (op basis van wetenschappelijke inzichten) is hierbij belangrijk. De ervaringen en expertise uit het netwerk wordt hierbij ingezet en ondersteuning wordt georganiseerd waar nodig en gewenst.

Structurele aandacht voor de aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties (van –9 maanden tot 100+ jaar) en integrale sturing is bij alle betrokken organisaties verzekerd op alle niveaus: bestuurlijk en uitvoerend, regionaal en lokaal.

5.3 Ontwikkellijnen

Ontwikkellijnen norm = 0 ambitie	
Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal!	
Samen zien! **(signalering & bewustwording)** 	**0** kinderen/volwassenen blijven ongezien als het gaat om geweld in afhankelijkheidsrelaties. **0** kinderen/volwassenen die geen hulp durven vragen wanneer er sprake is van geweld in afhankelijkheidsrelaties.
Samen leren, samen werken! (interne processen) 	**0** professionals werken alleen/op een eiland/moeten het wiel alleen uitvinden. **0** professionals leren niet van opgedane ervaringen en het netwerk.
Samen doen! (uitvoering) 	**0** kinderen/ouders/volwassenen zijn zonder hulp in situaties van huiselijk geweld/kindermishandeling.

Hoofdstuk 6
Ontwikkellijn Samen Zien!

6.1 Inleiding

Als hulpverlening nodig is, heeft het geweld vaak al ernstige vormen aangenomen. Getuigen, omstanders, ervaringsdeskundigen en professionals kunnen een belangrijke rol spelen om slachtoffers ertoe te bewegen eerder hulp te zoeken. Vroege signalering zorgt er immers voor dat er eerder hulp ingezet kan worden. Erger geweld kan zo worden voorkomen, en er is (waarschijnlijk) minder 'zware' hulpverlening nodig.
Geweld in afhankelijkheidsrelaties bevindt zich nog te vaak in de taboesfeer. Het geweld kan zo jarenlang voortduren, soms zelfs van generatie op generatie. Ook omdat het veel te lang duurt voor mensen signalen hiervan herkennen, bij zichzelf of in hun omgeving. Om ervoor te zorgen dat de problematiek eerder in beeld komt, moet het voor directbetrokkenen, omstanders en professionals makkelijker en normaal worden om zorgen bespreekbaar te maken en de verantwoordelijkheid te nemen om in actie te komen. Bewustwording kan hierbij helpen. Als mensen in de omgeving van slachtoffers eerder in actie komen, kunnen slachtoffers mogelijk eerder worden geholpen. En als het gesprek makkelijker wordt gevoerd over geweld in afhankelijkheidsrelaties, zoeken slachtoffers mogelijk eerder hulp. Daarom willen we bereiken dat zoveel mogelijk mensen bekend zijn met Veilig Thuis als hét advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, en dat zij de weg naar Veilig Thuis snel en makkelijk kunnen vinden.

Kinderen versterken

Te veel kinderen hebben het thuis moeilijk. Ze leven in enorme stress door spanningen in het gezin en krijgen onvoldoende steun van een volwassene. Wat we signaleren is vaak het topje van de ijsberg: er gaat een wereld onder schuil die wij niet zien. Onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut toont aan dat het vaak om meerdere incidenten gaat. Daarnaast spelen er veelal op meerdere vlakken tegelijk problemen zoals verslavingsproblemen, psychische klachten, een scheiding van ouders of schulden. Bekend is dat langdurige spanning voor grote problemen kan zorgen, zelfs al bij ongeboren kinderen. Doordat de hersenen van kinderen nog in ontwikkeling zijn, zijn zij extra gevoelig voor schade door stress. Daardoor kunnen kinderen later psychische problemen krijgen, gedragsproblemen of lichamelijke ziektes. Zo worden kinderen opnieuw slachtoffer. Soms ook plegen zij zélf geweld op latere leeftijd. Allemaal veroorzaakt door chronische stress. Een veilige thuisomgeving is dan ook een basisvoorwaarde voor kinderen om zich goed te kunnen ontwikkelen.

In deze ontwikkellijn staat bewustwording centraal, en het zo vroeg mogelijk signaleren van problematiek om erger te voorkomen. Daarnaast hebben we een gezamenlijk belang om kinderen bewust te maken van huiselijk geweld en kindermishandeling en om hen veerkrachtiger te maken. Veerkracht is het vermogen om terug te kunnen veren, goed te functioneren en door te groeien, óók na ingrijpende ervaringen. Ook verkleint het de kans op trauma's op latere leeftijd.

6.2 Wat doen we nu (al)?

Er wordt veel ondernomen en geïnvesteerd in onze regio. De meldcode is bekend bij (de meeste) professionals. Er wordt veel geïnvesteerd in het trainen van zowel professionals als aanstaande professionals in de basistraining meldcode en de training aandachtsfunctionarissen. Ook wordt het aanbod van e-learnings ten behoeve van signalering en bewustwording jaarlijks gedeeld met vrijwilligers. Verder is er op diverse manieren aandacht voor bewustwording voor inwoners in Zuid-Limburg, bijvoorbeeld in de vorm van een online-campagne, maar ook via een fysieke campagne. Zo heeft in Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen de expositie 'Wij… Doorbreken de cirkel van geweld' plaatsgevonden, zowel in de openbare ruimte als op de locaties van de Hogeschool Zuyd.

Daarnaast is de aanpak van Handle with Care geïmplementeerd in heel Zuid-Limburg. Handle with Care heeft als doel kinderen die thuis een huiselijk geweldsincident meemaken snel op school sociale steun te bieden. Deze steun is belangrijk om de korte- en langetermijneffecten van stress te verminderen.

We laten verder gastlessen geven op basisscholen, waarbij leerlingen in de bovenbouw op een toegankelijke manier voorlichting krijgen over huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast hebben we tijdens de looptijd van de regiovisie Geweld Hoort Nergens Thuis diverse sessies georganiseerd waar ervaringsdeskundigen hun verhaal konden delen met professionals en bestuurders.

6.3 Welke ontwikkeling willen we doormaken?

Vergroten van veerkracht en veiligheid

Het vergroten van zowel veerkracht als het vergroten van veiligheid en bereiken van duurzame veiligheid voor alle gezinnen/huishoudens in de regio Zuid-Limburg is ons uitgangspunt. De ambitie is dat niemand (kinderen en volwassenen) ongezien blijft als het gaat over geweld in afhankelijkheidsrelaties. Daarbij willen we een situatie bereiken waarin iedereen om hulp durft te vragen. Zowel volwassenen als kinderen moeten hun vraag kunnen stellen zonder het gevoel te hebben dat er over hen geoordeeld wordt. Ze moeten ook weten waar ze met hun vragen of zorg terechtkunnen. Van professionals verwachten we een grondhouding vol nieuwsgierigheid, openheid, transparantie, oprecht contact en medemenselijkheid.

Transparant netwerk & ervaringsdeskundigheid

Professionals moeten weten hoe zij concreet kunnen handelen vanuit hun eigen rol en professionaliteit. Ze stellen daarnaast anderen in staat hun aandeel en expertise bij te dragen. De realiteit leert dat deze problematiek, ondanks de

aanwezige kennis en diverse trainingen, langdurige aandacht vraagt. Het trainen van professionals en het verrijken van kennis en vaardigheden blijft daarom ook in de toekomst noodzakelijk. Vanuit de praktijk bestaat die behoefte ook. Het gaat immers om een complex thema. Huiselijk geweld en kindermishandeling signaleren en op een goede manier bespreekbaar te maken, is geen gemakkelijke opgave voor zowel de betrokkenen als de professional. Dit vraagt sensitiviteit, tijd en ruimte, kennis, vaardigheden en ervaring.

We gaan ook kijken waar we professionals kunnen versterken op het vergroten van hun signaleringsvaardigheden. Tegelijk weten we dat steun van een betrouwbare volwassene in de omgeving minstens zo belangrijk is als professionele hulp om de geweldscirkel te doorbreken. Onze inzet is dan ook dat steunfiguren en professionals zich bewust zijn van de schadelijke effecten van langdurige stress, dat ze weten hoe ze daarmee moeten omgaan en hoe zij traumasensitief kunnen handelen.
Ervaringsdeskundigen vervullen een belangrijke brugfunctie tussen systeem- en leefwereld, tussen theorie en praktijk en hulpverlening. We gaan daarom in de komende jaren hun inzet uitbreiden en een structurele plek geven binnen de Zuid-Limburgse samenwerking.

Tot slot is ook het vergroten van kennis een speerpunt. Daarin gaat het zowel om (gebruik van) ervaringen (ervaringsdeskundigheid) en praktijkkennis (van en door professionals) als om wetenschappelijke kennis (op basis van onderzoek en zoveel mogelijk evidence based).

Bij het verwezenlijken van deze ontwikkelrichting hanteren we de onderstaande focuspunten en deelambities:

Ontwikkellijn Samen Zien!

**Vroegtijdige Signalering & Bewustwording,
Tijdige samenwerking, Deskundigheid**

0 Ambitie

0 kinderen/volwassenen blijven ongezien als het gaat om geweld in afhankelijkheidsrelaties.

0 kinderen/volwassenen die geen hulp durven vragen wanneer er sprake is van geweld in afhankelijkheidsrelaties.

Iedereen kent en herkent signalen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en ook de gevolgen ervan en weet wat hij/zij dan kan doen.

6.4 Wat betekent dit concreet voor de komende periode?

- We blijven investeren in deskundigheidsbevordering voor zowel professionals als inwoners. Het gebruik van de meldcode en werken op basis van een gedeelde visie vormt daarbij een stevig fundament. Thema's zijn onder meer het vergroten van veerkracht, veiligheid en traumasensitiviteit.
- De aanpak van kindermishandeling start met bewustwording. We zetten ook in de komende jaren in op deze bewustwording en delen de werkzame elementen. Daarbij werken we op basis van wat werkt, mét aandacht voor de praktische dilemma's en uitdagingen.
- Voor professionals in Zuid-Limburg faciliteren we een kwalitatief en een uniform/multidisciplinair trainingsaanbod dat bijdraagt aan de ambitie en aansluit op hun behoefte.
- Uit onderzoek blijkt dat er vijf patronen te herkennen zijn achter geweld. Hoewel ieder gezin uniek is, kunnen onderzoekers gezinsprofielen onderscheiden. Weet hebben van deze profielen en ze kunnen herkennen, helpt om te begrijpen wat er speelt en om snel de juiste hulp in te zetten.
- We evalueren de manier hoe de meldcode is ingebed binnen gemeenten en andere netwerkpartners en of we in de praktijk ook echt doen wat met elkaar is afgesproken. We zijn ook alert op wat er nog beter kan, inclusief de borging en monitoring hiervan.
- We organiseren activiteiten in het kader van bewustwording en signalering gericht op kinderen/jongeren en volwassenen zoals Handle with Care en laten gastlessen geven binnen het onderwijs. Ook organiseren we activiteiten op het gebied van ouderenmishandeling. Dit doen we op basis van een jaarlijks plan en agenda.
- We geven ervaringsdeskundigen een stevigere en meer structurele rol in de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties en onderzoeken hoe dat het beste kan gebeuren.

Bovenstaande activiteiten worden verder uitgewerkt in het uitvoeringsplan van deze regiovisie.

Raakvlakken andere programma's/reikwijdte Regiovisie

Bewustwording en (vroeg)signalering maken onderdeel uit van een groot aantal programma's in de regio, zoals het Integraal Zorg Akkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Preventie met gezag, Nu niet zwanger, Positieve gezondheid, Kansrijke start en Veiligheid Voorop. We zien de grote waarde om waar mogelijk samen te werken, elkaar te versterken of anderszins bij te dragen aan deze programma's/aanpakken. In gezinnen/systemen waar huiselijk geweld en/of kindermishandeling voorkomt, spelen vrijwel altijd meerdere problemen. De betreffende programma's hebben dan ook vaak dezelfde doelgroep en er zijn veel raakvlakken. Echter, deze programma's maken zelf géén onderdeel uit van deze regiovisie.
Gedurende de looptijd van de regiovisie sluiten we wel aan bij andere en nieuwe landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen die raakvlakken hebben met het thema geweld in afhankelijkheidsrelaties.

Hoofdstuk 7
Ontwikkellijn Samen leren, samen werken!

7.1 Inleiding

In Zuid-Limburg is in de afgelopen jaren gebouwd aan een goede cultuur van samenwerken. Samenwerkingspartners zoeken elkaar inmiddels steeds vaker op, zeker als het gaat om complexere problematiek. De positieve ervaringen hiermee, maar ook de overtuiging dat er méér uit de samenwerking valt te halen, maken dat we hierin de komende jaren een volgende stap hierin zetten.

In de aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties hebben we elkaar als netwerkpartners namelijk hard nodig. Omdat er vrijwel altijd meerdere problemen spelen, kan één organisatie nooit alle problemen op eigen kracht oplossen. Ook het snel bijschakelen van specialistische kennis en hulp, bijvoorbeeld op het gebied van trauma blijkt goed te werken in de aanpak. Ook de onderliggende problematiek zoals (alcohol/drugsverslaving en/of schulden en armoede) vráágt om samenwerken en het benutten van elkaars expertise.
Ten slotte weten we uit de praktijk dat lerende netwerken bijdragen aan een effectievere aanpak van bijvoorbeeld strafbare kindermishandeling.

De ontwikkellijn Samen leren, Samen werken! gaat dan ook vooral over het gezamenlijk verantwoordelijk zijn. Over samen werken aan een oplossing en aan een effectieve aanpak. Over het gezamenlijk benutten van kennis over interventies die werken. En over gezamenlijk leren van fouten om de kans op herhaling zo klein mogelijk te maken. We willen immers allemaal dat het geweld duurzaam stopt. We leren met en van elkaar om dit gezamenlijk doel te bereiken.

7.2 Wat doen we (nu) al?

Samenwerken

In elke gemeente is een zogeheten ‘triagetafel’ ingericht waaraan meldingen van geweld in afhankelijkheidsrelaties worden besproken en beoordeeld. Daarnaast is er een zogenaamd Multidisciplinair overleg (MDA++) waaraan een aantal vaste partners deelnemen, zoals Veilig Thuis, politie en Zorg- en Veiligheidshuizen. Hier worden situaties besproken waarin sprake is van structureel geweld met een hoog risico. Desgewenst kunnen extra specialisten toegevoegd worden, zoals GGZ-specialisten of specialisten op het gebied van stalking.

Ook op beleidsniveau- en middenkaderniveau wordt de goede samenwerkingscultuur steeds zichtbaarder. Zo is er een zeswekelijks overleg door de ambtelijke adviesgroep GIA. Hieraan nemen de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deel en een aantal samenwerkingspartners: Levanto, XONAR (organisaties die de Vrouwenopvang vormgeven), Veilig Thuis, de Politie, de Zorg- en Veiligheidshuizen en het OM.

Trainen en opleiden

In de afgelopen vier jaar is veel geïnvesteerd in het trainen van professionals. In veel organisaties zijn er ook aandachtsfunctionarissen opgeleid, die als vraagbaak fungeren voor collega's op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast zijn er specifieke trainingen aangeboden bijv. op het gebied van mensenhandel.

Een belangrijke nieuwe ontwikkeling in onze regio zijn de trainingen in de visie gefaseerd samenwerken aan veiligheid die in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Gemeentelijke Gezondheidsdiensten en Gemeentelijke Hulpverleningsorganisaties in de Regio (GGD GHOR) is ontwikkeld en omarmd wordt door alle relevante partijen. In Zuid-Limburg is een maatwerktraining 'Samen voor veiligheid' beschikbaar waaraan sinds 2020 liefst 400 professionals hebben deelgenomen.

Lerende netwerken

In het kader van het landelijke programma Veiligheid Voorop is er in Limburg een regionaal netwerk Zorg Straf (RNZS) ingericht. Hierin werken OM, 3 Reclasseringsorganisaties, Raad voor de Kinderbescherming, Politie, Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg, Veilig Thuis Zuid-Limburg, projectleiders centrumgemeenten, de Zorg- en Veiligheidshuizen, Mondriaan GGZ, Rooyse Wissel en Bureau Jeugdzorg samen. Hun ambitie: een goedlopende, vroegtijdige samenwerking in het tegengaan van huiselijk geweld en kindermishandeling. In dit kader worden op beleids- en middenkaderniveau afgesloten casuïstiek besproken die in Limburg heeft gespeeld. Zaken waarin het niet goed ging en waarin een betere samenwerking misschien escalatie had kunnen voorkomen, maar ook zaken waarin een goede en vroegtijdige samenwerking tot succes leidde. Het lef om fouten te erkennen in het gezelschap van andere organisaties creëert saamhorigheid en maakt het maken van afspraken voor verbetering effectiever. Positieve praktijkvoorbeelden zet immers aan tot verandering en actie.

Leren van praktijksituaties gebeurt inmiddels ook via geanonimiseerde casusreflectie (lerend netwerk Forensisch-medische expertise bij kindermishandeling FMEK). Dit vindt plaats in een gezamenlijk overleg tussen artsen (uit ziekenhuizen), vertrouwensartsen VT, Raad voor de Kinderbescherming, politie en OM.

7.3 Welke ontwikkeling willen we doormaken?

Binnen de problematiek van de gezinnen die gemeld worden bij Veilig Thuis gaat het veelal om ernstige en veelvuldige incidenten van kindermishandeling en partnergeweld. Er spelen bijna altijd meer grote problemen en ook komen er traumaklachten bij ouders en kinderen, hechtingsproblematiek of emotionele onveiligheid voor. Dit vraagt om een integrale aanpak, waarbij oog is voor de samenhang tussen de diverse geweldsvormen, de risicofactoren en de specifieke problematiek bij de gezinsleden. Daarvoor moeten de verschillende betrokken professionals wel beter afstemmen.

Samenwerking in het netwerk

Ondanks de positieve beweging die we in Zuid-Limburg zien, is werken op basis van de visie Samen Werken aan Veiligheid in de praktijk nog steeds niet vanzelfsprekend. Vaak werkt men nog vanuit het eigen organisatiebelang, waardoor hulp gefragmenteerd is (zodat gezinnen/gezinssystemen op verschillende plekken hun verhaal moeten vertellen) en de achterliggende problematiek te weinig in beeld is. Kortom: het gezin/gezinssysteem staat duidelijk nog niet centraal. Daarvoor is het nodig als netwerkpartners nauwer samen te werken op basis van de visie en (dus) vanuit het belang van het gezin/gezinssysteem.

Samen leren en verbeteren

Samen leren van praktijksituaties zorgt ervoor dat (professionals van) netwerkpartners zich blijven ontwikkelen. Het zorgt voor inzicht in wat wel en wat niet werkt, en maakt het mogelijk om onderbouwd verbeteringen aan te brengen in werkprocessen en/of werkafspraken. Het creëert begrip voor elkaars (on)mogelijkheden, zorgt voor een basis om hierover in gesprek te gaan en maakt het samen vieren van successen mogelijk. Lerende netwerken zorgen voor een verbetering van de aanpak, versterken de professionaliteit van medewerkers én zorgen voor een betere samenwerking.

Goed netwerk en kennis

Daarnaast is een overzichtelijk netwerk noodzakelijk, zodat professionals elkaar sneller weten te vinden en elkaars expertise beter benutten: van wetenschappelijke inzichten tot specifieke expertise en ondersteuning. Waardevol is ook onderzoek waarbij wetenschap direct de praktijk volgt en onderzoekt om de aanpak te versterken. Dat vraagt wel om de organisatie hiervan én expliciete inzet en toewijzing van middelen.

Bij het verwezenlijken van deze ontwikkelrichting hanteren we de onderstaande focuspunten en deelambities.

Ontwikkellijn Samen leren, samen werken!

Lerend & inzichtelijk netwerk, (integraal) samenwerken daar waar mogelijk zoeken naar eenvoudigere processen.

0 Ambitie

0 professionals werken alleen/op een eiland/moeten het wiel alleen uitvinden.

0 professionals leren niet van opgedane ervaringen en het netwerk.

We creëren veiligheid en stoppen geweld in gezinnen/systemen duurzaam.
We doen dit door (integraal) samen te werken waarbij we kind en volwassenen (directbetrokkenen) centraal stellen en werken aan de onderliggende problemen. We leren continu van opgedane ervaring en stellen onze (gezamenlijke) aanpak bij als dit nodig is.

7.4 Wat betekent dit concreet voor de komende periode?

- We gaan meer samenwerkingsafspraken maken. Tussen gemeenten en Veilig Thuis, maar ook breder, om onze gezamenlijke verantwoordelijkheid te markeren. In dit gezamenlijke convenant leggen we onze centrale visie op de aanpak vast én ieders rol hierin.
- We blijven investeren in het werken volgens de overkoepelende visie gefaseerd samenwerken aan veiligheid. We kijken hierbij naar het hele systeem: slachtoffers, plegers en eventuele kinderen én alle onderliggende problematiek. Via multidisciplinaire trainingen en intervisie-momenten voor onze professionals borgen we dat iedereen volgens deze visie werkt.
- We brengen het netwerk in beeld zodat de weg naar specialisten en specialistische kennis voor onze professionals eerder gevonden wordt. Nu lukt dat lang niet altijd, zodat kansen gemist worden. Eventueel gaan we werken met vaste contactpersonen/liaisons binnen organisaties.
- We gaan investeren in de transparantie en inzichtelijkheid van het netwerk, zodat duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is, waar kennis beschikbaar is, et cetera. Ook willen we de zichtbaarheid en het contact met aandachtsfunctionarissen in organisaties vergroten en hen via een netwerk met elkaar verbinden. Vanuit deze situatie kunnen zij van elkaar leren.
- We gaan een lerend netwerk formeren waarin afgevaardigden uit wijkteams van verschillende gemeenten, VT, ZVH, RvdK, GI en zorgpartners reflecteren op praktijksituaties om de hulpverlening te verbeteren.
- We gaan meten of ingezette activiteiten d.m.v. actieonderzoek daadwerkelijk bijdragen aan de ontwikkelrichting die we beogen.

Bovenstaande activiteiten worden verder uitgewerkt in het uitvoeringsplan van deze regiovisie.

Hoofdstuk 8
Ontwikkellijn Samen doen!

8.1 Inleiding

Geweld tegen vrouwen, in gezinnen en in afhankelijkheidsrelaties: het zijn taaie en complexe fenomenen. Een integrale aanpak met systeemgerichte hulp is al ruim twintig jaar het uitgangspunt in gemeentelijk en landelijk beleid, maar de uitvoering ervan is weerbarstig. Het blijkt moeilijk om in de praktijk vanuit dezelfde visie te werken en elkaar vanuit een gezamenlijk plan aan te vullen. Op bestuurlijk en beleidsmatig niveau is het eenvoudiger afspraken te maken dan deze in praktijk te brengen. Maar voor een succesvolle aanpak is en blijft noodzakelijk om deze slagvaardige samenwerking te realiseren. In de afgelopen jaren is hiervoor de basis gelegd, nu gaat het erom dat we een volgende stap zetten in de samenwerking. Dat is een proces van voortdurend verbeteren en aanpassen.

Deze ontwikkellijn Samen doen! gaat daarom over het integraal kijken naar onderliggende problematiek, het erkennen van genderverschillen, de dynamiek tussen alle betrokkenen en ook: het *betrekken* van specialismen.

8.2 Wat doen we al/nu

Systeemgericht/onderliggende problematiek

Investeren in de visie samen werken aan veiligheid is en blijft nodig. Ook landelijk wordt deze visie gezien als leidend in de aanpak. Het vergt wel voldoende ruimte voor professionals om dit goed te doen. Hierin is nog winst te behalen. Kijken we bijvoorbeeld naar de onderliggende problematiek (zoals financiële problematiek, verslavingsproblematiek en GGZ-problematiek), dan blijft het vooralsnog veelal bij *verwijzingen* door professionals. Het *betrekken* van professionals binnen de genoemde disciplines bij de aanpak van GIA moet nog verder tot ontwikkeling komen.

Betrekken van specialismen

In Zuid-Limburg zijn er tal van specialisten beschikbaar, zoals op het gebied van financieel misbruik van ouderen (ouderenmishandeling), op trauma bij huiselijk geweld (Drakentemmers), en ook op mensenhandel en ex-partnerstalking. We zagen al dat deze specialisten niet altijd goed worden gevonden, maar ook het betrekken van deze specialismen bij casuïstiek moet beter. Afstemming vindt nu vooral plaats in specifieke situaties. De winst is te behalen in het betrekken van specialisten aan de voorkant. Denk aan de intake bij de Vrouwenopvang of bij casuïstiekbesprekingen.

8.3 Welke ontwikkeling willen we doormaken?

(Meer) aandacht voor geweldsdynamiek

Het structureel stoppen van huiselijk geweld vraagt om het doorbreken van de vaak complexe geweldsdynamiek. Daarvoor is het nodig om het gehele systeem erbij te betrekken. De term dynamiek wordt meestal gebruikt voor de wisselwerking tussen verschillende componenten. Een specifieke dynamiek is die van geweld. Daarbij gaat het over de wisselwerking tussen macht en onmacht. De 'traditionele' rollen die bij deze dynamiek horen, zijn die van pleger en slachtoffer. De dynamiek is echter veel complexer. Vaak zijn plegers óók slachtoffer en zijn slachtoffers óók pleger. Zo'n rol is dan meer een overlevingsstrategie of een copingmechanisme.

Geweld gaat over patronen

Op het moment dat een relatie niet veilig is stappen mensen in een overlevingsstrategie om het hoofd te bieden aan de situatie van verslaving, psychiatrische problematiek en/of schulden. Wanneer mensen in de rol van pleger of slachtoffer zitten, zitten zij dus in een overlevingsmodus. Huiselijk geweld en kindermishandeling gaat dan ook vooral over patronen. Een incident maakt meestal deel uit van een al langer bestaand, hardnekkig patroon. We willen in Zuid-Limburg recht doen aan die complexiteit, maar óók niemand stigmatiseren. We spreken daarom bij voorkeur over 'directbetrokkenen' en gebruiken alleen de termen 'slachtoffer' of 'pleger' als dat in de context verhelderend is. (Dit laat natuurlijk onverlet dat directbetrokkenen wél verantwoordelijk zijn voor hun eigen gedrag en die verantwoordelijkheid ook moeten nemen!) Uiteindelijk willen we dus bereiken dat de dynamiek in gezinnen waar huiselijk geweld en kindermishandeling speelt (liefst duurzaam) verandert, en niet alleen het incident wordt aangepakt.

Samen met directbetrokkenen

Begeleiding is een kwestie van lange adem, omdat geweld in afhankelijkheidsrelaties hardnekkig is. Het speelt al langer en duurt lang voort. De uitdaging hierbij is om een goede probleemanalyse te maken van wat er écht speelt om tot de juiste aanpak te komen. Op basis daarvan kan een gezamenlijk en samenhangend plan gemaakt worden, gericht op alle directbetrokkenen. Een plan dat zich richt op alle leefdomeinen en toewerkt naar een eveneens gezamenlijk geformuleerd duurzaam en realistisch perspectief. Hulpverleners/professionals werken hierbij tijdens het hele proces samen met gezinnen/systemen, zodat zij onderdeel zijn van besluitvorming, waarbij het perspectief van eventuele aanwezige kinderen ook wordt meegenomen.

Omdat we werken op basis van één gedeelde visie kunnen gezinnen/gezinssystemen in de hele keten rekenen op duidelijkheid over de aanpak: zij weten hoe er door alle professionals wordt samengewerkt aan acute veiligheid en hoe er daarna gewerkt wordt aan stabilisatie en herstel.

Oog voor screening

Belangrijk is dat er – bijvoorbeeld bij de vrouwenopvang of bij Veilig Thuis – via screening ook oog is voor mogelijke traumaklachten bij zowel kinderen als volwassenen. Veel kinderen in gezinnen met huiselijk geweld ontwikkelen traumaklachten die jaren na de melding nog steeds kunnen spelen. Uit onderzoek weten we dat er een significante relatie is tussen de traumaklachten van ouders en kinderen[3]. Screening hierop en het inzetten van traumabehandeling is dus essentieel om intergenerationele overdracht te voorkomen.

Gender als factor

Tot slot weten we dat ook gender een belangrijke factor is. Sociaal-culturele op sekse gebaseerde rolopvattingen kunnen een belangrijke rol spelen in het ontstaan en het in stand houden van geweld. De verschillen tussen mannen en vrouwen vragen dus om een verschillende aanpak van partnergeweld. Daardoor wordt de aanpak effectiever. Om te weten wat werkt en wat niet werkt betrekken we ook ervaringsdeskundigen. Zij kunnen een belangrijke functie vervullen in de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties.

Binnen deze ontwikkelrichting hanteren we de onderstaande focuspunten en deelambities:

Ontwikkellijn Samen doen!

Integraal, systeem en mensgericht

0 Ambitie

0 kinderen/ouders/volwassenen zijn zonder hulp als er sprake is van huiselijk geweld/kindermishandeling.

We creëren veiligheid en stoppen intergenerationele overdracht van geweld. We werken daarvoor in het belang van en (bij voorkeur) samen met het gezin(systeem). We pakken (gezamenlijk) onderliggende risicofactoren en oorzaken aan. We bieden hierbij hulp zo lang als nodig is voor een duurzaam herstel.

3 Lünnemann e.a., 2019

8.4 Wat betekent dit concreet voor de komende periode?

- Te vaak wordt de regie onvoldoende belegd in praktijksituaties, en/of is er onduidelijkheid over wat wordt verwacht van een regisseur. Daardoor is vaak onvoldoende duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is én is er een verwachtingspatroon dat niet altijd realistisch is. Ook moet een gezin te vaak bij verschillende professionals steeds hetzelfde verhaal vertellen. We willen (de inzet van) regie verbeteren en zorgen dat gezinnen zoveel mogelijk één aanspreekpunt krijgen.
- We gaan, meer dan nu, de onderliggende problematiek meenemen. Denk aan geestelijke problemen, verslaving en financiële zorgen. Deze problematiek zorgt vaak voor spanning en stress en vormt een trigger. Daarnaar kijken verkleint de kans op herhaling.
- Andere specialismen betrekken we actiever bij de casuïstiek. Zoals specialisten op het gebied van trauma, ex-partnerstalking, ouderenmishandeling en plegerhulpverlening. Ook dit verkleint de kans op herhaling.
- We gaan het belang vergroten om óók het gesprek met kinderen/jongeren te voeren, naar hen te luisteren en hen vroegtijdig te betrekken. Als het kind/ de jongere het voor het zeggen had, hoe zou hij/zij dan geholpen willen worden?

Bovenstaande activiteiten worden verder uitgewerkt in het uitvoeringsplan van deze regiovisie.

Hoofdstuk 9
Governance, Financieel kader, Communicatie, Monitoring & Evaluatie

9.1 Governance

In het kader van de governance sluiten we zoveel mogelijk aan bij de bestaande structuren. De commissie Zorg en Veiligheid (Z&V) is het eerste aanspreekpunt voor bestuurlijk relevante ontwikkelingen ten behoeve van de aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties in Zuid-Limburg. Het is één van de onderwerpen van de focusagenda van de commissie en de commissieleden zijn derhalve bestuurlijk ambassadeur op dit thema. Zwaarwegende vraagstukken en/of besluitvorming leggen we daarom ter advisering eerst voor aan deze commissie Z&V. Gezien de positie en de samenstelling van de commissie is dit een zwaarwegend advies.

De Regiovisie past als richtinggevend document voor de komende acht jaar naadloos bij de doelstellingen van de commissie. Het is bij uitstek een thema dat zich afspeelt op het snijvlak van zorg en veiligheid. De samenstelling van de commissie Z&V – met vertegenwoordiging van de gemeenten (verdeling van Veiligheid (burgemeesters) en Welzijn en (jeugd) zorg is evenredig) maar ook partnerorganisaties (GGZ, Politie, OM, GGD) – is daarbij van grote meerwaarde. Daarnaast is het de bestuurlijke wens om het aantal overleggen zoveel mogelijk in te perken; ook in dat opzicht is aansturing door de commissie Z&V voor de hand liggend.

In de voorbereiding op besluitvorming en advies wordt ambtelijk gebruikgemaakt van de Ambtelijke adviesgroep Geweld in Afhankelijkheidsrelaties. Hierin zijn de 16 Zuid-Limburgse Gemeenten, Veilig Thuis Zuid-Limburg, de vrouwenopvangorganisaties, de Zorg en Veiligheidshuizen, politie en OM vertegenwoordigd. De regionale projectleiders zijn voorzitter van deze ambtelijke adviesgroep. Vanuit de ambtelijke adviesgroep is voorzien in een vertegenwoordiging in het (ambtelijk) agendavoorbereidingsoverleg van de commissie Zorg en Veiligheid.

Formele besluitvorming over de Regiovisie GIA en het uitvoeringsplan is voorbehouden aan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Door de betrokken colleges van B&W wordt de Regiovisie GIA voorgelegd aan hun gemeenteraden.

Daarnaast zijn de 16 Zuid-Limburgse colleges verantwoordelijk voor de vaststelling van het uitvoeringsplan van de Regiovisie. De gemeenteraden zijn verantwoordelijk voor de besluitvorming.

9.2 Financiering

Vanuit het Rijk zijn via de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DU VO) middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de wettelijke taken van centrumgemeenten Heerlen en Maastricht op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties. In 2020 zijn daarnaast extra structurele middelen toegevoegd aan de DU VO, vanwege de toename van meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling 2017-2019. De extra (regionale) DU VO-middelen kunnen worden gebruikt voor de gehele keten rondom meldingen geweld in afhankelijkheidsrelaties. Maastricht en Heerlen zijn centrumgemeenten voor de DU VO voor de regio's Maastricht-Heuvelland/ Westelijke Mijnstreek en Parkstad. Afgesproken is om deze middelen in te zetten voor regionale initiatieven op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Niet-bestede middelen vloeien terug naar de regiogemeenten via Veilig Thuis Zuid-Limburg.

De genoemde extra DU VO-middelen worden momenteel niet volledig ingezet. Ze kunnen worden gebruikt voor (de kosten van) de acties in het uitvoeringsplan. We sluiten daarbij zoveel mogelijk aan bij bestaande initiatieven en beschikbare capaciteit. Waar dat kan pakken we acties gelijktijdig op of temporiseren we. We moeten echter op onderdelen investeren. Daarvoor is soms (extra) uitvoeringscapaciteit nodig, een investering in het kennisniveau van medewerkers of een bijzondere eenmalige investering. Dit doen we vanuit de bestaande regionale DU VO-middelen. Door de inzet van deze regiomiddelen draagt iedere regiogemeente financieel bij, en heeft iedere regiogemeente ook baat bij de inzet van de maatregelen.

In het uitvoeringsplan staan de concrete acties die aansluiten bij de ambities uit deze Regiovisie. Hierin worden waar mogelijk de kosten en de benodigde capaciteit van voorgenomen acties nauwkeurig in beeld gebracht. Mocht blijken dat de bestaande budgetten niet toereikend zijn, dan zullen we separaat voorstellen ter besluitvorming voorleggen.

9.3 Communicatie

Communicatie speelt een belangrijke rol bij de Regiovisie. Zo helpt communicatie om richting te geven: wat willen we bereiken met de Regiovisie en welke taal en vorm is hierbij nodig? Via communicatie brengen we het perspectief onder de aandacht, maar laten we ook zien waarom een meer integrale werkwijze zo belangrijk is. Ook geven we inzicht in het proces van doorontwikkeling: wat gebeurt er nu, wat zijn volgende stappen en wat zijn mijlpalen? Uitgangspunt is dat ook hier zoveel mogelijk de interactie wordt opgezocht met samenwerkingspartners.

Om betrokkenen aangehaakt en geïnformeerd te houden willen we communicatie over de ontwikkelingen binnen de periode van de Regiovisie een prominentere rol geven. Hiervoor gaan we een communicatieplan opstellen, met aandacht voor de verschillende communicatieniveaus: strategisch, tactisch en operationeel.
Op *strategisch/tactisch niveau* dragen we onze kernboodschap uit. We beschrijven hoe we de verschillende doelgroepen willen bereiken en welke strategie we willen inzetten om onze doelstellingen te bereiken. Tot slot komen de communicatiemiddelen en -kanalen om onze boodschap over te brengen aan bod. *Op operationeel niveau* geven we aandacht aan het creëren en verspreiden van content, monitoren we de resultaten en sturen we waar nodig bij. Verder voeren we gesprekken met stakeholders en organiseren we bijeenkomsten en informatiesessies.

Communicatie in de samenwerking

Er zijn veel verschillende partijen actief op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties. De problematiek is complex en partners spreken niet altijd dezelfde taal. Daarom is het belangrijk om hieraan aandacht te besteden. Via het organiseren van werkbezoeken willen we dit stimuleren. We nemen letterlijk een kijkje in elkaars keuken, waardoor we kennisnemen van elkaars werk. Hiermee stimuleren we onderlinge communicatie.

Regionaal platform GIA

Om de grote doelgroep van professionals, ambtenaren, onderzoekers (etc) te bereiken, gebruiken we 'het regionaal platform GIA'. Dit onderdeel van de website van 1sociaaldomein maakt het delen van kennis, nieuws en onderzoeken mogelijk. Deelnemers kunnen onderling berichten delen, maar ook vragen stellen aan de overige platformgebruikers. Zo maken we de weg naar specialistische kennis zo kort mogelijk. Het platform GIA ondersteunt ook online videosessies of webinars, waarmee veel professionals tegelijk kunnen worden bereikt.

9.4 Monitoring en evaluatie

Het monitoren en evalueren van de Regiovisie GIA is een continu proces. De projectleiders GIA vervullen hierin een belangrijke rol. De Regiovisie wordt door hen vertaald in een samenhangende programmatische aanpak, inclusief geïdentificeerde knelpunten, mogelijke oplossingsrichtingen, gewenste verbeteringen en aandacht voor het vieren van successen. De projectleiders jagen ook de uitvoering aan van deze aanpak en zijn het primaire aanspreekpunt in de regio en haken waar nodig aan bij landelijke ontwikkelingen.

Via monitoring houden projectleiders zicht op de voortgang van de beoogde resultaten en op welke interventies en maatregelen van het uitvoeringsplan inmiddels zijn uitgevoerd. Op basis van ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht kunnen acties worden bijgesteld. Veranderde inzichten en landelijke ontwikkelingen kunnen ook aanleiding geven tussentijds activiteiten te wijzigen of toe te voegen. Elke twee jaar wordt het uitvoeringsplan geëvalueerd en bijgesteld waar nodig. Met behulp van een procesevaluatie beoordelen we jaarlijks of het beleid op de juiste wijze en naar tevredenheid is uitgevoerd.

Voor het evalueren op het niveau van praktijksituaties willen we vooral lerende netwerken inzetten, waaronder het Netwerk Zorg Straf. We maken hierbij gebruik van informatie uit de praktijk: wat werkt niet, maar vooral: wat werkt wél. Hierbij betrekken we ook ervaringsdeskundigen. Zo kunnen we samen deskundigheid ontwikkelen en succesvolle interventies met elkaar delen. Daarmee verbeteren we de kwaliteit van het werk binnen het gehele netwerk.

Voor de procesevaluatie maken we gebruik van de reguliere overlegstructuur van het Ambtelijke adviesgroep Geweld in Afhankelijkheidsrelaties.

Bijlage 1 Begrippenlijst

Veiligheid

Waar in dit document de term veiligheid wordt gehanteerd, gaat het om veiligheid in opvoedsituaties, veiligheid in afhankelijkheidsrelaties en om het tegengaan van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Het gaat bij geweld in afhankelijkheidsrelaties om lichamelijke, seksuele en psychische vormen van geweld (of bedreiging daarmee) door iemand uit de huiselijke kring. Vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties zijn onder andere kindermishandeling, ouderenmishandeling, eergerelateerd geweld, seksueel geweld, (ex-) partnergeweld (ook psychische mishandeling en stalking).

Er wordt onderscheid gemaakt tussen veiligheid op de korte termijn (directe veiligheid) en veiligheid op de lange termijn (stabiele veiligheid). Werken aan veiligheid op de korte termijn (directe veiligheid) betekent samenwerken met als doel het direct stoppen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en de onveilige situatie en het beschermen van slachtoffers. Ook het direct ontlasten van gezinsleden hoort hierbij, zoals het wegnemen van bronnen van stress en het bieden van praktische ondersteuning. Denk bijvoorbeeld aan het wegnemen van financiële zorgen of het regelen van (andere) woonruimte. Voor het direct doen stoppen van onveiligheid kan het in deze fase soms nodig zijn om te werken met een tijdelijk huisverbod, een (voorlopige) ondertoezichtstelling of een andere juridische interventie.
Van stabiele veiligheid is sprake wanneer er zich minimaal zes maanden geen incidenten hebben voorgedaan in het gezin/huishouden en de risicofactoren geen negatief effect meer hebben. Betrokken professionals beoordelen samen met alle leden van het gezin/huishouden of er sprake is van stabiele veiligheid.

Onveiligheid

Waar we het in dit document hebben over onveiligheid, bedoelen we onveiligheid als gevolg van geweld in afhankelijkheidsrelaties, onveiligheid in opvoedsituaties en ontwikkelingsbedreiging.

Gezin/huishouden

Waar we het in dit document hebben over gezin/huishouden bedoelen we alle samenlevingsvormen die een herkenbare sociale eenheid zijn, met al dan niet verwante personen die duurzame en affectieve banden hebben en elkaar onderling steun en verzorging verlenen, met of zonder (minderjarige) kinderen.

Lokale organisatie(s)

Waar we het in dit document hebben over de lokale organisatie(s), bedoelen we die organisaties die hulp en ondersteuning bieden in het vrijwillig kader, of toeleiden naar hulp en ondersteuning, in aansluiting op Veilig Thuis, Gecertificeerde Instelling en Raad voor de Kinderbescherming. In veel gevallen zal dit het lokale team zijn.

Samenwerken aan veiligheid

Het werken volgens visie gefaseerd samenwerken aan veiligheid, het realiseren van integrale sturing, versterken lokale wijkteams en het beschikken over een aanpak van gezinnen/huishoudens met de meest complexe problemen

(MDA++) zijn cruciale randvoorwaarden voor een effectieve en duurzame regionale aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Er is een training voor professionals in Zuid-Limburg op maat gemaakt (Samen voor Veiligheid) waarin deze visie wordt geïmplementeerd. De groepen worden gemengd samengesteld vanuit diverse netwerkpartners (gemeentelijke toegang, maatschappelijk werk, Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, Zorg en Veiligheidshuizen en gecertificeerde instellingen) en na de tweedaagse training zijn er terugkeer-intervisie-bijeenkomsten waarin ruimte is voor borging en verdieping van thema's.

Meldcode

Wet verplichte meldcode

Sinds 2013 is de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van kracht. Die wet houdt in dat alle organisaties die werken met kinderen en volwassenen een meldcode moeten hebben en medewerkers in staat moeten stellen om daarmee te werken. Het doel van de meldcode is professionals te helpen eerder en beter te handelen als zij vermoeden dat een gezinslid thuis mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt wordt. Uit onderzoek weten we namelijk dat professionals die met een meldcode werken drie keer vaker en sneller stappen zetten dan professionals die geen meldcode gebruiken. Deze stappen leiden niet per definitie tot een melding.

Stappenplan meldcode

Bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling doorloop het meldcode stappenplan

STAP 1 Breng signalen in kaart
STAP 2 Overleg met een deskundige collega of Veilig Thuis
STAP 3 Praat met ouders of verzorgers
STAP 4 Weeg het geweld
STAP 5 Beslis: Is melden nodig? Is hulpverlening nodig?

MDA++

MDA++ (Multidisciplinaire Aanpak) is gericht op het doorbreken van het patroon van geweld en verwaarlozing (structurele onveiligheid). In dit patroon van geweld en verwaarlozing doen zich soms situaties voor waarin het acuut onveilig is voor een of meer leden van het gezin/huishouden. De MDA++ doelgroep is 'crisisgevoelig'. De inzet van organisaties in situaties van acute onveiligheid is daarom altijd verbonden aan de inzet van MDA++ en andersom. In Zuid-Limburg is er maandelijks overleg waarbij gebruikgemaakt kan worden van een netwerk van ruim 30 ketenpartners ten behoeve van casuïstiek waarbij er sprake is van structurele onveiligheid.

Samenhang

Het belang van traumabehandeling en traumasensitief werken vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt wel onderkend door de betrokken partijen, bijvoorbeeld in de volgende documenten:
Kwaliteitskader Werken aan veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten onderstreept het belang van expertise op het gebied van traumasensitief werken waardoor vroege interventie mogelijk wordt. Ook wordt de opdrachtgevende rol van gemeenten belicht inzake inkoop van traumasensitief hulpaanbod en behandeling inzake jeugd.

Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming: hierin wordt nadrukkelijk de verbinding gelegd tussen volwassenen-GGZ en jeugdhulp/ Jeugd-GGZ en het belang van een aanpak van 0 tot 100 benadrukt Hiermee wordt ook beoogd aandacht te hebben voor het intergenerationele effect van complexe gezinsproblematiek.

Integraal zorgakkoord (IZA): versterking van de samenwerking tussen het sociaal domein, huisartsenzorg en de GGZ om sneller de juiste expertise in te zetten. Huisartsen en professionals in het sociale domein krijgen in toenemende mate te maken met complexe problematiek waarvoor verwijzing naar de GGZ noodzakelijk is, maar tijdige behandeling niet

mogelijk is. Tegelijkertijd richt de GGZ zich nog te vaak op behandeling van psychische klachten die voortkomen uit problemen op andere levensgebieden die door de huisartsen en het sociaal domein zouden kunnen worden opgepakt.

Hervormingsagenda Jeugd 2022 – 2028: versterken van lokale teams en inkoop; Ontwikkelagenda vrouwenopvang (VNG en Valente met financiële steun VWS): Valente en de VNG willen komen tot een ontwikkelagenda: een continu proces van kwaliteitsontwikkeling en -borging, waarbij gezamenlijk de ambitie en prioritering wordt bepaald. Hierbij kan de noodzaak van traumasensitief hulpaanbod en behandeling een plek krijgen.

Integrale sturing

Integrale sturing is van belang omdat de gezinnen/huishoudens waarin sprake is van geweld in afhankelijkheidsrelaties vaak problemen ervaren op meerdere leefgebieden. Daarom is het noodzakelijk dat de inzet van partners uit zowel hulpverlening, zorg, onderwijs, politie en justitie goed op elkaar is afgestemd. Integraal werken door professionals vraagt kortom ook om integrale sturing. Bij het signaleren van geweld in afhankelijkheidsrelaties moeten alle thema's die te maken hebben met een effectieve aanpak in samenhang worden besproken. Ook gaat het om het gezamenlijk creëren van randvoorwaarden waarin de professionele samenwerking tot stand kan komen, het stellen van prioriteiten en het adresseren van knelpunten en dilemma's in de samenwerking.

Traumasensitiviteit

Het aanpakken van onveiligheid in gezinnen en gedragsproblemen is minder kansrijk als onderliggende trauma's verborgen blijven en niet worden aangepakt. Een adequate trauma-aanpak is belangrijk, niet alleen bij het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling, maar vooral als bouwsteen bij het stoppen en structureel oplossen. Traumascreening en -behandeling kunnen helpen om de vicieuze cirkel van geweld te doorbreken. Als trauma wordt gesignaleerd, staan gebrek aan motivatie, onvoldoende kennis, maar ook een tekort aan directe toegang tot gespecialiseerde hulp behandeling vaak in de weg. Traumasensitiviteit maakt onderdeel uit van de training samen voor veiligheid. Daarnaast is er in Zuid-Limburg een aantal behandelaren opgeleid tot drakentemmer. Drakentemmers is de naam voor het Expertiseplatform Trauma en Gehechtheid na Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Gender en intieme terreur

Gender speelt een belangrijke rol bij het ontstaan en voortduren van geweld tegen vrouwen en bij huiselijk geweld en kindermishandeling. Om effectief te kunnen handelen moeten professionals zich bewust zijn van de sociaal-culturele opvattingen en rolpatronen die we als samenleving verbinden aan man- en vrouw zijn en de ongelijkheden in macht, afhankelijkheid en verwachtingen ten aanzien van gedrag die daaruit voortvloeien. Aandacht besteden aan deze mogelijke oorzaak of beïnvloeden van geweld vraagt om gendersensitiviteit. Gendersensitiviteit betekent ook: je bewust zijn van de sociale druk die de maatschappij (o.a. ook door de invloed van sociale media), sociale netwerken en de directe omgeving (kunnen) leggen op partners en hun onderlinge relaties. Hulpverlening kan anders uitpakken voor de verschillende seksen en LHBTI-groepen. Dit kan onbedoelde negatieve gevolgen hebben. Pas als hier oog voor is, kan echt worden gewerkt aan het wegnemen of beïnvloeden van oorzaken van geweld. Om deze reden hebben de ministeries van VWS, JenV, OCW en SZW gezamenlijke afspraken gemaakt om aandacht voor gender een plek te geven binnen beleid, wet- en regelgeving, kennisbevordering en de systeemgerichte aanpak van gendergerelateerd geweld, huiselijk geweld en zelfbeschikking.

Pleger(s) in de systeemgerichte aanpak

Een effectieve aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties vereist aandacht voor zowel (vermoedelijke) slachtoffers als voor (vermoedelijke) plegers, hun onderlinge interactie en eventuele rolwisselingen tussen beiden. Hulpverlening, Veilig Thuis, politie, justitiepartners en gemeenten hebben een gezamenlijke taak bij de inzet van interventies die leiden tot veiligheid in gezinnen en hulp aan alle betrokkenen. Dit maakt onderdeel uit van de systeemgerichte aanpak voor het gezin of huishouden. Hiermee wordt bijgedragen aan het vergroten van veiligheid en het voorkomen van herhaling.

Onderzoek Verwey-Jonker Instituut Zuid-Limburg 'Een kwestie van lange adem'

Het Verwey Jonker Instituut heeft onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in navolging van een groot aantal andere regio's. De resultaten van dit onderzoek dragen bij aan de versterking van de aanpak (zowel landelijk als regionaal) en de behoefte aan kennis en informatie over de effectiviteit van de aanpak van onveiligheid en Multiproblematiek in gezinnen. De resultaten van het onderzoek geeft concrete inzichten over wat werkt.

Doel van het onderzoek is beter zicht te krijgen op de vraag of de hulpverlening erin geslaagd is om het geweld te stoppen, veiligheid te herstellen en het welzijn van ouders en kinderen te verbeteren. Door de gezinnen te volgen krijgen we een beeld hoe effectief de aanpak van huiselijk geweld en/of kindermishandeling in de desbetreffende regio is.
Het onderzoek waarvan in dit rapport verslag wordt gedaan, is uniek in zijn soort. Het is een longitudinaal onderzoek (onderzoek waarbij dezelfde personen over de tijd herhaaldelijk worden bevraagd om te zien of er veranderingen optreden) met als centrale vraag: wat is er nodig om het geweld te doen stoppen en wat zijn daar de gunstigste omstandigheden voor. Kortom, het onderzoek wil inzicht geven of en zo ja wat er verandert in de kleine twee jaar na aanmelding bij Veilig Thuis. Daarmee kan een handelingsperspectief worden geboden aan de betrokkenen, de hulpverleners, de verschillende instanties en de beleidsmakers op lokaal- en landelijk niveau.
Dit onderzoek betreft een derde cohortstudie, waarin een groep volwassenen en gezinnen die in een bepaalde periode gemeld zijn bij Veilig Thuis vanwege zorgen over huiselijk geweld en/of kindermishandeling gedurende een jaar na de melding volgen. Hoe gaat het na de melding? Lukt het om het geweld te stoppen en krijgen ze daarbij hulp en ondersteuning? Wat werkt op regionaal en op landelijk niveau? De vorige cohortstudies laten zien dat het verbeteren van de veiligheid in deze gezinnen erg lastig is.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming is een gezamenlijk programma van de ministeries van JenV en VWS en de VNG, waarin nauw samengewerkt wordt met de partners in het veld. De jeugdbescherming moet effectiever en slimmer worden georganiseerd. Dat gebeurt langs de lijnen van dit Toekomstscenario, dat ook de organisatorische consequenties benoemt en advies geeft over een passende vervolgaanpak. De toekomstige kind- en gezinsbescherming gaat uit van vier basisprincipes:

1. gezinsgericht,
2. rechtsbeschermend en transparant,
3. eenvoudig en
4. lerend

Toekomstscenario

Om kinderen, volwassenen en gezinnen heen, staat het Lokaal Team dat hulpverleent, zo nodig met ondersteuning van het Regionaal Veiligheidsteam. Er is sprake van één vast gezicht binnen het Lokaal Team dat in voorkomende gevallen samen optrekt met een professional uit het Regionaal Veiligheidsteam. Het gezin, al dan niet met kinderen, krijgt dus een vaste professional of een vast duo dat langdurig bij hen betrokken blijft. Dicht bij deze

professionals en gezinnen staat een netwerk van specialisten met kennis over kinderen, volwassenen en specifieke uitingsvormen van geweld. Professionals worden ondersteund om samen te werken en een lerende omgeving te vormen. Verder is deskundige en onafhankelijke cliëntondersteuning en/of een vertrouwenspersoon beschikbaar.

Voor volwassenen én voor kinderen.

Bij de inzet van kinderbeschermingsmaatregelen kunnen ouders beschikken over rechtsbijstand. Het gaat hier over kind en gezin. Daarbij hebben we niet alleen de bescherming van het kind, maar ook de bescherming van volwassenen voor ogen. Het gaat ook om de aanpak van huiselijk geweld en geweld in afhankelijkheidsrelaties – in alle verschijningsvormen. Het hanteren van een onderscheid tussen samenlevingsvormen met en samenlevingsvormen zonder kinderen is ongewenst.
Vanuit de gezinnen en de professionals geredeneerd vraagt de aanpak om samenhang en beschikbaarheid van specialistische kennis en kunde. Deze samenhang is ook noodzakelijk om de bescherming van het kind effectief te laten zijn. Daarom is de keuze gemaakt om in het scenario voor kind- en gezinsbescherming de brede 0-100 jaar blik te hanteren. Belangrijke uitgangspunten zijn voorts: de beschikbaarheid van passende (jeugd)hulp, rechtswaarborgen, tegenspraak en het hanteren van begrijpelijke, toetsbare werkwijzen.

Bijlage 2
Vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties

Dit is een uitgebreide versie van de opsomming in paragraaf 2.2.1

Huiselijk geweld
Lichamelijk, geestelijk of seksueel misbruik of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring (definitie artikel 1 Wmo 2015). Met 'huiselijke kring' worden (ex-)partners, familieleden en huisvrienden bedoeld. Het woord huiselijk verwijst niet naar de plaats van het delict (het kan zowel binnenshuis als buitenshuis plaatsvinden) maar naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Bij huiselijk geweld kan het gaan om lichamelijk, psychisch of seksueel misbruik. Het kan de vorm aannemen van (ex-) partnergeweld, eergerelateerd geweld, huwelijksdwang, kindermishandeling, geweld tegen of verwaarlozing van ouderen of geweld tegen ouders.

Kindermishandeling
Elke vorm van voor de minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen, ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel (Wmo 2015 en Jeugdwet, 2015).

(Ex-)Partnergeweld
Partnergeweld is iedere vorm van herhaaldelijk geweld (fysiek, emotioneel/psychisch, seksueel of financieel) tussen volwassen partners die samen een huishouden vormen of tussen ex-partners.

Geweld tussen partners onderscheidt zich van geweld tegen kinderen in het gezin, omdat partners beiden volwassen zijn en kinderen per definitie kwetsbaarder zijn dan hun ouders. Partners hebben een wederzijdse zorgverplichting en zijn vaak financieel, economisch en sociaal afhankelijk van elkaar. Bij partnergeweld is vaak sprake van machtsongelijkheid, waarbij de pleger een bepaald overwicht heeft op het slachtoffer. Er kan een patroon ontstaan waardoor het slachtoffer (en het hele gezin) in een isolement kunnen raken.

Profielen van (ex-)partnergeweld:

1. Intiem terrorisme ('intimate terrorism'). Eenzijdig ernstig geweld van (doorgaans) de man. Bijvoorbeeld: dreiging en intimidatie; constant in de gaten houden wat het slachtoffer doet en waar hij/zij is; het ondermijnen van de wil van het slachtoffer door het zelfvertrouwen aan te tasten, door constante verbale aanvallen en door haar te overtuigen dat er geen alternatieven zijn voor de relatie; de mogelijkheden om zich tegen het controlerende gedrag te verzetten worden zoveel mogelijk beperkt door haar de toegang tot allerlei bronnen te ontzeggen en afhankelijk te maken. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het slachtoffer te weinig geld te geven en niet toe te

staan contact te hebben met vrienden of familie.
2. Veel voorkomend partnergeweld ('common couple violence').
3. Gewelddadig verzet ('violent resistance').
4. Wederzijds geweld en controle ('mutual violent control').

Hierbij kan het gaan om alle vormen van geweld; fysiek, emotioneel/psychisch, seksueel, financieel of online, en om stalking (Bron: Informatieprotocol 2,0: Veilig Thuis).

Ouderenmishandeling (ouder dan 65 jaar)

Ouderenmishandeling is het handelen of het nalaten van handelen van al degenen die in een terugkerende persoonlijke of professionele relatie met de oudere (iemand van 65 jaar of ouder) staan, waardoor de oudere persoon fysieke en/of psychische en/of materiële schade lijdt en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid (VWS, 2011; H. Comijs, 1996).

Ouderenmishandeling komt voor in huiselijke kring, maar ook in een zorginstelling. In huiselijke kring betekent het: mishandeling door partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden of huisvrienden. Dit is een vorm van huiselijk geweld. In een zorginstelling gaat het om mishandeling door beroepskrachten in de zorg. Mishandeling door professionals in een zorginstelling behoort niet tot de taak van Veilig Thuis, hier heeft de inspectie een taak. Ouderenmishandeling kan voorkomen in verschillende vormen: lichamelijk, geestelijk en/of seksueel gebied. Daarnaast kan een oudere te maken krijgen met verwaarlozing en financieel misbruik. Het verschil tussen huiselijk geweld en ouderenmishandeling zit hem met name in de mate van afhankelijkheid. Bij ouderenmishandeling is men afhankelijk voor zorg of financiën van bijvoorbeeld (ex)partners, kinderen, familieleden of huisvrienden. Vaak gaat dat goed, maar helaas niet altijd. Soms komt de mishandeling voort uit overmacht of overbelasting, soms maken mensen ook misbruik van de situatie en de afhankelijkheid van de oudere. Overbelaste mantelzorg en financieel misbruik zijn vormen van geweld die vooral bij ouderen voorkomen.

Mensenhandel

Artikel 4 van het Verdrag van de Raad van Europa ter bestrijding van mensenhandel definieert: "Mensenhandel is het werven, vervoeren, overbrengen van en bieden van onderdak aan of het opnemen van personen, door dreiging met of gebruik van geweld of andere vormen van dwang, van ontvoering, bedrog, misleiding, machtsmisbruik of misbruik van een kwetsbare positie of het verstrekken of in ontvangst nemen van betalingen of voordelen ten einde de instemming van een persoon te verkrijgen die zeggenschap heeft over een andere persoon, ten behoeve van uitbuiting."

Mensenhandel is een vorm van moderne slavernij. Bij mensenhandel is er sprake van uitbuiting, afhankelijkheid(srelaties) en verschillende vormen en gradaties van geweld. De afhankelijkheidsrelatie kan van emotionele- maar ook een praktische aard zijn, zoals het niet zelf kunnen beschikken over identiteitspapieren en geld.
De afhankelijkheid kan ook gebaseerd zijn op dreiging zoals het openbaar maken van bijvoorbeeld seksueel getint video – en fotomateriaal, bedreigen van de familie. Daarnaast kan er sprake zijn van dwang door (dreiging met) geweld, afpersing, fraude, misleiding en misbruik van hun kwetsbare positie. Het doel van de mensenhandelaar is om financieel voordeel te behalen. Mensenhandel ondermijnt niet alleen de rechtstaat, maar schendt ook mensenrechten. De impact voor de slachtoffers is enorm. Het Openbaar Ministerie beschrijft mensenhandel als een grove inbreuk op de menselijke waardigheid en de lichamelijke en geestelijke integriteit van slachtoffers en wordt gezien als schending van fundamentele mensenrechten. Voor mensenhandel is in Zuid–Limburg in 2022 een specifiek beleidsplan en een uitvoeringsplan vastgesteld.

Ontspoorde mantelzorg

Een mantelzorger die door overbelasting/ onmacht, onwetendheid/ onkunde of compassiemoeheid onbedoeld over de grenzen van de zorgvrager heengaat, inadequate zorg levert, verwaarloost of op een andere manier schade toebrengt. Bijvoorbeeld een mantelzorger die scheldt omdat deze overbelast is of verkeerde voeding geeft door overbelasting.

Eergerelateerd Geweld

Eergerelateerd geweld is elke vorm van geestelijk of lichamelijk geweld gepleegd vanuit een collectieve mentaliteit in reactie op een (dreiging van) schending van de eer van vrouw (meisje) of een man (jongen) en daarmee van haar of zijn familie waarvan de buitenwereld op de hoogte is of dreigt te raken (Ferwerda van Leiden, 2005). Eergerelateerd geweld is de uiterste vorm van geweld binnen een breder scala van eergerelateerde handelingen om aantasting van de eer te beperken of te voorkomen. (Van der Zand/Vocastrainingen).

Het is van belang om bij eergerelateerd geweld een goed onderscheid te maken tussen huiselijk geweld, geweld om de individuele eer, opvoedingsonmacht en kindermishandeling. Bij eergerelateerd geweld speelt expliciet een eermotief in een collectieve context. Eergerelateerd geweld kan zowel tussen een individu en de groep als tussen verschillende groepen onderling spelen. Eergerelateerd geweld kent verschillende uitingen en gradaties van ernst (bv. dreigen, beperken vrijheden, controleren, bezweringen en genezingsrituelen, isoleren, lichamelijk geweld, verstoting, verminking, (gedwongen) zelfmoord en als uiterste maatregel eerwraak).

Wanneer eerschending dreigt, zal de familie er alles aan doen om dit te voorkomen. Wanneer de eer is geschonden, moet deze door de familie worden hersteld. De familie wordt aangesproken door de gemeenschap als zij onvoldoende reageert op een inbreuk op de familie-eer. Meisjes en vrouwen hebben de verantwoordelijkheid om de familie-eer hoog te houden. Ouders, mannen en jongens om deze te bewaken en zo nodig te herstellen.

Eerwraak heeft te maken met het doden van een eerschender om de bezoedelde eer te zuiveren. De kuisheid van de vrouw is ook gerelateerd aan de eer van de man en de familie. Huwelijkse gevangenschap kan worden gezien als een vorm van eergerelateerd geweld. Naast het gedwongen worden om te trouwen, kan een persoon ook gedwongen worden om getrouwd te blijven. Een vrouw of man is in dat geval een huwelijk aangegaan en wil dit beëindigen, terwijl daarvoor de medewerking van de echtgenoot nodig is.

Als de echtgenoot deze medewerking weigert, is sprake van huwelijkse gevangenschap. Dit kan voorkomen bij een formeel huwelijk, maar ook bij een informeel, religieus huwelijk. Vaak zijn het vrouwen die door hun man gedwongen worden om gehuwd te blijven. Maar het komt ook voor dat de vrouw haar man dwingt om gehuwd te blijven (Bron: Informatieprotocol 2.0: Veilig Thuis).

Huwelijksdwang

Huwelijksdwang is het dwingen van een vrouw (meisje) of een man (jongen) tot een huwelijk, door ouders, familie of gemeenschap. Het is een huwelijk waarbij één of beide huwelijkspartner(s) geen zeggenschap heeft (hebben) over de sluiting van de huwelijkse verbintenis of daarmee niet instemt (instemmen). Onder deze situatie wordt mede begrepen: het wel meewerken aan de formele (wettelijke) huwelijkshandelingen, doch onder lichamelijke of geestelijke bedreiging (Bron: Landelijke Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating). Kernbegrip binnen huwelijksdwang is “dwang”. Huwelijksdwang is bij wet strafbaar (artikel 284 wetboek van strafrecht). Bij huwelijksdwang is er veelal sprake van een gebrek aan vrije partnerkeuze of er moet voor een bepaalde leeftijd getrouwd worden. Als de vrouw (meisje) of man (jongen) toch kiest voor een zelfgekozen partner kan dit leiden tot contactbreuk of verstoting. Blijvend verzet tegen het huwelijk kan leiden tot achterlating, lichamelijk of psychisch geweld. Bij huwelijksdwang speelt

een collectieve context een rol, op de achtergrond oefenen familieleden of gemeenschap druk uit. Deze druk kan subtiel tot zeer dwingend zijn. Huwelijksdwang kan een vorm van eergerelateerd geweld zijn als er eerder een eerschending plaats heeft gevonden of om een eerschending in de toekomst te voorkomen. Het hoeft echter niet altijd te maken te hebben met eergerelateerd geweld. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van economische motieven, de wens voor een verblijfsvergunning etc. (Bron: Informatieprotocol 2.0: Veilig Thuis).

Achterlating

Het tegen de wil van een man (jongen) of vrouw (meisje) achterlaten in of terugsturen naar het land van herkomst. De andere gezinsleden keren wel terug naar Nederland. (Bron: Landelijke Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating). Achterlating komt het meest voor bij kinderen, jongvolwassenen of getrouwde vrouwen (met en zonder kinderen). Het gebeurt op initiatief van de echtgenoot, ouder(s) en/of familie. Paspoort en verblijfsvergunning worden afgenomen om terugkeer naar Nederland te verhinderen. Veelal verkeert de vrouw (meisje) of man (jongen) zich in het land van herkomst in een afhankelijke en/of geïsoleerde positie en is er een onvrijwillige breuk met de sociale omgeving in Nederland. Achterlating tast de fundamentele rechten van de mens aan en geldt als een vorm van (strafbaar) geweld. Achterlating kan een vorm van eergerelateerd geweld zijn, wanneer iemand wordt achtergelaten omdat er eerder een eerschending plaats heeft gevonden of om een eerschending in de toekomst te voorkomen. Het hoeft echter niet altijd te maken te hebben met eergerelateerd geweld. Bij het achterlaten van minderjarigen kan er ook sprake zijn van opvoedingsproblematiek en is dit geen aantasting van de eer. (Bron: Informatieprotocol 2.0: Veilig Thuis).

Geweld tegen ouders (onder 65 jaar) door hun kinderen (tot 23 jaar)

Ouder-mishandeling (ook wel: 'kind-ouder geweld' of 'huiselijk geweld van jongeren tegen hun ouders'; niet te verwarren met ouderenmishandeling) is: niet-incidenteel geweld in het gezin gepleegd door een (doorgaans thuiswonende afhankelijke) jeugdige of jongvolwassene, dat gericht is op (een van) de ouders. Het gaat om herhaaldelijk en ernstig geweld (geen 'normale' puberteitsconflicten). Het geweld kan psychisch, fysiek en seksueel zijn, met financiële afpersing en materiele schade. (Bron: Ministerie van VWS)

Geweld uitgeoefend door professionals of vrijwilligers tegenover hun 'cliënten' en door 'cliënten' tegenover elkaar

In een relatie met een professional of een vrijwilliger kan ook geweld voorkomen. Zowel geweld van een professional/vrijwilliger richting een client of andersom komt voor.
Geweld door professionals is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de organisatie waar de professional werkzaam is. Daarnaast kan mishandeling van "cliënten" gemeld worden bij de Inspectie voor de gezondheidszorg.

Dierenmishandeling en huiselijk geweld

Er bestaat een verband tussen mishandeling van dieren en mishandeling van mensen. Plegers van ernstig huiselijk geweld maken zich ook vaak schuldig aan dierenmishandeling. Dat is bekend uit onderzoek onder vrouwen die vanwege geweld in een opvangcentrum zitten. Meer dan de helft van deze vrouwen geeft aan dat de partner ook het huisdier mishandelde. En in een kwart van de gevallen begon de mishandeling bij het huisdier.
Een pleger van huiselijk geweld kan een huisdier lichamelijk mishandelen of als 'wapen' inzetten om iemand aan te vallen. Een huisdier kan ook gebruikt worden om iemand te bedreigen, manipuleren, controleren, vernederen, bang te maken of te dwingen in de relatie te blijven. (Bron: Ministerie van VWS)

Bijlage 3 Netwerkpartners

Dit is een uitgebreide versie van de opsomming in paragraaf 3.2

Veilig Thuis Zuid-Limburg (VT)

De taken van Veilig Thuis, zoals vastgelegd in de WMO 2015, zijn door het Landelijk Netwerk Veilig Thuis nader uitgewerkt in het handelingsprotocol Veilig Thuis 2019. Gemeenten onderschrijven en faciliteren de werkwijze van Veilig Thuis Zuid-Limburg volgens dit handelingsprotocol.
Veilig Thuis geeft advies aan burgers en professionals inzake (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling en neemt bij aanname van een melding de verantwoordelijkheid voor het zicht op veiligheid over. Op basis van de veiligheidsbeoordeling wordt een keuze gemaakt voor vervolgstappen. Indien nodig zet Veilig Thuis Zuid-Limburg de dienst Voorwaarden & Vervolg in, of de dienst Onderzoek om in kaart te brengen of er daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling. In geval van overdracht van casuïstiek aan het lokale veld (gemeenten/ en of hulpverlening), monitort Veilig Thuis Zuid-Limburg of aan de gestelde veiligheidsvoorwaarden is voldaan, of deze hebben geleid tot directe veiligheid en latere stabiele veiligheid, en of er aandacht is voor het werken aan herstel van de gevolgen van het geweld.

Hiertoe staat Veilig Thuis in contact met het gezin en professionals uit het lokale veld. Wanneer stabiele veiligheid is bereikt, sluit Veilig Thuis het dossier.
Meer informatie is te vinden:
Over Veilig Thuis Zuid-Limburg – Veilig Thuis Zuid-Limburg (veiligthuiszl.nl)

Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)

Kinderen hebben recht op een gezonde en stabiele ontwikkeling. Dat staat in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind. In Nederland beschermt de RvdK dat recht voor kinderen die in hun ontwikkeling worden bedreigd en voor hen die worden verdacht van of veroordeeld zijn voor een strafbaar feit. Daarnaast voert de RvdK taakstraffen uit en geeft advies bij adoptie, pleegzorg en complexe scheidingen. De RvdK staat voor gelijke rechten voor ieder kind. Waar juridische stappen in beeld komen ter bescherming van kinderen, kijkt de Raad voor de Kinderbescherming met 'nieuwe ogen' naar situaties, vanuit een onafhankelijke positie. Dit vanuit een pedagogische én juridische blik naar welke oplossing een kind verder helpt. De RvdK is vaak kort in beeld. De impact kan groot zijn. Ingrijpen in de (thuis)situatie van een kind wordt niet zomaar gedaan. Is er meer nodig? Dan krijgt het gezin een periode toezicht. Pas in het uiterste geval kan de RvdK de rechter verzoeken om een kind of jongere ergens anders in veiligheid te brengen. Als het veilig kan blijft het contact tussen ouders en kind behouden. Bij een jongere die de wet heeft overtreden zoekt de RvdK naar een zinvolle taakstraf. Als start voor een betere toekomst. Is het vergrijp te ernstig, dan heeft de RvdK een adviserende rol naar het OM, om zwaarder te straffen. Hoe de maatschappij kijkt naar wat goed is voor een kind verandert door de jaren heen. Het werk en de samenwerking met andere organisaties, verandert mee. Maar het recht van een kind om veilig en kansrijk op te groeien, blijft hetzelfde. Aan de bescherming van dat recht werkt de RvdK iedere dag.

Omdat ieder kind dat ernstige schade dreigt op te lopen het recht heeft veilig verder op te groeien.
Meer informatie is te vinden:
Over ons | Raad voor de Kinderbescherming

Zorg en Veiligheidshuizen Zuid-Limburg (ZLZVH)

Het Zorg- en Veiligheidshuis Zuid-Limburg is dé plek waar gemeenten, justitiële partners en zorgpartners samenwerken om de meest complexe zorg- en veiligheidsproblemen op het gebied van overlast, criminaliteit, verward gedrag, huiselijk geweld, kindermishandeling en radicalisering aan te pakken.
Meer informatie is te vinden:
www.zlzvh.nl

Gecertificeerde Instellingen

Bureau Jeugdzorg (BJZ)

Bureau Jeugdzorg Limburg is een gecertificeerde instelling voor uitvoering van de maatregelen jeugdbescherming en jeugdreclassering. Biedt hulp en ondersteuning in die gevallen waar de (kinder)rechter een uitspraak heeft gedaan en een kinderbeschermingsmaatregel heeft uitgesproken of jeugdreclassering heeft opgelegd. Daarnaast speelt BJZ een actieve rol in het lokale veld. Dit biedt de mogelijkheid om snel te schakelen van vrijwillige hulp naar gedwongen hulp als dat nodig is, of specifieke deskundigheid in te zetten om kinderbeschermingsmaatregelen juist te voorkomen.

BJZ begeleidt daarnaast ook jongeren tussen de 12 en 23 jaar die een strafbaar feit hebben gepleegd. Dit wordt gedaan door jeugdreclasseerders. Het doel is voorkomen dat jongeren nog een keer in de fout gaan. Jongeren komen bij de jeugdreclassering terecht via de Raad voor de Kinderbescherming, de officier van Justitie of de kinderrechter. De jeugdreclassering kent verschillende begeleidingsvarianten.
Meer informatie is te vinden:
Bureau Jeugdzorg Limburg – Bureau Jeugdzorg Limburg (bjzlimburg.nl)

William Schrikker Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (WSG)

William Schrikker Jeugdbescherming & Jeugdreclassering (JB&JR) is een landelijke gecertificeerde instelling binnen de Jeugdzorg. Zij zijn gespecialiseerd in het begeleiden van gezinnen waarvan de ouders en/of het kind een beperking heeft. Vaak gaat het om een licht verstandelijke beperking. WSG voeren gedwongen maatregelen uit en bieden diverse consultatie- en adviesdiensten. Van een eenmalig advies tot preventietrajecten.
Meer informatie is te vinden:
William Schrikker – William Schrikker Jeugdbescherming & Jeugdreclassering

Politie

In het kader van huiselijk geweld streeft politie naar één ding: zorgen dat het weer veilig wordt thuis. Welke rol en taken politie daarbij uitvoert, verschilt per situatie. Dat kan zijn direct ingrijpen als de situatie erom vraagt. Daarnaast stelt politie feiten vast, doet onderzoek naar strafbare feiten en stemt af met partners over de aanpak.

Openbaar Ministerie (OM)

Het OM is de enige instantie in Nederland die verdachten voor de strafrechter kan brengen. Het OM zorgt ervoor dat strafbare feiten worden opgespoord en vervolgd. Daarvoor wordt samengewerkt met politie en andere opsporingsdiensten. De officier van justitie leidt het opsporingsonderzoek. Het Openbaar Ministerie (OM) treedt op voor de samenleving. Het OM is verantwoordelijk voor het opsporen en vervolgen van strafbare feiten. Het werk van het OM is erop gericht dat daders een passende straf krijgen, dat slachtoffers en nabestaanden het gevoel hebben dat er iemand naast hen staat, en dat de samenleving voelt dat het recht bij het OM in goede handen is. Veel voorkomende criminaliteit – waaronder vormen van huiselijk geweld – wordt afgedaan bij ZSM (Zorgvuldig Snel Maatwerk). Daar werken politie, reclassering, slachtofferhulp, OM en Veilig Thuis 7x24 uur samen om recht te doen en strafzaken betekenisvol te behan-

delen. Voor jeugdige verdachten werken deze partners daarbovenop samen met de Raad voor de Kinderbescherming, Halt, Bureau Jeugdzorg, William Schrikkergroep om met pedagogisch effect het strafrecht in te zetten. Extremere vormen van criminaliteit (doodslag, moord, grote drugszaken) worden behandeld door de afdeling Onderzoeken & Ondermijning. Als (trieste) voorbeelden gelden gevallen van femicide en mensenhandel.
Meer informatie is te vinden:
Het OM de film (korte versie) | Video | Openbaar Ministerie

Drie Reclasseringsorganisaties (3RO)

Het reclasseringswerk in Nederland wordt uitgevoerd door drie reclasseringsorganisaties (3RO):

- Reclassering Nederland (RN) www.reclassering.nl
- Stichting Verslavingsreclassering GGZ (SVG) www.svg.nl
- Stichting Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering www.legerdesheils.nl/reclassering

De drie organisaties verschillen van elkaar wat betreft geschiedenis, visie, omvang, structuur en manier van werken. In de praktijk werken ze nauw met elkaar samen om bij te dragen aan de veiligheid van de samenleving door het voorkomen van criminaliteit en het terugdringen van herhaling.

Vrouwenopvang

De Vrouwenopvang is er voor vrouwen en hun kinderen uit regio Zuid-Limburg die ernstig worden bedreigd door hun partner of familie, of die gevlucht zijn uit een situatie van geweld. Deze vrouwen hebben een (vaak anonieme) opvangplek nodig, omdat ze een zeer groot veiligheidsrisico lopen. XONAR Vrouwenopvang biedt opvang en hulpverlening voor de regio Maastricht Heuvelland en de Westelijke Mijnstreek, Levanto Vrouwenopvang voor de regio Parkstad. Daarnaast heeft de Vrouwenopvang in Zuid-Limburg vanuit het Landelijk Stelsel Vrouwenopvang een landelijke opvangfunctie voor vrouwen en kinderen als in de eigen regio onvoldoende veiligheid kan worden geboden. Naast opvang biedt de Vrouwenopvang vanuit haar jarenlange ervaring en expertise steeds vaker ambulante (systemische begeleiding) wanneer er sprake is van GIA.

Centrum Seksueel Geweld Limburg (CSG)

Slachtoffers van een ongewenste seksuele ervaring (online of offline) kunnen bij het Centrum Seksueel Geweld Limburg terecht voor advies of medische, forensische en psychologische hulp. Het Centrum Seksueel Geweld (CSG) Limburg is een samenwerking tussen het Maastricht UMC+, XONAR, GGD Zuid Limburg, GGD Limburg-Noord, Politie-eenheid Limburg, Slachtofferhulp Nederland en de Limburgse gemeenten.
Meer informatie is te vinden:
Over ons – Centrum Seksueel Geweld
Chat met het Centrum Seksueel Geweld – Centrum Seksueel Geweld

Bijlage 4
White Paper Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming in Limburg

White Paper Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming In Limburg
Algemeen Justitieel Beraad Limburg & Regionaal Netwerk Zorg Straf Limburg

27 juni 2023 | Jeroen Bos | Blaauwberg

Doel van dit *white paper*

De samenwerking zorg-veiligheid in de regio positief beïnvloeden en daarmee meehelpen de basis te leggen voor een succesvolle invulling van het Toekomstscenario in Limburg.

Inhoudsopgave

Aanleiding en leeswijzer | 2

Hoofdboodschap | 3

1. Uitgangspunten Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming | 4 t/m 6
2. Leereffecten uit de huidige praktijk | 7 t/m 12

2.1 Inventarisatie: staande en goede praktijk in de samenwerking zorg-straf in Limburg
2.1.1 Deskundigheidsbevordering
2.1.2 Casusbesprekingen (operationele samenwerking)
2.1.3 Netwerkversterking (tactische samenwerking)
2.1.4 Agendasetting (bestuurlijke samenwerking)

2.2 Leereffecten
2.2.1 Leereffect A : de Brunssumse Methode
2.2.2 Leereffect B: Regionaal Netwerk Zorg Straf
2.2.3 Leereffect C: Rekenkameronderzoek "Georganiseerde Onmacht"

3. Knelpunten en ambitie | 13
4. Aanbevelingen | 14 t/m 16

4.1. Zes prioritaire thema's
4.2. Hoe ver reikt onze gezamenlijke ambitie?
4.3. Wat is daarvoor nodig?

Aanleiding en leeswijzer

Op 17 november 2022 bracht het landelijke Programmateam Toekomstscenario een werkbezoek aan het Regionaal Netwerk Zorg Straf (RNZS) in Limburg. Doel van het werkbezoek was de werkzame elementen van de samenwerking op het gebied van zorg en straf in Limburg in beeld te krijgen, zoals die in Geweld Hoort Nergens Thuis en Veiligheid Voorop in de afgelopen jaren vorm hebben gekregen.

Vervolgens heeft het Algemeen Justitieel Beraad (AJB) Limburg op 16 februari 2023 een werksessie gewijd aan de (potentiële) betekenis van het Toekomstscenario voor Limburg, met name vanuit het oogpunt zorg-straf. Naar aanleiding van die werksessie heeft het AJB besloten om een advies - dit *white paper* - voor de regio op te stellen. Het RNZS heeft zich daarbij aangesloten.

De justitie- en zorgpartners in het AJB en het RNZS willen met dit *white paper* vooral een positieve-kritische bijdrage leveren. Het is geen oordeel over de wenselijkheid van het Toekomstscenario, of een advies over hoe het Toekomstscenario eruit moet gaan zien. Die discussies vinden elders plaats. Het is ook niet de bedoeling met dit advies een aantal eisen of vragen neer te leggen bij de gemeenten, die het voortouw hebben om het Toekomstscenario regionaal vorm te geven en in te voeren. We willen vanuit de ervaring van de afgelopen jaren aangeven wat de bijdrage van justitie en zorgpartners kan zijn, welke ambitie we daarmee voorstaan en welke knelpunten we in de huidige praktijk zien en bij voorrang zouden willen aanpakken.

Schouder aan schouder staan wordt immers een cruciale voorwaarde om te komen tot een betere kind- en gezinsbescherming.

Hoofdboodschap

De regio moet zich voorbereiden op het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, maar scope en tijdpad daarvan zijn nog onduidelijk. Of het Toekomstscenario nou een grote stelselwijziging gaat betekenen of niet, twee speerpunten van het Toekomstscenario lijken hoe dan ook aan de orde: 1. **versterking van de wijkteams** en 2. **samenwerking versterken** in en rond een regionaal veiligheidsteam.

Daarmee zijn we in de regio vooral ook zelf aan zet.

Maar er is ook los van het Toekomstscenario nog veel werk te doen. Onze belangrijkste oproep vanuit het AJB en RNZS in Limburg is dan ook om **niet te wachten op de definitieve plannen** voor het Toekomstscenario vanuit Den Haag. Dat is ook niet nodig om een aantal dingen te verbeteren. Een goede samenwerking tussen justitiepartners, zorgpartijen en gemeenten is daarbij cruciaal.

We willen samen met gemeenten versnellen en ontwikkelen op aantal goede praktijken en knelpunten. We willen de dynamiek en urgentie van de discussie over het Toekomstscenario gebruiken om gezamenlijk stappen te zetten. Op korte termijn zouden we in Limburg vooral beter werk willen maken van **drie knelpunten**, die alle drie te maken hebben met een **te versnipperde aanpak** tot nu toe.

1. De **versnippering in de aanpak van zorg- en veiligheidsvragen van 0-100.** De harde knip tussen 18+ en 18- aanpak zit ons in de weg.
2. De **crisisaanpak**, waarbij veel mensen tussen wal en schip van straf en zorg vallen. In Noord- en Midden-Limburg is inmiddels een24/7-incidentenaanopak in aanbouw, maar er is nog veel winst te halen. Samen op in Acuut loopt moeizaam in Zuid-Limburg, we kennen geen WMO-crisisdienst en in niet in alle Limburgse regio's zijn voldoende voorzieningen, zoals time-outbedden.
3. **Eenheid en kwaliteit van veiligheidsplannen.** Er is te veel versnippering in soorten en gebruik van veiligheidsplannen en dat is verstorend voor de uitvoeringspraktijk. Duidelijkheid en meer discipline is hier nodig.

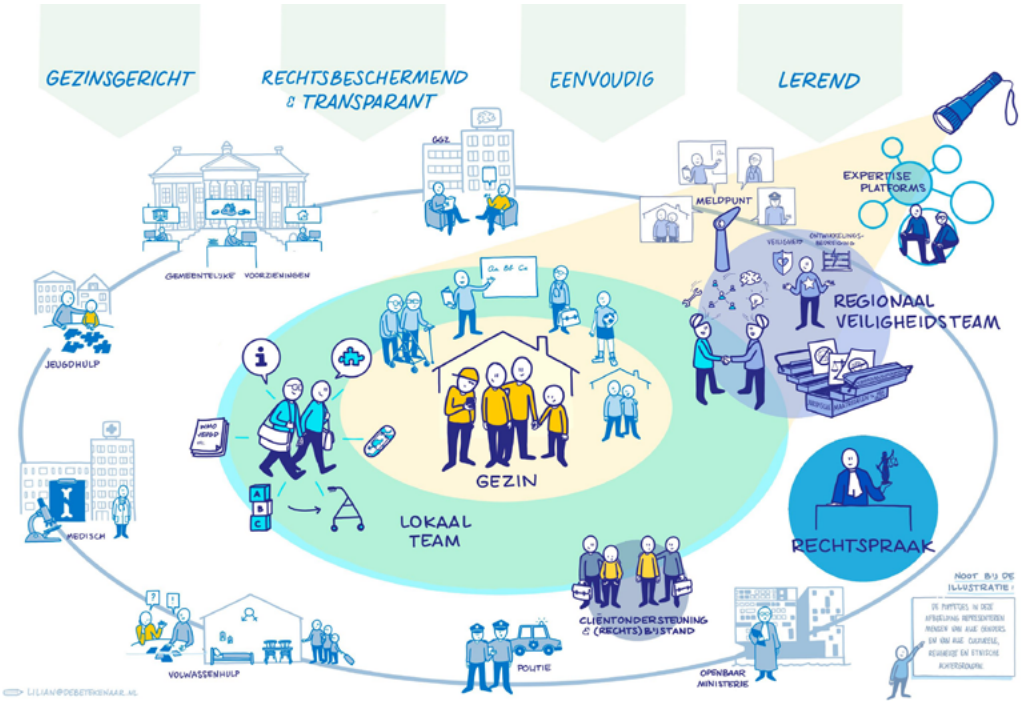
We komen op basis van de goede voorbeelden (paragraaf 2) en de knelpunten (paragraaf 3) tot zes prioritaire thema's.

Zes prioritaire TS-thema's in Limburg
1. **Versnippering tegengaan in de 0-100 aanpak, de crisisaanpak en het gebruik van veiligheidsplannen**
2. Deskundigheidsbevordering en multidisciplinair leren
3. **Versteken van multidisciplinair casusoverleg** (zoals het Actie-overleg, de Jeugdbeschermingstafel of MDA++): **expertise naar de voorkant**
4. Steeds betrekken van alle spelers, **ook het gezin** (naar voorbeeld van de Brunssumse aanpak)
5. **Niet-vrijblijvende tactische netwerken** als sturingsmechanisme inzetten (RNZS en andere lerende netwerken)
6. **Meer gezamenlijke bestuurlijke inzet** vanuit gemeenten, politie, OM, GGZ, GGD en andere partijen op het gebied van zorg en veiligheid

Dit vraagt inzet van de regio en een actieve betrokkenheid van de Rijksoverheid, ook in het structureel faciliteren van de goede samenwerkingspraktijk.

1. Uitgangspunten Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

1.1. Het Toekomstscenario

Aanleiding voor het Toekomstscenario	Visie achter het Toekomstscenario
Het moet effectiever en eenvoudiger, tijdiger en passender • De huidige jeugdbescherming is complex en knelt – organisaties werken te veel als estafette. • Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling moet verder worden versterkt. • Meer samenhang nodig in hulp en ondersteuning voor kinderen en volwassenen.	**Gezin centraal.** Ieder gezin en alle leden hebben unieke behoeftes. Om hen te helpen kijken professionals naar de context van het hele systeem – breder dan alleen de directe gezinsleden. **Sterke lokale (wijk)teams.** Sterke lokale (wijk)teams zijn betrokken en werken vanuit brede expertise met gezinnen. Ze blijven letterlijk en figuurlijk in de buurt. Zij halen er aanvullende expertise bij als het nodig is. **Expertise erbij halen (RVT).** In het nieuw te ontwikkelen Regionaal Veiligheidsteam is specialistische expertise op ontwikkelingsbedreiging en veiligheid gebundeld om gezinnen te ondersteunen. Het team voert daarnaast ook kinderbeschermingsmaatregelen uit. (Idealiter ook jeugdreclassering).

Bron: presentatie werkbezoek AJB, Lieke Bruinooge, 16 februari 2023

1.2. Wat werkt?

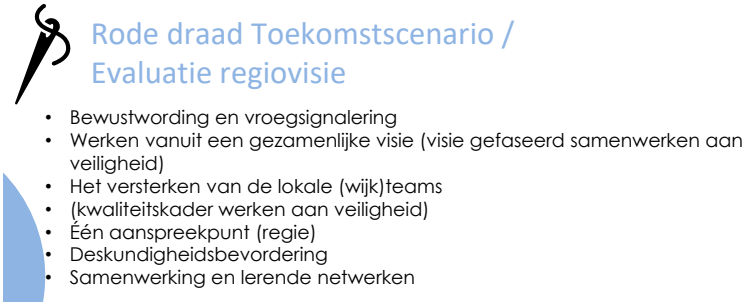
Het Onderzoek "Een kwestie van lange adem" uit 2020 van het Verwey-Jonker Instituut geeft een aantal cruciale factoren om de veiligheid binnen gezinnen duurzaam te verbeteren:

- De **aandacht en de focus op veiligheid** in het gezin als belangrijke voorwaarde voor een succesvolle aanpak.
- Het geweld neemt sterker af of stopt als **VT, de vrouwenopvang en de MDA++ aanpak** betrokken zijn.
- **Gezamenlijke verantwoordelijkheid** voor de veiligheid (deze wordt vaak niet gevoeld).
- **Training en ondersteuning van de professionals op het lokale niveau** noodzakelijk om deze problematiek te kunnen en durven te bespreken, om te zorgen dat de veiligheid geborgd wordt.
- Deze complexe problematiek vraagt om een **integrale systemische aanpak.**
- Casusregie bij **één partij**.
- Begeleiding is een **kwestie van lange adem**.

In hetzelfde onderzoek maakt het Verwey-Jonker Instituut onderscheid naar vijf soorten van huiselijk geweld en kindermishandling ("gezinsprofielen"): Intieme terreur; Gezin in de stress; Langdurige zorg; Kindgedrag & opvoedstress; Complexe conflictscheiding.

1.3. Zeven opgaven vanuit het Toekomstscenario in Limburg

De concept-regiovisie GIA Zuid-Limburg 2023-2026 ziet vanuit de doelen van het Toekomstscenario en de evaluatie van de vorige Regiovisie zeven rode draden die de komende jaren de inzet in het terugdringen van geweld in afhankelijkheidsrelaties gaat bepalen. Noord- en Midden-Limburg heeft nog geen nieuwe Regiovisie GIA, maar de zeven opgaven zijn ook daar herkenbaar.

Bron: Presentatie concept-regiovisie GIA Zuid-Limburg 2023-2026 (17 april 2023)

1.4. Reacties op het Toekomstscenario: landelijke stelselvraagstukken en volwassenen in het TS

Landelijke stelselvraagstukken

Tijdens het AJB van 16 februari gaf een aantal partijen hun visie op het Toekomstscenario. Een aantal opmerkingen had betrekking op het stelsel. Daarbij gaat het dus niet om vraagstukken die in de regio zijn op te lossen, maar die een landelijk kader vergen. Het ging daarbij vooral om de volgende observaties (die uiteraard ook landelijk door de organisaties zijn aangekaart):

- rechtsbescherming: overgang naar gedwongen kader staat onder druk in huidige planvorming
- het niet opheffen van de scheiding strafzaken en civiele zaken (integrale rechtbankzittingen) in het Toekomstscenario.

Volwassenen
De strafrechtketenpartners in Limburg vragen bij de vormgeving van het Toekomstscenario explicieter aandacht voor volwassen en de daarbij betrokken strafrechtketenpartners, zeker bij het deel 'Gezinsbescherming'.

Als voorbeeld kan worden genoemd dat ketenpartners als de drie reclasseringsorganisaties (Reclassering Nederland, Verslavingsreclassering en Leger des Heils Reclassering, de Penitentiaire inrichtingen, Slachtofferhulp te maken hebben met (kinderen en) volwassen die onderdeel van een gezin zijn. In strafrechtelijke zin kunnen de gezinsleden ook rollen hebben als slachtoffer of verdachte, dader, ex-gedetineerde. Dan speelt uitdrukkelijk ook de rol en verantwoordelijkheid van diverse strafrechtketenpartners naast politie en OM. De expertise van deze organisaties vraagt erom betrokken te worden bij vormgeving van het Toekomstscenario, zeker gezien de gewenste, brede systeembenadering die zich niet beperkt tot het kind of individu.

Zonder limitatief te willen zijn valt te denken aan intergenerationele overdracht van criminaliteit, uiteraard van geweld (waar overigens aandacht voor is) en de aanpak ervan, aan nazorg ex-gedetineerden én aan slachtoffers in brede zin.

Dit memo gaat niet nader in op deze landelijke vraagstukken, maar gaat verder in op de regionale uitvoerings- en samenwerkingspraktijk.

2. Leereffecten uit de huidige praktijk

2.1. Inventarisatie van enkele *good practices* in de samenwerking zorg en veiligheid in Limburg

Het gaat er bij deze inventarisatie niet om volledig te zijn. Doel is aan de hand van een aantal goed lopende voorbeelden te komen tot werkzame elementen die kunnen helpen bij de implementatie van het Toekomstscenario.

2.1.1. Deskundigheidsbevordering

Wat?	Good practice	Opgaves
Top 3 methodiek (NML) en Samen voor Veiligheid (ZL)	(Alle) professionals trainen in gemeenschappelijke taal en methodiek van een veiligheidsplan	• (Licht) verschillende aanpak NML en ZL • Van theorie naar praktijk … • Aantallen: alle professionals trainen • Vervolg: kennis en samenwerking blijven onderhouden met verdiepingsdagen en intervisie

Uit onderzoek blijkt dat deskundigheidsbevordering en **multidisciplinair leren** (waaronder ook elkaar en elkaars organisaties en verantwoordelijkheden in de keten beter leren kennen) een belangrijke succesvoorwaarde is voor een betere aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling of geweld in afhankelijkheidsrelaties (zie bijvoorbeeld Een kwestie van lange adem van het Verwey-Jonker Instituut uit 2020 en de Monitor Kwaliteit en Impact van Veiligheid Voorop uit 2022).

Daar valt nog veel winst te halen. Naast de twee in de tabel genoemde trainingen kan het dan kan het gaan om verdiepende trainingsdagen, intervisie, meeloopstages, werkbezoeken of traineeships bij andere organisaties.

2.1.2. Casusbesprekingen (operationele samenwerking)

Wat?	Good practice	Opgaves
Actie-overleg	Vroegtijdige samenwerking zorg-straf bij huiselijk geweld en kindermishandeling door VT, politie, OM, RvdK, en 3RO (voor heel Limburg): snel onderling afspraken over een gezamenlijke aanpak.	Aanpak uitbreiden naar zeden?
Brunssumse methode	Team Jeugd en Gezin werkt actief samen met partners. Vanuit één gezamenlijke visie en éénduidige regie wordt met ouders/ jongeren gekeken naar het waarborgen van veiligheid en inzet van passende hulp, zoveel mogelijk in een vrijwillig kader. Zie verder 2.2.	Volhouden blijkt in de praktijk moeilijk.
Jeugdbeschermtafel	Afstemming als gedwongen kader in beeld is (VT, RvdK, ZVH, GI). Betrokkenheid en aanwezigheid gezin is cruciaal.	Als er strafrecht in beeld is, worden de ouders niet betrokken. Onderlinge consultfunctie versterken.

Triagetafel	Afstemming VT en gemeentelijke teams (wekelijks) en eventueel maatschappelijk werk en hulpverlening: informatie en deskundigheid bij elkaar brengen.	Onderlinge consultfunctie versterken. Kennis over en verbinding met andere partijen: wanneer anderen wel of niet betrekken na vroege signalen?
Afstemmingsoverleg Jeugd op ZSM	Afdoening misdrijven (pedagogisch effect/ sanctie), twee keer per week op ZSM door Politie, OM, RvdK, GI's, Halt, VT.	
Methodisch gesprek	Gezamenlijk uitvoeren van kindgesprekken bij vermoedens van kindermishandeling. Wordt geïmplementeerd.	
Preventie met gezag	Veelbelovend, maar moet eigenlijk nog echt starten.	Betekent voor RvdK en OM een beweging naar de voorkant.
MDA++	Landelijk erkende en gestimuleerde methode om complexe zorg-veiligheidscasuïstiek integraal op te pakken. Loopt al in Zuid, wordt geïmplementeerd in Noord- en Midden.	

Deze lijst is niet uitputtend, er zijn veel verschillende vormen van gestructureerd of ad hoc casusoverleg. De ervaring is (wederom) dat onderlinge aanvulling en uitwisseling van vakkennis de professionals helpen hun werk goed (effectief en efficiënt) te doen.

Uitdagingen zijn dan:

- Zorgen dat er **voldoende tijd** is om te overleggen. Dit soort casusoverleg levert in de loop van een zaak vaak tijd op, maar vergt aan de voorkant ook tijdsinvestering.
- Met **mandaat aan tafel**: kan een medewerker besluiten om een bepaalde samenwerkingsaanpak vorm te geven?
- Goede **samenwerkingsvaardigheden**: weten waar je elkaar aan kan vullen, wat de andere partij wel en niet kan betekenen en hoe je samen verder kan komen dan ieder voor zich.

2.1.3. Netwerkversterking (tactische samenwerking)

Wat?	Good practice	Opgaves
Regionaal Netwerk Zorg Straf	Vroegtijdige samenwerking HG & KM (Veiligheid Voorop) door VT 3RO, RvdK, politie, OM in een lerend netwerk. Inmiddels zijn meerdere partijen aangehaakt. Zie verder 2.3.	Verbinding naar het lokale veld, versterking verbinding gemeenten en regionaal werkende justitiepartners.
Arrondissementaal Platform Jeugdcriminaliteit	Afstemming processen, beleid en samenwerking door politie, OM, rechtbank, RvdK, GI's, Halt, VIA Jeugd, 3RO, gemeenten. Vier keer per jaar.	
Aanpak Heerlen-Noord	Integrale wijkaanpak op alle levensterreinen (werk, onderwijs, gezondheid, leefbaarheid, veiligheid).	Groot project, hoe maak je dat straks iets voor de lange termijn?

Het veld van zorg & veiligheid kent veel spelers. Allemaal met eigen (wettelijke) taken of contractuele opdrachten (vanuit de gemeenten). Of het Toekomstscenario nu een stelselwijziging in gaat houden of niet, beter samenwerken blijft hoe dan ook een cruciale opgave.

Die samenwerking hoeft geen organisatievorm te hebben, zoals bovenstaande voorbeelden laten zien, maar is ook niet vrijblijvend. Ze vraagt:

- **Duidelijke afspraken over het doel van de samenwerking** (in de voorbeelden hierboven: de doelen van Veiligheid Voorop, ZSM-afdoening en het Nationaal Programma.
- **Goede samenwerkingsvaardigheden**: over grenzen en organisatiebelang heen kunnen kijken. De wil daartoe is er bijna altijd, maar moet in praktijk worden omgezet en daarvoor moeten soms barrières worden geslecht.
- **Informatie-uitwisseling**, zodat bijvoorbeeld (wijkteam)-professionals weten welke instanties en regelingen bij een gezin betrokken zijn of waren.

2.1.4. Agendasetting (bestuurlijke samenwerking)

Wat?	Good practice	Opgaves
Commissie Zorg & Veiligheid	Meer gezamenlijke sturing vanuit gemeenten, politie, OM, GGZ, GGD en andere partijen op het gebied van zorg en veiligheid.	Soortgelijk bestuurlijk platform in Noord- en Midden-Limburg in voorbereiding (nu nog ambassadeursgroep).
Algemeen Justitieel Beraad	"Vrijplaats" om (nieuwe) ontwikkelingen te bespreken, kennis te delen en gezamenlijk ambities te stellen.	Sturen op kennis en gezag, zonder aan het stuur te zitten (gemeenten gaan immers over invoering van het Toekomstscenario).

Ook dit overzicht is uiteraard niet compleet, er zijn veel meer bestuurlijke tafels waar over zorg en veiligheid wordt gesproken (zoals pho's, besturen ZVH, overleg WvGGZ). We streven hier weer niet naar een overzicht, maar naar aanknopingspunten voor het Toekomstscenario.

We zien er een aantal:

- **Gezamenlijke ambities stellen** (zoals nu in de Commissie Zorg en Veiligheid Zuid-Limburg gebeurt met onder meer het PvA Mensenhandel of de Regiovisie GIA).
- **Van keten naar netwerk**. Het Toekomstscenario-denken laat ook zien dat we van ketens (met opeenvolgende acties en dus overdrachtsmomenten) naar een meer integrale aanpak moeten (het netwerk bepaalt de volgorde van acties). Dat vraagt om versterking van onderlinge scharnierpunten (triage, consult) en het versterken van de governance mét gemeenten, om die in staat te stellen goed regie te voeren.
- **Schaarse menskracht zo goed mogelijk inzetten**. De arbeidsmarkt is krap en personeelsvraagstukken zijn moeilijk. Om kennis en capaciteit zo goed mogelijk in te zetten (en voor de sector te behouden) kan personeelspooling of andere vormen van gezamenlijk arbeidsmarktbeleid een goed instrument zijn.

2.2. Leereffecten

Na de inventarisatie gaan we in op drie leereffecten aan de hand van drie deelaspecten van het brede terrein van het Toekomstscenario. Net als bij de inventarisatie gaat het er niet om volledig te zijn, maar om aan de hand van een aantal sprekende voorbeelden elementen voor een goede voorbereiding op en invoering van het Toekomstscenario in Limburg op te halen.

2.2.1. Leereffect A: de Brunssumse Methode

Bron: Raad voor de Kinderbescherming, Analyseformat Brunssumse samenwerking (versie 9 februari 2023): "De "Brunssumse methode" voor een gezamenlijke lokale aanpak '1 gezin – 1 plan – 1 regisseur': samen met het gezin kijken naar kansen en mogelijkheden hulpverlening in een vrijwillig kader - beschreven vanuit het perspectief van de RvdK."

Korte korte lijnen met het hele netwerk: professionals én gezin
Sinds 2015-2016 wordt er door het lokale wijkteam (team Jeugd en Gezin) van Brunssum actief samengewerkt met partners waaronder de RvdK, maatschappelijk werk, VT, GI's, huisartsen, scholen en (sport)verenigingen. Vanuit één gezamenlijke visie (sociale netwerkgedachte) en éénduidige regie (bij jeugdconsulent van de Gemeente Brunssum dan wel JHA/ netwerkpartner) wordt mét ouders/ jongeren gekeken naar het waarborgen van veiligheid en de inzet van passende hulp, zoveel mogelijk in een vrijwillig kader.

Toegevoegde waarde (beschouwd vanuit kerntaken RvdK)
- Volledige, actuele, kwalitatief inhoudelijk sterke VTO's waardoor raadsonderzoek wordt verkort
- Sterke daling aantal raadsonderzoeken, inzet hulpverlening in gedwongen kader (daling raadsonderzoeken in 2016-18 met 2/3)
- Vergroten transparantie voor en betrokkenheid van ouders en jongeren t.a.v. de inzet en besluitvorming.

Enkele succesfactoren
- Korte lijnen en laagdrempelige samenwerking voor een periode van zes jaar met vaste, betrouwbare professionals met positieve, kritische grondhouding
- Uitgangspunt mét i.p.v. over, zonder ouders en kinderen praten. Stimuleren denkproces bij ouders en kinderen i.p.v. overname.
- Trekkersrol Team Jeugd en Gezin: stevige, outreachende aanpak en linking pin functie aan de voorkant.
- Inhoudelijke vrijheid/ruimte voor Team Jeugd en Gezin vanuit de gemeente Brunssum om sociale netwerkstrategie vorm te geven.

Kansen
- Hernieuwen aandacht inbedding gezamenlijke visie, sociale netwerkgedachte tussen netwerkpartners.
- Verbinding, aandacht grondhouding via gezamenlijke trainingsdagen 'Samen voor veiligheid'.
- Verbinding en investering samenwerking (richting Toekomstscenario) o.b.v. de inhoud door en vanuit professionals zelf. Door jeugdprofessionals samen te brengen bouw je aan vertrouwen en wederzijds gunnen buiten overleg-structuurafspraken.

2.2.2. Leereffect B: het Regionaal Netwerk Zorg Straf Limburg

Werk maken van de 'zachte' samenwerkingsfactoren en samen willen leren
Het RNZS geeft sinds 2018 de vroegtijdige samenwerking rond huiselijk geweld en kindermishandeling in de regio vorm vanuit de landelijk ontwikkelagenda Veiligheid Voorop. Aan de hand van vier verbeteracties (Samen op in Acuut, Actie-overleg Huiselijk geweld door VT en ZSM en de Samenwerking bij strafbare

kindermishandeling) en met een lerende aanpak via casusreviews wordt de samenwerking tussen VT, politie, OM, RvdK en 3RO versterkt. Inmiddels zijn gemeenten, ZVH's, GGZ en GI's ook aangesloten.

Drie succesfactoren/ werkende elementen RNZS	Drie gouden regels voor samenwerking RNZS
De praktijk naar binnen halen (casusreviews)	Echt in gesprek willen, iets gezamenlijk willen bereiken
Concrete inzet op verbeteracties	Niet verschuilen achter anderen of het systeem, verantwoordelijkheid nemen
Aandacht voor de "zachte" samenwerkingsfactoren	Verplaatsen in achtergrond en verantwoordelijkheden van de ander

Lessen van het RNZS:

- Wees dienend aan praktijk: ondersteunen en verbeteren.
- Zet bewust sterk in op de 'zachte' samenwerkingsfactoren: openheid in discussie, over grenzen heen kijken, samenwerkingsgedrag versterken.
- De kracht van kwetsbaarheid: vertrouwen en veiligheid creëren om fouten te erkennen in aanwezigheid van andere organisaties.

2.2.3. Leereffect C: "Georganiseerde Onmacht"

Investeren in de uitvoeringspraktijk is nodig om het stelsel beter werkend te krijgen
In 2023 bracht de Algemene Rekenkamer het rapport "Georganiseerde Onmacht: over de rol van de rijksoverheid bij de jeugdbescherming" uit. De Rekenkamer trekt een aantal stevige conclusies:

- "Voor de jeugdbescherming is de Jeugdwet [waarmee in 2015 de uitvoering van provincies naar gemeenten ging] welbeschouwd uitgelopen op een mislukking."
- "… dat het jeugdzorgstelsel op papier goed geregeld lijkt te zijn, maar in de praktijk lukt het gemeenten, jeugdbeschermers en andere zorgverleners niet om de hen toebedachte verantwoordelijkheid in de uitvoering van de jeugdbescherming goed uit te voeren."
- "Wij zien een terugkerend patroon waarin iedere partij aangeeft pas richting een oplossing te kunnen bewegen als één van de andere partijen eerst tegemoet is gekomen aan hetgeen zij nodig heeft om te kunnen veranderen."
- "Dat de gemeentelijke inkopers van jeugdzorg, de beleidsmedewerkers, gemeente- raadsleden, jeugdbeschermers en zorgverleners er niet in slagen om de problemen samen op te lossen komt door de ingewikkelde werkrelatie die onder de Jeugdwet is ontstaan tussen gemeenten en de instellingen. … Jeugdbeschermers zijn afhankelijk van de gemeenten voor zowel hun eigen bekostiging als voor het regelen van voldoende aanbod aan jeugdhulp."
- "Voor de jeugdbescherming laat onderzoek zien dat de inzet van een beschermingsmaatregel alleen, niet genoeg is. Deze maatregel helpt de kinderen pas echt als jeugdhulp snel beschikbaar is en problemen in het gezin integraal worden aangepakt."

Over het Toekomstscenario zegt de Rekenkamer: "Wij zien in deze nieuwe inrichting van de jeugdbeschermingsketen kansen dat de integrale aanpak rond gezinnen makkelijker vorm kan krijgen, maar we zien niet hoe dit andere problemen zal wegnemen, zoals bijvoorbeeld het tekort aan gespecialiseerde jeugdhulp en wachttijden."

En komt dan tot vier aanbevelingen:

1. "Maak duidelijk waar kinderen met een beschermingsmaatregel minimaal op kunnen rekenen.
2. Maak concrete afspraken met gemeenten over het (gestandaardiseerd) verzamelen van gegevens.
3. Versterk samen met de veldpartijen de integrale hulp voor kinderen met een beschermingsmaatregel.
4. Voer de veranderingen in het stelsel zorgvuldig in."

Het Toekomstscenario behelst meer dan jeugdbescherming, maar is er uiteraard wel een belangrijk onderdeel van. Wat kunnen we in de regio leren van het rapport van de Rekenkamer? We noemen twee dingen.

- Op papier is het goed geregeld, in de praktijk valt dat tegen. Veel kan binnen de bestaande kaders, maar de complexe verhouding tussen gemeenten en GI's is niet alleen in de regionale uitvoeringspraktijk op te lossen.
- In de uitvoering en samenwerking tussen jeugdbescherming en jeugdhulp valt nog veel verbetering te behalen.

Met andere woorden: nieuwe stelselafspraken gaan de problemen in de jeugdbescherming niet alleen oplossen, dat zal voor een belangrijk deel moeten komen van investeren in de uitvoering.

3. Knelpunten en ambitie

Waar brengen ons deze goede voorbeelden en leereffecten?

Het Toekomstscenario bestrijkt een breed terrein van beleids- en maatschappelijke vraagstukken rond zorg en veiligheid. De afgelopen jaren is veel onderzoek gedaan naar wat werkt en hoe de aanpak in Nederlands is georganiseerd. Dat stemt niet altijd optimistisch. Een aantal titels van recente onderzoek maakt dat al duidelijk: *Georganiseerde Onmacht* (Algemene Rekenkamer, 2023). *Boemerangbeleid* (Sharon Stellaard, 2023; zie ook *Repareren wat bij vorige reparatie missging*, NRC, 20 april 2023) en *Een kwestie van lange adem: kan huiselijk geweld en kindermishandeling echt stoppen?* (Verwey-Jonker Instituut, 2020).

Het is veel, complex en een langetermijn-vraagstuk. Tegelijk werken veel professionals elke dag om het beter te doen en zijn veel organisaties bereid een stapje extra te zetten. Zorg en veiligheid is een veel groter bestuurlijk thema dan enkele jaren geleden. Nu is de tijd om echt vooruitgang te boeken.

En of het Toekomstscenario nou een grote stelselwijziging gaat betekenen of niet, twee speerpunten van het Toekomstscenario lijken hoe dan ook aan de orde:

- versterking van de wijkteams
- samenwerking versterken in en rond een regionaal veiligheidsteam.

Daarmee zijn we in de regio vooral ook zelf aan zet.

Met dit *white paper* willen we een bijdrage leveren aan hoe we in Limburg zo goed mogelijke stappen kunnen zetten. De goede voorbeelden laten zien dat we binnen bestaande kaders nog veel kunnen bereiken.

Met name de **samenwerking over organisaties en disciplines heen** krijgt steeds beter vorm. De goede samenwerkingscultuur die we doorgaans in Limburg kennen, biedt daarvoor kansen.

Maar er zijn ook knelpunten als het gaat om hoe we zaken hebben georganiseerd. Met het Toekomstscenario zouden we in Limburg vooral beter werk willen maken van **drie knelpunten**, die alle drie te maken hebben met een **te versnipperde aanpak** tot nu toe.

1. De **versnippering in de aanpak van zorg- en veiligheidsvragen van 0-100.** De harde knip tussen 18+ en 18- aanpak zit ons in de weg.
2. De **crisisaanpak**, waarbij veel mensen tussen wal en schip van straf en zorg vallen. In Noord- en Midden-Limburg is inmiddels een24/7-incidentenaanopak in aanbouw, maar er is nog veel winst te halen. Samen op in Acuut loopt moeizaam in Zuid-Limburg, we kennen geen WMO-crisisdienst en in niet in alle Limburgse regio's zijn voldoende voorzieningen zoals time-outbedden.
3. **Eenheid en kwaliteit van veiligheidsplannen.** Er is teveel versnippering in soorten en gebruik van veiligheidsplannen en dat is verstorend voor de uitvoeringspraktijk. Duidelijkheid en meer discipline is hier nodig.

4. Aanbevelingen

4.1. Zes prioritaire thema's

Veranderingen in beleid en stelselhervormingen lijken niet de acties waarmee nu de successen kunnen worden geboekt als het gaat om de voorbereiding en implementatie van het Toekomstscenario. Het gaat eerder om het verder **versterken van dingen die al werken**, zoals:

- **een integrale aanpak op casusniveau** (zoals het Actie-overleg, de Jeugdbeschermingstafel en MDA++), waarbij geldt dat hoe sneller er echt wordt samengewerkt na een incident, hoe groter de kans op acceptatie van hulp en hoe kleiner de kans op herhaling of escalatie
- **een gezamenlijke visie** over waar ambities liggen en wat er voor nodig is om dat te realiseren
- **van keten naar netwerk**: het verbeteren van het samenwerkingsklimaat en samenwerkingsvaardigheden.

Tegelijk hebben we en aantal **concrete knelpunten op te lossen rond de versnippering** in de integrale 0-100 aanpak, de crisisaanpak en het gebruik van veiligheidsplannen.

Vanuit de goede voorbeelden en leereffecten uit hoofdstuk 2 en de knelpunten uit hoofdstuk 3, komen we tot zes speerpunten voor een goede implementatie van het Toekomstscenario:

Belangrijke TS-thema's in Limburg	Waar willen we ons dan sterk voor maken?
1. **Versnippering van 0-100 aanpak, de crisisaanpak en het gebruik van veiligheidsplannen**.	• Planvorming om het Toekomstscenario aan te grijpen dit goed en duurzaam te organiseren
2. Deskundigheidsbevordering en multidisciplinair leren	• Inzet op Top 3 methodiek (NML) en Samen voor Veiligheid (ZL) • Vervolg: kennis en samenwerking blijven onderhouden met verdiepingsdagen en intervisie
3. **Versterken van multidisciplinair casusoverleg** (zoals het Actie-overleg, de Jeugdbeschermingstafel of MDA++): **expertise naar de voorkant**	• Voldoende tijd voor professionals (ook voor leren en verbeteren) • Met mandaat aan tafel • Goede samenwerkingsvaardigheden
4. Steeds betrekken van alle spelers, **ook het gezin** (de Brunssumse aanpak)	• Regie voeren met het gezin, niet over het gezin
5. **Niet-vrijblijvende tactische netwerken** als sturingsmechanisme (RNZS en andere lerende netwerken)	• Duidelijke afspraken over het doel van de samenwerking • Goede samenwerkingsvaardigheden en samenwerkingsafspraken • Informatie-uitwisseling

4. Aanbevelingen

4.1. Zes prioritaire thema's

Veranderingen in beleid en stelselhervormingen lijken niet de acties waarmee nu de successen kunnen worden geboekt als het gaat om de voorbereiding en implementatie van het Toekomstscenario. Het gaat eerder om het verder **versterken van dingen die al werken**, zoals:

- **een integrale aanpak op casusniveau** (zoals het Actie-overleg, de Jeugdbeschermingstafel en MDA++), waarbij geldt dat hoe sneller er echt wordt samengewerkt na een incident, hoe groter de kans op acceptatie van hulp en hoe kleiner de kans op herhaling of escalatie
- **een gezamenlijke visie** over waar ambities liggen en wat er voor nodig is om dat te realiseren
- **van keten naar netwerk**: het verbeteren van het samenwerkingsklimaat en samenwerkingsvaardigheden.

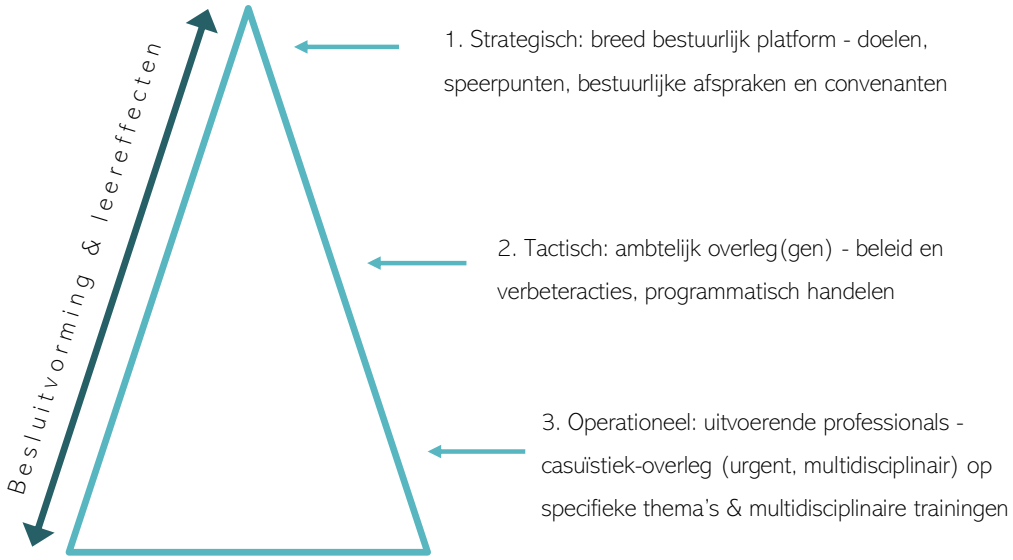
Tegelijk hebben we en aantal **concrete knelpunten op te lossen rond de versnippering** in de integrale 0-100 aanpak, de crisisaanpak en het gebruik van veiligheidsplannen.

Vanuit de goede voorbeelden en leereffecten uit hoofdstuk 2 en de knelpunten uit hoofdstuk 3, komen we tot zes speerpunten voor een goede implementatie van het Toekomstscenario:

Belangrijke TS-thema's in Limburg	Waar willen we ons dan sterk voor maken?
1. **Versnippering van 0-100 aanpak, de crisisaanpak en het gebruik van veiligheidsplannen**.	• Planvorming om het Toekomstscenario aan te grijpen dit goed en duurzaam te organiseren
2. Deskundigheidsbevordering en multidisciplinair leren	• Inzet op Top 3 methodiek (NML) en Samen voor Veiligheid (ZL) • Vervolg: kennis en samenwerking blijven onderhouden met verdiepingsdagen en intervisie
3. **Versterken van multidisciplinair casusoverleg** (zoals het Actie-overleg, de Jeugdbeschermingstafel of MDA++): **expertise naar de voorkant**	• Voldoende tijd voor professionals (ook voor leren en verbeteren) • Met mandaat aan tafel • Goede samenwerkingsvaardigheden
4. Steeds betrekken van alle spelers, **ook het gezin** (de Brunssumse aanpak)	• Regie voeren met het gezin, niet over het gezin
5. **Niet-vrijblijvende tactische netwerken** als sturingsmechanisme (RNZS en andere lerende netwerken)	• Duidelijke afspraken over het doel van de samenwerking • Goede samenwerkingsvaardigheden en samenwerkingsafspraken • Informatie-uitwisseling

6. **Meer gezamenlijke bestuurlijke inzet** vanuit gemeenten, politie, OM, GGZ, GGD en andere partijen op het gebied van zorg en veiligheid	• Gezamenlijke ambities stellen: schouder aan schouder staan • Van keten naar netwerk: versterking van scharnierpunten (triage, consult) en het versterken van de governance mét gemeenten, om die in staat te stellen goed regie te voeren • Schaarse menskracht zo goed mogelijk inzetten (arbeidsmarktbeleid): de arbeidsmarkt kent nog te veel schotten; zie hoeveel moeite het kost om een relatief eenvoudig idee als het project *Stage in de keten Zuid-Limburg voor studerende jeugdzorgprofessionals* van de Raad voor de Kinderbescherming uiteindelijk in een minimale variant van de grond te krijgen.

Terzijde: meer gezamenlijke sturing betekent een sluitende aanpak op drie niveaus
Integrale sturing is te zien als een driehoek: aan de basis vormen gespecialiseerde professionals actueel casusoverleg rond specifieke thema's (huiselijk geweld, jeugdbescherming, ouderenmishandeling, mensenhandel, et cetera) in bijvoorbeeld MDA++. Op tactisch niveau komt een aantal van dat soort thema's bij elkaar in programma's (zoals GIA of Aanpak personen met onbegrepen gedrag). Op strategisch niveau is er dan een beperkt aantal bestuurlijke overleggen waar die programma's in samenhang worden besproken en inzet en prioriteiten worden bepaald.

4.2. Hoe ver reikt onze gezamenlijke ambitie?

We zouden de lat hoog willen leggen: een echt gezamenlijke Limburgse aanpak. Dat lijkt een verre brug, met drie deelregio's, twee VT's, vijf ZVH's, et cetera. Maar aan de wil om samen te werken zal het niet liggen. Voorbeelden zijn er ook, zoals de samenwerking in Sterk Huis in de regio Hart van Brabant, het Interventieteam West-Brabant of Filomena in Rotterdam-Rijnmond.

We zouden daar graag met de gemeenten een verdere verkenning op doen. Willen we naar een "Limburgse aanpak" met verregaande samenwerking op basis van deze drie voorbeelden? Of kiezen we ons eigen pad vanuit de huidige praktijk?

4.3. Wat is daarvoor nodig?

Veel van de inzet uit 4.1 kunnen de justitie- en zorgpartners zelf leveren, binnen bestaande kaders. Maar de crux van het Toekomstscenario is dat het om een gezamenlijke inspanning gaat. We formuleren hier vier randvoorwaarden om die gezamenlijkheid ook te borgen. Daarbij kijken we niet alleen in de regio, maar ook naar de rol van het Rijk.

Gezamenlijke kaders en participatieve rol van het Rijk: vier randvoorwaarden
1. Een gemeenschappelijk ontwikkelfonds, om ontwerp en implementatie van het Toekomstscenario vorm te geven. Bijvoorbeeld door scholings- en arbeidsmarktgelden te poolen.
2. Duidelijkheid over afspraken (wie doet wat) en gefaciliteerde en vastgelegde inzet vanuit elke zich committerende organisatie in Limburg.
3. Participatie vanuit het Rijk: geef op een ondersteunende wijze mee vorm aan de uitvoering van het TS in Limburg. We hebben bij Veiligheid Voorop en Geweld Hoort Nergens Thuis gezien dat dat werkt.
4. Actiegericht wetenschappelijk onderzoek: monitoring en bijstellen van acties en inzet op basis van real time onderzoek.

We zagen in hoofdstuk 2 ook drie belangrijke leereffecten uit de praktijk, die we zien als belangrijke randvoorwaarden voor het verbeteren van de praktijk en het invoeren van het Toekomstscenario.

Leereffecten & randvoorwaarden: drie spelregels	
A. Korte lijnen met het hele netwerk: professionals én gezin	Operationele voorwaarde
B. Werk maken van de 'zachte' samenwerkingsfactoren en samen willen leren	Tactische voorwaarde
C: investeren in de uitvoeringspraktijk om het stelsel beter werkend te krijgen	Bestuurlijke voorwaarde

Zoals vaker lijken dat open deuren, een kwestie van common sense. Maar dat is het niet, de urgentie van het Toekomstscenario is niet voor niets hoog. Deze drie randvoorwaarden zijn ook te realiseren zonder dat er beleidswijzigingen of stelselwijzigingen nodig zijn. Het zijn vooral voorwaarden om de professionals in staat te stellen hun werk goed te doen voor de inwoners en gezinnen die zij dagelijks zien.

Deze voorwaarden vormen een set spelregels waaraan iedereen zich committeert, om niet alleen aan de 'structuurkant' van beleid en afspraken te werken, maar juist ook aan de 'cultuurkant'. Beide zijn keihard nodig om van het Toekomstscenario een succes te maken.

Deze regiovisie is met medewerking van de volgende partners tot stand gekomen:

Gemeente Beek
Gemeente Beekdaelen
Gemeente Brunssum
Gemeente Eijsden-Margraten
Gemeente Gulpen-Wittem
Gemeente Heerlen
Gemeente Kerkrade
Gemeente Landgraaf
Gemeente Maastricht
Gemeente Meerssen
Gemeente Sittard-Geleen
Gemeente Simpelveld
Gemeente Stein
Gemeente Vaals
Gemeente Voerendaal
Gemeente Valkenburg a/d Geul
Veilig Thuis Zuid-Limburg (VT)
Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)
Zorg en Veiligheidshuizen Zuid-Limburg (ZLZVH)
Bureau Jeugdzorg Zuid-Limburg
William Schrikker Jeugdbescherming & Jeugdreclassering
Politie
Openbaar Ministerie (OM)
Reclassering Nederland
LEVANTOGroep Vrouwenopvang
XONAR Vrouwenopvang & Hulpverlening
Centrum Seksueel Geweld (CSG)
Burgerkracht Limburg / CARE-FREE
Agressie, en daarna?
Visie op Jeugd
BLAAUWBERG

Regiovisie 2024-2031
Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties
Regio Zuid-Limburg

Samen sterk, iedereen veilig

korte versie

Dit is een korte versie van de Regiovisie 2024-2031, die tot stand is gekomen in samenwerking met de 16 Zuid-Limburgse gemeenten en netwerkpartners

Samen sterk, iedereen veilig

Korte versie van de Regiovisie 2024-2031

Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties

Regio Zuid-Limburg

Wat is geweld in afhankelijkheidsrelaties?

Geweld in afhankelijkheidsrelaties kent veel verschillende vormen. De meest voorkomende waar we ook in Zuid-Limburg mee te maken hebben zijn: kindermishandeling en geweld tussen (ex)partners. Andere vormen zijn onder andere ouderenmishandeling en mensenhandel. Dit kan gaan om fysieke, emotionele en psychische mishandeling, seksueel geweld en -misbruik, stalking of financiële uitbuiting. Het gaat om geweld dat gepleegd wordt door een persoon die het slachtoffer niet alleen kent, maar waar het slachtoffer ook materieel of emotioneel afhankelijk van is. Dit kan een huisgenoot zijn (vaak de man) maar soms ook een kind of iemand buiten het gezin, zoals een vrijwilliger of een hulpverlener.

Hoe vaak komt dit voor?

In Nederland worden ieder jaar zo'n 200.000 mensen slachtoffer van geweld in afhankelijkheidsrelaties en worden ruim 63.000 incidenten bij de politie gemeld. Het aantal meldingen in onze regio Zuid-Limburg is vergelijkbaar met de rest van Nederland. In Zuid-Limburg gaat het jaarlijks om 4.200 tot 4.300 meldingen, maar een groot deel komt niet naar buiten. Vaak zijn er al meerdere incidenten voorafgegaan. Het aantal meldingen is dus geen goede indicatie van de werkelijkheid. In veel situaties spelen onderliggende problemen. Dit beeld is ook herkenbaar voor Zuid-Limburg.

Een complex en hardnekkig probleem

Ernstig of veelvuldig geweld in partnerrelaties en gezinnen komt heel veel voor. En dat niet alles aan het licht komt, is omdat deze vorm van geweld zich in de taboesfeer bevindt. Het duurt vaak lang voordat men hulp vraagt. Het is een complex en hardnekkig probleem dat een duurzame en gerichte aanpak vergt, veel kennis en een goede, integrale en systemische manier van samenwerken. Daarbij werken we op basis van een zorgvuldige analyse gericht op alle betrokkenen, met veel oog voor de onderliggende problematiek.

Samenwerken in de aanpak

Bij deze hulpverlening zijn heel veel organisaties betrokken. Dat heeft te maken met de vele soorten van geweld. En ook: dat er vaak ook onderliggende problemen spelen. Zoals financiële problemen, verslavings- of psychische problemen of een slechte gezondheid. Het is daarom belangrijk dat al deze organisaties goed met elkaar samenwerken. In de regio Zuid-Limburg gebeurt dat al geruime tijd, maar we zien nog altijd ruimte voor verbetering.

Een nieuwe regionale visie

Gemeenten spelen in de aanpak een belangrijke rol. Zij maken onder meer een regionale visie, samen met alle betrokken organisaties. Daarin staat wat de aanpak is, aan welk gezamenlijk doel iedereen werkt, hoe de samenwerking nog beter kan en hoe iedereen daaraan bijdraagt. In de afgelopen jaren zijn er al twee visies gemaakt. De focus in de eerste visie (2014-2018) lag voornamelijk op de opbouw van de toen nieuwe organisatie Veilig Thuis Zuid-Limburg. Hierin stond onder andere de opbouw van deze nieuwe organisatie beschreven, die in 2015 ontstond door een samenvoeging van Steunpunt Huiselijk Geweld en Advies en Meldpunt Kindermishandeling. In de tweede visie (2018-2022) kwam er meer aandacht voor de gehele aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties, wat ieders rol hierbij is en hoe dit geweld eerder gezien kan worden door signalen sneller te herkennen en op te pakken.

Nieuwe afspraken en een langere termijn

In de nieuwe Regiovisie (2024-2031) staan nieuwe afspraken over de samenwerking en de aanpak. Er zijn namelijk nog veel mogelijkheden voor verbetering. Zoals de aandacht voor onderliggende problemen. Als samenwerkende organisaties willen we beter en vaker van elkaar leren. En ook: eerder specialisten betrekken bij (concrete) geweldsituaties. Ook willen we beter aansluiten bij landelijke ontwikkelingen en programma's. Omdat het een hardnekkig probleem is, heeft deze nieuwe Regiovisie een termijn van acht jaar. De visie geeft aan waar de accenten liggen. Na de vaststelling hiervan worden de accenten in het uitvoeringsplan uitgewerkt.

Onze ambitie:

Samen doorbreken wij de cirkel van geweld: we creëren veiligheid, signaleren vroegtijdig, stoppen geweld in afhankelijkheidsrelaties, we waarborgen duurzaam herstel en pakken onderliggende problemen aan. Zo doorbreken we de intergenerationele overdracht van geweld (in gezinnen). We gaan samen voor veiligheid voor iedereen, van -9 maanden tot 100+ jaar!

Wat doet de gemeente?

Geweld in afhankelijkheidsrelaties vindt plaats waar mensen leven en wonen. Een goede aanpak sluit aan op de leefwereld van mensen en vindt zoveel mogelijk plaats in de eigen omgeving. De gemeente heeft op basis van diverse wetten een rol bij de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Deze verantwoordelijkheden liggen op terreinen als preventie, signalering en probleemanalyse tot planning, melden en regievoering. Zo zorgen gemeenten ervoor dat voor inwoners duidelijk is waar zij terechtkunnen, zoals bij Veilig Thuis. Ook stimuleert de gemeente inwoners om in actie te komen wanneer zij een vorm van geweld vermoeden. Professionals moeten ook de signalen herkennen en weten wat zij moeten doen, zoals het werken met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit ondersteunt de gemeente via trainingen in het herkennen van signalen.

Wie zijn onze netwerkpartners?

Bij het tegengaan van geweld in afhankelijkheidsrelaties hebben veel partijen een rol. Zij moeten effectief samenwerken, samen met de mensen om wie het gaat. Daarbij gaat het om tal van partners binnen de domeinen justitie & veiligheid, zorg & welzijn en onderwijs. De kernpartners zijn de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, Veilig Thuis Zuid-Limburg, Raad voor de Kinderbescherming, politie, vrouwenopvang, gecertificeerde instellingen, het Openbaar Ministerie en de Zorg- en Veiligheidshuizen in Zuid-Limburg.

Waarop is de Regiovisie gebaseerd?

De basis voor de Regiovisie vormen de resultaten van een groot recent onderzoek door het Verwey-Jonker Instituut, de evaluatie van vorige Regiovisie Geweld Hoort Nergens Thuis Zuid-Limburg, de eindrapportage van het gelijknamige landelijk programma en het landelijke programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Deze programma's beogen huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen, de schade te beperken en de cirkel van geweld (met name de overdracht van generatie op generatie) te doorbreken. Het streeft naar een manier van werken waarbij ouders, kinderen en volwassenen bij wie veiligheidsproblematiek speelt, zich gehoord en ondersteund voelen en die motiveert om samen met professionals duurzame resultaten te boeken.

Hoe gaan we dit met elkaar doen?

Ontwikkellijn 1:
Samen zien!

We zorgen dat we als professionals eerder situaties van geweld in afhankelijkheidsrelaties op het spoor komen. Dit doen we door meer oog te hebben voor de signalen en er sneller iets mee te doen. We willen dat niemand die met geweld te maken heeft ongezien blijft en iedereen om hulp durft te vragen. We werken daarom ook aan bewustwording, zodat meer mensen bekend zijn met deze vormen van geweld, en hoe je dat herkent. Bijvoorbeeld via bijeenkomsten op scholen, via campagnes en via webinars. Daarbij richten we ons ook op kinderen. We leren hen wat huiselijk geweld en kindermishandeling is en maken hen veerkrachtiger. Steunfiguren in de omgeving betrekken we en leren we op een trauma-sensitieve manier met geweldsituaties om te gaan. Kortom: we willen bereiken dat iedereen de signalen van geweld in afhankelijkheidheidsrelaties (her) kent, bekend is met de gevolgen ervan én weet wat hij/zij vervolgens kan doen om het geweld te stoppen.

Ontwikkellijn 2:

Samen leren, samen werken!

We werken als professionals vanuit stevige lokale teams met voldoende kennis en expertise op het vlak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Tegelijk opereren we in een overzichtelijk en transparant netwerk waarin professionals elkaar makkelijk weten te vinden, zodat zij elkaars expertise, kracht en ervaringen benutten en kunnen leren van elkaar en van situaties. Bijvoorbeeld door situaties waarin het niet goed ging met elkaar te bespreken, wat de kans op herhaling verkleint. Maar ook van successen – zoals goede interventies - kunnen we leren. Daarnaast leren we van trainingen, van deskundigen met veel kennis en van onderzoeken. Via samenwerking met specialisten willen we bereiken dat we de aanpak verbeteren en onderliggende problematiek hierin beter meenemen. Ook hierom willen we in deze problematiek gespecialiseerde organisaties eerder en vaker betrekken bij de aanpak van geweldsituaties. Verder gaan we meer gebruikmaken van de kennis en ervaringen van mensen die zelf met een vorm van geweld in afhankelijkheidsrelaties te maken kregen.

Ontwikkellijn 3:

Samen doen!

Samenwerken is vooral een kwestie van samen doen! Maar nog te vaak werken we op eigen houtje of langs elkaar heen omdat we elkaar nog onvoldoende weten te vinden. Daaraan gaan we werken, zodat we beter weten wie waar over gaat en wat onze gezamenlijke visie is. De aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties vereist immers een nauwe samenwerking, ook om samen te kunnen bepalen wat de beste aanpak is. Stoppen van deze vorm van geweld vraagt daarnaast om het doorbreken van de geweldsdynamiek die vaak extra complex is door onderliggende problematiek en hardnekkige patronen. De uitdaging is dus om met elkaar een zorgvuldige analyse te maken en om samen met gezinnen/systemen (inclusief oog voor het perspectief van kinderen) tot de juiste, effectieve aanpak te komen en niemand zonder hulp komt te zitten. Doel is dat via een lang volgehouden aanpak de héle dynamiek verandert. We willen dat de cirkel van geweld wordt doorbroken in de huidige situatie én dat er óók een doorbraak in de intergenerationele overdracht wordt bereikt.

Hoe organiseren we dit alles?

In de aanpak sluiten de netwerkpartners zoveel mogelijk aan bij de bestaande structuren. De commissie Zorg en Veiligheid (Z&V) is in Zuid-Limburg het eerste bestuurlijke aanspreekpunt als het gaat om de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Hierin zijn zowel de gemeenten (Welzijn, (jeugd)zorg en Veiligheid) vertegenwoordigd, evenals organisaties als GGZ, Politie, OM, GGD. Zwaarwegende vraagstukken en/of besluitvorming leggen de netwerkpartners daarom ter advisering eerst voor aan deze commissie Z&V. In de voorbereiding op besluitvorming en advies maken we gebruik van de Ambtelijke adviesgroep Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA). Hierin zijn de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, Veilig Thuis Zuid-Limburg, de vrouwenopvangorganisaties, de Zorg- en Veiligheidshuizen in Zuid-Limburg, politie en het Openbaar Ministerie vertegenwoordigd.

Evaluatie en monitoring van de voortgang vindt continu plaats. De projectleiders GIA vervullen hierin een belangrijke rol. Zij vertalen de Regiovisie in een samenhangende programmatische aanpak, inclusief gesignaleerde knelpunten, mogelijke oplossingsrichtingen, gewenste verbeteringen en aandacht voor het vieren van successen. De projectleiders jagen ook de uitvoering aan van deze aanpak; ze vormen het primaire aanspreekpunt in de regio en haken waar nodig aan bij landelijke ontwikkelingen. Met behulp van monitoring en een tweejaarlijkse procesevaluatie vindt regelmatig een beoordeling plaats of het beleid op de juiste wijze en naar tevredenheid wordt uitgevoerd.

Waar betalen we dit van?

Heerlen (voor Parkstad) en Maastricht (voor regio Maastricht Heuvelland en Westelijke Mijnstreek) zijn centrumgemeenten voor hun regiogemeenten. Beide centrumgemeenten ontvangen in dit kader rijksmiddelen in de vorm van een decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DU VO), waaruit de regionale inzet voor geweld in afhankelijkheidsrelaties voor de gehele regio Zuid-Limburg wordt gefinancierd, onder meer voor wettelijke taken.

Communicatie in de samenwerking

Communicatie speelt een belangrijke rol bij de Regiovisie. We gaan daartoe gezamenlijk een goede communicatie-strategie ontwikkelen met als doel alle betrokkenen op een goede wijze aangehaakt en geïnformeerd te houden. Uiteraard mét aandacht voor de verschillende communicatieniveaus: van bestuurders, managers en beleidsmedewerkers tot aan uitvoerende professionals.

Deze communicatieaanpak geeft richting aan wat we met elkaar willen bereiken met de Regiovisie, laat zien waarom een integrale werkwijze zo belangrijk is en maakt duidelijk welke vormen en (niet-stigmatiserende!) woorden we hiervoor inzetten. Dit laatste is een bijzonder aandachtspunt, omdat de bij deze materie betrokken (en zeer diverse) partners uit verschillende professionele werelden komen en niet allemaal dezelfde taal spreken. We willen daarnaast in de komende acht jaar de omgeving voortdurend op de hoogte houden van de voortgang: wat speelt er, waar staan we, wat zijn volgende stappen en wat zijn mijlpalen? Hierbij zoeken we in de communicatie continu de interactie met onze netwerkpartners. Dat doen we zoveel mogelijk via het ‘Regionaal platform GIA’ om de weg naar specialistische kennis zo kort mogelijk te houden.

Een gezamenlijke verantwoordelijkheid

Geweld in afhankelijkheidsrelaties is een groot, hardnekkig en complex probleem, óók in onze regio. Daar willen we ons niet bij neerleggen. Omdat iedereen recht heeft op een veilig bestaan willen we er in Zuid-Limburg alles aan doen om de cirkel van geweld doorbreken. Vanuit die motivatie én een gezamenlijke verantwoordelijkheid maken we als netwerkpartners onveiligheid beter bespreekbaar, bieden we in onze regio effectieve hulp en bouwen we via integrale samenwerking met alle betrokken partijen en vanuit ieders expertise aan duurzaam veilige situaties. Deze Regiovisie biedt hiervoor de komende acht jaar de leidraad, onder het motto:

Samen sterk, iedereen veilig!

Geachte leden van de afvaardiging van de lokale adviesraden,

Allereerst wil ik u van harte bedanken voor uw betrokkenheid tot dusver in het proces van de totstandkoming van de Regiovisie Zuid-Limburg 2024-2031 “Samen sterk, iedereen veilig” Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties en voor het door uw raad uitgebrachte advies d.d. 4 april 2024.

In deze schriftelijke reactie op uw advies ga ik onderstaand in op dit advies en de daarin genoemde adviespunten.

Adviespunt 1:
U adviseert om op grond van onze inhoudelijke bevindingen en adviezen uw Regiovisie te laten uitmonden in een inhoudelijk daarop aansluitend uitvoeringsplan.

Antwoord 1:
De regiovisie wordt uitgewerkt in een uitvoeringsplan. In het uitvoeringsplan worden op basis van de regiovisie concrete activiteiten uitgewerkt die een bijdrage leveren aan de (sub)doelen van de regiovisie.

Adviespunt 2:
U adviseert om in het uitvoeringsplan vanaf het begin zeer sterke nadruk te leggen hoe het “MEER SAMEN” ingevoerd wordt, om de 0-ambities cijfermatig te onderbouwen, de voortgang strikt te bewaken en aandacht te besteden aan belemmerende factoren.

Antwoord 2:
Ik ben het met u eens. In de regiovisie wordt er gesproken over gezamenlijke verantwoordelijkheid en staat in alle ontwikkellijnen (het versterken van) samenwerking centraal. In het uitvoeringsplan wordt dit uitgewerkt in concrete activiteiten. Een van deze activiteiten is bijvoorbeeld het aanbieden van multidisciplinaire trainingen, waarmee we niet alleen professionals trainen in bijvoorbeeld de visie (gefaseerd) samen werken aan veiligheid, maar ook de onderlinge samenwerking versterken. Daarnaast Ook in het communicatieplan dat in ontwikkeling is, worden activiteiten opgenomen, die de samenwerking versterken. Daarnaast worden in het uitvoeringsplan waar mogelijk kritieke proces indicatoren (KPI) geformuleerd ter bewaking van de voortgang en per activiteit worden belemmerende factoren in kaart gebracht, voor zover deze van toepassing zijn.

Adviespunt 3:
U adviseert om voor de ontwikkelingslijn ‘Samen zien’ een nieuwe communicatiestrategie, c.q. -campagne te ontwikkelen ter vergroting van het publieke bewustzijn, opdat signalen eerder worden opgepakt en bijdragen aan het succes van de overige ontwikkelingslijnen.

Antwoord 3:
De noodzaak om zichtbaarder om aandacht te vragen voor geweld in afhankelijkheidsrelaties ondersteun ik. In het uitvoeringsplan en de communicatiestrategie die beide in ontwikkeling zijn, worden concrete activiteiten en communicatiemiddelen uitgewerkt die aan dit doel een bijdrage leveren, campagnes zullen daar onderdeel van uitmaken. Ons doel daarbij is om het vragen van advies en hulp te normaliseren en het melden van onveilige situaties laagdrempeliger en toegankelijker te maken. Hierdoor kan er eerder hulp worden geboden, waardoor er mogelijk op een later tijdstip ‘zware’ zorg wordt voorkomen

Adviespunt 4:

U adviseert dat ervoor wordt gezorgd dat alle lokale wijkteams voldoende in staat zijn niet alleen systeemgericht, maar ook cultuurgericht te werken en daartoe deskundigheidsbevordering in te zetten.

Antwoord 4:
Dat ben ik met u eens. Het versterken van de lokale wijkteams, door deskundigheidsbevordering, is een activiteit die in het uitvoeringsplan is opgenomen. Uw advies om ook cultuurgericht werken hierin mee te nemen, werken we uit.

Adviespunt 5:
U adviseert om niet met een evaluatie van de nieuwe Regiovisie te wachten tot het einde van de 8-jarige periode van deze visie, maar in uw uitvoeringsplan een regelmatige monitoring en tweejaarlijkse evaluatie op te nemen.

Antwoord 5:
Uw advies hierin is overgenomen in de regiovisie.

Met vriendelijke groet,

Portefeuillehouder XX

Kadernota 2025

GGD Zuid Limburg

Inhoud

1. Inleiding 3
1.1. Aanbieding en kader 3
1.2. Over de GGD 3
2. Bestaand beleid 7
2.1. Inleiding 7
2.2. Algemene uitgangspunten 8
3. Ontwikkelingen 2025 9
3.1. Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 'GGD Zuid Limburg werkt aan gezond en actief leven' 9
3.3 Programma Veilig Thuis 10
3.4 Programma JGZ 11
3.5 Programma GGD 11
3.6. Solide bedrijfsvoering 14
4. Financiële uitgangspunten 16
4.1. Financiële parameters begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 16

1. Inleiding

1.1. Aanbieding en kader

Het Dagelijks Bestuur biedt u de Kadernota 2025 ter vaststelling aan.
Het Dagelijks Bestuur heeft met deze nota de volgende doelstellingen voor ogen:

- Het formuleren van financiële kaders en uitgangspunten voor de begroting 2025 en meerjarenraming 2026–2029 binnen het bestaande beleid;
- Het formuleren van financiële kaders en uitgangspunten voor de begroting 2025 vanuit het vastgestelde meerjarenbeleidsplan 2024-2027.
- Het formuleren van financiële kaders en uitgangspunten inzake de GGD-opgave in Trendbreuk/ GALA/ IZA voor de begroting 2025.

In de begroting 2025 zijn de structurele effecten van de jaarrekening 2023 en de begroting 2024 verwerkt. Daarnaast worden de autonome ontwikkelingen meegenomen in de begroting 2025 en in de meerjarenraming.

Via de planning- en controlcylus stuurt de GGD Zuid Limburg op de beleidsdoelstellingen en de budgetten, en legt zij via deze cyclus verantwoording af aan het Dagelijks en Algemeen Bestuur. De planning- en controlcyclus start met de kadernota, waarin de uitgangspunten voor de begroting zijn opgenomen.

1.2. Over de GGD

De GGD Zuid Limburg is een gemeenschappelijke regeling die is ingesteld door de gemeenten in Zuid-Limburg. Gemeenten hebben de taak om de lokale publieke belangen op het gebied van publieke gezondheid te behartigen. Gemeenten bepalen het gezondheidsbeleid en voeren hierop regie. De GGD adviseert gemeenten, levert data en kennis, verbindt partijen en is aanjager van processen die moeten leiden tot een betere gezondheid van de Zuid-Limburgers. Ook zorgt de GGD voor de uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en aanvullende taken die door de gemeenten aan de GGD Zuid Limburg zijn opgedragen.

Missie
De gezondheid van mensen gaat ons aan het hart. We staan midden in de maatschappij en maken het verschil, vandaag en morgen.

Visie
Wij verbeteren de gezondheid van Zuid Limburgers en verkleinen gezondheidsverschillen in onze regio zodat iedereen, van jong tot oud, kan deelnemen aan onze samenleving.

Kernwaarden | Wat voor organisatie willen we zijn?

Professionaliteit
Professionaliteit komt binnen de GGD Zuid Limburg tot uiting door het expertschap en de regierol op het gebied van Publieke gezondheid. Dit gaat gepaard met een grote verantwoordelijkheid, die men omwille van de aanwezige expertise zo laag mogelijk wil beleggen in de organisatie. Onderzoek en innovatie dragen bij aan de legitimiteit en duurzaamheid van de expertstatus.

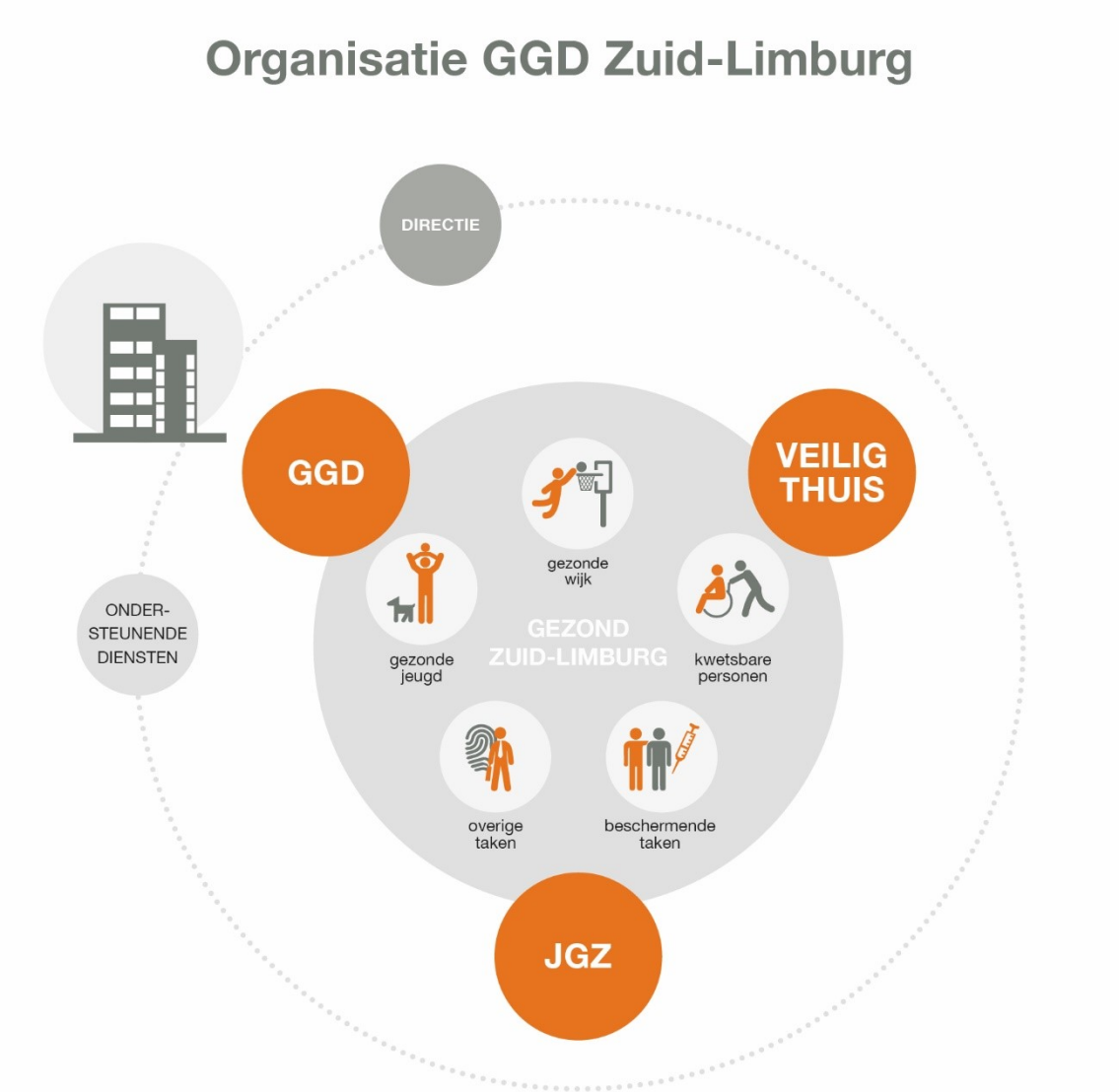

Wendbaarheid
In een wereld die steeds verandert, staat het kernbegrip wendbaarheid voor flexibiliteit die dagelijks wordt gevraagd van de GGD én van de mensen die er werken. Schaalbaarheid is daarbij letterlijk en figuurlijk een rekbaar begrip. Men moet namelijk zowel fysiek als (denk)procesmatig in staat zijn om mee te bewegen met wat er in de samenleving speelt en daar voortdurend op anticiperen. Dit zorgt ervoor dat de GGD duurzame keuzes maakt, met aandacht voor mens en leefomgeving.

Vitaliteit
Binnen de GGD Zuid Limburg is het kernbegrip vitaliteit gewaarborgd door de betrokkenheid en trots die medewerkers hebben als gevolg van het betekenisvolle werk dat zij doen. Een hoge mate van eigen inbreng, informeel contact en werkplezier wordt ondersteund en gestimuleerd door mogelijkheden op het gebied van persoonlijke (talent)ontwikkeling. Aangezien de GGD een afspiegeling wil zijn van een zo gezond mogelijke samenleving in de volle breedte is diversiteit vanzelfsprekend een onderdeel van de vitale organisatiestijl.

De organisatie
De GGD Zuid Limburg kent drie programma's: GGD, Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis; het voornemen is dat de GHOR per 1 januari 2025 toetreedt tot de Veiligheidsregio. De taken van de GGD staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Basisprincipes GGD Zuid Limburg

In haar werk hanteert de GGD Zuid Limburg de volgende basisprincipes:

- De GGD maakt zich sterk voor de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Zuid-Limburg;
- De GGD staat midden in de samenleving;
- De GGD werkt in opdracht van de Zuid-Limburgse gemeenten;
- De GGD werkt vanuit een regionale opdracht en anticipeert op regionale ontwikkelingen;
- De GGD werkt vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid;
- De GGD gaat professioneel te werk en hecht waarde aan een duurzame inzet van het personeel;
- De GGD werkt minimaal op wettelijk basisniveau en respecteert landelijke richtlijnen en protocollen;
- De GGD is een betrouwbare en sterke (samenwerkings-)partner;
- De GGD bevordert de samenwerking en verbinding met de Euregio en maakt hiertoe de noodzakelijke afspraken;
- De GGD levert input voor het regionale en lokale gezondheidsbeleid en is kernpartner in de realisatie van de doelstellingen uit dit beleid.

2. Bestaand beleid

2.1. Inleiding

Dit hoofdstuk behandelt de financiële omgangsvormen (kaders) tussen het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur. Daarbij wordt in het bijzonder ingegaan op de uitgangspunten voor de begroting 2025 en de daarbij behorende meerjarenraming 2024-2027, vastgelegd in de financiële doorkijk van het meerjarenbeleidsplan 'GGD Zuid Limburg werkt aan gezond en actief leven'.
Voor deze uitgangspunten gelden de volgende kwaliteitseisen:

- De uitgangspunten dienen een voldoende realiteitsgehalte te hebben;
- De uitgangspunten die het begrotingsresultaat bepalen, worden zoveel als mogelijk consequent toegepast;
- Beoogd wordt een zo goed mogelijk inzicht te verkrijgen in de ontwikkeling van de begrotingsresultaten van de opeenvolgende jaren.

Autonome ontwikkelingen

- Lopend meerjarenbeleid wordt voortgezet. Met het meerjarenbeleidsplan speelt de GGD in op de externe veranderingen in de omgeving en de noodzakelijke doorontwikkeling van beleid, onderzoek en praktijk. De eerste contouren daarvan zijn in 2024 zichtbaar en zullen in 2025 versterkt doorgezet worden.
- Er is slechts rekening gehouden met wijzigingen waarop de GGD geen invloed of weinig keuze heeft.
- De begroting 2025 is opgebouwd vanuit het bestaande, geaccordeerde beleid. Voor nieuw beleid geldt het uitgangspunt van de integrale afweging, waarbij het Algemeen Bestuur, indien van toepassing na zienswijze van de gemeenteraden, het nieuwe beleid vaststelt. Dit is vastgesteld bij de behandeling van het meerjarenbeleidsplan in juli 2023.
- In de begroting 2025 zijn, voor zover per 1 februari 2024 bekend, wets- en regelgevingswijzigingen meegenomen.
- De crisiseffecten van COVID-19 zijn in 2025 zo goed als verdwenen, mede door de reguliere vaccinatie van (risicogroepen in) de bevolking. Echter, de long-COVID effecten zijn nog onvoldoende onderzocht en zijn daarom niet meegenomen. De inzet voor Trendbreuk, GALA en IZA (TGI) daarentegen nemen toe door de rol van procescoördinatie en de ondersteuning van de gemeenten door de GGD.

2.2. Algemene uitgangspunten

Programmabegroting
Voor de begroting 2025 geldt onderstaande programma indeling;
1. Programma GGD
2. Programma JGZ
3. Programma Veilig Thuis

De overhead is per programma afzonderlijk zichtbaar.

Financieel beleid
Overeenkomstig de Gemeentewet dient de GGD Zuid Limburg te beschikken over een structureel sluitende begroting, dan wel zal de meerjarenraming een financieel evenwicht moeten laten zien. Indien hiervan geen sprake is, komt de GGD Zuid Limburg onder preventief toezicht te staan van de provincie. De algemene uitgangspunten van het te volgen financieel beleid die van toepassing zijn op de begroting 2025 luiden als volgt:

- wij streven naar een evenwichtige financiële situatie. De financiële kengetallen, zoals in de begroting worden opgenomen, geven daarbij inzicht in de financiële ontwikkelingen;
- de GGD Zuid Limburg streeft naar een begroting die structureel en reëel in evenwicht is en waarbij elke jaarschijf tenminste sluitend is.

3. Ontwikkelingen 2025

Het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 is vastgesteld en vormt de basis voor de begroting 2025. Dat is een beleidsrijk plan met extra financiering aan de GGD ter versterking van de organisatie van de GGD op het niveau van de bedrijfsvoering, ter integratie van onderzoek, beleid en praktijk en ter ondersteuning van gemeenten bij Trendbreuk, GALA en IZA. Inmiddels is al meer bekend wat dit betekent voor de inzet van de GGD. Daarbij hebben gemeenten gekozen voor een gefaseerde financiering. De impact op de begroting 2025 zal gedurende 2024 duidelijk worden.

Gezien de nieuwe opgave van de GGD in een steeds veranderende omgeving zal in 2024-2027 ook worden gekeken naar een invulling van de topstructuur die past bij een wendbare organisatie.

3.1. Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 'GGD Zuid Limburg werkt aan gezond en actief leven'

Het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 *"GGD Zuid Limburg werkt aan gezond en actief leven"* schetst voor de komende jaren een beeld van de nieuwe beleidsperiode anticiperend op de ontwikkelingen in de omgeving van de GGD. Deze is onderhevig aan grote en snelle veranderingen: met de komst van GALA en IZA worden door de Rijksoverheid grote beleidsprogramma's inhoudelijk en financieel ingezet om gezondheid centraal te stellen en de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg te garanderen. De GGD heeft in Zuid-Limburg de opdracht van de gemeenten gekregen hier procesregie en inhoudelijke coördinatie op te voeren. Dit vergt extra inzet van de GGD in de ondersteuning van en advisering aan gemeenten. Ook voor de interne organisatie genereert dit een extra inspanning.
De ambitie en de aanpak van het programma Trendbreuk sluiten nauw aan bij de doelen van GALA en IZA. Daarom is ook besloten om de regionale samenwerking en afstemming op de leest van trendbreuk te schoeien; de aanpak van trendbreuk geldt als voorbeeld voor GALA-IZA. Ook is geconstateerd dat Trendbreuk verbreed moet worden naar andere levensfasen. In de tussentijd loopt de Trendbreuk-aanpak door; vele interventies worden zoveel als mogelijk regionaal uitgevoerd en gemonitord op effectiviteit.

De nieuwe akkoorden GALA en IZA zorgen voor veel dynamiek in Zuid-Limburg. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) hebben als doel te komen tot een transformatie van de zorg. Dit gebeurt door in te zetten op de beweging naar voren, op preventie en gezondheidsbevordering, met als doel de druk op de curatieve zorg - waaronder jeugdzorg - te verminderen en deze toegankelijk, bereikbaar en betaalbaar te houden. Beide akkoorden hangen nauw met elkaar samen. Hiervoor is inmiddels een gedragen regiobeeld opgesteld en worden regioplannen en lokale plannen uitgewerkt waarin prioriteiten worden benoemd waarop door partijen in de komende jaren wordt ingezet. Gemeenten en verschillende zorgpartijen maken afspraken over te bereiken gezondheidsdoelen. Voorwaarde daarvoor is het realiseren van een regionale preventie-infrastructuur. Het GALA richt zich met name op het continueren van bestaande inzet op het gebied van gezondheidsbevordering en de verdere versterking daarvan. Vanuit de Rijksoverheid worden voor zowel GALA als IZA (structurele en tijdelijke) middelen beschikbaar gesteld om tot 2026 te investeren in een structurele en integrale aanpak die veel verder gaat dan het huidige gezondheidsdomein.

Doelstelling is buurten en wijken gezonder te maken, gezondheidsverschillen te verkleinen en brede welvaart te bevorderen.

Het moge duidelijk zijn dat ambities en doelstellingen in een meerjarenperspectief in een financieel haalbaar en realistisch perspectief moeten worden geplaatst. In aanloop naar de begroting 2025 zal het bestuur zich dienen uit te spreken over de wijze waarop de governance vormgegeven wordt en in welke vorm en tempo gemeenten regionaal en lokaal TGI willen realiseren.

GHOR
De coronacrisis en de daarmee gepaard gaande extreme en zeer snelle opschaling tot een crisisorganisatie hebben laten zien dat versterking van de GHOR nodig is. En ook dat het aansluiten bij landelijke netwerken en overleg noodzakelijk is. Op die manier is de GHOR beter voorbereid op nieuwe gezondheidsbedreigingen.
Het is voor de GHOR van wezenlijk belang om naadloos aan te kunnen sluiten bij de ontwikkelingen in de crisisbeheersing binnen de veiligheidsregio. Tegelijk is de organisatorische verbinding met de GGD beperkt nadat de meldkamer ambulancezorg en de ambulancedienst per 1 januari 2023 ontvlochten zijn uit de GGD en zijn opgegaan in de Regionale Ambulancevoorziening Limburg.
Daarom is het voornemen om de GHOR per 1 januari 2025 te ontvlechten uit de GGD ZL en te positioneren bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Voor de gemeenten brengt dit geen financiële risico's met zich mee: de kosten worden opgevangen in de lopende begroting van beide organisaties.

3.3 Programma Veilig Thuis

Ten aanzien van het programma Veilig Thuis blijft de opdracht ongewijzigd. De begroting 2025 borduurt voort op de begroting 2024. Het beleidskader voor Veilig Thuis blijft gelegen in de regiovisie 'Geweld in Afhankelijkheid (GIA) Zuid-Limburg'. Deze is besproken in de Commissie Zorg en Veiligheid waar een groot draagvlak bestaat voor de inhoud. Zij is tot stand gekomen in samenwerking met alle relevante partners op het gebied van GIA: Veilig Thuis, OM, politie, Raad voor de Kinderbescherming, Zorg- en veiligheidshuizen, Vrouwenopvang-organisaties, gecertificeerde instellingen en de 16 Zuid-Limburgse gemeenten.

Op landelijk niveau is in opdracht van de VNG, de ministeries van J&V en VWS gekeken naar een mogelijk nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd- en gezinsbescherming. Het huidige stelsel wordt als te complex gezien en te versnipperd. Er is een landelijk toekomstscenario kind- en gezinsbescherming opgesteld met een meerjarige aanpak en implementatieplan. Op dit moment is nog niet te voorzien of deze ontwikkeling in 2025 van invloed zal zijn op de opdracht, de inbedding en de financiering van Veilig Thuis. Als gevolg van regionaal beschikbaar gestelde gelden (die vanuit het Rijk zijn ontvangen middels de doeluitkering vrouwenopvang) is er wel sprake van een nieuwe indeling inzake de financiering. Een aanzienlijk groter deel zal door de centrumgemeenten, vanuit de door haar ontvangen rijksmiddelen, voor haar rekening worden genomen. Het aandeel van de gemeenten op basis van de afgesproken verdeelsleutel wordt hierdoor geringer. De begroting 2025 van Veilig Thuis verandert hierdoor niet.

3.4 Programma JGZ

Na een aantal jaren van ontwikkelingen en extra investeringen vanuit de gemeenten staat de JGZ voor de opgave om mee te bewegen met en te anticiperen op de snelle veranderingen in de samenleving ten aanzien van zwangerschap, opvoeden en opgroeien. Nieuwe generaties ouders en kinderen stellen steeds opnieuw nieuwe eisen aan de taken en uitvoeringspraktijk van JGZ. De samenhang en synergie tussen het sociaal en medisch domein is van groot belang. Gezond opgroeien van de kinderen en jongeren in Zuid-Limburg staat centraal, vooral gericht op het ondersteunen bij en het vergroten van gelijke kansen op gezondheid. De oriëntatie op passende zorg voor specifieke kinderen in een kwetsbare situatie, op een collectief aanbod en op een omgevingsgerichte (contextuele) benadering naast het individuele aanbod, is daarbij nieuw.
De bijdrage van JGZ aan Trendbreuk blijft onverminderd groot, de aansluiting bij GALA en IZA zal vooral zitten in de ambitie van de regionale thema's gezonde generatie, mentale gezondheid en veilige, sociale, gezonde leefomgeving. Wat dit betekent voor de inzet van JGZ is nog niet helemaal duidelijk, maar dat die inzet gewenst en noodzakelijk is staat buiten kijf.

3.5 Programma GGD

Seksuele gezondheid, infectieziektebestrijding en Medische Milieukunde (SIM)

Infectieziektebestrijding (IZB)
De coronapandemie heeft een aantal kwetsbaarheden blootgelegd van de infectieziektebestrijding in Nederland. Het kabinet heeft daarom in de voorjaarsnota 2023 en de Kamerbrief (juni 2023) nadere invulling gegeven aan een pakket van maatregelen en structurele investeringen om de publieke gezondheidszorg en specifiek de infectieziektebestrijding te versterken voor de toekomst. Er zijn extra financiële middelen ter beschikking gesteld om de komende jaren te werken aan een meer slagvaardig, wendbaar en schaalbaar stelsel van de infectieziektebestrijding om in de toekomst beter toegerust te zijn op een grootschalige uitbraak van een infectieziekte. Daarvoor investeert de Rijksoverheid structureel ruim € 136 miljoen per jaar in versterking van de 25 regionale GGD-en en in versterking van de GGDGHOR NL.
Tevens is duidelijk geworden dat er een fundamentele verbetering van het IV-landschap nodig is (landelijk bij GGDGHOR en regionaal). Een IV-landschap dat de reguliere infectieziektebestrijding optimaal ondersteunt en dat kan worden opgeschaald in het geval van een pandemie. Dit zorgt ervoor dat de juiste informatie op het juiste moment en bij de juiste partijen beschikbaar is.
Tevens zijn er landelijk vergevorderde plannen om een toekomstbestendig vaccinatiestelsel te ontwikkelen. De insteek hiervan is dat bij alle 25 GGD-en een regionale vaccinatievoorziening voor volwassenen wordt vormgegeven. Een voorziening waarin regionaal vaccinatie expertise wordt gebundeld en waarin regionaal laagdrempelige en beter toegankelijke mogelijkheden worden ontwikkeld waar burgers zich kunnen laten vaccineren.

Tuberculosebestrijding (TBC)
Door de lage incidentie van tuberculose en door een tekort aan artsen tuberculosebestrijding heeft de GGDZL haar tuberculosezorg anders georganiseerd. Dit via een samenwerkingsverband tussen de artsen infectieziektebestrijding, TBC-verpleegkundigen en medisch technisch medewerkers van de GGDZL en een longarts en infectioloog van het Maastricht UMC+ (MUMC+). Dit heeft geleid tot meerjarige detacheringen van de medische specialismen longarts en infectioloog bij de GGDZL en procesmatige efficiency verbeterpunten.

Nu Niet Zwanger (NNZ)
Sinds 2023 is de interventie Nu Niet Zwanger (NNZ) structureel geborgd binnen de begroting. Het succes van deze interventie maakt dat het beschikbare werkbudget in 2023 reeds ontoereikend is om alle hulpvragen te kunnen oppakken. Vanuit de GALA gelden is het mogelijk om tijdelijk extra financiële ondersteuning te verkrijgen voor de NNZ uitvoering met name ten behoeve van verruimen van het anticonceptie budget. Echter, voor de toekomst is het belangrijk dat het vaste NNZ werkbudget wordt vergroot, zodat er meer personeel en anticonceptie budget beschikbaar komt om alle hulpvragen adequaat te kunnen oppakken. De huidige vraag vertaalt zich naar een prognose dat deze toeneemt komende jaren. Gezien de hoge mate van onzekerheid en de wijze waarop financiering vorm moet krijgen leidt dit vooralsnog niet tot een financiële aanpassing van de begroting 2025.

Centra Seksuele Gezondheid (CSG)
Sinds 2008 maakt de GGDZL gebruik van de landelijke ASG regeling, een subsidieregeling waarmee alle 25 GGD-en aanvullende Seksuele Gezondheidszorg kunnen verstrekken aan specifieke doelgroepen zoals; Mannen die seks hebben met mannen (MSM), jongeren tot 25 jaar en sekswerkers. Centraal staat het voorkomen van verdere verspreiding van seksueel overdraagbare aandoeningen (soa’s) en het geven van seksuele voorlichting.
Momenteel loopt er een toekomstverkenning vanuit VWS naar de ASG regeling. De regeling kent momenteel grote financiële uitdagingen daar de ASG regeling sinds 2015 onvoldoende is meegegroeid met gestegen materiaal-, behandel- en diagnostiekkosten. Dit onderzoek wordt november 2023 afgerond, echter wijzigingsvoorstellen worden overgelaten aan een volgend kabinet.

Hygiëne en Inspectie (H&I)
Op basis van wetgeving heeft de GGD een aantal toezichthoudende taken in opdracht van gemeenten. Dit zijn met name het calamiteiten toezicht op de Wmo en toezicht op de kinderopvang (dat betreft kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus en gastouders). Jaarlijkse wetswijzigingen en ontwikkelingen in het werkveld en de maatschappij vragen continu aanpassing van de werkwijze. Er is een voornemen van het ministerie van OCW om toezicht op de voorschoolse educatie bij kinderopvang door de Onderwijsinspectie over te dragen naar de gemeenten.
Het belang van preventie van infectieziekten door de technische hygiëne zorg (THZ) is toegenomen sinds de Coronapandemie. Deze THZ-taak bevat verschillende vormen van toezicht; ook de locaties voor de opvang van Oekraïners en crisisnoodopvang asielzoekers horen bij dit werkveld, evenals de advisering bij evenementen aan de GHOR. De dak- en thuislozen centra en andere belangrijke doelgroepen verdienen de komende jaren extra aandacht en de samenwerking met Algemene Infectieziekte bestrijding wordt versterkt.

Medische Milieukunde (MMK)

De gezonde leefomgeving is een thema dat steeds meer op de voorgrond treedt. Een gezonde leefomgeving levert een belangrijke bijdrage aan de gezondheid en het welzijn van mensen. Daarnaast is het belangrijk om de gezondheid van burgers, als het invloeden van het milieu betreft, te beschermen en te bevorderen door te signaleren, adviseren, voorlichting te geven en mee te werken aan onderzoek op dit gebied. Voorkomen en beperken van blootstelling aan schadelijke milieufactoren behoort tot één van de kerntaken van de WPG. Belangrijke milieufactoren die invloed hebben op de gezondheid zijn luchtverontreiniging, geluidhinder en een ongezond binnenmilieu in huis. Het gaat hierbij ook om gezondheidseffecten als hinder en ongerustheid over milieufactoren.

Mede door de klimaatverandering, de steeds grotere druk op het milieu en de leefomgeving nemen de vragen omtrent de bedreiging voor de gezondheid van burgers toe.

Publieke Gezondheid

Het verzamelen van data die leiden tot beleidsrelevante gezondheidsinformatie is de basis van publieke gezondheid. Op basis van deze informatie worden prioriteiten gesteld, interventies ontwikkeld en beleidsprogramma's opgesteld – alles bedoeld om de gezondheid en de gelijke kans op gezondheid te bevorderen. De bestaande gezondheidsachterstand in Zuid-Limburg heeft oorzaak in en invloed op andere leefdomeinen dan alleen gezondheid: armoede, ongezonde arbeidsomstandigheden, psychosociale problemen, ongezonde woon- en leefomgeving. Dit vraagt om meer dan op één probleem gerichte interventie, het vereist een integrale probleemanalyse, integraal beleidsadvies en praktijkvoering vanuit meerdere disciplines. Gemeenten onderkennen de samenhang van gezondheidsproblemen en passen hier steeds meer hun beleid op aan.

Hiervoor is ook onderzoek nodig dat de problemen vanuit die samenhang van factoren onderzoekt. Dat gebeurt bij de Academische Werkplaats Publieke Gezondheidszorg en de Kenniswerkplaats Jeugd. In deze werkplaatsen komen onderzoek, beleid en praktijk samen. Naast onderzoek heeft gezondheidsbevordering een taak om kennis om te zetten in integrale, samenhangende preventieactiviteiten.

Voor de GGDZL betekent dit dat het programma Trendbreuk uitgebreid wordt naar andere levensfasen, ook ligt er een grote opgave van GALA en IZA. De GGDZL verzorgt hierin, op verzoek van de gemeenten, de regie op het proces en de inhoudelijke coördinatie. Dit stimuleert alle partijen tot een nieuwe en verdergaande vorm van samenwerking. Dit vergt extra personele inzet, het vraagt ook andere competenties van GGD-medewerkers. In het meerjarenbeleidsplan is hiermee rekening gehouden, in deze kadernota krijgt dit een nadere uitwerking.

Overige taken

Vangnet/OGGZ
Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) wordt ook wel bemoeizorg genoemd. Daarbij gaat het over mensen die in eerste termijn geen hulp vragen of accepteren maar wel vaak ernstige sociale, psychische of psychiatrische problemen hebben.
Via een subsidieconstructie door ZonMw zijn voor 2024 en 2025 rijksmiddelen voor de 'wijk-GGD'er ' ter beschikking gesteld voor de doorontwikkeling van OGGZ-vangnet. Deze middelen kennen vooralsnog een incidenteel karakter maar er is een perspectief op structurele financiering.

Forensische geneeskunde
De forensische geneeskunde wordt in gezamenlijkheid met de GGD Limburg-Noord uitgevoerd voor geheel Limburg. De dienstverlening bestaat naast de gemeentelijke lijkschouw en het leveren van forensisch medische expertise ook uit de zorg aan arrestanten, die onder verantwoordelijkheid van politie en justitie vallen.
Politie Nederland start een landelijke aanbesteding voor het leveren van arrestantenzorg. De beide GGDén zullen hieraan meedoen. Uiteraard is de uitkomst hiervan niet zeker. Indien de gunning niet richting de GGDén zou gaan, kan dit leiden tot kostenverhoging binnen de forensische medische expertise en de gemeentelijke lijkschouw.

Sociaal Medische Advisering
De SMA is geen wettelijke taak van gemeenten. Het vraagstuk of deze markttaak bij de GGD moet blijven, is in 2023 besproken. De verwachting is dat de dienstverlening zal worden beëindigd in 2024. Om die reden is in de begroting 2025 SMA niet meer opgenomen.

3.6. Solide bedrijfsvoering

Om de hiervoor beschreven ontwikkelingen te ondersteunen en faciliteren is een solide bedrijfsvoering noodzakelijk.
De in 2023 in gang gezette doorontwikkeling van de bedrijfsvoering van de GGDZL wordt ook in 2024 en 2025 verder voortgezet. Uitgangspunt daarbij blijft een gedegen en samenhangende aanpak vanuit relevante thema's. Deze thema's staan naast de continue aandacht die er moet zijn om de reguliere processen efficiënt en effectief vorm te geven en te blijven voldoen aan (wijzigende) wet- en regelgeving.

Eveneens in 2023 en 2024 zal het intern organisatieontwikkeltraject Canvas worden voortgezet om de veranderende opgave van de GGDZL te kunnen vervullen. Dit organisatieontwikkeltraject leidt tot een eigentijdse, solide GGD met een passende interne organisatiestructuur en -inrichting.

Informatiemanagement heeft een steeds grotere rol gekregen in alle geledingen van de organisatie. De Wet elektronische gegevens uitwisseling in de zorg (WEGIZ) verplicht om meer data op digitale wijze met elkaar te delen. NEN 7510 certificering is hiervoor noodzaak om aantoonbaar te voldoen aan de normen voor informatiebeveiliging. In de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is vastgelegd wat het basisnormenkader is voor onze informatiebeveiliging (en vormt een vertaling van de NEN en ISO

normeringen). Verder zal in dat kader Elektronisch Voorschrijven (EVS; inzetten van een geautomatiseerd systeem dat onveilige situaties signaleert tijdens het voorschrijven van medicatie) in 2025 onze aandacht vragen.
De (verdere) verbetering van de cyberbeveiling, zoals beoogd in de herziening van de Network and Information Security Directive (NIS2), blijft ook in 2025 onze volle aandacht houden (o.a. ketenverantwoordelijkheid van data security en het Incident Respons Team (IRT), een vervolg op het verplichte bedrijfscontinuïteitsplan.
Verdere ontwikkelingen op het gebied van richtlijnen voor nationale en internationale digitale gegevensuitwisseling blijven we volgen.

Voor onze interne bedrijfsvoering zijn informatiemanagement en de ontwikkeling van onze datasystemen van cruciaal belang om de datagedrevenheid van de organisatie te kunnen realiseren. Dit bevordert niet alleen de kwaliteit van de besluitvorming, maar ook onze doelmatigheid, doeltreffendheid en wendbaarheid.

De GGDZL is een organisatie van en voor mensen. Daarmee zijn de medewerkers het grootste kapitaal van de organisatie.. Daarom is de visie van de GGDZL erop gericht om de vitaliteit, professionaliteit en wendbaarheid van haar medewerkers te stimuleren. Onze inspanningen zijn erop gericht om de betrokkenheid en bevlogenheid van onze medewerkers te faciliteren. De GGDZL creëert een positief en stimulerend werkklimaat met volop kansen voor flexibele professionals die zich willen ontwikkelen in een lerende organisatie. De krapte op de arbeidsmarkt is een algemeen probleem en dat merkt ook de GGDZL. Daarbij heeft de GGDZL nog extra te maken met krapte aan *zorg*personeel. De belangrijkste thema's in dit kader zijn arbeidsmarktbewerking, een eigentijdse aanpak van duurzame inzetbaarheid, diversiteit en inclusie, strategische personeelsplanning, nieuwe vormen van recruitment etc. Onze acties zijn erop gericht om een eigentijdse en aantrekkelijke werkgever te zijn, zodat de GGDZL kwalitatief en kwantitatief voldoende personeel heeft en houdt.

Duurzaamheid is een van de thema's waarop verdere doorontwikkeling plaatsvindt. De Rijksoverheid stelt steeds pregnanter en dwingender aan gemeenten en GGD via wet- en regelgeving kaders en richtlijnen, waarvoor zij in haar jaarrapportages en jaarrekening verantwoording moet afleggen. Duurzaamheid wordt in dit kader breed opgevat en bevat de primaire- en de ondersteunende processen, het gedrag van medewerkers en het PTO-beleid. Een van de concrete projecten die in 2025 worden geïmplementeerd is de registratie in het kader van de CO2 reductie als gevolg van werkgebonden personenmobiliteit. Gezien de onduidelijkheid inzake de snelheid van wijzigingen in wet- en regelgeving zal dit nog niet leiden tot een financiële aanpassing van de begroting 2025.

In onze dienstverlening willen we concrete stappen zetten op het gebied van digitale transformatie. Door gebruik te maken van nieuwe technologische ontwikkelingen en het gebruik van andere media in onze dienstverlening kan onze dienstverlening eigentijdser en meer op maat worden georganiseerd.

4. Financiële uitgangspunten

4.1. Financiële parameters begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029

Concern brede uitgangspunten die gelden voor alle onderdelen

- De GGD stelt jaarlijks een begroting op conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten.
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.
- Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld met daarin vermeld de inkomsten en uitgaven voor het komende boekjaar, welke is voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.
- Een eventuele herrekening van de index zal plaatsvinden op basis van de septembercirculaire in het 4e kwartaal van het lopende jaar.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau, conform het dienstverleningspakket, opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- De GGD gebruikt voor de meerjarenraming een index percentage conform de CPB gegevens zoals deze beschikbaar zijn in september 2023.
- Specifiek voor het begrotingsjaar 2025 zal rekening worden gehouden met de aangepaste nota overhead van de Commissie BBV. De verwachting is dat deze met ingang begrotingsjaar 2025 van toepassing zal zijn.

Uitgangspunten onderdeel GGD

- De bijdrage van de gemeenten wordt voor het onderdeel GGD gebaseerd op het aantal inwoners van Zuid-Limburg op basis van de CBS-cijfers per 1 januari van twee jaar voorafgaand aan het boekjaar (begroting 2025 is gebaseerd op het aantal inwoners per 1 januari 2023).
- Bij het opstellen van de begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau (peildatum september 2023). Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten (inclusief gemeentelijke bijdrage) worden geïndexeerd.
- Voor 2025 hanteert de GGD een index van 1,6% voor materieel en een index van 5,4% voor personele kosten.

Uitgangspunten onderdeel jeugdgezondheidszorg

- De bijdrage van de gemeenten wordt voor het onderdeel JGZ gebaseerd het aantal jeugdigen van Zuid-Limburg op basis van de CBS-cijfers per 1 januari van twee jaar voorafgaand aan het boekjaar (begroting 2025 is gebaseerd op het aantal jeugdigen van 1 januari 2023).
- Bij het opstellen van de begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten (inclusief gemeentelijke bijdrage) worden geïndexeerd.
- Voor 2025 hanteert de GGD een index van 1,6% voor materieel en een index van 5,4% voor personele kosten.

Uitgangspunten Veilig Thuis

Op verzoek van de gemeenten in Zuid-Limburg is Veilig Thuis per 1 januari 2015 ondergebracht bij de GGD Zuid Limburg. Het beleidskader voor Veilig Thuis ligt in de regiovisie Geweld hoort nergens thuis.

- De bijdrage van de gemeenten voor het programma Veilig Thuis is gebaseerd op een aantal parameters uit het gemeentefonds en kent een peildatum van 1 januari van twee jaar voorafgaand aan het boekjaar (begroting 2025 is gebaseerd op parameters van 2023).
- Voor 2025 hanteert de GGD een index van 1,6% voor materieel en een index van 5,4% voor personele kosten.

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording - zoals u die voor de gemeente kent - zijn niet van toepassing op de inhoudelijke taken van de GGD. Over de belangrijkste indicatoren op dit gebied wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur van de GGD en deze zijn ook onderdeel van het jaaroverzicht.

Aan de gemeenten van Zuid-Limburg
T.a.v. De Raad

Uw kenmerk	-	Ons kenmerk	2024-00820	GGD-locatie	Heerlen
Uw brief van	-	Datum	29 maart 2024	Telefoonnr.	088 8805194
Onderwerp	Begroting 2025 Jaardocument 2022	Bijlage(n)	ja		

Geachte raadsgriffier,

Hierbij bieden wij u de begroting 2025 en het jaaroverzicht 2023 van de GGD Zuid Limburg aan.

Zienswijze en vaststelling
Vaststelling van de begroting 2025 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid Limburg. Alvorens de documenten ter besluitvorming worden voorgelegd, heeft u de mogelijkheid om vóór 10 juni a.s. een zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Wij nodigen u daartoe van harte uit.
Indien dit voor uw gemeente niet haalbaar is dan kunt nog tot 28 juni uw zienswijze indienen en nemen we uw zienswijze mondeling mee in de vergadering van het Algemeen Bestuur. Hieronder volgt een korte toelichting op de documenten.

Begroting 2025
De GGD Zuid Limburg brengt altijd, een jaar nadat de nieuwe gemeenteraden zijn benoemd, deze in positie om via het meerjarenbeleidsplan en begroting de koers van de GGD te bepalen. Deze cyclus komt tegemoet aan eerdere verzoeken vanuit de verschillende gemeenteraden.

Na een uitvoerig zienswijzetraject in het voorjaar van 2023 is het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting 2024-2027 unaniem in juli 2023 door het Algemeen Bestuur van de GGD vastgesteld. Daarbij is bepaald dat de extra bijdrage aan de GGD gefaseerd wordt ingevoerd over het begrotingsjaar 2024 en 2025. De voorliggende begroting 2025 is hierop gebaseerd en past binnen het meerjarenbeleidsplan 2024-2027. De begroting 2025 gaat uit van continuering van de huidige dienstverlening. Er is geen sprake van nieuw (financieel) beleid.

Concreet betekent dit dat de begroting 2025 gelijk is aan de begroting 2024 behoudens de correcties in het kader van de afgesproken indexering en de toevoeging van de 2e fase van de uitvoering meerjarenbeleidsplan 2024-2027. Tevens is rekening gehouden met landelijke ontwikkelingen, gefinancierd door het ministerie van VWS, in het kader van de versterking infectieziektebestrijding pandemische paraatheid (VIPP) en de uitvoering van de aan de GGDZL verstrekte opdracht in het kader van de GALA en IZA interventies.

Dit is de eerste begroting waarin de GHOR niet meer is opgenomen. De GHOR Zuid-Limburg is immers per 1 januari 2025 onderdeel van de veiligheidsregio.

Directie- en bestuursbureau
GGD Zuid Limburg

Postbus 2022, 6160 HA Geleen
T 046 – 850 66 66 . F 046 – 850 66 67 . info@ggdzl.nl . www.ggdzl.nl

Jaaroverzicht 2023
Om u in de gelegenheid te stellen een onderbouwde zienswijze op de begroting 2025 te geven, ontvangt u bijgevoegd ook de concept-jaaroverzicht 2023. Het jaaroverzicht 2023 biedt inzicht in de productiecijfers, prestaties en ontwikkelingen van het afgelopen jaar.

De accountant heeft ingestemd met de concept- jaarrekening 2023. De jaarrekening is door de accountant echter nog niet voorzien van een goedkeurende controleverklaring en een accountantsverslag. De Gemeentewet is aangepast voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Zoals bekend neemt het Dagelijks Bestuur in deze rechtmatigheidsverantwoording haar bewering op over het al dan niet rechtmatig handelen (financiële rechtmatigheid). Deze rechtmatigheidsverantwoording vormt onderdeel van de jaarrekening en is daarmee onderworpen aan accountantscontrole. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zijn echter nog niet aangepast, hetgeen betekent dat de accountant nog geen grondslag heeft voor zijn controleverklaring. De verwachting is dat hierover in april uitsluitsel komt.

Conform hetgeen is bepaald in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg is een zienswijze op het jaardocument/jaaroverzicht niet aan de orde. Vaststelling van de jaarrekening 2023 door het Algemeen Bestuur van de GGD is voorzien op 24 april aanstaande.

Uw reactie
U kunt uw zienswijze op de begroting 2025 kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur. Wij zien uw reactie graag uiterlijk 10 juni tegemoet.

U kunt uw schriftelijke zienswijze sturen naar:
GGD Zuid Limburg,
Directie- en bestuursbureau
Postbus 33
6400 AA Heerlen
Een reactie per mail kan gestuurd worden aan directieenbestuursbureau@ggdzl.nl

Het Dagelijks Bestuur zal de begroting 2025 samen met de ontvangen zienswijzen aanbieden aan het Algemeen Bestuur van 28 juni aanstaande.

Met vriendelijke groet,

M.A.H. Clermonts - Aretz
Bestuursvoorzitter GGD Zuid Limburg

F.C.W. Klaassen
Ambtelijk secretaris

Directie- en bestuursbureau
GGD Zuid Limburg

Postbus 2022, 6160 HA Geleen
T 046 - 850 66 66 . F 046 - 850 66 67 . info@ggdzl.nl . www.ggdzl.nl

Begroting 2025

Heerlen
maart 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord **3**
Concern **4**
Over de GGD 4
De organisatie 5
Basisprincipes GGD Zuid Limburg 6
Personeel 6
GGD Zuid Limburg: Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 7
Toelichting op de begroting 2025 8
Meerjarenraming 10
Begroting per programma 11
Programma GGD **12**
Infectieziektebestrijding 12
Begroting Infectieziektebestrijding 14
Seksuele gezondheid 15
Begroting Seksuele gezondheid 16
Hygiëne en Inspectie 17
Begroting Hygiëne en Inspectie 18
Medische Milieukunde 19
Begroting Medische milieukunde 20
Publieke gezondheid 21
Begroting Publieke gezondheid 24
Openbare geestelijke gezondheid 25
Begroting Openbare geestelijke gezondheid 26
Forensische Geneeskunde 27
Begroting Forensische Geneeskunde 28
Begroting programma GGD **29**
Programma Jeugdgezondheidszorg **30**
Begroting Programma Jeugdgezondheidszorg **31**
Programma Veilig Thuis **32**
Begroting Programma Veilig Thuis **33**

Voorwoord

Voor u ligt de begroting van de GGD Zuid Limburg voor 2025. Deze begroting is opgesteld conform de in 2023 vastgestelde kadernota en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGD Zuid Limburg dat in juli 2023 unaniem door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Het meerjarenbeleidsplan is vastgesteld na een uitvoerige zienswijzetraject en consultatie van de gemeenteraden in Zuid-Limburg. De voorliggende begroting 2025 valt binnen de financiële kaders van de vastgestelde meerjarenbegroting.

De begroting 2025 is daarnaast aangepast omdat de taken in het kader van de GHOR per 1 januari 2025 worden overgedragen aan de VRZL.

De GGD ZL functioneert in een complexe en snel veranderende omgeving.
De COVID-pandemie heeft laten zien hoe snel de GGD in staat kan zijn zich aan te passen aan een dergelijke crisis.

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) zijn nieuwe landelijke ontwikkelingen die een veranderende rol vragen van de GGD. Ook de doorontwikkeling van Trendbreuk en de trendbreukopgave zelf, de versterking van infectieziektebestrijding pandemische paraatheid (VIPP), de inrichting van een gezonde leefomgeving en de versterking van de kennis- en adviesfunctie zijn opgaven die in de toekomst veel van de GGD zullen vragen. Dat brengt een nieuwe rol en positie van de GGD. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken, krijgt de GGD de rol van procesregisseur, die namens de 16 Zuid-Limburgse gemeenten het voortouw neemt in deze ontwikkelingen. Daarvoor is een eigentijdse en solide GGD nodig. De extra externe middelen hiervoor zijn in deze begroting 2025 verwerkt.

Nog steeds zien we hoe belangrijk een regionale en samenhangende aanpak in Zuid-Limburg is. Trendbreuk heeft dat bewezen en geldt als voorbeeld voor de implementatie van GALA en IZA in de regio. Het werken in een complexe omgeving, met afstemming tussen veel verschillende partijen en netwerken, vraagt specifieke expertise. De oorzaken van veel gezondheidsproblemen hebben immers betrekking op meerdere beleids-domeinen, en kunnen enkel worden opgelost door een domeinoverstijgende aanpak.
Dat vergt ook een integrale benadering vanuit onderzoek, beleid en praktijk. Versterking van beleidsadvisering en onderzoek is daarvoor noodzakelijk.

Frank Klaassen
voorzitter directie GGD Zuid Limburg

Concern

Over de GGD

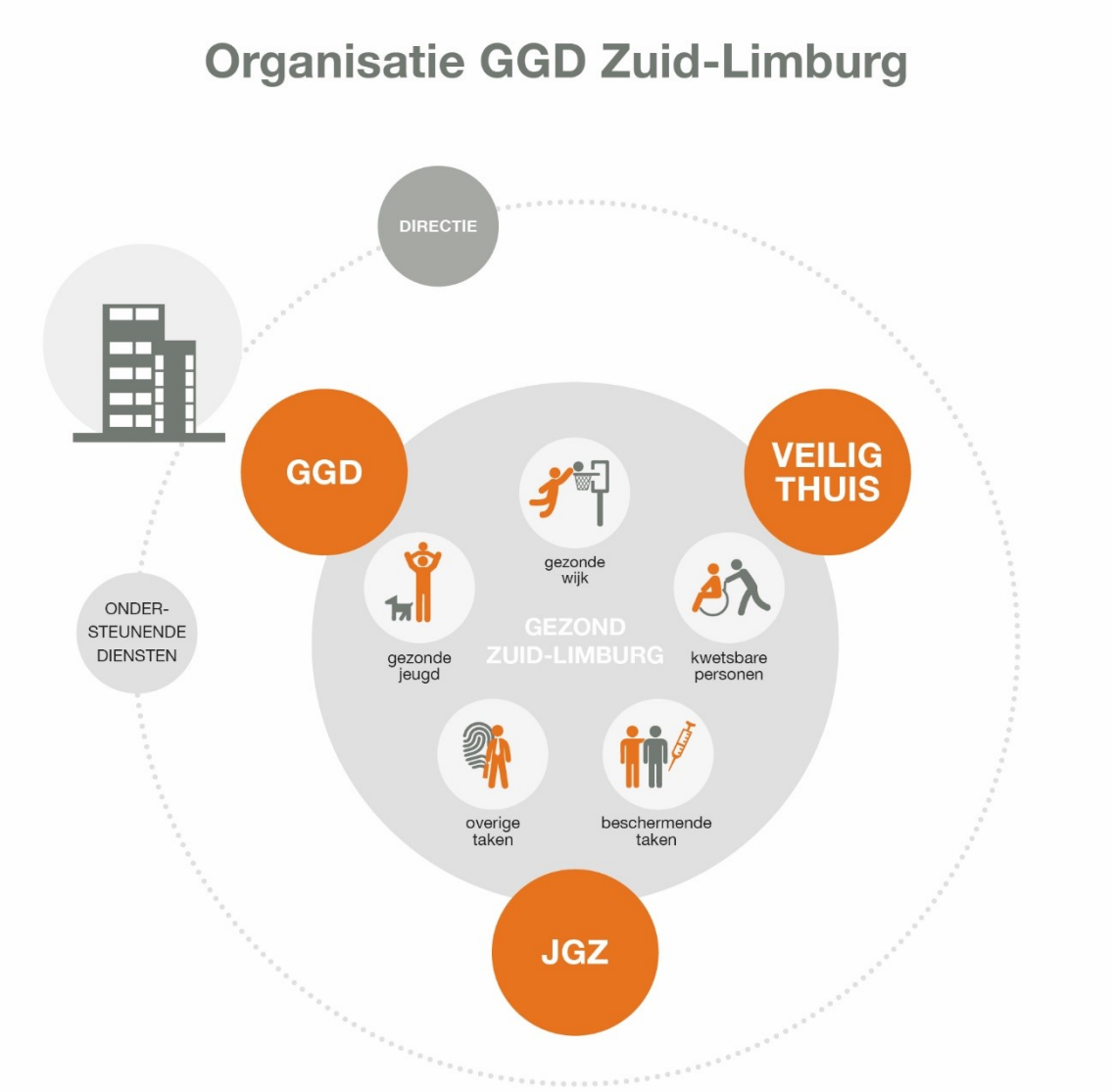
De GGD Zuid Limburg is een gemeenschappelijke regeling, die is ingesteld door de gemeenten in Zuid-Limburg. Gemeenten hebben de taak om de lokale publieke belangen op het gebied van publieke gezondheid te behartigen. Gemeenten bepalen het gezondheidsbeleid en voeren hierop regie. De GGD adviseert gemeenten, levert data en kennis, verbindt partijen en is aanjager van processen die moeten leiden tot een betere gezondheid van de Zuid-Limburgers. Ook zorgt de GGD voor de uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en aanvullende taken die door de gemeenten aan de GGD zijn opgedragen.
De GGD Zuid Limburg kent 3 programma's: GGD, Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis. De taken van de GGD staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid, de Wet ambulancezorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Collectieve ambitie
- De gezondheid en veiligheid van mensen en de samenleving gaan ons aan het hart.
- We dragen daaraan bij op een manier die het verschil maakt, vandaag en morgen.
- We staan midden in de maatschappij en zijn er als het nodig is.

Missie
De GGD Zuid Limburg beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle Zuid-Limburgers met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGD eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving.

De organisatie

De GGD Zuid Limburg kent drie programma's: GGD, Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis. De taken van de GGD staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Basisprincipes GGD Zuid Limburg

In haar werk hanteert de GGD Zuid Limburg de volgende basisprincipes:

- De GGD maakt zich sterk voor de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Zuid-Limburg;
- De GGD staat midden in de samenleving;
- De GGD werkt in opdracht van de Zuid-Limburgse gemeenten;
- De GGD werkt vanuit een regionale opdracht en anticipeert op regionale ontwikkelingen;
- De GGD werkt vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid;
- De GGD gaat professioneel te werk en hecht waarde aan een duurzame inzet van het personeel;
- De GGD werkt minimaal op wettelijk basisniveau en respecteert landelijke richtlijnen en protocollen;
- De GGD is een betrouwbare en sterke (samenwerkings-)partner;
- De GGD bevordert de samenwerking en verbinding met de Euregio en maakt hiertoe de noodzakelijke afspraken;
- De GGD levert input voor het regionale en lokale gezondheidsbeleid en is kernpartner in de realisatie van de doelstellingen uit dit beleid.

Personeel

Als organisatie voor mensen en door mensen zijn de medewerkers ons grootste goed en is investeren in kwalitatief goed personeel essentieel voor de basis van ons bestaan. Onze medewerkers *zijn* de GGD Zuid Limburg (GGDZL) en alleen met hen maken we het verschil en zijn we in staat onze ambitie te verwezenlijken. Het is nu en in de toekomst van groot belang voor (de continuïteit van) onze organisatie om te investeren in mensen. Investeren in zowel het vinden en selecteren van de juiste persoon voor de juiste functie. Investeren in het behouden van goede medewerkers en het optimaal inzetten van hun talenten. Alsook investeren in de kennisontwikkeling en het op peil houden van kennis van medewerkers. Dit is cruciaal voor een kennisorganisatie als de GGD.

De huidige (en toekomstige) arbeidsmarkt zorgt hierbij voor de nodige uitdagingen. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven. Met een krappe arbeidsmarkt zetten we extra capaciteit in om de GGD te positioneren als aantrekkelijke werkgever.

GGD Zuid Limburg: Meerjarenbeleidsplan 2024-2027

De GGD voert haar taken uit in een complexe en snel veranderende omgeving. Het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 (MJB24-27) van de GGD Zuid Limburg schetst een beeld van een nieuwe beleidsperiode dat anticipeert op de ontwikkelingen in die omgeving. De snelheid en dynamiek van de actuele ontwikkelingen creëren een nieuw speelveld en een nieuwe rol voor de GGD. De omvang en impact van de toekomstige ontwikkelingen zijn moeilijk te voorspellen. Duidelijk is dat deze een nieuwe richting aangeven voor de GGD.

We versterken de ingezette koers van Trendbreuk, behouden de focus op jeugd en verbreden naar andere doelgroepen. Tegelijkertijd vervult de GGD bij de implementatie van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA) een verbindende rol en ondersteunt ze gemeenten met haar expertise. GALA en IZA zijn kansrijke ontwikkelingen die aansluiten bij de ambities van de GGD en de doelen van Trendbreuk. Ook krijgt hiermee regionale samenwerking vorm met veel partijen in het sociale en medisch domein. Dit zijn grote beleidsontwikkelingen die volop gaande zijn en waarvan de uitvoering en uitkomst nog onzeker zijn. Kansrijke ontwikkelingen overigens die aansluiten bij de regionale samenwerking die binnen trendbreuk reeds bestaat. Het is helder dat de GGD daardoor een andere taak heeft. En cruciaal dat zij daarvoor een adequate en passende bedrijfsvoering nodig heeft.

De gezondheidsbeschermende taken van de GGD blijven van groot belang. De Covid 19-pandemie heeft aangetoond hoe belangrijk het is om te kunnen rekenen op die taak van de GGD. Daarvoor heb je een organisatie nodig die toegerust is voor haar rol. Een eigentijdse, solide GGD die qua bedrijfsvoering voorbereid is om in te spelen op alle inhoudelijke uitdagingen en in staat is om snel te schakelen en kwalitatief hoogwaardig te blijven presteren. De GGD voert haar wettelijke taken uit, integraal en opgavegericht, en verbetert haar bedrijfsprocessen.

Al deze aspecten komen voor het voetlicht in dit document. Bestuurlijk en beleidsmatig levert dit een breed spectrum aan thema’s op die vertaald worden in een meerjarenvisie op de ontwikkeling van de GGD als regionale organisatie op het gebied van de publieke gezondheidszorg. Steeds meer wordt deze in samenspraak met netwerkpartners uit de zorg en welzijn maar ook van andere beleidsterreinen vormgegeven.

Toelichting op de begroting 2025

De GGD stelt jaarlijks een zo realistisch mogelijke begroting op met daarin de baten en lasten voor het komend kalenderjaar.
De algemene uitgangspunten bij de GGD voor de begroting zijn in de gemeenschappelijke regeling of besluiten van het Algemeen Bestuur vastgelegd. Voor de periode 2024-2027 hebben gemeenten de beleidsagenda middels een in juli 2023 vastgesteld meerjarenbeleidsplan bepaald. De regionale gezondheidsnota: 'Zuid springt eruit, Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid' is hierbij een van de leidende documenten. Dit document blijft leidend totdat een nieuwe regionale gezondheidsnota is vastgesteld. Overeenkomstig de Gemeentewet dient de GGD Zuid Limburg te beschikken over een structureel sluitende begroting, dan wel moet de meerjarenraming een financieel evenwicht laten zien. Indien hiervan geen sprake is, komt de GGD Zuid Limburg onder preventief toezicht te staan van de Provincie.

De algemene uitgangspunten van het te volgen financieel beleid die van toepassing zijn op de begroting 2025 luiden als volgt:

- Wij streven naar een evenwichtige financiële situatie. De financiële kengetallen, zoals in de begroting worden opgenomen, geven daarbij inzicht in de financiële ontwikkelingen;
- De GGD Zuid Limburg streeft naar een begroting welke structureel en reëel in evenwicht is en waarbij elke jaarschijf tenminste sluitend is.

Concernbrede uitgangspunten die gelden voor alle onderdelen

- De GGD stelt jaarlijks een begroting op conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten.
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.
- Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld met daarin vermeld de inkomsten en uitgaven voor het komende boekjaar, welke is voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.
- Een eventuele herrekening van de index zal plaatsvinden op basis van de septembercirculaire gebaseerd MEV september 2025 van het CPB per voor 15 oktober van het lopende jaar.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau, conform het dienstverleningspakket, opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- De GGD gebruikt voor de meerjarenraming de indexpercentages conform de septembercirculaire c.q. de dan geldende meerjaren economische verkenning (MEV) van het CPB.
- De verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage aan het programma GGD is gebaseerd op het aantal inwoners per gemeenten (peildatum 1-1-2023).
- De verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage aan het programma JGZ is gebaseerd op het aantal jeugdigen (peildatum 1-1-2023) met een ingroeiscenario van 2023-2026.
- De verdeelsleutel voor de gemeentelijk bijdrage aan het programma VT is gebaseerd op paramaters uit het cluster Jeugdigen en WMO van het gemeentefonds (peildatum 1-1-2023).

Beleidsindicatoren
De beleidsindicatoren uit het besluit Begroting en Verantwoording - zoals u die voor de gemeente kent - zijn niet van toepassing op de inhoudelijke taken van de GGD. Over de belangrijkste indicatoren op dit gebied wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur van de GGD en deze zijn ook onderdeel van het jaaroverzicht.

Meerjarenraming

Staat van Baten en Lasten	Oorspronkelijke begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Opbrengsten					
Bijdragen gemeenten	35.362.770	38.484.318	39.946.722	41.384.804	42.874.657
Tarieven gemeenten	4.657.000	3.904.000	4.052.352	4.198.237	4.349.373
Bijdragen centrumgemeenten	1.224.000	1.278.000	1.326.564	1.374.320	1.423.796
Bijdrage Rijk/Provincies	4.256.000	6.565.000	6.814.470	7.059.791	7.313.943
Overige bijdrage	2.522.603	4.118.367	4.274.865	4.428.760	4.588.195
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	105.000	110.000	114.180	118.290	122.549
Totaal opbrengsten	48.127.373	54.459.685	56.529.153	58.564.202	60.672.513
Exploitatiekosten					
Personeelskosten	32.150.219	35.717.219	37.074.474	38.409.155	39.791.884
Huisvestingskosten	2.094.000	2.235.000	2.319.930	2.403.447	2.489.972
Afschrijvingskosten	57.000	57.000	59.166	61.296	63.503
Rente- en bankkosten	6.000	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	422.800	602.800	625.706	648.232	671.568
Kosten vervoermiddelen	166.000	-	-	-	-
Kosten automatisering	1.416.000	1.359.000	1.410.642	1.461.425	1.514.036
Kosten medische middelen	611.000	607.000	630.066	652.748	676.247
Kosten uitvoering derden	406.000	1.039.000	1.078.482	1.117.307	1.157.530
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	106.000	111.000	115.218	119.366	123.663
Taakstelling	-	-	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	37.435.019	41.728.019	43.313.684	44.872.977	46.488.404
Algemene dekkingsmiddelen	464.985	1.454.673	1.509.951	1.564.309	1.620.624
Overhead	11.157.339	14.186.338	14.725.419	15.255.534	15.804.733
Heffing Vpb	-	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-	-
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-
Resultaat	-	-	-	-	-

Begroting per programma

Staat van Baten en Lasten	GGD	Jeugd-gezondheidszorg	Veilig Thuis	Totaal
Opbrengsten				
Bijdragen gemeenten	9.947.291	21.008.542	7.528.484	38.484.318
Tarieven gemeenten	2.605.000	1.299.000	-	3.904.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	1.278.000	1.278.000
Bijdrage Rijk/Provincies	6.292.000	273.000	-	6.565.000
Overige bijdrage	3.108.367	1.010.000	-	4.118.367
Onvoorzien	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	110.000	-	-	110.000
Totaal opbrengsten	22.062.658	23.590.542	8.806.484	54.459.685
Exploitatiekosten				
Personeelskosten	13.342.219	15.418.000	6.957.000	35.717.219
Huisvestingskosten	576.000	1.553.000	106.000	2.235.000
Afschrijvingskosten	8.000	49.000	-	57.000
Rente- en bankkosten	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	438.800	139.000	25.000	602.800
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-
Kosten automatisering	1.041.000	252.000	66.000	1.359.000
Kosten medische middelen	540.000	67.000	-	607.000
Kosten uitvoering derden	1.037.000	2.000	-	1.039.000
Onvoorzien	-	-	-	-
Incidentele lasten	111.000	-	-	111.000
Totaal exploitatiekosten	17.094.019	17.480.000	7.154.000	41.728.019
Algemene dekkingsmiddelen	1.454.673	-	-	1.454.673
Overhead	6.423.312	6.110.542	1.652.484	14.186.338
Heffing Vpb	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-
Saldo baten en lasten	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat	-	-	-	-

Programma GGD

De huidige beleidsperiode loopt nog tot 2027. Het in 2023 gestarte bestuurlijke debat over de strategische koers en opgaven van de GGD in Zuid-Limburg is uitgemond in een meerjarenraming en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 *GGD Zuid Limburg werkt aan gezond en actief leven*. Dit is een beleidsrijk plan met extra gemeentelijke financiering aan de GGD ter versterking van de organisatie op het niveau van de bedrijfsvoering, ter integratie van onderzoek, beleid en praktijk en ter ondersteuning van gemeenten bij Trendbreuk, GALA en IZA. Gemeenten hebben besloten tot een gefaseerde financiering.

Infectieziektebestrijding

Gezondheidsbescherming betreft de bescherming van de bevolking tegen gezondheidsbedreigende factoren. Het zijn factoren waar de burger vaak zelf geen invloed op kan uitoefenen. Het gaat om kwaliteitsbewaking van drink- en zwemwater, infectieziekten, invloed van de omgeving op de gezondheid et cetera.

Versterking infectieziektebestrijding

De corona-pandemie, de invasieve Groep A-streptokokken infectie en het monkeypox virus maken duidelijk dat infectieziektenuitbraken steeds vaker voorkomen. De GGD moet hier goed op voorbereid zijn. Om minder kwetsbaar te zijn bij een volgende grootschalige uitbraak bouwt de GGD met gemeenten en partners aan de pandemische paraatheid.

Het ministerie van VWS geeft sinds 2023 extra financiële middelen aan GGD'en om de regionale infectieziektebestrijding (IZB) te versterken en beter toegerust te zijn op mogelijke toekomstige grote infectieziekte-uitbraken. Middels deze VIP-financiering (Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid) is de afgelopen 2 jaar gewerkt aan het versterken van de infectieziektebestrijding, verbetering van de monitoring en surveillance, uitbreiden van het wetenschappelijk onderzoek, meer bovenregionale samenwerking en het versneld opleiden van IZB-professionals zoals artsen, VPK en Deskundige Infectieziektebestrijding. Vanaf 2025 worden deze extra financiële middelen vanuit het VIP programma structureel toegekend aan GGDZL. Dit is onderdeel van het meerjarenbeleidsplan 2024-2027.

Een belangrijk speerpunt waar mede vanuit het VIP programma aan wordt gewerkt is het ontwikkelen van een Vaccinatie Expertise Centrum (VEC) binnen de regio Zuid-Limburg. Een centrum waarin vaccinatie expertise wordt gebundeld en voorzieningen worden gecreëerd om laagdrempelig burgers in staat te stellen zich te laten vaccineren. Onze ervaringen met Covid vaccineren, maar ook recentelijk met het HPV18+ en Monkeypox vaccineren, worden hierin meegenomen. Covid-vaccinaties worden momenteel gedurende het hele jaar door de GGD op kleine schaal gezet voor specifieke doelgroepen en jaarlijks wordt een najaarscampagne uitgevoerd voor 60-plussers. De GGD'en zijn in overleg met VWS om voor de toekomst een nieuwe Covid-vaccinatie vergoedingssystematiek vast te stellen.

Voor de jaren 2024-2026 gaan GGD'en samen met de Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI), gevestigd bij het RIVM, werken aan een meer uniforme wijze van opschalen en aansturing bij een A-ziekte. Het LFI heeft hierin de regie en van GGD'en wordt verwacht dat zij intern binnen de eigen organisatie opschalingsprocessen gaan herijken.

Veel tuberculose in Zuid-Limburg
Tuberculose is een besmettelijke ziekte. Behandeling van de ziekte én het beperken van verspreiding zijn strikt noodzakelijk. De behandeling van tuberculose is tijdsintensief en daarmee kostbaar.
In Zuid-Limburg komt tuberculose relatief vaak voor. De bestrijding van tuberculose is vaak complex. Bij steeds meer patiënten is sprake van multiproblematiek (HIV, zwanger en TBC, kanker en TBC), hetgeen veel afstemming met andere zorgprofessionals vraagt. Ook is sprake van meer resistentie tegen de huidige medicatie voor tuberculose. De behandeling wordt daardoor moeilijker. Patiënten met een niet-westerse achtergrond zijn bovendien slechter bereikbaar en hebben vaak een taalbarrière.

Begroting Infectieziektebestrijding

Staat van Baten en Lasten	24- uurs IZB	TBC	VIPP	COVID-19 SPUK	Totaal
Opbrengsten					
Bijdragen gemeenten	1.641.119	800.138	-	-	2.441.257
Tarieven gemeenten	62.000	-	-	-	62.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	149.000	-	3.219.000	723.000	4.091.000
Overige bijdrage	-	258.000	-	-	258.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	110.000	-	-	-	110.000
Totaal opbrengsten	1.962.119	1.058.138	3.219.000	723.000	6.962.257
Exploitatiekosten					
Personeelskosten	1.187.000	687.000	1.460.000	573.000	3.907.000
Huisvestingskosten	23.000	12.000	-	150.000	185.000
Afschrijvingskosten	-	-	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	17.000	7.000	184.000	-	208.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	-
Kosten automatisering	161.000	71.000	-	-	232.000
Kosten medische middelen	18.000	12.000	-	-	30.000
Kosten uitvoering derden	-	-	948.000	-	948.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	111.000	-	-	-	111.000
Totaal exploitatiekosten	1.517.000	789.000	2.592.000	723.000	5.621.000
Saldo baten en lasten	445.119	269.138	627.000	-	1.341.257
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-
Resultaat*	445.119	269.138	627.000	-	1.341.257

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en betreft geen “winst”.

Seksuele gezondheid

Jongeren tot 25 jaar, maar ook andere risicogroepen, zoals sekswerkers en mannen die seks hebben met mannen, kunnen bij het Centrum voor Seksuele Gezondheid terecht voor een soa-test en met hun vragen over seksualiteit. Via de landelijke Sense-website kunnen jongeren bovendien gebruik maken van digitale hulpverlening (*e-health* in de vorm van *chatten* en *counseling*). Artsen en verpleegkundigen zien jaarlijks duizenden mensen die zich willen laten testen op seksueel overdraagbare aandoeningen (soa) of die vragen hebben over seksualiteit. Naast de soa-zorg die op de drie polilocaties geboden wordt, gaan verpleegkundigen naar scholen, jongerenhulpverleningsorganisaties, AZC 's, sauna's en seksclubs om voorlichting/informatie en soa-testen of Hepatitis-B-vaccinaties aan te bieden. Het Centrum voor Seksuele Gezondheid wordt grotendeels bekostigd uit een aanvullende landelijk subsidieregeling. De preventie- en voorlichtingsactiviteiten worden gefinancierd door de regionale gemeenten.

Jongeren

Het centrum Seksuele Gezondheid participeert voor de derde keer in het landelijke onderzoek "Seks onder je 25e" dat i.s.m. JGZ, GVB, Rutgers, SOAIDS NL wordt uitgevoerd. In dit onderzoek wordt de invloed van Corona op het welbevinden en de seksuele ontwikkeling van jongeren meegenomen. In 2024/2025 worden eventuele wijzigingen in de aanpak seksuele gezondheid voor jongeren geïmplementeerd.

Begroting Seksuele gezondheid

Staat van Baten en Lasten	Totaal
Opbrengsten	
Bijdragen gemeenten	1.065.573
Tarieven gemeenten	-
Bijdragen centrumgemeenten	-
Bijdrage Rijk/Provincies	2.201.000
Overige bijdrage	269.000
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal opbrengsten	3.535.573
Exploitatiekosten	
Personeelskosten	2.409.000
Huisvestingskosten	127.000
Afschrijvingskosten	8.000
Rente- en bankkosten	-
Beheers- en adm. kosten	32.000
Kosten vervoermiddelen	-
Kosten automatisering	57.000
Kosten medische middelen	510.000
Kosten uitvoering derden	87.000
Onvoorzien	-
Incidentele lasten	-
Totaal exploitatiekosten	3.230.000
Saldo baten en lasten	305.573
Toevoeging aan reserve	-
Onttrekking aan reserve	-
Resultaat*	305.573

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en betreft geen “winst”.

Hygiëne en Inspectie

De inspecteurs van Hygiëne en Inspectie bezoeken naast kinderopvangcentra en gastouders ook schoonheidssalons, tattoo- en piercingstudio's, seksinrichtingen, kinderboerderijen, dak- en thuislozenopvang en asielzoekerscentra. Ook advisering bij publieksevenementen en het toezicht Wmo maken deel uit van het takenpakket.

Jaarlijkse controle kindercentra

De Wet Kinderopvang en de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) regelen dat alle kindercentra minimaal jaarlijks door de GGD gecontroleerd moeten worden. Deze controles zijn ook in 2025 weer een belangrijk deel van het werk.
Een onderdeel hiervan is het toezicht op de gastouderopvang. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) wil verbetermaatregelen met betrekking tot de gastouderopvang in 2023 verder vormgeven. Dit gebeurt mede door het versterken van toezicht en het wettelijk verankeren van de nieuwe toezichtnorm. In 2025 wordt dit gecontinueerd.

Begroting Hygiëne en Inspectie

Staat van Baten en Lasten	Hygiëne & Inspectie	Toezicht WMO	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	-	129.794	129.794
Tarieven gemeenten	876.000	-	876.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-
Overige bijdrage	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	876.000	129.794	1.005.794
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	543.000	77.000	620.000
Huisvestingskosten	67.000	10.000	77.000
Afschrijvingskosten	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	1.000	-	1.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-
Kosten automatisering	56.000	8.000	64.000
Kosten medische middelen	-	-	-
Kosten uitvoering derden	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	667.000	95.000	762.000
Saldo baten en lasten	209.000	34.794	243.794
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat*	209.000	34.794	243.794

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en betreft geen “winst”.

Medische Milieukunde

Omgevingsfactoren beïnvloeden de gezondheid. De specialisten op het gebied van Medische Milieukunde (MMK) proberen te voorkomen dat mensen ziek worden door invloeden uit de omgeving. Zij adviseren gemeenten, scholen, woningbouwverenigingen en burgers over mogelijke gezondheidsrisico's als gevolg van milieufactoren. Zij hebben hierbij aandacht voor hoe deze risico's zoveel mogelijk beperkt of voorkomen kunnen worden. Professionals denken ook mee bij nieuwe ontwikkelingen, zoals klimaat gerelateerde projecten, de renovatie van woonwijken of de locatie van een school. Ze zijn nauw betrokken bij de omgevingswet en de advisering van gemeenten op dit vlak. De GGD adviseert tenslotte over maatregelen die genomen moeten worden als er risico's voor de gezondheid ontstaan en gevaarlijke stoffen vrij (kunnen) komen, bijvoorbeeld bij een grote brand. Er is nauwe samenwerking met de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR).

Gezonde leefomgeving

De fysieke en sociale leefomgeving beïnvloedt de gezondheid van mensen. Een gezonde leefomgeving is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Met de Omgevingswet heeft de gemeente een instrument in handen om belangen van milieu en natuur enerzijds en economie en wonen anderzijds af te wegen. De GGD zet haar expertise in om bij te dragen aan een gezonde, groene en veilige leefomgeving en ondersteunt het gemeenten bij het realiseren daarvan. Gezonde leefomgeving is ook een thema in het Regioplan Zuid-Limburg en is met de discussie over PFAS in het milieu, waterkwaliteit, biodiversiteit en natuurbehoud, duurzame landbouw, economische bedrijvigheid bij woonbuurten een steeds belangrijker maatschappelijke thema. Om tegemoet te komen aan de opgave en wensen van gemeenten is extra capaciteit noodzakelijk. Met de term 'planetaire gezondheid' pakt de GGD haar verantwoordelijkheid voor een duurzame organisatie op (op basis van Europese wetgeving) en streeft – binnen haar mogelijkheden – naar bewustwording en mitigatie van de effecten van klimaatverandering, ongezonde leefomgeving etc. op de gezondheid van de bevolking, m.n. van kwetsbare groepen.

Begroting Medische milieukunde

Staat van Baten en Lasten	Totaal
Opbrengsten	
Bijdragen gemeenten	618.670
Tarieven gemeenten	-
Bijdragen centrumgemeenten	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-
Overige bijdrage	75.000
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal opbrengsten	693.670
Exploitatiekosten	
Personeelskosten	402.000
Huisvestingskosten	-
Afschrijvingskosten	-
Rente- en bankkosten	-
Beheers- en adm. kosten	7.000
Kosten vervoermiddelen	-
Kosten automatisering	6.000
Kosten medische middelen	-
Kosten uitvoering derden	-
Onvoorzien	-
Incidentele lasten	-
Totaal exploitatiekosten	415.000
Saldo baten en lasten	278.670
Toevoeging aan reserve	-
Onttrekking aan reserve	-
Resultaat*	278.670

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en betreft geen “winst”.

Publieke gezondheid

Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 GGD Zuid Limburg werkt aan gezond en actief leven

Het meerjarenperspectief is met brede instemming van het bestuur van de GGD tot stand gekomen. Het is opgesteld als antwoord op de dynamische omgeving waarin de GGD verkeert en schetst een beleidskader om die complexe en snel veranderende omgeving tegemoet te treden. De GGD benadrukt daarmee de maatschappelijke noodzaak om te investeren in het structureel verminderen van de gezondheidsachterstanden in de regio. Ook onderbouwt ze de urgentie van een solide en betrouwbare GGD. Van belang is dat ze daarmee slagkracht heeft om haar positie binnen de (publieke) gezondheidszorg te verstevigen en haar rol binnen Trendbreuk, Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA) en pandemische paraatheid te kunnen waarmaken. Deze nieuwe werkelijkheid van de GGD is landelijk onderkend en regionaal ondersteund door extra financiële middelen van gemeenten.

Nieuw regionaal gezondheidsbeleid

In het regionale gezondheidsbeleid, zoals dat is vastgelegd in de nota *Zuid springt eruit!*, hebben de gemeenten gekozen voor een focus op de jeugd. De looptijd betrof de periode 2020-2023 met een doorkijk tot 2030. Deze beleidsperiode is afgelopen en hoewel de regionale nota normaliter synchroon loopt met de landelijke nota, is om goed aan te sluiten op de ontwikkelingen van Trendbreuk, GALA en IZA, door de gemeenten besloten om het regionaal gezondheidsbeleid met een jaar te verlengen. In 2024 is gestart met het opstellen van het nieuwe regionale gezondheidsbeleid. Daarin zullen nieuwe opgaven worden geformuleerd die voor de komende periode leidend zijn voor de Zuid-Limburgse gemeenten. De focus op de jeugd zal met de regionale ketenaanpakken en thema's binnen GALA en IZA verbreed worden, zowel op doelgroep, inhoud als op aanpak. Zo merken gemeenten steeds meer dat gezondheidsproblemen ook hun oorzaak kennen buiten het gezondheidsdomein. Deze gaan vaak gepaard met armoede, laag inkomen, lage opleiding, ongezonde leefomgeving et cetera. Dat vraagt om samenhang en afstemming van beleidsmaatregelen over verschillende domeinen heen. Ook regionale samenwerking is daarin steeds belangrijker. Dat vraagt andere expertise van de GGD met nieuwe competenties van professionals en een verbreding van de focus. Dit is opgenomen in het meerjarenbeleid 2024-2027.

Versterking regionale preventie-infrastructuur; trendbreuk, GALA en IZA
Het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 *GGD Zuid Limburg werkt aan gezond en actief leven* schetst voor de komende jaren een beeld van de nieuwe beleidsperiode toegespitst op de ontwikkelingen in de omgeving van de GGD.

De Zuid-Limburgse gezondheidsopgave is nog onverminderd groot, met grote verschillen in gezondheid tussen buurten en groepen. De aanpak van Trendbreuk is succesvol gebleken, daarom blijft de focus op de jeugd bestaan maar wordt deze samenwerkingsaanpak ook ingezet in andere levensfasen. De ongelijke kans op gezondheid stopt immers niet bij de jeugd, maar de bestrijding daarvan vraagt ook aandacht bij de groep volwassen en ouderen. Daarnaast is binnen de trendbreukaanpak het verstevigen van de samenwerking o.a. met de kinderopvang en het onderwijs speerpunt. Ook de verbreding naar andere – meer indirecte – thema's behorend bij de gezonde generatie wordt opgepakt: gezondheidsvaardigheden, armoedebestrijding, brede welvaart, gezonde leefomgeving en burgerparticipatie. Hiervoor is extra inzet van kennis en capaciteit vereist; de middelen zijn vanaf 2025 voorzien in het meerjarenbeleid.

Met de komst van GALA en IZA worden door de Rijksoverheid grote beleidsprogramma's inhoudelijk en financieel ingezet om gezondheid centraal te stellen en toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg te garanderen. Dit zijn kansrijke ontwikkelingen die aansluiten bij de ambities van de GGD en de doelen van Trendbreuk. De GGD vervult daarin een verbindende rol. Bestuurlijk is dan ook de wens uitgesproken om Trendbreuk, GALA en IZA inhoudelijk in samenhang met elkaar op te pakken en aan te haken bij de reeds bestaande regionale samenwerkingsstructuur voor Trendbreuk. De GGD heeft in Zuid-Limburg van de gemeenten de opdracht gekregen hier de procesregie en inhoudelijke coördinatie op te voeren. Dit betekent een nieuwe positie en rol voor de GGD en vergt extra inzet van de GGD in de ondersteuning en advisering aan gemeenten. Maar het vraagt ook een extra inspanning van de interne organisatie. Het is van belang dat de GGD-organisatie is toegerust om deze taken op te pakken. Dat gaat om de versteviging van de publieke gezondheidszorg, het realiseren van een basis regionale preventie-infrastructuur, het versterken van de informatievoorziening en het opzetten van een slagvaardige crisisorganisatie en uitvoeringsinfrastructuur. Grote opgaven die een groot beslag leggen op de flexibiliteit en professionaliteit van de GGD. In 2025 (en verder) krijgen deze ontwikkelingen hun beslag. Het betreft hier een nadere uitwerking van het meerjarenbeleidsplan en de opdracht in het kader van GALA en IZA.

In het *Regioplan Zuid-Limburg. Samen voor een gezond en goed leven in Zuid-Limburg* is de ambitie voor een gezond en goed leven in Zuid-Limburg geformuleerd en worden de uitdagingen toegelicht. Ook worden de deelopgaven en inhoudelijke thema's beschreven. GALA en IZA worden daarin nadrukkelijk in samenhang opgepakt. Het gaat hierbij om
- Veilige, sociale en gezonde leefomgeving
- Gezonde generatie
- Vitaal ouder worden
- Mentale gezondheid
- Zorgoptimalisatie.

In 2025 zullen de uitvoeringsplannen van de GALA-thema's en de regionale ketenaanpakken en transformatieplannen IZA volop in uitvoering zijn. De GGD is nauw betrokken bij het opstellen van deze plannen van aanpak en zet inhoudelijke expertise in op de betreffende thema's bij de uitvoering. De GALA-financiering met uitzondering van de ketenaanpakken en terugdringen van gezondheidsachterstanden stopt in 2026. Samen met de gemeenten werkt de GGD aan de borging van de GALA-uitvoeringsplannen.

Integrale aanpak onderzoek, beleid en praktijk

De samenhang van gezondheidsproblemen vergt een samenhang in aanpak. Voor de GGD is het nieuw om daarvoor een integrale probleemanalyse op te stellen, integraal beleidsadvies uit te brengen en praktijkuitvoering vanuit meerdere disciplines te leveren. Om een integrale aanpak te realiseren is kennis van andere beleidsvelden nodig, gebaseerd op onderzoek naar meer dan één factor. Het vraagt een kritische zelfreflectie op door de GGD ingezette interventies. Kortom, het samenbrengen van onderzoek, beleid en praktijk vindt deels plaats in samenwerking met de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Mosa (voorheen AWPG) en de Kenniswerkplaats Jeugd, waarbij de verschillende afdelingen (JGZ, VT, K&I) input leveren, en gebeurt deels in de praktijk van het gemeentelijk beleid. Nader onderzoek naar de dieper liggende oorzaken van gezondheidsverschillen blijft echter nodig om de juiste prioriteiten aan te geven in het regionaal gezondheidsbeleid. De GGD moet in staat zijn in te spelen op deze nieuwe wetenschappelijke inzichten en maatschappelijke verandering. De GGD wordt veel gevraagd om integrale gezondheidsbevordering invulling te geven vanwege haar neutrale positie en haar coördinerende rol.

Voor 2025 is concreet de uitvoering van de adviesfunctie en monitoringsfunctie voor regionale GALA-thema's van belang. Hiervoor is extra inzet nodig van professionals met nieuwe expertise, nieuwe beleidscapaciteit, onderzoekers en ondersteuning van projectmedewerkers en -leiders. Hierin is voorzien middels GALA-middelen en het meerjarenbeleidsplan.

Begroting Publieke gezondheid

Staat van Baten en Lasten	Monitoring en onderzoek	Beleids-advisering	GALA/IZA	Gezondheids-bevordering	Totaal
Opbrengsten					
Bijdragen gemeenten	2.492.304	2.459.540	-	624.344	5.576.189
Tarieven gemeenten	43.000	-	-	-	43.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-	-	-
Overige bijdrage	517.000	112.000	1.133.000	292.000	2.054.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-	-	-
Totaal opbrengsten	3.052.304	2.571.540	1.133.000	916.344	7.673.189
Exploitatiekosten					
Personeelskosten	1.742.000	1.550.000	803.000	455.000	4.550.000
Huisvestingskosten	75.000	73.000	-	6.000	154.000
Afschrijvingskosten	-	-	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	-	-	100.000	10.000	110.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	-
Kosten automatisering	457.000	152.000	-	32.000	641.000
Kosten medische middelen	-	-	-	-	-
Kosten uitvoering derden	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	2.274.000	1.775.000	903.000	503.000	5.455.000
Saldo baten en lasten	778.304	796.540	230.000	413.344	2.218.189
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-
Resultaat*	778.304	796.540	230.000	413.344	2.218.189

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en betreft geen “winst”.

Openbare geestelijke gezondheid

Voor mensen in een kwetsbare positie is deelnemen aan de samenleving niet vanzelfsprekend. Ze hebben vaak meerdere problemen en vinden het moeilijk om goed voor zichzelf te zorgen. Door hun gedrag veroorzaken ze vaak overlast en kunnen ze een gevaar vormen voor zichzelf en/of hun omgeving. Voor veel van deze mensen geldt dat zij niet makkelijk de weg naar hulp weten te vinden of daarom vragen en dus - al dan niet-professionele - zorg mijden.

Vangnet OGGZ voor mensen die zelf geen hulp zoeken

Voor de gemeenten in de Westelijke Mijnstreek en Maastricht Heuvelland verzorgt de GGD het Vangnet Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ-vangnet). Het vangnet is een meldpunt speciaal voor mensen die zelf geen hulp zoeken en zorgwekkend gedrag vertonen. De medewerkers schatten samen met de cliënt in op welke domeinen hulp nodig is. Omdat de GGD zelf geen zorgaanbieder is, zorgen de medewerkers vervolgens voor toeleiding naar passende zorg. Het vangnet valt onder het takenpakket van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Zowel professionals als burgers kunnen er terecht. Het landelijke meldpunt zorgwekkend gedrag wordt ook door het vangnet vormgegeven voor 7 gemeenten in Zuid-Limburg.
De zorg voor personen met verward en onbegrepen wordt in twee sub-regio's in Zuid-Limburg door het Vangnet OGGZ georganiseerd en in de andere sub-regio door het bemoeizorgteam van Mondriaan. Op basis van een analyse van overeenkomsten en verschillen ligt er een ambtelijk advies aan de Commissie Zorg & Veiligheid om de zorg in Zuid-Limburg te optimaliseren en tot een eenduidige aanpak te komen.

Ontwikkelingen

Landelijk wordt beleid ingezet om de aanpak van personen met verward en onbegrepen gedrag te versterken. De GGD heeft in het kader van het actieprogramma 'Grip op onbegrip' voor 4 jaar subsidie ontvangen om de vroegsignalering en opvolging in de wijk middels de WijkGGD'er vorm te geven in Zuid-Limburg. De WijkGGD'er legt preventief contact met de doelgroep door zichtbaar aanwezig te zijn in de wijk en draagt zorg voor individuele begeleidingen door medische, psychische en sociale achtergronden te zoeken, het gevaar voor de cliënt en de omgeving te bepalen alsook de urgentie van de hulpverlening, en *outreachtend* hulp te bieden. Daarmee werkt de wijkGGD'er op het snijvlak van zorg en veiligheid en werkt deze nauw samen met ketenpartners. Het is één van de onderdelen om de aanpak voor mensen met verward en onbegrepen gedrag te verstevigen.

Psychosociale hulp bij ingrijpende gebeurtenissen

Soms vraagt een risico op maatschappelijke onrust een aangepaste aanpak; een aanpak waarin moet worden opgeschaald en deskundigen snel kunnen schakelen. Dit is aan de orde als er iets gebeurt dat niet alleen de direct betrokkenen raakt, maar ook grote impact op de omgeving heeft of kan hebben. Zo kan het gebeuren dat buurtbewoners woedend zijn omdat de politie niet ingrijpt tegen een mogelijke verdachte van een zedendelict. Of een kinderdagverblijf dat in rep en roer is, omdat een medewerker diverse peuters misbruikt zou hebben. Ook treden de zogenaamde scenarioteams in werking bij andere aanleidingen waarbij maatschappelijke onrust te verwachten is. De schrik zit er dan goed in en vaak weten de betrokken organisaties niet hoe ze (snel) moeten handelen. Ondertussen doen geruchten razendsnel de ronde. Hoewel de gemeenten in dergelijke situaties in de lead zijn, ondersteunt een speciaal team, waarvan de coördinatie bij de GGD ligt, de gemeenten door diverse scenario's uit te werken en de gemeente strategisch te adviseren over de te nemen stappen. De verbinding van en communicatie tussen partijen is daarbij van cruciaal belang.

Begroting Openbare geestelijke gezondheid

Staat van Baten en Lasten	Vangnet OGGZ	Psychosociale Hulp (PSH) en Scenarioteam	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	-	115.808	115.808
Tarieven gemeenten	659.000	-	659.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-
Overige bijdrage	64.879	-	64.879
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	723.879	115.808	839.687
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	460.000	94.000	554.000
Huisvestingskosten	33.000	-	33.000
Afschrijvingskosten	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	2.000	-	2.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-
Kosten automatisering	19.000	-	19.000
Kosten medische middelen	-	-	-
Kosten uitvoering derden	2.000	-	2.000
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	516.000	94.000	610.000
Saldo baten en lasten	207.879	21.808	229.687
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat*	207.879	21.808	229.687

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en betreft geen “winst”.

Forensische Geneeskunde

Forensische geneeskunde zorgt voor een objectief medisch dossier over doodsoorzaken, letsels en de gezondheidstoestand van slachtoffers, verdachten en daders. De medische discipline staat ten dienste van gemeenten, politie en justitie. De forensisch arts werkt dan ook uitsluitend in opdracht van hen..

Op weg naar Forensische Dienst Limburg

In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de dienstverlening forensische geneeskunde een andere organisatie vergt. Het aantal geregistreerde forensisch artsen in Nederland neemt al jaren af ondanks landelijke promotiecampagnes, een nieuwe opleiding en aantrekkelijk werkgeverschap. Het is noodzakelijk dat GGD'en samenwerken om de dienst 24/7 beschikbaar te houden. De GGD'en van Limburg-Noord en Zuid-Limburg zijn daarom een project gestart om de beide diensten samen te voegen. Dat heeft geleid tot bouwstenen voor samenwerking en maatregelen om de forensisch medische expertise veilig te stellen - alles gericht op een toekomstbestendige forensische dienstverlening. In 2023 is toegewerkt naar een Forensische Dienst Limburg, waarbij de twee Limburgse GGD'en nauw samenwerken en samen verantwoordelijk zijn voor de forensische geneeskunde. In 2024 en 2025 vergt dit verdere implementatie en operationele uniformering.

Aanbevelingen commissie Hoes

De commissie Hoes heeft in 2017 aan de Tweede Kamer het adviesrapport 'Toekomst voor de forensische geneeskunde' aangeboden, waarin zij aanbevelingen deed over een toekomstbestendige, kwalitatief goede en financieel beheersbare uitvoering van de forensische geneeskunde. Forensische geneeskunde en lijkschouw worden daarin als overheidstaak gezien en niet geschikt geacht voor de commerciële markt of aanbesteding. Medische arrestantenzorg daarentegen wordt als afzonderlijke discipline gezien. Volgens de commissie is het een private taak vanuit een publieke verantwoordelijkheid die kan worden aanbesteed. De politie is in 2023 opnieuw gestart met een aanbesteding voor de medische arrestantenzorg. Verwacht wordt dat in mei 2024 de gunning plaatsvindt en in 2025 de implementatie.

Begroting Forensische Geneeskunde

Staat van Baten en Lasten	Forensische geneeskunde	Activiteiten t.b.v. politie en justitie	Totaal
Opbrengsten			
Bijdragen gemeenten	-	-	-
Tarieven gemeenten	322.000	643.000	965.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-	-
Overige bijdrage	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	322.000	643.000	965.000
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	183.000	425.000	608.000
Huisvestingskosten	-	-	-
Afschrijvingskosten	-	-	-
Rente- en bankkosten	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	2.000	-	2.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-
Kosten automatisering	11.000	22.000	33.000
Kosten medische middelen	-	-	-
Kosten uitvoering derden	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	196.000	447.000	643.000
Saldo baten en lasten	126.000	196.000	322.000
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat*	126.000	196.000	322.000

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en betreft geen “winst”.

Begroting programma GGD

Staat van Baten en Lasten	Infectieziekte bestrijding	Seksuele gezondheid	Hygiëne en inspectie	Medische milieukunde	Publieke gezondheid	Openbare Geestelijke Gezondheids-zorg	Forensische geneeskunde	Totaal
Opbrengsten								
Bijdragen gemeenten	2.441.257	1.065.573	129.794	618.670	5.576.189	115.808	-	9.947.291
Tarieven gemeenten	62.000	-	876.000	-	43.000	659.000	965.000	2.605.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-	-	-	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	4.091.000	2.201.000	-	-	-	-	-	6.292.000
Overige bijdrage	258.000	269.000	-	75.000	2.441.488	64.879	-	3.108.367
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	110.000	-	-	-	-	-	-	110.000
Totaal opbrengsten	6.962.257	3.535.573	1.005.794	693.670	8.060.677	839.687	965.000	22.062.658
Exploitatiekosten								
Personeelskosten	3.907.000	2.409.000	620.000	402.000	4.842.219	554.000	608.000	13.342.219
Huisvestingskosten	185.000	127.000	77.000	-	154.000	33.000	-	576.000
Afschrijvingskosten	-	8.000	-	-	-	-	-	8.000
Rente- en bankkosten	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	208.000	32.000	1.000	7.000	186.800	2.000	2.000	438.800
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-
Kosten automatisering	232.000	57.000	64.000	6.000	641.000	19.000	22.000	1.041.000
Kosten medische middelen	30.000	510.000	-	-	-	-	-	540.000
Kosten uitvoering derden	948.000	87.000	-	-	-	2.000	-	1.037.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	111.000	-	-	-	-	-	-	111.000
Totaal exploitatiekosten	5.621.000	3.230.000	762.000	415.000	5.824.019	610.000	632.000	17.094.019
Saldo baten en lasten	1.341.257	305.573	243.794	278.670	2.236.658	229.687	333.000	4.968.639
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat*	1.341.257	305.573	243.794	278.670	2.236.658	229.687	333.000	4.968.639

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en betreft geen “winst”.

Programma Jeugdgezondheidszorg

De primaire doelstelling van de afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is werken aan een gezonde generatie. Met de fusie tussen JGZ en de thuiszorg is één professionele jeugdgezondheidsorganisatie gerealiseerd. Dat gaat leiden tot de doorontwikkeling van het dienstverleningspakket met ondersteuning en zorg per kind op maat. De nadruk ligt op doen wat nodig is en aansluiten bij waar behoefte aan is. Dat verschilt per kind en kan leiden tot andere dienstverlening. Daarmee komt er meer regie bij de ouders te liggen. De dienstverlening wordt ingedeeld in basiszorg, extra zorg op maat en collectieve omgevingsgerichte dienstverlening. Alleen zo kan de zorg worden geleverd waar deze het hardste nodig is.

Gezonde generatie
JGZ levert inzet en kennis aan het programma van Trendbreuk, GALA en IZA, gericht op het inlopen van de gezondheidsachterstanden en de zorg toegankelijk houden; het thema gezonde generatie is één van de inhoudelijke thema's uit het Regioplan Zuid-Limburg.

JGZ intensiveert de samenwerking met partijen uit de jeugdwet (ritssluiting). Daarbij wordt er scherp gelet op de grenzen van het dienstverleningspakket: waar ligt een taak voor JGZ en waar is die bedoeld voor een partner? Trendbreuk, GALA en IZA bieden de mogelijkheid om meer en slimmer samen te werken. Ook zet JGZ meer (bewezen effectieve) interventies in en wil zij regionaal meer massa maken.

Verder staat de JGZ voor een grote opgave als centrale speler in het implementeren (opzetten van de infrastructuur) van alle wettelijke aanpassingen en uitbreidingen in het RijksVaccinatieProgramma (RVP).

JGZ manifesteert zich in toenemende mate, naast de reguliere rol van adviseur en preventiewerker, in het netwerk als verbinder van partijen. Zo zijn er tal van samenwerkingsverbanden ontstaan met scholen, welzijnswerk, huisartsen, kraamzorg en verloskundigen, ziekenhuizen, geestelijke gezondheidszorg et cetera. Om bij te kunnen dragen aan de grote maatschappelijke opgave - gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg inlopen - is er behoefte aan meer preventieve inzet conform de ingezette werkwijze van trendbreuk. Om in deze behoefte te kunnen voorzien is het belangrijk de taken beter of op een andere manier te kunnen invullen. Met de beperkte middelen en de grote opgave in Zuid-Limburg zet de JGZ zich in voor een optimale dienstverlening aan de burger. De JGZ wil in het kader van de snel ontwikkelde omgeving haar dienstverlening in overleg met de gemeenten en andere ketenpartners afstemmen.

Begroting Programma Jeugdgezondheidszorg

Staat van Baten en Lasten	Alle kinderen in beeld	Versterken kracht ouders en jongeren	Tijdig signaleren en hulp inschakelen	Samenwerken	Onderzoek, beleidsinformatie en advies	Totaal
Opbrengsten						
Bijdragen gemeenten	11.823.071	3.004.721	1.180.472	2.952.774	2.047.505	21.008.542
Tarieven gemeenten	1.299.000	-	-	-	-	1.299.000
Bijdragen centrumgemeenten	-	-	-	-	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	57.000	-	216.000	-	-	273.000
Overige bijdrage	941.000	-	-	-	69.000	1.010.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Incidentele opbrengsten	-	-	-	-	-	-
Totaal opbrengsten	14.120.071	3.004.721	1.396.472	2.952.774	2.116.505	23.590.542
Exploitatiekosten						
Personeelskosten	8.976.000	1.905.000	1.202.000	1.991.000	1.344.000	15.418.000
Huisvestingskosten	904.000	192.000	121.000	200.000	136.000	1.553.000
Afschrijvingskosten	30.000	6.000	3.000	6.000	4.000	49.000
Rente- en bankkosten	-	-	-	-	-	-
Beheers- en adm. kosten	84.000	18.000	8.000	17.000	12.000	139.000
Kosten vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-
Kosten automatisering	151.000	33.000	15.000	31.000	22.000	252.000
Kosten medische middelen	41.000	8.000	4.000	8.000	6.000	67.000
Kosten uitvoering derden	2.000	-	-	-	-	2.000
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Incidentele lasten	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	10.188.000	2.162.000	1.353.000	2.253.000	1.524.000	17.480.000
Saldo baten en lasten	3.932.071	842.721	43.472	699.774	592.505	6.110.542
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Resultaat*	3.932.071	842.721	43.472	699.774	592.505	6.110.542

*Het resultaat dient ter dekking van de overheadkosten en betreft geen “winst”.

Programma Veilig Thuis

Een veilig thuis, dat doen we samen
Ieder mens heeft recht op een veilig thuis en stabiele leefomgeving. Door huiselijk geweld, kindermishandeling, seksueel geweld of ouderenmishandeling is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veilig Thuis is er voor iedereen die met geweld in afhankelijkheidsrelaties te maken heeft. Veilig Thuis heeft als kerntaak het duurzaam stoppen van geweld, doorbreekt onveilige situaties en zet netwerkpartners en mensen in beweging.
Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en biedt advies en ondersteuning aan iedereen die hiermee te maken heeft; burgers én professionals. Veilig Thuis is 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar.

Geweld in afhankelijkheidsrelaties
Veilig Thuis (VT) staat voor een veilige omgeving voor iedereen. Veilig Thuis richt zich samen met haar ketenpartners en gemeenten actief op het stoppen van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA). In opdracht van de ministeries van VWS en J&V wordt landelijk gewerkt aan het toekomstscenario 2026-2031 met als doel om de jeugdbescherming te vereenvoudigen en effectiever te organiseren. Ook ligt er de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 met een pakket aan maatregelen om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Hier worden verbindingen gelegd met GALA en IZA. Ook neemt VT deel aan het landelijk netwerk Veilig Thuis.

Het beleidskader voor VT is de regiovisie 'Geweld in Afhankelijkheid Zuid-Limburg'. Dit is onderdeel van bespreking in de Commissie Zorg en Veiligheid waarvan de GGD lid is.

Gezien bovenstaande ontwikkelingen is de ambitie van het programma VT om in te zetten op de verdere versteviging van de netwerksamenwerking conform de regiovisie GIA en in lijn met de ontwikkelingen zoals beschreven in het toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

In verbinding met de keten
Veilig Thuis heeft als kerntaak het duurzaam stoppen van geweld, maar kan dit zeker niet alleen. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle partijen om te komen tot een kwalitatieve en effectieve samenwerking. Ook in 2025 investeert Veilig Thuis daarom in de verbinding met netwerkpartners, zoals politie, openbaar ministerie, gemeenten, toegangsteams, veiligheidshuizen, crisisteams, vrouwenopvang, de Raad voor de Kinderbescherming, de strafketen, het onderwijs, de gezondheidszorg en maatschappelijke zorg en gespecialiseerde instellingen. Belangrijk is dat partners elkaar kennen, een gemeenschappelijke taal spreken en informatie uitwisselen. Veilig Thuis hecht waarde aan goede contacten met partners en werkt zoveel mogelijk met vaste contactpersonen.

Begroting Programma Veilig Thuis

Staat van Baten en Lasten	Totaal
Opbrengsten	
Bijdragen gemeenten	7.528.484
Tarieven gemeenten	-
Bijdragen centrumgemeenten	1.278.000
Bijdrage Rijk/Provincies	-
Overige bijdrage	-
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal opbrengsten	8.806.484
Exploitatiekosten	
Personeelskosten	6.957.000
Huisvestingskosten	106.000
Afschrijvingskosten	-
Rente- en bankkosten	-
Beheers- en adm. kosten	25.000
Kosten vervoermiddelen	-
Kosten automatisering	66.000
Kosten medische middelen	-
Kosten uitvoering derden	-
Onvoorzien	-
Incidentele opbrengsten	-
Totaal exploitatiekosten	7.154.000
Saldo baten en lasten	1.652.484
Toevoeging aan reserve	-
Onttrekking aan reserve	-
Resultaat*	1.652.484

*Het resultaat dient ter dekking van de overhead kosten en betreft geen “winst”.

GGD Zuid Limburg op koers

Inhoudsopgave

Jaaroverzicht 2023 4

Mirjam Clermonts, voorzitter Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur & Frank Klaassen, directeur-bestuurder 5

Concern 6

De organisatie 6

Het dienstverleningspakket 7

Organisatieontwikkeling 8

Personeel 8

Trends 10

Programma GGD 13

Erica Jaegers, bestuurslid Algemeen Bestuur & wethouder van de gemeente Vaals 14

Trendbreuk, GALA en IZA: gezondheid centraal 15

Pascalle Metsemakers en Bram Seetsen, COVID en VIPP-coördinatoren 17

Infectieziektebestrijding 19

Trends 21

Seksuele gezondheid 23

Trends 25

Hygiëne en Inspectie 27

Trends 29

Medische Milieukunde 31

Trends 33

Publieke gezondheid 34

Trends 37

Sociaal Medische Advisering 38

Trends 39

Openbare geestelijke gezondheidszorg 40

Trends 41

Forensische Geneeskunde 42

Trends....43
GHOR....44
Trends....47
Rekening van baten en lasten 2023 GGD....48
Programma Jeugdgezondheidszorg....49
Hananja Boonen, Staf-arts / Arts M+G / Jeugdarts....50
Jeugdgezondheidszorg....51
Trends....53
Rekening van baten en lasten 2023 JGZ....55
Programma Veilig Thuis....56
Veilig Thuis....56
Trends....58
Rekening van baten en lasten 2023 VT....59

Jaaroverzicht 2023

Welkom!

Fijn dat u belangstelling toont in de werkzaamheden die de GGD Zuid Limburg (GGDZL) in 2023 heeft uitgevoerd.

Informatie over de GGD als organisatie leest u bij Concern. Een overzicht van onze diensten vindt u bij de drie programma's: GGD (bevat o.a. de wettelijke taken), Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis. Een overzicht van de werkzaamheden die de GGD in het kader van de coronapandemie heeft verricht, leest u bij het programma GGD, onder COVID-19. Laat ons weten wat u vindt en laat uw compliment of suggestie achter. Veel leesplezier.

Mirjam Clermonts, voorzitter Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur & Frank Klaassen, directeur-bestuurder

"De GGD functioneert als de spin in het web"

"Als je ziet waar we vandaan komen, dan kun je vaststellen dat het takenpakket van de GGD de laatste jaren enorm is verbreed", zegt Mirjam Clermonts. "Ik ben heel blij met de positie die de GGD in het zorgnetwerk verworven heeft. De GGD functioneert als de spin in het web en weet voor alle componenten de noodzakelijke verbindingen te leggen. Neem bijvoorbeeld de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA): daarin kunnen we als regio niet zonder de regierol van de GGD. En die rol heeft de GGD goed op zich genomen."

Hoewel ze zich als bestuurder richt op de organisatie van processen, ligt haar hart nog altijd bij de zorg, omdat ze hier jarenlang in werkte. "Ik zie dat gezondheid en preventie nu nadrukkelijk op het netvlies van lokale bestuurders staan. De Trendbreuk-aanpak is het fundament geweest van het regionale gezondheidsbeleid. Het besef dat we het samen moeten doen, leeft breed. Want gezondheid stopt niet bij de gemeentegrens, het is een regionale opgave. Wat ik in 2023 verder heb gemerkt is dat de verkiezingen van 2022 dankzij de komst van nieuwe bestuurders veel nieuwe energie in het Algemeen bestuur hebben gebracht. Dat vind ik een groot winstpunt. Zij stellen vragen over wat we doen en waarom we dat zo doen en dat is goed."

De GGD in de rol van verbinder is essentieel, vindt ook Frank Klaassen. "Als we de gezondheid van mensen willen bevorderen is het belangrijk om de sociaaleconomische verschillen terug te dringen. Want een laag inkomen, lage opleiding en ongezonde leefomgeving hebben een negatieve invloed op de gezondheid van mensen. Het is zodoende belangrijk om de preventieve aanpak te koppelen aan de maatschappelijke beweging gericht op gelijke kansen", zegt hij. "Dat moeten we niet doen vanuit de zorg, maar we moeten wel de verbinding leggen met de zorg. In de coronacrisis hebben we al laten zien dat we de buitenwereld én zorgpartijen goed kennen; als GGD kunnen wij die werelden heel goed met elkaar verbinden.

In 2023 zijn we daar ook volop mee bezig geweest, een rol die de gemeenten ons gunnen. We blijven natuurlijk zoeken naar manieren om die rol zo goed mogelijk vorm te geven. Daarin bouwen we voort op de basis die we hiervoor al eerder hebben gelegd. Zoals het verbinden van praktijk, beleid en wetenschap en de Trendbreukbeweging. Dat zijn concepten die we mede te danken hebben aan Fons Bovens, die in 2023 met pensioen is gegaan. Een echte verbinder. Met hem is een autoriteit vertrokken, maar we blijven de komende jaren voortbouwen op de concepten die met hem zijn vormgegeven."

Concern

De organisatie

De GGD kent in 2023 drie programma's, te weten: GGD, Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis.

De taken van de GGD staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Het dienstverleningspakket

De GGD Zuid Limburg is de gezondheidsdienst van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. Onderstaande diensten voert de GGD voor deze gemeenten uit. Alle diensten hebben een wettelijke basis. Het dienstverleningspakket sluit aan op de ambities uit de regionale nota gezondheidsbeleid 2020-2023: 'Zuid springt eruit' .

Organisatieontwikkeling

De veranderingen in onze maatschappij lijken steeds sneller te gaan. De GGD verandert natuurlijk mee om een antwoord bieden op de huidige maatschappelijke thema's en uitdagingen. We willen kunnen inspelen op de snelle veranderingen die vaak ook een onzeker karakter kennen. Onze ontwikkelopgave pakken wij in samenhang op via GGD Canvas. Begin 2023 is de GGD gestart met ontwerpsessies over de organisatiestructuur, waarin collega's zijn uitgenodigd om vanuit verschillende invalshoeken mee te denken over de (nabije) toekomst van de GGD. Daarnaast biedt GGD Canvas de gelegenheid om ook informeel en vrijblijvend met elkaar het goede gesprek aan te gaan, over ons werk en onze opdracht.

Mede in het kader van het Canvastraject is de methodiek van Strategische Talent Ontwikkeling (STO) in 2023 gestart. Daarmee komt er meer inzicht in de talenten, wensen, ambities en ontwikkelpunten van medewerkers zodat er gerichte acties uitgezet kunnen worden om talenten van mensen te benutten en hen te behouden voor de organisatie.

Personeel

De afgelopen jaren hebben ons geleerd dat we als organisatie voorbereid dienen te zijn op de 'constante' factor: verandering. Als organisatie willen we klaar staan voor onze maatschappelijke opdracht waarin we zien dat de aandacht voor preventieve gezondheid en daarmee de centrale rol van de GGD Zuid Limburg (GGDZL) hierin veel kansen en uitdagingen biedt . De visie van de organisatie op Personeel en Talent Ontwikkeling (PTO) is gebaseerd op deze continue verandering en daarom investeren wij volop in vitale, professionele én wendbare medewerkers.

Als organisatie voor mensen en door mensen zijn de medewerkers ons grootste goed en is investeren in kwalitatief goed personeel essentieel voor de basis van ons bestaan. Onze medewerkers *zijn* de GGD Zuid Limburg en alleen met hen maken we het verschil en zijn we in staat onze ambitie te verwezenlijken. Het is nu en in de toekomst van groot belang voor (de continuïteit van) onze organisatie om te investeren in mensen. Investeren in zowel het vinden en selecteren van de juiste persoon voor de juiste functie alsook investeren in het behouden van goede medewerkers en het optimaal inzetten van hun talenten.

De huidige (en toekomstige) arbeidsmarkt zorgt hierbij voor de nodige uitdagingen. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven.

Onze GGD staat voor een inclusieve samenleving. Ook onze GGD streeft ernaar meer divers en inclusiever te zijn. In 2023 heeft de GGDZL het Charter Diversiteit en Inclusie ondertekend.

Informatisering en automatisering

Het leveren van gedegen en betrouwbare gezondheidsinformatie is essentieel voor de uitvoering van GGD-taken en voor het gezondheidsbeleid van gemeenten. Het ontsluiten van deze data vraagt met nieuwe technologische mogelijkheden steeds meer van de organisatie. Ook de patiëntengegevens moeten te allen tijde beschikbaar zijn en tegelijkertijd optimaal beveiligd zijn opgeslagen. In 2023 is er veel geïnvesteerd in informatie en security om te voldoen aan wettelijke en kwaliteitseisen.

Trends

Fte (aantal per jaar)

2020	626
2021	640
2022	638
2023	486

Medewerkers (aantal per jaar)

2020	768
2021	768
2022	769
2023	629

Ziekteverzuim (Percentage)

2020	6,1
2021	5,4
2022	6,9
2023	5,6

Klachten van cliënten (aantal per jaar)

	Via klachten-functionaris	**Klachten commissie**
2020	192	4 (3 gegrond)
2021	950[1]	15 (1 gegrond)
2022	405[2]	9 (0 gegrond)
2023	125[3]	5 (1 afgerond)

[1] *851 klachten hadden betrekking op de Covidorganisatie*

[2] *235 klachten hadden betrekking op de Covidorganisatie*

[3] *waarvan nog 2 voor ambulancezorg en 19 klachten over Covid uitvoeringsorganisatie*

Balans per 31 december 2023 (voor resultaatbestemming 2023)

BALANS GGD Zuid Limburg	*31 december 2023 in €*	*31 december 2022 in €*
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investeringen met economisch nut	15.354.229	24.259.112
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	207.469	207.469
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	6.916.667	-
	7.124.136	207.469
Totaal vaste activa	22.478.365	24.466.581
Vlottende activa		
Voorraden	11.384	88.353
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar:		
Vorderingen op openbare lichamen	3.672.956	2.128.581
Schatkistbankieren	4.175.510	2.532.581
Rekeningen courant	9.371	9.371
Overige vorderingen	2.500.293	2.658.209
	10.358.130	7.328.742
Liquide middelen		
Kas	2.058	1.621
Bank	973.871	1.511.541
	975.929	1.513.162
Overlopende activa		
Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	956.707	718.016
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.879.319	2.224.606
	2.836.026	2.942.622
Totaal vlottende activa	14.181.469	11.872.879
TOTAAL ACTIVA	**36.659.834**	**36.339.460**

	31 december 2023 in €	*31 december 2022 in €*
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	-21.042	1.739.708
Bestemmingsreserves	30.485	106.485
Gerealiseerde resultaat	1.097.887	-1.697.412
	1.107.330	148.781
Voorzieningen		
Voorzieningen ter egalisering van kosten	918.688	1.369.791
Vaste schulden met een rente typische looptijd van langer dan één jaar:		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	15.179.167	17.245.833
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar:		
Kasgeldleningen	5.000.000	1.500.000
Rekeningen courant	437.258	501.634
Overige schulden	8.673.946	9.750.676
	14.111.204	11.752.310
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	-	2.029.619
Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	5.179.947	3.793.126
Overige vooruitontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	163.498	-
	5.343.445	5.822.745
Totaal vlottende passiva	14.111.204	11.752.310
TOTAAL PASSIVA	**36.659.834**	**36.339.460**

Rekening van baten en lasten 2023

GGD Zuid Limburg Individueel	*Rekening 2023 in €* *Programmalijn GGD onderdeel: COVID-19/MPX/Oekraïne*	*Rekening 2023 in €* *Programmalijn GGD onderdeel: GHOR*	*Rekening 2023 in €* *Programmalijn GGD onderdeel: GGD Regulier*	*Rekening 2023 in €* *Programmalijn GGD totaal: COVID-19/MPX/ Oekraïne - GHOR - GGD Regulier*	*Begroting na wijzigingen 2023 in €* *Programmalijn GGD totaal: COVID-19/MPX/ Oekraïne - GHOR - GGD Regulier*	*Rekening 2023 in €* *Programmalijn Veilig Thuis*	*Begroting na wijzigingen 2023 in €* *Programmalijn Veilig Thuis*	*Rekening 2023 in €* *Programmalijn Jeugd gezondheidszorg*	*Begroting na wijzigingen 2023 in €* *Programmalijn Jeugd gezondheidszorg*	*Rekening 2023 in €* *Totaal programmalijnen: GGD, Veilig Thuis en JGZ*	*Begroting na wijzigingen 2023 in €* *Totaal programmalijnen: GGD, Veilig Thuis en JGZ*
Baten											
Bijdragen gemeenten	-	1.175.337	7.493.255	8.668.592	8.814.129	7.989.087	7.989.086	19.112.227	19.112.216	35.769.906	35.915.431
Tarieven Gemeenten	-	-	2.153.883	2.153.883	3.236.000	14.145	-	1.191.974	1.054.000	3.360.002	4.290.000
Pluspoducten bijdragen	-	-	768.360	768.360	-	-	-	-	-	768.360	-
Bijdrage Rijk/Provincies	3.116.865	1.613.758	2.314.336	7.044.959	8.647.000	-	-	950.213	242.000	7.995.172	8.889.000
Inkomsten NZA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige bijdrage	19.562	225.631-	11.478.570	11.272.501	1.450.000	9.500	-	870.114	891.000	12.152.115	2.341.000
Incidentele opbrengsten	-	10.855	102.478	113.333	97.000	326	-	9.225	-	122.884	97.000
Totale baten	**3.136.427**	**2.574.319**	**24.310.882**	**30.021.628**	**22.244.129**	**8.013.058**	**7.989.086**	**22.133.753**	**21.299.216**	**60.168.439**	**51.532.431**
Lasten											
Personeelslasten	1.622.846	1.262.212	14.707.985	17.593.043	14.117.824	5.391.461	6.499.798	14.727.335	14.848.388	37.711.838	35.466.010
Huisvestingslasten	1.188.838	32.599	1.209.057	2.430.494	1.316.000	342.635	98.000	1.849.126	1.518.300	4.622.256	2.932.300
Afschrijvingslasten	-	-	15.533	15.533	7.000	-	-	128.023	96.000	143.556	103.000
Rentelasten en Bankkosten	-	169	52.997	53.166	5.000	-	-	20.802	-	73.968	5.000
Beheers en adm. lasten	130.957	186.891	995.187	1.313.035	437.500	91.025	60.500	132.571	147.000	1.536.631	645.000
Lasten vervoermiddelen	28.244	59.480	3.470-	84.254	250.000	-	-	71	-	84.325	250.000
Lasten Automatisering	67.358	105.352	861.082	1.033.792	1.097.000	100.039	60.000	331.423	228.000	1.465.254	1.385.000
Lasten medische middelen	98.184	-	745.060	843.244	543.000	-	-	105.911	61.000	949.155	604.000
Lasten uitvoering derden	-	236.029	1.125.723	1.361.752	373.000	-	-	19.963	2.000	1.381.715	375.000
Incidentele lasten	-	-	182.410	182.410	96.000	-	-	1.781	-	184.191	96.000
Totale lasten	**3.136.427**	**1.882.732**	**19.891.564**	**24.910.723**	**18.242.324**	**5.925.160**	**6.718.298**	**17.317.006**	**16.900.688**	**48.152.889**	**41.861.310**
Algemene dekkingsmiddelen	**-**	**-**	677.192	677.192	650.000		**-**		**-**	**677.192**	650.000
Overhead	-	691.587	3.781.932	4.473.519	4.651.805	2.041.869	1.270.788	5.079.467	4.398.528	**11.594.855**	10.321.121
Resultaat vóór VPB en vóór bestemming	**-**	**-**	**1.314.578**	**1.314.578**	**-**	**46.029**	**-**	**262.720-**	**-**	**1.097.887**	**-**
Vennootschapsbelasting boekjaar	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Ontrekkingen aan reserves gedurende het jaar*	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Gerealiseerde resultaat	**-**	**-**	**1.314.578**	**1.314.578**	**-**	**46.029**	**-**	**262.720-**	**-**	**1.097.887**	**-**

De jaarrekening laat een positief resultaat zien van € 1,1 miljoen. Het Dagelijks Bestuur van de GGD stelt voor, mede op advies van de Financiële Commissie, hiervan € 0,6 miljoen te bestemmen in de algemene reserve en € 0,3 miljoen in de bestemmingsreserve. Formele besluitvorming vindt plaats in het Algemeen Bestuur van 24 april.

Programma GGD

Als inwoner van Zuid-Limburg kunt u voor veel verschillende onderwerpen bij de GGD terecht. Bijvoorbeeld bij vragen over gezondheid, gezond opgroeien en seksualiteit. Voor vaccinaties voor ziektes als kinkhoest, bof en baarmoederhalskanker. Maar ook voor onderzoek naar seksueel overdraagbare aandoeningen of als u wordt geconfronteerd met de woningvervuiling van uw buurman. Ook staat de GGD klaar om in te schatten of de stank in uw woonomgeving van invloed is op uw gezondheid of dat de rook van een brand schadelijke stoffen bevat.

In dit programma leest u meer over de uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en vindt u informatie over trendbreuk, GALA en IZA als nieuwe opgave voor de GGD, versterking infectieziektebestrijding, gezonde leefomgeving, de ondersteuning van personen met verward gedrag en de forensische geneeskunde.

Erica Jaegers, bestuurslid Algemeen Bestuur & wethouder van de gemeente Vaals

"De GGD is een krachtige samenwerkingspartner"

Bijna twee jaar is Erika Jaegers wethouder in Vaals en lid van het Algemeen Bestuur van de GGD. "Een krachtige samenwerkingspartner", is haar ervaring. Om daar aan toe te voegen dat 2023 het jaar was waarin die samenwerking echt intensiever is geworden. "De gemeenten kregen in 2023 heel wat te verstouwen met het Gezond en Actief Leven Akkoord. De GGD heeft daarin de regierol genomen in Zuid-Limburg. Dat wordt landelijk gezien als voorbeeld, want het gaat echt niet overal zo."

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) werd vastgesteld door Rijk, gemeenten en zorgverzekeraars en is bedoeld om mensen te helpen zo lang mogelijk gezond te blijven. GALA draait dus om preventie; er werden veertien thema's vastgesteld die variëren van valpreventie tot het verminderen van de gezondheidsachterstand. De gemeenten krijgen geld voor deze thema's, maar moesten daarvoor wel een plan van aanpak opstellen. "De plannen van de gemeenten in Zuid-Limburg zijn allemaal akkoord bevonden. Het verschil met veel andere plekken in Nederland is dat we hier hebben afgesproken om thema's deels lokaal én deels regionaal op te pakken. Want op een aantal thema's kun je meer bereiken door gelden samen in te zetten. De GGD neemt hierin echt de regie en blijft het proces aanjagen."

Dat geldt ook voor de Trendbreukbeweging, zegt Erika Jaegers, die onder andere gezondheid en het sociaal domein in portefeuille heeft. "Die beweging brengt echt een positieve *vibe*, ook al duurt het lang om de gezondheidsachterstand in te halen. Soms wil je als Algemeen Bestuur snel resultaat, maar zoiets vergt nu eenmaal veel tijd." Wel heeft de Trendbreukbeweging in korte tijd geleid tot het opschalen van allerlei kansrijke initiatieven, ook binnen het onderdeel Kansrijke Start. Zo werd in Vaals zelf in 2023 Kids & Koffie geopend, een inlooppunt voor ouders en kinderen, gerund door vrijwilligers. Ook is hier altijd een professional aanwezig, zoals een jeugdverpleegkundige of JOGG-regisseur. Ouders kunnen hier met al hun vragen over opvoeden terecht, maar er wordt ook bewust de verbinding gelegd met andere onderwerpen, zoals financiën. In 2024 verhuist het inlooppunt naar het gebouw waar onder andere het consultatiebureau gehuisvest is.

Erika Jaegers vindt het verder positief hoe de GGD data bijhoudt en daar desgevraagd ook toelichting op geeft. Een goed voorbeeld noemt ze de in 2023 georganiseerde, drukbezochte bijeenkomst over de jeugd in Vaals, op verzoek van de gemeenteraad. Aan de hand van de jeugdmonitor van de GGD kregen aanwezigen een goed beeld van de jeugd. "Op die manier helpt de GGD ons om nuance in de discussie aan te brengen en beter beleid te formuleren." Tot slot wil ze even stil staan bij het vertrek van bestuurder Fons Bovens. "Een stille kracht en een verbinder. Dat is ook precies wat de GGD doet: de verbinding in de samenleving tot stand brengen."

Trendbreuk, GALA en IZA: gezondheid centraal

Trendbreuk

De GGDZL heeft een lange traditie van samenwerken, niet alleen met de gemeenten maar ook met Provincie Limburg, zorginstellingen, onderwijs, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties. De gezondheidsachterstanden over meerdere generaties en de grote verschillen tussen groepen maken samenwerking en een gerichte aanpak ook noodzakelijk. De Trendbreukaanpak, die in 2019 is gestart, is vanuit die urgentie ontstaan. Deze aanpak richt zich op de jongste generatie, is langdurig en bundelt de ambitie van 16 Zuid-Limburgse gemeenten en partners om in 2030 de achterstand in gezondheid met een kwart in te lopen ten opzichte van de rest van Nederland. Dat gebeurt met veel initiatieven en projecten, met de inzet van effectieve interventies in verschillende levensfasen van het kind , waarbij preventie centraal staat.

In 2023 is er stevig ingezet op de doorgaande lijn in alle levensfasen en is met name de samenwerking met kinderopvang en onderwijs versterkt. Hiermee hebben de betrokken partners het doel kinderen een gelijke kans op gezondheid te bieden in al hun levensfasen. Trendbreuk laat zien dat er dan veel mogelijk is en vervult landelijk een voorbeeldfunctie. Trendbreuk is van programma tot netwerkorganisatie geworden, die laat zien dat krachten bundelen loont en dat dit leidt tot een succesvolle aanpak.

GALA en IZA

De Rijksoverheid stimuleert met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA) de integrale aanpak van zorg en preventie. GALA is bedoeld om gezonde burgers te helpen zo lang mogelijk gezond te blijven. IZA gaat over het toegankelijk houden van zorg voor zieke mensen. Dit vergt een grote inspanning van gemeenten. Met de komst van deze akkoorden hebben de gemeenten aangegeven dat ze zoveel mogelijk willen samenwerken volgens de Trendbreukaanpak. Temeer omdat deze beleidsprogramma's nauw aansluiten bij de ambitie van Trendbreuk. Een gezonde generatie (GALA) en goed toegankelijke en betaalbare zorg (IZA) moeten een beweging van zorg naar gezondheid in gang zetten. Daarvoor is regionale samenwerking van belang.

GGDZL heeft van de gemeenten de opdracht gekregen om de regionale procesregie en inhoudelijke coördinatie voor GALA en IZA uit te voeren. Dit, vanuit de idee dat GALA en IZA inhoudelijk samenhangen. Hierbij wordt gestreefd naar een integrale aanpak, waarbij verschillende domeinen (onder andere gezondheid, welzijn en zorg, brede welvaart en leefomgeving) met elkaar worden verbonden. In 2023 heeft de GGD deze rol met verve inhoud en vorm gegeven.

GGDZL heeft samen met de gemeenten een stevige en samenhangende regionale visie voor GALA geformuleerd. De gemeenten hebben de ambitie uitgesproken om voor 10 van de 15 GALA-thema's gezamenlijk op te trekken. In werkgroepen zijn de regionale plannen per thema besproken, een aantal thema's worden lokaal uitgevoerd.

Dit was tevens de start van een intensief traject voor IZA van de GGD met gemeenten en vele organisaties wat heeft geresulteerd in het Regiobeeld en Regioplan Zuid-Limburg. Hierin staan de vijf belangrijkste opgaven voor Zuid-Limburg, die vertaald zijn naar negen thema's. Het plan biedt een basis om met alle partijen in onze regio te komen tot het aanpakken van de grote gezondheidsachterstanden, het terugdringen van de kansenongelijkheid en de noodzakelijke transformatie van de zorg.

Pascalle Metsemakers en Bram Seetsen, COVID en VIPP-coördinatoren

"Ook zonder coronacrisis gaat het vaccineren door"

Ergens lijkt de coronacrisis alweer lang geleden, zegt Bram Seetsen, projectleider vaccineren & COVID-19. "Het was echt een enorme operatie met wel twee keer zo veel personeel in dienst als bij de GGD zelf." Begin 2023 stopte het bron- en contactonderzoek en gingen de teststraten dicht. Medio 2023 zouden ook het callcenter en de vaccinatiestraten gesloten worden door het ontbreken van een opdracht en bijbehorende financiering.

Uiteindelijk kreeg Bram Seetsen de ruimte om een basisteam te formeren, gericht op de COVID-19 basisprikken en de vaccinatiecampagne in het najaar. "Want die kwam er in 2023 wel, zoals we ook het hele jaar door mensen tegen COVID-19 moeten kunnen vaccineren die medisch kwetsbaar zijn en zwangere vrouwen", vertelt hij. Pascalle Metsemakers knikt instemmend. Zij werd half april 2023 het nieuwe unithoofd infectieziekten, hiervoor was zij projectleider vaccineren & COVID-19. "Voor veel medewerkers betekende het stopzetten van de financiering per 1 juli van de COVID-organisatie het einde van een tijdelijk contract. Toch wisten we dat het vaccineren niet helemaal zou gaan stoppen. Dus het was fijn dat Bram die ruimte kreeg om een team te formeren, want je hebt wel een basisorganisatie nodig. Ook heeft de overheid in 2023 geld toegekend aan de GGD'en voor het versterken van de pandemische paraatheid."

De COVID-19 najaarscampagne vergde opnieuw een omvangrijke pool van zowel 'prikkers' als administratieve medewerkers. Deze kon opgezet worden dankzij de werving van veelal (zorg)medewerkers die ook tijdens de pandemie hadden meegewerkt. "Zo konden binnen drie maanden in totaal 106.087 mensen in Zuid-Limburg gevaccineerd worden", zegt Bram Seetsen.

Of de organisatie van de GGD veel veranderd is door de coronajaren? Pascalle Metsemakers: "Wat we hebben gezien, is dat er naast de bestaande organisatie een soort parallelle organisatie ontstond die geïntegreerd werd in de afdeling Infectieziektebestrijding. De vraag luidt: hoe zorgen we ervoor dat we een volgende keer goed voorbereid zijn op een pandemie? Daar werken we nu aan. En dan gaat het onder andere om het beschrijven van processen." Bram Seetsen vult aan: "Daarbij krijgen we ondersteuning vanuit de Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding, een nieuwe crisisorganisatie die op 1 september 2023 bij het RIVM is gestart."

Heeft de coronacrisis bij het grote publieke geleid tot meer bewustwording over infectieziekten? Die vraag durven ze beiden niet te beantwoorden. Wel zijn ze blij met de ontwikkeling van een landelijk Vaccinatie Expertise Centrum (VEC), dat uiteindelijk dependances in alle regio's moet krijgen. "Het idee is dat mensen zich dan het hele jaar door kunnen laten vaccineren en niet zijn aangewezen op campagnes. Het moet een laagdrempelig centrum worden, waar mensen ook makkelijk kunnen binnenlopen als ze meer informatie willen krijgen", zegt Bram Seetsen. Dat laatste, zo stelt Pascalle Metsemakers, is heel belangrijk. "Want met een goede, constante communicatie kun je de bewustwording rondom infectieziekten vergroten. En daar kan het VEC ons bij helpen."

Infectieziektebestrijding

GGDZL levert een grote bijdrage bij de totstandkoming van een slagvaardig, wendbaar en opschaalbaar stelsel van infectieziektebestrijding, toegerust voor een grootschalige uitbraak van een infectieziekte. De infectieziektebestrijding (IZB) van de GGDZL signaleert wat er speelt in de regio en draagt bij aan preventie en bestrijding van infectieziekten die een risico vormen voor de volksgezondheid. Daarnaast is het een belangrijke schakel tussen de (eu)regionale en landelijke infectieziektebestrijding. Er wordt (inter)nationaal informatie opgehaald, gedeeld en vertaald naar de uitvoering van regionaal beleid.

Versterking infectieziektebestrijding pandemische paraatheid

De coronapandemie heeft aangetoond welke impact een (nieuwe) infectieziekte kan hebben op mensen, de economie en de samenleving. Om goed voorbereid te zijn op een volgende pandemie is het nodig om de infectieziektebestrijding te versterken. Om deze reden is, in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), door GGD GHOR Nederland de beleidsagenda 'Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid' (VIPP) opgesteld voor 2023 en 2024. VIPP bestaat in totaal uit vijf pijlers: kwetsbaarheden wegenemen voor pandemische paraatheid, versterken bovenregionale monitoring en surveillance, versterken van de wetenschappelijke kennisinfrastructuur IZB, samenwerken op bovenregionaal niveau en slim én versneld opleiden.

GGDZL is voortvarend met VIPP aan de slag gegaan. Hierdoor is het aantal medische professionals (artsen, verpleegkundigen en doktersassistentes) binnen het team van de unit uitgebreid en is onze epidemiologische kennis en data-expertise verstevigd. Daarnaast is de werkwijze verder verbeterd en ons opleidingsbeleid geïntensiveerd. Hiermee is in 2023 een stevige basis gelegd om de infectiebestrijding en de pandemische paraatheid van de GGDZL te versterken voor de toekomst.

Najaarscampagne COVID-19

Met de najaarscampagne zijn in een tijdsbestek van iets minder dan drie maanden 100.000 vaccinaties gezet. Deze campagne was met name gericht op de doelgroep 60-plussers, hoog medische risicogroep, zwangeren en zorgmedewerkers met direct patiëntcontact. Niet alleen op locaties in Heerlen, Geleen en Maastricht werden deze vaccinaties gezet, maar ook bij burgers thuis en in instellingen. Mede door in het verleden opgedane ervaringen is deze campagne succesvol verlopen.

Naar verwachting moeten in de toekomst meerdere grootschalige vaccinaties uitgevoerd worden. Onderzocht wordt daarom hoe dergelijke campagnes ondergebracht kunnen worden in een Vaccinatie Expertise Centrum (VEC). Een centrale plek voor uitvoering van en kennisontwikkeling over vaccinaties voor zowel burgers als professionals in Zuid-Limburg.

Invasieve groep A-streptokokken

In 2022 werd in Europa een toename van ernstige invasieve Groep A-streptokokken (iGAS) infecties gezien. Naar aanleiding van een verdubbeling van infecties in Nederland, in eerste instantie vooral bij jonge kinderen maar later ook bij volwassenen, werd de meldingsplicht voor iGAS aanzienlijk uitgebreid. Hierdoor was het mogelijk om meer contacten in het huishouden antibiotica aan te bieden ter voorkoming van een ernstige ziekte als gevolg van deze infectie. De uitbreiding van meldingscriteria heeft geleid tot een verhoging met meer dan de helft van het aantal meldingen vergeleken met voorgaande jaren. Dit zorgde voor een verdubbeling van het aantal gezinscontacten dat door de GGD is opgespoord en antibiotica kregen voorgeschreven.

GGDZL is kartrekker geweest bij het onderzoek met 20 andere GGD'en naar de effectiviteit van de aangepaste meldingscriteria. Het onderzoek moest antwoord geven op een aantal vragen: hoeveel contacten heeft de GGD naar aanleiding van een melding benaderd, wie heeft daadwerkelijk het advies opvolgden om profylaxe in te nemen., inzicht in klachten binnen het gezin van de patiënt, welke gezinsleden worden ernstig ziek door invasieve groep A-streptokokken. Op basis van de resultaten van het onderzoek heeft het RIVM de meldingsplicht geëvalueerd en gecontinueerd. Tevens zijn deze op het belangrijkste congres van infectieziektebestrijding in Europa (European Scientific Conference on Applied Infectious Disease Epidemiology) gepresenteerd.

Tuberculosebestrijding

Landelijk werd in 2023 een stijging gezien van tuberculosemeldingen, ook het aantal in tbc-infecties kende een stijging. Regionaal bleef het aantal tbc-meldingen en -infecties ongeveer gelijk aan 2022. De patiëntenpopulatie, de afkomst en de soort tuberculose van de patiënten wijken regionaal niet af van het landelijke beeld.

Om een zo optimaal mogelijke tuberculosebestrijding in de regio te borgen is de samenwerking met het Maastricht UMC+, die in 2022 is gestart, dit jaar verder vormgegeven. Dit gebeurde door middel van casuïstiekbespreking met specialisten. Ook met het Medisch Centrum Zuyderland is samenwerking gezocht met tbc-coördinatoren door middel van patiëntbesprekingen en casuïstiekbespreking.

Er werden locaties voor crisisnoodopvang in Sittard geopend en voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen in Heerlen in het reeds bestaande asielzoekerscentrum. Bij het openen van nieuwe opvanglocaties wordt samenwerking gezocht met het medisch personeel en algemene voorlichting gegeven over tuberculose zodat snel gereageerd kan worden bij een melding op de locatie. Bron- en contactonderzoeken in verband met meldingen van tuberculose in de overige opvanglocaties vond eveneens plaats. Ook in deze gevallen werd het personeel voorgelicht over tuberculose en over het lopende bron- en contactonderzoek.

Trends

Gemelde infectieziekten (aantal per jaar)

2020	22.820
2021	94.147[4]
2022	160.397[5]
2023	2.227[6]

Vragen over infectieziekten[7]

2020	982
2021	266
2022	371
2023	600

Patiënten met TBC (aantal per jaar)

2020	18
2021	31
2022	23
2023	20

Recente infecties TBC (aantal per jaar)

2020	35
2021	53
2022	88
2023	90

Inkomende telefoongesprekken via corona-informatielijn

2020	96.680
2021	475.122
2022	93.680
2023	4.269

[4] *22.446 COVID-19 meldingen 374 overige meldingen*

[5] *160.176 COVID-19 meldingen, 221 overige meldingen*

[6] *van 2.227 waren er 1954 COVID-19 en overige 273 meldingen*

[7] *Vragen over COVID-19 zijn afgehandeld door de Corona-informatielijn en zijn hier niet in opgenomen.*

Bron- en contactonderzoek COVID-19

2020	32.768
2021	52.466[8]
2022	45.018
2023	–[9]

Vaccinaties COVID-19

	2021	**2022**	**2023**
Totaal	878.298	427.415	111.083

Aantal vaccinaties COVID-19 per locatie

Locatie	**2022**	**2023**
Geleen	120.839	36.247
Heerlen	91.361	36.568
Maastricht	150.710	35.642
Thuisvaccinatie/instellingen	4.119	2.626
Totaal:	**427.415**	**111.083**

Uitgevoerde testen COVID-19

	2020	**2021**	**2022**	**2023**
PCR Testen	224.000	513.040	298.458	-
Sneltesten	5.000	44.508	-	-

[8] *Dit aantal is lager dan het totaal uitgevoerde BCO's in Zuid-Limburg doordat de BCO's uitgevoerd door de landelijke schil niet mee worden geteld (aantal=34.804). GGD ZL heeft wel een actieve rol in het coördineren en aanvoeren van deze BCO's.*

[9] *Dit betreft het bron- en contactonderzoek van COVID-19 meldingen tijdens de pandemie, het bron- en contactonderzoek is regulier werk van de GGD en gaat gewoon door.*

Seksuele gezondheid

Het Centrum voor Seksuele Gezondheid heeft als doel de seksuele gezondheid in de regio te verbeteren, en richt zich daarbij vooral op kwetsbare groepen in de samenleving en risicogroepen voor seksuele overdraagbare aandoeningen (soa). Het Centrum voor Seksuele Gezondheid Limburg werkt daarin in de regio samen met andere zorgprofessionals, welzijnswerk en jeugdwerk, scholen etc. Sense Limburg is het centrum speciaal voor jongeren tot en met 24 jaar, die hier gratis terecht kunnen met al hun vragen over seks(ualiteit) en soa. In Zuid-Limburg zijn locaties waar zij terecht kunnen in Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen.

Gonorroe

In Zuid-Limburg zien wij een stijging van gonorroe onder heterojongeren jonger dan 25 jaar die de GGD bezochten. Vanaf het derde kwartaal van 2022 is deze stijging ingezet. Opvallend is de toename van gonorroe onder de theoretisch opgeleiden (HBO/WO). Dit is specifiek de studenten-doelgroep. Deze regionale stijging wordt ook landelijk gezien. Een duidelijke oorzaak die deze stijging verklaart hebben wij vooralsnog niet. Hiervoor wordt een aantal interventies ingezet, zoals maandelijks monitoren van de data, tijdens de introductieweek van hogescholen en universiteit aanwezig zijn, het publiek informeren, gezond en positief seksueel gedrag stimuleren.

HPV 18+

In 2023 is een aanvullend vaccinatieprogramma voor HPV (humaan papillomavirus) opgezet voor de doelgroep 19- tot en met 29-jarigen. Een afgeronde vaccinatieserie bestaat uit 2 prikken met een tussentijd van 6 maanden. In Zuid-Limburg kregen ruim 47.000 jongeren een uitnodiging voor de HPV-vaccinatie. Er is een uitgebreide communicatiecampagne geweest, zowel landelijk als regionaal. In de regio is er aandacht besteed aan de campagne middels promotie op festivals, via de inzet van de HPV-vaccinatie bus en via radio en tv interviews. De vaccinaties zijn uitgevoerd op de COVID-locaties in Maastricht, Heerlen en Geleen en op de poli's van de afdeling Seksuele Gezondheid.

Het opkomstpercentage was 20%, dit was helaas een lager opkomstpercentage dan gehoopt. Tot 1 juni 2024 is er voor de doelgroep nog de mogelijkheid om de vaccinatieserie kosteloos af te maken.

Nu Niet Zwanger

Het programma Nu Niet Zwanger (NNZ) ondersteunt vrouwen en mannen in een kwetsbare situatie bij het maken van een bewuste en geïnformeerde keuze met betrekking tot hun kinderwens. Het programma heeft als doel om cliënten de regie te geven over hun kinderwens en daarmee onbedoelde zwangerschappen te voorkomen. Professionals uit samenwerkingsorganisaties zijn getraind tot aandachtsfunctionaris om zelf het gesprek aan te gaan met cliënten over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie en dit onderdeel te maken van het dagelijkse werk.

Sinds 1 januari 2023 is NNZ structureel geborgd binnen het Centrum Seksuele Gezondheid. Het NNZ-netwerk is verder gegroeid en het aantal aangesloten samenwerkingsorganisaties die een NNZ aandachtsfunctionaris hebben opgeleid, is gestegen. Dit is terug te zien in het aantal aanmeldingen dat ook dit jaar hoog is gebleven. In 2023 hebben 462 mensen deelgenomen aan NNZ, in 2022 waren dit er 460. NNZ sloot dit jaar aan bij verschillende lokale coalities in de regio om de NNZ-werkwijze toe te lichten en onderlinge samenwerkingen in de gemeente verder vorm te geven en te verstevigen. Er is daarnaast geïnvesteerd in de interne samenwerking met de jeugdgezondheids-zorg.

Het trainingsaanbod werd in 2023 herzien door het landelijke team van NNZ samen met Rutgers, expertisecentrum seksualiteit en VanMonfoort, een adviesbureau voor de publieke sector.

Trends[10]

Soa consulten naar geslacht en seksuele voorkeur. Verdeling bezoekers (in percentages)

	Hetero Man	MSM	Vrouw
2020	22	31	48
2021	22	33	45
2022	22	36	43
2023	21	38	41
2023	21	38	41

Aantallen Nu Niet Zwanger

	Totaal aantal casussen	Begeleiding door NNZ-verpleegkundigen	Begeleiding door NNZ-aandacht functionarissen
2020	282	128	154
2021	284	154	130
2022	460	168	292
2023	462	187	275

Procent soa topics jongeren <25 jaar[11]

2020	56
2021	54
2022	51
2023	49

[10] *Tot 2020 was er jaarlijks een groei te zien van het aantal aanvragen om gebruik te kunnen maken van de diensten van het Centrum Seksuele Gezondheid, zowel voor soa, sense en PrEP. Omdat er sinds 2015 met een vaste lumpsumfinanciering wordt gewerkt zijn er momenteel geen mogelijkheden om als centrum verder uit te groeien en wordt er een strikte triage toegepast.*
In 2020 en 2021 is het aantal bezoeken door de verschillende lockdowns iets gereduceerd en zijn er minder mogelijkheden geweest om de echt kwetsbare doelgroepen te bezoeken en te motiveren gebruik te maken van zorgmogelijkheden die het Centrum Seksuele Gezondheid biedt voor de regio. De verwachting is dat zodra de landelijke lockdown wordt opgeheven er weer meer vraag naar soa/sense/prep zorg zal zijn dan de GGD vanuit de beschikbare middelen kan leveren.

[11] *Sense staat voor betrouwbare informatie en hulpverlening rondom alles wat met liefde, verliefdheid, relaties en seksualiteit te maken heeft.*

Aantal Sense topics jongeren <25 jaar[12]

2020	238
2021	458
2022	971
2023	940

[12] *Vanaf 2021 is er veel aandacht geweest voor de juiste registratie van Sense consulten.*

Hygiëne en Inspectie

Toezicht kinderopvang

Het toezicht op de kwaliteit van de voorzieningen kinderopvang is een taak van de GGD. Naast deze taak houdt Hygiëne en Inspectie toezicht op diverse onderwerpen in het kader van technische hygiënezorg, met als doel het voorkomen van infectieziekten.

De toezichthouders kinderopvang van de GGD voeren minstens één keer per jaar een onderzoek uit bij elke locatie voor dagopvang en/of buitenschoolse opvang. Vanaf 2023 is gestart met gefaseerde invoering van flexibel toezicht binnen de gemeenten Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen. Het doel van het flexibel toezicht is om de voorspelbaarheid van het toezicht te verkleinen en meer ruimte voor maatwerk mogelijk te maken. Door deze flexibilisering kan het toezicht gerichter worden ingezet en bijdragen aan het bevorderen van de kwaliteit van de kinderopvang.

Bij geregistreerde gastouders wordt er door middel van een steekproef beoordeeld of de opvang veilig en verantwoord is. In navolging van het kabinetsbesluit om met ingang van 1 januari 2022 toezicht en handhaving te intensiveren, is in 2023 bij 50% van alle gastouders in Zuid-Limburg een onderzoek uitgevoerd. Binnen een periode van drie jaar dient 100% van de gastouders bezocht te worden.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Kennisbank VNG Naleving en GGD GHOR Nederland adviseren gemeenten en GGD'en vanaf 2019 om herstelaanbod als methode te gebruiken; zij hebben hiervoor een handreiking opgesteld. Herstelaanbod is het aanbod van de toezichthouder aan de houder om binnen de tijd van het opstellen van het concept-inspectierapport een geconstateerde overtreding te herstellen. In 2023 is door de GGDZL het herstelaanbod geëvalueerd en in samenspraak met alle gemeenten is de werkwijze verder verruimd. Door deze verruiming, in combinatie met o.a. de invoering van het flexibel toezicht en maatschappelijke problemen die spelen waaronder het landelijke personeelstekort, is er in 2023 meer herstelaanbod aangeboden. In 2023 werd er 205 keer herstelaanbod aangeboden, tegen 142 keer in 2022.

Calamiteitentoezicht Wmo

In opdracht van de zestien Zuid-Limburgse gemeenten voert de GGDZL het calamiteitentoezicht Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) uit. Een zorgaanbieder is verplicht een melding te doen van een calamiteit of geweld bij de verstrekking van een voorziening Wmo. De GGD controleert of het proces bij het melden van een calamiteit- en geweldsincident (door een zorgaanbieder) goed is verlopen. De GGD houdt daarbij in de gaten of een Wmo-aanbieder de calamiteit voldoende onderzoekt, zodat ervan geleerd wordt. De werkwijze voor het beoordelen van calamiteitenonderzoeken is in 2023 door de toezichthouders Wmo herzien. Hierop aansluitend is de beoordelingsrapportage hernieuwd, hetgeen bijdraagt aan een uniforme werkwijze binnen de unit Hygiëne en Inspectie. Verder is het meldprotocol en de handvatten voor intern onderzoek en intern onderzoek suïcide geactualiseerd.

Opvallend is dat in 2023 meer meldingen zijn gedaan over grensoverschrijdend gedrag ten opzichte van voorgaande jaren. Het is opmerkelijk, dat net als vorig jaar, door de vele Wmo-aanbieders in Zuid-Limburg slechts weinig calamiteiten gemeld zijn. Ook valt op dat door een kleine groep zorgaanbieders gemeld wordt. Ten opzichte van 2022 zit hier een minimaal stijgende lijn in. Ook landelijk is het aantal meldingen laag en wordt zelfs een dalende lijn gezien - dit blijkt uit onderzoek van GGD Utrecht.

Technische hygiënezorg

De GGDZL voert jaarlijks conform afspraken met de gemeenten technische hygiënezorg (THZ) taken uit. Hieronder vallen het uitvoeren van inspecties bij seksbedrijven, asielzoekerscentra, dak- en thuislozen, kinderboerderijen, de advisering bij publieksevenementen en vergunningverlening tatoeëren en piercen.

Advisering publieksevenementen

In Limburg vinden jaarlijks veel evenementen plaats. Om te zorgen dat een Zuid-Limburgs evenement gezond en veilig verloopt, adviseert de GGDZL de gemeenten over zorg op evenementen en over een veilige en gezonde leefomgeving. Het advies wordt gegeven op basis van de landelijke hygiënerichtlijn evenementen. De evenementenorganisator (degene aan wie de vergunning wordt verleend) is primair verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen om de gezondheid van bezoekers, deelnemers en omstanders te waarborgen. De organisator moet zich houden aan de eisen in de vergunning en is verantwoordelijk voor het hygiënisch werken op het evenement. Om de advisering te optimaliseren wordt nauw samengewerkt binnen de GGD door de GHOR Zuid-Limburg, deskundigen infectiepreventie en de THZ-deskundige.

Seksbedrijven

De GGDZL voert jaarlijks inspecties uit bij seksbedrijven om de verspreiding van infectieziekten, zoals seksueel overdraagbare aandoeningen, te voorkomen. De inspectie vindt plaats op basis van de landelijke hygiënerichtlijn voor seksbedrijven. De bevindingen worden vastgelegd in een inspectierapport. Ten behoeve van de vergunningsaanvraag ontvangen de gemeenten een advies op basis van gedane constateringen. Tevens krijgen de betreffende gemeenten een advies over mogelijke acties die zij kunnen ondernemen.

Trends

Toezicht kinderopvang: onderzoek voor registratie (aantal per jaar)

	KDV/ BSO/ GB	Gastouder
2020	31	115
2021	27	102
2022	35	82
2023	27	67

Kinderopvang: jaarlijks onderzoek (aantal per jaar)

	KDV/ BSO/ GB	Gastouder
2020	206	104
2021	421	94
2022	422	185
2023	426	281

Kinderopvang: nader onderzoek/ incidenteel onderzoek (aantal per jaar)

2020	53
2021	90
2022	87
2023	98

Gemelde calamiteiten Wmo (aantal per jaar)

2020	12
2021	10
2022	7
2023	12

Vergunningverlening tattoo & piercing (aantal per jaar)

2020	30
2021	43
2022	22
2023	25

Vergunningverlening permanente make-up (aantal per jaar)

2020	35
2021	46
2022	31
2023	30

Controle seksbedrijven (aantal per jaar)

2020	3
2021	6
2022	10
2023	14

Controle asielzoekerscentra

2020	4
2021	4
2022	5
2023	7

Medische Milieukunde

Medische milieukunde (MMK) houdt zich bezig met de interactie tussen milieufactoren en gezondheid en krijgt hierover zeer diverse en complexe vraagstukken ter beoordeling voorgelegd. Het belangrijkste doel van de medische milieukunde is het beschermen en bevorderen van de gezondheid van burgers door risico's van milieufactoren te beperken en positieve omgevings-factoren te stimuleren.

Burgervragen

MMK ontvangt regelmatig vragen van burgers over gezondheid in relatie tot hun omgeving. Zowel in huis als buitenshuis zijn er milieufactoren die invloed kunnen hebben op de gezondheid. Burgers bellen MMK met vragen, voor advies of voor meer informatie. Binnenshuis, oftewel in het binnenmilieu, kunnen bewoners last hebben van vocht en schimmel. De bewoners nemen dan contact op over mogelijke gezondheidsrisico's en voor informatie over hoe ze de schimmel het beste kunnen verwijderen en voorkomen. MMK helpt burgers ook met andere vragen, onder andere over geluidshinder, asbest, of PUR isolatie. Soms is hiervoor een huisbezoek noodzakelijk of aanvullende informatie van het RIVM of de uitvoeringsdienst.

In 2023 was kwik een actueel onderwerp. Het verkopen van producten met kwik erin, zoals kwikbarometers of -thermometers, is al bijna 20 jaar verboden. Mensen kunnen deze, vaak antieke, producten wel nog in huis hebben. Soms kan het gebeuren dat de kwikbarometer gaat lekken of kapot valt. Wij adviseren dan over het veilig opruimen van kwik en geven uitleg over de mogelijke gezondheidsrisico's van kwik.

Vragen over het buitenmilieu gaan bijvoorbeeld over de bezorgdheid over luchtkwaliteit, geurhinder of hitte. Vragen over houtstook, eikenprocessierups, of overlast door de industrie worden ook gesteld.

Gezondheid en milieu: bodemcasuïstiek

In 2023 heeft de unit MMK vanuit gemeenten verzoeken gekregen om een gezondheidskundige risicobeoordeling te maken en advies te geven over bodemverontreinigingen. De oorsprong van de verontreinigingen was erg divers. Waar in het ene geval de bodem was verontreinigd met zware metalen, was in het andere geval de bodem en het grondwater verontreinigd met vluchtige stoffen afkomstig van voormalige industrieën. Naar aanleiding van deze bodemverontreinigingen heeft MMK gezondheidskundige risicobeoordelingen uitgevoerd om de mogelijke gezondheidseffecten in beeld te brengen.

In enkele gevallen werd door de verontreiniging een mogelijk gezondheidseffect verwacht voor de bewoners rondom de verontreiniging. In die gevallen heeft MMK naast de beoordelingen ook adviezen gegeven over hoe de gezondheidsrisico's beperkt kunnen worden en hoe de bewoners het beste geïnformeerd kunnen worden.

In overleg met gemeenten is MMK aanwezig geweest op bewonersavonden om tekst en uitleg te geven over de gezondheidskundige risicobeoordeling die zij heeft uitgevoerd en wat de risico's voor de omwonenden zijn.

Gezonde leefomgeving

Door de uitdagingen waar we als maatschappij voor staan - denk aan klimaatverandering, woningnood, energietransitie - krijgt het onderwerp gezonde leefomgeving steeds meer aandacht. GGDZL werkt samen met de Zuid-Limburgse gemeenten aan het formuleren van een gezamenlijk ambitie op het terrein van de gezonde leefomgeving. De ambitie is om inwoners van Zuid-Limburg een gezonde, groene en veilige leefomgeving te bieden die hen beschermt tegen negatieve milieueffecten en uitnodigt tot gezond gedrag.

Daarnaast heeft in 2023 onderzoek plaatsgevonden naar de gezonde leefomgeving, samen met onder meer de Universiteit Maastricht, Zuyd Hogeschool en de gemeente Kerkrade. Onderzocht is hoe een checklist kan bijdragen aan het meenemen van gezondheid als een robuuste waarde in ruimtelijke ontwikkelingen.

Projecten

De GGD levert een bijdrage aan verschillende projecten. De projecten hebben uiteenlopende thema's, van klimaat en luchtverontreiniging tot het verbeteren van het binnenklimaat in woningen. In 2023 is onder andere een bijdrage geleverd aan het project 'WELLBASED' van de gemeente Heerlen. In dit meerjarige project wordt onderzocht of maatregelen om energiearmoede te bestrijden positief bijdragen aan het binnenklimaat van een woning en de gezondheid van de deelnemers.

In navolging hiervan is het project 'Chipmunk Home' gestart in samenwerking met het bedrijf Chipmunk en diverse woningcorporaties in heel Limburg. Binnen dit project monitoren we het binnenklimaat van woningen om bewoners inzicht te geven in kwaliteit van het binnenklimaat van hun woning. Een ongezond binnenklimaat is niet goed voor de gezondheid van de bewoners. Door middel van een app proberen we bewoners met behulp van gerichte meldingen en via *e-learning* te informeren over een gezond binnenklimaat en hoe dit kan bijdragen aan de gezondheid.

Trends

Vragen van burgers

2020	174
2021	187
2022	152
2023	166

Huisbezoek met advies over gezond wonen

2020	54
2021	32
2022	23
2023	27

Adviezen/ vragen onderzoek t.b.v. gemeenten, scholen en andere professionals (aantal per jaar)

2020	109
2021	81
2022	107
2023	80

Publieke gezondheid

De gemeente is verantwoordelijk voor de (publieke) gezondheid van haar inwoners. De Wet publieke gezondheid schrijft voor welke taken de gemeenten aan de GGD moeten toewijzen. De taken die de GGD'en uitvoeren kunnen variëren per regio omdat zij inspelen op de lokale en regionale behoeften in gemeenten. De gemeenten in Zuid-Limburg richten zich specifiek op het terugdringen van de gezondheidsachterstanden met het programma Trendbreuk en het regionale gezondheidsbeleid 'Zuid Springt eruit'.

Inzicht in gezondheidssituatie via gezondheidsmonitors, -atlas en -panels

De afdeling Kennis en Innovatie (K&I) ondersteunt gemeenten op allerlei manieren bij haar gezondheidsbeleid. Door de inzet van programma's als Trendbreuk, Kansrijke Start, Keigezond et cetera, het doen van onderzoek en beleidsadvisering draagt zij bij aan de verbetering van de publieke gezondheid in Zuid-Limburg. GGDZL maakte in 2023 bijvoorbeeld voor elke gemeente een kennisdocument 'Naar een gezond en actief leven …' als basis voor het gemeentelijke plan van aanpak GALA.

Bij het onderbouwen en evalueren van beleid wordt steeds meer gebruikt gemaakt van data op een zo lokaal mogelijk niveau. Daartoe monitort K&I al jaren de gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg. Meerdere monitors worden daarvoor gebruikt.

- Nieuw is de kindmonitor, deze is in 2023 voor het eerst als pilot uitgevoerd in vier gemeenten om meer inzicht te krijgen in de doelgroep 0 tot 12 jaar. De resultaten zijn begin 2024 beschikbaar.
- De gezondheidsmonitor jeugd 2023 is in het najaar bij 20 scholen onder meer dan 6.000 jongeren afgenomen via een online vragenlijst. Dit gebeurt bij de tweede en vierde klassen in het voortgezet onderwijs. Met de MBO-monitor 2023 ondervangt de GGD de omissie dat studenten van het middelbaar beroepsonderwijs structureel buiten de landelijke monitors vallen. Terwijl dit een grote en belangrijk groep vorm in Zuid-Limburg. Om goed inzicht in hun gezondheidssituatie te krijgen zijn deze jongeren voor het eerst bevraagd op gezondheid, leefstijl, mentaal welbevinden en sociale media-gebruik. 1500 studenten hebben de vragenlijst ingevuld, 30 studenten zijn geïnterviewd. In het voorjaar 2024 publiceren we de resultaten.
- In 2022 is de Corona gezondheidsmonitor jongvolwassenen afgenomen. Dit is de leeftijdsgroep tussen 16 en 25 jaar. Deze monitor is het eerste landelijke onderzoek dat de daadwerkelijke impact meet op gezondheid en het welzijn van jongvolwassenen van de COVID-periode. De resultaten werden in 2023 gepresenteerd. In hetzelfde jaar was de afname van de extra Corona gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen. In 2023 ontvingen de gemeenten een rapport en tabellenboek, met kernboodschappen per gemeente.

Op de Gezondheidsatlas Zuid-Limburg presenteert de GGDZL sinds 2017 cijfers en gezondheids-informatie over de gezondheid en het welzijn van de inwoners. Deze atlas wordt vernieuwd waardoor er meer mogelijkheden zijn om gegevens van gezondheidsonderzoeken te presenteren. Ook kan GGDZL proactiever inspelen op behoeften van gemeenten.

Vijf jaar Kansrijke Start: de successen in Zuid-Limburg

De eerste 1000 dagen van een kind zijn cruciaal voor een goede start en goede gezondheid op latere leeftijd. Kansrijke Start ondersteunt ouders om hun kind een goede start in het leven te geven.

In oktober 2023 was de landelijke jubileumweek Kansrijke Start, ter ere van het vijfjarig bestaan van het landelijke programma. Op 31 oktober vierden we ook in Zuid-Limburg het lustrum Kansrijke Start middels een Kennisfestival Kansrijke Start. Met veel partners werd teruggeblikt op de samenwerking tussen verschillende organisaties, zorgprofessionals en hulpverleners en de vele ouders die we bereikten.

Euregionale samenwerking

Voortbouwend op het succes van eerdere edities van de Euregionale Gezondheidsmonitor Jeugd in de Euregio Maas-Rijn, werd het initiatief in 2023 uitgebreid naar de Euregio Rijn-Maas-Noord. De Euregionale Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 werd in het najaar gelijktijdig met de Gezondheidsmonitor Jeugd uitgevoerd onder leerlingen uit de tweede en vierde klas van het voortgezet onderwijs in de deelnemende regio's in Duitsland, Nederland en België.

Op de Euregional Health Atlas presenteert de GGDZL sinds 2019 in samenwerking met EuPrevent en Euregionale partners cijfers en informatie over de gezondheid en het welzijn van de inwoners van de Euregio Maas-Rijn (EMR).

In het project PROFILE heeft de GGDZL meegewerkt aan de preventie en het verkleinen van eenzaamheid bij ouderen uit de Euregio Maas-Rijn. Zeven projectpartners, onze netwerkpartners en een gevarieerde groep van betrokkenen uit de hele Euregio Maas-Rijn hebben hun krachten gebundeld om het bewustzijn van de gevolgen van eenzaamheid te vergroten, om de beste praktijkvoorbeelden en ontwikkelingen op dit gebied te delen tussen partners in België, Nederland en Duitsland en om professionals en vrijwilligers te trainen in hun dagelijkse aanpak van het probleem. De resultaten van PROFILE zijn gepubliceerd.

Academische Werkplaats Publieke Gezondheid

De Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPG) ontwikkelt, deelt en past kennis toe ten behoeve van de publieke gezondheid. Een greep uit de activiteiten betreft:

- Oplevering resultaten uit onderzoek naar condities voor succesvolle toepassing Gezonde School-aanpak, video met successen Limburg4zero (thuis-afname testen voor soa en hiv om de drempel naar seksuele gezondheidszorg te verlagen) en start van het project 'Versterking kennisinfrastructuur gezondheidsbevordering en preventie' rondom implementatie vier ketenaanpakken uit GALA/IZA.
- Kennisdeling, onder andere door het organiseren van een refereerbijeenkomst over de Gezonde Leefomgeving en het delen van de nieuwsbrief AWPG onder een breed publiek.
- Verbinder en initiator van diverse (regionale) netwerken en samenwerkingsverbanden, zoals het Consortium Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid Infectieziekten (Nijmegen, Amsterdam, Rotterdam, Leiden en Maastricht) (CAPI) om academisering bij de GGD'en te versterken op het vlak van infectieziektebestrijding. Maar ook het leveren van expertise over monitoring en evaluatie voor onder andere Trendbreuk (waaronder Kansrijke Start), uitvoeringsplannen GALA en het regiobeeld/regioplan IZA.

Gezondheidsbevordering

De adviseurs gezondheidsbevordering zijn actief geweest als coördinator en projectleider in verschillende programma's die zich richten op de jeugd en de omgeving van de jeugd. De aanpak JOGG (gezonde jeugd, gezonde toekomst), Gezonde School, Gezonde Basisschool van de Toekomst, Jong Leren Eten, Gezonde Kinderopvang, Keigezond e.d. zijn voorbeelden van de doorgaande lijn kinderopvang-primair onderwijs-voortgezet onderwijs-middelbaar beroepsonderwijs.

Nadat in 2013 de eerste school in Zuid-Limburg het vignet Gezonde School ontving, heeft in 2023 de 100e school het vignet behaald. Het gaat hier om het welbevinden, de voeding of beweging van de jeugd.

Keigezond Limburg is een ketenaanpak voor kinderen met overgewicht. Meer dan 250 kinderen in Limburg deden mee aan de pilot Keigezond, die vanaf 2024 uit de basiszorgverzekering vergoed gaat worden. Keigezond is in 2023 genomineerd voor de VGZ Samen Voorop Award.

Trends

Gezonde School BO

2020	73
2021	76
2022	81
2023	86

JOGG Gemeenten

2020	16
2021	16
2022	16
2023	16

Gezonde School VO

2020	13
2021	13
2022	12
2023	13

Aantal scholen in Zuid-Limburg met een Vignet Gezonde School

2020	86
2021	89
2022	94
2023	100

Sociaal Medische Advisering

GGDZL is van oudsher actief als adviseur sociaal medische voorzieningen (SMA) en uitvoerder van medische keuringen daar waar gemeentelijke voorzieningen aan burgers worden verstrekt. De advisering biedt gemeenten ondersteuning om de beschikbare middelen efficiënt in te zetten zodat mensen met een beperking zelfstandig kunnen functioneren en zo goed mogelijk kunnen participeren in de samenleving.

De dienstverlening van SMA is onder druk gekomen vanwege personele tekorten en de huidige tekorten op de arbeidsmarkt. Ook voor de toekomst is deze niet gegarandeerd. Daarbij speelt een rol dat dit product (geen wettelijke taak) niet door alle 16 gemeenten in gelijke mate wordt afgenomen bij de GGDZL. Deze optelsom van factoren is de reden dat de GGD in overleg met de gemeenten de dienstverlening gaat beëindigen. In samenspraak met de gemeenten draagt de GGD zorg voor een correcte afhandeling en overdracht tot het moment dat ze een alternatief hebben gevonden.

Trends

Casusbespreking in het Medisch Advies Team (aantal per jaar)

2020	**3.460**
2021	3.874
2022	4.101
2023	3.416

Adviezen totaal (aantal per jaar)

2020	**2.459**
2021	1.976
2022	1.483
2023	1.125

Soort adviezen

	GPK	Wmo	Bijzondere Bijstand	Participatiewet	Leerlingenvervoer/ Leerplicht
2020	571	1.211	20	552	105
2021	417	1.023	14	446	76
2022	424	721	9	258	71
2023	369	570	5	128	53

Openbare geestelijke gezondheidszorg

Voor mensen in een kwetsbare situatie is deelnemen aan de samenleving niet vanzelfsprekend. Ze hebben vaak meerdere problemen en vinden het moeilijk om goed voor zichzelf te zorgen. Denk hierbij aan mensen met verward gedrag, daklozen, verslaafden en onverzekerden, maar ook mensen met een lichamelijk, psychische of verstandelijke beperking. Door hun gedrag veroorzaken ze vaak overlast en kunnen ze een gevaar vormen voor zichzelf of hun omgeving. Voor veel van deze mensen geldt dat zij niet makkelijk de weg vinden naar hulp, geen hulpvraag stellen of zelfs zorg mijden.

Opdracht Commissie Zorg & Veiligheid

GGDZL verzorg voor de gemeenten in de Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland het vangnet openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ-vangnet), ook wel bemoeizorg geheten. Dit is een meldpunt speciaal voor mensen die zelf geen hulp zoeken en zorgwekkend gedrag vertonen. In opdracht van de Commissie Zorg & Veiligheid is gestart met de ontwikkeling van een eenduidige, inhoudelijke visie op en aanpak van bemoeizorg. Daarvoor zijn de verschillende werkwijzen in de sub-regio's in beeld gebracht. GGDZL en Mondriaan zijn als uitvoerende organisaties meer gaan samenwerken en zullen ook op basis van de analyse een voorstel aan de commissie voorleggen.

Wijk-GGD'er

In de Commissie Zorg & Veiligheid is besloten dat in het kader van de aanpak van mensen met verward gedrag een subsidieaanvraag wordt ingediend voor vroegsignalering en opvolging in de wijk. Vanuit GGDZL is een aanvraag ingediend bij ZonMW voor 3 Wijk-GGD'ers voor Zuid-Limburg. De Wijk-GGD'er is de verbindingsofficier tussen vele lokale en regionale partijen om gepaste zorg en ondersteuning te bieden in de aanpak voor mensen met verward gedrag. Eind 2023 is deze aanvraag toegekend. Dit is een impuls in de aanpak van mensen met onbegrepen gedrag en vooral vanuit preventief oogpunt.

Trends

Totaal aantal meldingen en advies- en consultatievragen in behandeling (aantal per jaar)

2020	657
2021	682
2022	564
2023	488

Meldingen uit eerdere jaren (aantal per jaar)

2020	178
2021	178
2022	103
2023	34

Nieuwe meldingen (aantal per jaar)

2020	284
2021	254
2022	228
2023	230

Advies & consultatievragen

2020	195
2021	250
2022	233
2023	224

Forensische Geneeskunde

Forensische geneeskunde zorgt voor een objectief medisch dossier over doodsoorzaken, letsels en de gezondheidstoestand van slachtoffers, verdachten en daders. De medische discipline staat ten dienste van gemeenten, politie en justitie. De forensisch arts werkt uitsluitend in opdracht van gemeente, politie en justitie.

Op weg naar Forensische Dienst Limburg

In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de dienstverlening forensische geneeskunde een andere organisatie vergt. Het aantal geregistreerde forensisch artsen in Nederland neemt al jaren af ondanks landelijke promotiecampagnes, een nieuwe opleiding en aantrekkelijk werkgeverschap.. Het is noodzakelijk dat GGD'en samenwerken om de dienst 24/7 beschikbaar te houden. De GGD'en van Limburg-Noord en Zuid-Limburg zijn daarom een project gestart in 2021 om de beide diensten samen te voegen. Dat heeft geleid tot bouwstenen voor samenwerking en maatregelen om de forensisch medische expertise veilig te stellen – alles gericht op een toekomstbestendige forensische dienstverlening. In 2023 is toegewerkt naar een Forensische Dienst Limburg, waarbij de twee Limburgse GGD'en nauw samenwerken en samen verantwoordelijk zijn voor de forensische geneeskunde.

Aanbevelingen commissie Hoes

De commissie Hoes heeft in 2017 aan de Tweede Kamer het adviesrapport 'Toekomst voor de forensische geneeskunde' aangeboden, waarin zij aanbevelingen doet over een toekomst-bestendige, kwalitatief goede en financieel beheersbare uitvoering van de forensische geneeskunde. Forensische geneeskunde en lijkschouw worden daarin als overheidstaak gezien en niet geschikt geacht voor de commerciële markt of aanbesteding. Medische arrestantenzorg daarentegen wordt als afzonderlijke discipline gezien. Volgens de commissie is het een private taak vanuit een publieke verantwoordelijkheid die kan worden aanbesteed. De politie is in 2023 opnieuw gestart met een aanbesteding voor de medische arrestantenzorg. Verwacht wordt dat in mei 2024 de gunning plaatsvindt en in 2025 de implementatie.

Trends

Lijkschouw (aantal per jaar)

2020	480
2021	466
2022	555
2023	532

Euthanasie (aantal per jaar)

2020	300
2021	337
2022	399
2023	425

NODOK Onderzoek (aantal per jaar)

2020	2
2021	1
2022	5
2023	5

NODOK Meldingen (aantal per jaar)

2020	37
2021	33
2022	29
2023	43

FMEK (aantal per jaar)

2020	2
2021	21
2022	24
2023	17

GHOR

De Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) Zuid-Limburg verbindt partners tussen zorg en veiligheid. Samen met geneeskundige- en veiligheidspartners zorgt de GHOR voor een goede voorbereiding op een crisis of ramp. Tijdens een crisis of ramp coördineert de GHOR de inzet van de zorgorganisaties in de regio. Hierdoor wordt de zorgcontinuïteit in de regio geborgd. De patiënt krijgt snel de juiste zorg op de juiste plek. Tevens ondersteunt de GHOR het besluitvormingsproces tijdens een crisis door het delen van informatie en vertegenwoordiging van het geneeskundige netwerk bij veiligheidspartners (veiligheidsregio, brandweer, gemeenten en politie).

Informatiemanagement in de zorgketen

Bij het voorkomen van ongevallen en rampen is crisiscommunicatie van cruciaal belang. Na de hoogwaterramp van juli 2021 en de COVID-19 crisis is het belang van een goede informatievoorziening naar alle zorgpartners benadrukt. De GHOR Zuid Limburg pakt dit in nauwe samenwerking met de GHOR Limburg-Noord en het Netwerk Acute Zorg op door de informatievoorziening te verbeteren in de fase van risicomonitoring en crisisbeheersing.

Tijdens de risicomonitoring en crisisbeheersing kunnen zorgpartners gebruik maken van verschillende informatieplatformen die in de infographic te zien zijn en onderstaand worden toegelicht.

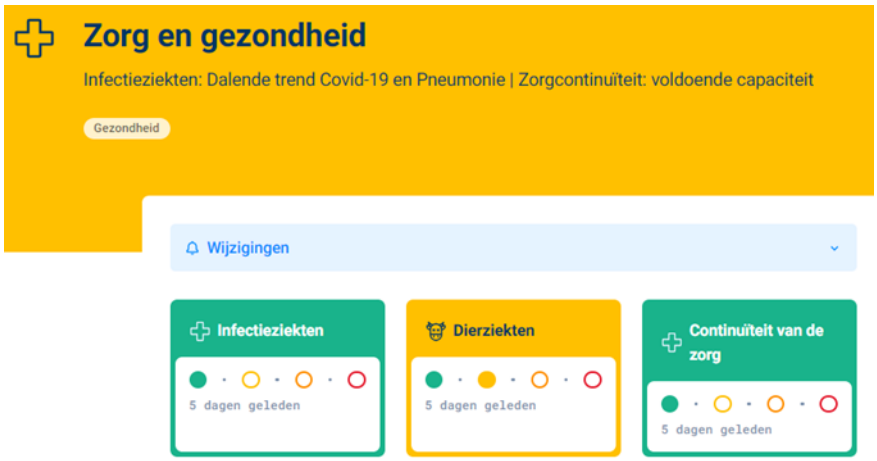
Risicomonitoring

Begin 2023 is het samenwerkingsplatform Zorgpartners Limburg opnieuw ingericht waarbij de focus ligt op:

1. Het komen tot een gedeeld landelijk en regionaal situatiebeeld van de acute en niet-acute zorg;
2. Het delen van plannen en procedures, denk aan continuïteitsplannen, instructies en formulieren. Landelijke en regionale informatie wordt gedeeld per thema;
3. Een plek om kennis en ervaringen te delen door onderling vragen aan alle zorgpartners te stellen. Via vraag en antwoord kunnen deze vragen worden geplaatst.

Er wordt regelmatig een nieuwsbrief gedeeld met de zorgpartners over relevante ontwikkelingen op het gebied van risicomonitoring en crisisbeheersing. Ook wordt nieuwe, landelijke of regionale planvorming beschreven. Bovendien worden toekomstige data van relevante bijeenkomsten gedeeld, evenals een terugblik op evenementen gegeven.

Daarbij geeft Het Veiligheidsbeeld Limburg inzicht in de actuele risico's en dreigingen en signaleert verhoogde dreigingen waarop geanticipeerd kan worden. De GHOR geeft binnen het Veiligheids-beeld invulling aan de tegel 'Zorg en gezondheid'. Hierin worden de ontwikkelingen rond infectieziekten, dierziekten en zorgcontinuïteit wekelijks bijgehouden.

Informatiedeling tijdens de crisisbeheersingsfase

Om de informatiedeling tijdens de crisisbeheersingsfase te verbeteren is in 2023 een doorstart gemaakt met het project 'Zorg voor Verbinding'. Het project Zorg voor Verbinding ontwikkelt een informatiemanagementsysteem voor en met alle zorgpartners in Limburg. Dit systeem richt zich op het verzamelen en delen van informatie tijdens een crisis of ramp, vanaf GRIP 2. Zorgpartners kunnen hierdoor actief meelezen met het multidisciplinair situatiebeeld en geografisch plot van de Veiligheidsregio. Bovendien is er inzicht in het geneeskundige totaalbeeld en de situatie in andere zorgsectoren. Daarnaast zijn zorginstellingen in staat de eigen situatie en knelpunten te delen. Met als resultaat dat informatie tijdens een crisis sneller gedeeld kan worden en er beter op geanticipeerd kan worden.

Zorgrisicoprofiel

In 2023 is de GHOR Zuid-Limburg in samenwerking met GHOR Limburg Noord, het Netwerk Acute Zorg en alle zorgorganisaties in Limburg aan de slag gegaan met het Zorgrisicoprofiel.

Een Zorgrisicoprofiel is een document dat per Veiligheidsregio weergeeft welke soort incidenten de grootste impact hebben op de zorg. Het Zorgrisicoprofiel kan beschouwd worden als een aanvulling op het Regionaal Risicoprofiel (RRP) en het Provinciaal Risicoprofiel. Het RRP stelt elke regio op conform de Wet Veiligheidsregio's. Het Provinciaal Risicoprofiel is voortgekomen uit de intensievere samenwerking tussen de Veiligheidsregio's Limburg-Noord en Zuid-Limburg. Het Zorgrisicoprofiel bouwt voort op deze nauwe samenwerking.

Het doel van het Zorgrisicoprofiel is dat iedere zorgorganisatie zich voorbereidt op mogelijke rampen en crises. Het is een overkoepelend beeld op risico's en mogelijkheden voor de gehele zorgketen en wat de onderlinge afhankelijkheid is tussen organisaties.

Waarom een zorgrisicoprofiel?

In Limburg treffen zorgorganisaties los van elkaar voorbereidingen op mogelijke rampen en crises. Tot nu toe ontbreekt hierbij het overkoepelende beeld op wat risico's en mogelijkheden zijn voor de gehele zorgketen en wat de onderlinge afhankelijkheden zijn tussen zorgorganisaties. Het Zorgrisicoprofiel maakt dit inzichtelijk. Daarmee wordt het mogelijk om gezamenlijk prioriteiten te stellen bij het ontwikkelen van beleidsplannen en het opleiden, trainen en oefenen voor de meest risicovolle incidenttypen.

Samen hebben GHOR Zuid-Limburg, GHOR Limburg Noord, Netwerk Acute Zorg en de zorgorganisaties in Limburg in een interactieve bijeenkomst zes incidenttypen gekozen en voor elk van deze incidenttypen is in samenwerking met verscheidene zorgorganisaties een incident-beschrijving opgesteld.

GHOR gaat over naar Veiligheidsregio Limburg

De GHOR zal per 1 januari 2025 onderdeel uitmaken van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Gedurende 2023 zijn voorbereidende werkzaamheden gestart om de officiële overgang soepel te laten verlopen. Dit gebeurt vanwege de toenemende druk en de noodzaak om de crisisbeheersing in Zuid-Limburg verder te versterken. Ook vanwege de positie die de GHOR op dit moment binnen de GGD inneemt, die door het vertrek van de ambulancezorg (fusie van Zuid-Limburg en Noord-Limburg) niet meer onderdeel is van een eigenstandige afdeling (voorheen Acute Zorg). De taak van de GHOR sluit niet meer direct aan bij het domein van preventieve gezondheidszorg, maar horen meer thuis bij die van de veiligheidsregio.

Trends

Aantal maatwerkadviezen voor evenementen met een verhoogd risico

2020	19
2021	34
2022	199
2023	261

Totaal aantal GRIP-incidenten per jaar

2020	126
2021	122
2022	111
2023	116

GRIP-incidenten per jaar

	GRIP 0	GRIP 1	GRIP 2	GRIP 3	GRIP 4
2020	104	18	3	-	1
2021	97	20	3	-	2
2022	96	11	4	-	-
2023	105	11	-	-	-

Rekening van baten en lasten 2023 GGD

Rekening van baten en lasten **GGD**	Rekening 2023 in €	Begroting na wijzigingen 2023 in €
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	8.668.592	8.814.129
Tarieven gemeenten	2.153.883	3.236.000
Overige bijdrage (centrum)gemeente	768.360	-
Bijdrage Rijk/Provincies	7.044.959	8.647.000
Overige bijdragen	11.272.501	1.450.000
Onvoorzien	-	-
Incidentele baten	113.333	97.000
Totale opbrengsten	30.021.628	22.244.129
Exploitatiekosten		
Personeelslasten	17.593.043	14.117.824
Huisvestingslasten	2.430.494	1.316.000
Afschrijvingslasten	15.533	7.000
Rentelasten en bankkosten	53.166	5.000
Beheers en adm. lasten	1.313.035	437.500
Lasten vervoermiddelen	84.254	250.000
Lasten automatisering	1.033.792	1.097.000
Lasten medische middelen	843.244	543.000
Lasten uitvoering derden	1.361.752	373.000
Incidentele lasten	182.410	96.000
Totale lasten	24.910.723	18.242.324
Algemene dekkingsmiddelen	677.192	650.000
Overhead	4.473.519	4.651.805
Resultaat voor vennootschapsbelasting	1.314.578	-
Vennootschapsbelasting	-	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	-	-
Nog te bestemmen resultaat	1.314.578	-

Programma Jeugdgezondheidszorg

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is het fundament voor een gezonde jeugd. Alle ouders en kinderen kunnen er terecht voor informatie en ondersteuning op het gebied van een gezonde, veilige ontwikkeling en positieve opvoeding. De JGZ heeft hierdoor als enige partij in de gezondheidszorg en het sociaal domein vrijwel alle kinderen in Nederland in beeld en weet of ze gezond opgroeien.

Op 3 juli 2018 besloten de zestien gemeenten in Zuid-Limburg unaniem voor het samenvoegen van de vier organisaties voor jeugdgezondheidszorg (JGZ) in Zuid-Limburg. De gemeenten spraken hiermee de wens uit dat elk kind, ongeacht in welke Zuid-Limburgse gemeente het opgroeit, recht heeft op dezelfde goede kwaliteit van zorg en ondersteuning van de JGZ. Ook hebben gemeenten de ambitie uitgesproken om de groep kinderen in Zuid-Limburg waar het goed mee gaat groter te maken.

Hananja Boonen, Staf-arts / Arts M+G / Jeugdarts

Naar zorg op maat voor alle jeugdigen

Niet meer dezelfde zorg voor iedereen, maar zorg op maat, zodat alle jeugdigen gelijke kansen krijgen om gezond en veilig op te groeien. Dat was in 2022 in de kern de boodschap van het vernieuwde Landelijk Professioneel Kader. ''Voor ons was 2023 het jaar waarin we de eerste stappen hebben gezet om onze JGZ om te vormen naar die zorg op maat'', vertelt Hananja Boonen.

Zij werkte langere tijd als jeugdarts en is nu stafarts en arts Maatschappij + Gezondheid. ''Als stafarts kijk ik niet alleen naar kinderen op individueel niveau, maar ook op groepsniveau. Dan gaat het om de vraag hoe je de gezondheid van die groep kunt verbeteren. Verder volg ik de ontwikkelingen in de JGZ. Die probeer ik te vertalen naar de spreekkamer van de jeugdarts en daarbuiten. Want juist daarbuiten heb je vaak meer impact. Zo kun je ieder kind individueel voedingsadviezen geven, maar als een kind dan terugkeert naar een ongezonde omgeving heeft dat niet veel effect. Voor kinderen in ongezonde wijken, is het opzetten van een Gezonde Basisschool van de Toekomst dan bijvoorbeeld een beter alternatief. Dat is waar we als GGD met de Trendbreukaanpak ook in 2023 op hebben ingezet; dan gaat het eveneens om interventies op collectief niveau.''

Tegelijkertijd wordt de Jeugdgezondheidszorg omgevormd naar zorg op maat. Het standaardpakket met de vaste momenten waarop de JGZ kinderen van 0 tot 18 jaar ziet, zal verdwijnen. ''We willen veel meer toe naar de vraag: wat is er op dit moment nodig voor dit kind? En dat is niet voor iedereen hetzelfde. Voor een kind waar het goed mee gaat, zijn minder contactmomenten wellicht mogelijk. Terwijl in een ander gezin zo veel problemen bestaan, dat je hier meer tijd in gaat investeren. Bovendien kan het zijn dat je meer inhaakt op specifieke thema's die bij een kind spelen.''

Op dit moment worden verschillende varianten ontwikkeld om ouders aan te bieden. Het kan gaan om fysieke contactmomenten (thuis, bij de GGD, op school etc.), maar ook digitaal (Teams, chat, nieuwsbrieven etc.), of blended care (combinatie van fysiek en digitaal).

De manier waarop de JGZ mensen informeert, wordt bovendien anders, uitgebreider. Niet alleen in de spreekkamer, maar daarnaast via bijvoorbeeld een nieuwsbrief of webinar. ''Met die nieuwsbrief zijn we al begonnen. Maar we zitten nog in de beginfase en blijven zoeken naar andere manieren, zodat het arsenaal waaruit je als professional kunt kiezen steeds groter wordt. Zorg op maat bieden, betekent ook investeren in vakmanschap. De JGZ investeert in het opleiden van de JGZ-professionals. Zo hebben we het afgelopen jaar veel jeugdverpleegkundigen opgeleid tot pluis/niet plus verpleegkundigen; zij kunnen screenend onderzoek doen bij kinderen van drie, vijf en veertien maanden (ogen, oren, hart, testes). Verder zijn enkele professionals gestart met de opleiding tot verpleegkundig specialist. In 2024 gaan we verder op deze weg door samen te oefenen in het vormgeven van zorg op maat, zodat we er ruimschoots kunnen zijn voor kinderen.''

Jeugdgezondheidszorg

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) verricht preventie voor jeugdigen tot 18 jaar. Het aanbod, vastgelegd in het basispakket JGZ, bestaat uit het rijksvaccinatieprogramma, screening-programma's, voorlichting en advies ter preventie van ontwikkelingsachterstanden. De JGZ volgt systematisch de psychosociale en fysieke ontwikkeling van alle kinderen, analyseert en beoordeelt deze teneinde de juiste interventies te kunnen ontwikkelen en uitvoeren. Het systematisch volgen van kinderen biedt gemeenten en andere partners informatie voor beleid en uitvoering van o.a. jeugdhulp.

Toename kinderen die recht hebben op jeugdgezondheidszorg

JGZ heeft als doel gezond opgroeien van de Zuid-Limburgse kinderen, zodat kinderen actief (kunnen) deelnemen aan onze samenleving. De ambitie van JGZ is om de groep gezonde kinderen groter te maken dan die nu is en de zorg vooral daar in te zetten waar die het hardst nodig is. Daarmee willen we kansengelijkheid op een goede gezondheid vergroten. Er zijn meer dan 100 duizend kinderen in beeld bij de JGZ in Zuid-Limburg (met een kinddossier in het digitale systeem) , waarvan de meesten bij JGZ in zorg zijn. Er is sprake van een toename in 2023 van circa 1.000 kinderen in zorg vanwege de uitbreiding van activiteiten, zoals de inhaal HPV-vaccinatie bij jongeren en de groep nieuwkomers (kinderen van asielzoekers, van statushouders en van Oekraïense vluchtelingen), terwijl er niet meer kinderen geboren zijn. De kinderen van Oekraïense vluchtelingen zijn volledig opgenomen in de reguliere dienstverlening.

Van alle geboren baby's in Zuid-Limburg (4.608) hebben de meesten een hielprik en gehoor-screening gehad. De toestemmingsprocedure voor wetenschappelijk onderzoek naar de hielprik is veranderd. Werd eerst gevraagd of ouders bezwaar hebben, vanaf 1 januari wordt toestemming gevraagd. Dit is nodig om de voldoen aan de privacywetgeving.

Doorontwikkeling reguliere dienstverlening: passende zorg op maat

Het JGZ dienstverleningspakket is in 2023 verder doorontwikkeld. Geheel in lijn met het vernieuwde Landelijk Professional Kader (LPK) ligt de nadruk op aansluiten bij waar behoefte aan is en doen wat nodig is. Per kind wordt de juiste afweging gemaakt. Dat gebeurt op basis van (wetenschappelijke) kennis en de eigen praktijkervaringen, gecombineerd met de wensen en behoefte van de jeugdige en ouder zelf. Zo beslis je samen, doe je wat werkt én kun je kinderen die een steuntje in de rug nodig hebben iets extra's bieden. Dit is passende zorg op maat. Hiervoor is een aantal wijzigingen doorgevoerd in de JGZ-dienstverlening (frequentie van de contactmomenten, het sturen van digitale nieuwsbrieven aan ouders met opgroeiende kinderen, taakherschikking van JGZ-functies van arts naar speciaal opgeleide verpleegkundige, toegang tot de GroeiGids-chat voor ouders).

Bijdrage aan Trendbreuk

JGZ levert, naar haar reguliere preventie inzet, een belangrijke bijdrage aan het keren van de ongezonde trend in Zuid-Limburg met het inlopen van gezondheidsachterstanden - primair de doelstelling van het programma Trendbreuk.

Dalende trend vaccinatiegraad

Al enkele jaren is er een gestaag dalende trend in de vaccinatiegraad: gemiddeld 1-3% lager dan in 2022. Het RIVM houdt dit bij en probeert dit te verklaren. Het lagere aantal vaccinaties kan liggen aan het feit dat het een deel van de gegeven vaccinaties anoniem ontvangt. Dit gebeurt als mensen geen toestemming geven om hun gegevens met het RIVM te delen. Ook rapporteert het RIVM dat landelijk minder tieners een vaccinatie halen en iets meer ouders van jonge kinderen negatiever denken over vaccineren. Ook JGZ ziet deze dalende trend en deelt de zorgen van het RIVM. Een hoge vaccinatiegraad (90%) is belangrijk om mensen tegen ernstige ziekten te beschermen en uitbraken van ziekten te voorkomen. Deelname aan het rijksvaccinatieprogramma is gratis in Nederland en via JGZ beschikbaar voor iedereen. Enkele gemeenten zijn onder de kritische grens gekomen en enkele gemeenten bewegen richting die grens. JGZ heeft activiteiten gestart om structureel inzicht te krijgen in verandering in vaccinatiedeelname.

Maternale vaccinaties

Naast het vaccineren tegen kinkhoest is JGZ ook begonnen met het toedienen van de griepprik bij zwangere vrouwen. Omdat dit pas kortgeleden opgestart is, zien we nog maar een bescheiden aantal van 234 zwangere vrouwen die hier gebruik van heeft gemaakt.

Trends

Aantallen: kinderen in Zuid-Limburg

	2020	2021	2022	2023
In Beeld	93.238	93.580	100.808	100.400
In Zorg	91.315	91.824	98.982	98.586
In zorg 0-18	89.862	89.538	90.304	90.522
Geboortes	4.588[13]	4.829	4.649	4.608
1e hielprik	4.215	4.677	4.513	4.282
1e gehoorscreening	4.333	4.620	4.459	4.473

*% Vaccinaties**

	(Aantal)	(Aantal)	Zuigelingen tot 2 jaar (%)						4 jaar (%)	9 jaar (%)		12/13 jaar meisjes (%)	14 jaar (%)
	Maternale Kinkhoest[14]	Maternale Griepprik[15]	DKTP	Hib	HepB	Pneu	BMR	Men ACWY	DKTP	DTP	BMR	HPV	Men-ACWY
2020	3.519	-	91,6	92,8	91,5	92,3	93,1	92,7	91,1	90,9	91,4	53,1	88,4
2021	3.439	-	93,2	93,9	93,0	93,5	94,2	94,0	90,1	91,6	91,7	63,6	90,7
2022	3.297	234	89,8	90,6	89,9	90,8	92,7	93,0	90,5	89,7	90,1	70,4	87,0

Stevig Ouderschap en VoorZorg

	Stevig Ouderschap	VoorZorg
Nieuw gestarte trajecten 2023	127	26
Trajecten die doorlopen	109	36
Totaal gezinnen in zorg 2023	236	62

[13] *Aantal kinderen 1e hielprik en gehoorscreening bevat hoog aantal onbekenden, dit heeft te maken met adreskoppeling in kinddossier+. Vaak is adres van kind nog niet bekend wanneer wel al hielprik / gehoorscreening is gezet.*
[14] *Aantal zwangeren gevaccineerd.*
[15] *Aantal zwangeren gevaccineerd.*

Opkomstpercentage contactmomenten

Contactmomenten (%)	2020	2021	2022	2023
Postnatale huisbezoek	99,55	99,52	99.66	99,52
4 weken	97,96	97,67	97,57	97,36
8 weken	97,40	97,03	96,59	96,94
3 maanden	97,05	96,47	97,03	97,03
4 maanden[16]	96,20	98,53	95,96	94,64
5 maanden	96,51	96,66	96,28	96,09
6 maanden	97,04	-	-	-
7 maanden[16]	97,18	95,74	95,46	92,66
9 maanden	94,18	94,26	84,55	94,70
11 maanden	94,07	95,30	93,99	93,65
14 maanden	91,71	93,72	93,80	93,60
18 maanden[16]	91,54	90,36	92,43	92,42
2 jaar	91,71	91,33	91,24	92,52
3 jaar / 6 maanden[15]	91,51	90,87	94,74	88,37
3 jaar / 9 maanden	88,75	91,53	90,32	90,10
5 / 6 jaar	96,37	88,78	88,23	87,24
10 jaar	-	74,60	92,92	95,91
2de klas VO	-	76,34	75,29	85,36

Belangrijk bij duiding van de cijfers:

- Het verschil tussen kinderen in zorg en kinderen in zorg 0-18 betreft de leeftijdsgrens van 0 tot 18 jaar. Denk hierbij aan kinderen met speciaal onderwijs die langer gebruikmaken van JGZ dan de reguliere zorg (t/m 23 jaar). Maar ook zwangere vrouwen die prenatale zorg voor hun ongeboren kind ontvangen zitten in dit verschil.

[16] *Flexibel CM*

Rekening van baten en lasten 2023 JGZ

Rekening van baten en lasten **JGZ**	Rekening 2023 in €	Begroting na wijzigingen 2023 in €
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	19.112.227	19.112.216
Tarieven gemeenten	1.191.974	1.054.000
Bijdrage centrumgemeente	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	950.213	242.000
Overige bijdragen	870.114	891.000
Onvoorzien	-	-
Incidentele baten	9.225	-
Totale opbrengsten	21.133.753	21.299.216
Exploitatiekosten		
Personeelslasten	14.727.335	14.848.388
Huisvestingslasten	1.849.126	1.518.300
Afschrijvingslasten	128.023	96.000
Rentelasten en bankkosten	20.802	-
Beheers en adm. lasten	132.571	147.000
Lasten vervoermiddelen	71	-
Lasten automatisering	331.423	228.000
Lasten medische middelen	105.911	61.000
Lasten uitvoering derden	19.963	2.000
Onvoorzien	-	-
Incidentele lasten	1.781	-
Totale exploitatiekosten	17.317.006	16.900.688
Overhead	5.079.467	4.398.528
Resultaat voor vennootschapsbelasting	-262.720	-
Vennootschapsbelasting	-	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	-	-
Nog te bestemmen resultaat	-262.720	-

Programma Veilig Thuis

Ieder mens heeft recht op een veilig thuis en een stabiele leefomgeving. Door huiselijk geweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling en seksueel geweld is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veilig Thuis is er voor iedereen die met geweld in afhankelijkheidsrelaties te maken heeft. We geven advies, bieden een helpende hand, doorbreken acuut onveilige situaties en zetten mensen in beweging. Veilig Thuis werkt vanuit risico-gestuurde ketensamenwerking, dat wil zeggen eerst werken aan directe veiligheid, dan zorg voor stabiele veiligheid. Dit met als motto: een veilig thuis, dat doen we samen!

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en biedt advies en ondersteuning aan iedereen die hiermee te maken heeft: burgers én professionals. Veilig Thuis is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar.

Veilig Thuis

Professionalisering en doorontwikkeling medewerkers

Medewerkers van Veilig Thuis (VT) zijn vanuit een professionele houding zeer gecommitteerd aan hun werk. Van medewerkers wordt ook verwacht zich professioneel te blijven ontwikkelen. Daar is continue aandacht voor.

Door middel van een monitor kan elke medewerker volgen hoe efficiënt de taken worden uitgevoerd. Daaruit blijkt dat er een optimale inzet is gepleegd van en door de medewerkers ten behoeve van de cliënten van Veilig Thuis. Het betekent niet dat in alle casuïstiek de veiligheid (duurzaam) is hersteld, maar wel dat er opvolging is gegeven aan een adviesvraag of melding conform het handelingsprotocol gericht op herstel van acute en/of duurzame veiligheid. Door gestructureerde inzet op werkbegeleiding van de medewerkers en het aanbieden van (bij)scholing kunnen medewerkers optimaal functioneren en rekenen op begeleiding of sturing waar nodig.

De organisatiestructuur van VT is versterkt. Er is een nieuwe indeling van medewerkers gemaakt in gebiedsteams waaraan bovendien een gedragswetenschapper en vertrouwensarts zijn gekoppeld. Zo zijn alle disciplines op gebiedsniveau inzetbaar en wordt de samenwerking met lokale partners verbeterd doordat duidelijk is wie binnen dat gebied werkzaam is.

Binnen de afdeling wordt optimaal samengewerkt: nieuwe collega's volgden de basisopleiding en werden begeleid om zo snel mogelijk mee te kunnen draaien in het team. Vanuit het begrip 'lerend werkend' is de dienstverlening continu naar een hoger plan getild. Zo is er een klanttevredenheids-onderzoek uitgevoerd en daaruit blijkt dat de cliënten de inzet van Veilig Thuis als voldoende ervaren.

Ook werden 19 klachtgesprekken gevoerd. Deze feedback is gebruikt om de dienstverlening verder te verbeteren. Conform de cyclus plan-do-check-act is doorlopend de werkbaarheid, haalbaarheid en effectiviteit van de werkprocessen geëvalueerd in 2023. Ook is met netwerkpartners aandacht aan de samenwerking besteed om deze naar een hoger plan te tillen. Niet alleen is op deze wijze de samenwerking met netwerkpartners geoptimaliseerd, maar is ook de samenwerking met GGD-afdelingen versterkt.

Professionalisering en doorontwikkeling middelen

Er is veel aandacht besteed aan tools en methodieken om verbetering van de interne organisatie en werkwijze te realiseren. Dat gaat van het registratiesysteem tot aan een dashboard per medewerker. Ook is de zichtbaarheid en benaderbaarheid van VT bevorderd. Dat betreft de leesbaarheid van brieven aan cliënten en foldermateriaal, het aanbieden van informatiematerialen, de berichten op sociale media en de bijdrage aan campagnes om aandacht te vragen voor het belang van signaleren en bewustwording over diverse vormen van geweld te vergroten. Voorbeelden hiervan zijn de Orange The World campagne tegen geweld tegen vrouwen en meisjes en de campagne Knuffels kunnen niet praten van de Beweging Limburg Tegen Kindermishandeling.

In het kader van professioneel werken zijn er effectieve werkwijzen en methodieken ontwikkeld en geïmplementeerd. Zo is er in een pilot met 90 kinderen gesproken conform het NICHD-protocol. Dit is een wetenschappelijke werkwijze om kinderverhoren af te nemen. In 2023 zijn collega's getraind om kindgesprekken te kunnen voeren conform dit protocol.

Trends

Meldingen (aantal per jaar)

2020	4.322
2021	4.267
2022	4.192
2023	4.516

Adviezen (aantal per jaar)

2020	4.055
2021	3.772
2022	5.282
2023	5.480

Rekening van baten en lasten 2023 VT

Rekening van baten en lasten VT	Rekening 2023 in €	Begroting na wijzigingen 2023 in €
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	6.860.777	6.860.776
Tarieven gemeenten	14.145	-
Bijdrage centrumgemeente	1.128.310	1.128.310
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-
Overige bijdragen	9.500	-
Onvoorzien	-	-
Incidentele baten	326	-
Totale opbrengsten	8.013.058	7.865.503
Exploitatiekosten		
Personeelslasten	5.391.461	6.499.798
Huisvestingslasten	342.635	98.000
Afschrijvingslasten	-	-
Rentelasten en bankkosten	-	-
Beheers en adm. lasten	91.025	60.500
Lasten vervoermiddelen	-	-
Lasten automatisering	100.039	60.000
Lasten medische middelen	-	-
Lasten uitvoering derden	-	-
Onvoorzien	-	-
Incidentele lasten	-	-
Totale exploitatiekosten	5.925.160	6.718.298
Overhead	2.041.869	1.270.788
Resultaat voor vennootschapsbelasting	46.029	-
Vennootschapsbelasting	-	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	-	-
Nog te bestemmen resultaat	46.029	-

Bijdrage gemeenten begroting 2025 GGD ZL VT

Oorspronkelijke Bijdrage 2024	€	6.974.679
Herijking overhead 2024	€	109.478
Bijstelling index 2023	€	123.583
Basis voor 2024	€	7.207.740
Index 2025	€	320.744
Conform beleid 2024	€	7.528.484
Totale bijdrage	**€**	**7.528.484**

Gemeenten	Parameters-cluster 1-1-2023	Oorspronkelijke bijdrage 2024	Herijking overhead 2024	Bijstelling index 2023	Effect parameters	Index 2024	Gemeentelijke bijdrage 2024	Centrum-bijdrage 2025	Bijdrage 2025
Beek	2,48%	169.888	2.713	3.062	2.923	7.947	186.533		186.533
Beekdalen	5,51%	406.688	6.033	6.810	-22.332	17.675	414.874		414.874
Brunssum	5,07%	345.763	5.554	6.270	8.098	16.273	381.958		381.958
Eijsden- Margraten	3,48%	270.437	3.813	4.304	-27.547	11.170	262.177		262.177
Gulpen-Wittem	2,39%	146.663	2.620	2.958	20.264	7.676	180.181		180.181
Heerlen	16,22%	1.179.204	17.763	20.051	-47.564	52.041	1.221.495	542.511	1.764.006
Kerkrade	8,77%	581.365	9.596	10.832	29.989	28.114	659.896		659.896
Landgraaf	6,31%	444.481	6.905	7.794	-4.606	20.229	474.803		474.803
Maastricht	18,90%	1.312.525	20.695	23.363	5.925	60.633	1.423.141	735.489	2.158.630
Meerssen	2,97%	201.874	3.251	3.670	5.256	9.525	223.576		223.576
Simpelveld	1,87%	117.976	2.042	2.306	12.147	5.984	140.455		140.455
Sittard-Geleen	15,00%	1.096.118	16.427	18.543	-49.574	48.127	1.129.641		1.129.641
Stein	4,19%	271.350	4.592	5.183	21.175	13.452	315.752		315.752
Vaals	1,96%	116.316	2.149	2.426	20.622	6.297	147.810		147.810
Valkenburg aan de Geul	2,90%	177.725	3.180	3.590	24.875	9.317	218.687		218.687
Voerendaal	1,96%	136.306	2.145	2.421	349	6.284	147.505		147.505
Totaal	**100%**	**6.974.679**	**109.478**	**123.583**	**-**	**320.744**	**7.528.484**	**1.278.000**	**8.806.484**

Gemeenten	Percentage 2024	Percentage 2025	Verschil
Beek	2,44%	2,48%	-0,04%
Beekdalen	5,83%	5,51%	0,32%
Brunssum	4,96%	5,07%	-0,12%
Eijsden- Margraten	3,88%	3,48%	0,39%
Gulpen-Wittem	2,10%	2,39%	-0,29%
Heerlen	16,91%	16,22%	0,68%
Kerkrade	8,34%	8,77%	-0,43%
Landgraaf	6,37%	6,31%	0,07%
Maastricht	18,82%	18,90%	-0,08%
Meerssen	2,89%	2,97%	-0,08%
Simpelveld	1,69%	1,87%	-0,17%
Sittard-Geleen	15,72%	15,00%	0,71%
Stein	3,89%	4,19%	-0,30%
Vaals	1,67%	1,96%	-0,30%
Valkenburg aan de Geul	2,55%	2,90%	-0,36%
Voerendaal	1,95%	1,96%	-0,01%
Totaal	**100,00%**	**100,00%**	**0,00%**

Voorschot RVP 2025 bijdrage gemeenten begroting 2025 GGD ZL programma JGZ

Gemeenten	Aantal Jeugdigen 1-1-2023	Voorschot RVP 2025
Beek	2.487	36.532
Beekdalen	5.695	83.655
Brunssum	4.236	62.224
Eijsden- Margraten	4.573	67.174
Gulpen-Wittem	1.970	28.938
Heerlen	13.591	199.642
Kerkrade	6.844	100.533
Landgraaf	5.764	84.669
Maastricht	15.466	227.184
Meerssen	2.938	43.157
Simpelveld	1.595	23.429
Sittard-Geleen	13.955	204.989
Stein	3.696	54.291
Vaals	1.298	19.067
Valkenburg aan de Geul	2.235	32.830
Voerendaal	2.089	30.686
Totaal	**88.432**	**1.299.000**

Bijdrage gemeenten begroting 2025 GGD ZL programma GGD per onderdeel

Gemeenten	Inwoners per 1-1-2023	Gezondheids-bevordering en PSH	Kennis & Innovatie	Seksuele gezondheid, infectieziekte bestrijding en medische milieukunde	Toezicht WMO	Gemeentelijke bijdrage hoofdproducten	Algemene dekkings-middelen	Totaal gemeentelijke bijdrage
Beek	16.132	19.978	133.662	111.357	3.503	268.500	39.265	307.765
Beekdalen	35.966	44.541	297.996	248.268	7.811	598.616	87.541	686.157
Brunssum	27.682	34.282	229.359	191.085	6.012	460.738	67.377	528.115
Eijsden- Margraten	25.991	32.188	215.348	179.412	5.645	432.593	63.262	495.855
Gulpen-Wittem	14.210	17.598	117.737	98.089	3.086	236.510	34.587	271.097
Heerlen	87.122	107.895	721.849	601.390	18.921	1.450.055	212.053	1.662.108
Kerkrade	45.620	56.497	377.984	314.908	9.907	759.296	111.038	870.334
Landgraaf	37.175	46.039	308.013	256.613	8.073	618.738	90.483	709.221
Maastricht	122.734	151.998	1.016.914	847.214	26.654	2.042.780	298.732	2.341.511
Meerssen	18.600	23.035	154.110	128.393	4.039	309.577	45.272	354.849
Simpelveld	10.396	12.875	86.136	71.762	2.258	173.031	25.304	198.335
Sittard-Geleen	92.234	114.226	764.205	636.677	20.031	1.535.139	224.496	1.759.635
Stein	24.772	30.678	205.248	170.997	5.380	412.303	60.295	472.598
Vaals	10.190	12.620	84.429	70.340	2.213	169.602	24.802	194.404
Valkenburg aan de Geul	16.423	20.339	136.073	113.365	3.567	273.344	39.973	313.317
Voerendaal	12.405	15.363	102.782	85.630	2.694	206.469	30.194	236.663
Totaal	**597.652**	**740.152**	**4.951.845**	**4.125.500**	**129.794**	**9.947.291**	**1.454.673**	**11.401.964**

Bijdrage gemeenten begroting 2025 GGD ZL programma JGZ

Oorspronkelijke Bijdrage 2024	19.442.796
Herijking overhead 2024	339.254
Bijdrage 2024	19.782.050
Bijstelling index 2023	331.442
Basis voor 2025	20.113.492
Index 2025	895.050
Conform beleid 2024	21.008.542
Totale bijdrage	**€ 21.008.542**

Verdeling op basis van Jeugdigen

Gemeenten	Aantal Jeugdigen 1-1-2023	Bijdrage 2024	Herijking overhead 2024	Bijstelling index 2023	Effect parameters jeugdige	Index 2025	Bijdrage 2025
Beek	2.487	525.651	9.160	9.321	21.526	25.172	590.830
Beekdalen	5.695	1.218.380	21.271	21.345	34.308	57.641	1.352.945
Brunssum	4.236	919.854	16.047	15.876	11.684	42.874	1.006.335
Eijsden- Margraten	4.573	921.807	16.081	17.140	85.082	46.285	1.086.395
Gulpen-Wittem	1.970	446.458	7.803	7.384	-13.577	19.939	468.007
Heerlen	13.591	2.910.315	50.786	50.939	79.177	137.559	3.228.776
Kerkrade	6.844	1.482.659	25.885	25.651	22.445	69.270	1.625.910
Landgraaf	5.764	1.244.077	21.712	21.603	23.606	58.339	1.369.337
Maastricht	15.466	3.671.875	64.052	57.965	-276.215	156.537	3.674.214
Meerssen	2.938	634.102	11.060	11.012	12.062	29.736	697.972
Simpelveld	1.595	353.389	6.174	5.978	-2.765	16.144	378.920
Sittard-Geleen	13.955	3.045.076	53.127	52.303	23.501	141.243	3.315.250
Stein	3.696	816.869	14.249	13.853	-4.331	37.408	878.048
Vaals	1.298	306.201	5.326	4.865	-21.167	13.137	308.362
Valkenburg aan de Geul	2.235	511.300	8.922	8.377	-20.257	22.621	530.963
Voerendaal	2.089	434.783	7.599	7.830	24.923	21.143	496.278
Totaal	**88.432**	**19.442.796**	**339.254**	**331.442**	**-**	**895.050**	**21.008.542**

gemeente Brunssum

Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg
Postbus 33
6400 AA HEERLEN

Datum 2 juli 2024
Uw kenmerk 2024-00820
Ons kenmerk 202399894/202409615

Onderwerp brief aan de raad nr. 28 Zienswijze begroting 2025 GGD ZL

Beste leden van het Dagelijks Bestuur,

Naar aanleiding van de door op 29 maart 2024 aangeboden jaarstukken 2023 en begroting 2025 GGD ZL brengen wij graag de zienswijze van onze gemeente naar voren.

Op 2 april 2024 heeft de gemeenteraad van Brunssum de door u aangeboden begroting 2025 en de jaarstukken 2023 ontvangen.

In de raadsvergadering van 2 juli 2024 is de begroting 2025 GGD ZL behandeld en is het volgende besluit genomen:

- De gemeenteraad heeft kennis genomen van de jaarstukken 2023;
- De gemeenteraad stemt in met de voorgestelde begroting 2025 van de GR GGD Zuid Limburg;
- De gemeenteraad geeft een positieve zienswijze aan de GR GGD Zuid Limburg af over de begroting 2025 GGD Zuid Limburg;
- De gemeenteraad geeft hierbij de volgende aanvullende boodschap af: evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt.

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
IBAN NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

parkstad stadsregio limburg

Bij vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met Inge Tuin,
(inge.tuin@brunssum.nl)

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

burgemeester

gemeentesecretaris

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 28 mei 2024
Registratiekenmerk : 202399894
Gemeentebladnr. : 2024/41
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder :
Portefeuillehouder : Jaimy van Dijk
Raadsvergadering d.d. : 2 juli 2024
Uiterlijke datum : Uiterste datum 28 juni 2024
Motivatie datum:

Gelet op de vergadercyclus van de raad is het niet haalbaar gebleken om deze bescheiden door uw raad in juni te laten behandelen. 2 April zijn de stukken ontvangen, 23 april presidium voor de raad in juni, 2 weken daarvoor dient het college akkoord te geven); om die reden komt dit voorstel op 2 juli ter besluitvorming in uw raad.

Indien de behandeling in de commissie het toelaat en de commissie al duidelijkheid biedt over de zienswijze die uw raad wenst af te geven, kan de zienswijze in concept na de commissievergadering 18 of 19 juni met uw welnemen al gedeeld worden met de GGD Zuid Limburg. De gemeente kan de zienswijze nog tot 28 juni indienen. De GGD Zuid Limburg neemt de zienswijze dan mondeling mee in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 28 juni.

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Begroting 2025 GR GGD Zuid Limburg

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke regeling (Gr) GGD Zuid Limburg heeft de (proforma)begroting 2025 en de jaarstukken 2023 aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Vaststelling van de begroting 2025 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid Limburg. Alvorens de documenten ter besluitvorming worden voorgelegd, heeft de raad mogelijkheid om vóór 10 juni a.s. een zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Indien dit niet haalbaar is dan kan de zienswijze tot 28 juni worden ingediend en nemen de GGD de zienswijze mondeling mee in de vergadering van het Algemeen Bestuur.

Jaaroverzicht 2023
De jaarstukken 2023 zijn aan de raad ter informatie aangeboden. Conform hetgeen is bepaald in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg is het geven van een zienswijze op de jaarstukken niet aan de orde en dient deze als achtergrondinformatie bij de begroting 2025.

b. Huidige situatie/probleemstelling
Begroting 2025
De begroting 2025 is opgesteld conform de in 2023 vastgestelde kadernota en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGD Zuid Limburg dat in juli 2023 unaniem door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Het meerjarenbeleidsplan is vastgesteld na een uitvoerige zienswijzetraject en consultatie van de gemeenteraden in Zuid-Limburg. De voorliggende begroting 2025 valt binnen de financiële kaders van de vastgestelde meerjarenbegroting.
De begroting 2025 is daarnaast aangepast omdat de taken in het kader van de GHOR per 1 januari 2025 worden overgedragen aan de Veiligheid Regio Zuid Limburg (VRZL).

3. Gewenste situatie (WAT?

a. Wat willen we bereiken?

De lokale publieke belangen op het gebied van publieke gezondheid worden behartigd en we streven ernaar om de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg te verkleinen.

Wat betekent dit voor de burger?

Als de burger gezond en gelukkig is kan hij of zij beter meedoen in de maatschappij, zowel privé als op het werk. En omgekeerd als de burger meedoet in de maatschappij wordt hij of zij gezonder en gelukkiger. Het is daarom belangrijk dat:

- De gezondheidzorg voor de burger van Brunssum goed geregeld is;
- De groep kinderen in Zuid-Limburg waar het goed mee gaat groter wordt;
- De gezondheidsachterstanden ten opzichte van de rest van Nederland verdwijnen;
- Er minder geweld plaatsvindt in afhankelijkheidsrelaties, waardoor de burgers veiliger en gezonder leven.

b. kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)

Begroting GGD Zuid Limburg 2024 en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 zaaknummer 2025615 Djuma

2. traject tot dusverre

- Deelname aan het ambtelijk overleg GGD ZL, maandelijks
-Deelname aan de vergadering van het Algemeen bestuur, 2-maandelijks
-Collegevergadering: d.d. 28 mei 2024
-Presidium: d.d. 11 juni 2024
-Commissie Buza: d.d. 18 of 19 juni 2024
-Raadsvergadering: d.d. 2 juli 2024

3. Rol/ bevoegdheden college van B en W

- Van de jaarstukken 2023 van de Gr GGD Zuid Limburg kennis te nemen;
- De gemeenteraad te adviseren om met de begroting 2025 van de Gr GGD Zuid Limburg in te stemmen;
- De gemeenteraad te adviseren een zienswijze af te geven ten aanzien van de voorgestelde begroting 2025 van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid Limburg.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

- Wet publieke gezondheid (Wpg)
- Wet maatschappelijke ontwikkeling (Wmo 2015)
- Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr)
- Het regionale gezondheidsbeleid 'Zuid springt eruit: Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid'
- Het meerjarenbeleidplan 2024-2027 GGD Zuid Limburg

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?

Het voorstel staat in relatie met de uitvoeringsagenda namelijk met het programma Onderwijs en programma Volksgezondheid (coalitieakkoord):

-Vergroten van de kansengelijkheid in het onderwijs.
Een goede gezondheid is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Kansengelijkheid hoort bij de ambitie van de Trendbreuk om de gezondheidsachterstanden t.o.v. de rest van Nederland in te lopen.

- Het verbrede en voortzetten van de Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT).
De GBT is een van de Trendbreukprogramma's net als de programmaonderdelen Kansrijke Start en JOGG

- Bevorderen van een goed klimaat.
Een gezonde leefomgeving: de school is voor een groot deel van de dag de leefomgeving van kinderen.

- Het opstellen van een corona herstelplan staat in relatie met het versterken van de infectieziektebestrijding, een taak die door het ministerie van VWS aan de GGDen is toebedeeld. (GGD ZL heeft in 2023 van het ministerie VWS extra financiële middelen voor de versterking van infectieziektebestrijding pandemische paraatheid (VIPP) ontvangen).

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen:

Jaarrekening 2023:
Het positieve resultaat van afgerond € 1,098 mln. is als volgt opgebouwd:

Resultaat 2023 programmalijnen GGD, JGZ en VT

GGD	€ 1.314.578
JGZ	-€ -262.720
VT	€ 46.029
Totaal	**€ 1.097.887**

Toelichting resultaat programmalijn algemeen
Op de drie genoemde programmalijnen is dezelfde CAO van toepassing. Dit leidt ertoe dat de cao wijzigingen 2023 bij alle drie een negatief effect hebben op het resultaat. Dit heeft te maken met het feit dat de gecompenseerde index over 2023 lager is dan de daadwerkelijke CAO effecten. Het negatieve effect is bij de programmalijn JGZ groter dan bij de andere programmalijnen aangezien hier het procentuele effect van de CAO aanpassing in de vorm van een bruto bedrag hoger is dan bij de andere programmalijnen. Daarnaast heeft JGZ minder mogelijkheden om gebruik te maken van derde geldstromen dan dat het geval is bij de programmalijn GGD.

Toelichting resultaat programmalijn GGD € 1.314.578
Het positieve resultaat van de programmalijn GGD wordt grotendeels veroorzaakt door de extra middelen als gevolg van GALA/IZA. Conform bestuursafspraak is zo optimaal mogelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheid om reguliere activiteiten te financiering uit deze middelen. Hierdoor is een positief resultaat van ruim € 900.000 gerealiseerd. Omdat lange tijd onduidelijk en onzeker was in welke mate de middelen ingezet konden worden heeft het AB in het najaar ingestemd om hiervoor geen technische begrotingswijziging door te voeren. Hetzelfde is van toepassing op de inzet van middelen in het kader van de versterking pandemische paraatheid bij infectieziektebestrijding (VIPP). Dit leidt tot een positief resultaat van ruim € 250.000. Het restant (€ 150.000) is het gevolg van het later of niet kunnen invullen van vacatures en een hogere dan verwachte renteopbrengst.

Toelichting resultaat programmalijn JGZ -€ 262.720
Het negatieve CAO effect leidt bij JGZ tot een negatief resultaat van ruim € 200.000. Het restant wordt veroorzaakt door het invullen van vacatures door inhuur van derden. Deze kosten zijn aanzienlijk hoger dan de inzet van eigen personeel.

Toelichting resultaat programmalijn VT € 46.029
Het positieve resultaat is met name het gevolg van het later invullen van vacatures.
Toelichting m.b.t. Jaaroverzicht 2023
Voorstel resultaatbestemming
In lijn met de bestuurlijke afspraken stelt het Dagelijks Bestuur voor om:

- Het negatieve resultaat van JGZ (€ 262.720) te verrekenen met het positieve resultaat van VT en de GGD

- De nog openstaande projectenkosten JGZ (€ 131.431) te verrekenen met het positieve resultaat van de GGD
- Aangezien GALA en IZA net zijn gestart stelt het dagelijks bestuur voor om een deel van het positieve resultaat (€ 300.000) in een bestemmingsreserve te zetten voor het uitvoeren van regionale preventie activiteiten
- Het dan nog resterende positieve resultaat GGD (€ 666.456) te storten in de algemene reserve. Dit komt ten goede aan het weerstandsvermogen van de GGD.

Begroting 2025:
Na een uitvoerig zienswijzetraject in het voorjaar van 2023 is het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting 2024-2027 unaniem in juli 2023 door het Algemeen Bestuur van de GGD vastgesteld. Daarbij is bepaald dat de extra bijdrage aan de GGD gefaseerd wordt ingevoerd over het begrotingsjaar 2024 en 2025. De voorliggende begroting 2025 is hierop gebaseerd en past binnen het meerjarenbeleidsplan 2024-2027. De begroting 2025 gaat uit van continuering van de huidige dienstverlening. Er is geen sprake van nieuw (financieel) beleid.
Concreet betekent dit dat de begroting 2025 gelijk is aan de begroting 2024 behoudens de correcties in het kader van de afgesproken indexering en de toevoeging van de 2° fase van de uitvoering meerjarenbeleidsplan 2024-2027. Tevens is rekening gehouden met landelijke ontwikkelingen, gefinancierd door het ministerie van VWS, in het kader van de versterking infectieziektebestrijding pandemische paraatheid (VIPP) en de uitvoering van de aan de GGDZL verstrekte opdracht in het kader van de GALA en IZA interventies.

Dekking (product-/ activiteitencode):

Onderdeel begroting GGD	Begroting GGD (deel Brunssum)	Kostenplaats Brunssum	Begroting Gemeente Brunssum	Verschil bij te ramen via 1e begroting 2025
Algemene dekkingsmiddelen	€ 67.377	710001/443302	€ 22.485	€ 44.892
Gezondheid en maatschappelijke participatie	€ 34.282	710001/443302	€ 33.327	€ 955
Kennis en Innovatie	€ 229.359	710001/443302	€ 136.445	€ 92.914
Seksuele gezondheid, infectieziekten en milieu	€ 191.085	710001/443302	€ 199.149	€ -8.064
Toezicht Wmo	€ 6.012	710001/443302	€ 6.265	€ -253
Totaal GGD	**€ 528.115**		**€ 397.671**	**€ 130.444 (*)**
Veilig Thuis	€ 381.958	621001/443820	€ 358.902	€ 23.056
Totaal Veilig Thuis	**€ 381.958**		**€ 358.902**	**€ 23.056**
JGZ 0-18 jr.	€ 919.854	710001/443820	€ 860.885	€ 58.969
Ingroei herverdeel effect JGZ	€ 11.684	710001/443820		€ 11.684
Index JGZ 2023	€ 15.876	710001/443820	€ 15.527	€ 349
Index JGZ 2025	€ 42.874	710001/443820		€ 42.874
Herijking Overhead	€ 16.047	710001/443820	€	€ 16.047
Rijksvaccinatie programma	€ 62.224	710001/443820	€ 50.029	€ 12.195
Totaal JGZ	**€ 1.068.559**		**€ 926.441**	**€ 142.118**
Totaal GGD 2025	**€ 1.978.632**		**€1.683.014**	**€ 295.618**

(*) Betreft o.a. effect Meerjarenbeleidsplan GGD 2025 € 90.705,-

c. Argumenten en overwegingen

De kerntaak van de GGD is beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Met speciale aandacht naar mensen in een kwetsbare situatie. De GGD investeert in het stabiliseren en verminderen van de

gezondheidsproblemen en sociale achterstanden, het vergroten van de zelfredzaamheid van onze inwoners en in een goed vangnet voor jonge en oudere burgers die ondersteuning nodig hebben.

De GGD voert haar taken uit in een complexe en snel veranderende omgeving. Het vorig jaar vastgestelde meerjarenbeleidsplan 2024-2027 (MJB24-27) van de GGD Zuid Limburg schetst een beeld van een nieuwe beleidsperiode dat anticipeert op de ontwikkelingen in die omgeving.

De GGD versterkt de ingezette koers van de Trendbreuk, behoudt de focus op de jeugd en verbreedt deze naar andere doelgroepen. Tegelijkertijd vervult de GGD bij de implementatie van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA) een verbindende rol en ondersteunt ze gemeenten met haar expertise. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken, heeft de GGD de rol van procesregisseur, die namens de 16 Zuid-Limburgse gemeenten het voortouw neemt in deze ontwikkelingen.

Een regionale en samenhangende aanpak zoals in Zuid-Limburg is belangrijk. De Trendbreuk aanpak heeft dat bewezen en diende als voorbeeld voor de implementatie van het GALA en IZA in onze regio.

Het werken in een complexe omgeving, met afstemming tussen veel verschillende partijen en netwerken, vraagt specifieke expertise. De oorzaken van veel gezondheidsproblemen hebben immers betrekking op meerdere beleids-domeinen en kunnen enkel worden opgelost door een domein overstijgende aanpak.
Dat vergt ook een integrale benadering vanuit onderzoek, beleid en praktijk. Versterking in beleidsadvisering en onderzoek is daarvoor nodig.

Door in te stemmen met de (proforma)begroting 2025 draagt de GGD Zuid Limburg er weer aan bij dat iedereen kan deelnemen aan de maatschappij, dat de jeugd gezond opgroeit en dat de mensen zich veilig en prettig voelen daar waar zij wonen.

De begroting is conform het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 GGD ZL.

Het college adviseert de raad om een positieve zienswijze in te dienen op de begroting 2025 met aanvullende boodschap inzake de financiële draagkracht van gemeenten. De voorgenomen acties sluiten aan bij de vastgestelde beleidsagenda en nemen de regionale gezondheidsnota: “Zuid springt eruit: Zuid Limburg zet een nieuwe trend in gezondheid” en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 GGD ZL als uitgangspunt.

d. Opties en keuze

Ondanks dat de GGD namens de gemeenten de publieke gezondheid van de burgers beschermt en bevordert is er in Zuid Limburg nog steeds sprake van gezondheidsachterstanden. De ingezette koers van de Trendbreuk heeft ervoor gezorgd dat deze achterstanden niet groter zijn geworden. De werkelijke resultaten zijn pas over meerdere jaren meetbaar.

- In onze gemeente zien we ook dat de oorzaken van de gezondheidsproblemen verder gaan dan het gezondheidsdomein. Domein overstijgende oplossingen en samenwerken is noodzakelijk zelfs over de gemeentegrenzen heen. Bij de verbreding van de Trendbreuk aanpak worden thema’s behorend bij de gezonde generatie opgepakt. Denk daarbij aan gezondheidsvaardigheden, armoedebestrijding, brede welvaart, gezonde leefomgeving en burgerparticipatie

De maatschappelijke ontwikkelingen maken het noodzakelijk dat er meer samenspraak met netwerkpartners uit de zorg en welzijn maar ook van andere beleidsterreinen nodig is om de toekomstige zorg beheersbaar, uitvoerbaar en toegankelijk te houden. Hiervoor is een organisatie met de expertise zoals de GGD ZL heeft noodzakelijk om de gemeente(n) hierin te ondersteunen.

Inhoudelijk kunnen we met de voorgestelde ontwikkelingsrichting van het voorgestelde beleid van de Gr GGD Zuid Limburg eens zijn.

Financieel blijft de GGD met de begroting 2025 binnen de voorgestelde begroting van het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027.
Ook voor de komende jaren blijft dit noodzakelijk, omdat, zoals bekend, het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker is hoe de financiële toekomst er vanaf 2025 uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk.
De raad wordt door het college geadviseerd net als vorig jaar in de zienswijze een passage (zie besluittekst raadsbesluit op de volgende pagina) op te nemen inzake de financiële draagkracht van gemeente(n).

De raad heeft de keuze tussen het geven van een positieve zienswijze, geen zienswijze of een negatieve zienswijze.

De raad wordt geadviseerd een positieve zienswijze op de begroting 2025 af te geven met een aanvullende boodschap inzake de financiële draagkracht van gemeenten.

4. Bijlagen:

- Uitgaande brief (zienswijze) t.a.v. GGD Zuid Limburg

- aanbiedingsbrief begroting 2025 GGD Zuid Limburg en Jaarstukken , Djuma 202403697;

- begroting 2025 GGD Zuid Limburg, Djuma 202403698;

- Jaaroverzicht GGD Zuid Limburg op koers, Djuma 202403699;

- Kadernota 2025, Djuma 202409774;

- bijdrage per gemeente begroting 2025 programma GGD per onderdeel, Djuma 202410211;

- bijdrage per gemeente begroting 2025 programma JGZ, Djuma 202410210;

- bijdrage voorschot RVP 2025 per gemeente, Djuma 202410212;

- bijdrage per gemeente begroting 2025 programma VT, Djuma 202410213;

- Q en A versie 19 april begroting 2025 -jaarstukken, Djuma 202409777

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024/41
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202399894

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024/41

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 2 juli 2024 afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

Besluit:

- De gemeenteraad heeft kennis genomen van de jaarstukken 2023;
- De gemeenteraad stemt in met de voorgestelde begroting 2025 van de GR GGD Zuid Limburg;
- De gemeenteraad geeft een positieve zienswijze aan de GR GGD Zuid Limburg af over de begroting 2025 GGD Zuid Limburg;
- De gemeenteraad geeft hierbij de volgende aanvullende boodschap af: evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 juli 2024

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 28 mei 2024
Registratiekenmerk : 202317402
Gemeentebladnr. : 2024-23
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder :
Portefeuillehouder : Jaimy van Dijk
Raadsvergadering d.d. : 02 juli 2024
Uiterlijke datum : Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Beleidskader Jeugd ZL 2024 - 2028

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

Het beleidskader is opgesteld als verplichting vanuit de Jeugdwet en sluit aan bij de landelijke hervormingsagenda jeugd. Het beleidskader vormt een Zuid-Limburgs kader voor het beleid op het gebied van Jeugdhulp en vormt de basis voor het inkoopbeleid op het gebied van Jeugdhulp dat tevens op schaal van Zuid-Limburg wordt vormgegeven en uitgevoerd wordt door centrumgemeente Maastricht.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Vanuit de Jeugdwet heeft elke gemeente de plicht om een beleidskader Jeugdhulp op te stellen. Het vorige beleidskader had een looptijd van 2019-2022. Met 2023 als jaar waarin vooral oog was voor implementatie van de inkoop van jeugdhulp, is het nu tijd om voor de komende jaren een nieuw beleidskader vast te laten stellen voor het beleidsterrein Jeugdhulp.

Op het gebied van Jeugdhulp wordt intensief samengewerkt op schaal van de regio Zuid-Limburg. Daarom is het beleidskader ook opgesteld op schaal van Zuid-Limburg. In het nieuwe beleidskader wordt verder gewerkt aan het behalen van de doelstellingen die in het beleidskader 2019-2022 en het transformatieplan 2023 staan opgenomen. De (landelijk opgestelde) transformatiedoelen blijven nagenoeg gelijk, alleen gaan we nu meer investeren in het brede systeem, over de domeinen heen, zodat de resultaten die we boeken, blijvend zijn.

De vaststelling van het beleidskader is aan de gemeenteraden. De colleges beslissen over de andere onderwerpen. Voor het verkrijgen van inzicht in de totale omvang van de regionale samenwerking en de onderlinge samenhang tussen de verschillende onderdelen is voor 1 integraal voorstel gekozen.

3. **Gewenste situatie (WAT?**

a. Wat willen we bereiken?

Kinderen groeien gezond en veilig op, ontwikkelen hun talenten en doen mee aan de samenleving. Ouders /verzorgers zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding en verzorging van hun kinderen. Als ouders of het ondersteunende sociale netwerk hun rol niet kunnen vervullen, is er een taak weggelegd voor de overheid om jeugdigen met hulp op maat naar een zelfstandige toekomst te leiden. Kinderen wiens veiligheid in het geding is of die in hun ontwikkeling worden bedreigd, moeten passende hulp krijgen en indien nodig in bescherming worden genomen.

Het regionale beleidskader levert een bijdrage aan de landelijke hervormingsagenda jeugd en de gestelde ambities uit het uitvoeringsprogramma college van burgemeester en wethouders Brunssum 2022-2026:

- Bestaanszekerheid, kansengelijkheid en positieve gezondheid zijn de basis voor beleidsmatige en uitvoerende keuzes die worden gemaakt.
- We focussen op integraal jeugdbeleid.

- We zetten in op de wijk als sociale leefomgeving. Centraal staat het persoonlijk contact met- en aansluiten op de leefwereld van onze inwoners.
- We zetten in op het ontwikkelen van duurzame netwerken in de wijken, stad, regio en daarbuiten die bijdragen aan het bereiken van onze doelen en nemen hier actief aan deel.
- We verwerven ondersteuning vanuit onze doelen en stellen eisen aan de opdrachtnemers over inclusie (o.a. Social Return On Investment), perspectief en normaliseren.

De wijze waarop en voor welke taken in de regio Zuid-Limburg wordt samengewerkt is uitgewerkt in een aantal documenten:

1. **Het beleidskader jeugdhulp 2024-2028**

Door te werken aan de gestelde doelen en prioriteiten in het beleidskader, wordt een bijdrage geleverd aan de transformatie van de jeugdhulp in onze regio en onze gemeente. Dit moet opleveren dat hulp integraal bekeken en ingezet wordt, er meer regie komt te liggen bij het gezin, waar mogelijk genormaliseerd wordt, jeugdhulp meer preventief wordt ingezet en professionals meer ruimte krijgen om te doen wat nodig is in plaats van een toename in regeldruk, administratie en protocollen. Het is de bedoeling dat de inzet op deze doelen leidt tot specifieke resultaten op het gebied van instroom, uitstroom, zorgduur, herhaling en cliënttevredenheid. Die resultaten zullen door de inzet van procesregie gemonitord worden.

Wat van invloed is op al deze indicatoren is de versterking van de eigen kracht. Inzicht in eigen functioneren, overzicht over eigen situatie en uitzicht over eigen perspectief zijn de factoren die een positief effect hebben op de ontwikkeling van een jeugdige. Daarmee richten we ons ook op de primaire doelstellingen van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd:

- Betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is
- Beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel

2. **De regiovisie op de governance 2024-2028**

In de regiovisie is uitgewerkt op welke schaal bepaalde taken worden opgepakt:

Lokaal	Het preventief jeugdbeleid en de toegang tot de jeugdhulp
Regionaal (ZL)	Het strategisch beleid (beleidskader), de regionale uitvoering van het beleidskader (uitvoeringsplan beleid) de verwerving (Centrumregeling verwerving jeugdhulp ZL, SLA verwerving jeugdhulp en uitvoeringsplan verwerving, complexe problematiek (regionaal exptertiseteam).
Bovenregionaal	Verdeling accounthouderschappen t.b.v. het borgen van de continuïteit van cruciale jeugdhulpfuncties, accounthouderschap Bureau Jeugdzorg Limburg, bovenregionaal expertisecentrum.

Voor de regionale samenwerking tussen de gemeenten is een samenwerkingsstructuur/organisatie ingericht voor het beleid en de verwerving.

Als uitwerking van de Hervormingsagenda is een Wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg ingediend. Het voorstel regelt in de Jeugdwet dat gemeenten gezamenlijk in een verplichte gemeenschappelijke regeling (Jeugdregio's), kinderbeschermingsmaatregelen, jeugdreclassering en nader aan te wijzen vormen van gespecialiseerde jeugdhulp inkopen. Het doel daarvan is te bevorderen dat deze vormen van zorg altijd in voldoende mate beschikbaar zijn.

Vooruitlopend daarop is in VNG-verband afgesproken om de beschikbaarheid van zorg en zorgcontinuïteit te borgen door de Norm voor Opdrachtgeverschap Jeugd te hanteren. Het wetsvoorstel en de Norm voor Opdrachtgeverschap vormden de leidraad van deze regiovisie op de governance.

3. **De Service Level Agreement (SLA) verwerving jeugdhulp 2024-2028**

De gemeenten in Zuid-Limburg hebben gezamenlijk de Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019 getroffen. De regionale inkoop/verwerving van de jeugdhulp wordt uitgevoerd door de centrumgemeente Maastricht. Deze gemeente treedt namens de gemeenten op als inkopende partij.

Deze Centrumregeling kent een basis- en een keuzepakket. Het basispakket geldt voor elke deelnemer en bestaat uit de producten/arrangementen: Crisisdienst en crisishulp jeugd, Verblijf, Gesloten Jeugdzorg, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. Het keuzepakket is optioneel en betreft de producten/arrangementen Begeleiding (groep en individueel), Behandeling (groep en individueel), Logeren, Begeleide Omgangsregeling, Dyslexie (diagnose en behandeling), Regie en Consult.

De SLA bevat de nadere afspraken tussen de 16 deelnemende gemeenten en de centrumgemeente, ter verduidelijking wat van wie verwacht mag worden. Na een evaluatie van de SLA 2019-2022 is de SLA geactualiseerd. De SLA bestaat uit de onderdelen:

1. De taken en verantwoordelijkheden op het gebied van verwerving van enerzijds de centrumgemeente en anderzijds de deelnemende gemeenten;
2. De manier waarop wordt samengewerkt;
3. De verdeling van de kosten.

In de SLA is tevens vastgelegd voor welk pakket de gemeente (opnieuw) kiest:

- Het basispakket.
  In dat geval moet de gemeente de arrangementen uit het keuzepakket zelf verwerven, met uitzondering van arrangementen uit het keuzepakket ten behoeve van cliënten in een residentiële setting;
- Het basispakket en het keuzepakket.
  De Zuid-Limburgse gemeenten hebben gekozen voor het basis- en keuzepakket. Dit geldt niet voor de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal. Deze gemeenten hebben de uitvoering van het keuzepakket aan het Samenwerkingsverband JENS opgedragen.

4. **Het uitvoeringsplan verwerving 2024**

De concrete activiteiten op het gebied van verwerving die volgen uit de SLA staan in het Uitvoeringsplan verwerving 2024. Het betreft de jaarlijkse activiteiten die de centrumgemeente voor de deelnemende gemeenten verricht ten aanzien van verwerving, de kosten en de verdeling daarvan over de deelnemende gemeenten.

5. **Het uitvoeringsplan beleid 2024**

Dit plan bevat de concrete regionale activiteiten op het gebied van beleid die volgen uit het Beleidskader en de SLA.

Het bestaande budget inclusief indexering is gehandhaafd. Dit betekent dat een aantal beleidsvoornemens voor 2024 zijn geprioriteerd en andere niet worden uitgevoerd.

Nieuw is, dat voor deelname van de gemeentelijke toegangsteams aan de contractregieteams is gekozen. Deelname vanuit de uitvoering is nodig om goed te kunnen sturen op de contracten. Dit is extra inzet waarmee in het uitvoeringsplan rekening is gehouden.

b. Kaders
    1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)

Bijgevoegd collegevoorstel

    2. traject tot dusverre

Bij de totstandkoming van dit regionaal beleidskader jeugdhulp is niet weer iets nieuws bedacht, maar is voortgeborduurd op de input die jeugdigen, zorgaanbieders, het onderwijs en andere stakeholders hebben gegeven t.b.v. de nieuwe contractering. Het concept regionaal beleidskader is diverse malen besproken met de Adviesraden Sociaal Domein in regionaal verband. Het uiteindelijke concept heeft afgelopen zomerperiode voorgelegen aan

eenieder die nog inspraak wilde leveren. Hierop zijn eerder genoemde partners proactief bevraagd nogmaals te reageren.

3. rol/ bevoegdheden college van B en W

In te stemmen met het regionaal Beleidskader Jeugd Zuid-Limburg 2024-2028 en deze ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraad d.m.v. de bijgevoegde concept raadsstukken. In te stemmen met de regiovisie op governance, de SLA en de uitvoeringsplannen verwerving en beleid.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

Jeugdwet
Hervormingsagenda
Visie sociaal domein gemeente Brunssum
Uitvoeringsprogramma college van burgermeester en wethouders Brunssum 2022-2026

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?

Ja, de doelen en uitgangspunten van het regionaal beleidskader Jeugdhulp Zuid-Limburg 2024-2028 sluit aan bij de strategische visie van de uitvoeringsagenda. Een van de voorbeelden hiervan is dat het bieden van integrale hulp is een van de kern doelstellingen en ook een van de onderwerpen in de uitvoeringsagenda.

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

Om tot een uitvoering te komen van de uitvoeringsplannen verwerving en beleid is de daartoe behorende financiële bijdrage voor de G16 als volgt opgebouwd:

- Uitvoeringsplan beleid 2024: €846.550,- euro
- Vergoeding deelname toegang binnen contractregieteams: €67.263,- euro
- Uitvoeringsplan verwervingen 2024: €2.582.231,- euro

Op basis van een regionaal overeengekomen verdeelsleutel stijgen de kosten voor Brunssum van €140.074,- naar maximaal 169.146,- euro voor 2024 en verder. Deze bijdrage zal jaarlijks worden geïndexeerd met de OVA.

Dit vraagt een begrotingswijziging (612101/441201*)* van €29.072,- voor 2024 en verder.

c. Argumenten en overwegingen

Door het nastreven van bovenstaande doelstellingen krijgen gezinnen steeds meer hun regiefunctie terug en wordt deze bovendien versterkt. Hulp wordt logischer op elkaar afgestemd en zal daardoor meer effect hebben. We sturen op resultaten door jeugdhulpaanbieders hierop aan te spreken en samen een andere manier van werken te ontwikkelen. Dit alles moet een duurzamere inzet van hulp en gezondere gezinnen tot gevolg hebben.

d. Opties en keuze

Optie 1: Door akkoord te gaan met voorliggend voorstel zal de gemeenteraad van Brunssum het beleid op jeugdhulp vaststellen, waarmee we de komende jaren verder kunnen werken aan de transformatie van de jeugdhulp op lokaal en regionaal niveau. Hierdoor is het voor burgers en samenwerkingspartners duidelijk dat er in Zuid-Limburg eenduidig beleid geldt binnen de jeugdhulp, hetgeen de samenwerking in de regio verstevigd. Daarnaast wordt landelijk steeds meer gestuurd op samenwerking in de jeugdhulpregio's. Op dit moment wordt als voorbereiding op de uitrol van de hervormingsagenda onderzoek gedaan naar de robuustheid van de jeugdhulpregio's, waarbij gekeken wordt naar welke zaken gezamenlijk in de regio worden opgepakt. Op het moment dat een jeugdhulpregio niet voldoet, zal meer gestuurd worden op samenwerking binnen de jeugdhulpregio.

Optie 2: Door niet akkoord te gaan met voorliggend voorstel, zal Brunssum lokaal nog het beleid op jeugdhulp moeten opmaken en vaststellen. De samenwerking in de regio zal hier schade aan ondervinden en voor burgers en samenwerkingspartners zal Brunssum een uitzondering zijn. Verder kan niet worden gegarandeerd dat Brunssum later niet vanuit landelijke richtlijnen gedwongen wordt alsnog aan te sluiten bij het beleidskader vastgesteld in Zuid-Limburg.

Het ambtelijk advies is dan ook om te kiezen voor optie 1 en akkoord te gaan met voorliggend voorstel.

4. Bijlagen:

1. Beleidskader jeugdhulp 2024-2028.
2. De regiovisie op de governance 2024-2028
3. De Service Level Agreement (SLA) verwerving jeugdhulp 2024-2028
4. Het uitvoeringsplan verwerving jeugdhulp 2024
5. Regionale werkzaamheden 2024 (Het uitvoerpingsplan beleid jeugdhulp 2024)

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024-23
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202317402

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024-23;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28-05-2024, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

Besluit:

1. Vaststellen van het regionaal beleidskader Jeugd ZL 2024 - 2028

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 02-07-2024

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier

Beleidskader

2024 – 2028

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

Voorwoord

Veel mensen die werken in de jeugdzorg doen dat vanuit een bewuste keuze om te werken aan een betere jeugdzorg. Om ervoor te zorgen dat de jeugdige zich optimaal ontwikkelt.
Sinds 2015 ligt de coördinatie van de jeugdzorg bij de gemeente. In Zuid-Limburg pakken gemeenten die taak samen op in de Jeugdhulpregio Zuid-Limburg. De meeste jeugdigen groeien gezond, veilig en kansrijk op. Het is echter een opgave van ons allemaal om alle jeugdigen zo goed mogelijk te ondersteunen in hun ontwikkeling. We zijn immers allemaal een kind geweest met unieke ervaringen.
Of we zijn zelf ouder, een broer of zus, een oom of tante, een opa of oma van een jeugdige. Allemaal hebben we wel ervaringen met jeugdigen en ouders die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Het belangrijkste daarbij is dat we echt luisteren naar wat zij te vertellen hebben, wat zij nodig hebben om hun perspectief te bereiken. Dat luisteren doen we samen, overal waar een vraag gesteld wordt. We verleggen in de komende periode de blik van integraal werken in de jeugdzorg naar integraal (samen)werken met de omgeving, zoals het onderwijs, GGD, de geestelijke gezondheidszorg (ggz) en welzijn. Samen luisteren en verbinden omdat we ons er samen sterk voor maken om iedere jeugdige een perspectief op de toekomst te bieden!

Samenvatting

De 16 Zuid-Limburgse gemeenten delen een ambitie: alle jeugdigen in onze regio groeien gezond, veilig en kansrijk op. Dit gezamenlijke beleidskader schetst de ontwikkelopgaven waar de gemeenten in Zuid-Limburg voor staan. Daarbij is de missie “Ik ben wie ik wil zijn en waar ik wil zijn!”. In de visie ‘Het label eraf!’ gaat het erom dat de jeugdige centraal staat. Zorg en ondersteuning stemmen we zoveel mogelijk af op de jeugdige en zijn/haar ouder(s) en wordt zo dichtbij mogelijk geboden in de vertrouwde omgeving, passend bij de behoefte van de jeugdige. De meeste jeugdigen groeien gezond, veilig en kansrijk op zonder hulp en ondersteuning van de Jeugdwet. Beschermende factoren zorgen dat het goed met hen gaat. Deze beschermende factoren willen we samen met jeugdigen en ouders versterken. Zo sluiten wij aan bij de leefwereld en is deze leidend in al ons handelen. Gelijke kansen en mee kunnen doen in de samenleving voor iedereen.

Voor het realiseren van deze ambitie is het belangrijk dat we de verbinding maken en houden met de landelijke ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda. In de regio Zuid-Limburg leggen wij nadrukkelijk deze verbindingen alsook de verbinding met onze eigen regionale ambities op andere terreinen, zoals trendbreuk.

De gemeenten werken samen om de zorg voor de jeugd te organiseren. We stellen gezamenlijk de kaders op, waarbij ruimte is voor “couleure locale”. Zo kopen de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal zelf de ambulante jeugdhulp in. De samenwerkingsstructuur in Zuid-Limburg, met alle afspraken tussen gemeenten onderling en met zorgaanbieders is uitgewerkt in de Regiovisie op governance.

Afgelopen beleidsperiode 2019-2022 is ingezet op normaliseren (o.a. ambulantisering en de doelgroeparrangementen), integraliteit (o.a. 1 integrale crisisdienst en 1 integraal contract voor de Gesloten en Intensief Klinische Jeugdhulp) en sturen op resultaat (ontwikkeling van het dashboard en prognosemodel). We zijn er echter nog niet, er liggen nog grote opgaven voor ons. Waar we de afgelopen periode vooral hebben ingezet op de ontwikkeling van jeugdzorg zelf, gaan we nu investeren in het brede systeem, over de domeinen heen, zodat de resultaten die we boeken blijvend zijn.

Deze ambitie is groot en we realiseren ons dat de wereld niet maakbaar is. Als we echter blijven doen wat we deden, krijgen we hetzelfde resultaat. Daarom zetten we de komende beleidsperiode 2024-2028 in op het centraal stellen van de jeugdige én de ouder(s). Het daadwerkelijk luisteren naar wat zij nodig hebben om op te groeien tot een volwassene die zelfredzaam is en kan meedoen in de maatschappij. Zij brengen hun eigen perspectief in kaart. Daaruit kan blijken dat soms ook géén jeugdzorg nodig is om dat perspectief te bereiken (normaliseren). Als wel jeugdzorg nodig is, dan doen we dat integraal met datgene wat er nog meer nodig is in het gezin.

En in relatie met de andere regionale ontwikkelingen als Trendbreuk, IZA en GALA (integraal). Tijdig en passend bij de vraag, in het onderwijs bij de knooppunten (eerder juiste hulp). In partnerschap met onze aanbieders (sturen op resultaat).

De bovengenoemde doelen hebben we in onze contracten met de aanbieders opgenomen. Het is de bedoeling dat de inzet op deze doelen leidt tot specifieke resultaten op het gebied van Instroom, Uitstroom, Zorgduur, Recidive en Clienttevredenheid. Die opgave ligt echter niet alleen bij de jeugdzorg en de aanbieders, het is een brede maatschappelijke opgave van zowel intern binnen de gemeenten als extern bij onze stakeholders.

Een van de belangrijkste stakeholders is het onderwijs. In de ondersteuningsplannen van het onderwijs en in dit beleidskader is dezelfde spiegelparagraaf opgenomen. Zodat we gezamenlijk dezelfde kaders hebben vanwaar uit wij werken aan onze doelen. Dat gezamenlijke kader houdt in dat we onderwijs, jeugdzorg en het voorliggende veld zoveel mogelijk met elkaar verknopen. Wat we binnen en buiten schooltijd qua ondersteuning aan jeugdigen bieden, moet zoveel mogelijk op elkaar zijn afgestemd. Het zijn immers dezelfde kinderen.

De kern is dat de samenhang tussen de drie levensdomeinen van de jeugdige centraal wordt gesteld. Thuis, daginvulling (kinderopvang/school/werk) en vrije tijd vormen de inhoudelijke basis voor de ondersteuning, met normalisering en integraliteit als kompas.

De koers van dit beleidskader is niet in beton gegoten. De geschetste kaders zijn komende jaren continu onderwerp van een dialoog tussen gemeenten, zorgprofessionals, jeugdigen, ouders en andere belanghebbenden in het jeugdzorglandschap van Zuid-Limburg. Wij willen in de komende beleidsperiode structurele participatie bevorderen door middel van een participatief traject. Samen staan we ervoor dat alle jeugdigen in onze regio gezond, veilig en kansrijk opgroeien!

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**

Samenvatting **4**

1 Inleiding **8**

2 Waar staan we nu? **12**

2.1 Jeugdzorgregio in cijfers 14

2.2 Financiële ontwikkeling van de jeugdzorgregio 16

2.3 Jeugdzorgregio in ontwikkeling 18

3 Wat willen we bereiken? **20**

3.1 Normaliseren 22

3.2 Eerder juiste hulp op maat 27

3.3 Integraal kijken en werken 30

3.4 Sturen op resultaat 35

3.5 Van doel naar resultaat 39

4 Participatie **40**

5 Samenwerking tussen onderwijs en gemeente **44**

Spiegelparagraaf

Bijlage 1 Definitielijst **50**

Bijlage 2 Resultaten **54**

Inleiding

1

De 16 Zuid-Limburgse gemeenten hebben een gedeelde ambitie: alle jeugdigen in onze regio groeien gezond, veilig en kansrijk op.

Inleiding

Iedere jeugdige kan zijn talenten ontwikkelen en zich ontplooien. Ouders[1] zijn in staat hun kind te ondersteunen in hun ontwikkeling die hoort bij het opgroeien. Daarbij staan de jeugdige en zijn ouders niet alleen. We investeren meer in de pedagogische civil society: het brede sociale netwerk en omgeving van de jeugdige en ouders. Deze ontwikkeling wordt steeds meer gedragen en samen zetten we ons ervoor in om deze ambitie te realiseren. Er zijn echter ook ouder(s) met een vraag over het opgroeien of opvoeden die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Soms vraagt dat om gespecialiseerde ondersteuning en dan kan er sprake zijn van jeugdzorg[2]. Elke jeugdige krijgt de jeugdzorg die de jeugdige ook feitelijk zorginhoudelijk nodig heeft.

Dit is de ambitie van de Zuid-Limburgse gemeenten. Het ideaal dat we nastreven. Daarbij realiseren we ons dat de wereld niet maakbaar is, ook de jeugdzorg niet. We willen dat jeugdzorg beschikbaar blijft voor degene die kwetsbaar zijn. Als we nu hetzelfde blijven doen, verandert er echter niets en komt deze beschikbaarheid in gevaar.

Het gezamenlijke beleidskader schetst de ontwikkelopgaven waar de gemeenten in Zuid-Limburg voor staan. De opgaven zijn groot. We kunnen niet meer doorgaan op dezelfde voet, het aantal jeugdigen in jeugdzorg stijgt en ook de uitgaven nemen toe. Er is een nieuwe koers nodig. We hebben de nieuwe koers vertaald naar leidende principes met doelen. Vanwege de grote hoeveelheid aan opgaven hebben we een prioritering in de doelen aangebracht waar we vanuit de regio de focus op leggen. Daarbij geven de lokale gemeenten eigen invulling aan de uitvoering van deze doelen. De leidende principes zijn geformuleerd vanuit de missie en visie die wij gezamenlijk met onze partners uitdragen.

[1] Daar waar gesproken wordt over ouders dient dit in breder verband gezien te worden. Het betreft ook verzorger(s)/pleegouder(s)/het gezin in bredere zin.

[2] In dit beleidskader wordt gesproken over jeugdzorg in de brede zin. Dit betreft jeugdhulp én de kinderbeschermingsmaatregelen, voor een groot deel heeft het namelijk betrekking op beide onderdelen.

Missie “Ik ben wie ik wil zijn en waar ik wil zijn!”

Alle jeugdigen kunnen gezond en veilig opgroeien, hun talenten ontwikkelen en naar vermogen meedoen in de samenleving. Ouders zijn hiervoor eerstverantwoordelijk.

Visie ‘Het label eraf!’

Alle jeugdigen in Zuid-Limburg groeien gezond, veilig en kansrijk op. Gewoon en prettig opgroeien is de norm, waarbij iedere jeugdige de gelegenheid krijgt om zijn talenten te ontwikkelen en zich te ontplooien tot een zelfstandig leven in de samenleving. Ouders zijn in staat deze brede lichamelijke, psychologische, emotionele en sociale ontwikkeling in goede banen te leiden. Niet alleen door liefdevol op te voeden, maar ook door zelf ruimte te hebben om hun kinderen gelegenheid te bieden zich te ontwikkelen naar eigen mogelijkheden en voorkeuren. Het perspectief van de jeugdige is leidend en de mogelijkheden die hij/zij heeft om zich te ontwikkelen.
Het liefst zonder medische ‘labels’. We willen af van denken in hokjes. In plaats daarvan staat de jeugdige centraal, bekijken we wat hij of zij nodig heeft en waar hij of zij naartoe wil werken. Zoals zorgen voor een veilig thuis, zinvolle dag- en vrijetijdsbesteding. Daarom gaan we eerst in gesprek met de jeugdige en ouders, stellen we samen een plan op waarin de mogelijkheden en uitdagingen staan. Zorg en ondersteuning stemmen we zoveel mogelijk af op de jeugdige en zijn/haar ouder(s) en bieden we zo dichtbij mogelijk, in de vertrouwde omgeving, passend bij de behoefte van de jeugdige. De leefwereld van de jeugdige en zijn ouder(s) is leidend in al ons handelen. Gelijke kansen en mee kunnen doen in de samenleving zijn belangrijke speerpunten.

Verbinden, op een heldere en duidelijke wijze met leidende principes vanuit de regio en couleur locale voor de uitvoering.

Hervormingsagenda

De regionale plannen om komende jaren stappen te zetten in het structureel verbeteren van jeugdzorg sluiten aan bij de uitgangspunten van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. Die schetst twee doelen voor de jaren 2024-2028, die de Zuid-Limburgse gemeenten onderschrijven:

1. Betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is.
2. Een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

De landelijke Hervormingsagenda Jeugd schetst negen ontwikkelopgaven die ook hun weerslag hebben op Zuid-Limburg. Daarom stellen we de looptijd van het voorliggende beleidskader gelijk aan die van de landelijke Hervormingsagenda (2024-2028).

De Hervormingsagenda benoemt ook de relatie met andere landelijke ontwikkelingen zoals het toekomstscenario kind- en jeugdbescherming, Integraal Zorg Akkoord (IZA), GALA, de onderwijs jeugd-agenda, arbeidsmarkt en huisvesting. De afgelopen jaren hebben we ingezet op integraliteit van de jeugdzorg zelf en die ontwikkeling verschuift naar de integraliteit binnen het brede sociale domein. Deze ontwikkelingen zijn essentieel van invloed op de jeugdzorgbehoefte. De verbinding hiermee maken en houden is van belang voor het realiseren van de gestelde ambitie. Daarvoor leggen wij ook in onze regio meer nadrukkelijk deze verbindingen en ook de verbinding met trendbreuk.

Ontwikkelopgaven hervormingsagenda

1. Afbakening reikwijdte van de jeugdhulpplicht
2. Verbinding aanpalende domeinen zoals onderwijs, volwassen-GGZ en bestaanszekerheid
3. Stevige lokale teams in verbinding met specialisten
4. Zoveel mogelijk jeugdigen groeien thuis op of zo thuis mogelijk
5. Kwaliteits- en effectiviteitsverbetering en blijvend leren
6. Regionale samenwerking en landelijke contractering van specialistische zorg
7. Eenvoudige uitvoering en inkoop, minder administratieve lasten en aanpak negatieve effecten marktwerking
8. Inzicht in jeugdstelsel met uniforme data en monitoring
9. Minder middelen gericht inzetten

Vertaling naar regionaal

Veel landelijke denklijnen en ambities zijn al opgenomen in de nieuwe regionale contracten met zorgaanbieders. We sluiten langdurige contracten af met een beperkt aantal contractpartijen, om zo effectiever te kunnen sturen op inhoud en financiën. Normaliseren van hulpvragen en het integraal samenwerken tussen partijen staat bij deze nieuwe afspraken centraal. Toekomstige ontwikkelingen die voortvloeien uit de Hervormingsagenda nemen we op in de jaarlijkse uitvoeringsplannen om hiermee de aansluiting te behouden, waarbij een afweging wordt gemaakt wat de prioriteit heeft.

Gemeenten regelen deze contracten met aanbieders samen en hebben hun samenwerking rondom de inkoop geformaliseerd in een centrumregeling, met Maastricht als centrumgemeente. De samenwerkingsstructuur van Zuid-Limburg, met alle afspraken tussen gemeenten onderling en met zorgaanbieders is uitgewerkt in *de Regiovisie op governance*. De gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal kopen de ambulante jeugdhulp apart in, de overige zorg wordt gezamenlijk ingekocht.

Vooruitlopend op dit beleidskader is de inkoop van de jeugdzorg in 2022/2023 al op basis van deze uitgangspunten ingekocht.

Samen verder ontwikkelen

Na het lezen van dit beleidskader is de inhoudelijke koers met de belangrijkste prioriteiten voor de komende vijf jaar duidelijk. Deze koers is niet in beton gegoten. De geschetste kaders zijn komende jaren continu onderwerp van een dialoog tussen gemeenten, zorgprofessionals, jeugdigen, ouders en andere belanghebbenden in het jeugdzorglandschap van Zuid-Limburg. Naar aanleiding van deze dialoog worden aandachtspunten toegevoegd, aangepast, geprioriteerd en geëvalueerd op een manier die aansluit bij de leefwereld van jeugdigen. De kaders in dit beleidskader zijn dan ook een dynamisch geheel en vormen ons gezamenlijke kompas.

Waar staan we nu?

2

Dit hoofdstuk brengt in kaart waar we nu staan. Welke ontwikkelingen zien we met betrekking tot de jeugdigen en het gebruik van jeugdzorg? Welke doelen hebben we in de afgelopen beleidsperiode 2019-2022 gerealiseerd en welke niet? En waar staan we nu?

Waar staan we nu? 2

2.1 Jeugdzorgregio in cijfers

Terugkijkend op de periode 2017-2022 zijn er de volgende ontwikkelingen als het gaat om het aantal jeugdigen met jeugdzorg. Qua leeftijd gaat het om jeugdigen van 0 t/m 22 jaar in verband met de verlengde Jeugdwet en het betreft alle jeugdzorg inclusief de jeugdbescherming en jeugdreclassering.

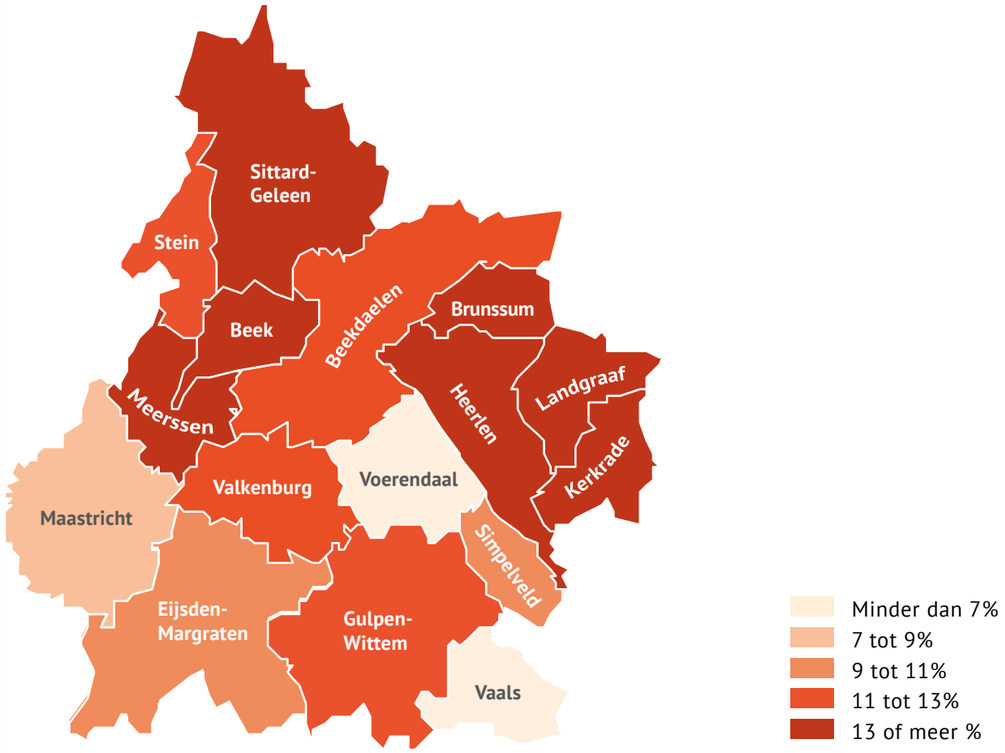
Regio Zuid-Limburg	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal inwoners	600.037	599.025	597.368	597.184	594.254	594.047
Aantal inwoners 0-22 jaar (peildatum 1 januari)	131.465	130.299	128.874	128.330	127.092	127.016
Aantal jeugdigen met jeugdzorg	13.860	14.720	15.030	15.015	15.817	15.045
Aandeel jeugdigen met jeugdzorg in Zuid-Limburg	10,5%	11,3%	11,7%	11,7%	12,4%	11,8%
Landelijk aandeel jeugdigen met jeugdzorg	9,4%	9,7%	10%	9,8%	10,6%	10,5%

* Bron: CBS statline. Voorlopige cijfers

Het aandeel jeugdigen met jeugdzorg in de regio Zuid-Limburg blijft over de verschillende jaren heen ongeveer 2% hoger dan het landelijk gemiddelde. Uit meerdere onderzoeken blijkt dat dit deels te verklaren is door objectieve bevolkingskenmerken (armoede, ouders met psychische problematiek, eenouderhuishoudens in de bijstand). Maar een volledige verklaring is nog steeds niet voorhanden, zoals ook ons vorige beleidskader aangaf.

Het aandeel jeugdzorg varieert sterk tussen de individuele gemeenten, zoals de volgende figuur toont. De lokale gemeenten hebben zelf in beeld hoe het verschil met betrekking tot hun gemeente te verklaren is.

Onderstaand figuur betreft het percentage jeugdigen van 0 t/m 22 jaar die gebruik maken van jeugdzorg (dus incl. Jeugdbescherming en jeugdreclassering en jeugdigen die vallen onder de verlengde jeugdwet).

* Bron: CBS Jeugdzorg 2022. Voorlopige cijfers

Segmenten
De jeugdzorg in de regio Zuid-Limburg is in het afgelopen jaar opnieuw ingekocht. Dat gebeurde in verschillende segmenten. Voor een uitleg van deze segmenten verwijzen we u naar de definitielijst. Per 1/7/2022 is Gesloten Intensieve Klinische Jeugdhulp (GIKJ) gestart. De segmenten wonen, crisis en ambulant zijn per 1/1/2023 ingekocht. De ambulante jeugdzorg is voor 13 gemeenten in Zuid-Limburg ingekocht. Daarnaast subsidiëren we de gecertificeerde instellingen om de kinderbeschermingsmaatregelen uit te voeren. In onderstaand overzicht staat de 0-meting weergegeven van het aantal jeugdigen per 31-12-2022 van deze segmenten[3]. Deze 0-meting vormt de basis van ons dashboard waarmee we de ontwikkelingen en onze beleidsdoelen monitoren. De uitleg van de begrippen zijn opgenomen in de definitielijst.

Dashboard	Aantal instroom	Aantal Stapeling	Aantal doorstroom	Aantal recidive	Aantal hernieuwde instroom	Aantal uitstroom
Ambulant	2.214	2.539	2.660	822	1.155	3.645
Wonen	260	28	812	35	84	195
GIKJ	105	2	137	16	26	130
Crisis	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt

[3] Op peildatum 31-12-2022 zijn nog niet alle declaraties verwerkt. Het daadwerkelijk aantal van dat jaar kan er daarom anders uitzien na afsluiting van het boekjaar. In de jaarlijkse monitoring houden we de peildatum 31-12 aan, zodat we jaarlijks dezelfde gegevens vergelijken in het eerste kwartaal daarop volgend. Heerlen, Voerendaal en Landgraaf zijn niet meegenomen bij de monitoring van de ambulante jeugdhulp i.v.m. het feit dat zij deze hulp zelf inkopen.

2.2 Financiële ontwikkeling van de jeugdzorgregio

Het financieel kader van de jeugdhulp staat al jaren onder druk. Ook de Commissie van wijzen geeft aan dat de gemeenten structureel te weinig middelen ontvangen voor de uitvoering van de taken. Deze constatering leidt tot een toekenning van structureel extra middelen onder voorwaarde van de Hervormingsagenda. Het Rijk, de VNG en de ketenpartners hebben samen uitgewerkt welke inhoudelijke doelen er gerealiseerd moeten worden om te komen tot een houdbaar zorgstelsel voor de jeugdhulp. Daarbij oordeelt een deskundigencommissie over het behalen van de doelstellingen in relatie tot de financiële middelen. De extra Rijksmiddelen zijn volgens het objectief verdeelmodel toegerekend aan de gemeenten en zijn opgenomen in het cluster jeugd. Dit cluster omvat een breder pakket dan de regionaal ingekochte jeugdhulp. Het is niet mogelijk om op dit moment een vergelijking te maken tussen de ontvangen middelen per gemeente en de uitgaven op het niveau van Zuid-Limburg omdat elke gemeente beleidsvrijheid heeft inzake de besteding van de middelen. In 2024 zal een nieuw objectief verdeelmodel jeugd opgesteld worden.

2.3 Jeugdzorgregio in ontwikkeling

In het vorige beleidskader hebben we de volgende prioriteiten gesteld:

- Integraal
- Normaliseren
- In control
- Sturen op resultaat

Om een bijdrage aan deze doelen te leveren is in de afgelopen periode ingezet op normaliseren door de doorontwikkeling van de methodiek 1G1P1R, het stimuleren van de inzet van praktijkondersteuners en de ambulantisering binnen de GGZ-sector om minder verblijf en meer ambulant mogelijk te maken. Ook de verschuiving van begeleiding naar het voorliggend veld is bevorderd, evenals de doelgroeparrangementen binnen het speciaal onderwijs. Daarnaast is ingezet op het versterken van de pleegzorg en worden oorzaken van break-ups onderzocht. Verblijf wordt en is al deels anders ingericht. We stimuleren kleinschaligheid, daar waar we binnen budgettair kader van het segment wonen blijven, net als in de buurt en integraal werken over schotten heen van problematiek, leeftijd en soort hulp (daar waar dat kan).
De grootste gecertificeerde instelling is financieel gezond en er zijn duidelijke afspraken gemaakt. Dit behoeft wel blijvende monitoring. Tot slot hebben we ook geïnvesteerd in integraliteit door 1 integrale crisisdienst te contracteren waarbij de verblijfsduur aanmerkelijk is verkort en 1 integraal contract af te sluiten voor de Gesloten en Intensief Klinische Jeugdhulp (GIKJ). Een dashboard en prognosemodel zijn ontwikkeld en daarnaast is een pilot uitgevoerd om meer ervaringen op te doen hoe we beter op resultaten kunnen sturen.

We zien ook nog een aantal knelpunten. Deze hebben betrekking op dat er onvoldoende gekeken wordt naar het perspectief van de jeugdige, er nog onvoldoende wordt samengewerkt, er te veel zorg gestapeld wordt vanuit verschillende wetten, maar ook binnen de Jeugdwet en dat er nog onvoldoende wordt uitgegaan van de mogelijkheden van de jeugdige en zijn ouder(s).

We zijn er dus nog niet, er liggen nog grote opgaven voor ons. Waar we de afgelopen periode vooral hebben ingezet op de ontwikkeling van jeugdzorg zelf, gaan we nu investeren in het brede systeem, over de domeinen heen, zodat de resultaten die we boeken, blijvend zijn. Ouders zijn en blijven zelf in staat om voor hun kinderen te zorgen. Het volgende hoofdstuk gaat hier verder op in.

“We investeren in het brede systeem, over de domeinen heen, zodat de resultaten die we boeken, blijvend zijn.”

Wat willen we bereiken?

3

In de beleidsperiode 2024-2028 stellen we de jeugdige én de ouder(s) centraal. Het daadwerkelijk luisteren naar wat zij nodig hebben om op te groeien tot een volwassene die zelfredzaam is en kan meedoen in de maatschappij. Zij brengen hun eigen perspectief in kaart. Daaruit kan ook blijken dat er géén jeugdzorg nodig is om dat perspectief te bereiken. Als wel jeugdzorg nodig is, dan doen we dat integraal met datgene wat er nog meer nodig is in het gezin. Tijdig en passend bij de vraag. Met goede kwalitatieve jeugdzorg die ook effectief is. Al deze onderwerpen komen aan bod in dit hoofdstuk onder de doelen: normaliseren, eerder juiste hulp, integraal en sturen op resultaat. Daarbij geven we ook aan wat prioriteit heeft in deze beleidsperiode en welke opgaven nu niet prioritair worden opgepakt op het niveau van de jeugdhulpregio.

Wat willen we bereiken? 3

Pas wanneer jeugdzorg minder nodig wordt gemaakt, daalt het gebruik.

3.1 Normaliseren

Normaliseren betekent dat we praten over wat normaal is in de ontwikkeling van een kind en in het opvoeden en opgroeien. Om onnodig labelen te voorkomen is het belangrijk dat we met elkaar het gesprek hierover voeren. Onze inspanningen richten zich daarom op het mogelijk maken dat jeugdigen en ouders op eigen kracht opvoed- en opgroeiproblemen aan kunnen. De meeste ouders kunnen dit zelf of vanuit hun sociale netwerk. De leefomgeving van de jeugdige staat hierbij centraal. We zetten in op het versterken van deze leefomgeving en het sociale netwerk, zodat er een balans is tussen de draaglast en draagkracht. Daarbij merken we wel op dat dit niet voor iedereen mogelijk is. Het uitgangspunt is dat we doen wat nodig is en daarbij denken in mogelijkheden.

"Ik mag fouten maken en van mijn fouten leren en wordt daarbij geholpen door mijn omgeving."

De ontwikkelopgaven
Hieronder beschrijven we de ontwikkelopgaven van de komende beleidsperiode aan de hand van onze leidende principes. De leidende principes zijn: ik zit aan het stuur, er wordt naar mij geluisterd en eerst kijken wat gebruikelijke zorg is. Dit is niet volledig, er is ruimte voor (andere/nadere) invulling samen met jeugdige, ouders en andere partners om de koers verder te bepalen. Deze leidende principes geven daarbij een richting, een eerste aanzet als het ware.

3.1.1 Een andere manier van het gesprek voeren (Ik zit aan het stuur)

- Perspectief jeugdige centraal stellen

Vanaf het eerste moment dat jeugdigen/ouders of anderen contact met ons zoeken met een hulpvraag, gaan wij in gesprek. Dat gesprek voeren we vanuit een open houding, samen verkennend naar wat er speelt. We staan naast jeugdigen en ouders in het zoeken naar wat er speelt en wat er kan. Deze basis van partnerschap is voor onze professionals bij elk contact het uitgangspunt van het gesprek dat met ouders en jeugdigen wordt gevoerd. Om dit te kunnen is het nodig dat wij onze professionals faciliteren in het kunnen aannemen van deze houding: een luisterende houding.

Voor iedere jeugdige en zijn ouder(s) is helder verwoord wat het perspectief is en waar naartoe wordt gewerkt (ook als dat langdurige ondersteuning bij het behoud van kwaliteit van leven omhelst). Daarbij is beschreven welke interventies worden ingezet om dit perspectief te bereiken. Het gesprek over wat we zien als een 'normaal' perspectief voor de jeugdige en zijn ouder(s) in hun specifieke situatie staat hierbij centraal.

"Ik word gezien en gehoord en krijg de hulp die aansluit bij mijn toekomstperspectief."

3.1.2 Wederzijds vertrouwen tijdens het gesprek (Er wordt naar mij geluisterd)

- Informele steun bevorderen
- Structurele cliëntparticipatie borgen
- Bevorderen van ervaringsdeskundigheid

We borgen dat de jeugdige centraal wordt gesteld in onze regio en stimuleren aanbieders en toegangen in het werken met persoonlijke vertrouwenspersonen van jeugdigen. In onze contractering hebben we de positie van deze vertrouwenspersoon/mentor geborgd: elke jeugdige heeft recht op deze persoon die een gelijkwaardige positie inneemt in het ronde tafel overleg.

Om de jeugdigen en ouders meer te betrekken en toe te werken naar de luisterende houding die we willen aannemen is het van belang dat we inzetten op cliëntparticipatie en ervaringsdeskundigheid (zie hoofdstuk 4 Participatie).

"Ik weet bij wie ik terecht kan, dit is iemand uit mijn directe omgeving."

“We gaan met elkaar in gesprek over wat tot het normale leven behoort.”

3.1.3 Ondersteunen daar waar nodig (We kijken eerst naar wat gebruikelijke zorg is)

- Het dialoog voeren
- Het bepalen van de reikwijdte

We gaan met elkaar (gemeenten, jeugdigen, ouders, aanbieders) in gesprek over wat tot een normale ontwikkeling en tot normale uitdagingen in het leven behoort.
Hierbij zoeken we ondersteuning van de VNG.

We zetten in op de ondersteuning van ouders en onderwijs bij het oppakken van hun eigen verantwoordelijkheden in het opvoeden en opgroeien van jeugdigen. We gaan hiervoor het gesprek aan met ouders en onderwijs om te achterhalen wat maakt dat zij zich handelings-verlegen voelen of ondersteuning vanuit de jeugdzorg nodig hebben. De draagkracht en draaglast van het gezin wordt daarbij onderzocht. We sluiten aan bij de ervaren problematiek, versterken de beschermende factoren en zijn tegelijkertijd kritisch op de oplossingsrichting. Deze ligt niet prioritair in de jeugdzorg.

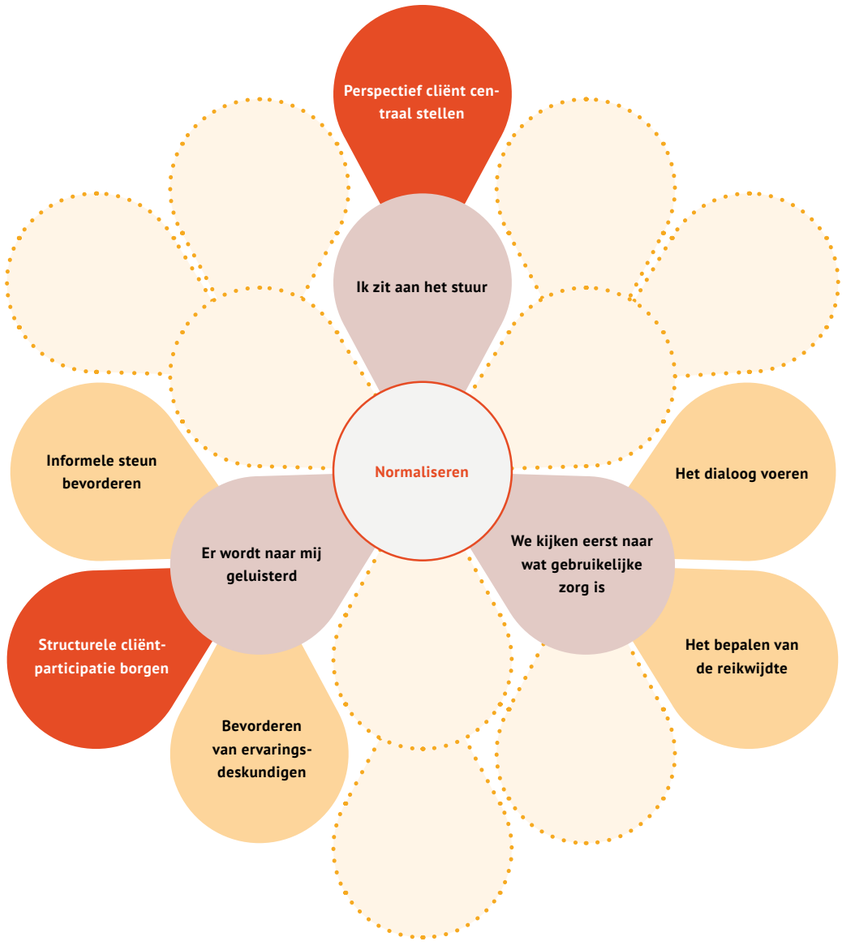
Daarnaast gaan we beter sturen op de afspraken. Wij willen kwalitatief goede zorg kunnen bieden aan die kwetsbare gezinnen en jeugdigen die niet zonder ondersteuning op een veilige manier kunnen functioneren. Dit betekent dat we onder andere gaan werken aan:

- Een afbakening van de jeugdzorg conform de landelijke afspraken uit de Hervormingsagenda jeugd. Dit betekent dat wij met de gemeentelijke toegangen en verwijzers (GI, medische route) een intensieve dialoog aangaan over wat tot het normale leven behoort. Hierbij sluiten we aan bij de landelijke maatschappelijke dialoog.
- Risico inschatting wordt onderdeel van ieder verzoek om ondersteuning conform de uitgangspunten van de Hervormingsagenda. De inschatting wordt met de samenwerkingspartners zoals de GGD opgepakt. We sluiten aan bij Geweld In afhankelijkheidsrelaties (GIA). Wij zetten geen jeugdzorg in als de veiligheid van de jeugdige niet in het geding is en het perspectief is dat deze veiligheid ook niet in het geding gaat zijn. De lokale toegangen en andere verwijzers bieden we de mogelijkheid om kennis te verwerven op welke manier je kunt stoppen met inzetten van jeugdzorg als geen ontwikkelingsbedreiging voor de jeugdige (meer) speelt.

3.1.4 Normaliseren samengevat

Het doel normaliseren en de bijbehorende leidende principes zijn in onderstaande bloem gevisualiseerd. De prioriteit bij normaliseren ligt op het perspectief van de cliënt centraal stellen en het vormgeven en goed behouden van cliëntparticipatie. Dat laatste hebben we in de nieuwe contracten met aanbieders geborgd. Dit betekent dat bepaalde thema's (die niet donkeroranje zijn gekleurd) nu niet prioritair worden opgepakt op het niveau van de jeugdhulpregio. Bepaalde thema's worden getemporiseerd en pas later opgepakt of lenen zich meer voor een aanpak op een ander niveau zoals bovenregionaal, subregionaal of lokaal. Vervolgens zijn niet alle blaadjes beschreven. Het is een ontwikkeling die we met jeugdige, ouders en partners willen vormgeven. Andere leidende principes en ontwikkelopgaves voor de komende jaren kunnen ontstaan. Daar willen we de ruimte voor geven in dit beleidskader. Het betekent wel dat we dan een nieuwe afweging maken, waar we gezamenlijk de prioriteit aan geven.

3.2 Eerder juiste hulp op maat

Als sommige uitdagingen bij het normale opgroeien en opvoeden horen, dan zetten we na een zorgvuldige inschatting ook geen jeugdzorg in. In andere gevallen is de inzet van jeugdzorg wel noodzakelijk om de jeugdige en zijn ouder(s) te ondersteunen in het realiseren van hun perspectief. Hulp zetten we dan zo licht en kort-durend als mogelijk, maar zo intensief als nodig in. Er is sprake van passende hulp. Direct doen wat nodig is voorkomt escalatie in de toekomst.

Ontwikkelopgaven
Om het doel 'eerder juiste hulp op maat en op de juiste plek' komende jaren praktisch handen en voeten te geven, staan een aantal leidende principes centraal. Ook hier geldt dat dit niet 'in beton gegoten' is. Komende jaren gaan we met jeugdigen en ouders in gesprek om te horen wat zij belangrijk vinden. Om eerder juiste hulp te bieden gaan we in Zuid-Limburg wel al uit van een aantal uitgangspunten, deze vormen dus ook een basis voor het verdere gesprek.

We hanteren goede afspraken over gespreksvoering en vraagverheldering die direct aansluiten bij de leefwereld van jeugdigen en hun gezinnen. We praten met de jeugdige, diens ouder(s) en vertrouwenspersoon/mentor over wat kan helpen vanuit hun eigen kracht. Als inzet van jeugdzorg nodig is, willen we meteen de goede zorg inzetten. Daarbij staat het perspectief en dat wat nodig is om dat te bereiken centraal. Onze professionals in de toegang, bij de GI's en de praktijkondersteuner huisartsen (POH) Jeugd zijn toegerust om deze afwegingen te maken. Alle gemeenten spreken hierbij eenzelfde taal en voeren goede vraagverheldering uit. Daarvoor is het belangrijk dat de lokale toegang voldoende tijd en ruimte ervaren om dit te realiseren.

"Waar ik ook woon, mijn vraag en behoefte zijn duidelijk."

3.2.1 Vindplaats is werkplaats

- Verbinding leggen door knooppunten
- Er is een goede vraagverheldering
- Er zijn stevige lokale teams

Het is belangrijk om aanwezig te zijn daar waar zich uitdagingen voordoen, bijvoorbeeld bij de sportclub, de huisarts en op school ('vindplaats=werkplaats'). Samenwerking met personen en partijen in het voorliggend veld en basisvoorzieningen als het onderwijs en de kinderopvang is cruciaal om de meest passende hulp te bieden. Onderwijs en kinderopvang zijn een belangrijk onderdeel van de leefwereld van jeugdigen. Als zich hier uitdagingen in de ontwikkeling voordoen, nemen we dit in één integrale aanpak mee waar ook de thuissituatie en andere levensdomeinen onderdeel van uitmaken.

"Ik word niet van het kastje naar de muur gestuurd."

Er zijn laagdrempelige lokale teams nodig waar jeugdige en ouders met vragen terecht kunnen, die zelf ook ondersteuning bieden. Om zo vroeg mogelijk te doen wat nodig is, is 'aan de voorkant' wel voldoende expertise nodig. Dat begint met elkaar weten te vinden en de flexibiliteit hebben om elkaar 'in te vliegen' als een situatie daar om vraagt. Dit principe geldt voor gemeenten, haar voorliggende partners (bijvoorbeeld JGZ, welzijn, POH-jeugd, etc.) en zorgaanbieders. Een speciale rol is weggelegd voor wettelijke verwijzers naar jeugdzorg, aangezien zij als 'poortwachters' de regionale visie rond normaliseren moeten doorleven bij het inschatten van het perspectief en het tijdig inzetten van specialistische hulp.

"Samen doen we wat voor mij nodig is, zonder het ingewikkeld te maken."

3.2.2 Zo thuis mogelijk

- Kennis en expertise is eenvoudig beschikbaar
- Alternatieve mogelijkheden

Gemeenten voorkomen de inzet van duurdere jeugdzorg door het vergroten van expertise en mogelijkheden bij partijen in het voorliggend veld. Jeugdigen ervaren dat ze eerder en laagdrempelig geholpen worden, zonder dat meteen een medisch label of diagnose nodig is. Dit is ook vastgelegd in ontwikkelagenda's van de contracten tussen gemeenten en zorgaanbieders. Het regionale expertteam en bovenregionale expertisenetwerk spelen daarbij een belangrijke rol bij het adviseren in en leren van complexe casuïstiek.

We zetten de kennis en expertise in om de alternatieve mogelijkheden ten aanzien van verblijf te vergroten. Dit is als aparte ontwikkelopdracht meegenomen bij de contractering van schaarse hulpvormen. Ook investeren we in gezinsgerichte woonvoorzieningen. Dit betekent komende jaren inzetten op de werving van nieuwe pleeggezinnen en gezinshuizen en het investeren in de ondersteuning van huidige pleeg- en gezinshuisouders (met het Mockingbird Family Model). Ook faciliteren we in samenwerking met andere domeinen gezinsopnames als alternatieve mogelijkheid.

"Ik kan thuis blijven wonen, met de passende zorg lukt dit en dat zorgt ervoor dat ik me veilig voel."

3.2.3 Effectieve kind- en gezinsbescherming

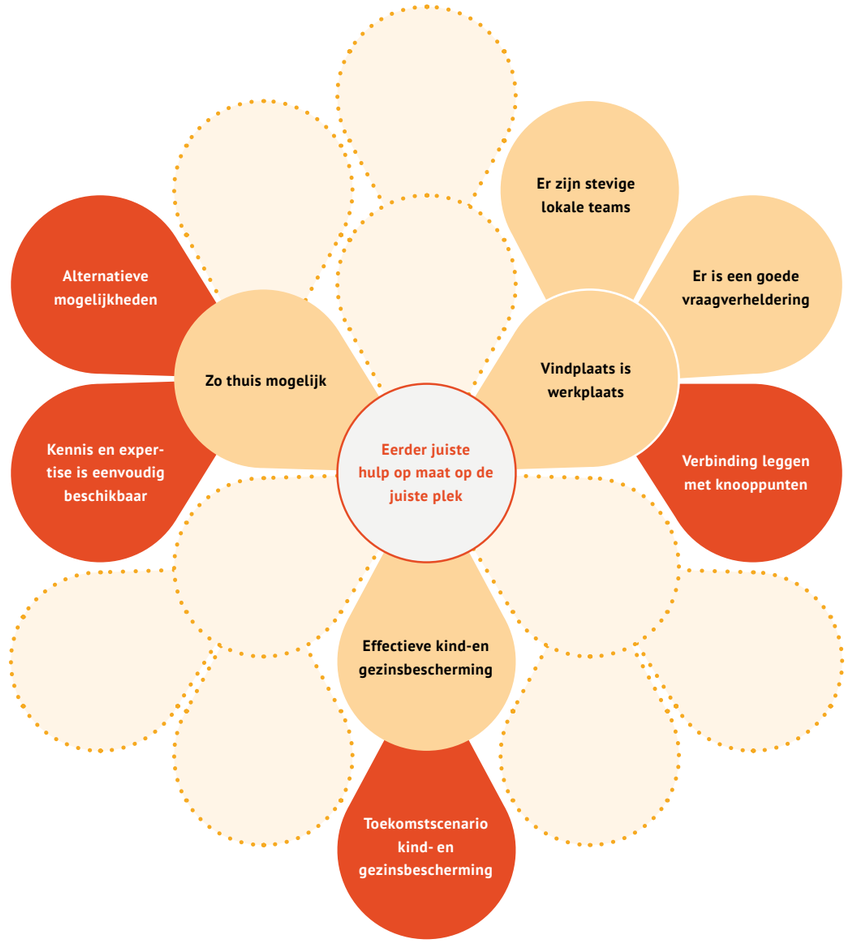
- Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Jeugdigen die in een onveilige situatie verkeren, waarbij sprake is van jeugdbescherming (of jeugdreclassering), moeten zo snel mogelijk de best passende hulpverlening ontvangen. Landelijk wil men de jeugdbeschermingsketen vereenvoudigen en verbeteren door het invoeren van het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Deze maatregelen hebben niet alleen effect op de gecertificeerde instellingen die via de centrumgemeente gesubsidieerd worden, maar ook op partijen van andere domeinen zoals Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming.
De jeugdzorgregio Zuid-Limburg neemt kennis van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, monitort deze ontwikkeling en onderzoekt hoe zij zich hiertoe verhouden zal.

3.2.4 Eerder juiste hulp samengevat

Het doel 'eerder juiste hulp op maat, op de juiste plek' en de bijbehorende leidende principes zijn in onderstaande bloem gevisualiseerd. De prioriteit bij eerder juiste hulp ligt op de verbinding met de knooppunten en zo thuis mogelijk. Vanuit de landelijke ontwikkeling moeten we inzetten op het toekomstscenario kind- en jeugdbescherming. Dit betekent dat bepaalde thema's (die niet donkeroranje zijn gekleurd) nu niet prioritair worden opgepakt op het niveau van de jeugdhulpregio. Deze thema's worden getemporiseerd en pas later opgepakt of lenen zich meer voor een aanpak op een ander niveau zoals bovenregionaal, subregionaal of lokaal. Niet alle blaadjes zijn beschreven. Het is een ontwikkeling die we met jeugdigen, ouders en partners willen vormgeven. Andere leidende principes en ontwikkelopgaves voor de komende jaren kunnen ontstaan. Daar willen we de ruimte voor geven in dit beleidskader. Het betekent wel dat we dan een nieuwe afweging maken, waar we gezamenlijk de prioriteit aan geven.

3.3 Integraal kijken en werken

Integraal betekent alles omvattend. Integraal werken is een aanpak waarbij er samenhang is in de zorg en ondersteuning, afgestemd op de vraag van de jeugdige en de ouders, 1Gezin – 1Plan – 1Regisseur, met aandacht voor alle leefgebieden en alle vraagstukken waar het gezin mee worstelt.

“Integraal houdt in het breed gezamenlijk en domein-overstijgend kijken naar wat een jeugdige en zijn ouder(s) nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen, waarbij de zorg en ondersteuning rondom de jeugdige en ouder(s) wordt georganiseerd.”

De Jeugdhulpregio Zuid-Limburg ziet de transformatie nadrukkelijk als een mogelijkheid om integraal op alle leefgebieden van de jeugdige en diens ouder(s) de zorg en ondersteuning verder vorm te geven. De overkoepelende opgave is om integraliteit vanuit het perspectief van het gezin te bezien. Partijen vragen zich in gezamenlijkheid af ‘wat heeft een jeugdige en zijn ouder(s) nodig?’ Het gaat om een domeinoverstijgende vraagverheldering, waarna we samen bepalen welke (brede) inzet nodig is die aansluit bij de leefwereld van de jeugdige. Hoe zorgen we ervoor dat we een integrale houding en gedrag realiseren bij alle betrokken partijen?
Welke ondersteunende afspraken en processen zijn er en welke moeten we nog maken om dit te borgen?

We zien dat er ontwikkelopgaven op verschillende niveaus (van gezin tot sociaal domein breed) liggen en dat daar ook diverse vraagstukken liggen op gebied van jeugdzorg. De eerste drie niveaus die hier beschreven worden, betreffen de lokale ontwikkelopgaven op het gebied van het doel integraal. Het is een noodzakelijke randvoorwaarde om dit goed te borgen willen we succesvol de andere doelen en ontwikkelopgaven realiseren.
Vervolgens staan we stil bij de ontwikkelopgaven van jeugdzorg.

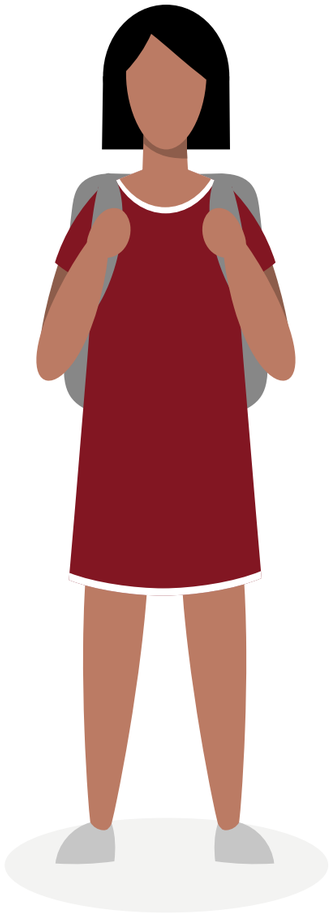
Civil Society
Allereerst krijgt samenwerking vorm op het niveau van de Civil Society. Hierbij bedoelen we de samenwerking waarbij de vraag van de jeugdige en de ouders in contact met het eigen netwerk en de eigen omgeving wordt opgepakt. Samenwerking op dit niveau is voor gemeenten niet stuurbaar. De gemeenten kunnen wel randvoorwaarden creëren waardoor de samenwerking op het niveau van de Civil Society gestimuleerd wordt. Op dit eerste niveau is er nog geen betrokkenheid van professionals.
Het betreft vooral het informele speelveld, waar veel actoren een rol spelen. Het is van belang dat iedere gemeente een goed beeld heeft welke activiteiten plaatsvinden in dit informele speelveld. Alle meerwaarde die in deze Civil Society gerealiseerd wordt heeft de potentie om professionele jeugdzorg te voorkomen. Integrale samenwerking is op dit niveau afhankelijk van de relatie tussen de betrokken actoren. Het is een lokale verantwoordelijkheid om deze basis zo goed mogelijk in te richten.

Basis- en voorliggende voorzieningen
Het volgende niveau om de integrale samenwerking vorm te geven is dat van de basis- en voorliggende voorzieningen. Hier heeft de gemeente een sturende rol. Op dit niveau moet de integrale samenwerking beter vorm krijgen. De betrokken partners zijn: jeugdigen en ouders, de gemeenten, de basisvoorzieningen (o.a. onderwijs) en de voorliggende voorzieningen (o.a. GGD en welzijn). Vanuit Trendbreuk: “Zo vroeg mogelijk investeren in veilig en gezond opvoeden en opgroeien zal wezenlijk bijdragen aan het verkleinen van de achterstanden op het gebied van gezondheid en participatie in de verdere levensloop. Met een vroege start, al voor de conceptie, is de grootste gezondheidswinst te halen. Door te werken aan een gezonde jeugd creëren we een nieuwe gezonde generatie.”
Door versterking van de integrale samenwerking van deze partijen, waarbij de gemeenten inderdaad sturend op kunnen treden, zou de toegang tot de jeugdzorg effectiever voorkomen moeten kunnen worden. Hier ligt de sleutel voor de transformatie van de jeugdzorg, waarbij de integrale samenwerking de kernopgave is.
De zorgaanbieders worden op dit niveau betrokken als het perspectief van de jeugdige dat vereist. Dit gebeurt steeds na een integrale afweging van de betrokken partijen.

Gemeentelijk intern
Integrale samenwerking kent naast de genoemde speelvelden van Civil Society en voorliggende voorzieningen een derde niveau, dat van de gemeentelijke interne samenwerking. Hierbij hebben we het over de integrale samenwerking binnen het Sociaal Domein, maar ook met andere domeinen. De integrale samenwerking tussen de domeinen: Jeugdzorg, Participatie, WMO en veiligheid zijn noodzakelijk om de integrale aanpak voor jeugdigen en gezinnen te verbeteren. Alleen als we op het interne niveau van de gemeenten de integrale samenwerking verbeteren, kan de hulpvraag van de jeugdige en de ouder(s) over de gehele breedte beantwoord worden.

Ontwikkelopgaven
Naast de lokale opgaven die hierboven benoemd staan, zijn er op het gebied van jeugdzorg de volgende leidende principes in de regio.

3.3.1 Zorg is systeemgericht

- Bevorderen van bestaanszekerheid
- Verbinding leggen met volwassen GGZ

Aansluiten bij de leefwereld van de jeugdige en zijn ouder(s) is een voorwaarde om een goed beeld te krijgen van het systeem en de omgeving. Vooral omdat blijkt dat de jeugdige vaak niet de bron van de problemen is maar de gezinssituatie, zoals armoedeproblematiek in het gezin of ouders met volwassen GGZ problemen. De zorg en ondersteuning organiseren we rondom de jeugdige en de ouder(s), ieder domein draagt daar zijn steentje aan bij. Ook het jeugddomein. Ieder neemt zijn eigen verantwoordelijkheid en vanuit die kracht zoeken we elkaar op. We maken samenwerkingsafspraken expliciet. Het bevorderen van de bestaanszekerheid is een brede maatschappelijke opgave. Dat kunnen we niet vanuit het jeugddomein. Het is van belang dat we het gehele gezinssysteem centraal stellen en op een eenduidige wijze benaderen. Hiervoor is voldoende tijd en energie nodig. Als er op meerdere domeinen vragen zijn, verwachten we van de professionals dat die gezamenlijk tot een afgestemde aanpak komen met de ouders en de jeugdige. Vooral daar waar het gaat om bestaanszekerheid en volwassen GGZ. Daarbij maken we gebruik van elkaars deskundigheid. Daardoor staat de integrale ontwikkeling van het gezin centraal.

“Mijn ouders hebben steun bij hun financiële problemen. Daardoor zijn er nu minder ruzies thuis en durf ik weer met vriendjes af te spreken.”

3.3.2 Integrale ontwikkeling centraal

- Verbinding leggen met trendbreuk
- Verbinding leggen met sport, vrije tijd en cultuur
- Verbinding leggen met het onderwijs

Bij de ontwikkeling van de jeugdige staat niet zijn vraag centraal, maar het perspectief dat hij en de ouder(s) willen bereiken. Dat omvat meer dan alleen hulp bieden, maar ook ondersteuning en verbinding leggen met de basis- en voorliggende voorzieningen zoals (voor) schoolse voorzieningen, JGZ, maatschappelijke organisatie en vrijetijdsbestedingen. Die zijn nodig om te komen tot een groei van de jeugdige en het gezin. Het gaat om het versterken van het vermogen van mensen om zich zoveel mogelijk te redden met behulp van vrienden, buren, familie en vrijwilligers: samenredzaamheid.. Soms is alleen investeren hierin al voldoende. We stimuleren om meer aandacht te hebben voor lichtere ondersteuning of ondersteuning uit het netwerk om doelen en resultaten te bereiken al dan niet in samenhang met jeugdzorg. Daar zijn we al mee bezig door de ontwikkeling van Trendbreuk. We willen hierbij aansluiten en de verbinding sterker maken ten gunste van de jeugdige en zijn ouder(s) en daarnaast de verbinding met het onderwijs verstevigen (zie hoofdstuk spiegelparagraaf onderwijs). Het betekent ook dat jeugdzorgaanbieders domein- en organisatie-overschrijdend de samenwerking op moeten zoeken.

“Met wat hulp durf ik nu bij de sportvereniging in de buurt mee te doen.”

3.3.3 Zorg rondom de jeugdige

- Bevorderen overgang 18-/18+
- Inzet op collectieve oplossingen
- Centrale aanpak van complexe problematiek

Zorg organiseren we rondom de jeugdige. Daar waar een jeugdige, vanwege meervoudige en complexe problematiek, behoefte heeft aan verschillende expertises, zetten we deze op maat en in samenhang in. Als jeugdigen uit huis zijn geplaatst verhuizen ze niet meer van instelling naar instelling. Daarbij worden ook de mogelijkheden van collectieve voorzieningen onderzocht zoals dat nu met de doelgroeparrangementen gebeurt.

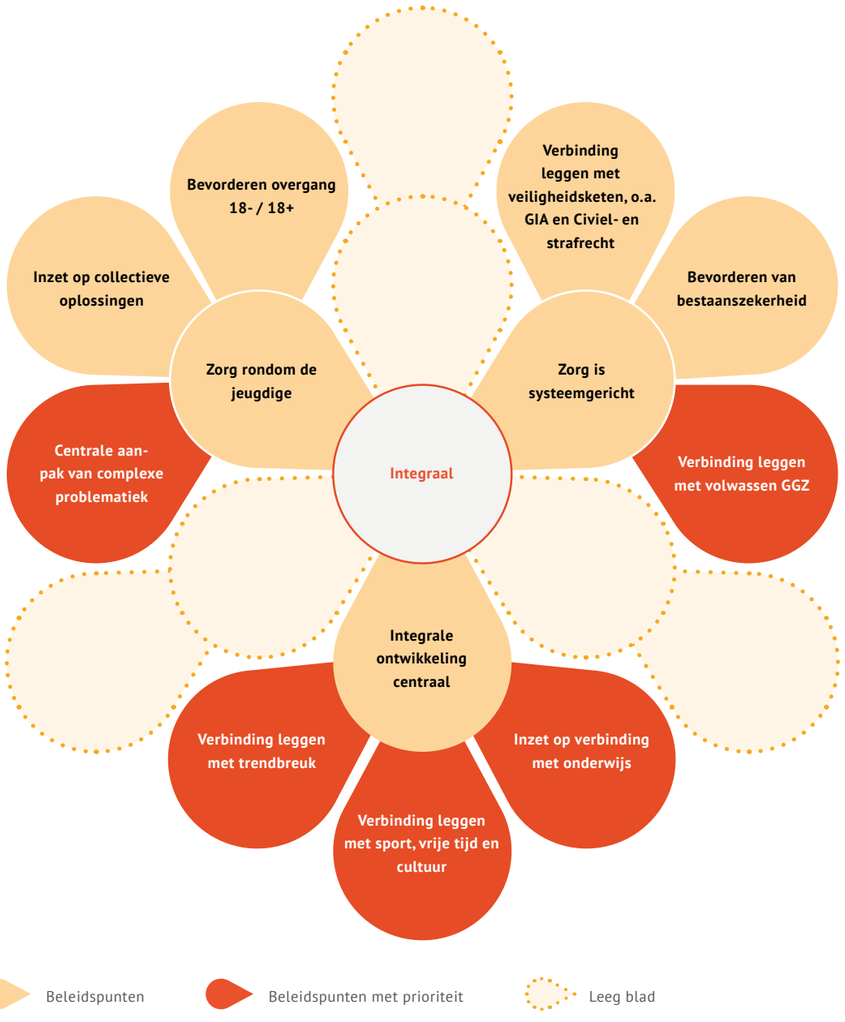
Als de vraag te complex is of vastloopt is er het regionaal expertteam om in samenspraak met de jeugdige en de ouder(s) en betrokken professionals meteen de best passende integrale zorg te bepalen.

Sturen op zorg rondom de jeugdige houdt ook in dat gemeenten lokaal intern en extern moeten samenwerken. Als de jeugdige 18 jaar wordt is er een integrale aanpak met toekomstperspectief, zodat de jeugdige een woonplek heeft of aansluiting heeft op de voorziening vanuit beschermd wonen of WMO als dat nodig is.

“Als ik 18 jaar word, weet ik al waar ik ga wonen.”

3.3.4 Integraal samengevat

Het doel ‘integraal’ en de bijbehorende leidende principes zijn in onderstaande bloem gevisualiseerd. De prioriteit bij integraal ligt op de verbinding leggen met trendbreuk, onderwijs en de volwassen GGZ en daarnaast is het verplicht om samen te werken voor de complexe problematiek op regionale dan wel bovenregionale schaal. Dit betekent dat overige thema’s (die niet donkeroranje zijn gekleurd) nu niet prioritair worden opgepakt op het niveau van de jeugdhulpregio. Bepaalde thema’s worden getemporiseerd en pas later opgepakt of lenen zich meer voor een aanpak op een ander niveau zoals bovenregionaal, subregionaal of lokaal. Niet alle blaadjes zijn beschreven. Het is een ontwikkeling die we met jeugdige, ouders en partners willen vormgeven. Andere leidende principes en ontwikkelopgaves voor de komende jaren kunnen ontstaan. Daar willen we de ruimte voor geven in dit beleidskader. Het betekent wel dat we dan een nieuwe afweging maken, waar we gezamenlijk de prioriteit aan geven.

3.4 Sturen op resultaat

Wat bedoelen we met ‘Sturen op resultaat’ en hoe kunnen we dat resultaat beïnvloeden en bijsturen? Als opdrachtgever bepalen gemeenten welke jeugdzorg wordt geboden, zodat het gewenste resultaat wordt bereikt, maar wat is ‘gewenst’? Dat hangt af voor wie het resultaat beschreven wordt. Een jeugdige streeft, een ander (concreet) doel na dan de gemeente met haar abstracte (beleids)doel. Dan zal ook opvallen dat voor een “gewenst resultaat” niet alleen het bieden van jeugdzorg nodig is, maar dat we daarbij ook moeten denken aan activiteiten buiten de kaders van de Jeugdwet. Centraal daarbij staat wat de jeugdige zelf wil bereiken, zijn gewenste resultaat.

Ontwikkelopgaven
Om de visie komende jaren praktisch handen en voeten te geven, staan een aantal regionale ontwikkelopgaves centraal. Ook hier geldt dat dit niet ‘in beton gegoten’ is. Komende jaren gaan we met jeugdigen en ouders in gesprek om te horen wat zij belangrijk vinden bij het eerder bieden van de meest passende zorg. Om eerder juiste zorg te bieden gaan we in Zuid-Limburg wel al uit van een aantal uitgangspunten, maar deze vormen dus ook een basis voor het verdere gesprek.

Hulp is een bijdrage aan een stapje weer zelf regie krijgen, het is geen gegarandeerd resultaat.

3.4.1 Sturen op het gewenste resultaat voor een jeugdige en de ouder(s) (Samen beslissen)

- Goede cliëntinformatie verstrekken
- Het stimuleren van de gezinsaanpak waarin
- gezamenlijk het perspectief wordt geschetst
- Helderheid rondom regie

Voor het sturen op het gewenste resultaat voor een jeugdige en de ouder(s) is het van belang te onderzoeken welke mogelijkheden tot ontwikkeling aanwezig zijn en wat de vooruitzichten zijn. Dit onderzoeken we door gesprekken te voeren met jeugdigen en de ouder(s), waarbij we goede informatie aan de jeugdige en de ouder(s) verstrekken. In het perspectief van een jeugdige en ouders schetsen we vooraf wat realistisch en haalbaar is en waar we naartoe werken uitgaande van zijn of haar leefwereld en de rol van de ouder(s). Ouders zijn eerstverantwoordelijke en voeren de regie. Als zij dit niet kunnen is duidelijk belegd wie deze rol heeft en hoe dit zich verhoudt tot de jeugdige, zijn ouder(s) en de betrokken partners. De gemeenten zorgen ervoor dat de lokale toegang de basis op orde heeft en de ruimte om op een goede en volledige manier de methodiek 1 gezin 1 plan 1 regisseur uit te voeren.

"Als het me zelf niet lukt de regie te voeren, weet ik wie mij hierbij ondersteunt en waar ik al mijn vragen kan stellen."

3.4.2 Sturen op het gewenste resultaat bij de aanbieders (Samen maken we de jeugdzorg beter)

- Sturen op KPI's vanuit integrale contractregieteams
- Het realiseren van gezamenlijke ontwikkelagenda's
- Het toepassen van waardegerichte benadering

We sturen op het gewenste resultaat van de jeugdzorg (veilig, gezond, meedoen en zelfredzaam) die aanbieders leveren door middel van de contracten. In deze contracten zijn (beleids)doelstellingen geformuleerd, waarop gestuurd wordt door middel van (kritieke) prestatie-indicatoren. Dit doen we door het goede gesprek gezamenlijk te voeren, integraal op alle niveaus in vertrouwen en transparantie. Samen kijken we waar we waarde kunnen toevoegen aan de jeugdigen en de jeugdzorg, dit is de waardegerichte benadering die we willen toepassen. Op deze manier zetten we in op partnerschap en bevorderen we de ontwikkelingen in het zorglandschap.

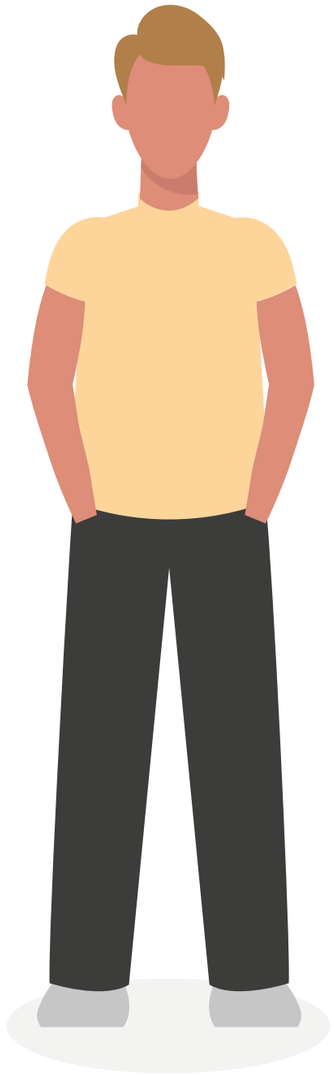
"Ik weet waar ik direct geholpen kan worden en waar er langere wachttijden zijn."

3.4.3 Sturen op de gewenste kwaliteit van jeugdzorg (Doen wat werkt)

- Het realiseren van goede monitoring
- Het opzetten van leercirkels
- Het verbeteren van de kwaliteit van zorg

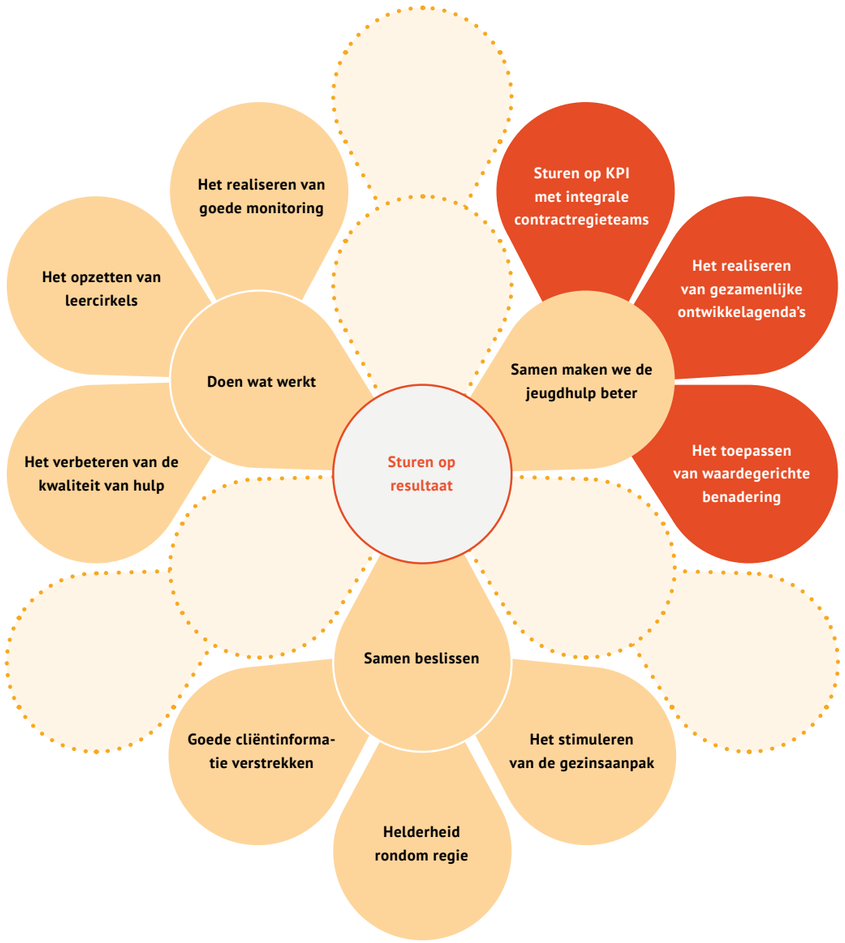
Bij de verwerving van de jeugdzorg is een vast onderdeel het realiseren van een goede monitoring. Dit is de basis van het gesprek over de kwaliteit van jeugdzorg, naast de beschikbare informatie vanuit het CBS. Hiervoor zijn het afgelopen jaar een dashboard en een prognosemodel opgezet. Vervolgens sturen we op jeugdzorg die effectief is. De randvoorwaarden hiervoor zijn opgenomen in de contractering. Echter er is nog onvoldoende jeugdzorg bewezen effectief. Samen met aanbieders en het NJI stimuleren we meer bewezen effectieve jeugdzorg. Tot slot verbeteren we de jeugdzorg door van elkaar te leren in Zuid-Limburg. Er zijn al voldoende best practises in onze regio, zowel bij gemeenten als bij onze partners. We brengen dit in beeld en faciliteren leercirkels.

"De hulp die ik krijg, leert mij hoe ik zelf mijn problemen aan kan pakken."

3.4.4 Sturen op resultaat samengevat

Het doel 'sturen op resultaat' en de bijbehorende leidende principes zijn in onderstaande bloem gevisualiseerd. De prioriteit bij sturen op resultaat ligt op samen de jeugdzorg beter maken, waar we op sturen met de contract-regieteams zowel op KPI's als op het stimuleren van de ontwikkeling op basis van vertrouwen en partnerschap (waarde gerichte benadering). Niet alle blaadjes zijn beschreven. Het is een ontwikkeling die we met jeugdigen, ouders en partners willen vormgeven. Andere leidende principes en ontwikkelopgaves voor de komende jaren kunnen ontstaan. Daar willen we de ruimte voor geven in dit beleidskader. Het betekent wel dat we dan een nieuwe afweging maken, waar we gezamenlijk de prioriteit aan geven.

3.5 Van doel naar resultaat

De bovengenoemde doelen hebben we opgenomen in onze contracten de ingekochte jeugdzorg, de kritische prestatie indicatoren en in de ontwikkelagenda's. Bijstelling van de kritische prestatie indicatoren en de ontwikkelagenda's is mogelijk n.a.v. het participatieve traject of voortschrijdend inzicht. Het is de bedoeling dat de inzet op deze doelen leidt tot specifieke resultaten zoals benoemd in de bijlage 2, die we monitoren in het dashboard. Wat van invloed is op al deze indicatoren is de versterking van de eigen kracht. Daarmee bedoelen we dat het een positief effect heeft als de jeugdige inzicht heeft in zijn eigen functioneren, wat hij wel kan en waar hij ondersteuning nodig heeft. Als de jeugdige overzicht heeft over zijn situatie en daarin zelf kan aangeven waar hij verbeteringen moet aanbrengen. En de jeugdige ook uitzicht heeft, weet waar hij naar toe wil werken en weet wat zijn perspectief is.

Participatie

4

Zoals in het vorige hoofdstuk aangegeven willen we graag jeugdigen, ouders, hun sociale omgeving en cliënt- en adviesorganen betrekken vanaf het begin van het gehele proces van beleidsontwikkeling.
Een eenmalige bijeenkomst met jeugdigen uit de jeugdzorg voegt structureel weinig toe. Het gaat om duurzame participatie met de jeugd, gedurende het hele traject van beleidsontwikkeling tot daadwerkelijke hulpverlening. Alleen door van het begin af aan met elkaar op te trekken, in dialoog te gaan en samen beleid te ontwikkelen, kan de jeugdzorg daadwerkelijk transformeren en aansluiten op wat in de praktijk het meest nodig is. Ook willen we alle belanghebbenden informeren over wat er met de adviezen gedaan is.
Een gedegen terugkoppeling en feedback is essentieel voor het behoud van draagvlak, enthousiasme en motivatie. Dit hoofdstuk gaat in op hoe wij structurele participatie bevorderen de komende beleidsperiode.

Participatie

4

4.1 De basis: ouders en hun kinderen centraal

In de jeugdzorg werken we niet voor, maar samen met jeugd en ouders. Cliënt- en jongerenparticipatie betekent dat ouders en hun kinderen centraal staan in beleid en ondersteuning; zij hebben daarin een duidelijke stem. Daarbij is ook aandacht voor de opgelopen frustraties, trauma's en teleurstellingen van jeugdigen en ouders. Het is belangrijk dat we leren van de dingen waar zij tegenaan lopen. Een participatietraject stopt dus niet bij het verzamelen van knelpunten, maar is juist bedoeld om deze samen met jeugdigen en ouders te vertalen naar verbeteringen. In de jeugdzorg zijn ouders en jeugdigen het eerste aanspreekpunt. Professionals en beleidsmakers geven ouders en jeugdigen de verantwoordelijkheid die zij van nature hebben; door zelfregie te stimuleren en met hen mee te denken over de manier waarop ouders en jeugdigen het beste geholpen kunnen worden. Participatie is daarom niet alleen reactief (reageren op voorstellen van 'bovenaf'), maar vooral proactief (zelf ideeën, voorstellen en prioriteiten kunnen aandragen).

4.2 Transformatie als een participatief proces

Participatie in de jeugdzorg is verankerd in formele kaders als de Jeugdwet, de Wet Medezeggenschap Cliënten Jeugdzorginstellingen en het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind. Maar dat mag niet de insteek zijn: actieve betrokkenheid van de jeugdige en andere belanghebbenden is bij uitstek een kritische succesfactor voor het welslagen van de transformatie. We willen dat participatie vanzelfsprekend is door de intrinsieke motivatie van alle betrokkenen. Het gaat daarbij niet alleen om inbreng vanuit gremia als cliëntenraden, jongerenraden en pleegouderraden.
Het gaat ook om de inbreng rechtstreeks uit de leefwereld van cliënten op school en in hun vrije tijd, hun ouders, pleegouders en verzorgers. Ervaringsdeskundigheid en ervaringskennis worden immers meer en meer erkend als een excellente bron van kennis: aansluiten bij de leefwereld is alleen mogelijk als je die leefwereld van binnenuit leert kennen en de aanwezige ervaringsdeskundigheid/kennis ten volle benut. Uiteraard heeft dit alleen nut in nauwe interactie met de onmisbare inbreng en inzet van gemeenten en instellingen. "Samen" is het uitgangspunt, dan ontstaat draagvlak. Alleen dan kunnen we rekenen op medewerking van de direct betrokkenen om de transformatie te bewerkstelligen.

4.3 Wat gaan we hiervoor doen?

We beginnen met het richting geven aan een participatief proces door het opstellen van een koers en ambitie door en voor de jeugdigen, ouders en hun vertegenwoordigers. Hierbij is het van groot belang dat alle belanghebbenden input kunnen leveren. Gezamenlijk stellen we de hoofdlijnen op waarbij helder en duidelijk is hoe de aansturing en de weg van een participatief traject eruitziet. Dit met voldoende experimenteerruimte om van en met elkaar te leren.

Op basis hiervan stellen we jaarplannen cliëntparticipatie voor de regio op, met kleinschalige activiteiten, uiteenlopende werkvormen en het vervolg in verschillende subregio's.

Samenwer-king tussen onderwijs en gemeenten

spiegelparagraaf

5

Zowel in de Jeugdwet als in de Wet Passend Onderwijs staat dat we gezamenlijk beleid moeten formuleren om de verbinding tussen onderwijs en jeugdzorg te verstevigen. Dit doen we door in ieder van onze beleidskaders een spiegelparagraaf op te nemen waarin onze gezamenlijke doelen staan opgeschreven.

Samenwerking tussen onderwijs en gemeenten 5

5.1 OOGO procedure en geschillenregeling

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs dienen een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren. Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben moeten daarbij een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen. Elk samenwerkingsverband stelt hiertoe ten minste eenmaal per vier jaar een ondersteuningsplan op. Over het ondersteuningsplan vindt op overeenstemming gericht overleg (OOGO) plaats met het college van elke gemeente. De Jeugdwet schrijft eveneens voor dat de gemeenten pas een beleidsplan voor de jeugdzorg vaststellen, nadat ook zij daarover op overeenstemming gericht overleg hebben gevoerd met het primair en voortgezet onderwijs.

Het OOGO kent een hybride karakter, waarbij een aantal thema's in kader stellende zin op samenwerkingsverbandniveau belegd is en een aantal besluitvormende thema's de eigenstandige bevoegdheid van schoolbesturen raakt. Gelet op de hybride aard van het OOGO, is in het samenwerkingsverband afgesproken dat OOGO gevoerd wordt met het bestuur van het samenwerkingsverband, maar dat tevens bestuurders van grote onderwijsorganisaties zullen aansluiten voor dit overleg, ook voor de verbinding naar de lokale en regionale educatieve agenda. Vanuit gemeenten zijn portefeuillehouders jeugd en/of onderwijs gemandateerd om OOGO te voeren.
Daarnaast sluiten ook de mbo-instellingen aan.

Voor het geval geschillen zich voordoen, is voorzien in aansluiting bij de betreffende landelijke geschillencommissie.

5.2 Gedeelde visie

Onderwijsbestuurders en gemeentebestuurders hebben een gezamenlijke visie geformuleerd en vastgelegd in de notitie 'It takes a village to raise a child'; deze visie is achtereenvolgens geland in het Ondersteuningsplan en regionaal jeugdbeleidskader 2019-2022, de Beleidsagenda bestuurlijke samenwerking onderwijs en gemeenten Zuid-Limburg en het Kaderdocument Transformatie Jeugd 2023.
Het zijn gestapelde bouwstenen als onderdelen van Ondersteuningsplan en Regionaal Beleidskader Jeugd 2024-2028.

Het is cruciaal dat onderwijs, jeugdzorg en het voorliggende veld zoveel mogelijk met elkaar worden verknoopt. Dat wat er binnen en buiten schooltijd qua ondersteuning aan jeugdigen wordt geboden, moet zoveel mogelijk op elkaar zijn afgestemd. Het zijn immers dezelfde kinderen. De kern is dat de samenhang tussen de drie levensdomeinen van de jeugdige centraal wordt gesteld. Thuis, daginvulling (kinderopvang/school/werk) en vrije tijd vormen de inhoudelijke basis voor de ondersteuning, met normalisering en integraliteit als kompas.

De focus in de verbinding tussen Onderwijs en Jeugddomein concentreert zich op de basis op orde. Het knooppunt is het instrument om de uitvoering in verbinding tot stand te brengen van:

- Schoolarrangementen[4] - versterking van de basisondersteuning op alle locaties basis- en voortgezet onderwijs
- Doelgroep-arrangementen - versterking van de extra ondersteuning in (voortgezet) speciaal (basis)onderwijs
- Arrangementen behandeling-zorg-onderwijs – ondersteuning op maat als behandeling en zorg voorliggend is.

5.3 OOGO Inhoudelijke thema's

Een gelijke focus maakt het voor gemeenten, samenwerkingsverband, schoolbesturen en scholen mogelijk om samen een afgestemd, passend en sluitend ondersteuningscontinuüm voor jeugd te realiseren. De beleidsagenda bestuurlijke samenwerking onderwijs en gemeenten Zuid-Limburg wordt per subregio vertaald in een uitvoeringsagenda. De gezamenlijk vastgestelde thema's die worden besproken in de OOGO's:

1. **Inclusie bevorderen en segregatie tegengaan**
   - Basis op orde - schoolarrangementen
   - Doelgroep-arrangementen Onderwijs-Jeugdhulp (DOJ) sbo/so/vso
   - Arrangementen behandeling-zorg-onderwijs

2. **Samen duiden, samen doen**
   Expertise verknopen door integrale samenwerking in doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen
   - Samen Duiden – Samen Doen – Samen Door
   - Knooppunten
   - Doorzettingsmacht

3. **Gelijke kansen voor jeugdigen en gezondheid bevorderen -** van 0 tot 24 jaar
   - Investeren in de 0-4-jarigen
   - Gezonde scholen voor de toekomst
   - Voorkomen en bestrijden onderwijsachterstanden

4. **Gezonde, veilige en toekomstbestendige onderwijshuisvesting**
   - Dekkende spreiding van voorzieningen SBO/(V)SO
   - Gebouwen aanpassen voor inclusie
   - Kindcentra stimuleren

5. **Adaptief leerlingvervoer**
   - Uitvoering enten op de voorgaande beleidsafspraken

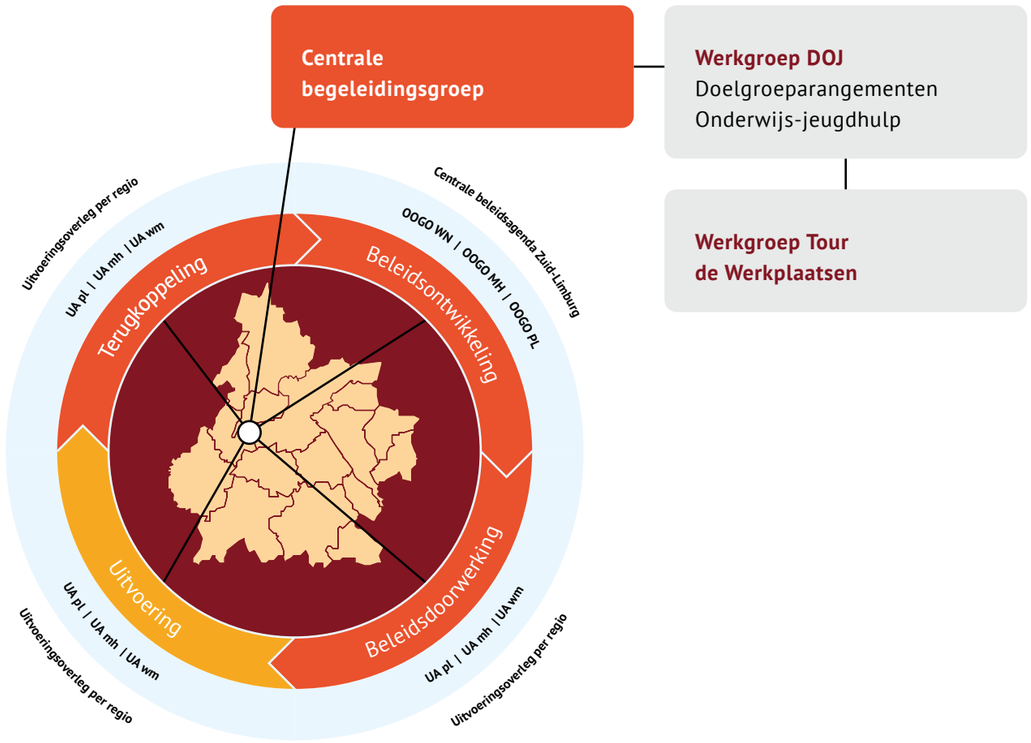
[4] Het opstellen van een schoolarrangement gericht op preventie is een complexe opgave. Daarvoor is interprofessionele samenwerking nodig tussen verschillende partners (scholen, gemeente, jeugdhulpverlening, jeugdgezondheidszorg, schoolmaatschappelijk werk, etc.) die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor onderwijs en zorg aan kinderen. Hierbij is aandacht voor de doorgaande lijn van voorschool naar basisonderwijs, naar voortgezet onderwijs, naar middelbaar beroepsonderwijs van belang. Dit kan bijvoorbeeld ook het ter beschikking stellen van vrij toegankelijk sociaal maatschappelijk werk zijn.

5.4 Netwerksamenwerking Onderwijs – Gemeenten Zuid-Limburg

De samenwerking tussen onderwijs en gemeenten vraagt intensieve afstemming van intersectorale samenwerking tussen heel veel partners — elk met eigen dynamiek en uitdagingen — in een uitgebreid netwerk. Een netwerk waarin veel raderen in elkaar moeten grijpen.

Een zoektocht, zo niet ontdekkingsreis van jaren waarin de Centrale Beleidsgroep Zuid-Limburg een verbindende rol zag en ziet in het initiëren en faciliteren van de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten op Zuid-Limburgse schaal door het maken van kaderafspraken. Daaraan gekoppeld uitwerking en uitvoering op de schaal van subregio 's, gemeenten en wijken.

Samenstel en samenspel gevat in een schema:

5.5 Wat willen we bereiken?

(Op weg naar een inclusieve samenleving met) Inclusiever onderwijs, gericht op preventie, thuisnabij vormgegeven in krachtige, energieke voorscholen en scholen (kindcentra) met voldoende ondersteuning vanuit jeugdzorg, jeugdgezondheidszorg, maatschappelijk werk, via intensieve interprofessionele samenwerking: vindplaats is onze gezamenlijke werkplaats.

Bijlage 1
Definitielijst

Bovenregionaal Expertisenetwerk
Nederland telt 8 Bovenregionale Expertisenetwerken Jeugd die voorkomen dat jeugdigen met complexe hulpvragen tussen wal en schip vallen. Vanuit een onafhankelijke positie ondersteunen ze de jeugdhulpregio's en de regionale expertteams om samen met jeugdigen, ouders, hulpverleners en gemeenten een onvoorwaardelijke oplossing te vinden. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport geeft opdracht en financiert de bovenregionale netwerken.

Contractregieteam
Multidisciplinaire gemeentelijke teams die komende jaren met gecontracteerde zorgaanbieders sturen op de contractafspraken en het realiseren van de transformatiedoelen. Dit is een vorm van samenwerking gebaseerd op gelijkwaardigheid en partnerschap. Elk segment heeft een eigen contractregieteam.

Doorstroom (binnen segment)
Startdatum van de toewijzing ligt tussen 14 dagen voor de einddatum van de vorige toewijzing en 14 dagen erna.

Expertteam
Het expertteam bestaat uit professionals van gemeenten, jeugdhulpaanbieders en Bureau Jeugdzorg Limburg. Zij buigen zich over complexe casussen waar medewerkers van gemeenten of jeugdhulpaanbieders, artsen of praktijkondersteuners niet mee verder komen. Dat kan bijvoorbeeld doordat ze tegen wachtlijsten aan lopen of omdat de begeleiding voor de jeugdige niet wordt opgepakt.
Het expertteam kan door het samen bespreken van deze casus adviezen geven en zorgen dat hulp alsnog snel van start gaat. Het expertteam is door de stuurgroep Zuid-Limburg in het leven geroepen en heeft daardoor bevoegdheden om een 'doorbraak' te bereiken.

Gecertificeerde instellingen
Gecertificeerde instellingen (GI's) worden gecertificeerd om maatregelen in het kader van de jeugdbescherming en jeugdreclassering te mogen uitvoeren. Zij moeten voldoen aan landelijke kwaliteitseisen.

Gesloten jeugdhulp
In sommige situaties is het nodig om vrijheidsbeperkende maatregelen in te zetten, bijvoorbeeld wanneer een jeugdige zich (structureel) onttrekt aan de hulpverlening die nodig is om voldoende veilig, zelfstandig en zelfredzaam op te groeien. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om verblijf in een gesloten instelling. Dit kan zowel vrijwillig als gedwongen plaatsvinden. Er is wel altijd een rechterlijke uitspraak nodig. De gesloten jeugdhulp maakt onderdeel uit van GIKJ.

Gezinsplan
Het plan waarin (als hulpmiddel bij 1Gezin, 1Plan, 1Regisseur) heldere afspraken en resultaten, verantwoordelijkheden en regie tussen gemeenten en/of gecertificeerde instellingen en betrokken zorgaanbieders worden vastgelegd. Het Gezinsplan geeft daarmee overzicht aan het gezin en versterkt zo de mogelijkheid van ouders om regie te voeren op hun hulpvraag.

Hernieuwde instroom (in segment)
Startdatum van de toewijzing ligt 180 dagen na de einddatum van de vorige toewijzing.

Instroom (binnen segment)
Er is geen vorige toewijzing binnen dit segment.

Jeugdhulp
Bij hulpvragen over opgroeien en opvoeden van jeugdigen, maar ook bij psychische problematiek of jeugdigen met een (licht) verstandelijke beperking, dan is er jeugdhulp beschikbaar. Dit varieert van begeleidingstrajecten tot intensieve behandeling. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van een adequaat jeugdhulp aanbod en maken hierover afspraken met gespecialiseerde zorgaanbieders.

Jeugdigen
Kinderen en jongeren tot 18 jaar. Bij jeugdzorg kan het ook gaan om jongeren tot 23 jaar als er sprake is van verlengde jeugdzorg. In onze regio gebruiken we voor deze hele groep de aanduiding jeugdigen.

Jeugdbescherming
Jeugdbescherming is dwingend door de rechter opgelegd wanneer een gezonde en veilige ontwikkeling van een jeugdige (ernstig) wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet (voldoende) helpt. Denk aan een onder toezichtstelling, ontzetting uit de ouderlijke macht of ontheffing uit de ouderlijke macht. Gecertificeerde Instellingen voeren jeugdbescherming uit.

Jeugdreclassering
Jeugdreclassering is bedoeld voor jeugdigen die met de politie of leerplicht in aanraking zijn gekomen en voor wie de rechter een jeugdreclasseringsmaatregel heeft uitgesproken. Er volgt dan een begeleidingstraject met als doel om, in samenwerking met ouders en netwerk, het gedrag te veranderen en herhaling te voorkomen. Gecertificeerde Instellingen voeren jeugdreclassering uit.

Jeugdzorg
Jeugdzorg is de verzamelnaam voor alle vormen van jeugdhulp, inclusief jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Kritische prestatie indicator (KPI)
Gemeenten stellen indicatoren vast om te meten of de inhoudelijke beleidsdoelen behaald worden. Hierover gaan zij in gesprek met zorgaanbieders. Een indicator is kritiek als deze van doorslaggevend belang is voor het behalen van de doelstellingen.

Ouders
We spreken in dit beleidskader veelal over ouders. We bedoelen niet alleen de biologische ouders. Dit kunnen ook andere personen zijn die de opvoedingstaken/verantwoordelijkheden voor een jeugdige op zich nemen, zoals pleegouders.

Recidive (binnen segment)
Startdatum van de toewijzing ligt tussen 14 en 180 dagen na de einddatum van de vorige toewijzing.

Segmenten
Verschillende vormen van jeugdzorg zijn geclusterd op basis van de nodige expertise en het beoogde doel. Deze clustering noemen we segmentering. In Zuid-Limburg kennen we de volgende segmenten:
1. Hoog specialistische jeugdhulp (GIK-J) en het gedwongen kader (GI's)
2. Wonen
3. Ambulant (groep en individueel)
4. Crisis

Per segment zijn contracten afgesloten, ontwikkeldoelen geformuleerd en contractregieteams samengesteld.

Segment ambulant
Ambulante jeugdhulp gaat over hulp die jeugdigen en hun gezinnen krijgen in hun thuissituatie, op school of een andere plek waar zich (ingewikkelde) hulpvragen voordoen bij het opgroeien en/of opvoeden. Denk bijvoorbeeld aan verschillende vormen van behandeling en begeleiding. Dit kan in groepsverband of individueel worden geboden, en variëren van 'lichte' ondersteuning tot specialistische hulpverleningstrajecten om een jeugdige thuis te laten wonen.

Segment crisis
Wanneer er sprake is van een acute crisissituatie, dan is er ambulante crisishulp of crisisverblijf beschikbaar door het regionale samenwerkingsverband Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg. Iedereen werkt samen volgens vaste protocollen en werkafspraken om een crisissituatie zo snel mogelijk op te lossen en/of perspectief te bieden voor vervolghulp.

Segment GIK-J
Gesloten en intensief klinische jeugdhulp (GIK-J) richt zich op kwetsbare jeugdigen met gedrags- en/of psychiatrische problematiek, vaak ook nog in combinatie met een verslaving en/of een verstandelijke beperking. Door de combinatie en zwaarte van problematieken hebben deze jeugdigen zeer gespecialiseerde zorg nodig. De jeugdregio Zuid-Limburg heeft besloten om één opdrachtnemer te contracteren. Deze opdrachtnemer is een samenwerkingsverband van meerdere aanbieders, omdat het zeer specialistische hulpverlening is die niet door één aanbieder kan worden geboden.

Segment wonen
Dit segment gaat over het woonaanbod voor jeugdigen die tijdelijk of langdurig niet thuis kunnen wonen. Wanneer de thuissituatie geen veilige woonomgeving voor de jeugdige vormt, moet er een alternatieve woonvorm gevonden worden. Bijvoorbeeld in een pleeggezin, gezinshuis, leefhuis of begeleid zelfstandig wonen.

Stapeling (binnen segment)
Startdatum van de toewijzing ligt meer dan 14 dagen voor de einddatum van de vorige toewijzing.

Verwerving
'Verwerven' is een verzamelterm voor meerdere manieren waarop gemeenten afspraken maken over het afnemen van diensten bij zorgaanbieders. Bijvoorbeeld door middel van subsidiëring of het inkopen van zorg via een aanbestedingstraject. Afhankelijk van de manier van verwerven gelden er andere soorten contracten en worden er verschillende afspraken gemaakt over bijvoorbeeld verantwoording.

Zorg in natura
Hulp en zorg op basis van de Jeugdwet, welke in natura door de zorgaanbieder is geleverd aan de jeugdige (en diens ouder(s)). Dit is dus exclusief PGB gefinancierde hulp. Zorg in natura wordt rechtstreeks door gemeenten aan zorgaanbieders vergoed.

Bijlage 2
Resultaten

Hieronder staat welke resultaten we verwachten met de inzet op de geprioriteerde doelen vanuit de regio en de inzet van de lokale gemeenten op hun verantwoordelijkheden. Voor de ambulante jeugdhulp, wordt dit alleen gemeten in het dashboard voor de 13 gemeenten, Heerlen, Voerendaal en Landgraaf kopen deze zorg zelf in.

1. Instroom

- Neemt af bij ambulante jeugdzorg door samenwerking voorliggend veld/ onderwijs, afbakening jeugdzorg en stevige lokale teams (lichte vormen).
- Neemt toe bij ambulante jeugdzorg door ambulantisering van wonen/GIKJ (zware vormen).
- Neemt toe (korte termijn) bij wonen door verschuiving van GIKJ naar wonen.
- Neemt af (langere termijn) bij wonen door ambulantisering.
- Neemt af bij GIKJ door ambulantisering, de mogelijkheden van wonen en pilot achtervang.

2. Uitstroom

- Neemt toe door afbakening jeugdzorg bij ambulante jeugdzorg.
- Neemt toe bij leefhuizen en GIKJ door meer gezinsgericht verblijf.

3. Zorgduur

- Neemt af door afbakening jeugdzorg bij ambulante jeugdzorg.
- Neemt af bij wonen en GIKJ door integrale samenwerking en geen verhuizing meer van jeugdige tussen de woonvoorzieningen.

4. Recidive

- Neemt af door eerder juiste hulp, integrale samenwerking, nazorg en warme overdracht.

5. Clienttevredenheid

- Neemt toe, er wordt beter geluisterd naar de jeugdige, het perspectief van hun staat centraal en zij voeren hun eigen regie.

jeugdhulpzuidlimburg.nl

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

Regionale beleidswerkzaamheden 2024

Contractregieteam deelname en uitvoeren van beleidsactiviteiten die hierbij horen met de volgende prioriteiten in 2024:

	GIKJ	WONEN	CRISIS	GI	AMBULANT
PRIO	**Kaders ter voorkoming en ter vervanging**	**Werving & selectie pleegzorg/gezinshuizen**	**Aanbesteding 2025**	**Subsidieregeling**	**DGA** onderzoek, regionaal/subregionaal, nieuwe subsidieregeling?
PRIO	**Verlenging GIKJ**	**Integraal tarief**		**Caseloadreductie**	**Nieuwe alternatief aanbod** i.c.m. NJI erkenning (
PRIO	**Transformatieplan GIKJ**	**18-/18+**		**Bijzondere kosten**	
PRIO	**SPUK vastgoed wonen en JZ+** (passief volgen)	**Kleinschaligheid**		**Toeleiding** naar hulp	**Toekomst product logeren**
PRIO	**Zorgcontinuïteit : Toename wachtlijsten**, overbruggingszorg	**Zorgcontinuïteit : Toename wachtlijsten**, overbruggingszorg	**Zorgcontinuïteit : Toename wachtlijsten**, overbruggingszorg	**Zorgcontinuïteit : Toename wachtlijsten**,	**Zorgcontinuïteit : Toename wachtlijsten**, overbruggingszorg
PRIO	**Kleinschaligheid**	**KPI streefwaarden**			**KPI streefwaarden**
Pakken we niet op	Minder administratieve lasten	Samenwerking tussen en met contractpartijen		Vraagstuk inkoop/subsidie	
Pakken we niet op	Evaluatie van het budget en mandaat interdisciplinair team			Administratieve lasten	
Pakken we niet op	AMV bij Via Jeugd				

Segmentoverstijgende beleidswerkzaamheden die prioriteit hebben 2024

	Onderwerp
PRIO	**Voorzitten ET**
PRIO	**Samenvoeging IT/ET/ITW (incl subsidie aanvraag BEN en afhandeling)**
PRIO	**Beleidsinput tbv segmentrapportages 2x per jaar**
PRIO	**Clientparticipatie (incl subsidie aanvraag BEN en afhandeling)**
PRIO	Bovenregionaal netwerk beleidsoverleg
PRIO	Bovenregionaal netwerk voorzitters ET overleg
Pakken we niet op	Consultatiefunctie (ambulant en residentieel)
Pakken we niet op	Vervoer: richtlijn evaluatie en aanpassen i.s.m. leerlingenvervoer
Pakken we niet op	Taak relatiemanagement

Coördinatie en ondersteuning 2024

	Onderwerp
PRIO	Coördinatie en ondersteuning van de programmagroep en G16 overleggen (beleid en bestuurlijk)
PRIO	Coördineren van de uitvoering van de PDCA cyclus inzake het regionaal beleidskader (incl UP) en de regiovisie op de governance
PRIO	Coördinatie en afstemming centrumgemeente/inkoop/bestuur
PRIO	Financieel beheer transformatiefonds
PRIO	Liaisonfunctie Limburg en Landelijk (regulier)
PRIO	Waardegericht partnerschap bevorderen
Pakken we niet op	Addendum SLA regionaal beleid

Deelname door toegang aan contractregieteams 2024

- commitment van de 16 gemeenten en vergoeding voor de deelnemende consulenten.

Per jaar Vergoeding uren per deelnemer	**Segment**	**Overleg incl voorbereiding en taken zoals beschreven**	**2 Deelnemers per CRT max vergoed**
116	GIKJ	2 x per maand 4 uur	Tamara Puschel (Heerlen, lid OTO) en Charlotte Wolfs (Maastricht)
184	Wonen	3 x per maand 4 uur	n.t.b. (?, lid OTO) en Charlotte Wolfs (Maastricht)
184	Ambulant	3 x per maand 4 uur	Vincent Franssen (Sittard-Geleen) en Ronald Janssen (Kerkrade, lid OTO)
68	Crisis	1 x per maand 4 uur	Jeannie Janssen (Maastricht, lid OTO)
48	GI's	1 x per maand 4 uur	n.t.b. (?, lid OTO)

Regiovisie

op de governance 2024-2028

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**	**4**
2	**Lokaal**	**8**
	2.1 Preventief jeugdbeleid	10
	2.2 Toegang tot jeugdhulp	12
	2.3 Verbinding sociaal domein breed	15
3	**Regionaal**	**16**
	3.1 Gemeentelijke Governance	18
	3.2 Verwervingen	20
	3.4 Complexe problematiek	25
4	**Bovenregionaal**	**26**
	4.1 NMZ Overleg	29
	4.2 Accounthouderschap zorgaanbieders	29
	4.3 Accounthouderschap BJZ Limburg	29
	4.4 Bovenregionaal Expertisecentrum	30
Bijlage 1 Definitielijst		**32**
Bijlage 2 Resultaten		**36**

Inleiding

1

De 16 Zuid-Limburgse gemeenten werken samen op het gebied van jeugdzorg.

Inleiding 1

In het regionaal beleidskader jeugdhulp 2024-2028 hebben we aangegeven **wat** we voor de jeugd in Zuid-Limburg willen bereiken op het gebied van jeugdzorg. In de afbeelding op de volgende pagina staan de doelen en de leidende principes van het regionaal beleidskader samengevat. Deze regiovisie op de governance geeft aan **hoe** we dat willen bereiken, mede op basis van eerder vastgesteld kaderdocumenten (zie www.jeugdhulpzuiddlimburg.nl). Dat doen we sinds 2015 gezamenlijk met alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg. De rijksoverheid wil dat wettelijk verplichten. Vooruitlopend daarop is in VNG verband afgesproken om de beschikbaarheid van zorg en zorgcontinuïteit te borgen door de Norm voor Opdrachtgeverschap te hanteren. De Norm en verwachte wetgeving gaat zowel over de inhoud als de uitvoering daarvan. Deze verwachte wetgeving en Norm voor Opdrachtgeverschap vormen de leidraad van deze regiovisie op de governance.

De regiovisie op de governance kent een geografische hoofdstukindeling. We starten met wat er lokaal aan jeugdbeleid uitgevoerd wordt om de gestelde doelen te verwezenlijken. Vervolgens beschrijven we de regionale samenwerking tussen gemeenten en met de zorgaanbieders. Tot slot gaan we in op hoe we bovenregionaal afstemming realiseren in het kader van jeugdzorg.

[1] De 16 gemeenten zijn Beek, Beekdaelen, Stein, Sittard-Geleen, Simpelveld, Voerendaal, Brunssum, Kerkrade, Heerlen, Landgraaf, Gulpen-Wittem, Vaals, Valkenburg a/d Geul, Eijsden-Margraten, Meerssen en Maastricht.

[2] In deze regiovisie wordt gesproken over jeugdzorg in de brede zin. Dit betreft jeugdhulp én de kinderbeschermingsmaatregelen, voor een groot deel heeft het namelijk betrekking op beide onderdelen.

Normaliseren

- Ik zit aan het stuur
- Er wordt naar mij geluisterd
- Wij kijken eerst naar wat gebruikelijke zorg is

Eerder juiste hulp op maat op de juiste plek

- Zo thuis mogelijk
- Vindplaats is werkplaats
- Effectieve kind- en gezinsbeschrming

Integraal

- Integrale ontwikkeling centraal
- Zorg is systeemgericht
- Zorg rondom de jeugdige

Sturen op resultaat

- Samen maken we de jeugdhulp beter
- Doen wat werkt
- Samen beslissen

Lokaal

2

Het hoofdstuk lokaal beschrijft wat onder de lokale verantwoordelijkheid wordt uitgevoerd door de gemeenten in de regio Zuid-Limburg. Het regionaal beleidskader is hierbij richtinggevend.

Lokaal 2

2.1 Preventief jeugdbeleid

In verschillende wetten is vastgelegd dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het preventief jeugdbeleid (zie kader). Het is een beleidsterrein waar de gemeenten lokaal voor aan de lat staan. Bij de lokale invulling van het preventief jeugdbeleid houden gemeenten rekening met de leidende principes uit het regionaal beleidskader jeugd.

Preventief jeugdbeleid gaat over de basis- en voorliggende voorzieningen waar alle jeugdigen gebruik van kunnen maken zoals scholen, speeltuinen, sportvoorzieningen, welzijnswerk etc. Een belangrijk uitgangspunt dat alle gemeenten in het lokale preventief jeugdbeleid hanteren is de pedagogische civil society en positieve gezondheid. In meerdere wetten en domeinen speelt preventie en vroegsignalering een belangrijke rol. Gemeenten hebben een verantwoordelijkheid om hier op lokaal niveau invulling aan te geven. Het NJi schrijft hierover het volgende →

Preventief jeugdbeleid

In vijf wetten speelt preventie een rol. Dit zijn de Wet publieke gezondheidszorg (Wpg), de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015), de Jeugdwet, de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz). Verschillende van deze wetten zijn ook van toepassing op jeugd.

Gemeenten zijn vanuit de Wet publieke gezondheidszorg (Wpg) verantwoordelijk voor onder andere de jeugdgezondheidszorg. Hier valt bijvoorbeeld vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen onder. Ook vallen onder deze wet algemene taken publieke gezondheidszorg, zoals het voorkomen van alcoholmisbruik bij jongeren en het geven van prenatale voorlichting aan ouders. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de lokale invulling en uitvoering.

Vanuit de Wmo 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bevorderen van maatschappelijke participatie. Dit kan bijdragen aan gezondheidswinst en welbevinden. Ook wordt er een actieve inzet verwacht op het gebied van preventie en vroegsignalering. Dit om te voorkomen dat mensen gebruik moeten maken van zwaardere vormen van langdurige, maatschappelijke ondersteuning.

Vanuit de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdzorg. Meer preventie maakt deel uit van één van de transformatiedoelen in de Jeugdwet. Het eerste transformatiedoel is namelijk: meer preventie, meer eigen verantwoordelijkheid, meer benutten van 'eigen kracht' en het sociale netwerk van gezinnen. Preventieve activiteiten die onder de Jeugdwet vallen, zijn onder andere: vroege interventie bij opgroeiproblemen en het faciliteren van informatie en advies in de vorm van folders of een adviesgesprek. Belangrijk is dat preventieve activiteiten voor jeugd en ouders in het kader van jeugdgezondheid onder de Wet publieke gezondheidszorg vallen en niet onder de Jeugdwet. Preventieve activiteiten door welzijnswerk of welzijnsorganisaties, zoals het jongerenwerk, vallen wel onder de Jeugdwet.

In de zorgverzekeringswet staat vastgelegd dat geïndiceerde en zorggerelateerde preventie deel uitmaken van het basispakket van een verzekerde. De zorgverzekeraar is dan verplicht om een vergoeding van kosten van de zorg te bieden. Om aanspraak te maken op vergoeding, moet er bij een individuele verzekerde sprake zijn van een vastgesteld verhoogd risico op gezondheidsschade om geïndiceerde of zorggerelateerde preventie in te kunnen zetten.

(Bron: NJI)

2.2 Toegang tot jeugdhulp

Landelijk vraagt ongeveer 1 op de 8 jeugdigen meer ondersteuning dan vanuit de basis- en voorliggende voorzieningen beschikbaar is. Deze jeugdigen hebben een vorm van jeugdzorg nodig. In Nederland zijn er verschillende toegangswegen naar jeugdzorg: de lokale (wijk) teams van gemeenten, maar ook huisartsen, medisch specialisten, jeugdartsen, gecertificeerde instellingen en de rechterlijke macht.

2.2.1 Lokale toegang

Lokale toegangsteams hebben een cruciale rol binnen de jeugdzorgketen. Samen met jeugdigen en ouders[3] kijken zij naar het perspectief dat de jeugdige wilt bereiken en zetten daar zo nodig hulp bij in.

Het uitgangspunt is dat de toegang lokaal georganiseerd is op basis van de landelijke uitgangspunten van de vijf basisfuncties van het KPMG-rapport en de concept Hervormingsagenda[4] "Stevige toegangsteams". Daarbij zijn de principes vanuit het regionaal beleidskader leidend, maar er is ruimte voor eigen invulling en uitvoering. Het regionale toegangenoverleg is in Zuid-Limburg een platform voor het uitwisselen van informatie, het stellen van vragen en het maken van afspraken over de uniforme uitvoering van afspraken in de regio.

De vijf functies van het KPMG rapport

1. **Houd oog voor een veilige leefomgeving:** investeer in expertise, instrumenten en samenwerkingsverbanden om onveilige situaties voor jeugdigen te herkennen en hen te beschermen.
2. **Tijdig signaleren van de vraag:** wees aanwezig, werk 'outreachend' en investeer in preventie.
3. **Garandeer vindbare en toegankelijke hulp:** wees benaderbaar op verschillende manieren en investeer in adequate triage.
4. **Handel met een brede blik:** vraagverheldering met oog voor alle levensdomeinen, integrale planvorming waarbij duidelijke regievoering is belegd en houdt een vinger aan de pols. Het is wenselijk dat lokale teams zelf lichte hulpverlening en ondersteuning kunnen bieden.
5. **Leer en verbeter:** verzamel inzichten over werkwijzen, evalueer en ga hierover in gesprek.

(Bron: KPMG 2019: Basisfuncties voor lokale teams in kaart: de route en componenten onder de loep)

[3] Daar waar gesproken wordt over ouders dient dit in breder verband gezien te worden. Het betreft ook verzorger(s)/pleegouder(s)/het gezin in bredere zin.

[4] Ten tijde van het opstellen van de regiovisie van de governance lopen de besprekingen nog over de hervormingsagenda. Hier is uitgegaan van het concept.

Stevige lokale toegangsteams

Jeugdigen en hun ouders moeten voor jeugdhulp laagdrempelig en dicht bij huis terecht kunnen. We willen dit onder meer bereiken door in zetten op stevige lokale teams. Stevige lokale teams met voldoende kennis en expertise en verbinding met specialistische hulp. Teams die met ouders en jeugdigen kijken naar wat echt nodig is. Die niet alleen toegang verlenen, maar zelf lichte hulp verstrekken, gericht op het versterken van het gewone leven.

Ze doen dit in goede verbinding met de lokale voorzieningen beschikbaar voor het brede sociale domein, met onderwijs en volwassen GGZ die bij voorkeur ook in de wijk aanspreekbaar en inzetbaar is. Het is hierbij tevens van belang goed na te denken over de bekostiging vanuit de gemeente van het stevige lokale team in relatie tot de aanvullende (specialistische) zorg. Dit om het financieel beheersbaar te houden. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de inrichting van hun teams en de bekostiging, op basis van in het bestuurlijk kader duidelijk omschreven functies (zie 2.3.1), kortom er blijft ruimte voor diversiteit in de wijze waarop gemeenten deze functies borgen in hun lokale infrastructuur. (Bron: hervormingsagenda 8.0)

2.2.2 Verbinding (huis)arts

Naast de stevige lokale teams zijn huisartsen, jeugdartsen en kinderartsen een belangrijk toegangskanaal voor jeugdzorg. Samenwerking tussen de huisarts, de jeugdgezondheidszorg en een lokaal team is belangrijk, zodat zij elkaar snel en laagdrempelig vinden om te bepalen of en welke vorm van ondersteuning passend is.

Vaste contactpersonen voor de huisarts binnen het lokale team zijn onmisbaar. Er zijn in Zuid-Limburg diverse pilots actief bij gemeenten om meer grip te krijgen op verwijzingen vanuit de artsen. De meeste gemeenten in Zuid-Limburg koppelen een praktijkondersteuner Jeugd aan de huisartsenpraktijk, zodat deze direct lichte hulp kan bieden en een apart traject in veel gevallen niet meer nodig is. De verantwoordelijkheid voor de inzet en uitvoering van de praktijkondersteuner Jeugd is lokaal belegd. Gemeenten kiezen daarbij zelf of ze dit in subregionaal verband verder vormgeven of in samenwerking met huisartsenkoepels.

2.2.3 Verbinding met gedwongen kader

Naast de lokale teams en de artsen zijn de gecertificeerde instellingen ook een belangrijke verwijzer naar jeugdhulp. Gemeenten subsidiëren de gecertificeerde instellingen op regionaal niveau. Lokaal is er afstemming tussen het lokale team en de gecertificeerde instelling over welke hulp mag worden ingezet bij een jeugdige. Dit is vastgesteld in een regionaal samenwerkingsprotocol. Ook is er een regionaal kader opgesteld voor de samenwerking tussen de lokale teams en veilig thuis, waarbij er lokale invulling wordt gegeven aan de afspraken.

2.2.4 Knooppunten

Het knooppuntoverleg is het verbindings-instrument tussen kinderopvang, onderwijs en andere netwerkpartners. Het is bedoeld om een integraal beeld te verkrijgen van de leerling en zijn leefomgeving, waarbij ondersteunings-behoeften in kaart worden gebracht en betrokkenen samen afspraken maken over samenhangende interventies van onderwijs, gemeente en/of zorg. Hierbij is aandacht voor ondersteuning gedurende onderwijstijd en in de thuissituatie. In het knooppunt bepalen de partners samen met jeugdige en ouders of er en zo ja, welke ondersteuning nodig is. Kernpartners in de knooppunten zijn:

- ouders
- school
- jeugdgezondheidszorg
- schoolmaatschappelijk werk
- gemeentelijke toegang.

Incidentele partners in de knooppunten zijn:

- leerplichtambtenaar
- voorschoolse voorziening en buitenschoolse opvang
- zorgprofessionals.

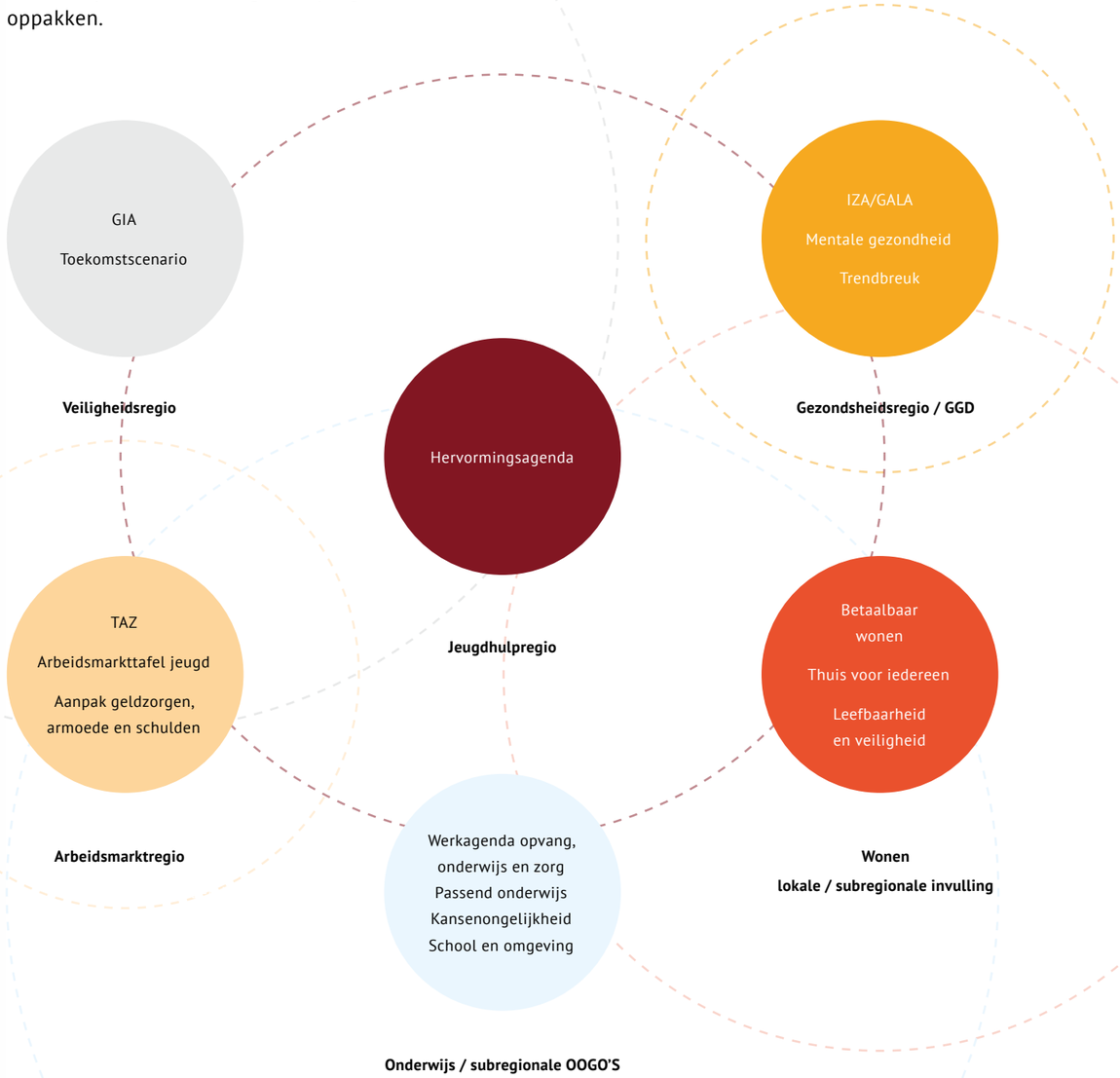
2.2.5 Verwijzing gecontracteerd aanbod

Gemeenten zijn niet verplicht om jeugdhulp te financieren die geen onderdeel uitmaakt van het gecontracteerd aanbod. Deze afspraak is ook gemaakt in de regio Zuid-Limburg, daarom is een verwijsgids opgesteld waarin het gecontracteerd aanbod zichtbaar is voor alle verwijzers. Indien er zwaarwegende redenen zijn om af te wijken van het gecontracteerd aanbod overleggen zowel de verwijzers als de Raad voor de Kinderbescherming dit eerst met de betreffende lokale toegang van die gemeente. De lokale toegang spreekt dan een maatwerkcontract af met de betreffende aanbieder.

2.3 Verbinding sociaal domein breed

Het brede sociale domein is de verantwoordelijkheid van de lokale gemeenten. We zien daarbij steeds meer landelijke programma's ontstaan die (sub)regionale samenwerking vragen. Hieronder is visueel gemaakt welke landelijke programma's benoemd in de hervormingsagenda, een effect hebben op het verbeteren van de ontwikkeling van de jeugdige. Tevens is hierbij afgebeeld op welke schaal wij in Zuid-Limburg deze programma's oppakken.

Regionaal

3

Het hoofdstuk regionaal gaat in op welke taken en verantwoordelijkheden er liggen op regionaal gebied en hoe we die met elkaar afstemmen om de doelen uit het regionaal beleidskader te verwezenlijken.
Dit gebeurt mede op basis van eerder vastgestelde kaderdocumenten waarin staat opgenomen hoe we het aanbod op de vraag laten aansluiten en welke keuzes we daarbij maken qua sturingsinstrumenten (www.jeugdhulpzuidlimburg.nl).

Regionaal 3

3.1 Gemeentelijke Governance

De gemeenten in Zuid-Limburg hebben sinds 2015 een centrumregeling met elkaar afgesproken ten behoeve van de inkoop van jeugdzorg. Conform de PDCA cyclus wordt er regelmatig een evaluatie van de samenwerking uitgevoerd en de samenwerkingsafspraken aangepast. Ook in 2023 heeft een evaluatie van de samenwerking plaatsgevonden. De conclusie is dat er bestuurlijk een sterke wil is om samen te werken, dat er een prettige dynamiek is en een gezamenlijk toekomstperspectief. Echter de intentie van de regeling is vergroeid met een eigen werkwijze. Dat heeft geleid tot de volgende knelpunten:

- De formele afspraken over samenwerking bij verwerving worden ook informeel toegepast bij beleidsvormingsprocessen
- Gebrek aan integraliteit in advisering van bestuur
- Inefficiënte en niet-slagvaardige besluitvormingsroute
- Rolonduidelijkheid en gebrek aan ambtelijk doorzettingsmacht in de samenwerking
- Houding en gedrag van deelnemers die onvoldoende vasthouden aan (zakelijke) afspraken en elkaar hier beperkt op aanspreken

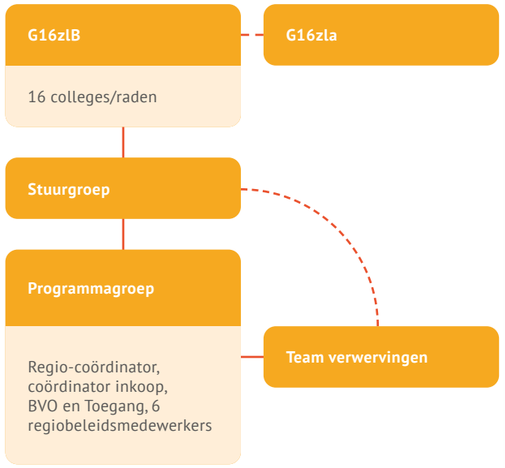
Hiernaast is in een organogram weergegeven welke overlegvormen er op hoofdlijnen zijn om te sturen op de regionale beleidskaders en verwervingen.

Aan de hand van deze evaluatie is bestuurlijk afgesproken dat we de huidige governance structuur wijzigen ten aanzien van de volgende onderdelen:

- Het overleg tussen de 16 bestuurders, de G16zlB, richt zich op regionale visie- en strategievorming (beleidsontwikkeling). Naast een voorzitter wijzen de bestuurders ook een vicevoorzitter aan.
- Het overleg tussen de 16 beleidsmedewerkers, de G16zla, richt zich op de voorbereiding van het bestuurlijk overleg. Daarnaast zijn er jaarlijks twee koersmiddagen om de strategische lijnen uit te zetten.
- Het overleg met de 6 vertegenwoordigende bestuurders namens de regio, de stuurgroep, voert regie en monitort de kaders die zijn afgesproken binnen regionale verwervingen.

De stuurgroep is bestuurlijke opdrachtnemer van de G16zlB en adviseert de G16zlB over strategische beleidsontwikkeling.
De stuurgroep kent een portefeuilleverdeling. Daarmee ontstaat voor een aantal ambtelijke projectteams en jeugdhulpaanbieders één bestuurlijke aanspreekpunt. Deze portefeuillehouder is verantwoordelijk voor het meenemen van alle collega-bestuurders in het G16zlB. Voor zwaardere dossiers kan gekozen worden voor meerdere portefeuillehouders.

- De programmagroep stuurt gezamenlijk de regiosamenwerking aan en is ambtelijk opdrachtnemer van de stuurgroep. Dit geldt ten aanzien van verwervingen en strategische beleidsontwikkeling. We breiden de programmagroep uit met een BVO-coördinator en toegangscoördinator ten behoeve van de integraliteit. We verduidelijken en versterken de rol van de regiocoördinator.
- Tot slot worden de afspraken expliciet gemaakt en gedeeld:
  - Er komt een samenwerkingsovereenkomst over het regionaal beleid
  - We maken procesafspraken over beleid en inkoop (SLA)
  - De rolprofielen, taken en functies van overleggremia maken we expliciet.

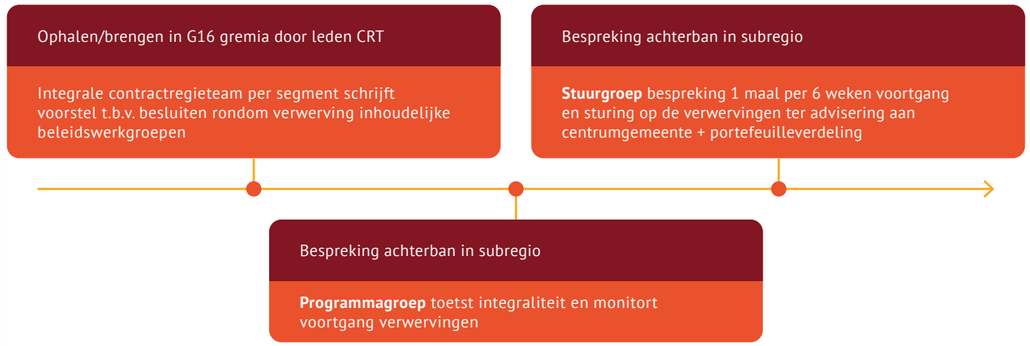

Voor de route van besluitvorming geeft de onderstaande afbeelding visueel weer wat deze afspraken inhouden. Na één jaar evalueren we deze afspraken om te onderzoeken of we een volgende stap in de samenwerking kunnen zetten.

Strategisch beleid besluitvormingsroute

Verwerving besluitvormingsroute

3.2 Verwervingen

Om de doelen te bereiken is het nodig om de jeugdzorg te verwerven[5] en die in partnerschap en vertrouwen met de betrokken stakeholders vorm te geven. De verwerving voeren we gezamenlijk met alle 16 gemeenten uit, m.u.v. de ambulante jeugdhulp. Gemeenten Heerlen, Voerendaal en Landgraaf kopen dit apart in. Hieronder wordt ingegaan op de regionaal verworven jeugdzorg.

Bij de verwerving hebben de 16 gemeenten de volgende uitgangspunten gesteld:

1. De jeugdige is ons vertrekpunt
2. Bewerkstelligen van een wezenlijke transformatie
3. Lokaal wat kan, regionaal wat moet
4. Partnership met partijen uit het veld
5. Verlagen van de kosten
6. Reële tarieven voor de jeugdhulp
7. Keuzevrijheid voor de cliënt (voor zover mogelijk en wenselijk)
8. Een perspectiefgerichte verwerving
9. Minder contractpartijen

3.2.1 Zorgvuldigheidseisen inkoop

De Norm voor Opdrachtgeverschap beschrijft zorgvuldigheidseisen waar gemeenten rekening mee dienen te houden gedurende het inkoopproces. Bijvoorbeeld tijdig publiceren en afronden van procedures, meerjarige contracten afsluiten, zorgcontinuïteit borgen bij aflopende contracten en het hanteren van reële tarieven. In de contractering vanaf 2023 hebben gemeenten in Zuid-Limburg waar mogelijk rekening gehouden met de zorgvuldigheidseisen van inkoop. Zo zijn de meeste contracten minimaal 3 maanden voor ingangsdatum (1-1-2023) getekend. Verder zijn in Zuid-Limburg langdurige contracten afgesloten om het waardegericht partnerschap te bevorderen. Een totaaloverzicht van alle contracten, inclusief looptijden en schaalniveau is opgenomen in bijlage 2. Ook hebben de gemeenten reële tarieven vastgesteld op basis van een onafhankelijk kostprijsonderzoek.

3.2.2 Inrichtingskeuzes en segmentering

Verschillende vormen van jeugdzorg zijn geclusterd op basis van de nodige expertise van de zorgverlener en het doel van de geleverde zorg. Deze clustering noemen we segmentering. In Zuid-Limburg kennen we de volgende segmenten (voor de definities van de segmenten verwijzen wij u naar bijlage 1):

- Hoog specialistische jeugdhulp (GIK-J) en het gedwongen kader (GI's)
- Wonen
- Ambulant (groep en individueel)[6]
- Crisis

Per segment zijn contracten afgesloten, ontwikkeldoelen geformuleerd en contractregieteams samengesteld. Ook is per segment gekozen voor één van de drie uitvoeringsvarianten voor bekostiging die het beste aansluit bij de inhoudelijke (ontwikkel) behoeftes. In de volgende paragraaf gaan we verder in op de contracten.

[5] Het verwerven van jeugdzorg en het maken van contractafspraken gebeurd op meerdere manieren. Bijvoorbeeld door het doorlopen van een inkoop-/aanbestedingsprocedure en het verlenen van subsidies.

[6] Gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal hebben ambulante basishulp zelfstandig ingekocht en het samenwerkingsverband JenS voert de ambulante jeugdhulp voor deze gemeenten uit.

3.3.1 Uniformiteit en integraliteit

Regionaal is zoveel als mogelijk uniformiteit binnen de verschillende contracten geborgd. Deze afspraken zijn vastgelegd in diverse contractdocumenten. Het administratie- en controleprotocol bevatten afspraken over hoe om te gaan met het berichtenverkeer en financiële verantwoording. Het programma van eisen beschrijft eisen die gemeenten stellen aan o.a. kwaliteit, dienstverlening en bedrijfsvoering.

De afspraken uit de verschillende contractstukken zijn voor een groot deel uniform tussen alle segmenten. Dit geldt ook voor het bijhouden en aanleveren van wachtlijstinformatie. Op het gebied van monitoring zijn eveneens afspraken gemaakt over de segmenten heen, zoals het delen van gegevens volgens het informatieprotocol beleidsinformatie jeugd van het CBS en een basisset Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Elke segment kent daarnaast een aantal specifieke KPI's om de beleidsdoelstellingen te monitoren. Deze KPI's zijn niet 'in beton gegoten' en continu onderwerp van gesprek tussen gemeenten en contractpartners. Zij stellen deze in gezamenlijkheid op.

Verbinding met de basis- en voorliggende voorzieningen en andere domeinen, zoals WMO en participatie, is geen vrijblijvendheid op basis van contractuele afspraken. Gemeenten verwachten van contractpartners dat zij proactief signaleren en verbindingen leggen als inzet vanuit andere domeinen noodzakelijk is.

Daarnaast is er per segment een ontwikkelagenda afgesproken. Deze schetsen de transformatie opgaves op de lange termijn die wederzijds commitment en inzet vragen.

Contractbeheer en -management is in Zuid-Limburg centraal georganiseerd en op basis van de centrumregeling belegd bij het centrale Inkoopteam Sociaal Domein.

3.3.2 Sturing door contractregieteams

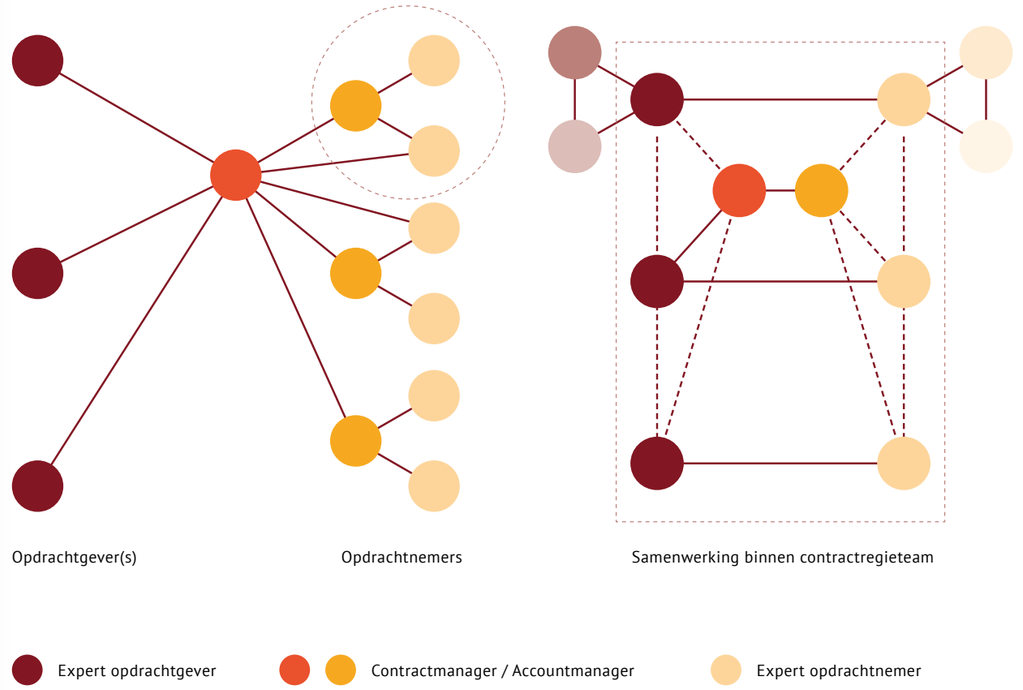
Bij het afsluiten van nieuwe contracten in 2023 is gekozen voor een nieuwe inrichting van het contract- en relatiemanagement dat meer aansluit bij de regionale koers op het gebied van samenwerking. We gaan langdurig waardegericht partnerschap aan met onze contractpartners op basis van vertrouwen en transparantie. Dit vraagt aanpassingen in de organisatie van het contractmanagement. Hiertoe behoren alle afspraken over samenwerking, communicatie, overlegstructuren en algehele sturing op contractdoelstellingen.

Het aantal contractpartijen (per segment) neemt af in de regio. Dit maakt het mogelijk om op segment niveau te bouwen aan een nieuwe vorm van integraal contractmanagement. Hiermee stappen we af van de individuele contactmomenten per contract.

Gemeenten vormen per segment een vast, multifunctioneel team van experts die frequent bij elkaar komen om de voortgang op de KPI's en de ontwikkelagenda te bespreken, maar ook de problemen, verbeteringen en calamiteiten op te pakken en af te handelen. Deze teams heten contractregieteams.

Hiermee voeren we een andere werkwijze in die gebaseerd is op vertrouwen en transparantie, waarmee we weg bewegen van de bestaande afrekencultuur. De contractregieteams houden zicht op beschikbaarheid en zorgcontinuïteit (inclusief wachtlijstbeheer), geven samen met contractpartijen invullingen aan de gezamenlijke ontwikkelagenda's en sturen op financiële ontwikkelingen. Het continu verbeteren van de kwaliteit van hulpverlening, op basis van gelijkwaardigheid, staat binnen deze teams centraal.

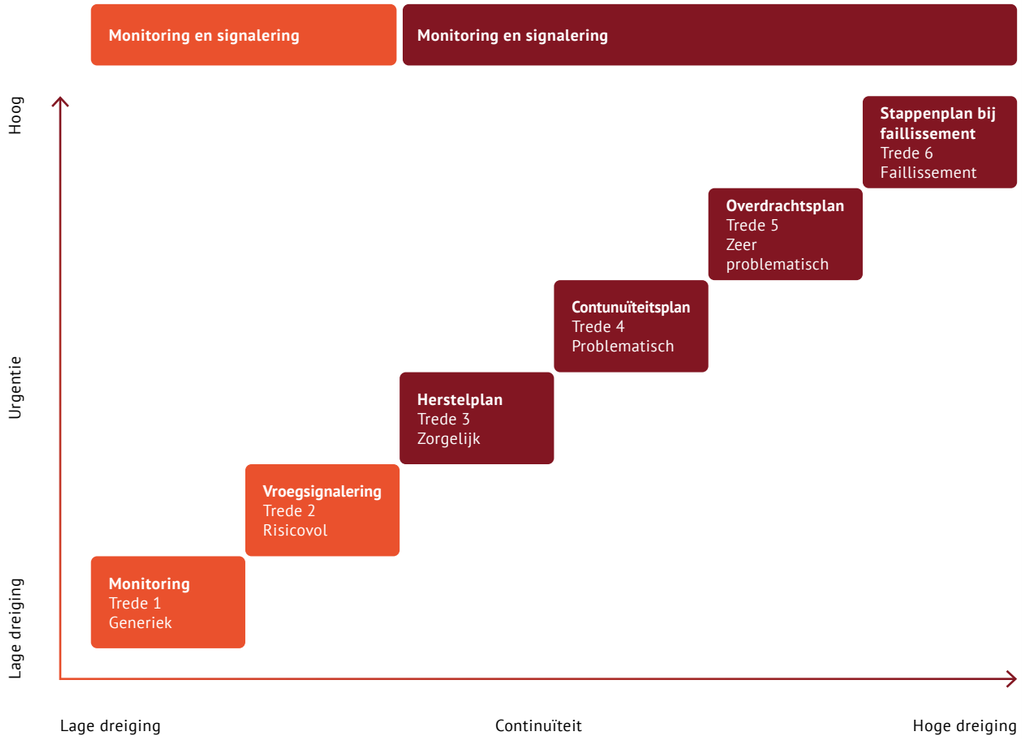
De beoogde professionaliseringsslag is schematisch weergegeven in het schema hieronder.

Experts in het contractregieteam hebben direct contact met hun evenknieën over hun expertisegebied (contractmanagement, financiën, beleid, toegang, communicatie, data) bij de contractpartner(s) en gemeenten in plaats van via een tussenpersoon (de contractmanager). Deelnemers aan het contractregieteam halen en brengen input van en naar het contractregieteam en ook van en naar de achterliggende regionale overleggremia op hun expertisegebied. We sturen erop dat de contractpartners zich op een vergelijkbare manier gaan organiseren als de gemeenten in een samenwerking, zodat er een efficiënt en effectief werkproces ontstaat voor alle partijen.

Hoewel contractregieteams per segment zijn ingericht, hebben zij ook de taak over de segmenten heen verbindingen te leggen en aandacht te hebben voor onderlinge afhankelijkheden. Zo heeft de kwaliteit van ambulante hulpverlening een effect op de in- en uitstroom van het segment wonen. We borgen dit doordat de diverse disciplines in hun overlegvormen de opgehaalde input met elkaar delen. Contractregieteams bestaan uit een vaste groep deelnemers en andere disciplines worden ingevlogen als er ontwikkelopgaves aan de orde zijn die om specifieke expertise vragen. Daarnaast leggen de contractregieteams ook op dezelfde manier verbindingen met aanpalende beleidsterreinen (bijv. maatschappelijke opvang/beschermd wonen).

Het contractregieteam let ook op de eisen die de continuïteit van een organisatie moeten waarborgen. Waardoor dreigende problematiek vroegtijdig wordt gesignaleerd. In Zuid-Limburg hanteren we het landelijk vastgestelde 'Draaiboek continuïteit jeugdhulp' bij het monitoren van continuïteitsrisico's en handelen naar de stappen die hierin beschreven staan (zie onderstaande afbeelding).

3.4 Complexe problematiek

Naast sturing vanuit de toegang op de uitvoering en vanuit contractmanagement op de contracten vraagt complexe problematiek ook van de regio een zorgvuldige aanpak. In Zuid-Limburg werken gemeenten en aanbieders sinds 2019 daarom samen in een regionaal expertteam. Het expertteam richt zich op complexe zorgvragen, daar waar de reguliere hulpverlening is vastgelopen en er niet uitkomt. Momenteel bestaat dit expertteam uit de volgende partijen: XONAR, Mondriaan, Koraalgroep, Bureau Jeugdzorg Limburg en de regiogemeenten van Zuid-Limburg. Wanneer wenselijke zorgresultaten uitblijven kan een casus aangedragen worden bij dit team.

Door middel van een vast werkproces proberen de leden van het expertteam met out-of-the-box oplossingen te komen en brengen zij een advies uit waar gemeenten, aanbieders en cliënten verder mee aan de slag gaan. Het expertteam monitort de bij hen aangedragen casussen. De G16 heeft besloten dat het expertteam mandaat heeft om besluiten te nemen over de inzet van jeugdhulp. Door te werken met een expertteam wordt gegarandeerd dat voor elk kind, ongeacht de complexiteit van de zorgvraag en wachtlijsten bij aanbieders, op korte termijn passende hulp wordt georganiseerd. Het expertteam vergadert tweewekelijks.

Er wordt momenteel onderzocht in hoeverre het mogelijk is de verschillende expertises vanuit het Expertteam, het Interdisciplinair Team van Gesloten en Intensief Klinische Jeugdhulp en het Intaketeam Wonen samen te brengen[7]. De meest complexe problematiek komt namelijk daar ter sprake en we willen zorgcontinuïteit en beschikbaarheid realiseren voor alle jeugdigen die dat nodig hebben, zonder ze drie keer het verhaal te laten vertellen.

Daarnaast neemt de voorzitter van het expertteam Zuid-Limburg deel aan het expertisecentrum Limburg. Het volgende hoofdstuk gaat daar verder op in.

[7] Zie voor de definities Interdisciplinair Team Gesloten en Intensief Klinische Jeugdhulp en intake Wonen bijlage 1

Boven-regionaal

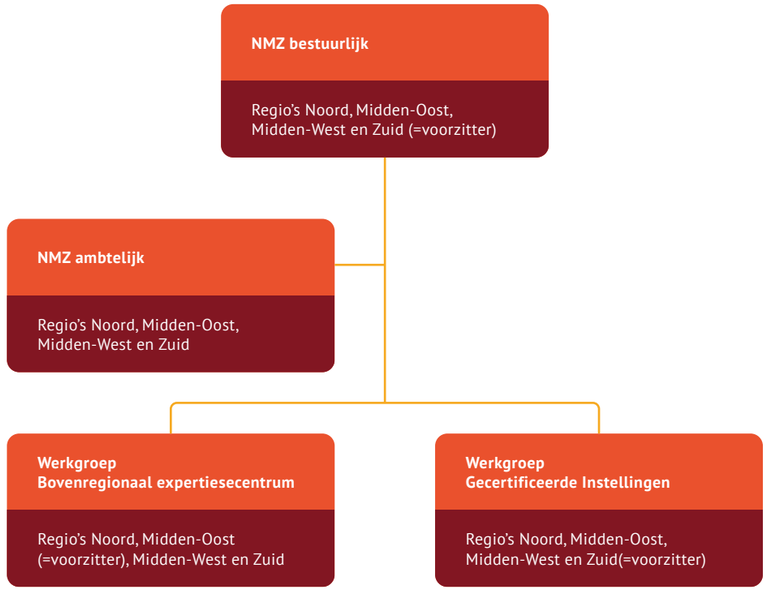
4

Binnen de provincie Limburg zijn er vier jeugdzorgregio's. Deze regio's werken sinds 2015 bovenregionaal op onderdelen samen om informatie uit te wisselen over het jeugdstelsel, samen op te trekken waar passend en bepaalde jeugdvoorzieningen samen te organiseren.

Bovenregionaal

4

Vanuit het bovenregionaal kader willen we de verantwoordelijkheden daar neer leggen waar ze horen, zoveel mogelijk lokaal als dat kan en regionaal/bovenregionaal daar waar dat noodzakelijk is voor de continuïteit en verbetering van zorg voor de jeugdigen. In het kader van het te verwachte wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen willen we de bovenregionale taken zoals de Gecertificeerde Instellingen, accounthouderschap zorgaanbieders (waar nodig) en het Bovenregionale Expertisecentrum Jeugd Limburg gezamenlijk vormgeven om de inhoudelijke doelen te bereiken voor de zeer kwetsbare jeugdigen. De inhoudelijke verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de betreffende gemeente/regio dan wel werkgroep, zoals hieronder is beschreven. De afstemming op de inhoud geven we gezamenlijk vorm door middel van deze governance.

4.1 NMZ overleg

Het NMZ-overleg, is het Noord-Midden-Zuid Overleg waar de 4 jeugdzorgregio's in Limburg aan participeren. Dit bestuurlijke overleg wordt twee keer per jaar georganiseerd om onderstaande punten te bespreken:

- Stand van zaken Gecertificeerde Instellingen
- Stand van zaken bovenregionaal expertisecentrum
- Stand van zaken ivm accounthoudende aanbieders
- Overige Limburgse ontwikkelingen

De beslissingsbevoegdheid ligt lokaal dan wel regionaal op het gebied van deze onderwerpen. Het doel is afstemmen. Alleen wat betreft het bovenregionaal expertisecentrum en de SPUK-vastgoedtransitie ligt de beslissingsbevoegdheid bij de centrumgemeente Roermond.

Maandelijks is er daarnaast een ambtelijk afstemmingsoverleg.

4.2 Accounthouderschap zorgaanbieders

In samenwerking hebben VNG en de ministeries J&V, VWS en BGZJ besloten een vorm van Early Warning te ontwikkelen om risico's op discontinuïteit bij gecertificeerde instellingen en bovenregionale aanbieders in de jeugdzorg te voorkomen. Het doel van het Early Warning (hierna EW) is het bijdragen aan de vroegsignalering en het handelingsperspectief van gemeenten, regio's en aanbieders in geval van dreigende discontinuïteit van een aanbieder. Het EW vormt de leidraad voor 'het goede gesprek' tussen aanbieder en accounthoudende regio[8] en zorgt voor een gemeenschappelijke taal over een aantal aspecten van vroegsignalering. Tot slot versterkt het Early Warning het vertrouwen en transparantie tussen gemeenten, zorgaanbieders en GI's.

In december 2017 heeft de VNG-commissie Jeugd het concept van de accounthoudende regio's vastgesteld. De accounthoudende regio maakt afspraken (afhankelijk van de afspraken in afstemming met de gemeenten van deze regio) met de aanbieders die aan zijn regio zijn gekoppeld. Daarbij volgen zij het draaiboek continuïteit jeugdhulp dat het ministerie, VNG en de jeugdhulpbranches hebben vastgesteld op 1 juli 2021.

Het accounthouderschap van Pactum en de Mutsaersstichting is belegd bij de regio Noord (gemeente Venlo) en het accounthouderschap van Xonar en Mondriaan bij regio Zuid (gemeente Maastricht).

4.3 Accounthouderschap BJZ Limburg

Dit betreft het accounthouderschap als deze gecertificeerde instelling Bureau Jeugdzorg (BJZ Limburg) in een slechte financiële positie verkeerd. Landelijk wordt er op dit gebied extra geïnvesteerd vanwege de staat van de Gecertificeerde Instellingen. Daarom is er op landelijke schaal een extra afstemmingsoverleg zowel ambtelijk als bestuurlijk waar de accounthouder aan deelneemt.

- Bestuurlijk betreft dit 4 x per jaar een bestuurlijk afstemmingsoverleg met de minister en staatssecretaris.
- Ambtelijk betreft dit deelname aan het landelijk accounthoudersoverleg met de VNG, dat een aantal keer per jaar plaatsvindt.

Het accounthouderschap voor Bureau Jeugdzorg is neergelegd bij de Jeugdregio Zuid (gemeente Maastricht).

[8] Waar hier gesproken wordt over regio, zijn dit bovenregionale accounthoudende regio's

4.4 Bovenregionaal Expertisecentrum

De gemeente Roermond coördineert het Bovenregionaal Expertisecentrum Jeugdhulp Limburg. Er zijn in heel Nederland kinderen en jeugdigen tot 23 jaar die té lang wachten op passende jeugdzorg. Dat kan verschillende oorzaken hebben. Het gaat hierbij regelmatig over zéér kwetsbare kinderen, jeugdigen en jongvolwassenen tot 23 jaar met complexe en meervoudige, weinig voorkomende problematiek die nu vastlopen in de zorg en niet de juiste hulp krijgen. Acht gemeenten in Nederland realiseren met steun van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) een bovenregionaal expertisenetwerk Jeugdhulp in hun landsdeel. Deze expertisenetwerken zijn bedoeld om jeugdigen en ouders die met bovenstaande vragen kampen te helpen. Zij doen dit samen met een aantal regionale expertteams (van elke jeugdzorgregio één) om tijdig passende hulp aan jeugdigen en ouders te bieden en te leren van knelpunten en goede praktijk.

De gemeente Roermond heeft deze taakomschrijving vastgelegd in het beleidsdocument: Bovenregionale Expertisecentrum Jeugd Limburg en stelt jaarlijks een jaarplan op welke acties zij gaan ondernemen om hieraan invulling te geven. De gemeente Roermond heeft hiervoor het mandaat. Gezamenlijk is afgesproken dat het beleidsdocument en de jaarplannen, na het bestuurlijk overleg NMZ en met de achterban, worden vastgesteld door de gemeente Roermond.

Bijlage 1
Definitielijst

Bovenregionaal Expertisenetwerk
Nederland telt 8 Bovenregionale Expertisenetwerken Jeugd die voorkomen dat jeugdigen met complexe hulpvragen tussen wal en schip vallen. Vanuit een onafhankelijke positie ondersteunen ze de jeugdhulpregio's en de regionale expertteams om samen met jeugdigen, ouders, hulpverleners en gemeenten een onvoorwaardelijke oplossing te vinden. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport geeft opdracht en financiert de bovenregionale netwerken.

Contractregieteam
Multidisciplinaire gemeentelijke teams die komende jaren met gecontracteerde zorgaanbieders sturen op de contractafspraken en het realiseren van de transformatiedoelen. Dit is een vorm van samenwerking gebaseerd op gelijkwaardigheid en partnerschap. Elk segment heeft een eigen contractregieteam.

Expertteam
Het expertteam bestaat uit professionals van gemeenten, jeugdhulpaanbieders en Bureau Jeugdzorg Limburg. Zij buigen zich over complexe casussen waar medewerkers van gemeenten of jeugdhulpaanbieders, artsen of praktijkondersteuners niet mee verder komen. Dat kan bijvoorbeeld doordat ze tegen wachtlijsten aan lopen of omdat de begeleiding voor de jeugdige niet wordt opgepakt. Het expertteam kan door het samen bespreken van deze casus adviezen geven en zorgen dat hulp alsnog snel van start gaat. Het expertteam is door de stuurgroep Zuid-Limburg in het leven geroepen en heeft daardoor bevoegdheden om een 'doorbraak' te bereiken.

Gecertificeerde instellingen
Gecertificeerde instellingen (GI's) worden gecertificeerd om maatregelen in het kader van de jeugdbescherming en jeugdreclassering te mogen uitvoeren. Zij moeten voldoen aan landelijke kwaliteitseisen.

Gezinsplan
Het plan waarin (als hulpmiddel bij 1Gezin, 1Plan, 1Regisseur) heldere afspraken en resultaten, verantwoordelijkheden en regie tussen gemeenten en/of gecertificeerde instellingen en betrokken zorgaanbieders worden vastgelegd. Het Gezinsplan geeft daarmee overzicht aan het gezin en versterkt zo de mogelijkheid van ouders om regie te voeren op hun hulpvraag.

Intake Team Wonen (ITW)
Wanneer een verwijzer heeft bepaald dat verblijf in segment wonen noodzakelijk is, in combinatie met een wenselijk perspectief, dan meldt deze de jeugdige aan bij het ITW. Hierin kijken de gecontracteerde zorgaanbieder, samen met de procesregisseur, de jeugdige zelf en diens ouders, naar de meest passende plek op basis van het inschatte perspectief en de ondersteuningsbehoefte.

Interdisciplinair Team (IT):
Het IT bestaat uit vaste experts vanuit zorgaanbieders die samen de toegang tot Gesloten en Intensief Klinische Jeugdhulp (GIK-J) vormgeven. Elke aanmelding voor GIK-J wordt in dit IT besproken met:

- de jeugdige en diens ouders/ wettelijke vertegenwoordigers
- de vertrouwenspersoon van de jeugdige/het gezin
- de verwijzer zijnde procesregisseur (en eventueel de gedragswetenschapper van de verwijzende instantie)
- indien van toepassing de reeds betrokken (ambulant) hulpverlener.

Afhankelijk van de hulpvraag van de jeugdige, kan het IT aanvullende expertise vanuit het samenwerkingsverband inroepen vanuit een flexibele schil. Het IT heeft ook als opdracht om ambulante alternatieven ter voorkoming van GIK-J te verkennen.

Jeugdigen
Kinderen en jongeren tot 18 jaar. Bij jeugdzorg kan het ook gaan om jongeren tot 23 jaar als er sprake is van verlengde jeugdzorg. In onze regio gebruiken we voor deze hele groep de aanduiding jeugdigen.

Jeugdhulp
Bij hulpvragen over opgroeien en opvoeden van jeugdigen, maar ook bij psychische problematiek of jeugdigen met een (licht) verstandelijke beperking is er jeugdhulp beschikbaar. Dit varieert van begeleidingstrajecten tot intensieve behandeling. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van een adequaat jeugdhulp aanbod en maken hierover afspraken met gespecialiseerde zorgaanbieders.

Jeugdzorg
Jeugdzorg is de verzamelnaam voor alle vormen van jeugdhulp, inclusief jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Jeugdbescherming
Jeugdbescherming is dwingend door de rechter opgelegd wanneer een gezonde en veilige ontwikkeling van een jeugdige (ernstig) wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet (voldoende) helpt. Denk aan een onder toezichtstelling, ontzetting uit de ouderlijke macht of ontheffing uit de ouderlijke macht. Gecertificeerde Instellingen voeren jeugdbescherming uit.

Jeugdreclassering
Jeugdreclassering is bedoeld voor jeugdigen die met de politie of leerplicht in aanraking zijn gekomen en voor wie de rechter een jeugdreclasseringsmaatregel heeft uitgesproken. Er volgt dan een begeleidingstraject met als doel om, in samenwerking met ouders en netwerk, het gedrag te veranderen en herhaling te voorkomen. Gecertificeerde Instellingen voeren jeugdreclassering uit.

Kritische prestatie indicator (KPI)
Gemeenten stellen indicatoren vast om te meten of de inhoudelijke beleidsdoelen behaald worden. Hierover gaan zij in gesprek met zorgaanbieders. Een indicator is kritiek als deze van doorslaggevend belang is voor het behalen van de doelstellingen.

Ouders
indien de term ouders gebruikt wordt dan worden niet alleen de biologische ouders bedoeld maar ook andere personen die de opvoedingstaken/ verantwoordelijkheden voor een jeugdige op zich nemen, zoals pleegouders.

Segmenten
Verschillende vormen van jeugdzorg zijn geclusterd op basis van de nodige expertise en het beoogde doel. Deze clustering noemen we segmentering. In Zuid-Limburg kennen we de volgende segmenten:

1. Hoog specialistische jeugdhulp (GIK-J) en het gedwongen kader (GI's)
2. Wonen
3. Ambulant (groep en individueel)
4. Crisis

Per segment zijn contracten afgesloten, ontwikkeldoelen geformuleerd en contractregieteams samengesteld.

Segment wonen
Dit segment gaat over het woonaanbod voor jeugdigen die tijdelijk of langdurig niet thuis kunnen wonen. Wanneer de thuissituatie geen veilige woonomgeving voor de jeugdige vormt, moet er een alternatieve woonvorm gevonden worden. Bijvoorbeeld in een pleeggezin, gezinshuis, leefhuis of begeleid zelfstandig wonen.

Segment ambulant
Ambulante jeugdhulp gaat over hulp die jeugdigen en hun gezinnen krijgen in hun thuissituatie, op school of een andere plek waar zich (ingewikkelde) hulpvragen voordoen bij het opgroeien en/of opvoeden. Denk bijvoorbeeld aan verschillende vormen van behandeling en begeleiding. Dit kan in groepsverband of individueel worden geboden, en variëren van 'lichte' ondersteuning tot specialistische hulpverleningstrajecten om een jeugdige thuis te laten wonen.

Segment GIK-J
Gesloten en intensief klinische jeugdhulp (GIK-J) richt zich op kwetsbare jeugdigen met gedrags- en/of psychiatrische problematiek, vaak ook nog in combinatie met een verslaving en/of een verstandelijke beperking. Door de combinatie en zwaarte van problematieken hebben deze jeugdigen zeer gespecialiseerde zorg nodig. De jeugdregio Zuid-Limburg heeft besloten om één opdrachtnemer te contracteren. Deze opdrachtnemer is een samenwerkingsverband van meerdere aanbieders, omdat het zeer specialistische hulpverlening is die niet door één aanbieder kan worden geboden.

Segment crisis
Wanneer er sprake is van een acute crisissituatie, dan is er ambulante crisishulp of crisisverblijf beschikbaar door het regionale samenwerkingsverband Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg. Iedereen werkt samen volgens vaste protocollen en werkafspraken om een crisissituatie zo snel mogelijk op te lossen en/of perspectief te bieden voor vervolghulp.

Subregionaal
De regio Zuid-Limburg is onderverdeeld in drie subregio's te weten Maastricht-Heuvelland, Westelijke Mijnstreek en Parkstad.

Verwerving
'Verwerven' is een verzamelterm voor meerdere manieren waarop gemeenten afspraken maken over het afnemen van diensten bij zorgaanbieders. Bijvoorbeeld door middel van subsidiëring of het inkopen van zorg via een aanbestedingstraject. Afhankelijk van de manier van verwerven gelden er andere soorten contracten en worden er verschillende afspraken gemaakt over bijvoorbeeld verantwoording.

Waardegericht Partnerschap
Omgangsvorm tussen gemeenten en contractpartijen op basis van vertrouwen en gericht op en met erkenning voor elkaars professionaliteit en ervaring.

Zorg in Natura
Hulp en zorg op basis van de Jeugdwet, welke in natura door de zorgaanbieder is geleverd aan de jeugdige (en diens ouder(s)). Dit is dus exclusief PGB gefinancierde hulp. Zorg in natura wordt rechtstreeks door gemeenten aan zorgaanbieders vergoed.

Bijlage 2

Overzicht contracten Zuid-Limburgs en de sturingsmechanismen

Soort jeugdzorg	Gecontracteerd per	Looptijd contract	Uitvoeringsvariant (bekostiging)	Toegang	Leveranciersmanagement
Gesloten en Intensief Klinische Jeugdhulp (GIK-J) + Gedwongen kader (Gecertificeerde instellingen)	**1-7-2022**	• GIK-J: 9,5 jaar (initieel 2,5 jaar, drie keer verlengoptie van 2 jaar, een keer van 1 jaar). • Gedwongen kader: Subsidie GI's voor 2023 en daarna langdurige subsidierelatie.	• GIK-J: etmaaltarief (inspanningsgericht). • Gedwongen kader: subsidie.	• Alle aanmeldingen voor GIK-J lopen via een regionaal interdisciplinair team, welke screening en intake uitvoeren. Hierbij wordt ook gekeken naar mogelijke alternatieven. • Inzet vanuit het gedwongen kader vindt plaats o.b.v. een rechterlijke uitspraak.	• GIK-J: 1 contractpartij (samenwerkingsverband). • Subsidieovereenkomst met 3 gecertificeerde instellingen.
Wonen	**1-1-2023**	10 jaar (initieel 4 jaar, twee keer verlengoptie van 3 jaar).	Capaciteitsfinanciering door het jaarlijks inkopen van een 'beddencapaciteit' (taakgericht).	(Lokale) Toegang bepaalt samen met jeugdige en gezin dat wonen nodig is en schat het perspectief in. Op regionaal niveau vindt intake plaats met beide contractpartners in een Intaketeam Wonen, waarin gekeken wordt wat de best passende plek is.	2 contractpartijen (samenwerkings-verbanden) die elk alle woonvormen kunnen bieden.
Ambulante jeugdhulp[9]	**1-1-2023:** • Schaarse ambulante jeugdhulp. • Basiscontracten ter overbrugging naar ontwikkelcontracten. **1-1-2024:** • Ontwikkelcontracten ter vervanging van basiscontracten[10].	• Schaarse ambulante jeugdhulp: 10 jaar (initieel 2 jaar, twee keer verlengoptie van 4 jaar). • Basiscontracten: 2 jaar. • Ontwikkelcontracten: 10 jaar (initieel 2 jaar, twee keer verlengoptie van 4 jaar).	• Grootste deel o.b.v. arrangementensystematiek (outputgericht). • MKD/KDC o.b.v. dagdeelfinanciering (inspanningsgericht). • Consultatie o.b.v. uurtarief (inspanningsgericht). • Logeren en deeltijd pleegzorg o.b.v. etmaalfinanciering (inspanningsgericht). • De uitvoeringsvariant voor de ontwikkelcontracten is nog niet definitief vastgesteld.	• Praktische inrichting van toegang tot ambulante jeugdhulp is een lokale verantwoordelijkheid, waarbij lokale teams wel werken o.b.v. de vijf landelijke basisfuncties.	**1-1-2023:** • Schaarse ambulante jeugdhulp: per arrangement verschillende contractpartijen (11 unieke contractpartijen). • Basiscontracten: contractpartners voor begeleiding (11 contractpartijen die alle arrangementen kunnen bieden) en behandeling (3 contractpartijen die alle arrangementen kunnen bieden). **1-1-2024:** • Maximaal 3 ontwikkelpartners per subregio die alle ambulante basishulp (begeleiding en behandeling) kunnen bieden.
Crisis	**1-1-2019**	In 2023 met 2 jaar verlengd.	Lumpsum (taakgericht).	Centrale toegang door regionale Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg.	1 contractpartij (samenwerkings-verband die Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg uitvoert.

[9] Gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal hebben ambulante basishulp zelfstandig ingekocht en wordt uitgevoerd voor deze gemeenten door het samenwerkingsverband JenS.

[10] De Ontwikkelcontracten worden regionaal verworven en aangestuurd maar subregionaal ingevuld.

jeugdhulpzuidlimburg.nl

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente …… en

het college van burgemeester en wethouders van de centrumgemeente Maastricht als bedoeld in de Centrumregeling inkoop jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019;

Hierna te noemen: partijen

Overwegende dat:

- gemeenten in Zuid-Limburg de Centrumregeling inkoop jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019 zijn aangegaan.
- de wens bij alle partijen bestaat dat de wijze waarop deze verwerving samenwerking gezamenlijk wordt vormgegeven en de wijze waarop de centrumgemeente haar taken ten behoeve van de deelnemende gemeenten verricht uitgewerkt wordt in een Service Level Agreement (hierna: SLA).
- deze SLA wordt door het college van de centrumgemeente na een positief advies van het bestuurlijk overleg vastgesteld en wordt door de centrumgemeente met de afzonderlijke deelnemers aangegaan.
- in de SLA worden de taken, rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de deelnemende gemeenten en de centrumgemeente vastgelegd. Deze vormen de basis voor de procesbeschrijvingen waarlangs de verwervingssamenwerking vorm krijgt.
- de SLA bevat de uitgangspunten en systematiek voor de onderlinge kostenverdeling. De uitkomst van deze kostenverdeling wordt jaarlijks in het Uitvoeringsplan verwerving naar de bijdrage per deelnemende gemeente vertaald.
- de SLA wordt eens per vier~~vijf~~ jaar geactualiseerd op basis van een evaluatie van de samenwerking en op basis van wijzigingen in de toepassing van het basis- en keuzepakket.
- de afspraken in de SLA en prioritering van activiteiten over de jaren worden vastgelegd in het jaarlijkse Uitvoeringsplan verwerving en de daarop gebaseerde personele formatie en begroting.
- In deze SLA komen partijen overeen dat gedurende de looptijd van deze SLA de deelnemende gemeente (doorhalen wat niet van toepassing is):
    - het basispakket afneemt van de centrumgemeente en de arrangementen uit het keuzepakket zelf verwerft, met uitzondering van arrangementen uit het keuzepakket ten behoeve van cliënten in een residentiële setting.
    - behalve het basispakket ook het keuzepakket afneemt van de centrumgemeente.
- Onvoorziene wettelijke maatregelen en regionale en landelijke ontwikkelingen kunnen aanleiding vormen de SLA en/of de Uitvoeringsplan verwerving hierop aan te passen c.q. hierover een addendum aan de SLA en/of Uitvoeringsplan verwerving toe te voegen.

Besluiten:

tot het aangaan van de “Service-Level Agreement Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2024-2028”,

waarvan de inhoud als volgt luidt:

CONCEPT

Service Level Agreement 2024-2028

Verwerving Jeugdhulp

Regio Zuid-Limburg

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

CONCEPT

Inhoud

1. Inleiding 4
2. Verwerving 5
2.1 Verwerving 5
2.2 Contractmanagement 6
2.3 Ondersteunende processen 7
2.3.1 Coördinatie en toezicht 7
2.3.2 Samenwerking & Communicatie 7
2.3.3 Informatievoorziening: Technologie en systemen 8
2.3.4 Financieel & management control 11
2.3.5 Facturering en verrekening 13
3. Governance 14
3.1 Samenwerkingsstructuur 14
3.2 Rollen en verantwoordelijkheden 14
4. Kostenverdeelsystematiek 199

Bijlage 1. Begrippenlijst ..... ~~2~~21
Bijlage 2. Contractregieteam 233
Bijlage 3. Contractmanagementplan 277

CONCEPT

1. Inleiding

De 16 gemeenten in Zuid-Limburg werken samen op het gebied van jeugdhulp. De gemeente Maastricht fungeert hierbij als centrumgemeente en draagt samen met de deelnemende gemeenten zorg voor de uitvoering van de regionale samenwerkingsafspraken. De samenwerking tussen de centrumgemeente en deelnemende gemeenten is als volgt geformaliseerd:

- Centrumregeling: In het document *'Centrumregeling verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019'* zijn de 16 gemeenten in Zuid-Limburg een (verwervings-)samenwerking aangegaan waarin de gemeente Maastricht als centrumgemeente is gemandateerd de jeugdhulp namens de deelnemende gemeenten te verwerven. De huidige centrumregeling is aangegaan voor onbepaalde tijd.

- Service Level Agreement (SLA): De nadere invulling van de centrumregeling is uitgewerkt in de SLA. In de SLA zijn de taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en afspraken van de deelnemende gemeenten en de centrumgemeente vastgelegd. De huidige SLA is vastgesteld voor de periode 2024 tot en met 2028.

- Uitvoeringsplan verwerving: De concrete acties op het gebied van verwerving die volgen uit de SLA staan opgenomen in het Uitvoeringsplan verwerving. Het betreft de jaarlijkse vastlegging van de activiteiten die de centrumgemeente voor de deelnemende gemeenten verricht ten aanzien van verwerving, de inzet van middelen daarbij en de verdeling van de daarmee gepaard gaande kosten over de deelnemende gemeenten.

- Uitvoeringsplan beleid: De concrete acties op het gebied van beleid die volgen uit de SLA staan opgenomen in het Uitvoeringsplan beleid. Het betreft de jaarlijkse vastlegging van de activiteiten die de centrumgemeente voor de deelnemende gemeenten verricht ten aanzien van beleid, de inzet van middelen daarbij en de verdeling van de daarmee gepaard gaande kosten over de deelnemende gemeenten.

Voorliggend document is een geactualiseerde versie van de SLA 2016-2019 welke is opgesteld door een multidisciplinaire werkgroep in afstemming met de verschillende regionale overleggremia, team Inkoop en de centrumgemeente Maastricht. Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de onderlinge taken en verantwoordelijkheden op het gebied van verwerving. Hoofdstuk 3 beschrijft de manier waarop samen wordt gewerkt in Zuid-Limburg. Hoofdstuk 4, tot slot, geeft inzicht in de kostenverdeelsystematiek.

CONCEPT

2. Verwerving

2.1 Verwerving

Lid	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden centrumgemeente
2.1.1	De centrumgemeente is eindverantwoordelijk voor de opdrachtformulering en verwervingsstrategie voor de verwerving van jeugdhulp;
2.1.2	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor verwerving van jeugdhulp
2.1.3	De centrumgemeente zorgt voor passend en voldoende zorgaanbod in aansluiting op het regionale beleidskader jeugdhulp;
2.1.4	De centrumgemeente is bevoegd tot het vaststellen van tarieven van de verwerving van jeugdhulp.
	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden deelnemende gemeente
2.1.5	De deelnemende gemeenten signaleren en communiceren tijdig tekortkomingen en verbetermogelijkheden in zorgaanbod conform het escalatiemodel.
	Afspraken
2.1.6	Centrumgemeente en deelnemende gemeenten zijn samen verantwoordelijk voor tijdige regionale afstemming zodat de centrumgemeente op tijd kan beginnen met het aanbestedingsproces (zoals opgenomen in de Norm voor Opdrachtgeverschap vindt de publicatie van nieuwe inkoopprocedures plaats voor 1 april);
2.1.7	De centrumgemeente stelt de tarieven voor het volgende jaar vast voor 1 december, op basis van de vastliggende contractuele afspraken;
2.1.8	Contractuele afspraken met zorgaanbieders worden vastgelegd binnen de Norm voor Opdrachtgeverschap vastgestelde termijnen. Bij eventuele tussentijdse wijzigingen wordt gehandeld volgens de herzieningsclausules welke zijn opgenomen in de contractuele afspraken;
2.1.9	Centrumgemeente en deelnemende gemeente houden zich aan de geldende termijnen voor het toekennen van zorg zoals vastgelegd in het administratieprotocol;
2.1.10	De centrumgemeente informeert jaarlijks deelnemende gemeenten over eventuele wijzigingen voor het volgende contractjaar;
2.1.11	Afspraken tussen de deelnemende gemeente en zorgaanbieders, die invloed kunnen hebben op de uitvoering van de dienstverlening door de centrumgemeente zoals beschreven in deze SLA, worden afgestemd met de centrumgemeente;
2.1.1~~3~~2	Afspraken tussen de centrumgemeente en zorgaanbieders, die invloed kunnen hebben op de uitvoering van de dienstverlening door de centrumgemeente zoals beschreven in deze SLA, worden afgestemd met de deelnemende gemeente.

CONCEPT

2.2 Contractmanagement

Lid	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden centrumgemeente
2.2.1	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor de aansturing van de contractregieteams voor alle verworven segmenten (Zie bijlage 2. Contractregieteam)
2.2.2	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor het samenstellen van een contractregieteam voor alle verworven segmenten en levert formatie op het gebied van verwerving, contractmanagement, financiën en administratie (Zie bijlage 2. Contractregieteam)
2.2.3	De centrumgemeente draagt zorgt voor een geactualiseerde en toegankelijke verwijsgids en productencatalogus.
2.2.4	De centrumgemeente draagt zorgt voor een escalatiemodel. Hiermee wordt bedoeld als er escalaties zijn op alle vlakken, of dat inhoudelijk van aard is of contractueel.
2.2.5	Deelnemers financiën van contractregieteams vormen de verbinding (halen en brengen van informatie) tussen de contractregieteams en het regionale gremium BVO en zijn aanspreekpunt op hun expertise voor hun collega's;
	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden deelnemende gemeente
2.2.6	Deelnemende gemeenten leveren tijdig de gevraagde input aan de contractregieteams welke relevant zijn voor de periodieke gesprekken zoals sturingsinformatie/data, signalen of andere noodzakelijke informatie;
2.2.7	Deelnemende gemeenten leveren op verzoek van de centrumgemeente deelnemers op het gebied van beleid en/of toegang om deel te nemen aan de contractregieteams (zie bijlage 2. Contractregieteam);
2.2.8	Deelnemers beleid en toegang van contractregieteams vormen de verbinding (halen en brengen van informatie) tussen de contractregieteams en de regionale gremia G16zla en OTO en zijn aanspreekpunt op hun expertise voor hun collega's;
2.2.9	De deelnemende gemeenten zijn verantwoordelijk voor de toekenning van passende zorg volgens de verwijsgids en productencatalogus;
2.2.10	Deelnemende gemeenten rapporteren de centrumgemeente proactief op bevindingen uit periodieke gesprekken en/of ontevredenheid over zorgaanbieders.
	Afspraken
2.2.11	Centrumgemeente en deelnemende gemeente zijn vertegenwoordigd in de contractregieteams en zorgen samen, vanuit bovengenoemde taken en verantwoordelijkheden, voor het opstellen en uitvoeren van een contractmanagementplan (Zie bijlage 3. Contractmanagementplan).
2.2.12	Afspraken in een contractmanagementplan worden opgesteld in samenspraak met het contractregieteam en contractpartij(en) en kunnen per segment verschillen;
2.2.13	Afspraken in een contractmanagementplan geven invulling aan de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de managementtaken op het gebied van kwaliteit, stakeholders, informatie, prestatie, risico's, relaties en contractbesturing;
2.2.14	Contractregieteams geven invulling aan de periodieke gesprekkencyclus en zorgen voor - Jaarplanning (onderdeel van UP) - Betrekken deelnemende gemeenten (indien gewenst) - Verslaglegging (en tijdige beschikbaarheid) - Proactieve terugkoppeling belangrijkste signalen;
2.2.15	De uitvoering van het contractmanagement vindt plaats conform het contractmanagementplan van het contractregieteam.

2.3 Ondersteunende processen

2.3.1 Coördinatie en toezicht

Lid	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden centrumgemeente
2.3.1.1	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van een jaarlijks uitvoeringsplan verwerving;
2.3.1.2	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor de monitoring van de afspraken zoals opgenomen in de SLA en het uitvoeringsplan verwerving;
2.3.1.3	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van een evaluatie van de samenwerking met de deelnemende gemeenten;
2.3.1.4	De centrumgemeente legt een klachten- en verbeterregister aan en houdt dit actief bij**.**
	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden deelnemende gemeente
2.3.1.5	De deelnemende gemeenten leveren input op verzoek van de centrumgemeente ten behoeve van de evaluatie van de samenwerking.
	Afspraken
2.3.1.6	De centrumgemeente voert jaarlijks een kwalitatieve evaluatie uit van de kwaliteit van de uitvoering van de afspraken uit de SLA en UP bij alle deelnemende gemeenten evenals bij de centrumgemeente. De evaluatie van de uitvoeringsplannen worden voorgelegd aan de stuurgroep;
2.3.1.7	Bij de centrumgemeente en deelnemende gemeenten is er een aanspreekpunt voor klachten en verbetermogelijkheden ten behoeve van de uitvoering van de SLA.

2.3.2 Samenwerking & Communicatie

Lid	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden centrumgemeente
2.3.2.1	De centrumgemeente organiseert bijeenkomsten gericht op de uitvoering van de SLA en Uitvoeringsplan verwerving d.w.z. plant de bijeenkomsten, stelt de agenda op en notuleert de bijeenkomsten;
2.3.2.2	De centrumgemeente heeft een centraal e-mailadres-en telefoonnummer voor algemene vragen, klachten, etc.;
2.3.2.3	De centrumgemeente heeft een centraal overzicht van contactpersonen bij de deelnemende gemeenten voor toegang, bedrijfsvoering en beleid;
2.3.2.4	De centrumgemeente organiseert periodiek voorlichtingsbijeenkomsten voor de gemeentelijke toegangen over de wijzigingen in de verwerving van jeugdhulp en de toepassing daarvan;
2.3.2.5	De centrumgemeente evalueert jaarlijks ten behoeve van het Uitvoeringsplan verwerving en de beleidsdoelstellingen de samenwerking en communicatie. Hiervoor wordt een uitvraag bij deelnemende gemeenten gedaan;
2.3.2.6	De centrumgemeente heeft het overzicht van de ingestelde werkgroepen en onderwerpen waaraan gewerkt wordt zoals vastgelegd in het Uitvoeringsplan verwerving;
	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden deelnemende gemeente
2.3.2.7	De deelnemende gemeenten zijn verantwoordelijk voor het aanleveren van de juiste actuele gegevens betreffende de contactpersonen van toegang, bedrijfsvoering en beleid bij de centrumgemeente;

2.3.2.8	De deelnemende gemeenten nemen actief deel aan werkgroepen en overleggen met betrekking tot toegang, bedrijfsvoering en beleid.
	Afspraken
2.3.2.9	De centrumgemeente maakt, conform de Regiovisie op de Governance, jaarlijks een planning van alle bijeenkomsten. De agenda van de bijeenkomsten wordt 5 werkdagen van tevoren ter beschikking gesteld. Notulen zijn 10 werkdagen na afloop beschikbaar. De documenten worden conform het nieuwe governance model getoetst op tijdigheid, volledigheid en juistheid;
2.3.2.10	Bij verschillen van inzicht tussen partijen over de uitleg van dit SLA en het Uitvoeringsplan verwerving treedt de centrumgemeente in overleg met de programmagroep beleidsoverleg ten einde de verschillende opvattingen en oplossingsrichtingen in kaart te brengen en hierover een advies aan de stuurgroep uit te brengen. De stuurgroep beoordeelt of het voor de besluitvorming over het voorliggende advies noodzakelijk is het Bestuurlijk Overleg van de 16 deelnemende gemeenten in te schakelen. De stuurgroep (of het Bestuurlijk Overleg) besluit over het advies en brengt haar advies over aan de centrumgemeente, dat conform artikelen 5 en 6 van de centrumregeling besluit over het gerezen geschil;
2.3.2.11	Vragen en opmerkingen die binnenkomen via het centrale emailadres en/of telefoonnummer worden binnen 5 werkdagen voorzien van een inhoudelijke reactie.

2.3.3 Informatievoorziening: Technologie en systemen

Lid	**Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden centrumgemeente**
2.3.3.1	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor de beschikbaarheid en functioneel beheer van een gecentraliseerde zorgapplicatie;
2.3.3.2	De centrumgemeente informeert de deelnemende gemeenten zo spoedig mogelijk over eventuele wijzigingen in de gecentraliseerde zorgapplicatie en eventuele gevolgen/risico's voor de koppeling met het toegangssysteem. De koppeling valt niet onder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente;
2.3.3.3	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor het inzichtelijk maken welke data deelnemende gemeenten wanneer moeten aanleveren;
2.3.3.4	De centrumgemeente stelt uniforme formats en/of richtlijnen op waaraan de aan te leveren data moet voldoen en geeft instructies over hoe de data ingediend moet worden;
2.3.3.5	De centrumgemeente stelt de kwaliteitseisen op waaraan data moet voldoen die aangeleverd moeten worden door de deelnemende gemeenten;
2.3.3.6	De centrumgemeente levert inzicht in de datakwaliteit van de gegevens in één gecentraliseerde zorgapplicatie zoals deze volgen uit de toegangssystemen van de deelnemende gemeente;
2.3.3.7	De centrumgemeente spreekt deelgemeenten aan op niet nakomen van afspraken ten aanzien van de aanlevering en kwaliteit van data en het oplossen en voorkomen van datakwaliteitsproblemen;
2.3.3.8	De centrumgemeente stelt voortgangsrapportages op en levert deze conform afspraken in het Uitvoeringsplan verwerving aan bij de deelnemende gemeenten;
2.3.3.9	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de rapportages en verantwoordingen in een gecentraliseerde zorgapplicatie;
2.3.3.10	De centrumgemeente heeft een leidende rol in het opstellen en ontwikkelen van rapportages en management-/stuurinformatie;

CONCEPT

2.3.3.11	De centrumgemeente evalueert jaarlijks of de rapportages voldoen aan de wensen en eisen van deelnemende gemeenten en stelt, indien nodig, verbeterplannen op indien deze niet voldoen aan de gewenste kwaliteit;
2.3.3.12	De centrumgemeente heeft geen verplichting ten aanzien van op te leveren rapportages, management-/stuurinformatie evenals verantwoordingen richting deelnemende gemeente indien afspraken over aanlevering van benodigde informatie en data niet worden nagekomen;
	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden deelnemende gemeente
2.3.3.13	De deelnemende gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit (juistheid, volledigheid en tijdigheid) van haar data in het toegangssysteem;
2.3.3.14	De deelnemende gemeente is verantwoordelijk voor de communicatie en aansluiting tussen het toegangssysteem en de gecentraliseerde zorgapplicatie;
2.3.3.15	De deelnemende gemeente is verantwoordelijk voor het bespreekbaar maken van vragen/onduidelijkheden bij de centrumgemeente omtrent het gebruik en/of interpretatie van (gegevens uit) de gecentraliseerde zorgapplicatie of daarop gebaseerde rapportages;
2.3.3.16	De deelnemende gemeente draagt zorg voor oplossen van datakwaliteitsproblemen van brondata zoals gebruikt voor de rapportages en verantwoordingen;
2.3.3.17	De deelnemende gemeente meldt datakwaliteitsproblemen of administratieve achterstanden proactief bij de centrumgemeente;
2.3.3.18	De deelnemende gemeente draagt zorg voor een tijdige aanlevering van aanvullende gegevens die door de centrumgemeente worden uitgevraagd en hanteert hiervoor de formats zoals deze worden verstrekt door de centrumgemeente;
2.3.3.19	De deelnemende gemeente brengt de centrumgemeente op voorhand op de hoogte indien afspraken ten aanzien van data aanlevering niet worden nagekomen en is primair zelf verantwoordelijk voor daaruit voortvloeiende consequenties;
2.3.3.20	Eventuele aanvullende kosten voortvloeiende uit niet tijdige en/of adequate aanlevering van gegevens door de deelnemende gemeente worden gedragen door de deelnemende gemeente.
2.3.3.21	De deelnemende gemeente controleert maandelijks de datakwaliteit van het toegangssysteem evenals de aansluiting tussen het toegangssysteem en de gecentraliseerde zorgapplicatie. De centrumgemeente wordt zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld van eventuele verschillen, herstelmaatregelen en uiterlijke termijn waarbinnen verschillen worden opgelost;
2.3.3.22	De deelnemende gemeente lost (indien mogelijk) datakwaliteitsproblemen op binnen 20 werkdagen nadat de rapportages zijn ontvangen of achterstanden zijn geconstateerd;
	Afspraken
2.3.3.23	De centrumgemeente stelt rapportages en verantwoordingen op, op basis van de informatie die deelnemende gemeente beschikbaar stelt. De centrumgemeente zorgt ervoor dat het prognosemodel dagelijks beschikbaar is voor de deelnemende gemeenten en dat de prognoses in dit model bij de jaarrekening met maximaal 2-3% mogen afwijken. De kwaliteit van de rapportages is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van centrum- en deelnemende gemeente;
2.3.3.24	De voortgangsrapportages worden conform Uitvoeringsplan verwerving geleverd. Indien dit niet gehaald wordt, wordt de deelnemende gemeente geïnformeerd over de redenen van vertraging, de herstelmaatregelen en de nieuwe opleverdatum;
2.3.3.25	Indien deelnemende gemeente verzuimt de afgesproken en benodigde informatie tijdig aan te leveren, zal centrumgemeente de werkzaamheden voortzetten zonder

CONCEPT

	deze input. Het te laat aanleveren van informatie door de deelnemende gemeente, ontslaat de centrumgemeente van de plicht om deze ook achteraf te verwerken in de rapportage en/of jaarverantwoording. Indien te laat aanleveren van informatie meerkosten oplevert (bijvoorbeeld door extra werkzaamheden door de accountant of medewerkers verwerving), worden deze kosten in rekening gebracht bij de nalatige deelnemende gemeente;
2.3.3.26	Daar waar dergelijke individuele nalatigheid de collectiviteit van het proces van verantwoording naar de andere deelnemers negatief beïnvloedt worden deze hier zo spoedig mogelijk over geïnformeerd;
2.3.3.27	Iedere deelnemer aan de samenwerking is verantwoordelijk om te voldoen aan wet- en regelgeving inclusief aanvullend lokaal beleid, waarbij specifiek aandacht gevraagd wordt voor de AVG en de informatiebeveiliging. In dat kader maken we de volgende afspraken: - Persoonsgegevens worden uitsluitend via beveiligde mail of post verstuurd; - Partijen informeren elkaar altijd over een datalek in de verwerking van persoonsgegevens. Ook als de betreffende partij geen rol heeft in de verdere afhandeling; - Aanvullende afspraken worden vastgelegd in verwerkingsovereenkomsten;
2.3.3.28	De gecentraliseerde zorgapplicatie kent een beschikbaarheid van 99%. Centrumgemeente treedt op als aanspreekpunt richting de leverancier;
2.3.3.29	Wanneer softwarepakketten opnieuw ingericht en/of aanbesteed moeten worden wordt op regionale niveau afstemming gezocht over capaciteit en financiering.

CONCEPT

2.3.4 Financieel & management control

Lid	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden centrumgemeente
2.3.4.1	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor het opstellen van een begroting voor de uitvoeringskosten van de centrumgemeente ten behoeve van de regionale verwerving jeugdhulp. Deze begroting wordt jaarlijks vastgesteld in het Uitvoeringsplan verwerving;
2.3.4.2	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van het declaratieproces met zorgaanbieders en gemeenten zoals vastgelegd in hoofdstuk 2.3.5 van deze SLA;
2.3.4.3	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor de monitoring en rapportages van de kosten ten behoeve van de regionale verwerving jeugdhulp;
2.3.4.4	De centrumgemeente is verantwoordelijke voor de declaratie van de uitvoeringskosten ten behoeve van de regionale verwerving jeugdhulp zoals vastgelegd in hoofdstuk 4 van deze SLA;
2.3.4.5	De centrumgemeente is (indien van toepassing) verantwoordelijk voor de bevoorschotting van zorg zoals vastgelegd in het Uitvoeringsplan verwerving;
2.3.4.6	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor een tijdig~~het~~ jaarrekeningproces, van de deelverklaring voor de deelnemende gemeenten. Deze deelverklaring wordt jaarlijks vastgesteld in overleg met de accountant van de centrumgemeente;
2.3.4.7	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor het inzichtelijk maken van de datakwaliteit van de gegevens in een gecentraliseerde zorgapplicatie (zie hoofdstuk 2.3.3 van deze SLA).
	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden deelnemende gemeente
2.3.4.8	De deelnemende gemeente committeert zich aan de begroting voor de uitvoeringskosten ten behoeve van de regionale verwerving jeugdhulp zoals vastgesteld in het Uitvoeringsplan verwerving;
2.3.4.9	De deelnemende gemeente levert op verzoek van de centrumgemeente input voor de begroting voor de uitvoeringskosten ten behoeve van de regionale verwerving jeugdhulp zoals vastgelegd in het Uitvoeringsplan verwerving;
2.3.4.10	De deelnemende gemeente levert de noodzakelijke input voor het opstellen en opleveren van de deelverklaring jaarrekening voor de deelnemende gemeenten conform de planning van de accountant;
2.3.4.11	De deelnemende gemeente is verantwoordelijk voor een correct berichtenverkeer met zorgaanbieders zodat de centrumgemeente het declaratieproces kan afhandelen;
2.3.4.12	De deelnemende gemeente is verantwoordelijk voor tijdige betaling van de afgesproken bevoorschotting;
2.3.4.13	De deelnemende gemeente is verantwoordelijk voor een correcte data kwaliteit en aansluiting van gegevens tussen het lokale toegangssysteem en een gecentraliseerde zorgapplicatie (tijdigheid, volledigheid, juistheid, betrouwbaarheid).
	Afspraken

CONCEPT

2.3.4.14	Deelnemende gemeente levert, indien van toepassing, de benodigde informatie voor de uitvoeringskosten van de centrumgemeente ten behoeve van de regionale verwerving jeugdhulp conform de planning;
2.3.4.15	Centrumgemeente en deelnemende gemeenten handelen declaraties en (aanvragen tot) toekenningen af conform de termijnen en instructies zoals vastgelegd in het administratieprotocol;
2.3.4.16	De deelnemende gemeente betaalt de maandelijkse bevoorschotting voor de vervaldata zoals vastgelegd in het Uitvoeringsplan verwerving;
2.3.4.17	De centrumgemeente stelt in overleg met de accountant het controleprotocol vast voor de regio en stelt op basis hiervan een gedetailleerde instructie en planning op ten behoeve van de deelnemende gemeente. Uiterlijk 30 november van het lopende jaar communiceert de centrumgemeente bovenstaande instructie en planning met de deelnemende gemeenten en zorgaanbieders. Partijen zorgen er samen voor dat de oplevering van de jaarrekening controle van het voorgaande jaar uiterlijk 30 april is afgerond;
2.3.4.18	De centrumgemeente wijst de deelnemende gemeente op het niet naleven van afgesproken termijnen en eventueel daaruit voortvloeiende consequenties en vice versa;
2.3.4.19	Indien deelnemende gemeente verzuimt de afgesproken en benodigde informatie tijdig aan te leveren, zal centrumgemeente de werkzaamheden voortzetten zonder deze informatie. Het te laat aanleveren van informatie door de deelnemende gemeenten, ontslaat de centrumgemeente van de plicht om deze ook achteraf te verwerken in de rapportage en/of jaarverantwoording. Indien te laat aanleveren van informatie meerkosten oplevert (bijvoorbeeld door extra werkzaamheden door de accountant of medewerkers verwerving), worden deze kosten in rekening gebracht bij de nalatige deelnemende gemeente;
2.3.4.20	Daar waar dergelijke individuele nalatigheid de collectiviteit van het proces van verantwoording naar de andere deelnemers negatief beïnvloedt worden deze hier zo spoedig mogelijk over geïnformeerd.

CONCEPT

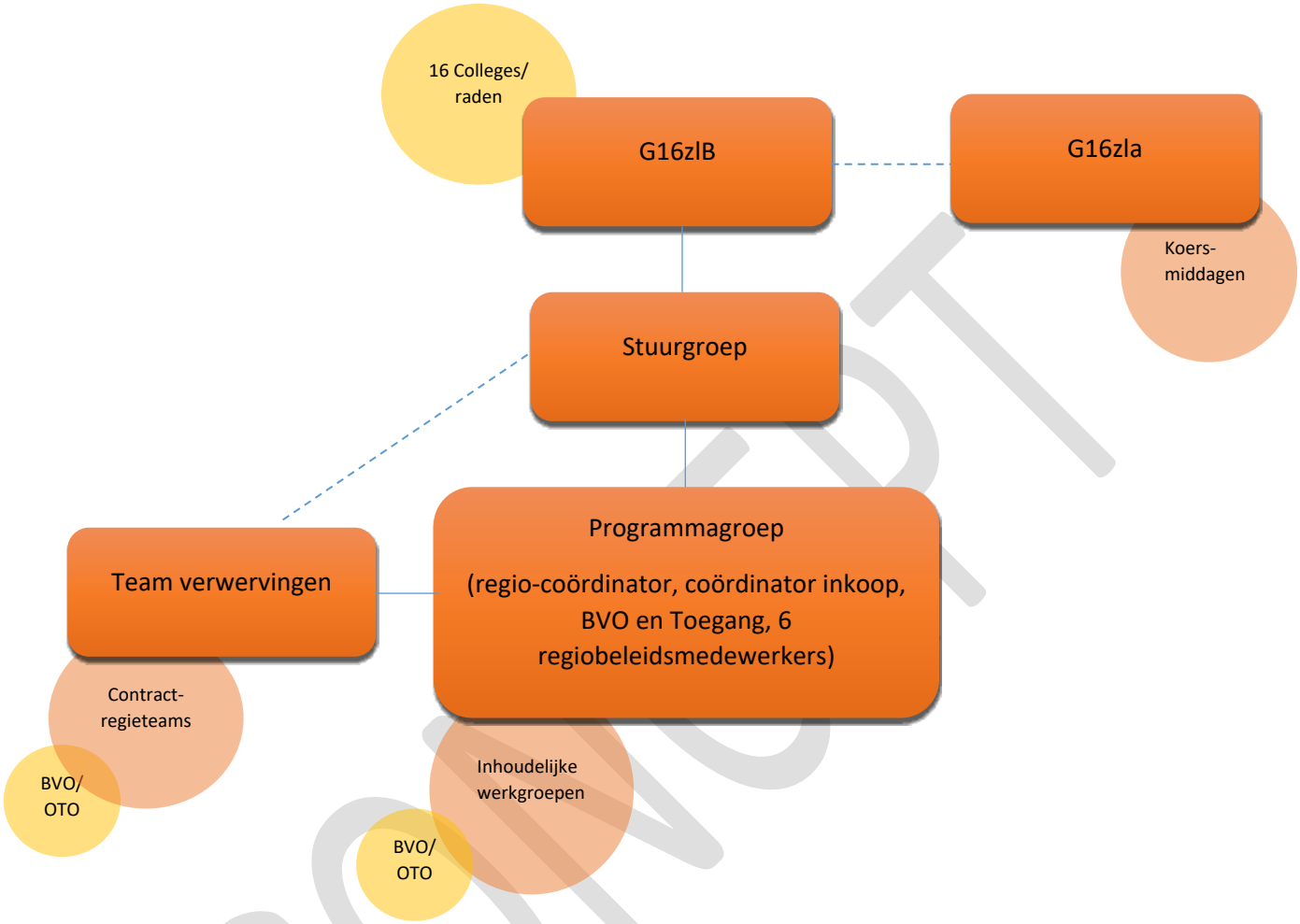
2.3.5 Facturering en verrekening

	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden centrumgemeente
2.3.5.1	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor de afhandeling van facturen/declaraties van aanbieders;
2.3.5.2	De centrumgemeente betaalt de facturen/declaraties van aanbieders met de verkregen voorschotten van de deelnemende gemeenten;
2.3.5.3	De centrumgemeente heeft de bevoegdheid om de hoogte van het voorschot aan te passen indien het geraamde zorggebruik wijzigt;
2.3.5.4	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor een deugdelijke geautomatiseerde verwerking van facturen/declaraties van aanbieders via een gecentraliseerde zorgapplicatie (voor zover van toepassing) en deelt deze informatie met de deelnemende gemeenten.
	Taken, verantwoordelijkheden/bevoegdheden deelnemende gemeente
2.3.5.5	Deelnemende gemeenten betalen voor toegewezen zorg op basis van het berichtenverkeer;
2.3.5.6	Deelnemende gemeenten betalen de centrumgemeente een voorschot op basis van geraamd zorggebruik;
2.3.5.7	De deelnemende gemeente is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van de doorleiding vanuit de basisadministratie naar de gecentraliseerde zorgapplicatie ten behoeve van de door de centrumgemeente uit te voeren taken.
	Afspraken
2.3.5.8	De frequentie van de bevoorschotting van de deelnemende gemeenten wordt bepaald op basis van de frequentie van betalingen richting zorgaanbieders en de verdeling van kosten over het jaar. Deze frequentie wordt vastgelegd in het Uitvoeringsplan verwerving;
2.3.5.9	De centrumgemeente verrekent met de deelnemende gemeenten het verschil tussen het voorschot en het daadwerkelijk zorggebruik op basis van de door de accountant vastgestelde jaarverantwoording van het betreffende jaar.
2.3.5.10	Bij wijziging van relevante wet- en regelgeving zal de centrumgemeente dit toepassen.

CONCEPT

3. Governance

3.1 Samenwerkingsstructuur

3.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Centrumgemeente

Rol	Besluitnemer verwervingen
Verantwoordelijkheid	De centrumgemeente neemt besluiten op basis van zwaarwegend advies van de stuurgroep over verwervingen jeugdhulp namens de 16 Zuid-Limburgse gemeente conform de centrumregeling.
Mandaat	Zij heeft het mandaat en is daarmee verantwoordelijk voor de uitvoering en aansturing van taken voortvloeiend uit de centrumregeling.
Onderwerpen	Verwervingen jeugdzorg, dus alle subsidieregelingen bijvoorbeeld de gecertificeerde instellingen en doelgroeparrangementen, als ook de contractering van jeugdhulp.
Deelnemers	College van B&W-Maastricht

CONCEPT

Ondersteuning	De centrumgemeente is verantwoordelijk voor het regelen van capaciteit t.b.v. de besluitvorming van regionale stukken door het College van B&W Maastricht.

G16zlB

Rol	Bestuurlijke adviseur regiobeleid
Verantwoordelijkheid	De G16zlB gaat over visie- en strategievorming tussen de 16 gemeenten op majeure thema's die de jeugdzorg in de gemeenten betreffen.
Mandaat	Stemmen kan enkel in het geval van aanwezigheid van het G16zlB-lid ter vergadering. Binnen de G16zlB wordt gestreefd naar consensus in de besluitvorming. In het geval dit niet bereikt kan worden, vindt besluitvorming plaatst bij 2/3 meerderheid van de stemmen. Indien de stemmen staken, wordt het voorstel een volgende bijeenkomst (bijgesteld) opnieuw ingebracht. Indien de stemmen wederom staken wordt het voorstel verworpen. Voor het basispakket geldt dat alle 16 gemeenten mogen stemmen en voor het keuzepakket alleen de 13 deelnemende gemeenten. De individuele deelnemers aan het G16zlB houden zelf ruggenspraak met hun colleges van B&W en gemeenteraden en verkrijgen de ruimte vanuit hun college om te handelen binnen de beleidskaders.
Onderwerpen	Thema's die aan de orde komen hebben een strategisch karakter en gaan over de lange termijn agenda van de regio Zuid-Limburg. Afhankelijk van de agendapunten maakt de G16zlB procesafspraken. Een advies aan de programmagroep, stuurgroep of het in route brengen van kaderstellende visie/strategie richting lokale colleges/raden. Het houdt zich niet bezig met de reguliere voortgang op de uitvoeringsplannen, daarvoor is de stuurgroep bedoeld. De agenda wordt door de programmagroep voorbereid i.a.m. de voorzitter van de stuurgroep. Leden van de G16zlB kunnen suggesties aandragen voor de agenda, mits de ingebrachte thema's een strategisch inhoudelijk karakter kennen.
Deelnemers	16 wethouders Jeugd van de Zuid-Limburgse gemeenten met ambtelijke ondersteuning.
Voorzitterschap	Het voorzitterschap is belegd bij de bestuurlijk vertegenwoordiger van de gemeente Maastricht. Hij treedt ook op als vertegenwoordiger van de samenwerking naar buiten toe. De G16zlB wijst uit zijn midden een vicevoorzitter.
Ondersteuning	De G16zlB wordt ambtelijk voorbereid door de programmagroep en voorbesproken in de G16zla.
Frequentie	Gezien het strategisch karakter van dit overleg komt de G16zlB drie keer per jaar bijeen, conform de afspraken in de centrumregeling. In het geval van onvoorziene strategische ontwikkelingen kan de voorzitter de G16zlB tussentijds bijeenroepen. De programmagroep kan hiertoe adviseren.

Stuurgroep

Rol	Bestuurlijke adviseur verwervingen en regiobeleid
Verantwoordelijkheid	De stuurgroep voert regie op en monitort bestuurlijk de voortgang van het door de G16zlB (via colleges) vastgestelde regionale beleidskader jeugdhulp, wat als inhoudelijk kaderstellend document voor de samenwerking dient. De stuurgroep treedt daarnaast op als bestuurlijke opdrachtgever voor de programmagroep.

CONCEPT

Mandaat	De stuurgroep heeft inhoudelijk mandaat van het G16zlB, zolang hun keuzes binnen de inhoudelijke kaders van het beleidskader en centrumregeling blijven. Als keuzes van de stuurgroep afwijken van het vastgestelde kaders en inhoudelijke en/of financiële impact hebben op alle deelnemers in de samenwerking dan worden deze keuzes voorgelegd aan het G16zlB (en de gemeenteraden indien het besluit het budgetrecht raakt). Binnen de stuurgroep wordt gestreefd naar consensus in de besluitvorming. In het geval dit niet bereikt kan worden, vindt besluitvorming plaatst bij 2/3 meerderheid van de stemmen. Indien de stemmen staken, wordt het voorstel een volgende bijeenkomst (bijgesteld) opnieuw ingebracht.
Onderwerpen	De onderwerpen die in de stuurgroep aan de orde komen hebben altijd een tactisch karakter en gaan over de voortgang van het beleidskader en de uitvoering van de centrumregeling. Dit wordt uitgewerkt in uitvoeringsplannen, waar de stuurgroep verantwoordelijk is voor de regievoering en monitoring. De stuurgroep wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang, over de afwijkingen t.o.v. de planning en begroting en over eventuele risico's in de uitvoering van het beleidskader en de centrumregeling aan de hand van de uitvoeringsplannen. De agenda wordt door de programmagroep voorbereid i.a.m. de voorzitter van de stuurgroep. Leden van de stuurgroep kunnen suggesties aandragen voor de agenda, mits de ingebrachte thema's een tactisch karakter kennen.
Deelnemers	Zes wethouders, 3 van de grote gemeenten en van 3 kleine gemeenten, met ondersteuning. Zij vertegenwoordigen de regio Zuid-Limburg. Bij verhindering van het lid van de stuurgroep vervangen worden door een andere bestuurder uit de betreffende subregio, altijd lid zijnde van de G16zlB.
Voorzitterschap	Het voorzitterschap is belegd bij de bestuurlijk vertegenwoordiger van de gemeente Maastricht. Hij treedt ook op als vertegenwoordiger van de samenwerking naar buiten toe.
Portefeuilleverdeling	De stuurgroep kent een bestuurlijke portefeuilleverdeling. Daarmee is er voor de ambtelijke projectteams en jeugdhulpaanbieders een eerste bestuurlijke aanspreekpunt. Deze portefeuillehouder is verantwoordelijk voor het meenemen van alle collega-bestuurders van de G16zlB (dus geen vertegenwoordiger van de subregio). De verdeling van de portefeuille wordt vastgelegd in het uitvoeringsplan beleid.
Ondersteuning	De programmagroep bereidt de stuurgroep voor. Zij zijn adviseur van de stuurgroep.
Frequentie	De stuurgroep komt eens per zes weken bijeen. Als de context daarom vraagt kan de voorzitter tussentijds een stuurgroep bijeenroepen, op eigen initiatief of op advies van de programmagroep.

Programmagroep

Rol	Ambtelijk adviseur inzake verwervingsactiviteiten en regionaal beleid t.a.v. stuurgroep en G16zlB
Verantwoordelijkheid	Projectmatig opstellen, coördineren en aansturen van het regionaal beleid en overzicht houden ontwikkelingen op het gebied van jeugdhulp in de regio. Het zorgdragen dat voorstellen integraal zijn afgewogen. Bij elk voorstel is er een toets gedaan op de consequenties zowel juridisch, financieel, uitvoeringstechnisch (toegang), inkoop en communicatief.

CONCEPT

Mandaat	De programmagroep is gezamenlijk ambtelijk eindverantwoordelijk voor de organisatie en het daarbinnen uit te voeren beleidskader. Daarbij is de programmagroep aanspreekbaar op aspecten as tijdigheid, voortgang, kwaliteit, integraliteit en kostenbeheersing van de regionale samenwerking, met uitzondering van de centrumregeling (=coördinator verwervingen).
Deelnemers	Regiocoördinator, 6 (senior)beleidsmedewerkers jeugdhulp (HR21 type 1) van de 3 grote gemeenten en van 3 kleine gemeenten, coördinator inkoop, coördinator Bedrijfsvoeringsoverleg en coördinator Onderlinge toegangen overleg, ondersteuner. *Op afroep: communicatiemedewerker, relatiemanager en/of inhoudelijke ambtelijke expertise.*
Voorzitterschap	Regiocoördinator
Portefeuilleverdeling	De beleidsmedewerkers hebben dezelfde portefeuille als hun bestuurder van die gemeente.
Ondersteuning	De programmagroep wordt ondersteund door een beleidsondersteuner.
Frequentie	De programmagroep vergadert 2 x ter voorbereiding op de 6-wekelijkse cyclus van de stuurgroep en G16zlB

G16zlA

Rol	Adviseur i.r.t. strategisch beleid t.b.v. G16zlB
Verantwoordelijkheid	Het G16zlA komt naast koersmiddagen altijd voorafgaand het G16zlB overleg bij elkaar. De regiocoördinator zorgt ervoor dat de G16zlA alle relevante informatie ontvangt, zodat zij hun bestuurders goed kunnen adviseren. Adviezen van de G16 daar waar nodig in routing brengen richting college en raad. Zorgdragen voor implementatie regionaal beleid in sub regio/lokaal beleid en uitvoering. Het leveren van input aan betrokken werkgroepen/ contractregieteams om tot gedegen adviezen te komen.
Deelnemers	Beleidsmedewerkers van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten.
Voorzitterschap	Regiocoördinator
Ondersteuning	De G16zlA wordt ondersteund door een beleidsondersteuner.

G16 OTO (onderling toegangen overleg)

Rol	Uitvoerder en adviseur i.r.t. toegang
Verantwoordelijkheid	Uniformeren en uitvoeren van consequenties regiobeleid/inkoop t.a.v. toegang. Het leveren van input aan betrokken werkgroepen/ contractregieteams om tot gedegen adviezen te komen. Zorgdragen dat input vanuit de G16 gedeeld en verwerkt wordt in de lokale toegang. De OTO-coördinator is verantwoordelijk voor het zorgdragen van een gedegen advies t.a.v. de uitvoering bij de voorstellen.
Deelnemers	Coördinator OTO, toegangsmedewerkers van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten en indien nodig regiocoördinator.
Voorzitterschap	Coördinator OTO
Ondersteuning	Het OTO wordt ondersteund door een inkoopondersteuner.

CONCEPT

G16 BVO (bedrijfsvoeringsoverleg)

Rol	Uitvoerder en adviseur i.r.t. bedrijfsmatige en financiële aspecten
Verantwoordelijkheid	Uniformeren en uitvoeren van consequenties regiobeleid/inkoop t.a.v. bedrijfsmatige en financiële aspecten. Het leveren van input aan betrokken werkgroepen/ contractregieteams om tot gedegen adviezen te komen. Zorgdragen dat input vanuit de G16 gedeeld en verwerkt wordt in de lokale uitvoering. De BVO-coördinator is verantwoordelijk voor het zorgdragen van een gedegen financieel advies bij de voorstellen.
Deelnemers	Coördinator BVO en financieel adviseurs/ bedrijfsvoering specialisten uit de 16 Zuid-limburgse gemeenten en coördinator Verwervingen.
Voorzitterschap	Coördinator BVO
Ondersteuning	Het BVO wordt ondersteund door een inkoopondersteuner.

Regiocoördinator

Rol	De regiocoördinator is er, van, voor en door de 16 gemeenten. Het werkgeverschap wordt administratief geborgd binnen in van de deelnemende gemeenten. De inhoudelijke sturingsrelatie wordt vormgegeven vanuit de stuurgroep: de zes gemeenten.
Verantwoordelijkheid	De regiocoördinator draagt bij aan het onderhouden van de bestuurlijke en ambtelijke relaties met alle 16 gemeenten en aan het ophalen van de lokale en subregionale verlangens en belangen. De regiocoördinator is benaderbaar en denkt mee in oplossingsrichtingen voor knelpunten, coacht en inspireert de medewerkers, zodat zij optimaal kunnen presteren in de samenwerking. De regiocoördinator is een sparringpartner voor alle 16 gemeenten. De regio coördinator representeert ambtelijk de regio. De regio coördinator agendeert, coördineert, organiseert, regisseert en stimuleert samenwerking in de regio (zowel inhoudelijk als budgettair). Draagt zorg voor een (totaal)overzicht regionale ontwikkelingen en volgt en acteert op landelijke ontwikkelingen. Tot slot bewaakt de regiocoördinator het besluitvormingsproces.
Mandaat	De regiocoördinator heeft geen gemandateerde bevoegdheden. Indien werkzaamheden niet conform uitvoeringsplan of gestelde beleidskaders uitgevoerd kunnen worden, dan heeft de regiocoördinator de taak de vervolgstappen te ondernemen. Dit zijn: 1. Overleg voeren met betreffende medewerker, 2. Overleg met de medewerker en zijn manager in samenspraak met de manager van de regiocoördinator, 3. De betreffende medewerker koppelt dit zelf terug in de programmagroep, 4. Voorleggen aan het bestuur.

CONCEPT

4. Kostenverdeelsystematiek

	Afspraken
4.1	Deelnemende gemeenten betalen de centrumgemeente voor de uitvoeringskosten van de te verrichten werkzaamheden zoals vastgelegd in het Uitvoeringsplan verwerving op basis van de overeengekomen kostenverdeelsystematiek;
4.2	Deelnemende gemeenten betalen de centrumgemeente een voorschot op basis van geraamd zorggebruik en het budgettair kader in het Uitvoeringsplan verwerving en de overeengekomen verdeelsleutel;
4.3	De centrumgemeente verrekent met de deelnemende gemeenten het verschil tussen het voorschot en het daadwerkelijk aandeel in de uitvoeringskosten op basis van de door de accountant vastgestelde jaarverantwoording van het betreffende jaar;
4.4	De kostenverdeelsystematiek specificeert hoe de gezamenlijke kosten die gemaakt worden in een jaar worden toegerekend aan de deelnemende gemeenten en staat los van de omvang van uitvoeringskosten die gezamenlijk worden gemaakt;
4.5	In de kostenverdeelsystematiek wordt een onderscheid gemaakt tussen de volgende kostengroepen en bijbehorende verdeelsleutels: a) 50% van de kosten zoals vastgelegd in het budgettair kader worden getypeerd als vaste kosten en worden verdeeld op basis een verdeelsleutel(s) onafhankelijk van de afgenomen activiteiten/producten/zorggebruik: I. 50% van de vaste kosten (25% van de totale kosten) wordt verdeeld naar rato van het aantal deelnemende gemeenten; II. 50% van de vaste kosten (25% van de totale kosten) wordt verdeeld naar rato van het aantal jongeren (CBS Bevolkingsstatistiek, Jongeren < 18 jaar). b) 50% van de kosten zoals vastgelegd in het budgettair kader worden getypeerd als variabele kosten en worden verdeeld op basis van een verdeelsleutel(s) afhankelijk van de afgenomen activiteiten/producten/zorggebruik: I. 50% van de variabele kosten (25% van de totale kosten) wordt verdeeld naar rato van het aantal afgegeven toekenningen (inclusief intrekkingen); II. 50% van de variabele kosten (25% van de totale kosten) wordt verdeeld naar rato van het aantal declaraties (inclusief crediteringen);
4.6	De verdeelsleutels voor een jaar worden vastgesteld op basis van de aantallen in peiljaar t-1 op basis van de af te nemen producten. In het Uitvoeringsplan verwerving worden, op basis van de gegevens die op dat moment beschikbaar zijn, de voorlopige verdeelsleutels voor het daaropvolgende jaar berekend. Na afronding van het jaarrekeningtraject van het voorgaande jaar (t-1) worden, ervan uitgaande dat er geen materiële verschillen worden geconstateerd in de gecentraliseerde zorgapplicatie betreffende de juistheid en volledigheid van de toekenningen/declaraties, de definitieve verdeelsleutels voor het jaar (t) vastgesteld;
4.7	Toekenningen en declaraties met een mutatiedatum gelegen na de peildatum van vaststelling van de definitieve verdeelsleutel worden meegenomen in de verdeelsleutel van het daaropvolgende jaar;
4.8	Eventuele overloop vanuit voorgaande boekjaren van arrangementen die vanaf de ingangsdatum van deze SLA niet meer worden afgenomen worden gecorrigeerd in de variabele verdeelsleutels voor het daaropvolgende jaar.

CONCEPT

Kostenverdeelsystematiek uitvoeringskosten						
Activiteiten-/kostengroepen		**Verdeelsleutels**		**Afhankelijk act./prod./ gebr.**	**Peil-moment**	**Aanvullende toelichting**
Vaste kosten	50%	Naar rato aantal deelnemende gemeenten	25%	Nee	t-1	Indien gemeenten fuseren worden deze gemeenten enkel als één gemeente geteld indien voor het gehele jaar de activiteiten die door de centrumgemeente worden uitgevoerd een weerspiegeling zijn van de werkzaamheden die voor één individuele gemeente worden uitgevoerd. In het eerste jaar van fuseren zal er sprake zijn van een jaarverantwoording over het voorgaande jaar voor de separate individuele gemeenten in jaar t-1, daarnaast zal er aanvullend werk voortvloeien uit de integratie van de fuserende gemeenten in het eerste jaar.
		Naar rato aantal jongeren (uitgavenmaatstaf Bevolkingsstatistiek, Jongeren < 18 jaar)	25%	Nee	t-1	Het aantal jongeren per gemeente gerelateerd aan het aantal jongeren op Zuid-Limburgs niveau. In de data kan geselecteerd worden op jongeren < 18 jaar.
Variabele activiteiten	50%	Naar rato van het aantal afgegeven toekenningen (incl. intrekkingen)	25%	Ja	t-1	In geval van niet/beperkte afname van het keuzepakket, maar overloop van afgegeven toekenningen voor deze arrangementen over de jaargrens heen, dan worden deze toekenningen/declaraties cf. de afgesproken verdeelsleutel met terugwerkende kracht gecorrigeerd voor het betreffende jaar.
		Naar rato van het aantal declaraties (incl. crediteringen)	25%	Ja	t-1	
	100%		100%			

CONCEPT

Bijlage 1. Begrippenlijst

In deze Service Level Agreement wordt verstaan onder:

a. Basispakket: het vaste pakket aan jeugdhulp dat elke deelnemer door de centrumgemeente laat inkopen. De inhoud van het basispakket wordt om de zes jaar geëvalueerd en eventueel op advies van de stuurgroep door de centrumgemeente bijgesteld.[1]
b. Bestuurlijk overleg: het periodieke overleg van de portefeuillehouders jeugd van alle deelnemende gemeenten.
c. Contractregieteam (CRT): een vast, multifunctioneel interdisciplinair team van experts die frequent bij elkaar komen om problemen, verbeteringen en calamiteiten op te pakken en af te handelen.
d. Contractmanagementplan: een plan dat is opgesteld per CRT waarin de volgende onderdelen worden uitgewerkt/aangegeven voor het doelbereik van het contract: contracteigenaar, leverancier, omvang contract, contractbeheer, contractsturing, prestatiemanagement, relatiemanagement, risicomanagement, kwaliteitsmanagement, informatiemanagement en stakeholdermanagement.
e. Datakwaliteit: de validiteit (juistheid), nauwkeurigheid, volledigheid, begrijpelijkheid, accuratesse, tijdigheid & efficiëntie van informatie en data in IT systemen.
f. Declaratie: afhandeling van declaraties, factuurregels en crediteringen ter verrekening van geleverde zorg in het kader van afgegeven toekenningen.
g. Deelnemers of deelnemende gemeenten: de gemeenten die aan deze regeling deelnemen, inclusief de centrumgemeente Maastricht.
h. Inkoop: de privaatrechtelijke contractering van bepaalde jeugdhulpdiensten door de centrumgemeente voor de deelnemers.
i. Jeugdhulp*:* Bij hulpvragen over opgroeien en opvoeden van jeugdigen, maar ook bij psychische problematiek of jeugdigen met een (licht) verstandelijke beperking, is er jeugdhulp beschikbaar. Dit varieert van begeleidingstrajecten tot intensieve behandeling. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van een adequaat jeugdhulp aanbod en maken hierover afspraken met gespecialiseerde zorgaanbieders.
j. Keuzepakket: het variabele deel van het jeugdhulp pakket waarvan de deelnemende gemeenten om de zes jaar kunnen besluiten of zij dat via de centrumgemeente of anderszins wensen te verwerven. De inhoud van het keuzepakket wordt om de vier jaar geëvalueerd en op advies van de stuurgroep eventueel door de centrumgemeente bijgesteld.[2]
k. Segmenten: Jeugdhulp is opgedeeld in de volgende segmenten:
    - Gesloten en Intensieve Klinische Jeugdhulp (GIKJ)
    - Wonen
    - Ambulant
    - Crisis
l. Service Level Agreement (SLA): de “Service Level Agreement Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2024-2028”, ofwel het geheel van afspraken die deelnemende gemeenten en centrumgemeente

[1] Het Basispakket bestaat uit de segmenten GIKJ, Wonen en Crisis;

[2] Het Keuzepakket bestaat voor de periode 2024-2028 uit de segmenten Ambulant Begeleiding en/of Behandeling.

CONCEPT

maken gericht op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan deze centrumregeling. De SLA heeft een looptijd van 6 jaar, met verplichte afname van het basispakket en facultatieve afname van het keuzepakket.

m. Subsidiëring: de publiekrechtelijke verwerving van jeugdhulpdiensten door de centrumgemeente voor de deelnemers.
n. Stuurgroep: de stuurgroep Jeugdhulp Zuid-Limburg, die bestaat uit 6 leden, te weten de portefeuillehouders jeugd van de gemeenten Sittard-Geleen, Heerlen en Maastricht, aangevuld met drie portefeuillehouders Jeugd uit de overige deelnemende gemeenten.
o. Toekenning: toekenning van een individuele voorziening voor zorg in natura of uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering.
p. Uitvoeringsplan beleid: De concrete acties op het gebied van beleid die volgen uit de SLA staan opgenomen in het Uitvoeringsplan beleid. Het betreft de jaarlijkse vastlegging van de activiteiten die de centrumgemeente voor de deelnemende gemeenten verricht ten aanzien van beleid, de inzet van middelen daarbij en de verdeling van de daarmee gepaard gaande kosten over de deelnemende gemeenten.
q. Verwerving: het geheel van activiteiten gericht op de verwerving van voldoende aanbod van jeugdhulp voor de deelnemende gemeenten, ongeacht de vorm waarin deze verwerving plaats vindt.
r. Wgr: de Wet gemeenschappelijke regelingen.

CONCEPT

Bijlage 2. Contractregieteam

Rol	Inzet	Werkzaamheden	Afvaardiging
Contract eigenaar	Ad hoc	De contracteigenaar is iemand die verantwoordelijk is voor het contract en kan beslissingen nemen als er problemen zijn die het contractteam (onderling) niet kan oplossen. De contracteigenaar behandelt ook noodgevallen met politieke implicaties en helpt bij het beheren van de middelen en capaciteiten van de contractregieteams. Het is belangrijk op te merken dat de contracteigenaar geen direct lid is van het contractregieteam, maar ingeschakeld wordt om beslissingen te nemen die niet door het contractregieteam genomen kunnen worden.	Centrum gemeente Maastricht
Contract regisseur	Kern	De contractregisseur is verantwoordelijk voor het beheren en controleren van het contractproces. De contractregisseur zorgt (evt. samen met een contractbeheerder) ervoor dat de contract gerelateerde systemen en contacten met alle betrokken partijen goed onderhouden worden.	Centrum gemeente Maastricht
Contract regisseur	Kern	De contractregisseur in opleiding loopt met de contractregisseur mee en ondersteunt deze vanuit trainingsperspectief.	Centrum gemeente Maastricht
Expert(s) toegang	Kern	De expert Toegang behandelt zowel eenvoudige situaties als de administratieve taken met betrekking tot toegang. Ze werkt direct samen met de verantwoordelijke persoon bij de externe partijen. Als er iets dringends is, informeert ze het contractregieteam Ze vormt de schakel tussen het Contractregieteam en de deelnemende gemeenten op het gebied van toegang. Ze fungeert voor hen als aanspreekpunt, informeert hen en neemt hun input mee terug naar het team.	Deelnemende gemeente
Expert(s) beleid	Kern	De expert Beleid behandelt zowel ingewikkelde situaties als beleidsmatige zaken direct met de verantwoordelijke persoon bij de externe partijen. Als dat nodig is, informeert ze het contractregieteam. Ze vormt de schakel tussen het Contractregieteam en de deelnemende	Deelnemende gemeente

CONCEPT

		gemeenten op het gebied van beleid.. Ze fungeert voor hen als aanspreekpunt informeert hen en neemt hun input mee terug naar het team. De expert Beleid heeft ook de rol van leverancier manager en/of relatiemanager en contact onderhouden met de bestuursraden van de opdrachtnemers. Daarnaast zorgt de expert Beleid voor afstemming het bestuur.	
Expert(s) financieel	Kern	De expert Financieel houdt zich bezig met de begroting en alle andere financiële administratieve zaken. Ze werkt direct samen met de verantwoordelijke persoon bij de externe partijen en haar collega's. Als dat nodig is, informeert ze het contractregieteam of brengt ze dringende zaken naar voren. Daarnaast onderhoudt ze contacten met de verantwoordelijke personen bij de gemeenten die als opdrachtgever betrokken zijn. Ze fungeert als aanspreekpunt voor het onderwerp financiën, informeert hen en neemt hun input mee terug naar het team.	Centrum gemeente Maastricht
Expert(s) data	Ad hoc	De expert Data zorgt ervoor dat alle benodigde informatie in de systemen wordt ingevoerd en verwerkt, inclusief dashboards, zodat alle betrokken partijen toegang hebben tot relevante gegevens. Ze heeft direct contact met de verantwoordelijke persoon bij de externe partijen of andere technologische partners. Als er dringende zaken zijn, informeert ze het contractregieteam of brengt ze naar voren als problemen. Daarnaast onderhoudt ze contacten met de verantwoordelijke personen bij de gemeenten die als opdrachtgever betrokken zijn, fungeert als aanspraakpunt voor het onderwerp data, informeert hen en neemt hun input mee terug naar het team.	Centrum gemeente Maastricht
Expert Inkoop	Inkoopfase; ad hoc bij inkoop issues	De expert inkoop zorgt voor het inkoopproces wanneer een contract wordt verlengd of afloopt. Het Contractregieteam fungeert tijdens de inkoopperiode ook als inkoopteam. Als er inkoopproblemen ontstaan tijdens de contractperiode na het inkoopproces, kan er input worden gevraagd aan de expert inkoop. De expert Inkoop is verantwoordelijk voor het	Centrum gemeente Maastricht

CONCEPT

		inkoopproces en is het aanspreekpunt voor het onderwerp Inkoop.	
Expert juridisch	Ad hoc	De expert juridisch is vooral actief tijdens het inkoopproces, waarbij het contractregieteam ook als inkoopteam fungeert. Daarnaast levert hij/zij input wanneer er juridische kwesties binnen het contract of de contractgroep zijn. Hij/zij heeft direct contact met de verantwoordelijke persoon bij de externe partijen of andere technologische partners. Als dat nodig is, informeert hij/zij het Contractregieteam of brengt hij/zij dringende zaken naar voren. Daarnaast onderhoudt hij/zij contacten met de verantwoordelijke personen bij de gemeenten die als opdrachtgever betrokken zijn, fungeert als aanspreekpunt voor het onderwerp data, informeert hen en neemt hun input mee terug naar het team.	Centrum gemeente Maastricht
Expert implementatie	Implementatie fase	De expert implementatie voert de implementatie van het contract uit. Dit kan veel werk zijn als er grote veranderingen zijn tussen het oude en nieuwe contract, of beperkt als de veranderingen minimaal zijn. Hij/zij heeft direct contact met de verantwoordelijke persoon bij de externe partijen of andere technologische partners. Als dat nodig is, informeert hij/zij het contractregieteam of brengt hij/zij dringende zaken naar voren. Daarnaast onderhoudt hij/zij contacten met de verantwoordelijke personen bij de gemeenten die als opdrachtgever betrokken zijn, fungeert als aanspreekpunt voor het onderwerp Implementatie, informeert hen en neemt hun input mee terug naar het team.	Centrum gemeente Maastricht
Expert communicatie	Ad hoc	De expert communicatie brengt vooral in het begin van het contract de belanghebbenden in kaart en stelt een communicatieplan op dat wordt uitgevoerd. Daarnaast zorgt hij/zij voor communicatie tijdens noodsituaties. Hij/zij heeft direct contact met de verantwoordelijke persoon bij de externe partijen of andere technologische partners. Als dat nodig is, informeert hij/zij het contractregieteam of brengt hij/zij dringende zaken naar voren. Daarnaast onderhoudt hij/zij contacten met de	Centrum gemeente Maastricht

CONCEPT

		verantwoordelijke personen bij de gemeenten die als opdrachtgever betrokken zijn, fungeert als aanspreekpunt voor het onderwerp communicatie, informeert hen en neemt hun input mee terug naar het team.	
Expert kwaliteit	Ad hoc	De expert kwaliteit zorgt ervoor dat de kwaliteit van de zorg in de keten wordt bewaakt en gewaarborgd. Hiervoor worden standaarden afgesproken, geïmplementeerd en gecontroleerd. Ze heeft direct contact met de verantwoordelijke persoon bij de externe partijen of andere technologische partners. Als dat nodig is, informeert ze het contractregieteam of brengt ze dringende zaken naar voren. Daarnaast onderhoudt ze contacten met de verantwoordelijke personen bij de gemeenten die als opdrachtgever betrokken zijn, fungeert als aanspreekpunt voor het onderwerp kwaliteit, informeert hen en neemt hun input mee terug naar het team.	Centrum gemeente Maastricht
Management/ secretariële ondersteuning	Ad hoc	De ondersteuning is vooral nodig bij het communiceren met zowel opdrachtgevers als opdrachtnemers. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op bijeenkomsten met meerdere partijen, het versturen van e-mails, het opvragen van informatie, enzovoort.	Centrum Gemeente Maastricht

CONCEPT

Bijlage 3. Contractmanagementplan

Elk contractregieteam stelt een Contractmanagementplan op. Een contractmanagementplan is een plan dat is opgesteld per CRT waarin uitwerking wordt gegeven aan de wijze waarop contractmanagement plaatsvindt. Naast informatie omtrent de contracteigenaar, leverancier en omvang van het contract wordt hier ingegaan op de volgende onderdelen:

Term	**Definitie/Toelichting**
Contractbeheer	Het administratief beheren en onderhouden van contracten gedurende hun levensduur.
Contractsturing	Het sturen en controleren van contractuele verplichtingen (door middel van een contractregieteam).
Prestatiemanagement	Het monitoren en beoordelen van prestaties tegenover doelstellingen zoals contractueel afgesproken.
Relatiemanagement	Het onderhouden en bevorderen van strategische relaties met contractpartijen m.b.t. ontwikkeling en innovatie.
Risicomanagement	Het identificeren, beoordelen en beheersen van risico's in de uitvoering van het contract.
Kwaliteitsmanagement	Het bewaken (en evt. samen met de aanbieder verbeteren) van de kwaliteit van processen en resultaten van de ingekochte zorg.
Informatiemanagement	Het beheren en optimaliseren van informatie en gegevens m.b.t. het contract met behulp van dashboards.
Stakeholdermanagement	Het opzetten en beheren van de communicatie met belanghebbenden van het contract.

CONCEPT

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: 28 mei 2024
Registratiekenmerk	: 2002128
Gemeentebladnr.	: 2024/52
Afdeling opsteller	: Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Bereikbaar onder	
Portefeuillehouder	: Jaimy van Dijk
Raadsvergadering d.d.	: 02 juli 2024
Uiterlijke datum	: Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**
   Verkoop Wieënweg 6 (vml. St. Jozefschool)

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

De onderzoekslocatie ligt aan de Wieënweg 6, 6445 CD te Brunssum, kadastraal gemeente Brunssum, Sectie B perceelnummer 3308. Het perceel is groot 3.587 m² en de gemeente Brunssum is eigenaar van het perceel en het gebouw. De locatie ligt ingeklemd tussen de Wieënweg in het zuiden en de PC Hooftstraat in het oosten, noorden en westen.

Het object is binnen bestemmingsplan “Beschermd dorpsgezicht Mijnkoloniën Brunssum”, gemeente Brunssum, vastgesteld d.d. 14-04-2015, bestemd als “Maatschappelijk” met de aanduidingen:

- Dubbelbestemming Waarde - Archeologie 5 (Gebieden met een lage verwachtingswaarde)
- Bouwaanduiding: specifieke bouwaanduiding - karakteristieke bouwstijl mijnkolonie

Het gebouw dateert uit 1950 en staat reeds enige tijd leeg. De voormalige St. Jozefschool aan de Wieënweg 6 op de Langeberg in Brunssum, is destijds ontworpen door de architect Jan Drummen.

Met name door de opbouw van de voorgevel met grote ramen samengesteld uit hout en staal, de karakteristieke dakvormen zichtbaar aan de koppen en de hoge schoorstenen is de St. Jozefschool een mooi voorbeeld van de mijnkolonie architectuur uit het midden van de 20ste eeuw.

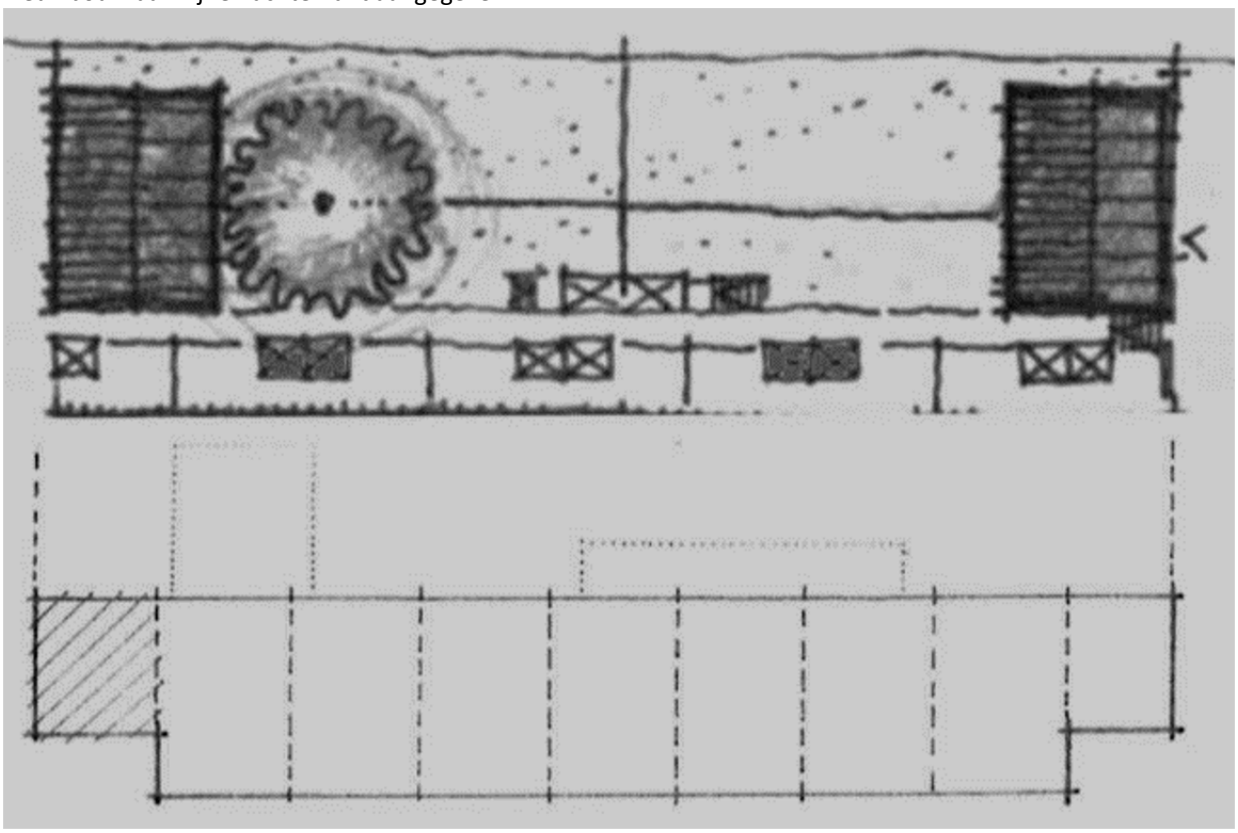
b. Huidige situatie/probleemstelling

Met dit initiatief wil Vincio Wonen de volgende bijdrage leveren aan de instandhouding c.q. uitbreiding van het voormalig schoolgebouw aan de Wieënweg 6 met behoud van het typische karakter van het aangezicht van het gebouw:

- Het realiseren van negen levensloopbestendige woningen in het bestaande gebouw incl. uitbouw;
- Het bouwen van een viertal nieuwe woningen (t.b.v. mantelzorgers) aan de achterzijkanten van het bestaande gebouw.

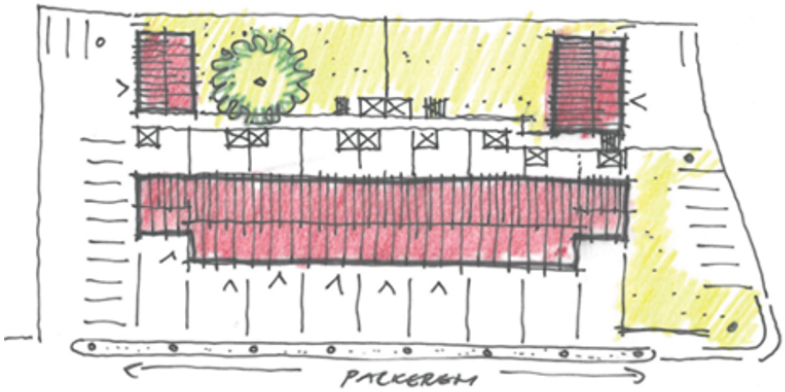
De bedoeling hiervan is dat aan de voorkant (bestaande gebouw) mensen komen te wonen welke al op leeftijd zijn of mensen met een beperking en dat achter hen een familielid of goede kennis komt te wonen die eventueel een oogje in het zeil kan houden of zelfs een deel van de zorg kan leveren (mantelzorger).
De tuinen vormen een verbinding.
De twee kopwoningen van de oude school worden uitgevoerd als een soort kangoeroe-woningen.

In onderstaande tekening is de transformatie van het bestaande gebouw in combinatie met een gedeelte nieuwbouw aan zij- en achterkant aangegeven:

Allereerst wordt een deel van de uitbreiding uit 1955 gesloopt én het sanitaire blok uit 1993. In het bestaande schoolgebouw komen een 7-tal zorgwoningen en een kangoeroewoning in de bestaande kop van de voormalige school. Daarna toegevoegd een kangoeroe woning in de nieuwe kop aan de andere zijde van de voormalige school en 4 woningen aan de achterzijkant. Deze worden via de tuinen gekoppeld met de zorgwoningen t.b.v. mantelzorg.
Alle woningen worden sociale huurwoningen in het Daeb (diensten van algemeen en economisch belang) segment. Bewoners kunnen eventueel zelf zorg inkopen en de woningen voldoen qua voorschriften en te stellen eisen daaraan.
Uiteraard zullen de woningen straks passend worden toegewezen.

In het rapport herbestemmingsonderzoek zijn impressies bijgevoegd welke laten zien hoe het complex er straks kan komen uit te zien. Onderstaand zijn een aantal afbeeldingen overgenomen:

Het betreft hier een karakteristiek gebouw in het Beschermd stads- en dorpsgezicht. Behoud van de bebouwingskarakteristiek c.q. -uitstraling is een vereiste uit het bestemmingsplan. Op basis van de aangeleverde schetsen zal de hoofdbouwmassa worden gehandhaafd. Alle ondergeschikte toevoegingen dienen in dezelfde bebouwingskarakteristiek (materialisatie en detaillering) uitgevoerd te worden.
De groene ligging van het gebouw met beeldbepalende bomen dient zoveel als mogelijk behouden te blijven.

Het huisvestingsconcept is gebaseerd op het huisvesten van zorgbehoeftigen in combinatie met huisvesting van familie, vrienden en kennissen van de zorgbehoeftige in de vorm van mantelzorg welke de zorg aan hun dierbare verleend met behoud van ieders privacy.
De zorgwoningen en de tevens in het voormalige schoolgebouw gesitueerde woningen worden levensloopbestendig uitgevoerd. Bij de 4 nieuw op te richten woningen die zich bevinden achter het voormalig schoolgebouw is het streven deze levensloopbestendig uit te voeren.

De zeven zorgwoningen zijn en blijven voorbehouden aan mensen met een zorgindicatie. De overige zes woningen zijn primair bedoeld door mantelzorgers die zorg verlenen aan een familielid, vriend(in) of goede kennis die woonachtig is in een van de zorgwoningen.

De corporatie draagt dit concept ook naar de toekomst toe uit bij de toewijzing van woningen ten behoeve van mantelzorgers, met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving.
De huurovereenkomsten van zorgbehoevende en betrokken mantelzorger worden aan elkaar gekoppeld afgesloten zodat bij mutatie het concept wordt geborgd. Van deze verplichting kan alleen na toestemming van College van B&W worden afgeweken indien sprake is van leegstand van de mantelzorgwoning na een mutatie voor de duur van minimaal twee maanden en Vincio Wonen ondanks aantoonbare inspanningen het niet is gelukt om de koppeling qua huurovereenkomsten te realiseren.

Deze inspanningsverplichting voor toewijzing aan mantelzorgers herleeft na elke huuropzegging, ook als de woning direct voorafgaand aan deze huuropzegging reeds is bewoond door een of meerdere huurder(s) zonder relatie met een bewoner van een van de zorgwoningen.

Bij overdracht contractpositie is een kettingbeding opgenomen inclusief een boetebepaling.

De omwonenden in de buurt zijn meerdere keren geraadpleegd:

- Buurtnetwerk: Positief
- Wieënweg: De omwonenden van de Wieënweg zijn positief (zelfs van het oorspronkelijke plan). Wel verzoek tot aandacht voor potentieel naar binnen schijnende koplampen vanaf de parkeerplaatsen die aangelegd worden.
- P.C. Hooftstraat: Op het oorspronkelijke plan was vanuit de P.C. Hooftstraat behoorlijke weerstand. Op het aangepaste plan zijn de reacties verdeeld: deel van de straat (m.n. 3 á 4 bewoners) wil geen bebouwing op het schoolplein, terwijl het andere deel van de straat positief is en blij is dat er eindelijk op passende wijze iets gebeurt met het schoolgebouw aangezien de verpaupering door jarenlange leegstand steeds verder toeneemt.

  Waarbij we tevens de volgende punten benoemen die daarin concreet vanuit de gesprekken met de buurt zijn gekomen:

  1. Waarborgen Beschermd Stads- en Dorpsgezicht is een essentiële voorwaarde. Toetsing hierop vindt ook plaats vanuit de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit;
  2. Dit betekent o.a. geen dakkapelconstructie aan de voorkant ;
  3. Hoogte van de woningen aan de P.C. Hooftstraat komt ca. 1,5m lager dan hoogte van het bestaand schoolgebouw;
  4. Voormalig handenarbeidlokaal blijft niet behouden. In plaats daarvan komt nieuwbouw;
  5. Geen toegangspad meer tegen de tuinen van de PC Hooftstraat aan;
  6. Waarborging van het zorgconcept in de overeenkomst met de woningcorporatie;
  7. Extra check gedaan op de prijs van het perceel;
  8. Wegsituatie aan de Wieënweg blijft intact, plus een nieuw trottoir wordt aldaar aangelegd;
  9. Gekozen wordt voor 5 extra parkeerplaatsen conform voorkeursvariant P.C. Hooftstraat (gaat in tegen advies commissie ruimtelijke kwaliteit, we laten wens van de buurt prevaleren);
  10. Groene aankleding voor de 5 parkeerplaatsen die wij aanleggen;
  11. Geen (werk)bussen toestaan op de parkeerplaatsen die wijzelf aanleggen;
  12. Zoveel als mogelijk behouden van bestaand groen aan de Wieënweg en de P.C. Hooftstraat;
  13. Groen aan de kant van de PC Hooftstraat zoveel mogelijk waarborgen;
  14. Behoud van de monumentale eik;
  15. Speelplaats dient groen ingericht te worden (huidige bestrating eruit);
  16. Oog voor voortuinsituatie die aansluit bij het aangezicht van de straat.

  Punt dat niet meegenomen kon worden n.a.v. gesprekken met de buurt: Geen bebouwing op het schoolplein. Blijkt behoud van schoolgebouw onhaalbaar te maken zowel financieel als qua conceptvorming.

Ter volledigheid hebben wij medio oktober 2023 een overzicht opgesteld in de vorm van een samenvatting als reactie op de opmerkingen c.q. bezwaren van bepaalde bewoners van de P.C. Hooftstraat en dit ook met hun gedeeld. Dit overzicht is als bijlage bijgevoegd (djumanr. 202412425).

Vanwege de transformatie van het pand naar levensloopbestendige woningen, of woningen die als zodanig gebruikt kunnen gaan worden is er sprake van een ontwikkeling die niet past binnen de bestaande maatschappelijke bestemming. Dit in combinatie met bouwwerkzaamheden van een aantal extra woningen binnen de bestemming 'Maatschappelijk' maakt het niet mogelijk om af te kunnen wijken middels een binnenplanse afwijkingsprocedure of de kruimelgevallenregeling. Er dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld, of een uitgebreide vergunningsprocedure te worden doorlopen. Vanwege kosten en doorlooptijd wordt geopteerd om een uitgebreide vergunningsprocedure (in de nieuwe omgevingswet gewijzigd in BOPA) doorlopen te worden. De ruimtelijke onderbouwing bij deze aanvraag dient uit te wijzen dat de betreffende ontwikkeling ter plaatse mogelijk is.

3. Gewenste situatie (WAT?

a. Wat willen we bereiken?

Verkoop en herbestemming van de voormalige St. Jozefschool aan de Wieënweg 6 te Brunssum met behoud van het beeldbepalend aangezicht van de school.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)

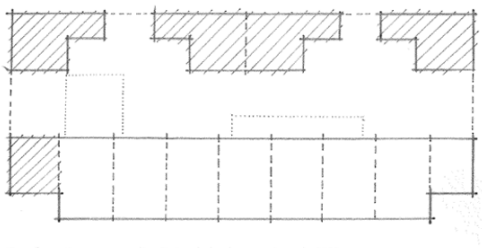
Neen

2. traject tot dusverre

Verloop proces (chronologisch overzicht):

- In de 2de helft van 2020 heeft woningcorporatie Vanhier Wonen aan de gemeente Brunssum aangegeven interesse te hebben in een eventuele aankoop en zijn zij op eigen rekening en risico aan de slag gegaan met deze locatie. Vanhier Wonen heeft vervolgens aangegeven wat ze met deze locatie van plan zijn, in de vorm van het aan ons aangeleverde document "Herbestemmingsonderzoek voormalige St. Jozefschool Brunssum" van oktober 2020, mede opgesteld door architectenbureau Architecten aan de Maas (als bijlage bijgevoegd met djumanr. 2002196);

Herbestemmingsonderzoek voormalige St. Jozefschool van oktober 2020

Transformatie van voormalige St. Jozefschool tot woningen in 2020
Slopen van een deel van de uitbreiding uit 1955 en het sanitaire blok uit 1993.
Acht woningen in de voormalige school, waaronder een kangoeroe woning in de bestaande kop van de voormalige school. Daaraan toegevoegd een kangoeroe woning in de nieuwe kop aan de andere zijde van de voormalige school en vier woningen aan de noordzijde, deze kunnen gekoppeld worden met de woningen in de voormalige school t.b.v. mantelzorg.

- Op 26 november 2021 heeft een inloopavond plaatsgevonden met directe omwonenden in het gemeentehuis;
- Op 2 februari 2022 is de voorgenomen verkoop gedeelte perceel Wieënweg 6 door de gemeente Brunssum gepubliceerd op het Gemeenteblad, nr. 41109. Binnen de opgegeven termijn hebben zich geen andere gegadigden aangemeld;
- Op 29 maart 2022 is naar aanleiding van de inloopbijeenkomst een aangepast schetsvoorstel opgesteld m.b.t. parkeren (verkeers- en parkeersituatie Wieënweg blijft onveranderd) welke via de voorzitter Buurtnetwerk Zuid is gedeeld met de direct aangrenzende omwonenden;
- 29 juni 2022 principe-akkoord waarbij de afspraak was dat de verkoop geformaliseerd zou worden in november/december 2022;
- 30 juni 2022 start nieuw College van B&W;
- Eind juli 2022 brief vanuit bewoner P.C. Hooftstraat gevolgd door een gesprek met tweetal bewoners P.C. Hooftstraat op 3 oktober 2022 en diverse mailwisselingen over aanvullende opmerkingen/vragen. Voorafgaand aan dit gesprek hebben zij informatie in de straat opgehaald;
- Informatiebijeenkomst omwonenden P.C. Hooftstraat op 17 november 2022 in de Burcht;
- Collegevoorstel met djumanr. 2002128/2002131 dd 15 november 2022 aangehouden voor overleg met portefeuillehouder. Dit zou terug in de B&W-vergadering komen van 22 november 2022, echter gezien discussie met omwonenden P.C. Hooftstraat is tot nader order het voorstel van de B&Wvergadering voorlopig afgehaald;
- Naar aanleiding van diverse reacties vanuit de buurt heeft de gemeente Brunssum gezamenlijk met de corporatie Vanhier Wonen besloten om even een pas op de plaats te maken in het proces. Samen hebben we daaropvolgend geprobeerd om de geuite bezwaren, wensen en/of bedenkingen, voor zover mogelijk, mee te nemen in de hernieuwde planvorming;
- Aangepast schetsvoorstel c.q. planvorming van maart 2023 (djumanr. 2002128/202410926) + zichtvelden P.C. Hooftstraat (djumanr. 2002128/202413111);

Herbestemmingsonderzoek voormalige St. Jozefschool van maart 2023

- Aangepaste planvorming is in een inloop-/informatiebijeenkomst op woensdag 29 maart 2023 aan omwonenden Wieënweg en P.C. Hooftstraat voorgelegd;
- Parrallel hieraan doorliep binnen Vanhier Wonen een strategisch heroriënteringsproces. Vanhier Wonen kwam hierbij eind 2023 tot de conclusie dat het project aan de Wieënweg niet in hun nieuwe koers past, omdat zij zich willen concentreren op de woningbouwopgave binnen de gemeente Voerendaal;
- Vanaf begin 2024 is gesproken met Vanhier Wonen over de dan ontstane situatie van het terugtrekken van Vanhier Wonen en is gezamenlijk gezocht naar een andere woningcorporatie welke het project één op één zou willen overnemen. Uiteindelijk was Vincio Wonen enthousiast over het project en heeft zich in het 1ste kwartaal 2024 bereid verklaard om het project verder op te pakken, inclusief de gemaakte afspraken met de omgeving naar aanleiding van de bewonerssessies.

3. rol/ bevoegdheden college van B en W

Artikel 160 lid 1 sub e van de gemeentewet geeft het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid tot het besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen, zijnde bijvoorbeeld koopovereenkomsten. Daarmee is het niet mogelijk om deze besluiten aan de gemeenteraad voor te behouden.
Wel is het mogelijk/gewenst om de raad een voorgenomen besluit toe te zenden met het verzoek wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

Bestemmingsplan + Grond-/Welstandsnota

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?

Conform het integraal accommodatiebeleid 2018-2021 (december 2019) zijn de volgende uitspraken gedaan:

- Daar waar sprake is van substantiële en structurele leegstand of overcapaciteit worden maatregelen onderzocht en genomen om aan deze onwenselijke situatie een eind te maken en het aanbod beter af te stemmen op de (ontwikkeling in de) vraag;
- De gemeente Brunssum wil het aantal accommodaties verminderen door het afstoten (indien mogelijk) of sloop (indien nodig) en hiermee leegstand beperken.

Gezien de structurele leegstand van het object is verkoop en herbestemming de meest logische vervolgstap.

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

Financiële dekking (product-/activiteitencode): productnummer 030015 (Wieënweg 6).

Opbrengstwaarde:
In opdracht van de gemeente Brunssum is aan Aelmans Rentmeesters- & Makelaarskantoor BV te Voerendaal opdracht verstrekt voor het uitvoeren van een taxatie met als doel het vaststellen van de marktwaarde in verband met een mogelijke verkoopbeslissing. Voor de waardebepaling is als peildatum aangehouden 21 april 2021. Het rapport met kenmerk R216518.004 heeft als datum meegekregen 27 mei 2021 (bijgevoegd als bijlage met djumanr. 2003153). Het object is op basis van de huidige vigerende bestemming per 21-04-2021 getaxeerd op marktwaarde: €210.000 (zegge: tweehonderd tien duizend euro), exclusief BTW en kosten koper. Zoals eerder in het voorstel al aangegeven is recent door de taxateur aangegeven dat de toenmalig vastgestelde marktwaarde nog actueel is.
De opbrengst van deze verkoop zal via het product 030015 Wieënweg 6 worden geboekt.
Daar komt bij dat het pand wordt verkocht op basis van 'as it is', waarmee eventuele risico's bij de kopende partij komen te liggen.
Afdeling F&C heeft aangegeven dat de boekwaarde op deze locatie nihil is.

Noodzakelijke investering Infra-Openbare Ruimte ad € 64.928,25 (excl. BTW):
Voor het aanleggen van een terugliggend nieuw trottoir voorlangs tussen de bomen en het gebouw én de aanleg van 5 extra openbare parkeerplaatsen, is een investering nodig voor een bedrag van €64.928,25.
De kosten voor de infra-openbare ruimte worden dan ook geboekt op het product 030015.
De noodzakelijke investering Infra-Openbare ruimte wordt betaald uit de opbrengsten van de verkoop.
Vervolgens storten we het restant in de Voorziening Groot Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen. Het restant (€210.000 – afgerond €65.000 = €145.000,- excl. BTW) zal dan ook via het product 030015 Wieënweg 6 geboekt worden en daarna gestort worden in de genoemde voorziening.

Algemeen:
Op dit moment staat het gebouw leeg doch hebben wij gemiddeld per jaar ca. €11.000 aan instandhoudingskosten (o.a. beheerslasten (gas, water, electra, belastingen, verzekeringen etc.), strikt noodzakelijke onderhoudskosten op basis van kwaliteitsniveau laag ofwel 'pappen en nat houden' en leefbaarheidskosten waaronder herstellen van vandalisme, herstel afrastering et cetera om het pand/locatie voor de buurt niet te laten verloederen). Deze jaarlijkse kosten (product 030015) komen bij verkoop te vervallen. Deze kosten komen niet vrij te vallen in de begroting maar hoeven niet meer ten laste gebracht te worden van de Voorziening Groot Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen.

c. Argumenten en overwegingen

Binnen de herbestemming wordt het prachtig mooie gebouw dat vroeger dienst deed als schoolgebouw gehandhaafd en opgeknapt naar de huidige regels en eisen maar met aandacht voor het beschermd stads-en dorpsgezicht en dus de karakteristieke bouwstijl mijnkolonie. Dit soort gebouwen verdienen het om gekoesterd te worden en te bewaren voor de toekomst. De woningmarkt is momenteel erg aan verandering onderhevig. Met name de omgevingsfactoren maken dat alles om ons heen veranderd. Er is een significant andere woonvraag dat 25 jaar geleden. Mensen worden ouder en gezinssamenstellingen veranderen. Daarnaast zorgen de steeds ouder wordende medemensen en de wens om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen voor een heuse opgave. Levensloopbestendig wonen brengt hierin een uitkomst. Bij deze herontwikkeling worden dergelijke zorggeschikte woningen gerealiseerd gecombineerd met woningen voor mantelzorgers welke een oogje in het zeil kunnen houden met behoud van ieders privacy. Dit ingenieuze plan voorziet hierin.

Voorgesteld Programma:

Wooneenheden	- 7 levensloopbestendige (zorggeschikte) ggb. woningen in bestaand gebouw - 2 kangoeroe-hoekwoningen (1 bestaand en 1 nieuw) t.b.v. mantelzorgers - 4 nieuwe woningen t.b.v. mantelzorgers Totaal 13 woningen
Segment	Sociale huur in het Daeb-segment
Parkeerplaatsen (pp)	Links op de kopse kant 14 pp t.b.v. toekomstige nieuwe bewoners en rechts op de kopse kant aan de voorkant 5 nieuwe openbare pp

Het object is per 21-04-2021 getaxeerd op marktwaarde: EUR 210.000 (zegge: tweehonderd tien duizend euro), kosten koper. Het volledige taxatierapport dd 27 mei 2021 is als bijlage met djumanr. 2003153 bijgevoegd. Hierbij is rekening gehouden met de huidige staat van het object en de vigerende bestemming. Medio 2023 is nog contact geweest met de taxateur Aelmans met de vraag of de toenmalig vastgestelde marktwaarde nog actueel is. Als reactie hierop heeft Aemans aangegeven dat de markt voor ´herontwikkelingsvastgoed´ in de tussentijd niet is verbeterd onder meer vanwege sterk gestegen bouwkosten, fors hogere rentelasten en minder gunstige wet- en regelgeving ten aanzien van verhuurde woningen. Daarbij zijn prijzen voor koopwoningen in de tussentijd gestabiliseerd. Indien er fysiek en qua vergunningen/bestemmingsplan niets aan het object is gewijzigd, is het niet in lijn der verwachting dat de huidige opbrengst fors zal afwijken. Daarnaast hebben zich in de tussentijd t.a.v. het object geen fysieke veranderingen plaatsgevonden (sterker nog het gebouw staat 3 jaar langer leeg). Ons lijkt dit afdoende om de koopprijs ongewijzigd te handhaven.

Vincio Wonen is bereid om het object tegen de getaxeerde marktwaarde aan te kopen, kosten koper. Het volledige terrein m.u.v. de hoek aan de rechter voorkant én een gedeelte aan de voorkant waar een nieuw trottoir wordt aangelegd wordt verkocht aan Vincio Wonen. Vincio Wonen zal aan de linkerkant 14 parkeerplaatsen t.b.v. toekomstige nieuwe bewoners op eigen terrein aanleggen en onderhouden en beheren incl. groene aankleding en eventuele keermuurvoorzieningen. De 5 nieuwe extra openbare parkeerplaatsen worden door de gemeente aangelegd en onderhouden.

ARCHITECTENAANDEMAAS

De volgende voorwaarden zijn hierop van toepassing:

- Onder voorbehoud van:
  - Namens Gemeente: instemming door of namens het College van Burgemeester en Wethouders én Gemeenteraad van Brunssum,
  - Namens Vincio Wonen: goedkeuring Raad van Commissarissen én van financiering van het bouwplan met borging door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW);
- Afname grond 2025, na afgifte onherroepelijke omgevingsvergunning;
- Gemeente levert 'as it is'. Het pand zal on-gesaneerd aan Vincio Wonen worden overgedragen. Dus de eventuele verwijdering en sanering van de mogelijk aanwezige asbest komt voor rekening van Vincio Wonen;
- Vincio Wonen neemt eventuele kosten RO-procedure voor haar rekening;
- Planschaderisico voor rekening Vincio Wonen;
- Vanhier Wonen draagt zorg voor de aanleg van het terrein aan weerszijden voor wat betreft de groene aankleding en eventuele keermuurvoorzieningen inclusief de aanleg van 14 niet-openbare parkeerplaatsen welke worden toegewezen aan de nieuwe bewoners van de woningen in het transformatieplan c.q. herbestemming Wieënweg 6. De 5 nieuwe openbare parkeerplaatsen aan de rechterzijde worden door de gemeente Brunssum op kosten gemeente aangelegd en door iedereen in de directe omgeving te gebruiken. Deze parkeergelegenheid alleen te bestemmen voor de voertuigcategorie of groep voertuigen vallende onder personenauto's middels verkeersbord E08. Dit bord geeft een parkeerverbod aan voor andere voertuigen dan personenauto's. De nieuwe parkeervoorziening wordt zoveel als mogelijk ingebed in een groene omgeving. Met deze maatregel wordt een (eventuele) toename in verkeersintensiteit voor de P.C. Hooftstraat als geheel voorkomen;
- Vincio Wonen neemt kosten voor haar rekening t.a.v. aanpassen en aansluiten op omliggende infra voor wat betreft hun eigen parkeerplaatsen;
- De voorgestelde wegversmalling Wieënweg ter hoogte van perceel Wieënweg 6 wordt niet uitgevoerd en de parkeersituatie aan de Wieënweg met langsparkeren aan een zijde blijft gehandhaafd. Het terugliggend nieuw trottoir aan de voorkant is qua uitvoering en kosten voor de gemeente Brunssum;

- Vanuit de omwonenden vragen zij in het bijzonder bij de nadere uitwerking aandacht voor het handhaven van het karakter van een beschermd stads- en dorpsgezicht, de groene omgeving, het respecteren van de privacy van de achterburen en sociale veiligheid. Alsook aandacht voor bestaande flora en fauna. Wij gaan hierover met Vincio Wonen in gesprek en verzoeken hen duidelijk te maken bij de definitieve vergunningsaanvraag hoe zij voornoemde punten waarborgen. Aangezien wij het belangrijk vinden de omwonenden mee te blijven nemen in het proces, zullen wij met Vincio Wonen afspraken maken over een of meerdere terugkoppelmomenten over de verdere voortgang van deze ontwikkeling;
- Alle afspraken tussen Vincio Wonen en gemeente Brunssum ten aanzien van de verkoop van Wieënweg 6 zijn vastgelegd in bijgevoegde koopovereenkomst met djumanr. 202411564.

d. Opties en keuze

Gezien bovenstaande argumenten en overwegingen vragen wij het College van B&W om:

- Kennis te nemen van de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek herbestemming initiatief/plan Vincio Wonen voor de verkoop aan en herontwikkeling door Vincio Wonen van Wieënweg 6 (voormalige St. Jozefschool) te Brunssum.
- Kennis te nemen van en in te stemmen met de koopovereenkomst inzake de verkoop van Wieënweg 6 (djumanr. 202411564) onder voorbehoud van geen wensen en bedenkingen vanuit de Raad. Vervolgens zal ex artikel 171 van de Gemeentewet de burgemeester deze overeenkomst ondertekenen en paraferen.

4. Bijlagen:

1. Aangepast plan/initiatief herbestemming Wieënweg 6 van maart 2023 (djumanr. 202410926) + zichtvelden P.C. Hooftstraat (djumanr. 202413111)

2. Overzicht reactie op bezwaren P.C. Hooftstraat d.d. 12-10-2023 (djumanr. 202412425)

3. Taxatierapport Aelmans met nummer R216518.004 d.d. 27 mei 2021 (djumanr. 2003153)

4. 2024-05-08 Koopovereenkomst Wieënweg Definitief (djumanr. 202411564)

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024/52
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk : 2002128

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024/52;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 mei 2024, afdeling Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed;

Besluit:

1. Kennis te nemen van de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek herbestemming initiatief/plan VW voor de verkoop aan en herontwikkeling door Vincio Wonen van Wieënweg 6 (voormalige St. Jozefschool) te Brunssum.
2. Geen wensen of bedenkingen te hebben tegen de verkoop van Wieënweg 6 op basis van de koopovereenkomst.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 juli 2024

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier

OVEREENKOMST VAN KOOP EN VERKOOP ONROERENDE ZAAK
WIEËNWEG 6

Partijen:

de publiekrechtelijke rechtspersoon Gemeente Brunssum, gevestigd aan het Lindeplein 1 te (6444 AT) Brunssum, hierbij op grond van artikel 171 lid 1 van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester mevrouw W.J.F. van der Rijt – van der Kruis, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het college van Burgemeester en Wethouders, d.d. 28 mei 2024, hierna te noemen '**de gemeente**' of '**verkoper**';

en

Stichting Vincio Wonen, handelend onder de naam Vincio Wonen, gevestigd aan de Heisterberg 70 te (6431 JC) Hoensbroek, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 14031369, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur-bestuurder, de heer G.J.A. Canjels, hierna te noemen '**koper**';

hierna gezamenlijk te noemen '**partijen**';

In aanmerking nemende:

a. Dat koper interesse heeft in de verwerving van het perceel met schoolgebouw, gelegen aan de Wiëenweg 6, kadastraal bekend als gemeente Brunssum (BSM02), sectie B, nummer 3308 (gedeeltelijk), ten behoeve van de ontwikkeling van een aantal levensloopbestedige woningen.
b. Dat koper een plan heeft laten opstellen voor de transformatie van het schoolgebouw door Architecten aan de Maas met de naam 'Herbestemmingsonderzoek voormalige St. Jozefschool Brunssum' van oktober 2020, welk plan na terugkoppeling met de buurt is aangepast met de naam 'Herbestemmingsonderzoek voormalige St. Jozefschool Brunssum, onderzoek aanpassing ontwerp' van maart 2023 (hierna ook te noemen: het transformatieplan).
c. Het transformatieplan, welk plan een transformatie van het pand naar zorgwoningen én woningen primair bedoeld voor mantelzorgers inhoudt alsmede het realiseren van een aantal nieuwbouwwoningen, eveneens primair bedoeld voor mantelzorgers , is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan 'Beschermd dorpsgezicht mijnkoloniën Brunssum' (hierna: het bestemmingsplan).
d. Het bestemmingsplan geen toereikende binnenplanse afwijkingsmogelijkheid bevat en ook een planologische afwijking op basis van artikel 2.12, lid 1, onder a, ten tweede van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) in samenhang met artikel 4 van

Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (de zgn. 'kruimelgevallenregeling') niet tot de mogelijkheden behoort.

e. De strijdigheid met het bestemmingsplan onder het huidige wettelijke regime kan worden opgeheven door het doorlopen van een bestemmingsplanprocedure (ex. artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening) dan wel een uitgebreide vergunningsprocedure in de zin van artikel 2.12, lid 1, onder a, ten derde van de Wabo.

f. Dat Vincio Wonen als initiatiefnemer om haar moverende redenen de voorkeur geeft aan de uitgebreide procedure.

g. Dat in het kader van de omgevingsvergunningaanvraag krachtens de uitgebreide procedure een 'goede ruimtelijke onderbouwing' is vereist, welke koper voor eigen rekening en risico opstelt/aanlevert en welke dient uit te wijzen dat de betreffende ontwikkeling ter plaatse planologisch mogelijk is.

h. Dat het wettelijk regime c.q. de ruimtelijke procedure afhankelijk is van de datum van indienen van de aanvraag nu op 1 januari 2024 naar verwachting de Omgevingswet in werking treedt welke op inhoudelijk en procedureel vlak wijzigingen met zich meebrengt;

i. Dat de gemeente in principe bereid is om planologische medewerking te verlenen aan het transformatieplan;

j. Het concept voor de transformatie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
   - In het bestaande gebouw worden 7 zorgwoningen gerealiseerd. Een functiewijziging van zorgwoning(en) naar reguliere woning(en) is niet toegestaan;
   - De 7 zorgwoningen in het bestaande gebouw zijn en blijven voorbehouden aan mensen met een zorgindicatie;
   - Naast de 7 zorgwoningen (die zich in het bestaande gebouw bevinden) worden er binnen het project tevens een 6-tal reguliere woningen gerealiseerd, bestaande uit 2 kopwoningen aan de zijkant van het bestaande gebouw (waarvan één nieuwbouwwoning) én 4 nieuwbouwwoningen aan de achterkant;
   - De 6 reguliere woningen zijn primair bedoeld voor mantelzorgers die zorg verlenen aan een familielid, vriend(in) of goede kennis die woonachtig is in een van de zorgwoningen;
   - Voor zover de zorg specialistisch is en dus de mantelzorg overstijgt wordt dit aanvullend aan professionals overgelaten;
   - De zorgwoningen en de tevens in het voormalige schoolgebouw gesitueerde woningen worden levensloopbestendig uitgevoerd. Bij de 4 nieuw op te richten woningen die zich bevinden achter het voormalig schoolgebouw is het streven deze levensloopbestendig uit te voeren;
   - Alle zich binnen het project bevindende zorgwoningen en reguliere woningen vallen binnen de categorie sociale huurwoningen in het Daeb segment;
   - De tuinen tussen de woningen staan onderling in verbinding waardoor men snel de zorgwoning(en) kan bereiken, maar toch ieders privacy wordt gerespecteerd.

k. De woningcorporatie draagt dit concept ook naar de toekomst toe uit bij de toewijzing van woningen tenbehoeve van mantelzorgers, met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving.

l. Het begrip mantelzorg wordt als volgt gedefinieerd: intensieve zorg of ondersteuning, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende, ten behoeve van zelfredzaamheid of participatie, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie, die de gebruikelijke hulp van huisgenoten voor elkaar overstijgt;

m. Voor de toewijzing van woningen ten behoeve van mantelzorger(s) spreken partijen het volgende af:

1. Vincio Wonen of diens rechtsopvolger is verplicht de reguliere woningen gekoppeld te verhuren met (een van de) zorgwoningen binnen het project;
2. Vincio Wonen of diens rechtsopvolger is verplicht de reguliere woningen toe te wijzen aan mantelzorgers voor de bewoners van de zorgwoningen binnen het project;
3. Van de in het eerste en tweede lid genoemde verplichting(en) kan, na toestemming van het college van burgemeester en wethouders, worden afgeweken indien toewijzing aan (een) mantelzorger(s), ondanks inspanningen die redelijkerwijs van Vincio Wonen of diens rechtsopvolger mogen worden gevergd, binnen twee maanden na een mutatie aantoonbaar niet mogelijk blijkt, bijvoorbeeld ten gevolge van wet- en regelgeving dan wel vanwege het ontbreken van een actuele behoefte en/of het niet gelijktijdig beschikbaar komen van een woning en zorgwoning binnen het project;
4. Vincio Wonen of diens rechtsopvolger dient het college van burgemeester en wethouders in het kader van een toestemmingsverzoek als bedoeld in het derde lid in kennis te stellen van de verrichte aantoonbare inspanningen om de woningen toe te wijzen aan mantelzorgers;
5. Indien conform het derde lid wordt afgeweken van de verplichting om de woningen toe te wijzen aan mantelzorgers voor de bewoners van de zorgwoningen binnen het project, kan een woning in de reguliere verhuur binnen het Daeb segment worden aangeboden om leegstand te voorkomen;
6. De verplichting genoemd in het eerste en tweede lid herleeft na elke huuropzegging, ook indien de woning direct voorafgaand aan deze huuropzegging reeds is bewoond door een of meerdere huurder(s) zonder relatie met een bewoner van een van de zorgwoningen.

n. Dat er op 26 november 2021 een inloopavond heeft plaastgevonden waarin het oorspronkelijke plan is uitgelegd aan de buurtbewoners. In eerste instantie zou dit betekenen dat ter hoogte van dit perceel er een reconstructie van de Wieënweg zou plaatsvinden middels een wegversmalling waardoor een aantal bestaande langsparkeerplaatsen zouden komen te vervallen.
Na consultatie binnen de buurt wil de overgrote meerderheid de bestaande situatie van de Wieënweg gehandhaafd zien (dus geen gedeeltelijke wegversmalling) in combinatie met de nieuwe parkeerplaatsen links en rechts van het gebouw. Dit is aanleiding voor de woningcorporatie om op 29-03-2022 te komen met een aangepast schetsvoorstel qua parkeren
De aanpassing van het plan wordt gecommuniceerd via de voorzitter van Buurtnetwerk Zuid. Vanwege het feit dat intern de inschatting wordt gemaakt dat vooral de mensen aan

de Wieënweg en PC Hooftstraat 1 en 3 hiermee te maken hebben, wordt specifiek met deze groep teruggekoppeld. Hier komen op dat moment geen nieuwe bezwaren uit naar voren.
In de 2de helft van 2022 komen er vanuit de P.C. Hooftstraat meerdere berichten dat zij positief staan bij het feit dat een partij bereid is om een herontwikkelingstraject voor de bestaande school op te pakken, doch dat zij vooral nog een aantal bedenkingen hebben bij de nieuwe bebouwing en ontsluiting aan de achterzijde van het complex, hetgeen grenst aan de P.C. Hooftstraat. Hierover hebben nieuwe gesprekken c.q. contacten met omwonenden plaatsgevonden en zij vragen expliciet aandacht voor het handhaven van en aansluiten op het karakter van een beschermd stads- en dorpsgezicht, de groene omgeving, het respecteren van de privacy van de achterburen en sociale veiligheid.
Aan de hand van deze input zijn gemeente en woningcorporatie gezamenlijk gaan bekijken of zij tegemoet kunnen komen aan hun wensen. Dit heeft geleid tot een aanpassing van het ontwerp maart 2023. Op 29 maart 2023 zijn de aangepaste plannen gepresenteerd en besproken in een 2-tal bewonersbijeenkomsten met de buurt (een met de P.C. Hooftstraat en een met de Wieënweg).

Zie onderstaand ontwerp maart 2023:

De 2 nieuwe woningen aan de rechterzijde richting P.C. Hooftstraat worden conform ontwerp van maart 2023 verlaagd (ca. 1,5m lager dan bestaand schoolgebouw) aangelegd.

o. Uit een intern informeel overleg met de welstand op 24 april 2023 worden de volgende aandachtspunten c.q. uitgangspunten meegegeven:

Dakkapel:

- geen dakkapellen aan de voorzijde bij de 4 nieuwe woningen, zeker niet in de vorm van een doorgetrokken voorgevel in het dakvlak.
- alleen een ondergeschikte kleine dakkapel aan de achterzijde, volledig gelegen in het dakvlak en rekening houdende met de privacy van de achterburen.

Scheidingsmuur:

- hoge muur met gemetselde poort aan de zijkant aan de P.C. Hooftstraat vervangen door een lagere keermuur en deze min. 0.5m terugplaatsen in de achtergevel en geen gemetseld verbindingselement met de “bijgebouwen” toepassen. Deze “los” plaatsen t.o.v. hoofdgebouw.
- verbindingsmuur ca. 0.5m terugplaatsen ten opzichte van de zijgevel van de hoofdmassa. Daarbij geen ronde boog toepassen.

p. Dat koper alle eventuele kosten van voor het tot stand komen van de planologische wijziging (uitgebreide omgevingsvergunning of bestemmingsplanwijziging) voor zijn rekening neemt.

q. Dat koper zorgt voor de aanleg en het onderhoud van het terrein aan weerszijden inclusief de groene aankleding en eventuele keermuurvoorzieningen. Aan de linkerzijde worden 14 niet-openbare parkeerplaatsen gerealiseerd en toegewezen aan de nieuwe bewoners. Aan de rechterzijde wordt het bovenste gedeelte overgedragen aan de koper om de 2 nieuwe woningen te kunnen ontsluiten incl. het “middenpad”. Het is niet de bedoeling om dit voorterrein te gebruiken om te kunnen parkeren danwel om hier een oprit te maken voor de nieuwe woningen. Dit gebied wordt gebruikt als ontsluiting te voet of per fiets en wordt voor het overgrote deel door de koper groen aangekleed. De gemeente Brunssum streeft erna zoveel mogelijk groen terug te brengen. Daarom dat wij verwachten dat het op het ontwerp van maart 2023 ingetekende groen ook daadwerkelijk groen blijft. In het bijzonder geldt dit voor de achtertuinen van de 4 nieuwe woningen (huidige speelplaats) evenals het groen aan de voorzijde van de woningen.
Het onderste gedeelte blijft openbaar gebied en dus eigendom van de gemeente. Hier worden door de gemeente een 5-tal openbare parkeerplaatsen aangelegd en onderhouden welke via de Wieënweg bereikbaar zijn. Deze openbare parkeergelegenheid alleen te bestemmen voor de voertuigcategorie of groep voertuigen vallende onder personenauto’s middels verkeersbord E08. Dit bord geeft een parkeerverbod aan voor andere voertuigen dan personenauto's.

r. De parkeerplaatsen worden omzoomd met een aantrekkelijke groene afscherming/aankleding in de vorm van hagen/heesteraanplant aan de straatzijde tussen trottoir en parkeerplaats en aan de zij erfgrenzen. Aan de achterzijde van het complex conform tekening groenaanplant en boom/bomen.

s. De infrastructurele aanpassigen van het nieuwe iets terugliggend trottoir aan de voorkant aan de Wieënweg worden uitgevoerd en bekostigd door de gemeente.
Koper neemt alle kosten voor zijn rekening ten aanzien van het aansluiten van het herontwikkelde complex aan de omliggende infrastructuur.

t. Een aantal bestaande bomen blijven gehandhaafd:
- de platanen aan de voorzijde van het perceel aan de Wieënweg;
- de boom aan de rechterzijde van het perceel aan de P.C. Hooftstraat;
- de boom aan de achterzijde van het schoolgebouw.

u. Voor alle bomen die blijven staan tijdens de bouwactiviteiten gelden de volgende bepalingen:
- Stambescherming aanbrengen middels bouwhekken.
- Geen verkeer/activiteiten binnen de kroonprojectie van de bomen.
- Wanneer er naast of onder een boom gewerkt dient te worden komt er een bomenwacht bij die aangeeft wat wel of niet kan (voetpad/parkeerplaatsen)
- Voor aanvang van de werken worden de bomen belucht en voorzien van bemesting zodat ze afweer kunnen opbouwen voor mogelijke wortelreductie en de diverse bouwactiviteiten.
- Monitoring van de bomen drie jaren naar einde van de bouwactiviteiten waarbij er een halfjaarlijkse rapportage komt zodat we tijdig kunnen ingrijpen wanneer de conditie achteruit gaat.

v. In de nabijheid van de erfgrens aan de achterzijde van het perceel staan een 2-tal bomen op aangrenzende percelen binnen 2 meter van de erfgrens. Koper zal nu en in de toekomst het bestaan van deze bomen accepteren en de bomen dulden. De koper is zich er van bewust dat er aan de achterzijde sprake kan zijn van overhangende takken van bestaande bomen en struiken. Deze worden zoveel als mogelijk teruggesnoeid, edoch wordt de aanwezigheid van het groen aan de zijden van de betreffende aangrenzende percelen zoveel als mogelijk gerespecteerd. De gemeente kan niet garanderen dat alles wat overhangt wordt weggehaald.

komen als volgt overeen:

De gemeente verklaart te hebben verkocht en in eigendom te zullen overdragen aan de koper voornoemd, die verklaart te hebben gekocht en in eigendom te zullen aannemen het perceel, kadastraal bekend gemeente Brunssum (BSM02), sectie B nr. 3308 (gedeelte), groot ca. 3.181 m^2, gelegen aan de Wieënweg 6 te Brunssum, een en ander conform de bij deze overeenkomst behorende en daarvan deel uitmakende situatietekening, nr. 2021_013, 21 juni 2023 (Bijlage 1), in totaal verder genoemd als 'het verkochte', tegen de totale prijs van € 210.000,00 (zegge: TWEEHONDERDTIENDUIZEND EURO) exclusief BTW en kosten koper, een en ander onder voorbehoud

a. namens gemeente Brunssum: van goedkeuring door het college van burgemeester en wethouders, alsmede onder voorbehoud van het besluit van de gemeenteraad dat hij geen wensen of bedenkingen heeft en voorts onder de volgende voorwaarden, bepalingen en bedingen.
b. namens Vincio Wonen: van goedkeuring van de Raad van Commissarissen van Vincio Wonen én van financiering van het Bouwplan met borging door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) overeenkomstig het borgstelsel voor woningcorporaties van het WSW.

Artikel 1: Algemene verkoopvoorwaarden en overige van toepassing zijnde documenten

1. De Algemene voorwaarden voor het aan- en verkopen van onroerende zaken door de gemeente Brunssum, (hierna: 'algemene verkoopvoorwaarden'), vastgesteld door de gemeenteraad, d.d. 13 december 1994, zijn uitdrukkelijk van kracht en maken integraal en onlosmakelijk onderdeel uit van deze overeenkomst. De algemene verkoopvoorwaarden zijn opgenomen in Bijlage 2.
2. Daar waar deze koopovereenkomst strijdig is met de algemene verkoopvoorwaarden, prevaleren de bepalingen uit deze koopovereenkomst.

Artikel 2: Akte van levering en betaling koopsom

1. De notariële akte van levering dient te zijn gepasseerd 1 maand na de onherroepelijke vaststelling van de omgevingsvergunning danwel de wijziging van het bestemmingsplan.
2. Indien de koper niet meewerkt aan het passeren van de akte van levering binnen de daarvoor gestelde termijn, dan verbeurt hij aan de gemeente een - na ingebrekestelling en na verloop van de daarin te stellen termijn - direct opeisbare boete van € 1.000 (zegge: duizend euro) voor elke volle week waarmee de hiervoor gestelde termijn van één maand wordt overschreden.
3. De koopsom moet worden voldaan bij het passeren van de in voorgaand lid genoemde akte van levering.

Artikel 3: Faillissement van de koper

Indien vóór het passeren van de akte van levering, de koper in staat van faillissement wordt verklaard of hem surséance van betaling is verleend, dan wel zijn roerende en/of onroerende zaken geheel of ten dele in beslag genomen zijn, alsook indien om welke reden ook een bewindvoerder over zijn persoon of vermogen is benoemd, vindt géén eigendomsoverdracht plaats en is de koopovereenkomst van rechtswege en zonder tussenkomst van de rechter geheel ontbonden, zonder dat enige sommatie of ingebrekestelling zal zijn vereist.

Artikel 4: Kosten van deze overeenkomst

Alle kosten en rechten van de koopovereenkomst en van de levering, zijn voor rekening van de koper.

Artikel 5: Aanvaarding en risico

1. De koper kan het aan hem verkochte in eigen gebruik en genot aanvaarden per datum van de notariële akte van levering, of vanaf zoveel eerder als partijen nader overeenkomen.
2. Het verkochte is voor risico van de koper vanaf de datum van de akte van levering of vanaf zoveel eerder als de feitelijke in gebruik name door de koper plaatsvindt.

Artikel 6: Toestand waarin het verkochte wordt overgedragen

1. Het verkochte wordt overgedragen in de staat waarin het zich bevindt ("as-is") op de datum van de akte van levering. Bij eerdere ingebruikneming wordt het overgedragen in de toestand waarin het zich bevond op de datum van ingebruikneming.
2. Het verkochte wordt overgedragen vrij van hypotheken en van beslagen, doch overigens met alle daaraan verbonden erfdienstbaarheden, andere beperkte rechten en kwalitatieve verplichtingen, evenwel vrij van pacht. Deze rechten en verplichtingen - althans voor zover bekend - worden in de akte van levering opgenomen en door de koper uitdrukkelijk aanvaard. De gemeente staat er voor in dat zij gerechtigd is de eigendom over te dragen.
3. Het pand zal niet gesaneerd aan Vincio Wonen worden overgedragen. Dus de eventuele verwijdering en sanering van de mogelijk aanwezige asbest komt voor rekening van Vincio Wonen.

Artikel 7: Bestemmingsplan

Koper wordt geacht zich op de hoogte te hebben gesteld, dan wel heeft zich op de hoogte gesteld van het vigerende bestemmingsplan en overige regelgeving. Op de opstal is het beschermd stads- en dorpsgezicht van toepassing (het object valt binnen het bestemmingsplan "Beschermd dorpsgezicht mijnkoloniën Brunssum", vastgesteld 14 april 2015 en bestemd als "Maatschappelijk").

Artikel 8: Over- of ondermaat

Verschil tussen de werkelijke en de opgegeven oppervlakte van het verkochte wordt niet verrekend.

Artikel 9: Lasten en belastingen

Alle lasten en belastingen komen voor rekening van de koper vanaf 1 januari van het jaar volgende op de datum van de akte van levering.

Artikel 10: Afpaling/afsluiting van het verkochte

De koper doet ten behoeve van de gemeente, afstand van zijn rechten om op gezamenlijke kosten het verkochte af te palen of af te sluiten, als bedoeld in de artikelen 5:46 en 5:49 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 11: Toestand van de bodem

Omtrent de aanwezigheid van voor het milieu of de volksgezondheid gevaarlijke of niet aanvaardbare stoffen in de over te dragen grond, is géén vooronderzoek verricht. Aan verkoper is geen reden bekend om aan te nemen, dat zich in de grond dergelijke stoffen bevinden, die naar de huidige maatstaven in relatie tot de bestemming van de grond, zijnde school (Maatschappelijk), schadelijk zijn te achten voor het milieu of anderszins onaanvaardbaar zijn.

Artikel 12: Opschortende voorwaarde

1. Deze overeenkomst zal worden aangegaan onder de opschortende voorwaarde dat door de gemeente een onherroepelijke omgevingsvergunning is verleend voor het realiseren van de transformatie van het pand naar levensloopbestendige woningen, of woningen die als zodanig gebruikt kunnen gaan worden, zoals globaal weergegeven in het rapport van Architecten aan de Maas 'Herbestemmingsonderzoek voormalige St. Jozefschool Brunssum, onderzoek aanpassing ontwerp' van maart 2023; de koper zal ter verkrijging van de vergunning al het hem mogelijke verrichten. Deze overeenkomst treedt pas in werking en partijen zijn dus pas aan de daaruit voortvloeiende verbintenissen gebonden, zodra de opschortende voorwaarde is vervuld.
2. Wordt een vergunning niet geleverd voor een nog in gezamenlijkheid te bepalen datum, dan wordt de koopovereenkomst ontbonden.
3. In geval 1 en/of 2 draagt iedere partij zijn eigen reeds gemaakte kosten.

Artikel 13: Planschade

1. Koper verklaart de eventuele voor vergoeding in aanmerking komende planschade die het gevolg is van de planologische wijziging (omgevingsvergunning of bestemmingsplanwijziging) volledig aan de gemeente te compenseren. Koper heeft ervoor gekozen géén planschaderisico-analyse uit te laten voeren ter vaststelling c.q. raming van de mogelijke voor vergoeding in aanmerking komende planschade.
2. De gemeente zal koper schriftelijk in kennis stellen van een aanvraag om vergoeding van schade als bedoeld in artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening die voortvloeit uit de verleende omgevingsvergunning of wijziging van het bestemmingsplan. De gemeente zal koper bij de behandeling van zo'n aanvraag betrekken waarbij onverminderd het bepaalde uit artikel 6.4a lid 2 Wro geldt dat koper belanghebbende is bij een besluit van het college op een aanvraag om tegemoetkoming op grond van artikel 6.1.

3. De gemeente zal zo spoedig mogelijk na iedere aparte en onherroepelijke vaststelling van een bedrag van planschade, die voortvloeit uit het verlenen van de aangevraagde omgevingsvergunning of wijziging van het bestemmingsplan, dit schriftelijk aan de koper meedelen. Koper verplicht zich het desbetreffende bedrag, binnen twee weken na de verzending van de mededeling, over te maken naar de in die mededeling genoemde bankrekening van de gemeente.
4. Bij niet of niet tijdige nakoming van de verplichtingen in dit artikel is koper een direct opeisbare boete verschuldigd van € 10.000,- ten behoeve van de gemeente met bevoegdheid voor de gemeente om daarnaast nakoming en/of de eventueel meer geleden schade van koper te vorderen.

Artikel 14: Schade openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur

1. Teneinde ontstane schades aan de openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur te kunnen bepalen zal vóór aanvang en ná beëindiging van de werkzaamheden in het plangebied door partijen een gezamenlijke 0-meting plaatsvinden van de bestaande toestand van de openbare ruimte in de directe omgeving van het plangebied.
2. De 0-meting zal uiterlijk één week voor de aanvang van de bouwwerkzaamheden plaatsvinden en uiterlijk één week na beëindiging van de werkzaamheden in het plangebied door de koper van het verkochte.
3. De koper zal alle noodzakelijke maatregelen voor eigen rekening en risico nemen om beschadigingen aan openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur te voorkomen.
4. Schade aan de openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur binnen en in de directe omgeving van het plangebied als gevolg van de bouwactiviteiten dient op eerste aanzegging van de Gemeente en voor rekening en risico van de koper te worden hersteld.
5. Ter meerdere zekerheid van het in lid 4 van dit artikel bepaalde, zal de koper voor aanvang van de bouwactiviteiten een waarborgsom van een bedrag van € 10.000,00 (zegge: tienduizendeuro) storten op bankrekeningnummer: NL68 BNGH 0285 0015 23 ten name van de gemeente Brunssum onder vermelding van "Waarborgsom ontwikkeling Wieënweg".
6. De gemeente stort de waarborgsom van € 10.000,00 terug indien er na oplevering van het verkochte geen beschadigingen zijn waargenomen aan de openbare ruimte, groenvoorzieningen, wegen en overige infrastructuur, dan wel dat de beschadigingen zijn hersteld ten genoegen van de gemeente. De terugsorting zal alsdan binnen 30 dagen geschieden.
7. Zo nodig dienen bestrating e.d. op kosten van de koper tijdelijk te worden opgenomen en in depot te worden gezet waarvoor de koper verantwoordelijk blijft. Bij beschadiging of ontvreemding dient de koper voor eigen rekening en risico zorg te dragen voor vervanging van deze materialen.

Artikel 15: Overdracht contractpositie

1. Het is Vincio Wonen niet toegestaan aan één of meer derden rechten of verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst geheel of gedeeltelijk over te dragen, behoudens schriftelijke goedkeuring van de Gemeente. Deze verplichting geldt vervolgens ook voor de rechtsopvolger(s) die, na goedkeuring, treedt in de rechten en verplichtingen van zijn rechtsvoorganger.
2. Vincio Wonen is verplicht om voor een periode van minimaal 15 jaar, te rekenen vanaf het moment dat de (zorg)woningen in gebruik worden genomen, de huursituatie in stand te houden, behoudens schriftelijke goedkeuring van de Gemeente.
3. In de gevallen als bedoeld in het eerste en tweede lid is Vincio Wonen gehouden de verplichtingen uit hoofde van deze bepalingen bij wijze van kettingbeding op te nemen in de Overeenkomsten dan wel akten met derden, op straffe van verbeurte van een direct opeisbare dwangsom ten bedrage van € 25.000,- (zegge vijfentwintigduizendeuro) voor elke niet-nakoming of overtreding. Het kettingbeding als bedoeld in de vorige volzin komt te vervallen 15 jaar nadat het Project volledig is opgeleverd.
4. Daarnaast verbeurt Vincio Wonen voor elke gehele dan wel gedeeltelijke dag dat zij met het hiervoor bepaalde in gebreke blijft, een direct opeisbare en niet voor (rechterlijke) matiging vatbare boete ten bedrage van € 1.000,= per dag (zegge: éénduizendeuro), tevens met bevoegdheid voor de Gemeente om daarnaast nakoming en/of de eventueel meer geleden schade te vorderen.

Artikel 16: Considerans

Het gestelde in de considerans wordt geacht deel uit te maken van de overeenkomst.

Artikel 17: Notariskeuze

De akte van levering wordt gepasseerd voor notariskantoor ter keuze van koper.

Artikel 18: Toepasselijk recht en geschillenregeling

1. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
2. Partijen verbinden zich om in goed onderling overleg al dan niet met behulp van externe adviseurs een oplossing te vinden voor eventuele geschillen die zouden kunnen voortvloeien uit deze overeenkomst. Geschillen die aldus niet kunnen worden opgelost zullen worden voorgelegd aan de rechtbank Limburg.

Aldus overeengekomen en in tweevoud getekend te Brunssum op …….

de gemeente, **de koper,**

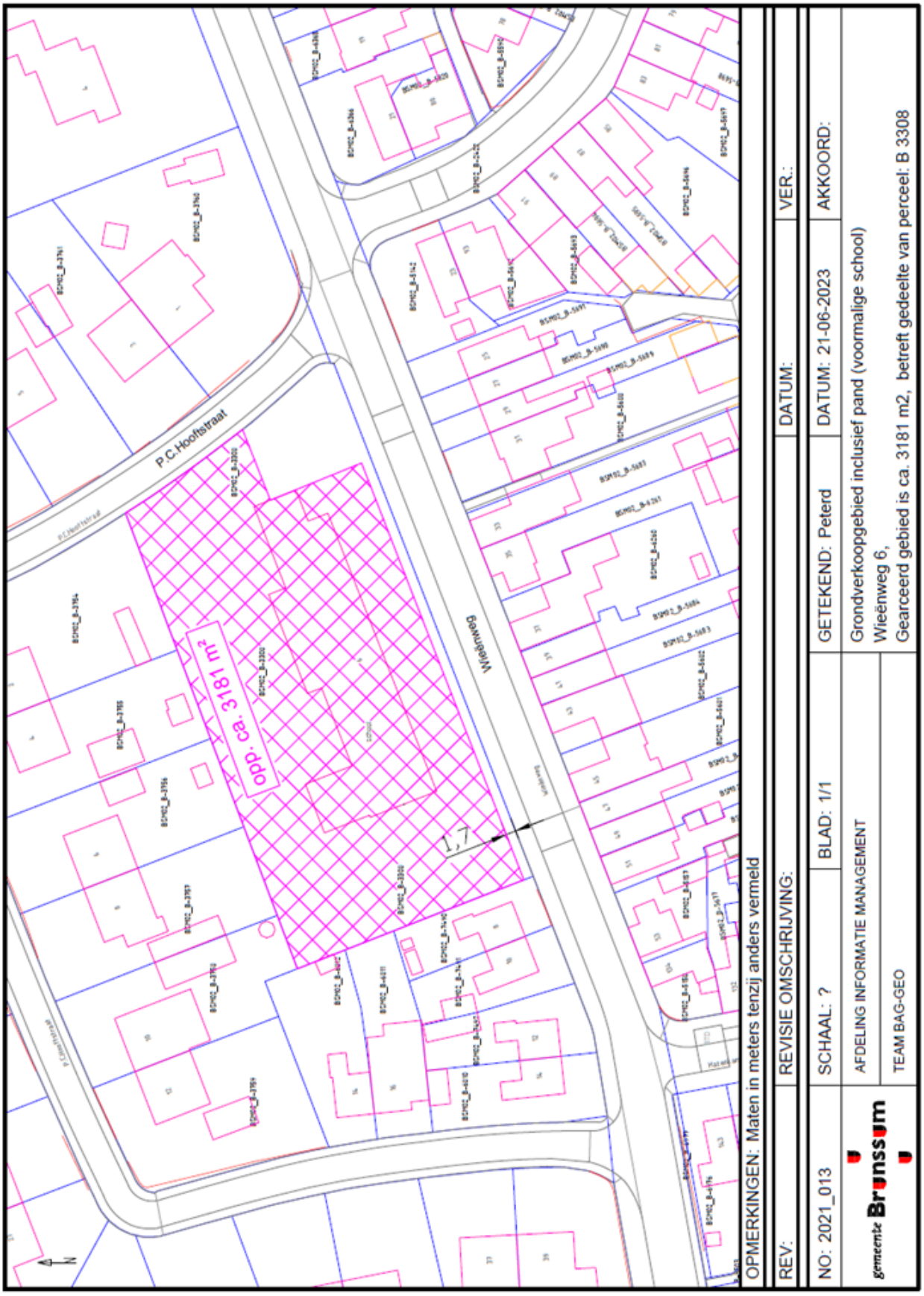
---------- ----------

Mevrouw W.J.F. van der Rijt De heer G.J.A. Canjels

Bijlagen

1. Verkooptekening nr. 2021_013, 21 juni 2023
2. Algemene voorwaarden voor het aan- of verkopen van onroerende zaken door de gemeente Brunssum 1994

Bijlage 1: Verkooptekening nr. 2021_013, 21 juni 2023

Bijlage 2: Algemene voorwaarden voor het aan- of verkopen van onroerende zaken door de gemeente Brunssum 1994

Herbestemmingsonderzoek voormalige St. Jozefschool Brunssum

Vanhier Wonen, maart 2023

Architecten aan de Maas
Wim Duisenbergplantsoen 49
6221 SE Maastricht
T 043 - 351 50 00

Stadionweg 43 A-1
3077 AS Rotterdam
T 010 - 206 02 22

www.architectenaandemaas.com

Herbestemmingsonderzoek voormalige St. Jozefschool Brunssum

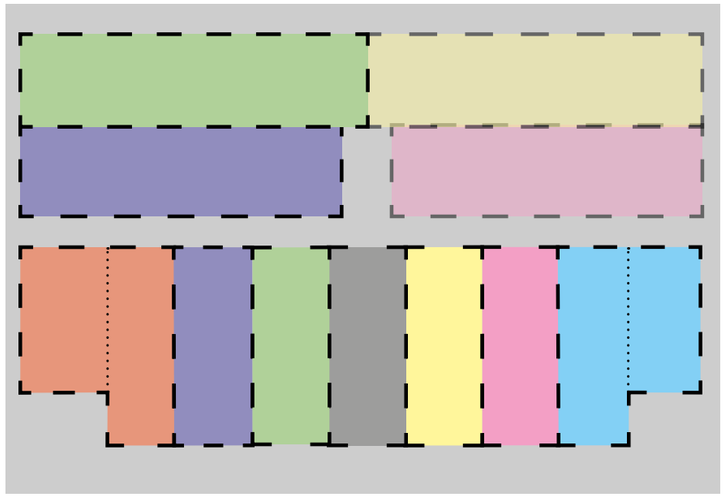
Vanhier Wonen, maart 2022

INHOUDSOPGAVE

	pagina
VOORWOORD	3
BESTAANDE TOESTAND	4
- situatietekening	4
- foto's bestaande toestand	5
CONCEPT	6
- conceptschetsen	6
- benadering hoogteverschillen terrein	8
- aansluiting tot en relatie met bestaande bouw	9
- referentiewoning Den Bosch	10
VOORLOPIG ONTWERP	11
- totaaloverzicht	11
- parkeervarianten	12
- woningenaantallen nieuw- en bestaande bouw	14
- parkeerberekening	15
- principedoorsnedes	16
- sfeerimpressie	21

Vanhier Wonen is een corporatie met een lange historie. Lokale binding, goed benaderbaar en kwaliteit leveren in alle facetten zijn zaken die onlosmakelijk verbonden zijn met het DNA van onze corporatie. De missie van Vanhier Wonen is dat we adequate huisvesting bieden in de huurwoningmarkt in Zuid Limburg. Dat doen we door woonruimte met een passend serviceniveau aan te bieden aan onze primaire doelgroep. Daarnaast willen we dat onze huurders woongenot ervaren en verbondenheid met hun (t)huis en omgeving.
In dat kader kwam het aanbod van de gemeente Brunssum om eens te kijken naar de locatie Wieenweg als geroepen. De locatie is er een om in te lijsten met daarop een prachtig mooi gebouw dat vroeger dienst deed als schoolgebouw. Een bestaand gebouw als het ware vergroeid met de omgeving en daar ook onlosmakelijk deel van uit makend. Dit soort gebouwen verdienen het om gekoesterd te worden. Bewaren voor de toekomst zodat de toekomstige bewoners weten en ervaren waar hun huis ooit vandaan kwam. Want zeg nu zelf, als je niet weet waar je vandaan komt weet je ook niet waar je heen gaat.
De woningmarkt is momenteel erg aan verandering onderhevig. Het is niet de woningmarkt zelf die wil veranderen maar het zijn de omgevingsfactoren die maken dat alles om ons heen veranderd. Demografische ontwikkelingen gaan snel en zorgen ervoor dat met name momenteel een significant andere woonvraag is dan pak hem beet 25 jaar geleden. Mensen worden ouder. Gezinssamenstellingen veranderen. Het is niet langer het traditionele gezin van vader en moeder met twee of drie kinderen dat de regel vormt.
Daarnaast zorgen de steeds ouder wordende medemensen en de wens om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen voor een heuse opgave. Ons vastgoed zal meer en meer levensloop bestendig moeten zijn. Geschikt om ooit zorg in te ontvangen, ongeacht in welke levensfase qua leeftijd men zit. Maar als we dan al zorggeschikte woningen hebben gerealiseerd komt al snel de volgende vraag naar boven; wie gaat die zorg daar dan leveren? Studies laten zien dat genoeg zorgpersoneel een belangrijke uitdaging is van de komende decennia.
Met dit project wil Vanhier Wonen een bijdrage leveren aan al deze facetten. We realiseren woningen in het bestaande gebouw. We maken deze woningen levensloopbestendig. Nieuw is dat we aan de achterkant een viertal helemaal nieuwe woningen willen bouwen. Dat doen we niet zomaar. We stellen ons daarbij voor dat aan de voorkant mensen komen te wonen welke al op leeftijd zijn of mensen zijn met een beperking. En dat achter hen een familielid of goede kennis komt te wonen die eventueel een oogje in het zeil kan houden of zelfs een deel van de zorg kan leveren. De tuinen maken een snelle informele toegang mogelijk. De tuinen van de voor en achter woningen vormen de verbinding tussen de twee op zich zelf staande woningen. De eventuele kinderen spelen dan in de hele tuin, ook in die van bijvoorbeeld opa en oma en zorgen voor een bruisend hart midden in het complex. De twee kop woningen van de oude school worden uitgevoerd als een soort kangoeroe woningen; Gekoppeld aan elkaar maar toch zelfstandig. Een nieuw kwalitatief hoogstand concept! Zoveel is zeker. Maar wel een concept dat ongetwijfeld gaat voorzien in een steeds grotere behoefte. De bewoners gaan weer een beetje naar elkaar omkijken in dit complex in Brunssum en van Hier Wonen faciliteert dat maximaal met de stenen. Mooi toch! En de gemeente Brunssum en de bewoners die het geluk hebben om hier te kunnen komen wonen, die boffen maximaal. En de buurt, die vaart er wel bij.

Vanhier Wonen

SITUATIE

BESTAANDE TOESTAND

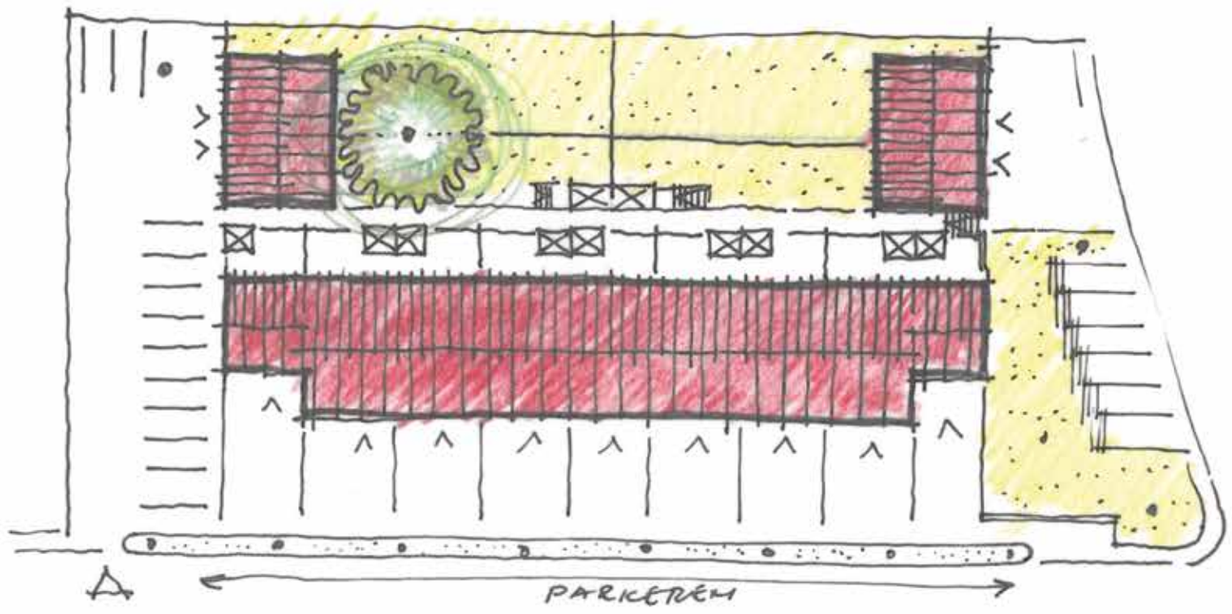

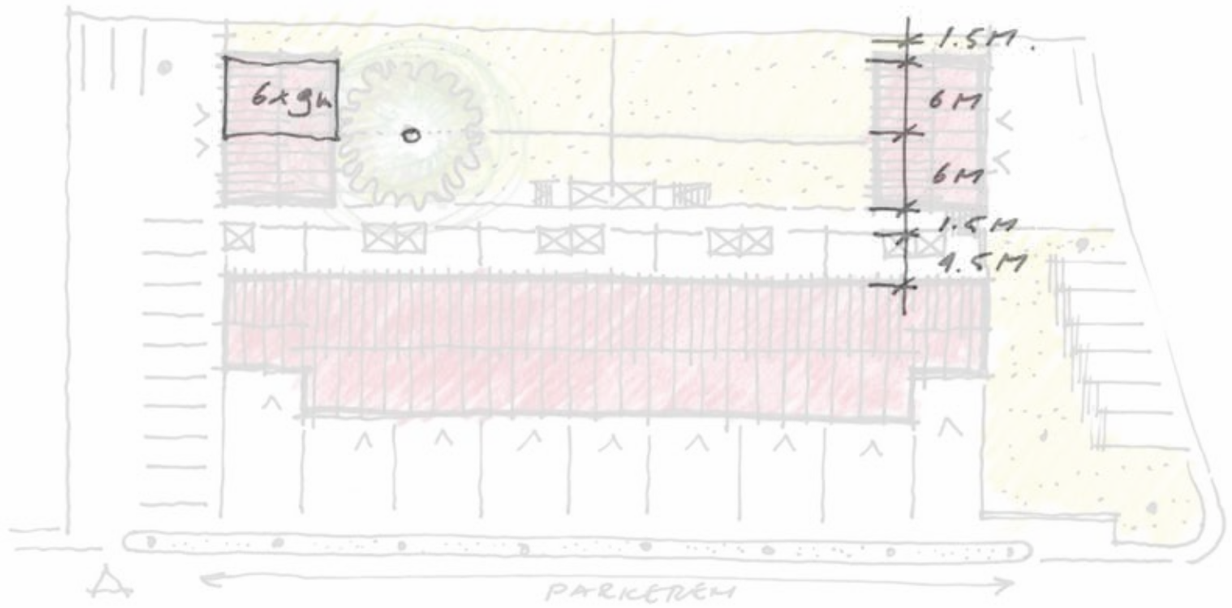

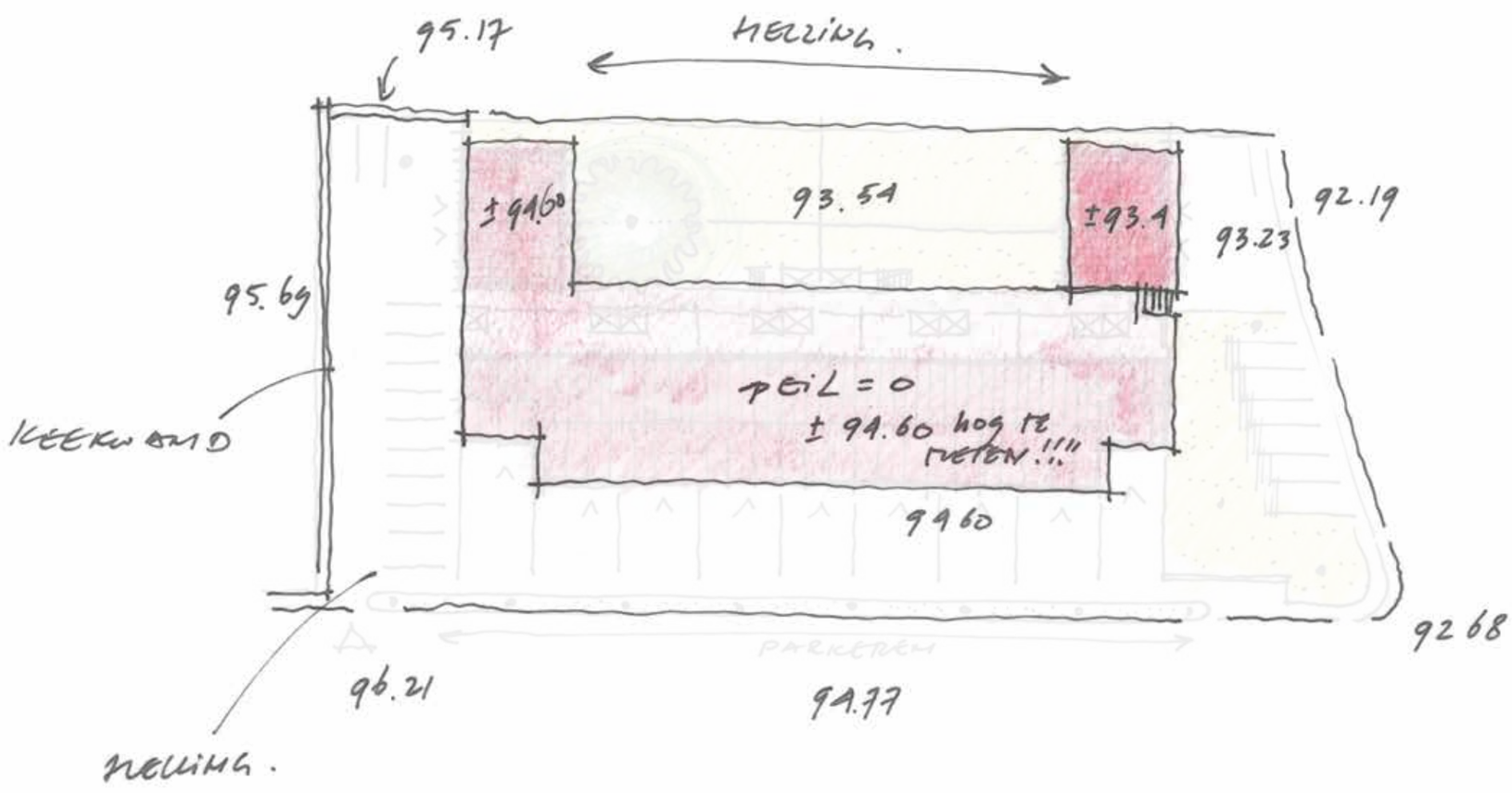
SCHETS NIEUWE TOESTAND

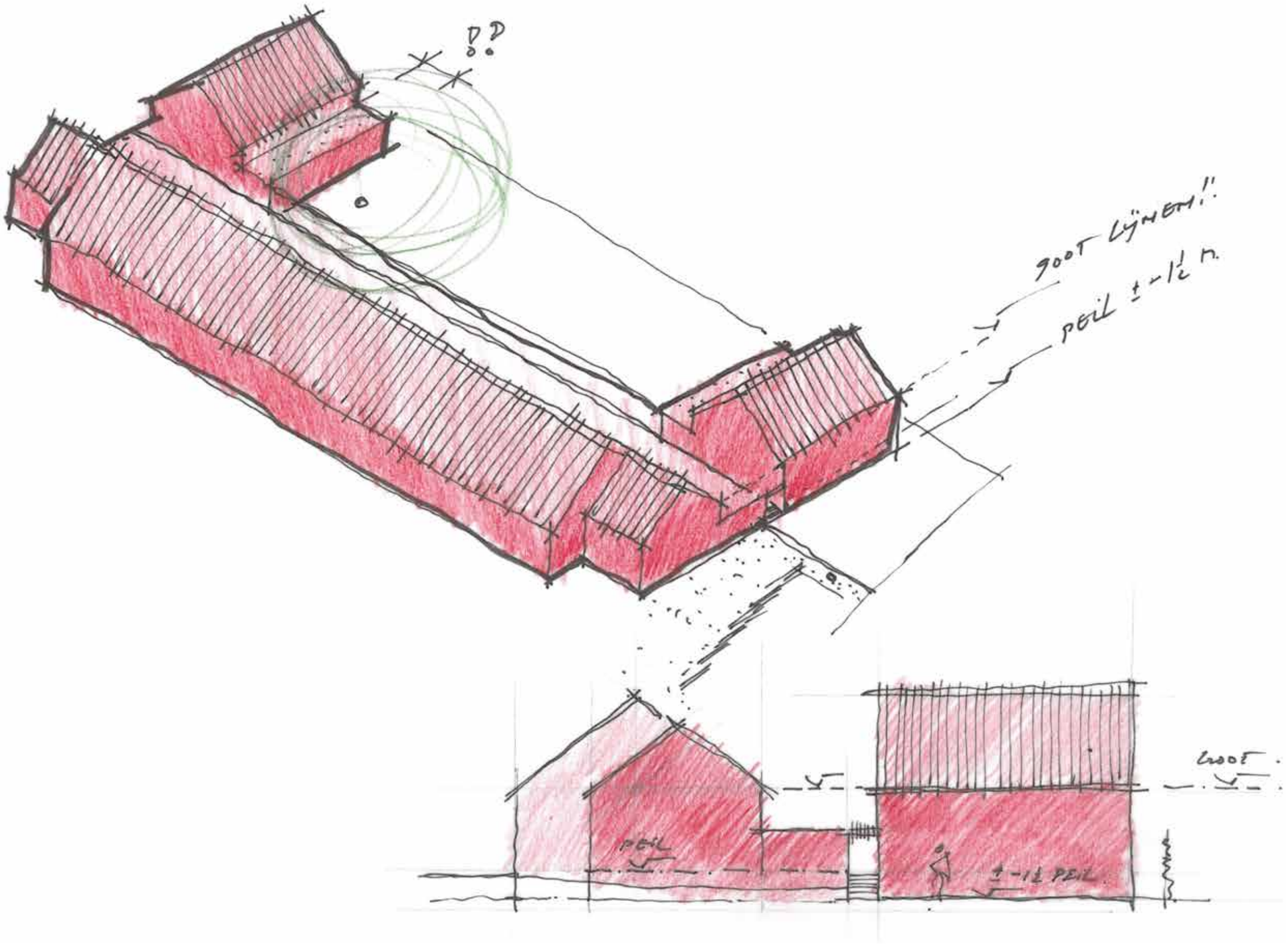
SCHETS NIEUWE TOESTAND

HOOGTEVERSCHILLEN TERREIN

SCHETS NIEUWE TOESTAND

CONCEPT - REFERENTIE - WOONHUIS DEN BOSCH

NIEUWE TOESTAND - ISOMETRISCH OVERZICHT

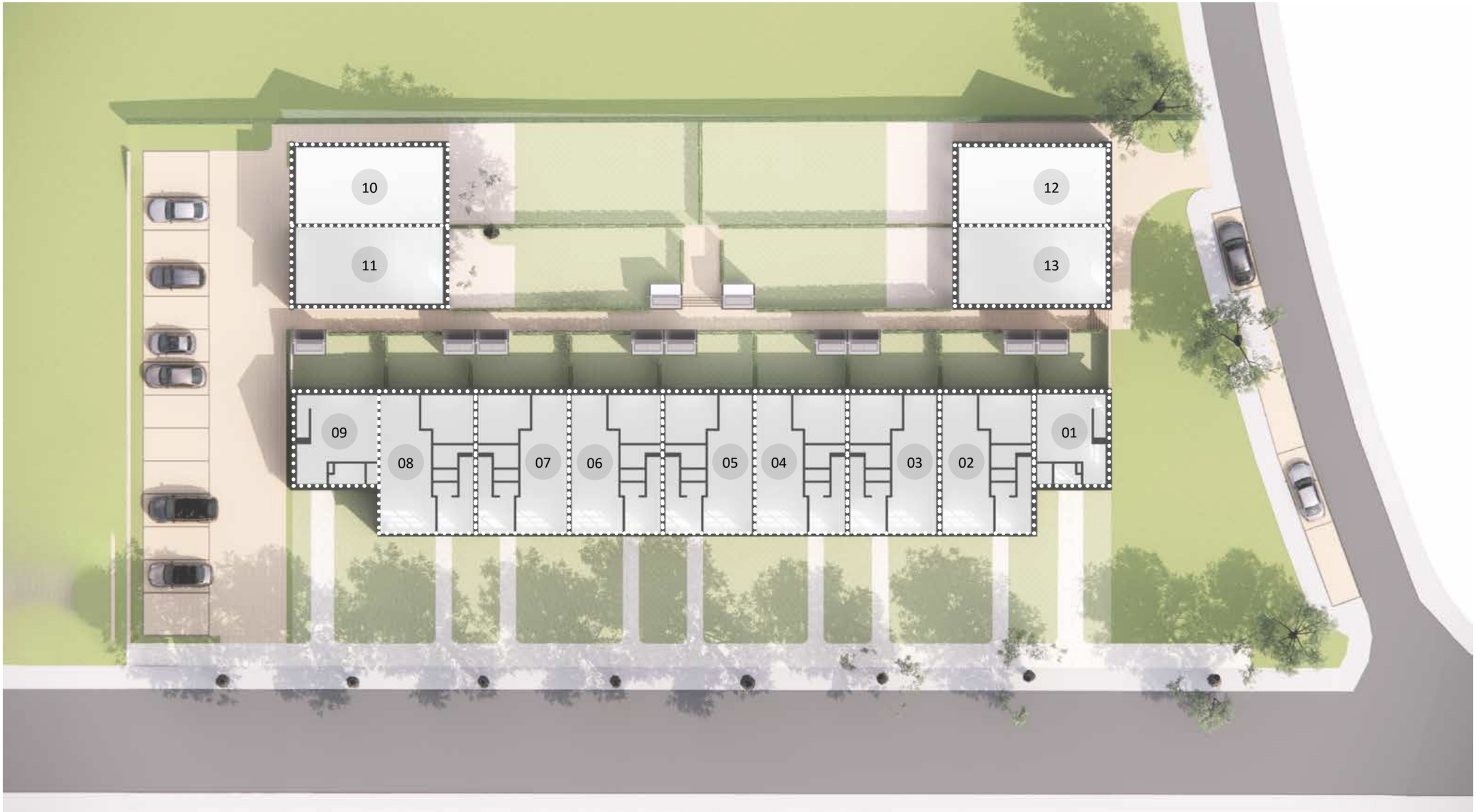
NIEUWE TOESTAND - BOVENAANZICHT

NIEUWE TOESTAND - BOVENAANZICHT PARKEERVARIANT

NIEUWE TOESTAND - DOORSNEDE WONINGEN

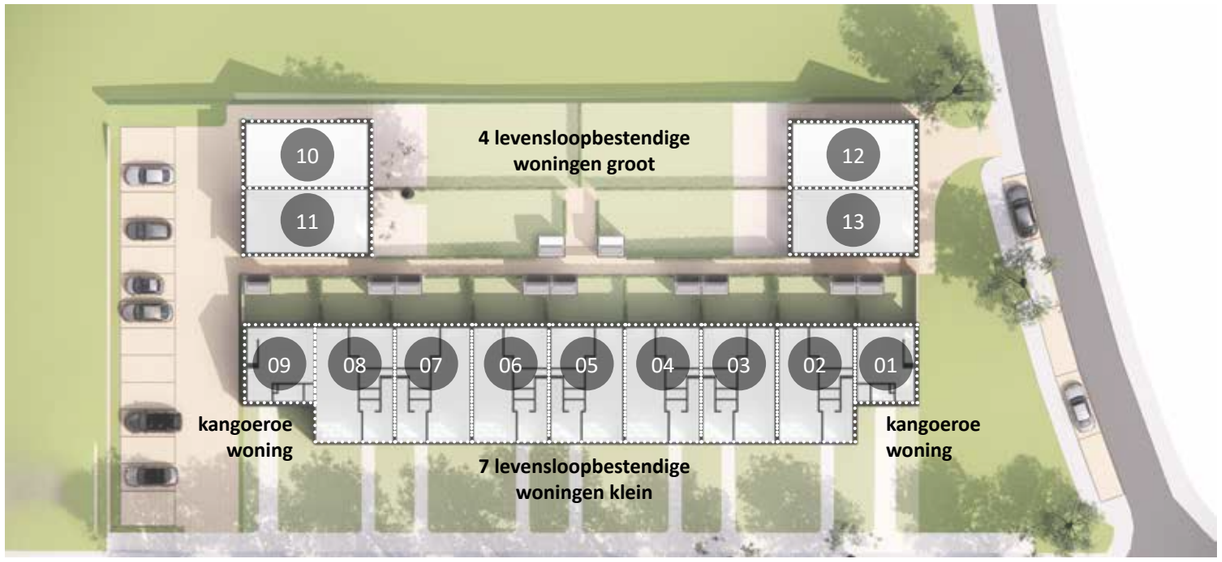
NIEUWE TOESTAND - PARKEERBEREKENING

parkeersituatie A- 18 parkeerplaatsen

parkeersituatie B- 19 parkeerplaatsen

Parkeren woningen

Benodigd:		
4 levensloopbestendige woningen groot	4 x 1.3	= 5 *(afgerond)*
7 levensloopbestendige woningen groot	7 x 1	= 5 *(afgerond)*
2 kangoeroewoningen	2 x 1	= 2
benodigd		= 14 p.p.

NIEUWE TOESTAND - LOCATIE DOORSNEDES

beide één laag en een kap

NIEUWE TOESTAND - VOORGEVEL & DOORSNEDE

gevelaanzicht Wieënweg

doorsnede A

NIEUWE TOESTAND - DOORSNEDES

doorsnede B

doorsnede C

NIEUWE TOESTAND - DOORSNEDE

doorsnede D

NIEUWE TOESTAND - DOORSNEDES

doorsnede E

doorsnede F

NIEUWE TOESTAND - SFEERIMPRESSIE

Overwegingen, opinies, vragen, opmerkingen en (recente) nieuwsvoorziening bewoners P.C. Hooftstraat	Reactie
ADDITIONELE BEBOUWING	De businesscase van Vanhier Wonen gaat uit van 13 woningen: 7 zorgwoningen en 6 woningen welke primair bedoeld zijn voor mantelzorgers (aan de buitenzijde links en rechts 1 bestaande en 1 nieuwe woning én 4 nieuwe woningen aan de achterzijde van het schoolgebouw waarbij hun tuinen grotendeels worden geprojecteerd op het voormalig schoolplein. Van het bestaande schoolgebouw worden aan de achterzijde eerst de bestaande sanitaire ruimtes en groepsruimte (ca. 110m2) gesloopt en vervolgens worden aan de zijkant 1 woning en aan de achterzijde 4 woningen toegevoegd (ca. 250m2). Per saldo wordt e.e.a. uitgebreid met ca. 140m2. Daarnaast wordt het voormalig stenig schoolplein voor het grootste deel ingericht als groene achtertuin.
Geen extra woningen op de speelplaats (o.a. hoogte, door- en inkijk, privacy, meer bewegingen)	
Noodzaak aangeven voor het bijbouwen van extra woonhuizen	
Bebouwings- en verkeerdruk	
Centrale vraag: Moet je überhaupt het schooltje vrijgeven voor bewoning?	
GROENVOORZIENING	In de koopovereenkomst zijn o.a. de volgende passages opgenomen: - Omschrijving van de te handhaven bomen, inclusief de door de buurt aangehaalde monumentale eik; - respecteren van een 2-tal bestaande bomen van omwonenden welke op of nabij de erfgrens staan aan de achterzijde van het perceel; - afspraken met Vanhier Wonen over de aanleg en het onderhoud van het terrein aan weerszijden inclusief de groene aankleding en eventuele keermuurvoorzieningen; - In het bijzonder het voorterrein van de 2 woningen aan de kant van de P.C. Hooftstraat. Het is niet de bedoeling om dit voorterrein te gebruiken om te kunnen parkeren dan wel om hier een oprit te maken voor de nieuwe woningen. Dit gebied wordt gebruikt als ontsluiting te voet of per fiets en wordt voor het overgrote deel door Vanhier Wonen groen aangekleed; - de parkeerplaatsen worden omzoomd met een aantrekkelijke groene afscherming/aankleding in de vorm van hagen/heesteraanplant aan de straatzijde tussen trottoir en parkeerplaats en aan de zij erfgrenzen. Aan de achterzijde van het complex conform tekening groenaanplant en boom/bomen. De gemeente Brunssum streeft erna zoveel mogelijk groen terug te brengen. Daarom dat wij verwachten dat het op het ontwerp van maart 2023 ingetekende groen ook daadwerkelijk groen blijft. In het bijzonder geldt dit voor de achtertuinen van de 4 nieuwe woningen (huidige speelplaats) evenals het groen aan de voorzijde van de woningen.
Meer aandacht voor vergroening en afspraken over onderhoud en aanleg	
Meer aandacht voor klimaatverandering, hittestress, etc.	
Op de ene tekening staat er een mooie haag ingetekend aan de kant van de P.C. Hooftstraat en op de andere tekening weer niet! Wat wordt nu aangehouden?	
PLANOLOGISCHE PROCEDURE	Omdat het planvoornemen in strijd is met het geldende bestemmingsplan zal deze strijdigheid opgeheven dienen te worden. Onder het huidige wettelijke regime kan men kiezen voor het opstellen van een nieuw bestemmingsplan of het doorlopen van een uitgebreide vergunningsprocedure. Vanhier Wonen als initiatiefnemer geeft de voorkeur voor de uitgebreide procedure. De ruimtelijke onderbouwing bij deze aanvraag dient uit te wijzen dat de betreffende ontwikkeling ter plaatse mogelijk is. Let wel bij een uitgebreide procedure c.q. omgevingsvergunning wordt het bestemmingsplan niet herzien maar betreft het een eenmalige beschikking. De huidige bestemming blijft dus ongewijzigd.
Procedure (uitgebreide procedure i.p.v. aanpassing bestemmingsplan)	

	De mogelijkheden zijn verder afhankelijk onder welk wettelijk regime de procedure in gang wordt gezet. De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking en brengt daarin wijzigingen mee. De mogelijkheid voor omwonenden om bezwaar/beroep aan te tekenen tegen een eventuele vergunning blijft onverminderd bestaan.
STEDENBOUW – BESCHERMD STADS- EN DORPSGEZICHT	Principieel uitgangspunt is het handhaven van en aansluiten op het karakter van een beschermd stads- en dorpsgezicht, de groene omgeving, het respecteren van de privacy van de achterburen en sociale veiligheid. De 2 nieuwe woningen aan de rechterzijde richting P.C. Hooftstraat worden conform ontwerp van maart 2023 verlaagd (ca. 1,5m lager dan bestaand schoolgebouw) aangelegd. Het ontwerp van maart 2023 is nog niet volledig uitgewerkt, maar geeft een stedenbouwkundig beeld weer. Bij de verdere uitwerking zal m.n. aandacht besteed worden aan het karakter van het beschermd stads- en dorpsgezicht en de inpassing in het straatbeeld van de P.C. Hooftstraat. Uit een intern informeel overleg met de welstand, in aanwezigheid van de stadsbouwmeester, op 24 april 2023 worden de volgende aandachtspunten c.q. uitgangspunten meegegeven in de koopovereenkomst: Dakkapel: - geen dakkapellen aan de voorzijde bij de 4 nieuwe woningen, zeker niet in de vorm van een doorgetrokken voorgevel in het dakvlak; - alleen een ondergeschikte kleine dakkapel aan de achterzijde, volledig gelegen in het dakvlak en rekening houdende met de privacy van de achterburen. Scheidingsmuur: - hoge muur met gemetselde poort aan de zijkant aan de P.C. Hooftstraat vervangen door een lagere keermuur en deze min. 0.5m terugplaatsen in de achtergevel en geen gemetseld verbindingselement met de “bijgebouwen” toepassen. Deze “los” plaatsen t.o.v. hoofdgebouw; - verbindingsmuur ca. 0.5m terugplaatsen ten opzichte van de zijgevel van de hoofdmassa. Daarbij geen ronde boog toepassen.
Respecteren Beschermd Stads- en Dorpsgezicht	
Het beeldbepalend gebouw wordt mede bepaald door de omgeving. Door de omgeving te veranderen, verander je eigenlijk ook het beeldbepalend karakter van het gebouw/schooltje	
Welstandstoets en advies stadsbouwmeester	
Bijgebouwde huizen in kenmerken (omvang, impact vooral hoogte) conform de omliggende huizen en niet conform het hoofdgebouw van de school	
Ontwerp past totaal niet in straatbeeld en doet afbraak aan het bijzondere van de P.C. Hooftstraat	

BORGING ZORGCONCEPT Borging zorgconcept (bij mutatie maar ook bij verkoop)	Het concept is gebaseerd op het huisvesten van zorgbehoeftigen in combinatie met huisvesting van familie, vrienden en kennissen van de zorgbehoeftige in de vorm van mantelzorg welke de zorg aan hun dierbare verleend met behoud van ieders privacy. De zorgwoningen en de tevens in het voormalige schoolgebouw gesitueerde woningen worden levensloopbestendig uitgevoerd. Bij de 4 nieuw op te richten woningen die zich bevinden achter het voormalig schoolgebouw is het streven deze levensloopbestendig uit te voeren. Alle zich binnen het project bevindende (zorg)woningen vallen binnen de categorie sociale huurwoningen in het Daeb segment. De zeven zorgwoningen zijn en blijven voorbehouden aan mensen met een zorgindicatie. De overige zes woningen zijn primair bedoeld door mantelzorgers die zorg verlenen aan een familielid, vriend(in) of goede kennis die woonachtig is in een van de zorgwoningen. De corporatie draagt dit concept ook naar de toekomst toe uit bij de toewijzing van woningen ten behoeve van mantelzorgers, met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving. De huurovereenkomsten van zorgbehoevende en betrokken mantelzorger worden aan elkaar gekoppeld afgesloten zodat bij mutatie het concept wordt geborgd. Van deze verplichting kan alleen na toestemming van College van B&W worden afgeweken indien sprake is van leegstand van de mantelzorgwoning na een mutatie voor de duur van minimaal twee maanden en Vanhier Wonen ondanks aantoonbare inspanningen het niet is gelukt om de koppeling qua huurovereenkomsten te realiseren. Deze inspanningsverplichting voor toewijzing aan mantelzorgers herleeft na elke huuropzegging, ook als de woning direct voorafgaand aan deze huuropzegging reeds is bewoond door een of meerdere huurder(s) zonder relatie met een bewoner van een van de zorgwoningen. Bij overdracht contractpositie is een kettingbeding opgenomen inclusief een boetebepaling.
VERKEER EN PARKEREN Meer aandacht voor verkeersintensiteit, verkeersstromen en parkeerproblematiek	De directe bewoners hoek Wieënweg - P.C. Hooftstraat zien de extra openbare parkeerplaatsen het liefst in de variant waarbij de parkeerplaatsen op eigen terrein worden aangelegd met alleen een directe nieuwe aansluiting op de Wieënweg. Hiervoor is dan ook gekozen. Dit heeft voor de P.C. Hooftstraat aldus geen enkele wijziging tot gevolg qua verkeersintensiteit en verkeersstromen. Daarbij is het overigens zo dat welstand aangaf een voorkeur te hebben voor langsparkeren. Dit advies zal niet opgevolgd worden en de voorkeur van de bewoners gaat, op basis van gegeven input, prevaleren. Verder is in de koopovereenkomst vastgelegd dat de extra 5 openbare parkeerplaatsen binnen het plangebied in het onderste gedeelte aan de rechterkant van het perceel zijn voorbehouden aan “normale” personenauto’s. Deze openbare parkeergelegenheid alleen te bestemmen voor de voertuigcategorie of groep voertuigen vallende onder personenauto’s middels verkeersbord E08.

FINANCIËN Vraagtekens bij aankoopbedrag (€220k) en de mogelijke opbrengst (€900K) (red.: dit laatste bedrag ken ik niet!). Taxatie vastgesteld in 2020 of 2021 en hoe verhoudt zich dit tot nu? Verdedigen van waarde bestaande huizen en omgeving.	Gezien het feit dat t.a.v. het object er geen fysieke veranderingen in de tussentijd hebben plaatsgevonden (sterker nog het gebouw staat 2 jaar langer leeg) en ook qua bestemmingsplanprocedure resp. vergunningen er in de tussentijd geen stappen zijn gezet, komt Aelmans recent (juli 2023) tot de conclusie dat het niet in de lijn der verwachting ligt dat de huidige opbrengst fors zal afwijken van hetgeen destijds uit de waardebepaling van april 2021 (rapport is van mei 2021) is bepaald. Hierdoor kan de koopprijs ongewijzigd worden gehandhaafd, mede in het licht van de pré-contractuele fase en de gemeente al in 2022 overeenstemming met Vanhier Wonen had over de koopprijs. In de koopovereenkomst is een artikel opgenomen over planschade. Hierbij verklaart Vanhier Wonen dat de eventuele voor vergoeding in aanmerking komende planschade die het gevolg is van de planologische wijziging (omgevingsvergunning of bestemmingsplanwijziging) volledig door hun aan de gemeente wordt gecompenseerd. De vergoeding van planschade uit de oude wet, valt in de nieuwe wet onder het hoofdstuk 'Nadeelcompensatie'.
COMMUNICATIE Communicatie: meer dialoog en inbreng, transparantie en dynamisch proces	Op 26 november 2021 heeft een inloopavond plaatsgevonden waarin het oorspronkelijke plan is uitgelegd aan de buurtbewoners. Na consultatie binnen de buurt wilde de overgrote meerderheid de bestaande situatie van de Wieënweg gehandhaafd zien (dus geen gedeeltelijke wegversmalling) in combinatie met de nieuwe parkeerplaatsen links en rechts van het gebouw. Dit is aanleiding geweest voor Vanhier Wonen om op 29-03-2022 te komen met een aangepast schetsvoorstel qua parkeren. In de 2de helft van 2022 zijn er vanuit de P.C. Hooftstraat meerdere berichten gekomen dat zij positief staan bij het feit dat een partij bereid is om een herontwikkelingstraject voor de bestaande school op te pakken, doch dat zij vooral nog een aantal bedenkingen hebben bij de nieuwe bebouwing en ontsluiting aan de achterzijde van het complex, hetgeen grenst aan de P.C. Hooftstraat. Hierover hebben nieuwe gesprekken c.q. contacten met omwonenden plaatsgevonden. In deze gesprekken bleek duidelijk sprake van meer emotie dan op voorhand het geval leek. Daarom heeft de gemeente na de bewonersbijeenkomst van 17 november 2022 direct contact gezocht met Vanhier Wonen. Aan de hand van de verkregen input zijn gemeente en Vanhier Wonen gezamenlijk gaan bekijken of en hoe zij tegemoet kunnen komen aan hun wensen. Dit heeft geleid tot een aanpassing van het ontwerp maart 2023. Op 29 maart 2023 zijn de aangepaste plannen gepresenteerd en besproken in een 2-tal bewonersbijeenkomsten met de buurt (een met de P.C. Hooftstraat en een met de Wieënweg). Voor deze bijeenkomsten is ook het buurtnetwerk Zuid uitgenodigd. Vanuit de Wieënweg hebben wij positieve kritieken gekregen. Ook het buurtnetwerk heeft positief gereageerd. Vanuit de P.C. Hooftstraat hebben wij positieve, gematigde en een aantal negatieve kritieken gekregen.

	Naast de formele bewonersbijeenkomsten heeft de gemeente ook meermaals schriftelijk gereageerd op vragen (hoofdzakelijk via het gezamenlijke mailadres van de straat: pchooftstraat.brunssum@gmail.com), is er met regelmaat telefonisch contact geweest met uw straatvertegenwoordiger in eerste aanleg (dhr. Clement), zijn er op het gemeentehuis nog gesprekken geweest met vertegenwoordigers van uw straat en heeft, op verzoek van de bewoner van huisnummer 2, nog separaat een huisbezoek plaatsgevonden. De gemeente heeft daarmee in dit traject meerdere keren het overleg aangegaan met de omwonenden c.q. gezamenlijk met Vanhier Wonen de planvorming hierop aangepast om te komen tot een zo gedragen plan. Op bijna alle wensen c.q. opmerkingen is het plan aangepast c.q. zijn in de afspraken met Vanhier Wonen garanties afgegeven. Denk concreet aan respecteren beschermd stads en dorpsgezicht, terugbrengen groen, respecteren van het groen, inclusief bomen op de perceelsgrenzen, van de achterburen, beschermen van de monumentale eik, verlagen van de extra bebouwing i.v.m. privacy achterburen en het aangezicht van de overburen, parkeren in/uit aan zijde van de Wieënweg i.p.v. langsparkeren aan de P.C. Hooftstraat, respecteren groene voortuin in lijn met de rest van de straat, weghalen van pad tussen achterburen en de eerder geplande bebouwing, spiegelen van de bebouwing zodat de achterburen niet tegen volledige stenenmuur aankijken, schoolplein een groene invulling geven, de extra parkeerplaatsen worden enkel en alleen geschikt voor personenauto's, Wieënweg blijft, inclusief bomen, onaangetast en afspraken over borging zorgconcept. Bezien is of het terugdraaien van de netto toevoeging van circa 140m2 mogelijk is. Dat bleek vanwege de haalbaarheid (financieel én conceptmatig) van het project echter niet mogelijk. De gemeente Brunssum is daarmee van mening dat enerzijds, sinds de opstart van de gesprekken met uw vertegenwoordiger in augustus 2022, met regelmaat de dialoog is aangegaan op een open en transparante wijze en anderzijds ook dat het grootste deel van de gemaakte opmerkingen/suggesties geborgd is in het plan dan wel in de afspraken met Vanhier wonen. Waar nodig en/of gewenst blijven wij ook, samen met Vanhier Wonen, in de toekomst graag met u allen in gesprek.

TAXATIERAPPORT

Wieënweg 6, 6445CD Brunssum

Opdrachtgever
Gemeente Brunssum
G. Pingen
Lindeplein 1
6444AT Brunssum

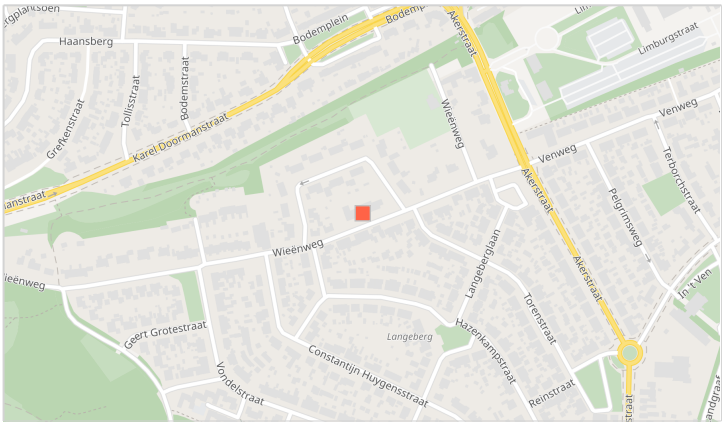
Waardepeildatum
21 april 2021

Rapportdatum
27 mei 2021

Aelmans Rentmeesters- & Makelaarskantoor BV
ir. Jack Aelmans RT MRE
Kerkstraat 4, 6367JE te Voerendaal
Tel: 045-5753255 **| Email:** jackaelmans@aelmans.com

Rapport samenvatting | Commercieel

Dossiernummer:	**R216518**
VMS taxatienummer:	**41168854**
Complex:	**Wieënweg 6 te Brunssum**
Adres:	**Wieënweg 6, 6445CD Brunssum**
Eigenaar:	**Gemeente Brunssum**
Park / gebouwnaam:	**voormalige St. Jozefschool**
Type eigendom:	**Eigendom**
Te taxeren belang:	**Eigendom**
Perceeloppervlakte:	**3.587**

Object

Type object:	**Commercieel**
Oorspronkelijk bouwjaar:	**1950**
Monument:	**Beschermd stads- of dorpsgezicht of voorstel daartoe**
Totaal BVO m² of stuks:	**806**
Totaal VVO m² of stuks:	**701**
Verhouding VVO / BVO:	**1:1,15**
Parkeerplaatsen binnen:	**-**
Parkeerplaatsen buiten:	**-**
Marktwaarde per m²:	**€ 303**

Waardering

Opdrachtgever:	**Gemeente Brunssum**
Contactpersoon:	**G. Pingen**
Doel taxatie:	**Verkoop**
Taxateur:	**ir. Jack Aelmans RT MRE**
Waardepeildatum:	**woensdag 21 april 2021**
Marktwaarde kosten koper:	**€ 210.000**
BAR markt/herz. huur kk:	**15,4 %**

Kengetallen

Markt/herz. huur:	**€ 32.800**
Netto markt/herz. huur:	**€ 27.122**
Correctie meer- en minderhuur:	**-**
Exploitatielasten % markt/herz. huur:	**17,3 %**
Exploitatielasten excl canon:	**€ 5.678**
Exploitatiekosten incl canon:	**€ 5.678**

Object beoordeling	Score
Bouwkundige staat:	**Redelijk**
Onderhoud buiten:	**Matig**
Onderhoud binnen:	**Slecht**
Parkeren (op eigen terrein):	**Goed**
Functionaliteit:	**Matig**
Object score:	**Redelijk**

Locatie beoordeling	Score
Ligging:	**Redelijk**
Bereikbaarheid:	**Goed**
Parkeren op openbare weg:	**Goed**
Locatie score:	**Redelijk**

Gebruik beoordeling	Score
Huidige verhuursituatie:	**Niet van toepassing**
Alternatieve aanwendbaarheid:	**Niet van toepassing**

Markt beoordeling	Score
Courantheid verkoop:	**Redelijk**
Courantheid verhuur:	**Matig**

Het object is per 21-04-2021 getaxeerd op:

EUR 210.000

Marktwaarde kosten koper

INHOUD TAXATIERAPPORT

I	Rapport samenvatting
A	Opdracht
B	Taxatie
C	SWOT-analyse en beoordeling
D	Juridisch
E	Locatie
F	Object
G	Gebruik
H	Onderbouwing
I	Duurzaamheid
J	Waarde in huidige staat
K	Algemene uitgangspunten
L	Waardebegrippen en definities
M	Bijlagen

A OPDRACHT

A.1 OPDRACHTGEVER

Opdrachtgever:	Gemeente Brunssum
Ter attentie van:	G. Pingen
Adres:	Lindeplein 1, 6444AT te Brunssum
Telefoonnummer:	
E-mailadres opdrachtgever:	gertjan.pingen@brunssum.nl

A.2 OPDRACHTNEMER EN UITVOEREND TAXATEUR

Naam organisatie:	Aelmans Rentmeesters- & Makelaarskantoor BV
Uitvoerend taxateur:	ir. Jack Aelmans RT MRE
Adres:	Kerkstraat 4, 6367JE te Voerendaal
Telefoonnummer:	045-5753255
E-mailadres:	jackaelmans@aelmans.com
Lid van / aangesloten bij:	NRVT
Ingeschreven in het register onder nummer:	NRVT, kamer Bedrijfsmatig Vastgoed onder nummer RT276850172

A.3 CONTROLEREND OF TWEEDE TAXATEUR

Naam organisatie:	Aelmans Rentmeesters- & Makelaarskantoor BV
Controlerende / tweede taxateur:	Maurice Sangen RT
Adres:	Kerkstraat 4, 6367JE te Voerendaal
Telefoonnummer:	+31(0)45-5753255
E-mailadres:	msangen@aelmans.com
Lid van / aangesloten bij:	NRVT TMI
Ingeschreven in het register onder nummer:	NRVT: RT454688056
Specialisatie / deskundigheid en educatie:	Ingeschreven in kamers Bedrijfsmatigvastgoed en wonen.

A.4 VERKLARINGEN TAXATEURS INZAKE OPDRACHTVERSTREKKING

Opdrachtdatum: **vrijdag 16 april 2021**

Toelichting opdrachtverstrekking
Door taxateur is een opdrachtbevestiging verzonden aan opdrachtgever, welke door taxateur ondertekend door opdrachtgever retour is ontvangen. Tussen het verzenden van de opdrachtbevestiging en het feitelijk uitbrengen van de taxatie zijn geen wijzigingen gedaan op de opdracht. De opdrachtbevestiging is als bijlage aangehecht aan de rapportage.

Opdrachtvoorwaarden
Algemene Voorwaarden NVM voor professionele opdrachtgevers.

Dossiervorming
Taxateur verklaart dat hij alle relevante gegevens bewaart in het taxatiedossier: R216518 waaronder o.a. schriftelijke opdracht, relevante correspondentie, overzichtelijke inspectiegegevens/uitgevoerde onderzoeken, broninformatie, verzonden concepten alsmede de daarop ontvangen reacties en het taxatierapport zelf.

Interne kwaliteitsborging
Taxateur verklaart:
- de werkzaamheden heeft verricht in overeenstemming met de Beroeps- en gedragscode van het NRVT;
- kennis heeft van de European Valuation Standards (EVS) en International Valuation Standards (IVS), voldoet aan alle gestelde kwaliteitseisen en de taxatie heeft uitgevoerd in overeenstemming met de eisen en taxatierichtlijnen van de EVS en IVS;
- de taxatie heeft uitgevoerd in overeenstemming met de Algemene Gedrags- en Beroepsregels van het NRVT;
- de taxatie heeft uitgevoerd conform het/de op deze taxatie van toepassing zijnde reglement(en) van het NRVT;
- tegen beroepsaansprakelijkheid is verzekerd conform de voorwaarden die NRVT daaraan stelt en dat de premie van deze verzekering is voldaan;
- gekwalificeerd en competent is om de taxatie uit te voeren.

Roulatie
Taxateur verklaart niet eerder betrokken is geweest bij enige opdracht die gerelateerd is aan het getaxeerde object.

Onafhankelijkheid
Taxateur verklaart dat hij:
- niet recentelijk betrokken is geweest c.q. binnen afzienbare termijn wordt betrokken bij het waarderen van andere onroerende zaken (in welke hoedanigheid dan ook), welke betrokkenheid eventueel kan leiden tot belangenverstrengeling;
- de taxatie onbevooroordeeld, onafhankelijk en objectief heeft verricht;
- niet in loondienst is en geen andere betrekking heeft bij de eigenaar van het getaxeerde object of betrokken financier / bancaire instelling;
- geen zakelijk belang heeft bij opdrachtgever en het getaxeerde object;
- werkzaamheden verricht voor Aelmans Rentmeesters- & Makelaarskantoor BV en niet in dienstbetrekking staat tot opdrachtgever;
- in welke hoedanigheid dan ook, noch contractueel, noch juridisch, noch op enkele andere wijze is gebonden aan opdrachtgever, het getaxeerde object, de eigenaar van het object, de eventuele verhuurder of huurder van het object, de financier van het object of eventueel andere belanghebbenden bij het object.

Educatie en routine
Taxateur verklaart dat hij over voldoende plaatselijke kennis en ervaring beschikt met betrekking tot taxatie van vastgoed in de plaats en de categorie waaronder het desbetreffende vastgoedobject valt, dan wel de opdrachtgever op de hoogte te hebben gesteld van de ontoereikendheid daarvan alvorens de opdracht te aanvaarden en assistentie te hebben ingeroepen van een of meer competente personen met kennis van zaken.
Taxateur voldoet aan de criteria voor permanente educatie van het Nederlands Register Vastgoed Taxateurs (NRVT). Daarnaast voldoet taxateur aan de vereisten van het NRVT ten aanzien van het minimaal jaarlijks uit te voeren taxaties.

Plausibiliteit
Bij alle professionele taxatiediensten (zowel de volledige taxatie, hertaxatie als markttechnische update) dient de geregistreerde taxateur ervoor te zorgen dat zijn taxatiewerkzaamheden alvorens het taxatierapport wordt uitgebracht, worden onderworpen aan een plausibiliteitstoets door een controlerend taxateur. Deze controlerend taxateur is daarbij onverkort gehouden aan de fundamentele beginselen als neergelegd in de Algemene gedrags- en beroepsregels van het NRVT, waaronder het fundamentele beginsel van vakbekwaamheid en vertrouwelijkheid. De plausibiliteitstoets betreft een toets op aannemelijkheid en geloofwaardigheid van de professionele taxatiedienst, alsmede een toets of de gehanteerde taxatiemethodiek in overeenstemming met de daaraan gestelde eisen (IVS/EVS) is uitgevoerd. De controlerend taxateur legt een verklaring af dat hij de plausibiliteitstoets heeft uitgevoerd, welke verklaring bij dit taxatierapport als bijlage is gevoegd. De controlerend taxateur ondertekent het taxatierapport niet en is alleen verantwoordelijk voor de plausibiliteitstoets.

Taxatiestandaarden
Taxateur verklaart dat deze taxatie is uitgevoerd conform de volgende taxatierichtlijnen:
- Reglement Bedrijfsmatig Vastgoed NRVT respectievelijk addendum Grootzakelijk Vastgoed, afhankelijk van hetgeen van toepassing is op het/de getaxeerde object(en)
- International Valuation Standards (IVS), uitgegeven door de International Valuation Standards Counsil (IVSC) 2017.
- European Valuation Standards (EVS), uitgegeven door The European Group of Valuers Association (TeGoVa).
Indien er afgeweken is van deze standaard, heeft taxateur verklaard in welke mate en met welke redenen hiervan is afgeweken.

Tuchtrecht
Taxateur verklaart zich te onderwerpen aan de tuchtrechtspraak van de NVM en het NRVT.

B TAXATIE

B.1 ALGEMEEN

Objectomschrijving
Het getaxeerde betreft een onroerende zaak, te omschrijven als een voormalige basisschool, met ondergrond, terrein en nadere aanhorigheden.

Adres:	**Wieënweg 6, 6445CD Brunssum**
VMS-taxatienummer:	**41168854**
Type eigendom:	**Eigendom**
Waardepeildatum:	**woensdag 21 april 2021**
Type taxatie:	**Volledige taxatie**
Keuze waardering:	**DCF waarde**

B.2 DOEL VAN DE TAXATIE

Doel:	**Verkoop**

Toelichting doel van de taxatie
Doel van de taxatie is het vaststellen van de marktwaarde in verband met een mogelijke verkoopbeslissing.

B.3 WAARDERING & BASIS VAN DE WAARDE

Marktwaarde is het geschatte bedrag waartegen vastgoed zou worden overgedragen op de waardepeil-datum tussen een bereidwillige koper en een bereidwillige verkoper in een zakelijke transactie, na behoorlijke marketing en waarbij de partijen zouden hebben gehandeld met kennis van zaken, prudent en niet onder dwang.

Valuta:	**De vermelde bedragen in deze taxatie zijn in Euro´s (EUR)**

HET OBJECT IS PER **21 APRIL 2021** GETAXEERD OP

Marktwaarde kosten koper:	**EUR 210.000**
Zegge:	***tweehonderd tien duizend euro***

Handtekening taxateur:

ir. Jack Aelmans RT MRE
Datum en plaats: **26 mei 2021** | **Voerendaal**

B.4 INSPECTIE

Datum opname en inspectie:	**woensdag 21 april 2021**
Mate van inspectie:	**Inpandig**
Inspectie uitgevoerd door:	**ir. Jack Aelmans RT MRE**

Toelichting op inspectie (en eventueel belemmering)
De opname en inspectie is uitgevoerd door taxateur ir. Jack Aelmans RT MRE. De taxateur heeft het object zowel uitwendig als inpandig feitelijk opgenomen zonder belemmeringen.

B.5 UITGANGSPUNTEN EN AFWIJKINGEN

Algemene uitgangspunten
Op het object zijn op basis van de kadastrale recherche en opgave van opdrachtgever geen andere beperkende rechten en/of erfdienstbaarheden van toepassing behoudens die vermeld zullen worden in het rapport en van invloed zijn op de getaxeerde waarde(n). Als uitgangspunt geldt dat eventuele privaat- en publiekrechtelijke beperkingen zoals weergegeven op het kadastrale uittreksel actueel en volledig zijn;

De vigerende bestemming van het taxatieobject is conform opgave van opdrachtgever in overeenstemming met het huidige gebruik. Bij de waardering geldt als uitgangspunt dat alle vergunningen ten behoeve van het getaxeerde onherroepelijk aanwezig zijn, in werking zijn en daarbij geldend zijn;

In het kader van deze taxatie wordt geen onderzoek uitgevoerd naar de gesteldheid van de bodem en/of het grondwater. Uitgegaan wordt van informatie verstrekt door opdrachtgever en informatie uit openbare bronnen. Als uitgangspunt geldt dat de gesteldheid van de grond, het grondwater, en de verwerkte materialen geen belemmering vormen voor het huidige gebruik;

Ten behoeve van de waardering vormt taxateur zich een globaal beeld van de onderhoudstoestand van het object. Dit gebeurt op basis van een visuele (steekproefsgewijze) inspectie. Dit betekent dat geen oordeel wordt gevormd over elk onderdeel afzonderlijk, noch over elementen die aan het zicht onttrokken zijn. Nadrukkelijk is geen sprake van een bouwkundige keuring van de gebouwen en/of de technische installaties. Als uitgangspunt geldt dat bij de beoordeling van de onderhoudstoestand de waarde bij vervreemding en het eventueel bestaan van buitengewone instandhoudingskosten centraal staan. Gebreken die hierop niet van wezenlijke betekenis zijn, blijven buiten beschouwing. Bij de inschatting van de kosten voor herstel van achterstallig onderhoud wordt uitgegaan van uitvoering van de werkzaamheden door derden (professionelen);

Op het getaxeerde zijn conform mondelinge opgave van de eigenaar alle nutsvoorzieningen, waaronder tenminste gas-, water-, elektra-, en rioolaansluiting aanwezig. Deze nutsvoorzieningen hebben een voldoende capaciteit voor het huidige gebruik van het object;

Indien het object beschikt over een energielabel of vergelijkbaar certificaat houdt taxateur bij het vaststellen van de waarde rekening met de aspecten van duurzaamheid. De beoordeling van deze aspecten geschiedt slechts globaal. Indien opdrachtgever meer inzicht wil hebben in de duurzaamheid van het gebouw, dan dient hiertoe nader extern onderzoek verricht te worden;

De gehanteerde metrage benadert de werkelijke metrage. Er zijn geen gecertificeerde meetstaten conform NEN 2580 verstrekt door opdrachtgever. Wel zijn, voor zover beschikbaar, door opdrachtgever plattegronden of bouwtekeningen ter beschikking gesteld. Aan de hand van deze bouwtekeningen heeft taxateur zo goed als mogelijk de oppervlakten ingeschat;

Alle roerende zaken in het taxatieobject, waaronder inventaris van bedrijfsruimte(n) en/of kantoorruimte(n), zijn door taxateur bij de waardering van dit vastgoedobject niet mee-gewaardeerd;

De taxatie is samengesteld aan de hand van opgegeven informatie door opdrachtgever. Taxateur kan dan ook niet instaan voor de juistheid van de aangeleverde en gebruikte gegevens. Taxateur heeft zelf de minimaal vereiste gegevens verzameld welke nodig zijn om een waarde oordeel af te geven;

Het object wordt gewaardeerd op basis van de staat en alle geldende omstandigheden op inspectiedatum.

Bijzondere uitgangspunten
Niet van toepassing.

Afwijkingen ten opzichte van taxatiestandaarden
Er zijn voor deze taxatie geen afwijkingen ten opzichte van de taxatiestandaarden.

B.6 NADERE TOELICHTING OP DE WAARDERING

Toelichting op de waardering
Binnen de onderhavige rapportage is sprake van een volledige taxatie en zodoende voorzien van een rekenmodel met onderbouwing en verdere toelichting op de gehanteerde uitgangspunten. De waardering vindt plaats op basis van referenties, ervaring en kennis van de markt van de taxateur. Het rekenmodel dient als cijfermatige onderbouwing van de getaxeerde marktwaarde.

Het getaxeerde betreft een voormalige basisschool waarbij een herontwikkeling naar 13 woningen is beoogd. Het getaxeerde betreft geen bijzonder object. Derhalve is het gangbaar om de waardering aan de hand van de vergelijkingsmethode en de inkomstenmethode uit te voeren.

Het getaxeerde zal naar verwachting worden verhuurd aan derden (bewoner). Voor de taxatie is uitgegaan van een waarderingsmodel gericht op een belegger - situatie.

Impact Covid 19: Het is vooralsnog niet goed te voorspellen wat de impact zal zijn van Covid 19 op de onroerend markt. Als gevolg van de maatregelen die genomen zijn is evenwel de verwachting dat dit negatieve effecten zal hebben op de economie (werkloosheid, hoge kosten, bedrijfssluitingen etc.). De negatieve effecten op de economie zullen naar alle waarschijnlijkheid ook gevolgen krijgen voor de onroerend goed markt. De kans bestaat dat prijzen zullen dalen, hoewel hiervan nog geen bewijs geleverd kan worden. Als de situatie op de langere termijn niet verbetert gaan we ervan uit dat prijzen zullen dalen. Tegelijkertijd zien we dat beleggers zich prepareren op nieuwe acquisities, wellicht ingegeven door dalende prijzen.

Om de waarde te kunnen bepalen is gebruik gemaakt van de comparatieve methode waarbij de markthuur is geschat op basis van referenties. Het netto aanvangsrendement is de resultante van de geschatte marktwaarde op basis van verkoopreferenties gedeeld door de geschatte markthuur, waarbij de markthuur gecorrigeerd wordt met eigenaarslasten. De DCF-methode is een waarderingsmethode waarbij de vrije toekomstige geldstromen worden verdisconteerd tegen een gemiddelde vermogenskostenvoet (disconteringsvoet). Taxateur heeft bij de waardebepaling gerekend met de DCF methode.

Referenties: de referenties zijn zorgvuldig geselecteerd om een vergelijking te maken met de getaxeerde onroerende zaak. Aangezien geen enkele referentie identiek is wordt erop gewezen dat deze slechts tot doel hebben ondersteuning te bieden bij de waardering van de marktwaarde van het object.

Transactie kosten: de transactiekosten zijn bepaald op 8% overdrachtsbelasting vermeerderd met circa 0,25% bijkomende kosten.

Exploitatiekosten: de exploitatiekosten zijn de kosten welke te allen tijde voor rekening van de eigenaar/verhuurder zijn. Dit zijn de jaarlijkse onderhoudskosten aan gebouwen en installaties, opstalverzekering, onroerende zaak belasting en andere heffingen, beheer en btw correctie (indien van toepassing). Deze kosten zijn door ons ingeschat op basis van ervaringscijfers.

Verzekerde waarde: onder deze exploitatiekosten vallen tevens de kosten van verzekering. De premie van de opstalverzekering hebben wij geschat op basis van een door ons globaal ingeschatte herbouwwaarde. Vermeld bedrag heeft enkel gediend voor het bepalen van de hoogte van de premie van de opstalverzekering en mag niet worden gezien als een taxatie ex artikel 7: 960 BW.

Onderhoud: in de exploitatiekosten is een schatting gemaakt van de jaarlijkse onderhoudskosten. Er zijn geen kosten voor groot onderhoud of voor achterstallig onderhoud berekend.

Vereniging van eigenaars: niet van toepassing.

Aanpassingen op conceptrapportage
De conceptrapportage is besproken met de opdrachtgever. De opdrachtgever heeft geen opmerkingen aan de taxateur geuit die van invloed zijn geweest op de waardering.

Wezenlijke veranderingen voor of na taxatiedatum
Volgens de eigenaar en taxateur zijn er geen wezenlijke veranderingen opgetreden recent voor of recent na waardepeildatum.

Taxatie onnauwkeurigheid
Bij het taxeren van vastgoed is altijd sprake van enige vorm van schattingsonzekerheid, zo ook in onderhavig geval. Een taxatie blijft een zo zorgvuldig mogelijk theoretische berekening van de waarde van het vastgoed. Deze schattingsonzekerheid kan het gevolg zijn van onder meer:
- onzekere marktomstandigheden, bijvoorbeeld economische gevolgen voortvloeiende uit de Brexit;
- gebrekkige informatievoorziening door de opdrachtgever;
- gebrek aan marktinformatie, waaronder het ontbreken van zuivere c.q. exact vergelijkbare referentietransacties;
- specifieke omstandigheden waardoor een marktwaarde af kan wijken van een uiteindelijke opbrengstwaarde;
- algemene taxatie onnauwkeurigheid.

B.7 EERDERE TAXATIES

Toelichting eerdere taxaties
Er is bij taxateur geen eerdere taxatie bekend.

B.8 OVERZICHT INZAGE DOCUMENTEN

Soort informatie	Ingezien	Datum	Bron / opmerking
Huurlijst	N.v.t.		
Huurovereenkomsten	N.v.t.		
Sideletters / allonges	N.v.t.		
Eigendomsbewijs	Ja	10-05-2021	Kadaster
Erfpacht gegevens	N.v.t.		
Splitsingsakte	Nee		
Kadastrale gegevens	Ja	10-05-2021	Kadaster
Milieu-informatie overheid	Ja	10-05-2021	Atlas Limburg
Milieuvergunning	Nee		
Bestemmingsplan	Ja	10-05-2021	Ruimtelijkeplannen.nl
Omgevingsvergunning	Nee		
Gebruiksvergunning	Nee		
Locatie kwaliteit winkels	N.v.t.		
Plattegronden	Ja	16-04-2021	Opdrachtgever
Meetcertificaat	Nee		
Bouwkosten	Nee		
Eigenaarslasten	Nee		
Onderhoudsprognose	Nee		
Inspectierapporten	Nee		
Asbestonderzoek	Nee		
Bodemonderzoek	Nee	01-04-2021	Atlas Limburg - provincie Limburg
Energielabel	Nee		
Overige gegevens	Ja	16-04-2021	Opdrachtgever

B.9 GEHANTEERDE TAXATIEMETHODIEK

Gehanteerde taxatiemethodiek
Inkomstenbenadering (DCF methodiek), Inkomstenbenadering (NAR methodiek) en comparatieve benadering.

DCF methodiek
De discounted cashflow methodiek (DCF) is een waarderingsmethode van vastgoed waarbij de waarde wordt benaderd aan de hand van kasstromen. Bij deze methode wordt expliciet rekening gehouden met alle inkomsten en uitgaven (inclusief een inschatting van de eindwaarde) gedurende de beschouwingsperiode. De waarden worden vervolgens contant gemaakt naar de peildatum met behulp van een vastgesteld vereist rendement (disconteringsvoet).

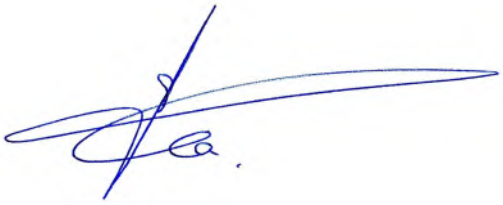
NAR-methodiek
De netto aanvangsrendement methode (NAR) benadert de waarde van vastgoed op basis van een netto huuropbrengst in combinatie met een vereist (netto) aanvangsrendement. De bruto huuropbrengst wordt gecorrigeerd met eigenaar-gebonden exploitatielasten en gekapitaliseerd aan de hand van een vereist (netto) aanvangsrendement. Deze waarde wordt vervolgens gecorrigeerd met kapitaalcorrecties (incidentele en structurele kosten of inkomsten).

B.10 PLAUSIBILITEIT TAXATIE

Plausibiliteitsverklaring

Taxateur heeft het taxatierapport van de onroerende zaak beoordeeld op plausibiliteit van de waarde en de onderbouwing van de waarde. Taxateur heeft geen interne en/of externe inspectie van het object gedaan.
Taxateur geeft geen garantie op de compleetheid van het taxatierapport en de bijlagen.
Op basis van de beoordeelde stukken is taxateur van mening dat de waarde in het taxatierapport plausibel is.

Handtekening controlerend taxateur:

Maurice Sangen RT
Datum en plaats: **26 mei 2021** | **Voerendaal**

C SWOT-ANALYSE EN BEOORDELING

C.1 SWOT ANALYSE

Sterktes

Karakteristiek gebouw met uitstraling.
Efficiënt in te delen opstal en terrein.

Zwaktes

Gedateerd opleveringsniveau per peildatum.

Kansen

Herontwikkeling naar meerdere woningen
Verduurzaming van de opstal.

Bedreigingen

Mogelijke asbesthoudende materialen
Stijging kapitaalmarktrente
(Inter)nationale economische ontwikkelingen
Klimaatveranderingen
Kosten van energietransitie en mogelijke milieueisen

C.2 BEOORDELING

Courantheid verhuur: **Matig**

Verhuurbaarheid
Het object beschikt over een zeer gedateerd opleveringsniveau. De verhuurbaarheid is zodoende matig te noemen.

Courantheid verkoop: **Redelijk**

Verkoopbaarheid
Het object beschikt over een zeer gedateerd opleveringsniveau. De opzet indeling van het object maken het echter kansrijk voor verkoop. De verkoopbaarheid is zodoende redelijk te noemen.

Verkooptijd (maanden): **3 maanden**

Courantheid algemeen: **Redelijk**

D JURIDISCH

D.1 PRIVAATRECHTELIJKE ASPECTEN

Eigenaar: **Gemeente Brunssum**

Type eigendom: **Eigendom**

Te taxeren belang: **Eigendom**

Kadastrale omschrijving percelen

Gemeente	Gemeente code kadaster	Sectie	Perceelnummer	Index	Oppervlakte (m²)	Eigenaar
Brunssum	BSM02	B	3308		3.587	Gemeente Brunssum
Totaal					**3.587**	

Aantekeningen kadastraal object
Er zijn geen beperkingen bekend in de Basisregistratie Kadaster en de Landelijke Voorziening WKPB.

Bijzondere privaatrechtelijke bepalingen
Er zijn bij taxateur geen bijzondere privaatrechtelijke bepalingen bekend, dan wel gemeld door opdrachtgever.

Voldoet de VVE aan de wet verbetering functioneren VVE's **N.v.t.**

VVE en invloed op de waardering
Niet van toepassing.

D.2 PUBLIEKRECHTELIJKE ASPECTEN

Gebruik conform bestemmingsplan: **Nee**

Bestemmingsplan
Het object is binnen bestemmingsplan `Beschermd dorpsgezicht Mijnkoloniën Brunssum´, gemeente Brunssum, vastgesteld d.d. 14-04-2015, bestemd als ´Maatschappelijk´ met de aanduidingen:

Dubbelbestemming Waarde - Archeologie 5 (Gebieden met een lage verwachtingswaarde)
Bouwaanduiding: specifieke bouwaanduiding - karakteristieke bouwstijl mijnkolonie

Monument: **Beschermd stads- of dorpsgezicht of voorstel daartoe**

Wet voorkeursrecht gemeenten: **Nee**

Opmerking wet voorkeursrecht gemeenten
Niet van toepassing.

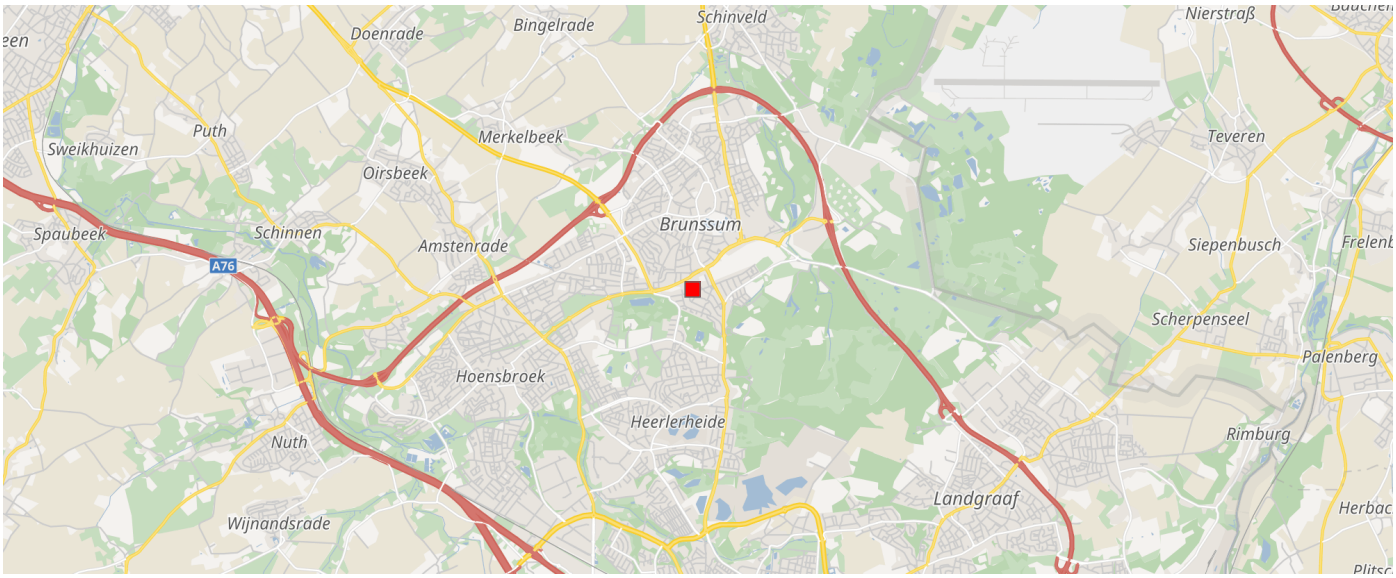
Vestigingseisen
Er zijn geen bijzondere vestigingseisen

Fiscale aspecten
De bestaande opstal is ouder dan 10 jaar waardoor de herzieningstermijn mogelijk is gepasseerd en een toekomstige levering mogelijk (gedeeltelijk) in de overdrachts-belastingsfeer zal plaatsvinden. Een toekomstige overdracht van de nieuw te realiseren woningen zullen mogelijk in de omzetbelastingsfeer moeten plaatsvinden.

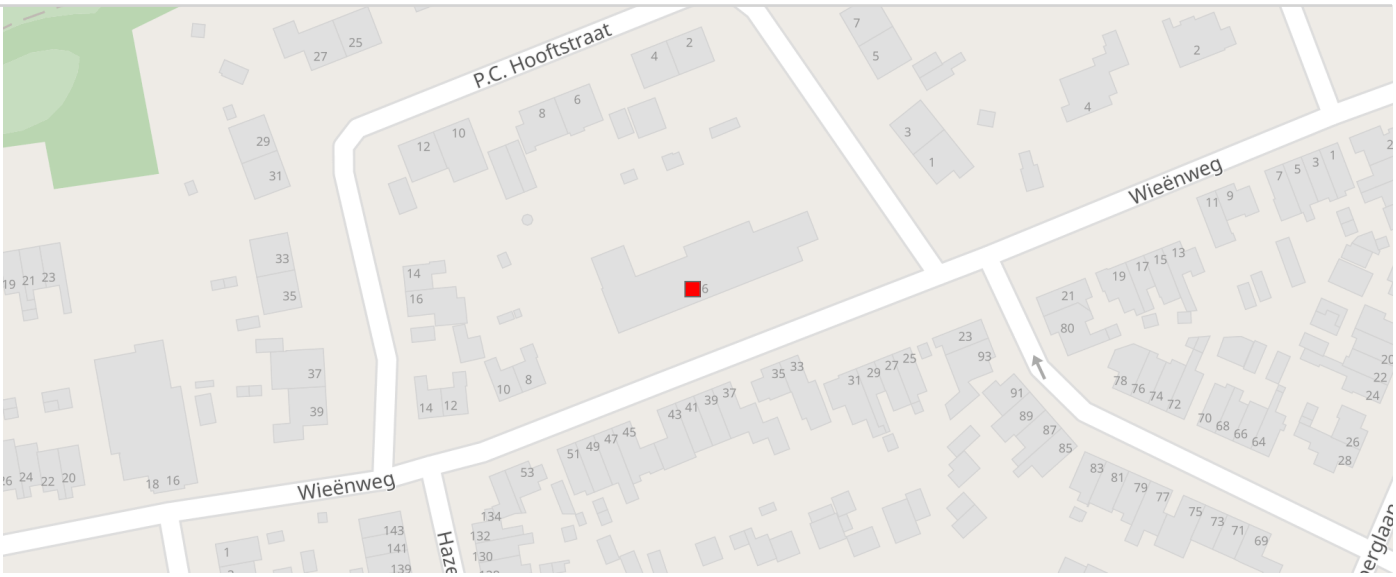
Bijzondere publiekrechtelijke bepalingen
Er zijn bij taxateur geen bijzondere publiekrechtelijke bepalingen bekend, dan wel gemeld door opdrachtgever.

E LOCATIE

E.1 LOCATIEOVERZICHT

E.2 LOCATIE INFORMATIE

Locatie omschrijving, stand en ligging: **Redelijk**

Het object is gelegen de wijk Langeberg binnen gemeente Brunssum.

Omgeving en belendingen
De belendingen bestaan voornamelijk uit reguliere woningen.

Toelichting bereikbaarheid: **Goed**

Het object is goed bereikbaar voor autoverkeer. De N300 (Buitenring Parkstad Limburg) is binnen enkele minuten te bereiken.

Beschikbaarheid openbaar vervoer
Busverbindingen richting Heerlen Station zijn binnen loopafstand gelegen.

Voorzieningen
Het centrum van Brunssum voorziet binnen korte afstand in uitgebreide voorzieningen.

Parkeren op openbare weg: **Goed**

Er zijn gratis parkeerhavens in de directe nabijheid.
Op eigen terrein zijn ook eveneens parkeermogelijkheden.

Verwachte ontwikkelingen in de omgeving
Taxateur heeft geen omgevingsfactoren waargenomen die de toekomstige waardeontwikkeling substantieel kunnen beïnvloeden.

Locatiescore: **Redelijk**

De wijk Langeberg betreft een voormalige mijnkolonie. Ondanks de karakteristieke uitstraling betreft dit een minder populaire wijk binnen de gemeente Brunssum.

F OBJECT

F.1 OBJECTINFORMATIE

Objectomschrijving
Het getaxeerde betreft een onroerende zaak, te omschrijven als een voormalige basisschool, met ondergrond, terrein en nadere aanhorigheden.

Bouwjaar: **1950**

Bouwaard en installaties
Wanden van opgaand metselwerk in spouw. Houten kozijnen met enkele beglazing. Vloeren grotendeels van steense materialen, gedeeltelijk van hout. Houten zadeldak kapconstructie, bedekt met dakpannen.

Bouwkundige staat: **Redelijk**

Staat van onderhoud buiten: **Matig**

Staat van onderhoud binnen: **Slecht**

Toelichting onderhoud
Het object verkeert per peildatum in slechte staat van onderhoud. Er is verder sprake van vandalisme.

Parkeren (op eigen terrein): **Goed**

Functionaliteit: **Matig**

F.2 OPPERVLAKTE

Overzicht ruimtetypes commercieel

Ruimtetypes	IPD type	BVO m²	VVO m² of stuks	Oorspronkelijk bouwjaar
Maatschappelijke ruimte	Overig	749	651	1950
Kelderruimte	Overig	58	50	1950
Totaal		**806**	**701**	

Toelichting meetstaat
Niet van toepassing.

F.3 RENOVATIE

Laatste renovatie
Er hebben recent geen aanzienlijke wijzigingen of uitbreidingen plaatsgevonden.

F.4 MILIEUASPECTEN EN BEOORDELING

Omschrijving milieuaspecten
De geraadpleegde informatiebronnen hebben ten aanzien van eventuele bodem- en/of grondwaterverontreiniging de volgende informatie opgeleverd:
Historische gegevens: Geen bijzonderheden bekend.
De volgende informatie over het object/complex of directe omgeving is bekend (gemaakt): Geen bijzonderheden bekend.
Op basis van plaatselijke bekendheid ziet de taxateur bijzondere aanleiding om (een risico van) verontreiniging aanwezig te achten: Nee.
Ten aanzien van (opslag)tanks geldt: Op de locatie zijn geen ondergrondse tanks aanwezig, volgens opgave eigenaar.
Er is asbestverdacht materiaal waargenomen: Nee, doch gezien het bouwjaar van het object is de aanwezigheid van asbesthoudende materialen niet uit te sluiten.

Milieu investeringen

Object beoordeling
Bouwkwaliteit en levenscyclus Redelijk.
Efficiëntie van vloeroppervlakte Goed.
Efficiëntie van hulpbronnen Matig.
Flexibiliteit Redelijk.
Aanpassingsvermogen Redelijk.
Gezondheid en menselijke prestaties Matig.

Object score: **Redelijk**

G GEBRUIK

G.1 GEBRUIK VAN HET OBJECT

Huidig gebruik
Leegstand.

Voorgenomen gebruik
Nog niet bekend.

G.2 HUURSITUATIE

Vigerende huurovereenkomsten

Huurder	Soort contract	Einddatum	Opgezegd	Opzegtermijn (mnd)	Opzegdatum	VVO m²	Stuks	Contracthuur jr	Markt/herz. huur jr
Totaal									

Toekomstige huurovereenkomsten

Huurder	Soort contract	Startdatum	Einddatum	Opzegtermijn (mnd)	Opzegdatum	VVO m²	Stuks	Contracthuur jr	Markt/herz. huur jr

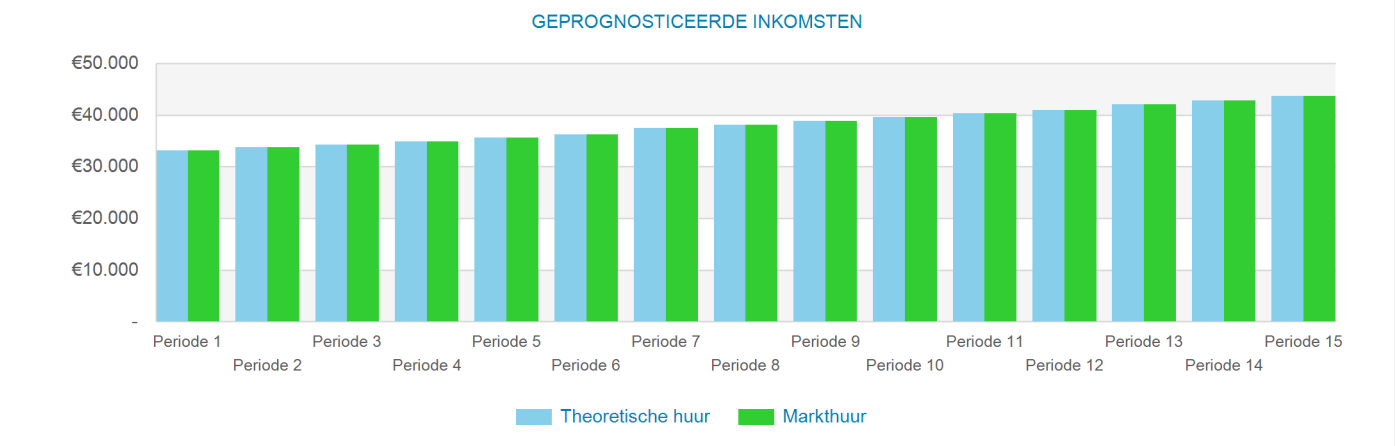
Kerngegevens van de huurovereenkomsten in jaar 1

Gegevens	Waarde
Aanvangsleegstand	€ 31.513
Oninbare huur	-
Huurvrij	-

Huurbijzonderheden
Niet van toepassing.

Huidige verhuursituatie: **Niet van toepassing**

Geprognosticeerde huurstromen

Gehanteerde contractgemiddelden (ongewogen)

Item	Waarde
Vertrekkans huidige huurder	50%
Vertrekkans toekomstige huurders	100%
Looptijd nieuwe huurcontracten in maanden	60
Mutatieleegstand in maanden	6
Aanvangsleegstand in maanden	12
Defaultrisico	0%
Mutatiekosten aanvangsleegstand m²/st	-
Mutatiekosten eerste contract m²/st	-
Mutatiekosten toekomstige contracten m²/st	-
Promotiekosten % markthuur	1,0%
Verhuurcourtage % markthuur	14,0%

G.3 ALTERNATIEVE AANWENDBAARHEID

Alternatieve aanwendbaarheid: **Niet van toepassing**

Optimale aanwending (scenario analyse)
Het type object en de beperkte gebruiks- en bestemmingsmogelijkheden in ogenschouw genomen maakt het beoogde gebruik per datum opname en inspectie het enige optimale gebruik. Een ander gebruik zal volgens taxateur niet leiden tot een hogere waarde.

H ONDERBOUWING

H.1 MARKTVISIE

Marktbeeld

De markt voor maatschappelijk vastgoed verbeterde tot voor kort landelijk als lokaal. De regio Limburg vergrijst over het algemeen waardoor er steeds meer behoefte is aan (intramurale) zorg. De invloed van de Corona-malaise is merkbaar. Echter is het vooralsnog niet aan te geven wat de daadwerkelijke gevolgen zijn voor (beleggings)vastgoed. Rentestanden blijven vooralsnog zeer laag, zodoende is er over het algemeen genomen nog steeds vraag naar beleggingsvastgoed. De taxatieonzekerheid neemt echter toe gezien deze situatie per peildatum. Qua object is de tendens dat zorggerelateerd vastgoed steeds meer richting zelfstandige verblijfsobjecten gaat met privé sanitair en keukenvoorzieningen.

Verwachtingen indices commercieel

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8	Periode 9	Periode 10
Inflatie verwachting	1,40%	1,40%	1,50%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Kosten verwachting	1,75%	1,75%	1,88%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Markthuur verwachting	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%

Marktsituatie

Lokaal gezien is er naar alle waarschijnlijkheid geen behoefte aan een basisschool ter plaatse. Echter ook in de regio parkstad en Brunssum geldt dat er sprake is van vergrijzing en toenemende vraag naar (woon)zorg objecten. Verder is er flinke druk op de reguliere woningmarkt. Er is duidelijk meer vraag dan aanbod naar (courante) woningen. Vooral op het gebied van nieuwbouw, waarin in de regio weinig wordt gerealiseerd is er veel vraag. Dit zorgt voor duidelijke prijsstijgingen van woningtransacties en toenemende vraag naar te transformeren (onder meer maatschappelijke) objecten. In deze regio parkstad is de het prijsniveau vanuit het verleden echter een stuk lager dan omliggende, meer populaire gebieden (zoals Maastricht en het heuvelland). De stijgende prijzen en toenemende vraag zorgen ervoor dat vooral herontwikkelingsprojecten meer een meer tot ontwikkeling komen.

H.2 HUURREFERENTIES EN OVERZICHT RUIMTES EN MARKTHUUR

Algemene toelichting op de huurreferenties

Huurreferenties commercieel/parkeren

Transactiedatum	Adres	Plaats	IPD type	Totaal m² of stuks	Huuropbrengst p/j	Huuropbrengst p/j/m² of stuk
23-9-2020	Prins Bernhardstraat 2	BRUNSSUM	Overig	450	€ 20.250	€ 45
21-5-2019	Pater Beatusstraat 1	HEERLEN	Overig	1.250	€ 93.750	€ 75

Individuele referenties nader gespecificeerd | totaal aantal referenties: 2

1 - Referentie type: huurtransactie | Prins Bernhardstraat 2, 6443 AM BRUNSSUM

Transactiedatum:	**23-9-2020 22:00:00**	Huuropbrengst:	**€ 20.250**
Straat:	**Prins Bernhardstraat 2**	Aanvangshuur per jaar m²:	**-**
Plaats:	**BRUNSSUM**	Huuropbrengst per jaar m²:	**€ 45,00**
IPD type:	**Overig**		
Totaal m² of stuks:	**450**		
Bron:	**Tiara Business**		

2 - Referentie type: huurtransactie | Pater Beatusstraat 1, 6411 TR HEERLEN

Transactiedatum:	**21-5-2019 22:00:00**	Huuropbrengst:	**€ 93.750**
Straat:	**Pater Beatusstraat 1**	Aanvangshuur per jaar m²:	**-**
Plaats:	**HEERLEN**	Huuropbrengst per jaar m²:	**€ 75,00**
IPD type:	**Overig**		
Totaal m² of stuks:	**1.250**		
Bron:	**Tiara Business**		

Overzicht ruimtetypes

Ruimtetypes	IPD type	BVO m²	VVO m² of stuks	Markt/herz. huur per m²	Markt/herz. huur per jr	% van totaal
Maatschappelijke ruimte	Overig	749	651	€ 50	€ 32.550	99,2 %
Kelderruimte	Overig	58	50	€ 5	€ 250	0,8 %
Totaal		**806**	**701**		**€ 32.800**	**100,0 %**

Verklaring gehanteerde markthuur
Voor het bepalen van de markthuur is onderzoek gedaan naar huurtransacties van vergelijkbare objecten in de directe nabijheid.

H.3 KOOPREFERENTIES EN ONDERBOUWING YIELDS

Algemene toelichting op de beleggings- of koopreferenties

Er vinden diverse transacties plaats van maatschappelijke (verouderd) vastgoed. Het betreft echter zeer specifieke objecten, doch geven de transacties een zekere indicatie van de opbrengstprijzen van dergelijk vastgoed.

Koopreferenties

Transactiedatum	Adres	Plaats	IPD type	m² / stuks	BAR	Koopsom kk	koopsom per stuks/m²
01-10-2020	Heufstraat 1	Brunssum	Overig	1.100	0%	€ 530.000	€ 482
26-9-2018	Looiwinkelstraat 24	Spaubeek	Overig	870	0%	€ 300.000	€ 345
17-4-2018	Kerkstraat 29	Guttecoven	Overig	781	0%	€ 261.000	€ 334

Individuele referenties nader gespecificeerd | totaal aantal referenties: 3

1 - Referentie type: **koop** | Looiwinkelstraat 24, 6176 ED Spaubeek

Transactiedatum:	**26-9-2018**	Koopsom kk:	**€ 300.000**
Adres:	**Looiwinkelstraat 24**	Koopsom p/m²:	**€ 345**
Plaats:	**Spaubeek**		
IPD type:	**Overig**		
Bouwjaar:	**1978**		
m² / stuks:	**870**		
Bron:	**Real Works**		

2 - Referentie type: **koop** | Kerkstraat 29, 6143 BB Guttecoven

Transactiedatum:	**17-4-2018 22:00:00**	Koopsom kk:	**€ 261.000**
Adres:	**Kerkstraat 29**	Koopsom p/m²:	**€ 334**
Plaats:	**Guttecoven**		
IPD type:	**Overig**		
m² / stuks:	**781**		
Bron:	**Tiara Business**		

3 - Referentie type: **koop** | Heufstraat 1, 6441TX Brunssum

Transactiedatum:	**1-10-2020**	Koopsom kk:	**€ 530.000**
Adres:	**Heufstraat 1**	Koopsom p/m²:	**€ 482**
Plaats:	**Brunssum**		
IPD type:	**Overig**		
Bouwjaar:	**1979**		
m² / stuks:	**1.100**		

Algemene toelichting op de leegwaardereferenties

Kooptransacties van relatief nieuwe woningen vinden plaats binnen de bandbreedte van EUR 1800,- tot 2.300 per m2 k.k.

Leegwaarde referenties

Transactiedatum	Adres	Plaats	IPD type	m² / stuks	Koopsom kk	Koopsom / m²
31-12-2020	Korenbloem bouwnummer 10	Brunssum	Woning	112	€ 203.000	€ 1.813
23-11-2020	Schiethouwer 21	Brunssum	Woning	93	€ 215.000	€ 2.312
31-12-2019	Opzichter 13	Brunssum	Woning	112	€ 201.000	€ 1.795

Individuele referenties nader gespecificeerd | totaal aantal referenties: 3

1 - Referentie type: **leegwaarde** | Korenbloem bouwnummer 10 , 6446BN Brunssum

Transactiedatum:	**31-12-2020**	Koopsom kk:	**€ 203.000**
Straat:	**Korenbloem bouwnummer 10**	Koopsom per / m²:	**€ 1.813**
Plaats:	**Brunssum**	Kwaliteit t.o.v. getaxeerde:	
IPD type:	**Woning**	Perceeloppervlak:	**246**
Bouwjaar:	**2018**		
Totaal m² of stuks:	**112**		

2 - Referentie type: **leegwaarde** | Opzichter 13, 6446BN Brunssum

Transactiedatum:	**31-12-2019**	Koopsom kk:	**€ 201.000**
Straat:	**Opzichter 13**	Koopsom per / m²:	**€ 1.795**
Plaats:	**Brunssum**	Kwaliteit t.o.v. getaxeerde:	
IPD type:	**Woning**	Perceeloppervlak:	**235**
Bouwjaar:	**2019**		
Totaal m² of stuks:	**112**		

3 - Referentie type: **leegwaarde** | Schiethouwer 21, 6446BN Brunssum

Transactiedatum:	**23-11-2020**	Koopsom kk:	**€ 215.000**
Straat:	**Schiethouwer 21**	Koopsom per / m²:	**€ 2.312**
Plaats:	**Brunssum**	Kwaliteit t.o.v. getaxeerde:	
IPD type:	**Woning**	Perceeloppervlak:	**125**
Bouwjaar:	**2014**		
Totaal m² of stuks:	**93**		

Gebruikte input en berekende output yields

Input yield	Yield
Disconteringsvoet	10,50 %
NAR vrij op naam	8,50 %
Exit yield	9,00 %

Output yield / factor	Yield / factor
BAR theoretische huur kk	15,43 %
BAR markt/herz. huur kk	15,43 %

Verklaring gehanteerde rendementen

De gehanteerde rendementen zijn gebaseerd op de stapelmethode.

De disconteringsvoet wordt opgebouwd door een risicovrije rentevoet te verhogen met risico-opslagen voor respectievelijk het beleggen in vastgoed (vastgoed risico algemeen), het beleggen in een specifieke vastgoedcategorie (winkels, woningen, kantoren, overig) en het object specifieke risico. Als risicovrije rentevoet is de meest recente effectieve rentevoet behorende bij een staatsobligatie met een looptijd van 10 jaar gekozen.

H.4 ONDERBOUWING CORRECTIES

Voor de waardering is rekening gehouden met een correctie van EUR 25.000,- voor direct noodzakelijke onderhoud- en herstelwerkzaamheden.

Bijzondere waardecomponenten
Er zijn geen bijzondere waardecomponenten.

I DUURZAAMHEID

Duurzaamheidsparagraaf

Object	
Object wordt gebruikt als kantoor	: Nee
Ruimte indeling en installaties zijn eenvoudig aanpasbaar aan veranderende vraag	: Nee
Materialen zijn overwegend demontabel en herbruikbaar	: Nee
Nadrukkelijk en overwegend duurzame materialen gebruik	: Nee
Ecologische voorzieningen	: Nee
Verbruik gas, water en energie	: Onbekend

Licht en ventilatie	
Gebruikers kunnen ramen openen	: Ja
Gebruikers kunnen de mechanische ventilatie aanpassen	: Nee
Gebruikers kunnen de temperatuur aapassen	: Ja
Overwegend LED verlichting	: Nee
Overwegend lichaamsdetectie	: Nee
Hergebruik water	: Nee

Warmte opwekking	Verwarmingsafgifte	Warm water	Luchtbehandeling
Gas	Radiatoren	Electrische boiler	Geen luchtbehandeling aanwezig

Isolatie	
Dak	: Onbekend
Gevels	: Onbekend
Vloer	: Onbekend
Glas	: Enkelglas

Duurzame energiebronnen	Type / aanwezig	Nominale opbrengst (kWh p/j)
Zonnepanelen	: Nee	
Overig	: Geen	

Voorgestelde maatregelen verduurzaming gebouw

Omschrijving	Voorzieningen	Aantal	Prijs per eenheid	Bedrag	Toelichting taxateur
PV panelen	Zonnecellen of PV cellen	60	€ 450	€ 27.000	
Isolatieglas	Hoogrendemenstbeglazing			€ 50.000	
Totaal			**€ 450**	**€ 77.000**	

Investeringen	
Totale investering voorgestelde duurzaamheidsmaatregelen:	**€ 77.000**

Toelichting voorgestelde maatregelen verduurzaming

De voorgestelde maatregelen zijn Quick wins en zullen direct bijdragen tot een lager stroom- en gasverbruik. Er heeft geen onderzoek en/of berekening plaatsgevonden inzake de daadwerkelijke besparing. Verduurzamen kan leiden tot een hogere energielabel, hetgeen tot een hogere markthuurprijs en/of marktwaarde kan leiden.

Duurzaamheid gebouw
Energie Investeringsaftrek (EIA) Niet bekend.
Milieu Investeringsaftrek (MIA) Niet bekend.
Vervroegde afschrijving milieu Niet bekend.
Investeringen (VAMIL) Niet bekend.

Green-lease overeenkomst Niet bekend.
Groenfinanciering Niet bekend.
ESCo's (energieprestatiecontracten) Niet bekend.

Energielabel:	**- / Geen**	**Onbekend**
BREEAM:	**Unclassified**	

Uitleg energielabel
Het object beschikt niet over een energielabel.

Verwacht energielabel na investeringen: **C**

Gevolgen duurzaamheid voor gekozen input parameters waardering
Er heeft geen onderzoek en/of berekening plaatsgevonden inzake de daadwerkelijke besparing. Verduurzamen kan leiden tot een hogere energielabel, hetgeen tot een hogere markthuurprijs en/of marktwaarde kan leiden.

J Waarde in huidige staat

Waarde in huidige staat

K ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

Onderstaande algemene uitgangspunten zijn op deze waardering van toepassing tenzij uitdrukkelijk anders vermeld in deze rapportage.

Bouwkundige en technische staat

1. Hoewel wij bij onze inspectie en opname van de onroerende zaak ons een idee hebben kunnen vormen over de staat van onderhoud, hebben wij, voor zover wij in staat gesteld zijn om de verschillende gedeelten te inspecteren, slechts gekeken naar de uitwendige en direct zichtbare staat van onderhoud.
2. Bij de beoordeling van het onderhoud is een relatie gelegd met de ouderdom van het gebouw. Technische en/of functionele veroudering van de onderdelen is daarbij in relatie gebracht tot de ouderdom, type gebruik en de (multi-) functionaliteit van het gehele gebouw.
3. De beoordeling van het onderhoud is geen bouwkundig rapport en geeft slechts een indicatief inzicht. Voor meer gedetailleerde informatie adviseren wij een bouwkundig onderzoek.
4. De onderhoudstoestand van het dak is uitsluitend vanaf de begane grond beoordeeld.
5. Bij de waardering is ervan uitgegaan, dat de in het getaxeerde aanwezige technische installaties in functionerende staat van onderhoud verkeren voor het huidige gebruik, zodat eventuele van overheidswege vereiste periodieke goedkeuringen zonder bijzondere investeringen kunnen worden verkregen. De aanwezige apparatuur / installaties is/ zijn niet gecontroleerd op de werking daarvan.
6. De taxateurs aanvaarden geen aansprakelijkheid met betrekking tot de onderhoudstoestand zelf of mogelijke verborgen gebreken.
7. Ten behoeve van een taxatie waarin de opstallen, nog gerealiseerd dan wel verbouwd en opgeleverd dienen te worden, wordt ervan uitgegaan dat eventuele (verbouwings-) werkzaamheden naar de eisen van goed en deugdelijk werk door een erkende aannemer worden uitgevoerd, gebruikmakend van duurzame materialen en onder voorbehoud van inspectie achteraf.
8. Voor zover door of vanwege de opdrachtgever opgave is gedaan van oppervlakten wordt er door ondergetekende van uitgegaan dat deze oppervlakten correct zijn.
9. De bruto oppervlakte is, tenzij anders opgegeven, gedefinieerd door het Nederlands Normalisatie-instituut in NEN 2580 en de verhuurbare oppervlakte in bijlage B van NEN 2580. Voor de gebruikte termen, definities en bepalingsmethoden wordt verwezen naar de NEN 2580 oppervlakten en inhouden van gebouwen.
10. Wij hebben geen rekening gehouden met verschillen die eventueel zijn opgetreden tussen inspectiedatum en de waardepeildatum of tussen waardepeildatum en datum taxatierapport.

Milieu

1. Bij de waardering zijn wij ervan uitgegaan dat de grond en de opstallen vrij zijn van giftige stoffen c.q. stoffen welke gevaarlijk zijn voor de volksgezondheid en/of het milieu, dan wel de functionaliteit van het perceel aantasten.
2. Wij hebben geen onderzoek verricht of laten verrichten naar de aanwezigheid van stoffen in grond of grondwater, of naar materialen die schadelijk zijn voor mens, milieu of gebouwen, of naar de aanwezigheid van stoffen die de waarde beïnvloeden.
3. Bij de inspectie van het pand is globaal onderzocht of bij de bouw gebruik werd gemaakt van materialen die naar de huidige inzichten gevaar zouden kunnen opleveren voor het milieu en/ of de gezondheid van de mens, zoals in het bijzonder asbest.
4. Indien in dit rapport geen melding wordt gemaakt van een negatief milieuaspect betekent dit niet dat er geen negatieve milieuaspecten zijn. Het feit dat er negatieve milieuaspecten worden vermeld betekent niet altijd dat deze milieuaspecten bewezen zijn. Verder onderzoek kan dan gewenst zijn. Voor zover er in dit rapport melding wordt gemaakt van (mogelijke) verontreiniging is lid 1 van deze paragraaf “Milieu” onverminderd van toepassing.
5. Tenzij uit de rapportage anders blijkt zijn we bij de taxatie ervan uitgegaan dat er geen materialen in het gebouw zijn verwerkt die belastend zijn voor het milieu en/ of de volksgezondheid.
6. Wij hebben aangenomen dat het gehele complex vrij is van legionella en dat adequate maatregelen zijn getroffen om het ontstaan van legionella te voorkomen.
7. Bij de bouw, verkoop en verhuur van een gebouw dient er een energieprestatiecertificaat aanwezig te zijn. Indien in het rapport melding wordt gemaakt van de aanwezigheid van een energieprestatiecertificaat gaan wij ervan uit dat dit voldoet aan de laatste eisen. Indien in het rapport melding wordt gemaakt van de afwezigheid van een energieprestatiecertificaat wil dat niet zeggen dat dit niet bestaat. Bij de waardering wordt ervan uitgegaan dat de gemelde afwezigheid van het energieprestatiecertificaat geen negatieve gevolgen heeft voor de waarde.

Eigendom

1. Bij de waardering zijn wij ervan uitgegaan dat de onroerende zaak vrij van hypotheek en beslagen wordt geleverd.
2. Wij hebben geen titelonderzoek gedaan waaruit eventuele zakelijke rechten, kettingbedingen en/ of gebruiks- of vervreemdingsbeperkingen blijken.
3. Afwijkingen tussen de plaatselijke en de juridische status van het eigendom zijn slechts gemeld of betrokken in de taxatie voor zover deze visueel waarneembaar zijn en/ of volgens verklaring van de eigenaar kenbaar zijn gemaakt.
4. Bij onze waardering is geen onderzoek verricht naar de van toepassing zijnde Vereniging van Eigenaren. Wij hebben geen inzicht in de balans en de winst- en verliesrekening van de Vereniging van Eigenaren gehad. Bij onze waardering zijn we ervan uitgegaan dat de financiële positie van de Vereniging van Eigenaren zodanig is dat deze geen negatief effect heeft op de door ons vastgestelde waarde. Voorts zijn we ervan uitgegaan dat in de splitsingsakte en/of het huishoudelijk reglement van de Vereniging van Eigenaren geen bepalingen zijn opgenomen die een negatief effect zouden kunnen veroorzaken op de door ons vastgestelde waarde.
5. Ofschoon mogelijk de waarden van delen van het getaxeerd object of complex, ten behoeve van een juiste waarde onderbouwing, afzonderlijk zijn berekend, kunnen deze waarden niet als afzonderlijke eenheid worden beschouwd tenzij deze bij de waarde vaststelling uitdrukkelijk als afzonderlijke eenheden zijn weergegeven.

Publiekrechtelijk

1. Indien de taxateurs onderzoek hebben verricht naar de publiekrechtelijke bepalingen die van toepassing zijn op het getaxeerde zijn de resultaten van dit onderzoek in ons waardeoordeel betrokken.
2. In het geval dat er geen onderzoek is verricht zijn wij er bij de waardering van uitgegaan dat het getaxeerde voldoet aan alle publiekrechtelijke bepalingen (waaronder bestemmingsplan, omgevingsvergunningen, bouwverordeningen en vestigings-/gebruiksvergunningen) en dat er geen publiekrechtelijke aspecten aanwezig zijn die de getaxeerde waarden beïnvloeden.

Huurrecht

1. Hoewel wij bij onze inspectie en opname van de onroerende zaak ons een idee hebben kunnen vormen over de staat van onderhoud, hebben wij, voor zover wij in staat gesteld zijn om de verschillende gedeelten te inspecteren, slechts gekeken naar de uitwendige en direct zichtbare staat van onderhoud.
2. Wij zijn er bij de waardering van uitgegaan dat er geen lopende of aangekondigde huurgeschillen tussen de huurder en de verhuurder bestaan.
3. De waardering is uitgevoerd op basis van de gestanddoening van de lopende huurovereenkomst(en).
4. Bij de waardering is ervan uitgegaan dat de eventueel niet getekende huurcontracten ongewijzigd zijn voortgezet en dat huurpenningen, bankgaranties, optiebeschikkingen e.d. kunnen worden overgedragen aan een verkrijger.
5. Indien er geen huurcontract(en) is/zijn verstrekt, maar uitsluitend een huurlijst met essentialia, zijn wij uitgegaan van een standaard ROZ-contract van 5 + 5 jaar, waarbij geen waarde beïnvloedende bijzondere bepalingen zijn opgenomen. Bij woningen gaan wij uit van een huurtermijn van 1 jaar en daarna voor onbepaalde tijd.
6. Bij de waardering is uitgegaan van de verstrekte informatie inzake de BTW-aftrek en dat er geen wijzigingen van gebruik hebben plaatsgevonden.
7. Bij de waardering wordt ervan uitgegaan dat er geen achterstand in huur of andere betalingsverplichtingen zijn.
8. Bij de waardering wordt ervan uitgegaan dat de eventueel door huurder(s) betaalde waarborgsom(men) geen onderdeel uitmaken van de waarde van het getaxeerde en dat partijen deze verrekenen bij een eventuele overdracht van de onroerende zaak.
9. Indien het object in gebruik is op grond van een huurovereenkomst met een dochter- of een moedermaatschappij van de huurster is die overeenkomst bij deze waardering buiten beschouwing gelaten.
10. In het geval van zogenoemde 7:290 BW bedrijfsruimte hebben wij indicatie gegeven van de eventueel nader vast te stellen huurprijs op grond van artikel 7:303 BW. De in artikel 7:303 BW bedoelde nadere huurprijs dient volgens een specifieke, in de wetgeving omschreven methode te worden vastgesteld. Er is op voorhand niet met zekerheid iets te zeggen over de mogelijke uitkomst van een in de wet bedoeld huurprijs. Onze opgave is dan ook niet meer dan indicatief. Niet van toepassing voor woningen.
11. De maximaal redelijke huurprijzen van de individuele zelfstandige en/of onzelfstandige wooneenheden zijn niet vastgesteld conform het wettelijk kader (“woningwaarderingsstelsel”). In de waardering is er derhalve van uitgegaan dat de wooneenheden marktconform zijn verhuurd en gerealiseerd binnen de geldende wet- en regelgeving.

Voordelen

1. Er is geen rekening gehouden met eventueel te verkrijgen, dan wel te restitueren premies, subsidies of overheidsbijdragen in welke vorm dan ook.
2. Bij de waardering zijn mogelijke specifieke voordelen die bepaalde eigenaren/gebruikers zouden kunnen genieten buiten beschouwing gelaten.

Plaatselijke voorschriften

Wij zijn er bij de waardering van uitgegaan dat op de waardepeildatum de onroerende zaak en het gebruik ervan voldoen aan alle overheidsregels en –eisen.

Fiscale wetgeving

1. In de taxatie is geen rekening gehouden met specifieke fiscale regelgeving betreffende de vennootschapsbelasting of inkomstenbelasting. Wij wijzen erop dat wij niet competent zijn als fiscalist. Wij adviseren in voorkomende gevallen een fiscaal adviseur te raadplegen betreffende de fiscaliteiten die samenhangen met het getaxeerde vastgoed.
2. Alle bedragen die in de waardering zijn gebruikt zijn exclusief omzetbelasting (BTW), tenzij het wooncomplexen betreft of anders vermeld en er wordt van uitgegaan dat bij verhuur en verkoop de vrijstelling van omzetbelasting van toepassing is, tenzij uit de waardering van de individuele onroerende zaak anders blijkt.
3. De vastgestelde waarden zijn “kosten koper” tenzij uitdrukkelijk anders vermeld. Onder “kosten koper” verstaan wij de overdrachtsbelasting, notariskosten wegens levering van de onroerende zaak, evenals de kosten verbonden aan de inschrijving ervan in het kadaster.

Toekomstige wetgeving

Bij de uitvoering van de taxatie hebben wij geen rekening gehouden met mogelijke toekomstige wijzigingen in de bestaande wetgeving.

Rechten van derden

Er wordt door ons aangenomen dat er geen rechten van derden zijn anders dan in dit rapport genoemd.

Tijd

1. Een taxatie is tijdafhankelijk: de waarde reflecteert de verkregen informatie en marktomstandigheden op de waardepeildatum;
2. Gebeurtenissen na de inspectiedatum maar vóór de waardepeildatum worden (mits redelijkerwijs bij de geregistreerde taxateur bekend) altijd verwerkt in de waardering;
3. Wanneer na de waardepeildatum maar voor de datum van de rapportage een gebeurtenis met betrekking tot het getaxeerde object plaatsvindt, die van substantiële invloed is op de waardering, zal de geregistreerde taxateur dit melden aan de opdrachtgever. In gezamenlijk overleg wordt bepaald hoe om te gaan met deze situatie. De uitkomst hiervan wordt vastgelegd in het taxatierapport;
4. Toekomstige (vermoedelijke) gebeurtenissen na de waardepeildatum en rapportdatum, die al op voorhand bekend zijn bij de geregistreerde taxateur, kunnen in overleg met de opdrachtgever worden opgenomen in de waardering. Dit kan door middel van het hanteren van uitgangspunten en/of bijzondere uitgangspunten.

Aansprakelijkheid

1. Dit rapport is bestemd voor het in aanhef genoemde doel, uitsluitend ten behoeve van de opdrachtgever. Deze taxatie zal uitsluitend voor interne doeleinden worden gebruikt en zal zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de opdrachtnemer niet worden gepubliceerd. Wel behoudt de opdrachtgever zich het recht voor de taxatie desgewenst te delen met controlerende en/of regulerende instanties, zoals accountants en De Nederlandsche Bank. Er wordt geen verantwoordelijkheid aanvaard bij gebruik door derden, tenzij met schriftelijke toestemming.
2. Wij hebben alle informatie en gegevens voor zover mogelijk gecontroleerd en betrokken bij de waardering. Wij gaan ervan uit dat deze gegevens die wij in het kader van de taxatie hebben verkregen volledig en correct zijn, ongeacht of deze door de opdrachtgever dan wel door derden zijn verstrekt, tenzij wij uitdrukkelijk anders vermelden. Wij hebben dit rapport met zorg samengesteld, doch aanvaarden wij geen aansprakelijkheid indien mocht blijken dat de aan ons verstrekte gegevens onjuist en/of onvolledig zijn geweest.
3. Voor zover door ons een herbouwwaarde wordt gerapporteerd, hebben wij geen gedetailleerde berekening gemaakt zodat de herbouwwaarde moet worden gezien als een globale schatting ter indicatie.

Beschikbare gegevens

1. De waardering is mede gebaseerd op de door de opdrachtgever of derde verstrekte gegevens/informatie.
2. De aangeleverde stukken zoals onder andere eigendomsbewijzen en huurcontracten worden globaal door ons gelezen. Bij de waardering zijn wij ervan uitgegaan dat er geen ongebruikelijke kosten, beperkingen of anderszins zaken van toepassing zijn die de waarde zouden kunnen beïnvloeden.
3. Wij gaan er vanuit dat wij alle relevante stukken met betrekking tot de onroerende zaak hebben ontvangen en dat zij correct en compleet zijn.
4. Voor zover juridische informatie aan ons ter beschikking wordt gesteld wijzen wij erop dat wij niet competent zijn als vastgoedjurist. Wij adviseren in voorkomende gevallen uw juridische adviseur te raadplegen bij de interpretatie van genoemde documenten.
5. Voor zover door of vanwege de opdrachtgever opgave is gedaan van oppervlakten wordt ervan uitgegaan dat deze oppervlakten correct zijn.
6. Voor de specificatie van oppervlakten van de onroerende zaak hanteren wij in de regel de aan ons aangeleverde gegevens dan wel gegevens die afkomstig zijn van plattegronden en/of huur-(overzichten)-contracten. Wij gaan ervan uit dat deze gegevens volledig en correct zijn.
7. Door ons opgemeten oppervlakten zijn geen meetcertificaat op basis van NEN 2580 voor de specificatie van de oppervlakten van het gebouw, tenzij dergelijke meetstaten uitdrukkelijk zijn verstrekt.
8. Wij verrichten geen onderzoek naar de debiteurenstatus van (toekomstige) huurder(s) van de onroerende zaak. Evenmin verrichten wij onderzoek naar de kredietwaardigheid van de (toekomstige) huurder(s) en/of lopende en aangekondigde huurgeschillen.

Overige waarde bepalende factoren

1. Er wordt bij de taxatie verondersteld dat zich in, op of nabij de getaxeerde onroerende zaak geen schadelijke invloeden voor de gezondheid bevinden, zoals een elektromagnetisch veld, radon en/of legionellabacterie. Voor zover deze invloeden zich in de praktijk wel voordoen, wordt verondersteld dat deze geen kwantificeerbare invloed op de waarde zullen hebben.
2. Buiten deze taxatie blijven inventaris en/of branche-specifieke inrichtingen.

Copyright

Niets uit deze taxatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

L WAARDEBEGRIPPEN EN DEFINITIES

Basis van de waarde

In de taxatiebasis zijn de fundamentele veronderstellingen vastgelegd die de voorwaarden van de hypothetische transactie definiëren waarop de taxatie is gebaseerd. Iedere wijziging in de basis heeft waarschijnlijk een aanzienlijke invloed op de waarde. Onderstaand worden de gehanteerde taxatiebases nader gedefinieerd.

Marktwaarde

Het geschatte bedrag waartegen vastgoed zou worden overgedragen op de waardepeildatum tussen een bereidwillige koper en een bereidwillige verkoper in een zakelijke transactie, na behoorlijke marketing en waarbij de partijen zouden hebben gehandeld met kennis van zaken, prudent en niet onder dwang.

Uitgangspunten:

- Koper en verkoper handelen zakelijk en in alle redelijkheid op gepaste afstand van elkaar;
- De hypothetische verkoopperiode is passend voor de soort onroerende zaak en heeft plaats gevonden voor de waardepeildatum waarin de marktomstandigheden en het prijsniveau gelijk blijven;
- De onroerende zaak is zo breed mogelijk in de markt aangeboden;
- Geen rekening is gehouden met een uitzonderlijk bod van een speciale gegadigde;
- Geen rekening is gehouden met koop- en verkoopkosten en zonder verrekening van gerelateerde belastingen;
- Indien de onroerende zaak geheel of gedeeltelijk is verhuurd, zal de koper, niet zijnde de huurder, de onroerende zaak aanvaarden onder gestanddoening van de lopende huurovereenkomst(en) met alle daaraan verbonden rechten en plichten. Koper zal dan geen ontruiming bewerkstelligen.

Markthuur

Markthuur is het geschatte bedrag waarvoor een object op de waardepeildatum verhuurd zou kunnen worden tussen een bereidwillige verhuurder en een bereidwillige huurder op passende huurvoorwaarden in een marktconforme transactie, na behoorlijke marketing waarbij de partijen geïnformeerd, zorgvuldig en zonder dwang hebben gehandeld.

Uitgangspunten:

- De huurwaarde voor commercieel vastgoed is gebaseerd op marktvergelijkingen en huurvoorwaarden conform standaard ROZ huurcontract bij een huurtermijn van 5 + 5 jaar, met de gebruikelijke verdeling van onderhouds- en verzekeringskosten en een eventuele (gedeeltelijke) reductie op de huurwaarde voor verleende incentives bij het afsluiten van het huurcontract. Bij woningen is de huurtermijn 1 jaar en daarna voor onbepaalde tijd;
- Huurder en verhuurder handelen zakelijk en in alle redelijkheid op gepaste afstand van elkaar;
- De hypothetische verhuurperiode is passend voor de soort onroerende zaak en heeft plaats gevonden voor de waardepeildatum waarin de marktomstandigheden en het prijsniveau gelijk blijven;
- De onroerende zaak is zo breed mogelijk in de markt aangeboden;
- Geen rekening is gehouden met een uitzonderlijk bod van een speciale gegadigde.

Theoretische huur

De theoretische huur is de jaarlijkse huuropbrengst verhoogd met de markthuur van de leegstaande verhuurbare ruimtes.

Classificatie voor energieklassen

Voor de classificatie is gebruik gemaakt van de inijking tabellen voor energieklassen.

Tabel voor energieklassen voor utiliteitsgebouwen

De energieprestatie van het gebouw wordt vanaf 1 januari 2021 weergegeven in een BENG 2 primair fossiel energieverbruik per kWh//m² variërend van A+++++ tot en met G in de kleuren: Zeer energiezuinige gebouwen hebben een A en zijn heldergroen, zeer onzuinige panden hebben een G en zijn felrood.

Energieklasse	Energielabel	BENG - 2 primair fossiel energieverbruik kWh/m² (EP-2 vanaf 1 januari 2021)
A+++++		Kleiner of gelijk aan 0
A++++	A++++	0 - 40
A+++	A+++	40 - 90
A++	A++	90 - 140
A+	A+	140 - 160
A	A	160 - 190
B	B	190 - 205
C	C	205 - 235
D	D	235 - 260
E	E	260 - 290
F	F	290 - 315
G	G	Groter dan 315

Terminologie

Alfabetisch overzicht van de gebruikte terminologieën in het taxatierapport.

Bijzonder uitgangspunt

Een uitgangspunt dat ofwel veronderstelt dat de taxatie wordt gebaseerd op feiten die wezenlijk verschillen van de feiten die bestaan op de waardepeildatum of waarvan redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat een kandidaat-koper het zou hanteren op de waardepeildatum.

Gebruiksoppervlakte

Het gebruiksoppervlak van een ruimte of van een groep van ruimten is de oppervlak, gemeten op vloerniveau, tussen de opgaande scheidingsconstructies, die de desbetreffende ruimte of groep van ruimten omhullen. Bij de bepaling van de GBO worden **niet** meegerekend:

De oppervlakte van delen van vloeren, waarboven de netto hoogte kleiner is dan 1,5m, met uitzondering van vloeren onder trappen, hellingsbanen e.d.

- Een trapgat, liftschacht of vide, indien de oppervlakte daarvan groter is dan 4m²
- Een vrijstaande bouwconstructie, niet zijnde een trap, en een leidingschacht, indien de horizontale doorsnede daarvan groter is dan 0,5m², en een dragende (binnen)wand.

Bij de bepaling van de grenslijn moet een incidentele nis of uitsparing en een incidenteel uitspringend bouwdeel worden genegeerd, indien het grondvlak daarvan kleiner is dan 0,5m².

Inspectie

De bezichtiging en (daarop gebaseerde) beoordeling van het vastgoedobject ter plaatse.

Inspectiedatum

De datum waarop het te taxeren vastgoedobject is geïnspecteerd. Bij een inspectie van meerdere dagen is de laatste dag van bezichtiging de inspectiedatum.

Professionele taxatiedienst

Het in overeenstemming met de daarvoor geldende (inter)nationale standaarden schatten van en rapporteren over de waarde van vastgoedobjecten door de taxateur, aan welke schatting en rapportering in het economische en maatschappelijk verkeer vertrouwen wordt ontleend en waarbij de taxateur zijn vakbekwaamheid aanwendt.

Uitgangspunten

Een veronderstelling die voor waar wordt gehouden. Dit betreffen feiten, voorwaarden of situaties die van invloed zijn op de taxatie met betrekking tot welke is overeengekomen dat zij niet door de taxateur hoeven te worden geverifieerd. Uitgangspunten worden normaal gesproken gehanteerd wanneer specifiek onderzoek niet is vereist om te bewijzen dat iets waar is.

Vastgoedobject

De grond, de nog niet gewonnen delfstoffen, de met de grond verenigde beplantingen, alsmede de gebouwen en werken die duurzaam met de grond zijn verenigd, hetzij rechtstreeks, hetzij door vereniging met andere gebouwen of werken, daaronder begrepen het meest omvattende recht hierop (eigendomsrecht) alsmede de beperkte zakelijke rechten die hierop gevestigd kunnen zijn (zoals erfpacht, opstal en vruchtgebruik), alsmede appartementsrechten, een en ander in Nederland gelegen.

Waardepeildatum

De datum waarop de taxatieopinie van toepassing is. De waardepeildatum omvat tevens de tijd waarop deze van toepassing is als de waarde van het type vastgoedobject aanzienlijk kan veranderen in de loop van één dag.

Afkortingen

Alfabetisch overzicht van de gebruikte afkortingen in het taxatierapport.

BAR
Bruto Aanvangs Rendement = bruto huuropbrengst / marktwaarde x 100%

BVO
De bruto vloeroppervlakte van een ruimte. B.V.O. of van een groep van ruimten is de oppervlakte, gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande scheidingsconstructies, die de desbetreffende ruimte of groep van ruimten omhullen.

DCF
Discounted Cash Flow = contante waarde toekomstige cash flows

EVS
European Valuation Standards 2016

GBO
Gebruiksoppervlakte

HABU
Highest And Best Use

IVS
International Valuation Standards 2017

IVSC
International Valuation Standards Committee

NAR
Netto Aanvangs Rendement = netto huurwaarde / marktwaarde v.o.n. x 100%

RICS
Royal Institution of Chartered Surveyors

TEGoVA
The European Group of Valuers Association

M BIJLAGEN OVERZICHT

Bijlagen
Bijlagen:

- Berekening(en)
- Kopie opdrachtbevestiging
- Plattegronden
- Kadastrale gegevens
- Eigendomsbewijs
- Bestemmingsplangegevens
- Bodeminformatie (milieu)

BIJLAGEN BELEGGING- OF KOOPREFERENTIES

Algemene toelichting op de beleggings- of koopreferenties | aantal referenties: **3**

Er vinden diverse transacties plaats van maatschappelijke (verouderd) vastgoed. Het betreft echter zeer specifieke objecten, doch geven de transacties een zekere indicatie van de opbrengstprijzen van dergelijk vastgoed.

Referentie type: **koop** | Heufstraat 1, 6441TX Brunssum

Transactiedatum:	**1-10-2020**	Koopsom kk:	**€ 530.000**
Adres:	**Heufstraat 1**	Koopsom p/m²:	**€ 482**
Plaats:	**Brunssum**		
IPD type:	**Overig**		
Bouwjaar:	**1979**		
m² / stuks:	**1.100**		

Referentie type: **koop** | Kerkstraat 29, 6143 BB Guttecoven

Transactiedatum:	**17-4-2018 22:00:00**	Koopsom kk:	**€ 261.000**
Adres:	**Kerkstraat 29**	Koopsom p/m²:	**€ 334**
Plaats:	**Guttecoven**		
IPD type:	**Overig**		
m² / stuks:	**781**		
Bron:	**Tiara Business**		

Toelichting op deze referentie
Voormalig schoolgebouw, in de kern Guttecoven, deel uitmakende van de gemeente Sittard-Geleen. Het object is tot voor kort geëxploiteerd als zijnde schoolgebouw. De staat van onderhoud is prima. Vrijwel het volledige vloeroppervlak is op maaiveld/begane grond gesitueerd. Op verdieping is enkel een technische ruimte aanwezig. Rondom de opstal is deels terreinverharding (plavuizen) en deels groen aanwezig. Het gehele terrein is omheind. Inpandig zijn diverse leslokalen, kantoortjes, een gymzaal en brede algemene ruimten van toepassing. Vrijwel het volledig object rust op een stalen pilarenconstructie waardoor de huidige indeling eenvoudig gewijzigd kan worden.

Referentie type: **koop** | Looiwinkelstraat 24, 6176 ED Spaubeek

Transactiedatum:	**26-9-2018**	Koopsom kk:	**€ 300.000**
Adres:	**Looiwinkelstraat 24**	Koopsom p/m²:	**€ 345**
Plaats:	**Spaubeek**		
IPD type:	**Overig**		
Bouwjaar:	**1978**		
m² / stuks:	**870**		
Bron:	**Real Works**		

Geen Foto beschikbaar

Toelichting op deze referentie
Maatschappelijk object (bouwjaar 1978), voorheen in gebruik geweest ten behoeve van begeleid wonen. Dit object bestaat uit drie bouwlagen met in totaal ca. 870 m² verhuurbare oppervlakte, gelegen op een ruime kavel van 1.620 m² in de woonkern Spaubeek. Tot voor kort werd dit object geëxploiteerd als locatie voor begeleid wonen; de zorginstelling is verhuisd naar een nieuwbouw locatie. Het opleveringsniveau bestaat uit 27 begeleid wonen units met gemeenschappelijke ruimten (zoals 3 'woonkamers' en verschillende gemeenschappelijke toilet en badkamervoorzieningen). Alle interne faciliteiten zijn functioneel, doch enigszins verouderd. Momenteel wordt het object ingevuld door een leegstandbeheerder.

BEREIKBAARHEID :
Het object is gelegen in Spaubeek, op zeer korte afstand van Rijksweg A76/A2. Spaubeek is een woonkern met ca. 3.700 inwoners, centraal gelegen in Zuid Limburg. Steden als Maastricht, Sittard-Geleen zijn binnen 15 autominuten te bereiken. Spaubeek beschikt over een NS-station, verder stoppen bussen binnen loopafstand.

OBJECT : Het gebouw bestaat uit:
Bouwlaag Omschrijving Oppervlakte (v.v.o.)
Souterrain ca. 35 m²
Begane Grond woonzorg eenheden ca. 435 m²
Eerste verdieping woonzorg eenheden ca. 400 m²
Totaal ca. 870 m²

PARKEREN :
Op eigen terrein zijn 6 parkeerplaatsen gelegen. Het terrein biedt mogelijkheden tot het realiseren van extra parkeerplaatsen. De openbare weg biedt eveneens parkeergelegenheid.

BESTEMMING :
Het gebouw is binnen vigerend bestemmingsplan "Kern Spaubeek, herzien 2013", vastgesteld op 24-10-2013, bestemd als "Maatschappelijk" met de functieaanduiding "wonen". Binnen deze bestemming is onder andere gebruik voor doeleinden ten behoeve van onderwijs, openbaar bestuur, religieuze functies, overdekte sport- en spelaccommodaties, medische-sociale functies, maatschappelijke en culturele functies, alsmede gezinsvervangend wonen en/ of begeleid wonen toegestaan. Het bestemmingsplan is op eerste aanvraag beschikbaar via ons kantoor.

BIJLAGEN HUURREFERENTIES

Algemene toelichting op de huurreferenties | aantal referenties: 2

Referentie type: **huurtransactie** | Prins Bernhardstraat 2, 6443 AM BRUNSSUM

Transactiedatum:	**23-9-2020 22:00:00**	Huuropbrengst:	**€ 20.250**
Straat:	**Prins Bernhardstraat 2**	Aanvangshuur per jaar m²:	**-**
Plaats:	**BRUNSSUM**	Huuropbrengst per jaar m²:	**€ 45,00**
IPD type:	**Overig**		
Totaal m² of stuks:	**450**		
Bron:	**Tiara Business**		

Toelichting op deze referentie
Bron=Tiara Transactie, HuidigeStatus=verhuurd, Afmelddatum=24-9-2020, TxPrijs=20250, TxConditie=verhuurd per jaar, TxOppervlakte=450, Koopprijs=249000, HuurConditie=per jaar, Hoofdfunctie=kantoorruimte, KantoorruimteOpp=450

Referentie type: **huurtransactie** | Pater Beatusstraat 1, 6411 TR HEERLEN

Transactiedatum:	**21-5-2019 22:00:00**	Huuropbrengst:	**€ 93.750**
Straat:	**Pater Beatusstraat 1**	Aanvangshuur per jaar m²:	**-**
Plaats:	**HEERLEN**	Huuropbrengst per jaar m²:	**€ 75,00**
IPD type:	**Overig**		
Totaal m² of stuks:	**1.250**		
Bron:	**Tiara Business**		

Toelichting op deze referentie
Bron=Tiara Transactie, HuidigeStatus=verhuurd, Afmelddatum=28-5-2019, TxPrijs=152184, TxConditie=verhuurd per jaar, TxOppervlakte=1250, HuurConditie=per vierkante meter per jaar, Hoofdfunctie=kantoorruimte, KantoorruimteOpp=822

BIJLAGEN LEEGWAARDEREFERENTIES

Algemene toelichting op de leegwaardereferenties | aantal referenties: 3

Kooptransacties van relatief nieuwe woningen vinden plaats binnen de bandbreedte van EUR 1800,- tot 2.300 per m2 k.k.

Referentie type: **leegwaarde** | Korenbloem bouwnummer 10 , 6446BN Brunssum

Transactiedatum:	**31-12-2020**	Koopsom kk:	**€ 203.000**
Straat:	**Korenbloem bouwnummer 10**	Koopsom per / m²:	**€ 1.813**
Plaats:	**Brunssum**	Kwaliteit t.o.v. getaxeerde:	
IPD type:	**Woning**	Perceeloppervlak:	**246**
Bouwjaar:	**2018**		
Totaal m² of stuks:	**112**		

Referentie type: **leegwaarde** | Opzichter 13, 6446BN Brunssum

Transactiedatum:	**31-12-2019**	Koopsom kk:	**€ 201.000**
Straat:	**Opzichter 13**	Koopsom per / m²:	**€ 1.795**
Plaats:	**Brunssum**	Kwaliteit t.o.v. getaxeerde:	
IPD type:	**Woning**	Perceeloppervlak:	**235**
Bouwjaar:	**2019**		
Totaal m² of stuks:	**112**		

Referentie type: **leegwaarde** | Schiethouwer 21, 6446BN Brunssum

Transactiedatum:	**23-11-2020**	Koopsom kk:	**€ 215.000**
Straat:	**Schiethouwer 21**	Koopsom per / m²:	**€ 2.312**
Plaats:	**Brunssum**	Kwaliteit t.o.v. getaxeerde:	
IPD type:	**Woning**	Perceeloppervlak:	**125**
Bouwjaar:	**2014**		
Totaal m² of stuks:	**93**		

Aelmans Rentmeesters- & Makelaarskantoor BV
Kerkstraat 4 | Voerendaal
Email: **jackaelmans@aelmans.com** | Tel: **045-5753255**

Taxatierapport samenvatting

Wieënweg 6, 6445CD Brunssum

Waarde op: 21-4-2021 | Taxateur: ir. Jack Aelmans RT MRE

I - Rapport samenvatting | Commercieel

Dossiernummer:	**R216518**
VMS taxatienummer:	**41168854**
Complex:	**Wieënweg 6 te Brunssum**
Adres:	**Wieënweg 6, 6445CD Brunssum**
Eigenaar:	**Gemeente Brunssum**
Type eigendom:	**Eigendom**
Te taxeren belang:	**Eigendom**
Perceeloppervlakte:	**3.587 m²**

Object

Type object:	**Commercieel**
Oorspronkelijk bouwjaar:	**1950**
Monument:	**Beschermd stads- of dorpsgezicht of voorstel daartoe**
Totaal BVO:	**806 m²**
VVO (m²):	**701 m²**
Verhouding VVO / BVO:	**1:1,15**

Waardering

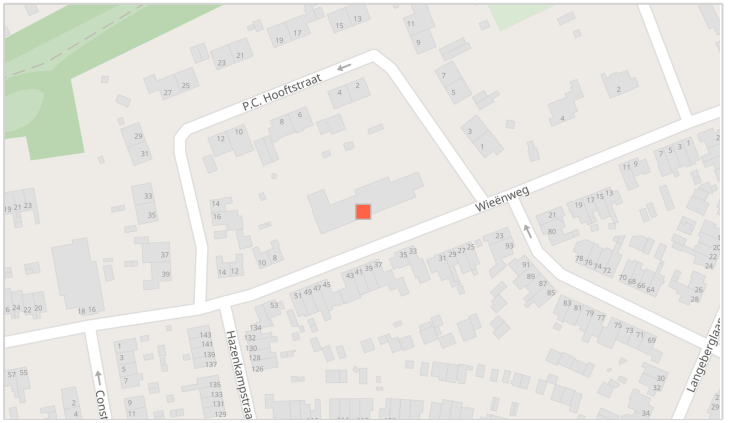
Opdrachtgever:	**Gemeente Brunssum**
Contactpersoon:	**G. Pingen**
Doel taxatie:	**Verkoop**
Taxateur:	**ir. Jack Aelmans RT MRE**
Waardepeildatum:	**woensdag 21 april 2021**
Marktwaarde per m²:	**€ 303**

Het object is per 21-04-2021 getaxeerd op:

EUR 210.000

Marktwaarde kosten koper

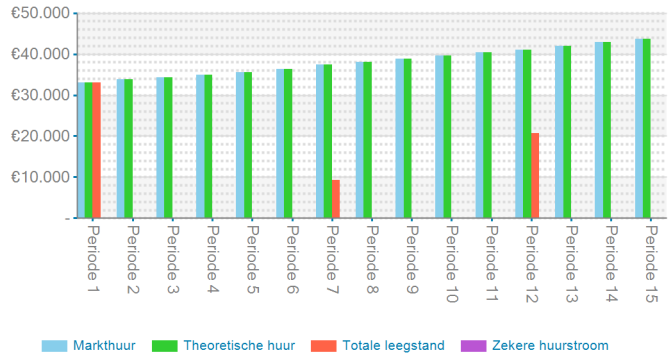
Locatie

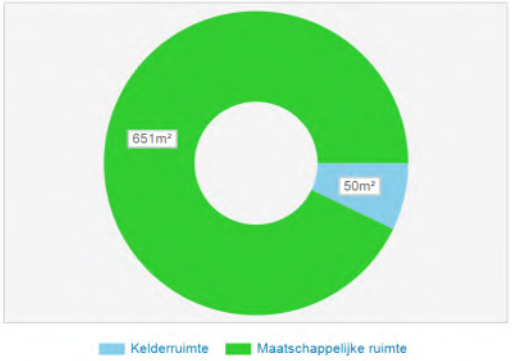
Complex foto

GEPROGNOSTICEERDE HUURSTROMEN

RUIMTE VERDELING

Kengetallen

Markt/herz. huur:	**€ 32.800**
Theoretische huur:	**€ 32.800**
Netto markt/herz. huur:	**€ 27.122**
Correctie meer- en minderhuur:	**-**
Exploitatielasten % markt/herz. huur:	**17,3 %**
Leegstand % markt/herz. huur:	**100,0 %**
BAR markt/herz. huur kk:	**15,4 %**
BAR contracthuur kk:	**0,0 %**
Aantal huurders:	**-**
Gem. restduur contracten jr:	**-**

NAR rapportage

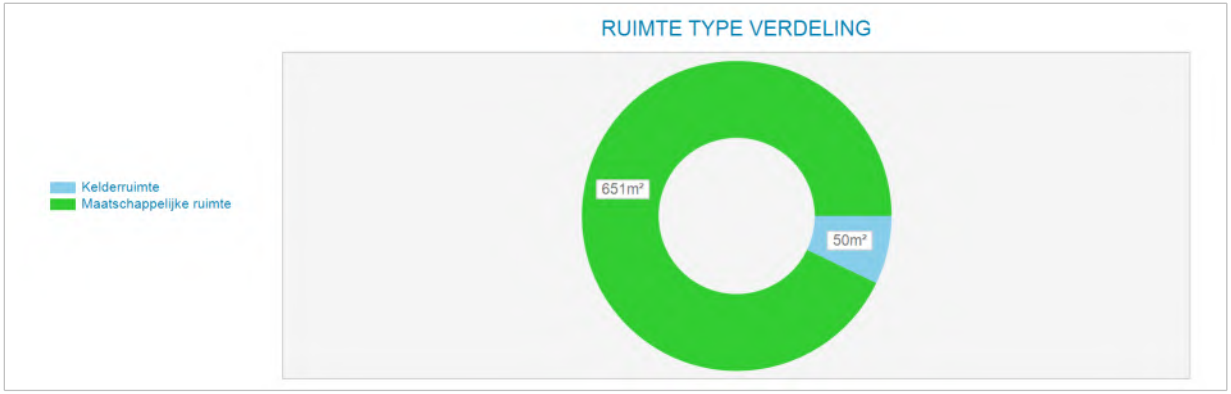
Wieënweg 6, 6445CD Brunssum

Waarde op: 21-4-2021 | Taxateur: ir. Jack Aelmans RT MRE

Ruimtetype	VVO	Aantal	Huur/eh	Huur %	Huurwaarde
Maatschappelijke ruimte	651	-	€ 50	99%	€ 32.550
Kelderruimte	50	-	€ 5	1%	€ 250
Totaal	**701**	**-**		**100%**	**€ 32.800**

Exploitatiekosten	Kost/m²	Kost/%	
Totaal vaste kosten	€ 1,20	2,6%	€ 841
Onderhoud	€ 6,90	14,7%	€ 4.837
Beheerkosten	-	0,0%	-
Overige kosten	-	0,0%	-
Operationele kosten	**€ 8,10**	**17,3%**	**€ 5.678**
Netto markthuur			**€ 27.122**
NAR % von			8,50%
Marktwaarde von voor correcties			**€ 319.079**

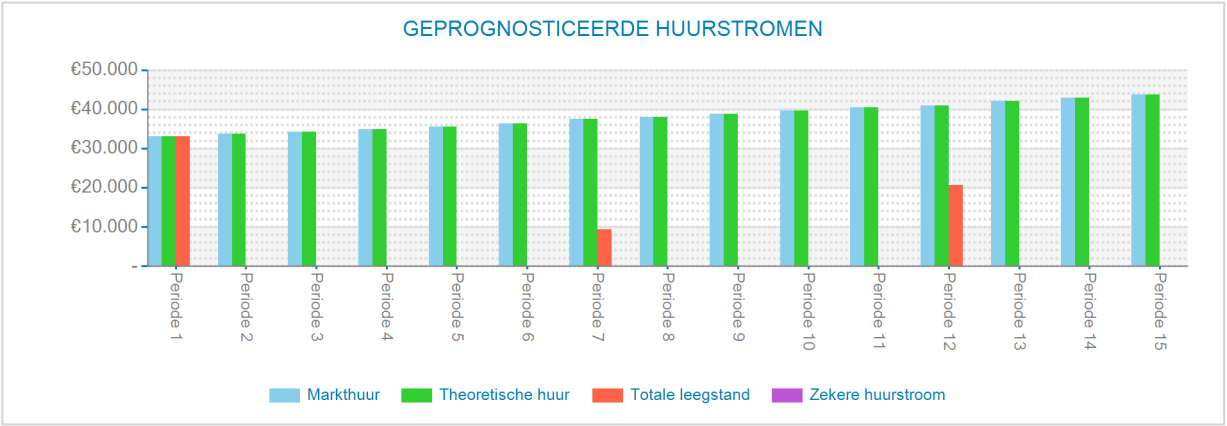
Contante waarde correcties	
Meer- en minderhuur	-
Mutatieleegstand	-€ 22.712
Aanvangsleegstand	-€ 31.513
Huurvrij	-
(Mutatie-)Leegstandskosten	-€ 11.541
BTW compensatie	-
Niet verrekenbare BTW	-
Achterstallig onderhoud	-€ 23.990
Renovaties	-
Overige kosten	-
Overige baten	-
Energie besparende maatregelen	-
Erfpacht / opstal	-
Totaal correcties	**-€ 89.756**
Marktwaarde von	**€ 229.323**
Verwervingskosten	€ 17.477
Marktwaarde kk	**€ 211.845**
Marktwaarde kk afgerond	**€ 210.000**

Markt/reviewhuur kapitalisatie	Bruto huur	Netto huur	Bruto von rend	Netto von rend	Kap. factor von
Markt/reviewhuur	€ 32.800	€ 27.122	14,30%	11,83%	7,0
Huurinkomsten incl. leeg	€ 32.800	€ 27.122	14,30%	11,83%	7,0
Leegstand	€ 32.800				
Huurinkomsten excl. leeg	-				
Markthuur eigenaar-gebruiker	-				

Kengetallen	
BAR kk markthuur	15,48%
BAR kk huuropbrengst	0,00%
IRR	10,59%
Gem restduur contracten jr	-
Marktwaarde kk per m²	€ 302

Disconteringsfactoren correcties	
Disconteringsvoet	10,50%

DCF rapportage

Wieënweg 6, 6445CD Brunssum

Waarde op: 21-4-2021 | Taxateur: ir. Jack Aelmans RT MRE

KASSTROMEN	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8	Periode 9	Periode 10	Periode 11	Periode 12	Periode 13	Periode 14	Periode 15
Theoretische huur	33.126	33.789	34.279	34.879	35.576	36.288	37.492	38.056	38.817	39.593	40.385	40.987	42.012	42.852	43.710
Aanvangsleegstand	-33.126	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatieleegstand	-	-	-	-	-	-	-9.291	-	-	-	-	-20.672	-	-	-
Structurele leegstand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Huurvrij	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BTW compensatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruto huurinkomsten	**-**	**33.789**	**34.279**	**34.879**	**35.576**	**36.288**	**28.201**	**38.056**	**38.817**	**39.593**	**40.385**	**20.315**	**42.012**	**42.852**	**43.710**
OZB	-568	-576	-584	-594	-606	-618	-631	-643	-656	-669	-683	-696	-710	-724	-739
Rioolbelasting	-227	-230	-233	-237	-242	-247	-252	-257	-262	-267	-272	-278	-283	-289	-295
Waterschapslasten	-53	-54	-54	-55	-57	-58	-59	-60	-61	-62	-64	-65	-66	-68	-69
Verzekering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige vaste kosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vaste kosten	**-847**	**-859**	**-872**	**-887**	**-905**	**-923**	**-941**	**-960**	**-979**	**-999**	**-1.019**	**-1.039**	**-1.060**	**-1.081**	**-1.103**
Verhuurcourtage	-4.638	-	-	-	-	-	-2.611	-	-	-	-	-5.766	-	-	-
Promotiekosten	-331	-	-	-	-	-	-187	-	-	-	-	-412	-	-	-
Mutatiekosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Servicekosten eigenaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leegstandkosten	**-4.969**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-2.798**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-6.178**	**-**	**-**	**-**
Onderhoud	-4.879	-4.964	-5.055	-5.165	-5.294	-5.427	-5.562	-5.701	-5.844	-5.990	-6.140	-6.293	-6.451	-6.612	-6.777
Beheerkosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oninbare huur	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Niet verrekenbare BTW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige kosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige kosten	**-4.879**	**-4.964**	**-5.055**	**-5.165**	**-5.294**	**-5.427**	**-5.562**	**-5.701**	**-5.844**	**-5.990**	**-6.140**	**-6.293**	**-6.451**	**-6.612**	**-6.777**
Renovaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Achterstallig onderhoud	-25.218	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Meer- en minderhuur default risico	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige baten/lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Energie besparende maatregelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erfpacht / opstal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Correcties	**-25.218**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Kasstroom	**-35.913**	**27.965**	**28.353**	**28.827**	**29.377**	**29.938**	**18.899**	**31.394**	**31.994**	**32.604**	**33.226**	**6.804**	**34.502**	**35.160**	**35.830**
NCW Kasstromen	**-34.164**	**24.076**	**22.090**	**20.325**	**18.745**	**17.288**	**9.876**	**14.847**	**13.693**	**12.628**	**11.646**	**2.158**	**9.904**	**9.134**	**8.423**

Marktwaarde en gebruikte yields

Marktwaarde VON	**€ 230.132**
Marktwaarde KK	**€ 212.593**
Marktwaarde KK (afgerond)	**€ 210.000**

Disconteringsvoet	**10,50 %**
NCW Kasstroom	**€ 160.667**

Exit Yield	**9,00 %**
NCW Eindwaarde	**€ 69.465**

Huurdersoverzicht rapportage

Wieënweg 6, 6445CD Brunssum

Waarde op: 21-4-2021 | Taxateur: ir. Jack Aelmans RT MRE

Huurinkomsten en leegstand

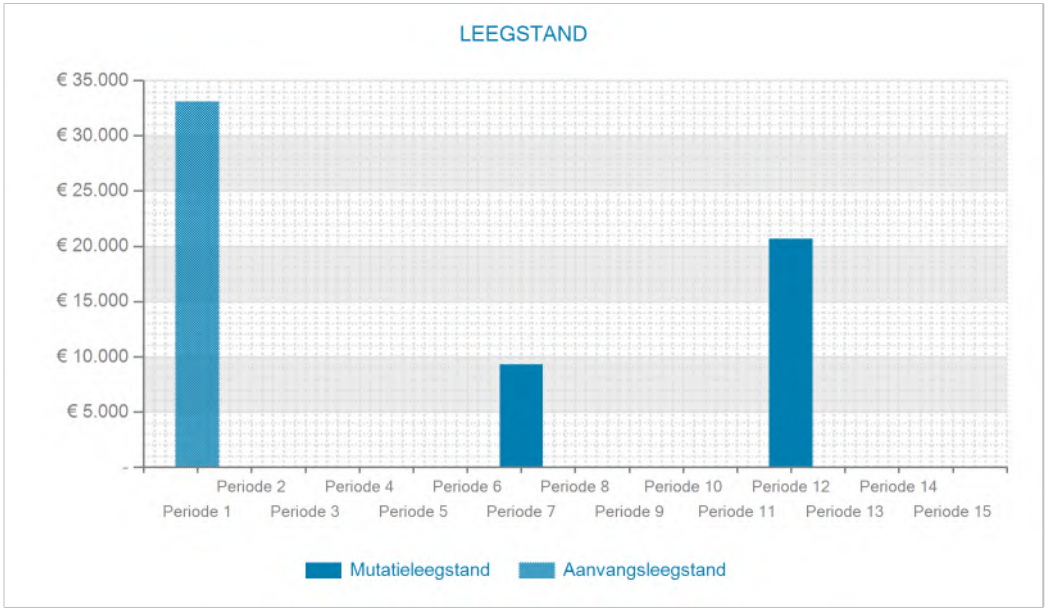
Wieënweg 6, 6445CD Brunssum

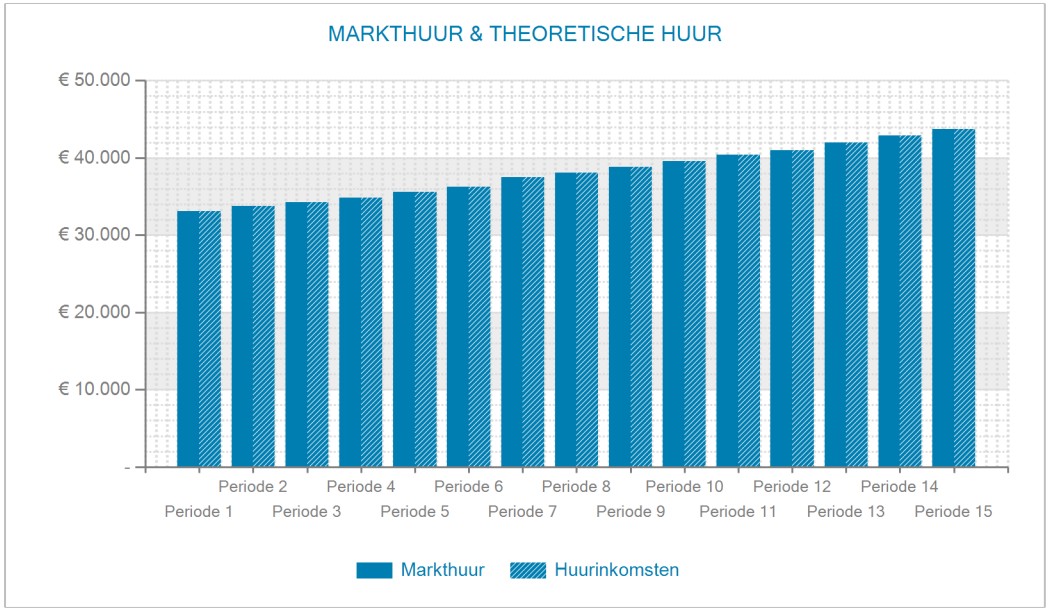
Waarde op: 21-4-2021 | Taxateur: ir. Jack Aelmans RT MRE

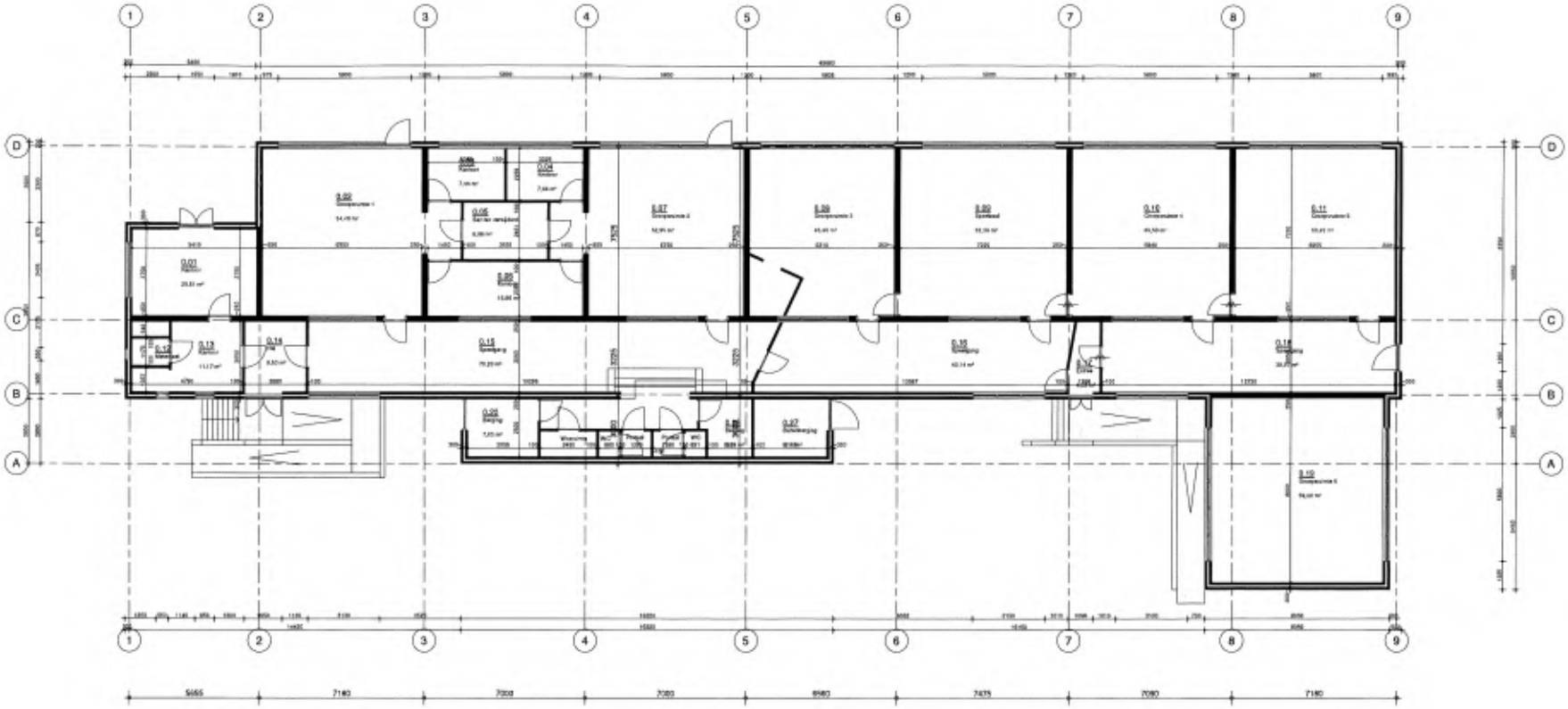
Huurderving	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8	Periode 9	Periode 10	Periode 11	Periode 12	Periode 13	Periode 14	Periode 15
Aanvangsleegstand	33.126	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatieleegstand	-	-	-	-	-	-	9.291	-	-	-	-	20.672	-	-	-
Structurele leegstand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Huurvrij	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

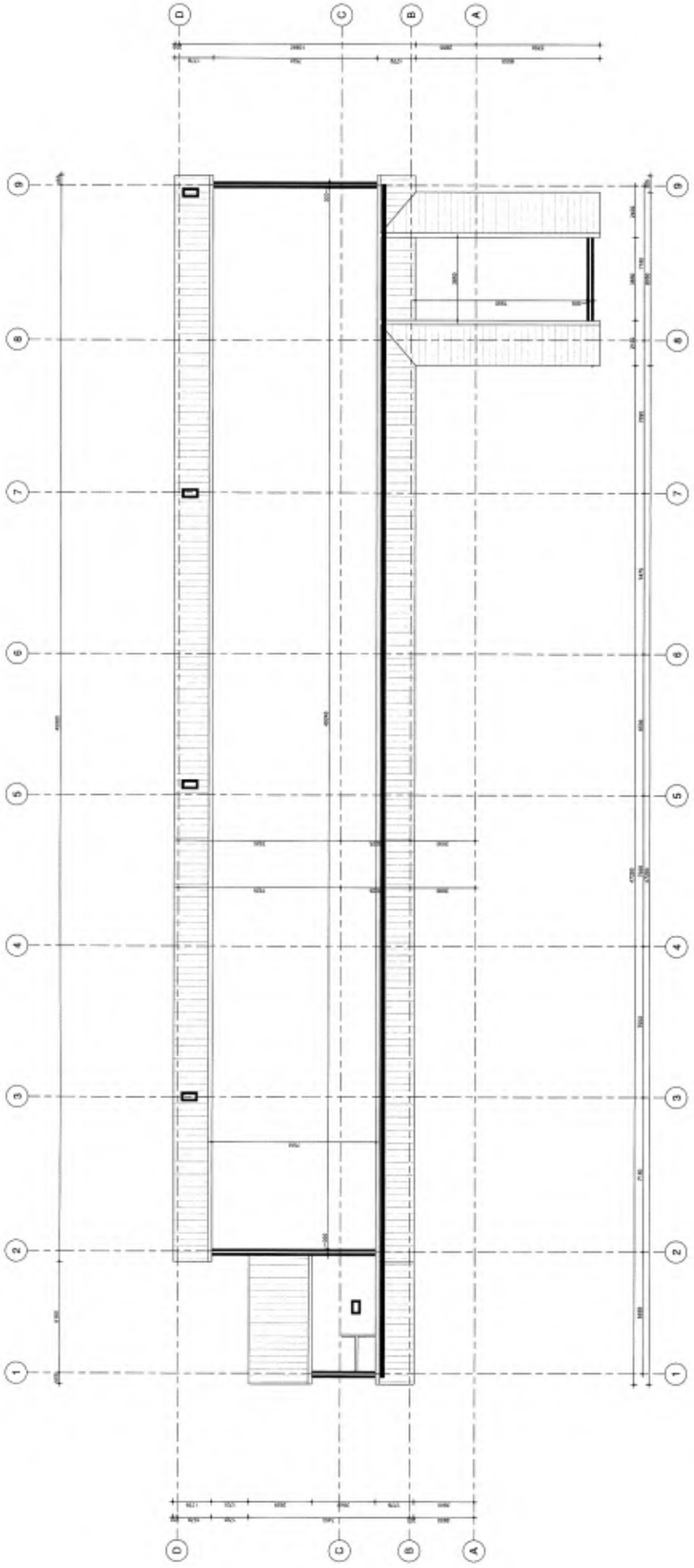
Verhuurkosten	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8	Periode 9	Periode 10	Periode 11	Periode 12	Periode 13	Periode 14	Periode 15
Verhuurcourtage	4.638	-	-	-	-	-	2.611	-	-	-	-	5.766	-	-	-
Promotiekosten	331	-	-	-	-	-	187	-	-	-	-	412	-	-	-
Mutatiekosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Servicekosten eigenaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Meer en minderhuur	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8	Periode 9	Periode 10	Periode 11	Periode 12	Periode 13	Periode 14	Periode 15
Huurinkomsten	33.126	33.789	34.279	34.879	35.576	36.288	37.492	38.056	38.817	39.593	40.385	40.987	42.012	42.852	43.710
Markthuur	33.126	33.789	34.279	34.879	35.576	36.288	37.492	38.056	38.817	39.593	40.385	40.987	42.012	42.852	43.710
Meer- en minderhuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Meer- en minderhuur inclusief default risico	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1
2
3
4
5
6
7
8
9
A
B
C
D
5655
7180
7000
7000
8980
7675
7080
7180

D
C
B
A
9
8
7
6
5
4
3
2
1

Deze kaart is noordgericht

12345 Perceelnummer

25 Huisnummer

Vastgestelde kadastrale grens

Voorlopige kadastrale grens

Administratieve kadastrale grens

Bebouwing

Voor een eensluidend uittreksel, geleverd op 10 mei 2021
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Schaal 1: 1000

Kadastrale gemeente	Brunssum
Sectie	B
Perceel	3308

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

kadaster

kadaster

BETREFT
Brunssum B 3308

UW REFERENTIE
JJA/R216518

GELEVERD OP
10-05-2021 - 11:38

PRODUCTIEORDERNUMMER
S11098089799

VOLLEDIG GESIGNALEERD T/M
07-05-2021 - 14:59

VOLLEDIG BIJGEWERKT T/M
07-05-2021 - 14:59

Eigendomsinformatie

ALGEMEEN

Kadastrale aanduiding	Brunssum B 3308 Kadastrale objectidentificatie : 030510330870000
Locatie	Wieënweg 6 6445 CD Brunssum Locatiegegevens zijn ontleend aan de Basisregistratie Adressen en Gebouwen Verblijfsobject ID: 0899010000269597
Kadastrale grootte	3.587 m²
Grens en grootte	Vastgesteld
Coördinaten	195966 - 327406
Omschrijving	Onderwijs Erf - tuin

AANTEKENINGEN

Publiekrechtelijke beperking Basisregistratie Kadaster	Er zijn geen beperkingen bekend in de Basisregistratie Kadaster.

RECHTEN

1	**Eigendom (recht van)**
Afkomstig uit stuk	Hyp4 5524/11 Roermond
Naam gerechtigde	Gemeente Brunssum
Adres	Lindeplein 1 6444 AT BRUNSSUM
Postadres	Postbus 250 6440 AG BRUNSSUM
Statutaire zetel	BRUNSSUM
KvK-nummer	14129999 (Bron: Handelsregister) Voor de meest actuele naam, zetel en adres, raadpleeg het Handelsregister

Voor een eensluidend uittreksel, de bewaarder van het kadaster en de openbare registers.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt ten aanzien van de kadastrale gegevens zich het recht voor als bedoeld in artikel 2 lid 1 juncto artikel 6 lid 3 van de Databankenwet.
Heeft u nog vragen? Neem contact op met de klantenservice.

Dagregister deel	Dagregister nr.	Bewaring	In bewaring genomen	De bewaarder,	5524/11	29
524	50	Roermond	27 JUNI 1985	Beckers	zonder ..... vervolgblad(en)	

Aantekeningen:

Aan
Burgemeester en Wethouders
der gemeente
Brunssum.

Maastricht, 17 juli 1984.

1e AFDELING.
No. BN 9828

Onderwerp:
Schrijven dd. 26 april 1984, no. 3509, inzake toepassing van artikel 83, lid 5, van de Lager-onderwijswet 1920.

Naar aanleiding van het verzoek vervat in Uw bovenvermeld schrijven beslissen wij bij deze met toepassing van artikel 83, lid 5, van de Lager-onderwijswet 1920, dat het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs Langeberg Brunssum Zuid met ingang van 1 augustus 1983 blijvend heeft opgehouden het schoolgebouw met bijbehorend terrein aan de Wieënweg 6 te Brunssum, kadastraal bekend, gemeente Brunssum, sectie B, no. 3308, groot 3587 m2, welk perceel op de bij dit besluit behorende tekening in zwarte arcering is aangegeven, overeenkomstig zijn bestemming te gebruiken.

Gedeputeerde Staten van Limburg,
Overeenkomstig de geparafeerde minuut,
De Griffier.

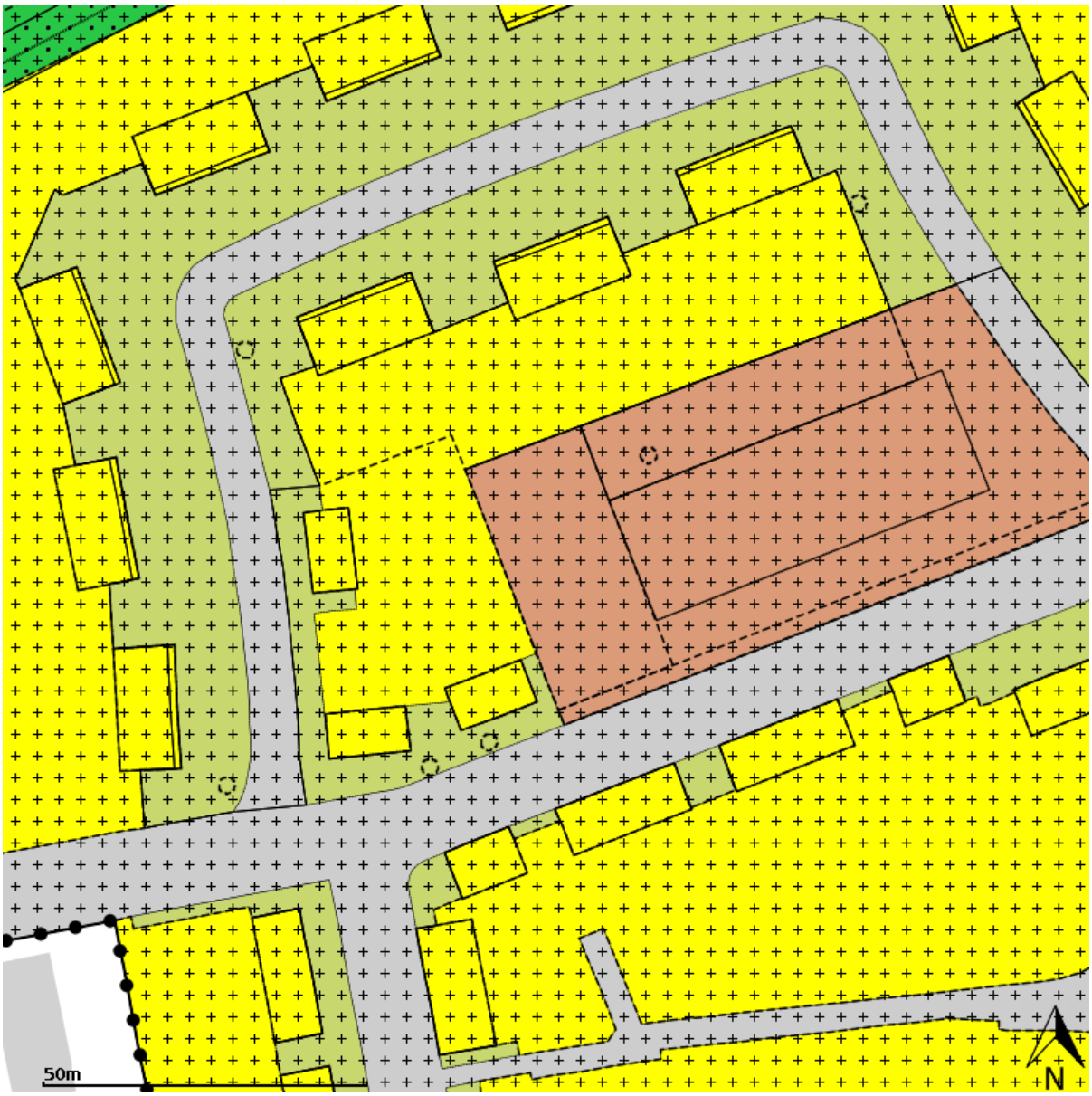
Ondergetekende Gudde Bernardus Johannes Maria, Griffier der Staten van Limburg, wonende te Maastricht, verklaart, dat dit stuk eensluidend is met het ter overschrijving aangeboden stuk.

Maastricht, 16 april 1985.

Ondergetekende Gudde Bernardus Johannes Maria, Griffier der Staten van Limburg, wonende te Maastricht, verklaart, dat het aan de ommezijde vermelde besluit onherroepelijk is geworden.

Maastricht, 16 april 1985.

Plannaam:	**Beschermd dorpsgezicht Mijnkoloniën Brunssum**	Datum afdruk:	2021-05-10
Naam overheid:	gemeente Brunssum	IMRO-versie:	IMRO2012
Type plan:	bestemmingsplan	Plan datum:	2015-04-14
Planidn:	NL.IMRO.0899.bpBeschermdGezicht-VA01	Planstatus:	vastgesteld
Dossierstatus:	geheel onherroepelijk in werking		

Disclaimer: Er kunnen op geen enkele wijze rechten worden ontleend aan, noch aanspraak gemaakt worden op de inhoud van deze afdruk. Hoewel bij de samenstelling van de inhoud van deze afdruk de grootst mogelijke zorgvuldigheid wordt betracht, bestaat de mogelijkheid dat bepaalde informatie (na verloop van tijd) verouderd is of niet (meer) correct is. Het Kadaster is niet aansprakelijk voor de eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit het gebruik van gegevens van de afdruk.

Legenda

plangebied

Enkelbestemmingen

agrarisch
agrarisch met waarden
bedrijf
bedrijventerrein
bos
centrum
cultuur en ontspanning
detailhandel
dienstverlening
gemengd
groen
horeca
kantoor
maatschappelijk
natuur
overig
recreatie
sport
tuin
verkeer
water
wonen
woongebied

Dubbelbestemmingen

waterstaat
leiding
waarde

Bouwvlakken

bouwvlak

Gebiedsaanduidingen

geluidzone
luchtvaartverkeerzone
vrijwaringszone
milieuzone
veiligheidszone
wetgevingzone
reconstructiewetzone
overige zone

Aanduidingen

bouwaanduiding
functieaanduiding
lettertekenaanduiding
maatvoering

Figuren

as van de weg
dwarsprofiel
gevellijn
hartlijn leiding
relatie
figuur IMRO2006

Gebiedsgerichte besluiten

besluitgebied
besluitvlak
besluitsubvlak

Structuurvisies

plangebied

Gescande kaarten

plangebied

Overige besluiten

plangebied

Artikel 8 Maatschappelijk

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor maatschappelijke voorzieningen met dien verstande dat:

a. ter plaatse van de betreffende aanduiding uitsluitend de volgende maatschappelijke voorzieningen zijn toegelaten:

onderwijs	een onderwijsinstelling
religie	een religieuze instelling ((kerk)
specifieke vorm van maatschappelijk - scouting	een verenigingsgebouw
zorginstelling	een zorginstelling
begraafplaats	begraafplaats

b. een bedrijfswoning uitsluitend is toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'wonen', en wel uitsluitend op de verdieping;
c. wonen, voor zover bestaand;
d. bij de (bedrijfs)woning behorende aan huis gebonden beroepen;
e. ter plaatse van de aanduiding 'parkeerterrein' tevens een parkeerterrein is toegestaan;
f. behoud en bescherming van de bomen ter plaatse van de aanduiding 'beeldbepalende boom';
g. het behoud en herstel van de hoogwaardige ruimtelijke, esthetische en functionele kwaliteiten van de bebouwing en de openbare ruimte, alsmede voor het behoud van de historisch - geografische en historisch - ruimtelijke structuur van het beschermd stads- en dorpsgezicht ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - karakteristiek bouwstijl mijnkolonie'.

Een en ander met bijbehorende gebouwen, bouwwerken geen gebouwen zijnde, wegen en paden, parkeervoorzieningen, groenvoorzieningen, speelvoorzieningen, openbare nutsvoorzieningen, water en voorzieningen voor de waterhuishouding, tuinen en erven.

8.2 Bouwregels

Op en in de in lid 8.1 bedoelde gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten dienste van de bestemming, met inachtneming van de volgende bepalingen:

8.2.1 Gebouwen

a. Gebouwen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - karakteristieke bouwstijl mijnkolonie' voldoen aan de volgende kenmerken:
    1. gebouwd binnen het bouwvlak;
    2. goothoogte: conform bestaand;
    3. bouwhoogte: conform bestaand;
    4. inhoud: conform bestaand;
    5. diepte: conform bestaand;
    6. dakhelling: conform bestaand;
    7. kapvorm: conform bestaand;
    8. nokrichting: conform bestaand;
    9. bouwwijze: conform bestaand;
    10. gevelindeling: conform bestaand;
    11. aantal: conform bestaand;
    12. de voorgevel dient in of achter de naar de openbare weg gekeerde bouwgrens te worden opgericht.
b. Gebouwen die **niet** gelegen zijn ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - karakteristieke bouwstijl mijnkolonie' voldoen aan de volgende kenmerken:
    1. gebouwd binnen het bouwvlak;
    2. het aantal bouwlagen mag niet meer bedragen dan aangeduid, met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding maximale goothoogte maximaal de ter plaatse aangeduide goothoogte geldt;
    3. de voorgevel van een gebouw dient in of achter de naar de openbare weg gekeerde bouwgrens te worden opgericht;
    4. de inhoud van een grondgebonden woning bedraagt minimaal 225 m3 en maximaal 1000 m³;
    5. inhoud van een gestapelde en bovenwoning bedraagt minimaal 150 m³.

8.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Bijbehorende bouwwerken mogen in maximaal één bouwlaag worden opgericht en moeten voorts voldoen aan de volgende kenmerken:

a. gebouwd ter plaatse van het 'bouwvlak' en de aanduiding 'Specifieke bouwaanduiding - achtererfgebied';
b. de goothoogte bedraagt maximaal 3,2 m, met dien verstande dat de goothoogte van aan- of uitbouwen nimmer meer mag bedragen dan de eerste bouwlaag van de aangrenzende bebouwing;
c. de bouwhoogte bedraagt maximaal 6 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van aan- of uitbouwen nimmer meer mag bedragen dan de eerste bouwlaag van de aangrenzende bebouwing;
d. ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' geldt het aangeduide bebouwingspercentage als maximum.

8.2.3 Ondergronds bouwen

Ondergronds bouwen voldoet aan de volgende kenmerken:

a. gebouwd binnen of buiten het bouwvlak;
b. de verticale bouwdiepte van een (ondergronds) bouwwerk mag maximaal 5 m bedragen.

8.2.4 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. De maximale bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde vóór (het verlengde van) de voorgevel van het hoofdgebouw bedraagt voor:
    1. erf- en terreinafscheidingen 1 m;
    2. voor voetmuurtjes, in afwijking van sub a onder 1 0,60 m;
    3. vlaggenmasten en reclame-uitingen 3 m;
    4. overige bouwwerken geen gebouwen zijnde 1 m.
b. De maximale bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde achter (het verlengde van) de voorgevel van het hoofdgebouw bedraagt voor:
    1. erf- en terreinafscheidingen 2 m;
    2. overige bouwwerken geen gebouwen zijnde 3 m.

Een en ander met dien verstande dat andere bouwwerken op gronden met een naar de weg gekeerde perceelsgrens (hoeksituatie) op een afstand van minimaal 3.00 m uit de naar de weg gekeerde zijdelingse perceelsgrens moeten worden geplaatst, met uitzondering van erfafscheidingen tot een maximale hoogte van 1.00 m die in de zijdelingse perceelsgrens mogen worden opgericht.

8.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen met betrekking tot de situering en afmetingen van bebouwing indien dit noodzakelijk is ter voorkoming van een onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en bouwwerken of ter voorkoming dat afbreuk wordt gedaan aan het stedenbouwkundig beeld, de parkeerbalans en de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse dan wel indien dit noodzakelijk is voor het behoud van de stedenbouwkundige samenhang tussen de bebouwing en de inrichting van de aangrenzende openbare ruimte ter plaatse van de bestemming 'Waarde - Cultuurhistorische elementen'.

8.4 Afwijken van de bouwregels

8.4.1 Afwijken

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. artikel 8.2.1 sub a onder 2 tot en met 5, voor het bouwen van hoofdgebouwen in afwijking van het in dat lid bepaalde, mits voldaan wordt aan de volgende regels:
    1. de voorgeschreven maatvoeringen worden met niet meer dan 10 % overschreden of met niet meer dan 10% verlaagd;
    2. de inhoud wordt met niet meer dan 10% vergroot;
    3. de bouwwijze wordt niet gewijzigd;
    4. er wordt geen onevenredige afbreuk toegebracht aan het beschermd stads- en dorpsgezicht en aan het bouwkundig karakter van het pand.
b. artikel 8.2.1 sub a onder 9 voor het veranderen van de bouwwijze of het samenvoegen van woningen, mits voldaan wordt aan de volgende regels:
    1. de karakteristiek van het pand en het gevelbeeld niet noemenswaardig worden aangetast;
    2. er wordt geen onevenredige afbreuk toegebracht aan het beschermd stads- en dorpsgezicht en aan het bouwkundig karakter van het pand.
c. artikel 8.2.1 sub b onder 1 en toestaan dat een hoofdgebouw de bouwgrens aan de achterzijde van het bouwperceel met maximaal 3 m overschrijdt.
d. artikel 8.2.2 sub b en een goothoogte van meer dan 3,2 m toestaan voor bijbehorende bouwwerken opgericht tussen de voorgevelrooilijn en de achtergevelrooilijn, die gelijk is aan de eerste bouwlaag van de aangrenzende bebouwing.
e. artikel 8.2.2 sub d en een bebouwingspercentage tot 60% toe te staan, dan wel voor zover reeds een bebouwingspercentage geldt van 50% of meer, het betreffende toegelaten bebouwingspercentage met maximaal 10% te verhogen.
f. 8.2.4 laatste alinea voor het toestaan van erf- en terreinafscheiding die in de zijdelingse perceelsgrens mogen worden opgericht tot een hoogte van 2 m, waarbij het deel dat hoger is dan 1 meter uitsluitend mag worden uitgevoerd via een open constructie

dan wel een deels open en deels gesloten constructie. Van deels open en deels gesloten constructie is sprake indien de constructie voor maximaal 50% gesloten is.

8.4.2 Voorwaarden

Bij het meewerken aan een afwijking als bedoeld in lid 5.4.1 gelden de volgende voorwaarden:

a. de belangen van derden mogen niet onevenredig worden geschaad;
b. er mogen geen onevenredig nadelige gevolgen ontstaan voor het woonmilieu;
c. er mag geen afbreuk worden gedaan aan het stedenbouwkundig beeld en de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse;
d. er mag geen afbreuk worden gedaan aan de hoogwaardige ruimtelijke, esthetische en functionele kwaliteiten van de bebouwing en de openbare ruimte, alsmede voor het behoud van de historisch - geografische en historisch - ruimtelijke structuur van het beschermd stads- en dorpsgezicht.

8.5 Specifieke gebruiksregels

8.5.1 Aan huis gebonden beroep

De binnen deze bestemming gelegen bebouwing kan worden gebruikt voor een aan huis gebonden beroep met dien verstande dat:

a. degene die de activiteit verricht tevens de bewoner van het pand is;
b. het aan huis gebonden beroep wordt uitgeoefend in de hoofdbouwmassa en/of een bijgebouw; Indien het aan huis gebonden beroep in een vrijstaand bijgebouw wordt uitgeoefend, moet de ontsluiting van dat bijgebouw aan de voorzijde/straatzijde van het perceel plaatsvinden;
c. maximaal 30% van de totale vloeroppervlakte, maar nooit meer dan 60 m2 voor de activiteit wordt gebruikt;
d. er geen detailhandel wordt uitgeoefend, met uitzondering van detailhandel als ondergeschikte nevenactiviteit en gerelateerd aan de desbetreffende activiteit. Daarbij wordt maximaal 10% van de vloeroppervlakte die voor de beroepsactiviteit in aanmerking komt voor uitstalling gebruikt;
e. de woonfunctie en -uitstraling van de woning behouden blijven;
f. aan de woonomgeving en gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden geen onevenredige hinder wordt toegebracht (door onder andere stof, geluid, geur);
g. het niet een verkeersaantrekkende activiteit betreft die overlast veroorzaakt of verkeersmaatregelen, waaronder extra parkeervoorzieningen, noodzakelijk maakt;
h. de woning blijft voldoen aan het Bouwbesluit;
i. er wordt geen onevenredige afbreuk toegebracht aan het beschermd stads- en dorpsgezicht en aan het bouwkundig karakter van het pand.

8.5.2 Strijdig gebruik

Tot een gebruik in strijd met deze bestemming wordt in ieder geval begrepen het omzetten van een functie naar een meer kwetsbare functie in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

provincie limburg

schaal 1: 709

0 6 12 18m

N

legenda

Bodemlocaties ondergrondportaal (punt)

Bodemlocaties punt

Bodemlocaties ondergrondportaal (lijn)

Bodemlocaties lijn

Bodemlocaties ondergrondportaal (vlak)

Bodemlocaties vlak

Bodemonderzoek

Bodemonderzoek

Nazorg grond

Nazorg grond

Nazorg grondwater

Nazorg grondwater

Nazorg slib

Nazorg slib

Saneringscontouren grond

Saneringcontouren grond

Saneringscontouren grondwater

Saneringcontouren grondwater

Saneringscontouren waterbodem

Saneringcontouren waterbodem

Verontreinigingscontouren grond

Verontreinigingcontouren grond

Verontreinigingscontouren grondwater

Verontreinigingcontouren grondwater

Verontreinigingscontouren waterbodem

Datum: 10-05-2021 - Aan deze kaart kunnen geen rechten worden ontleend.

provincie limburg

Datum: 10-05-2021 - Aan deze kaart kunnen geen rechten worden ontleend.